

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 123.

1196272

ס פ ר
ב ק ו ר ת ה ת ל מ ו ד

ע ל פ י ע ר כ א"ב

כ ר כ ה ר א ש ו נ כ ו ל ל ע ר כ י א ו ת א'

ל כ א ר

י ס ו ד ו ת ת ו ר ה ש ב ע"פ ו ק ו ר ו ת י ה כ ל ל ע ל פ י ח ק י ר ה ו ב ק ו ר ת
ג א מ נ ה ו ע"פ ח ד ו ש י מ מ ו ע י ל י מ ו פ ת ר ו נ י ו ת ר מ מ א ה ו ח מ ש י מ
מ ל ו ת ה נ ו ג ע ו ת ל ח ב נ ת מ ס ו ר ת א כ ו ת

מ מ נ י

י ע ק ב י ח ז ק א ל ה ל ו י

ש ד ר ה א ב"ד ב ק"ק א ש פ י צ י ו ה ג ל י ל ו ל ע"ע ב ק"ק ב י ו ש ה ע נ כ מ ר י נ ת א ב ע ר ש ל ע ו י ע נ

ו ע"א

Kritisch-talmudisches Lexicon

von

Jacob Ezechiel Löwy,

Rabbiner in Beuthen, Oberschlesien.

Band I.

WIEN, 1863.

Eigenverlag des Verfassers.

דבר אל הקורא

הספר הזה אשר אני עורך היום לפני קהל עדת ישראל ערכתי לעלוני ללמודי צינת חכוני קדם ויקוד ונסורת אצות הנקראת תורה שבעל פה כפי האפשר לצן אדם חלוש כוונני להשיג ונוטנווני קדונויות. ואף כי נוך אנכי ונערכי חכונה ודעת. ויודע ונוכיר אני את נוקוני מדל; לא חדלתי ונחצר ספר כזה לתועלת עלונוי ולככותו צסם בקורת התלמוד על פי ערך ח"ב, לנענן חכניסו צצרות ספרי הנועריכים והנוצקרים, יען כי רשות ניתן לכל אדם להיות חוקר ונוצאר ונפלס ונושער, דברים התלוים בהשערה ואוונד הדעת להצין דברי חכונים וחדותם. סיצת הערכה זו וחצורה לספר היא ופניי שראיתי חכונים ונפלגים ונוצקרים ונויטרים אלו לעוונת אלו חוקרים לדרוש דרשות חז"ל לגנאי צנוקוס שאחרים דורשים לשבח צחין חקירה ודרישה צקורות העתים וצקורת כאוננה צעיון זך, לכן חשצתי לקייל לי ונקילה ונווולעת צין שתי דרכים אלה על פי ונשקולת הגיון ודרכי צקורת לצקר צין אונת לשקר צדקדוק קדרי הזוננים להצין אוניתת דברי קדונונים צתלמוד צנוסנה ותוספתא, צאופן שקיעותי צעלוני: עשה לך רב והסתלק ונן הספק היולא ונצין ספרים קותרים אלו לאלו ונצלי ונולח דצר צרור ונושפטי ישר ונוקוצל לדעת השווע צאונת.

הין יקר צעיני ונאוד כבוד חכוני זוננו אשר ונפיהם ונפי כחצם לונדתי הרצה; אפק לא תלכתי בגדולות וצנפלחות ונווני אס לא סויתי נפשי תחלה כגוול עלי „אנוו" לחזור ככל דצר הלריך צדיקה על שורשו ונוקורו הראשון להצין באם לנסורת ובאם לונקרא צדרך אונונה אשר על צרכן כולדו ילדי תלכות והגדות ונאו. לכן אצקס ונאת כל קורא ספר זה שלא יאשינוני חלילה כי פסקתי פקיעות גקות יען כי כוונתי לשם שונים ונוותר לפקוע פקיעה גסה לשם ונלוה, ונצלתי הפקד ונאור עיני השכל החוזר צקדוטה והצדלה צין קודם לחול לתכלית יראת שונים צאונת, כי אולי חפץ ד' צדי ילליה לחטיצ לחצרים ולקטנים כוונני לעורר לצ חכם להענויק עוד יותר

להציא פניכים וויס החכונה לכוונה אנוכתנו הטעורה להגדילה ולהאדירה, על פי ונשפט שכל והצונה להצדיל צין טווא לטהור ולהצחין צין אנות לשקר צטעס וקצרה, על פי חיצה יתרה הנודעת וכה קידור כל הדצרים הזרים הנופזרים בתלמוד צין צהלכה וצין צהגדה וערכס צנוקס הראוי להס על פי קדר וקורות הימים לצוא צקוד ענוק דצרי חז"ל צשרשי עיין תורה ועבודה לחל ית' צלירוף עוונק פשוטו של ווקרא. —

ג זאת אצקס נואת הקורא שצאס יונלא טעות צקפר אשר לח נתקן צלוח הטעות וציחוד צחקרות ויתרות וצנקודות ואותיות הן צנולות עצריות והן יוכיות ידין אותי לכך זכות כי רחוק הייתי ונצית הדפוס וסגיאלות ווי יצין! הוכחה לזה צלד 90 פורה 26 כוונתי להשוות הצרת צוואוק Ayus צרוויי אל עויס צגנורא וכדפס deus תנוור avus שאין לו הצנה כלל, וכן לד 277 פורה 29 יגיד עליו ריעו צלד 281 שתנוורת aisa כדפס aula צטעות. גם הדפס וולד 361—368 ככפלו צטעותא דנוכח וכן צהרצה ונלות יוכיות סגו הרואיס. ועס הקורא הסכיחה וידע לתקן הנועות וועלנו צנקל. והנה יקדתי לאות א' כך צפני עלנו, יען כי יש צערכיו כנועט כל יקודות תורה שצ"פ צכלל והפרטים יצוארו צערכיס הצאיס א"ה.

מלבד זה יש לעורר כי ווי שיקרא צקפר זה צהשקפה קלה צנוקומות ונפוזרים ולא יסיס עין עיונו על כל הערכיס וקידורס דדקדוק ידונה כי תכלית הספר הוא לצאר ולהוסיף פירושים על דצרי קדונויס והצקורת רק לטפל יחסוב וצאנות הנוקדקד צקריאה צפנים יפות יונלא כי עיקר תכלית הספר הוא לצקר האנויטיות הנוקורות לנו ונדורות קדונויס ע"פ ונשפט הגיון ודקדוק קדר הזנוניס וננהגס צאופן שררתי לפענויס איך להתנהג צציאור דצרים זריס צדרך פשוט וצרור כפי הכרח החכונה צאנות לתועלת הנוקסר והיריאה.

זולת זה יודע אנכי גורל חוצרי חצר צתוך עונונו ונאז כי לרגל הנולאכה פרץ ורחה. ולריך הנוחצר לקצל עליו דצרי פגס ודצרי שצח, ונעט לרי ונעטו דצט, ואס צעצור זה יתפלא עלי הקורא לאנוור ונדוע עשית זאת לצאר תורה וקודה צנוקוס שאין גנוול ותודה ואיככה תקן יד ללנווד חוצה צנוקוס שאין הלער צצוק פוה? דע כי ונלצד ונה שנודע צסס הרנוצ"ס סנון ההכרח צצטע לצ איש לפרסס ונחשצותיו גם צנוקוס היזוק, יש לי עוד תשובה אחרת ואולי תנולא חן צעייניך הקורא אס אנוור לך כלחוננו אחי כלחוני כי על ידי החקירה דצרי אולי יונלאו ונצקשי אנות ונקוס להתגדר ולחלוק עלי דצרי טעס וחכונה ענווקה ואז יהיה זה שכרי כי ונלאתי את שאהצה כפשי יותר ונכל והיא האנות.

א"ב

סדר האותיות וכן א' עד ת' נקרא צפ"א הכל א"ב ובלשון יוני חלפא ציתא וקדר זה הוא היקוד כל צפ"א חצרת וזין חנוסי, לדבר איש עם רעהו ולהתחיל קדרי הונדינה וחוקי דרך ארץ, כי איש נחלקו צפ"א אדם לזניחיהם ולנוחלקותם הרבות עדיין יש להם השתוות צימוד ושורש הלשון, ואין אדם יכול לפרוש עלונו וכן הכלל צה רק בהכרח הוא ונשתנוש צאותיות הנוקרות לו ונאצותיו לזערא על פיהם ונחשצות לצו צדרך ט"צין השוונע, ונכח האותיות הנוקרות לכל עם ועם ונצלתו שנות צס צעיקרס ושורסס, נשתלסלו החכונות והונדשות ונדור לדור, צאופן שהאונת עם חכס אחד אשר אונר: צני אדם לוונדיס יותר וכן הלשון ונאשר הלשון נשכונת ונפיהס, (דיו ונענטשן ונערדשן ונעחר פ"קן דער טפרונדע געבידעט, מאס דיו טפרונדע פ"קן דשן ונענטשן): יען כי איש נקרא שס לכל דבר הנראה על פי הסכונת הכלל, אז על ידי שס זה הנוצן לכל, יצין השוונע ונושג השס ותכליתו ונשתדל לחקור וכן הידוע הזה לידע דברים אשר לא נודעו צסס, ואילו לא קראו שס לכל הנבראים הנראים ונויכלא יתכלצלו הנוחשצות ולא ידע החושצ לכונן ונחשצות לצו — והנה הסכונת כל צני אדם לחחזו צנוקרת האותיות ונאז, ולהוליק על פיהם כל עניני ונדינה ולרכי נפש, הוא אחת ונפלאי אל, כי אף שכלכל השס הלשונות צדור הפלגה, צכל זאת היקוד הכללי אשר כל הלשונות נשענות עליו והוא חצרת קיוני אותיות על דרך אחד נשאר קייס וחזק וצודאי הוא זה הליד השוה שצכל הלשונות, לצנות וכן האותיות ונילות שלונות אשר על פיהם יתועדו יחדיו צני אדם הנוקונים צעצעיהם וצארתותם ללשונותם:

חן"ל אונרו: יודע היה צללאל צחכונה ללרף אותיות (ש"ל ח"צ) שנבראו צהס שונים וארץ שצרה השס על פי חכונה ותצונה, וצללאל היה ונלא רוח אלחיס לונלחכת הנושכן (צרכות נ"ס) וכוונתם צזה כי יקוד כל ונעלת ונשכן ה' הוא, לשוצ לונקור הראשון ושורש הדברים צעצע, צקדושה ונקוצלת לכל נפש יפה. אתה תראה כי צצוא נכרי אחד לפני הלל וציקס להתגייר על תנאי קילונדסו תורה שצכתצ חצל לא תורה שצע"פ, אז השכיב הלל לעשות כדת וליונדו תחילה קדר א"ב כאשר נוקר לו, ולנוחר הפך את הקדר וסינה טעם האותיות, עד ששאל הנכרי ונדוע אתה עושה כן להפך דצריך וניוס ליוס כי אתנוול לונדתי קדר האותיות ח"צ צדרך ישר והיוס הפכת את הקדר? אז השיב הלל וני הגיד לך כי אתנוול הגדתי לך את האונת?

ונפני שאתה קוונך עלי, אם כן צתורה שצ"פ נוני קוונך עלי (שצת ל"א ע"א), וכי"צ תוולא צקהלת רצה ז' ח' צסם שנואל. והכוונה צזה כי הלל ר"ה להראות צצירור להנכרי, הכרה האמונה צתורה שצ"פ הנוקרה ונדור לדור, ע"פ ונה שנוצאר לכל אדם, שצ"כ לריכס אבו לשנוור הנוקרת צדרכי הצרת האותיות, ויוכל אדם לשנות טעמו ודעתו, גם לשנוור ודיצורו כפי ונה שרולה צהפך ונן הנונהג; אצל ציקוד הראשון של חכונת הדיצור אי אפשר לשום אדם יהיה ונאזיה עם שיהיה לשנות הנונהג ונן וננהג עמו אשר הוא יוסז צתוכו, ולכן אי אפשר להיות גר לך צתוך עם ישראל ונצלתי סיקצל עליו יקודות תורה שצכת, אשר נוסדו על תורה שצ"פ הנוקרה לנו ונדורות ראשונים, כי התורה שצ"פ קודונת צזונן וצטצע לתורה שצכת, צזונן שהרי התורה קדונה לצריאת עולם (פקחי" כ"ד, וס"ו) והכתז צצרא ערז שצת צין השנוטות (אבות ה' ו"ט). וע"כ היתה התורה ונתחילה צע"פ ואח"כ נכתזה כאשר כתצו הנופרשים עיין ודרש שנואל. צטצע, שהרי אי אפשר לקרוא הכתז על דרך האונת ונצלתי סיצין הקורא צהקדונות ידועות ונוועילות להצין את הכתוב, וכל כתז יוכל אדם לפרש כדעתו וכאות נפשו, כי השכל היא כעגול, אין לו ראש ולא סוף אלא ונתגלגל ונאופן לאופן ונוראה פנים לכל ד', לפיכך אפשר להוכיח ונן הכתז ד"ו שצצת צראשית ונתחיל ונן הערז ואפשר להוכיח צהיפך כאשר נודע זאת ונן ויכוח הראצ"ע נגד הנונים (כרס חונד ג' ד' 170*), וכן צכל עיני תורה ניתן רשות לשכל לפרש הכתוב צפירושים שונים ולכל אשר יחפון יטנו, ובאשר אונר השם לנושה סיכתוב נעשה אדם צללנונו צלשון רצים וכל הרולה לטעות יטעה לוונר שיש ה"ו שתי רשויות. ולא על חנם הנולילו חז"ל שהכתז הוא אחד ונן הדצרים שצצראו צין השנוטות, כלונור שאין צו דצר ונצורר ויש להטות הכתז ליוני ולשנואל (ועיין וס"כ צפירוש ונשנה זו להלן ערך צין השנוטות). אצל תורה שצ"פ היא יקוד והקדונה ונצוררת להצין על ידה אונת הכתז כונו שהאותיות הנה קיוונים צרורים צלתי וננתנים לחכונת הדיצור צכלל:

והנה חכונת הדיצור צע"כ ניתן לאדם הראשון צנותה ואת השם, כונו שתרנס אונקלוס וילר ה' אלתיס אדם ונן האדונה ויפח צאפיו נשנות חיים ויהי האדם לנפש חיה ורות באדם לרוח ממללא, כלונור על ידי רוח אלתיס שנופח צאפיו נעשה ענין האדם לנפש חיה, וענין החיות הוא הדיצור אשר ונלויין צו האדם יותר ונכל צעלי חיים, ולהלן צערך אדם נפרש ונה דחקו לאונקלוס לתרגם ככה. עכ"פ זאת אונת כי על פי גילוי שכל ונשונים נודע לאדם איך יתנהג צלשנונו לצטא צשפתים אל אשתו וצניו חפלו ונחשצתו — והוא אדם הראשון וציתו צודאי התנהגו על פי חכונת הנוקרה להם צע"פ ונרות אל — ונרוונים, כי החכונה נטועה צנשנות חיים לכל הונצין צה ונעלנוו צקדושה ונערה הריחק ונאוד ונננהגו צני אדם אשר

* גם ומה שנוצח צסם פירוש הקר טל ראצ"ע על ספר צנות פ' ויקח צכ"ח טס ל' 153
 סויכיס נגד לדוקי אחד צענין סלקת היר צליני טח:

הורגלו לנודי בזוגיות, ואינם ונשויים לז' לנשיות שדי אשר בתוכם — אפשר
הכתב והרחבת הדיבור זוגיות הרבה נשתלשלו לאט לאט כפי ערך השתלשלות
לרכי בני אדם וחזרתם יחד, בחיתון, בנאסח, ובכל דבר הנושעיל להנהגת
הנודית. והנה לא נודע בחיזה זוגי וע"י חיזה איש נתחדש לורת האותיות
צקדר א"ב אזל אפשר לשער צשכל שנותחילה לייכו בני אדם את ונאויס,
ואת הנוארע על פי לזורים לקוחים ונצעלי חיים, צאופן שכל צעל
חי וגם כל הדצרים הנצראים, ככוכצים צשונים, והינוים, והנודצרות, וכל
הנטיעות צארץ כל פרע ופרע היה ונוסג וניוחד, ואם רלה איש לדבר עם
חצרו ונרחוק שלה לו רישונוים כאלה הפרטיים, כאשר נהגו צאנות קדונוי
לזונות ללייר לזורים צאופן קדבר אחד היה לו הוראה צרורה ושלונה יותר
ונאשר נוכל לכון צונכתצ ארוך ונלא דיצורים, עיין כי"צ ע"א י' ע"צ הרצה
שיחות רצי עם הנטינוס, שלה ליה עשצ ששנו, כרת, להורות על כיליון
ובריתה, ורצי שלה ליה עשצ ששנו, חסא, להורות על רחוניס לחוס ולחנן
— גם נודע ששלחו לזונך פרס וניס ועפר להורות על ההכנעה ונלד
היונים וכן הרצה:

מודה

נתיקד צהסכנות הכל צהכרח כתצ, צתצנית לזורים וון הנצראים,
וכל הנוצין לקוראיו היה וון הנכצדים, ונקרא כתצ זה הירקוניעין,
היינוע זינביודער, וצרוצ הינוים נחפשט הוננהג לצחור רק צלזורים קלים
כנוו אותיות א"ב אשר כל אות נורה רק על הצרה אחת ולא קום ונוסג
(וצערך כתצ אכתוב השערתי על שורש הא"ב ולזיריו) והנה צעצור קדצרו
הדורות הראשונים על ידי רישונוים ולזורים צאופן שתנונה אחת הורה
על ענין גדול וענוק, וזה נשתרס צתוך צני קדם הוננהג לדבר צחידות
וקודות גם אחרי אשר כבר היו שלונים צונלכת הכתצ, ולכן אין לתנונה
אם ננלאו צתנ"ך וצדצרי חז"ל לרוצ, דצרים אשר אי אפשר לפותרם רק
אחרי חקירה רצה וענוקה, צדרך שחקרו דורשי רשומות ונה עיצה של
נילה זו ונה הסכונה של ונוסג זה, הן צונלה וכן צונידות ונוקר, צאופן
שנוכל לזור צאנות כי תורה סצע"פ לא נכתצה עדיין על הספר, כי לא
גיבו לנו חז"ל צפירוס צצלפולס, רק החילון של כל ונשא ונותן, אזל לא
הטענוים הפנינוים אשר צהכרח נוקרו ונפה אל פה כאשר נציא הרצה
ראיות על זה צערך קתרי תורה — ולכן חוצה עלנו לחקור עד ונקום
שיד שכלנו ונגעת על הל ונלה ונלה ששתנושו חז"ל צרלותם לדבר על
דבר הנוקור לנו צונקורת אצות הן צהלכה והן צאגדה:

ואת

לדעת כי הקדונוים השתנושו צקדר א"ב לתכלית הנוקספר: אי'
אחד צ' שנים ג' שלשה וכו', כי הנוקספר הוא תחילה צעצע
השתלשלות הדיבור, וכל נוקספר היה נורה על ונוסג ונה כאשר נוכיח צראיות
צרות צונקונו, ונודע ונה שאור הפלטון הצהונה לא תוכל לחשוב ונחצצות
ונפני שאינה קופרת — וצני אדם הפראים צארץ החדשה וויסטרוויין גם
כן שכלס קלר ונאוד אינם ונדצרים צשפה צרורה ואינם יכולים לקפור רק
עד צענה, וני יודע אס לא כיון אל זה ספר ילייה בקפר בקפיר בקפר
צרא השס את עולונו, כלזור תחילה היה הנוקספר = ספר, ונה נצשו

סיפורים שקיפרו חס אב רעהו ונוזה נסתכל הכתב בספר = ספר סיפור ספר, כי הנוספר קושר את הנוספים הנפרדים יחד להיות אחד ונקודת צונתצה, והסיפור נוליאס ונשפה לחוץ, והספר עורכס צונערכת הכתב ועל שלטה חלו העולם עוונד.

אב ואם, אבא אמא.

שם אב וורה צכתצי קודש על הנווליד תולדות צגופו וכן על הנווליד חכונה וונדע צשכלו וונעוניד תלנודים ילידי שכל ודעה, כונו אבי כל תופש כנור, אבי אבי רכב ישראל ופרסיו, יען כי צאנות יס השתוות צין ילדי גוף לילדי שכל, כי כונו שהגוף כולד על ידי שתי הקדוונות האב והאם כן תולדת החכונה והונדע ונתהוה על ידי שתי הקדוונות, השכל הפועל עם הנוליאות צטצע, או החושב עם הנחשצ אשר ונצין שניהם תלא התולדה והוא הנושג. ונקראת צחינה זו צקפרים שכל ונשכיל ונשכל, וכן צכל ונשפע ששפוט השכל צע"כ לריך הוא אל שתי הקדוונות ד"נו: כל צברא צהכרח יס לו צורא, העולם הוא צברא, הנה שתי הקדוונות אלה ונצילות לילדי ונשפע: אס כן העולם יס לו צורא, ונוכל לקרוא א"כ את ההקדונה ראשונה כל צברא יס לו צורא, צסם אב, וההקדונה השנייה צסם אס, כונו צצאנות קוראים צעלי הגיון את הקדונה ראשונה צסם גדולה והשנייה צסם קטנה, יען כי צתולדה, העולם יס לו צורא, ונושג עולם הוא קוונר ונושא הונשפע, לוקח ונן הקדונה שנייה, ונושג צורא הוא הורה ונשוא הונשפע, לוקח ונהקדונה ראשונה והורה חסוזה צנועלה יותר ונן החוונר, אשר על כן קראו ראשונים את הורה צסם זכר ואת החוונר צסם נקצה. על פי הדברים האלה תצין ונדוע קראו חכוני ע"ס דין אחד הצא ללונד על עניינים אחרים צסם בנין אב ולהפך דרשת האותיות צסם אס כונו שאונרו יס א"ס לונקרא או יס א"ס לונקורת כי הצכין אב הוא דצר של לורה ואנו לונדים ד"נו ונדין כיקוי דס שהתורה אסרה לכקות צרגל כדי שלא יהיו הונלות צזויות, איקור צזיו ונלות לכל דיני תורה, ואונרו על זה אבודוון דכולהו דס (קצת כ"צ:) אצל צנוקים שהשכל דורש ונלה או אות אחד על פי ונה שנקרא או על פי הונקורת הנה השכל ונלייר לו לורה שכליית לפי הונר הכתב צנוקרא או צנוקורת, לפיכך השכל הוא הקדונה ראשונה והכתב הקדונה שנייה ונצין שתיהן תלא התולדה*). ודע כי כל זה שייך רק אחר שכבר נתנה תורה ונן השונים אצל צחכונת התורה צעלונה צנוקור העליון לא שייך כלל ענין זה כי כונו שהסם יר את האדם הראשון ונרלונו דרך נס, כן נטע צתוכו החכונה דרך נס, וכן לונחו כל הפירות ואילנות צלא חריטה וזריעה רק דרך צריאה יס ונאין, ונאז ולהלאה אי אפשר להוליא פירות ונן הארץ רק ע"י עצודה וזרעים. וכן צרא השם האס היקודי ועל פיהו אפשר לאדם להוליא אס ונלאכותי ע"י התצולות

(* צספר הונשאר ערך ונילין ערך אס ונאריך צענין אס לונקורת על דרכים אחרים ולדעתי הדבר פשוט כונו שכתבתי ויבאר עוד צערך ונקרא וונקורת אללנו א"ס ועיין ונלות הגיון פ' ו' :

חכונה, וכנוו כן צרח ה' שכל היקודי והיא נוקור תורה שצב"פ ונעיין כל החכונות, ונוצח זה ישאזו כל החכונים להוליד בדונות וכללם ונקור שכל הראשון, צאופן שאם אתה תאמר אני נואמין בתורה שצב"פ שהיא וכן השנים, כוונתך שנוקור ראשון הוא ואת השם וכל חכוני תורה שצב"פ יגעו וערחו להשכיל ולהחכים בזונות ונוקוריות צאופן הנוועיל לחזור אל פורט העליון, ולכוין לשכל הראשון, וזה צאונת יקוד תורה שצב"פ אשר התנהגו זה חכוני ישראל צונטנה ותלמוד, ובאשר אומר ר' יהושע צ"ח תוספתא חגיגה ספ"א על השתלשלות השלכות ונדור לדור ונפי קופרים וקפרים צבתא בצבתא עבידא צבתא קמייחא מאן עביד? בריה בפני עצמה היא. כלומר הלכה אחת צלה ונכח הלכה קודמת לה צזון. אזל נוי לייך לורת הלכה ראשונה היינו נושגי כל הנולוות צחכונה עליונה? צודאי צריה צפני עלונה היא, השם לייך ונידות הקדושה והטהרה ונוקרם לחדם צנוקורם העליון על דרך שאנורו כוצלת חכונה של וועלה היא התורה (צ"ר פ' י"ז ועיין ירושלמי סוף עירובין).

וְהַיְהוֹדָה תאר אז ואם הוא תאר הנועלה כנוו שאנורו צרכות ע"ז: אין קורין לעצדים, אזא פלוני אונא פלונית אזל לכבדים שצב"פ קראו צתאר זה באשר יאנורו עתה רבי או נר פלוני, ועל דרך שקראו הרבונים את כל הזקים יושבים בכאות לנושט (וינחטקרי) צב"פ פומטעם, והכולדים ונהם דורי דורות קראו צב"פ פומטעליער כלומר שיש להם זכות אז, ונשא"כ הקלים שצב"פ קראו פלעציער. ואנורו שם צצרכות אין קורין אבות אלא לשלטה אצרהם יחק ויעקב ואין קורין אנושות רק לארצע אנושות, וכונתם צזה כי אצות קתם ואנושות קתם צלה שם הנוקרה או תאר אחר, לא נקראו רק האצות והאנושות ראשונים, אזל צליוף שם אחר ונליכו ה"פ תאר אצות כנוו ר' עקיבא ור' ערפון אבות העולם וצ"ש וצ"ה, וכן פרקי אצות, ונילי דאצות, — אפס ונפני שצחרו לונור אין קורין אצות רק לשלטה ואנושות רק לארצע, ונשונע שדקדקו על הנוספר, באלו ירלו לונור שנושג שלטה הוא ליור נושג האצות, ונושג ארצע היא ליור נושג אנושות, וירלו לנו לתורות צזה, שניקוד שלטה וארצע, נכנה צית ישראל וזה על דרך הראשונים צאונות אשר ליינו צנוספר שלטה הזכר והטורה, וצנוספר הארצעה את החונור, ואנורו כי הזון נרשם צתאר זכר, על פי שלטה צחיכות עצר הוה ועתיד, והנוקוס צב"פ ארצע קלוות, ונצין שניהם הזון והנוקוס כולדו כל תולדות התצל ונוללה והחונור גדול ככונות וכן הטורה שהיא גדולה צאיוכות *):

עכ"פ נראה וזה שתאר אז ואם לכבוד צבר היה לעולמים, ואף כי ידענו ששם רבי התחיל וניונות הלל ואליך, ור' גנליאל הזקן הוא הראשון אשר נקרא צב"פ רצן (עיין ערוך ערך אצ"י) ואנורו על הראשונים גדול ונרצן שנוו? אין זאת רק אם דצרו וכן הנסתר, לא אנורו רבי הלל או רבי שנאי, באשר היונים לא אנורו צנסתר על גדולתם הערר פריסטקטעטעס, הערר פומטען כי אם השם עלם לצדו, אזל לכוכה צודאי קראו גם לקדונוכיו צתאר

(* הקדמונים וציחוד כח השיטתו גאָרעער אנורו שביינן הטוב הוא נוספר צלתי טוה דנוו לונגראדע ונזה הנושל הקדמוני צרווי impare gaudet numero deus נוספר צלתי טוה נשמת אלהים ונפרט צנוספר השבע נהנו כבוד גדול עיין ריקסנער ח"א פ"ד 99 — 112:

אב בית דין

רבי או אבא, כאשר קרא יתקווע לנשקא חדוסי נשקא, ואלישע לחליהו אבי אבי,
 ונעם השניו שהנהיגו ציוני ר' גונליאל לקרוא את הנשיא בשם רבין גם לנסתר,
 הוא, נפני שהזון גרם לכך להרגיל את הזון בצורה רב ועיין ערך הסמוך
 וצערך קניחה:

אב בית דין.

הכמינו ז"ל הודיעו לנו, כי השנים היוקצים ראשונה בנסהדרין אחד נשקא
 נשיא והשני אב ז"ד וסניחם יחד נקראו זוג, ונינוות נשקא עד
 יוקי צן יעזר לא ננאל דופי בצוגות שפנודו (תנורה ט"ו:*) גם הודיעו לנו
 שנלכד שני ראשים אלו היה אחד שנקרא חכם והפרישו כבוד הראשים
 לשלטה נשיא, אב"ד, חכם, (הוריות י"ג:): וצנחים פ"א ו"ג. אונר צן עזאי
 ונקובל אבי נפי שנים ושצעים איש ציוס שהוקצו את ראש"ע ציטיה שכל
 הצחים הנאכלין וכו' ונסווע שנים העודפים על השצעים הנה הנשיא ואב"ד
 העוונדים לנעלה על השצעים והחכם השליטי הוא נחש צן השצעים, ויש
 לשאלו נה היה האב"ד ונסווע אלל הנשיא ונה היה נשפע נעשק החכם
 בתוך השצעים?

על זה שנסענו נפי הגאון צעל ערך ויילין ערך אב ז"ד שהאב"ד היה ונוונה על
 דיני ונוונות והציא ראיה (נהוריות י"ג:): דר' נתן היה אב"ד וידענו דר' נתן
 דיין בד"נ היה נחית לעונקא דדינא (צ"ק כ"ג:): ראיה זו אינה נכונה שהרי
 ונזאר שם שר"נ דיצר עם ר' נזאיר נגד הנשיא רש"ג, שהוא ר' נתן יהיה
 נשיא, ור' נזאיר אב"ד, ולא ננלנו שאונרו על ר' נזאיר שהיה דיין נחית לעונק
 הדין? ועוד אונר רש"ג שם לר' נתן נהי דאחי נך קנורא דאצוך לננהו
 אב"ד לננהו נשיא וני אחי נך, ואם הדצר תלוי בצקיאות וחריפות צדיני
 ונוונות, לא קנורא דאצו גרונא רק זכות עלנו? לפיכך נראה לי לזאר דצר
 זה ולונר, כי שלטה ונינוים אלו בצר ונינוות נשקא נוסדו לעונות שלטה
 וננהיגים נוצים שנתנו לישראל נשקא אהרן ונורים (ויטה ו', ד') ולפיהם נתנו
 שלטה ונתנות עוזות לישראל ונן ענן וצאר, ונן צכות נשקא ענן צכות אהרן,
 צאר צכות נורים (תענית ט' ע"א) והנוכוון הוא כנגד שלטה ונתנות שכליות תורה
 עצודה וננילות חקדים, התורה היא לריכה אל ונן ונן השנוים, כי לא נתנה
 תורה רק לאוכלי ונן, העצודה לריכה אל ענן כי וני שאינו ונאונין כי ד' אונר
 לשכון צערפל ולצכות לו צית לעצודה, אינו נוכסר לעשות עצודה צקדושה
 ועשרה, והננילות חקדים לריכה אל צאר וניס חיים, שיעשו צני אדם חקד
 ויגנלו טוב איש לרעהו. והיה נשקא הרואה ענין אלהי צאספקלריא הנזאירה ולא
 הולרך אל עצודה כי תנויד היה לצו ונחשצתו דבוקים צד' ונוונה על התורה
 כנוו שאונרו על ר' שנועון צ"י נפני שתורתו אוננתו פטור הוא ונן התפלה
 שהיא עצודה, לנעם ונושקא היה אהרן לצו היה תנוים בעצודה, ולנעם נשקא
 אלו היתה נורים שהשתדלה לגנוול חקד בישראל. כתצנית זה היו בישראל

(* בתנורה שם הנקרא אשכולות אלל צירופלוי סוף סוטה הנקרא זנות ועיין חגיגה ט"ז:

תמיד שלשה ונומונים, הנציאים הסתדלו להחזיק בנומונים התורה וכלכותיה, הסתמים שונרו את פרטי תורה והנחה הלכות עצודה, והנולכים היו ונומונים על גנוילות חקדים. וזה בדמות כלל פרט וכלל שאין בכלל אלא וזה שצפרט, התורה היא כלל החכונה, העצודה היא פרטי חכונה עליונה צתוך נקדש אל, וג"ח חוזר אל הכלל להרצין חקד ורחמים צין הכלל ע"פ דרכי תורה ועצודה, כדי שיהיה כל אחד וישראל ויוכתר בשלשה כתרים, צכתר תורה צעיון, צכתר כהונה צנועשה עצודה שונים, וצכתר ונלכות לתכלית ג"ח כשה"כ בולחצת את ד' אלהיך צכל לצצך — צעיון, וצכל נפשך — צנועשה, וצכל נאלודך — צנוון.

על פי זה ונוצן היטב ונשפני הנשיא ואצ"ד, הנשיא הוא עונוד ואלד כלל התורה, האצ"ד עונוד ואלד פרטי עצודה, והחכם עונוד קוצ לחזור אל הכלל גוילת חקדים צין כלל הצריות. ולפיכך הנשיא ואצ"ד נחשצים יחד כזוג, וערכם כערך התורה והעצודה, הנחשצה והנועשה, אשר יחדיו יהיו תונים לא יפרדו, והתולדה הצאה נהם הוא החכם הכללי הנונה עם הסנהדרין. ואומר ר' אליעזר צן לדוק (תוספתא סנהדרין פ"ה) כשהיה ר' גוילאל יושב צכנהדרין ציצנה אבא (הוא ר' לרוק) יושב ציוניו וזקנים (הנה חכונים כי זקן הוא וני שקנה חכונה צנונחי עולם הנוסר) ונשאלו ונוש כנו שנאמר על התורה אורך ימים ציונינה ועושר וכבוד שהיה ג"ח צנואל — ועד"י (עי' יונה ב"ט), הסגן ויוניו שלכה"ג וראש צית אצ ונשאלו ועי' להגן. ואם נחקור יותר על דבר זה ננולא כי צאונת העצודה היא העיקר כי לא לתוהו צרא ה' את האדם רק לצצת ילרו לעסוק צכשרון הנועשה צפועל והוא העיקר. אצל הסנה הנוציאה לידי ונעשה טוב, הוא התורה כי אם אין דעת תורה אין ונעשה כשרון כאשר כבר החליטו רז"ל (קידושין דף וי'): לינווד גדול שנוציא לידי ונעשה, והקשו הנופרטים אם כן ונעשה גדול שהיה תכלית הלינווד? אצל צאונת לק"ו כי הכוונה לינווד גדול שנוציא לידי ונעשה צהסשר ויתרון דעת ואלו אין לינווד, הנועשה צלא תורה יהיה כגוף צלא נשונה ואין נושם ועשם צנועשה עם הארץ, לפיכך הלינווד גדול כערך הסיצה לנוסוצו וכאשר נודע ופי חכם יוני חר"ו ונודע ששראה צרוצ חכונתו צנודידה, איך על ידי השכל, לינווד, והרגל צחכונת, יולד כשרון הנועשה צפועל, ונה שחרצה צני אדם לא יוכלו להניע, יוכל החכם להציא לידי פעולה אם יודע ונאזה ונקוס יתחיל להניע, ונה יניע ונה יניח — ועיקר ההשגחה, על הנוקם (שטאנדפונקט) — וכן לינווד התורה צוחר צטוב ונוואם צרע — לפיכך תראה (צירושלמי תענית פ"ד ה"א) לא חתן ונחדרו וכלה ונחופתה (יאל ה') חתן ונחדרו זה הנשיא, וכלה ונחופת זה אצ צ"ד, השווא"כ הנשיא ואצ"ד לזוג החתן והכלה שהחתן הוא לורת הצית, והכלה צצחית עצודה הצית צפועל הטוב, ונשניהם הלא תולדת גוילת חקדים, ועוד אומר (צדצרים צנה פ"צ) אומר ר' שמואל צ"כ כל ונה שהגדולים עושים הדור עושה (דבר לייטיטיט חייט דבר גייסט דבר גרןטטן, דבר יד חייט פֿילוקע מבטייענעט) כי לך הנשיא ונתייר והאצ צ"ד אומר הנשיא ונתייר ואני אוסר? והדיינים אונרים האצ"ד ונתייר ואנו נאסור? ואמר הדור אונר הדייני' ונתיירין ואנו נאסור? וני גרם לכל הדור שיחטא לא הנביא? סל' כרוצם כן חטאו לי — וזה ונפורט שונדין אצ צ"ד העונוד על עצודה שונים, להתקונם נגד כל קלות דעת ואלד הנשיא, ולקבל קנאת ד' לצחות

אב בית דין

בדרך שנהגו הכתנים העוונדים על העבודה, כי העבודה היא הליך אשר עליו יסוּו דלתי תורה וגוילת חקדים, כי על ידי פועל עבודה לשונים נעשה לב האדם ונוכסר לקבל עהרת התורה ונלד אחד, וג"ח ונלד השני, ככתוב לזוען תלמוד ליראה את ד' אלהיכם ויראת ד' היא אור נחוד כרכא דכולא זו, וכאשר האשה הכשרה היא עקרת הצית בעבודתה צפנים וכל כבודה צת ונלך פנינה, כן נדת אצ"ד לשונור כתיבות צית ד' צדקדוק, והחסס היושב ונשנאל יעקוק יותר צג"ח. צלופן שהאצ"ד הוא כנקודה צתוך העיגול ונונונו ילאו זהרי אור תורה וג"ח לכל העולם לפיכך אונר יוסף (צראשית ו"ה י"ח) וישנוני ד' לאצ לפרעה וללדון לכל ציתו ונושל בכל ארץ ונלרים, אונר לשון אב לפרעה שהוא הראש היושב על הכסא ולריך אל אב צחכונה לנלור כשרון הנועשה צפועל, ונונילא ע"ז הוא אדון ונציתו צפנים, ונושל בכל ארץ ונלרים ונצחון. כן האצ צ"ד ונלד שכל הנועשה שלו (פרחקטיט עֵרַנְנֵט) הוא אצ לכשיא ואדון לצית ד' צפנים ונושל על כל האוונה ונצחון לערך קבלתו לז' צלונת — בעבור זה הפליגו ונלוד צנועלת אצ"ד ואונרו חין ונוקרין סתרי תורה אלל לאצ"ד והוא שלצו דולג צקרצו (חגיגה י"ג). כלונר שהוא ונשים לצו צלונת ותנוים על פעוית ונעשה עבודה לשונים, ולצו דולג על השחתת הזנון, וצערה צו אש הקבלה לעשות תיקונים ולגדור גדרים אשר על כל לריך הוא לצין סתרי תורה — ותצין צזה ונדוע אונרו אל עקציא צן ונללללל (עדות פ"ה ו"ו) חזור צך צד' דצרים ונעשך אב"ד לישראל והוא קשה ונלוד כי ונה כונו צדיוק זה נעשך אצ"ד לישראל, וכי ס"ד שיהיה אצ"ד לעס אחר? ועוד הרי זה נראה כשוחד לחזור על וננת להונות צראש ונללללל שרה ואך העזו חכונים להתנות תנאי נגד התורה וזה רע ונותועז גם צעיני חקדי אזה"ע ונקרא סיניני ע"ש איש סינין שקנה לו רשות עצור צלע כסף להקרא קדוש? — ע"כ נראה הדצר כן: חכונים היוצאים צקנהדרין ושאר חכמים נלוננים ראו את אונן רוחו קל עקציא צ"ו כי לצו כלצ ארי לא יסוצ ופני כל, והוא עונוד ונותנגד לכל חכוני יציבה, כי הם עהרו ע"פ השנועה שער הפקודה, ודס ירוק, והוא עקציא צ"ו עינוא. הם אסרו שער צכור צעל ונוס שנפל ונחיים, והוא התיך, הם התירו להשקות את הגיורת ואת השפחה, והוא אקר. אז ראו כי איש כזה ראוי להיות אצ"ד לקבל קבלת ד' לצלות וללללללל נגד פרלת הזנון כי לא יבש להתנגד צווקוס שחרוצ או הכל עם הנשיא ונתידין וכונו שהצאתי לזועלה צסס ונ"ר שזה גורס השחתה כללית אס האצ"ד ונכסים עם הנשיא, לפיכך צקשו לזנות את עקציא צ"ו לאצ"ד כי הוא כשנאי הזקן שהיה יודע ללחוס נגד הנורוצים; אצל ופני קיראו נלונני דור שידוכו את עקציא לזקן וננור ע"כ צקשו ונונו סיחזור ונד' דצרים ויסקים עם הרוב הנכחשים לו, ודייקו לונר חזור צד' דצרים כלונר רק צד' דצרים הללו חזור אצל צשאר דצרים אדרצא עוצ הוא שאתה ונתקוונס נגד דעת הראשים ואין אתה נושא להס פנים והיא היא תהלתך, ע"כ נעשך אצ"ד לישראל כלונר לתקנת ישראל צצחית קדושת עבודה שונים צפנים להחווה יאה ונאה איש כנוך לגדור גדר ולענווד צפרץ — אצל עקציא צ"ו השיצ

אב בית דין

כי לא יעשה בן כדי שלא יאונרו ופניו השררה חזר בו, וצנ"ח א"ה
 אצ"ר צ"ח ז"ו ח"י עקצ"ח צ"ו וענ"ן ונה שנידו אהו. — גם וננה
 שאנרו (קוכה כ"ט) שהחונה לוקה בעצור אצ"ד שנת ולא נספד
 כהלכה, נוכח שהחזיקו את האצ"ד לשנות לדיקה הונחיה לישראל ואם הוא
 נפטר וכן העולם ואין איש עם על לב הרי הוא כאלו נחשך השמש צ"הרים
 וזה נורה הונחיה חונה לוקה. ולא אונרו זאת לכבוד הנשיא ופניו שעל האונת
 אצ"ד פועל יותר וכן הנשיא וא"ה בערך איתות השמים אצ"ר כי
 ונחיה זו וכן ליקוי חונה נאונרת על שנו"י הזקן שהיה אצ"ד ואדם קשה
 בצדק אשר נגדו לא עווד איש — ועי"ן (נ"ק כ"ב) ההפרש בין נשיא לאצ"ד
 וחכם לענ"ן אצלות, נשיא שנת כל צתי ונדרשות צטל"ן אצ"ד שנת דוקא כל
 צתי ונדרש שצעירו צטל"ן ולחכם רק צית ונדרשו לצד צטל, לפי שהנשיא
 עווד על הכלל ישראל בכל הונחיה, ואצ"ד רק על עיר ידוע בכלל וחכם
 פחות ונונו צנועלה. ודע קורא נעים אם השערתי נכונה בענ"ן זה נצ"ן ליש
 ונה שהקשו סופרי קורות ישראל ודוע תקן ר' יוחנן בן זכאי כונה תקנות
 וצרה"ס ל"א: חסדו חסע תקנות, והיה דין שהנשיא יתקן תקנות כאלה?
 ואנרו בעצור זה שצ"ח ר"י צ"ז היה נשיא חיה שנים אחר החרצן,
 ולדעתי אין זה אונת אלא ר' גונליאל דיצנה היה נשיא אחר החרצן
 כאשר אצ"ר א"ה צנוקונו אצל ונדין הנשיא לא היה רק לתקן תקנות
 הנוגעות לדיני ונוונות או לאישות, כונו הלל התקין פרוצבול (גיטין
 ל"ה), ונתינה צע"כ שנה נתינה לענ"ן צתי ערי חונה, ורצן גונליאל
 הזקן התקין כונה תקנות צגירוסין וצצועת אלונה וצדיני קצין (גיטין פרק
 השולח), אצל תקנות הנוגעות לעבודה הפרטית לישראל, תיקן רק האצ"ד.
 ולכן כל חסע תקנות * שהצדו צרה"ס היו ועי"ן עצודת ונחה, ואפשר ע"פ
 זה לתקן ונה שנואל צירושלנוי פקחים פ' תנויד ה"א תפילות אצות תקום
 ונקונד לזה לשון אצ צית דין, אשר נראה כעשות קופר, ולדעתי היה כתוב
 צד הירושלנוי פירוש אצות, כלוונר אצות צ"ד אשר ונדינס להסגיה על עיני
 עצודה, ותפלה ג"כ עצודה היא:

ג תצ"ן עפ"ז ודוע אונר רצי (כתובות ק"ג) גונליאל צני נשיא שנועון צני
 חכם ור' חנינא ישצ צראש ודוע לא טוה רצי שהיה שנועון אצ צ"ד?
 ופניו שהאצ"ד לריך להתקוונס לפענוים נגד הנשיא ולפיכך אינו ראוי שהיו
 שני אחים יחד ונשתנוסים צכתר נשיא ואצ"ד, לכן אונר, ר' חנינא ישצ
 צראש, וציוני רצי היו כוהגין עוד צוויכויס כאלה, כי (צירושלנוי תענית פ"ד
 ה"ב) נאונר: רצי היו ונווני תרי וניינון כד' הוין כדאי הוי ונקיינון ואי לא הוי

* ה' שהיו תוקעין צינוקס צ"ד צרה"ס שחל צצנת, צ' שהי' לולב ניטל צנדינה צצנת, ג'
 שהיה יום חק כולו אסור. ד' שהיו ונקבלים עדות החודש כל היום, ה' שלא היו
 עדים הולכין רק לבית הוועד, ו' שלא יהיו ונחללן שנת רק על ניסן וחשרי, ז'גר שנתגיייר
 לריך שיפריש רובע לקינו, ח' קישור לשון של זמורות, ט' צדין כרס רצעי. כולן תקנות
 הנוגעות לעבודת שמים וראוי לחשוב עוד קוטה י"ז ריב"ז ניטל השקאה קיעה וצעריות
 פ"ז ו"ה אונר רצן גונליאל שריב"ז גר שלא להוסיב צ"ד לחמיר דבר נגד רצון הסנהיס כל זה
 לפרטי עצודה יחסד. ודוק:

אב בית דין

ונסקלקן וצטעה שפטר ליה לצבו דלונני חד ויניו ולינוני ר' חננל צ"ח צרישא, והרצה טרחו הונפרסיס לפרש דצריס חלו חילס לדעתו הכוונה פשוטה רצי הוי ונוני תרי ונוין אצ"ד וחכס, על תנאי, ואחר פטירתו אחר שלום שרצי שנועון צבו יהיה חכס לח נשאר לרצן גונליאל צבו לונות רק ויניו אחת והוא האצ"ד וזה יהיה ר' חננל צ"ח וצינו רצי היה ר' חייל זר' אושעיל וין הראסיס עיין (רה"ש כ"ה), דרצי אונר לר"ח שינך לעין טצ לקדש החודש. — על כל פנים הרווחנו עד כה לצרר ונשפט האצ"ד שהוא יושב לינון הנשיא והחכס לשונאל, וטעם הדבר רנותו לונעלה ועתה אצרר יותר לאונור כי ונאחר שהאצ"ד הוכרח לענווד ונלד תיקון עצודת שנים וננדינו אס חלה שהנשיא וינקל צדצר אחד צונוילי דשנויא להתקוונס נגדו, כאשר התנהג שנויא זקן שהקפיד והתקוטע צונקוס שהלל שתק צכניקת גריס על תנאים ידועים, וצעת שהורדוק צל לונשפט עם הונלך הירקאן, עיין וסיפין לכונייס, וקנהדרין י"ט ע"א נסכה שנועון צ"ש צונקוס שנויא או עי, ועכ"פ יהיה ווי קסיה אצ"ד היה הונקבל ולח נשיא, ח"כ צעצור זה יקצ לינוני כי הונכה צינוי קדס שהשטן טוונד לינון הנשטן (זכריה ג') והשטן יענווד על ויניו (תהלים ק") ועיין צילור כס. ועוד ונאחר שהאצ"ד עוונד צונקוס עצודת קסיה ויין כי נתיחד ישראל צונשפט עצודת שנים ונכל האונות וכנוו שצויבאל הנללך לינון, וגבריאיל ונשונאל, ונפני שניבאל הוא שר פרטי לישראל אשר ונדרתו לחודעי לעולם מייקאל שאן כאלהינו, וגבריאיל הוא עושר הזוני שטוונד לשונאל ישראל כידוע, וקיוונך הונורה צדרוס לינון, והשולחן הוא העושר צלפון לשונאל, ונאונר תהילים (פ') תהי ידך על איש יוניך, לפיכך ראוי שיסצ האצ"ד ונלד עצודת שנים לינון והחכס הטוונד ונלד גוילת חקדים שהוא העושר לשונאל, ועל כן הטוניענו זה ר' אליעזר צן לדוק (תוספתא קנהדרין פ"ח) כשהיה ר"ג יושב צקנהדרין ציצנס אבא יושב צינוני וחקים ונשונאלו*) והכוונה עם אבא על אצו של האצ"ל ר' לדוק קסיה זקן נכצד, כי צחרו צליש זקן להיות אצ"ד ונפני שהזקן ונקפיד יותר על ויניו דשנויא וצעצור זה כסנצחר ר' אליעזר צן עזרים להיות אצ"ד אחר ניינת ר' לדוק (כי לטיעת

(*) ציונ"ס ה' קנהדרין פ"א ה"צ ונאחר שהנשיא עוונד צניקיס ונשה רצינו (ויהי חמורה) ואצ"ד יושב צינון ועיין כ"ג ע"ש שהקשה דנשעצ צתוספתא כנס שאר זקנים יושבין אלל אצ"ד וינוין ע"ש ויה שתיקן. וצירוסלנוי קנהדרין פ"א ה"ד הטעמה אונר רחצ"ל כשהיה ר"ג יושב צקנהדרין ציצנס אבא ואחיו יושבין בימינו? ואפשר כי ונפני שהיו שני אחים ר' לדוק ואחיו לח הקפידו קסיה שניהם יושבין וינוין, ויתכן יותר כי אין הכוונה ע"ש שישנו קסיהם אצ"ד ואחיו יחד אלל לפעמים יסצ ר' לדוק ולפעמים אחיו צינון. ועוד הצריחה ציד הנשיא לנחור לו אצ"ד קודם שנינו את רחצ"ע ויתכן ח"כ שאז לח הקפידו עוד על ר' גוילאל אס צחר צאחיו אצ"ד ועיין להלן, ועיין קובע כ"ג ע"ב שהזכירו ה' גוילאל זר"ג צן זכאי זר' לדוק יחד לענין ונעשה קסיה ונאונת נראה גיטין ג"ז ע"ב ויתכן צ"ל התחן לפני עיטוס צעד ר' גוילאל וצעד רופא שירפא את ה' לדיק וצודלי שהיו ג' אנשים ונצוינים חלו ארסיס נאונים דנקיס ונאל, ויתכן ח"כ שכוון רחצ"ל עם אבא ואחיו על ר' יוחנן צ"ל ואפשר שהיו קרונים או אחים ואלן לשאלו ונש"כ קנהדרין לו ע"ב דלין ונוסבין זקן קנהדרין? השם הכוונה על זקן ונשלב מאור נשנים כנו"ש כ"ס הנונ"ס אלל צרינ"ז ור"ל אדרצא הזקנה עונה והיא תנאי אחד ונעלי קנהדרין שנקראו צנס זקנים ונעלי זקנה.

הירושלמי היה ראש"ע ראש"ד ולא נקרא, עיין תענית פ"ד ה"ח) הולכרו לנכס שילנוחו לו שערות לזנות ויהיה כגון שצעים שנה (צרכות כ"ח). וכל זה אינו נוסכים עם ונה שרלה חכם אחד לחדש כי הכוונה אבא יוסף ליוניו על אבא אחיו של רצן גוילאל (יצנות ט"ו) והציה ראה שהקרוצ יכול להיות ראש"ד ונונה שאנרו (נועד קמן כ"ו ע"ח) שאול זה נשיא. יהונתן זה אביד ח"כ היו ראש וצנו נשיא ראש"ד — לדעתו אין זה ראה כי לכאורה קשה ונאור איזה יחוס יש לו לשאול הנוכח עם הסנהדרין, סיקרא נשיא וצנו ראש"ד, והגם שאול צקנהדרין? אולם הענין הוא באשר אנרתי לנעלה כי נודין ראש"ד שיהיה ונתנגד לנשיא צוילי דשוניא, ולכן עינין זה שייך היעצ אלל שאול ויהונתן כי על שאול היה רוח רעה והוא עונד נגד ונשיא ה' הוא דוד ושנואל, אלל יונתן קבל עליו ונלכות שניס צאהצה, והניח כהרו לדוד ע"פ הנצואה ונאת ד', ונטעם זה כינו חז"ל את שאול נשיא ויסנתן ראש"ד, לרנוח על ההתנגדות שצין שניהם, ונוניאל ונוכח שהקרוצים פקולים להיות יחד נשיא ראש"ד, כי לאו צכל זום ונתרחש ענין נפלא כזה שיתנגד הצן נגד אציו לכבוד שניס וכאשר הוכחתי לנעלה ונרצי טעמה את שנועון צנו חכם ולא ראש"ד:

ותדע עוד כי ונה ששערתי לנעלה שהראש"ד אינו נוונה עם הסנהדרין רק הוא עם הנשיא נחשבים לעלום כדנות ונשה ואחרן שלא נחשבו צין השצעים, לזה יש ראה ונן התוק' (קנהדרין ט"ז ע"ג ד"ה אחד), שהנופלא שצ"ד שהוא ראש"ד אינו נכלל בכלל השצעים והציוא ראה (והוריות ד' ע"ג) שאם הורו צ"ד ולא היה עם ונופלא שצקנהדרין פטורין, לפי שלא היה עם האיש אשר ונונו ילודו, ונחשבו כחלונידים שטעו, ואס"ד שהנופלא הוא נחשב צחשצון הסנהדרין ח"כ צלא זה הוראה אינה כלום, שהרי אם חקר אחד ונן הסנהדרין גם אם לא היה ונופלא שצקנהדרין אין הס"ד חייצין, ע"ט, וכן ונצואר צתוק' (קובת נ"א ע"ג) ד"הויו צאלכסנדריא ע"א קתדראות. ולא תקשה ח"כ שהנשיא והראש"ד לא נחשבו צחשצון לונה חשצו ע"א קנהדרין היה להם לחשצו או שצעים צלא שנים הראשים או ע"ג עם השנים? ועוד צונה נחלקו ר' יהודה ורצנן (צקנהדרין ט"ז טס) אם קנהדרין היו שצעים או שצעים ואחד? לדעתי יש לנו להחזיק צונה שנופלא צונקנה צחים הנ"ל שהיו צאונת ע"ג ח"ש. אלל לענין הדין העיקרי, אם הנשיא ונתנהג כדין וכונשפטי התורה צאונת לא הולכרו כלל אל ראש"ד רק שצעים ח"ש ונשיא על גציהן, והראש"ד צא צטעה שהולרך לענווד נגד הנשיא או הסנהדרין ולפיכך צאונת לא נחשב ראש"ד שהוא הנופלא שצ"ד צחשצון ולדעתי היו צאלכסנדריא ע"א קתדראות רק לנשיא וע' קנהדרין, והראש"ד לא נחשב צחשצון ורק אם היה ונן הסכרה, כנו ציצנה שנינו את ראש"ע ציציצה נגד הנשיא ר"ג, והיו חולקים הרצה, היו צאונת ע"ג ח"ש. ור' יהודה ורצנן לא נחלקו רק על הנשיא אם הוא ונן החשצון והנוקפד השלם הוא ע"א או אינו ונן החשצון ולריך אל ונקפד ע' ולא יותר, כי אם אין הנשיא עונסה ג"כ נחשבים לקנהדרין שלונה, אלל הכל נודים שאין הנופלא שצ"ד שהוא ראש"ד צונקין הסנהדרין, וזה ונצורר צצראשית רצה פ' ע': וירא והנה צאר צקדה זו קנהדרין, והנה עם שלטה עדרי לאן אלו שלטה שורות של ת"ח שיושצין

אב בית דין

לפניהם, כי וכן הצאח ההיא יסקו העדרים, שנוסס היו שוועים את ההלכה, והאזן גדולה על פי הצאח, זה ונפלא שצקנהדרין שהיה ונקרס את ההלכה, ונאקפוטס כל העדרים אלו ת"ח שצאחן ישראל, וגללו את האזן שנוסס היו שוועין את הלכה, והשיצו את האזן על פי הצאח שהיו נושאים ונותנים צהלכה עד שוועוידין אותה על צוריה. וזה ונצורר שקנהדרין לצד וננפלא שקנהדרין לצד והוא האצ"ד שהיה מסרם את הלכה כלונר שהוא היה ונתנגד ונתקוונס צנוקוונת הלריכות ליונד, והלל שקנהדרין היו עוד ג' שורות של ת"ח ונולצד זה גם שאר תלמידי חכמים שצא"י שאינן וכן הוונין. ולדעתי אלו היו אשר אנורו לעקציה צ"ו שיחזור ונד' דצרים ויעשהו אב"ד כלונר ונפלא שקנהדרין שידע לקרס את הלכה שהוא נחוץ ונאוד והתיה כנוו שאנורו (קנהדרין י"ז ע"א) אין ונשיצין שקנהדרין אלא וני שידע לטהר את השרץ וכן התורה כלונר וני שידע לקרס את ההלכה כדי שהיה יודע להתנגד צנוקוס המורך לשס שונים, ולדעתי וזה שהיו הלל שקנהדרין חכמים ונוונים שנקרא צסס דנין לפני חכמים שוועון צן עזאי וצן זונא (קנהדרין י"ז) הוא ג"כ ונויין ונפלא שצ"ד העוונדים על הנושור שלא יאל ח"ו דין שאינו צרור ונפי קנהדרין, וכן היו חכמים אחרים ונוונים להכריע צנוקוס קפק ונקראו היברייעים לפני חכמים (גיטין ו"ג ע"ב עיין רש"י סב' לא ונתפרש נאיו כיסו) ור"א צורה לזה כי בתקפתא (קנהדרין פ"ז) תנולא צזה"ל אין נוקקין לדין אלא במקום שיש ומבריעין ואין מושיבין את האדם אלא כפי מידותיו (כלונר וני שיש לו וינדת ענות יותר ונדאי, אינו ראוי להיות שואל ודן לפני חכמים אלא ונכריע כנוו הלל, אצל וני שיש לו וינדת הקפדנות ושואל ודן ונפלא ונקרס הדין, הוא דן ויוצב לפני חכמים כפי עצם שוואי) לא ישיב את הברו יותר משלש תשובות כדי שלא תטרור דעתו, אחד דן כנגד שנים, ושנים דנין כנגד אחד, שנים דנין כנגד שלשה, ושלשה דנין כנגד שנים, אב"י לא שלשה כנגד שלשה, כדי שלא נעשה ב"ד מעורב. נראה וזה צפירוש שהיו ונווניין דנין שואלים ומבריעים כל דין לפי וידותיו והכל צקדר ככון כדי שלא יהיה תערובות וצלצול. ועתה אחר הנחה צורה זו כונה הלכתא רצוצא איכא לנעווע וזה ליסצ שאלות רצות ודצרים קתוונים וחתוונים עד היום ונקדרם אחת אל אחת:

צין התנאים שהתנה הצרייתא פ"ו דאצות לקנין תורה. הוא דצר אחד שהחכם לריך להיות מכיר את מקומו, ולא ראיתי שום פירוש ישר ונוקבל וזה זה וכיר את ונקונו? אצל לפי הנחתי הכונה ונוס כנוו שאנורה התוקפתא, אין ונשיצין את האדם אלא כפי וינדתו כלונר כל חכס לריך שיכיר את עצם שכלו וינדת ונקרו האס הוא ראוי לשאל ולדון או להכריע או ליסצ צטל ולשנווע אל חצרו (ועיין קנהדרין ל"ז), כל אחד ואחד מכיר את מקומו.

ב ענין הזוגות הוא דצר קשה ונאוד כי צירושלנוי סוף קוטה ונפורש שכל הזוגות שוועודו ונוססה עד יוקי צ"י לא היה צהס דופי ח"כ היו הזוגות נוהגין קודס יוקי צ"י, ושס צירושלנוי סוף קוטה אנורו שיוחקן

כה"ג תיקן זוגות? ונה שאלו הנוצקרים החדשים לישז זה כי הכוונה צירושלנוני על זוגות הגזים ונעשר כיהודה צן פועירא ולעזר צן פועירא הנוצזאים שנה שנטלו בזרוע, לריך עיון וציקור רב, וא"ה צערך זוגות אצאר הענין על שורקו — אצל לדעתי תקן יוחנן שהזוגות יהיו צארפן זה כדי שאחד יחלוק על הצרו לצלתי יהיה שום נטיאת פנים לנטיא ושתיה האצ"ד עם הנטיא צזכות ונשפט התורה כאשר אצאר צערך זוגות, וקודם לזה אם גם היו זוגות, כלונגר אחד ונוונה על התורה והאחר על העצודה לא צאו לדי ונחלוקה ולא ישצו ביחד צצ"ד ולכן התחילה צאונת הנוחלוקה ראשונה צינו שני יוסי (הנוורה קס) וכאשר אצאר א"ה צערך קנייכה: **ג** לכאורה יהיה קשה קלת על ונה שאנר שנועון הלדיק שחי צתחילת ונלכות היונים קרוב לצנין בית קני: על שלשה דברים העולם עונוד על התורה ועל העצודה ועל גויילת חקדים ונה זה צא להשנויענו והלא אלכ שנה קודם לו כצר לינווד ונקה זאת והזהיר ללנווד תורה כנוש"כ ולנודתם, ודצרת צס, ושכנתם, לנוען תלנווד ליראה את ד', וכן על העצודה ועצדת את העצודה הזאת, תחת אשר לא עצדת, ועל ג"ה ועשית הישר והטוב צעיני אלמים ואלם? אלא צרור הדצר שנועון הלדיק הוכרח להחזיר העטרה ליושנה, כי יונים רבים היו לישראל ללא אלמי חנות, ולפיכך השתדל שנועון הלדיק לעשות כיתות כיתות, לונודי תורה על קיום התורה, עוקקים צעצודה ונושנורות כאלונות על העצודה, וכן אנשים חכמים על גויילת חקדים, צארפן שאשר היה וקודם ונפוזר ונפוזר כי התורה היתה ציד הנציאים והעצודה ציד הכתנים וג"ה ציד שרים ונלכים, עתה עשה שנועון הלדיק פוונצי לדצר והוסיצ צקנהדרין ג' אנשים וניוחדים לראשים על ג' ונשנורות אלו — וא"ה צערכים הצאים כלערך אל הקדונה זו הרבה להצין כונה ענינים קתונים. —

ד הלל אנור פ"א ונפרקי אצות הוי ונתלנוידיו של אהרן איהצ שלום ורודף שלום איהצ את הצריות ונוקרבן לתורה. לונה תלה הלל גדולה זו צאהרן ולא צונקה הלל ונקה עשה יותר ונאהרן, הוא קירצ את הצריות לתורה, והכניס גרים את יתרו וצניו, והוא היה הרועה היותר כאלון צצית ד' ונאהרן (וציונול 797). בקראו עצור זה הפרוקים הלדיקים צאונת צצס תלנוידיו של ונקה, ולונה זה אנור הלל הוי ונתלנוידיו של אהרן הכהן? ונראה ונשום ששנאוי צעל ונחלוקתו היה ונוונה על חלק העצודה צתורת אצ"ד, והוא היה קפדן ונוקבל קבלת ד' לצאות כנוו פנחס, ודחה הנכרים הצאים להתגייר צחרי האף, נשם שנים, א"כ לא נהג כאהרן הנוונה על העצודה, ע"כ אנור הלל כעונתו ונכדו הוי ונתלנוידיו של אהרן ויצואר זאת יותר צערך בית שנאוי. **ה** קשה ונאוד ודועב נפקקה שלשלת הזוגות ניד אחר הלל וצנו של הלל רצן גויילאל הזקן או ככדו ישצו לצדו על כסא התורה ולא מוכר כלל ווי שהיה אצ"ד צינויו? ואין לוונר ונפני שהיה ריב"ז ונארך יונים ונחלל עד ככדור"ג דיצנה וא"כ לא שייך היעב לקרב אים אחד לכונה נטיאים, זה אינו שהרי ר' יוחנן צ"ו היה כונה שנים רב אצ"ד צצרווי חיל (קנהדרין ב"ב:) וצירושלנוני צבת פ' ט"ו ה"ח ונצואר שהיה ריב"ז נהיג שררה שנוונה עשר שנה צערצ

אב בית דין

ח"כ לא היה יכול להשתנוק צכתר אז"ד חלל הנשיא וצונקונו וע"כ היו כונה הכונים ונשתנושנוים צכתר זה של אז"ד צקנהדרין צונשך השנים ונהלל עד ר"ג דיצנה? אזל לפי הנחתי יצוא הדצר על ככון, כי לדעתו הוצרר האז"ד ונלד הקהל להתקוונם נגד הנשיא, והנשיא הוצרר אז ונן חכוני סנהדרין אז על פי ונלך, אזל האז"ד הוקם על ונשנורתו נופי צרירת הקהל, וזה וצואר ונונה שאנורו לעקציה צ"נ חזור צך ובעשך אב"ד כלונור חכוני הקהל חון ונן הסנהדרין אנורו אבו נעשך ולא תלטרך אל שום קיום ונלך ושרים — והנה אחר אשר נראה לכל ישראל ונעלת הלל הזקן כי הוא עמו ונאוד ונאוד, והוא ירא שניים עד לנורצה, ואין לחוש כלל שיאל ונפיו ונשפט ונעוקל חלילה, וראו כי הרוב תלונדיים חפלים צהלל יותר ונצטנאלי על כן לא חשו עוד לנכות ונשנורת האז"ד כנגדו, אדרצה תקנו אז הקנויכה וכינו את רצן גונליאל הזקן צקם רצן לצעצור תהיה יראתו על הצריות, ועל כן לא העזו להתקוונם עוד כנגדו ונתנו לו הצרירה צידושהוא יצורר לעלנו אז"ד הראוי לו כפי ענינו ונודותיו, וצודלי כן נעשה ור"ג צחר לו אז רצן וזחן צ"ז לאז"ד, ונקתלק אז קם זוגות נופני שלא צא עוד הענין לדי ונחלוקה והנשיא ואז"ד כולם שוים לעוצה לעשות כעוצ לפני אלמים ואנשים, ולגדור פרלת הדור כפי ההכרח ציונים ההם, הא חדא, שנית תדע כי ציוני הלל ושנאלי נחרצו התלונדיים, ונעשו שני צתים תלונדיי שנאלי שנקראו צית שנאלי, ותלונדיי הלל צקם צית הלל, ונחונות חלוקה זו סגצרה אז צעולם לא הולרכו צקנהדרין עוד אל איש ונקנא עונוד ונלד העצודה, כי ידעו צית הלל הנורוצים ק"ש להם וננגדים צצית שנאלי הונעטים צונקין, אזל גדולים צחכונה וקנאת ה', ע"כ צחרו צאז"ד רק לקיים וננה קדום ואם צא הענין לדיי הכרח כונו צונן ר"ג דיצנה אז הקינוו צאונת את ר' אליעזר צן עזריאל כנגד הנשיא צהירת אז"ד ונלד הקהל:

¶ תצין צזה ונה שנליכו איזה פענוים צ"ש צונקום צית הלל אינה ונשנה ודצר זה קתום וחתום ואין לו פירוש הגון, אזל לפי הנחתי הכונה ונפני ששני צתים אלו לא היו ציחד אחר פעירת הלל ושנאלי, רק כל אחד לנוד תורה צפ"ע אס כן ונה שלנודו צ"ש לא לנודו וסנו צונקום תלונדיי הלל, אלל צונקום אחר, ולא נצצרר הדצר ע"פ וננין ורוב ונכריעין צין שניהם ע"כ צ"ש צונקום צ"ה אינה ונשנה כלונור שלל לנודו שנים יחד, והלכה כצ"ה הנורוצים וסונים לעלנום ודצר זה יצואר עוד ערך ונשנה, ועיין צרכות ל"ו ע"צ ר"ע צונקום ר' אליעזר עצדין כוותיה צ"ש צונקום צ"ה אינה ונשנה כלונור ר' עקיבא חלק על ר' אליעזר צונקונו ונוש צונקום שהם יחדיו אזל לא צ"ש צונקום צ"ה:

¶ שאלו הנחצרים על ונה שאנורו (צ"ק ע"ד) דר' יהושע אז צ"ד היה וזה לדיך ציאור, כי ציוני ר' גונליאל דיצנה אחר החרצן היה ר' אליעזר צן עזריה אז"ד לשיטת הירושלני הענית הנ"ל וקודם לו היה ר' לדוק כאשר צארתו לנענלה? ונראה צרור כי לשון אז"ד (צצ"ק ע"ד) על ר' יהושע צ"ח הוא ונפני שהיה ריב"ח רצ צפקיעים וכל רצ צעיריו נקרא ונאז צתאר אז"ד ונפני שהוא כצרר נופי הקהל לעונוד על ונשנורת העצודה ולקנאות

קנאת ד' לצחות צנוקוס האורח, והוא האצ"ד לריך להשגיח על הצית דין וכל חכמי עיר שילכו בתורת ד' צאונה. ובאשר קרו צאונה חז"ל את האצ"ד, של עיר גדולה אצ"ד של ורשה וכן אצ"ד של לוקו ילקוט ד"ה א' ד', כ"א, וצנצנ"ה (*). ונר עוקבא אצ"ד של כפר, (קידושין ו"ד): כן היה ר' יהושע אצ"ד של פקיעין (סנהדרין ל"ב ע"ג). אחר ר"י לפקיעין. אכן צנ"ז אפשר שהיה ריב"ח ג"כ אצ"ד צנצנדרין לזון ונה בנוו שכתוב צאגרת רש"ג: כהצנצנ"ה סנהדרין וכהצנצנ"ה שני צתים צ"ש וצ"ה, נעשה אחר זון רב צצבל כי שם היה ראש גולה כנשיא צא"י ושתי ישיבות, ונתחילה קורא ונהרדעא, ואח"כ ג' וניי רצא ואילך בקורא ופיוונצדיתא. ושני גלוניס או ראשם עליהם ונושט עם הריש גולה שלשה, כנוספר הנשיא ואצ"ד וחכם צנצנדרין צא"י. והיה קורא תורה חסוד יותר ופיוונצדיתא, ונולצד ונשנוורת הסנהדרין, היו ג"כ חכמים שנקראו בני קומי ואונר החכם גרעטן ה"ה ל"ד 481 צהערות שאינו יודע ונה ענינים של אלו? אצל לדעתי נראה שהם צנוקוס ג' שורות של ת"ח (סנהדרין ל"ב ע"א) שישבו שם, שאם הולכו להוקיף או לשום איש אחד לסנהדרין צרו ואלו השורות, וצצבור זה נקראו, בני קיווני, כלומר קיינים לקיים ונספר הסנהדרין והם צנוקוס סנהדרין קטנה כנוצאר שם צשם נתן הצצלי.

חזן ונה ראוי לדעת כי שם אצ"י נורה על הראש והראשון הנולד לצני אדם דעת קדושים וצנייה יתרה בנוו שנקרא ר' אשע"י שהצין ונאוד לפרש הוושנה צירושלנוי אבי המשנה, וצפסיקתא דרצ כהנא פ' י"א אונר ר' יהודא אני לא שונעתי אותה מאבי החברים, א"כ היה ראש החברים גם כן נקרא אב ועיין ערך חצר. ולשון ראש צית דין הנסוג אללנו הוא פחות ונועללת אצ"ד וכוכר ג"כ צש"ק (ר"ה של ל"ב ע"ג): והוא הדין הראשון של צ"ד של שלשה א"כ האצ"ד עולה על כולנו ועיין ירושלמי (סנהדרין פ"א ה"א) לקידוש החודש ונתחילין ונן הגדול והוא ראש צ"ד.

אבות — אבות דרבי נתן.

המעם שנקראת ונק' אבות צשם זה הוא, לפי דעת הנופרשים ופני שנאלונו צנוק' זו יסודות הנוקר ונידות ישרות שהם אצות התור'. אצל חס זה הוא הטעם יותר נאה שם ונידות או שרשים או כללי ונוקר וכדוונה, ואם נשני שנזכר תנויד שם האוונר צבל ונאלונר ונוקרי והאוונרים צבלל הונה, אצות העולם, א"כ צבל הש"ס יש לוונר ככה? ולי נראה כי ונק'

(*) ונאוד נפלהתי על הגלון צבל ערך עילין סכת צערך אצ"ד וז"ל ולא נמצא בש"ס כינוי כבוד אב"ד צלרן צבל, והם נוד הש"ס שבת נ"ה טנר עיקבא היה אצ"ד. ואע"ג טנר עוקבא נראה שהי' ריש גלותא עיין גיעין ז' ע"א ושבת ג"ג ע"ג? ל"ל דלשם כדורו ציראה וסכנה קראוהו אצ"ד ועיין ו"ק ט"ו ע"ג. וצאגרת רש"ג כתב וסוכניכו לחאי בנגו באבות ב"ד אין סכונה שהיה רב האי אצ"ד סנהדרין צנוקוס אצ"י רש"ג כי חס אצ"ד צעיר אחת כדמשמע לשון אבות שהיו רבים צשם זה.

אבות היא כונו הקדושה לתורה שצ"פ ונקדרה צקוף קדר נזיקין ונפני
 שארצעה קדרים ראשונים לונדו רוצ התלונדים ויד כל אדם ונושנסין צהס,
 ונשא"כ קדר קדשים וטהרות (עיין צ"נ קי"ד: ונגילה כ"ח): ונפני שרצי קדר
 הונקה קידרו צקוף נזיקין בעין חתינה לשם אבותיו של רצי כקדר, ונהלל
 עד רצי, ונפ' א' עד ראש פ"צ קדר הנשיאים ונאצות לצנים ולפיכך נקראה
 הונק' אצות — אולם עדיין יש לשאול וי' היה הונקדר ראשון של ונפ' זו כי
 אין ספק שרצי עלונו קידר רק הדברים כפי ונה שקצבלס, וא"כ וי' קידר
 ונקודס ונפ' אצות אשר צודאי הסיקפו עליה גם אחר רצי שנות הנואחרים
 לרצי? ועוד נודע קראו את הפירוש לונק' אצות צקס אצות דר' נתן?
 ונראה כי הונקדר הראשון של אצות היה ר' נתן הצצלי וראה לזה כי צכל
 ונסכת' זו לא תונלח שום ונאונר ונר' נתן, ולונה זה הלל רצי ור' נתן קוף
 ונכה, ור' נתן היה אצ"ד צצ"ד של רשצ"ג אציו של רצי ור' ונאיה חכס,
 א"כ כונו שנזכרו איזה ונאונרים צקס ר' ונאיר היה צדין להזכיר ג"כ ונאונר
 ויודותי צקס ר' נתן? אצל אס נאונר כי ר' נתן קדר ונפ' זו אס כן לא
 הולרך להזכיר את שונו, ועוד ראה ונונה שלח נזכר צפרק חונגי' שהוא קוף
 הונסכת שום תנא, רק צקוף הפרק צקס יהודא צן תינה וצן צג צג וצן
 ה"ה, שהס כולם שנות נסתרים ונקודס צודאי קודס החרצן באשר אוביה
 צראיות צרות צקדר תנאים א"ה, אצל ונראש הפרק צעקרה ונאונרות
 נצרא העולם עד ונשנה כ', לא נזכר שום אונר תחת אשר צכל ד' פרקים
 הקדוונים לא תונלח שום ונאונר ונקסר ונכונה צלתי הזכרת שס התנא? לזה
 נראה צרו כי ר' נתן חצר פרק זה, ונזכר תחילה שצעה פעונים ונקסר
 עשרה (א) צעקרה ונאונרות נצרא העולם, (ב) עקרה דורות ונאדס ועד נח,
 (ג) עקרה דורות ונח עד אצרהס, (ד) עקרה נקיונות נכנסה אצרהס,
 (ה) עקרה ניסים נעשה לאצותינו צולרים, (ו) עקרה ניסים נעשה לאצותינו
 צצית הונקדס, (ז) עקרה דברים נצראו צע"ש צין השונקות צכלל שצעה
 פעונים עקרה = שצעים:

אחר זה ונושנה ד' ולהלן עד ונשנה י' נזכרו ג' פעונים שצעה. (א) שצעה
 דברים צגולם, (ב) שצעה דברים צחכס, (ג) שצעה ויני פורעניות
 עם שצעה גופי עצירה. וקסס עד ונשנה ט"ז נזכרו שצעה פעונים ונקסר
 ארצע (א) בארצעה ערקיס, (ב) ארצע ונדות צאדס, (ג) ארצע ויודות
 צדיעות, (ד) ארצע ויודות בתלונדים, (ה) ארצע ויודות צנותני לדקה,
 (ו) ארצע ויודות צהולכי צית הונדרס, (ז) ארצע ויודות ציושציס לפני
 חכונים. צלתי ספק הונקדר כיון ללונלס כל עניני עולם הונקרי על ונקסר
 השצעה כי השצעות חציבות וקדוש יקרא לונקסר שצע אלל הקדוונים

(*) צ"ד ד' וי"ט נזכר רבי יונתן אונר כל הנקיים דברי תורה ונעוני סופו לקיימה ונעוטר
 ונאונר זה נזכר באצות דר"ג פ' ל' צקס ר' נתן צן יוסף ונאונת שני ר' נתן היו עיין צרכות וי"ז
 ע"צ ונפ' אצות דר"ג ונחיל אונר ר' נתן ונפני ונה נחעכז ונשה וסס פ' כ"ח ונחיל ר' נתן אונר
 ונראה כי חצרו של ר' ונאיה היה ר' נתן צן יוסף ונאשר שהיה נקרא ונחילה יונתן ונקלר השס
 כונו וינחן חן וקיימה ועיין להלן.

וגם צתורה חלקו לה כבוד כי ואלוה לַספור שצעה שצעות וטנות השנויות והיוצלות וכן שצצעות ויונים טוצים, לפיכך נהגו ללמוד וללמוד על דרך סיוון הנוספר להקל על הזכרון צונה שחורגלו רצים צווספר זה. וכן אפשר ונאוד לכיין צעלטה ויני ווספר זה ד' פעונים עשרה לעונות זכרון ועשה אצות צקורות הזוננים והנקים שנעשו לאצותינו להורות על התורם הנוצעת ונוקור נאון צחר חפרוה שרים, הם האצות, ונהם ילודו הצנים להסיצ לצ אצות על ידי ארצעים ותפע וודות שחסצו אחר זה ג' פעונים שצעה וז' פעונים ארצע וודות, צכלל וז"ט.

הן זה דרך ר' נתן לפלס דרבו צקודס על פי ווספר זה ואליו יחקו הקדונוים צרייתא דנו"ט וודות, צרס"י תענית כ"ו ע"א וצקוכה ח' א' ד"ה כונה ונרצע יתר על העיגול וכן ציקוד ונורה וצרס"י צראשית רבה פ' ט': כל הנויות צטלו חוץ ונוודה כנגד וודה. וכתצ רס"י וז"ט וודות שצצלה צהן העולם, ויתכן ונאוד שחיצר ר' נתן צרייתא אחת אשר כתוצים צה כל ויני שיעורים ודצרים שנתנו צודה וצווסקל, הן צקידורי האונים צארץ אצותינו וצית הנוקדש והן צענייני חכונה צצרייתא ועשה צראשית, שכן אונרו חז"ל חנוסים שערי צינה הם כולם נתנו לנוסה חוץ ונאחד (רה"ט כ"ח:), וכתצ הרנוצין צהקדונה לפירוש התורה שאלו כ' שערי צינה הם הונס פרטי צרייתא וההשכלה צכל סוג, שכולל כונה וינים. וצעצור זה נראה לי כי לצרייתא כזו שחיצר ר' נתן ואשר נכתצו צה ג"כ ענייני וודות צווסקר צווספר וז"ט, כונו שחצוצים צווסקה, וכן צעשרה ונאונרות נצרה העולם, קראו וז"ט וודות שצצרה צהן העולם, וקראו אותה ג"כ צרייתא דנו"ט וודות של ר' נתן. צלתי ספק היו ג"כ כתוצים צה כונה דצרים תוכניים על סס ר' נתן, כונו הצרייתא שאנור צה ר' נתן כל עולם כולו תחת כוכב אחד הוא יוסצ (פסחים ל"ד ע"א) וכן סס ע"צ תניא ר' נתן אונור ציונות חנונה חנונה הולכת צגוצה רקיע וציונות הגשונים צסיפולי רקיע, כל זה ונכלל הצרייתא והתחילה צווסקת צעשרה ונאונרות נצרה העולם. — ונאורק לזה נודע צסס אגרת ר' שרידא גאון צציוני דרצי וצתריה היו קוראים לנוסניות השנויות צצצל והוצלו לא"י צסס משנת ר' נתן. ולכן אפשר שהצצצליים חצרו ונסניות אצות דרצי נתן ע"ד שצצרו צא"י ווס' אצות צרייתות קדוונות, ולא נזכר באצות דר"ל סס אונורא רק תנאים ראשונים, וכן ונוצאות הרבה וודות ונפ' כ"ט עד ל"ה ע"ש, צאופן שחוצרו לה יחדיו עניני חכונת הנדסה והשיעורים (עיין רס"י פ' תרונה כ"ז ה' ותהילים ע"ה) עם כללי ווסקר, לנוען תהיה כל ווס' אצות כונו הקדונת לתורה כי התקופות וגיונערייתות הן פהפראות לחכונת התורה, וכן יקודות הנווסקר הונת הנופתח הפותח שערי תורה לדיקים יצואו.

לדעתו אם אונת כבון הדצר כונו ששערתו לנועלה צהערה סר' נתן הוא ר' נתן צן יוסק יתכן לכיין גם כן סר' יוסק זה הוא יוסק הצצלי אשר היה חסוב וחציצ ונאוד צעניי גדולי ארץ ישראל כונו סקיפר רצי (וננחות י"ח) שהיה יוסק הצצלי יוסצ לפני ר' אלעזר צן שונוע והיה חציצ עליו עד לאחת, ואפשר אם כן, ונפני שהיה יוסק הצצלי זה ונפורסס לחכס גדול לפיכך גם שנועויותיו חציצות ונאוד, וקראו את השנועויות

צפי צנו ר' נתן ונשנת ר' נתן יען הוא קדרם והודיעם לרצים. ויש להצין צזה
 וזה שאמר ר' שמועון צ"ג לר' נתן (הוריות י"ג ע"ב): נתי דלחני לך קנורא דאבד
 לנחוי אצ"ד לנחוי נסיא וני לחני לך, וכתיב הערוך (ע' קנורא) צסס הגאון
 ר"ש כי אציו חגר קנורא, אצנטי או חגורה, צשעה שהלך לפני הנוגף פרס.
 וקשה למה יועיל הקנורא לצנו לזכות לו זכות אצ"ד ולא ג"כ זכות הנשיאות?
 אצל לפי וזה ששערתי כי ר' נתן הוא צנו של יוסף הצבלי, יתכן שלכבוד
 אציו צחרו צצנו לענווד על, יונין הנסיא כווצורא לנעלה (ע' אצ"ד) ולהועיל
 לו צקדרי עצודה, אצל לא להסתרר על כלל ישראל כדרך הנסיא כי זכות זה
 זכה הלל וצניו.

ג יתכן ונאוד קצעצור ונעשה זה סנדונן לו לר' נתן עם ר' שמועון צ"ג
 נקדרו צצרייתא דצעקרה ונאונרות אחר חשבון הניידות, איזה ונשניות
 שיט לכן יחוס לנעשה זה, כי וזה שאמרנו צונשנה ע"ז כל אהצה שהיא
 תלויה צדצר צטל דצר צטלה אהצה, ואהצה שאינה תלויה צדצר אינה
 צטלה עולמות, והיא אהצת דוד ויהונתן (אשר נראה לכאורה כעירוב
 פרשיות צנוקוס זה), הכוונה על ר' נתן ור' נחירי, כי דוד ויהונתן הם כערך
 חכם ואצ"ד, יען יהונתן היה אצ"ד, עיין ע' זה לנעלה, ויש צסס יהונתן רנו
 לשם נתן כווצורא לנעלה. ורנוו שאף צצטל הדצר אשר עצורו כועדו יחדיו
 שני חכמים אלה, צכל זאת לא צטלה האהצה. ואח"כ צונשנה י"ז קדרו כל
 ונחלוקת שהיא לשם שונים קופה להתקיים ושאינה לשם שונים אין קופה
 להתקיים, ואיזה ונחלוקה שהיא לש"ס זו ונחלוקת שונאי והלל ואיזה ונחלוקה
 שאינה לש"ס זה ונחלוקת קרח וכל עדתו. ויש צזה תינוה: וזה צקשו צונשנה
 זו צנוקוס זה? ועוד וזה קופה להתקיים צונחלוקה? אשר צצר ענודו ועוררו
 צזה רצים, אצל לדעתי הדצר צרור כי יען הלל עלה לנשיאות על ידי
 ונחלוקתו על צני צתרה לשם שונים, ואם כן ונחלוקה זו נתקיינה ונוש
 צנשיאות הלל וצניו, יען היתה לש"ס, אצל ר' נתן ור' נחירי שחלקו על נשיאות
 ר' שמועון צ"ג שלא לש"ס לא עלתה צידם ולא נתקיינה ונחלוקה זו והיא
 ונוש כונחלוקת קרח על ונשה ואהקן שלא נתקיינה שיזכה קרח צכהונה
 ונלכות.

אחר זה קדרו צונשנה י"ח: כל הנוכח את הרצים אין חטא צה על ידו,
 ונשה זכה וזיכה רצים, רנוו צזה שוב על רצ"ג שלא צה חטא על
 ידו לפי שזיכה רצים ולא הועילה העלה שיען ר' נחירי ור' נתן להורידו
 ונגדולתו, וסיינוו עוד ונשנה י"ט: צשלקה סינונים שנוליינים צם תלמידיו
 של אצרתם אציו, עין קוצה ורוח כנווכה ונפש שפלה, יען כי צאונת היה
 רצ"ג ונפורקס לעניו גדול כווצורא צצח ונליעא פ"ה, אצל שלשה דצרים
 אחרים, עין רעה ורוח גצוה' ונפש רחצה, ונליינים את תלמידיו של צלעם
 הרשע, הוא כעין רנוו למה שחצרו ר' נחירי ור' נתן צגאון ועין רע לעונות
 הנסיא. ולפי ששני אלו ר' נחירי ור' נתן נכשלו צזנון שהוא להיות עסקם עם
 אחרים כי ר' נחירי היה תלמידו של אחר צודאי, ור' נתן ג"כ היו ונרנכין
 עליו קלת כווצורא צקהלת רצה ז' כ"ו: קוצ לפני אלהים יולט ונוונה
 וחוטא ילכד צה דרשו פקוק זה על וניות צכהונה גדולים, ולצקוף: דצר

אחר טוב זה ר' נתן וחוטא זה תלמידו. נראה נזה שיהי לר"נ תלמיד שהקדיח תצטילו צדעים, ולכן רמזו עליו עד שהולכרו לדרוש עליו כי באונת ר' נתן הוא טוב לפני אלהים. ונטעם זה נראה צדור שצטעה שנטעה ונטעה זה שנטעו ר' נחיר ור"נ נגד הנשיא, וקנס רש"ג את שניהם צונה שקרא לר"נ צסם אחרים ולר"נ צסם ים אונרים, וקסה ונה זה שם ים אונרים? אבל לדעתנו כוון לרנוח ולוור שר"נ צדין נקרא אחרים ע"ש רבו חלישע אחר; אבל ר"נ אינו ודאי רק ים אונרים ודנין אותו לכף חוצה עבור תלמידו, והם הנה שלשת דברים אחרים הנועדים על היות תלמידו של כללעם הרשע. כי ידוע שקראו לנויים צסם זה אז ויצוהר א"ה צנו"א, ונוצן צזה לונה צחרו לליין הטובים צסם תלמידו של הצרהם אינו והגאים צסם תלמידו של כללעם, היה להם ליחס הענוים ונווכי רוח צסם תלמידו של ונקה שיהי עמיו ונאוד ווכל אדם? ופני ש"א היה נשנור ונלפגוע צכצוד אחרים וצונה שזכו, הוא הלך להליל העשוקים ולא לקה ונחוט ועד שרוך נעל, ולא כן וני שצקש לשלוח יד צכצוד של צצרו ולדרוש לכצוד עלונו.

אחר כל זה אחר שהעז רבי יהודה נשיא צנתן הצצלי ואור ילדות היה צי שהעזתי (צ"צ קב"א ע"א) ונתחרט; ואחר שקרא את ר' נחיר צסם אחרים צטעה שאור שנועה ופיו והצכירו צנו ר' שנועון כי לא יאה לשמות ויט ולא להזכיר שנות צעליהם (הוריות עט), וגם שנאחטם וגם קנאחטם בצר אצדה — התחיל רצינו הקדוש הנוקדר הנושנה לכהוג כצוד צסני ונוריו אלה ר' נחיר ור' נתן, אשר היו באונת גדולי הדור כי הכל הולך אחר החיתום, יען גדלו צסם טוב ונפטר צסם טוב ורק צנתים נכסלו צחטא שעליים אליו כל הטובים לנעות לשעה קלה אחרי ילרי לצ רע, ותלמיד חכם טעעה עצרה צליה אל תחרהר אחריו ציוס כי ודאי עשה תשובה, אחר כל זה נקדרה הנושנה על שם שלשה אלו: רבי ור' נתן קוף ונשנה ור' נחיר שסתם ונשנה כוונה, ועווד רצי צנוקוס אצותיו הנשיאים העוונדים על התורה צנוקוס ונקה, ור' נתן צתורת אצ"ד ונלד העצודה כווצוחר לנועלה, ור' נחיר חכם ונלד גוילת חקדים; חוטא הנושולט אשר צוהרה לא ינתק הוא חיבור הנושנה צסם שלשה אלו: ויען כי כל הרולה להיות חקיד יקיים ויילי דאצות וויילי דמויקין וכן ויילי דצרכות (צ"ק פ' הנוניח), כי צרכות הוא ראש תורה שצע"פ שצונשנה, ומויקין קוף תורה שצע"פ לתלמידים שלא לנודו לרוב רק ד' קדרים כווצוחר לנועלה, לפיכך חתם רבי קדר מויקין צנוס' אצות לחתום שונו וסם אצותיו ונושפתחו, וקתם פרק החנושי לצל הזכיר את הנוצצר ר' נתן ונפני שיש רנוים צקוף הפרק העוונדים לעוונתו, ועוד שיהי ידוע דרכו של ר' נתן צליווד הוודות על דרך השצעיות. ואח"כ קדרו פרק ר' נחיר או צרייתא של קנין תורה פ"ו לונען יהיו ג' ונחצרים אלו חתוניים על החיבור. אחר ונס' אצות קדרו ונס' הוריות לניי שצא להכין נפשו לצוה אל הקודש פכיונה ולעקוק צקדשים וטהרות, יען כי ונס' הוריות היא כונפתח להם יען כי ונצוחרים צה דיני קרצן הגדולים והנשיאים שיחטאו לאלהים

ואנשים, אשר הוא וכן ההכרח להצין ליוספי כסאות לנשפט. ונספח קודם
לאבות עדות ג"כ דרך חתימה. ועיין בקדר תנאים א"ה ובשאר ערכין הדבר
על אודות וואוורים, הנאורים צונק' אבות, ובערך עדיות.

אבות, גבורות, קדושות

שלשה עיקרי אמונה.

במאמר א' פ"ד ט"ל הרצ צעל עיקרים החליט שחכמי תורה טע"פ
הפירו' להם טעמה עיקרים: (א) ונליאת הסם, (ב) תורה וכן
הטונים, (ג) סכר ועונש, ואוור טעצור זה קצנו אבה"ג לוור טעמה ויני
דקות: מלכות. זכרונות ושופרות. ונלכות להורות על עיקר האמונה
צוילית הסם, טופרות על האמונה צתורה וכן הטונים, זכרונות על אמונה
צסכר ועונש. לדעתי אפשר להסויד דבר זה עוד אל ויה טיקדו ג' פרטיות
צקריאת טונו: (א) פ' טונוע עול ונליאת הסם וקצלת עול ונלכות טונים, (ב) פ'
והיה אם טונוע על קצלת על ונלוח ותורה וכן הטונים, (ג) פ' לילית על סכר
ועונש; כי ענין לילית נורה על קשור הפעולות וזכרון הנולות, והסיום אני
ה' אלתיכס נורה על היכולת לתת סכר ללדיקים ועונש לרשעים (ונחות ונ"ד
ע"א) — והנה ויה שתקנו אנשי כנס"ג ככל התפילות שלט ראשונות אבות
גבורות קדושות, נורה על טעמה עיקרים אלו, כפי אשר נתיקד בטבע הנפש
ונקורט הצריאת, כי ג' כוחות ראשיות יס לנפש: (א) כח השכלי הקדוש, נקרא
אלל אללטון to logisticon או ko nous, (ב) כח נפש החוונה דיו קרונט
דער זינליעטן בעגערליכקייט to epitimeticon he ehrematisticon (ג)
כח הנומולע טצין שני אלו הרוג, לפרמיוטה tymikon he timo-eides ג'
כוחות אלו נקראו צפי חז"ל: יר טוצ יר רע ורוח הרוג טכתיס, כונו שאוור
(צרכות ה' ע"א): לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר רע וכו'. וכבן אם כן
לוור, אבות, גבורות וקדושות, כי אבות נורה כח הטבעי והחונדה ציקוד
החוסים, קדושות נורה על הטיפוך וזה והוא הילר טוצ, וצנתיס תקנו
גבורות להרגיז ולהגזיר השכל על החונר. ויס צזה התיקון כלל כל ראשי
נושגים ועיקרים אשר כללי ציין התורה נוסדו עליו, אבות צנפס נורה על
האמונה צוילית האל אשר הוא אלתי אברהם יחמ ויעקב, לווען נשכיל ע"י
אמונה זו להטיצ את יר הרע צטצע צריאת הגוף. גבורות נורה על גבורת
הסם להחיות ונתיס, אשר צעצורו אלו ונתגזרים להרגיז הילר טוצ על הרע,
קדושות הוא התכלית וכלל של הסכר העתיד להתנן לחס פועל טוצ צשכלו
הקדוש — לעוונות טעמה אלו צראש התפלה תקנו צקוף כל תפילה ג' צרכות
דוונות לראשונות: (א) עצודה, נגד הגוף, (ב) הודאה נגד הנפש הנתגזרת
על הגוף ותשקותו, (ג) שלום נגד הקדושה והתכלית צקן הינין. —

מטעם זה פתחו קדרי תורה טע"פ צדיכי קריאת טונוע להורות על ג'
עיקרים טעם צאוות ונפתח כאונן לדת נטשה ויהודית ונצואר

אבות גבורות קדושות

צירושלנוי ריש צרכות שיש צק"ש כל י' דצרות וידוע שעשית הדצרות ג"כ
 נחלקו לג' ודרגות, דתיות כיווסקות עצעיות. עיין להלן.

ג יתכן כי קדר זה היה לפני קדונוניו ז"ל כאשר תקנו טסה קדרי
 ונשכה, קדר זרעים וקדר וועד לתיקון הטבע, קדר נשים וקדר מזיקין
 לתיקון חיות החצרה והתגצרות וידת הטוב על הרע, קדר קדשים וטהרות
 על תיקון הנפש וקדושתה בעטרה. בעצרה זה תנולל חז"ל חלקו כל ויני
 חוצות לשלטה ראשים: חובה, מצוה, קדושה. חוצה הוא כלל החוצות שיש
 לאדם בטבע לתיקון הגוף והצית, כונו וניס אחרונים חוצה (חולץ ק"ס ע"א)
 ופני וכלה קדונית שנוסוף את השינים, כלומר חוצה לשנוור הצריחות וכן
 אדם ונלווה לזון את ציוו הקטנים ונדל חוצה (בתצות ו"ט). מלוח הוא
 כלל החוצות לתיקון וידות טובות לקיום צלית החצרה. קדושה, כלל
 החוצות לתכלית קדושת הנפש הפרטי ציקוד סכר ועונש השכלי (ויצואר
 יותר בערך ונלות). הן בעורחה זה כרחה ציעשים ענין הנוכחה (קאפיטל
 ו') טרפים עוונדים ווועל לו שט כנפים שט כנפים לאחד, צטתים יכסה
 פניו, וצטתים יכסה רגליו, וצטתים יעופף, וקרח זה אל זה ואנור קדוש
 קדוש קדוש ד' לצחות ונלח כל הארץ כבודו. קרח רגליו לחוצות הטבע
 בעולם התחתון, פניו לחוצות הקדושה לנעלה ראש, אשר לכל אחד שתי
 כנפים ונכסות, כי קלר הנושא ועונוק הנושא להשיג ונה לנוטה ונה
 לנעלה, וצטתים יעופף הוא חוצות שבין אדם לחצרו ותיקון צלית החצרה
 צצית וצחון כצנשים וכזקון, ואלו שלטה יקראו זה אל זה קדוש קדוש
 קדוש, כי אלל היהודים כל שלטה חלה אחת הנה, בקדושה ותכלית הקיטור
 תחתונים בעליונים, לווען היה ונלח כל הארץ כבודו, בטבע צמיוס
 וצאלהיות בצוותא ודא וכל כצרה עולם חלל לצוות. — ודע כי עמוד דקדוק
 בעלי תורה טצ"פ על כל איש הוולנד תורה צרבים, טידע השורש והיסוד
 הראשון אשר ונונו ילחה קצרה או הלכה זו שאנור ואנורו יחושלנוי שצת
 רפ"ט: כל תורה שאין לה צית אז אינה תורה בלוור כל עיני חידוש תורה
 צהכרת נחשצו בתולדות היולחות ונן חצות, וחוא הוא עיקר גדול צתורה
 טצ"פ, בי רק הכללים והשרשים נתקיינוו צאוונה, ונחוכס נתצרתו ותלצנו
 הענפים והפירות היולחות ונהם, צאופן שאם אין הלכה הפרטית ונכוכת
 ונותחונת אל הכלל הראשון, אל האצ טצחה ונונו, אין הלכה זו ראויה
 לקנוך עליה, ואנורו צוודרש שוחר טוב פ' ו"ז: לתיך אדם לקנוך דצרו על
 דצרי ראשונים, אשר ונה כולד לפי דעתי ענין הדרש (עיין ערך זה) ופני
 שהיה ונן הסברה להקנויך כל רעיון חדש על היסן והנוקרות ונצבר. ואנורו
 צירושלנוי שצת פ"ק ה"א חס יכול אתה לשלל את השנועה עד אשה רציו
 שלטה — והיא קיח תפארת ישראל להשתדל בכל כח להחזיק בצורה עולם
 אשר צרה את הסל, כאשר ישתדלו כל צחי עולם להחזיק צוננהג צנותיהם
 בטבע הצריחה, וכנוו סכל אונות ונכצדים ונקורס הראשון, כך חוצה על
 ישראל צפרטי לכצד את נוקור כל הנוקורים הוא השס יתצרך בנחנור סב' כל
 העונים ילכו איש צסס אלוהיו ואני אלך צסס אלתיס חיים ונלך עולם. —

דבר זה נוקד בטבע שישתדל כל אדם להשתדק צשורס הראשון ולידע

אבות גבורות קדושות

צצירור כי כל דצרי אחרונים נכללים באונת דצרי ראשונים, כאשר כל ענפי אינן ופירותיו ככללים צעיקרו ושרטו, ואף כי השרטים ונכוסים הונה ונן העין, צכל זאת אין ספק שיש לאינן שורש ויקוד תחת הקרקע, וכל הכופר ונכחיש זה הוא פתי וחוטא, כי הוא נכחיש את הידוע אע"פ שאינו ניכר לחוש הרואה לעין ונצחון. —

לבן זה שורש כל תורה שצבע פה, להאזין צונויות שרטים שכללים, הכוללים כל הקצרות, ודינים והלכות שנולדו אחר זונן רצ צעיקר ונקירתם לנושא צע"פ, וצעיקר הוייתם צעולם השכלי עוד קודם שנצרח העולם, כאשר לא יכחיש שום אדם צונויות האור קודם ליצירת כל צעלי חיים, וצזה נחלקו באונת הפרטים חכוני תורה שצע"פ ונן הלדוקים והצייתותים אשר לא רלו להאזין צונויות הנוקרת ונקדם, ולא השתדלו לקנוק דצריהם על דצרי ראשונים וליסד כל הלכה על יקוד צית אצות הקדושים, לפיכך נפקק הנועין ללדוקים ההולכים אחר קצרת שכלם לצד, ונוטק נהר דעה לפרטים ונוקור ראשון עד דורות אחרונים כונים שאין להם קוף. —

אתה תראה ונה נואוד עלנוו ראשי אונות העולם, ונה נואוד ונשתדל כל עם ועם לאחור צכל תוקף ועוז צנועוז שרטו ונצעו ונדורות עולמים נצליצנויטעט עד שרוב הנולחנות נולדות וואהצנה זו שנסרשה צלצ כל עם לנוקור נפשו צעד יחוקו ותולדתו, ורגיל הנואור צפי יוטצי אי ווענילען: ונתחילה נהיה אכחו צני ווענילען, ואח"כ צני אונות הנוטיחיים (prima siamo Venetiani poi Christiani); כלונור חוצות הטצע ננגד עלנוו וגופו, קודונים לחוצות האונות. כל כך גדלה אהצת ארלם, וכן כל עם ועם כלרפת, חוקי, פולין, ענגלאכד, גערנוואניען, והספרדים יותר ונכולם. וכן היהודים הצאים נוספרד והונה הגולה הנופורקנות, וואוד וואוד אהצים את יחוקם ואת ארלם. והנה תכונה זו נודעת לנודי כי היא צונויות; אצל ונה היא? ואיך היא ונה תוארה? אי אפשר להשיג זאת על ידי החוש רק אנו יודעים צעה שכן היא. — עוד תראה צרור שנסה דצרים ונלוינים צצריאת הטצע וקידורה, אתה תראה (א) לדצרי צרור כי עולם הזה נצרח באונת ולא הוא קדונון, וזה נצצרר היום לכל הצקיאים צידיעת הוית הארץ (גענלעגען), והנה אין שום נכחיש צעולם כי הטצע היא צונויות ונראת על פני כל העולם. (ב) טצע זו יש לה חוקים ונושפטים קדורים ונושפת ינוי צראשית, כקור וחום, קין וחורף, יום ולילה, גשם ושלג, נים ואויר, הכל צונדה וצנושקל, ויש חוק באונן לים וליצטה ולכל התכונות הארליות ושנויויות. (ג) אין שום אדם נכחיש שיש צטצע זו צחוקיה וקדוריה, צכללותיה וצפרטותיה, ענין שכר ועונש כי וני שחוטא נגד הטצע ואוכל יותר ונונה שדי לו, או לוצש ונלצושים קלים צינוות החורף, או אוכל דצרי הנוזיק לגוף, כל זה הוא חטאת ופשע נגד הטצע, וכקום ינקם האיש הפושע לערך הפשע ונן הטצע עלונה, ולהפך וני שהוא שונור נפשו, ירחק ונלינים פחים, וישנור לעשות כפי אשר יגורו חוקי הצריאה צטצע. ח"כ הדצרי צרור שהצריאה צכלל נוקדת על שנסה עיקרים: (א) ונליאות

אבות גבורות קדושות

הטבע הנראית בחוש, (3) תורת הטבע בחוק ונושפט, (ג) שכר ועונש בטבע. ועתה נואחר שאלו יודעים צאונה צאין קום פן וספק טבע זו הנצרכת יש זה צורה חכם שצרה העולם בחכמה ותבונה, ואלו יודעים ג"כ ונליאת הנוסר בטבל, א"כ ונוילא יש לנו כגד ג' עיקרים בטבע עוד ג' עיקרים לזעלה וכן הטבע והונה: (ה) ונליאת השם צורה הטבע, (3) תורה וכן השמים היא החכמה העליונה אשר על פיה צרה ה' עולמו וגילה עיקרי חכמה זו לפני אדם ראשונים צהר קיי, (ג) שכר ועונש על פי התורה זו בנוסר השכל כמו שהוא בטבע: —

והנה התי"ט צהקדונה עורך ונערכת שמה קדרי ונשנה על דרך זה לשתי ונערכות: זרעים ונועד נשים ונערכת אחת, כזיקין קדשים טהרות, לזערכה שנייה, אלו ונוול אלו, דוגנות שני לוחות הצרית ויש צזה דוחק קלת ע"ס. אולם לדעתי ונערכת שמה קדרי ונשנה היא כחלקת לשלשה חלקים שמה שמה: (א) זרעים ונועד, ונורה על ונליאת הטבע ועל ונליאת השם צורה הטבע, כי זרעים צעצודת האדונה וחוצות הטבע, ונועד הוא חוצות הקדושה צזונים לשם צורה הטבע. (3) נשים וכזיקין הוא ונליאת תורה הטבע בחוקים ונושפטים, ושנייה לה תורה וכן השמים לקדר דרכי צני אדם צנוידת נשילת נשים, וכזיקים שמה חוצת כל הילורים ליקד צצרה ונכסרים בטבע, ולקדשם לשם שונים צדיני כזיקין. (ג) קדשים וטהרות הנה נוול עיקר השלישי, שכר ועונש בטבע, ושכר ועונש צשונים וצעולם הנוסקרי, כי קדשים ונורה קדושת הקרצנות לטהרת הגוף, ולנקות עונות שחטא האדם לזען יטהר הטבע, וטהרות ונורה על קדושת הנפש צכל עניניה. צאופן שאין ספק שעיקרים הגדולים צצר כנוסרו לצחותינו, והנה צכלל שלשה אשר העולם עוונד עליהם — תורה, כנגד ונליאת השם, צצודה, כנגד תורה וכן השונים, גנלית חסדים הוא גנוול האדם בטבע וצנוסר העולם הארלי והרוחני — (ועין צערך צג צג).

ואם תעניק יותר תולא צקירוצ, שלשה קדרי ונשנה אשר כוסדו על שלשה עיקרים ראשיים ונכוונים ונפי הניסדים לשוץ אל ונקור הראשון ותחילת העולם צשמה יוני צראשית, כי זרעים וכוין כנגד יום ראשון שנצראו צו שונים וארץ ציהר, והנה השורש לכל דצר כורע לפירות = זרעים. ונועד וכוון כגד יום שני, שנצרה צו רקיע להפריש ולהצדיל צין וים עליונים לתחתונים, וצין שונים לארץ, כן ונורה קדר ונועד להצדיל צין וזוני קודש לצוני חול צעולם הנוסקרי והנוידותי. נשים וכוון כגד יום שלישי שילאו הזרעים לחון ונתקיים תדשא הארץ דשא עשצ וזרע זרע, וצאדם ונקציל לזה נשילת אשה לתכלית זה. כזיקין וכוון ליום רציעי שנתלו צו ונאורות, כי הרוח שיהכים יעסוק צדיני ונוונות, וכשם שהנאורות נאירים לארץ ולדרים עליה, כן קדר כזיקין צנושפטיו וחוקותיו הנאורים. קדשים וכוון כגד יום חנויטי שנצראו צו צעלי חיים צניים ונתחת וצאור ונוועל, דגים ועוף, אלה שתי קלוות החיים, ולכן כל דיני קרצנות צאים לישר דרכי החיים הגופנים לאופן ונוולע וכן הצחנה דוקא, לצלי נטות אחרי הקלוות. טהרות וכוון כנגד יום הששי שנצראו צו צעלי חיים ונוועל לארץ, דוגנות קדושת

אבות גבורות קדושות

הנפש ושליונותה צורך ונולקת — והיו ח"כ כל ששת יוני צראשית ששה שנה שלשה לנשכיל — לפיכך נוקבם צתורה שצב"פ שאדם הראשון כבר כלטוה על שש נולות: דינין, גזל, גילוי עריות, ש"ד, זרבת השם ועבודה זרה. כל ששה אלו נוכונים ונוש כנגד שלשה יקדות, ועצרות היותר חנוורות אשר עליהם יוקור אדם נפשו, עבודה זרה גילוי עריות ופזיכות דונים. ע"א נגד ונליחת השם, גילוי עריות לשונירת החצרה וקדושתה, וש"ד לשונירת חוצות הגוף לעלוו. צאופן שכראה כי עיקר תכלית כל תורה שצב"פ לחזור אל וקור ראשון צקדושת ונליחת השם, כאשר כל עונים ילכו לצקש את קורשם צצבע חולדתם. ועיין ערך הצרהם.

ליתר ציאור כל הדצרים שאונרת רחיתי להעריך לפניך עוד חיזה דצרים סתונים אשר נוכל לצארה על פי השערתכו. צנוס' תענית רפ"ד וצואר כי כציאים ראשונים תקנו ונענדות לישראל קיהיה צכל ונשנר הסונר ונשונרת עבודת הקודש צנוקדש ד' ונענד וישראל, וצשעה שהנשנר של כהנים לויס וישראלים עולים לירושלים היו אנשי ונענד הנשארים צערי ישראל ונתכנסים לצתי כנסיות, וקורים צכל יום פרשה אחת ונועשה צראשית, דצר יום ציונו, ציום ראשון צראשית ציום שני יהי רקיע ציום השלישי יקוו היום וכו'. טעם קריאה זו דוקא צנועשה צראשית לשם קרצנות הוא ונפני שהעולם עונד על עבודה ואלולא עבודת הנוקדש לא כתקיינו סונים וארץ, כוצואר צצצלי וירושלמי שם, כלונר שאלו היו כל צבי אדם נוטים אחר הצלע ונאווי החונר חי אפשר לקום ונפני קול הנוגש להגיש ונחה לעבודת ילרי לצ רע, אצל העבודה לשונים גורות קיום ונידת ווקר השכל ויקוד התקוה לחי עולונים, לחזות צנועם ד' צנידות ירות וקדושת הגצתה הנפש לנעלה. ונה נענו דצרי הרנצ"ס צפירוש הונסנה שם וז"ל: והיו קורין ונעשה צראשית לפי ששליונות הונליחות, צעבודת, ואין אלכלו עבודה אלא עם הקרצנות. ולדעתי יש עוד טעם לזה ונפני שעיקר עבודה היה הקרצת קרצן תוניד צצוקר וצערצ, לפיכך החזירו את עבודה זו אל וקור הראשון צראשית הצריאה, שנאנר צכל יום ויהי ערצויה צוקר. וסם צצצלי וירושלמי וצואר אופן הקריאה סונן הדין ראוי שלא לפחות צפחות ונעשה פסוקים כנגד עשרה דצרות*) וגם שלשה פסוקים לכל אחד ולא פחות, וצנוקים הדחק כנוו צפרטיות של ונעשה צראשית שאין צהם רק פרשה של ה' או ד' פסוקים נחלקו שם צצצלי רצ ושנואל וצירושלמי רצ בהנל ורצ חקי, חם לדלוג או לפסוק פסוק אחד לשנים, וצואר צירושלמי שם כי וותר לפסוק פסוק אחד של פרשת צראשית צנוקום ויהי ערצ ויהי

(*) חכמי הראשונים דצרות ג' ונשפטים ונ' עיקרים: (א) חכמי, לא יהיה לך, לא תשא, זכור, ונשפט חנוכה צאלהות—קדושה. (ב) כצר, לא תרצה, לא תחף, ונשפט גוף האדם (שער:זקנסרעלבו) וענייני נידות וד"א—צצצלי. (ג) לא תגזר, לא תענה, לא תחמוד, ונשפט עיון (יוזלעכרעלבו) לשנור חרות כל איש וינה דגמי לך לחצרף לא תענד שהח חובה צעניע הנחנת הנידיה. (ועיין צערך עשרה דצרים). ונעילא יורה ונשפט אלקים על עיקר ונליחת השם ונשפט חנוכה לטהר הגוף על היות תורה סניונית ונשפט חנוכה על סדר ועונש, כי כאשר עשה אדם כן יעשה לו צצבע הונשפט.

אבות גבורות קדושות

זוקר ופני שיש פסוקים שלמים אשר אינם ונחזיקים רק דברים אלו ויהי ערב ויהי זוקר יום שלישי, וכן ציוס רביעי וציוס חמישי, אבל שאר פסוקים אקור לחתוך לשנים כי אין דוגמה גם ונזכר בצבלי שם לפרט מונחם שהיו קורין פתה זו על פיהם כקורין את שונע זה דוקא צונחם אבל לא בשחרית ונוסף, ולגודתי נזם:

א שהיו נוהגים לקרות את שונע בעל פה, ואף כי דברים שצבת אקור לאונרם על פה ששונע התיכו ופני שהיו ג' פרשיות אלו שגורות ונאוד צפי היהודים להיותן נוקדות על שלשה עיקרי אמונה, ונליאת השם תורה וכן השונים ושבר ועונש. כאשר צאונת הפליגו הרצה לדמות לילית אל כקא כבוד זקיסורים יפס ורעיונות ונשולצות כקולם נוולצ ארלה ורלשו ווגיע שונים, תכלת דוונה לים ים דוונה לרקיע רקיע דוונה לכסא כבוד (ונחוחות ו'ג' ע"ג) כלוור הסחתונים אחזים ושונורים על ידי עליונים, וכלוור צפרסת לילית שתי פעונים אני ד' להורות על פרעון הרשעים ושילום שבר ללדיקים (ונחוחות ו'ד' ע"ה), ואעפ"כ נראה שהיה אחד קורא וכל העם שונעים וקורים ונה ששונעים ונוש לכוכין פירוש הנילות קריאת שמע. כלוור לקרוא את השונע ופני אחרים, ולגודתי ונה להצין הונחוקת צונחנה ג' פ"ה דקוטה: זו ציוס דרש ר' עקיבא אז יסיר ונשה וצני ישראל... לאונר, שאין ת"כ לאונר אלא לגוד שהיו ישראל עונים אחריו של ונשה, על כל דבר ודבר כקורין את ההלל ר' נחמיה אוור בקורין את שונע ולא כקורין את ההלל, ועיין בגורא שם ל' ע"ג וצחוק' ד"ה ר"כ. ונראה דכוונת ר' נחמיה להורות כנו ונחנה זו של תענית שהיו קורים את שונע ונה צולה כפי ששונעים ופני השונעים ונשא"כ צהלל ששעוכין אוונרים דברים אחרים לענות על ונה ששונעים קופי פסוקים. (וגוף נעם ויקוד הונחוקה יזכר צערך זו ציוס).

וצחוקפתה שהצילו תוס' ונשונע שקראו שונע פסוק אחר פסוק. עוד לגודתי ונה נעם לנה שאנו נוהגים ששונחת תורה שהקהל אוונרים צקול רם ויהי ערב ויהי זוקר ונפסיקים צזה פסוק שלא פסק ונשה, וזה נראה תיונה שהרי קי"ל (תענית ב"ז ע"ג ונגילה כ"ג) כל פסוקא דלא פסק ונשה אכן לא פסקינן. ונה שרלו לחלק ולוור דצכל נקום שיש הפסק צנגינה נפסקת הוי כהפסק דפסק ונשה (שו"ת יבין וצועז חלק צ' קי' צ' ושאר ספרים) קשה שהרי ונזכר צרכות י"צ ע"ג ששנסים הכי לא אוורין פסוק כרע שבצ בארי וכלציה ווי יקיונו צק"ש ופני שכל פסוק שלא פסק ונשה אכן לא פסקינן, ופסוק זה צקופו ונצרכיך צרוך ואורכיך ארור (כן היא גרסא הנכונה בנוזאר צספר צית נתן ולא קשה קושה ונ"א ר"ס רפ"צ ושאר קושיות וכן פסוקי תורה שקצעו צונלכויות זכרונות ושופרות) וא"כ ונזכר שאפיכו צונקום נגינה נפסקת אין להפסיק הפסוק לשנים שהרי על יקיונו יש אתנחתא, וקשה אם קן לונה ונפסיקין צש"ת? ועוד לונה נהגו הקהל לקרוא דוקא צש"ת קוף פסוק ויהי ערב ולא צצצת צראשית? אבל לפי הנוזאר צירושלנוי תענית רפ"ד שהצאתי יש צברא לוור שונפי שנהגו לקרוא צונעונדות צכל יום פרשת צראשית ויהי

אבות גבורות קדושות

ונותרים להפסיק עם ויהי ערב ופני ט"ש פקוקים שלווים באופן זה כאשר
 בארתי לנועלה, והוי כפקוק שפקוקו נטשה בתורה ונוטש. וטעם קריאה זו
 בצ"ס כזר לאנרתי לנועלה והיה הנוענוד בתורת שלוחי ישראל שכל אחד
 ואחד וישראל יענה צפיו ונה ששונוע ופי הקורא, ורק בשחרית ונוסף
 שנועו לקול הקריאה ופי הקורא בלא עניית הקהל, כי קריאה כזו היתה
 דרך לינווד תורה ולא סייך ענייה, אבל לעת ונחמה ערב שכזר עזר זוג
 לינווד תורה בצ"ס, שהרי התירו גם בצעת בנחמה ולנועלה לקרות
 בכתובים ופני שכזר שנועו קריאת התורה והדרשה צנתי ונדרש (עיין
 בצלי וירושלמי ר"פ כל כתבי), ולכן הותרה הענייה בנחמה בכל יום
 בפרשת בראשית, דרך תפילה והודאה כקורא א"ז שנוע, להודות צפה ונלא
 שנואנוין בצריאת כל יום ויום והסס הוא הנוחדש בכל יום תמיד ונעשה
 בראשית, אשר לשנוו ונקריצים ישראל קרצן תנויד פענוים בכל יום. ואין
 ספק אם בן שהשנוועים בנענוודות הגזיהו קולם דוקא בעניית דברים
 ככתבם ויהי ערב ויהי זוקר להודות על הצריאה ועל כוונת קרצן תנויד.
 ונוזה בא הנונהג אללנו שככל ישראל עוכין באחד חלי פקוקים אלו, ודוקא
 בשנחמת תורה שהוא כונו ונחמה שאין קורין דרך לינווד תורה בצ"ס רק
 כדי להכין הקדר דרך הודאה, וכנוו בן צט"ת כל תכלית קריאת פרשת
 בראשית ביום זה הוא רק דרך שנוחה ותודה כקורין את שנוע והודאה
 בעיקרי אנוונה, לפיכך ההפסק נותר והוי בכלל פקוק דפקקי' ונטשה כנ"ל.
 ונויבצ צזה עוד ונה שנוצואר צרכות י"ד ע"צ דנוענרבא היו אנוורים
 תחת פרשת לילית ראשית וסוף הפרשה דבר אל בני ישראל ואנורת
 אליהם אני ד' אלהיכם. וקשה איך יכלו להפסיק פקוקים שלא פסק
 ונטשה? לדעתי ופני ט"ש כ"צ בצפר ויקרא פ"ח פקוק אחד על דרך זה.
 ועיין עוד בערך אם לנוסורת. ונה שנופסיקין בקריאת ויחל בתענית שוב
 מחרוז וכן צ"ג ויידות וסלחת לעונינו (עיין ונ"א קינון תקס"ו סק"צ)?
 זה דרך תפלה לעורר רחמים ואין כל הקריאה בדרך לינווד תורה בצ"ס
 רק דרך תפלה ובקשה ללא סייך כלל הנ"ל.

ג הצנתי ונה שהסנויד צירושלנוי תענית (סס ה"צ) על הנוטנה של תיקון
 ונענודות: תנון תכין על ג' דברים העולם עוונד תורה עצודה ג"ח ושלשתן
 צפקוק אחד (ישעיה כ"א) ואשים דברי צפיד זו תורה, וכלל ידי כסיתך
 זו גויילת חסדים, לנטוע שונים וליסד ארץ אלו הקרצנות, כי העבודה
 גרונת קיום העולם כאנוור, ולא דוקא עצודת הנוקדש ונוטש אלא אפילו
 קריאת פ' קרצנות ופרשת בראשית, כי עיון התורה והעבודה כנועשה
 דוני, ולפיכך סיינוו סס צירושלנוי רצן שנועון בן גויליאל אנוור על ג'
 דברים העולם עוונד על האונת, ועל הדין, ועל השלום, כי אלו לעונות
 אלו בזנון שאין צהנו"ק קיים, באופן שהדבר צרור כי תכלית כל הפרטים
 בתורה טצע"פ הוא החזרה לנוקור ראשון בעיקרי אנוונה בנוליאת ד',
 תורה ונח"ט, ושכר ועונש, אשר לתכלית זה נתקנה פרשת קריאת שנוע,
 ופרשיות בראשית ופרשת עשרת הדברות והכל בכלל תורה עצודה ונ"ח
 כפי ונה שפירשתי לנועלה.

אבות גבורות קדושות

ד עוד עם צירוסלנוי ה' ה': ר' שנואל צ"נ צקס ר' יונתן הלוחות היו אורכן
 קשה טפחים ורחצן שלטה, והיה ונשה תופק צטפחיים, והקצ"ה צטפחיים,
 וטפחיים ריוח צאוולע, כיון שעשו ישראל אותו ונעשה (עגל) צקס הקצ"ה
 לחוטפן נידו של ונשה וגזרה ידו של ונשה וחטפו ונונו, הוא שהכתוב
 ונשצחו צקוף ולכל חיד החזקה (יאי שלמא על ידא דגברת עליה מנאי).
 רצי יוחנן צקס ר' יוסה צר אצי: הלוחות היו ונצקסים לפרוח והיה ונשה
 תופקן דכתיו וחטפוס צטני הלוחות הני צקס ר' כחוניה הכתב עלונו
 פרח.. לדעתי הכונה כך: קשה טפחים אורך הוא ונשל לשה קדרי
 תורה קצ"פ הכלולים צעקרת הדצרים ונוכוונים כנגד קשת י"צ, כנוצאר
 לוועלה, עם קט וולות שנתנו לאדם הראשון. שלשה טפחים רוח
 הוא ונשל על ג' עיקרים קצארתי לוועלה לכונה גווי והכל אחד כי צאוות
 קשה פרטים נכללי צשלשה כללים כאוור לוועלה. שני טפחים שחופק
 הקצ"ה הוא ונשל לקדסים ועהרות לתכלית קדושת הנפש ושלמותה
 לשונים, שני טפחים שחופק ונשה הוא ונשל לחוצות הטבע היינו שני
 קדרים זרעים ונועד, שני טפחים אולעיים ריוח ונשל לחוצות החצרה
 וינוקיות נשים ונזיקים, ונוש כלוות ונשל הנציה שהצאתי לוועלה
 צשתים יבקה פכיו צשתים יבקה רגליו וצשתים יעופף, עיין לעיל —
 הקצ"ה צקס לחוטפן וגזר ונשה וחטפן הוא ונשל לונה שדוע שאי אפשר
 לרוחניות התורה לעמוד צעולם החוונרי אצל ידי ונשה השתדלו לגסס
 וולות התורה ולהלצטס ונחללות ולצוסים יקרים כגוף שהוא ונשכן לנפש —
 פריחת הלוחות ופריחת הכתב הוא ונשל לונה שדוע כי צרוצ היונים
 נשכחו העיקרים והכללים הגדולים עם אלויות פשט תורה קצכתב, והעם
 ונחצב את הענפים היולאים ונן הקורט ואין נזכר לעיקרי תורה ושרשיה,
 אצל ונשה תפקן כלוור על ידי קס של ונשה ויקר תפארת גדולתו הנושכילים
 צעם תלוידיו של ונשה (יוול ד') חוזרים וקצים אל ונקור ראשון ולהצין
 ציקודות אשר עליהם צנה ונשה צנן עולונים ופי שוכן אורוונים.

אבן שתיה, אבני שיש, אבן המועים, אבני המקום, אבן שואבת.

דבר צרוצ ונוקסם הוא לקהל חוקרים הנאוונים קנוצראשית עד היום,
 קקאר שכל אנושי להשיג קפר הצריחה, איך היתה צוועשה וצווחשצה
 תחילה, וכנוו קצאוות אונרו חז"ל צוושנה חגיגה רפ"צ כל הנוקתכל צארצעה
 דצרים ראוי לו שלא נצרא: ונה לפנים ונה לחור, ונה לוועלה ונה לוועה,
 כלוור האדם הנצרא צע"כ יודע קנצרא, אצל אופן צריחתו וכילד כולר,
 אי אפשר לו לידע כי לא היה עוד צעולם. לכן וני שקואל ונה לפנים ראוי
 לו שלא נצרא, כי הוא פוגם צכצוד יולרו לשאול ונה שאי אפשר לו לידע
 קירקו הנוכסה ונונו ונוכל אדם. ואונר חכם כולרי אס: קאלך אדם צונה

חזון אבן אבני שישי

עסק הצורה קודם שצרח העולם? ענה לו צרח גהנם לוי ששאל שאלות
 כאלה אשר אין להם ווענה — ואעפ"כ לא נונענו חבוי האוונות לחקור
 הרבה ונאוד על קצת הצריחה, וגם חבוי ישראל לא נונענו ונלשער ולפלק
 פילוסים אין ונספר, ולהתוים דצריהם עם הכתובים הסהוויים צונעשה
 צראשית על אופנים פונים, וכוונענו לא הניחו שום דעה אשר לא הציחו על
 ונשקולת הסכל והקצלה, ונונה שקראו צספרי חבוי חן וחבוי פרס, וונונה
 שקבלו ונאצותינו הקדושים, הכל הציחו צכור צחינת שכלם. כי הרשו זאת
 לעלום להיתם צטוחים צאוונתם והניחו ליסוד כי ד' הוא חלשים אין עוד,
 ע"כ ידעו כי לא יכסלו אם יחקרו צחות העולם לנווח סעד לאוונת
 צפלק החקירה ולהגדיל את התורה ולהאדירה. — סן זה ילא ראשונה
 חוספתח ונק' יונו ונשנה שם נ"ג ע"צ: אצן היתה שם צצית ק"ק צנוקום
 הארון ושתים היתה נקראת. וצגנו' ותוספתח שם צסס ר' יוס' שנקרא
 שתיה ופני שנונו הושתת כל העולם. והוצחו שם שלשה דעות ר' אליעזר
 קוצר עולם ונאוונעותו נצרא, כלוונר וון וורכו העולם התחילה הצריחה
 ועד הסיקף התפסנו החוונרים לכל מד, והונרבו הוא ונקום הונקדש
 שנקרא אצן שתיה, ור' יהושע קוצר עולם וון תלדיים נצרא, כלוונר ונארצע
 רוחות עולם, לנולם השם את חלקי החוונר וטעה אותם נווב הנורכו, שחונר
 ולשנג יאונר הוא ארץ וגשם ונטר וגשם ונערות עוזו — ור' יחזק חונר אצן
 השליך השם. אל תוך הים ונצין שני חלו ים ואצן נעשה העולם. ואחר זה
 הציחו ונחלוקת ר' אליעזר ורצנן ה"א קוצר תולדות השונים וון השונים
 נצראו ותולדות הארץ וון הארץ וחכונים חונרים הכל נצרא וליין שחונר
 ליון ונכלל יופי. וצונדרש שנות רצה פ' י"ג: שאל אצנינוס הגרדי*)
 את רז"ל הארץ האיד נצראת תחילה? חונר לו אין אדם צקי צדברים
 חלו, כך אלל יוסף הצנאי, הלך ונולאו שנווד על הקירוז חונר לו שאלה
 יש לי לשאול אותך, חונ"ל איני יכול לירד שאני שכיר יוס, אלל שאל ונה
 תצקש — חונר לו הארץ האיד נצראת תחילה? חונר לו נטל הקצ"ה י"ג עפר
 ונחתת כקא כצודו, ורק על חונים ונעשה הארץ, ולרורות קטנים שהיו
 צעפר נעשו חרים וגצעות, סנ' צלקת עפר לנולק ורגציה עפר ידוצקו,
 וכוצר הוא הדצר צאזני צני אדם שני כוצר האצן ונטל החוב: —

ביאור

דברים חלו הוא כך: ונחלוקת ישנה היא צין חבוי יון יש
 חונרים (לייקופודענאקריט) שונתחילה היה העולם ונלח חלקים
 דקים וון הדקים (וטטוטען) שאי אפשר לראות צחוש, רק להשיג צסכל לצדן
 וון חטוטען חלו נתהוו החונרים והלורות צנולקים. ואחרים כונו אפלעון
 וקיעתו חונרים שהחונרים והלורות נצרא וון חונר יסודי אחד שנקרא צפי

*) אצנינוס זס הוא חוקר גדרי ציני הקיסר סדרנינוס Oenomaus ועיר גתמרת ונחם
 גדרי ל"ל גדרי והוא נחם על חונות צרמקעל ונטם אחר תורת יחורים, כן שיער יאטט. ונל
 כונו שלימו חכמים אחרים גרעען ונעער שהוא Numenius ונח טיטמחנרעער. ולרעלי
 אפשר שנקרא גדרי ופניו שסיה ונח טיטיקענר, ונחם צנחמוי חלל ונדר יצצ (חיינרדנעל)
 נלשון גרירוא. עיין בערך זקני רכוס נארהי היעני. ונל אצנו ונחם חטוטען ונחם

חכמים היוזי. *) וההפך צ"ן שתי דעות (סקראו חכמים לראשונה צ"ס
 ק"ר פוסקולור-פהיון:מ"ע והסנייה צ"ס דינומיטע פהיון:מ"ע) הוא, כי אם
 כל היוזים נתהו ונכח תרבת חלקים קטנים פורחים צחור העולם, א"כ
 נצראו חוורי העולם ונן הדדים אל האונע, כלומר כלל התפשטות
 והכיון הקטנים כלונות יחד והיו לנוולק; אזל אם נאור כסיטה שנייה
 נהפוך הוא כי ונן הלונות נעשה התפשטות. וזה נחלקו ר' אליעזר ור'
 יהושע, ר' אליעזר קוצר הצורה עולם ויכל תחילה כל נוקעות חלקים
 חלקים קטנים זכים ודקים ונאוד, ואח"כ קצטס ונכל לדים והיו לצרוחים
 צעלי לורות, וע"כ ונן הדדים נצרא העולם. אזל ר"י קוצר, ונתחילה צרא
 השם חוור נוולק וקשה, ואח"כ פשט את חוור זה לחלקים קטנים וא"כ
 נצרא העולם ונן האונע ללדים כלונור ונן הקשה אל הכזיבת, והציח ר"י
 רחיה ונן הכתוב כי לשלג יאנור הוא חרץ וגסס ונטר וגסס ונטרות עוזו,
 כלונור שלג הוא סיון חלקים ולונותים קטנים פורחים צחור, ונחם נרכבו
 הצרוחים, ויש עוד צזה צחיה ונשכלת על פי שיטת החדשים אשר צאונת
 היא נודע לראשונים ג"כ, והוא, כי יש שני ויני תנועות הנקודות על צ'
 כוחות: (א) כח הנושך הסוכן צחוורים אשר הולך וגדל לערך כונות החוור,
 כי כל עוד שהחוור גדול יותר, יותר הוא נושך אללו חוורים קטנים וננו
 (דין ונלדיהוגסקרמ"ט דער ונטערע, גרוויטטימן); (ב) כח העללות אשר על
 ידו נשאר כל דבר צנוקונוד שיניעהו אחר צחוקה (דיו: בעהורוגספערוונגען).
 והנה נולד כח הנושך נושך כל דבר אל הנקודה האונעית והיא התנועה
 אל הנורכו (לענטריפעטואקרומ"ט) ולעונתה עונדת התנועה הפורחת ונן
 הנורכו (לענטריפגואקרומ"ט). צאופן שלדעת ר"א נעשה העולם על ידי
 ידי התנועה ונרכזית ונ"י על ידי תנועה הפורחת ונן הנורכו. וישן כי ונשתי
 תנועות ונתנגדות האלה נתהוה התנועה הכוללת (לענטרוואבעוונגען) כלונור
 שהתנועה הנורכזית עם התנועה הפורחת יחד ע"י פגישתם צחוור אחד,
 גורמים הנינוע לשתיהן ונתהוה התנועה כוטה קלת ונן הנורכו ואינה נשגת
 את קלה גבול שליו פורחת רק ונתנועות צאונע, לכן הכריע ר' יחזק צ"ן
 שתי דעות צונה שאונור כי השם ירה אצן לתוך חוים כלונור השם עירצ שני
 כוחות אלה, כח החוור הקשה היא הנינועם הקשה כאצן, עם כח הנתפשט
 והכזולי כוים, ונשניהם יחד נעשה העולם. דוונה לזה יאנורו התוכנים
 החדשים שנתחילה לקח הצורה ונשאר עולונות אין ונספר נצרא כצר חלק
 אחד, וניכל את הריקות כולו צנוקום העולם שלנו עם חוור כזולי דק ונאוד,
 (ווינגן גוטסבאון) וע"י תנועות ונתנגדות נתהוה גלגל החונה וכל גלגלים
 התחתונים עם גלגל הארץ, ושערו ג"כ לונור כי צאונע העולונות אשר כצר
 נצרא, והונה הכוכבים השופתים (פיקסטערע) אשר כל אחד הוא גלגל שונש
 ויש לו כוכבי לכת הרבה כונו שונש שלנו עם גלגלי כוכבים הנלוים אליה, ואונע

*) אין לנו עסק עתה לצרר שינתנו ושיטת קלת פילוסופים שהנודא נרא כל עולונות יש ונאין
 (עיין אגרת רונ"ס לקהל ונרטייליח) כי לנו עוסקים עתה נסדר הקריאה אחר שכבר נרא
 השם שונש אחד. ואי"ש נערך אותות השמים אצלר שחכמי ש"ס ידעו נצירור שיש עולונות
 אין ונספר.

אבן אבני שיש

כוכבים השוכחים הוא לדעתם ונקום אחד צלורת הכוכבים הנקרא שור
 (מטיער) ונקודת הנורכו נקרא אללס ונודער. ולפיכך אונרזנאוי לאצנינוס
 הגרדי, שהסם נטל עפר ונתחת כסא כזודו כלווזר וזן הנקודה הנורכזיית
 אשר ננונה ונתנועע כל עולמות אין נוספר נטל חלק אחד וילך ננונו עולם
 חדש עם שונס וירח וכוכבי לכת. ואתיא זה כונו שאנרו כ"פ שהרקיע הוא
 אש וניס יחד (וונסטערטטן־עגנז).

ומה שנחלקו ר' אליעזר ורבנן אם תולדות השמים וזן השמים או זן הארץ
 אחי' כונחלקת אריסנו ושאר חכמים, שאריסנו אונר ששמים הם
 גשם יותר זך וזן ארצע יקודות ויש להם יקוד חנושי יותר צהיר, ונחלקו
 עליו שאר חכמים כנודע. ולכן הלבישו חז"ל ונחלקוה זו צתאר זה צסם חז"ל
 ורבנן — חזן נזזה ידוע כי אונות הראשונות אונרו שכל הנצרחים נחלוז וזן
 האזן והאזן היתה ההתחלה לכל דבר, ויש אונרים העזן כונאונר הכתוז
 אונרים לעזן אזי אתה ולאזן את ילידתני. וידוע כי הערציים עצדו לאצנים
 הרצה. ועיין נזרק צדצרו על עצדות האצנים של הערציים (מטיין קוואוטדער
 זוראבער, נזרק פוןשולערע וויטמן־אגיע נד 117, הוא אונר צסם Mone) כיטעות
 זה נתהווה לצני אדם ננונה שרלו כי וזין חונר הנזולי ונתקסה לכפוח ונקרס
 לקרח הצהיר והטהור קריסטוואלייטיון ונזזה נהגו כזוד צאצני שיש וצכל
 אצנים. וכאונר (איז צו' י'): ונשנות אל יתן קרח ורוחצ וניס צונולק, וסם ל"ח
 ל': כאבן מים יתחבאה וצחגיגה י"צ ע"א תודה זה קו ירוק המקיף את כל
 העולם בולו, בודה אלו אבנים מפולמות, כלווזר ונסני דצרים האונרים
 לזעלה צסם ר' יחק אצן עם וניס שצים לייך לור כל העולמים את הארץ.
 וענין קו ירוק הנוקיף את כל העולם הוא סינון לגבלג הנוקיף צעיגול גדול
 כלל הרקיע להורות על גצולי התפשטות וערך המזילות צהיקף, ואצנים
 ופולונות ונלשון יוכי (וונסטערטטן־עגנז). ודולה לוונר שנוכה התנועה
 המזלית (דין פֿאָרסטריגע בעוועגונג וויס קרייזע) ונוכה האזן הנתקשה צניס
 (קריסטוואלייטיון דורצרייטריגקייט) כההו כל הגשמים, ונשית תנועות ונתנגדות,
 תנועה הפורחת לגצולי קו הנוקיף ותנועה נורכזיית להקשות ולרכך כל דבר
 כפי ענינו. ונטעם זה ונונה שנהגו הקדוונים להגציל שדויתיהם ולסקול
 ונשקליהם ולוונות וניכסם על פי אצנים, ולכתוז כל ענינים גדולים צקילור
 ע"פ רשימות (אופידאורטריפט), ונפני שהאזן הוא סינון הקושי והקתינות,
 ונונה שאי אפשר להשיג קוד הצריאה צצירור, לכן היתה לאות יקר לתכלית
 כל החקירות.

כל כד היה תכונת האזן כצד אלל הראשונים עד שקראו חכמי אלכסנוד
 אשר השתדלו להנוליא ונונתכת השפוט זהו יקר, וצקו א"ב להנוליא סם
 הנחיה כולל כל תרופות להארך יוני חיי אנוש על האדונה (דינו מוראוטערע
 לור אבענסטער־אונגערונג וונר פֿערייגונג דעט ועניטען צסם אבן החכמים דען
 מטיין דער ווייזען Lapis philosophorum.

ואמרו עוד כי האיש דייקווייזען אשר נשאר הוא עם אשתו אחר הנוזול
 השליך אצנים אחריו ונחם נעשו צני אדם זכרים, והיא זרקה א"ב
 אצנים ונעשו נקצות. וציותר נהגו כזוד צאצן שואצת ומונגעט, ונפני תכונתו

אבן אבני שיש

הנפלאה לנושך אללו צרזל ולהתנועע צחור עם שני קוטציו ללפון ולדרום
 (ע"ן ונערכי לטון ערך שאצ). ונקראו אצנים כאלה בעטה ילפון על פס
 בית אל ונקום גידולם. הנוקום אשר פס שכצ יעקב, ויקח ונאצני הנוקום
 וישם ונראשותיו, ולדעת הונדרש היו האצנים ונריצים זה עם זה, זאת חונרת
 עלי יניח לדיק את ראשו וזאת חונרה עלי יניח, ונעשו כל אצנים כאצן אחת.
 כלוונר על ידי כח הנושכה שצאצן שואצת שצצית אל ונכה דחיית השוין
 (דיוו עבטטוטוטו דער גרייבען פולע) נעשה ונריצה ונגיעה צצלתי שוין (ביינו
 דען וונגרייבען פולען).

והנה בחגיגה י"ד ע"ג: ארבעה נכנסו לפרדס ואלו הן צן עזאי וצן זנוא
 אחר ור' עקיבא, חננה להם ר"ע כשתגיעו לנוקום **אבני שיש** טהור
 אל האמרו מים מים שנאמר דוצר שקרים לא יכון ללנגד עיני. וכתב חכם
 אחד לפרט ונאחנה זה (צחונגיד גליון 1 שנה רצעית) על פי ונה שאחנה
 אריקטו צסם טהוועט (החוקר הראשון על סיבת הנצחיים ליונים) שכל
 הדברים נצראו ונן הנוים וגם אצני שידעריטעם (ויריגען טטייגע) הנושכים
 את הצרזל אללם, נצראו ונן הנוים, על כן הזהיר ר' עקיבא וחננה כשתגיעו
 לאצני שיש — טהור ול"ל שידעריטעם אל תאונרו ויים ויים, כי אל תלונרו
 דרך הגוים ודוצר שקרים לא יכון — ולי נראה כי פירוש זה לא יתכן כלל,
 כי אני שואל לחכם זה חיה ונאל צספרי אריקטו שאצני שידעריטעס נתהוו
 ונן הנוים? ועוד לנוה הוכרח אריקטו כלל לונר זה אם כצר חונר שהכל
 נצרא ונן הנוים ח"כ גם אצן שואצת צכלל? ועוד לנוה קראו צסם אצן זה
 צנוקום זה, שידעריטעס, וצנוקוונות אחרים (קונה וו"ז ע"ג צ ע"א ו"ד)
 ע"א וקנהדרין ק"ז ע"ג) צסם אצן שואצת? אצל חניית הענין הוא כך:
 ארבעה דצרים לינוד החוקר הטבעי ונחכני וין (דער נוטוואסילען וויס דער
 יגיטען טווע): (א) שהכל נצרא ונן הנוים, וזה הודיע אריקטו ונטוואטיק 1, 3
 ולא זכר פס ונן אצן שואצת. (ב) שאלהים היה הלייב אשר לכ כל האורות ונן
 הנוים, וזה הודיע החכם לייערא 1 de natura deorum, 10 צסם טהאלבעס.
 (ג) שהעולם ונלא נוסחות אלהים, גם זה הודיע אריקטו de anima 1, 5.
 (ד) שהאצן השואצת יש לו רוח ונל ופני שנושך אחריו צרזל ונניעו
 כיון ר' עקיבא כלל על לינוודי טהוועט ונאצן השואצת ולויה לו לפרט כלל
 דוקא אצן זאת ולא כל הצריחה כולה? ועוד שהרי ר' יוחנן צ"ז חנר לתלמידיו
 שהסם צרא הכל ונן הנוים (חולין כ"ז ע"ג) ור' יסודה צן פזי חונר (ירושלני
 חגיגה רפ"ג): ונתחילה היה העולם ויים צנוים שנאמר ורוח אלהים ונרשפת
 על פני הנוים? חונת שצקוף הלכה פס חונר הירושלנוי צסם ר' אלעזר כל
 החונר ונתחילה היה העולם ויים צנוים פגם לצצוד צוראו וזה לריך ציאור

ונראה הכוונה כי היונים שחיו קודם טהוועט חונרו צסם ונרשעווס הנושורר
 הגדול, כי צנוים פועלים שני דצרים ע"ד הזיווג, וקעוונוט עם טעמים
 (אליב הזכר של הנוים ואלילה) ונצין שניהם נולדו כל הנצחיים, ועל כן
 לטון ויים צנוים היה צאונת פגם לכצוד הצורה כי השם פועל צנוים נצד ולא

אבן אבני שיש

ע"ד זוג חלילה, ור' עקיבא שהזכיר לוונר על אבני שיש עהור וניס וניס
 רצה לוונר שלא ידונו חכמי יהודים, כי ונוקוס שסם נחלבו אבני שיש
 עהורים נראה כי הניס הונה ההתחלה, יען כי ונחונר ניזולי זה נעשו
 האבנים זכים ועהורים, כדרך הקרה (קריטטונוי:יטטיון), כי זה שקר, האבנים
 נושים עהורים ויפם אינם כותנים עדותן על התהוותם וכן הניס. —
 ויתכן עוד שכיון ר"ע על הנועשה הנווצה בקפר אבן צוחן אלל גרעטן ח'
 ה' 496: אחא פילאטוס ההגנון ור' יהודה בן גנוצא, ור' יוחנן בן
 נוטענא, וישו בן פנדירא לטצריה, קוניה טצרינוס קיסר אונר להון ונה
 הלון עוצדין דעצדיתון? אונר (ישו) בן חלפא חלל ונחילא ונוסיכא, ונחון
 דוניה לח'שכא היה וחיו, ואתתא דלא ילדה, ונעצרה לה צלל דכר, אונר
 ל' צהא ונוקנא לכון: אית לי צרתא דלא חזי צל נס עצדה דתתעצרה,
 אונרו לית אפקא לקונן אפקוה ולחם לה ואעצרה, ועל זה קופר קס צסם
 קפרי נסתרות שיש אבן של שיש צרוני צדנות נערה יפה ושיעונוד ונלך
 רשע וסונו פרויזוס בן של השטן עם האבן. על ונעשה זה אונר ר"ע שהא
 שקר ויתכן שכיון עוד עם שייש על שלשה ונסיחיים הראשים הפועלים
 צין יהודים וגויס לטצול צוויס על קס יסו, ויהי' ש' = שאול, י' =
 יסו, ש' = שוועון = ש"י"ס. לכן אל תאונרו וניס וניס ונפני שאחר הלך אחר
 הטועין ונעשה לו אבן השתיה לאבן עושים כידוע שקלץ צנטיעות הפולק
 לפיכך הזהיר ר"ע ע"ס.

והנה חז"ל ראו להרחיק את האדם וכן העצרה לפיכך הרצו לנו טעונים,
 ויורר אבן פיתנו על ליון, ואונרו לכלל גדול שהעולם כצרה ונליון
 וקס הוא האבן שתיה אשר ונונו הוספת העולם, ונפני שידעו צחכונתם
 כי חקירה כזו היא להג הרצה ויגיעת צסר, על כל סנוו קץ לחקירה זו,
 על ידי אונותה טהורה שילאה לכלל העולם, ונליון ככתוב כי ונליון תלא
 תורה, ואונר הב' (ישעיה ב"ה, י"ז): הנמי יקד צליון אבן, אבן צוחן פנת
 יקרת ונוקד ונוקד ונחונן לא יחיש, כלונר וני שונחונן צד' אשר צחר צליון
 הנס כצר יס לו הנקודה הנרכזית אשר אליה ידרוש, ואז לא תזיק עוד
 החקירה עם האונות, ציקוד הצריאה כולה, שהיא רלון ונעשה הצורה
 יתעלה. וכצר אונר ג"כ עד"ז שירושלים הוא צאונע העולם כלונר צונויע
 העולם הנוקרי, אשר הכל תלוי צו, וכל העיגול כולו ונתנועע קצוץ נקודה
 זו. — הן לא על חנס סנוכו דצריהם אלו על הפתוצ צחיז ל"ח, על ונה
 אדנים הטעבו אז וני ירה אבן פינתה, ולונר ר' יחק ונה שסס ירה אבן
 לתוך היס ונוה הוספת העולם, וכן יוקף הצנח' אונר, שסס לקח עפר
 ונתחת בקא כצודו ורקו על הניס. לשון זה של ירה וצריקה יס לה יקוד,
 על פי ונה סונדוויס התוכנים החדשים תחילת עת העולם על די ונה
 שהחלקים החוקים לרגצים ידוצקו, צכח הכוצ דוהנוטך, (גרמיוטטיון) ונוכח
 זה החזוק צאה התנועה החזקה דרך העיגול קביצ הנרכז (רמטטטיון), ונוכח
 העללות (בעהוררוגסקרוטט) התנועה עוונדת צווקוונה ונוקפת תנויד כח
 הקותר, ועל די התנועה החזקה ציותר, צאה התנועה הפורחת (שזיעהקרוטט)

הרחק וכן הנרכז ונופלים החלקים החילוניים וכן גבגלי שונשים או שאר כוכבים, כנוץ טבעת ולידי העיגול צלופן שהעיגול נשאר חזק ונתחזק יותר בצלופט, ונתרחז ון הקלוות בצורחי עדשה (ויטנצטרטיג). וון הטבעות הנופלות נהוו שאר גבגלים וגבגל הארץ. הא לונה זה דווה לאיש תופס צידו חוט ארוך וצחאש החוט, קסורה 'אבן כזדה, וע"י התנועה התמידית של החוט בתיקף, ונתרצה התנועה ציד הנחזיק ונלד אחד והוא הנרכז הנכוון לידו, ונולד שכנגדו הוא האבן, ונתחזקת התנועה לפרוח ולנוק הלחה וע"י זה ונתחזקת חלקי האבן, צלופן שככלל התנועה הלחה וטצה נעשים ונגורים שני קותרים אחד נושך ללד הנרכז ואחד נושך ללד שכנגדו. וע"י התנגדות כל חלקי העולם צאים לידי הקוואה צכוד (גויינגעשוויט) ולכן אונר ז"ל תוה זה קר יחוק הנוקף את כל העולם, צוהו אלו אצנים ונפולנות, כלונר על ידי שני אלו, חוט או קו הנוקף, היא כלל התנועה, עם אצנים ונפולנות הוא הנרכז הנתקשה ונתדבקה, נתוה כל הצריחה. — הלח זה הוא הדצר אשר תראה בתנועה הנוקרית והנוידותית, ואם ראית דור פרוץ ונתרחק צכח הצריחה ון עצודת שונים, קוה לרגלי נשיה העוונד צפרץ ונחזיר את נדחי ישראל לתנועה ונול הנרכז הוא נקום השכינה אשר נוסס רועה אבן ישראל. — שתי תנועות אלו נדווו לשתי נידות שנצראו צהם העולם ונידת הדין ונידת הרחמים. הדין נרחק והרחמים נוקרצים (רעפייזירן) ונוד (וטטרונקטיין) ותנייד אחר אשר נקווג אחר רוצ ישראל ונוולות התורה, וכלל צני אדם ונוולות נידותיות וכללי אנונה, לצסוק אונרו לבו ונסוצה אל ד', אסוצה ואלכה אל צעלי הראשון כי טוצ לי אז ונעתה. ואונר (ישעיה כ"א א'): שנועו אלי רודפי לדק ונצקטי ד', הציטו אל לור חולצתם ואל נקצת צור נוקרתם, הציטו אל אצרתם אציכס ואל סרה תחוללכס כי אחד קראתיו ואצרכתו. כלונר הענין הנוועיל יותר לתסוצה הוא השגחה אל היקוד והנוקור הראשון, אשר אליו יסוצ רוח החיה צלופנים הנותנועשים להתרחק נד', הנחזיק צידו חוט הנוקף, ונניע את העולם ונולואו — לפיכך תראה הכתוב ונצטיה לאצרתם ונצרכו צו כל ונשפחות האדונה, ונפני שצטצע העולם הנוקרי לחפש חפש ונחופש, להשיג את הנקודה הנרכזית, אשר ציד הכווע שונים ותולה ארץ על צליונה, והוא אצרתם אשר צו נטע השם תורת אונת, והאונת היא צאונת הנקודה הנרכזית אשר אליה ינחרו כל יוסצי תכל, וליזן צנוקום אצרתם ורעו הנאונן אשר אליו גוים ידרסו, ונכוון יהיה הר ד' לעלות צו עונים רצים לקץ הינוין. — ועיין נניד צסונר.

אברהם

אל יהיה דצר זה שאונרתי קורא נעים קל צעינדק לתסוות ענין האנונה עם תנועת הטבעים וכי הלח תראה צטעה סגונר ד' ונלכחת שמים וארץ, קידש וצירך את יום השציעי ושנוו לאות צרית צינו ית' וצין כל תנועת

הטבעים, להורות שגבול שם לכל חפץ, ואם ירלו הצרואים להסתק וייד
 צוראם לא יוכלו לעשות זאת כי ד' נחזיק בידם והוא קיון השבת ושיונת
 גבול וחוק הנומחה לכל תנועה והרחקה וכן הנקודה. ואחר ^{הששחית} —
 כל צקר את דרכו והציא השם את הנוצול לשחת כל צקר, או אז יכנע לצד
 הערלים, אם יראו כי יד צורא באנוגע והוא שוקן וריונים ונרחם ונכפר עון
 לתת גבול וחוק לרשות הנושחית, וכשצע ציוניכו כי לא יעשה עוד זאת לשחת
 כל צקר, אז שם לו אות נאונן צשונים הנוורה על גבולי טצע צהרקת גשונים,
 חלקה אחת תנוטר וחלקה אחת לא תנוטר, היא הקשת הנוורה על חילוקי
 התנועות צטבעים וצנווקרים.

סימן לשני אותות האלו ונספר השצעה האחרו צשצת וצנוראה הקשת.
 ואנור הכתוב (זכריה ג') כי הנה האצן אשר ניתן ליהושע על אצן
 אחת שצעה עינים, (ועס ד') אצן הצדיל ציד זרוצבל שצעה אלה עיני ד' הנה
 ושוטטעות צכל הארץ.

עתה נראה חכונת חז"ל אשר הציעו לנו ונליאתם לוונר אצרהם — אשר
 גם אתו כרת ד' צרית האנוונה והוא הצרית השלשין, כי עם אדם
 היה השצת אות צרית ועס נח אות הקשת, כנגד טצעיות ונינוקיות. ושתי
 צריות ע"י ונספר שצעה. עתה כרת ד' עם אצרהם צרית הנוילה לאלהיות
 והוקיף צו הנוספר כי ציוס השנויני ינוול צקר ערלתו צאופן צצרית זה הוא
 חוט הנושולט אשר צנוהרה לא ינתק, צטצע, וצנינווק, וצאלהות, הנוחזיקים
 תנויד צצני תנוותה לצלי ידחו ונהס נדחי עולם — הנה על אצרהם זה
 אנורו (צ"ר פ' ב"ח): אצרהם שלא קצע תחוונין לשצת וקיים את התורה
 צונדה, נתנה לו הארץ צונדה, שני קוס התהלך צארץ לארבה ולרחה כי כך
 אתנה, אצל יעקב שקצע תחוונין לשצת שאלנור ויחן את פני העיר שוכנס
 עם דנודווי חונה, לפיכך נתנה לו הארץ שלא צונדה שאלנור ופרלת יונה,
 וקדונה, נגצה, ולפונה. על ודרש זה כצר עונד הרנוצין ושאל הלל אצרהם
 קיים כל התורה כולה ואפילו עירוצי תצטלין? ועוד קשה לי שהרי גם
 באצרהם נאונר לפונה ונגצה וקדונה ויונה (צראשית י"ג י"ד)? ועוד נה
 ענין תחוונין לשצת לפקוק ויחן את פני העיר ונה זה שהלך עם דנודווי
 החונה? ונראה לי הדצר ונוסכל ונאוד על דרך זה: אם נצחין צהפרש שצין
 אצרהם ליעקב, נראה כי אצרהם הפריש עלנו וכן העולם ועצ את ארץ
 ונולדתו וצית אציו ונתגייר צאופן ונשונה וכל צני אדם צנונו, כי היה
 ונלונטס דרכיו צטהרה ופרישות ונדת האונת אהוצ לו וכל. ולכן דקדק ונאוד
 לפלך דרכיו צונדה נכונה ואין לזר אתו. אצל יעקב כצר היה לו לנורשה
 את האנוונה, והוא חפש לו דרך ארץ לונען יולא חן צעיני הצריות ג"כ על
 ידי הצרכה שצרכו ילחק להנוליח לו רוחה קלת צתצל הלזו — עליו עצר
 רוח קנאת אחיו והנושטוונה על הצרכה, אשר על כן גם לצניו הנחיל צרכה
 אחריו, כי הגוים שוכאים את צני יעקב עצור הצרכה אשר צרכס אציהם
 שצשונים לא זולת, ולפיכך וכן ההכרח לקלק ונושטוונה זו צכל האפשר.

והנה השצת היא קיון השצית והתשוצה לד' אחרי התנועה לנורחוק
 כאלנור, ויהיה אות השצת צתוך יוני השצוב כנקודה צתוך העיגול,

אשר ידוע ונזונו כי אם העיגול סצ"צ סצ"צ ותנועע צוהירות רצ אצל הנקודה הנורכזית, לא תנווט לעולם ולא תנוע ונוקוונה, כערך הנורחק יותר ונן הנקודה, כן ערך התנועה ציותר, כידוע. ולכן השצת סיונן קדושת השם שנקרה מקום כלוונר קיים לעד צלא שום תנועה — (ועיין תו"ע צונק' נודות פ"ה ונ"ד ד"ה וכך, וערך נוקוס אל"י).

מעטה ופניו שיעקצ היה דעתו ונעורצת עם הצריות יותר ונאצרהם,

ונטה קלת ונוודת האנות היא הנקודה פניונית — וימן את פני העיר לכנס לתוכה עם דוודווי חונה כלוונר שרלה לנולוא חן צעיני הצריות, אם כן קצע יעקצ תחונוין לשצת, כלוונר שלא קיים בפשוטו של נוקרא, אל ילא איש ממקומו הוא הנקודה הנורכזית ונקוס השם, כי הוא נטש ונוקוונו והתרחק קלת, יען נשתה גצורתו הננידותית צאוונה — ולכן ונוילא ניתנה לו הארץ שלא צנדה, כי צני יעקצ יוכלו להסתגרר צכל קלוי ארץ ונשתדלים לנולוא היתר לונען התחצר יחד עם צני אדם; אצל אצרהם הפרוש והנודקדק צנודת האנות ונאוד, לא קצע לו תחונוין לשצת כי לא נש ונאזהל התורה ולא ילא ונוקוס הנקודה הפניונית לגודל תסוקתו לאלהי אנות, לפיכך אי אפשר לו לרשת ארץ שלא צנדה, כי צני אדם הרחוקים ונאוד ונורכז האנות לא יתנו לו לשצת ענוהם ופני גודל פרישתו ולדקתו. — ואתה תראה כי דורות אחרונים יוכיחו איך שתתירו לחלב שצת צונקוס סכנת אוצ"ס, וכל זה לא כנודת אצרהם, לפיכך לר לו הנוקוס אשר יש צ שונה, כאשר קרה לחסידי עליון ועולם שונקרו נפסם עצור סציתת שצת. —

תבין צזה ונה שהפליגו הכציאים ישעיה וירנויה צוולות השצת. ישעיה אונר:

„לקריקים אשר ישונרו את שצתותי ונוחזיקים צצריתי ונתתי להם צציתי וצחוונותי שם טוצ אשר לא יכרת" (ישעיה כ"ו, ד'), וירנויה הצצית שצכות השצת יצואו שרים רוכצים על קוקים לירושלים וישצה העיר הזאת לעולם (פ' י"ז), ולנוה זה? ופניו שהשצת הוא סיונן השצה לנוקוס הננוחה ד' אשר ונטצע כל צני אדם לנוע אליו, כאשר ינועו הטצעים תנויד נוול הנורכז, ולכן ונוילא יצואו ונלכים ושרים לעיר ירושלים אשר שם נשונרו לנוע דרך נורכז זה. וכן נעשה צאנות תורת ליון תורת עולנוים וכל הענוים ונכצדים תורת ישראל הנושצת נפשות פורחות להללוא ונן נורכז האנות אל ונקוס לדיקו של עולם. —

ותדע א"ב נודוע היתה העקדה סיונן גדול לזרע אצרהם וילחק, יען כי

נקשרו ונאז צני אצרהם צחוט הנושולש צעזו ותוקף השציתה לד', כאלו נקצעו צשלשלת לצלתי קור ונאחרי ד' לעולם, (עיין ירושלנוי תענית פ"ב): ושל לוולך ששעה שלשלת לנפתח של פלטרין שלא יאצדכו כן שתף הקצ"ה סונו עם ישראל.

עוד תצין ונה נודוע אונרו: הקורא לאצרהם אצרם עוצר צעשה, ולא

ציעקצ (צרכות י"ג), כי יעקצ הוא שם של אחיזת עקצ ואי אפשר לעולם צני אחיזה צו, כי ונוודת יעקצ אשר קטן ודל ילין ויפרח ישראל צאוונות, אשר ילכו לשם לנולוא וננוח ולקצוע תחונוין לשצת צדרך האפשר להתקיים צעולם, אצל אצרהם הוא סיונן היותר חזק וצו חותנוין כל הצרכות,

יען הוא נונק צקודה האונלעית לא יוניק ווקרצה לפיך אקור לשנות שנו
לונה קהיה ונלפני תנועה ורכוזית זו — כי הוא תל סהכל פוניס לו להתצרך
צו על האנות (עיין צערך הסנווך וצערך אנות).

אברהם, אברהם קיים עירובי תבשילין*.

כבר הקדונו לצאר צערך הקודס סכל תורת אחרונים כלולה צתורת
ראשונים, ותורת נוטה היא תורת אברהם ותורת אברהם היא תורת
נח ואדם הראשון, כי כונו שקורות אדם הראשון הונה קיונים של כל
השתלשלות ויין אדם, ונה שאירע לאדם הראשון צטצע השתלשלותו אירע
לכל ויין האדם בכלל, כאשר כבר ציאר הרנוצ"ן. וכן כונו סכל ונה שאירע
לאברהם אציו ון הנסיונות וגלותו לונלרים וכגעי פרעה צעצור קרה אשתו,
כל זה אירע אח"כ לצניו צונלרים — והכלל צזה כי נעשה אצות קיון
לצנים צטצע הונלרעות צונונים, כן הוא צצחינת התורה הסכלית וקדושת
הנעשה ונה שקיתן לצנים כבר ייתן לאצות, אלא קהצנים פורטיס וניחדים
הדינים והלכות ונפורק וקוס סכל יותר, צאופן סהכלל של אצות נעשה
לפרטיס צין הצנים, וכלל האנות סנתגלה לאדם הראשון נתחלק לפרטיס
קטינים ואין בכלל אלא ונה צצפרע ואין צפרע אלא ונה סצכלל.

אפס הפרק צין אדם ונח לאברהם הוא כך: אדם כולל את הכלל היותר
גדול, כי לו נתגלו צהכרח כל אוניות צטצע, ונונילא הוכשר לקבל
קטרה ונחת הקס כי לא היה קוס ונקך ונצדיל צינו לצין יולרו טרס שחטא,
ואחר סנקחת הכלל הגדול הזה של הכרת הצריחה על אוניותה, קס נח
להציא ונקור ותרופא על ידי הפרק קתי צחינות, היינו צין ונה סצטצע וצין
ונה סצציונודיס ונווקיות כלליות, צאופן סנעשו אז סני כללים ראשיים:
כלל האחד הטצע הכוללת כל הצריחה וכלל השני הלינוודיס צונידות סכוללים
ויין האדם. הכלל השני הוא כפרע לערך כלל הראשון, ועדיין היה חקר
החקירה צאלהיות והקדושה להשתלכות ולהתקדש על ידי וננהגיס טווציס
ללנווד לירחה את ד', צא אברהם ותיקן את עבודת אל אחד צאופן סנתחלק
הכלל הראשון לשלשה, טצציות לאדם, קיווקיות לנח, אלהיות לאברהם. ואף
כי צאנות אי אפשר להשיג הטצציות צלתי לינוודיות ואלהיות, וכן כל אחד
ונשלשה אלו אי אפשר להשיגם ונוסג שלם צלתי שנים האחרים, יען סכל טוצע

(* הרשב"א בתשובה ל"ד אומר: דע כי ונה סאונרו ז"ל קיים א"א ע"ת אל תחנה כי כבר נתעורתי
לדעת שאין וננה שאינה רונות אל עניני חכמה, וסחיצה החכמה להיות סשפלים ונלויס
צונעשים וצרנויות סירנוו אל החכמה, וננלאת הסכמה ונחיצת את הנעשה... והאצות
הגייעו צרוב חכמה אל העיקרים. ועיין היטצ צנוורה ח"ג כ"ס — ל' ונספר ירושלמיס
נרנ"ד. וגם דעת סז"ל צהכרח כן סהרי אמרו צת"ר ס' אונור סס"ו לאצרהם לא היה עוד
דורס צקל וחונר ואיך א"כ קיים כל סתורה? אלא צדור צעיקרים ורנויות חכמה. —

אברהם קיים עירובי תבשילין

ונוקור אחד הוא השם? בכל זאת הפרש ניכר צונה שצאדם הראשון חכונת הטבעיות היתה עיקר ולינוודיות ואלהיות כטפל נחשבו. וצנה וצניו נעשו הלינוודים והניודות עיקר והטבעיות עם אלהיות כטפל. עד שצא אצרהם אצניו ואלכו אלהיות עיקר וטבעיות ולינוודיות טפל — דבר זה וצואר לכל ונשכיל בצריחה והשתלשלות כל אדם פרטי: צעת הלידה נראה צתינוק רק טבעו צחוונרו וגופו צונה שהוא שוף לכל הנצרחים, ואח"כ ונשתלשל השכל והניודות אחת לאחת עד שהוא צא לכלל יראה שונים. והנה הרואה ההונוני יאונר הגוף וטבעי קדרי כליו עולות ראשונה צתינוק זה הנוולד והניודות יצואו אח"כ ושניים יטעו, ויראה שניים צאחרונה. צאופן שנראה כאלו השגת השם היא האחרון שצכולם, והנפש הנושכלת דרכה להתעורר אחר כל הנושעים? אצל צאונת כל ונשכיל ידע כי הנפש הנושכלת אשר צה נטועה ונושג שם שניים היתה ראשונה לגוף, וכל גוף נעשה ונצרח צחכונת הנפש אשר תלייר לעלונה גופה הפרטי כונו שהשכל היה קודם לצריחת עולם וטבע הכלל. אצל ופני שהאדם יראה לעינים ולא ללצצ, לכן ידונה כי להגוף ונעלת הקדיונה צזונן וצכצוד. כן הדבר אלל אצות, אדם הראשון היה תחילה לנוראה עיני חושיות צטבע, ואח"כ הניודות צצני נח וכשצא אצרהם הודיע לרצים כי הכרת השם ופעולותיו הוא הנוקור הראשון שנראה צאחרונה יען השם ית' נתגלה לו והראה לו וליאותו צאונת ונופשטו וון העולם וכי העולם החוונרי נצרה ונכה שכלו.

והנה נח היה לו שלטה צנים, שם, הם ויפת. שם הוא הראשון ונורה על ונעלת שם שונים*) והנפש השכלית, הם הוא ונורה על תולדות הטבע הנותנגדת לשכל בהשקפה ראשונה, יפת ונורה על ונעלת הניודות והלינוודים כוואונרם יפת אלהים ליפת וישכון צאהלי שם יפיפותו של יפת ישכון צאהלי שם. כי ונכה וודת שם יכנסו כל הפרטים צכלל אחד הוא הנושג הכללי שם יראה שונים; אצל ונחם צאו עוצדי כוכצים ונוולות שחשבו כל פרטי הטבעיים לאלהיות וצין שניהם ים צחינת יפת שיודע ליפות ולפרש כל ענין פרטי על דרך חכונת פילוסופיא של היונים להחזיר הפרטים אל הכלל של שם — והנה אצרהם צא והכיר כי כל אלו שלטה אחת הונה צאונת וחוונרו חז"ל: צן שלט שנים הכיר אצרהם את צוראן, כלוונר הוא ידע קוד שלטה נפרדים אלו, ואחרים אוונרו צן ונ"ח שנים הכיר אצרהם את צוראן (כדרים ל"צ. וצ"ר ונ"ו), ונפני כי ונ"ח צנוספר קטן 12 וצנוספר קטן יותר=3 כלוונר אצרהם פרטי את הפרטים ג' פעונים עד שהכניסם לכלל השלטה, וונן השלטה ידע קוד האחד העושה את הכל — ועיין עקדה פ' לך.

ודע כי החכם הנופלא ונוהר"ר צבער ז"ל צספרו חיי אצרהם דף 150 הציא סיטות שונות לפרש שם אברהם. הראצ"ע אוונר כי פירושו הוא אביר המון. ורצינו ניסים אוונר כי הר' של אצרהם על סינון ד' והפרתי להורות על פרו"ר, ואחרים אוונרים אב רחמים (פוטער דער זיעבע), ועוד

* ע"ד טוב שם ושמון טוב, הם ונורה צלשון ונלרי שחור הנעשה ונחנימות השונם ועוד על חניונות ילרי עכ"ס והעונות כיעור הושכל אשר היה עיקר גדול צע"ז. —

אברהם קיים עירובי תבשילין

הרצה ע"ס. ודף 207 אומר כי יש אומרים שורש לשם אצרים ונהשתוותו קלת אל ונה שהודיים קורים לחלתי ברעהו — ובאונת ראיית חכם נולדו אומר, כי אצרים נורה על ברעהו ושרה על אצרים אשתו של ברעהו צתורת הסודיים. ולי נראה כי שם אצרים הוא נורה על חקתו, לחקירת האונת אשר התחילה להליץ ליץ ולהפריח פרחי קדושה באצרים העברי. יען כי **איברא** בארנוי נורה על הפך השקר כונו שתולא לרוצ צתלמוד **אברא** (ושהחליץ), וכן נולד אצרא להיפך את האומר ונקודס דוונה ללשון מבער באשכנו נורה על החוקת ההיפוך באוניתת החקירה. ושם **אבר** על הכנף (פליג'עו) אשר זו יניח העוף את עולם התחתון ויתהפך לעליון יש לו השתוות קלת. ולכן נופני שאצרים הרחיק כפשו ונויודת הנוגות שצונו והגזית אצרו לעלות ונרוניס לקדש נפשו לאל אחד הפך ונונהג דורו, לכן נקרא אצרים עם **צקוף** וכן אותיות הנושקל כונו ריקס וכדוונה. והנה חז"ל אונרו שנקרא **אברם העברי** נופני שהוא היה בעבר אחד וכל העולם כולו בעבר אחר, ולדעתי יהיה ח"כ **אברם עברי** לשון כופל על לשון ואצרים הוא עלונו לשון עבר (ויבערגאנג) בחילוף ע' לאל"ף כידוע, ועיין ע' כתב עברי. **ויתכן** ח"כ שופני שאצרים נקע ונקדס והכחיש עצודת הסודיים אשר עיקרם לעבוד לאליל ברעהו קרא את עלונו **ברעס**, נופני שה' בתחילת הנולה הוא באזה לשונות קיון השליכה כידוע, והוי כאלו יאמר אין **ברעס** כלומר עצודת ברעס הוא שקר וכזב, ושרה נקראת תחילה לדעתי עצור זה שרי. שהוא כונו זרי, Sri, אלילת הזרע צהודיים אשר נשתנה שונה אלל יונים ורונים לשם Ceres (ג'וטטין דער פ'ורטבאורקייט). אכן אחר שנכנסו שניהם לצרית ד' ואצרים כצב ארצע ונלכים והליל חנושה ונלכים, אומר השם להוסיף ה"א צתוך השם אצרים להורות על שני אלו צפירוס, כלומר שהוא אצ הנוון גוים כי הליל ה' ונלכים, (אות ה' כבר היה קיון ונספר החנושה כאשר אצאר ערך ונספר), ועוד לקיון שליכה אליל ברעהו צפירוס יתר. ולקרה החליף השם ה' צה' להורות כי לא תקרא צס ע"ו על תואר הצאת פרי זרע לעולם (זרי) כי אם שרה, וככל זאת תלד צנים בעזרת האל. —

ועתה אציא לך קנווכין להשערת כי אצרים נקרא כן לשם תשוקת האונת אשר בקרבו: (ח) ונוה שאומר הנציח וניכה צקוף: בתתן אמת ליעקב חסד לאברהם. ונדוע צחר הנציח לתת חסד לאצרים ולא אונת, אבל ליעקב יותן אונת ולא חסד? נופני שונדת האונת היתה אלל אצרים חזקה וקיונות, ובעצור תשוקת האונת אשר בקרבו היה רחוק ווכל תצל ונלחא כי לא יאותו צני תצל להסתצר עם איש אונת — ולהפך היה ציעקב, יעקב השתנוס צונדת השקר *) קלת באציו יחק לנוען יוכל לחיות חיי זוננים בעולם ולנולא צרכת אציו להסיג חן וחסד צעיני הצריות, לפיכך צקס הנציח שיונל אצרים היינו נודת האונת, חן צעיני הצריות וילונחו

(*) קלת! נופני שצאונת אחר טקנה יעקב את הצורה ונעשו צדין הוא עוויד חמת עשו עם הכסאה לומר אני עשו בצורך.

אברהם קיים עירובי תבשילין

החקך עם האונת. ולהפך שיעקב שחקר האונת קלת אם יסגיה יהיה לו שני אלו כונו אצרהם, וינולא העולם דעת את ד' כונים לים ונכסים עיין להלן. (3) צ"צ ט"ז: אונרו ונרגליות טוזה היתה לו לאצרהם אצירו תלויה זלוארו וכל חולה קראה זה וניד כתרפא, וכשונת תלחה הקצ"ה בגלגל חונה. ונאונר זה ונפרטים הנוללים כנודע על ונה שקרא אצרהם צסם ד' ולכן קראו הקול היולא ונולארו צסם ונרגליות טוזה. ולדעתי הכוונה פשוטה ונאוד זהוא כי ונזואר צספרים שהאונגוסים צצבל ופרס (ומגריער) היו נושאים על לואריהם קנייע של אצן טוזה אשר זה חרות וולת אמת (עיין פונקע ערך ומגריע) והנה האונגוסים התפארו לוונר שהם צאים ונכה אצרהם כנודע. ולפיכך צודאי לוונר זאת ונן אצרהם לישא קנייע כזו אולם השחיתו את דרכם ושכלם, כי תחת אשר אצרהם התכוין צקנייע זו לצקש אונת ונאל אחד צורא שונים וארץ לנעלה ונן החונה וכל עולמות, הם האונגוסים נתנו כצוד לחונה כאשר נהגו כל עכו"ם הצצליים וההודיים וכל כיתות הלאצא. לפיכך אונרו חז"ל אצרהם היה לו ונרגליות טוזה תלויה זלוארו, היא הקנייע עם וולת אונת, וכשונת כתלית קנייע זו בגלגל חונה כלוונר צעוצדי חונה. או הכוונה שכעשה האונת אחר כך ענין כולל יותר בגלגל חונה.

(ג) צצא צתרא ד' ג"א ע"א; אונר ר' חנן צר רצא אונר רצ אמיה דאברהם אמתלאי בת ברנבו אמיה דהמן אמתלאי בת עורבתא. וסימנך שמא שמא, מהור מהור. הנה אונתלאי אם הונן היא פשוט ונפני שהונן נתלה על העץ, ח"כ אנו היא אם תלאי אצל צאנו דאצרהם שנקראת ג"כ אונתלאי כזכו הנפרטים וגם "צעל" חצי אצרהם" נחק ונאוד לפרש זה. וכראה לי הכוונה פשוטה ע"פ ונה שהצאתי ליעיל שהנרגליות של אונת היה תלויה זלוארו של ח"א ותלאה הקצ"ה בגלגל חונה. והחילוק שצין צת בר נבו לצת עורבתא הוא כך: צספרי העונים ונשליהם הכוזים נקרא החונה הערקולעס, הוא נשבל הגזורה והכח כנודע, ונקרא הערקולוס זה גם כן קנענאביע או קנענאפיטון Κορονιαון (ויין טיידער. וצקופר היוני הערקודוטס ח' צ' 113, ונמקד יסטעט דער ויטהוומגריע ד' 12), על סם הכלי שיש צידו הנורה על קוף יוני גשונים ותחילת עלות השונס צגזורתה צעת האציו. ולהפך יונת הגשונים צוארו צספרי הנושלים צסם עורצ השחור וח"כ ברנבו וונש כונו קנענאפוס הוא עוטר השונס. ולכן קיוון אצרהם עוטר יום כוטר הרקיע וקיוון של הונן צת עורצתא חשכת יוני הגשונים עוטר עוטר. ולכן אונרו סם צצ"צ אנו דשונשון ללפוטית, כלוונר צשעה שהלל פונה צה השונס. ושונשון הגזור הוא נקרא ע"ש שונס צגזורתו (קוטה צ"צ), וונש כונו שקראו הגויס את הערקולוס הגזור צסם זה. —

(ד) על ונה שאונר הכתוב ואעשך לגוי גדול ואצרכך ואגדלה שניך אונר ריש לקיש (פסחים ק"ז): ואעשך לגוי גדול זה שאונרים אלהי אברהם, ואצרכך זה שאונרים אלהי יצחק. ואגדלה שניך זה שאונרים אלהי יעקב. כלוונר חונה ישראלית יש לה שלשה ירושות ונשלקה אצות: א) ונן אצרהם ירשנו את האונונה הטסורה עם צרית הנולת ועל זה אונרים אלהי אצרהם, ב) ונן ילחק ירשנו את הצרכה שצרך את יעקב, ועל זה אונרים אלהי ילחק

אברהם קיים עירובי תבשילין

ונן הכ' ואזרכך. ג) וינן יעקב ירשנו את עס ישראל עפ"י הכ' ואגדלה שוקך — ואנורו עס יכול יהיו חותמין בכולם? ת"ל והיה צרכה צד חותמין? — ונגן אברהם, כלומר חותמו של הקצ"ה הוא חנות. ופני שהחנות הוא ניכר וכודע לצקוף, והוא החותם שהכל חותמין צקוף — ולעתיד יודע כי ראש החנוכה הוא אברהם הוא צחנות אז חנוון גויס וכזכרו צו כל גושפחות האדונה לפיכך חותמין צו חתינות כל הזונים והגלגלים. —

(ה) ציונא דק כ"ח: אונר רב אפי קיים אברהם אצינו עירובי תבשילין שכלאור תורותי צל"ר אחת תורה שצכת צו ואחת תורה שצע"פ. וקשה לי הלא עירוב תבשילין הוא ונדרכנן ואיך יתכן לונר על ונלחא דרצנן תורה שצע"פ שהיא ונדאורייתא? ונראה כי לשון תבשילין הוא ע"ד תלמוד שהקדיח תבשילי צרצים כלומר ענין דעה צחנות, ויטענן, וידע אברהם להתנים את השכל שצעל פה עם הכחוצ, צדך הנאות להסכנות שניהם יחד, כלומר הנקורת והקבלה נוכזר עם חידושי תורה ונשכלו וחקירתו, לפיכך עשה שני תבשילים צהקס אחד וזה עירוב תבשילין. ואונר זה רב אפי שחיצר תורה שצע"פ צקפר כנודע. ואונרו צ"צ עס בת היתה לו לאברהם ובכל שמה צ"ת ר"ת ב' תבשילין וזה צעלנו עירובי חירות שצונדרט, כלומר כלפי ונה ששאר צני אדם היו ונדונין כל כח שצטצע לאל ניויחד, ועשו להם אלהות הרצה אצל אברהם ידע לערצ כל החלכות וכל הרשויות לרשות אחד והוא אל אחד שצטטניס וצארץ. וזה בכל שנה. ואי"ה צונקוונות האלותות אצינו שחר דצרים הנותיחסים לאברהם אצינו.

אגדה.

העיקר אשר עליו עונד קדר השתלשלות תורה שצע"פ הוא האגדה, כנו שחונר הכחוצ לא תקורו ונן הדצר אשר יגידו לך, וכן שאל אציך ויגדך, וצטעה ששאלו צגנורא (שצת כ"צ ע"א): על ונה שתקנו לצדך על נר חנוכה אשר קדשנו צנולותיו ולוננו היכן ליונו? השיבו ונך הכחוצ לא תקור ונן הדצר אשר יגידו לך. ור' נחניה אונר שאל אציך ויגדך זקניך ויאנורו לך. וההפרט שצין שתי תשובות אלו הוא לדעת כי ונן הכחוצ לא תקור בשנוע האיקור לקור ונאגדת הזקנים, והיה צדן אס בן לשנוע אל הזקן גם צונקוס שהזקן צעלנו איו יודע טעם ושורש לדצרו, ואין זה כתורת חנות היהודים לשנוע צקול איש שאינו הגון וננונחה לרצים, גלל בן הוקיף ר' נחניה לונר: שאל אציך ויגדך זקניך ויאנורו לך, כלומר שהזקן יהיה איש צצון וחכס וננונחה לרצים יודע להשיצ על כל שאלת שתשאלו, על דרך שאונרו ז"ל (שצת קי"ז): איזסו ת"ח קראוי לעונד פרכס על הליצור? כל ששואלין אותו דצר תורה צכל ונקוס — ואונר; כלומר סנונוכה על הקהל לשונור התורה והעבודה לרין להיות איש הצינים יודע להשיצ תשובה כבונה על כל דצר ספק, וכנוו שתנולא: צטעה "שצקשו ב' נתן ור' נחור

להוריד את רשב"ג ונכסיהו אונרו שישאלו אותו שאלות חנוורות צעוקין, ולא ידע להשיב ולא יסקלוהו ונגדולתו (הוריות י"ג:), ופני הכתוב וני יונלל גזרות ד' ישויע כל תהלתו, לני נאה לונלל גזרות ה' ? וני סיודע להשויע כל תהלתו, כלונר שיכול להשיב צכל ספק הצא לפניו. וצאונת וננינו עוד ציוני רבי, אם רנה ליצור לשום עליהם איש כצון וחכם שאלו אותו ג' שאלות, צ' צשוונתא ואחת צאגדה (צנוות ק"ה*) ע"א וצ"ר פ"א), וזה נוצע לדעתי צכל הונדרש התחלות "ילונדנו רצינו", כי צשעה צצא החכם לדרוש צרצים, העוידו הדורש על הונצחן אם הוא יודע להשויע כל תהלתו ושנו לפניו ספקות צלשון "ילונדנו רצינו", ועד היום נשרש הונכה צאיזה קהילות לשאלו את הרב הדורש שאלות תורניות, וציונים קדוונים לא ניתן קסות לדרוש צרצים רק לאיש אשר לו כל החנוודות האלה לונר שונעתא, ונוש כונו שאונר ר"ו שרק איש היודע להשמיע כל תהלתו, כלונר לונר שונעתא הוא ווכן לדרשה. —

והנה ערך האגדה אל ההלכה הוא כערך הדיבור אל הנועשה, וכערך הנשונה אל הגוף, וכערך הנומשצה אל הכתב. כי האגדה הוא טעם ההלכה וע"פ האגדה נשרשת ההלכה, יען כל הלכה יש לה שורש צונה שהגידו לנו וספרו לנו חכמים וזקנים וזן הנועשה הנעשה, ד"ו: דין איסור גיד הנשה נוסד על וועשה סיפורי ניסיי שנעשה ליעקב אצינו, וכל הנוקיים הלכת גיד הנשה צע"כ לריך להאונין צוועשה אשר הדין נסונך עליו, וכן דיני פסק ונולה סוכות חנוכה ופורים, כל אלה נוסדו, על וועשה ניסים שהיו ואצותינו ספרו לנו וועשה שהיה, איך היה, וצונה היה, כדי לקצוע הדינים על פי סיפור והגדה האונייתית. אלה ופני שהאגדה היא חפשית כונו שהדיבור הוא חפשי, ואין ההלכה חפשית, יען כי ההילוך הוא הנועשה צפועל ואי אפשר לקיים כל דבר האונור צע"פ עפ"י הלכה לנועשה, לפיכך הולרכו חכמים ונצונים לפלס דרכי ההלכה ולצדוק ונאוד צחורים וצקדקים אוניתת ההגדה כדי לקצוע עליה ההלכה לנועשה. לפיכך תראה צירושלנוי סנהדרין פ' י"א ה"צ: כי יפלא ממך. זה עצה, דבר, זה אגדה, קראו דבר הסתום אשר צעצורו הולכים לשאלו לצית דין צסם אגדה, וצצצלי סם אונרו: דבר זה הלכה, ונפורש אם כן שונה שקורא הצצלי הלכה קורא הירושלנוי אגדה ולונה? ופני שהאגדה הוא טעם ושורש ההלכה שנאונרה לנושה ונסיי ונפני שדרשו כי יפלא ונוך זה עלת. כלונר ממך ונה שאדם ונחדש ונשכלו נקרא עלה, לפיכך הולרכו ג"כ לפרש דבר זה אגדה כלונר ונה שקצלו חכמים ופי אגדת אחרים, כי שנים אלו תאוונים הונה צהורה צע"פ הקצלה ונאחרים = אגדה, והשכל הדורש ונחדש עלות צנפשו. ולכן דרשו צירושלנוי ונגילה

(*) צנונר נאונר קתם: לוי נפק לקרייתא ושאלהו. אצל צצ"ר פ' פ"א כופר הסינה ששאלו בני סימוניא ורצוי איש חכם ושלח את לוי, ואז שאלהו תחילה צ' שאלות תורניות: יצונה נדעת ורקקה דס, ואחר שלח השנים אונרו: דלנוח לאו צר אולפן הוא אצל צר אגדה אפשר שהיא ושאלהו דבר אגדה.

פ"א ה"א הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל, הכל צכתצ זה המסורת. וייד ד' זה רוח הקודש, עלי השכיל זה הדרשה, וזילקוט דה"י רנוז חלף פ"א צסם אגדת שנואל כהפך הקדר עד"ז: הכל צכתצ ונלנוד סנתנה לדרש, וייד ד' ונלנוד סנתנה צנוקרת, עלי השכיל זה רוח הקודש, עכ"פ וצואר סתורה צצע"פ לריכה אל תורה צכתצ ואל שני דצרים וננהיגים הקצלה היינו הנוקרת ונה סאדס חכס ונקצל ונפי זקנים, והדרשה סדורש ונעלנו. הנוקרת נקרא צפי ראשונים ג"כ אגדה והדרשה ונעלנו ע"פ הנוקרת נקרא הלכה. ולכן נסתנו צרוצ הינוים שני סנוות אלו כפי ענינס, וקראו את ההלכה הנוצורת צסם שמעתא, כלומר ונה סננוע ונפי אחרים, ואת האגדה כלל עיון צדינים, צסם אגדתא, וכל ונגיד היה לריך להקדים דצר סנוועה להורות כי הוא יודע לסנווע צעלת זקנים, לפיכך הוא ראוי להגיד אגדה ולצטר לדק צקחל רצ. ראה לדצר זה צירושלנוי גיעין פ"ט ה"א: רצי אונר צטלו ונצוטל. אונר לי' ר' הושע' לר' יהודה נסיאה (נכדו סל רצי) באגדה דסבך מאן ציית לך. "הנה קרא ר' הושע' הדין של סנועתא צעניני גיעין צטלו ונצוטל אגדה דצצא, כלומר סהגיד דצר זה ונעלנו וכל נצחנו דצרו צצית הנודרש. וצירושלנוי צצת פ"א ה"א: צעל קרי סונה הלכות אצל לא אגדות. הטעם ונפני סצאגד' ונעורצים צה הרצה ונקראות סצתורה, ועוד סשורש ההלכה הוא האגדה צטעס וקצרה כנפס לגוף. ועיין צירושלנוי פ"ה דפסחים ה"א: ר' סונלחי אונר לר' יונתן סילנדהו אגדה, אונר לו אין סוכין אגדה לא ללודים ולא לנהרדעי, ולצקוף צקס ונונו סילנדהו עכ"פ דצר אחר, והוא הטעם לונה פסח סנשחט שלל לטנו ולטנוו פקול ולאובליו וסלא לאובליו טיהור? והסיצ לו טעס כסון ע"ש. א"כ וצואר כי אגדה הוא טעס ההלכה ויקודה, אלא שלל גילה סחכס אגדות כאלה רק לתלנוידיס הגונים, ולסנוון תלנוידיס לינודו רק הדינים הפסוטים צנושא וונתן של הלכה כאשר נוהגים היס צלי עיקר ויקוד הטעס סכנוס.

ועתה ראוי לקרוא סכתוב "מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפמיו" על דרך זה: צתחילה ונגיד ססם דרך האגדה כלומר סוכן הדצר ויקודו ע"פ ונעשה או טעס סכלי, ונוזה נולדו חוקים ונושפטים לישראל, היא ההלכה. וצואר לך עפ"ז ונה סאונר ר' יוחנן ור' תנחונו' צירושלנוי צרכות פ"ה ה"ה: הלנווד הגדה ונתוך ספר, לא צנוהרה הוא סוכה והסווצר לא צנוהרה הוא סוכה. הרכיבו שני דצרים ציחד אשר נראה זר ונאחר, כי לונה הלנווד הגדה ונתוך ספר אינו סוכה ואיזה יחוס יס ללנווד ונתוך ספר אל הנוקציר סצרות? אצל צאונת כוונת ר"י הוא כאשר אונתי סעיקר לינווד הדינים על שורשם ויקודם הוא האגדה האונייתית הנוצנת ונתוך ספריס האונייתים, אס ספרי תנ"ך או סאר ספריס ונאוונתים, ולא יאונין לכל דצר הנוקספר צע"פ צלתי אס רואה כי הדצר וניוקד צספר נווגה, וני שעושה כן ונויאל יודע הדיין צטענוס ונינוקס וידוע ונה סאונר אצ"י (נהם כ"ד ע"צ): האי לורצא ונרצנן דאונר ונלתא ליננא צה טעס דאי ונדכרי לי ונדכר. כלומר דצר הנאונר צטעס וקצרה לא נסבח צנוהרה, לפיכך אונרו ר' תנחונו' ור' יוחנן סני תרתי וני סלנווד הגדה

אנוניתית ונתוך הקפר או נוי שונקציר ואוונר לכל דין קצרה יסרה אשר לה כנולא ופורשת צקפר, פועל צזה שלא ישכח הדין וטעמי ההלכה. ועפ"ז תצין לצאר טעם הדברים צירושלנוי עם וז"ל: ונ"ט פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך. כלוונר נוי שרואה דצרי תורה צרליית החוט צקפר ורליית השכל צקצרה, גורם שלא ישכחם. ועיין אצות פ"ג ונ"ג. ונווכח וזה קידעו חז"ל לכתוב ספרים, (עיין ערך בתיבת תורה שבע"פ) ועפ"י הנחה זו תדע עוד לצאר כוונה דצרים:

א ונה זה עם אגדה ואיזה הפרט יש צין אגדה עם א להגדה עם ה? ונראה כי הגדה הוא הגדה סיפורית וקורט הדברים כנועשה שהיה וצטעם סכלי, ויקוד האנות אשר עליו נצנה הסיפור, וקורט הנולה כגד ואונר הכתוב שונעו כי ננידים אדצר, כלוונר דצרים טוצים אנויתים אנויוקדים על אדני השכל הנוכהיגים את העולם, כי כגיד הוא ונכהיג. ואגדה עם א' גם כי וולה זו יש לה שורט צלה"ק, כאשר אונרו חז"ל וולקון אגוד ונוסיכה שנוטכים את הלצ צאגדה, צכל זאת נראה יותר שכוונו צנולה זו גם כן אל וולה יוכית egeta, כי ידוע שנה שחנו קוראים היום פירוש הנוקרה צקס עקסגעטטיק (Exegetik צלקון יוכי) שורט הדצר גופני שלקון egeta הוא נורה על ונכהיג, כונו egeta oikia, ונכהיגת הצית (פיהרערין דעט הויזעט), ונפני שדורט הוכרח להציא כוונה ונאונרים ונספרים וקופרים לרליה, שנקרה צלקון אשככו ונפיהרען וציוני ג"כ כאונור egeta, הוסיפו הצרה "עקס" (ex) כונו ון, להורות שנוולך ונציא פקוקים ון הקפר לרליה על אנוירתו — צאופן שלקון אגדה ונכוון אל לשון egeta או עקסגעטעט, והוא עלונו שורט כגד שפירשו היקודי הוא הולכה, פיהרען, כונו "כד רגיז רעיא על ענא עציז לנגדא סוניא" (צ"ק פ"ח ע"צ), וכן צלה"ק "כגיד" ונפיהרער — אלא ששונשו ונתחילה צלקון הגדה על שורט הדצר ויקודו צתכלית האנות וצומלת אגדה על פירוש וציאור הנוקורת יותר ויותר, ואח"כ כתערצו שתי וולות אלו ויד כל אדם ונוטשונשים ונוטתונשים צהגדה ואגדה, כי חפסית היא ונה שאדם רולה עושה צה. כי צאנות ההלכה היא ונונחת צנואקר הצית הונדרט, ואין לוזו ון הנווקר ון הראשונים, צטעה שהחכם פוקק הלכה לנועשה. ההלכה היא ונה שקורים האשככזים "רעליגיין", אשר דרכיה ונתיבותיה נפלסו צפלס הנוקורת, אצל האגדה או הגדה היא ונה שקורים רעליגיננט-פיהימןפיהיע, וכל אדם ונדצר ונוחשצ שוקל ונפלס כאות נפשו ושכלו לחשוב ונחשצות צאין ונעלור, כי אין הכרח לאנות כל העולה על רוח, ע"י ונעשה הלכה צפועל. רק ונעטיס הונה צעלי חקירת האנות אשר ידעו צטוצ טעם ודעת לקשור את ההלכה צאגדה ואגדה צהלכה כקישור הנפש השכלית צנפש החיובית וכקישור השלחצת צגחלת ונאירה ונוחונות כל הנותקרים אליה — והכלל צזה החכונה האנונית ונפרשת את ההלכה על פי אגדה ואל האגדה נותנת רקן ההלכה לצל תהיה עיר פרולה אין חוונה וכן נהגו הערציים ונאנויני ונחונד לחלק צין הגדה שנקראה אללס כלם (ווקרט)

והנזורים צע"פ ונתכלנוין פי' נודצרים (נזורה הנזורה כד 152) וצין הלכה הנקראת פיק או פקיה עיין נזורה ח"א ע"א שהתלמוד שלנו נקרא אל = פקיה ונזה הפ' צט"כ לדעתי פוק עיין צווכילתך כלומר חילון של הלכה ואגדה נכתב צספר וילא לחוץ אל כל פניוית הקוד אונרו צע"פ בלם = Clam הייחודי וכן elamo רופען צפה = הגדה נואס לח"ס.

ב תצין ונה שאונר ר' אצוהו צלשון חכונה (עירוצין כ"ג): אתריגו פחמיכו וארקיעו זהבייכו ועשו לי שני מגידי בעלמח. ונליזה זו לדעתי היא פשוטה עד"ז: כל קהל יהודים נחלקו לשנים החלק האחד הוא הנוון אשר כל רוח אין צו וכצר נכזה אס אהצת התורה והנוקר אשר אי אפשר לכפוח כי אס ע"י נועסים נוראים וסיפורים נוסכים לצצות אל הנווקר. וחלק השני הוא החכונים הנונעניקים עלה צלינווד הדינים וההלכות אשר לא יוצנו ונסכל הנוון ואין צונו נורגוע לכפש השוונעת אשר לא הורגלה צה וננעוריה. ולפיכך תנאלא שונטלו ונשל זה צקוטה ננ' ע"א: שכל העם הלכו לשונוע אגדת ר' אצוהו והניחו הדרשה של ר' חייא צ"א, ופני שצעל הלכה דוונה לנוי שיק לו דיכרי זהו וצעל האגדה דוונה לנוי שיק לו פרוטות של נחוסת, ולכן ההנוון שאינו נוצין דיכרי זהו הולך אלל צעל פרוטות. ונטעם זה הזהיר ר' אצוהו ואונר אתריגו פחמיכו כלוונר אס תרלו את העם כי פרוע הוא וכגחלים עוונונים אשר לא נוסחה צס השלחצת הנונו להפיה רוח חיים לפחונים ונתיס, לייפות פחונים אלו וליתן להם נוראה אתרוג נחונד ונאה, על ידי ונה? על ידי זה: „ארקיעו זהבייכו“, כלוונר הזהו שלכם של חכונים, היינו ההלכות לא יודצרו צלשון זהו קסה להצין להנוון כי אס נורוקע לריקועים דקים (מויסגעט פאעטטעט, מויסגעברייטעט) כדי שע"ז יהיו לי שני נוגידי צעלטה, כלוונר לחשכת הזנון יאורו השני לדדים ונשני נויני נוגידיס, כי ההנוון יוכל להגיד צוקר חקדי אל על הדרך הנאות לו, ויהיה לו נוראה ונחרת כזהר האתרוג, וגם החכם יהיה נוגיד נאון ולא יקגור פיו צסער צת רצים להרצות עוד יותר חשך ואפלה, כי אס ישים לפיו ונחוס לא יחשך כאצ רצים ונה ונונו יהלוך? אלל אס החכם ירקע דיכרי זהו שלו ונויילא אחת דצר אלהים שמים זו שוונתי, כי החכם ילא ידי חוצת חכונתו ויעיב עם השוונעים ויהיו שני נוגידיס צעלטה טוב לו ונוטיב לאחרים, הוא ידצר תצונות והעם ישנוע רנות, וטוצים השנים ונן האחד להחיות לצ נדבאים ולהפיה רוח חיים על פגרים ונתיס צונתק שפתי אגדה נאה, על פי נשלים, לקוחים נודרכי החיים ונועסקי רוב יוצני תצל לתת לפתאים ערונה ולנער דעת ונזיונה צכלל זה יש גם כן ציאור קס הגדה כפשוטו, ינוגע, ינוגעוהוועט, ונקוהרע, נעיינה לחוץ הנוון.

ג צכנהדרין ל"ח ע"ב ונצוחר שדרכו של ר' נאחיר היה לחלק הדרשה שדרש צרצים לשלטה, תלתא ונתלא, תלתא שוונתא, ותלתא אגדתא, אגודה זו של שלטה תצין היעב אס אקדים לך ונה שאונר נשורר ונפורקס וחכם גדול לנולרים שיללער: הונשל החיה את הטבע, ההלכה הוניתה, השכל, שוב נוחיה ונתיה. „דיו שובעל הוט דיו נחטור בעלעבט, דיו טויע הוט

זיו גשמוֹדטעט, דיז פֿערמאָנפֿט ווירד זיין ווידער פֿאַן טאָדע פֿרוּעקקען.
 וזה חנות ולדק כי הנושל הנופץ אור על כל דרכי טבע ונופרש כל דבר
 חנוור על דרך קיפור ונשלי וכן החיות והנטיעות וכל היות העולם, הנה
 הוא גורם שיטעונו בני אדם וישנוחו לקראת דבר חכונה הגאוןר צונתיקות
 הנושל, וכן הדברים אשר יד כל אדם שולטת צונו, להצין החנוור על ידי
 הקל, ונושכלות שכיות על ידי נושכלות ראשונות, עונקות התורה והחכונה
 צאונלעות הנועשה והקיפור. אצל ההלכה (דיו טווע), אשר נטעשה
 והכרה עניני אלוונה ועבודת שונים להחזיק צונונו הנוקורת צכל ענין
 נועשה וכשרון דעת, הנה היא נואקרת את השכל והטעב תוך הגבול,
 לצל ילא וכן הכלל ולא יגלה פנים צתורה שלא כהלכה, לפיכך אם גם
 יש תועלת גדול צהלכה לקיום האלוונה והעסק צדינים לשם שונים; אצל
 נולד אחר יצואו לפענוים נזקים, כי צעל ההלכה לא יחפון צחכונת הטעב
 לערך ונה שהוא אקור לנודי צאזיקי לינוודים שונים צהלכה, כידוע,
 ע"כ ההלכה לצד ונוניתה את הטעב. ויש צין שני אלו הנושל והלכה
 הכחשה וסתירה זה לעונות זה עד שיצוא הכתוב השלישי הוא השכל הזך
 והצהיר וכריע ציניהס, לעשות פשר דבר צין חפסיות האגדה (רעליגיאָנס-
 פהילאָנאָפֿיע) לנואקר ההלכה (רעליגיאָן) לצחור צטוצ ולנואק צרע
 ולקיים ככתוב, "אחוז צזה וגם אלה תנח ידך", לתת דרוור לנושצה
 ועיון צאגדה, ולגדור גדר צכל ענין נועשה. ולזה חלק ר' נואיר דרשותיו
 לשלשה: (א) נושל חפסיות הנושצז לעורר לצות השונועים ולהחטיט
 נטענוים ונעניני צריאת הטעב צתצל ונלחה; (ב) ההלכה ושנועתא
 לגדור גדר ולענווד צפרן לצל יפרלו השונועים הגבולים סגובלו לתועלת
 נועשה כשרון; (ג) אגדתא הוא עיון השנה לתרוייהו כי האגדה היא
 קענוי ההלכה, והתוך והאלונוצ צין הנושל להלכה, כדי שע"פ השכל
 הצהיר ידעו לקצוע דרכי עבודת שונים צאונת שכל ותצונה כפי חיוב
 חכונה עליונה. — אפס יש להעיר פה כי הפרש גדול יש צין נושלי
 ענוים עכו"ס וצין נושלי החוקרים צטעב ונושלי נציאים וכתוצים כנודע.
 ולזה צעל נפס יפה ושכל טוב ידע להצחין צין אונת לשקר ולהצדיל
 צין קודש לחול על ידי ציקורת השכל.

ד חכוני תלנווד היותר ונפורקוים תפקו צדרכו של ר' נואיר אשר צודאי
 קיצל דרך זה וכן ראשוני ראשונים, כי גם צכתצי קודש ונלינו שלשה
 פנים אלו. התורה היא כולה שכל ודצריה ונפורטים היעב לתכלית
 הלכה, לתקן הליכות עולם, צכשרון הנועשה. הנציאים דצרו צנושל,
 הכתוצים דצרו דרך האגדה (עיין ווגילת ג'). לעונות שלשה אלו תראה
 וננהג חכוני תורה שצע"פ לחצר אל הנושנה ואל התלנווד העוקקים
 צתיקון ההלכה, גם עניני אגדה ונושל חכותנים רוח חיים להלכה היצפה
 ונונותקים אותה. ד"נו צ"ק ס' ע"צ: יתיצ ר' אנוי ור' אסי קנוי דר'
 ילחק כפחא, ונר אונר לי' לינוא ונר שנועתתא, ונר אונר לינוא ונר
 אגדתא, אז השיצ ר' ילחק ואונר נושל לאיש זקן שיש לו שתי נשים
 אחת זקנה ואחת ילדה, הזקנה ונלקטת לו שערות שחורות, והילדה

שערות לצנות, נוולא הוא קרח ונכאן ונכאן — חזר ואומר להם: אומר לכם ונלתא דסויה לתרויהו הלכה ואגדה: נאמר כי תלך אש ונולא' קוליס שלם ישלם הונצעיר את הצערה, כי תלך ונעלמה ואם כן למה ישלם הונצעיר את הצערה? הלך אומר הקצ"ה עלי לשלם הצערה שהצערתי, אני הלתי אש צליון שנאמר וילת אש צליון ותאכל יקודותיה (איכה ד') ואני עתיד לצנותה שנאמר ואני אהיה לה חוננת אש קציצ ולכבוד אהיה צתוכה (זכריה ז'), עד כאן האגדה, שנעשתה: פתח הכתוב צוקי ונוווכו וסיים צוקי גופו (הונצעיר)? לומר לך אשו ונסוס חליו. ענין זה ונזכר על דרך זה: כי צאונת השם הוא קיצה ראשונה לכל ענינים ולכל הפכים שבעולם, יען השם צרח את היצר רע וצרח יצר טוב, את הרשע ואת הלידיק לשניהם נתן אש ונן השניים, לרשע אש של הדיוט להגזיר תאות גופניות על השכליות, וללידיק אש של גבוה ונן קודש הקדשים, להגזיר היצר טוב על יצר הרע. האש ההדיוט הוא היצר הרע, הוא השטן, והוא הונללך הונות ונלא שנאה ונחלוקה, גרוניה טרפת הנוקדש — אצל האש הקודש, היצר טוב, ואש האהבה הטוהרה תתקן את הונעוות ושנן יצנה הנוקדש צכה רוח אל וננורוס אשר יקצצנהו צחונת אש קציצ. ולזה נאמר כי תלך אש ונעלמה כלומר הרשע יוכל להתלכל ולחלטרק לומר רשעתי ונן השניים היא? ועל כן צאונת שלם ישלם הונצעיר את הצערה, הוא השם צ"ה קיצה ראשונה, צהעצירו רוח טוונאה ונן הארץ.

ועתה לפי הנחה הגדית זו יחויצ שלא יענש האדם על רשעתו כי השם הקצ לו כן? על כן אומר ר' יצחק שנעשתה ונה הכתוב עלונו, שהכתוב נוחייצ את הונצעיר אף כי האש ילאה ונעלמו לאכול קוליס צקה אחר, להורות כי אשו ונסוס חליו. כלומר צאש שהזיק אין הנוזיק חייצ ונולד ונוווכו שהזיק, הלך באלו"ה הוא בעלנו ירה חילים להזיק, כי אשו הוא חילו כלומר צחמירתו וצדעתו גרס היזק לחצרו, ואע"ג שהשם צרח שני אלו הטוב והרע צכל זאת האדם הוא צעל צחמירה והוא נענש לשעתו ונוקצל שכר לשעתו — ראינו ונה ונהג צעל אגדתה הוא ר' יצחק נפקא לדבר תחילה דרך ונשל ולהוכיח כי הונשל לצדו אין צו כדי לחנך את בני אדם צדרכי ונוקר, כי ונשל זה ונשתי נסים יורה שכל אחד ואחד יטה עלונו אחר צלעו, ואפשר לונקול ונשל לטוב, וכן לרע לכל אופן ונוראה פנים לכל לך. וא"כ צהכרח צאכו ונן הונשל אל האגדה והיא אונריה תאמר צדרך שכלי וחפשי שהשם הוא קיצת הכל וגם צזה אפשר התקלה, כי אם כן יתנללו כל הרשעים ויאונרו נקיים אכחו, ע"כ צהכרח לריבין אלו אל ההלכה, היא שנעשתה, להורות על חיוצ אחד צאונות אונן, להתנהג ציוקר כי הקר לונשונעת היצר הרע הוא נענש ונפני צחרותו הרעה ואשו ונסוס חליו. קים עיניך על ענין זה כי אין להאריך. —

על דרך אחר תראה (צרכות ח' ע"צ): אל תשבו על מטה ארמית, ופורש צשלטה פנים: (א) צדרך ונשל לא תשכב צלא קריאת שונע,

(3) צדק ונוקר אגדה לא תשא חשה ארנוית, (ג) דרך הלכה לנועשה על ונטה ארנוית ונוט ע"פ וועשה דרז פפא ונסוס עלילה. —

דרך אחר צירושלנוי פ' בירה ה"ג: פילוקוף שאל את לוי בן קסי (ולא לוי קריסא) טעם לונה אקור לחס חנוים לרחוץ כל הגוף צ"ט, אם וותר לבצל לתכלית אובל נפש כ"ש שיהיה וותר לרחוץ כל הגוף בחנוין? השיב בתחילה דרך ונטל שכל איש ונקנא לאשתו אם הוא רואה שהסרים ונשקה, אע"ג שהסרים אינו עושה זאת דרך חבה וזנות, אפ"ה לא יחא ליה לבצל האשה; אף החנות ויט והרחלת כל הגוף, צ"ט, היא כעין זה עובדא דחול, ולא יחא ליה לוי שמוה על קדושת י"ט. ואח"כ השיב עוד צדק הלכה דכתיב אך אשר יעשה לכל נפש יעשה לכם, דצר השוה לכל נפש, ורחי"ה אין זה לורך כל נפש. כלומר ונטעם זה גופה שאין זה לורך גדול נראה כחילול י"ט ונגד הלכות ונחוכנות של תורה. —

לפעמים לקחו הלכה אחת בנוסחה או צגנורא לבנות עליה דיק בנוסלי אגדה. ד"ו שצת דף כ"ט: הנוכזה את הנר ופני שהוא ותיירא ופני גוים ופני לקטים ופני רוח רעה או ופני חולה שיישן פטור. ובגנורא שאלו לעילא וור' תנחום דנון כוי ונהו לבצות נר (צוליאכ ונקוי צאישא) ופני החולה? והשיב דרך נושא ונתן של אגדה ארוכה לדרוש צנועלת דוד, נגד שלונה, כי שלונה לא זכה להכניס הארון לתוך בית ק"ק אלא בצכות דוד אציו, ולפיכך אונר ושצח אני את הנותים שכבר נתו ונן החיים אשר הנה חיים עודנה, ונה שאונר שלונה טוב כלז חי ונאריה ונת, הכוונה כי דוד ונת צצצת וצקט לנות צע"ש ולא נענה, צאחד צצצת ולא נענה, וכיון שהיה ונתעסק תנויד בתורה לא היה ונלאך הנות יכול להנחיתו, אבל יען היה לו לדוד צוקתנא (גן) אחורי ציתו, צחיש ונה"ו צאלכי והפסיק את דוד ונושנתו, ואז ונת דוד צצצת. ושלח שלונה לחכמים: אצח ונת ונוטל צחונה, ובכזים של צית אצח רעצים (ויאכלו צטר הנות), שלחו חכמים לאונור חתוך נצלה לכלזים ולאציד קח כיבר או תינוק וטלנלו — וניסיק ר' תנחום קס להיתר השאלה אם וותר לבצות את הנר ופני החולה, ואונר: נר של צטר ודס קרוא נר ונסנתו של אדם קרואה נר, שנאונר נר אלהים נשנות אדם, ונוצז סיכצה נרו של צטר ודס ואל יכזה נרו של הקצ"ה. — הנה ונאריך הנשאל להשיב תשובה דצרים שאין להם עינין כלל לכאן וצדצרי אגדה החתונים, ועוד לונה לריך כלל ליתן טעם ונוצז סיכצה נרו של צטר ודס ופני הנשונה, והלא ונשנה ונפורשת היא שנותר לבצות את הנר ופני החולה? אולם עיקר הענין נראה כי אפשר לפתור ההלכה הנאונרת צנוסנה צדק ונטל, והיא כי הנוכוון צנר הוא נר החכונה, כי ופני ארבעה דצרים אין היהודים ונתעסקים צגלוי צחכנות העולם (וועלטווייזיהייט): (א) ופני גוים כלומר שרולים להיות נפרדים ונן גויי הארץ צלינווד התורה והאנוונה ע"פ קצלה ויראו לנפשם להיות ככל הגוים, (ב) ופני לקטים שיראו לנפשם פן יצואו חכונים וינלחו צחכונה את דצרי קצלתם כאשר ונצולר צנודרט (פ' כי תשא). (ג) ופני רוח רעה קיש יהודים אשר אין רוחם כאונן עם אלהים ויפנו עוקף לתורה ואנוונה.

(ד) ופני חולה שיישן כי אין כל נוח קוצל ללמוד תורה וחכמה יחד וטוב יותר להיות ישן לכפץ חולה כזו. ונשעם ארצע ונראות נגעים חלו היו חכמים ראשונים נזחרים ונלגלות טעוני תורה וסתרי הקבלה.

והנה נולדים ראשונים שחקו על היהודים ואונרו היהודים וניחים את נר האנונה תחת הקאה (דין יודען הולטען דא: זייט וויטער דעס טעפעען) ואינם נזחרים ליושני תבל. כנצואר צאונגליון שלהם לוק. ח' פ"ז; י"א ל"ג י"ט.

ועוד ידוע כי צין נולדים ראשונים היו הרצה כיתות וכולם אונרו כי נשיחם הוא נוצרע דוד, וכיון שנפטר הנולדי צע"ס צקשו חכמי יודים לצנול דעה זו לונר כי דוד ונת צקצת כלונר אחר סנתפרלה דעת ונשיחית צעולם, ואין תקוה לישראל עוד ניום וניתת הנולדי צע"ס ע"כ ונונילא ונת דוד צקצת, ונה הוא ענין וניתתו? הפסקת לינווד התורה ועל ידי ונה שהיה צוקתנח אחורי ציתו כלונר גן נולא חילנות וצחיש ונה"נו צאילן, הולגזע היחק (טטוואוואויון), יען אונרו הנולדים כי נשיחם צא וצית דוד ח"כ ע"י יחוק זה נחשצו באלו ונתה התקוה לצית דוד. והיה אז כת אחת נקראת צקס גניוטטיקער וצתוכס קוצ כת אחת שנהגו ונהגו אציונים עד שנקראו סיניקער (ונתנהגים צעון ככלצים) אשר צקשו לאכול צקרו של דוד — ועל כן השיצו חכמים חתוך הנצלה לפני כלצים כלונר הונת יהיה להם — אצל אציד, ונשל לונשיח ואנונת ישראל צאל חן, וצגאולה לעתיד צקכנה היא קח תינוק וכבר ועלנלו לונרחוק, הצנים עם כבר לחס צידס להלוך צגולה לא יפקו ונקוות לונשיח האוניתי הוא ה' אל חי ונורוניים.

ולפיכך כאשר נשאלה השאלה לפני ר' תנחום האם נותר לכצות נר ונפני החולה ונלא נוקם ויתד נאונן לתלות צו ונחצות היהודים, על דבר הצריחה ונן החכמה הגלויה והחצלת הנר תחת הקאה שנוותר להסתיר ונפני כבוד ד' את נר האנונה ואונר צטוצ טעם לחלק: „נר של צקר ודס קרוח נר,“ כלונר חכמות האנונות ושכל האדם הוא צאונת נר הנזחר אצל נשונת אדם ונוועל עם האנונה הקדושה היא נרו של הקצ"ה, ונועצ קיכזה נר החכמה ואל יכזה נר האנונה.

חקור וצדוק היעצ צדיוק גדול כל הנאונר קס ותונולא כי הדצר נכון ונאוד ואין לפרש יותר רק צרנויזה קלה ודי לחכונא כי יש ליכצ צזה שאלות הרצה ויצואר ח"ה צערכים הצאים. ונויוקצ צזה שאלת התוק' חגיגה י"ז סדוד ונת צעלרת כי צעלרת גצרה אנונת ונשיחם. והכלל כי דצרו חכמים צקוד ונהרצה טעונים: (ח) כי כנוו ונים זכים על ידי טורה גדול וחפירת צחרות ונווענוקים יוצאו ולא ונזחרים ונחלים, כן ונענוקי שכל ע"י חידות והתרתן יונתקו, — (צ) לתכלית התנויה כי ונלחא דתנויה ונדכר דכירי חנשי, (ג) לתכלית הקילור כי על ידי לזורים ורישוניים, ידוצר יותר וועל פי דיצור פשוט, (ד) לתכלית יופי הונליה צלינווד (דידוקטיטע פניעיצי), (ה) לתכלית הלניעות והסתר.

עוד צדרכים אחרים לקחו ההלכה לנשכל. עיין צצלי צ"ק ס' ע"צ ח"ך
 דרשו הכתובים שנואל צ' כ"ג: דוד שאל צקנהדרין אם וותר ליקח
 חלקת קדה פעורים של פלשתים על ונת להחזיר עדשים של ישראל,
 והסיצו, חצול יסיצ רשע אע"פ שהרשע ונחזיר הגזילה רשע נקרא. וענין
 זה נדרש צפ"צ דקנהדרין צירושלנוי על הכתוב צדצרי סיגים ח' י"א:
 הוא היה עם דוד צפק דניים, ונאי פק דניים צחקל קוונקתא, קדה אדום.
 ודרשו כל הענין ע"ד שאנורנו ואנורו פס כי שני ונעשים הוו. וצנדרש
 רות רצה אנורו: כי הולך לשאלו שני פעונים ופני שאין לנודים וון
 הונעשה, והקשה היפה ונראה אדרצה ונעשה רצ (עיין צקנהדרין פס) —
 ונראה לי כי כוונו צזה דרך ונשל להורות על ונה שהראה פעם אחת
 תקלה על ידי חילופים כאלה. אצינו יעקב לקח את הצבורה ונעשו אחיו
 צעד כזיד עדשים, ונאותה קעה נוקדה הונעטונה צין האחים. ואעפ"י
 שקנה יעקב זכות זה דרך ווקח, נחשצ לו זאת לגנאי. והרשיעו העמים
 את הנדיק צעצור זה. ע"כ עשו הוא אדום והיא שיער, וצניו נקראו צני
 שיער החורי ועל ארלס יצרו הפלשתים. לפיכך צעעה שהחל דוד לנעשות
 פלום צין ישראל לפלשתים קראו קעה זו „פס דמים“, כלוונר אפקה
 הונלחונה על קדה אדום, וקראו זאת „חקל סומקא = אדום“ (עיין יפ"ו
 פס), ואנורו שאקור להחליף עוד הפעם עדשים של ישראל צעד פעורים
 של פלשתים, להורות על שיער הוא אדום, ואנורו לתכלית זה צירושלנוי
 פס ההפך צין פעורים לעדשים פעורים הוא ונאכל צהונה, אצל צכל
 זאת ונציאין ונהם עוונר וחייצים צחלה, ונשא"כ עדשים שהוא ונאכל אדם
 אצל אינם חייצין צחלה, ואין כשרים לעוונר. רלו צזה לתשלום הונשל, כי
 החילוף כזה הונציא לידי ונעטונה גורם ציעול החלה וציעול העוונר וגלות
 אדום כידוע. — ואנורו אין לנודין וון הונעשה כלוונר וונעשה קצח לידי
 תקלה, להציא הסכנה פעם שנית. —

חון ונזה ידוע כונה ונעלות קוצות לכגון האגדות לחיזוק ההלכה, *
 כי צכונה הלכות קתונות צאה האגדה ונגלה ענוקות, עיין צירושלנוי
 וצצלי רפ"ד דראש השנה, קצרת ר' לוי צאגדה (דר' לוי, הוא לוי צר
 קיסי, היה ראש לרצון דאגדתא) טעם לונה אין תוקעין קופר צשצת,
 ופני קשני כתובים ונכחשים זח"ז, אחד אנור יום תרועה ואחד אנור
 זכרון תרועה? יום תרועה ונוש בשחל י"ט צחול אצל אם חל צשצת הוא
 רק זכרון תרועה, כלוונר כל דצר לריך חל ונעשה ונחשצה, אל גוף
 ונפש, אל חונר ונורה, ולכן גם ונעשה התקיעה לריך אל זכרון ועיין

* כ"פ ונינו צש"ס שלנודו הלכה על פי אגדה, כמו ר"ה אלו תרפות: וזאת חמיה תלמד שחפס
 הקצ"ה צכל חיה ואנר לנעה זה אכול ונשצונות ח' ע"צ ל' לריך להורות כי קרבן ר"ה צא
 לכפר על הקצ"ה שניעטו הירח. עירובין ח"א: דין תחונין למעלה וני' מציאת אליהו ומשיח.
 צ"ק ל"ז ע"א שנתון עכו"ם הפקיר ד' מן הכתוב ויחר גויס. ועיין זכמים ס"ב. ומנחות ע"א
 ע"א. כל זה הוא לכאולה נגד כלל אין למדין מן אגדות ולא מנעשה ניסים, כאשר צנר
 החליטו אחרונים, וע"כ יש צזה קוד וטעם ורק אותם הנקייאים צהגדה וקודה יללו ללמוד
 מננה, וכאשר יצאה צערבים הנאים.

צשכל. ועל זה רזונו ענין השצת, לזכור התחלת כל הצריחה שהסם הוא
המוחדש צמוצו כל ונעשה צראשית ויום רה"ט הוכן לזכרון זה. —
טעם הדין שלריך היהודי למוקור נפשו ולא יעצור על ג' עצרות, ע"א
גילוי עריות וס"ד, וצואר צדך יפה אף נעים צמוות רצה פט"ו. טעם
למה קידוש החודש נקרא דין ונשפט וצואר ג"כ סם יפה. וסם פ' י"ט
הטעם למה ערל אקור לעשות פסח שאין צדין שיכנס זר למוקוס ונסתירין
סל ונלך. ודין ד' אמות צרה"ר צצצת שהוא כנגד עולם הריצוי והפירוד
ואקור להוליא ונרשות היחיד שהוא האמונה צאל אחד לרשות אחרים
ונצואר צוודרשות. וטעם צטר וחלצ צוודרש פ' ראה שאקור לצטל
הגידולים צווגדלים, לא התצואה צארץ ולא התכלית צסיצה, כי הכל
לתכלית נעלה צצרא ולא להיות צצל ונצושל צסיצתו הנוציה לאור —
ועוד הרצה ונאוד, צעוור שהוא שקול כנגד כל הנולות ונפני סמוות
זו הוא נורה על קישור התצואות (ועל חצון ונספר ונ"ט) ועל
עצודה לשונים כי עוור פירושו עצודה. וכן ענין אתרוג וד' וניים
צצולוצ על ונה הנה רזונוס פ' אנוור. וס לעורר כי רצן דאגדתא
נחלקו לפענוים לפי ונעוקי טעויהס וקודותיהס על רצן דשונעתא
עיין ירושלמי יצוות פ"ד ה"ג: ההלכה אנריה תאור שאין אשה
ונתעצרת ונטי בני אדם ורצן דאגד' נחלקו ונפרשים וילא איס הצינים
ונווערכות פלשתים, גלית כולד ונציאות שונות עיין צצלי סוטה ונ"ג
צר ונאה פפי וחדא כאנא. ועוד יס לעורר כי צכלל רצן דאגדתא
הנה הנותרגונין את התורה צדרך הפשיטות לונען ילודו כל השונעים
רעס ככהן, ע"ד הנוצאר ירושלמי רפ"א דונעשרות: הנוקו את לצצנו
(דצרים א') רצן דאגדתא פירשו פלגין לצצינו ונלשון יוני וניקו ונחלה
וגס אונקלוס תרגס תצרו, ברעבנן, — צאופן סנוכל להחליט טעס
אגדה לא ילא ונפשונו, ויס צאונת אגדה חתונה (ויטיהע) ואגדה גלויה
(ימגע), צפי הנוון ועיין ערך ונסנה שהסנוכתי זה על הכתוב צצכריה ט':
„גס היום מניד משנה אטיצ לך, ונפני שהנוגיד סנה והגיד לצרים
דרכי נועס התורה צחכונה ואגדה ותרגס דצרי תורה צלשון הנוצן
לכל, וננה תולדת הנוסכה עיין ע' אונקלוס, כלוור הצנת דצרי תורה
על פי סתי לשונות ענוקות לשון הקודש ופסמות לשון הנוכי. ועיין
ירושלמי תענית פ"ג ה"א ה"ט"ץ לריך להיות רגיל צחכונה ואגדה
כלוור ענוקות הקצלה ופשיטותה לצרים צאגדה. ולפיכך אור רצא (קוטה
ונ"ט ע"א): אחר חרצן צכל יום קללתו ונרובה ונשל חצרו א"כ עלנח
על ונה קיים? אקידושא דסדרא ואמן יהשר דאגדתא, כלוור על
קצלת התורה צענוקות קדושתה צקריאת הסדר צכל סצת ופירושה
להנוון עפ"י אגדה, ויצואר צערך צרכות.

צשכי ונכהיגים טוצים הנהיג ה' את עונו צוודצר, צעווד עכן וצעווד
אש ונונש. וכנגדס נטועים צשכל אדם סתי הנהגות, הנהגת האמונה,
והנהגת הצינה. כי האדם יודע טס לו נפש ונשכלת, אצל אינו ונכיר
ונהות הנפש היא, וצחקת זה יאנוין האדם כל דצרים אנותיים גס

אם לא יצונו לפרש צפתיו, כנאמר הנשקורר: "נפלאים ונעשך ונפשי
 יודעת ונאור". אבל האדם נוכח ונוצץ היטב הכולל ונפעלת שכלו,
 ולא עוד אלא ונונה שהוא רוחה ונוצץ פעולת שכלו צלימודים ונוסרים,
 וזה הוכרח להאנוץ באוניתה ונליאת השכל אשר לא ידע להגיד ונה
 הוא ונוש, כמו שנפעולת ד' בארץ ניכר ונליאת השם ונצלת אשר
 יוכל אדם לצרר ונה הוא השם. ככה צחר ד' צפני ענוודים ענווד
 הענן לקוכך על האנונה צד' ושכל אדם, ככתוב ד' אור לשכון
 צערפל, וענווד האש להאיר את הנועשה הנעשה עפ"י ונפעלותיו ית'
 בארץ, ונן הנאורח אל הקודם. צפני ענוודים האלה הולך ד' את
 ישראל יונם ולילה ולא ינושו שני ענוודים האלו לעולם וישראל. אכן
 דע כי צמצע, ענווד הענן קודם לענווד האש כאשר הוא צלונת מזכר
 תחילה, יען כי הפועל והצורה הכל, הוא ג"כ דצר הנכוסה ונעלם
 וכצוד ד' הקתר דצר. והוא קודם לאור שהרי הוא אור יחי אור ויהי,
 לכן גם האנונה קודמת צמצע לפעולת החכונה. ולפיכך צלונת כל
 הקדמונים הקתירו דציהם צעיני אלהות, ושורש צריאת העולם. והיה
 לעולם צכלל, ונכהיגים באנונה אשר דצרו דציהם צהקתר וקראו את
 הנאור לתיקון האנונה צסם ויטהוים, די-טווג, סמבעל, זוגע. וכנגד
 זה היו חכונים גדולים בקראו צסם פילוקופים אשר דרכם להפיץ אור
 על הנאור ונראשונים צהקתר, ונוש ע"פ שאורנו ענווד ענן וענווד
 אש. אפס אלל עם ישראל שאליהם נגלה השם ונוש ולא נראש צקתר
 דיצר, היתה האנונה והחכונה צרורות ועהורות וכל סיג וחללה, אבל
 האנונות צלצלו עיני אנונה צהצלים אין וקפס, לנוען סכל את העם
 ולהכותם צקתורים חיצרו חידות ונחיליות ונולחנות חלילים רבים,
 והולדותם וקורותם, וקפרו ונעשים ונוגנים בארובה, ונידות רעות קס
 צמצע לחלילים אלו כלכל כוחי טצעים השפלים, אובלים, וקותים,
 ונשגלים, גונצים, ורולחים, ונשצעים לשקר, ועושים ונלחנות. וכל נודות
 כאלה ונחקור והחום, האור והחושך, האהבה והשנאה, העוז והרע,
 ליירו לחלילים פרטים וצראש הכל שנו כח הנוחלים, באופן שהשחיתו
 את דרך האנונה וננו הרצה ונן האנות הנוקור לאדם הראשון. אולם
 אחר זמן רב ענווד פילוקופים גדולים וגללו את האנן ועל פי צאר
 אנונה, והרחיקו כל ונקך ונודיל ונענין אלהי כקוקראט, אפלטון
 ואריקטו, באופן שחפץ החכונה הלליה צידם אבל לא הסיגו את האנונה
 הטורה ענין אלהי צלונת צקדושה וטהרה. לזה גילה השם קוד האנונה
 לישראל צדרך פשוט כדי שילמדו האנונות אנונה, היינו את ענווד הענן,
 ועם ישראל, וענווד האש היא החכונה ילטרך להקבים עם חצרו
 להכהיג העולם יונם ולילה עד עולם.

והנה ענווד הענן הוא הצל להגין בעד האנונה ציום לנוען
 לא יזיקו קרני שונש חכונה ולא יפרלו גדרי טהרה והקדושה, בי
 עיקר האנונה צד' ונפש השכלית לקיים, והתקדשתם והייתם קדושים
 כי קדוש אכן, כנאור לענין הנעלה ונן החושים קדוש יאור לו, אבל

עמוד האש היא החכמה ונכסגת צליה לגלות ענוקות ונלורות לנען
 זכידעו צני אדם להשתמש צנו ללורך היום והקדושה. —
 ונעשה כאור כי דרכי עיון בחכמה ונתחלקים לשלשה ראשים:
 (א) חכמת הטבע (פתיקה), אלל חז"ל צונסנה „נעשה צראשית.“
 (ב) חכמת הנוסקר והנידות (עטהיק), נקראת צונסנה „ערוית“, ופני
 קשרחקת וון הערה הוא יקוד כל ויידת הנוסקר. (ג) (מעטמחזיק)
 חכמת ונה סלועלה וון הטבע, „נעשה ורכבה“, ונוס טבעיות ליוודיות
 ואלוהיות. כי נעשה צראשית כולל הכרת טיב הצרחים, וחכמת הנידות
 והנוסקר כולל כל הלימודים, כהכדקה, הגיון, וחכמת הנידות (מחזמו)
 עיין בהקדמת חוצת הלצות שהוא חוסב ג' אלו לכלל
 חכמת העולם, ולא ידעו חכמים ונה זה חכמת הנידות על חכמת
 ההכדקה, ואנורו כי הכוונה עם ויידות עניני ויידה אלל האונת כי
 צכלל ויידות נכללו כל ליוודיות לתכלית הכינוס צוודינה, כי ההרגל
 צחכמה ווציח לדי ויידות נאות ונרחיקות את האדם וון העצרה,
 צאופן טעל ידי חכמת הטבע לוונד האדם הנהגת גופו לצדו צצית
 כפי חיוב הטבע, וע"י חכמת ליוודיות לוונד האדם להיות ונעורצ עם
 הצרויות, ועל ידי חכמת אלהות ונרגיל אדם נפשו להתקדק ולהטטהר
 לפני ד'. צעבור זה אנורו (חגיגה י"א ע"ב): „חין דורטין צערויות
 צשלסנה,“ להרחיק ויידות ונגוונות ואנוונת השילוש צשלסנה ראשי עולם
 כדעת העכו"ם (טריאורטי), „ולא צונעשה צראשית צנסים“ להרחיק דעת
 כפי רשויות, „ולא צונרכבה ציחיד אלל חס היה חכם ונצין ונדעתו,“
 כלונור חי אפטר לצאר יחוד הצורה רק לוני טונצין ונטיב שכלו כאנור
 לוועלה. ועיין (צרכות י" ע"א): צה' דצרים יס דנוון לכסונה עם הקצ"ה,
 והעיקר כי הנסנה רואה ולינה נראית. —

על דרך זה ונוס יס שלסנה ויני אגדה או הגדה: (א) הגדות הנוספרת
 ענינים טבעיים וכילד נצרה העולם, כונו כל עניני תכונה ועניני ציחיה
 וצראשית (חגיגה ר"פ צ'). (ב) הגדות ונוקריית, כגון ונה סנוכלל צונסנה
 סכהדרין ספ"ד: כילד ונליינון צדצרי ונוקר את העדים? ונחכירין נעשה
 קין וגודל רחוני אל על הצרויות לנקוס נקונת הנחרגין, כן הגדות
 ונוקר צונסנה קוטה פ"א ונ"ד ונ"ז, וצנגורח סס הרצה דצרי כצוסים
 וד"א. (ג) הגדות צונעשה ונרכבה, כגון ונה סדרק ר' אלעזר צן ערך
 לפני ריב"ז (חגיגה י"ב ע"ב): אולם יס עוד ונין הגדה היא הגדת
 סתרים (ויטהפ), הנלנורות צדרך חידה ורסיונה וצנוניות, דצרים
 נפלחים, על דרך סגויס קדונונים סצרו כאלו צעניני אלהות הרצים
 לדעתם, סצרו היהודים על הנלכאים וכוחות הצריחות הנססרות.

צדורות סאחרי הונסנה היו חכמים רצים סנקראו צסס „רבנן
 דאנדתא“, כונו לוי צן סיקי, וצנו ר' יהוקיע צן לוי* לוונד הרצה

(* נאור נפלחתי על הסוצרים סר' יהושיע צ"ל לא היה עוסק בהגדה והלא ננאר נרכות י
 ע"א ר' טעוען צן פזי היה נקדר אנדחא קויה דר' יהושיע צן לוי ?

ונונו חבל לא נחשב לנופלב שצהם, עיין להלן, ר' ינחק נפחח ור' ינחק צעל אגדה (עיין פסחים ק"ג), הוא ר' ינחק דאגדתא, ר' ינחק ור' חנינא ועוד הרבה כאשר תראה אלני (צערך סוף נעשה). והיו חלו רצון דאגדתא ונפריזין על הנידה וחצרו הגדות חידותיות עד לערבה עד שאנור ר' זירא (ר' זעירא) עליהם (ירושלמי נעשרות קפ"ג), כי קפריהם הם כפרי קוסמים, כלומר שעסקו לחצר דברים ונצחילים נראים כדונות כספים. ד"ו ענין השיחה של ר' יחשיע צ"ח עם הקיקר (חולין ס' ע"ז), נשנוע קול אריה דצי עילאי שנהם קול אחד ונשנוע לת' פרקא צונרחק והפיל חוננות והקיקר נפל ונכסאו וכדונות, וכן ונה שנזכר צטיר רבה פ"ח דרבי היה דורס לעורר הלצור ואנור אשה אחת היתה וילדה שטים ריצוא, וידע ר' ישנועאל צר"י שהכוונה על יוכבד אם נעשה. הגדות כאלה לרוב נראים ונפליאים ונאוד דוגנות הכישוף, הגם שיש צם קוד וציאור טבעי.

ועוד שאל ר' זעירא עם לצעלי אגדה לפרט לו הכתוב: בי חמת אדם תודך שארית חמות תחגור? והשיבו: חנות אדם תודך צעולם הזה, שארית חנות צעולם הזה. ואנור ר' זעירא דלונא להפך, עד שאנור על הגדות כאלה: היא אפכא והיא מהפכא ירמיה בני אויל צור, צור בדיקניה. עיין גופרשים שנדחקים לפרט, חבל הכוונה פשוטה שנתכוון ר"ז על אולם הדורשים שנוהפכים הכתובים צונקום שאין לורך רק להצבת הריצוי באגדות, כי באלות פשקות הכתוב "חנות אדם תודך שארית חנות תחגור" הוא על דרך "אודך ד' כי חנפת צי", כי על די רוגז ראשון נשנור האדם הנוקרי ונרוגז שני, וטוב רוגז ראשון ונרוגז אחרון, ע"כ חנות אדם יודה לד' אם נענש וישוב לד' וננוילא שארית חונות תחגור ולא ינחף עוד ד', רק ייטיב לשונותים צקול תוכחתו. ונפני שצעלי אגדה הפריזו על הנידה ודרכו קשת הדרכה להכריח הכתובים לפשטים עקוונים נועים ונרכי היקש הישר, ע"כ אנור ר"ז היא אפכא והיא נהפכא הכתובים, חבל ירמיה צני יך ללור הנודינה ונקום חסיפת רבים, ויקיים לור צדיקני', כלונור תחת שינוע אגדות ונוקריות צהפך ונדרך הישר, יך ללונקום רבים ויקנה חכונה צצחנית העולם ויקיים לור צדיקני', צוקנו שקנה חכונה.

ונזה תצין ליטע שאלות ששאל צעל ונאור עינים פנ"ו על ר' יחשיע צן לוי שנפורט ונונוו באיזה ונקוונות שהיה ונגנה לצעלי אגדה ונינוו לא ראה צספרי אגדה (שצת ירושלמי ר"פ כל כתבי וננדרש שוחר טוב י"ז): אנור רבי יחשיע צן לוי כי חל פועל ד' לא יצטו חלו ההגדות? וכן יקשה על ר' זעירא שהיה ונלבלג על דברי אגדה ונאנור ונונוו ונדרש שוחר טוב פ' ע"ו אנור ר' שנועין צן לקיש אל תאנור ונה היה שהינוים ראשונים היו טובים. אל תאנור חלו היה ר' זעירא קיים הייתי לונוד אגדה לפניו, חלו היה ר' טרפון קיים הייתי לונוד תורה לפניו. ונצואר ונה שה' זעירא היה ונפורסם לצעל אגדה? ובאנות לדעתו אין כאן קתירה כלל, כי ונטעם זה גופו שגינר ר' יחשיע צן לוי ור' זעירא חת אגדות הנלחלות לעקם ולעוות הכתובים, ונטעם זה עלנו

ה' שצחו את האגדות נאות, חידות ומלימות נקבוצות צפסטי הכתובים, וצעניכי
 צורנימות חכמה. אתה תראה את ר' יהושע צ"ל אומר (סצת ע"ה ע"א):
 ז' כל היודע לחקוץ בתקופות ומזלות עליו הכתוב אומר ואת פועל ד' לא
 יצטור, אם כן צרור הדבר שנה שאומר ריז"ל עלונו צוודרש קו"ט כי אל
 פועל ד' לא יצטור אלו האגדות הכוונה על האגדות צחכונת התכונה, או
 הכוונה על צעלי אגדה שעייסה ונציות על גבורות השם עוצרים על
 הכ' אל פועל ד' לא יצטור, כי נוכצים נרו קל עולם ונדצרים ויולי
 דחוסכה — וריז"ל הוא האומר (צ"צ כ"ה ע"צ): הרולה להחכים יורים,
 כלומר יפנה ללד שליטת הנואר, והוא עלונו חיצר האגדות נאות צענין
 נוסיה ואליהו (חלק ל"ה ע"א, ועיין ע' אליהו). וצענין ודת נניעת
 סצונות ונדריס (כתובות פ"ט ע"צ ויצואר צו"א) — וכן ר' זעירא היה
 ונחצצ האגדות אוניות, וצפרע אגדת ר' לוי צר סיקי (שהיה כנראה
 לדעתי אצי ריז"ל) עיין ירושלמי סנהדרין רפ"ג שאומר לתלמידיו סיכנסו
 לשמוע דרשת ר' לוי, וכנוו סיס ריזים וניעוטים צהלכה כן צהגדה,
 ונחנור נור' זירא זה צצצלי תענית ז' ע"א צשעה שהיה ר' ירמיה אומר
 לוי ליונא נר שונעתא אומר חלש לצי ואלו אומר ר' ירמיה ליונא נר אגדתא
 צו"נ שהיה ר' זעירא צקי ונפורסס צאגדה. ויצואר צערך צרכות קר'
 ויהושע צ"ל גיכה לרוץ את צעלי הקתר ונרפאים צדרך נס, כי נפשו
 היתה נפש יפה וצרה, והוא ריז"ל הוא צעל הנואמר עתיד הקצ"ה
 להנחיל לכל לדיק סי עולונות סוף קדר טהרות וכיון צזה להורות כשיטתו
 לראות צפועל ד' צכוכצים ומזלות שהסס צרא עולונות אין וקספר וכי
 כל המזלות עולונות הונה — וצירושלמי ונעשרות פ"א הרימונים משימסר
 אומר ריז"ל לפרש ונסינוסו ונציציה ונחלה, ואנורו רצכן דאגדתא טעם
 ע"ש לשון יוני meso ונחלה, הנוסו לצצנו פלגון לצציו, א"כ צעלי אגדה
 צעקו לפרש הנוקרא צלשון לח.

מ כלל העולה וכלל זה הוא כי עניני תורה נחלקו לאמירה ודיבור, אמירה
 ארכה ודיבור קשה. בכלל אמירה הוא ההגדה שנחלקת ג"כ על שני פנים
 ההגדה קשה כגידין ואגדה נוסכת הלצ (סצת פ' ר"ע). וכנוו כן צסס
 אמירה יס לחלק כן, ונפני סיס צכלל שורש זה לשון אמר צליווי ואזהרה,
 צבאשר כצאר צערך אנוורא, אלא שלשון דיבור נוגדה רק על קשות לצד.
 וצכנגד שני צחיות אלו יס שני ויני וננהיגים צעלי הלכה הונה ראשי
 הנונדצרים צכל וקוס, ולנוטה ונחם צעלי הגדה, כי ההלכה לערך הגדה
 ז' הוא בערך הנועשה אל האמירה. הנואמר הוא תחילה וכן האגדה היא
 צתחילה, רכה ויפה לכל לרדים, אצל צעלי הלכה צוחרים וכל ענין
 הנונצחר סצאגדות והעולה ונחם לנועשה, וע"כ קראתי צעלי הלכה
 ס' ונדצרים כי לשון דיבור נורה ג"כ על ההנהגה ונרעה לאן קדסים
 צונדצר התצל הלזה, ונתוך דצר אחד לדור ודיצוריו הקסים צהלכה (דיו
 צעלהערטונג דער חידעען דורך דיו טהוט) וננהיג כלל ישראל על קדה
 הצתורה והיראה, וצעלי אגדה עוונדים ללד צעלי הלכה בערך סכל עיוני
 ז' אל סכל הנועשה (דיו טהעקערעטישע פערמנשט לור פרוקטיטען). ותצין

זוה ונה שאמר ר' אליעזר בן עזריה לר' עקיבא ג' פעמים (חגיגה י"ד ע"א, סנהדרין ק"ו ע"ג, ו"ח ע"ג): עקיבא ונה לך אלל הגדה בלך מדברותיך אלל נגעים ואהלות, כלומר לך נאה יותר הדיבור ונהאגדה כי ע"י ונדורותיך תתקן נגעי בני אדם החיים ואהלות טוונות הנותים צקדושת הנועשה צפועל ע"י ההלכה הקשה.

לפיכך נהגו ונאזו צטני ונכהיגים אלו צישראל, אחד העונד ואלד התורה צהלכה כדונות עונוד הענן לסקך על עם הקודש לצל יכו צם שרפי אור צוערים כאש — ואחד ואלד חכנות העולם הראשון נקרא וורה (דרך הנועשה), והטני ונגיד כדונות נושה ואהרן, שאהרן היה נציא וחכס לנושה, וכדונות שונש וירח לשיעת הצחי'. ולכן צנוקוס שאי אפשר צטנים עונוד אחד צנוקוס טנים רק צתנאי שיהיה הונגיד ג"כ ונשוניע שנוועות, כלומר יודע לישא וליתן צהלכה הקשה כאצן עונוד לנגד פרלות האגדה.

ויחכן לקוונך כל זה על ונה שעתחיל צעל ספר ילירה שהסס צרא ועולנו צספר צקיפור וצספר, כלומר קודס כל דצר ונן ההכרח לצורא ועושה * * * * * עולמות צטצע וצנווקר וצנוידות לשער צסכל כל השיעורים וניאורי הטצעים ולפלס כח כל אדם עד ונקוס שידו ונגעת לקצל ונוורונוים רוח הקודש, לתכלית וועשה הלק. ואח"כ צא הקיפור היא ההגדה וקיפורי וועשיות — והנוצחר ווכל הקיפורים הוא צספר התורה העוקק צהלכה להקשות כל הנאמר צחכונה על ידי הנועשה * * * וההלכה.

ועתה טרס אכלה לדצר ונענין זה ראוי שאצאר לך הגדה קיפורית צקורות היהודים, כי גם קיפור הנועשה ונאזו צכלל הגדה (געטייטע).*) פקחים כ"ו ע"א: ונלכא ונולכתא הוי יתצי ונלכא אונר גדיא יאי (לקרבן) ונולכתא אונרה אונרא יאי (הכצע טוב יותר ונן הגדי), אונרו ונאן יוכיח? כהן גדול דנוקריצ קרצנות כל יונא. אתא ישכר איס כפר צרקאי כה"ג, אחוי צידוי (הראה צידו דרך פלפול) אי גדיא יאי יסק לתנויד ולנה ונציאים כצע לקרבן תנויד? אונר ונלכא הואיל ולא הוי ליה אינותא דנולכותא נפקקיה ליד יוניו שרראם צה נגד הונלך. ונוסיק טס ישכר איס כפר צרקאי לא תנא ונתניתין, דתנן ר' שונשון אונר כצטים קודונים לעזים צכל ונקוס יכול ונפני שנוצחרים צוננין? תלווד לוונר אס כצע יציא קרצנו ונלווד שטניהם שקולים כאחד, רצינא אונר אפילו ונקרא נוני לא קרא. דכתיב אס כצע אס עז וכו'. — אגדה קשה זו אשר השתדלו צה רבים לפרשה נראה לי שהוא על דרך ונלינה יפה על פי קורות ישראל: יודע כי אלכסנדר ינאי ונלך ישראל ונצית החשוננאים צנו של יוחנן הורכנוק היה שונא הפרושים עד לנואוד, וינא לקראתם צחרצ וצחנית, אלל אשתו הונלכא שלנוון אחות שונשון צן טעה היתה לנגד צעלה צזה, והיא התכהגה צחקד

*) עיין ירושלמי צ"ג ספ"ו: מסורת אגדה מקוב האין אינו ונן המוס.

ורחמים עם הפרוסים וע"פ עלתם עשתה הכל, כוזבאר ציוקף לרומיים, גם
 צס"ק קוטע כ"צ ע"צ ים רנוז לזה. וא"כ הונשא ונתן צין שני חלו הונלך
 והנלכה היה צנידון זה גופו: הונלך אונר שטוב יותר לונטול ציד חזקה
 וצדיצור קסה על היהודים ולקח לדמיון זה "גדיח יא", כי ונטצע הגדי
 להיות קסה (סטרוציג) ונורד לכגד וננהיגו, ועל כן צגדי" כרנוז לשון
 הגדה נורה כלענה, וקסה כצרזל. אזל הונלכה אונרה "אונרה", הוא
 אונירה רצה, וקיונא כצס (אונקט וויין זמן), כלונר הונלך "הוננהיג את
 העם לריך להיות רך וטוב לצכי אדם הנתונים תחתיו. ואז הכריע
 הכה"ג נגד הונלך צקרצן תוניד כלונר וני סירלה לונלך תוניד לא יהיה
 קסה ואציר לצ, כי הכצס הרך נצחר לתוניד, ע"ד ונה שאשכנזים אונרים:
 מטערענגע העררען רעגערען ניכט זונגע. ועל זה ונקיים הש"ס קשה"ג לא
 תנא ונסנה ונקרף כי צאונת שניהם כאחד טוצים, לפענוים אונירה רצה
 ולפענוים דיצור קסה.

יא חוץ ונכל זה כבר אונרתי שההגדה קודנות צונן להלכה, וכנוו שדרך
 ארץ קדונה לתורה כן צהכרח נהגו הוננהיגים הקדונוים ליקר וללמוד
 טעם ווקר כולל דרך הגדה צסצתות וינוים טוצים. והנה ציאורים
 ונציאורים שונים נהוו על ידי וננהג הונתרגונין וצעלי אגדה, עד שלרוב
 הולרכו להציח דצרי ריצות צעער הונלך, כאשר אזאר צערך אלכסנדריא,
 שניום גלות ישראל ועל אונותו נחלק העם לח"י ע"י הונגידים והונתרגונין
 צרצים. וגם צינוים אחרונים צסנת 552 לונניכס הוצאת הונחלוקה לפני
 קיקר יוסטיניען, כוזבאר צספרי ונספטי הרומיים, נקוועזלע 146, שקצלו
 רצים ונישראל על אחיהם שונאים צתרגום יוני צצתי כנסיות צארלות
 הונזרה, אז גזר הקיקר שהוא רולה להרחיק ונן היהודים את התרגום
 הונכונה צסם דייטערנזיס, ואקור לשום רצ וניהודי להחרים ולנדות את
 הקרים ונוונהג רצנן ופני צדצריהם הם דעות נולדות ונסכל אדם חלוט,
 וגם הוא ונזהיר ונלדרוש צרצים דרקות של דופי, כנוו שלח הקצ"ה צרא
 העולם, רק הונלאכים, ונוכחיסים צתחיית הונתים ונספטי יום אחרון.
 ונחלקו צפירוש הדצרים החוקרים החכונים יאקטו וגרעטץ, יאקטו אונר
 שהיהודים קצלו על דצר התלמוד שהתחיל להתפשט אז אחרי גונרו, וגזר
 הקיקר להרחיקו וקראו צסם דייטערנזיס, כלונר ונסנה תורה, וגרעטץ
 יאונר שהקיקר הרחיק את צעלי אגדה רצנן דאגדתא, וריסי פרקא. עיין
 יאקטו ח"ה זד 182 וכו' וגרעטץ ח"ה הערה ז'. האחרון חציב ואפריון
 כונטיה ליה כי הוא ציאר כל דצרי ונספט ונלך צציאר ונדויק ועלת הונושל
 שיתנהגו היהודים לקרוא התורה צתרגום סיזי ונקווייליף או ונן השצעים,
 יען לדעתו ים צתרגום השצעים רנוז לונקיסם. אכן צונה שציאר חכם זה
 דייטערנזיס Deuterosis, כנוו פתחודנזיס = ונקורת, טרמודיטיון,
 וכוון הונלך צגזרתו על צעלי אגדה, לא יתכן כי היה ונלינו צספרי אגדה
 כפירה ציחידו של עולם וצתחיה וצונשפט יום אחרון, ולונה הוכרח הקיקר
 לגזור על ככה? ועוד איך יתכן שהקיקר יולה להרחיק כל וניי ציאור
 ופירוש צדרקה ורק לתרגם וולה צונלה, והלח כל הדרשנים ונאז וגם

הנולדים ונוספים דרשה דברים ונדעתם דרך פירוש?
 וכל כי להצבת דברים כאלה צקדונויות ראוי לגזור גזרה שזה ונינים
 אחרונים וציחוד ונדורות שלנו. אתה תראה כי ונן התורה חוצה על ישראל
 למונות ונתורגמן להצין להנוון פירוש הנונות (נדרים ל"ז ע"ג, ועיין ונס'
 קופרים פ' י"ח ה"ד), טעם התרגום וגודל החיוב לעורר לזות בני אדם
 בלשון ונוצן, וכי"צ כתב השל"ה צ"ה תצ"ח שהקיות ונעורות יותר בלשון
 אשכנז הנורגל ונצלשון הקודש. ואפ"ה ונצואר ונגילה כ"ג: ט"ס ונקוונות
 שאין ונתורגמן, ועיין רא"ש ט"ס דאלו קוונוכין על הש"ס זה שאין לורך
 לתורגמן, וכן התוס' ט"ס ד"ה לא שבו כ', שאין לנו ונתורגמן, ודף כ"ד
 ע"א ד"ה ואם, כתבו התוס' ונה שאנו ונתורגמן הפערות של פסח ועלרת
 יותר ונשאר י"ט לפי שהן ונדצרות צכס לפרסם הנס, וזה לכאורה נגד
 ונס' קופרי' פרק י"ח, שצצרות ונאחרים ללאת ונפני התרגום ולא צי"ט
 דאין ונתורגמן. ונודע הקלו בזה צוקוונות שונות ונצינים שונים והלא
 התרגום חוצה? לרעתי ונפני שודע לרצים כי ילא שבר לינווד תורה
 דרצים צהפסד ונדות טווצות וענות דקת הונתרגמים אשר התגלו על
 הליצור והרגילו נפסס ללמד דרצים על פי ספרי יונים ושאר חילוניות,
 דעות בלתי ונקוצלות ליהודים. עיין סוטה ונ' ע"א: אשת ונתורגמניה של
 ר' אבוהו התפארה על אשת ר"א שצעלה הנתורגמן אהוב יותר ונר'
 אבוהו החכם, וכאשר נהוג הדבר היום שהדרשנים חדשים ונתעלים
 לפעונים על חכונים יסנים ונוצחקים צתורה — ונודרש קהלת רצה ז'
 ה': טווצ לשונוע גערת חכם זה חכם הדורש, ונאיש שונוע שיר כסילים
 אלו הנתורגמן שנוגציהים קולם צסיר להשוניע את העם. וכן
 ט"ט: דברי חכונים צנחת נשוניעם אלו הדרשנים, ונזעקת ונושל צכס ילים
 אלו הנתורגמן שנוודין צליצור. — ונעם זה היו ישראל תוויד לשתי
 ונחלוקת, האחת צקשה לדבר בלשון אחרת, כנוו שאנור (ישעיה כ"ה):
 כי בלעגי שפה וצלשון אחרת ידבר אל העם הזה. והשנית היא השרידים
 אשר ד' קורא אליהם אהצה את לשון התורה ואוניית התרגום הלא
 והצהיר יותר. אצל ונפני שהיראים יראו פן ע"י תרגום בלשון לא ואגדה
 כעיונה לשנוע הארון ינלא הנתורגמן (פרעדיגער) ונקוס להשתרר על
 היסנים — לפיכך יש צכל קהילה ונחלוקת אם לצחור צחדש או צישן.
 וננעם זה גם תרגום ארוני קדוש יקראו לו ונפני שנתישן צבר, כאשר
 גם לשון אשכנז צשפה בלתי למה אהוצה וקדושה תקרא, כי להישן צוונהג
 קדיונה אלל יראי השם. — ונצבור זה קרוב ונאוד שפירוד כזה היה
 ציוני קיסר וסטטיטון אחר שצעלי אגדה עוותו את הכתובים יותר ונדאי
 לא ונלאו חן צעיני הנאורים החפלים לשנווע דברי תורה על פי לשון לא
 היוני, וצחרו צחדשים (נעמונגען), ונעיינים צספרי יונים, אשר ונעם דרשו
 שאין תחיה ואין השם צרא העולם, כונצואר צספרי ונשלי היונים שהכל
 נעשה ונן התוהו כנומס, ואף הונלאכים נולדו ונזה. ולפיכך שפט הקיסר
 צדרך הנונוולע ונוכוון ששתי כיתות היסנים אינם לודקים צונה שצקאו
 תרגום ארוני שהוא דייטערקוים, כי צו יש הוקפות על פי תורה שצע"פ,

כזו לא תצטל גדי צחלצ אנו צטר וחלצ, חלצ יצחרו צתרגוס יוני. חלצ
הנותורגוננין החדשים ציוני ישנורו ונלדרוס צרצים דעות חדשות יוניות
שלא שונפה חוץ היהודים ונא. ונכח ונחלוקה זו נולדה אז דרישה יתרה
צפשע הנוקרה צעצריה ואחר כך צצצל עד טילאו הקראים, וכן נתהפך
הגלגל ציונינו ונכח חילוק ציאורים. עיין ע' אלכסנדריא.

א"ד"ו. לא א"ד"ו ראש.

ראיתי לצאר פה נתי התחילו הצצליים להיות צקי צקציעת החדשים,
כי צנידון זה יש נצוכה גדולה ושאלות חנוורות אשר ענודו
עליהם חכוני לצ וצלי אשר נוכל לנולח צהם ונסיכה נכונה להשוות
הקתירות שצסני התלנודים צנידון זה, וצפרט צענין ר' יונה ור' יוסה
סני ענודים גדולים שצתלנווד יושלנוי כאשר אזכיר איה, על כן אונרתי
חלכה לי אל הרי הנורים לישר הנוסיכה כיד ד' הטובה עלי ואונר:

א הקתירה הראשונה היא ונה שנוצח צילה ד' ע"צ דנחלקו ר' זירח
ואצ"י ר' זירח סוצר סני יונים טוצים של גליות שתי קדושות הן,
ונפני שאלו יודעין צקציעה דירחא ואעפ"כ אלו עושין סני יונים, וע"כ
ונפני טיום הראשון הוא ונן התורה וקדושה צפני עלנו, ויום סני ונלד
הנונהג וקדושה צפ"ע. ואצ"י סוצר קדושה אחת הן ונפני שאלו עושין
יום סני ונפני הספק, עין כי צטלו הנושוואות (פיייעראגנאווע) ונפני
קלקול הכותים ואין הצ"ד שצח"י יכולין להודיע לצצל קציעת החודש,
ואם יצטלו הכותים ולא יהיה ציטול ונשוואות שוצ יוכלו להודיע, וכן
יוכלו להודיע לנוקוונות אחרים ע"י שלוחים, וא"כ גם צצצל נדע
צצירור קציעת החודש וזה שאלו עושין צ' יונים הוא רק ונפני הספק
ולפיכך קדושה אחת הן, ועל זה שאל הש"ס השתחא דידעין צקציעה
דירחא (כלונור אחר זונן אצ"י) לונה עצדינן צ' יונים? ונשני ונשום
דשלחו ונתם (ונא"י) הזהרו צוננהג אצותיכם צדיכם דזוננין דהנולכות
גזרת גזרה, ואתי לקלקולי. פי' רש"י שהיו צקיאין צקציעה דירחא
וקוד העיצור, חלצ יש לחוש שנוח ונכח גזרת הנולכות ישכחו — וזה
קותר לונה שאונרו צכוכה ד' ונ"ג ע"צ, דאנן צצצל לא ידעין צקציעה
דירחא? והתוס' כתבו לתרץ קתירה זו דצאונת צקיאין אלו צקציעה
דירחא חלצ עשינו עלנונו כאלו לא ידענו ונשום וננהג אצות — ועל
זה הקשו האחרונים ונדוע יש לחוש לקלקול על ידי גזרת הנולכות,
דהא כשם שאין אלו חוששין שהתורה תשכח צכללה ונשום שכ' כי
לא תשכח ונפני זרעו לונה ניחוש שנוח ישכח קוד העיצור? ע"כ רלו
לפרש דצרי הש"ס צצילה: השתחא דידעין צקציעה דירחא כלונור שצאים
חללנו שלוחים ונא"י חלצ לא נופי לוחות וקידור חשצון העיצור, רק
ע"י נודעות ונצ"ד של א"י — לפי פירוש זה לא ידעו חכוני צצל כלל

וכוללי חשבון המולדות והקציעות רק ופי השלוחים צכל חודש וי"ט.
 אפס קשה לי על פירוש זה, הלא דל"כ לשון והשתא דידעינן בקביעא
 דירחא אינו ודאי רק בתנאי שיצאו שלוחים ואין זה צונשנשעות הלשון
 האידנא דידעינן צקד"י, שהרי כנו שנסו ונתחילה שני ימים גם כי
 צאו שלוחים ונחשק שנוא לא יצאו, כן ראוי לגזור השתא ג"כ ונחאי
 שנה האידנא ונונלפנים צצצ, ולמה הולרכו כלל לוור שקלחו ונתם
 הזרה צוננהג אצותיכם, שנוא יגזור הונלכות גזרה ואתי לקלקולי כלומר
 שהונלכות תגזור שלא יצאו שלוחים (לדעה זו) והלא גם אם אין
 גזרת הונלכות דיו הוא שיעשו שני ימים ונחשק הכל כיון דלא ידעו
 ק"ד רק ופי שלוחים?

ב יקשה לפי פירוש זה לא נהגו הצצליים כצוד ציע"ש רק ונפני שלא
 היו צקיאין צקה"ח רק ע"פ שלוחים, וא"כ הוכרחו לקיים וננהג אצותיהם
 אצל אכן השתא דצקיאין צקה"ח ע"פ חשבון הלוחות ונונילא אין אלו
 ונחויצים לנהוג וננהג אצותינו, וזה דבר ראוי לעמוד עליו? ועוד כי
 צקוכה ל"ח ע"א ונפרש צקס ר' זירא הכא ביי"ש שני דרבנן עסקינן
 ונשנע נוכח וננהג ולא נוכח ספק דל"כ הוי ספק דאורייתא וא"כ
 ציוני ר' זירא כצד היו צקיאים צקה"ח צלא שלוחים:

ונראה לי לצאת הדבר צפשיעות דצאנות ויוני אציי ורצא ואיך אחר
 שצא רצין וכל כחותי יונא ונא"י לצצ ונפני צציעל גמזום קרובו
 של קמנסטונטין קיסר רוני את צתי ונדרשות שצא"י צערך שלש נלאות שנה
 אחר החרצן, ואז הציאו הצצלי"ם ונא"י הלכות ודיין ועוהם גם סדרי
 הקציעות, אשר ונחכם נתצדד לכל, קדר העיצורים, והיו צקיאים צקה"ח
 ואפ"ה נהגו קדושה צ"ט שני ונלד וננהג אצות, ונטעם שנוא יגזור הונלכות
 גזרה ואתי לקלקולי כלומר אם נעוצ וננהג אצות צעניני י"ט שני נוכח דבר
 חדש שנתחדש עתה צקיאות צקה"ח א"כ גם צשאר דיני תורה יתקלקלו ולא
 יחשו לעמוד על נפשם צנוקים גזרת הונלכות וכן לא יעשה, כנו שאנרו
 כתוצות ג' ע"צ גזרת הונלכות עצידיא דצטלה תקנתא דרצין לא עצידיא
 דצטלה — ונה שאנרו צקוכה ונ"ג: אכן לא ידעינן צקציעא דירחא ואסור
 ליטול ערצה ולולצ צצצת, כנו שנהגו הקדונוים. סכוונה צה ונפני שונס'
 קוכה נקדרה אחר צילה והוקצע צגנורא צילה, שאין לזוז ונוננה אצותינו ונפני
 שאצותינו לונדוקציעת החודש ונן צ"ד של א", א"כ אכן לא ידעינן צק"די כלומר
 אכן צצצ לא ידעינן ונלד עלוננו הקציעות רק ונונה שנטלחו לנו הכללים ונא"י,
 וא"כ כנו שאנו צצצל קוונכין על צני א"י צקציעות כן ראוי שנטנור לעשות
 כנו שנו עלינו שלא לטנות וננהג אצותינו באשר שלחו ונתם. —

וראיה לפירוש זה הוא ונונה שאנור רצ ספרא לר' אצא פקחים כ"א:
 כגון אלא דידענא צקציעא דירחא צייצוב לא עצידיא ונלאכה
 ציי"ט שני, צונדצר ונה? ופירש ר"ת שהוא ר' ספרא היה דר צנוקים ששלוחים
 נוגיעים, וזה קשה א"כ גם לרצ אצא היה יכול רצ ספרא להודיע הקציעות
 שצ"פ שלוחים ונן השאלה ונשנע שאז צונן השאלה ידע ר"ס ולא אחר?
 ועוד לשון כגון אלא ונשנע דרק הוא רצ ספרא ולא צני וקונו יודעין קד"י?

ורס"י פירש כגון אלא דידענא צקוד העיצור, וזה פירוש נכון. אצל התוס' הקשו, הלא גם נ"י שידע קוד העיצור צצבל לר"ך לנהוג קדושה צ"ע שני ונלד הונחה? אצל לדעתי הדבר צרור שרצ ספרא כיון ע"ד שפירש רס"י כגון אלא דידענא צקד"י ולא קשה קוש' התוס', שהרי רצ ספרא היה ונארץ ישראל וצא לפענוים לצצבל וחזר עיין ע"א ד' ע"א וחולין ק"י ע"צ ע"כ שאל כגון אלא דידענא צקציעא דירחא כצני א"י ולא נהגו אצותי ונעולם לשונור י"ע שני כי"ל אתנהג צהיותי צצבל צונדצר לצדי? צאופן שי"א לנו פירוש חדש צענות לרקת חכוני צצבל שאונרו אנן לא בקיאנין ונלד עלונו אצל ונלד קציעות של א"י ספיר צקיאים היו גצי הצצליים ולעונות זה אונרו ג"כ (קוכה ונ"ג ע"צ) להפך ונפני שאין הולבז דוחה שצת לצצליים גם צא"י הדין כן. —

עתה אצטר דבר זה על פי יקוצ סתירה טליטית והוא כי צקוכה ונ"ג ע"צ ונצואר: כי אתא צר הדיא ונא"י, אונר כי לא אקלע כלל שיהיה יום ערצה צצצת וכאשר צא רצין ונא"י אונר אקלע. וזה דבר תיננה שיחלקו שני צחי ליון צונליחות, האחד יאונר שאירע והאחר יחלוק, (וצונסנה טס ונ"צ) ונצואר שחל להיות ערצה צצצת וע"כ ונחלקת האונוראים האלה קאי על זונן אונוראים אחר הונסנה ואיך לא ידעו הצצליים להכריע צדצר שכצר נשונע צין החיים? על כן נראה צרור שנחלקת שני אונוראים אלו, תלויה צקציעות שקצלו ונא"י, כי צינים הקדונונים היו רצים ונחשצין ונחצרים לוחות הקציעות (עיין להלן) וסיה צר הדיא תופס צחשצון אשר קוצע שלא יחול ערצה צצצת ור' אצין תפס צחשצון אשר על פיהו אפשר שיחול ערצה צצצת. ונה שאונר צר הדיא לא אקלע הסוכה כפי חשצוני שקצלתי לא יחול עוד ערצה צצצת ור' אצין אונר כפי חשצונו אפשר שיקלע — ונעם ונחלקות זו הוא כך: צר הדיא תפס צחשצון אשר הקפיד שלא יחול יחב"פ לא צערצ שצת ולא צאחד צצצת, כדי שלא יהיו שצת ויה"כ קנווכין, וא"כ די שחשצו על דרך שלא יחול ראש הסנה לא ציום ד' ולא ציום ו' היינו ד"י. ועל יום ערצה שלא יחול צצצת לא קפיד, אצל חשצונו של רצין הקפיד ג"כ שלא יהיה ערצה צצצת, א"כ לא יקצעו רה"ט ציום א' ג"כ ולכן אין קוצעין א"ד"ו — ראה לדבר זה ונה שאונר ר' יוסה צירושלנוי (ונגילה פ"א ה"צ): פורים שחל ציום צ' דקתני צונסנה אונר ר' יוסה (שחי ציוני געוים וקנאטמונשין וארסקווסק היינו ציוני שיצת טלוחי ליון עיין להלן) אין כאן חל להיות ציום שני, וכן אין כאן חל להיות צצצת, ולנוה לא אונר ג"כ על ונה דקתני צונסנה חל להיות ציום ד' אין כאן חל להיות צד'. שהרי לפי הקציעות של א"ד"ו אי אפשר שיחול פורים היינו יום י"ד אדר לא צצצת ולא צצני ולא צרציעי צצצת, לא צצצת ולא צ"צ ונשום ד"ו ולא צד' ונפני א' שאם יהיה פורים ציום ד' יהיה ראש הסנה ציום א', ויום ערצה צצצת? אלא צרור כי ר' יוסה לא הקפיד רק על שלא יקצעו צעלי חשצון רה"ט ד"ו ולא א"ד"ו דאפשר ליום ערצה שיחול צצצת.

קוד הענין הוא כך צעת השלום כל זמן שהיו ישראל שרויים על
 אדמותם בלא חרב ונלחמה, לער וחירום, היה אה"צ"ד נוקדש חדשים
 והודיעו לגולה ע"י שלוחים אבל לפעמים לא היה אפשר להודיע קביעת
 החדש ונחמת קבנה וצעת חירום, וזמנים כאלה כל יוני צית שני
 רצים ונאוד היו, וצחקר היו לריכין בני גולה לחשבון ונה, כדי שידעו
 איך להסתנהג ולכן בלתי ספק חשבו על דרך הנועיל לידע חשבון הזמנים
 לתכלית הנועדות ושנות העיצור וכדוונא. והחשבון היותר נסוג היה
 הפשוט הנוצור בתוספתא ערכין פ"א: צנוקוס שאין נוכרין זמנו של
 חודש עושין אחד נעוצר ואחד שאינו נעוצר כלומר אחד ונלא ואחד
 חקר, וכן בגליות. ונוצור וזה שהיה חילוק חשבונות בין הגליות ונקונות
 שאין נוכרין, ובין ארץ ישראל ונקונות שנוכרין. וחילוק חשבון כזה נסוג
 עוד ציוני תנאים שאחרי החרבן, ואפשר עוד קודם החרבן שהרי צונסנה
 רה"ט כ"ה; היה ר' יושיע נוהג לקצוע קביעת אחרת נור' גנליאל, וכן
 ר' דוסא בן הורקנוס קצע על פי ראייה, צדך אחר, אלא שהנשיא ר'
 גנליאל גזר אז שלא יוקצעו החדש רק על דרך אחד, כאשר יקצע הנשיא
 ויהיה כל עם ישראל אגודה אחת צענין זה. אפשר לא הועילה ג"כ תקנת
 הנשיא שהרי חכמים בן אחיו של ר' יושיע קצע חשבון הזמנים צנהררעא
 שהוא חולה לארץ, ור' עקיבא עיצר שנים וחשב חשבונות צח"ל ציונים
 שלא היה אפשר לקדש ע"פ ראייה ולשלוח שלוחים לגודל הלער צנלחמות
 ומלכות החירום — ואף שניחו חכמים צחכמים (עיין צרכות ק"ה) —
 ועל ר' עקיבא אונרו נופני שלא הניח כוונתו צח"י ויותר לו לעבר שנים
 צח"ל, ונינו נוכח שהחשבו ועשו על פי חשבון ולא ע"פ ראייה צח"ל ציוני
 ר' עקיבא צרשות וצנוקוס שקצע חכמים שלא צרשות. על כל פנים הדבר
 צרור שדין הקביעות היה ציונים שהם עיר פרולה אין חוונה, ורק נזונן
 ר' גנליאל דיצנה ואליך התחילו לנהוג קלת צדך אחד וצצעת הנולחמה
 צזונן חרבן ציתר אחר ר"ג בודאי שוב חזרו לחשבונות ונשונות עד כי צא
 רצו קדוש וצאו יוני ונחה וסלוח אז שוב נתקשרו כל ישראל לנהוג
 חשבון אחד וקדשו ע"פ ראייה וע"פ חשבון יחד ככודע כאשר צחקר היה
 צזונן הנוקדש שצני גולה עלו לרגל והולרכו השלוחים ללאת על ר' חדשים.
 ודע כי נוכח נודצרי הירושלמי פקחים ר"פ א"ד וצצח פ"ט ה"א שהיה
 חשבון קצוע צארץ ישראל גם כן קודם החרבן ונאה שנים ויותר, שהרי
 על נעשה שנוצא טס כי צני צתירה לא ידעו אם פסק דוחה את השצת
 והוכרח הלל לצוא וללמוד שפסק דוחה שצת ונעשה נשיא אונר רצי אבון
 (יתכן שהוא ר' אבין זה שהצחנו לנועלה שהיה לו קביעות דוד ולא א')
 והלא אי אפשר לשתי שציעיות נוסך י"ד שנה שלא יחול ע"פ צצצת ולנה
 לא ידעו צני צתירה דצר הרגיל להיות? כדי ליתן גדולה להלל לכן
 נעלמה ההלכה ונצ"צ. ונוצור וזה שהיה חשבון קצוע ציוני הלל, ואי
 אפשר לי"ד שנה בלא ע"פ צצצת, ואי קדשו על פי ראייה לצד א"כ אפשר
 שלא יחול ע"פ צצצת כלל. אלא נופני שהגניחו הרצה על החשבון הקצוע
 נהגו תמיד לקצוע גם על פי ראייה צדך הנוסכים להקביעות. ונראה

הקציעות הנוספה הית' דרך ונכין שמיטיין צאופן שהיה להם נחזור גדול
 ונארצע קציעיות = כ"ח שנים (צרכות כ"ח ע"ה) ונאזאר לקונן ח"ה
 צראיות כי"ד נהגו צונכין שנים על דרך זה צונחזורים של קצע קצע
 שנים — וזה על דרך קחשצו אחרים הוניד שבעה שבעה זלל שעות
 כלל עיין ערכין ט' ע"צ וראש השנה ו': ונחשוצ ח"כ קונה שאנורו (קוכה
 כ"ד): שכל הנושכיות אשר ונהס נראה שחל יחכ"פ להיות קנווך לקצת
 וערצה קצת ולח הקפידו על א"ד"ו נאנורו קציטת אחרים הכולנה עם
 אחרים אותם חכונים ונוקוונות שלא יכלו להסתהג כפי הקציעות צא"י
 ע"פ ראייה חלל חשצו חשצון הסוה לכל צונקוונות ונוקצותיהם ויצואר
 ח"ה צערך אחרים.

ד ראייה לונה שאנורתי כי ר' חצין וצר הדיח חולקים בקציעות א"ד"ו או ד"ו
 נראה עוד ונונה שאנור ר' קינוון להכי דנוחשצין חשצון הקציעות: הבו
 דעתכון שלא תעבדון יום תקיעה (רה"ט) ולא יום ערבה בשבת. ואם
 אי אפשר עשו יום תקיעה ולא יום ערבה בשבת ירושלמי קוכה פ"ה
 ה"א ונדהולרך ר' קינוון הנואחר לזונן התנאים הרצה להזהיר שלא יקלע
 ערצה קצת וזוכה קלפענוים חשצו צדרך שחל ערצה קצת. וצאנות
 תנולל לרצ הונל צצכל שהיה וון האנורחים הראשונים תלמידו של רב
 וסנוואל קחשצ חשצון אשר על ידו חל רה"ט צא' קצת, וח"כ חל ערצה
 קצת ולא השגיח על א"ד"ו רק על ד"ו (כדה ק"ז ע"צ), ועיין ערכין ט':
 קסנוואל ור' הונל קוצרים דאפשר לעשות קצתה קונה חדשים ונלחים
 דלח כקציעות קלנו, וע"כ לח השגיחו על הקציעות הנהוג אלכלו ע"פ
 צ"ד אחרון של ח"י. והוא סנוואל צאנות נהג וננהג חכניה ור' עקיבא
 וחשצ חשצוכות צפני עלנוו צצכל וסלח לר' יוחנן עיצור של ק' שנה לח"י
 ואנור ר' יוחנן חושצנח צעלנוא ידע (חולין ג"ד ע"צ), כלנור ר"י צא"י לח
 החשיצ את חשצון סנוואל ולא ונלח חן צעיניו ונפני שלא רלה לנתק
 ונוקרות האחדות צין צכל לח"י וחפץ קיקצעו צצכל כפי אשר יסית
 עליהם צ"ד קצא"י.

גדולה וחו תראה לסנוואל סנואן לכנכ לקוד העיצור של ח"י (והוא
 הוא אשר לח נסנוך ונרצי יהודה"י הנשיא צ"נו פ"ה) צרה"ט ד' כ' ע"צ,
 קס ונצואר הכלל העיקרי של ונולד זקן קנסנה קסוד העיצור היינו כל
 ונולד שהוא על דרך שלא נראית הלצנה קנווך לקיעת החונה והיינו
 נולד קודם חלות דוחין אותו ליום שלאחריו, ועעם כלל זה הוא לדעתי
 כדי לקיים ונלות: כזה ראה וקדש כלנור קיראה הירח ציום הקציעות
 לכל ח"י ולכן כל אותם חכונים צצליים קדקדקו לסנוור הקציעות של ח"י
 קדקדו ג"כ לסנוור כלל זה של ונולד זקן זכר לקידוש ע"פ ראייה, אצל
 סנוואל לח הקפיד על כלל זה ונפני שלא רלה רק החשצון ולא הראייה
 ולא התלייה צצ"ד של ח"י. ולפיכך כאשר שאחו אצוה דר' סנוואל לסנוואל
 האם יודע קוד זה ולא ידע, אנור ונדהא לח ידע ונר איכא ונילי אחרינח
 דלח ידע כלנור וחיין לסנווך על חשצוכך צצכל ועוד קס צרה"ט כ"י קליק
 ר' זירא (אשר צעיניו היה ארץ ישראל חשוצ ונאוד עד קלם נו' תעניתים

להסכיח ונמנו תלמוד צ"ו ד' פ"ה ע"ה) שלח להו לצני צבל: לריך
 סיהיה לילה ויום וכן החדש וזה היא העיקר של ונולד זקן עיין פ"ה ח"ח
 ק"י תכ"ה וז"ל לפי שאינו יכול להראות קטוץ לשקיעת החונה (צ"ח")
 כדאיתא צפ"צ דרש"ס וצונן שהיו ונקדשין ע"פ ראייה אע"פ שהיו יודעין
 ונולדה לא היה ונקדשין ונשום דרחמנא תליא בראיה, כזה ראה וקדש,
 ואע"פ שלפענמים הנוולד צליל ג' ולא יראה הירח לא צליל ה' ולא צליל
 ו'? ונ"ו אכן לא ידעין ואפשר שיראה אצל ונולד זקן הרי הדבר ידוע
 לכל, שאי אפשר להראות ולפיכך דוחין ע"כ. הרי דנוולד זקן עיקרו ונטעם
 ראה וקדש וזה זכר לקציעת צ"ד טצ"ח"י אשר שנוואל לא דקדק צו
 ואנור שס יוכלני לתקן לכולי גולה כלומר צ"ח ש"ח"י יוכלו הגולה
 לקצוע קציעות ויותר ונזאר ענין זה צספר כפתור ופרח רפ"ד סקדרי
 קציעות שלנו נוסדו על ראיית הירח צ"ח". ודברי הכוזרי ידועים
 שהולכים עד"ז.

והנה צ"ח"י ישראל תפסו לעיקר קוד העיצור את הנוולד זקן וצקציעות
 א"ד"ו היתה עדיין ונחלוקת כונו שראינו ונר' קינוון שאנור הצו דעתכון
 דלא תעצדון יום תקיעה צצצת ולא ערצה צצצת ואם הדחקון עצדו יום
 תקיעתא צצצתא ולא ערצה. ודבר זה לריך ציאור כי אם נדחה יום רה"ס
 ונצצת ליום ה' צצצת ח"כ ונווילא חל יום ערצה צצצת? וליכא לנינור
 דאפשר לדחות רה"ס על יום ו' ע"ש ונלפניו דח"כ חל יום צ"ח"י צצצת
 ויהיה נגד הכלל לא ד"ו שהכל נודים צו? ול"ל שכיון ר' קינוון לדחות
 רה"ס וכן הנוולד שני ימים עד צ' צצצת וקוצר כרצ הונא דאפשר לעשות
 שונה ונלחיס ערכין ט': וצתוס' ד"ה ונאי טחא, דאפשר לדחות את
 הקציעות שני ימים כונו שאנו עושין צ"ג עיר"ד — או שר' קינוון קוצר
 כאחרים שלא הקפידו ג"כ על ד"ו — והנה כל הקציעות נוסדת על
 חרצע דחיות כנודע ואלו ד' דחיות תלויות בכלל א"ד"ו ובכלל מולד זקן, כי
 הדחייה שלישית ג"ט"ר"ד צסנה פשוטה הוא ונטעם שלסנה הצאה יהיה
 נולד זקן. וכדחה הקציעות צאופן סיהיה צין סנה לשנה יותר ונר' ימים
 וזה נגד הכלל. והדחייה הרביעית שהיא צ' ט"ו תקפ"ט הטעם ג"כ נופני
 נולד זקן של סנה סעצרה שראוי לדחות ויהיה פחות ונר' ימים צין סנה
 לשנה שהוא ג"כ נגד הכלל. צאופן שלפי ונה סבתצתי שעיקר הכלל של
 נולד זקן נוסד לתכלית ראה וקדש להיות הגולה תלויה צקציעת צ"ד של
 ח"י ולכן לא נסתפקו צ"ח"י כלל בזה העיקר; אצל כלל א"ד"ו שהוא לטובת
 הגולה כדי שלא יהיו סצת ויה"כ קנווכין עיין רה"ס כ' ע"א אנור עולא
 ידעין חצין צצבל"י ונאי טבותא עצדינן צהדייהו (דלא קציענו ד"ו) ונשום
 ונתיא ונשום ירקא, לכן היו ונקופקין צתחילת, ולצסוק נעשה ונגנור שלא
 לקצוע צד"ו. ועדיין חלקו צקציעת א' עד שלצסוק צינאי חציי ורצא קצעו
 שלא לקצוע א"ד"ו אצל ר' הונא סהיה קודם לחציי ורצא לא הקפיד עוד
 על א' אצל על ד"ו אפשר דקפיד. —

ד על פי ונה שאנורתי תצין ליעצ סתירה רביעית והוא סצנדה ס"ז ע"צ
 אנור רצ הונא חשה חופפת קודם לטהרתה ג' ימים כדי לשצת וסני ימים

טוֹבִים שֶׁל רַה"ט. וְאוֹרֵר שֶׁסֵּה חוֹפֶפֶת זָאֵחַד זְסָזַת וְטוֹבֶלֶת זְחוּנִישִׁי
 זְסָזַת שֶׁבֶן אִשָּׁה חוֹפֶפֶת בַּע"שׁ וְטוֹבֶלֶת בְּמוֹצָאֵי שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל
 רַה"שׁ שֶׁחָל לְהִיּוֹת אַחַר הַשַּׁבָּת. וְר"ח אָמַר... שֶׁבֶן לֹא אֲנִירִינן הֵיבֵחַ
 דְּאֶפְסָר אֶפְסָר הֵיבֵחַ דְּלֹא אֶפְסָר לֹא אֶפְסָר, וְר"י אָמַר שֶׁבֶן כֹּנֵי
 אֲנִירִינן לְזַד וְנִאֶשָּׁה שְׁחוֹפֶפֶת זָאֵחַד זְסָזַת וְטוֹבֶלֶת זְחוּנִישִׁי זְסָזַת
 דְּלוֹלָאֵי שְׁנֵי יוֹמִים טוֹבִים שֶׁלְּאַחַר הַזְּסָזַת לִיתָא, דְּאֶפְסָר זְחוֹפֶפֶת זְבִילָה
 וְטוֹבֶלֶת זְבִילָה. — וְנִזְוָחַר וְזִוּה דְרַצ הוֹנָא וְר' חֲקֵדָא קוֹזְרִים דְּאֶפְסָר
 לְחוּל רַה"ט זְיוֹם א' זְסָזַת נִגְדַּת הַכֹּלֵל א"ד"ו, וְקִשָּׁה לְנוּה לֹא נִקְטָר רַצ
 הוֹנָא ז' יוֹמִים טוֹבִים שֶׁל גְּלוּיָת? וְעוֹד קִשָּׁה דְּזִירוּשְׁלוֹנֵי וְנִגְלִיָּה פ"ד ה"ח
 אִיתָא עֲזָרָה תִּקְוָה שְׁתַּהֲא אִשָּׁה חוֹפֶפֶת וְקוֹרֶקֶת קוֹדֵם לְטַהֲרָתָה ג' יוֹמִים,
 ר' יוֹקָה אֲוֹנֵר כְּדֵי לְזְסָזַת וְשְׁנֵי יוֹמִים טוֹבִים שֶׁל גְּלוּיָת וְלִנְוֵה לֹא אֲוֹנֵר ר'
 יוֹקָה שְׁהִיָּה זְאֶרְחָן יִשְׂרָאֵל כְּדֵי זְסָזַת וְשְׁנֵי י"ט שֶׁל רַה"ט דְּנִהַג גַּם זְחָ"י וְלֹא
 דוֹקָא זְגֻלּוֹת וְזֵה נִרְאָה קִשָּׁה וְנִאֲוֹד דְרַצ הוֹנָא שְׁהִיָּה זְסָזַת וְהִיָּה לוֹ לִיקָה
 לְנוֹשֵׁל שְׁנֵי יוֹמִים טוֹבִים שֶׁל גְּלוּיָת לְקַח הוֹנָשֵׁל וְנִז' יוֹמִים רַה"ט שְׁנִהוּג ג"כ
 זְחָ"י וְר' יוֹקָה שְׁהִיָּה זְחָ"י לְקַח הוֹנָשֵׁל זְהַפְךָ וְנִוְנֵהָ ג' א"י? —

וְנִרְאָה זְעוּר כִּי רַצ הוֹנָא שְׁהִיָּה גְדוּל זְדוּרוֹ קוּוּךְ לְדוּרוֹ שֶׁל רַצִּי
 קְדוּשָׁה זְחָ"י וְאַחֲרֵי פְטִירַת רַצ וְסוּוֹאֵל זְסָזַת וְר' יוֹחֲנָן זְחָ"י, הִיָּה רַצ הוֹנָא
 טוֹהַג שְׁרַדָּה גַּם עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כְּנִזְוָחַר גִּיטִין כ"ט: וְנִגְלִיָּה כ"ג: וְזִירוּשְׁלוֹנֵי
 נְדָרִים פ"ח ה"ו דְרַצ אֲוִי וְר' אֶסְרִי הַחֲשׁוּבִים זְחָ"י הִיָּה כְּפוֹפִין חַחַת רַצ
 הוֹנָא זְסָזַת. וְאֲוֹנֵר רַצ אֶסְרִי עַל רַצ הוֹנָא זִירוּשְׁלוֹנֵי שֶׁסֵּה שְׁהוּא רַצ הוֹנָא
 הוּא רֵאשׁ לְרֵאשֵׁי מַטְּמוֹת פ' רֵאשׁ לְרֵאשֵׁי א"י. לְפִיכָךְ זְוֹדָאֵי רֵאשׁ רַצ
 הוֹנָא לְקַצוּעַ חֲדָשִׁים וְלַעֲזָר שְׁנִים זְגוּלָה כְּדָרְךְ שְׁוֹאֵל רַצוֹ, אֲלֹא שְׁוֹוֹאֵל
 לֹא זְלַע אֲוֹנֵרָה, יַעֲן הוּא הִיָּה כְּפוֹף לִר' יוֹחֲנָן זְחָ"י אֲזַל רַצ הוֹנָא שְׁז"ד
 שֶׁל א"י הִיָּה כְּפוֹפִין תַּחְתּוֹ הִיָּה לוֹ יְכוּלַת לַעֲשׂוֹת קְצִיעוֹת, וְלְפִיכָךְ הַשְּׁגִיחַ
 שֶׁלֹּא יִטְרַכּוּ הַגּוּלָה לַעֲשׂוֹת שְׁנֵי יוֹמִים טוֹבִים שֶׁל גְּלוּיָת זְיַנּוּ וְדֵי זְיוֹם
 אַחַד. אֲזַל רֵאשׁ הַשְּׁנָה שָׁגַם זְחָ"י הִיָּה לַפְעֻנּוּים שְׁנֵי יוֹמִים הִכִּיחַ רַצ הוֹנָא
 זְוֹנֵהָגוֹ. עַל כ' לְקַח לְנוֹשֵׁל שְׁנֵי יוֹמִים טוֹבִים שֶׁל רַה"ט וְלֹא שֶׁל גְּלוּיָת
 וְקוֹזֵר דְּאֶפְסָר לְקַצוּעַ זְיוֹם א' רַה"ט. וְרֵאשִׁי לְדַצֵּר זֵה, שְׁהִרִי רַצ יִינֵר
 אֲוֹנֵר שֶׁבֶן כֹּנֵי אֲנִירִינן כְּלוּוֹר אִשָּׁה חוֹפֶפֶת זְיוֹם א' וְטוֹבֶלֶת זְיוֹם רַצִּי
 שֶׁבֶן אִשָּׁה חוֹפֶפֶת זְעַרַּצ זְסָזַת וְטוֹבֶלֶת זְוֹלָאֵי י"ט שֶׁלְּאַחַר הַזְּסָזַת, לְזַד
 וְנִאֶשָּׁה טוֹבֶלֶת זְעַרַּצ זְסָזַת וְטוֹבֶלֶת זְוֹלָאֵי י"ט שֶׁל רַה"ט דְּלִיתָא. דְּאֶפְסָר
 שְׁחוֹפֶפֶת בְּלִילָה וְטוֹבֶלֶת בְּלִילָה. וְדַצֵּר זֵה קִשָּׁה עַד וְנִאֲוֹד א"כ דְּאֶפְסָר
 שְׁחוֹפֶפֶת זְבִילָה וְטוֹבֶלֶת זְבִילָה לְנוּה יִהִיָּה וְנִוֹתֵר לְהַרְחִיק ז' יוֹמִים הַטְּבִילָה
 וְנִן הַחֲפִיפָה וְלֹא ג' יוֹמִים וְנֵה זִין ג' יוֹמִים דְּאֶקוֹר לְז' יוֹמִים דְּנוֹתֵר? אֲלֹא
 זְרוּר הַדַּצֵּר שְׁרַצ יִינֵר הִיָּה וְאַחֲרַי הַרְצָה וְנִן רַצ הוֹנָא וְזִינּוּ כְּזַר קַצְעוּ
 הַקְּצִיעוֹת שֶׁל אִידוֹ לְפִיכָךְ לֹא חָל רַה"ט זְיוֹם א', וְא"כ אֵין כֹּאן רֵאשִׁי
 לְהַרְחִיק הַטְּבִילָה וְנִן הַחֲפִיפָה ג' יוֹמִים וְנִז' יוֹמִים שֶׁלְּאַחַר זְסָזַת ז"ט שֶׁל
 רַה"ט, דֵּהֵא אֵין רַה"ט חָל זְחָ"י זְסָזַת לְפִיכָךְ אֲוֹנֵר ר' יִינֵר לְזַר וְנִאֶשָּׁה
 חוֹפֶפֶת זְעַ"ט וְטוֹבֶלֶת זְוֹלָאֵי י"ט שֶׁל רַה"ט דְּלִיתָא, כְּלוּוֹר לִיתָא זְוֹלָאֵי
 לְפִי הַקְּצִיעוֹת הַטְּבִילָה וְנִזְוָחַר וְלִכְן אֶפְסָר שְׁחוֹפֶפֶת זְבִילָה וְטוֹבֶלֶת זְבִילָה

ונפני שאין לנו דוגמה להתיר הרחקה גדולה. וליכא לנויור שיש כאן דוגמה נשצת ושני יונים טווצים של גליות? זה אינו דכיון דנקצע הקציעות וידעינן בקציעא דירחא א"כ י"ט שני של גליות הוא רק ונלד וננהג, ואם כן וותר לעשות החפיה לדעת הצצלי צ"ט שני עלונו עיין קרצן כתנאל פ' צונה ונדליקין וצנדוע ציהודה ונ"ת א"ח ס' כ"ה סנוקלין צ"ט שני לענין גזרת ונרחללות צטצילה. —

אצל צירושלנוי ונגילה פ"ד שם דעזרח תיקן ההרחקה ג' יונים ואונר ר' יוסה כדי לשצת ושני י"ט של גליות ר' יוסה שהיה צא"י ולא רלה להחליט שיהיה יום שני בגליות רק ונטעם וננהג אלא ונלד ספק לפיכך נקט לדוגמה שני יונים טווצים של גליות — והנה ר' יוסה זה חי ציוני החירוס של קנטוטוטטין והוא ר"י היה ככצד צעיני סר לצח הקיקר ארסקינוס Arsicinus עיין צירושלנוי צרכות פ' אין עוונדין, ולכן ראה הוא ר"י טונן ההכרה לתקן לגולה לפי טעה תיקון הקציעות. ואע"פ שונאוד חפץ צציצת ליון ותליתת הקציעות צצ"ד צצח"י ונ"ו לשעתו צעת זקנתו לא היה אפשר עוד, ושלה הוא לכל הגולה קדרי הקציעות וכתצ הצירושלנוי פ"ג דעירוצין ה"א ר' יוסה שלא כתב להון (לאלכסנדריא) אע"פ ששלחו לכם סדרי מועדות אפ"ה לא תשנו ממנהג אבותיכן כלוונר ונלנהוג צספקא דיונא של שני יונ"ט של גליות. — ודע דצטאלות דרצ אחא שהיה צצצל פ' אחרי תפק לשונו צהרחקת ג' יונים העצילה ון החפיה כדוגמת הצירושלנוי שני יונים של גליות יום ה' ויום ו' ואח"כ צצת ולונה? ונפני שציוני רצ אחא כצר ידעו שאין הלכה כרצ הונא צקציעת רה"ט יום א' והלכה כר' יונר ככ"ל.

ודע קורא יקר כי ראיתי ונשכיל אחד (פֿרומקעלט ומונטהטריפט שנת 1857 עד 308) רלה להוכיח ונרצ הונא זה שהצאלו שהצצליים לא ידעו כלל ון הקציעות גם ציוני אחרונים וזה אינו כי רק ציוני רצ הונא כאונרו דצרים אלו, אצל ר' יונר דהוא צתראי וניאן כנהוג כר"ה ונפני הקציעות וכדאונרן. — גם כתוצ שם ראיה להוכיח ון הצירושלנוי ונ"ק פ"ג ה"ה: כפיית הוניטה צאצל פעונים ו' פעונים ה' פעונים ד' ג' יונים, בי"ד י"ט לאחר צצת ד', שני יונים של רה"ט אחר צצת ג'. וקצר החכם הנ"ל שראש השנה הוא וניד אחר צצת והוכיח וזה דלל ידעי צא"י ונקציעות ע"פ א"ד"ו וזה אינו, דשם אין הכוונה ראש השנה היה וניד אחר השצת ציום א' כי אם צאונלע השצוב, וראיתי עוד שם צסם החכם גרענץ שואל איך אפשר שציוני ר' יוסה כצר שלחו קדרי הקציעות לגולה והלא ונצוחר צירושלנוי סנהדרין פ"א ה"ה ר' חגי פתח (צקידוש החודש) ר' יונה ור' יוסה חותנוין א"כ ציוני ר"י קדשו עוד צא"י ע"פ ראיה, ואיך שלחו לגולה קדרי ונועדות? ורלה חכם זה להוכיח וזה שהכוונה צונה ששלחו לאלכסנדריא קדר הקציעות דוקא על שנה אחת ולא על להצח — ולי נראה צאונת דונירושלנוי סנהדרין שם ונוכח לכאורה ההפך, כי שם התחילו לחשוב ג' דורות, ר' יוחנן ור"ל חותנוין ור' חכנא פתח, רצ אנוי ורצ אסי חותנוין אלל ר' אצל צר צדא. וקיינו ר' יונה ור' יוסה חותנוין

חלל ר' חגי, וק' לונה לא הציאו עוד חותנוין אחרים אחר ר' יונה ור'
 יוסה? צע"כ נשום דלא ציוני ר' יוסה נסתם החזון ונפקק הקידוש ע"פ
 ראייה, ולכן הוא ר' יוסה הוכרח לשלוח קדר כל הנוועדות לגולה צקוף
 יוניו — גם צירוסלנוי (ונגילה פ"א ה"ג) אונר ר' יוסה על הנושנה חל
 להיות (פורים) צצנת כפרים ועיירות גדולות ונקדינוין ליום הכניסה,
 האיך עצדין עוצדא? אונר ר' יוסה לית אפשר דיחול פורים צצנת (דא"כ
 יום כיפורים צערצ צצנת ולא אפשר לפסוק בנושנה זו) וחזר ואונר ולא
 אפשר עצדין בנושנה להקדים הקריאה, כלונר אחר טכצר בטל דין
 קידוש ע"פ ראייה, אין הלכה בנושנה, אצל אם יסיה אפשר ציוני רוח
 והלכה, אז יחזרו עטרה ליושנה ויחול פורים צצנת ונקדינוין, וס פ"ג
 ה"ד רצ אצא צריה דר' פפי: הגע עלנוך טחל להיות צצנת? אונ"ל ולא
 אהושב לך דלא אפשר ולא אפשר אז איחור הוא לעיירות. וכל זה ונכח
 שנותחלה לא היו צקאים צקציעות ופני קידוש ע"פ ראייה וציוני ר'
 יוסה התחילו להיות צקיאין צגולה ע"פ סדרי הקציעות והנוועדות. ועדיין
 קוו סירחס ד' על עונו ויצנה ליון ועריה ע"כ הסתירו קוד העיצור שלא
 יחשוז כל חכס וחכס כנפשו, ולא יהיה שום פירוד ונחלוקה צקציעות.
 והנה (צערבין ע' ע"צ) אונר ר' אדא צר אהצנה לרצא אחרים וניכנא אתא
 לאשנועיין, כלונר אחרים שהשוו ונידותיהן וחשצו אחד ונלא ואחד חקר
 צאופן שאין צין רה"ט לרה"ט רק ד' יונים לצד, ופני טחשצו תוניד צדרך
 אחד היונים ולא השעות ח"כ וניכנא אתא לאשנועיין ותו לא? והסיצ רצא
 אחרים הא קונ"ל דלא צעיין ונזיה לקדש ע"פ ראייה, כלונר אנו אין
 לוונדים ונטיעת אחרים רק דצר זה דלא צעיין דוקא הקידוש ע"פ ראייה
 רק החשצון וזה ופני סציוני אציי ורצא נפקק הקידוש ע"פ ראייה צא"י
 באשר כתצ הרנוצ"ס ה' ק"ה פ"ה ה"ג וז"ל ציוני חכוני הגנורא עד יוני
 אציי ורצא על קציעת ח"י היו קוונכין. וצערבין סס ונתקיף לה רצינא על
 אחרים והאיכא יוני דשעות ויונא דשלושים שנה כלונר אע"ג דאנו
 קוונכין על החשצון ולא צעיין קידוש ע"פ ראייה כאחרים; וני"ו צזה לא
 נעשה כאחרים רק ראוי לדקדק צחשצון השעות והחלקים כי צזה אנו
 ונקיינוין קוד העיצור שהוא הלכה לנו"ו לדעתי דרך כלל שיחשצו
 צדקדוק (עיין ע' קוד העיצור) צאופן סנתצרר לנו שוניוני אציי ורצא
 ולהלן התחילו הצצליים לקצוע קציעות צרורה צלא. קידוש על הראייה
 ולקחו להם ליסוד את הכללים הראשים ונן חכוני ח"י לדקדק צלירוף
 השעות והחלקים ליונים שלונים ולדקדק ונאוד צחשצון ונהלכי הנואורות
 כפי יסודי חכונה והנוליאות ולא כאחרים אשר חשצו חשצון פשוט וסוה
 תוניד ונלא וחקר, ובאשר עשו תחילה הגליות כפי תוספתא דערבין פ"א,
 חלל ע"פ ידיעה צרורה צנועונוד ונלצ הכוכצים לקיים דצרי הכתוב להיות
 עם חכס ונצון צעיני העונים, על ידי החשצון צתקופות ונזולות צצנת ע"ה
 ע"א ושנורו הצצליים כלל היות גדול והוא דין ונולד זקן לזכר הקציעות
 ע"פ צ"ד טל ח"י צראייה חושיית וגם לקחו את הכלל לא א"ד"ו ראש
 לטוצת הצצליים שלא יחולו יחכ"פ וצצנת קוונכין, ולא יחול יום ערצה

צטת (עיין להלן) והרונצ"ס הק"ה ספ"ז כ' דעטס שני דצרים אלו הוא כדי שעי"י חשבון זה יצאנו הירח והשנוט לקיצון אנוייתי וחולק עליו הראצ"ד בזה וכן הגנרל רה"ט כ' ע"א דנוצאר טס שנוטעס ירקא ונותי' הרחיקו את יום הכיפורים ונטצת לטוצת הצצלים? ולדעתי נראה כי ענין ירקא ונותי' י"ט צו רנוז על הכרה החיים והצריאות בכלל, כי אם יחול יחכ"פ קנווך לטצת ונטצתו ישראל שני ינויס קנווכיס, תהיה הטציתה הגנרובה והארוכה זאת, לגירעון צחוק טצע האדם, ולא יהיה קדוש ה' יחכ"פ ונכוצד כראוי ויחקור הליחות הכללי, ירקא, והחיים הצרואים לעשות צטנוחה, רק יהיה זה עורה ונטשא לנפט האדם (טעדטונג דעט גייסטעטס). גם נהגו עוד חכמים אנוטיים להסתיר הקציעות וכללי החשבון לונגן לא יעשו ישראל אגודות אגודות וכל אחד יחשוב לצדו לפי חכמותו, כנוו שאורו סנהדרין י"צ ע"ז חשובי מיחשבי גלוי לא מגלי אלא בזמנו עיין תוס' טס, ותצין בזה דצרי התוספתא סנהדרין פ"ג אשר הוצאת בגנרל טס אצל לא צטלנוות, וזה לשון התוספתא: אין נועצרין שנה אחר שנה, רצי שנועון אונור נועצרין שנה אחר שנה, אונור ר"ש נועשה צר עקיבא שיהיה חצוט צצית אקורים ועיצר שלט שנים זו אחר זו? אונור"ל נטסס ראה? צ"ד היו יושצין ונוחשצין אחת אחת צונונו. ובגנור' טס י"צ ע"א י"ט נוסחא נוספת שאין נועצרים שלט שנה זא"ז קודם ר' שנועון, וקשה ונאוד אם אין נועצרין שנה אחר שנה כ"ש שאין נועצרין שלט שנים זא"ז? ונראה הכוונה פשוטה והוא, כי הראשונים חפשו אחר נועלות להשוות הזוננים ולכן נהגו תוניד צונוך ג' שנים לעצר שנה אחת להשוות נורולת הירח עם שנת החווה כי צטלט שנים עולה ונה ששנת החווה עורפת על שנת הלצנה לערך שלטים יום ולא הקפידו על תוס' יום או שעות, רק לעשות השואה כללית לשנות החווה עם שנות הלצנה וכן נהגו צאוונות, צאופן שלא היו נועוניקים צחשצונות, ואם היו ישראל נוהגין ככה, היה זה הירוק ופירון צדה, כי כל נודינה ונודינה או אפילו כל עיר ועיר יחשצו על דרך פשוט זה, ויפקוק האגוד השלט שצין הגולה לא"י לפיכך הולרכו לחשבון יותר ענווק אשר לא יהיו צקיאם צו רק חכמים ונוויינים שיושעים ככאות לנושפי צא"י כדי שנטס תלא תורה כוללת לכל אוונה הקדושה, צחשבון הנוועדות והזונן. ונונהג זה לטנוור אגודה שלונה, לצלתי תתפרד החצילה ולא יעשו ישראל אגודות אגודות וינוי נוסה לנוודו ולפיכך נולד זה ענין העיצור הוא קוד נוקור והלכה לנוטה ונקיני כלונור לדקדק צחשבון זה הדק היעצ צאופן הנוועיל לאחדות האוונה, ויצואר א"ה צערך קוד העיצור.

ועתה הדבר צרור שדקדקו בזה לונור אין נועצרין שנה אחר שנה כלונור שתי שנים רלופות כי זה הוא נגד החשבון הפשוט והכולל, יען כי צטתי שנים לא יעדוף כל כך שנת החווה על שנת הלצנה, והיה א"כ ראוי ליקד לעצר על כל פנים צכל ג' שנים צדרך חשבון פשוט נועיקרא ולנהוג צדרך הערציים (עיין ערך זוננים) לעשות עיצור צכל

ג' שנים וזוהי יהיה די תנויד ע"כ גזרו שלא לעבר ג' שנים זה אחר זה, כלומר לא יעצרו הנוחשדים בכל ג' שנים שנה אחת, כדי לצוא לחשבון צרור, כי נוכח זה צהכרה יחדלו חכויי א"י לחשוב השבונות ויהיה קוד העיצור פרוץ ונרצה על העווד, נגד הכלל שכל הגולה יהיו עיניהם לופות לארץ הקדושה. — על כן שאל ר' שמועון ונועשה שעיבר ר' עקיבא שלש שנים זא"ז צבית אקורים כלומר ר"ע עשה חשבון פשוט עד"ז לעבר תנויד בכל ג' שנים שנה אחת? ותירלו צ"ד נוחשדין אחת אחת צווננו כלומר החשבון גופו ויותר אצל לא הולאת החשבון וכן הכח אל הפועל רק הצ"ד שבא"י יהיו קובעים כפי החשבון כל אחת ואחת צווננו, ולא יהיו ידי הכל ונושונשין צבונות החשבון הפשוט וזה צרור צבוונת התוספתא. — ועיין תוספתא נגעים פ"ט: רצי קוצר שנה האוורה צתורה היא שק"ה יונים צשלונות ורצן קצרי ור"ה ניסן עד ר"ה ניסן ונתשעה צאצ לת"צ והדצר קתום לכאורה כי ונה לתצ"א עם ר"ה ניסן? ועוד צונה כחלקו רצי ורצן? אולם הדצר ונוצן ע"פ האוור צפשיטות, כי צאונת רצי כיון להורות שיונו ישראל בכלל את השנה לשק"ה יונים, כפי נורולת החונה, אצל א"כ יהיו הדצרים כפשוטן (עיין ערכין ל"א ע"א ורה"ש ו' ע"ב). כי אם כן ידונה העון שאין עוד לדקדק צחשבון הקציעות הנושוכה ונשנה לשנה צהכרת החכונה הנוקורה להנהיג כל ישראל צאגודה אחת, ע"כ הוסיפו רצן להורות חשבון קציעות צדרך אשר ונונו יצואר, כי ציום זה גופו שחל א' צניסן תשעה צאצ כונו שהיא אללנו, וזה רנוו נפלא על ונעווד ישראל ואחדות האוונה צין ציונים טווצים ושלום ארץ ישראל, וצין צגולה — כי ר"ה ניסן הוא סיון הגאולה ותשעה צאצ הוא סיון הגלות, וצשני אלו סיון כל ישראל להיות אחד לא יפרדו. לפיכך לריכים אנו לחשבון יותר עווק שיהיו תנויד חלים שני אלו ציום אחד כלומר לחחזיק צנוקוס הקדושה ונוקור נאונן לצבית ישראל עד עולם בכל לער וריוח ע"פ קציעת הווננים. . .

ונצואר וזה שעיקר בוונת קוד העיצור היתה לחחזיק ציקוד אחד אשר כל צית ישראל צנוקוונות ונושונותיהם הנופוזרות נצנה עליו. והצבליים אשר לצם היתה תנוים עם קוד זה החזיקו ונאוד צכללים הנוקורים על יקוד זה, חוץ ונשוואל עם כל לדקתו וחכונתו הנהיג צנוידת חכניה ולא לכבוד נחשב לו זאת, אדרבה צשעה שנסצו צנותיו של שוואל אונרו צא"י כי זה צא לו ונלד העלתו אשר חטא צהעלת חכניה ירושלנוי כתוצות קפ"ב, ויתכן ונאוד שצעצור זה צחרו ג"כ בקציעות לא א"ד"ו ראש ולא בידיו פסח להורות על קדושת ישראל צעדות נאוננה, כי שני פעונים נתפרדה החצילה צאוונעות השכות החגים וחילוק הנוועדות אשר על ידם נתחלק כל עם ישראל לחלאים, פעם ראשונה צבית ראשון על ידי ירבעם שחטא והחטיא רצים לחוג חגים צחודש אשר בדא ונלצו לונען לא ילכו ישראל לירושלים ותתפרד החצילה, ונלכים א', י"ב. וצבית שני על ידי הנולרים שהחילו לחדש חג ציום א' צכל שצוב. גם יום ד' ויום ו'

היה אלכס קדושים כידוע לכל וצין וקורא צקפריהם שקלשת יונים חלו
 צצצוע יום א' ד' ר' = א"ד"ו קדושים יקראו, ואע"פ שהנולדים הראשונים
 עדיין חגגו חגים אחרים עם כלל ישראל ותפקו בחשבון, וצקידוש צ"ד
 של א"י בכלל לחוג את חג הפסח צוננו; אבל ויני קונסטנטינוס
 הקיסר הראשון אשר התנכר, נעשה לחוק שלא ישועו עוד הנולדים
 לקציעות ישראל ויעשו להם חשבון וייוחד לחוג חג הפסח צדך ונפרט
 ונן ישראל להיות ידם על עלינות. לפיכך צלותו ונן שהוא ונן אצ"י
 ורצא תפקו לכלל צצני ישראל לא א"ד"ו ראש כדי שלא לכהוג צוננהג
 הנולדים צוועדים וכן לא צ"ד"ו פסח להורות שלא כל אחד צדא
 ונלצו חודש אחד כמות נפשו ע"ד ירצעם שהחטיא רצים. — ואפשר
 עוד שרוננו עם א"ד"ו על חשבון ר' אדא שנקרא תקופת ר' אדא אשר
 דקדק בחשבון הענוק לחשוב שעות וחלקים שלא באחרים ערוצין ט':
 ובאשר נהג רצינא אחריו טס. — צאופן שהדצר צרור צציוני אצ"י
 ורצא, נקטו רשות ונן הלל הנטיא צצא"י ליסד קציעתו לכל הגולה
 צדך ענווק וננסונה וכל הענוים לשנוור האחדות והיו עוד קלת
 פקפוקים צדצר, כי לא אפשר להכניס תחת כלל אחד את רוצ חשבונות
 שהיו אז צין חכוני ישראל, ורק לאט לאט דקדקו יותר, עד שאפילו
 צונן חתינות התלמוד לא נתפרסם החשבון להנונים, ואפילו ציוני ר'
 שריח גאון ועוד ציוני התוס' נראה שהוקיפו לתקן בחשבון כולל
 וצרור עיין ערוצין ט' טס תוס' ד"ה ה"כ צציוני הגנו' היו עושין
 ח' ונלאים ואח"כ יסדו שלא להוקיף על ז' ונלאים צסנה — ויצוחר
 א"ה דצר זה עוד צערך ציתוקי' וצערך צר יוכני וצערך צייתוקים
 והרוב צקוד העיצור וצערך תקופה ע"ש.

אחר הדברים האלה ראוי שאעריך לפניך ונה שדצרו חכוים צנדון
 זה לענין הפרט שצין יום טוב ראשון ל"ט סני וכצוא לציוור דצרי
 הירושלמי צשלינותם עירוצין פ"ג ה"א שטייננו לנועלה וז"ל: ר' אצוהו
 אזל לאלכסנדריא ואטעיין לולצ צצצתא שונע ר' ונינור ונן וני יכול
 ר' אצוהו צכל שתא? ר' יוסה סלה כתצ להון: אע"פ שכתצו לכס
 קדרי וועדות אל תסנו ונונהג אצותיכם נוחי נפס. צפירוש דצרים
 חלו נדחקו רצים כי צכל הפירושים שראיתי נראה שפירשו, כי צני
 אלכסנדריא ונעלום נטלו לולצ צצצת לפי שר' אצוהו הודיע להם
 קציעת החודש ולא הולרכו לחוש לקפקא דיונא, ולסון שונע ר' ונינור
 ונן פירשו דצרי אונר וני יכול ר' אצוהו להודיע צכל שנה את
 הקציעות. וזה קשה ונאוד (א) לשון אטעינן ונשונע צהפעיל שרצי
 אצוהו גרם זאת שנטלו לולצ צצצת (ב) ונה זה שונע רצי אצוהו רצי
 והלא רצינו הקדוש לא היה עוד ציוני ר' אצוהו? (ג) ונה שסלה רצי
 יוסה לצני אלכסנדריא נראה כונעשה לכתור, וזה יקשה עוד יותר
 לפי ונה שפירש צעל ערך ונילין נד 102 שהכוונה עם סדרי מועדות
 לא על הקציעות, כי אם על וננהגי צית הכנסת וקידורי תפילות,
 וזה צלתי ונוצן ויש צו קתירה וניייה וציה כי אם שלחו להם עתה

ונכהגי צית הכנסת א"כ ונונילא חדשו עתה דצרים שלח ידעו ונקודם
ואיך א"כ סייך לוונר אע"פ ששלחו לכס קדרי וועדוה אל תשנו ונונהג
הלא הולרכו צע"כ לשנות ונהג אצות ולהתנהג כפי הונכהגים ששלחו
להם עתה?

ואפילו לדעת הונפרטים שהכוונה על הודעת החודש צאונלעות
השלוחים והוכרח ר' יוסה להזהיר שאע"פ ששלחו לכס קדרי וועדוה
ע"י שלוחים לא תשנו לנהוג יום אחד, רק צ' ימים כוונהג אצותיכס,
קשה ונה יום וניוויים לונה הזהיר דוקא ר' יוסה צשעה זו וצזונן הווא
והלח תוניד ונקודם שלחו שלוחים, והיה לו לכתוצ אע"פ שרצ אצוהו התיר
לכס ליטול לולצ צשצת, אחי כותצ לכס אל תשנו ונונהג אצותיכס? —
לצחר כל זה נראה כך: רצ אצוהו נהג ציוני עוד צא"י ליטול לולצ
צשצת אפילו צ"ע ראשון, כי הגזרה שלח ליטול לולצ צשצת גזרו
האונוראים צצצ וואנר, קובה ונ"ג. שצצצור שאין הולולצ דוחה צצת
צצצ גס צא"י לא ידחה צצת וטעם הענין הווא פשוט, כי לא נכון הווא
לגזור על נטילת לולצ צ"ע ראשון ונפני צודאי לא יקילו הונון צקדושת
צצת ונחונת היתר נטילת לולצ. אפס ונפני שצגולה הנהיגו צ"ע שני ונכח
ספק, ראוי לגזור על נטילת לולצ ונפני שהחציצו הדצר כספק, ואי נדחה
צצת ונפני ספק ונולה יהיה זה קולא גדולה — ולכן כאשר צא ר' אצוהו
לאלכסנדריא ונונילא אז לכצודו של ר' אצוהו יכלו הכל ליטול לולצ כי ר'
אצוהו צע"כ הולרך ליטול לולצ כוונהג ונקונוו. ולכצוד הגדול גס צני
גולה נגדרים אחריו וע"כ אטעיכון ר' אצוהו כלוונר הווא היה הונתיר יען
שהיה אללס ונהג כוונהג א"י. וואו שונע רצי ונינר ונן וני יוכל ר' אצוהו
כל שתא כלוונר שונע ר' אצוהו שנקרא שם רצי, אונר ונאן דהווא כונתוניה
וסואל: לונה זה תתירו ליטול לולצ ולשנות הונכהג לכצוד ר"א וני יוכל ר'
אצוהו להיות אללכס צכל סנה, וע"כ תשוצו ותחזרו לונכהג יקן ככל
הגולה? וע"כ ונקיים הירושלנוי כי ר' יוסה צאונת שלח להון אע"פ ששלחו
לכס קדרי וועדוה כלוונר שאתם צקיעין ע"פ חשבון אפ"ה ונהג אצות
צונקונוו עונד ואקור ליטול לולצ צשצת. קנווכין לדצרי אלר תונלח
צירושלנוי שם ה"ט כי ר' יוחנן אונר על פקוק כרוני שלי לא כטרתי, וני
גרם לי להיות ונסורת שני ימים צקוריא? על שלח שונרתי יום אחד צא"י,
קצורה אחי שאני ונקבלת שכר על שני ימים ואיני ונקבלת שכר אלח על
אחד. הנה לך סר' יוחנן רצו של ר' אצוהו קוצר שהגולה אפילו הסנווכה
לא"י כקוריא דודאי ונגיעים שם שלוחים היו כוהגים צ' ימים, וצודאי
עוד וניני עזרא כונצואר צירושלנוי ונגילה שלייתי לוועלה שערצא תיקן
שהיה אשח חופפת וקורת ג' ימים קודם לטצילה כדי לשצת וסני י"ט
של גליות, וא"כ שערצא תקן זאת ציוני וצודאי כל הגולה אפילו הסנווכין
לא"י וכן צא"י גופה צהרצה ונקונוו, נהגו ונאז שני י"ט ונטעם ספקא
דיונא, צשעה שהיה צאונת ספק כגון צזונן שהיה חחרש והונקגר צצצ
וכדוונה, לפיכך צא"י חצבו חיוצ שציתת י"ט שני רק ונטעם ספק, וונשעה
שהיה הקציעות ונצורר צאין ספק, אין כאן עוד קבלת שכר, רק על יום

אחד, כי צ' יונים טובים קדושת אחת היא וכדעת אצ"י צצילה ד' אצל ר' זירא חלק ואנור, שהיום י"ט שני הוא קדושה צפ"ע ונטעם ונכהג אצות ולפיכך ראוי לקבל שכר על שני יונים אחד ונלד קדושת י"ט, ואחד ונלד ונכהג אצות ושתי קדושות הן ולפיכך ר' אצותו תלמידו של ר' יוחנן התיר לצני אלכסנדריא ליתול לולב צשעה שהוא אללם אצל ר' יוסה קוצר כאצ"י דקדושת יוט"ט ונטעם ונכהג אצות היא ונוטלים עליה שכר צפ"ע, לפיכך הזהיר לקיים ונכהג אצות לזכר עולם וכונו שנופרש יותר ירושלמי פסחים פ"ה אל תשנו ונונכהג אצותיכם כי כל הדברים מנהג ועיין תענית פ"א ה"ו צירושלמי כלומר עיקר גדול הוא לנהוג בכל הדברים כוננהג אצות: **ח** הן בנוסחה שאברה תקיעת שופר בגזולין צשצת רה"ט כ"ט ע"צ ונטילת לולב צשאר יונים חוץ וי"ט ראשון סוכה ונ"צ: וקריאת ונגילה צפורים שחל צשצת לח נתנה הנוסחה טעם וצגנורא רה"ט קס צירושלמי וצצצני נאנור צסס לוי טעם ונושכל ונאוד: כתוב אחד אונור זכרון תרועה וכתוב אחד אונור יום תרועה כילד? כאן צר"הש שחל להיות צשצת וכאן שחל להיות צחול, כלומר אלל תקיעת שופר יש שני דברים הכוונה והשכל עם הנועשה צגוף, ואם ישתדל אדם תוניד לעשות הנולות צאצרים דרך ונלות חנסיס ונלוונדה צגוף צלל כוונה צרוצ היונים נסכה הטעם ושכל הנולות צחכונה עליונה, לפיכך אנור: צשצת הנולות זכרון תרועה כלומר לזכור צשכל ענין התקיעה שהיא נורה על שהסס צרא צזון ההוא את העולם, והוא הוא הנוחדק, לפיכך השצת ונזכיר זכירה זו צשכל ולא צעי תקיעה. אצל ציו"ט שחל להיות צחול דין הוא שיפעול אדם צגופו פעולות הנוכסירות אותו לקבל טהרה ויהיה יום תרועה ונוש. ועל זה רונז קס צצצלי תקיעת שופר חכונה ואינה ונלככה, כלומר עיקר חיוצ התקיעה הוא ענין חכונה ולא ונלככה גופניית צלל שכל וטעם היא, והנושכל יונלל צזה להצין ונה שאנורו קס: ועוד הא לאו ונלככה היא דאלטרין קרא לנוטרי אשר הוא ונוקשה. —

אכן רצה צצצל נתן טעם לאקור צשצת שופר לולב ונגילה וקסס דהכל חייצין ואין הכל צקיאין וחייסיין שנוא יעצירנו*) — ושאל התי"ט צריס ונגילה א"כ יהיה אקור הקריאה צק"ת צשצת ונטעם זה? ונראה כי הנה הרי"ק צריס ונגילה כתב לאקור שופר צשצת ונטעם א' שנוא יעצירנו, צ' ונטעם האנור צס"ס סוכה ונ"ג: וקסס דאין אלו צקיאין צקציעל דירחא וזה קשה ונאוד כאשר כצר נתעוררו הנופרסיס לונה זה הרכיב הרי"ק שני טעוים אלו לענין שופר ג"כ כי אפילו אם צקיאין היו צקציעל דירחא, הלא שפיר נאקר ונטעם שנוא יעצירנו? ועוד

(* צצצילת כלים צשצת צילה י"ח ע"צ וכן צונגילה ד' ע"צ צחולק ר' יוסף על רצה צטעם שנוא יעצירנו אצל צלוצב ושופר נודה וזה לרין טעם? ונראה נפני טעצילת כלים וקריאת נגילה לא נראים כעוצדל דחול ולא סיין לגזור שיטכחו טצת החמור עצורס עיין להלן אצל לולב ושופר סנראים כעוצדל דחול אלס נחירס צשצת ידנו כי השצת נרחה לגנרי — ועוד צצצילת כלים דרך היחיד הוא טובל יזכירוהו אחרים טשצת הוא ולכן לא קשה קר' הר"ן על נגילה צשצת לגזור שנוא יעצירנו? דוקא צלוצב ושופר שצבים טרודים סיין לגזור ולא ציחיר.

דגצי ונגילה לא שייך כלל חשק ספק קציעות הירח דונה חיקור יש
 בקריאה? ונראה לי דהרי"ף קוצר דעיקר טעמו דרצה דחייב שנוא
 יעצירנו הוא ונטעם דיש ספק ונלום, דאלו היינו זולתי בקיאים בקציעה
 דירחא אז לא היינו חושקין שנוא יעצירנו שהרי גם אם יעצירנו לא יעשה
 חיקור חטאת שהרי טרוד דדצר ונלום ועשה ונלום פטור בדאונר ר' יוסי
 קובה ונ"א י"ט ראשון שחל בשבת והולילו את הלולב פטור ונפני שהולילו
 ברשות; אבל צנוקוס שהוא עדיין ספק אם יש ונלום, אז יש לחוש לשנוא
 יעצירנו, ולפיכך לקה הרי"ף שני טעונים אלו כחדא. וצנוגילה ודאי לא
 שייך טעם זה שהרי אפילו צנון הנוסנה אקרו לקרות הנוגילה בשבת
 ואפילו בארץ ישראל דקיאין היו? אע"כ ל"ל הטעם צנוגילה דאקורה
 לקרות בשבת ונטעם דאין קורין צכתצי קודם בשבת אלא ון הנוסנה
 ולנועלה עיין ר"פ כל כתבי וירושלמי — ולמה א"כ אונר רצה
 גזרה שנוא יעצירנו שלא ידעו וזה צא"י כלל דהרי לא חששו צולוב לטעם
 זה צי"ט ראשון? לכן האונת ע"פ ירושלמי רה"ט שהצאתי לנועלה צטעם
 של לוי, דצכתצי חקור לתקוע ונטעם זכרון תרועה ולא תרועה ונוש,
 ושאל הירושלמי א"כ צנוקדש ג"כ יהיה חקור לתקוע? והסיצ דכתצי
 באחד בחודש כלונר ונפני שצנוקדש יודעין צצירור שהוא ודאי רה"ט
 לפיכך ונלום לתקוע, ושאל קוצ א"כ צכל וקוס שידעין החודש יהיה
 נותר לתקוע? והסיצ כתצי והקרצתם דוקא צנוקוס קרצן כלונר ביון
 שנוקריצים קרצנות צרה"ט וצכתצי, א"כ קל וחונר לתקיעה שאין זה חשק
 עובדא דחול, אבל שלא צנוקדש דאין כאן קרצן ולא בהנים זריזין, ויש
 לחוש שע"י התקיעה ידעו כי השבת הוא דצר קל נגד קדושת י"ט של
 רה"ט. ונכח וזה דאפילו צנוקוס קיאין שייך ענין חילול שבת צולות
 אצרים, ובנו שאקור לקרוא הנוגילה כדי שיטעו העם זרשות ונוקריצות
 ולא יקראו צכתצי קודם, להורות כי הקדושה של עלם היום היא העיקר,
 ויתר נכבדה ון כתצי קודם, כי השבת חנוורה ושקולה כנגד כל הנולות,
 כן חקור לתקוע. ואם כן נראה צרור כי ונה שאונר רצה גזרה שנוא
 יעצירנו ולדצרי רי"ף לא חיישין חשק זה רק צנוקוס שאין קיאין, הכוונה
 לפי עיווק הענין שיעצירו השופר והלולב והנוגילה ד' אונת ברשות
 הרצים כלונר שיעשו פרקוס לדצר כאלו הנולות האצרים חנוורים
 וגדולים ויתר ונקדושת השכל צכתצי שהוא כולו טוב. ולפי"ז אין תיונה
 עוד ונדוע נגזרים צני א"י אחר צני צכל לחקור נטילת לולב צכתצי
 אפילו צנון הזה שבקיאין בקציעות, קובה ונ"ג ע"צ, ולענין י"ט שני אינו
 כן אלא צצכל עושין י"ט שני נכח וננהג וצא"י לא? כי צאונת עיקר טעם
 חיקור קובה שופר ונוגילה צכתצי הוא להורות כי השבת חנוור וכל הנולות
 ואין עושין נולות חציכות חציכות, אבל צדין י"ט שני שהוא רק ונטעם וננהג
 לא שייך כלל צא"י — ונטעם זה לא שייך לגזור בקריאת התורה גם צצכל.
 אם כנים דצרי אלו נקל לנו לצאר על פי זה דצרי השאלות
 צפ' ויקהל סי' ק"ד הסתוונים ונאוד וז"ל: זה ששנו חכמים חל להיות
 בשבת (פורים) בזמן חכמים ראשונים שהיו בקיאין בחשבון מולד

הלבנה, ובדקדוק סוד העיבור היה יום ערבה בא בשבת ופורים בשבת ומקרא מגילה בשבת (?) ומוציאין לולב ותוקעין בשבת שחל רה"ש. אבל היום שאין חכמים בקיאין בחשבון תולדת לבנה ובדקדוקי סוד העיבור, גזרו חכמים שלא להוציא לולב בשבת, וכן בשופר ומגילה אמר רבה גזרה שמא יעבירונו — דברים אלו אין להם שחר וכבר עווד עליהם הגאון צעל שאילת שלום והקשה שהרי נוקרה ונגילה אף ציוני חכונים ראשונים היה אקור צצצת ואני אחרך לזה להקשות: והרי שופר באקר צונטנה צגצולין? ועוד קשה שהרי השאלתות פסק צסיון ונ"ו אנו היום צקיאם צקציעל דירחא והוא קוצר כונסקנת הס"ק צילה ד' ד': ולוה א"ב חזר ונדצרו? והגאון רי"ף צצ"ש טרה לייצב ולא ייצב כלום ולאור צקוף דצרו ז"ל: קוף דצר דצרי השאלתות אית צס עונקות גדול — ולא הודיענו ונה זה?

אצל לפי ונה שצארתי לנועלה, הרי"ף והשאלתות לדבר אחד נתכוונו להסציה גזרת רצה שנוא יעצירו על פי ונה שאין אנו צקיאין, כלוור חכונים ראשונים שהיו צקיאין צקוד העיצור וצדקדוקי נוולדות ולא היה הדצר להם כקוד רק דצר צרור ונוצור לכל, ואין כאן הסרה לעשות גדרים לשנוור קדושת סצת צאופן הנוורה לנו לדחות ופניה שאר נולות כי רוצ צקיאם היו, וידעו ונה צין סצת לקידוש צ"ד — אצל ונשהתחילו הדורות להתנועט צחכונה אפילו ציוני הנושנה והולרכו להסתיר עינים קדושים ולבקוהם צוולצוש הקוד, כדי שלא יפרלו פרץ על פני פרץ. ואז ונויילא הוכרחו לגזור על עשיית נולות אצרים צצצת וקריאת הנוגילה כדי שידעו שהפרש צין סצת לחוב, ושאר נולות, ולא יצטלו קדושת השכל והסציתה ופני קדושת נולות י"ט צתקיעה ולולב. ואף כי אכחו היום צקיאם צקציעות ונ"ו רק חכונים צקיאין צקוד העיצור ועדיין הדצר קוד להנוון עם ורלוי לשנוור ונשונרת הקדונוים לצלי יקפלו על הרי היתר וידלגו על גצעות הנוורה שקר ונקלו יגיד לו. וזה צאונת עוונק הלשון אכן אין צקיאין צקציעל דירחא קוכה ונ"ג כלוור ההנוון צכלל אינן צקיאם אצל חכונים צקיאם וצקודס הצוא נפש כל הנוון הכרוך אחריהם לשנוור צאגודה אחת כללי תורה ויראה —

ענה אציה קנווכין לכל ונה שאונרת. צירושלנוי ונגילה פ"ג ה"י רצ כחונן צר יעקב צעיי: הגע עלווד שחל ט"ו (פורים) להיות צצצת לקרות צנוגילה אסתר אין את יכיל שאין קורין צכתצי קודש צצצת אלא וון הנונחה ולנועלה וצירושלנוי סצת ר"פ כל כתצי יש שני טעונים לחיקור קריאת כתצי קודש. (א) ופני ציעול צית הוודרש כדי שישנועו העס הדרשה ויעו און לדרכי חכונת התורה צנושכלות צלא ונעשה. ונוטעס זה אע"פ שאין קורין צכתצי קודש צכל זאת נוותר לדרוק וכתצי קודש ונוגילה ולחקור צעיון הנושכלות ש"ס צהס. (ב) כדי שילנוור הנוון צכתצי קודש אין קורין כ"ש שאין קורין צשטרי הדיעות, ונוסיס הירושלנוי הדא אומרת משנה קודם למקרא

כלומר הסיכון צטענני תורה הוא חשוב יותר ונן הקריאה צכתצי קודם
 צלח טעם וקצרה, ועיין צצלי סם קי"ז ע"צ. ונצואר נזה סעיקר איקור
 קריאה סנגילה צצצת ונטעם טילנודו לדרוש את ד' צעיון וכות הסכל
 וישצתו יום זה ונן ונלות האצרים וקריאת הפה צלח סכל ותצונה, ורק
 העיקר להצציה לצ לדרכי ד' להצעה אותו וללמוד ליראה אותו כל הימים. —
 וצירושלנוי סוכה פ"ה ה"ח אנור ר' יוחנן לר' חייא צר אצח (ססיה
 ונצבל) תרין מילין סלקון בידוכו: מפשיטותא דתעניתא, וערובתא
 דיומא שביעא ורבנן דקסרין אמרין אף הדא סקותא — ר' סימון
 מפקיד לאילון דמחשבין הבון דעתכון דלא תעבדון לא תקיעתא בשבת
 ולא ערובתא בשבתא ואין אדחיקתון עבדין תקיעתא ולא תעבדון
 ערובתא לצאר דצרים אלו כלאו גדולי חקרי לצ כי ונה זה פשיטותא
 דתענית? ונה זה ונקסא וליזה ייחוס והנוטך יס לנואנור זה של ר' יוחנן
 דצרי ר' סימון? ואני בצר הקסתי ג"כ לנועלה על זאת העלה סיעין ר'
 סימון, כי אס לא יעשו רה"ס צצצת א"כ נדחה ליום א' ויהיה ערצה
 צצצת ועיין ונה סתלתי על זה. אצל הדצר קסה עוד ונדוע ידקדקו יותר
 לנונוע ערצה צצצת ונן התקיעה, אדרצה הסצרה תחייצ להחנניר יותר
 סלא יהיו תוקעין צצצת ונלנונוע זכר ערצה ציום הסצת סאפסר צראה
 צעלנא להעניוד ונורציות סצצ צציונה עיין סוכה ונ"ג ע"צ צגנורא ותוס'
 ד"ה לא חקלע?

וכראה צפשיטות כי ר' יוחנן ספך סיחו לפני תלמידו ר' חייא צר אצח
 סצח ללמוד לפניו ונצבל וגילה לו כי ג' עניינים לנודו צני ארץ ישראל ונן
 הסצליים (ח) פשיטות התענית כי הגזרה ללוס ד' לונות ונגזרת צבל אחר
 חרצן ראשון ודניאל לס תענותיו צצבל ור' זירא לנוד ונדיאל ליתן דעתו
 להתענות צצבל עיין ירושלנוי תענית רפ"ג וצצלי סם ח': (צ) ענין ערצה
 צצציעי של חג הוא דצר סהצילו צני גולה ונצבל עיין סוכה ונ"ד דלהון
 אנורי דלהון היא (ג) ונקותא הוא הרגילות להקיין דס צכל חודס הוא דצר
 אשר לנודו צני א"י ונן --- הסצליים עיין סצת ק"ח האריכו הסצליים ונאוד
 צחיוצ הקזת דס ולא נולא סחכוני א"י נהגו צזה ונקודס. וצספר הוכה
 ד' 19 ונצח צסס ונן קינן 2130 טיס צרווי בוונטיקמן ספר אחד
 ונשנול ירחינאי על הקזת דס, והסתלתו אנור סנול סורסא דדנא חד
 צצצת. א"כ ונצואר סר' יוחנן עס רצנן דקקרין חסצו ונה סלנודו צני א"י
 ונצבל וסנו ג"כ ענין ערצה צין ונכהי צבל, וצירושלנוי רה"ס פ"ד ה"ח
 אנור ר' יונה ואותי יום יום ידרושון זו תקיעתא וערבה כלומר סהסנוון
 ונחצצין ונאוד סתי ונלות אלו וכאשר עוד היום אפילו הנסיס סליין
 ונחיוצו צאין ודוחקין עלנון לסנווע קול סופר סנותיראין ונאיונת דין
 צרה"ס, וכן ונדקדקין הרצה ציום הוסענה רצה ונפני סהוא גנור דין,
 ויהיה א"כ תקיעתא תחילת דין וערצה סוף דין אשר ונפניהס ידרשון סני
 יונים אלו וזה יום יום ידרושון כלומר סני יונים. —

ונעתה צרור הדצר סכוון ר' סימון לונור (אחר סשנועכו כי ענין ערצה
 עלה ונצבל) סידקדקו ונלכצוע סני יונים אלו צצצת, כי יס לחוס סצצציל

סדצרים אלו חציצין ונאוד צעיני הנוון, יסיונו את הטפל לעיקר ויחללו
 את השצת צעצור השופר וצעצור הערצה. ולינוד ר' סינוון עלה טובה
 שאם אי אפשר אז עכ"פ יוכלו לקצוע תקיעתא צצצת כי צזה אין חשש
 גדול ופני צצצוקוס צ"ד תוקעין ולא הכל תוקעין כי לא הכל יוכלו
 לתקוע ולפיכך חששא ונועטת היא; אבל ערצה אם תהיה צצצת שחבל
 דשין צה והכל חוצטין ציד חזקה ונהנקל להם לחלל צצת, ע"כ לא יקצעו
 ערצה צצצת. ונוזה לנוד רצה לונור הכל חייצין צשופר סוכה ונוגילה ואין
 הכל צקיאין גזרה שונא יעצירנו כלונור ופני שחבל אנשים ונשים וטף
 ונולאים עלנום ונחויצים ואינן צקיאין צדצר זה כי טפלים הוזה לגצי
 צצת, לפיכך יש לחוש לקלקול וצנוגילה ג"כ יקצרו כי הקריאה לצד ונתוך
 הנוגילה חשוצה יותר ווכל שניירת צצת ולינוד תורת אונת צטעם
 וקצרא — ועיין ונגילה ד' ע"א אונר ר' יהושע צ"ל פורים שחל צצצת
 שואלין דורשין צענינו של יום ושואל הש"ס פשיטא? ונתרן ונהו דתיננא
 כגזור ונקום דרצה שונא יעצירנו קונ"ל עיין תוס' סס ונראה צטעם ריב"ל
 דדוקא צקריאת הנוגילה יש חשש שונא יעצירנו ופני סדצר זה ונקור לכל
 וחציצה ונלזה זו צצעתא גם לאין צקיאין, ע"כ עדיף לשנווע הדרשה אצל
 אם דורשין צנוגילה שאלות וספקות צענין ודינים סזה גורם סילנודו טעם
 ודעת זקנים ונוגילא לא יעצירנו ד' אונות — וכן צקריאת התורה
 צצצת לא שייך כלל שונא יעצירנו כי עיון תורה הוא ויש ליסצ צקצרא
 זו קו' התוס' סוכה ונ"ג ע"א ד"ה ויעצירנו לונה נקט רצה שונא
 יעצירנו ד' אונות צרה"ר ולא שונא יוליאו ונרקות היחיד לרקות הרצים?
 ונראה לי לדרקק סס לשון שונא יטלנו צידו ויעצירנו ד' אונות צרה"ר
 היו להם לונור קתם שונא יעצירנו? אולם כודע לכל ונעיין צשיטת
 הש"ס כי רוצ הגזרות סגזרו חכונים נוסדו על טעם וקצרא צנוקוס
 שיש טעם לטעות, והנה ההנוון ידונה כי הטלטול של לולב אקור
 צצצת ואפ"ה התירו חכונים וע"כ הלולב חונור ונן השצת א"כ יעצירנו
 ד' אונות. והטעות אפשר צקל עד"ז, כי צנווליא פחות פחות נוד' אונות
 אין צו איקור רק גזרה שונא יוליא ד' אונות צצת אחת סצת קכ"ג
 ולפיכך אי אפשר לגזור שונא יוליאו ונרקות היחיד לרה"ר נוכח
 שהתירו הטלטול צי"ט, שהרי צנקל ידע אדם לחלק ולונור טלטול הוא
 איקור דרצקן והולאה ונרקות לרקות דאורייתא — אבל להעציר ד'
 אונות נקל ונאוד הטעות כי צתחילה יאונרו כונו שנוותר הטלטול כן
 וותר פחות פחות נוד' אונות, ונתוך זה יבואו להעציר ד' אונות
 צפעם אחת דוק ותשכח כי נכון הוא. —
 ונעם כל האונור נקל לנו לצוא על חקר אצות נודוע גזרו צנוטנה
 שלא לתקוע שופר צר"הס צנוקוס שאין צ"ד אצל לולב התירו ציוס
 ראשון וצוננן הגונרא עשו להפך החונירו ונאוד על צני ארץ ישראל
 לכהוג וננהג צצל שלא לטוב לולב ציוס ראשון וצשופר לא גזרו?
 עיין תוס' סוכה סס ד"ה אינאו שהקשו כן, וכדחקו ונאוד צייטוב.
 אולם לדעתי הדצר ונוטכל עד"ז: צוננן הונטנה היה עוד אפשר לחול

ערצה בשבת ולא נתפשטה עוד ונראה זו צב"ל ח"י רק צצצצ, לפיכך
 עלה חיצו הסגון עוד את הערצה ונפני כן לא גזרו ג"כ על הלולצ
 שהיה חשוב וחציצ גם צ"ח"י הרצה, ויראו חילול שבת צנוקס שאין
 צק"ח"ן, אצל צונן הגורא סדקדקו שלא לקצוע ערצה בשבת ונטעם
 חציצות יתרה, והכל ונושנשין זה ויש לחוש לחילול שבת, ח"כ גם צלולצ
 שנוקור ליד הכל יש חשק זה, ולכן כנו שאין הלולצ דוחה לצני צצ
 ונוטעם ערצה נגע זו, כן לצני ח"י שקצלו פשיטותא דערצה וצצ
 קלא ידחה לולצ שבת, אצל שופר כדקאי קאי ח"ן זו שום השתנות
 ונזונן ונשנת לזונן הגורא.

הצנח לדינא ד"ט שני צדין זה לא נגררו צני ח"י אחר צני צצ ואלף
 שצבר צארתי ואפילו צקוריא נהגו צצ' יניס וקוריא הוא נקום שבלוחים
 ויולאים לשם רה"ש י"ח. וכן העיר צלדק הרנצ"ס ה' קה"ה פ"ה ע"פ
 דנוח"י לאלכסנדריא דרך אסקלון הוא רק ונהלך ח' יניס וקוריא הוא
 עוד קרוב יותר לח"י ונדוע נהגו לעשות י"ט שני? נשום דקיינו
 וקצלו עליהם לעשות כוונה אצותיהן ואלף כי ר' יוחנן קרי עליהן
 וגם חני נתתי להם חוקים לא טוים ירושלמי שהצאתי לנעלה
 (עירוצין פ"ג) צכל זאת חציצ על צניס ונחג אצות, וכל זונן שלא
 קצן השם נדחי ישראל חוצה על צני גולה לשנוור חוק השום לתרוייהו
 כנוור על ידי הצקיעות צקיעה דירחא ידעו כי יום הראשון דאורייתא
 ונשתוו צזה אל צני ח"י, ועל ידי ונחג לשצות י"ט שני יתנו עידותן
 שנגלו ונארץ אצותם אשר נטעם ילאה אליהם תורה, וכדי לעשות זכרון
 עולם כי הקציעות שצח"ל נוצע נח"י וכי עוד היום אגודים הונה
 צחצח נחלת אציהם ראוי שישנורו כחוק הספק הישן. והלא תראה
 שר' יוחנן עלנו אשר קרא לשני יניס טוים חוקים לא טוים אפ"ה
 גזר על הקרוצים לשנוור צצצ"ל הרחוקים רה"ש כ"א ע"א וענין חוקים
 לא טוים הוא הגלות עלנו כי אלו היינו צ"ח"י לא נלערך לכך —
 אצל נופני שאנו יושצין צח"ל צהכרה לריבין אנו לכך לעשות זכר יותר
 ולא נעתיק עלנו יותר ונארץ אצותינו. ועוד כי צאונת גלוי וידוע
 לנושכיל על דבר שאי אפשר לקצל עתה וישב הדעת צצציתת יום
 אחד לנוי שהוא נכנס ונחול אל הקודש ולריך האדם יום אחד לקדש
 חג ואל"כ יום אחד לקדש נפשו ורוחו ונצציתת החג וקדשתו וכן אנו
 הסופר פאומירד צובצני נוטר שלו (ומוקרו) פה"ת: ומוקרו (וערקע)
 כי זה הוא הטעם חגיגת שני יניס טוים אלל הנכרים. וצעות"ר כל
 זונן שאנו צגולה כפופין אנתנו תחת עול הזונן וכונה נוסכים ונצדילים
 ציינו וצין הקודש צנורונים ע"כ כולי האי ואולי! נוש"כ אותם
 השוכנים צ"ח"י די להם צקדשתת יום אחד כי תנייד הונה וקודשים
 לשנוים וכל עניינים הוא להתדצק צצכניה צנוקס שעיני ד' צו ונראשית
 השנה ועד אחרית השנה — עיין ערך קוד העיצור.
 חונת כי צקובה ונ' וצילה ו' ע"א ונשנוע דצינוי רצ אשך, ורצ
 חשי גופא דן את צ' יניס טוים של גליות כאלו נוסדו על הספק,

ויחויב וזה לכאורה שאז לא היו עוד הצבליים צקיאם צקציעות
 החדש, אולם צאלות אין הכוונה שם כי גם ציוני אחרוני צבליים היה
 י"ט ספק רק עיקר התקנה של י"ט שני היה ונתחילה ונטעם ספק
 וצונן אחרוני צבליים נעשה לספק זה סוף וגורר ולא קיינו י"ט שני
 רק ונטעם ונחה, אולם עיקר הונחה הוא נוסד ונתחילה על הספק
 לפיכך דנו ונחה זה לספק עיין ונגן אצרתם ס' תרפ"ח ס"ק ו' שבת
 ונשם סבי וצרכין על י"ט שני אע"ג ספק צרכות להקל ונפני שפורט
 הדין נוסד על הספק.

בקים צונה שהתחלנו רצין אז רצ אצין שהיה שבוה ליון וחזה ונארץ
 ישראל ציוני קיקר קאנטוטוטוטום צערך 352 לנתינס עם שאר
 חכמים הוא הציא ענוו תכסיקי קציעות, וקצלו ונונוו אציי ורצא
 וקצעו אז לעשות שני יונים לכבוד ארץ ישראל להראות כי אכן כיפני
 להו ונאז. ואף כי תולא צירושלנוי שבת פט"ו ונ"ג אמר ר' אבון יה"ב
 שחל להיות בחד בשבת היה מבדיל בתפילה א"כ ונטעם שלא חש ר'
 אצין לדחות ונטוס אד"ו וכן ראיתי צאלות ונקטין? לריך לוור דרצ
 אצין אור דין זה על זמן הונחה שסם נחלקו ר"ע ור' יאנועאל
 ציהכ"פ שחל להיות אחר השבת לענין חלצו שבת אס קרצים ציהכ"פ
 ולפיכך על אותו זמן שלא דקדקו עוד צא"ד"ו אור קצרתו. ועל דרך
 זה צירושלנוי יונא פ"ח ה"א ונה שנאסר תשניש הונישה ציהכ"פ
 צונחה שהוא שלא לנורך שהי צ"ק לריך טצילה וציהכ"פ אקור
 הטצילה? ואור צירושלנוי שהונחה נסנית קודם שתיקן עזרא טצילה
 לצ"ק ועיין צבלי ר"פ כל הכלים ציוני נחנייה צן חכליה נסנית ונחה
 זו והנה הרנוצ"ס עם שהוא אונור שהקציעות הוא הלכה לונ"ו כידוע,
 צכל זאת הוא כותב ונחות פ"א ונ"ז צפי' הונחה שחל לפענוים צאלות
 ציהכ"פ צע"ס וצחד צצצת וחולק צזה על הש"ס סוכה כ"ד ע"צ עיין תוס'
 צ"ט סס, וצלחס ונחה פ"א ונה' תונידין ה"ז שהניח דצרי רנוצ"ס צל"ע
 נגד הגו', דנווקו ונכיות כאלה באחרים? ונראה הדין עם הרנוצ"ס,
 שהרי וצואר צעירוצין ונ"א צציוני ר' עקיבא היה תעשה צאצ צע"ס ולפי
 הקציעות לא ב"ד"ר פסח א' אפשר? אלא צרור שהתנאים לא נהגו
 צא"ד"ו וצ"ד"ו כי זה הוא קעיק ונן פרטי חצון ונה שנדחקו צצבלי
 לאוקוני באחרים הכוונה שנהגו לפענוים באחרים. ועוד יתכן שדקדקו
 לפענוים שלא יהיו שבת ויה"כפ סנווכין ונפני התענית שקשה צע"ס וצא'
 צצצת תענית הפ"ד כנ"ל וצואר צקוד העיצור.

יא עתה ראוי לצאר פה עוד עיקר אחד ואס כי נראה לכאורה חן נדדך
 הפשיקות צכל זה נראה לונעוניק צנידון זה שהוא נחון ונאלות. וזה, כי
 לדעתי חצון הזנכים והקציעות הגלויה היה ציונים ראשונים ויוני ונשה
 ואילך חצון היוצלות והסוניעות לשצע שנים ושצע פענוים שצע
 עם סנת היוצל ס"ה חונשים חונשים. ולפי זה היה להס ונחזור גדול ג"כ
 של ד' סניעות הוא ונחזור סכות חנונה הנזכר צרכות כ"ט ע"צ וזה
 צגלוי אצל צקוד נהגו לחשוב צדקדוק. והנה כצד רונתי לונעלה (סוף)

ערך א"ב וקוף ערך אגדה) שהנוספר והחשזון וסכל הנוסער הוא קודם לכל ונחשב ונועשה צדרכי ונוקר ודעת, ורונחי ג"כ בערך אבות דר"כ שקדמוניכו חשבו ונ"ט ויודות סכזרח זהם העולם או כ' שערי צינה (לפי דעת הרנוצ"ן) שהקדונה לתורה הכוונה על חנוקים וניי צריחה הכוללים כל הטבע) ואנרתי ג"כ שקדמוניכו החשיצו את ונאות העונור לנואה כוללת כל התורה לפי שכלה לנואה זו חשזון ונספר ונ"ט יוניס ונספח ועד עלרת. גם צתורה ונזואר שנופכי העוכס על חקרן חשזון השנויעות והיוצלות היינו החשזון של ונ"ט שניס ילכו ישראל לגולה לנוען תשצת הארץ את שצתותיה וישחקו עליהם כל ונשצתיה. וטעם לזה כי צאין חשזון וספירה חפס כוסף הנושצעה צקדרי הזוננים וקדר הקורות, צאופן שהעם יהיה לשונלה צקוניהם כי צאין חזון לחשזון יפרע עם ויחדלו פרוסי הזוננים צישראל כונשפטס. איפוא לזאת הצאתי לנועלה צסם הירושלנני שהיה חשזון קצוע הגלוי על פי חשזון השציעות וזה צאנות קציעות של אחרים שחשצו תנויד צפסיעות לשציעות, וקוד העיצור היה ונקור לשרירים אשר ד' קורא אליהם ואשר עצור זה שערתי כי קראו את האנשים שלא ראו לכנס צקוד הקצלה צסם אחרים. ונהגו כ"פ כאחרים כנזואר צונכות פ' י"א ונ"ז וצרוצ"ס צפירוש הנושנה שחל צאנות יחכ"פ צערצ שצת וצא' צצצת — והנה אנורו ג"כ צנודרס רצה פ' צהעלותך שונלות הנונורה עם שצע נרותיה לא תצטל לעולם והכוונה לדעתי חשזון השציעות ונוספר הנונורה ונ"ט שהיא עיקר הכל עיין ונכות כ"ח שצוננורה היו כ"ג צציעים י"א כפתורים תשעה פרחים שצעה נרות ק"ה ונ"ט.

וכן הוא ונספר יוניס עוצים צשנה לצכי צצל שאנו נוהגים אחריהם כ"צ יוניס עוצים י"ח ראשי חדשים, ט' יוניס חנוכה ופורים,*) ולצכי א"י חקרים ד' יוניס של י"ט שני כי צירושלנני תענית פ"ד ה"ג ונזואר צשנואל א' כ' שגם צא"י היו שני יוניס ראש חודש צקדושה. יתכן אם כן שצצציל לעקות זכר עולם לאור חשזון שצעת היניס ונוספר ונ"ט. ונאורות צשנה הקפידו גם צא"י שהצצילים יתנהגו צונכהג אבותיהם נוחי נפס לזכור צגולה חשזון הנו"ט והיוצלות והנונורה וכל הכלה אליה צרוניזה. הן זה ונלאתי רחתי צונס' קופרים פ' ט"ז ה"י אנור ר' יושיע צ"ל אכל וניוני לא הסכלתי גו ספר דאגדתא אלא חד זונן אסתכלת ואסתכחת ונאה שצעים וחונס פרסיות צתורה כנגד שכותיו של אצרהם אצינו דכתיב עליה לנורים שבית שבי לקחת ונתנות צאדם, וכתיב האידים היצדירל בעיניקיים הלכך קצעו ונאה ושצעים וחונסה קדרים צתורה צכל שצת ושצת עולת תנויד כלונור שבית שבי הוא רנו"ז לנוכין שציעות ושצתות כי שב צארנוי שצע וכן שצת ה"א ד"ס הגדול צ"ע כ"ק י"ס עולה ש"ק"ה

(*) ולפי ע"ד כ"צ יוני הנוועדים צנולה עם הוה"נו נגד כ"צ צציעים, י"א ר"ח זולת ר"ה נגד י"א כפתורים ט' יוניס חנוכה ופורים ונ"ק אחר החורצן נגד ט' פרחים, ז' יוני הנוועדים העיקרים ונ"ח נגד ז' קני האננורה, ואלו הם צפסח צ' יוניס צחמילה וצקופו צקוכות צ' יוניס צחמילה וקוף, שצועות יום אחד ר"ה יום א' וי"הכ.

כלומר לתכלית חשצון השנים לשק"ה ימים התנהגו בני אדם ראשונים
 בחשצון השצעיית וזה רנו ונתנות באדם כלומר אדם הראשון ולפי
 שקגולת אדם הוא אצרהם והוא חלק שנותיו לשצעיית כי קע"ה = כ"ה
 פעמים שצעה, ע"כ ונלאו סנוך וזכר לאצרהם צכל קדרי האונה הנצחרת
 להיות עם קגולה וגוי קודש על דרך שאצאר.

א"ד"ו. אדם הגרול בענקים.

צירושלנוי שצת פ' ע"ז ה"א וצמוס' קופרים פ"ט אונר ר' יהושע צ"כ
 וניווי לא הסתכלתי גו ספרא דאגדתא, פעס אחת הסתכלתי ונולחתי
 כתוצ קע"ה וננין פרשיות צתורה כערך השנים שחי האדם הגדול
 צענקים הוא אצרהם אצינו סנפטר צן קע"ה שנים. הנוכוון צזה לדעתי
 כי ונלא תקן ונשה לישראל לקרוא צתורה לפענוים, ונלא צא עזרא
 והרצה עוד לעשות תיקון לדצר קריאה צרצים, היה תיקון זה ונכוון
 להועיל לא לצד לעשות רושם וסינון צלצ השונועים, לנוען זכרו לצכר
 עולם דצרי תורה שנתנו צסיני; כי אם גס לצכור ע"י ונשה זה וננין
 השנים החדשים והיונים. כי צתורה ונפורש כונה פענוים לכנות היונים
 טווצים צסם מקראי קודש וננה זה שם ונקרא על אסיפה אנשים ונשים
 וטף, לאיזה תכלית יכנסו להתאסף יחד, הלא יוכלו לחוג חגייהם צציתם
 ולשנוור עונג ושנוחה צתוך אהלם ככתוצ ושנוחת אתה וציתך? אלא
 לשון ונקרא קודש ונורה על חיוצ הקריאה ציום קודש לקרוא ונענינו סל
 יום לנוען ישינוו השונועים לצ לונות ד' צרה להאיר עינים עורות. ולזה
 כונו שהחגים לריכים אל וננין וחותות היונים והשנים וחשצון הקציעות,
 כונו שתרגם חונקלוס על וידצר ונשה את ונועדי ד' אל בני ישראל ית
 קדר ונועדיא ואלפיכין (פ' אונור). והנה קע"ה פרשיות עושים צחשצון
 אחד ונלא ונלא חקר ג' שנים ונולח צאופן שאם קראו שתי פענוים
 קע"ה פרשיות נשלנוו שצע שנים כוונין שנוטה שהולרכו לונות,
 ולצקוף שצע שנים קרא הנונך את פרשת הקהל, ויש צזה תיקון גדול
 לידע שנות הנועשרות לכויין על פי קריאה כזו שנת הנועשר, ראשון
 ונועשר שני צשתי שנים, וצסנה שליטית ונועשר עני, שתי פענוים כסדר
 זה צצבו, וצסנה שציעית ידעו ע"פ זה לעשות שנוטה. וזה החשצון הוא
 ונוש כאחרים אשר חשצו תוניד חודש אחד ונלא ונלא חקר צדרך קל
 להצין חשצון הזנוים לכלל הנוון ישראל — והנה שם ענקים הוא ונורה
 על דצר החרוז צקדר נאה כונו ענקים לגרגרותיך צאחת ענק ונלאורניך,
 ויען שהיה אצרהם ונפורקס לתוכן ואלטוגנין גדול יחקו לו עם שניו
 קע"ה קידור זנוים כאלה להשיצ לצ צנים על אצות ולצ אצות
 על צנים להתנועע קציצ נקודה ונרכזית זו צכל ענינים. ונלצד
 זה צצר כתצתי לונעלה שאדם הגדול צענקים עולה שק"ה כוונין

אדם הגדול בענקים

ענות החונה ונהגו בחשבון ונהלך הנואורות זלנעה לקיים והיו
 לאותות ל'ינוים וסנים אצל צפרהסיה נהגו בחשבון ונחזורים
 הידועים ונוצנים לכל על פי קריאת התורה והשלנותה פעונים
 צבצב שנים ואף על פי שציעור הנועקר היה צפסח צסנה שציעית
 עיין להלן צכל זאת תשלום הפרשיות היה צקוף שנה שציעית וגם
 חשבון קוד העיצור (עיין ערך זה) וניוחס לאצרהס אצינו האלפטגנין
 הגדול אשר ונרגליות של לוארו נתלית צגלגל חונה.* והיה כתוצ ענין
 זה צספר אגדה לפי שתכלית ההגדה הוא לדרוש צרצים וידי שצת
 צצתו, כפי ענין ותוכן הפרשה, וצפרט ונינות עזרא ואיך, ונאוד ונאוד
 הוכרחו לתקן תקנות כלליות כאלו, לידע צצירור עונת הנועשרות, כי
 עזרא וצית דינו וכל אנשי בה"ג ונאוד שנו עיניהם על תיקון הנועשרות
 והפרשתם וציעורם צזונס צסנה רציעית ושציעית, ואנר ונלאכי: (אשר
 אנרו עליו או דרך ונלימה או צדרך ודאי ונלאכי זה עזרא ונגילה ט"ו).
 ל'וניי אצותיכם קרתם ונחוקי ולא שונרתם, קוצו אל'י ואשוצה אל'יכם
 אנר ד' לצאות, ואנרתם צונה נסוצ? היקצע אדם אל'הים כי אתם
 קוצעים אותם! ואנרתם צונה קצענוך? הנועקר והתרונה — צנארה
 אתם נארים ואותי אתם קוצעים הגוי כולו, הציא את כל הנועקר אל
 צית האולר, ויהי ערך צציתי וצחכוכי כל צזאת אנר ד' לצאות, אס לא
 אפתח לכם את ארוצות השנוים והריקותי לכם צרכה עד צצ'י די (ונלאכי
 ג) וזה וצואר שכל הצרכות והקבלות תלויות צהצאת הנועשרות צזונס
 אל צית האולר, להחזיק בהכנים הנוחזיקים צתורת ד' וכן הלויים
 והחצרים הצאים צנוענוד וצסליחות עיירות ישראל לירושלים כדי לשנווע
 קציעת ההלכות והתקנות עיין ירושלמי סוף קוטה.

והנה לא נזכר כלל שהענידו קוטרם ונונוים על גצית התרונה
 והנועקר, וצודאי הציא כל עם ונרלון טוצ כי ידעו ושנועו תניד קריאת
 הפרשיות צכל שצת וידעו לחסוצ חצצכות צעונתן ועיין קוטה ונ"א ע"א
 שהנוך היה קורא לפני הקהל כל פרשיות הנחולות לצונן וקראו צקוף
 פרשת הנועשרות כי תכלה לעקר ע"פ כל הצבור צפ' ראה להזהיר את
 השוועים שפרטו הנועשרות כתיקון, ונצואר צונסנה ונעקר שני פ"ה
 ונ"י שתי פעונים צסצוע היה הוידוי והציעור ערצ י"ט ראשון של פסח
 צסנה הרציעית וצסנה השציעית ונ"כ היו שני ונחזורים כוהגים כל אחד
 ונ"ג שנים ונחלה ונראש השנה עד חג הפסח של שנה רציעית ונעס עד
 ראש השנה של סוף שנה שציעית. תצין צזה לצאר כונה דצרים סתוונים.
 ונצואר ונגילה נ"א: עזרא תיקן לקרות קבלות של תורת כהנים קודם
 עלרת וקבלות של ונסנה תורה קודם ראש השנה וקשה ונה טעם לתקנה

* עיין ויקרא כה פ"ד אנר ר' נתן אשא דעי לונחוק ונחשבין לשמו של אצרהס אצינו שצא
 ונחוק ושס פ' כ"ט כל הנלים שצני אצרהס עושים כדאי הוא לכפר עליהם דכתיב יהושע
 י"ד ושס חצרון קריאת ארבע האדם הגדול בענקים כלומר ע"י חשבון השנים וחודש תשרי
 ונאזנים הנוכפר נעשו כל ישראל חצרים = חצרון צא"א שדר שס.

אדם הגדול בענקים

זו? חבל לפי השערתו צורר הדבר ופניו שעלרת הוא זונן ציטול התצואה
 ורחש הטנה זונן חסיפת התצואות זונן הכרי טצטדה לתוך הצית, וכבר
 הראתי שהקבלות והצרכות נושכו זון הפרשת הנועשרות ע"כ קראו צטני
 זוננים אלו את הקבלות להורות על הפרשת וועשר צזונן הראוי.

ב צונטה וועשר טני טס זכן צסוף סוטה וצואר שיזחנן כהן גדול ציטל
 וידוי וועשרות וצנינו אין אדם לריך לטאל על הדוואי ופני שתקן זוגות
 הגזות את הנועשרות צזוע רונה וציד חזקה, והוא ראשית וועשה
 הלוקים הנוגסים את העס לעשות לרק ואין טוס חטט על ניאון כתינת
 הנועשרות עיין ירושלנוי סוף סוטה פ"ט ה"ג.

וקשה נואוד לונה זה ציטל הודיו? ופני טעד היום היו הנותנים תלוים
 צדעת עלווס והפרישו על פי הקריאה צתורה צליצור את כל ונתנותיהם
 ולפיכך ראוי להתודות ולתת תודה לטס; חבל וואחר שהכתיב יזחנן כה"ג
 לבוף צחזקה ודקך כגיטה לחטוף הנותנות ח"כ לא שייך תודה ושצח על
 דבר הכיתן צע"כ ופני זה ציטל יזחנן כה"ג את הודיו וזה ג"כ לגכאי
 ע"פ.

וואותו זונן כראה צורר הטחילו לתקן לקרוא את כל התורה צטנה
 אחת כי אין לורך עוד לקינוים צפרטיות לחטצון הזוננים. וצצבל טלא
 ונטלה טס יד עזרא וועיקרא לא נהגו כלל צתיקון פרטיות אלה ועוד
 יקודס צכין הצית אפטר שקראו כל התורה צטנה אחת ועיין צונטה ספ"ד
 דנגילה: ודצה וטה בו' ונלות לקרותן כל א' צזוננו.

ג הצין צזה לייטצ שאלה גדולה טענדו עליה חכוני זוננו כי צונגילה כ"ט:
 וצואר טצני ווערצח נהגו להטלים התורה צכל טלט טנים אשר וועטס
 זהו הטקיכו איזה חדטים לנהגו כונטה זה, צאוורס לא טוצים אכחו
 וצני ארץ ישראל אשר נהגו להטלים התורה אחת לטלט טנים! ואחרים
 חולקים ואוונרים כי לא כונלא וננהג זה צזוננו צארץ ישראל, ולי קשה
 עוד שהרי וצואר קדר פרטיות טלנו צטס ר' יחק נפחח שהיה צא"י
 טאפטר לחול פ' טקלים צקדר כי טשא וקדר ויקהל ונגילה כ"ט?

ע"כ כראה צורר טרק עד יזחנן כה"ג נהגו צני ווערצח ונכה זה
 לתכלית הכ"ל, וגס אותם טהלכו ונא"י לאלכסנדריא נהגו כן כווצאר
 צונקעות ר' צנינון ד' י"ו טצנינו היו צאלכסנדריא טני צתי כנקיות אחת
 לצני ארץ ישראל אל שאמיין ואחת לצני צצב אל עירקין, צני צצב
 ונטליונים התורה צכל טנה חבל צני ח"י צכל ג' טנים, ולונה זה? ופני
 טונטה אצותיהם צידהם ניוס טצחו יהודי ח"י ציוני אלכסנדר ונוקדון
 סנווך לצנין צ"ט לאלכסנדריא, הוכרחו לעשות סיונים להפרשת
 הנועשרות, ועוד אחר שתקן יזחנן כה"ג הכפייה, ידו לא ונטלה
 צאלכסנדריא ונשארה הטקנה על תוקפה. ולפיכך אונרו צונגילה טס
 בני מערבא ונקי לטלט טנים ולא אונרו צווערצח כי צאנות גס צווערצח
 נהגו וזונן יזחנן כה"ג ואילך להטלים התורה צכל טנה, ורק צני
 ווערצח טהיו צאלכסנדריא נהגו כונטה קדום ועיין צירושלנוי ונגילה
 פ"ד ה"ג הלועזות לא נהגו כן לחלק הקריאה ונוספר הקרואים אלא

אדם הגדול בענקים

אחד קורא לבדו כל הפרשה כולה והכוונה על המוציאים צאלם סקנדריא שקראו צלקון יונג וסם צירושלנוי נראה כי סיכווי נוספר הקדושים וקריאה צכ"א פקוקים, היה תלמי זנוכהג ונקוונות, ואם היו צקיאם סיקראו כולם או רק אחד, ועיין סם פ"ג ה"א דציני ר' יונתן היו בואגים עוד צליזה ונקוונות לקרות צחוונסין כצני לונצרי צא"י עד סניחה צהם ר' יונתן ואקר והחנייר עליהם לקנות ספר תורה שלם, סנו"כ סדצר זה של סדר הקריאה ל"א התפשטה אז בכל ישראל. ורק צצצל סכצדו ונאוד את התורה (סצת קי"ט) ועיירות גדולות צא"י צודלו קראו דרך סדרים שלנו ועשו סעודה לגורה של תורה — איפוא לזאת אתי תונה ונאוד ונאוד על סני גדולי דור רס"ל ורל"ה צברס חנוד ח"ו ל"ד 251 ספלפלו אס סדרים שלנו סצד נודע לצני צצל והציח רל"ה ראים וונה סנוכר צמיס ב"ח פ' קדושים ופ' לו ועל זה טען רס"ל טסס הכוונה על ספרשה הנותחלת קדושים תהיו ויקרא צראשית י"ט וכן פ' לו את אהקן ראשית פ' ו' צספר ויקרא — על זה אתי תונה סנעלם ונהס גנורא ערוכה צנוגילה כ"ט:

וסס ל' ע"א צסנויני עלרת קורין וזאת סצרכה וצצרכות י"צ ע"צ צקשו לקצוע פ' צלק צק"ט ועוד צנוגילה ל' ע"צ צסס ר' אלעזר צר"ט סהיה צא"י לקרוא סקללות קודס עלרת צתורת כהנים וצנוסנה תורה קודס רה"ט כונו סטהגים אנהנו?

גם ונה סרלו קלת לוונר סנואלא צגנורא מערבא סאין הנוכוון צו ארץ ישראל כונו סאונר צעל ונאור עינים פ' י"א על ונטרא צנוערצא סהדא רצה פרת, הול ללל לורך צכדון שלנו, וגוף דצרי ונ"ע תוונתים סאסר אצאר צערך עין עיטס.

כללו של דבר נראה כך: לפי ס"ס צצלי צ"ק פ"צ ע"א הקריאה צתורה הול ונכהג סנההג ונהס וקוונסו זאת דורסי רסוונות על סבתוצ סונות ט"ו וילכו סלסת יונים צנוצדצ וכל ונלחו ויסי סלל ילכו ג' יונים צלל תורה (ע"פ הונסל סידוע יום אחד תעוציה יונים תעוצד) ונוללל לפי זה ססברת לקרוא צצ' וה' וצצצת. ויטעיה אונר סוק סספר ותיה ונדי חודס צחדסו ונידי סצת צצצתו יצול כל צסר לססתחות לפני ד' ולא על חנס קרא ונהס אסיפת העס צסס ונקרא קודס. ותקן עזרא י' פסוקים לדעת סצצלי כנגד עשרה צטלנים ולדעת סירושלנוי תענית דפ"ה כנגד עשרת הדצרות. וצנוסנה ונגילה כ"א ע"א צצ' וה' ונוכהג צצצת קורין סלסה, נראה נגד כהנים לויים וישראלים צ"ק סס, או נגד ססכמה סלל יהיו ג' יונים צלל תורה. צר"ה וצחול הנוועד ארצעה (אפסר נגד ד' תקופות וראשי סנים) צי"ט קורין חונטה אפסר עצור חונטה יונים טוצים סנוותרים צאוכל כפס ונלצד יום טוצ זה סקורין צו, כי צכלל סס ססה וציה"כ קורין ססה נגד ססה חלו, וצצצת ז' נגד ז' יונים טוצים עס יום סכיפורים כדי לקצוע ידיעה זו צלל הנוון ולעשות רוסס לאוזן ססוונעת. וצגנורא נתנו טעס אחר ע"ט. ולא כוכר צנוסנה ותלנווד סדר הקריאה צפרסיות וכונה קוראים יט, כי צירושלנוי ונגילה פ"ד ה"ג וצוואר סצצצבור סלל ידע רק אחד לקרוא הול קורא כל ספרשה וסס כוכר ג"כ ונחיוצ עסרים ואחד

אדם הגדול בענקים

פקוקים לאותם שאינם צקיאים; אבל הצקיאים צודאי נהגו כנו-שאנחנו נוהגים לקרוא כל הקדר ודצר המודע לרצים לא הולרכו לכתוב צנוסנה וגנורא עיין תוי"ט צהקדונה — אפס זה התיקון שיש לנו שאחד קורא כל הקדר ואפ"ס יש הרצה קרואים, כראה קלת כשני דצרים קותרים כי רק צצקיאים לקרוא נהגו ונקודם לקרוא כהנים לויס וישראלים כד- שלא יצואו לאכלווי, אבל צחין צקיאין קורא אחד ואנו נוהגין לחונורא ונשני לדדים — עכ"פ הרחמו בכל זה לדע כי השצון הנוחזרים לשנוו של הצרסם צתרתו צדרך הפשטו ע"י הקריאה וצחשצון הנסתר לפי ונהלכי הנוחזרות. וח"א היה לו ונגבליות תלויה צלווארו שנתלית אח"כ בגבל חונה לחשצון ינות השנה ויתכן כי צעצור זה נתקן לוור צכל שנת שונצרכין המודע אחר הקריאה צתורה הברים כל ישראל ע"ס הצרון ונקום ח"א האדם הגדול צענקים.

אדם, אתם קרויים אדם צ"נ קי"ד:

עעס לקריאת עס אדם יש צו ונחלוקה, יוקף לרוויים אונר ונפמי שאדם הראשון לוקה עפרו ונאדונה אדוונה, והחכס געזעניאוס אונר ערך אדם, שצלשון כוטיים (וטינפייער) נקרא אדם, תאר יפה ולדעתי חין זה צרור כי צאונת צעס הכוטיים הנוראה אדוונה היא היפה צצונראות ולפיכך ונויילא נוכל לוור כי עס אדם שפירושו יפה הוא על עס ונראה לדונינות.

אכן לדעתי נגזר עס אדם ונשורש דון טוויגטן רוהטן צהקדונת ח' בנוו חסכול, אזוכע ובדוונה, וראה צרורה לזה הוא כי צפ' צראשית צקדרי הצריאה נקראת האדונה כל ששת יוני צראשית צסס אר"ן, ולצקוף אחר שכצר נגונרת כל הצריאה כתוב רוטס האדמה וכן לעצוד את האדמה. ולזה זה סינה הכתוב פה טענוו לקרוא את הארץ אדונה?

לדעתי ונפמי שצעת הצריאה היתה הארץ עוסקת לשנווע דצר ד' ונלהוליא כל הצרואים על פני הצל על פי ונאונר הצורה עולם ית', לפיכך נקראת ארץ ונשורש רון בנוו שאונרו צצ"ר ארץ ונפמי שרלתה לעשות רלון קונה; אבל אחר שכצר נגונרת כל הצריאה והארץ שצתה ונלהוליא צריאות חדשות אונר הכתוב ואדם חין לעצוד את האדונה כלונר שהארץ נעשה ונעתה דוונות (דיו ערדע רוהט). וע"כ ונעשה הויה נקראת הארץ אדונה, והאדם הויעז עליה והוא דוונס נקרא אדם, לחורות כי ונעתה נגונרת צריאת שנויס וארץ, והאדם ונחויצ לעשות צשכלו, כי האדם וולד הטצע חין לו טוס כלי ונעשה חכונה ונולאכה כדרך כל חיות ועופות, טיוכלו צנצעס לעקוק צחכונת צנין ציתס בנוו השנונית והצורה והכונלה ובדוונה, אבל האדם יחויצ לעצוד אדונה וולד שכלו שחנכו השס להתצוקן בצריאה ולהטיצ ונעסיה צחכונה וצצחירת נפשו הויה.

אדם, אתם קרויים אדם

אתה תראה כי אונקלוס תרגם ויהי האדם לנפש חיה והוא האדם
 לרוח ונוולללל זה קשה ונאוד ונדוע צחר הוותרגס פה צתרגוס קאינו כלל
 ע"פ פשוטו? ונפני סידע אונקלוס כי סס אדם גורה על השתיקה
 והדווננות, ורק וולד זה סנפח ד' צאפיו נסנות חיים היה לנפש חיה ונה
 היא נפש החיה סצאדם אשר וולין צפרטי? לפיכך פירס אונקלוס זה
 ואונר אחר סנפח ד' נסנות חיים צאדם הדוונס סוב לא היה דוניה
 תהילה, כי אם היה לרוח ונווללל, כי הדיבור הוא עטרת תפארת לראש
 אדם וסיון לרוחו ונפשו אשר יעוררו אותו לכל יעונין ידו צללחת ויהיו
 ידיו ולצו לכל אנוכה לעשות גדולות צארן.

תצן צזה ונה סאונר הכתוב סס ו', ג' לא ידון רוחי באדם לעולם
 בשגם הוא בשר, ונלחלו הונצארי' לצארו אולם לסיטתי פשוט ונאוד כי
 הסס צרל את האדם לנפש חיה ורוח ונוולללל כדי סע"י דיבורו וליא סכליות
 ולינוודיות, ויטיצ את הצריחה להסכיל צה ולצחון כונה כאה רוחו
 ונסנותו, ונפשו יודעת ונאוד לזכך אצרי גופו צוידות נכונית, והוא סוין
 אדם עשה צהפך, סתחת סהיה לו לזכך גופו צעצור סכלו, העכיר סכלו
 לטות גופו ונעשה סכלו עצ ונוגוס לפיכך אונר סכ' לא ידון עוד רוחי
 צאדם צסגס הוא (הרוח) צסר, נעשה ונעוזה ונוכער כצסר.

ב עתה אצאר ונה סאונרו מז"ל צ"נו ק"ד ע"צ ר' סונעון צ"י אונר קצריהס
 סל ככריס אינס ונעוואן סאונר יחקאל ל"ד ואתן צאני צאן מרעיתי
אדם אתם, אתם קרויים אדם ולא אומות עולם דצר זה נסתר ונונה
 סאונר ר' ונאיר ססדרין כ"ט, וע"א ג' דצכלל אשר יעשה אותס האדם וחי
 נכלל גם הנכרי שעוסק צתורה ונדחקו הונפרסיס לחלק — וצכריתות
 ה' ע"א אונרו סוני סקך ון סונן הונסחה על עכו"ס פטור סאונר על
 צסר אדם לא ייקך ואין העכו"ס קרוא אדם עיין רנוצ"ס פ"א נו"ה כלי
 ווקדס וצהגה סהקסה על זה — ונולצד זה נאונרו עלינו סכוניס גדוליס
 סלא יאונרו דצר זה לעיני הצריות אשר אין לו סחר, כי איככה נוכל
 ונראה צלער סכתוציס סיעונרו לנגוס וצלער יסראל אשר אונות עולם
 ונוכין אותס צעצור זה?

לפיכך אני ונתפלל כי לא ציארו הונפרסיס צנו"כ דצרי מז"ל צנוקוס
 זה ואלו ססתדלו לפרס הדצר על צוריו אפסר סלא גדלה כל כך ססנלה
 — טעונו סל דצר יוצן אם נסגיח על פני כל הונאונר סס ואיזה סכרה
 סכריח את סכוני ס"ס לדצר ככה דוקא צנוקוס זה? כך הוא סגנון סס"ס
 סס אחר סנחלקו הרצה צדין אם ונסדרין לצעל חוצ, כלוונר אם הנוסה
 צא לקחת את כל ונה סצידה סלוח לפרעון חוצו, הדין סנוקדרין סחפליס
 ונוניחיס ללוח כל סחפליס סלריכיס לו להחיות את נפשו. ועל זה ונוצח
 ונעשה: רצה צר אצוה אסכחיה לאליותו דקחי צצית סקצרות סל נכריס
 אונר לו (לאליותו ונהו סיקדרו לצ"ה? אונר לו אליהו גונר מיכה מיכה
 ונערכין, גצי ערכין כתיב ואס ונדך הוא ונערכך, וגצי צ"ח כתיב וכי ימוך
 אחך א"כ ראוי להתנהג צרחוניס ולקדר כונו צערכין. עוד סאלו ונכין לערוס
 סלא יתרוס? סנאונר ולא יראה כך ערות דצר — אח"כ סאל רצה צ"א

לחליהו לאו כהן הוא ונר נאחי טעונא קאי בצית הקצרות? אונר לי
 לא ונתני ונר קדר טהרות דתניא רש"ז: אונר קצרי נכרים אינם
 וטעונאים דחתם קרואים אדם ולא אה"ע ע"כ. והנה ונאוד יש לתנווא,
 והלא כלל צידנו לא צטונים היא ואיכבה שאל רצ"א שאלות הלכיות
 ונחליהו? ועוד לונה עונד חליהו על צית הקצרות של נכרים והלא
 היה לו עולם וכל לעונוד שם ולא צנוקוס טעונאה? ועוד איה
 שייכות יש לשאלה שנייה ערום ונאו שיתרום אל דין ונקדרין לצ"ח?
 אצל צאנות הדצר צרור כי חז"ל דצרו פה צקוד וצרנו כפי אשר
 יחייצו חידות חכמים צכ"ו, דע כי וננהג צני קדם וציחוד צארץ
 ונארים שצאם לא יוכל הלוח לשלם חוצו לנטשה צו אז הלוח ונטועצד
 צגופו לנולה לכל דצר אשר ירלה ואם ונת הלוח השות יש לנולה
 לננוע וננונו קצרו צאופן שהרצה פעונים נשאר הפגרים ונתים צלי
 קצורה ופני שלח יכלו היורשים לשלם חוצת אציהם, והיה צעצור זה לער
 גדול לקרוצי הנות ונאוד, ולא הועיל. (עיין פונקע ערך Sepulorum)
 לא כן צני ישראל רחונים צני רחונים אלהם אונרה תורה לא תהיה
 לו כנטשה ונעולם לא ננאל דצר נוכוער ואכזרי כזה צן היהודים
 אדרצה אלל היהודים הכלל ונטלטי דיתוני לא ונטעצדי לצ"ח וכן
 נולה על פה לנו"ד טעצודא לאו דאורייתא אין היורשים ונחויצים
 לשלם חוצ אציהם וכדוונה עוד הרצה. —

ועתה הדצר צרור כשונש צלהים שצטעה טעקו צדין ונקדרין
 לצ"ח צצית הונדרש, השכילו לכתוב חידה כחונדה זו: חליהו שהוא
 ונלאך הצרית וטונר ישראל שלח להתערב צגוים וצאכזריות שלהם
 עונד על צית הקצרות של נכרים כלונר על וידת הגוים שנוהגים
 צצית הקצרות לננוע הקצר ונולה שחייצ ונת צנשו — אז שאל
 רצ"א על הדין היפה שצישראל לקדר לצ"ח וניין לנו זה, והטציצו
 גונר וניכה וניכה ונערכין כלונר ראוי לצ"ד להטגיח צדקדוק, כונה
 יערוך הנולה ליקח ונן הלוח ואם ונת צודאי אין לו רשות צגופו.
 ואח"כ שאל עוד צחכונה, וניין לערום שלח יתרום כלונר וני שאין
 צו כלום לכקות ערותו הוא אינו נוכשר ואינו ונחויצ לתת תרונה,
 ונונילא גם הלוח שאין לו כלום לא ירלו וננונו גדולות לתרום תרונותו —
 אח"כ שאל רצ"א לחליהו להגיד לו הטעם לונה הוא עונד על קצרות
 של עכו"ם ואינו ירא' ופני טעונאה כלונר ופני טעונאה הנידות?
 והטציצו חליהו: קצרי נכרים אינם וטעונאים כלונר וני שרואה אכזריות
 של גוים לא ילונוד ונחם, כי רק קצרי ישראל וטעונאין אס ככה יתנהג
 איש יהודי עם חצרו, טעונא אחרים, ויהיה אקור להתחצר לו; אצל
 עכו"ם רחוקים הנה ונאנתו ונאוד, ואין לחוש טענהגיהם העגוכים
 יעשו רוסם על צני ישראל; אדרצה ונח גופו ידעו צ"י כונה גדולים
 דצרי תורה וחכמים שהזירו ונאוד, לצל נהערב צנו — ואל תשאלני
 הלא דין זה הוא הלכה פסוקה שקצר נכרי אינו וטעונא צאחל ואם
 הדצר רק ונליאה אין נוכל לפסוק דין וללונוד ונדצרי אגדה הלכית?

אדם, אתם קרויים אדם

לא תאמר ככה כי צאונת כצר אונרת הנשקט ידיים ספ"ד לכלל גדול, שענין הטוונאה הוא כערך החציבות, וכל דצר החציב יותר, יותר הוא נוכסר לטוונאה, וזה נוצר לכל נוסכיל כי לפום חריפתא נשצפתא, וכל הגדול נחצרו יצרו גדול ונוכו, וכל האהוב יותר, יותר הוא שכוה, אם החלה הנריצה. סכן הוא נוסרש צעצע כאשר אונר החכם אל תאצו יותר ונדאי פן תנקשו צהפך וזהו ואונר ר' יוחנן צ"ז סס צידים פ"ד, ספרי הנורוק שאינם חציצים אינם נטונאים (ואינם נטורים) אצל ספרי קודש (טנטהרין) לפיכך הם נטונאים. ולכן קצרי עכו"ם אינם נטונאים ופני שאין צונו טהרת הנידות ולא כלוד נהם — ואליהו נציא ראה לזה וכן הכתוב ולתן לאני לאן נרעיתי אדם אתם כלונר אתם היו רכים ואהובים כלאן, לפיכך אתם קרואים אדם, כי בקרב לבכם נרגש לב אדם צעל רחונים; אצל לא אונות העולם שאינם צעלי רחונים כאשר צלשון אשכנו נקראת החכינה צתורת אדם (הומוניטעט ונטיא-יקיטי) בן נפורש סס אדם צדצרי חז"ל אתם קרואים אדם (ויזהר ייד הומוני).

ונלמד זה ידוע כי הגוים הקדוונים נהגו אכזריות צכל אדם אשר לא ישצ צענוס וצארלם, ואפי' החכם הגדול אריקפו התיר ליונים ללחום ונלחנות עם עונים אחרים רק ונטעם זה ופני סעונים החולים נקראו במרבצרען, כלונר אין להם השתוות עם היונים ונאחצת אדם ופני שהוא אדם וללם אלהים לא ידעו כלל.

לפיכך היעצ אשר דצר: אתם קרואים אדם כי אין היסודים נוואקים צכל שאר צני אדם וכל אדם יש לו ללם אלהים אם הוא נותנה צנידות צני נח. ועוד כי כל האונות דינוו סנוקורס או נואצן או נועץ או ון הצהונה וכדוונה סגעונות הרצה; אצל עם ישראל אונר כי כל ויין אדם נוקור אחד יש לו והוא אדם הראשון, ולפיכך אין לך אונה ולשון אשר נחזיקים צדת הישנה והטהורה סנתנה לאדם הראשון כישראל, אשר צעצור זה נקראו צני ישראל צפי האונות דיוו ודוואסאןאנה לגודל אהצת הישן אשר לא יוליו ופני חדש לפיכך אתם קרואים אדם ולא אה"ע. —

ועוד כי ישראל דונונין לתשועת ד' והם צאונת לאנו של הקצ"ה וכל נוגנות תורת ישראל היא לטהר ולזכך ויין האדם להטיב דרכי השכל עם הנידות הטובות הנטועות צנפס החיה, היא רוח ונווללח הנודצר ונתוך התורה אל כל אונות עולם לפיכך אתם קרואים אדם. אשר וזהו נוצר צאר היעצ כי כל איש ואיש הצא נוארן דחוקה אם הוא נותנה וננהג אדם (הומוני) נקרא צפי חז"ל צדין אדם ולא דוקא ישראל כי אם כל שעושה ונוהג חקד ורחונים כתורת ישראל עם הצרות — ור' נואר קרא ג"כ את כל ככרו העוסק צתורה צקס אדם כדון וכדת של הלכה, ונה שאנרוו הסך נוסנון הנשמה על עכו"ם אינו חייב הוא צרור שהכוונה על וי שאינו נותנה

צתאר אדם רק צתאר צעלי חיים העולמים כעכו"ס*) — וצחנס שפכו
 עלינו צו וכו' ציון וקף. — הכלל צזה כי גם הנכרי נקרא אדם ולכל אלהים אשר יש לו שם
 בשלטה: ללם, דנות, אדם, כי ללם הוא ענין הנפש השכלית אשר היא כלל
 שלל יצין איש ונשות נפשו ולזה נקראת ללם אלהים כי כונו שלל יראה
 אדם אלהים צעין חוקית כן לא יראה רק ידע אל נפשו ושכלו. אדם הוא
 כבוד האדם צגופו ולורתו באשר אונרו כי האדם הוא עולם קטן ופני
 שהוא פרי כל העולם ונדנות לו הארץ בכל אצרו עיין ודרש ילקוט
 קהלת פ"א ואצות דר"ט פ' ל"א בדקדוק. דמות הוא החיצור של שניהם
 יחד היינו שלמות האחדות הנפש עם הגוף ונוש כונו שאנר אריסטו שיש
 ג' עולמות עולם העליון = ללם, עולם התחתון = אדם, עולם האנוכלי
 = דמות (פֶּרַטטעליונג) הנתווך את שניהם (עיין ערך אצות גבורות
 קדושות וצערך אותות האותיות). ואם כן אין ספק שגם אדם ונאונות
 עולם נצרא כללם אלהים וחצי צבור זה חיצה יתרה לפני הנוקם. אצל
 ופני קרוב אונות לעבר ונאוד את ישראל ואת כל בני אדם אשר אינם
 בני ארלם ונוקונם להחשיצם כחולים, בערכערשן, ונעשה להם כהיתר
 לשפוך דם נקי בגזול ולחונוק צאין ונעלור, צאופן שלל היה אפשר
 להתקיים כי איכבה יקום יעקב קטן ודל צין אצוי ערצ לאלפי אלפים;
 לפיכך הוכרחו חכונים להתייר לבני ישראל לענווד על נפשם ולהליל את
 שלהם וידם צדרך האפשר באשר ונצואר זאת צהרצה ונקונות צס"ס
 שסתם נכריס לאו בני אונות היו וכל איצ הרע צקודש לנקום נקם
 וישראל. — לכן אין באן צלם שלם ולא דמות הגון ובאונן.

אדם

ידוע כי הנקורת צשיטת התלנווד והנדרשים אונריה תאונר שונלכות
 רביעית שהיא רוני נקראת ונלכות אדום, וזה דצר קשה עד ונאוד,
 כי ונה ראו קדונוניו לליין ונלכות זה צסם אדום ונה הגיע אליהם ליחס
 לאדום רשעה הגוים הרוניים האלה? על ככה חקרו גדולי חקרי לב (ועיין
 ערך ונילין ערך אדום וכן ביימטרעגע ונחכסם היקר זאכס 184 שדחקו ונעטן).
א לדעתי אפשר לנולא פשר דצר על דרך זה: הצונים הראשונים של עיר
 רוני נקראו קנוונוס ורעווס אחיס בני כוכב מאדים לפי שונלכות רוני
 חוליהה חרצה ונתערה וחללים רצים הפילה — ולפיכך לדעתי ונלאו
 ונקום כאונן לתלות צו עונות אדום אחי יעקב אשר הליר לישראל ונאוד
 וקראו ונלכות רוני על שם וואדים ונרט כוכב הונלחונה צסם אדום.

*) צשונן הונעשה בלאו הכי הטעם ונצואר כי אין איקור לשון אלא ווי שהוא אפשר לבוא לירי
 קדושה ונשא"כ עכו"ס והרי זה כנקדש צעלי ונונים לנזנת שלל עשה כלום.

כי הנה הורדוקס שנולד על ישראל ק"ג שנה קודם החרבן הוא היה ראשית חטאת ירושלים והוא היה בעוכרי ישראל ונגזע אדום והוא היה לצד פונה נועם ד' והלך אל הרומים לכרות אתם ברית עולם. אך לצדו רופס גם הוא היה בעוכרי ישראל וכן רצים ונקרי רומים שנקראו צסס רופוס: טירנוס רופוס טירנוטיווס רופוס הכניעו ונאחד ונאחד עד לארץ כבוד ישראל, ורופוס צרוני הוא ננוש אדום כמטה, ולפיכך אונרו צ"ר פ' ס"ד על אדום ארלו אדונה גבוריו אדוניים (רופוס) לצדו אדום וכוונו עם ארלו אדונה על סם הרז הלצנון שהיו ציד אדום וסם גרו לפעמים צונחו פונעמץ קקרי רומי צעיר קקרין עליון והרי הלצנון יש צס ארץ אדונה עיין להלן: תצין צזה ונה שאונרו ונגילה ו' ע"א אונר ר' ילחק לשם זו פונייס עקרון תעקר זו קקרי צת אדום, וקודם זה אונר ר' אצווה: עקרון תעקר זו קקרי צת אדום*) והיא היתה יתד תקועה לרעה ציוני יונים וכשאצרו צית השונאים היו קורין אותה אחידת ונגדל סיר או לור או סד (עיין ערוך) אונר ר' יוקי צן חניכא ונה דכתב והקירותי דוניו ופיו זכריה ט' זה צית צוניה שלהם וסיקוליו וצין סיניו זה צית גליא שלהם. והנה טרחו רצים להצין ונה ענין עקרון שהיה צפלסתיס לקקרי צת אדום ועיין ונהר"י שווארץ ארץ הקדושה ד' 92 וכן לנוה קראו קקרי צתאר צת אדום? ועוד לנוה זה אונר, דצר זה שתי פעמים אחת צסס ר' אצווה ואחת צסס ר' ילחק? ועוד ונה ענין השונאים אל קקרי שנקרא צרוני Casarea? ונראה לי כי צאונת שתי קקרי היו, קקרי קנווד לים התיכון גבול ארץ כנען פהעניליען, וקקרין העליון צונחו פונימץ עיין קוכה כ"ו. והראשונה נקראת לעצמם פוןאוסטינע והשנית לעצמם פהילפי ושתיהן צנו הורדוקס צניו לכבוד קקרי רומי אשר עצור זה נקראו לעצמם, קקרין, ע"ש הקסר. ונלחו אותן צכל ויני עצודה זרה וצשעת החרבן היתה ונחלוקה צין הגויס וצין היהודיס שצקקרי התחתון על ונשפטו אחות העיר, היהודיס אונרו כי העיר צנה ונלך היהודיס צארץ ישראל, והגויס אונרו כי הונלך צנה העיר לכבוד הקסר וצעצור סצנה צה היכלות רצות לשם ע"א גילה דעתו סרק לגויס עכו"ס כוונת הצונה, ולא לשם ישראל וצא הונשפט לפני קסר נערץ והוא גזר אונר שהדין עם הגויס. והנה סם קסר צרוני Casar נגזר ונשם Casaries צעל סער (העמריג) לפי שהקסר הראשון היה צעל סער הרצה, ולפיכך חין תיונה עוד לנוה קראו חז"ל קקרי צת אדום, כי אדום הוא סעיר כולו כאדרת סער ונוש כלסון לעצמם.

ב והנה עקרון היה צאונת ונחו גדול אחד ונקרי פלסתיס וגם כן קנווד לים עיין יהושע ט"ו וצונן צית ראשון היתה עקרון ונוש סד הגדול

(* שיושבת צין המולות שזינן מוכסרות להוליא תנוות צפוי וזה עקרין מונצרוצטבאר או אפשר כי ופני שהורדוקס היה נכרי שלקח לו אחות ישראל כינהו עקר שפירושו כן, ולדעתי יתכן ג"כ שקראו לנלכות רומי צסס אדום יען edomō צרוני פירושו מנושלה צחוקה צלי ונשפטו בעמיטערין. גם יש לעורר כי יהודיס וצרט (וערו) נאלדים נקקו ונח רינוולום לכבוד אציו וגם לנולדים חודם זה יקר.

בעל זבוב אלהי עקרון ונושט הספך ונחונות ישראל ועצור זה נראה שעקרון זה היתה תוליד לאצן נגף לקטני אמונה (כי זבוב ירר רע זכרות ס"א) שהלכו אליו עיין וולכים ז' ג' ט"ו. והיא היתה צין החולות*) סנווד לים ארץ עקרה — וצעת נירוח החשונאים כחוגר חשונאים א' י' ל"ה סנוולך ארם * * * נתן לשועוון את עקרון וכל גזולה לצרית עולם והיתה ונתנה זו צעיני החשונאים חסובה ונאוד ונשני לדדים, (א) ונלד טבע הארץ כי היא סנווד לים התיכון ונקום ונהלך לארץ ונלרים להציא ונשם תצואות לנוחית הגוף (ב) ונלד טהרת הנפש כי אם עקרון ראש השדים וע"ז, ציד לדיקי ישראל ונה טוב ונה נעים לצער טוונאה ונן הארץ. לפיכך הטיצו את אשר דצרו חז"ל עקרון תעקר זו קיסרי צת אדום כלוונר צנוחו אשר היה ונלפנים עקרון של פלשתיים לנוכסול רצים צתעושי ע"ז נצנה קסרין, וכנוו שנעקר עקרון כן תעקר קסרין ואונרו כי עקרון או הנחוה הזה היתה יתד תקועה לרעה ציוני היונים כי ונלד זה צאו התצואות ונא"י על ספינות הים ללר הלוורר את ישראל. ולכן כשצברו החשונאים קראוה אחידת ונגדל לור או ונגדל טד, כלוונר כציקת ראש השדים. ויתר נראה כי הכוונה על שם "טטרנטמוסטטורק" כי לעצורעע התחתון נקראת ונקודס צסם Stratonisthurm לדעתי על שם ונלך הלורים Strato, או Stratikos כלוונר איש יודע לערוך ונלחונה ונפני שהיה צנוקוס זה ונצלר גדול ולכן קראוה כן חשונאים לשם נילחון שלהם להורות כי השיגו הנוקוס היותר נחוץ לשנוור על ידו כל וצואות ונפני הלר וכאשר צאוה כתצ יוסף לרווניים כי ונעיר לעצורעע נקל לנולך על כל הארץ.

וזה שאונר ר' ילחק לשם זו פנויים עקרון תעקר זו קסרי צת אדום הכוונה על קסרין העליון סנווד לנוערת פנויים (עיין ערך זה ועיין איטאליא של יון) ושם היה ונקוס ונושצ ע"ז של דן ולשם הוא דן וניונים קדונוים וישצו שם לפענוים קסרי רוני ויעלו רעה ע"ל"י ישראל (ונדרש) והנה הע"א שלהם היה צקציה התיח ונדפניס (Adonis) או תנוז כנאונור הכתוב יחזקאל ח' י"ד והנשים וצכות את התנוז. דרך עצודה זהו זו היתה, כי צתתחלת יוני תקופת תנוז כאשר החלו הרוחות לכפוח הרצה, והשליכו הרצה עפר וחול ונהרי לצנון אל הכהרות הסנווכות ופנימיטס וכראו חנוים אדוניים אונרו כי ונת ונדפניס כלוונר עצר הקיץ, והיו לוועקים וצוכים צקול נורא ואיום כל הלילה עד הצוקר, ואז נראה להם השנוש בצבורתה ואונרו כי ונלאו את ונדפניס הכהרג, ושנוחו כשנוחת הקליר. וזה נראה לדעתי כוונת ר' יוסי צ"ח: והסירותי דניו ונפי,

(* וזה טרחה חכם אחד צהנגיד ס"ר גליון 46 לוונר שהכוונה על אקרא צירושלים ודחק עלונו לפרש צין החולות ולצנון אל קסרי והיה לו לוונר צפשיטות כי הסטואה הוא ונפני שנאקרא צירושלים דרו בורג ונטפניס היה ונקוס אחד נקרא טטרנטמוסטטורק כמו קסרי ונלפניס! אלל צכל זה קשה לוונר שכוונו עס עקרון על מקרא צירושלים כי כל העשך שנצמרח שם לא יצא על נכון ונה זה דמוקני מינע מלכים או מרבי ונלכים?

זֶה צִיָּה צִיָּה שְׁלֵהם כְּלוּנָר וְקוּם הַנּוֹצֵחַ Bomos צוּקוּם שְׁדִינוּ שְׁנַשְׁחַת
 וְדַמְנוּם, וְנִשְׁפָּךְ דָּוָו כְּמוֹם וְלוֹ צִבּוּ וְסִפְדוּ כָל הַגּוֹיִם — וְסִיְקוּלוּ וְנִצִּין
 שִׁיכּוּ זֶה צִיָּה גְלִיָּה שְׁלֵהם כְּלוּנָר צוּקוּם שְׁשׁוּב חֲזָרוּ לְשִׁנוּחַ עַל הַגִּילּוּי
 שֶׁל הַנְּהַרְג אֲשֶׁר קָם וּנָן הַנּוֹתִים וְחִיָּה. כִּי צַעֲרָצַ יִלִּין כְּכִי צַפְנִיהֶם וְצַצּוּקָר
 רִיכָה (וְגִילָה שֶׁם) וְעִיָּן ע' פּוּיָּס טַעַם שֶׁם זֶה צִאֲרִיכּוֹת.

ג חוֹךְ נִזְהָ עֵינָן חוֹלִין ק' ע"צ עַל הַכְּתוּב וּנָן הַשִּׁחּוֹר וְעַד גְּזוּל עַקְרוֹן
 לְכַנְעֵנִי יַחֲשֶׁב, חֲנוּשֶׁת קִרְכִי פִלְשְׁתִּים, הַעֲזוּתִי וְהַשְׁחָדוּדִי הַאֲשַׁקְלוּכִי וְהַגְּתִי
 וְהַעֲקָרוּכִי וְהַעֲוִים, פֶּתַח צְחֻנְשֶׁת וְנוֹסִיִּים צַשְׁשֶׁת עִם הַעֲוִים? אֲנוּר ר'
 יוֹתֵנָן אֲדוּנִיקִי שְׁלֵהם חֲנוּשֶׁת הִיָּו, כְּלוּנָר חֲנוּשֶׁת אֲדוּנִים וְשֶׁשֶׁת אֲרָלוֹת
 הִיָּו וְרַצ אֲנוּר עוֹים וְנִתְיוֹנָן יֵאלֹו שְׁכֹאנוּר צִיהוּשֶׁ ע"ג ד', וְנִתְיוֹנָן כָּל אֲרָץ
 הַכְּנַעֲנִי וְקוּדֶם לֹזֶם כֹּאנוּר סִיוֶם הַכְּתוּב שְׁלוּנְעֵלָה וְהַעֲוִים, אִם כֵּן כֹּאנוּר
 כִּי וְהַעֲוִים כְּנוֹשֶׁךְ אֵל וְנִתְיוֹנָן וְנִתְיוֹנָן הוּא אֲרָץ אֲדוּם אֲשֶׁר וְנִשֶׁם צֹאוֹ
 הַעֲוִים לְאֲרָץ פִּלְשְׁתִּים. וְצֹאוֹ אֲח"כּ הַפִּלְשְׁתִּים וְגִרְשׁוֹם דְּצָרִים צ' כ"צ
 וְאֲנוּר ר' יוֹקָף כָּל אֶחָד וְאֶחָד וּנָן הַעֲוִים יֵשׁ לוֹ שֶׁשֶׁת עֶשֶׂר דְּרָא שִׁינִים.
 וְנִרְאָה נִזְהָ כִּי צִאֲרָץ פִּלְשְׁתִּים יֵשְׁבוּ וְנִתְחִילָה זֶרַע עֲשׂוּ שֶׁהוּא אֲדוּם
 וְנִקְרָאוּ עוֹים וְנִתְחַלְקוּ לְחֲנוּשֶׁת אֲדוּנִיקִי כְּלוּנָר לְדַעֲתִי חֲנוּשֶׁת וְיִיבִי ע"ו
 עֲצוּדַת וְדַמְנוּם הַנְּזַכֵּר לְנוּעֵלָה, וְלִכֵּן אֲנוּר רַצ שֶׁם לְנוּה נִקְרָאוּ עוֹים
 וְנִפְנִי שְׁעוֹתוֹ אֵת וְנוֹקוּוֹם וְעוּד טַעַם אֲחֵר וְנִפְנִי שְׁאוּוֹ לְאַלְהוּת הַרְצָה
 וְכֵן כְּתוּב סוֹפְרֵי עֲנוּים שְׁצִאֲרָץ פִּלְשְׁתִּים הִיָּו חֲנוּשֶׁת וְיִיבִי ע"ו (א) אֲלֵהִי
 גַת וְנִרְנַעֲמִים תֹּאֲר לְיוֹפִיטַעֲר, (ב) אֲלֵהִי אֲשֶׁר דוּד רְגוֹן ע"ש לְנוּיַחַת הַדָּגָן
 קְרָמְיָגוּטְט (ג) אֲלֵהִי עַקְרוֹן צַעַל צַצּוּ צַעַל דְּצִצָּה רֵאֵשׁ הַסְּדִים וְהַתְּחַלְתִּי
 הִלֵּר הַרַע הוּא כּוֹצוּב צִרְכוֹת ק"א. (ד) אֲלֵהִי עֲשֶׂתְרוֹת וּסְטַמְטְרוֹטְט
 (ה) אֲלֵהִי אֲשַׁקְלוֹן דַּעֲרַקְעֵטְט כָּל אֲלוֹ חֲנוּשֶׁת תֹּאֲרִים לְשׁוֹשׁ וִירַח וְכָל
 רֵאֵשִׁי טַצַּע לְפִיכֵךְ נִקְרָאוּ צַכְלָל צַשֶׁם חֲנוּשֶׁת וְיִיבִי וְדַמְנוּיָקִר — וְר' יוֹקָף
 שְׁאֲנוּר כָּל אֶחָד וְאֶחָד וּנָן הַעֲוִים יֵשׁ לוֹ שֶׁשֶׁת עֶשֶׂר שׁוֹרוֹת שְׁנִים כּוּוֹן
 לְצִאֲר וְנִלְת עוֹים כֹּאֲשֶׁר הוּא צְרוּנִי deus גְּרָמְטְטְטְטְט כִּי וְנִתְיוֹנָן
 עַד עֲשׂוּ תוֹנֵלָה שֶׁשֶׁת עֶשֶׂר אֲלוֹפִים אִם תַּחֲשׁוּב לְאַחֲוֹר צִרְאִשִׁית ל"ו וְיַחוּס
 זֶה שֶׁל שֶׁשֶׁת עֶשֶׂר אֲלוֹפִים הוּא שֶׁשֶׁת עֶשֶׂר קִדְרֵי שְׁנִים לְדָצַר צַנוּוֹ וְלַשְׁלוּט
 עַל יִשְׂרָאֵל — עַכ"פּ נִרְאָה נִזְהָ כִּי יַחֲקוּ אֵת עַקְרוֹן לַעֲשׂוּ הוּא אֲדוּם —
 וְעִיָּן וְנִתִּי י' כ"ה. ו' צ' כ"ד וְנִתְאָרְק ג' כ"צ צַעַל צַצּוּב צַעֲקָרוֹן הוּא
 רֵאֵשׁ הַסְּדִים צַעַל צַצּוּב כְּנוּוֹ צַעַל דְּצִצָּה הַשׁוּכָה הַיּוֹתֵר גְּדוּל לְיִסּוּדִים.

ד אֲנוּר חו"ל גְּצִרָּה רְצֵה אֲנוּר וְנִלְתָּ אִין וְנִזְכִּיחִין אֲתוּוֹ: הַרְאָצ"ע אֲנוּר
 סוֹף פ' תּוֹלְדַת כִּי וְנִלְכוֹת רוּנִי נִקְרָא צַשֶׁם אֲדוּם וְנִפְנִי שְׁשִׁנוּ עַל
 דְּגִלְס צִיָּוִי קְנִטְטְטְטְטְטִין הַקִּיָּר הַרְאָשׁוֹן שֶׁהַתְּנַלֵּר לְלֶם אֲדִם (הוּא יִשִּׁי
 הַנּוֹלְרִי כְּנוּדַע) וְכְדָצְרִיו וְנִצּוֹאֲר צַשְׁנוּוֹת רְצֵה ט"ו אִיוּנָה כְּנִדְגָלוֹת צִיָּוִי
 אֲדוּם כְּלוּנָר וּנָן הַיְהוּדִים צֹא וְנִוְרָא רְצֵם שְׁלֵהם לַעֲשׂוֹת דְּגִלְסִים אִיוּנָוֹת
 וְנִוְרָאוֹת, צְלוּרַת וְנִשִּׁיחַם שְׁנַחֲשָׁב אֲלֵלֶם כֹּאֲלֵהִי. וְהַאֲרִיכּוּ שֶׁם לְהַרְאוֹת
 כִּי וְנִאֲדוּם עֲתִיד הַקְּצָה לְגִאוּל אֵת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עוּד אֲלֵא שִׁיְהִי גְּדוּלִי
 וְנִלְכוֹת רוּאִים קַטָּן וְיִשְׂרָאֵל וְנִתְאָרִים לְכַרְעוּ לְפָנָיו צַצְצִיל הַשֶּׁם שְׁכְּתוּב
 עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁכ' כֶּה אֲנוּר ד' גּוּאֵל יִשְׂרָאֵל וְקוּדוּשׁוֹ לְצֹזֶה נַפֶּשׁ

לנותועז גוי לעצד ונושלים ונלכים יראו וקונו, ונסכל לעץ נחה סנותחילה
 דשו עליו ואח"כ ליירו עליו איקונין וספתחו לו ע"ש.

ודע שיש אגדה חתונה נאחד ונכות י"ג ע"א: אונד ריש לקיש שלט
 טעיות טעה שר של אדום דכתיב וני זה צא ונאדום חנוך צגדים
 ונצברה, טועה שאינה קולטת אלף צבר צא"י והוא גולה לצברה צאדום,
 טועה שאינו גולה אלף פוגג והוא נזיד, טועה שאינו קולטת אלף אדם והוא
 ונלאך? לדעת הכוונה כך: הרוניים נקראו ע"ש אדום כלונור צני"י כובצ
 ונאדים אלב נעשה שצא הקיסק קאנטמנטין וצנה עיר בילמן והתנלר
 נעקר ונלכות דום, ואם כן היה צדין סונלכי רוני יכדו את ישראל
 ופני שונקה הנולרים צא ונהם ונתורתם הונה חיים, לפיכך הונלכו
 ונלילה זו שר של אדום כלונור ונאדים גלה לצברה הוא צילאנס (כנוו
 שאונרים על זמןך זמןך) ולא גלה לצבר של ח"י ונפני שאז נעשה
 קץ לרדיפת הנולרים ולרליחת ונאניי דת חדשה, אונרו שלח הועיל
 גלותו זבילמן כי צאנת כהרג קם שר של אדום סהתנהג צאכריות
 וכיתן הנולכות לתורת ישראל — לא צפוגה הרג רק צנויז ולכן ונאחר
 סנויזים היו צדצר הרליחה, ראם שלח יועיל לו גלותו לצברה אלף רוח
 טוונאה יתצער, ועוד שאינה קולטת רק אדם והוא שר של אדום ונלאך
 כלונור ונולככי ונאדים — והוא ונצאר יותר ילקוט ישעיה ב"ד, אדוכי
 יודע כי הילדים רכים אונר יעקב לעשו אנו רואים סיפורין עתידין
 לצוא ונצניך על צני, אלף נהג אהה צטררתך ושונס צבתרך עד שיענוד
 ונקה ונחללי ויקבל הנולכות ונוך עד אצוא אל אדוכי שעירה זה צית
 גוצרין (עלייטרעפאזים) טטודרט דער פריינדהייט, דרש רב אחא עתידין
 אה"ע לצגוד צונלכות רצינית ולפנותה ונחס, ודוחין אותה ונאונם לאונם
 עד שצאה לצית גוצרין, ונוולאה קם ונלך הונקה, ונושלים לו הנולכות
 וננהן הוא צורת לצברה, ונגלה עליו הקצ"ה להורגו, והוא אונר ולא
 לויית וכס אל הערים האלה? אונר הקצ"ה גואל הדם הוא יניית הרואם,
 כלונור הנולרים הונה גואל הדם של ישראל שקרוצים יותר אליהם ונן
 האונות, ולפיכך תורת הונקה הנייתה את שר של אדום, ניד הקצ"ה
 תופס לשרו צליית ראשו ושחטו כלונור ע"י אונות הנולרים נסתלקה
 שררה של ונאדים ולא הועילהו הגלות כי ונלאך הוא רוח הנולרים ולא
 נתנו לשבת עוד אתם — ועיין ילקוט ח' רנו קב' אונר רש"ג ונקורת
 צידיו שאין עשו כופל אלף ציד צניה של רחל צינוין כי שאול שליח
 הנולרים צא ונצניוין וצית גוצרין היא עיר צארץ אדום שהיה לה נשפעי
 חירות ולא כהרגו קם הנולרים בצארלות אחרות עיין צ"ה ס"א ונטל
 הסונים ונעל זו צית גוצרין ועיין דנו הייגע ונוד ונוהר"ש ד' 88 וכצנתה
 העיר הזו צנואה הטליטית לוננים — צאופן שהדבר צרוי שאדום הוא רוח
 הרוניים על פי ונאדים אשר נכרת ונן הארץ על ידי תורת ישראל צנוקלת. —

דן אהה תראה ונה ונאוד הסתדלו חז"ל צתלונוד לפרש כל ענין ונלחונה
 סצבתצי קודש על ונלחונות הדעת והסכל ולנודו סנהדרין ל"ז ע"א ויאונר
 דוד ללכסיי חגרו איש חרבו ויחגרו איש חרבו ויחגור גם דוד חרבו סנואל

אדום אידיהן

א' כ"ה דצדיני נפשות ונתחילין וכן הלאה. וס' פ"ג אגורו אין ונציחין כלי
 זיין לבית הנדרש — וצטצת ס"ג ע"א חגור חרצך על זרך גיצור דצדי
 תורה בתיב, וכן פירשו כל עניני כלי זיין וחזקת הנוצרים והעצירות על
 חזקת השכל בתורה וסטים גזורים קצו לונתו של שלום הנה הגיבורים
 בתורה חנטי סס. כל זה להורות שעלינו אין להשען אס נהיה ונזוינים
 ככל הגוים רק על אצינו קצונים — באופן שפן הן גבורותיו והן הן
 גוראותיו של תלמוד צבלי ויוחסלמי שהקבו הלימודים והפולולים צטכל
 התורה עד היום, להורות לכל צאי עולם שיש אלהים צטונים אשר הוא
 אדון כל הארץ והאוי שלא ישא גוי אל גוי חרצ ולא ילמדו עוד ונלחנה,
 ורק צטכל יפטרו איש אל רעהו ועל פי נודת הדין לרק ורחמים כל אחד
 ואחד על נוקונו יצוא צטלום, איש תחת גפנו ותחת תלחנה.

איפוא לזאת אגורו כ"פ שאי אפשר לעולם להתקיים צלתי ישראל כי כל
 העוים לוחמים עצור צלע כסף וכלחוך השור את עשב השדה;
 אצל ישראל לוחמים ונלחנות השכל ועוונדים לעד. ואגורו ויקרא רצה פ' י"ג
 לדרוש ואת הגויל ואת השפן ואת הארצות שנאגור צכל אחד כי נועלה גרה
 הוא, שהכוונה עם גויל ונלכות צכל שנועלה גרה שנוקלסת להקצ"ה על ידי
 לדיקי ישראל, שפן זו נודי, וארצות זו יון: אצל את החזיר שנאגור צו וגרה
 לא יגר אינה ונקלסת לישראל הוא ונלכות אדום שהורגת לדיקי ישראל —
 וצפרטה כ"ט צויקרא רצה צחודש השציעי באחד לחודש חצבו סס ונה
 דכתיב ויחלוס והנה קולם ונלכאי אלהים אלו שרי אונות העולם שעולין
 ויורדין: כי ונלכות צכל השתררה על ישראל ע' שנים ונלכות נודי ופרס כ"ג,
 ונלכות יון ק"פ שנים; אצל ונלכות רציעית אדום עולה ואינה יורדת, באותה
 ענה נתירח יעקב אצינו אגור אפשר שאין לזה ירידה? אגור הקצ"ה ואתה
 אל תירא עצדי יעקב, כי אפילו אס הוא עולה ויוצא אלני נשס אכי נורידו
 כלונור ונטעם זה גופו שנלכות אדום צני ונשיחיים שאוונרים על הנוסיה
 שהוא יוצא אלל הקצ"ה כנודע, ונטעם זה גופו השס נורידו כי אי אפשר
 לעולם לקצוב דעה זו, וצב יעקב ונצבל ושקט נגודי ושאלן ניוון ואין נוחריד
 נואדום, דוונה לונה שאגורו סס כ"פ י"ג ולונה נקרא שנות חזיר שנחזרת
 ענרת לצעליה ה"ד עוצדי' א' ועלו נושיעים צהר ליון לשפוט את הר עשו
 והיתה לד' הנולכה כלונור באין סיתוף (ועיון ונה שב' לעיב) ואינתי כל זה
 צראש הסנה צחודש השציעי עלה אלהים צתרועה ד' צקול שופר — כלונור
 יום זה הוא קיוון להתחלת העולם שהיה ד' אחד ושנוו אחד — יתכן שונה
 שדרשו נוגילה ו' ע"א ונשאר גס הוא לאלהינו על צתי נודרקות שבאדום
 שנולגודים תורה צרצים כוונו על אותם ונשיחיים שפרסנוו את תורת היסודים
 וקירצו את העולם לאונות ישראל. באופן שנועת החלו היסודים לידע צצירור
 שאין עוד לרשת ארלם ולעלות לישראלים צחונות ויד חזקה, כי אפס עטור ועזוב,
 וד' חפץ דכאס לתכלית הנוקל ובלחצות תורה (כתוצות קי"א) אז השיצו ונלחנה
 שעה לשערים הנולוניים צהלכה ואין שיור רק התורה הזאת (עיין ע' אושא).
 ראיתי לקפח לכידון זה את ונה שאונותו חז"ל לפני אידין של עכו"ס
 ג' יונים אין נושאים ונותנים עוהסם, ואגורו צגגורא רצ ושנואל חד

תני אידיהן וחד תני עידיהן ונאן דתני אידיהן ע"ס כי קרוז יום אידם.
 ונאן דתני עידיהן ע"ס יולרי פסל כולו תוסו וחגודיהם צל זועילו
 ועידיהם הנה. והנה כאן כל נשכיל ישתווס על הלחץ שלחלו לפרש
 אידיהן ונלשון איד וצצה או עדות, וכאשר אנחנו יודעים שם עיד ונורה
 על חג צערי וצקורי **עאדא** עיין ערך ויילין? ונראה לי כי חז"ל דצרו
 פה צחכונה וקוד הדצר הוא כך, דע כי לכאורה קשה ונאוד דסם
 צע"א צונשנה ח' ע"א איזהו אידיהן של עכו"ם קלנדא סטורנליא קרטסיס
 ויום גנוקיא של ונלכיס, וקשה ובי לא היה להם חגים זולת אלו אדרצה
 נודע כי קלנדא היה כל ראש חודש ולא היה חג וניחד תחת אשר היו
 חגים אחרים אין נוספר לחיליס הרצה בפומס ומערעם נקראו צסס
 מרגיען? ועוד ונה זה קרטסיס שלא נודע ונהותו? ונראה צהור כי חז"ל
 לא חצרו רק אותם ונעדיים אשר הוקצעו לכבוד הנונלכה והנונשלה
 כנוו יום גנוקיא של ונלכיס, יום הלידה יום הניחה ע"א ח' ע"א.
 והטעם צזה פשוט כי ופני שהקרים שהגיוו תניד לדרוש לכבוד
 עלווס הכניעו את הסנוון תחת אסיר אנונה הצל לנוען ענותו צקצלות
 דעות שוא ולעשות זכר לנונשלתם עם רישוויס ונוגשוויס יודרי' לחדרי
 צטון, צעצור זה יהיו עיניהם של הדיוועיס נשואות אל אהצת ונונשלת רווני
 וינוקרו כפסם עליה, ד"נו קרטסיס ונורה על שני חגים עצור שררת רווני
 כנוצאר ע"א סם ח' ע"צ אחד על סם תפיסת יד רווייס צנונשלה וניד
 היוויס, והסנית צשעה שכצס חיל וויגוסטוס על שונאו ונוטניוויס
 וקלעופטורו ונלכת ונלכיס אהוצתו אלל וקטיוון כי ונלת קרטעס
 ציוני *xpatos* ונורה על הכוצס ונוכניע אויזיס זיעגער וונד *מעבטיגער*,
 וחז"ל עשו לונלה זו סיוון רציס קיס על דרך לה"ק ולא כנוו שדינה ונוסף
 הערוך סקיס ונורה על שנים כי אם כוון עם קיס ציוני *עט* אם כן הפיקוש
 כנוו עם (ויעט) ולריך לכחוצ סיווקרטעס צראש הונלה והנה חג זה
 היה כצד ונאוד צעיני רווייס לזכר הכנעת קלעאפאטרא כנוצאר צספר
 ונשורר הגדול הקרטון וידען ספר ח' 37 ולקחו לחג זה את החצורה
 של בוונריס לקראו צסס *Salu* טפרינגער ונולאו את היכל ע"ז על שולחנות
 גדולות עם ניטות ונלחות ונלעות לנושצ האליליס ואלילות ונקראו
opiparae Coenae לגודל העושר עיין הערות דעספרעץ סם (ונראה
 לי כי ונה צא סם מפיפירוס על כהן הראשי של הנוטיחיס (עיין ע'
 אפיפירות) ונהגו לחוג חג זה ציוס י"ג לחודש סנקראו *idus* ונשורש
iduo ויך טהייע, לפי שהאידען צכל חודש יום 13 לצד 73' חדשים
 ונערך ונאי יולי הקטאצער, שהיו *idus* ציוס 15 לחודש וע"ס החלוקה
 צחודש נקראו אידען צצר תצרא כנוו שאנרו חז"ל עיין הסופר כולרי:
Arnobius lib: 7 contra Gentes leitisternium Cereris erit
Idibus proximis, habent enim dei lectos
 הגויס ואם כן ונצאר כי ונה סקראו חז"ל אידיהן של עכו"ם אינו כנוו
 ספירק רס"ל עיד צערי כי אם *idus* צרוני וספיר פרשו חז"ל לשון תצרא
 איד וכן לשון עדות על הצלי שוא אנונה הסנוון גויס. וכן סנטורנליא

וקלנדא היו לתכלית הנושקלה נקס חירות עולם הרוניים כנודע וכנוספור
 צגנורא קס צונלילה וצארוכה פֿונקע ערך ספֿנטורנעויע ועיין חשונאים
 ח' י' ל"ו שהונלך נתן רשות לישראל לבוח ג' יונים לפני החג וג' יונים
 אחר החג וזה כר' ינועאל ע"א ז' ע"צ ולא כרצקן.

אדון, אדני, אדני שדה.

במס' צרכות ז' ע"צ אונר ר' יוחנן נוסוס רש"י יונים שכצרה העולם לא
 היה אדם שקרא להקצ"ה אדון עד שצא אצרהם חזינו שנאונר
 אדוני אלהים צונה אדע כי אירשנה. וכראה כי דעת הקדוונים צאונות היתה
 דעת צלתי עלונה שהשגחת הצורה וצונלכות סונים כי תרוב דינו שהקס אין
 כצדו להשגיה צתחתונים, ולכן יש לו אונלעים, ואין נקספר לאלילים אשר
 על ידם ונוקל צעולנו. אצל דעת ח"א היתה דעת נקיית, הוא קצר אל אחד
 צראנו והוא נוקל צעליוכים וצתחתונים צאופן שאין אפשרות לקיים
 התחתונים צלתו יתצק, ולפיכך וולת אדון תוראתו על פי שרשו לבונה
 אופנים, דצר אשר עליו יענווד ויקוס עכין ידוע ויתד נאונן לתלות צו כל
 נויני הכרה. לטון אדן רגל צעצרי נורה על קיום החוק ולטון אודן (און
 צעצרי) צארנוי נורה על האון ועל כל צתי אחיות ונוקוס לתלות עליו.
 ואדון הוא הנוקל צכל קניינו ונושגיה צדקדוק את כל אשר צציתו כאלו אין
 קיום לכל קניינו זולתו, והוא אדון לנוטה ולנועלת. ולזה קרא אצרהם את
 הקס אדון כלונר ונושגיה ונוקיים כל יורים. ויש עוד לעורה פה כי גם נגד
 חוקרי עכו"ם אשר דינו שהאלהות הוא ענין צלתי ידוע ויש שזולתו (ויין
 ביינער דעזיסמווס); אצל אצרהם הכיר את צורלו שהוא חפשי ונוקל צדעת
 (פעראנאנד פֿרייער גאטט). חן לעולם, כנואונרס: הוא נועון של עולנו
 ואין עולנו נועונה וזה נודע לח"א ונכה הנצואה שהודיע לו יתצק את
 תעתיד לצוא ובהכרה חפץ ורלון לו וניחודים לנוקול על כל העולם לעשות
 כרלוננו כפי אשר יחפון. על דרך שאונר אריסטו שנוכה ונליאת הנצואה נראה
 קין לעולם אלהי נורונים. ולפיכך הקוניבו זה לפקוק אדני אלהים צונה
 אדע כי אירשנה כלונר על ידי הידיעה צעתידות נודע לח"א האדנות
 תאונתי. ועל דרך שאונרו חגיגה ט"ו. אדון הוא צלצא סלו. ודע כי קראו
 הבנעניים את אליל ידוע צקס פֿדאָניס והוא נלווייר צתאה נער יפה ויתכן
 קקס זה ג"כ על קס אדנות או על עדן ציוני hedone נאה ונושבה. ונוה
 נראה קס אדנוקי צחולין ק' ע"צ על חונסת קרני פלשתים חונסה אדוטיקי
 adoniei כלונר חונסה נויני אלילים היתה ונקרא גם אלל הכפדיים בלאדן
 כנוו בל—אדון צעל הוא אדון. וראש הצל אלילים הכוסעים ונאזיען פשוועדען
 סנקראו אונן היתה נקרא אָדון. ויש צזה ככלל גם ענין אדן והנשפט סחסו
 לאלילים פֿלילים ואם כן אדון נקורטן דין ריכטען — ועיין להלן ע' אוב
 צארתי קין שלשת ונפתים טבליים על אדנות קס חן לעולנו ונושגיה

עליו והם הנוצחים חגיגה ע"ז אות הוא צלצא שלו דוגמא הוא צלצא
 שלו אדון הוא צלצא שלו כי נולד הקצות הנה הוא האות ונולד השלמות
 צרצא הנה הוא דוגמא ויש לו היות צפ"ע ונולד התכלית הנהו אדון להנהיג
 כל עולם אל תכלית השלמות. והנה צונק' כלאים פ"ח ונ"ה יש אדני
 שדה ונין חיה ועיין רנוצ"ס טס טהוא ונין נדצר ציערות ורס"י צליוז ה'
 כ"ד כי עם אבני שדה בריחך וחית השדה השלמה לך פירוש אבני שדה
 אדם יערי. וצאנות הענין בכללו הוא תנועה ושם אבני וכן טס אדני
 לריח ציחור? ונראה כי ידוע שקדונוני אונות דינוו טיש אלילים ידועים
 ונושלים ציערות על כל ויני חיות וצחונות, וכל חית השדה ונקורים תחת
 ידם ולאם הלכו ללוד ליד חיה ועוף התפללו אל אלילים אלו שנקראו
 פויען פויען fauni Panen ובלטון יחיד faunus Pan ואלהים הקריצו
 קרצנות וכדצו נדצות, להסיר וצני אדם ונוראם וחיתתם אשר נתנו
 צלחן החיים. וכנוו טירחים הקטנים ונפני לורת הפרחים והחיות נשונות
 ויש אשר נחריד לתינוקות ונוראות נשונות ונוראות כן חסצו לאלילי
 היער אשר ליירו בלורת אדם פרא לדצר נחריד ונצחיל, לפיכך אפשר
 כי לשון אבני יש לו השתוות ונה צונצטא עם פנון או פויען וכיון הכהוצ
 צדק ונלילה לונור אם תפרות צרית עם הגדולי' צקדה אז ונולח ישלנוו
 לך את חית השדה או לשון השלמות לך פירושו ונסירה טיוסרו לך חית
 השדה כנוו השלמות צ"נו פ"ה ע"א וילקוט פ' וישלח פ' אדוני ידע
 ונשלים הנוצחות.

על כל חלה וכי"צ אכחנו צ"י קוראים לו אדונים לחלה וישר ישראל
 עם נצואו יעשה כ"ז ד' אלתינו בעלנוו אדונים זולתך לצד כך
 נזכיר את שונך, ונתיס צל יחיו (אדונים זולתך) רפאים צל יקונוו לבן
 פקדת ותשניידם ותאצד כל זכר לנוו. ואנור אחרון הכצחים ונלחבי א'
 צן יכד אצ ועצד אדוניו ואם אצ אני חיה בצודי ואם אדונים אני
 חיה ונוראי, אשר על כן כל איש ונזרע ישראל אשר לצצו פונה צאנות
 ותניס אל ד' אלטי אצרהם, אין לו אדונים ונוס' כי אם האדון כל
 הארץ צלחן טוס שיתוף אצל הנושחיים ונשחפים ואונורים כי פתאום יצוא
 אל היכלו האדון ונלחבי ג' הוא הנושחיה וצאנות נוהגת אוננה זה אדנות
 על ישראל נואו ואכחנו אונורים בעלנוו אדונים זולתך לצד כך נזכיר את
 שונך, וכל שופט וישרים ישפוט צלדק כי הדין עם זרע אצרהם איהבו,
 יען כי נושא האדנות האוניתי הוא טדעת אלתיס עם הלקק והנושפט
 ישפוטו שפוט צלי טוס ונשוא פנים גשונייס וניי טהוא ונושיל אליו צטר
 ודם אין לו ונושכלת אונת ולא ונושכלת השכל כי אם ונושכלת חונור
 ונוגוס, אצל אלל זרע אצרהם שנקרא ישראל השכל הוא השורר וצלתי
 ספק תצוא העת אשר זה כל לאונייס יתנהגו על פי ונשונרת השכל
 וחוקי אל אחד צעצע ונדת הדין והרחוניס כאשר צאנות אכחנו רואיס
 קיוניס היום לגאולת הנושפט הישר ונפי ונלכיס וקרים טרויסי צונולכת
 האונת והדעת דינו וידעע יקוץ העררטען ולא תאות הגוף ולא יודע
 לאצרהם צונת ירשנה. — — —

אהבה, ואהבת לרעך כמוך, ואהבתם את הגר.

בירושלמי נדרים פ' ט' ה' ד' אומר ר' עקיב' ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול שצתורה צן עזאי אומר זה ספר תולדת אדם כלל גדול יותר וכן צתורת כהנים פ' קדושים. כלומר ר' עקיבא סובר כי חיצור צני אדם לעם אחד והסתדלותם לקיים תורת ונוסר אשר עליו העולם עוונד, הוא נוצע וואהבה שצין אדם לרעהו, וזה דוקא צצני אדם שהם ונעם אחד, אשר על ידי העזר אשר עוזרים זה לזה אפשר לקיים חוקי תורה צין צנועשה ונלות האצרים וצין צנוידות טויות, כי אין אדם לצדו יוכל להחזיק לכפשו שוחטי נאונן, צית הכנסת עם כל כלי תשנישו, קופה של לדקה לכל ויני אורכי הכלל. אצל הכלל כולו ע"י ונה שכל אחד יקיים ואהבת לרעך כמוך ויהיה לעזר ולנושען חצרוי כפי יכלתו, אז יוכל לענווד הכלל כולו. וצן עזאי הוסיף שלא צלצד גוי אחד קדוש, כי אם כלל וצין האדם יש לו קיום ע"י העזר שכתגדו ונה שכתוצ זה ספר תולדת אדם הוא כולל יותר, צאופן שאין חובה לצד לאהוב רעים ונאוונתו כי אם גם אנשים ונעם אחר וכל הנולד נוצו הרשון*.)

וקודם לזה אומר עוד צירוקלנוי נשל כלה: כי אם חוטא אדם צידו האחת לא יענוט יד זו צידו האחרת, כי הלא גופו וכפשו הוא, כן אקור לאדם לנקום נקם וייד רעהו, יען כי ע"י העונש אחרים הוא ונעניש את עלונו — צאופן שנודע לאוונה ישראלית וניוני קדם תוכן החיוב של אהבת רעים יותר ונלכל שאר אוונות. הן צזה ונוצדלים ישראל ונכל העונים להוכות לעונים את הדרך אשר ילכו צם לגנוול חסד איש לרעהו ולטהר את ויודותיהם צשצע ונרות הווקורות להם לכצוד צוכא שונים וארץ. —

לפיכך צשעה שצא הנכרי להלל ואומר לו גיירני על ונתת שאלונדני כל תורה כולה צרגל אחד, קצבו הלל ואומר לו: ונה דקני כך לחצרך לא תעציד זו היא כל התורה כולה, ואידך פירושא היא זיל גנור. שצת ל"א. רצים שואלים על זה: ונה זה רגל אחד היה לו לוונר על פי כלל אחד? ועוד לונה חסיצ לו הלל, צדרך שלילה ונה דקני כך לא תעציד, היה לו להשיצ כלשון התורה וצדרך החיוב ואהבת לרעך כמוך? ועוד קשה והלא אי אפשר שאהבת רעים יהיה יקוד כל התורה שהרי א"כ יהיה היהודי חפשי ונכל ונלות קדושה וחוצות האיצרים, והכתוב אומר והתקדשתם והייתם קדושים? ועוד ונה חידש הלל והלא דצר זה כבר נאמר צספר טויות פ' ד' ט"ו, ע"ס. ויש אוונרים שגם צספרי יונים נונאל רינו לזה?

* צסנהדרין ונה ע"א אומר רצה צר אצום (אשר ונדרכו לצד עם אליהו עבור ונתת הרחמים עיין ע' אדם) ואהבת לרעך כמוך צרו לו וייתה יפה כלומר אפילו נגד החוטא לנות נאונר ונורה זו שהרי העונש וייתה אינו רק לצער הרשעה ולא להכאיב את החוטא ולכן צשעה קצלת דין ציעור גם כן חובה לנהוג צאהבה וכן נגד כל אדם שלא יחטא. —

ונראה לכּוּיִן הענין כּך הנכרי שׁצח להתגייר שׁנוע ונוחלוקת שׁנאי והלל
 וכי ראשי תורה שׁצע"פ וונתה"י ישראל חולקים זה על זה צפירוש
 תורה על סן ירח ופחד לנפשו לסקוף נפשו צענינים וסופקים וצלתו וצוררים
 כאלה, וזה התנה שׁצקס להיות יהודי על ונתה טילונוד התורה על חופן ורגל
 אחד צלתי ונחלוקת צפירוש תורה — וזה השיי הלל ואמר לו פירוש
 הדבר: שׁכנו שׁאני רונה לדבר פירוש על תורה שׁצכת צ כך ננוי חצרי רונה
 לפרש צענין אחר, ולכן אי אפשר כלל לסקל ונעליו תכונת הנוחלוקה צפירוש
 תורה, וכל הנותנת שׁרונה ללונוד תורה כפי שיטה אחת הוא ונתנה על וזה
 שׁכתוב צתורה ותנאו צטל ונצוטל ונעיקרה. כי כל ונה דסני פך, לחצרך לא
 העציר וצתכרה כל אחד יאמר דעתו חפשי צחין ונעזר. וזה כלל תורה
 שׁצע"פ וצצכת, לשנוע כל ונה שיאמר האחר ולהיות חזן קושצת אל כל
 הלונקר ופי אחרים ולכן הוסיף ואמר ואידך פירושא הוא זיל גונור כלונור הדעת
 אחרת ונציה לדי פירוש התורה זיל גונור הדעות — חפס יס דצצר עוד
 טעם פכיוי וחילון והוא, כי צין חכוי זונים היה ג"כ חכם אחד שׁיקד כת
 הנוספקים (סקעצטיקער) אשר לוונרים כי חן שׁם דצר צרור צעולם והשכל
 אינו ונכיר ונן האונת ונאוונה, כי כל אדם כוזב והכל נכנס בגדר הספק, וכל
 ונה שאדם רואה עדיין יס לסקפ צנוליאותו ואולי לא היה הדצר וזה צצרה,
 צאופן שׁהניקד הראשון פירכה"ס צשעה שׁנפל לצור ותלונודו לא הלינו ונן
 הסכנה אונר כי כדן עשה תלונודו זה ונפני שׁצדן הסתפק צאוניתת הנפילה,
 וחין חוצה עליו לחליק, צנוקוס שאין הסכנה ונצורת וכן נהג אחריו חכם
 אחר יוני (ונקידעס) עצרו היו גוזלים והוונקים ונכסין הרצה ונאוד והתנללו
 לוונר לאדון הנוספק הקוצל עליהם ונדוע אתם חוונקים אותי? הלא אתה
 לוונתנו רצינו שאין דצר צרור צעולם וא"כ ונניין כך זה שאנו חונכו אותך!
 עד שׁצדן הוכרה האדון השופט הנגזל לפעור את הגנבים ונן הקרן והקכב.
 חכן צרוב הוונם ראה הנוספק הזה כי צרע הוא יען כי כליא קנא וזה
 הניחו לו חוונקים ונאוונה להחיות את נפשו אז הוכרה כלונוד צקול רם:
 דעו כי אני ידעתי צצירור שׁאתם גזלתם אותי ונה שׁאתם ונלעדקים לוונר
 אני ליונדתי שׁהכל צספק דצר זה הוא רק לפנים*) ונצתי ונדרש אצל ונצחון
 האונת הצרור כאשר הוא נראה לעינים רואות, ולאזים שׁוונות ולכל יודע
 וורת נפשו שׁאתם הריקותם את כל כלי וזה כל ונה שׁנושאים וכותנים חכויים
 צצתי ונדרשם ראוי להנחוג צעולם הנועשה — שׁנוענו וזה שׁכל ונן שאדם
 יס לו עושר ונכסים והשלימו אלהים לאכול ונהם ולנעג נפשו צנו, אז צנקל
 אפשר לו להסתפק אולי כל זה ונשגה הוא, ורק צאחזת עינים אני רואה;
 אצל לפי האונת הכל הצל הצל הצלים חין צו ונונש. אצל חס יארע לאדם
 לער וכאז ונכאיז ונונוריה נפשו ולצו אז לא יוכל לסקפ צאוניתת הנוליאות,
 כי ונה פתרון לכל החרדה ולכל הער אשר תרגש נפשו, והלא אי אפשר

*) *ἀλλὰς ταυτὰ ἢ παίδε; ἐν ταις διατριβαίς ληγεται καὶ ἄλλας*
δὲ Ζ' αμν. Numenius b: Euseb: de praeparat: evang. 14. 1 verg.
 Rixner 1. S. 298.

להכחיש כי בן הוא — על כן לעונות זה רלה הלל להוכיח פינת כל התורה שהיא האמונה צויליות ונושג ולא יהיו צני אדם ונכת הונסקים רק יאוונו צשכל האויתי כי היא היא. וכי יש צאנות עולם נצרה ועץ הדעת טווב ורע, על כן חונר ונה דקני כך להצדק לא תעציד זה כל התורה כולה כלוונר לא חונרתי כך, ואהצת לרעך כנווך צדרך חיוב כי אם כן תוכל לחלוק עלי ולוונר איני וואוין צעלוני כ"ס צונה שחון לנפש, ואיך אלהוב את ונה שאינו, ואיך אשוונר התורה שנוקדה על קו תוהו ועל אצני צוהו? אצל אני חונר כך ונה דקני כך להצדק לא תעציד וזה דצר שאין אתה ונכחיש לפי שלצך יודע לער גופך ונפשוך, לפיכך לדקה התורה צתתה חוקים ונושפטים לדיקים ונוקיינות קדרי הצריאה ודרך ארץ ע"ד עשה כך רצ והסתלק ונן הספק.

מעם החילון הוא כי צאנות יסוד החצרה נצנה על כלל זה ונה דקני כך כו' אפילו אלל כל אה"ע כי ונכיון שכל אדם ילה להיות שוונר וצוונר ונזוק אחרים, צהכרה הדין כותן שגם הוא לא יזיק — וזה הנושפט הוא ונשפט טבעי וידע הנכרי זה הכלל הנחון וואוד ונלד הנחגת הוודינה ולא ונלד ונוקה התורה ונן השונים ופי עליון קדוש ונוקדש לכל שוונעיו. כי צספרי ונשפט שחקיו קסרי רוויים (רעו"טעס רעכט) לקחו ל"סוד הנושפט שלשה דברים (א) להחיות חיים נאונים (ב) שלא לפגוע בצבוד שום אדם (ג) לכל אדם תן את שלו (דיוו דריוו ובערטמטן גרונדעטלע דעס רעכטס ופוגע צהצרו גם הצרו רשאי לעשות דין לכפשו ולהזיק — אצל תורתנו הקדושה נעלה ונה ור' עקיבא חונר צתורת כהנים צפ' קדושים ואהצת לרעך כנווך זה כלל גדול צתורה, שלא תאונר תואיל ואני נתצות יתצוה חצרי עוני, תואיל ואני נתקלקלתי יתקלקל חצרי עוני — א"כ גם צנוקס לער ועיוות הדין ונלד אחרים לריך היהודי להיות עלוב ואינו עולב, לפיכך דיצר הלל עם הנכרי צסגונן שלו שיסוד הנושפט הוא שלילת הנזקים ולא דיצר ונן החיוב לקיים ואהצת לרעך צדרך חיוב גם צנוקס שאחרים ונשוותים הנושפט; אלא חונר? אתה הנכרי שצאת ללנווד תורת היהודים שים לצך ונקודם אל יסוד החצרה של כל בני אדם, כי צנוקס שסיוונת תורת ונשפט כל אדם שס ונתחיל היהודי צתורתו, לפרש דצר זה וודוע ולוונת יתקדשו צני אדם ונושפט לך, ונזאת החקירה יצואו לדי דנות אלהים שהוא ונלד יראת אלהים צחיוב, כי כן לונו אלהים להצת צלה פניית וצלה טעם שוונרה, רק לוונן לך יטהר נפש כל אחד ואחד צנושאו ואפילו ליקה את שלו ונרשות הצרו אסור שלא יראה כגנב צ"ק פ' הונויח ועל רוב צוונות שכליות נאונר ויראת ויראת ויראת ודע כי שס צצצת סופר בו שלשה נכרים צאו להתגיר, האחד צקס ללנווד כל תורה צרגל אחד והשיצ סלל כנודע. והשני תתנה על וונת שילנווד תורה צצכת צצל לא תורה שצע"פ והראת לו הלל הכרה הקצלה והאמונה לאחרים על פי ליווד האותיות א"צ עיין ערך זה, ג' השלישי צאוהתנה על וונת שיעשה כהן גדול וילצש צגדי כהונה הנופוארים — והשיצ הלל לנווד תכסי ונלכות ואחר שלנווד והגיע לפקוק הזר הקרצ וונת, הצין הנכרי שאי אפשר להשיג דצר שצקדושה רק וני שראוי לה. — שלשה

אלו וכוונתם אל שלשה וניינהקתה אשר על פיהם אפשר להנחות האדם צדק
 חנוכה זרה ונאשר ירע ונאצותיו (ח) על ידי חשבה אם ונראה אדם חיצתו
 לאיש זר יוכל להוליכו צדק אשר הפך צבא הטובה אשר עשה לו צאהצה
 גמורה (ז) על ידי כח הדיבור (חיבעררעדונגסקרופט) ג' על ידי ונתנות
 גדולות והצטחת קררה וניינים — והנה נגד טעם ראשון השי' הכל וזה
 דכמי כך לחצרך לא תעציד, וכמו שאין אני רונה שיקרצוני אחרים צהי'ה
 יתרה לנוען אעזוב את עוני ואת תורת, כן לא אחפוץ לקרצ אותך על
 דרך חשבה. נגד טעם שני הראה הכל שאין היהודי נוהג כן לקרצ גרים
 על ידי כח הדיבור; אדרצה אפשר להטות הדצרים וניינין לשונאל ונושנאל
 ליינין ולהפך קדר ח"צ, ועל כן לא יאה ליהודי לנהוג כן. ונגד טעם
 השלישי הראה הכל גם כן שאין צהורת היהודים להכניס גרים על ידי
 רי'מים צנייני וסכרה בונה שנאונר והזר הקרצ... ורק לנוען האונת והלדק
 בלי שום פנייה וכוונה זונניות יוכל הגר לבכס תחת ככפי סכינה —
 איפא לזאת טוב לא קשה וכי לא סבר הכל כי והתקדשתם ואהצת השם
 הוא יותר ונאחצת רעים, כי לכל הטעונים שאונרנו הולך הכל לסלק
 ונאת הצא להתגייר כל כוונה צלתי טהורה, ואלו אונר ואהצת את ד'
 אלהיך או והייתם קדוקים הוא כלל כל התורה, אם כן צנקל יוכל הגר
 לרנוות ולהרחאות קדוש וללצוט אדרת שער לנוען כהש, לפיכך ון החברה
 להעיר לז הצא ללנווד לחך אורת, להיות ידיו ולצו עתורים לאל חנוכה
 ואי אפשר להשיג קדושה לוני סצקרו יסיס ארצו, ודעתו לגנוצ ולגזול
 לסקר ולכחש צנוקוס שאין רואה, אם גם לפניס יתראה ביהודי ונלוצס
 צהפילין ונועוטק צלילית. וצודאי תנאי הראשון לגר הצא להתגייר לקבל
 עליו חוצת אהצת רעים ודין ונשפט דק צאופן שלא היה אפשר להכל
 להשיצ תקוצה אחרת ואותם צני אדם סנווכיחיס ונתשוצת הכל שעיקר
 התורת הוא אהצת רעים, הם טועים טעות גדול, יען הכל לא אונר זאת
 רק דרך תנאי לפתוח פתח לרופקים זה, אבל צפנים התורה ודאי הקדושה
 והטהרה היא העיקר אבל אי אפשר להשיג זה צלתי דק ונשפט —
 ונה סנלינו חיזה פנים שהקלו חכמים צונוון וכצוד עכו"ס יצואר צערך
 סצע ונות וצערכים אחרים ועיין ערך אדם. ויתכן שונה שאונר צן עזאי
 זה קפר תולדת אדם הוא כלל יותר גדול לנה צזה להתנגד לר"ע שאונר
 סנוחויצ היהודי ללחוצ אפילו הסוכנים, לנה אונר שראוי להשיג על
 השתלשלות טצע האדם כפי ונה סהזון גורם ונה ורונח צפסק זה
 קפר תולדת אדם.

אֱלֹהִים אֲשֶׁר אֱדִיָּה.

אמונה באלהים יראת אלהים דעת אלהים.

שלישה הנה ונייני לבת להועיל לנו, לאור צאור החיים ולפלק נתיבות
 חנוכה אונן, כי צשלשה סנוות ונשתנוסים הושכילים לצטא צס

אֱהִיָּה אֲשֶׁר אֱהִיָּה

עיונם ודעתם צאלהים ותורת הנוסקר (ח) לשון קבר וייען (ז) לשון
 אנונה גויבש (ג) לשון דעת ויסמען הספרש צין שלשה הלה הוא כי
 הקוצר תלוי בדעת עלמו ושכלו אין הסצרה נוולת צנסוא חוץ לשכלו
 כי אלו היה בן, לא ילטרך להוות ולחקור ולקצר, אבל הוא קוצר נפש
 עלמו. הנואנין הוא כולל יותר כי קצרתו וקוצלת לא לצד בעלמו אבל
 גם לזולתו ויש הרצה ונאנינים דצד אחד אשר הוא חוץ לשכלם אע"פ
 שאין צבוחם להראות ולראות צחוש ונליאת הענין אשר יאנינו צו, אבל
 נפני השתוות הרצה צני אדם על אנונה אחת סכך הוא הדבר חוץ
 לשכלם, א"כ כולל הדבר יותר ורשות ניתן לאדם לדבר צפוני ונרבי
 אנונה הנוקוצלת לרצים; ונשא"כ הקוצר דעתו לא יוכל צנקל לגלות
 לבו וקצרתו ולנוור קצבו דעתו. אפס היודע (דער וויססערדע) הוא בעלה
 ונחכל, כי דבר הנודע הוא ענין צהור אשר אי אפשר לשום אדם להכחיש
 כלל וכלל כנוו דרכי השצרון וההכדקה ונטיהעוועטישע געוויססיהייט.
 וצכן אי אפשר לומר לשון דעת על עיני אנונה ודת — ואעפ"כ ונלינו
 הרצה פעמים לשון דעת אלהים וכן דע את אלהי אביך? טעם הדבר
 כי אף אם החכמה עליונה נעלמה ונעין כל חי ואין שום חוש לצן תנוותה
 לראותה ולשנוע את קולת; צכל זאת נטוע צלב ושכל כל אדם הקסרה
 להכחה צנוקריות (מין יעדער מענט המוט ונזכורטיש געוויססיהייט סין
 דער נטיהוועדיגקייט דער זיטטיגקייט) לפיך צאנות דצד זה עלמו הוא
 כולל כל מין אדם, ואל נודגת זו יעלה כל נוסכיל להצין את זאת כי
 צאנות ענין אלהי הוא כולל הכלל כולו. ואף כי רצים נכחשים צוולית
 ענין אלהי לצדו חוץ לעולם הנוחש אבל הכחשה זו אין צה ונוט ורק
 לשנוע חוץ ישנועו, ואם תחפש צקרב איש ולצ ענוק תולאהו יודע כי
 אלהים צננים ונולך ונציא יולר וצורא את כל צהכרת. לא על חנם
 אנורו חז"ל אין אדם ונת ונ העולם עד שיראה השכינה כלוור כל אדם
 כוצ רק עד זיבולא צתרייתא ואלו הוא חוזר ושצ לראות ונה צפנינויותו
 והכל הולך אחר החיתום, ילקוט א' רנוו סל"ו צסם פרכי דר"א אין הנשנה
 יולת ונ הגוף עד שתראה פני השכינה שכלומר כי לא יראני אדם וחי,
 וצנוגילה י"ט ע"צ לנוד ר' יוחנן נפסקו זה אלעולא נסתירה צנוערה
 שנווד צה ונשה ואליהו כנצ נחטו סדקית לא היו יכולים לענווד
 נפני אורה, כלוור נשה ואליהו יגידו את האנות ונשה לשעצר ואליהו
 לעתיד ואלו היה ניתן רשות עוד לשלישי לענווד צנוערה זו אי אפשר
 להתקיים נפני רוצ ונתצאים צסקר. ועיקר האנונה הוא כנוו סלינווד
 ונשה ואליהו לדעת את ד' לעתיד צצירור גנוור צלי שום סיתוף. ואנו
 ישעיה ונולאה כל הארץ דעה את ה' וכו' ירוניה כי כולם ידעו אותו,
 כי תכלית הכל הוא הדעת צנסוא הצרור לכל (דיוו וביעקטישע
 גנטישעסערקענטיים) וזה שהולך ונשה אל אותות הוא כנוו שאנור הכתוב
 שירא פן לא יאנינו לי כי יאנורו לא כראה אליך ד' כלוור שיאנורו:
 צקצרת דנויך צנושא אפשר כי לדקת, אבל צנסוא האנונה לא כן. לכן
 עשה אותות ונוט כשאותות לנען יאנינו אבל לא ידעו עוד את 7,

צדעת כ"ח. חס. צאנונה. לדעת אפסר לחלק שלשה צחיות שאנרתי צנידון
 האנונה צאלהים, לשלשה פעולות הטבל: הטבל הוא נחבים ונקרא הנוטביל
 חכס לפי עניינו וטבעו, גם חס לא השיג רק נועט ונן הידיעה צאופן
 שבידין הוא נורה לעלנו ולא לזולתו, הטבל הוא נוצין ונקרא הנוטביל
 כזון, צצחית ננה שהוא כולל יותר לתכלית הנווקר — ואנר הכתוב איצ
 כ"ח ויאנר לאדם הן יראת חדני היא חכונה וקור נרע צינה. כלונר
 נוכח החכונה הנוטביל שיש צאדם איש איש לפי דרכו, הנה הוא ירא
 את ד' אבל צכה הצינה צחון וצונה שזולתו הנה הוא יודע לקור נרע
 ולשנור כפסון ונווקטי שוא. לנעלה ננה דעת אלהים, זה נצואר חס
 נשגיח צפעולת שכלנו וצקרר הטתלשלותו ונתכלית יוני השחרות עד יוני
 זקנתו. ציני השחרות והילדות, האצ ננכה את צנו צחכונה צדרך החיוצ
 צאופן שלא יספק הצן הנוקצב צחכונה הנוקורה לו ננחציו או נונלנדו
 העונד ונלד חציו שיש צה ננוט והיא ננולאת צחיוצ. צלאת הנער נוני
 ילדותו הוא ונתחיל לסקפ ולצקר צנוקורת חציו, ונצין וחוקר עד נוקוס
 קידו נוגעת צאופן שכל ננה שהיה תחילה אלנו ננחיוצ צחכונה הוא ננולל
 עתה נוכח צינה, יען כי ננסה וצחון צדקדוק הצקורת את כל הנוקור
 לו, ולכן חכס נקרא אלל קדוננינו וני שהוא ננחיוצ ונקורת חצות לצנים
 בנוו שאנורו נגעיס פ"ע חכס גדול נקרא (ר' יהודה צ"צ) שקיים דצרי
 חכונים, וכן נקראו חכוני תלמוד, חכונים יען עיקר ננפעולתם להחזיק
 צנוקורת, אבל נוצין הוא וני שצוקר וצולב ונענוד על הנוצחון בנוו שאנור
 הכתוב חכס צענינו איש עשיר ודל נוצין יחקרנו ננסי כ"ח, כלונר הנוצין
 חוקר ונוקופק צעקרו של חכס. אכן הדעת הוא אחרי אשר כצר ילא
 הצוקר והחוקר נוגדה התפונה והשלילות אל ידיעה צרורה וכה (עוידענטעט
 וויסטענן) צאין קוס ספק. לפיכך נקרא דעת אלהים הנודרגה היותר גדולה
 ונכצדה ננאוד, כי אלל כל גדולי פילוסופים וצפרט אלל קניט אין אפסרות
 לדעת אלהים וכל נודעס צדרכי אל הוא צדרך שלילה צאנורס תכלית שנדע
 הוא שלא נדע כלונר אינו ננודיס שיש אפסרות לנולית אל אלל אין אנו
 יודעיס דצר זה (ויר וויסטענן עם ניכט פון יטיין), אפק ליהודים היתה
 אורה צחיוצ ונן השונים צהר קיני, יש צנו דעת אלהים צצירור. וההפרט
 צין קני אלנו הוא בי הנותפלס נשנור ונלעקות רע נוכח הצינה דוקא, ולא
 נוכח חכונה כי הוא אינו ננאונן צנוליות חכונת אנונה, ולא נוכח הדעת
 כי אי אפסר לידע צחיוצ עניני שונים אבל אללנו הטבל חס אין צינה
 אין דעת חס אין דעת אין צינה, כלונר תכלית הצינה והסתפקות צציקורת
 וחקירה יפה, הוא הדעת צחיוצ ואם אין דעת צחיוצ חס כן גם צצינה
 אין תועלת, אבל נוכח הדעת החכונה ננחיקיינות. לפיכך אנור איצ ויאנור
 לאדם הן יראת ד' היא חכונה בנוננרס חס אין יראת אין חכונה, חס
 אין חכונה אין יראת, כלונר ענין החיוצ צחכונה הוא יראת שניס
 צלי חקירה וקור נרע צינה, נוכח הצינה היא הנוטבלת, נשנור אדם
 ננלעקות רע אלל לא יעשה טוב עד שגיב לדעת אלהים ואיז עדיין
 לא צדעת דצר כ"ד, ל"ה ננעס זה התורה הצקס כונה פעונים הדעה

כונסם'כ וידעת את ד', דע את אלהי אביך, אצל לא לותה האמן כי גם פתי
 יאמין לכל דבר בעצם אצל הדעת אי אפשר רק אחרי הכונה בחיוב והצינה
 בשליכה שהנה פעולות השכל, ולזה שייך ללוות על ככה דע — להתיגע
 ולהכיר בחיוב את הצורה באופן שהאנונה לריכה אל אותות חושיות וסוף
 הכונה שירש הצן ועליו ונכח האנונה זו תצא הצינה ואחריה הדעת בחיוב.

אליהו מלאך הברית.

באחרית הימים אחר שכבר עבר רוח עונאה וכן הארץ ודעת אלהים
 יאז דע חזקת יחפון כל ויין אדם אז יצוא אליהו כי כן אומר האחרון
 שצנצאים ונלכא ג' א' הנבי שולח ונלכא ופיכה דרך לפני ופתאום יצוא אל
 היכלו הארון אשר אתם נוצקקים ונולחך הצרית אשר אתם חפלים הנה צא
 אומר ד' לצאות, וסוף הפרשה: הנה אנכי שולח את אליה הנביא לפני צא
 יום ד' הגדול והכורא, והשיצ' לצ צרות על צמים ולצ צמים על אצותם —
 לשון אלהי, הוא עורה על הקיום והתאונות דעת אלהים (דיו בערוורק-
 ידעו דער גמטטעס וידעע) אלי = יה כלומר ונה שאני חושב וקוצר לאלי
 הוא צאנות ית לכל העולם (ויין גמטט מיין ויין דער וירקוליקייט) ונעשהו
 לעורר לצ צמים הרחוק ונלחך ונשורש אצותיו, כאשר הענף העליון על אינן
 רחוק ונתחתית הגזע אצל נדת אלהי תעורה לצות צמי אדם להצט אל האור
 אשר חולצו ונשם, ולהפך ג' לצ צמים על אצותם כי גם האצות ידעו ויחזו
 חיים מוצים ונעינים לחצו ולהוקיר ונעשי צמים כאשר חדשו צנעוריהם
 והעיצו יותר ונאצותם.

לפיכך תראה אליהו צא תנויד לסלק את הספקות כאשר הוא עונוד
 גוד עוצדי בעל להורות דבר צדור ולערוות עליהם רוח ונורות
 להודיע כי דבר ד' צפיהו אונת והכל יאנורו ד' הוא אלהים ונלכים י"ח. בכל
 הספקות צנוון ונכה עד שיצוא אליהו וכן צפ' יחוס סוף הוריות וכן בכל
 ונקום סקרן ישרא' ונאחרי ד' ונעו אחרי ונחגי גוים קלא לנול את צמיסם
 ולהזנות את צמותיהם אז צא אליהו והחזיר העטרה ליושנה להורות כי ד'
 הוא אלהים עיין ילקו' יחושע רנוז ט"ו, וצטעה שאדם כושא אשר שאינה
 הוגנת אליהו בופתו והקצ"ה רולעו קידושן ע' כלומר נדת אליהו להקפיד
 על כבוד היחוס אם כן הוא בופתו אצל הקצ"ה אלכו ית' שות כל קטן וגדול
 ואדרבא הכלל נחות דרגא ונסיב לתתא יצנות ס"צ לפיכך הקצ"ה רולעו
 ונרלחה להיות עבד עולם כונו שאונה אהצתי את אשתי ואת אדוני לא אלא
 חפשי — וכן תנולא צרכות ונ' ע"צ צחלח אצרא שיעוד ויין לצית הסכספת
 אתא אליהו כדונה לו בעטייה וקטליה, טועיה הוא ישנעאלה הונסתחוח ונול
 נזרח (ע"י קבוא) בגד ונקדש קמבסו, ולכן היהודי שהתפלל אחרים צית
 הסכספת ולא הטח פניו לננקדשו, הקפיד עליו אליהו פונדך הטעיהו כלומר
 שהיקל נלאוד צכצוד צהכ"ג וטעיהו טוב וננונו — ובסנהדרין ל"ח ונלח' ה'
 יחושע צן לוי את אליהו אפתחא דונערתא דה"ש צ"ג ולגדת העין יעקב
 אפתחא דג"ע ושאלו אם יצוא לעולם הצא? והשיב אליהו לכסירה הארון

אהיה אשר אהיה

הוא, כלומר רי"ב עונד צפתה פרשה ג' של ונלככי הנכי קולח ונלככי ופתאום יצוא האדון אל היכלו, וא"כ הונלך הוא אליהו פנוצואר צקוף הפרשה ואונר לכסירלה האדון הכתוב צפרשה ואונר רי"ב ל קול שנים שונעתי וקול שלישי לא שונעתי כלומר ופני שהנולדים אונרו שלמה הונה ציחד ונקה אליהו וישי ונדברים ונתי י"ג? וכן תראה את אליהו בכל ונקום שחמדו לחכם שנוטה אחר הנושחיים ופונה ודרך היהודים עיין חגיגה ע"ו, וצ"ל צ"ע: וגיטין ז' ע"ב ויצואר צנ"א צצירור. ויתכן עוד כי צחרו צלשון אליהו ונפני שהוא צעל הלווייה כנוו שאונרו אליהו לפלוני (בעגוי"טען) וידוע שקוקראט ואפלטון אונרו טים להם ונחגיג רוחני (געניווס) הנוציה אותם ולפיכך יתכן ינאוד שגם חקדי ישראל היה להם ונלך קדוש ע"פ דרכם והוא אליהו הנלוה להם בכל שעה. — חגיגה ע"ו ח"ב ס"ז

והכלל

זוה כי בצביה העלה ד' את ישראל ונונלרים הוא ונשה וצבצ"ח נשונר הוא אליהו ילקוץ ונלככי ר"ע, יען כי צעשה שונסה ונלך להלך צשליחותו של ונקום שונות ג' הונל לו הקצ"ה כי אהיה עונך וזה לך האות כי אנכי שלחתיך, צהוליאך את העם ונונלרים העצדון את האלהים על ההר הזה. וכאשר שאל ונקה אם ישאל העם ונה שנוו של הקצ"ה, השיב השם אהיה אשר אהיה, כה תאונר אל צני ישראל אהיה שלחתי אליכם. כלומר השם הצטיה לנוסה שלמה עיקרים (א) ונליאת השם על ידי הצטחה כי אהיה עונך (ב) תורה ונן השנוים צהוליאך את העם תעצדון את אלהים על ההר הזה (ג) שכר ועונק אהיה אשר אהיה כלונות לצקוף אהיה צחויז וארראה לכל יוצי תצל כי אני הוא אשר נגלתי לך, ולא קשה עוד לפרש שם אהיה כי הדצה צרור שהוא פירוש לנוה שאונר לו הקצ"ה תחילה כי אהיה עונך. והוא העיקר הראשון, ונפני שלא נודע וזכור עוד ענין אלהי על ידי קורות היהודים צעולם, ולכן אונר שלעתיד אהיה עונך, וזה גופה יאונר ויפרש לישראל אהיה אשר אהיה. ונונש כנגד ג' עיקרים תורה עצודה ג"ה אהיה עונך = הורה. תעצדון את אלהים = עבודה. אהיה אשר אהיה = גמח שכר ועונק כי הוא החיבור של השכרי והעונק לגנוול חקד יחד (עיין אותות האותות) ולפיכך טוב חזר ואונר הקצ"ה לונר לצני ישראל ד' אלהי אצותיכם אלהי אצרהם אלהי יחק ואלהי יעקב, שבראה פקתירה, כי תחילה אונר אהיה ואח"כ יהוה? אצל הכוונה: לאצות ישראל נקרא צצר צעם יהוה כי נודע להם לאלהים; אצל לזרע ישראל יהיה לעתיד, אהיה, ולפיכך ונקיים זה שנוי לעולם וזה זכרי לדור ודור, כלומר אהיה הוא לעתיד שאראה לעולם כי אני אני הוא, אצל יהוה הוא זכר לדור ודור ונזונן העצר זכרון ניסים ראשונים צאופן ששני אלו העצר והעתיד השם והזמר צעם ד' שהיה כצרי לאצות לזכר עולם ונכוונים יחד.

מעם

זה נודת אליהו הוא ונונש על הוראת אהיה. והטיבו את אשר דצרו ונלככי חז"ל כי כל ונקום שנאונר ויהי אינו אלא לער, אצל צנוקום שנאונר והיה נורה על שונחה כי ההתהוות צכל דצר הוא גורם לער ט"דה (דוטס ווערדען יעדער: מלכע שפרמור: מלכט טוערלען) חלום אחי שכצר ילא הדצר ונן הכח אל הפועל והיה חונד עם מיזם געווקרדען צשלי ונותו צולחי

אהיה אשר אהיה

הוא שנוחה. ואמרו כי הכוונה עם אהיה אשר אהיה עונם צללה זו אשר אהיה צללה אחרת, בלונור ע"י הלער יתהווה צעולם דעת אלהים וכסאונר ונשה רצ"ע דיה ללרה צשעתה? אונר השם בה תאונר אהיה שלחני כלונור שיהיה ללרות סוף וגונר אחר אשר אהיה כיכר ונודע לכל. וצערך אותות אצאר כי השלטה אותות נחש, יד ונאורעת, דם ציצטה הווה ונקצילים לעונות שלטה עיקרים חלו ולעונות גזרה צחירה ופעולת שניהם יחד. כי זה כל האדם ציצע, שכל ורעיון התורה, גוף לפעולה צעזודה, חיבור שניהם יחד לגנוול חסד. וזה אהיה אשר אהיה צפועל, צסיצת התורה והעצודה, ונוגש בנוו שחלקו קדונוי חוקרים את העולמות לשלטה, עולם העליון השכלי וכולו עוז, עולם השפל לגוף, עולם התיכון הנוצר שניהם יחד. לפ"י הדין עם אותם חכמים שלא חסבו אהיה צין שונות הקדושים כי הוא סינון ליווד וך צדעת אלהים לעתיד. וידוע כי ונשה אצי הנציאים הורה כי אוניתת הלציא יוכרת רק ע"י העתיד צונה שנתקיינו דצרו אשר הגיד האותיות לאחור דצרים י"ג, וצתכונה זו ונלויין עם ישראל לאונור תוניד חזק ואונן לצצך וקוה אל ד' כי אם כל השערים ננעלו שערי תקוה לא ננעלו דיו הוּעַמַנּוּ ויזט פַרְיוּ — ועיין ילקוט ר"פ שוניני אשר אהיה אשר אהיה לפי שעה לאונר.

הוא שנוחה. ואמרו כי הכוונה עם אהיה אשר אהיה עונם צללה זו אשר אהיה צללה אחרת, בלונור ע"י הלער יתהווה צעולם דעת אלהים וכסאונר ונשה רצ"ע דיה ללרה צשעתה? אונר השם בה תאונר אהיה שלחני כלונור שיהיה ללרות סוף וגונר אחר אשר אהיה כיכר ונודע לכל. וצערך אותות אצאר כי השלטה אותות נחש, יד ונאורעת, דם ציצטה הווה ונקצילים לעונות שלטה עיקרים חלו ולעונות גזרה צחירה ופעולת שניהם יחד. כי זה כל האדם ציצע, שכל ורעיון התורה, גוף לפעולה צעזודה, חיבור שניהם יחד לגנוול חסד. וזה אהיה אשר אהיה צפועל, צסיצת התורה והעצודה, ונוגש בנוו שחלקו קדונוי חוקרים את העולמות לשלטה, עולם העליון השכלי וכולו עוז, עולם השפל לגוף, עולם התיכון הנוצר שניהם יחד. לפ"י הדין עם אותם חכמים שלא חסבו אהיה צין שונות הקדושים כי הוא סינון ליווד וך צדעת אלהים לעתיד. וידוע כי ונשה אצי הנציאים הורה כי אוניתת הלציא יוכרת רק ע"י העתיד צונה שנתקיינו דצרו אשר הגיד האותיות לאחור דצרים י"ג, וצתכונה זו ונלויין עם ישראל לאונור תוניד חזק ואונן לצצך וקוה אל ד' כי אם כל השערים ננעלו שערי תקוה לא ננעלו דיו הוּעַמַנּוּ ויזט פַרְיוּ — ועיין ילקוט ר"פ שוניני אשר אהיה אשר אהיה לפי שעה לאונר.

אור כשרים.

המובחר טענין האדם הוא הנון הסובן צלרן קויקענין דער קויקעניטע ונענטשנטטונן לפיכך הדין כותן שאצרהס אצינו צחיר ד' הוא גם כן נולד שונה צלרן ההיא ושם נחפש את עיר ונולדתו כאשר אצאר. רבות ונחשבות צלצ איש ועלת ד' היא תקום, איה קופר ואיה שוקל כל הסצרות וקדעות שנאונרו על אור כשרים שצחורה, ונה הוא ואיה וקום כבוד לידת אצרהס אשר הולילו השם ונשם, ווי שרולה לאסף כל הנענוים והדנויונות

יראה צספר חי אצרהס ונחכס צעער.

אכן

נדעתי נראה שלשוא לרף לורף והסתוס בלונר ונן הנופרס צלופן ונתקבל אל הונענויק צענין זה צעין צוחכת וחוקרת סיטצ דצרי תורה וחכונה. ולנען הציל ענין זה ליד צירור, ראוי שאקדים עוד שאר חונרות ושאלות שנלאו כל חכוני לצ ליצטס על הדעת. והוא, כי צגונרל סגהדין כ"א: אונר ר' חקדל בי הכתצ אשר נקרא צסס כתצ ע צ ר י הוא עלוני כתצ לי צונ אה וכפי הונסל ונתן של סלכה נקרא ג"כ כתצ רועץ כי כן אונר רצי סס ונתחילה ניתנת תורה לישראל צכתצ אסורי וכסחטאר הצפך להם לרועץ. וכתצ זה ונצואר שם הניחו להדויעות והס הכותים. כל חוקרי שפתי שנים כלאו לצאר ונה זה עצרי ונה זה ליצונאה ונה זה רועץ ואונר צעל ונערכי גסון שהכוונת כתצ של לצנת ונפידיטרטיט ונאחר אונר כתצ של אותם תקובנים, אלל הרי לצנן והיה להם לגזר עוד שם ליצונאה ונאר לצן ולצנה צערי ונדצר ערצ? אפכ כל זה אינו שום לי ונדעתי תולת

ד' תנוונה ונשיבת נפש, פלגור חי אפשר לקבל כחה רוח וולהתענג תענוג
רוחני ושכלי ציחור הסתובבים אם לא יסכים הציחור החלקי עם ציחורים
פוללים, ולפיכך דוקא תורת ד' תנוונה ושלונה בכל חלקיה היא ונשיבת נפש
ותתן עדיה להטנדק צפיהוטי חלקים קשים אשר הכלל יעיד על הפרט. ולכן
כלכה נא אל וקור חיים אשר ונונו כשחז רוח צינה ולעת בעזרת הצורה
ית' — וקודם יש להעיר על אודות הקוטי צקדר ונשפחות צני אדם ונח
עד הצרחה סקרא העצמי ונפני סגולד וצני עצה, ועוד שצח ונעצר הנהר
פרת בנות סגלוגר יהושע כ"ד צעצר הנהר ישבו אבותיכם. והנה הכתוב
אוור על שם צן נח צראשית י' ולשם יולד גם הוא, הוא היה אבי כל צני
עצר, אחי יפת הגדול. ופירש רש"י שסכוונה עם צני עצר על הנוקם שישבו
שם צני עצר וכן כתב הרמב"ן וקשה על זה ונה זה היחוס על שם הנוקם
ולמה דקדק הכתוב ציחוס זה? ואור הציחור שהנוכוון על זרע הצרחה
ילחק ויעקב סקראו צני עצר לשם כבוד כונו שאורו שהאבות לנודו תורה
צצית ודרשו כל שם ועצר, וזה דרך דרש ועדין ישאל הנושכיל על שורש שם
עצר ונה הוא ולונה נייחם הכתוב את שם על זרע פלג ולא על זרע יקטן,
ולא עוד אלא שצחצחון תולדות יקטן ויוחקים הצנים לשם הנוקמות איש
ללשונו ונוישע עד צלחה ספרה חק הקדם, וצלשלת התיולדות הצחה ונפלג
יחם הכתוב חק השונות בלא הנוקמות פלג הוליד את רעו, רעו הוליד את
שרו, שרו הוליד את נחור, נחור הוליד את תרח, תרח הוליד את אברם?
ועוד קשה יוסף אוור צוולרים כי גונצ גונצתי ווארץ העצרים וגם פה
לא עשיתי וואוונה צראשית וי' ע"ו חיד אפשר לקרוא ארץ עצרים על שם
ונשפחה קטנה הצרחה ורעו שהיו ונעט ונעזיר וע"כ שם ארץ עצרים נודע
צוולרים ונלפנים? על כן כרחה לתקן כל זה בדרך זה אם ישנכני ד' ונשגיה.
✠ צצח צרחה ל"א ע"א אוור רצ חנן צה רצח אוור רצ עשר שנים
כצח הצרחה אציו ג' שנים צבותי וצצח צקארדו, ניש אוורים איפכא
אוור ה' סקרא עיצרה זעירא דכותי זה אור כשדים ונה זה קרדו
וונה זה כותי הרצה נאוור לפרס? אצל לדעת קרדו הוא קמכרדו
Karduel וכותא הוא קמכעטיען Kachetien, שתי נדינות אשר
כוללות חלי חלק הלפוני ונן נדינת געקרגיען Georgien אשר נקראה
ולפנים מיערעט Iberia ארץ אשר התחילה ונלפון ארץ ימכעטיען =
הק ונני = הארעו אשר נחה שם תצת נח ונחשפעת והולכת עד הר
קוקקוואס. גם קלת ונודינת מיערעטיען Imeritien ככלל צעם מיערעט,
ובל הארץ הזאת וננחת צין הים השחור וים בכפי לויטען דען סווארלען
ונוד קוספיטען ונעבר. ים סוף צרחה מוארה מוארה חלי חלי
ב' ידוע וקוספרים קדונוים צצירור טעם פחדים וקורס הראשון היה אלל
אזים השחור ללפון העולם ונעם נקעו הלחה ונחשפטנו בכל ונולכת
האשור, עדה סלחתי ונלכות אשור ניסרו ונלכות הכשדים. ונעיה הנציא
א"ב אור על זה הן ארץ כשדים זה העם לא היה אשור יקדה לללים
ההקיעו צחוקי עורדו ארענויות שונה לנעלה (עיון נחקר) ארץ שם
(כשדים) וזה יוסקים לשם כשך צן נחור דוד הצרחה אשר ונונו ילאו

הכשרים ובהכרח גם ונמצאו כל כשר היה קנוף לים השחור ואור כשרים
 לקראת כן ע"ס כשר צן נחור — ולפי זה דעת לנצון נקל כי ארץ איצעריא
 הנוכחת צין ים השחור לים הכספי הכונה בשם זה איצעריא ונלסוף עבר
 על פי ונזרע עבר נתייצבו בשם, כי על הרי אררטו נרמשינן כחה תיצת
 נח ונשם נתחלקו צני נח לאוונות סונות ואז הלך פלג צן עבר ונרמשינן
 לנוקונות הקנווכים, הונה הארלות סצין ים כספי לנזרה וים השחור
 לנערב, ונפני שהארץ ארץ פלגי וניס כי רבים וגדולים הונה הכהרות
 הנזעים ונרמי נרמשינן וקנרדו ועוד ציוני פלג נחלקה גם הארץ אזו
 צין סני יוניס. וקראם על סם עבר אציו איצעריא — והנה אברהם ילא
 נארץ התיא ארלה כנען דרך ארם נהרים.

קנוף לים הכספי ים עוד היום כונו ונלפנים עיר אחת במקו Baku אשר
 שם ובכל הקצי' כולאים ונעיות נפטי ננשטן קוונלנן אשר ונמצעם
 ולהתלהז ולהוליא שלהצת אש, תנויד תוקד לא תכנה. עוד שם אלל במקו
 כצקן אש גדול אשר האש לא כזה צו ונעולם, כי תנויד צוער צקרבו אש
 גדול וכורא וצבי אשר זה ונעולם יד אדם צאוננע כי ונעלנו נוצע האש
 כוונס והכצקן אש הוא נעצר צתורת אלהי ונקרא התיכל של אש עולם
 (דער טעמפעל דעם עוונגן פייערס) ואוונרים שם כי לשם השליך הצורא
 את השטן זה ונקור אוונות הפסיים שעוצדים לאש לשם נרמולד דער
 גוטע גוטט דעם איבעט, ונוואקים צנהריוונן השטן והפגע דע אשר
 השליך לאש — ונעיתה נקל לנו לוונר כי אצרים השליך וון כנרוד א"כ
 לכצקן אש זה והוא הוא אור כשרים כי אור פירוסו צקעה כידוע וזה
 וננוק במקו הכ"ל וקנוף לזה איצעריא סנקרא עבר הנהר כנ"ל ועוד ונפני
 התיא איצערא א"כ ונעצר לנהר פרת כי הפרת נוצע ונרמי עוירוס
 ונרמשינן וכל ההולך ונאיצעריא לארם נהרים צהכרה לריך לעצור נהר
 פרת — על כל פנים יאות לוונר על הנצחר ונחת ד' ללאת ונארץ כזה
 ונארץ עוצדים לאש שהולאה ונארץ כשרים הוא נק, וגם צקעה דורא
 שהוסלכו שם לדיקי ישראל לתכור צוער לדעתי היה במקו דמיאל א' שגם
 ונלכר וז צכלל ונלכות צכל אז והיה היום ונדינת טירונן.

ד' עוד ונדינה אחרת היתה קנוכה לשם ונקראת צונן הרונניים אובוננין
 Albania אשר ללד ונערצה היא ונוגבלת ונארץ איצעריא ונקראת הארץ
 בשם זה על שם האדונה הלכנה שיש בה (alba ווייס צעצרי לזן) והיה
 ונחוז אחד אשר גרו שם הפהנים ונקראת ארץ הקדושה דווס היויגע
 דער פריסטער. ונולתס היו אכסיה עללים ולא נתעסקו רק צנורעה
 לאן ולא צעצודת האדונה. וידוע א"כ כי ארץ טפנינן נקראת אלל
 הקדונוניס ויבעריא Iberi ונפני פעוני ויבעריא ונחלק וניען נקעו לשם,
 ונחצוהו לשם את ויודותיהם הקשות אשר צתוכן ונלוייה חכונת הכתב
 ונחצוהו ענהס. ונדרכס להיות עם עז וקסוואף הנקיס ונולידות
 צקעה ואחר הלידה וניד הולכות ועוצדות כונתחילה עצודתן,
 שם צאופן סנוכס לונח עליהם כי לא כנקיס הונלריות העצרות פי חיות הנה
 ונחצוהו חליה הונלרת וילדו עיין כל זה סונקצ ערך איצעריא 1—2.

ועין כי אנו יודעין שנויקדי ארץ ספצונן צווייכעפן הי גס היסודים
 יתכן ונאוד שעל עס אזי עבר נקראו גס הצאים עומס ונאחלות הסס. —
ד לפי כל זה לדעתי אקראה ע קנראד קנורו ז"ל ועירא זעירא צכותא הוא
 אור כשדים הכוונה כי קסא קסנא) נהת איצעריא אר עיצעריא היא היא
 אור כשדים. וכן ונחשאוורו כתב עברי היא כתב ליצונאה הכוונה על
 ארבעות המ"ל וכחניה סיקרו כתב, כי לצן עעצרי הוא מלבן צרוני. וכן
 אנה שקראו כתב רעץ הכוונה על ארץ = עון שהוא לדעתי מרעשינן
 ועל עס מרענע העיר הקרוצה להרי אררט וסס ונקור הנחר מרענעלעס
 הפונה וסס לנזרח והולך אר"ס לנוערז וזדרוס עד ססופך וינויו
 מרענענען, וסס לים כספי וכנו שקראו העמים הסוכנים אלל ים כספי
 כסיפא (ע' געזעניאוק) ולסוכנים צנוקונות אלל נהר קירוס Cyrus
 צסס קירענע, קירענעיס ועיין עמוס ט': הלל את ישראל העליתי נארח
 ונלרים, ופלתיס ונכפתור, וארס ונקיר שהוא צהר וני = אררט מרענענען,
 כן יתכן לקרוא ארלות הסס על עס נהר מרענעלעס רעץ — ואס עדיין
 לצך נוקף על עס כותא וברר סנהפס עס אצרהס יש לנור שהוא נכוון
 אל קאססאי וקורדיען Kossäei und Kurdistan סתן נודיות סמוך
 לים כספי עיין סונקע ע' Cossäei — גס זאת ידוע כי חוונה גדולה
 ואחוכה היתה נשוכה ויס כספי עד הר קוקסאוס אשר צה היה עבר
 גדול נקרא עבר הסערים צערי באב = אל אבואב לפי סדרך סער זה
 היו יולאים לנודיות הירקאניען עיין ב"ח ה' לך 200 ייתכן כי דרך עבר
 זה כלל ד' העמים זה צל כי הקדמונים קראו סנות נסנות ון הכלל
 נלרע ונוחד ונחפרע לכלל יותר גדול. וגס ארץ כותא שהוא סמוך
 לצל סנקראת Susiana סורסה ונארץ קססעי כותא אלל ים כספי.
 וכן עס צל כולד ון הסער הגדול הכ"ל צאופן סכל היסוד הרחוק נהרי
 אררט אחר סנצול נקרא על עס הנודיות סמוכות יותר לים הספני.
 וכפי הנצוחר צע"נ לך 206 ננלאו עוד היום צארץ מרענענען אלות
 נלסון עברים והוא אור סקיצה לכך נופני סדרך עס נגלו ישראל (נדרס
 חכה על פסוק נסקד) אלל יותר נקסצר סקיצה היא ארץ עברים
 ונקודס וגס ארץ הסכזרים Chazaren סנחגיירר היתה עס עיין ב"ח עס
 ער ער היום עס עיר קוטמני = כותא. ספצונן ארץ ער ער
 צפסחים פ"ו ע"ב אור כ' יוחן סנוסוס הכי הגלה הקצ"ה את ישראל
 סילצצב נפני ססוגרס לצית אונס כנוו סהסונא את אסתו ונסלחה לצית
 סיה אונה וכן ישראל גלו לצית אונס לצל, ופירס רס"ו ללוסי כשדים קילא
 סיוונתה אצרהס וצחונת סכלל צנלכות צצל צינוו אצרהס גס הארלות
 ארעס סמוכות לאררט וארענענען, כי נאנור צראסית אר ון ננורד סהיה אצור
 אר סיל והחל לנולך על צל וצאחך סנערי, ון הארץ ההיא ילא אשור ויצן את
 ארעיות ואת רחובות עיר ואת כלח (ע' וננא י') כלוונר ונתחילה סכנו ונלדי
 ארעסרת פרת כדרך הקדמונים סנקעו ננור לאסורס כפי ונה סנורס להס
 ארענלך סנחר, ועל כן נסלאו אז אשור על ון סלא סנרחקר ונעבר סנחר
 פרת, ולחחר סילא אשור ון סאחך העצריה ונוילא סוקדה ונלסות אשור

אור כשרים

צונקוס רחוק ונעזרי; כי אסור ועבר שתי ראשי ונוכלכות הקדונונים היו
 כונו שאמר הכ' צונדצה כ"ד ועינו אסור ועינו עבר, וזיטעיה כ"ו
 לה' ציוס' החוא גלח ד' בתער השכירה צעזרי נחר צונלך אסור.
 וסנער לח היה צבל ונוקס בו אס כלל הארץ שיש בו חומר הרצה
 סנווך להרי אררע ופראשעישן צכלל, כונו סנאונה ויהי צנקעס ווקדס
 ויוולאו צקעה צארץ סנער ויסבו סס, ויאונרו איש אל אחיו הנה נלצנה
 גלצנים; שכלעתי הכוונה על הנוקונות הסנוכות לים הכספי ונלאים
 ונעשייות חומר ונפט כאוונה לונעלה. ורלו לחצר עיירות גדולות עד
 צבל כונו שחצה הלורים זונן הרצה אחה זה ג' עיירות לעיר אחת
 טרעפון עזרא ד', ויתכן כי הסערה באב = אל = אבואב הוא חלק
 ונן הנגדל וסעיר צאופן שסורט צבל הוא ג"כ אור כשרים והצקעה
 אסר ונלאה (בעקו). ועזור זה ונתפחים הפרקים הסולכים צשיט
 לטרעסטער סגס הנה לנודו ונאצרהס ונאונת ונולאו כונה דצרים
 דונגים לפחקים לנה שיש לכו ד"ו קציעת שטת קדרי זנוני צריאה
 וקציעת שטת זנוני וועדים צשנה וכל וועד וחג נקצע לחונסה יונים
 בונספר הסס והחונק סהונס ראשו ונפפר סלהס כדרך חונסה חוונשי
 תורה וססה קדרי ונסנה תורה הקצושים כפי וועד ד' וכן צכתצי
 סנהגו פרקים צדקדוק, כל זה לנודו ונן היסודים ע"ל לטרעסטער
 שחי ציונ גלות צבל אצל הסחיתו הרצה ואלף שאונרו חז"ל
 סהפחקים צקואים צלרכי סעודה יותר וניסחאל גינו אותס
 דצרים ד"ו צעבודתס לחס גיעין י"ו וס לחס נודות דוצים
 וצדיני נדה כרה סנהגו הפרקים וסאלו אלל הכוני
 חרצן צ"ש נדה ב' ע"צ אפרח סורנון סאלה אלל
 חכונני דהודא ודע סאע"פ שכתתו סצכלל עצרים יס
 חרס אחרים חנן וישראל צכל זאת צעניני תורה דרך ונשל כי
 עצה לא יתכן לפרט רק ישראל ועין צראצ"ע סס אצל
 סלתי העצרים סלחי שאונר ונסה ויכל להיות סכוון על אלהי כל צני
 אסר לא קודע צונלרים כונו כי כל וסלון סונלרים לחכול את
 סס צראסיה ונ"ג וועד כי צשעה סצא ונסה לפני פרעה
 צני יעקב לונספר רצ ויכו עליס לונר אלהי העצרים, ויתכן
 זה קראו חז"ל את וויבערען היסנה צסס עיצרה זעירא דכותי
 (קוין וויבערען וין קטססונט) הוא אור כשרים, ועין תענית כתיים
 וקדריים לחס וקדריים לנים לדעת הכוונה על שני עונים סנווכים
 קודריטונן) אל יס כספי ותחת קדריים ו"ל קדריים
 סצונקרא סחציא סכחיצ ונארץ כותה לא נזכה סעצרו
 ונעס קטססעי סקנווכים לונעשיות נפו ונליכל האס צודחי
 וקודריען (החוקים וותס צין סהרים עצרו לנים סרצ'
 סה ונעשיות ונן הונעשיות סס לחיזוק כל סדצרים שאונרתו
 וצ"ע"ז סלפענים כל הונלכות נקראו
 ונעשיות ונעשיות ע"ס כינוס ולפענים על סס ונלרים הכל לפי

הזון ואם כן אין לדקדק בעם הנוכחות אם רק הנושקה אונת כפי תכונת הנקום. —

אור פנים.

אמר ר' קיון בנדרש בראשית דבא פ' ג' חנושה פעונים לאור כאן אורה כנגד חנושה חונשי תורה — זה אונת וצרור כי חנושה נודרגות יש לעלות על קולם השלמות ולהשיג נורם האונת, כי ספר הראשון נורה על גדולת הסם בנעשה בראשית, סוגה נורה על גבורת הסם בהשגחה פרטית, ויקרא נורה על תפארת הסם בנעשה נורה וקדושת האדם, בנודצר נורה על כלתון הסם בקורות ישראל נגד השונאים הנונעים ללאת ענין האונה בעולם וכן הכח אל הפועל, דברים נורה על הוד ד' בצרכת נושה וקום ישראל בעולם באופן שנאמר לך ד' הגדולה והגבורה והתפארת והנלח וההוד כי אשר בשנים נונעל ועל הארץ ונתחת ככלל חנושה תארים אלו.

שבע השתלשלות השכל בן סם חנושה להכיר בצורה את האור ולהצדיק

והחושך קמטיגורעווע, פערדיקובליען (א) הכלל דיון גומטאוג — ספר בראשית (ב) הנון דיון נרט עם ישראל בשונות (ג) דיון פערטיעדענהייט ההצדל קדושת ישראל בסקר וקרא תורת כהנים, (ד) סיונים עלוויים ווענענטליכע ווערקאונגע עיני השגחה הנזכרים בסקר בנודצר לאונת אנונה לשעבר (ה) סיונים וקריים לופעוויגע ווערקאונגע עיני השגחה שכיח נושה בסקר דברים אלהצה לתוכחה בתנאי חנושה ונעלות אלו יעלה השכל להכיר את נוי שאנר והיה העולם, בתחילה הוא תופס בחכמה את הכלל, ואח"כ הוא נוצן בציונה את הנון צוה שהוא בצדל וכן הכלל, ואח"כ הוא נשיג דעת את ההצדל שצין הגם וצין הרוח, ואח"כ הוא נוסכיל בקיוני השכל העליונים ונתווד זה הוא צל לקיונים וקריים באופן שנוצן להצחין היעצ צין אונת לשקר. דוונה לונה שאנר צרכות ו' חנושה דברים יש השתוות לכפש האדם הנושכלת אל הצורה ית' חנושה פעונים אונר דוד קורה: בנעי אונר, בלאתו לאור העולם, ציניקתו נשדי אונר, צקיזוק רשעים, ובהסתכלות ציום הוניתה, עיין פירוש נאה ע"ז להלן ערך חיוב, וגם ע"פ חנושה ונעלות שהצחנו פה אפשר לבאר לנושכיל — והנה הו"ל אנור בשבת קט"ו צסס ר' זונקן שהתורה נחלקת לשבעה ספרים כנגד חלצה ענוויה שבעה ואנורו סם כי פרשת ויהי בנקוע ויאנר נושה קוונה ד' ובנה יאנר שובה (בנודצר י"א) ה' פרשת צפ"ע ואנור עתידה פרשה זו לענוד בנוקוונה. כלונר בעה"ז שיש הרצה ונתאוננים ונתפרלים ונעם אדני אינות ונקום אללנו ויהי בנקוע הארון — ואז חוצה להתפלל קוונה ד' ויפלו אויביך; אלל יצוא הזון גם כן לונר שובה ישראל ואז ובנה יאנר שובה ד' רצות אלפי ישראל. — והנה ונצאר נודרש תהלים פ' כי רצי (שאנר זאת בשבת סם) בהגיע אל פסוק האר פניך ונושעה ונקודם לזה הסיצכו, אונר אין לנו כי אם הארת

פנים לצד וכן ה' יוחנן אומר זאת צוננת וכונתם כי עיקר הצנת התורה והאונת תלוי בהארת פנים ואלד חנינת דעת ונורוונים בי צאור פני ואלך חיים, ולצד לאשר יוקיע לו הונלך את שרציעו הזהב התורה היא קונא דחייא ולא לונטונאחלים זה צאור של הדיוט, ואיך אפשר לצקר זהיכלו של ואלך צלתי נר הונחיר לכנס הדריו פניוה, צנקל אפשר להחליף יונין צשונאל כי כסס שיש עין וחונסה אלצעות ליונין כן יש לשונאל והכל צחוקת קונין עד

אזיין אזיין

(וצירושלנוי תרונות פ"ה נרחץ דאזיית ד' יונין לשון חנינויה):

במדבר רצה פ' י"א עד שלא חטא שלונה היה רודה צקדים ושידות והיה נוטל על השדים שנאמר שדה ושדותין דהוה אזיין צהון. ועוודו ע"ז כל הוופרסיס ונה זה אזיין ונראה כי זה וצואר צנקל ע"פ הנודע כי קדונוי גויס היו קוראים את האלילים הראשנים צסס וזען, ואונרו כי ונקוס ונשצותם היו וזיען ונשס נקעו אחר שהחריצו תרוניים כל הונולכות אל נדינת סקננדינעווען ואירופא וציחוד אונרו כי נשעה שנצנה קננסטונ טינעפעו בילענס הוא הונעצר וון חלק וזיען לוויקעפעו אונקעו ונסס והלכו להס הניען. כלונר גם אחרי הקיקר קננסטונטין שהתכלר וציער רוח טוונאל ע"ז קלת וון העולם אז כתישצו הניען צאיירופא עיין נקרק זיסטען דער ויטהומוניגע 70—72. ועיין קננפעער: זעסקיקון וולה אלף כי סס וז וורה צהרצס לשונות ונזרחיות על אלהות, ועוד הוים יש עם קטן אלל כהר דמן והרי קויקאזוס אשר האלילים ונשפארים שהונה ונשרקי אלהים וזיען, ואס כן כונת הנדרס לוור צככלל השדים והשדות אשר ונטל עליהם שלונה היו גם כן וזיען שלהס אשר נהגו עכו"ס צס כצוד אל, ועוד זאת נודע ונשס כי חלק וזיען נקרא על סס שס הים ונשצ הניען, וס רנוז לזת ונה צכלסון עצרי עז טטערק ו'אז פירושו וזינסט, סקללייטען כלונר דצר ישן ונקדס קדנתה. ונפני שניען הוא ראשית תולדת האדם נקרא ע"ש אז ועז, ונה תדע צבור בי לא ככון ונה קדצר צעל כילד ונעריכין כרס 'חונד ט' 70—146 כי הוא אונר סס צכלסון סודו זינסקריט איז לשון ונשכלה ורולה לפרש ונה שיש צכ"ו צתלנווד אינאל לי אזיין גופה דעובדא קיבי הוה הוא כנו ור וזיין העער, ונעלס וננוו סצת קנ"ה ע"ז דאונר ר' חייא צ'א ור' אסי לר' יוחנן לינאל ור איהו ונהן אחר שלחק ר' יוחנן על ונה שאונרו הן ואיך סיך לוונר שתי פעונס ור? ונה ג"כ תשובה לונ"ס אונרויס צננהרס"ל צ"ו ע' ולרס"ל ערך וזיין אזיין וילד ונלאכי שפירושו אזיין וון לשון ויני גוינד קרוצי? אלל לדעתו נראה כי לא נמינו לשון אזיין או אזיין רק צנקוס חניורה אינאל או לינאל איז קנחדרין ל' ע"ז וכלסון ויני eyes גוט, מון, ברון, טונפעער. ונה צכלסון לרפת aise סרנוה, בעקוועט,

לדעתי דוונג לווה שקראו זענן גוי איתן גוי ונעולם, וכן כוחות טענע
 הישנים ואיתנים ונוסדי ארץ עיין קוטה ונ"י: על דבר יסן וקסה ונ"י אן,
 לפיכך ראוי לפרש לינוח גור אלו או איה ונהן, וכן לינוח ל"י אלו ידבר גור
 עוז וחזק באופן הנשנוע יותר וקינוך איין בנוו *etc* ועיין הינוצ בשבת סס
 כי לא יכון לפרש איה ונתן בנוו קלת ונהס אלח טוצ ויפה טענער, בעסמער,
 געטיער.

אחיה יבנה מזבח, וחנניה ינגן. (ברכות ס"ג ע"ב):

רש"י פירש סס כי אחיה היה ראש גולה, אבל לדעתי הקבוצת כראה כי
 אחיה היה אחיו של חנניה שדר בא"י אחי ר' יהושע ז"ח אשר בעצור
 זה קראו את חנניה בן אחיו של ר' יהושע שלא ונליכו כדוגמתו? אבל ופני
 שהסם אחיה הוא שנה הרבה לאחי ע"כ חזרו חזר זה להורות על שניהם
 יחד בן אחי אחי של ר"י. קונוכין שלי כי בנ"ק כ' ע"א וצואר כי ר' אחיה
 שנוע בא"י שנות צפו בגולה ובקהלת רבה פ"א וצואר כי חנניה ונת בגולה
 ואף כי צקובה ספ"א סיפר חנניה כשירדתי לגולה ונלאתי זקן אחד שאור
 ונסכבין בצודיא ובשצאתי אלל אחי אצא אור כדין הורה א"כ חזר חנניה ונן
 הגולה? ל"ל דשוצ חזר לגולה. ויתכן שאחיה זה הוא הונוונה על הכסכים
 שקלים פ"ה ונ"א ולפיכך לחקו על האצוהצן: אחיה יבנה ונצח וחנניה ינגן כי
 אחים היו — אפס צירושלנוי נדרים הגרסא לאו אל ונדצר איעדותהא
 אתה שוחט וכוונין זורק ועיין לחלן ערך אחר וחולין ונ"ז: חנניה חלש
 כבנקו אללו ר' נתן וכל גדולי דור.

אחיתופל.

במס' צצא בתרא קנ"ז ע"א שנסת דברים איה אחיתופל לצניו אל תהיו
 בנחלוקת ואל תונדרו צוולכות צית דוד וכשעלרת צרור זרעו
 חטים, ונר זערה אונר צלול אתונר — דבר זה קסה עד ונאוד דהנה סס
 עסקו צקיוננים סידע סינוי העתים אס קר או חס ע"י יונים ידועים עלרת
 וכדוונה באופן שגס היום חושצים צעלי חכונה (דיו וייטערונגספרעןעטען).
ימה צעו אחיתופל שונה? ונראה כי סס זה צחרו צחכונה באשר אצאר:
 דע כי ישי הכולרי לא אונר ונעולם שהוא בן אלתיס ונונע רק
 באונלעות החשבון ונצן לאצ עד אדם הראשון, ואדם הוא בן אלתיס. ולפיכך
 כל הנותיחקים לאדם הראשון בנוו כל עם ישראל נקראו צשם צני אלתיס
 אבל אונוות עולם אינם ונתיחקים לאדם הראשון ובנואונרס ז"ל אתס קרויים
 אדם ולא אה"ע עיין ע"א אדם אתס ועיין לוק פ' ג' ב"ח — ל"ח.
אפס צאי בוהו של ישי השחיתו את תכוונה ועשאוהו לצן אלתי ואלתי
 ונונע. והנה הכותצ פעלי הוולאכים התחיל צנה הלשון: את הדבר

הראשון עשיתי האפל ונלה זו ונורה על צן אלהים Theo filius כן ציוני כן ציוני. וצפרקה צ' קס קופר כי צגא עלרת אחר פטירת ישי נתאספו ונכל הגוים עם יהודים לירושלים, וינלחו כולם רוח הקודש וידצרו צלשונות זהות אשר לא לנודו ונעולם, ואנורו פי זה הוא רוח ישי אשר נגלה על כולם והסכיננו אז, להאנויץ צונסיחס זה, ונפני קהוא צא וצית דוד, ותקנו אז הטצילה לקס ונסיח ולהתחבר יחד לדעה זו. ונצואר קס פקוק יג כי היו אחרים ונלעיגים ואנורו כי אין זה רוח הקודש רק רוח סיכורת וניין ונעסיס — ועוד ידוע ונסיס כי ונעת הסיח נהגו לקבל חצריחס לצריתם אל הטצילה צסס ה"ל ציוס העלרת צכל שנה, אסק לשיתם הוא תנויד ציוס אשקן לשצוע ונקרא דער ווייסע ונינטנוג ונפני שהצאים צצרית לצסו צגדים לצנים! גם ידוע כי לקחו את החיטין לנשכל הטוצ והננצחר בנוו שנוראה הלצן הוא תאר הנקיזות — ונעתה יתכן ונאוד שנה שאנורו ג' דצרים לוח אחי = תופל הכוונה על אחי יצוע או ריעיז שהיו ונן הונלחכים והלטה דצרים אלו הם וננסיס בנוו שננצוארים צפעלי ונלחכים קס (ח) אל תהיז צונלחוקת כלנורו להתחבר יחד (צ) ואל תנורדו צונלכות צית דוד כלנורו ליחס הונסיח אחר דוד (ג) וכשעלרת צהור זרעו חטיס, כלנורו לקבל חצרים חדסיס ציוס עלרת צהור לקבל רוח הקודש, ונור זוערל גורס וכשעלרת צלול קוצר כטיטת האחרים שלח רוח הקודש היתה רק רוח היין הונצצבל. —

משעם זה תראה כי צחגיגה י"ד: וצכנהדרין צ' ע"א חצרו שני אלו דואג האדוני ואחיתופל יחד כי דויג הוא ליד דגים והוא שננעון פעטרוס אשר היה ונן הדייגים, ואחי תופל הוא אחי ישי יעקב או שלית אחר ואפטר שאול או פאול הונלחך, ואנורו קס כי שני אלו שאלו ג' נואות שאלות צונגדל הפורה צאור הוא ונגדל דוד אשר נעלה עליו ונסיחס הפורה צאור ואין לו על ונה קסנווד. דוונה לזה הונליחו הקדנוניס שנות ונכתצי קודש לשאר ונאנויני ישי בנוו שקראוהו צלעס ויש קס גחזי ואלישע לתכלית זה עיין קנהדרין קס וקוטה ונ"ו ויצואר עוד ח"ה צערכיס הצאים לתכלית הצנת כוונה ונאנוריס צס"ק עכ"פ קס אחי תופל הוא רנוו לצן אלהים

כדעתם Theo-fil. —

אחר

אצל הפרסיים קראו את הלד הונתנגד אל הטוצ צסס נהרינמן כלנורו אחר = ונען והפכו את קס זה צכתצ. ולחיש יהודי שפירש ונדרכי תורה ויראת אל. אחר, קראו חז"ל צסס אחר, כלנורו שנהפך לחיש אחר, ולאו דוקא לחישע צן אצויה קראו כן חגיגה ו"ד, אלח אפילו אנסיס אחרים בנוו שאנורו קס על ר' יוחנן שהיה לו תלנייד אחר שהליכו ר' יוחנן ונדינה קל גיהנס בנוו שהליכו ר' נואיר את רצו לחישע אחר ונדין זה (פעגעייער) וכן צירושלנוי קצת ק"פ י"ד לחש ליה ונן שנויה דאחר. והנה ונזה נראה שנאוד השתדלו גדולי ישראל להליכ עשוק נייד עושקו ולננוד זכות צכל

האפשר על הנכסלים. הם שנוו צפי אלישע אחר שם כי אי אפשר לו לשו
 בתשובה נופי שנוע קול יולא נוצית ק"ק שובו צנים שוצים חוץ ונאחר,
 כלומר לכל פושע וחוטא אין שערי תשובה ננעלים, אבל נוי שהיה תחילה
 טוב ופירש אי אפשר לו התשובה כי נהפך לאיש אחר כונו שאנורו חגיגה
 ט' ע"ג ת"ח שפירש וון התורה הוא בליפור נודדת וון קינה וליולא ולבא
 אין שלום, ונטעם כי איש כזה החטיא רצים הונאוינים צו וצתלמודו
 החדש, וכירבעם צ"כ אין ונספיקין צידם לעשות תשובה. אפס צכל זאת
 לא נונעו האחרונים ונקדרי הונשנה אחר זון אלישע אחר ללמוד צשונו
 עניני תורה כונו אצות פ' ד' ר' אלישע צן אצויה אוור, וצו"ק כ' ע"א
 וכזיר נ"ד שאל ר' לדוק את אלישע צן אצויה וזקנים שעונו על שנועה
 רחוקה, והסיצו כהוג ז' ושלשים. ואף שקופר ונונו חגיגה שם שקלץ
 צנטיעות וזנר יוכי לא פסק ופפוניה וספרי טועים נפלו ונחיקו צכל זאת
 נראה שלא נונשך לגורי אחרי הוינים כי צניו חיו חיי יהודית כונצואר
 שם. ושם השתדלו ללמוד זכות על ר' ונאיר, שלמד תורה ונפי אחר ונפי
 הכתוב הט' הזנך ושנוע דצרי החכונים ולצך תשית לדעתי כלומר יוכל אדם
 ונשכיל לשנוע כל ויני חכונים וצלצד שיהיה לצו לשונים. ואנורו עוד כי
 ר' ונאיר חכל תכלה ושדי שחלא כלומר צשר הפרי ולא הגרעין שצתוכו.
 ואפ"ה סיפר אליהו לרצה צר"ש שהקצ"ה אוור שנועה ונפי כל חכונים
 ולא ופפוניה דר' ונאיר ונפי שלמד ונאחר. ועל זה שאלו לונה ר' ונאיר
 דינון ונלא חכל תוכו וזרק קליפתו? אז השיצ אליהו עתה אוור הקצ"ה
 שנועה צסם ר' ונאיר צזון שאדם וננטער שכינה ונה אוורת קלני ונראשי
 קלני ונזרועי — כל ונשכיל ישאל ונתחילה הוסכם שר' ונאיר חכל החיטון
 (תכלא) והשליך התוך (שחלא) ולצסוק אוורו שזרק החיטון הקליפה וחכל
 תוכו ורק אז נרלה השם לוור שנועה ונפי ר"נו? אבל לדעתי הדצר
 צרור כי קדונוי חכוני יון דינו את כלל החכונה לגן או לצילה ואנורו כי
 חכונת הגיון הוא הגדר לגן, חכונת הטצע הנה הנטיעות וחכונת הנוקר הוא
 הפרי, או קליפת הצילה הוא הגיון, לוצן צילה חכונת הטצע, והחלנון
 הנוקר. אבל אללנו יש תורה. עבודה. ג"ח. תורה הוא התוך כגרעין לפרי,
 ג"ח היא צשר הפרי, *עבודה הוא החיטון של תורה והקליפת, וצכלל הנה
 הפדס. ונפי שאחר קלץ צנטיעות התורה, זרק ר"נו תחילה עיון הפניני
 הוא הגרעין ולא גופי הלכות שהם צשר הפרי, ועדיין הקפיד אליהו עד
 שזרק ג"כ הקליפה של אחר היינו עבודה החיטון של ונורו וקיצל רק גופי
 חכונת הטצע עם הלכה צעודה עיונית. ולכן קיצלו ג"כ סצרת ר' ונאיר
 צזון שאדם וננטער כלומר נכשל צחטא ונענש אוורת השכינה קלני ונראשי
 קלני ונזרועי כלומר השם הוא הקיצה אשר עבודה חטא ונכשל אדם כידוע.
עכ"פ ונצואר וזה שאנורו הלכות ולמודו ונפי שאינו הגון וכאשר אנורו
 קנהדרין כ"צ ע"ג הלך אחרי חכניה לגולה אף שגם הוא נכשל
 צטעות זה כונצואר צקהלת רצה פ"א וכן היה הוא חכניה ונכריע צנחלוקת
 ר"י ור' גנחאל עירוצין ונ"צ ועיין כדה כ"ד: ואנחנו ונלאנו הרצה שנועות

(* כ"ל הנוי ש"ל עבודה הם הנולות והם צשר הפרי וג"ח היא החיטון.

צטט אחרים? אין זאת רק ונטעם שנותר ללמוד ונכל אדם*) כצן זונת
ורק הגדול אצל לא הקטן וחלוט השכל כנוצח חגיגה סס הא צגדול הא צקטן'
ונפני סצעל נפס יפה שוונע ולוונד ונכל אדם כי יוכל לצרר האוכל ונתוך
הפסולת. (* וכר"י צ"ח.)

אחרים

בהוריות י"ג ע"ב קרא ר' שונעון צן גונליאל הנשיא את ר' נחיר צטט
אחרים ולא צטנו העלוי ונפני שפגע צכצוד הנשיא, ולר'
נתן צטט יס אוננים. וזה קסה שהרי ונליכו לשון אחרים צצרייתא צנוקוס
סזוכר ר' נחיר חולק וכן יס אוננים לחלוק על ר' נתן עיין צרכות טו:
וצצא צתרא טו: וקוטה י"ב. וע"א ס"ד: וקופה כ"ד: וצתוס' ציחוד קוטה י"ב.
ועוד דצט"ס אונרו כונה פעונים כונו סצת קי"ד וש"נו על ונחלוקת ר'
עקיבא ור' שונעאל צצצת ויהכ"פ אס חלצי סצת קרצים ציהכ"פ
סנטנה אפשרות זה לחול סצת ויה"כפ זא"ן דוקא לטיטת אחרים ואס כן
צע"כ אחרים לאו ר' נחיר הוא, שהרי הוא ר"נו היה תלמיד של ר"י ור"ע
קוטה כ"י?*) וכראה כי סס אחרים הוא סס כולל לכל וני שאינו נוהג צכלל
כרלון הנשיא, וצתחילה היה סס אחרים נורה על צני אונת אחרת כונו
רעך ולא אחרים צ"נו ק"ד. וזה על דרך הפרסיים סקראו את צני אונת
אחרת צטט אהרימאן הוא כונו אחרים עם הוספת הצרת וואן כדרך
לסון זה כרוצ, ואח"כ התנהגו לקרוא לכל איס וצני ישראל אשר לא
הלך לגונרי צטיטת הונורים צדרך זה. וכנוו סקורים היום לאיס ונלוונד
צחכונה ונדע ואינו ונחצ צצרי תלוונד פלוני הוא ונחון, כן היו אז חכוני
ישראל ההולכים לפרס הונקראות על דרך הפשוט צטט זה. לפיכך נוולא
צאונת סדרך אחרים לסנות וננתס צדרך הפשוט. וענין הקציעות יוביח
שהאחרים לא נטו ללכת צטיטת קציעות הנשיא, רק חצו חצון אחד
ונלא ואחד חקר, ואונרו לכלל אין צין עלרת לעלרת ואין צין רה"ס
לרה"ס אלא ד' יונים צלצד רה"ס ו' ע"ב וש"נו. וצטיטת אחרים אין ונלוה
לקדש ע"פ ראה ערכין ט' ע"ב. וכן צע"א ס"ד קצרו אחרים דגר תוסצ
לריך לקצל עליו כל הונלות חון ונחילת כצלות, ונחלקו על ר' נחיר
שאוונר דגר תוסצ הוא וני שונקצל עליו סלא לעצוד ע"ז לצד. הנה צזה
כראה שהאחרים הפריזו על הונדה והחונירו יותר ונכל החכונים אשר אונרו
שדי צצע ונלות? ואפשר שגס זה לעד שאחרים הונה החולים, כי ונה
גופא סכחוניר על גר תוסצ לקצל עליו כל הונלות חון ונצלה תלא תקלה
סלא יהיה ניכר צין ישראל לגר תוסצ ככרי וצזה תפול חונת הפרישות
ונולא שגס היהודים יאכלו טרפות וכצלות — וצצרכות, צנוקוס סכל
התנאים כתבו סינן יולא ונן היקס הפשוט על זונן קריית שונע של שחרית
ונסיכיר צין תכלת ללצן, צין זאצ לכלצ אונרו אחרים דין פשוט וצרו

*) צצצת נ"ה ע"ב אונר ר' שונעון צ"ח תלוונדו של ר"נו ראוון לא חטא רק צלל יועי
אציו לכנוד חנו לאס אחרים אוננים שתי ונלעות צלל אחת של אציו ואחת של סכינה
אחרים אלו כראה שהס ר' נחיר וניס חדא ונפני סזוכר אלל ר"ס צן אלעזר ועוד כי ענין
צלל שתי ונלעות הוא דצר שהרגיס ר"נו על ידי ונעשה הידוע ונכרוא דביחסו של ר' נחיר.

ונסיביר את חברו צרחוק ד' אונות, וצדף כ"ט: חברו אחרים תפילה קברה
בלשון נקייה: לרכי עונך ישראל ונרוצים ודעתם קברה יה"ר שתתן לכל
אחד כדי פרנסתו והלכה באחרים, ובחולין ק"ה. אחרים אונורים שכן עם
טהורים טהור שכן עם טונאים טונא לסינון העופות זה נורה כאלו נתנו
סינון זה על עלונו לונור טונונה שהם טובכים עם חזרים קדושים ונאוננים
גם הונה טהורים — ואפ"ה קראו גם כן את היולה ונן הכלל צסס
אחר, ואחרים. לפיכך ראה רש"ג את עלונו ונחויצ צדצר לעשות סינון
וזכר צר"נו וקרא אותו צסס אחרים ור' נתן צסס יס אונורים לא שכל
העולם וכל חכונים יקראו שני תנאים צסס חולין זה רק הוא הנשיא עלונו
וציתו אחריו, עד שכדור ר' שועון צרצי וניחה צרצי אצו שאונר אחרים
אונורים על ר"נו וני הם הללו שנייניהם חנו שותים ושונותיהם חין חנו
ונזכירין ונאותה טעה צודחי התחיל צוי לקדר השנועות ג"כ צסס ר' ונאיר
צאופן שהדצר צורר שאחרים ויס אונורים שנונלאו צצרייתות לא הם ר'
ונאיר ור' נתן רק אחרים כי רק צית הנשיא כל יוני רש"ג קרא את ר"נו
אחרים ור' נתן י"ח עיין ע' אצות דר"נ. ובעצור זה נראה כי ונה שאונר
צוי עירוצין ג"ג ע"צ האי דונחדנח ונחצריח וננס דחזיתיה לר' ונאיר
מאחוריה ואלו חזיתיה ונלפניו (צסנוו) חדינח טפי, הכונה שהולך צוי
צנו של הנשיא לונור על שנועתח דר"נו אחרים וזה גורס שלא לירד לעונק
כונת השנועה וזה הוי מאחוריו ירושלמי שצת פ"ח לעולם יראה חדס
כאלו צעל השנועה עונד לפניו שכאונר והיה עיניך רוחות את ונורין.
ור' ונאיר צאונת חכס גדול היה, ואי אפשר לעונד על דעתו הענוקה
צנקל כנוצאר עירוצין טס. וסס כ' קראו את ר' ונאיר צסס תלמיד אחד
של ר' ישועאל ואונר ר' עקיבא הלכה כאותו תלמיד שאונר וננס ר' ישועאל,
אע"ג שלא אונר ר' ישועאל אותו דצר ונעולם; ר' עקיבא נתכוין לחדד
צזה את התלמידים כדי שגם התלמידים יתנחגו לונור דצר צסס רצס
ע"ס. ולשון אותו תלמיד נראה קלת לגנאי כנוו שנונלא שצת ל"ח לגלב
עליו אותו תלמיד והיה ר' ונאיר ג"כ תלמידו של אחר, ואע"פכ נראה
שלא לגנאי נתכונו ורק ונתחילה נראה הדצר זר שכוונד ר"נו אלל
אחר ואחר קראו כי הוא ר"נו עונד צלדקה לונור עליו זכות כנוצאר
חגיגה ט"ז: ונה שאונרו סנהד' פ"ו קתס וננסה ר' ונאיר לא קתנו את
שנוו לונען שנוע לר' שועון צ"ג אשר לא ראה להזכיר טס ר"נו כי אס
ונפני קר' ונאיר חיצר ונשניות ונפי רצו ר' עקיבא. ור' יהודה הנשיא קיצן
את כל חיצורים הקודונים לו. הוא טס לו ליקוד את וננסת ר' ונאיר
ולפי טיעתו חיצר הוננסה — אכן צנוקוס אחד נראה שלשון אחרים קוצצ
על ר' ונאיר קלת והוא צנוגילה ל"ח ע"צ ונקרא ונאי קרינן צתשעה
צאצ? אחרים אונורים ואם לא תשמעו לי (תוכחה צתורת כהנים), ר'
נתן צר יוסק אונור עד חכה יאלוני העס הזה ויס אונורים: עד ונתי
לעדה הרעה הזאת, לשון ואס לא תשנועו לי הוא בעין רנוו ונה שקצעו הלכה
שלא כר"נו, ולשון עד חכה יאלוני שאונר ר' נתן הוא תוכחה לניאון שכאלו
אותו לקוראו צסס יס אונורים ולכן יס אונורים הוא ר' נתן עלונו אונור עוד

רנוח אחר עד ונתי לעדה הרעה וידוע כי חנן לא קי"ל כשלקח חלה רק קרינן כי תוליד צמים כנודע — ועיין עוד נדרים כ': אחרים אונגרים כל שאינו ונתצייט צידוע שלא עונדו אצותיו זהר קיני ח"כ אחרים ונעם ישראל היו ולדיקים צאונת.

איטליא של יון זו כרך גדול שברומי

במדרש צ"ר פ' ס"ז על הצרכה שצרך יחזק את עשו: הנה ונסונוי הארץ יהיה ונושצ'ך זו איטליא של יון (לפי גרסת רש"י ע"ס) ונוטל השונים ונעל זו צית גוצרין (עללייטרעפּוּלִיט) וצונס' סצת נ"ו ע"צ צקעה שהענויד ירצעס שני עגלי זהצ אחד צדן ואחד צצית אל ירד ונלאך גצריאל (הנונגד לישראל) ונעץ קנה, ועליו נצנה לריף אחד וזה איטליא של יון — וצעין יעקצ ונגילה ו' אונר עולה איטליא של יון זו כרך גדול של רווני והוא ס' פרסה על ס' פרסה, ויש זה סק"ה שווקים, והדר זה אע"פ שאינו נולד זה, והנולד זה אע"פ שאינו דר זה נוטל פרס ונאת הונלך ושלקת אלפים צי צני יס זה, לידו אחת יס ולידו אחת הרים וגצעות, לידו אחת ונחילה של צרזל, ולידו אחת חולקית (חול ואצן).

רבים ושלנוים השכילו לפרס איטליא של יון הוא ונחוז אחד צארץ איטליא הנקרא צסס גרעקו ומגנע (Graeca Magna) "יון גדולה" והכוונה על הנוחז קנולמבריען שהוא דשן ושנון ונאוד — אפס" הרצ הגאון רש"ל צע"ו שלו השתדל צעים רוחו לכוין את קיוני העיר שליין עולה יס הרים וגצעות, ונחילה של צרזל, וחולקית, עם העיר הגדולה קאנטטונטינאפעל ע"ס — ולדעתי קשה הדצר ונאוד על שתי דעות (א) איך יכון לשון ונושצ'ך שצכתוצ על ונחוז קנולמבריען אשר לא יצבו עס צני עשו רק הקיסר רווני היה ונלך על הנוחוז הוא, אזל לא יצב עס; וענוי רווני לא נקראו צסס צני עשו רק הקסרים והנונלכה נקראת ונלכות אדום וניעסם אשר צארתי לנועלה אות אדום? (ב) לשון איטליא של יון אינו ונכוון, והיה ראוי לוונר יון גדולה ופשיעה דלא נכוון לוונר על קאנטיטונטינאפעל איטליא של יון" (ג) איזה יחוס יס לשני עגלי זהצ עם יון ואיטליא? (ד) איזה יחוס יס לצית גוצרין שקנווכה לא"י עם איטליא של יון הרחוקה הרצה? (ה) ונה זה הדר זה ואינו נולד זה נולד זה ואינו דר זה נוטל פרס ונאת הונלך? וקוצר רש"ל שהכוונה על ונה שהקיסר קאנטטונטינאטס הטיצ ונאוד עם כל הצאים לדור שונה צעיר החדשה סצנה לונען יתישצ צנקל ונעריפולין הסיא. תינח דר זה אע"ג שאינו נולד, אזל נולד זה ואינו דר זה ונא"ל אדרצה איס כזה ענוס יענש?

(ו) אינו ונצורר ונה זה סק"ה שווקים?

לדעתי איטליא של יון אחת היא ולא שתיים כדעת רש"ל והנוכוון זה לדעתי הוא הנוחוז אשר לקחו שצט דן ונן הכנענים ונקרא

זכרתי לךם זכרון עמים פונענעם ע"ש האליל פאן שכזדו סם זכרון
 חז"ל פווייט"נגולה ו'. לךס זו פווייט עקרון תעקר אז קסרי צת הדום
 ולדעתו היא הונדינה סנקראת ג"כ גבלא, כונזאר כתוצות קי"צ ריב"ל אקלע
 לגבלא ראה ענזים כנוו עגלים אונר ארץ הכיסי פירותיך ופני הערצייס
 ונסונע שהערצייס לקחו חלק זה צא"י וצאונת היה לענאדקרוס צעל נדינה
 זו ונקדם איש ערצ' ועיין ע"א כ"ט. תוס' ד"ה אקלע שזונתן ונתרגם הר
 סעיר גבלא, ועכ"פ ופני טוב הארץ אפשר לקרותה איטליא ארץ עגלים
 כנוו קיצואר, נדינה זו ונוחת בצפון א"י ונלד דרום קרוצ לה ים פהינא
 Phiala או שליתא זכרון ירושלמי ספ"ד דכלאים כי פהינא פירוש
 טנאע וכן שלים בעקטן וצצלי צ"צ ע"ד: ים חליתא ל"ל שליתא. ועוד
 ים ים נורים קרוצ לים זה. ונלד נזרח ים הרים וגצעות ונחונון ושכיר.
 צלד לפון ים ההר לצנון סנחשצ כונחילה של צרזל ופני רוצ צרזל סנואל
 סם. ונלד נוערצ ים נדינה קטינה נקראת חולת וצפי יוסף הכהן מיליטנ
 היא חולקית סצגנורא לפי שהיא ונלחה חול ואצן כנווך לים התיכון, ונשם
 הצילא את הזכוכית עיין ערכין י"ד חולת הנומו וצ"צ ס"ט ע"א — נדינה
 זו פונענעם היתה אחוזת איש ערצ' וסנוו לענאדקרוס והקיסר מורגוסטוס
 לקחה ונונו ונתנה לפיליפוס צנו של הורודוס אשר קראה טעטרמרציו
 על סנוו טעטרמרצוס, פיר הערטער, וצתוספתא חלכות פי"ה טערפולין
 (פיער טטודט) והיא היא. פיליפוס זה יפה הונדינה שהיא ונאוד לךס
 קיסר רוני וכינה סם העיר קסרי, לעזארעא"פיליפי, ע"ש הקיסר ועל סנוו
 היינו על סם הסותן והנוקצל ונתנה זו. ועיר בעלת סצנה שלנה סנוכה
 לךס, היתה עיר גדולה ונאוד נקראת העינאפניס ופונענעטטודט, ולחרצותיה
 עוד היום ונשתונוים עוצרי דרך צעלצעק. וזה עזדו לשונם. ואונר יוסף
 הכהן כי כל הונדינה של פונענעם ונלד הצנינים הנופוארים היא נחנדה
 ונעינה, וטוצה הארץ ונאוד ונאוד. עיין קורות ליוסף ט"ו י"ג ג' ועוד י"ט
 ז' ח' וכן פונקע, ע' פיליפוס וע' פונענעם, לגודל היופי של הארץ שהיא יצו
 צה לפעמים ונלכי רוני, ולפיכך נקראת רוני זעירא עיין צ"ר פ' ס"ד.
 קיסר דימקלעטיון הלך ויתצ צפוניים ולךס קרא חכוני ישראל ואונר להם לא
 תצזון לא צרוני זעירא ולא צגוליר זעיר כלוונר צפאנעאס סנקראת רוני זעירא.
ועתה צא וראה שכל החזיון הזה חזו חז"ל: ונשנוני הארץ יהיה
 ונושצך זה איטליא של יון שצו יצו קסרי רוני, ויכון לשון ונושצך
 על ונושצ הקיסר, וטוצ הארץ שהיא לא ונלד השנים כי החלק ההוא הוא
 ללד לפון א", אללא נוכח הארץ, ונשנוני ארץ — וצהפך נוטל השנים הוא צית
 גוצרין (עיליטרעפניוים) ללד דרום של א"י והטוצ צה ונלד טציל השנים והשנום.
טעם לקריאת סם איטליא של יון הוא כי איטלאס ציוני עגל, ושם ונגדלים
 עגלים טוצים. ולשון יון נורה על"ל ארץ ונצורכת ונשם יין כנוו
 חונר ונחונר עיין געזעניאוס, ועוד שלקחה הקיסר ונאיש שסנוו סם יוני
 לענאדקרוס — או ע"ס כטי"לה ונונו — ולכן כל הנולד צה וכל הדר
 צה נוטל פרס, כי קסרי רוני לא נולדו צה, אלל דרו צה וצן הורודוס
 נולד צא"י אלל לא דר צנוקוס ההוא ושניהם הקיסר והטעטרמרצך נעלו

איטליא של יון

פרק זה הוא, כי הקיסר נתן הונדניה לזן הורודוס וזן הורודוס
 זכה אותה ונחדש לשם הקיסר ונקראת העיר על שם שניהם קסרי פיליפי.
העיר הסמוכה העיוֹפֵּפּוֹזִים (בעזבעק) שעצרו שם לשונם היתה לה שם
 שוקים נגד ימות החמה כאשר היה הונגה אז בכל הנקומות
 הגדולות שעצרו לשונם, ונרחללות היו לרוב ככודע וכו"ו.
ועתה וכוון היטב שבשעה שהעניד ירבעם שני עגלי זהב, אחד זקן צלפון
 ואחד צבית אל דדרוס; אז נגזר שונדינה זו ונלפון ועד דרום. תהיה
 לנולכות רוויי. וכן בשעה שנסא שלמה את צת פרעה ונבואר שם בשבת
 זכנה על הים קסרין פוזעסטיניו שהיתה לחזן נגף לישראל עיין אות
 אדום, ועיין ז"ק פ"ט וי"י עגלים בשרון היו צוזל וזה איטליא של יון ונקרא היין
 וחס יין איטלקי בגנורא לדעתו ויצואר עוד צלות פוניק ברחבה ח"ה.
ויתכן שגם בכל נוקוס סזוכר * איטלקי זש"ס כונו איקר איטלקי
 קידוסין י"צ ויין איטלקי סנהדרין ע' ועירוזין ס"ד: פירושו

* eutales זיוני פירושו טוב ושון גוט, געזונד, בליהענד *Eusalan*. קידוסין י"צ ונבואר כי
 הפרוטה הוא אחד ונשונה באיקר איטלקי והאיקר הוא אחד ויכ"ד זדיגר וכן נמלא
 במשנה כלים פי"ז וי"ג פונדיות איטלקי, והמעט כי הונעצעת של נולכות רוויי קראו
 לפעניים זשס זה איטליאקון עבוד המשקל, כי וננשלה זו תהיהגה במשקל איטליאית.
 אפס הדגר לריך ביאר מודע כינו לרוב את האיקר זשס זה ולא ג"כ את הדיגר
 זשס דיגר איטלקי? וכראה זזה כדעת זעל חיי אברהם ל"ד 131 בפירוש הנאמר ז"ר פ'
 ו"ג: אחר ר' יוסי וננלחיים תמן תנין איקרין על שם אלקר, כלומר הונעצע סנקראת
 איקר הוא נעצב קוריית וננחילת, ולשם אל אקר נקראת כן, ואח"כ לקחו זנולכות רוויי
 שם זה וזסטוריקון, לפיכך הולרכו חז"ל לזיין האיקר (ופונדיון שם משקל) איטלקי להורות
 שאין הכוונה על איקר קורי, כי אם על משקל איטלקי זרוויי; אבל זדיגר זשס זה
 (דענאר) הוא יולא ונחמילה על שם הרומיים שחדשו שם זה, אין לורך לרשום יותר. גם
 נזינו יין איטלקי ונפואר ונשוצה נאח חז"ל סנהדרין ס"ט. ועירוזין ס"ד ז' ודעת
 הגאון זע"ו שאולי הוא יין קפריסין נאי סיפערן סנקראת צפי חז"ל לפעניים זשס
 איטליא (עיין ע' הקודם). אכן לדעתי אפשר לעורר עוד לתכלית חקירה זו וזה שונבואר
 שם בקידוסין שאיקר איטלקי. שייך על דורו של נשה גם כן, ואיך זה הלל ונלכות רוויי
 ונמשקל איטלקי נאחר נאוד? ויתכן שזעצור שהנעצעות הישנות של איטליא הגדולה גרצוס
 גריבענלמנד שהיו לרוב שמיחו עוד ונינו נשה (עיין פונקע עי' נעןכעטאע) ונזיכו' בתצנית
 שור אפשר שעל שם זה נחרו זשיעורים שם יטן זה איטלקי. ויתכן עוד לכיין זזה הנאמר
 החנוה שהזכנו בערך הקודם איטליא של יון הוא כרך גדול של רוויי, וכי הדג זם והנולד
 זה נועל פרק נאח הנולך, ובשעה שנסא שלמה צת פרעה, ירד בגדילא, ועלה שרטון
 זים ועליו זכנה כרך זה, וכן בשעה שהכניס ירבעם שני עגלי זהב זכנה כרך זה על הים, וזהו
 איטליא של יון, שהנכוון על גרצוסגריבענלמנד קאוזובריען קאוזובריען עם קחושחניען, כי לנדל
 תפארת הארץ השנינה היתה וסיפה נאוד, נקעו שרי רוויי לשם זיוני הקין, וישבו שם
 למדיים וסיים, וזעצור זה הנולדים שם שנקעו והניחו רוח לשרים נעלו פרק נאח הנולך.
 אפס נלסון הנאמר נשנע שהכרך גופו זכנה על הים, וזה שייך על איי סיפערן שהיתה
 על הים התיכון ועיין תכונתה זכפריים שהיה לה נד' רוחות כעין מה שליירו לנעלה זע'
 הקודם. גם יש להשתכל זונה שרודע כי העיר הנפוארה לודקיא Laodicia סמוך לים וסמוך
 לאנטוביא הגדולה היתה ונצל גדול נד' רוחות וכל הארץ הזאת היא שונה ונללה כרמים
 עד שמשם הוליכו היין לאלכסנדריא ולשאר נקומות. והקיסר הרומי זעפטינווס זעורער
 יפה כל הארץ היתה עד נאוד ונתן לה חופש ונשפט איטליא, ערהאז זיא לר

ונסוצח וטוב וצערך ונציל תרגום יושנת צארץ עון איטליא ונה שהנדרש
תרגם קררי.

עתה ראיתי לצאר חזיה וקונוות הנותחקים לנולכות אדום הלרכים
ציאור: צנדרק צ"ר פ"ג ציום שונלך לפיינום חלם לר' אנוי היום
ונלך ונגדיאל, אונר עוד ונלך אחד נתצקם לאדום, אלוף עירם אונר ר'
חניכא ליפוראי לונה נקרא עירם? שהוא עתיד לערות (או לערים) תקוויות
(אולרות) לונלך הנושית. זה פירש החכם צעער, פֿרומקעלם ופֿאנאטטטריֿעט
1860 לך 115 שהכוונה על דיק־לטיינוס שונלך ציוני רצ אנוי 284
לונניס והוא (הקיקר דיקלטיינוס) צחר לו עוד קיקר אחר שיונלך עונו
צשנת 285, ונקרא קיקר זה ופֿאקסימינוס ולפי שקראו אותו לעצער,
ויטרעגענט, כיכחו ר' אנוי צסם ונגדיאל כונו ונגדל = אל סנקראת עיר
קררי — ועוד כתצ סס כי צסם עירם כוון ר' חניכא ליפוראי אל הקוכן
אוראנוס Urfulus ציוני הקיקר זוינן אשר פוזר האולרות של הקיקר
זוינן שהכין קיקר זה לצנות צית הנוקדש ליהודים צירושלים, לפיכך הוא
הנוערים אולרות לונלך הנושית, כי אם כן זוינן היה הנושית, וכל זה דוחק
גדול עד ונאוד. ועוד כי אם רלה לפרש ונגדיאל כונו לעצער א"כ יותר
עוב לפרש ונגדיאל ונוגם כונו ופֿאקסימינוס Maximilianus, כי ופֿאקסינוע
ציאורו הגדול ציותר וכן ונגדיאל פירושו הגדול ונאוד? ועוד לונה אונר
ר' אנוי: עוד ונלך אחד נתצקם לאדום הלל אכחו יודעים סציוני דיקולטיינוס
Diokletian היו ד' קקרים, דיקולטינוס, ופֿאקסימינוס, גפולערינוס,

קפולערינוע ויט ויטוויניטעפן רעכטע, (פֿאנקע וולה זו וצערך נאטא פעק:) שהעיר
הזאת הייתה טוצעת ונוצעות. ויען שהיתה בכלל ארץ זיריען ואצטוכיא סנקראת ונלכות
יון הרשעה וויני השמונאים יתכן לקרותה איטליא של יון, ככל התקוונות אשר ניתן
להם נשפט ויטוואקי Jus italicum (עיין פונקע וולה זו), ואם אור הוולכים לנוש
צארלות הנוצרותיות צאזיע צארץ אשר היה לה נשפט איטלקי (אמגריטר מין חנדערן טטמוטון)
קראו זאת נחזו איטלקי in solo italico. נשעם זה יתכן שהתרגום ארנוי ונחרגם לפעמים
ארנות רחוקות ונאיטליען צסם איטליא ונחרגם כחיס צסם זה. ונדוע כי כחיס הוא
ליסערן קפרום על היס התיכון עיין געזעניאוס וכן ראיתי צסם יפֿאעֿאם. ולהלן צערך
אספר תראה כי צאי ליפערן היו הרי נחושת ויערות ונלאים עלים יפס לעשות ויהס
אניות קלות צסם ליצוריא; ויתכן ונאוד לפי זה צעצור שידענו צסם צאי קפרום (אפטר
על סם הנחושת Caprum קופֿער) היו רוב החושנים ויגיס נקראת איטליא של יון.
ויען כי הכתוב אונר דברים כ"ח פ"ס צתוכחה לעונם: והסינך ד' ונלרים צאניות וגם חז"ל
פירשו סוכה כ"א צ"י. ישא ד' עלין גוי ונרחוק כאשר ידאם הנשר על האניות וקיום
שהגירו לישראל צאלכסנדריא של ונלרים. ונאונר צונדר כ"צ, כ"ה על הרומיים הציים
מיד בתים שיוהרו לענות אשור ועצר ע"י אניות נפתים (ליפערן), נקל ונאוד לפרש צשעם
שנשא סלונה את צת פרעה, וכן צשעם שהעניד ורצעם בן צנטי שני ענלים, אז ירד ונלאך
נצריאל ועשה את אי ליפערן קפרום דרך עונם על ונעשה ונלרים צנשוין ועצרת עגל
זהו איטליא של יון, ונחמינה של צרל הוא נחמינה נחושת. ועדיין אפשר לחוקר להצנוק
ציונאר זה אם על דרך סצארתי לנעלה כי איטליא פירושו עגל וכן נלר יפה וצריא, ועוד
יוכל להצנוק על וידינה אטעליאון צארץ יון וננש, ועוד יוכל לחפש על ארץ ערן אשר
לא רחוק נשם צין הדיקל ופרת יש נחמינה נוראס וארוכס (Murus Medicus) ואני לא
כתבתי רק לעורר החוקרים.

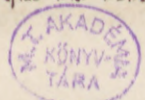
קאָנסטאַנטין? גם עירס אינער וואַרמאָוס בי האַר לאַ היה ציוני ר' חנינא
 ליפוראי הקודם הרצה? — וגם לאַ חסדו היהודים את זוימן לונלך הונשיח?
 וצפרקי דר"א פ' ל"ח יעקב נתן לעשו ונשעיר עד ונגדיאל ונאה נדיבות
 ואנור אלוק ונגדיאל אלוק עירס זה רוני עיין רונצין ס"פ וישלח סנדחק
 הרצה לפרט ונגדיאל על רוני?

ונראה לי כי צעל פּרקי דר"א פּירט לו שעייר לשון לעיר וקטן, ונגדיאל
 גדול ולפיכך חסד ונן הקטן עד הגדול לסייס צולכות רוס.

ועוד אפשר כי שעייר הוא ונוט כנו גדי ליעגענבאָק ולפיכך ונגדיאל וכוון
 אל שעייר כנו שעייר = גדי לרוני צעלנא. אפס עדיין קשה למה שם פּדר"א
 קנלי לזיילין עם ונגדיאל והלא אחר ונגדיאל יש עוד אלוק עירס? ונראה לי
 כי ר' אנוי כוון בחלונו על דבר אחר והוא כי ידוע שקישר דיקלטייוס
 היה הונלך האחרון אשר הלך לנולרים ונאוד עם אחוזת ונרעיו הקישרים
 הנושלים אתו ונקסאיינוס וגעלערוס כי כל אלו קרו אחר ונשונעת
 דיקלטייוס והוא היה הראשון והגדול שצבולס. וזלת לצ קאָנסטאַנטין לאַ
 היה עם דיקלטייוס לרדוף אחר הנולרים. והנה אחר דיקלטייוס ונלך
 קאָנסטאַנטין שתי שנים צהכנעה, ואחריו ונלך צנו של קאָנסטאַנטין, קישר
 קאָנסטאַנטין שהתללר והוא הגואל הגדול של הנולרים, הוא הקישר קאָנסטאַנטין
 עזצ את עיר רוס הישנה ויקד עיר קאָנסטאַנטיןשעו על שנו
 וקראה רוס חדשה כייא = קאָנסטאַנטיןשעו רוס ונעיתה — ועתה אין
 קפק שחבוי יהודים ג"כ שנו עיניהם על שינוי זו סנתהוה צעולס, על
 ידי תורת ישראל צאונלעות האנונה צונשיח, והגם כי ליהודים צעלנא
 לאַ צא הגואל האנוני צכל זאת האנוני היהודים שלשאר אונות נפתחו
 שערי צינה צתורת ישראל, על ידי הונשיח וצחינה זו קראו ונלך הונשיח
 כאשר נראה צכ"ו וכאשר נראה איה"ה צע' ונשיח. ועתה ונצואר הדבר
 ונאוד ונאוד: ציוס שונלך דיקלטייוס נראה לר' אנוי צחלוס היום ונלך
 ונגדיאל אנור עוד ונלך אחד נחצקש לאדום, כלוונר סוף ונלכי אדום צתורה
 הוא אלוק עירס אחר אלוק ונגדיאל א"כ כשחלס לו כי דיקלטייוס הוא
 ונגדיאל ונוילל אין עוד ונלך לאדום רק אחד והוא עירס, וזה צאונת
 קאָנסטאַנטין שהיה הקישר האחרון לאדום של רוס הישנה והוא יקד
 עיר רוס עירס כלוונר עיר רוני חדשה בקאָנסטאַנטיןשעו ונחצבול ונלכות
 הונערצ' והוא אלוק עירס ונסר אולרות רוס לונלך הונשיח כלוונר לונלכות
 הונשיחיים ונאוז פסקה ונלכות אדום הרשעה שיקדו קאָנסטאַנטין וראונולוק צני
 ונאודים (כאשר צארתי לונעלה ע' אדום).

ובזה יבוא על ככון גם חסדון פּרקי דר"א שהוא חוסצ ונשעיר עד
 ונגדיאל לונלכי אדום ואלוק עירס הוא ונלכות אחרת צארנות
 הונחרה לונשיחיים ועיין ירוש' יונא פ"ו ה"ה ושצת פ"ט ה"ג*) אפס
 עדיין יש לענווד למה קראו חז"ל את דיקלטייוס צונקום זה צס

* ר' אליעזר אנור אס יהיו הטאכס כשנים שצין שמים וארץ כשלג ילניו ואס יאדימו בחול'
 כלוונר יהיו כלוונר לדעתי אס החטל הוא צנוק ונפש צלא כפירה יש חיקון חלל אס ילנו
 ישראל צשיטה אדומים לא. —

לטיינוס ודוחק פונר שהו"ט"ק? ועד"ז ישאל השואל צירושלנוי תרונות
 פ"ו דיקלוט חזירא ונחוטו טליי דר' יהוד' נטייא כלונור דינקעלטימן צעוד
 שהיה רועה חזרים הלכותו בני ר' יהודה הנשיא צטצריה ואחר שנעשה ונלך
 ויש צפנימס שלח אחר חכמי ישראל שיעודו לפניו צוולאלי שצת צפנימס,
 ושלח הכתב אלכס ערצ שצת לטצריה, צאופן שלח היה אפשר ליסע ונטצריה
 לפנימס להיות שונה צו"ט רק על ידי נס, וכן נעשה שצלו לטס חכמי
 ישראל צנכ ויהיה טס צית ונרחן שהסיקו ז' יניס וז' לילות ואונר שירחלו
 טס ולא נשרפו ונאחר טראה הקיסר שנעשה להס נס, טאל: ונדוע צזשו
 אותו קודס שונלך והטיצוהו לדיקלוט חזירא צזשו אזל לדיקלטיינוס קיסר
 יכצוהו. אז הטיצ הונלך אטפ"כ לא תצזן לא צרווי זעיר ולא צחצר זעיר
 ועיין צצ"ר פ' וישלח סיני קלת תונור חזירא רועה חזיר ותונור חצר זעיר
 גוליר זעיר — וקשה לנו אונרו תחילה דקלוט חזירא ולצקוף דקלטיינוס?
 ונראה צרור כי ידוע שהקיסר דיקלטיינוס כולד צכפר ונאחד הענייס ונקרא
 קודס שונלך דיקלוט Diocles וציוס שנעשה ונלך קרא את עלונו דיקלטיינוס
 Diocletianus לכיין ונלכותו, וטעס הדצר נראה כי טס יצוטס הוא ראש
 אלילים של רווי אשר ושל על כל שעי ההלחה צונלחונה וטלוס ונקרא
 אל האלים (deus deorum) לפיכך לקח טס זה יצונס ולידפו אל טס
 דיקלוט צאופן שנעשה דינקעלטינוס. ונעשה הדצר פשוט: שוטס זה אונרו
 חכמי ישראל לדיקלוט צזינו אזל לדיקלטיינוס נכהג כצוד, כי הוא טס לכיין
 הונלכות וכן ונטעס זה קראוהו צונדרש צ"ר פ"ג לטיינוס על עיקר טס יצונס
 וחלס ר' אנוי כי זה הוא ונגדיל כלונור האליל הגדול — גס קרוב ונאוד
 שונטעס זה חצר דיקלטיינוס עוד צחצר סינולך ענו, ונפני שצתורת הרוויס
 היה האליל יצונס ונתחצר עס הכובצ צנטורן ראש הכובצים ועל ידי שניהס
 יעלה הזווג יפה לשונור את כל הונלחונייס צונו סינליתו צכל עצודתס
 צגדה וצצית, וליירו את אליל יצונס צצני ראשים להורות כי הוא
 ונשגיח לפנים ולאחור וגס הוא סינן לראשית השנה יצונער אשר נועל
 פתחי שנה שעצרה, ופתח עבר לשנה הצאה, אשר עצור זה גס הקיסר
 הזה דיקלוטיינוס יקד חשבון הזונניס ונחדש. והנולריס התחילו חשבון הינייס
 לשטרות וכל ענייניס ויניי ונולכת קיסר זה ועד קיסר יוסטינין 240
 שנה לא חשבו חשבון ללידת הנולרי רק ונזון קיסר יוסטינין התחילו ליסד
 לחשוב ונזון לידת ישו; אזל החשבון של דיקלטיינוס נקרא חשבון הלרות
 (דיו וערצ דער ויקטירער). חוץ וזה יש לעונר צצונדרש קראוהו דיקלוט
 רועה חזיר וצירושלנוי דיקלוט חזירא וזה תנוה כי לא נודע וזה שהיה
 רועי חזיריס? ויתכן כי ונעולס לא קראוהו חז"ל רועה חזיר אלא לאיש אחר
 צטס דיקלוט שהיה רועה חזיר ונוסר הדצר דרך ונלטינות שהוא צחיין
 הונלך עיין ציפה ונראה. אזל לדעתי הגרסא צצירושלנוי נכונה דיקלוט חזירא
 ולא רעי חזיר וקראוהו חזירא כנוו שקראו כל ונלכות אדום צטס חזיר ויקרא
 רצה פ' שניי ואת החזיר זו רווי וצצ"ר וישלח, וכרסוננה חזיר ויער וכן
 צפקחיס קי"ח ע"ט. לדעתי הטעס ונפני טלורת דגל הרווייס היה חזיר
 וזה כונת הש"ס צ"פ וקוטה ונ"ו שהחזיר ששלטו הרווייס לנוקדש

איטליא של יון

כעץ לפרכיו צכותל ומדעזע ארץ ישראל כלונור סינן ונלכות אדום וכן קישר נדריון צנה היכל ליופיטער צנוקס הנוקדס והענויד לשם לורת חזיר והיהודים אונרו על זה לונה נקרא שונס חזיר שעתידים להחזיר העטרה לפיכך קראו ציחוד את הקישר האחרון לאדונוים צסם דיקלובי חזירא. —

ועוד יתכן שנקרא חזירא על סם שאשה אחת הגידה האותיות שאחר שיהרוג חזיר היער עצער או אפער ינווך על רוני והרג כונה חזרים ולא ונלך, עד שהרג איש אחד שסנו ופער — ועוד יתכן כי צטעות יחסו לדיקלובי את נורעה חזרים על פי ונה שגודע ונן הקישר ומקסימינימוס שנוך ארבעים שנה ונקודס לו שהיה רועה לאן. —

יהוה איך שהיה הקישר דיקלטימוס הוא אשח זכרותו חז"ל ציחוד צסנו אחר מנטנימוס, ולא זולתו. ואונרו ציכוסלנוי צרכות פ"א שנוטה להשתדל לראותו והוא הוא אשח יסצ צפניעס שנקראת לדעתי רוני זעירא וכן הקבינו חכונים אחרים כנצואר צקס"ד ע' ר' יוקי צן קסנא צרוני. והנה נודע כי הנוך הזה יסצ לרוצ צארלות הנוזרח צארץ ציטיטיען צעיר הצירה יקאטשדיע וואנרו שהגדיל וואוד לפאר את העיר הזאת ונוס כנו העיר הגדולה רוס וצפרטו צצתי ונחללות לרוצ (עיין פונקט דיקאטטיען) וח"כ יתכן וואוד סגס הנוחז של פנימס יפה ויסצ סם לפענוים. ויתכן שנקרא הנוחז שהוא רוני זעירא כנו. שנוצאר צקס"ד סם שהיה צאונת ונקוס צא"י צסס רוני ואפטר שהוא צקעת ריוון צ"ר פ' ס"ד ססס ד"צר אדרימוס עס ר' יהושע צ"ח קיחותיו וצקס"ד וצואר שהיה עיר רוני צא"י.

והנה צאיכה רצתי פקוק שיטי ושנוה צת אדום יוסצת צארץ עון שלפי גרסת צעל כפתור ופרח פ' י"א לך 42 צת אדום זו קקרי ורוני,

וכן גם עליך תעצור כוס זו קקרי ורוני, תשכרי ותתערי זו קקרי ורוני, ולפי גרסא שלפנינו עון זה ארס ונצואר ירוניהו כ"ה כ"א כי ארץ אדום וארץ עון ארלות ונשונות הנה לכן בהכרח הכוונה עס אדום צארץ עון, שנתייסצו צני אדום צארץ עון שהיה ארס ונוס עיין סם זה; אצל קראוה ונלכות אדום אח"כ על סם ארס וכנוו שאונרו יונא ט' אין צן דוד צא עד שתפשוט ונלכות ארס ט' חדסים על כל העולם לדעתי כונוו על עירס שלנועלה שהכוונה על קאנטטוטון שהוא גואל הנולרים על דרך שאונרו סנהדרין ל"ה אין צ"ד צא עד שהנלכות תתהפך לזיונות שנאונר כולו הפך לצן טהור הוא לצן אונרו כנוו לצן (יפוט); אצל לדעתי קראו גם לצן ארוני וכן כוסן רשעתים על"סם ונלכות אדום סנהדרין ק"ה? א"כנ נראה לדעתי שהטעם ופני שניסד; רוס קאנווס וראנוולוס היו ונוחז עובדו ומגפן שפירוסו צעצרי לצן alba ועיין עוד פסחים ק"ז ע"צ ונה סקיפר ר' יוקי ונכרך גדול של ר' רוני סס"ה צרכיות וכל אלו נוסכים לנוך הנוסיה על פי נודרס קהלת פ' כל הנחלים הולכים — ושם אונר ר' יוחנן געור צחיה סכל ונעסיה ככתצין צקנה אחד כלונור שיחלקו ונלכות רוניס ולא יהיס עוד אחרות ציניהס וסם וצואר כי ונונלכות ישנועאל ג"כ נתאחדו לנונכות נוסיה ועיין בתוצות קי"ד אשכולות כעגלים היו צגצלא ונתפה הארץ לערביים וזה נוכון לנחז קקרי העליון והסרון שנקרא איטליא של

יון לדעתי ועיין צ"ר פ"ג וירושלמי סנהדרין פ"ג ה"ה או יהודי או ארנאי
 דנושנע שהסס ארס הוא הנותנגד לשס יהודי ונפני בי ארם הוא פורס
 עבודה זרה וגם הנוחז פנוייק עם צעלצעק הוא קרוב לארס דנוסק ונקרא
 על שמו צארפן שנאלח ונקום לכנות הרעוים צסס ארס ולהפך, עיין ע' ארס.

איוב, משהכתב ספרו פ' בלעם ואיוב צ"ג י"ד:

ברצות ד' דרכי איש גם אויציו יסלים אתו להועילו בדרך ילך, כי
 כלל גדול צדינו שהאוחז לא יגיד ונגודל אחצה לרעהו, רק
 ונה שהוא יכול; אבל האויב אוונר ונה שהוא ונחויצ (דער פריינד זוגט
 זיר וווס זיך קוון, דער פריינד דינגעגן וווס זיך זיין) לפיכך הרצה יותר
 לחכמו לוונדים ונן האויצים ונונה שאנו לוונדים ונן האוחצים, יען כי האוחז
 חס ונלגלות הנוונים, אבל האויב ונגלה נוונים, ואנו ונשתדלים לסקל
 ונעלינו חוצת התשובה ונן החטא, איפא לזאת אוונר הכתוב ברלות ד' דרכי
 איש כלוונר איש הועלה הרולה לעלות צקולס השלמות אז גם אויציו
 יסלים אתו, ונקצב הסס שגס האויצים ווועילים לשלמות להסלים נפס
 הנורולה לד' על ידו תוכחת ונגולה. —

גם ונקה איש אלהים צחר בדרך זה, כי לעדות הנוקרת צפי חז"ל הוא
 כתב ספר תורת ד' ופרשת בלעם וגם ספר איוב ואין צוה ונחלוקת
 צ"ג י"ד ע"ב. הרצה ונאחד אנו לוונדים ונוקורה זה שנוקה כתב ספר איוב,
 ללנווד וללנווד ונן האויב והאויב, יותר ונונה שאנו לוונדים ונונאחצינו וכאשר
 אצאר; בנוקרת זו גילו לנו חז"ל כוועט כל קודי תורה שצ"פ ודרכי
 העיון והקבלה גם דרך הסגנון לדבר צקוד ורעוים, צארפן שהשלמות
 היותר חנוורות יותרו לנו צנקל כאשר נראה צבור.

א ונונה שנחלקו שס ט"ו איזה תנאים ואנוורחים צזונן אשר חי צו איוב,
 אנו לוונדים כי דצרי חז"ל צנוטל וחדה כאוונר, ואין לשחול עליהם אס
 נראה ונפטנות דצריהם לפענוים ונוקדס ונאוחר צזוננים, ודצרים
 ונצהילים וקותרים הנוחש כי רוצ דצריהם צחידה הנוקורה צפתרונה
 ונאיש לאיש — הנופת על זה כי הצרייתא אונריה תאוונר צאין חולק
 שנוקה כתב ספר איוב ואיך אס כן אוונר רצא שס כי איוב ציוני ונרגלים
 היה ור' אלעזר ור' יוחנן אוונרו איוב ונעולי גולה היה וצית ונדרשו
 צצריה, היתכן שר' יוחנן יאוונר לודאי צבור שצית ונדרשו של איוב היה
 צצריה שצצית ציוני קישר טיבעריווס ונקה רצינו יכהוצ ספרו?
 ועוד אס זה אונה איך אפשר שיחלוק רצא הנואוחר לר' אלעזר ור'
 יאוונר איוב ציוני ונרגלים היה, ושס ע"ב נחלקו תנאים ר' אליעזר אוונר
 איוב ציוני שופטים היה ר' יהושע צן קרחה אוונר איוב ציוני אחשוורוס
 היה ונפני שהיו צנותיו יפות ונאוד ונאוונר צאחשוורוס יצקשו לוונך
 נערות יפות? ור' נתן אוונר איוב הי' ציוני ונלכת שצא ונכ"א ציוני
 כסדים היה, ויש אוונרים ציוני יעקב היה ודינה צת יעקב נשא לאשה

ונפני הג"ס: כדצר אחת הנצלות חיוב צ' וכאנור ציעקצ כי נצלה עשה
 צישראל? ונסיק כי כוללותנאי ס"ל חיוב וישראל הוא חוץ וי"א לתנוהה?
 לדעתו אנונית הצנת הענין הוא כך: אין קום ספק צעולם שכל
 חכנוי ישראל חשבו לאונת צרור שאיוב לא היה ולא נצרה ורק
 ונשל הוא כנוו ספירס שהוא נורצנן קנויה דרצי שנואל צר נחנוי
 והואו נורצנן הוא ר"ס צן לקיס כנוצואר צירושלנוי קוטה ס"פ כסס,
 חלא שחלקו צטעס הונשל, ועל חיזה זונן הונך וקוצצ הונשל,
 צאופן שכל חכס ונצקס לו ענין אחד אשר עליו יכון ונשל חיוב שכצר
 חיצרו ונשה — ואנור ר' לוי צר לחונא חיוב צינוי ונשה היה ונפני
 הגז"ס כתיב חיוב י"ט וני יתן חיפה ויכתצון ויולי ונשה אנור שנות
 ל"ג וצונה יודע איפא. כלונור על ידי הכתיצה נודע לדורות אחרונים
 דצרי ראשונים ונפני שהיה ונשה ראש הכותצים ונופרקונים ספר
 לרצים כנודע עד שאנורו עליו וינות ונשה ספרא רצה דישראל לפיכך
 ונויכל לו יוחס ספר חיוב הקדנוון כדי לקיים שני פקוקים חלו וני
 יתן אפוא ויכתצון ולעונותו הסודעה לרצים וצונה יודע חיפה —
 והתלנווד שואל שם דרך ונשא ונותן ולא לאונת ונשרצה לשונות של
 חיפה, חבל עיקר הנוכוון הוא הכתיצה והסודעה צפרקום התורה. —
 אח"כ צא רצא והורה שאיוב צינוי ונרגלים היה כלונור שצאותו שעה
 שנגזר גז"ד על אצותינו צונדצר נתאונת ענין חיוב צישראל לקבל לרות
 רצות ועונשים גדולים, וצביה לדורות, כי יודע שענין ונרגלים היה קיוון
 ללרות ישראל צגולה. —

וצאו ר' יוחנן ור"א ואנורו כי ענין חיוב נתאונת צעולי גולה ונצצריה
 עין כי צית נודרס של ישראל שכלל היה צקוף צצצריה ור' יוחנן היה
 ראש האחרונים צצצריה, וקץ כל הצאים ללנווד ונן הגולה לא"י צא
 צצצריה עיין רה"ס ל"א: ורנצ"ס סנ' ה', י"ד. ואלע"ג שצינוי ר' יוחנן
 עדיין לא נתצטלה יציצת צצריה כתצו חכונים אחרי ר"י ענין עונס
 הגדול הזה לליין ענין חיוב על שם ר"י שהיה נורצין תורה צרצים
 צצצריה וענוו ר' אליעזר ולצקוף נתצטלה יציצת זו וכל א"י צכלל ע"י
 גנוווס קרצו של קיסר קנצטמונטון כנודע. אח"כ קדרו עוד עמיכיס
 אחרים: כי ר' אליעזר אנור שענין חיוב נתאונת צינוי שפוט השופטים
 ע"ד שאנורו ויהי צינוי שפוט השופטים כל ונקום שנאנור ויהי חיוב חלא
 לער וננה העער שהשופטים נשפטו על ידי שופטים, שהעס ונרכין
 על השופטים וזה צאונת עת לרה ליעקצ כנוו שהצצרים הרשיעו את
 חיוב הלדיק צעיניו — ור' נתן אנור ענין חיוב נתאונת צינוי ונלכת שצא
 כלונור צענין הגולה שהלכו ישראל כשצאים לפני האויב. וחכ"א
 ענין זה נתאונת צינוי כשדייס שהכקדים היו הנותחילים צפורעניות
 להוליד ישראל לשצי — צאופן שנור אנור חדא ונור אנור חדא ולא פליגי
 רק להקציר הונשל ולפרשו צחיזה דרך ודרכים נתקיים ונשל זה נפני
 ונשה צעס ישראל. ולצקוף קיינוו כולתו תנאי קצרי חיוב וישראל הוי
 כלונור ככלל ונשל זה הוא הונך וקוצצ על ענייני ישראל צין האונות

לצד ויש אוננים שקוצרים שאיוב היה ציוני יעקב ונשא דינה בת יעקב כלומר לא היה נוי ישראל שנורה על סררה וגדולה ללחום נגד האויבים רק ציוני יעקב שהוא לשון עקב ונענוד התחתון. ולפיכך כאשר שם כי נצלה עשה צישראל כלומר ע"י צחנה זו שאיוב נשא דינה בת יעקב פירוש ונדת הדין של איונה זו הנקראת ונדת שפלותה יעקב ולא ישראל בא ונשל איוב לעולם. כי נענת ההיא כבר היו ישראל שפלים צעירי אוננות וקונה צחנות ונשל איוב (דיו ונגע-פיינדעטען) וזה אונותת הכוונה ונקה כתב ספרו של תורה וספר איוב כלומר צוה גופא שכתב התורה ילחה שנאה צעולם כוונתם סיני ע"ש שנונו ילחה שנאה לא"ע שצת פ' ר"ע. וצירושלנוי קוטה ק"פ כסם.

ב אם נסתכל בנמשל זה של איוב צעין פקחה נראה ונפלאות אל, אך ציוני נקה כבר חקר ודרש הנושק הזה על דבר אונת וענות לך, לדבר צחנות על דרך ויכוח ונשא ונותן של הלכה. לאיוב העונד על הנוצחן לקבל לרות אין ונקפר, באו שלשה רעים להתוכח ולפלפל על יסוד ההשגחה שהיא העיקר הכולל כל תורה כולה, וכל אחד ונשלשה הרעים אלו, דובר צקגון שלו על לצ איוב, ולד השוה שצכולם שהצאו דברי ריצות צטערי החקירה ועונדו לנגד איוב באין רחמים, רק צדין הונתפשטו לקטיפים וענפים רבים, עד שצא החנושי הוא אליהוא צן צרכאל הצווי וספטו את השופטים להוכיח על פניהם ונוום (ואפשר ג"כ נטעם זה אונר ר' אליעזר שאיוב היה צונן שפוט השופטים עיין לעיל) ואחר כך צא השם ואונר כי כל שלשה רעים לא דצרו נכונה כעצדי איוב (שם ו"צ) באופן שיש לנו חנושה ויני חקירה על ההשגחה שנוינית צדרכי סבר ועונס, ונוס כאשר כל קהל ישראל עונד ולווח על הלער ועל כל הרעש הזה, על החרדה ועל כל קלף וציזון שהקצ עד עתה ונעונד ישראל צעולם צתוך האונות, הלא קרא הנוקנן קראתי לנחאצי הונה רינוכי! ואם השנע לקול הנון גוים שופטים את ישראל צצתי כסאות לנושפט, תלדיק את הדין אשר אונרתי כי כונשפט איוב עם שלשה ונרעיו כן ונשפט ישראל עם רצות אונות, כל הצא לנחם את ישראל יאונר כאשר יאונרו לופר הנעונתי צלדד השוחי וחליפו התינוני רשעת אללי לך, צדין קלף ד' על ישראל ופזרם לצין הגוים ונפני רוע ונעלליהם. אלל השם יודע כי כונו ששלשת רעי איוב לא דצרו נכונה כן לא דצרו האונות הונלדיקות דין שוים על ישראל הנכון והאונת, ובאשר אצאר. צעצור זה אונר הירושלנוי קוף פ' כסם ונקה כתב ספרו ואחר כך פרשת צלעם וצלך וספר איוב, כוונתם כי הנושך ונן התורה היה נעשה צלעם שנהפכה הקללה לצרכה, וכן נושך שוב ונן הפך זה לצרכה צחינת איוב כי האונות שוכאות את ישראל ונפני הקנאה על הצרכה כונס"ה וישטום עשו את יעקב על הצרכה אשר צרכו אציו ונסקנך טעם זה צירושלנוי שם על הנושכה שדרש ר' יהושע ציום שהורידו את ר' גונליא

ונגדולתו: לא עצד איוב את ד' רק נאחצתה, כלוונר איוב זה הוא לפי קעה ר' גווליאל הנקיא שהכניעוהו האיזים וככל זאת ר"ג צלדקתו עונד ולא נשג ונאחטל התורה וקצל החרפה צאהצת כנוצחר צרכות כ"ח.

על חנושה וניי הוריס וקגנוים ונשוים הכאונרים צאיוב כצר עונד הנורה ח"ג פ' כ"א, וכ"צ ועיין קס פירוש רח"ס לפרש השנוות והסיטות, והנה לא פירש רק קס אחד והוא אליפז התינוני על קס החכונה אשר ונתיונן יאתה כנואנור חז"ל הרולה להחכים יורים צ"צ כ"ה.

לדעתי לא הועיל צזה וראוי לחקור על כל פרט ופרט ציתר עוז וציתר דקדוק. לדעתי אפשר לצחר כל החידה הסתוונה הלזו על דרך זה: ידוע כי קדונוני חוקרים חלקו החכונה צכלל לשלשה (א) חכונת הקיצות כלוונר לצקש קיצה על כל הנצרח ולהורות וון הכלל הקיצות אל הפרט, ונקרחת חכונה זו חכונת השכלית פֿערנפֿטוויססענטוועפֿט או כללית מולגֿע ויינע ערקענטריסועהרע, פֿילנאָנפֿיעו, וציחוד חכונת העולם קאָסוועלנאָגיע (ב) חכונת התכלית צונה שכל אדם וכל העולם עם כל הנולאים יש להם לקוות תכלית ההלכה צעולם אחר ונקרחת חכונת התכלית טענעלנאָגיע (ג) חכונת הנולאות להצין צנצרחים על פי לינוודים צעלס הווייתן נאָנטנאָגיע, ווענעלנעהרע.

אתה תראה כי צכל קפר איוב לא נאונר קום ספק צונולאות אלהי אלל כל החולקים ווודים צעיקר אחד קיש אלהים קופטים צלין תפונה וקפק כלל; אצל צונה נחלקו? לצחר זאת הליצ הנושל שלשה קנות כלפי שלשה ראשי חכונות, לופר הנענותי הוא קדים ואתי ונלפרא לחזות צנועס ד' כלוונר הוא דן וון הקיצה אל הנוקוצצ ועוסק רק צונה שהדין נותן על פי החיוב ונחכונה קל ונעלה וון הקודס על הנואחר ולזה נקרא לופר הנענותי צוקר נאה. לעוונת חלק חכונה זו יש כנגדו צלדד השוחי החלק שעוסק צתכלית הנולאות ונקרא צל = דד השוחי לקיוון על גודל ידיעתו וון הנואחר אל הקודס ערפֿענערנאָגטועהרע כי צישיקים חכונה ואורך יונים תצונה כי לשון צל ונורה על צלותו ודד הווייקה החכונה ציוני זקנה לקוח = צלדד השוחי.

באמצע שתיקלוות אלה עונד אליפז התינוני אשר עוסק צונולאות עלונו להכיר ונידות העולם כפי ונה שהוא כראה לעינים ונצלתי השגיה על הקיצות ועל התכלית, ונקרא אליפז התינוני דיו גנולדענע ויטטעלטרואססע ותינוני עת להרים ולד תיונן לפיכך אליפז התינוני קונו.

והנה ידוע כי יש שלשה ונופתים כאוונים ונקדס, על ונולאות הצורה צ"ה, הא' נקרא ונופת העולוני (דער קאָסוועלנאָגיע בעווייז) והוא חוונר: צהכרה יש אלהי ונרוונים יען כי כל הנעשה צפועל הן צעלס והן צווקרה הכל לריך צע"כ אל קיצה הכרחית אשר אינה צווקרה כי אם צתכלית החיוב, להיות קיצה לכל הנוקוצצים צווקרה, כי אם לא כן ונאין צא הנוקרה והעלס צהכרה אל אחד צראו, הוא הוא הנולא צחיוב נעלה ווכל ווקרה ופגע והוא ית' נצלל צסכלו ווכל השיוים והתוונרות צהחלט צרור.

המופת השני נקרא גופת התכלית (פֶּה־יִקְמָטְעוֹלְעִיטְעֶר בַּעוֹיִזִּי) אשר אנריו יאמר שאי אפשר ונצלתו אלהי קדם כי אהכנו רואים צחתונים שלכל נצרה יש תכלית יפה וקדר זנעיונות, וזהכרה א"כ יש חוץ לקדר הזה אדון אחד זלתי בע"ת אשר זו יתאחדו כל הסיכויים וכל התנועות להשיג תכלית האחרון והוא הצורה עולם אשר זודאי אין עולמו ונעונו אצל הוא ונעונו של עולמו כלומר שהוא חוץ לעולם ויש לו ונליחות בעלנו, הנופת השלישי הכי נכבד הוא נקרא גופת עלונו (מֶטְמֶלְעִיטְעֶר בַּעוֹיִזִּי) והוא נורה גם הוא נורה לנו שכל ונה שנואל, שלם זודאי, ועונד צפני עלנו (הזמט זיינע עקסיסטענטן מין יד) ואין ספק שיש עלם אחד שיש בו כל ויני שלמות ואהכנו ידענו שהנליחות הוא חלק ונן השלמות (דינו עקסיסטענטן מויט מויד מוין טהייו דער פֶּמֶלְעִיטְעוֹלְעִיטְעֶר) לפיכך זהכרה הצורה יש לו ונליחות צפני עלנו חוץ לעולם.

נגד שלשה גופתים אלו צחר הנושל שלשה חכמים כלומר לנעלה, לופר הנענותי עונד ונלד גופת העולם, זלדד הסוחי ונלד גופת התכלית זצקוף, ואליפו התיווכי ונלד גופת הנליחות בעלנו כפי ונה שהוא צקיצה ותכלית יחד מֶטְמֶלְעִיטְעֶר ווענענטליך. *

ועתה דע כי צאנות אי אפשר לאחוז צזה אם לא נקיים אחוז צזה וגם ונה אל נחנ ידך, כי שלשה אלו גופת אחד הנה לנושכיל. ועוד לריבין אנו לנוודעי, לקפח אל השלשה עוד שני גופתים נאונים והוא גופת הרצעי הוא אשר חידש החכם קאנטו אצל צאנות הוא ישן נושן ונקרא גופת הנווקרי (והרצה דצרו הנציחים ונה) דער מֶטְמֶלְעִיטְעֶר בַּעוֹיִזִּי, כלומר נפני שכל אדם יודע זנפשו ידיעה צרורה, שזנפשו נטועה התשוקה להיות לדיק וישר (דינויטמליכקייט מויט מוין בעדירעניס דעס נאטירליכען ווענטען) ולעונות זה כל אדם יודע שלצו חפץ ג"כ להשיג הלכה קיינות ועולונית ואי אפשר להשיג זנקה שתיחם יחד כי כל איש ונלית בעולם, לרוב הוא ונן הנקוים אחר ונדרכי ונוקר צאנות, ולהפך וני שרודף לדיקה הוא זלתי ונולל צקנייני עולם הזה ואיך זה? זהכרה תשפוט ונה שיש אל צורה, ונשגיה אשר שם קן לכל תכלה והוא פועל ועושה לשלם לכל צריה כנופעלה בעולם אחר.

המופת החנויטי הוא הגופת האנוכה וגלות השם וזה לא נקרא גופת, נפני שכל ונאונין נשיג ורואה (הראצ"ע) ווני שנואונין זנואונר השם אהיה אשר אהיה הוא רואה דצר אלהים אונת וסונע לשכלו ג"כ שאונר אכי הוא אשר הוא (מויד בין דער מויד בין) ודי צזה.

* ונה טנשא יחזקאל הנביא ונשלו על דין שונים ונשלטת אנשים נה, דניאל, ואיוב יחזקאל י"ד אשר ונה שפטו ההוקרים כי איוב היה צאנות זנויחות? נראה לי לשאלו בהפק ונדוע צחר הנביא דוקא שלשה אנשים אלה ללדיקים ולא אהרהם יחמק ויעקב ונשה וזההן דוד וכדוונה? אלא צרור טגס יחזקאל דיצר זונשל לפי שהושרטו צאוונה שלשה ונושגים ראשיים לסינון הלדיקה זכלל זכריה ח' אמת ומשפט שלום שפטו זשעריכס, לכן צחר הנביא נה ללדיק של וידת השלים לנח ולשמונה זחלקו דניאל ללדיק של וידת הדין והנשפט כי ויך וישפוט זנישרים איוב על וידת האונת אשר היא שנואה לזריות כי האמת נעדרת דוק והנולל. —

מעתי כאומר כי איוב עוונד ונלד נופת הנוקרי על כן הוא שואל ונקבל את זיונו כי השם שם אותו לנוטרה לקבל כל החיים הנוורים על עולם הנפשות. ולעונותיו עונד איש אליהוא בן זרכאל כלומר העונד ונלד האנונה ואומר ונה לנו לנופתי החכמה, קבל עליך יקוד האנונה כי לדיק באנונתו יחיה. ונקרא עבד זה אלי = הוא בן זרכאל, ונידה זו שצדק אל ונוגעל לוור אלי הוא (ער מוצט ויין גנטט וירקאיד) בלה נופת סכליי; אבל נקראת ג"כ ונידה זו הצווי ונושפתת רם באיוב (סס ל"ז, ז') כלומר ופניו שהאנונה ונתזה בעולם אף שהיא זרכת שנים והיא ונרונים תשכון ונושפתת רם ונשפתתה באיוב השטורא באנשי חן.

ועתה אם נשאל לזעמי חכמה על טעם היקורים שנוקר בהם האדם, נוכלאם אוננים ג' טעונים; האחד יאמר יקוד היקורים הוא האדם לזדו, כל איש ואיש חורץ לנפשו ונשפטו וכגוונל ידיו יסולס לו. ולפיכך לופר הנענותי גם הוא תלה יקורי איוב בקיצת הטאתיו כי אין ונקוזה בלתי קיצה לשיטת לופר החוקר צקדונויות הקיצות כבודע, השני ונשיז לנו סקיצת היקורים היא כדי להטייז גורל הנווכחצקוף, ונפני שנוצראשית היה עדיין חקר השלנוות הוכרח בטצע אל התוכחות לונען השג תכלית יקר וזה ונדת בלדד השוחי שנודצר ונתוך שיטתו בתכלית הנצראים לצקוף. וגם ע"פ שיטה זו ונונילה איוב נשפט כאיש חקר לז הדל השלנוות, ולריך אל אלצע אלים עוד ליסרתו בשוטים כאז את זנו ירלה. השלישי עונה על שאלת היקורים כי הונה נוצעים ונוקור הדין בקיצה ותכלית יחד, ויען שהיה איוב חוטא וד' רולה לשלס לו כפעלו לונען נתון לו אחרית טוב, ע"כ הוא נענש ביקורים לשעתו, והיא ונדת אליפו התיוני. באופן שהלד השוה שצשלשתם הוא: כי איוב הוא חוטא לד' וע"כ צאו עליו העונקים החנוורים. ולכן איוב ונידו ונונחן צתנחוניים באלה אשר ונשורק החכמה ונשולקת צאו עדין, והוא עוונד על דעתו שלא חטא ולה ידע לו שום קיצה ולא תכלית, לא טעם ולא סצרה ליקוריו הנוראים, כי הטעם הנווקרי לירש צזה עולם הצא אינו ונשפיק להלדיק לער גדול ולא יקף, לכן בהכרח בזה התשובה ונאלת אליהוא בן זרכאל להורות ונלד האנונה זד' שהעיקר כי ד' חפץ דכאו החלי והוא איוב עם ד' ונראות נגעים אשר הגיעו אליו ונלד ג' ונחוניו ונלד שכלו וצחינתו צעלונו, באונות לא נלקה ונלד עונו רק על דרך הנופת לרצים לונען יראו רצים ויאונינו זד' אשר השית לו ונלוקי ארץ לשיט עליהם תצל הנווקרי, כי צונה יודע איפא שיש לדיק בארץ אם לא על ידי יקורין וקבל נגעים גדולים, כנאונרם ז"ל חציים יקורים של אהבה, וכנוו שנוקדר הנציא ישעיה יקורי עם ישראל צפרטה כ"ג כל קדר היקורים לעם ישראל צלי פשע וחטאת יותר ונשאר אונות, רק לונען הראות לזני אדם כי חלים הוא נשא, וכן אומר רצ קעדיה גאון באנונות ודיעות כי לד' ונלוקי ארץ באלה ליסרם חנם לונען יקוריים ישראל עבדי אשר כך אתפאר כי עי"ז יכירו וסצי תצל בהכרח יש שבר לפון לצעל יקורין בלא חטא ופשע — ואנע"פ שאונרו חז"ל שצת כ"ה. אין וניתה בלא חטא ואין יקורין בלא עון ופלפלו שם בארצעה שנותו צעיטיו של כחש? שם הכוונה לדעתי כך: כי לבאורה יקשה הלא חטא הוא פחות ונעון ולונה הוניתה בזה על חטא ועל

עון יסורין? הטעם כי חטא ענין חטא ונלד החומר כלומר העון צמצם צריחת הגוף אבל עון נורה על עיוות הנפש הנושכלת וקלקול ונשפט השכל לפיכך צלמת אין ניתנה טבעית בלא חטא טבעי צגוף אבל היסורין שניסר השם הוא על עון הנפש כדי לעורר לבנות בני אדם שיש לחללים שופטים בלחץ.

עתה כציה בקילור ונשא ונתתן של חיוב ורעיו עם הפקוקים היותר קשים: פ' ג' ונקלל חיוב את זיונו, והלילה חונר גבר הורה, כלומר שהצעל הכיר בלשנתו שהיא הורה — יקצוהו אוררי יום בוכזים הנוארים את היום העתידים עורר החצורה שצין החונה והלצנה וזה ונכוון ונאוד בלשון: יקצוהו אוררי יום ההעתידים עורר לויתן לשון נופל על לשון אורר לנגד עורר יען כי הקדמונים דינוו סזיווג החונה עם הלצנה הוא גורם הזיווג שצין חיש לאשתו לפיכך קרא חיוב הנוקלל את יום לידתו את זיווג הנוארות אוררי יום וצחר צצנין פעל ולא בהפעיל לונר ונאורים להורות כי הנואורה נעשה לפענוים לקשהים ונאורה חקר — וכסם סנאורות הרקיע עתידים לנתק חצרתם כי הלצנה ונתרחקת ונן הסנוש חילך ואילך וז"ל עוררו לויתן, ערו ערו חצורתם עד היסוד; וכן יהיה פירוד לזווג שהוליד את חיוב דוק ותנולא ככוון ונאוד. כה הולך הנוקלל לשיטתו ונתנחם בסנוחים חלי גיל בני גילם ויששו כי ינולאו קצר = חצר שם כ"ה כלונר לרות אחרי; על זה ענה אליפו פ' ד' שבנוו סנהג חיוב לנחם אחריים כן יתנחם צונה שלא על חנם נענש, וחונר וצוקר לערצ יוכתו ונצלי ונקים לללא יאדו. ונקים כונו ונאשים כלונר הנואשים את הצעל יקורים או את עלונו עושה עוזה ואונר פ' ה' חני רחיתי חיל ונשריש ואקוב כוהו פתאום כלונר וני סנוודה ועוז ירוחם ואפשר ללונר עליו זכות כוונאונרם חוי דן את כל אדם לכף זכות אבל וני סהוא ונשריש צלי להודות על חטאותיו לחיש כזה אקוב כוהו וניד ולא חדין אותו לכף זכות כלל — וחונר חם גס אדם לענוול יולד אבל בני רשק שהם ונשורש רשפי חש כצני ונרונילד לפרסיים יגזיתו עוף כי האש גובר על החושך ונחרישון, וכן צעל נפש ונשכלת יגזה לבו צדרכי ד' ולא יהגש ונכאוצי הגוף (רעזיגנטיון).

על זה ונשיב חיוב פ' ו' לונס ונרעהו חקד ויראת שדי יעזוב כלונר אין זה דרך חכמים להאשים נפש צעל יקורים וללדיק חדין ונרוניים חדרבה האדם לריך לעשות חקד עם הונס (ונשורש ונסס קרענק) ולא יהיה צדכר זה ירא סנוים — אחר זה בלדד הסוהי פ' ח' ונלד ידיעתו וצחינת הונעשים סהיו, להורות לחיוב כי הכל הוא לתכלית טוב, וחונר והיה ראשיתך ונלער ואחרייתך יגאח ונאוד וחונר כשיטתו בחקירת קדונויות שאל נא לדור ראשון כי תנוול אנחנו ולא נדע ויצורר לו שחטא — על זה ענה חיוב פ"ט כי הוא יודע ענין אלהי אבל לא יאונין כי יקוריו הונה לתכלית העתיד כי יניו קלו ונכי רן, צרחו בלא עוזה ואיך יתנחם לשצוע ונוררים צרוצ יונים על ונתת לסנווח אח"כ בלא עת! אחר שחלפו הינוים עם חניות אזה כנשר יעוש עליו עיט? על זה בא לופר הנענותי פ' י"א להורות על פי חכונתו צקיבות: וני יתן אלהי דבר ויפתח שפתיו ויאונר לך חם חון צידך הרחיקהו ואל תשכן

באחשבה עולה? אז ענה איוב פ' י"ג כי זה השחוק הוא שלא צינקה, כי לפי
 צו לעשותות שאכן נכון למועדי רגל כלומר כל זמן שהלפיד צוער ונאיר
 לכבד אנשים צאורים הוא חציזי אצל אחר שכבר כזה נרו אז ונשליכים את
 הפתילה והוא לצו לאנשים צעלי ונחשבות שאננות, ונזכר לנו שנתקל צו
 צרגל, כן איוב כל זמן שהלליה היה חציזי ונזכר; אצל אח"כ הרבה ציו
 אותו ושוחקים עליו — אח"כ צא אלפיז התינוכי להוכיח את איוב ונלד חכמותו
 צנוליות הסיבות והתכלית יחד ואמר שיש ענין אחד צנוליות אשר הוא
 טוב ונאוד צשעת היקורים, ואמר הנועט ונוך תכחמות אל ודבר לאטי ענוך
 ט"ו, י"ג, כלומר נוי שצלצו יודע כי הוא חקר ונכל תענוג גופני וצבצור זה
 השכל יתחזק יותר ויתענג הצעל יקורים תענוג רוחני! על זה ונשיצ איוב
 צחרון אף כי לא יראה השם שיתענג אדם תענוגות השכל צחקרון הגוף כל
 יוני עונדו צארץ וכן הולך הנושא ונותן עד פ' ט' ואמר איוב ואני ידעתי
 גואלי הי ואחרון על עפר יקום ואחר עורי נקפו זאת ונצטרי אחזה אלהי,
 כלומר אחר עורי עוד קרס כתעוררתי לצוא לעולם נקצו צסם ד' שהוא הוא
 ואין ספק צו — עד שצא אליהוא פ' ל"ג — ל"ז הוא ונרחיצ הדיצור ונסודות
 וגצרות אלהים ואמר שם ל"ד איוב לא צדעת ידבר ודצריו לא צהשכל
 ונסיים פ' ל"ו על כפיים בקס אור וילו עליה צנופגיע יגיד עליו רעו
 נוקמה אף על עולה, כלומר שיקח איוב ונשל ונן קדרות השנוש על ידי הירח
 שעל כפיים כלומר צפרהקיא לפני הכל היא ונכסה אור וילו עליה ונלשון
 לוותא: פערצידען או כפוטו כי כן היא הליזוי אם יפגע הירח צנוסילתו
 לקבל ונאור השנוש וזה כנופגיע ופוגע בצבד הנואור — הגדול; ויגיד זאת
 רעו שהוא הירח תנייד ריע הנולך השנוש, הוא יתן עדותו, כי נוקמה אף
 לעולה שיש קנאה גם בצותם העולים לנועלת, ולפיכך לא יתפלל איוב אם
 יחשך שנוש ונעט ויכוסה אורו כי כן הוא ופני חכנות נור ונאז גם צלצא
 שונים.

עתה ראו שאקדר לפניך איזה ונאורי חז"ל הסתוונים ויוצרו רק על פי
 הנחתנו צטוצ טעם. בצרכות י' ע"א ונצואר כי דוד הנולך אור חונק
 פעונים סירה א' דר צנועי אנו אור סירה, צ' ילא לאויר העולם ונסתכל
 צכוכצים ונזלות אור סירה, ג' ינק ונשדי אנו ונסתכל צדדיה"*) שהיו
 צנוקום צינה אור סירה, ד' ראה צנופלתם של רשעים אור סירה, נסתכל
 ציום הוניתה אור סירה. ונוש כנגד חונשה נויי חקירה שהצאנו לנועלה
 אשר על פיהם יקום דבר ד' לעולם אנות וקיים לעד: דר צנועי אנו הוא
 סיון חכנות הסיבות (קנטאמיוגיט), ילא לאויר העולם ונסתכל צכו"ו
 הוא סיון לחכנות הכרחים הכרחים צטצע (קנטאמיוגיט), ינק ונשדי
 אנו הוא סיון לחכנות התכלית (טעמיוגיט) להנושך חוט של חקד ונוקום

*) שם אורו עשה לה דים צנוקום צינה כדי שלא יסתכל צנוקום ערוה ולא יינק ונוקום
 הטינופת כלומר נכח התצורה אדם ונכיר חולשת דעתו עיוק הנושג וקולד הנושיג וזה צלחת
 נכאי ונוקום ערוה לצני אדם אצל נוי שחננו השם כדוד הוא אינו בואה את ערות הארץ רק
 טוב הארץ יאכל אם דבש ומלח תחת לשונו. —

זיכה להצין דבר ונתוך דבר ולהשיג תכלית הכלל וזוה יהיה צקופו של עולם. נסתכל צופלת רשעים אונר שירה הוא קיונו לחכמות הנוקר (ומירונו) וזוה צין בני ליון היקרים לונעשה ריקים ונערים — נסתכל ציוס הנייתה הוא קיונו האנוונה העונדת לכפש אחרי הפרדה ון הגוף צקוצה לשרשה אשר לה אונן צו — ככל המיוון הזה רנוזו חז"ל צנדרש שיש חוש' פענוים צתורה אור צפ' צראשית בגד חונקה חוונטי תורה, אשר חס תפלק דרכיה ותראה נתיצותיה צדקדוק, הוללה כי ספר ראשון עוקק צנוקור העולם ונשפחה בני ישראל. ספר שני עוקק צלחה ישראל ונונרים ויהיו נואירים צסנוי ונרווני החירות כלצח הסנוים לקיר שירת דוד לד' צשער שילא לחייר העולם להסתכל צכוכצים ונזלות. ספר ג' עוקק ציניקה ונטי' חס הציה צחכונת תכלית ישראל צעולם. וספר ד' קופר צו נשפלה שונחי ישראל כסיר רציני של דוד. וספר ה' היא נורה לנו לווחת ננקה רצינו ונייתהו היקרה צעיני ד' להיותו ענווד חזק לאנוונה הטהורה.

ב צצרכות י"ז אונר ר' יוחנן כשהיה ר' נואיר נקיים ספרה דחיוב אונר קוף אדם לנייתה וקוף צהונה לשחיטה והכל לנייתה עונדים אשרי נוי סגדל צסס טוצ ונפטר צסס טוצ.

על נואיר זה שאונר ר' יוחנן דוקא צסס ר"נ הננהו רצים ונה ציקס ר' נואיר צנאונרו זה דוקא צשעה סקיים את ספר חיוב? ונראה לצאר זה על פי הנוצור צירוסלנוי חגיגה פ"צ צששעה סלנוד ר' נואיר צצית הנדרש אונרו לו: רצך אלישע אחר רוכב צקוס צחוץ ילא ר' נואיר וזו שאלו אחר צנוה עסק? הסיצ צדרשת פקוק סצחיוב וד' צירך אחריה חיוב ונראשיתו — וונה דרשת צי' טוצ וני שיש לו עושר וצנים צזקנותו ונוני שיש לו כל חלה צילדותו, אונר זה להוכיח את אחר כדי שיטוב צזקנותו ויקנה לו ונעשים טובים — אונר לו אחר: עקיבא רצך לא כן דרש; אלא טוצ אחריה דבר ונראשיתו תכלית כל דבר תלוי ונראשיתו שאם הראשית צרע גם הסוף לא טוצ, ונפני טראשית ילדותו של אחר לא היה צטהרה וקדושה, יען כי אציו לא כיון בגדלו לתורה לשם שנוים כנוסופר סס, לכן החונין צקופו כנוצור סס — וראה אחר להתכלל צזה. וכנראה סס קיבל ר' נואיר דרשה זו סהרי ונוצח צצצלי חגיגה ט"ו ע"צ כל עונר דנקי אגב אונר קולטו הוצע וכל עונר דלא נקי אגב אונר אינו קולטו כלוונר וני סהוא ילד טוצ הוא זקן כלה ורגיל — ולפיכך ספיר השנויענו ר' יוחנן צסס ר"נ צשעה סקיים ספר חיוב קוף אדם לנייתה אשרי נוי סגדל צסס טוצ ונפטר צסס טוצ כלוונר סקונך על עיני הסתוב וד' צירך אחריה חיוב ונראשיתו לעונר לצצ אצות אשר לרגלם ילכו הצנים לגדלם צסס טוצ.

ג צחגיגה י"ג ע"צ קופר סר' עקיבא צקסו ונלכחי סרת לדחפו וא"פ ילא צעלוס ון הפרדס אשר נכנס סס צעלוס, ונפני שאונרו הזהרו צזקן זה ושאלו ונה דרש ר"ע ויש צזה שלשה תשובות רצ"ח אונר אתא מרבבה אות הוא צרצצה סלו ר"ח אונר גדול ונרצצה דוגנול הוא צרצצה סלו ר'

זקצ"ה שהיא אומית, לפיכך לא ביצו צו כלומר לא הולכו אל דברי חכמה
 ונצחו; רק האות הצרור וידוע לכל גשכ"ל ודורש אלפים צפניויות סכנו
 ולצו כל היונים. ועיין ע' חש"י כה"ג שכתתי ב' ג' דולב וורה על הגדולה
 צטטטיות גצור על הגצורה צנידות צינווקיות כורה על הקדושה צאלהות.
גם סס ציווא ס"ע: סופר צטעה שהתפללו חכמה"ג על הרחקה ילר הרע
 ונלצ ישראל ופני שהיא וורקד צינינו ונחרצי את הסיכל נפל פתקא
 ון השונים וכתוצ צו אמת ולאור ר' הכיכל שו"ג חותנו של הקצ"ה אמת
 יתכן שהכוונה על שלטה ספרי כתוצים הנוכונים צסס א' מ' ת' ח' איז, נשלי,
 תהילים, והס תוקפת לכתתי קודש וכעין חתיונה, לכל שאר כתתי קודש
 צתורה ונצואים, להורות צא על ונלצ ישראל צין האוונות שסס ח' שנואים =
 איוב, צ' שס לנשל צין הענוים = משלי, ג' ולצסוק יהיו לתהלה ותפארת =
 תהלים ולפיכך חותנו של הקצ"ה שנחתם על ישראל חונה.
ב"ב ע"ז ע"צ לאור ר' יוחן הצקר היו חורשות והאתונות רועות על ידיהם
 ח' זה וורה שהטעים הקצ"ה לח'ויז ועיין עולם הצא כלומר
 האתון הוא קיעון הנטיה שירכצ על החנוור לצטל החווניות והאכזריות
 הגופניות וון העולם וישראל ונייעד לכך בצקר לחרשה. — סס ז"ז ונצאר
 רצא צכונה חופנים ח'ך שהראה הקצ"ה שלא נתחלף לו ח'ויז צאויז כלומר
 אוונות עולם חוונרים כי היהודים הונה ח'ויז האוונות (עעוקער פיינד'יק)
 וזה ח'ויז חונה חלה הענוים שונאי ישראל ועל כן היהודים הונה השנואים
 ולא השנואים וזה הראה הקצ"ה על כונה חופנים, צדצור ון הסערת כלומר
 ון וודה השיעור והשערת כל הצרואים לשיעור וניחוד: הרצה נינין צרא
 צראש וכל נינוא וכינוא יס לה גווא צפני עלונה וכן צין טיפה לטיפה של
 ג שונים וצין קול לקול לא נתחלף להסס כי להכל יס לננאים ושיעור ח'ך
 ח"כ אפשר שהח'ויז (השנוא) יתחלף צח'ויז? ח'ך אפשר שישראל עצדי ססס
 ישנאו האוונות אשר צרא ססס ונתן לכל חונה ולאונה ונדור לפי כבודה
 צעולם, ח' אפשר לאדם כשר לשנוא שום צרית שצרא ססס צעולם! חצל
 הטועים ונדרך הישר הונה שונאי ישראל וישראל הוא השנוא ח'ויז צפעול
 ולא ח'ויז צפעול — וכן עוד סס הקצ"ה ונוון ליעלה שהיא חכרית וכשנוגע
 הזון לילד צניה חולכה על ראשי התרים, כדי שיפלו חלד'ו וינוותו. והקצ"ה
 ונוון אז נשר אשר ווקצל חולדות ויגין עליהם צכנפיו, חס כן חס הקצ"ה
 וידע לדקדק את רגע הלידה להציא חונליל ונשחה; ונכ"ס שלא יתחלף לו
 ח'ויז צח'ויז כלומר הענוים האכזרים חזרים גזרות רעות על ישראל עד שראוי
 לישראל להצטל ונפרים ורציה כדי לבלות זרע חצרהם עיין ספ"ג ד"צ חצל
 ססס וניגין חונוד חת ילדי ישראל כנוו שהליכס וניחוד פחצה ולא חועילו
 חונלכים צגזרותיהם; כי על כנפי נשרים נשא ססס חת ישראל והציחם
 חלי, חס כן צהכרה ישראל ח'ננס השנואים כי חס השנואים בח'ויז — וציוס
 שהורידו חת ר' גוונלחל ונשיאת'דרט ר'צ"ח לא ענד ח'ויז חת ד' רק ונחצנה
 כלומר אחר שנראה כי ח'ך שציז חת ר"ג בכל זאת לא גוש ונצית חונדרש
 ח"כ חוכה שונחצנה ענד השנוא חזה חת ד' ויצאלק צערך צו ציוס.

אמרו חכמינו ז"ל אין דבר שיהיה חסדו ויחבבוהו כלביו ויהיה נשואם כבודו

מאז החל ויין האדם לחסוד ונחשבות על ד' ועל ונשיחו והסתדלו לזרר צנופתים שכליים טבעיים ונינווקיים ונליחת הסס ושכר ועונש צנוולס הנפסות נחלקו הדיעות לטתי כיתות כת אחת ונחייבת וכת אחת ונשוללת, כי ענין הסכל הוא נעלה ונאוד ואי אפשר להשיג בחוש ונפת כחונן לקלק כל ספק ונלכות צני אדם; ואפילו כת הנוחייבת נחלקה לטתים: האחת חוננת עם לצי וסכלי תמים אכביעס ד' ואין שום ספק צלצי כי אכי ונאונין לקבלת אצות וגם ונצטרי אחזה אלהי — והטנית תאמר הסכל לצד לא יספיק להעלות דצר צרור וקדוש על ונצח האונת, רק נוכח האנונה הכללית אכי רואה את עלווי ונחייצו לטנור ולעשות כל ננות התורה. כתצנית ונחלוקה זו ראינו ונקרבו ונרחוק כועט צכל דור ודור וגם צזננכו, צין רצ וחכס תורכי וצין איש חכס ונשכיל להצין צטיט הפילוקוף הגדול קניט, ויאמר הראשון קניט הרע לעשות צחכונתו חטאים צנפסותם ונפני שכיחס גצורת הסכל ויכלתו לראות האונת הצרור כי יס אל אחד צטנויס ונועל ועל הארץ ונחת. ויאמר הטני קניט לא נהג וננהג כופרים רק וננהג, וננהג חכס ונפלבג להיותו ונודיע ונצרר צראיות צרורות טאי אפשר צטוס אופן לטכל הונפטט ונן החושים לטפוט ונפטי ונה וצחכרה אין צכח שום טכל, לצרר חוניתה ונה שלונעלה ונן החוש והציח לראיה הונפטיים הסותרים צטכל (ענטיינטייען).

ומה שאני רואה צזה הוא לפי האונת אלו ואלו דברי א"ח כי צהכרה לריכיס אלו לטני אלו, לטפוט טפוט ונפטי יקר ונאונן ונעווק חקר הסכל וקיתרו נולד אחד, וגם טלוס חנונה ודעת אהיס. ולצרר זאת רחיתי להקדים דצרים צרורים ונחוקר הנפלא הזה אשר עליו קוצצת הנוחלוקה הנ"ל (צטוף ספר צקורת הסכל) אס אכי ונגלה דעתי לאחרים ולחצרים השוונעים לקולי צדרך הנוועיל שיאניטו טהענין הוא צנשוא ונוטס כונו טהוא צנושא כלונור הסכל ונחייצ להורות טהנושכל הוא ונליחות (דעט סוביעקט ויט דעטן ונביעקט טטיחעטן ויבערתיין). זה נקרא עדות צרורה (ויבערלינג); אצל אס אכי חונור דעתי ואין הונליחות ונשכיס, ולכן אין השוונעים ודעים צצירור חוניתת הדצר, אצל צכל זה סס כוטים לדעתי לרגלי כח הדיצור והטכלה אז נקרא זה פיוס (ויבערעדונג).

האמת הנודונה דעט פיר ונמהרהווטען אשר אין לו שורט חוץ לטכלי, אצל צעלס נושא טכלי אכי ונדונה טהוא כן, נקרא: ונדונה, ויינען ואס אכי רואה טאנונה זו כטרשת צטכלי לודאי, אצל איננו יודע צרור טהוא כן חוץ לטכלי, נקרא זאת: חנונה, גלויצען. אצל אס הענין ונצור ונוקבל לכל השוונעים ונפני טיש הסכונה צין הונחט צטכל לונליחות חוץ לטכל (זה נקרא: דעת, וויטטען).

והנה אין יכולת לטכל אדם לונור טהוא יודע את ענין אלהי, והוא האדם אשר יחפר אחרייו החוקר הנ"ל וז"ל דעט לונור ויכר פריינד יך נחונד ריהעטן, דעט ויין גוטט חונד דעט ויין קניטטיגעט דעטן ויין; דען ווען ער דאס ווייס, אז ווייט ער גערעדע דער ווען דען ויך דעטט געזכט העכע, וצכל זאת ונוכרחיס אכחנו לקיים חנונה זו ונלד הכרחיות הנוקר

כנוו סציר סס ואנור: הרופא סצא אל החולה ואינו נוכיר טיב הנוחלה וצבל זאת הוא נוכרח להציה תרופה ונזור, נכון הוא שיאנוץ סתחפוש יועיל ויצחר צרפואה כפי אשר נוסח סבלו יורהו, ואע"פ שאין התרופה ננוסה וצדוקה ונקראת אנוונה כזו: אנוונת העלה (דער פרמגמטישע גאזיבע); וכן צטיצ חכונת הלינווד צעיון, אנו ונוכרחים לקבל אנוונה כזו, להאנוץ צא אחד לתכלית סידור העיון והדעת צונויאות ונקראת: אנוונת הלינווד (דמקטריינער גאזיבען) **יעוד** זה סליסיה והוא כי לנוען הפעולה צנוסריות וועסע! כסרון, ונ סהכרח הוא להאנוץ טיש אלהי ועולם הצא, וצחניהו זו נקראת האנוונה אנוונה הנועשית (פרמקטישער גאזיבע). צאופן שאין להכחיש שחי אפשר לידע צצירור ענין אלהי רק צאנוונה הנושאית ולא צכסוח; כי אלו היתה ידיעה צרורה צזה, לא יסתפק זה אדם, ורק דצר הנסוע והנודע לכל אדם הוא נקרא: ידיעה, וויססען. אפס צכל זאת הנוסכיל יונל אנוונה נסואית צפנים לעלנוותו, ופני סהוא יודע צצירור סכל ונדת הנוסר סלו נתחזקה יותר על ידי ונויאת הסס; אצל לאדם צער ולא וצין אין לו הכרה להאנוץ כזאת רק נוכח היראה קלת ופני שאינו יודע לצרר הספק — ויש אס כן צהכרח הענין סל וועלה דצר התלוי צאנוונה כללית צדרך סלילה (נעמטישער גאזיבע) וזה תכלית כל הקירת הסכל והעיון הנווסג לרגל הנולככה רצה וכצדה לקול ולפנות דרך ד' צונדצר הנורא והאיוס, ונקוס לנאון הנפס לדעת ד' וגס ען פרי עוסה פרי לנוין החוקרים אין. —

בסיום ספרו קריטיק דער ריינען סערנוטשט אונור קנוט: הן הראתי לך סצילי סכלנו הקלר אשר על פי חקירתנו ונצורר, שאין לנו ווספט ונצורר ונדע כאנוונה ונן ונה סעעלה על חושינו, רק צהכרח אנו ונחויצים להאנוץ צונויאת האל ועולם הצא ופני שאין לנו ווספת על היפוך ווספט זה, וכל סדרי דרך ארץ ונוסר הסכל תלוים צאנוונה זו. ואס תשא א"כ ונה הועילה לנו חכונת החקירה אס לא תדע ונאוונה צצירור ורק היא תורה שאפשר טיש ענין נעלה ונן הטצע הלא כל אדם יודע זאת? אל תאונר ככה, היא היא גצורתה והיא היא תפארתה סל חכונה, שהסיגה ונה סכל אדם ונסיג צלא חקירה. וזאת תהיה לנו לעד, כי הסס נטע צכל כל צני אדם ודה אחת, והיא הנוספט הישר והפסוט טיש אלהי ונרוויים ויש עולם הנפשות אשר ונצלעדיהם לא ירים איס את ידו לעשות גדולות או קטנות — ולכן ונטעס זה גופו שאין שוס אדם יודע צסכלו טיב העולם הסכלים יותר ונחצרו נראה שאלהים הצין דרך החכונה וקטן וגדול סס הוא. כל זה הוא ונדרך החוקר אצל לא ונדרך התגלות ד' צסיני! אלכלו צני יקרא הדצר צרור: שיש דעת אלהים אשר אפשר להודיע ולהסנויע לרצים והוא כה הנצואה שהסס גוזר ונוגלה סודו לנציאיו וצזה נחצרר לעולם שאפשר הידיעה לנועלה ונן הנווסג צחות, וכאשר אונר אריסנו לנווסת כאנון לכל צחי עולם (ווסס פנפוערער בעוויי:) טיש אלהים, הוא ונויאת הנצואה; כי אס נחצרר לדורות אחרונים אנויאת הסליחות אשר סלח ד' על פי הנוגידיס האותיות לאחור, א"כ ונויכלא נעשה זה לצירור, ונדע סלונת צאין פן וספק אשר יוכל כל אדם להסיג ולהאנוץ צסכלו כי כן הוא ונדרגה זו נקראת צאונת: דעת, וויסן. ויהיה האדם צתחילה ונרונה (וויינען) טיש אלהים וא"כ

וואונץ (גויבען) על ידי הרגל ולינווד באוונה ונשורט אונזן פפאעגען, לפי
 שאי אפשר אוונה צלתי הינוך והרגל אולם נוכח האוונות¹ הוא הולך וגדול
 אל ונדרגת הדעת ויודע צצירור, צעיון ונחשצ, כי בן הוא ונח מדצרה תורה
 ונה שדצרו הנציאים הכל אונת ולדק ונונילא הוא עולה לנעלת דעת אלים
 לידע לסודע ולהודיע שהוא ית' אל חי וקיס, כורא נורוס וקדוש אשר חפץ
 בקדושה טיהללוהו קדושים צכל יוס, כי רק ונדת הקדושה תוכל להסיר ונסך
 ונצדיל שצין האדם לאלהיו ועל ידי התנהגות בקדושה וטהרת אדם הוא
 באספקלריא הנאירה טיש ונוש צעולם השכל.

משה

רציו אונר ללונד דעת לצרר השקר אס ידצר הנציא דצר שלת
 יהיה אצל אס יצוא הדצר אשר יגיד עליו הנציא זה האות על
 אונתתו דצרים י"ג.

יהוא

נושה רציו אונר להסס הראיני נא את כבודיך ואדעך צסס לנען
 אונלא חן צעיניך והסיצ השס אני אעציר כל טוצי על פניך, וקראתי
 צסס ד' לפניך וחנותי את אשר אחון ורחונתי את אשר ארחס, כלונר דצר
 זה גופו שידע האדם צצירור אונתת ונליאותי הוא חנינה ורחונים ולאו כל
 אדם זוכה צו רק נפש האלוה לכה ונורוונים יודעת ונאל.

גם

ונשפט החוקר הגדול קונט הוא ונשפט יסן נושן וכצר קדוהו איוב
 צפרשה כ"ה אחרי אשר חקר הרצה צונליאות, סודה שתי פעונים
 ואונר והחכונה ונאין תונלא ואיה ונקוס צינה ונעלונה ונעיני כל חי ונעוץ
 השונים נסתרה ורק אצרון ונות (סוא דרך השלילה) אונרו צאזינו שונענר
 וסס קיים: ויאונר לאדם הן יראת ד' היא חכונה וקור ונרע צינה, ונוש על
 דעת קונט שיראת ד' היא ונונעת את האדם ונעשות רע, וע"כ הדיעה
 צונליאתו הוא רק על דרך השלילה ורק חכונה וצינה ולא דעת צרורה ונצנת
 לכל אדם צחיוצ יהיה גורל החוקר צסכל — וכן קהלת אשר היא חכונתו של
 שלמה ונקיים צקוף דצרוי הכל נשונע את אלהים ירא ונליתיו שונר כי
 זה כל אדם כלונר שונאחר שאוונה זו נעעת צלצ כל אדם אס בן היא אונת.
 לנעלה וננענה זו ענה אליהוא צן צרכאל הוא אונר איוב לא צדעת ידצר
 ורלה א"כ שעינן אלהי יהיה צנודע צרורה ובאשר אונר הכתוצ כ"פ יודעת
 עם לצצך כי ד' הוא אלהים — ור' יהושע צ"ח באשר נשאל על השורט
 טיש ידיעה צעלונים וכי השס יודע את העתיד ויסתחית הנותים כלונר ונליאת
 השס ושכר ועונש? השיצ תשובה אשר ונונה יצורר שאלהים יודע את העתיד
 ונונילא ונוכח א"כ תה"ו צשכר ועונש כי הונשפט לאלהים הוא וסופט לדק
 לעולונים סנהדרין ר"פ חלק.

גם

רציו ונושה צר ונייוון עם כי אף הוא הולך צשיטה פילון לשלול כל
 התוארים ולידע השס צדרך השלילה שאינה ונספקת צאונת; הנה
 צספרו יד החוקה חוזר הוא לכללו ויסודי אוונה; שונשה וישראל ידעו ידיעה
 צרובה צהגלות ד' על סר סיני רפ"ח ונ"ה יקודי תורה ועיין באגרותיו לצנו
 סכתצ שהנציא יש לו חוש וניוחד נעלה ונשגצ לידע השכלים הנושפטים ונכל
 חונר, צאופן שהדצר צרור טיודע הלדיק נפש צהונתו לחלק צין חלק השכלי
 והרוחני לצין חלק הבהוניות שצו ואף כי רצים לוחונים לו נורוס ואוורים לא

איוב אין למדין מן האגדות

ידענו ולא ראינו את ד' וגם את ישראל לא נטלח חפסו ונקי צדעת! זה דוונת
 לוני ש' יודע צעלנו ש' ש' לנו צלונחתו כסף וזהו תרצה ואחרים ונכחשים
 זה לדעתם ופני שלם הכירו וצוה הזהב ונוולא לכסף אין ונה אכפת לנו
 את הכופרים ידעו שכנו ששערו צנפסס בן הוא אללס, את רק אנחנו יודעים
 שיש ונוט צתורה וסכנות ישראל הלל על זה אנור חליפו לחוצ ט' ד' אחוך
 שנוע ל' וס חזית' וספורה אסר חכונים יגידו ולא כיחדו ונאצותם: להס
 לצדס נתנה הארץ ולא עבר זר צתוכס. —

אין למדין מן האגדות

כלל זה שאין למדין מן האגדות לא נוולא ונפורש צס"ס רק ונרגלה צפוני
 דאנשי ונונה סנוולא לשון זה צהקדונה לנורה נצוכים וצסאר ספרים
 ולדעתי יס סנווכין לנאנור זה וננדרש רות רצתי פ' ד' וסס הלשון אין
 לנודין מן הנועשה וע"כ סכוונה צזה מן ונעשה סיפורי הגדה ומעשיות כי
 את הנה סכוונה על ונעשה ונוט הלל ידענו חרצה מעשה רב? הלל
 צרוה הדצר שונפי שסס ספרו ונעשה אגדה ונונה שסאל דוד צסנהדרין
 האס ונותר ליטול טדה שעורים של פלשתים ע"ו להחזיר חלקת טדה
 עדשים של ישראל, וזה ודחי ענין אגדה הוא לפיכך אנורו אין לנודין מן
 הנועשה. — ועוד יס סנווכין לזה ונונה שאנור ר' לוי צירושלנוי הוריות פ"ג
 דל מבין זה בעל אגדה שאינו לא חוסר ולא ונתיר וח"כ ונפורש שאי
 אפשר לננווד מן האגדה לדינא. ואין להציא סנוך ונונה סנוצוחר צירושלנוי
 ספ"א דהגיגה ופאה פ"צ: אין לנודין לא מן האגדות ולא מן ההלכות ולא מן
 הנושנה הלל מן הנועשה? שהרי ונצוחר שס שאף מן הנושנה והלכה צוררת
 אין לננווד רק ונהלכה לנעשה, וכן ונצוחר צ"צ קל"א ע"צ שאין לנודין דינים
 והלכות רק ונהלכה לנעשה, ולפ"ז צאנות אין הפרש לכאורה צין ונעלת
 ההגדה לנעלת ההלכה, כי ונשתיהם אין לנודים לנעשות ונעשה ודין ולפקוק
 הלכה; רק ע"פ ונה שרואה התלמוד כילד תורה רצו ונוט צעוודא טצא
 לפניו בעין זה. ואע"פ ראה ונונה שאנור ר"ל הוריות סס: איש אשר יתן
 לו אלהים עושר וכבוד... ולא יטליטנו אלהים לאכול ונונו כי איש נכרי
 יאכלנו, ולא יטליטנו אלהים לאכול: זה בעל אגדה שאינו לא חוסר ולא
 ונתירלא ונטוחר לא וננוט, בי איש נכרי יאכלנו: וזה בעל נמרא ח"כ
 ונצוחר טצעל גנורא גדול צנועלה ונפי סהוא פוסק דין והלכה, ודצר טינוה הוא
 להקניק על ונלות איש נכרי צעל גנורא וכי נכרי הוא צלימוד הלכות?
 ונראה טר' לוי כיון לפי ונה שאנורתי לנעלה צכלל אגדה: שהאגדה היא
 עוסקת צספרי תורה וידעת טעם הוולות וספרי ונדרגות דרכי התנונה
 אצל צעלי הלכות צהפך חינו עוסקים רק צפפענות הלכות ונצלי חקור על
 עיקרים פניונים: לפיכך כדונה צעל הגנורא לחיש נכרי שאינו ונצין לצוה
 פניונה. ולכן תראה שס צהוריות. חכס בעמיו איש עשיר: זה בעל נמרא
 ודל מבין וחקרנו זה בעל אגדה, כלנוור צעל הגנורא הוא לרצו חכס
 צעיניו ולא חכס צעיני אחרים; אצל צעל אגדה (דעה רעליגינאספורה לעמיו)

חזק אין למדין מן אגדה

הוא באונת חכם אצל הוהדל, ונפני שאינו זוכה לפסוק דינים והלכות לנעשה
 צנקל — ודינו זאת סם צירושלנוי לשני צני אדם אחד צידו דיכרי זה, וזה
 ואחד פרוטות, צעל דיכרי זה אינו נוולא נוחיה וצעל פרוטות נוולא וחי (ועיין
 ערך אגדה) וכפי הענין גראה שאין הכוונה כונו שפירש הי"ו סם קצעל
 הגוורא הוא העקיר וצעל דיכרי זה, וצעל אגדה הוא הדל וצידו פרוטות, כי
 א"כ קסה לנוה באונת נקרא צעל אגדה דל ולוה לא יוכל ג"כ לשפוט ונישרים
 דדין ודת?

ונראה הטעם פשוט, כי יש לנו שתי צחינות צפעולת השכל כידוע:
 שכל העיון הוא העוסק ללמוד לחדם דעת ותצונה לתענוג השכל
 הרוחני, ושכל הנעשה (פרוקטיטע פֿערטוטע), הוא העוסק להכתיג צני אדם
 צנעשה הכוסר. ולפיכך צעל האגדה שהוא צעל שכל זך ורעיוניו לו כהירין
 צצנילי חכונה, אינו ונוכסר כל כך להכתיג את צני אדם צאיסור והיתר!
 כי כלפי ונה שהוא נועים כל דבר צחכונה ועעם וקצרא, נקל הוא לו ללמוד
 היתר לדבר הלריך איסור כפי שכל הנעשה וצעבור זה תראה באונת שרוב
 ונשכילים צישראל חכונים ונוחבונים אינם ונוכסרים צקל להיות רצ ויוצצ
 ציציצה ונפני שנפסס חשקה לירד לנענוקי סכליות צחקירות צצצע וחכונה
 הלימודים, וחוקצים נעשה וולות האצרים לטפל וקניף. ונשא"כ צעלי גוורא
 ופלפול שאינם שונים לצ רק לתכלית עצודת שונים צלי חכונה פניוית לפיכך
 ונוכסרים הנה ליצצ כסאות לנעשפי ולהגדיל שונם צארץ כנודע; רק על
 הנועט נוולאו חוקרים נאוננים ונדקדקים ג"כ צנולות אצרים. הן ר' לוי זה
 שאוור על צעל גוורא שאיש ככרי הוא, היה צעל הלכה וצעל אגדה ציחד
 ואעפ"כ לגודל חכונתו לא זכה צנקל ליצצעל כסא הוראה (עיין ונדרש סי"ה
 פ' לוארך צחרוזים ופ' וישלח) ולפיכך תראה סם צירושלנוי אחר אשר קרא
 תגר על ענין זה כי צעל הגוורא שהוא איש ככרי יאכל ונה ולא צעל אגדה!
 קס ר' אצא ונשקיה על ראשו ואוור: זכית מימרינה יקום. תזבי ממרינה
 תיתוב כלוור צעוד שאתה צעל אגדה אין אתה יוצצ ציציצה רק צענוידה
 לריך אתה לדרוש אגדה כדרך שנולינו הרצה קס אנוורא עליה כי הנותורגנון
 והאנוורא הולריך לעמוד, אצל הרצ העוסק בהלכה ופוסק דינים הוא הנקרא
 חכם וחקן יוצצ ציציצה והוא העקיר וחכם צעיניו לפיכך ציקס ר' אצא שלוי
 יזכה ליצצ ולדרוש כחכם צעל הוראות.

ועוד זאת גורם לצעל הלכה לקום על הכלל ונפני שהוא שונם הרצה
 תלנוידי חכונים וראה דרך הנעשה וקגולת ההוראה כי"ד דקדק
 להדריך השנון צנואקרי הדין צפועל הנעשה, וני שהוא חכם וחרף להצחין
 היצצ ולהפריש צין נעשה לנעשה נקרא חרף, וכל הנשכילים צאגדה לא
 יערכו לו — הן תראה צירושלנוי נדה פ"צ: ר' חנינא היה דר צליפורין
 והורה הלכה לנעשה על פי ונה צצא לפכיושתיפעונים ופייק בתרתין זמנין
 ולא לירף ענוו ר' יוחנן וריש לקיש שדרו סם ואוורו חכם הוא ר' חנינא הזקן
 וסכינוו חריפים וחכים הוא סבא ופרוליו חריפין. פעם אחת לירף חרף
 זה את ר' יוחנן ור"ל להורות הלכה לנעשה ושאלו לנוה זה דוקא צפעם זאת?
 והשיצ כי הוא נוהג תנויד בפי ונה שראה אלל רבותיו וכל נעשה צצא לפני

איין למדין מן אנדה

רצו ג' פעמים הוא נורה ציחיות אזל צונעשה שלא צל לפני רצו רק שתי פעמים הוא נלטרק אחרים ענו וצאונת שצה גדול הוא זה לנווי ישראל סונדקדים נואר צונקורת אצות ורק לרגל הנלחכה צונעשה הנורה, הנה מוליאים וכה העיון והדנויון פועל הלדקת, להלדיק רצים; כי רק צונחשצה ועיון נעשתיים היהודים זה וזה ואין נעלור לשכל כל יחיד ויחיד לחשצו נחשצות כאות נפשו; אזל צונעשה, הכל חוזרים אל הכלל הגדול לעשות צאגודה אחת רלון אציהם סצטענוים. איפא לזאת אין למדין ון אגדות חפשויות, אזל למודים ון הלכות נעשיות לעשות נעשה הלדקה.

רדע טעל פי זה נקל להטיצ לטואלים דצר: נודוע ונליכו הרצ' חכונים ונפרשים הונקרא צדך אחר נואשר פירשו חכוני התלמוד, וכן ונפרשים הונשנה צדך אחר נואשר פירשה הגנראליוז נותר בוננהג הרנוצ'ס וצעל תוי"ט נזיר פ"ה והרנוצ'ס צמורה ח"ג פ' ו"א אחר סנתן טענוים לחוקי תורה צאופן נשונה ון התלמוד חונר לתלמידו סצענין התלמוד ידצר ענוו צע"פ. וקשה א"כ נודוע נחזיקים חכונים כלו צהלכה הנאונרת נופי אחרוני תלמוד, ולא יעשו נעשה כפי השערותם צונקרא, ונודוע חיצר הרנוצ'ס ספר היד לדין והלכה אס לפי דעתו דעת תורה היא דעת אחרת נואשר לינודו חכוני תורה סצע"פ? וכן יקשה על הרצה חכונים צזוננו אחר שהדרור ונלא קן לה צצית הנדרש ורקות נחונה לכל חכם לפרש ונקראות ודיני תורה על דרך אחר נואשר ננלא צספרי ס"ס לונה זה יחישו לעשות נעשה צונקוס שאין רוחס נוחה וננוו, לטנווך על הלכות הש"ס צונקוס שהלימוד ון הונקרא חקר טעם ודעת על פי השערותם?

לפי ההקדונה שהקדונתי נקל נואר ליטצ שאלה זו כי דרך סכל עיוני לצד ודרך סכל הונעשה לצד ואלו ואלו דצרי אלהים חיים, כי צאונת יש לדרוש הכתוב לכונה טענוים אזל הונעשה הוא העיקר היותר גדול ואתה תנלא הרצה ענינים שאי אפשר לטכל להסקים אליהם צעיון אזל הנה ונוכרחים נופי סכל הונעשה צין לקולא וצין לחונרא, ד"ו הסכל גוזר סצעל קרי לא יעסוק דצד סצקדושה עד שיטצול כדי סנוכחה יתנהג האדם צקדושה וטהרה ולא יהיה רגיל צאשתו יותר נודאי כנודע; אזל נופני שאי אפשר לעשות וזה סכל לכל הנוון הגדול לפיכך הולרכו לונור סנהגו העם כרצ' ר' יהודה צן צתירה שאין דצרי תורה ונקצלים טיוואה צרכות כ"צ.

השכל גוזר טעדים זוננוים איין כהרגים עד שיהרג הנידון אזל סכל הונעשה נוכחיס זה כי אס כן לעולם לא יהיה ננוח לעדים אחר סכהרג הנידון, כי קרוצי הכהרג יסתדלו לעולם להנליח עדים זוננוים להזים את העדים וכן הרצה נואר לפיכך צאונת נוי שהנא חכם צאונת, יודע כי הוא ון הסכר להתנהג צכל ענין כפי הונקורת צונעשה, אזל צעיון לכל נעיון צפירוש הונקראות יש פתח פתוח לרוחה ורקות ניתן לכל דורש להגדיל תורה ולהאדירה.

מצורה לזה אין ספק סצעלי הלכה הגדולים ידעו סודות התורה על פי האונת אשר לא ניתן לדרוש צרצים ונאשר אנרו צירושלני הוריות סס: דרש ר' אחא פלס ונאזכי נספט צד' ונעשהו סל אצני כ"ס

אין למדין מן אגדה

פלק זה ונקרא, ונאזני זה ונשנה, ונשפט זה גנורא, לד' זה תוספות, ונעשהו כל אצני כים, כולם נוטלים שברים וזכים אחד חלקו. א"כ צדק ישר כל עיני תורה ואגורו: פלק זה ונקרא, כי על פי ונקרא ונפלק כל אחד את דרכו ביהדות, וכל חכם ונפלק צדק וייוחד כטודע, לפיכך לריכים אלו לדבר היותר כולל זה מאזנים זה ונשנה הפוללת יותר כי ונשנה ונלשון שנים כדרך הגואזנים שהם שנים ואלו וניחיס את שתי דעות צפני הנוסקולות שהיא ונשנה צאין כאן ונכריע, עד שצא הכתוב השלישי הוא משפט זה הגנורא צאופן שעל ידי שיטוטעו רצים תרצה הדעת, ובהפחת חופשה ניתן לציקורת השכל בכל דור ודור צונה שנוגע לעיון וכדי שנוכח חפשיית התקירה תולד הולדת הנועשה בהסכנות הרוב, עד שצנוקוס שאתה ונלוא גדולת תורתנו צעיון קם אתה ונולא ענותותה צנועשה כי צנועשה הכל שצים אל כלל אחד והיחידים ונוטלים דעתם לכבוד אלויתת הנועשה.

לפיכך הקצלה אשר גנורה גווירי להם תכריע הנועשה (דיוו פרנקטיטע פערטעפט בעטויסט). והכרעה זו צנואזני הנושנה צאה לעקות שלום צארץ ולהחזיקה בשורש אבות. ודרשו אח"כ לד' זה תוספו' כלומר ווי שנכוין לשם שניים יוכל להוסיף עוד צדינים ואזהרות, כדי שנוכל זה נצוא אל הכלל: ונעשהו כל אצני כים כולם נוטלים שבתן וזכים אחד, כלומר שאע"פ שצדרכי הרעיון נפרדים צני אדם זה וזה אצל צנועשה יהיו הכל שוין והיה אחדות ציניהם.

והנה אנושול כך ונשל: לא יסתפק שום אדם שהטבע היא ונעשה אלהים יולר צראשית וקול אלהים צכה כל אחד ואחד; היא אגור ויהי הוא לזה ויעמוד, הארץ כותנת יצולה, עלים, תצואות ופירות ואח"כ צאו צני אדם ועשו צחכנותם ונן העלים כלים כלים ויפיש אשר לא ננלאו צטצע, ונן התצואות לחם ונזונות, ונן הפירות יין ושונן וכדוונה. הנה הפסיל יאגור כל הנושנה ונוטצע שהטבע יולר הטצע הוא עוצר וחועל נגד רלון האל ולכן ילך לנודצרות ויערות! אצל החכם יאגור אנות הדצר שהסם צרא כל הטבעים אצל הסם נתן רוח עלה וחכונה צאדם לפעול פעולות שונות ולציר את הטבעים צאופן נאה יותר ונאשר לפנים; ואם גם יתפרדו חכונים איש ונעל אחיו, זה יעשה ונלאכה פלוגית זה ונלאכה אחרת כולם שוים לנצוה כי אלו ואלו דצרי אלהים חיים הכרחיות הטצע וגבולותיה וחפשיית הליורים צנוחשה. ככה הוא צענין החכונה ועיון צנוסקר ונולות התורה, הלד השוה שצכל החכונים היא חכונת ונעשה ונוקר על פי הצינה יתרה שנטע ד' צוין אדם, ולכן אלו ואלו דא"ח הכל כפי הכחון להנהגת הכלל לשנוור הכרת כחוק הנוקורת כטצע קיים וליפותה צליורי העיון, וכנוו שנולך אחד ונוכרח לפענוים לתת חוקים שונים לנודינות שונות ואלו ואלו דצרי ונלך אחד כי הלד השוה שצכולם שכל הנועשה לתכלית השלום צנודינות, כן חלק ד' לכל הענוים חלק לכל עם ועם צחכונת ודעת כפי היאות לטצעו ציחוד לשנוור חוקי הטצע ונלד אחד ולהחציז החכונה ונלד אחר לתועלת ונוקורת הטצע גופה, וגם ונלצ גבולות ענוים לננוסקר צני ישראל, להורות שגם לאיש הישראלי רשות ניתן לחקור ולדרוש צחועלת החכונה לכל לד האפשר; אצל העיקר

הגדול אשר עליו נצנה צית ישראל הוא הנועשה לדהק זהכרה באופן שסתי קלוות אלו ההכרה צוועשה והחופש צעיון ונשולצות הונה באיש ישראל הנאמן בצרית אצות. לפיכך אין רעיון שלא תנואל צוודרשות ואגדות וכל ונה שלנודו היונים על ידי עיון רצ לא יצלר ונחבוי ישראל ונעולם. אפס בכל זה גבולי תורה לא נתנו להרוס ולפרוך, על כן אין ללמוד ונן אגדות חפשיות ורק הצקיאים צקודי תורה הלצטן לפענויים דיני תורה וקוויכתס כלצום האגדה כונו שצארתי צע' אגדה. ועיין ר"פ אלו טרפות ואדצר ח"ה צערכים הצאים עוד, ועיין צספר אנורי צינה ונהגהון ז"ה סי' א' שהסתדל לייצצ כלל זה שאין לנודים ונן האגדות צדרכים אחרים ולא הראה ונקוד כאונן לכלל זה רק הציח הרצה ספרים שהציאוהו, ואת הנראה לי כתצתי.

רמז לחפשיות האגדה הוא ונה שאווגרים אגדה צליל שווגרים לזכר חירות עולם הווגדות אפס סס הגרקה אגדה עם ה' שווגרה על גופי תורה (ע' אגדה).

איין מקרא יוצא מידי פשוטו

כלל זה נראה לכאורה קותר כללים אחרים הרצה אשר ונתוכס יצואר כי הדרש וכן הלכה לנשה ונסיני הנותנגדת לפשוטו של ונקרא הוא ג"כ ונסיני ונפיד' ילאו כל הצצרות והדינין? אצל אנויתת הענין הוא כד: האלהים צרא את האדם ישר והונה צקטו הצצכות רצים, וזה אונת, שאלו ישראל האדם צצצענפשו ציטרות לצחור צעוצ ולנאוס צרע, לא היה לריך אל ונלות וחוצות הרצה, רק פרשה קטנה אשר כל התורה תלויה זה חיתה די כונה שאנרו כז"ל: איזה פרשה קטנה בכל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך צרכות ס"צ אפס ונפני צצני אדם ונצקקים הצצנות רצים וצדצרים רצים לא יחדל פשע, א"כ לעוונת כל וניני יצר הרע ודרכי השחתה צעולם זהכרה לריכין אנו אל דצרי תורה היולאים ונן הפשוט; כי עם נצר תצצר ועם עקש תתפל וזה לעוונת זה עשה אלהים. הטיצו את אשר דצרו חז"ל צסס ר' אחא צר חיקא נדרים כ"צ שאלנולא לא חטאו ישראל לא ניתן להם רק חונטה חונטי תורה וספר יהושע, כלוונר רצוי תורה היא רק לתכלית ההתנגדת לריצוי החטא ופשע וכדי לננוע האדם ונן החטא, טוצה תורה עם דרך ארץ לעיין ולהעניין יותר ויותר צפשוטו של ונקרא ולהוליא ונונו ענפים לינים ופרחים כפי לורך השעה והדור צכל ענין —

אתה תראה שכאשר ילאו ישראל ונוגרים היה צדין שיוליכס השס צדרך ישר וקלר צדרך ארץ פלשתיים כי קרוצ הוא להשיג תכלית ונאויס לכנוק אל ארץ אצותיהם אצל ונפני שראה השס כי כל ההולך צדרך ישר הוא ונסוכן לחזור אל הנוקוס שיאל ונונו, לכן היה ונן הלורך להצצ הדרך ולהולכס צוודצר ארצעים סנה. כן הדצר צעיב הנפש הנושכלת אס ללמוד לתיוק דעת זקנים והוא האונת הפשוט לא יסוהו כראוי ונפני שהוא כצד עליו ונאוד כפי טצעו; כי כאשר לא יוכל עוד לאכול צשר ולשתות יין רק צונין חלצ אשר וונק ונשדי אנו, הוא שונה וטוצ לו צדצר אשר כונאס עליו צצואו לשנים, כן לא יוכל להנות ונצצר התורה סצכתצ ויין תורה סצצע"פ

אין מקרא יוצא מידי פשוטו

ע"פ פשוטו, רק בהכרח לריך הוא אל תחזולות שונות לנתק ולרכך לו עניני תורה כפי רכות שכלו וכפי חפץ לצצו והיה אם כה תאמר לו: לישך ונקילת האונת וליך דרכי יושר צאין פלפול וקצרה וצאין דרשה וסבסוף, יכדו עליו עיני תורה עד לנאור, כלפי רוב הנומריאס, ועקלקלות אין ונספר, ואז הוא צבכה לחזור ולשזב א דרך הטבע שלו והוא כי יר לו האדם רע ונעוריו, ונשליך נפשו אל חיק אנוו הוא החטאת והפשע. לפיכך ראוי תמיד להשגיח על ליוודי צני אדם שינעונו לנוו דדרך ונעוקס שלא ישובו עוד לארץ נוצרים הוא היצר הנוצר לנערים אף בראותם ונלחונם כי כזדה נאור וני לנו גדול כשנוש וירח וכל לצאי שונים שהולכים בעקונינות להשיג תכלית ההארה לעולם.

הן כאשר נשא רצונו האי על דרכי הליווד הנוועילים יותר? השיב דצרים נכוחים ואמר אם תראה שאותם צני אדם הנותעסקים צאותם דצרים (כלוור ונדעות וחכונות כפי פשוטו) יאורו לך כי הוא דרך קלולה וצזה ישיגו לדיעת הצורה לא תשנועולא תאצה להם ודע כי יכזבו לך ולא תנואל יראת הטא, וריזות וענות, טהרה וקדושה אלא צאותן הנותעסקים צונסנה וגוורא (עין יעקב ר"פ אין דורשין).

אכן צכל זאת אסור לנו להפריז על הנידה, וידע היהודי מחוקר ודורש צתורה לשם שונים כי אין הוקרא יולא וידי פשוטו, וכי כל הדרשות והפלפולים הנה רק אונלעים להשיג. צעין פקוחה הצנת פשוטו של ווקרא וזה צאונת אות כאונן על עוהר לצצ הלוודים אם ונשיגים זה הסוד כי לפום חריפתא ונצצשתא, וצצשתא כיון דעל על; רצים חללים הפילה אהצת הדרוש יותר ונדאי, עד שנוכח הרגילות נדונה להם כאלו אין לווקרא רק דרשות ועקונינות, אבל אשרי וני שצא לחקירת תורה שצע"פ ותלנוודו צידו שאין ווקרא יולא וידי פשוטו. רצ בהנלא היה צן שוננה עשרה שנה ולווד כל הש"ס ונותוך הרגילנות, דיונה שעיקר התורה הוא הדרש ווכה אחר כך לידע כי אין ווקרא יולא וידי פשוטו וכי כל הש"ס אינו, רק לשנוור את יין הנושוור צענצי תורה שצע"פ על דרך הפשוט וכן רש"י ז"ל אשר אהצ ונאור את הנודרש חזר לעת זקנתו לפשוטו של ווקרא בידוע.

ועתה אם תשאל לונה זה וניינו הרצה פעונים שנטו חז"ל ונאור ונפשוטו של ווקרא ושנוו כתר ונלכות על ראש הדרשות? דע כי ונעולם לא שנוו חז"ל את הדרשות לעיקר רק לסקיף לשנוור ולקיים את פניויות הסוד של פשוטו של ווקרא, ואם נראה צאיזה ווקוונות שהודו צעלונם שעקרו את הכתוב וון ונשוונותו הוא רק לעיני השקפת השכל הפשוט; אבל הנועוויק יותר ינואל כי הדצרים קדצרו לא להכחיש פשוטו של ווקרא אחר רק להוסיף על פשוטו ש"ו לפי לורך ליוודי תורה שצע"פ וסוד הנוסר להם ונאצותם. ואנסה לדוגנח לפרש איזה ווקוונות אשר דצרו ונה.

א יצונות י"א ע"צ קצרי רצנן שונה שאשר הכתוב דצרים כ"ד לחמזיר גרושתו ונשכיסה ונאור לא יוכל צעלה הרשאון לשזב לקחתה אחרי אשר הושמאה; הכונה אחרי אשר נתקדשה לצעל השני ואע"פ שלא נכנסה לחופה ולשון אשר הוטנחה עקרו ונפשוטו ונאורו כי הכוונה לרצות קוטה שזנתה תחת

אין מקרא יוצא מידי פשוטו

צעלה, הנה צזה לא עקרו חכמים פשוטו של וקרא להקל כי אם פשטות הכתוב נשאר קיים שאקור להחזיר הגרוסה, ולשון טוונאה ק"ב ג"כ צ"א נתקדשה לצעל שכי ופני צזה גראה לעולם באלו ונחליפין נשותיהן אם יחזירנה הצעל, כאשר כתב הרנוצ"ן צפירוס החונט. וצאונת ונליו ענין טוונאה ג"כ צלשון קידוש כונו אל תגע צי כי קדשתך לדעת התו"ט הריות פ"ב ו"ד וכן אם יגע איש צטר קודש היקדש חגי' צ' וגם קדש היה צארן; אלא שעקרו חכמים לשון טוונאה ללמוד ק"ו לכדון אחר ולומר כי אשה שזכתה תחת צעלה ג"כ נקראת טוונאה כונו והיא נתקדשת וטוונאה טוונא' צ' י"א וראוי א"כ ללמוד שכנושאקור להחזיר גרוסתו וגם אם לא נצעלה ונאחר שקראה הכתוב טוונאה כ"כ שאקור להחזיר קוטה שכטוונאה.

ב יצונת כ"צ ע"א אונר רצח אע"ג שצכל תורה כולה אין וקרא יולא נידי פשוטו הבא ציצנה אתי גזרה שזה ואפיקתיה לקרא לגורי ופשוטו: דברים כ"ה יצונה יצוא עליה ולקחה לו לאשה ויצונה והיה הצבור אשר תלד יקום על שם אחיו הונת ולא ינחה שונו וישראל. הנה הפשט נורה כי הצבור אשר תלד היצונה יקום על שם אחיו של יצם והקצלה אנוריה תאונר כי אין הדבר תלוי כלל צנתיתת שם יוקף או יוחנן, כי לשון שם נורה על שם הנועלה צנחלה, ולשון הצבור נורה על היצם גופו שיהיה הגדול צצאחים, ולשון אשר תלד נורה שתהיה האשה היצונה ראויה לילד ולא תהיה איילוכית — וקשה נואד למה זה אם ידעו חכמים שפשוטו של כתוב נורה על ענין אחר איך יכלו להוליא הכתוב ונוטעושותו לזכות את הקצלה? טעמו של דבר ופני שאם תפרש בפשוטו גם כן קשה ונה זה שהצבור יקום על שם אחיו והלא להצבור הנוולד לא היה הונת אחיו כי אם אחי אציו וכן נוצאר צירושלנו: צונה אכן קיינים אם צוולד יאונר קרא יקום על שם אחי אציו הונת? אלא להורות שיהי הנוולד צבור, אם כן אם היו לו צנים וונתו ואח"כ ונת הוא שאין הנוולד צבור לא תהיה האשה זקוקה ליצום ולונה אונר קרא וכן אין לו היה לו נונר וצנים לא היו לו? אלא אם אינו ענין לנוולד תנחו ענין ליצם שיהיה ונוטה צגדול ליצם ואם כן יהיה פשוטו של וקרא כך: והיה הצבור אשר תלד (לו) כלוונר הצבור הגדול צצאחים אשר תלד לו היצונה פרט אם לא תוכל לילד והיא איילוכית יקום על שם אחיו לנחלה וא"כ נוכח שתהיה האשה ראויה לילד. והרנוצ"ם כתב אשר תלד נורה על הצבור הנוולד ונאם היצם, ולשון תלד כונו ילדה וב' התו"ט כדי לפרש פשוטו של וקרא" כ"כ בן הרנוצ"ם וצאונת זה דוחק גדול אצל אונת הענין כי אשר תלד קאי על היצונה והלשון נוכחון היטב וכאלו כתוב אשר תלד לו וא"כ הצבור קאי על הגדול צצאחים צהכרח לקיים הנוקרת.

ג ועיין עוד כתובות ל"ח: מדקדקו לחלק צין אורסה לארסה וצקשו שלא לקטור פשוטו של וקרא לאונר קרי צי' ארסה ולא ארסה כי אם גם נתארסה ונתגרשה יש לה קנס. צבריתות ה' ע"א לנודו כי ונה שכתוב שונת ל' כ"ג צעשיית שונן הנושחת נור דרוו חונט נואות וקנון צסם ונחליתו חונטים ונאחלים הכוונה כי ונהקנון צוסם יקחו ג"כ חונט ונארות,

אין מקרא יוצא מידי פשוטו

הצב לטני הלחים של ר"ג וזה צאנות נגד פשוטו של וקרא לכאורה כי
 אנטונעות הכתוב הוא קנון בטס יהיה רק חנושים ונחתיים ולא יותר?
 אולם צאנות נראה שבוכת הקבלה צה ופני שורין שני הנוסחה לנוסח
 ונלכיס אלו בהים לצלתי יתקרב זה ויחלוק על צהיר ד' וצכלל הנוסחה
 א"כ ונוסח אפשרות הנוחלוקה וכללו תצוה הנוסחה להכריע באשר וצואר
 זה צאנות "א ע"צ שאין נושחים אלא ופני הנוחלוקה ולכן עשו קיון
 הנוחלוקה ופולפיבך צאנות ונלכו סנחלקו הנושחים ונחתיים ונחתיים
 ונעדת קורה לחלוק על הכסונה ולכן יש צהלוקה זו לטני חלואין טעם,
 נחין צה עיקור פשוטו של וקרא רק הוספת טעם להורות על אפשרות
 הנוחלוקה ופעולת הנוסחה ולפיכך הורה כן הרנב"ס פ"א ונ"ה כלי הנוקדס.
 על דרך זה לומר טס ון הקבלה שבשע"ת הקטורה צעין ונ"ה קננים
 וצתורה לא נאורו רק ד' קננים עיין רנב"ס פ"ג ונ"ה כלי הנוקדס?
 זה לדעתי לאו עיקור פשוטו של וקרא רק הוספה היא והטעם כי
 ונ"ה קננים כנגד ו"א צעטים חוץ שבט לוי הנוורה דעת וצורה לעם כנצואר
 צנדרקות שכתשת קננים הוא דוגמת כתישת ישראל צנולה לצסם העולם
 צאנות הורה. לפי זה צהיר ד' וצכלל הנוסחה

ד ונלכו טס פעונים שחלים צנורה פשטיה דקרא במאי כתיב צנוקוס
 שהפשוטו צרוח לכל תימוק הירדע ספר ד"ו חולין ו' ע"א על הפקוק נשלי
 כ"ג כן טעם ללחום את ונושל צין תצין את אשר לפניך ושונת סבין צלועין
 אס צעל נפש אתה אונורו כי פשוטו של וקרא וורה על תלמוד
 שיוצב לפני רבנשחא יודע שאין רבו יודע להשיצ תצוה לא יחל זה לכאורה
 נגד פשוטו של וקרא? אולם הכונה כי אס טיקה הכתוב בפשוטו לא
 כדע ונזה שום דבר ונוקר ויראה כי ונה רלה הכתוב להורות עם ושונת
 סבין צלועין? אלא ודאי ונליתה היא זו על ענין ונוקר זה הוא צאנות
 פשוטו של וקרא כקנון ונליות רבות צת"ך שהן צעיקרן ונורין על דבר
 ונוקר — וכן ערבין ח' ע"צ לדקתך כהררי אל ונשפטיך תהום רבה
 לנודו את הפטט דרך ונליתה נכצדה: ופני שנושפטיך תהום רבה לכן
 לדקתך כהררי א כלונר לערך עונקות הנושפטי ננודד גצות הלדקה וזה
 צרור וכן בתצות קי"א ע"צ פשטיה דקרא צוואי כתיב: ולכן שנים ונחלב
 ופני שקשה לוונר סבין הכתוב על הכה חונריית לפיכך רלו ללונוד
 ונה צדרך ונליתה ענין ונוקר. וראה צרוה לזה קידושין פ' ע"צ ששאל
 הש"ס על הטעם לנה נכתב צתורה כי יסיתך אחיך צן אונך ולא צן
 אציק פשטיה דקרא צנה כתיב כלונר לחיזה תכלית פירש הכתוב צן
 אונך? וע"כ ונטעם הרגיל צפשטות הנוקר עולם, שצן אס ונוקרב יותר
 ונצן אצ. — וצעירוצין כ"ג: וצואר יותר פשטות הכתוב אורך החנר ונחה
 צאנה ורוחצ חנושים צנושים ע"ש צדקדוק. והכלל כי פשטות הכתוב
 צא להורות ונוקר.

ה הענין היותר קשה הוא ונה שהוליו חז"ל צ"ק פ"ח את הכתוב עין תחת
 עין ונשטו של וקרא לגורי ופירשו ונוון והרנב"ס צה חוצל ונחיק
 פ"א קורא זה הלכה לונ"ו וצנורה ח"ג פ' ונ"א פירש בפשוטו עין ונוס

ואומר גם אל תלונדו וז"ל ולא תטריד רעיוןך בהיותנו עונסים הנה ונוון כי
 הכוונה זה לתת טעם לפסוקים ולא לתלונד ועם כל זה יש לי צוה שאנחנו
 בתלמוד (ונוון) דעת השנוע פנים צפנים. למה צוה כי צודאי יש טעם להלכה
 לנו"ו שעכשה ונוון וגם פשוטו של וקרא אונת, כי אם יהיה הדין ונפורש
 בתורה ונוון ח"כ כל עשיר יענה עזות ופיל עין של חצרו וישלם ונוון
 לפיכך הוכרחה התורה לענוש אחר תחת אחר צונקוס שאין די צער החטאת
 רק באחר ונוס. וע"פ דרך זה הצין כל הסתירות שצין פשוטו של וקרא
 להלכה כי פטמות הכתוב וורה כ"ל יהיה צאונת ונלד הדין והקצלה תורה
 אם חי אפשר לקיים בפשוטו אז יעשה צאופן הנאות לענין. לפיכך טרחו
 הרונצין והראצ"ע וכל הגדולים להצין פשוטו של וקרא ולא נטו וכן הקצלה
 לנעשה כי הפטו יש לו ונקוס וכן הקצלה: הפטו לפי שכל העיוני והקצלה
 לפי שכל הנועשה מדרך שהקצלה ונתרת לגרם אשה צע"כ ופשוטו של וקרא
 רק אם נוולא ערות דבר ופני שאם לא יהיה אפשר לגרם אשה רעה ונציתו
 יהיה רע לתכלית ונעשה הזדקה, ודרך הדרשה והקצלה רק להוסיף ולא
 לגרוע ועיין לנעשה ערך אין לנודין וכן אגדה. ובשבת ס"ג ע"א ונצואר כי
 פשוטו של וקרא ונוס הוא העיקר. ועיין ערך עירוב פרשיות ואם לנוקרא
 צקוף ונה שהעירותי וניונל י"ד וקידושין י"ח.

אין משגיחין בבת קול (צ"ו כ"ט:) אין מזכירין מעשה נסים. (יצוות קב"ג וצרכות ס'. וחולין ו"ג.)

ראיה גדולה ונופת נאונן על הכוונת חז"ל ראשי תורה שצע"פ הוא הנושפט
 שהחליטו לומר בכל דבר הלריך צירור צטצע שלא לכוונד על צת
 קול ולא על ונעשה נקיס כי השם נתן התורה לצני אדם ולא נתנה תורה
 לנולאכי שרת, לפיכך רק ונה שאפשר להיות צטצע הוא הדבר אשר דבר ד'
 לכוונד צונשונרת חכוונת התורה, ולא ע"פ ונעשה פלא יולא חון לטצע לפיכך
 אונרו רה"ס כ': שאם צאו עדים והעידו שראו את החודש צשעה שאי אפשר
 לראותו ע"פ החשבון עדי שקר הם, ולא אונריין ביון שהאוננים תורה לשני
 עדים ח"כ יהיו נאוננים להעיד נגד הטצע זה אינו; כי הטצע עדותה חזקה
 יותר, והיא היא חכוונתכם וצניתכם לעיני העוים לכוונד בכל דיני תורה
 חוקות שחקק השם צטצע. צאופן שהגאון חכם צני תשובה ע"ד פסק לשואל
 צנוף שלא נוולא לו לצ שזה אי אפשר צקוס אופן שיהיה צעל חי צלא לצ
 יצודאי התול אכל את הלצ. ובגונרה יצונות שם אונר ר' ונאיר ונעשה צאחד
 שנפל לצור הגדול ועלה לאחר ג' ימים ורנה ר"ו ונה לשפוט על כל הנופל
 לצור הגדול שלא יעידו עליו שנות להשיא אשתו ואונרו לו אין ונזכירין ונעשה
 נקיס. חולס צונקוס צצאונת כודע ונפורקס שפעם אחת נעשה נס ח"כ
 נעשה דבר זה לחוק שונים וחוסקין. ד"ו צנפל לגוצ אריות אונריין חיישיין
 שונא נעשה לו נס כדניאל, וצנפל לכצטן האם חיישיין שונא נעשה לו נס

אין משניחין בבת קול

בחכמיה ונישאל ועזריה ואין ונעדין עליו להסיח אשתו ירושלמי יבנות שם. והתום' שם תקשו דף קכ"ג: ד"ה אין נזכירין: א"כ לנוה אנוהו לר"גו אין נזכירין ונעשה נקיס? אצל לדעתה לא קשה וידי דדוקא דבר פלא שנעשה פעם אחת וידוע לעולם כי נופורסס הוא בכתבי קודש א"כ כבר נחתם עליו נזעשת וחתם הונלך העליון ואין להכחיש אותו נס לפיכך דנין עליו, אצל ונה שפיפר ר' גואיר ונעשה טשונוע ולא ידוע פילד נעשה הונעשה צאונת על זה שייך לוונר אין נזכירין ונעשה נקיס, וכן בחולין נו"ג על ונה שהצילו רחיה ונחיוצ לעניני טרפות שאיוצ חי אחרי שאונר יפלה כליותי ולא יחונול הכה זה הוא דדרך ונלילה ואין נזכירין ונעשה נקיס כזה שלא פירשו הכתוב ורחיה לדבר זה צ"ו ק". צרועה שהיה לו לקדם צונקלות דאונרין אלו היה שם אצל עדרו היה ונקוים צו גם את אחרי וזה הדוב הכה עצדך, כלוונר דוקא ונעשה האונור צכצחים שנעשה ונוש שייך לדין צו ולשאול עליו שונה נעשה עוד לאחרים נס כזה. לפיכך שואל הש"ס שם לחייב את הרועה שהלך והניח אלונו לחאצ, שונה אלו היה שם היה ונקוים צו הכתוב? ותירלו ונקוס שהרועה יכול להשיצ לצעל האלן אלו היית ראו נכס היו העזים ונצחים את הדובים צקרנייהו כאשר נעשה נס כזה לר' חנינא בן דוקא גם כן.

דין ונרגלה צפונוי דחכינאמי להחונור צונעשה נקיס ונוהוך חונורא צאו לדי קולא להקל צכצוד חז"ל וצכצוד הצורא י"ת; כי אם נפרס דברי התלמוד על פי פשוטם ונונילא יצוא וזה דין ונוהפך ונוהפך דברי אלהים חיים — אונשול לך ונשל צונק' צצה וליעא פ"ו ע"א קופר אידך הלשינו על רצה צר כחונני ונקרו אותו לונלכות ונפני סגרס ציטול זונן עצודת הקרקע צאלפי תלונקים הצחים לשוננוע תורתו — זהליל רצה צ"כ נפשו ונחונת הרודפו ועלה לחילן ואונר שם ונשנה ונפורשת נגעים פ"ד וי"א וזה תוארה, לפי ונה סספרו שם צגונורא צ"ו ע"ט צזה הלשון: קונפלגי צנותי צתא דרקיע אם צהרת קודנות לשער לצן טווא, ואם שער לצן קודס לצהרת טהור, ספק? הקצ"ה אונר טהור, וכוני ונותי צתא דרקיעא אונרה טווא אונרו ונאן יכריע? רצה צ"כ יכריע דאונר יחיד אני צנגעים שדרו טלווא צתרי' (ונפל ונן האילן) כי היו ניחא נפשי' אונר טהור טהור:

ידהנה הרנוצ"ס צה' טוונות לרעת פ"צ ה"ט פוסק ספק טווא דלא כהקצ"ה וכו' הכ"ו הטעם כי התורה לא צטנוים היא! והר"ט צפי' הונשנה צנגעים שם נדחק לשצ צדרך אחר. — אצל צאונת אין ספק שעינן אחר ים צדצר זה וקוד הענין הוא כך: ר' זירא כאשר דיצר צונשל אונר לעולם יהא אדם קצל וקיים דהנן צית אפל אין פותחין צו חלונות לראות את נגעו כלוונר אם אדם יהיה עניו וישצ דוונס צחושך סתרו, אז לא ירננו עליו הצריות בדרך שהדין אונור שלא לפתוח חלונות צצית אפל לראות נגעו, א"כ ונפורש שלקחו דיני נגעים לונשל צנגעי צני אדם צנוסר ונידות. ונעתה נראה הנה על רצה צ"כ הלשינו הרצה לונלך והיה הדבר ספק אם האונת עם הונלשינים או עם רצה צ"כ, והוא צאונת חף ונקי ונכל חלאת וונס שהלשינו עליו — ולפיכך עלה רצה צ"כ על האילן ואונר אם צהרת קודנות לשער לצן כלוונר אם קודס צצה הונקוצ, והרעה אשר צאה צגוף יש לה קיצה

צוורה פקולה דהיינו ט"ס צהרת ונוכה צהרת הזה ילא שער לזן הוא סינן
 הטוונאה והרעה טווא טווא יקרא, כיון שהיה כאן סיבה והצרות היו נורמין
 הרצה על אדם הנוקר לנולכות אז ונה שנעשה ח"כ הוא צודאי ענין טווא;
 אזל אס השער לזן קדם לצהרת שלא ידע אדם ועיקרא שום סינן ונראה
 לרעה, רק צפתע פתאום צלי קדרים וצתיקח הדעת נתפס אדם לנולכות,
 אז צעליה צלו עליו וטהור הוא כי כל יונו של אדם זה לא כשנע עליו
 שנועה צלתי טוזה — ספק: אס הצרות וקופקות אס הנוקר לנולכות
 צדין נוקר או לא, כלומר כונו אני הגצר שראה עני הוא רצה צ"כ? הקצ"ה
 חונר טהור כי הקצ"ה לצדו ידע ונשפט האיש ונעשה וד' יראה ללצז הוא
 צודק וצוקן גנזי נסתרות אזל כל ותיצתא דרקינא כלומר כל אכסיס חסוים
 חונרים טווא כלומר תרוב ונאונן לעליות על אדם הנוקר ואנרו בדרך
 כל שוחרי רעה — להלדיק דין הנולכות ולפיכך אנרו רצה צ"כ יכריע ונפל
 ון האילן ונת צאופן שלא נוקר לנוות על ידי ונולכות רק נעלנוו ונת, וא"כ
 צוונתו הכריע כי הוא טהור וכל הולאה קס רע אשר הנגעים צאים עליה —
 ולפיכך חונר רצה צ"כ שהוא יחיד צנגעים כלומר הוא קבל יקורין גדולים ונאוד
 ונגעי צכי אדם ודצרי ונלטיכות שלהם שהרי הוא לא הכיר שום סיבה
 הנוחיצת לרדיפה זו, ונה שאין כן צרוצ צני אדם אס נוקרו לנולכות יס
 קצרה חונר ט"ס דצרים גג, ולא על חנם חשדו אותם. ונעם זה רצה
 צ"כ הוא צאונת יחיד צנגעים ולכן כדין פסק הרנצ"ס צפק טווא כרוצ צני
 אדם ואין ראיה ונרצה שהוא יחיד צנגעים ועונקים כאלה צלי הטא ופסע
 וצלי שום נראה פקולה וקודם. — ועל דצר ונה שנוצא קס כי אצ"י ורצה
 הלכו לקול השנועה לצקס וקום הנות ולא הכירו את הנוקום עד שראו
 ליפרי דונטללי וקיינוי ואנרו טנ"כ התם הוא? אין לורך לנוה שהשתדלו איזה
 חכונים לפרש זה צדרך ונליאה כי הדצר כפסונו: שנוצע הליפור לחפס
 אחר צקר הנות ולהרגש את הנוקום אשר הוא ונוכה קס: ויען שראו אצ"י
 ורצה לפרי ונטללים וקיינוי כלומר פורחים ונטללים תחילה ואח"כ נחו
 וקיינוי, היו יודעים שקס הוא צקר הנות של רצה צ"כ וזה פשוט.

ג ונה ששאלו גדולים על ונה שנוצאר צ"כ ונו קס פ"ד ע"צ סר' אליעזר צר'
 שנועון היה גופו הנות ונוכה צעלייתו שנים רבות אחרי נותו, וצאו
 צעלי דינים ושנועו קול חונר איש פלוגי אתה חייב איש פלוגי אתה זכאי וכן
 עשו ע"פ הוראה זו והקשו הלל לא צשונים היא? לא קשה וידי כי אין
 ספק שענין זה הוא רק ונליאה נכצדה לפי שהיה ר' אליעזר צר"ש ונחצר
 קפריס רבים אשר הונחו לעלייה אחרי פטירתו, ולכן צנוקום ספק הלכו
 חכונים לעיין צתוך הכתצים ונותוכם נחצר לדון הדין וני חייב וני זכאי.
 צאופן שחוצה על כל ונטכיל חונתי לדקדק ונאוד צוזה שהוא ונשל וצוזה
 שהוא כפסונו ואין להענויק צדצרי חז"ל דצרים נפלאים ודרכי נקיס ינלאים
 חוץ לטצע כי אין זה כבודם. ועיין פקחים ק"ד: רצה סוצר לא סנוכין
 אטיקא (רצה לטיקוה דלא נתנה תורה לנולאכי שרת) ואצ"י סוצר סנוכין
 אטיקא ויצואר ע' נס.

אין נביא רשאי לחדש מעתה.

(ונוילה 'צ' ע"ב ופצת קד. וש"נ).

כלל זה גם הוא יתן עדותו על אנונות חכונים כי גדולה היא וכי לא כפתי יאונין לכל דבר התנהגו בחקרא' על דין ונוספטי; אדרבא אנוור צפה ונלא אין קום נביא רשאי לחדש דבר להוסף על התורה. כי אם ככה יעשו צני ישראל אם כן צכל שעה ורגע יצוא איש ויעשה נפלאות ונקים וירלה לרשת כקא כבודו של ונשה לפיכך הרשו חכונים עלווס לאנוור לפענוים: אין אלו אלא דברי נביאות עירובין ק': להורות כי חכם עדיף ונביא צזונס. **דין** תראה צונוילה י"ט ע"ב אנור ר' יוחנן אלונלא נשתייר כונלא נקצ ונחט קידקית צווערה שנוודו זה ונשה ואלהיו לא היו יכולין לענווד ופני אורה, שנאנוור כי לא יראני האדם וחי, כלוונר אלו ניתן רשות עוד לנביא אחר לחדש תורה ונשכלו, ונוילה יצוא איש ויאנור אני רחמי אלהים ונדבר אלי וכה וכה ליה לאנוור לכלל ישראל. לפיכך ונאנוור הכתוב כי לא יראני אדם וחי שופך צוז על אותם הנותפארים להיות ונשיא אלהי ישראל: כי לא הניחו ונשה ואלהיו ונקום ריקס צווערה ולא ירלה עוד שיונלא אתם אחר את העולם צאורו, כי א"כ ונעשה לא יוכל עולם להתקיים ופני רוצ אורות ונאופל וירצו ונחיתים כחול היס; וכאשר אנור ר' יהושע צ"ל שרק קול שנים שונעתי ולא קול שלישי קנהדרין ל"ה ע"א. —

עוד יתכלל גדול ונקורת סיג לתורה אצות ג' א. כלוונר על די הנוקורת שנוקדם קדונתה אי אפשר לכל אדם לחדש תורה חדשה, ויש צורש ונקורת לדעתי רנוז עלענין הכוונה הפניונית בייס צווקירה קיום והצטחה לחיזוק וקיוונס התורה לעולם כאלו אקרו ואלגדולותה צוואקר הנוקירה איש לאיש, כי כן שורש ונקר איבערגעבען אשר כונלא צוודבר ל"ה', ועוד שס ט"ז לונקר ונעל צד' הוא ונורכצ ונן שורש אקר עם ו' לקיונן הצנין ונפעיל ונן ונאקר ר' אעשה ונקר עיין יחזקאל ב' צווקורת הצרית תנוור צוואקורת (וכן ונחן ונשורש חן וכדוונת הרצה תחילה תרוונת) צאופן שהנוקר ונאקר ונחזק הנוקר לקיום עולם. ועעס הדבר הוא זה: כונו שהצורה צ"ה צרא את האור הכללי צטצע ציום ראשון, וקידר הונאורות להאיר על חלקי הארץ צשיעור הנוקוונות השונות ציום הרצעי, צאופן שהאור החושי צצרה צכלל וצפרט שתי פענוים אלו צלא שינוי ותנוורה אחר כך, כן ונאור השכל ניתן לאדם הראשון צדרך כלל ולונשה צהר קיני צפרט להאיר צארץ צכח שני ונאורות אלו ונצלתי שיצוא עוד שלישי צצרוח צריאה חדשה, ולכן כל הענוים אשר שונעו לקול תורת ונשה ונכירים ויודעים צוני שאנור והיה העולם אצל כל ענוים שלא נכנסו צצרית התורה, עדיין צכלל עוצדי ע"ו ונוש-הונה, וצונדרגה התחתונה הנס הולכים צחושך ולא ראו אור צהיר צשחקים. לפיכך אקור לעס ישראל לקור לעולם ונתורת ונשה ולא לגרוע ולא להוסף על הנצואה שניצא ונשה צתורה, כי רק צאורו של ונשה נראה אור וחילה להציא אש זרה אשר לא ליה ד'; אצל כל דברי נביאים ודברי חכונים אחר ונשה לא שינו ונעולם דבר ונתורת ונשה רצינו, רק כל דצריהם צכלל דצרי ונשה חס צלא הוספה וגיירעון כונו שגוף קען שנעשה גוף גדול לא ניתוסף כלל על אצרי הגוף רק צחיזוקו וקיוונו צאיתית האצרים ולא צונקפר הכוונת.

יָסוּד גדול ונחון לדבר עליו בכללי תורה שצ"פ הוא שעוד צונן ונשה הקפידה התורה הקדושה על כל יחיד ויחיד וישראל, ולא נתנו הנולות לתכלית קיום כלל עם ישראל לצד, כי אם לתכלית כל איש ואיש וכל יחיד ויחיד לקדש כפשו להשתעלות ולהתקדש ע"פ העקב צונו. ואומר אני כי זה כלל גדול באוונה, ופני שאיזה צונו החדשים ילאו ללמוד צפוני וגם בקפרי אוונה שלהם כתוב כן לחלק צין תורה ונשה לתורה חכמי תורה שצ"פ הונה חכמי תלמוד, שנושה לה הקפיד רק על הכלל והתלמוד עשה וכן הכלל פרטים פרטים. דער ווייזויטמוס הייט עס נור וייט דעסן פֿילקע זיטן פֿילאגעאיינען לוטוהן; דער טוויטוויטמוס הייגעגען ווינדוידוויזירט וונד טפעלייזירט) ודברים כאלה שלא בדיוק נכתבו; כי באוונת הזה גופא נוכל להצדל העולם צין תורת ה' לתורת הגוים עכו"ם, כי כהני עכו"ם הסתירו יקודות דתם ודרכי תורתם ונעיני הונו, והכלל היה כנוס בתוך היחיד, הוא הכהן אשר עונד צין אלהים ולצין העם, נהפוך הוא אלל ישראל לא נוראש בקתר דיצר ד' ולא כלל אל הגדולים כי אם גם אל כל קהל ישראל ראשים שצטים זקנים טף ונשים אלכל איש ואיש וישראל ילא הדיבור — באופן שיש יכולת ציד כל אחד ואחד וישראל להגדיל התורה ולהאדירה גם אם כל הדור פרוץ ורצים הנותפרלים ונעם אדון האנוני, ותחת אשר עניי עכו"ם זה דרכם ככל לנו ונאו, כי אם אין עם אין כהן ואין אלהים, והדריכו הכוונרים את לאנס כוואים לנוען צלוע כסף להראות בקדושים ע"פ הארץ ורק ופני שהנוון הוכה צקנורים ועינים עורות לנו, יתן רשות לכהניהם לראות ונה שצטונים ונועל ועל הארץ ונתחת. נהפוך הוא אלל ישראל, אללם הכלל הוונה ונפורש בתורה כי לא נורוצם חשק ד' צכס כי אחם הנועני, כלומר הזה יודע לעיני כל אנונית הקדושה כי היא חזקה כל כך לעונד ולהתיצ צוועני עם גם אם העם לא נאונן ורוצם זנס ונאחרי ד' אל אחד באוונת. פקוקים כאלה: נפס כי תחטא — ונשא עונו — והנפש אשר תעשה ציד רוונה הכרת תכרת הנפש היא עונה זה — ארור אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות אותם — והתקדשתם והייתם קדושים — תנוים תהיה עם ד' אלהיך — ודברה צם צצנתך צציתך צצכצך וצקונך וצלכתך צדרך — איש איש אל כל שאר צטרו לא יקרצ — והדרשה ונלשון: 'איש ואיש שהקות התורה אשה לאיש לכל עונשין ולכל חטאת ולכל דינים שבתורה צ"ק ט"ו. ונורים, שהתורה כוונה על קדושת כל יחיד ויחיד (ולא כאשר החליעו אפלטון שהכל תלוי בכלל ונתן רשות להחליף הנשים לפי ונעלת האנשים לטושת הכלל) אללנו חוצה על כל יחיד ויחיד לשונור קגולת נפשו האישית (דיו ווינדוויזירטו לז בעוונתהרען) צכל ענינים ואם אין אני לי ווי לי אונר הלל לכלל גדול.

בשעה שזה יחשע לקול לפני ונשה ואונר: אלדד ונידד ונתנצחים צנוחנה כלומר צנוחנה עושים קתריהם פוונצי ופרקום אשר זיק לאדומי אם החזון יפרוץ לרוצ וקול ד' צכח כל איש ואיש יכה שורש צלל השוועים ואינם עוד לריבים לזונהג ונורה? אז השיצ ונשה ווי יתן והיה כל עם ד' נציאים כי יתן ד' את רוחו עליהם (צונדצר יא).

ובן אומר אח"כ י'הושע אל כל העם (י'הושע כ"ד) אני וציתי נלך אחר ד'
 גם אם כל קהל ישראל יקורו ונאחזרו וסורה צוה שרשות ניתן לכל יחיד
 ויחיד להתנהג בחירות הנפש. והנופת היותר נאמן על זה היא וזה שאמרה
 תורה (ויקרא כ"ד ט"ו) איש איש אשר יקבל אלהיו ונסא חטאו ונוקצ פס ד'
 ונות יונת רגום ירגמו צו כל העדה, כלומר וי' סנוקלל אלהיו צקתה באופן
 שאינו נזיק לכלל העם לא יאמר א"כ טלום עליך נפשי כי אין אדם ונעיד צי
 ואני לא פשעתי ולא חטאתי נגד הכלל, יען כי אין יודע ואין שונע, אין
 רואה ואין שופע! לא תאמר ככה כי אם ונסא חטאו, השם הנוצץ ונחשבות,
 הוא יפרע ונאנשים הנשנויקים עלה ועושים צונחשך ונעשים יען כי כל
 הנוחלל פס שונים צקתה נפרעים ונונו צגלו וקופו יוכיח על תחילת הסקתה
 — אצל נוקצ פס ד' הנוגדק צפרהסיא הוא חוטא נגד תיקון הנדינה ולפיכך
 דינו ונקור לצ"ד של נוטה. וצבצור זה הטיצו את אשר דצרו חז"ל סנהדרין
 כ"ו. כי הכוונה עם רשע דקרא איש איש אשר יקבל אלהיו הוא צכיכו
 צדק שאין אדם ונצין ואפ"ה ה' הוא שופע לדק וזה כל פרי התורה לדון
 ולנפועי צדק ונשפט את כל יחיד ויחיד, ולא לנען הכלל דוקא כי אם לנען
 כל נפש ונפש וישראל כי לא ישא אלהים נפש ולא ידח ונונו נדח. —
ועתה ראה והסכל חכונת תורה שבצ"פ איך שפטה צלדק שענין ונסא חטאו
 שכתוב אלל ונקלל צכיכו ונורה על כרת הנפש ונגזרה פה איש איש ונפסק
 שני פקחים ל"ג כלומר שכנו גצי פסק שני האיכו שהתורה השגיחה והקפידה
 צעשיית הנולות על היחיד ג"כ כי הכלל ונקור צדיכו איש נדחה לפסק שני
 ואין ליצור נדחה. ולונה זה הלל אם התורה תרלה שרק בכלל יעשו וולות
 ד' ללורך הנהגת נדינה (טהענקרעטיטער טעמטט) לונה זה יודה הנויעו
 כלל האין די צעשיית פסק הראשון ע"י הליצור העהור? ועוד לונה צאונת
 אונרו היחידים לונטה צונדצר, לונה נגרע לצלתי עשות פסק? אלא צרור
 הדצר שעוד וניונות ונקה היה זה ההכרח לעם הקדוש שכל אחד וישראל
 יקיים ונשונרת התורה. ואחד היה הצרהם אשר לו נגלה השם וכן יהיה זרעו
 אחריו כל יחיד ויחיד יאמר צצצילי נצרה העולם קידושין ספ"צ ואפילו על
 לדיק אחד העולם עונד חגיגה רפ"צ יען כי כן צדין חפשות הנפש לשונור
 את החירות (דינו וינדזודעווע אטמא"ע צרייהיט) ועל די זה היסוד
 אפשר לחכם ונשכן להליל הכלל ונן הסכנה ולא כעבו"ס שיש להם חוקים
 שונים לכל ונעלה ונעלה (קנעטען רעטט) ולא יתכן ללל ונצין לעשות
 גדולות צעולם אצל בתורת ישראל חוקה אחת ונשפט אחד לכל איש.
לתכלית יקוד זה אונרה תורה צצרכת זרע הצרהם סיחיו ככוכבי שונים
 לרוב כי כנו שכל בוסצ ונאיה צפני עלנו וננכה הארה זו הוא
 ונתאחד ונתדבק עם כלל כוכבים ונאירי; כן ראוי שכל איש ואיש וישראל
 ישתדל להאיר צאור החיים צפרטיית ציתו ונפרע זה הוא חוזר להאיר עם
 הכלל כולו ונוש ככוכבי שונים כל אחד הולך צנוקלתו ואעפ"כ יחדיו ונאירי.
 חץ וזה ראוי לעורר פה כי יש צלשון עברי גם שורש מת הנוורה על איש
 הנוצדל ונן אשה כנו ונתיים והנשים והטף דצרים צ', כ"ד, ונרלה כי הצדק
 צין איש לונה הוא זה שאונרתי כי השם איש ונורה על סגולת האישיות והיכולת

צנפס האיש להיות חפשי אבל נתיים נעורה על כלל זכרים הנותנה: כזהמות
 חיות צנועלת הנוץ וכח הכלל ולא צנועלת האיטית, כנוו שאנור וקשה שם
 על סיון וענוו וכחם את כל עיר נתיים והנסיים. כדמות רחיה לזה, ונה
 שבלטון רוני Mas נעורה על הזכר צנוענה דוקא. אפס ונה שנוניו צתורה
 ונתו"סלה אשר פירוסו כנוו איש" סלה עיין געגעניאוס הוא וניסאל
 כנהוג הרבה ונזהר נראה לי לבאר ונלת מתוכלם צערצי שפירוסו נודצרים
 לדעת הנורה וענודו החוקרים על ונלה זו? זנראה כי כלס עניינו דיצור
 צפה, אגדה ונאיש בליס דעס ווקרט (עיין ע' אגדה) ונתו = כלס הוא
 אכסי אגדה או צעלי אגדה.

איש אישון

שם זה אישון צפ' האינו עיין ציאר שם על פקוק ילרכהו באישון עינו
 אוונר הרד"ק כי הוא נעורה על קטנות לורה איש, שיש צעין (פופילא)
 ונזהר ונלאו צעלי לטון ונקוס לגזרה גזרה שזה שצבל ונקוס סנוסף הנון לצקוף
 הוראתה על קטנות הדבר, ולכן גם שם שבתון הצא על יוס כפורים או
 יוס טוב ושציעית ולא על שצת צראשית נעורה על שציתה קטנה ופחותה
 ונשביתת שבת. וכן שם כחושטתן צנוכלים צ' י"ח ירלו לוונר שנורה על קטנות.
 אפס הנוצאר לדברי הינוים א' צ' י"ח חולק על כלל זה ודעתו כי הנון צא
 לחזק ולהרבות ולא לגרוש כנוו גצעה גצעון שלונה שלונן אלה חלון ושם
 אישון על השחור שצעין הוראתו ונשם עקן על שחרות ולא על הילורה כן
 דעת ונר"י ווייטע שם.

ויד ונקרוצ צכנת תלר"ך היתה צזה ונחלוקת חכונים רבים צעלי "הנוגיד"
 צקוף השנה אשר כלונחה וננה שציקס חכס אחד לחדש כי ונה שנאנור
 צנוגילת אכתר גיבת ציתן הנונך הוראת ציתן הוא צית קטן (ווי"ו) ועל זה
 חלק איש אחד צשם אצרם העברי להגיד דעתו כי הנון צקוף צא להוסיף
 ולא לגרוש והציא חיזה ראיות ד"ו גצ (ריקקען) גצן (גרעטער ריקקען) רצ
 רצן וכדוונה, וכן קצר כי יוקיפון לרוניים נקרא כן על שם גדולת האיש.
 ואז גם אני גליתי את דעתי ואנרתי כי ונה שאנור ישעיה ו' באלה ובאלון
 אשר צשלכה ונלצת צס זרע קודם ונלצתה פירוס אלה נקצה ואלון זכר כי
 גם צאלנות יש סיון זכרות ונקצות לפרות ולרבות Sexualsistem עיין
 צנוצרה רצה פ"ג; קיפר ר' תנחומא: תנורה אחת היתה עונדת צנונתן ולא
 עשתה פרי עד שהרכיבו עליה ונדקל זכר שציריחו אס כן הנון צא לחזק
 ולהוסיף לסינון הזכרות. וצחולין כ"א. שמני צנוקס שמי לגדולה.
ואמרת: שנווסקיון חון ראיס כי לא יוסף הבסן לרוניים נקרא כן כי
 אס ויקיפאן הקטן שחוצר תשע ונלות שכה אחר יוסף הגדול
 צלטון ערצי סדרכה צכך להרבות צקיון כון צקוף (תלונן או nunation)
 ועיין צתקוצת חות יאיר ד' ו' סיוסיפון נעורה על קטנות וכן גדין על לורה
 קטנה ונוצל גה. אפס צעלס הדבר אנרתי שדעתי: שצערצי הנון תנוגד צא

איש, אישון

לרבות ורק בלשון התלמוד הרגיל לתפוס נולות יזכות וציוני סיון מן לנועט
 זא (diminutiv) כנוו Ops עין Opion עין קטן, וכן צירושלנוי יודן יסן על
 קטנות בלשון חיצה לכבוד אזל העצרים נהגו להקטין ז' כנוו ונן יוסף יוקי
 קטינתא עין סוף קוטה; אזל סיון ין או ין בעצרי תויד זא לרבות זא
 סיון ין הוא ריבוי לפחיתות וסיון ין סיון לריבוי, בחשיבות כנוו שאונר
 הנדרש צפ' וירא: נזהל להון איש רע עין זה עפרון, סנתן עינו צנונוכו
 של אזרסה ולא ידע כי חקר יצואנו זה עפרון שחקרו לו ו' וקראוה עפרן
 כלוונר לדעתי כי עפרון "נוורה על ענין החשיבות צעל עפר הרצה (מיון)

בעגיטערטער) אזל עפרן נוורה לפחיתות (זיידענטעפטייבע גראסע) צעל
 עפר מיון וויטערמיליטט, וכן רחונן רגזן רעצתן הכל נוורה על נודה גדולה
 יותר ונדלי. — ואונרתי עוד כי טעם קריאת אישון לשחור שצעין הוא על
 ריבוי הכוונות של הלוורה שנותרחצת בשעת האישון לילה ואפלה ונתקלרת
 בשעת החר. ולשון שצתון נוורה ג"כ על רוצ כוונות השציתה כי שצת צראשית
 הוא גדולה וקדושה באיכותה אזל הנוספים בקדושה בכוונות נקראו שצתון
 — ואונרתי עוד כי הנון בעצרי נוורה על סיון השורש והיחס כנוו לשלה
 ונשפחה השל כי לפיה ונשפחה שפוי כי וכן צרוני epuinus, divinus

marinus על היחס ובלשון השכנו גאלד גמלדען זילבערן וצאטייליא terra
 terrigno n ferro ferrigno ליחוס הנון, וצדברי רבותנו: עיר עירנית
 ילא ילאכית רצ רצנית. ועל דבר ציתן ונחוסתן אונרתי כי לדעת חז"ל

פחיס קי"ה עלצון הוא הכפל של עלז וכן סנהדרין ק"ה. שפיון הכפל
 וכן שפי (dual) לפיכך קראו נחש הנחשת הוא הכפל וכן נחש צסס נחוסתן.
 וכן צית הנונך שהיה לו צית הנשים וצית הנשים בכפל צסס ציתן — אחר
 זה שאל חכם אחד ונשס ישורון שנוורה לדעת רבים חיצה בקטנות ונשס
 סהרוניס ונקחר וציחוד ונשס לוארון סה"ס ד' ט': לצצתי צאחד ונעינדך צאחד
 ענק ונלוארוניך סזהכרה לוארון פירושו דרך חציבות המיועטן כי לואר חרוך
 אינו יפה? ואונרתי כי צכל ונלות אפשר לפתור הנון כנוו סכתצתי על סיון
 הנון ושורש היחס: אישון ונין איש, דמיון ונין דנוות, ישורון ונין יוסר,
 סהרוניס ונין סהר (ומנדערוניג) חוץ ונלוארון? אזל באונת אין לשון לוארוניך
 נוורה על הלואר כי אם כן איך יתכן לפאר אשה שיש לה לוארוניס הרצה
 בלשון רבים? אלא צרור כי לורוכיך נוורה על תכשיטי לואר כנוו ענק שס
 שעיקר פירושו הוא האלס געניק = ענק כי ע' = ג' האלסשנווק — אחר

זה הציא חכם אחד נוסחא ערבית סכתוצ צה צנוקוס גינת ציתן גמנת צוקסתמן
 וח"כ ציתן ענינו גן כנוו צוקסתא צגנורא וזה אונת לדעתי, כי סטמן צפרסי
 חדונה וצוקסתאן כנוו צי סטמן איין ומנדסויו כלוונר ונוסוך צאילנות עין צ' צ'
 ס'א: ונגילה י"צ שיש הפרק צין צוקסתא גפרדיסא וצין גינה לציתן, ויתכן
 עוד כי גינת ציתן הוא כנוו בןטמיטער גערטען כי בןטמיניק ציוני שפאמילעל:
 ולצוקף אונרתי יש לי שני עדים נאונניס כי הנון זא להוסיק ולא לגרוע
 (ח) כי כון הוראתו דגה וריבוי צארנוי כנוו צרוני pisces ונשורש פרה
 סערהועהרען וכן צארנוי כורא כציר וענגע (צ) הון וענגע רייכטהון ואס

כן אין ספק ונזכיר נודע ודאי וכן נזכיר הפעלים יוכיחו ישנועון ירחון יזדון
והיה כי תלכו לא תלכו ריקם שנות ג' כ"א הכל לריצוי והוספה:

איש, אנוש, אנשים

מעודי היה קשה עמי הכתוב בראשית ז' כ"ג לזאת יקרא אשה כי ונאם
לוקחה זאת הנה בכל ועשה בראשית נקרא האדם בשם אדם ואם
כן ראוי שהאשה תכניית ונזכר תקרא אדונה ולא אשה? ועוד נודע בונה
ונאוד קשה לפרש וזה שאנורה חוה לקרוא בנה קין כי קניתי איש את ה'
וכראה כי לשון איש פירושו התחברות בנשמה וקדושה כמו כל איש ישראל
על דרך ניוחד ונלווין, וטעם הדבר הוא כך: ונתחילה כאשר ראה אדם
הראשון כל נזכר צעל חי ויקרא שנות לכל דבר אז נאמר ולאדם לא ונלא
עזר כלומר שהתפלא בנפשו כי ראה שאין שום נזין בדוונה לו וע"כ הוא
האדם ילא ונזכר שחר צעלי חיים ונולד ונרחה אחת החיות ואין לו אישות
צפני עלונו רק נכלל הוא בכלל שחר הצחמות ונזכרם היא לפיכך לא ונלא
עזר לו ונזכר החקירה על ונזכרו והיה נזכרם ונינו? ולכן אחר אשר ראה
אדם את אשתו כי היא ג"כ נלווינת ונזכרה ונכלל שחר צ"ח אז הצין כי היא
ניוחדת לו וכי קנייהם אדם וצת ונזכרם להם אישיות ניוחדת, גלל כן קרא
את עלונו איש להורות כי נעשתה אין הוא עוד בכלל שחר צעלי חי אלא הוא
ניוחד ונפרט צמינו כי לזאת יקרא אשה כי ונאם לוקחה זאת ונזכר ונזין
את נזינו וכיעור האדם על ידי אשתו להוליד בדוונתו וללנו. לפיכך קרא אדם
את אשתו חוה כי היא היתה אם כל חי שם ג', כ' כלומר כלפי וזה שאנור
אדם אחרי אכלו נעץ הדעת טוב ורע, האשה אשר נתת עונדי היא נתנה
לי וכן העץ ואוכל והיא היא גרונה אכילה זו — אז צדין קרא לאשה ונלווינת
הלזו בשם אדם כל חי הנולד נופרי עץ הדעת — והיא האשה ונלדה כאשר
ילדה את קין וראתה ג"כ שאין זה נזכרה קרה לאדם חוגו שיש להם תאר
נפלא ונזכרם ונשאר צעלי חיים אנורה קניתי איש את ה' כלומר דבר זה הוא
זן השניים שאלד צנים בדרך ניוחד ונפרט יותר זן צעלי חיים ונזכר ה'
קצרה זאת; כי בלונת אכחנו צני אדם אישות מיוחדת יש לנו והראיה כי
גם אנכי קניתי איש ובדאי נוד' הוא כך ואין בזה חטא ופצע וזה שגרם
אכילת עץ הדעת — וזה ונזכר יותר אדם נעורר כי צני אדם הראשונים
יחכו כל התולדות הנפלאות אל ד' וכל אדם ונפורסם יש לו נזכר כלונן
צננים כידוע, אכל הפחותים יחכו לנולדים זן עץ*) ואכן. אכל לשון אנוש
אשר נקרא צן שת נורה צערי על חזרה געניו: אנש ואנור געניו: ונזכרם
כי אין זה נזכרם הוראתו בכתוב, כי אדם אחרי שנעצב** האכוס להיות נזכר

(* וזה שאנור הכי בראשית ו' א' והיה כי החל האדם לרצ ויכחי צני אלהים את צנות האדם הכונה
כי חזיר צנת אשר הנולדים (דבר נודע) רואים כי ריניו העם הוא סכנה להם אז
נחפזים להזון ויחשקו עינו נקשר החיתון לשעה ציו ונעדרען שפסוקו.

וצעל צהית החצרה, הניחו הערצים שם אַנֶּשׁ על התחצרות אנושי. אצל
 לדעת עיקר הוראת שם אנוש כגון אִישׁ על "סינוני כריתת צרית בני אדם
 אשר על ידה יפרשו ונוין שאר בעלי חיים והיו לאנשים לצנות צתים ועיירות
 לטכון צתוכם ציחד ולהנהיג צנידותיות על דרך שאנור הכ' התאוששו ישעיה
 נ"ו ח' ווערדעט וויאנער.

סמוכין שלי ונלאתי צנדרגות השונות אשר עלו צין בני אדם הראשון:
 ונתחילה נקרא האדם אדם ואח"כ קרא את בנו קין ואת בנו
 השני הבל אשר הרגו קין ואח"כ באשר"כ נולד לו בן תחת הבל קרא אותו שת
 ושת הוליד את אנוש. הרי כך הונסה שונות. אדם, קין, הבל, שת, אנוש.
 וזה כנגד חנוש"נדרגות אשר יונל כל ונשכיל צעלותו אל קולם החקירה
 ונארץ עד לשונים, צתחילה יראה כל אדם צצחנית אדם או נכבד צצחנית
 אִישׁ כלונור ונין צפני עלונו, "ונה תכליתו של אדם ואיש זה על פני האדמה?
 לקנות נכסים ולהיות אִישׁ ונלתיח צבל ונעשו צאופן שעל שם הקנינים שהוא
 קונה לו לתפארת עוזו נקרא קין. אחר שקנה לו האדם את העולם החולף
 והתנוורה הזה, הנה הוא צא אל העליון והנחשצ ויאנור ונה אדם ותדעשו
 כי ונה לו לאדם עם כל קניניו ונה יתרון לו תחת השונש הלא הכל הבל והבל
 הצלים אנור קוהלת להנוקהיל קהלת אלפי זהו וכסף? על כן צצחנית זו
 נקרא ונין האדם הבל. אחר זה באשר בצר השכיל להצין זאת כי כל ונעשה
 אדם וקנינו הבל הוא ואין צוועיל, אז יערה עליו רוח ונוכחם ויאנור לנפשו
 הכזה תום אצחרתו, היתכן כי צרא השם את האדם לענות אדם נפשו
 צונחצרות הבל ונוותר האדם ונין הצהונה אין? לא כן! השם יר את האדם
 צחכונה ושת צטוחות אל צקרצו להיות לו צחית עולם להחזיק צצחיתו ית'
 וליחד לו שם עולם אשר לא יכרת ואז ונוניל נקרא ונה שנהאח ונתחילה הבל
 עתה הוא שת כי שת לו אלתיס זרע אחר תחת הבל, כלונור זרע קודש
 ונלצתו וקיונו לעולם לא יכרת ונלד נפשו הנושכלת. ואזו חלילה יחצצו כל
 צני אדם כי צאונת הכל הבל אז לשוא לרף לורף, וצחכרת ישתדלו צני אדם
 לחיות חיי פראים צנדרצרות ויערות כי ונה יענו ליום אחרון יום הלמה נפש
 החיונית ונצית הכלה, ולונה לו לצעל הצית לערוח כל העורח הזה? אצל
 ונפני צצאונת הנושכיל האניתי יודע וצועה צד"כ לא ישא אלתיס נפש וחשצ
 ונחצרות לצלתי ידה ונונו נדה עולם; וכי כל ונה צצרא לכצודר ולנענעהו
 צרא ואין אצדון ונות לנפש צכלל וצפרעי; לפיכך נקרא האדם העולה צנדרגה
 זו צשם שת כי הוא ישית ונעשה גצול, ודה, ונושקל לכל הכרחים להכינס
 צחכונה "ודעת ונוקר השכל, לענווד לעולם ולרשת עולם הזה ועולם הצא
 לו ולכל הנלוים לו ולכל הצאים צצחיתו. על כן נעשה ונועלת שת שם
 אנוש. כלונור הכרח וננהג הנודינה להללחת הכלל והפרע צנווקר וחכונה
 לפיכך צאונת הוראת שם אנוש צפורשו ענין התחצרות כדי שעל ידי צחית
 החצרה יענווד ונין האדם עם זכיותו ועוצותו, ונעלותיו ונותנותיו לעולם,
 כי זכות אצות ונקייע לצנים והשלללת קצועה וקיונות ונאצ, וכל הדורות
 הצאים נקשרים אל הראשונים, ועל כל אחד ואחד נחשצ לו ונעשה השלנוות
 כאלו עשה את הכל — ונעשם זה ונקיים הכתוב כי צינוי אנוש אז הוחל

לקרוא בשם ה' כלומר יען ראו אז כי לא על חנם נצרה מין האדם רק לפצוד בוראו לפיכך הוחל לקרוא צמס ה' ולעצוד עצודה לאור עולמים ואף עצודה זרה התחילה אז כי צונקום הונשפטו שונה הרשע כידוע וכל הפכים צאו צונקן אחד ובאשר אנור הרנצ"ס כי בדור אנוש התחיל הטעות צעכו"ס כי הקלות כוגעות זו צוז.

תבין בזה גוה שאנור ר' חלצו צרכות ו': כל הנחנה ונקעודת חתן ואינו ונשנחו עוצר על חונסה קולות קול שסון וקול שנוחה קול חתן וקול כלה קול חונרים לד' הודו לד' כי לעולם חקדו.

הכוונה כי החתן ציוס חופתו צעיניו יראה ולצצו יצין כונה לער כלטער אדם ראשון להציוא וניתה לעולם ע"י קיוס ונלות פ"ר; כי הזונג והולדת צנים הוא הקיצה לוניתה כידוע, ולפיכך ראו לכל וני שנהנה ונקעודת חתן לדצר על לצ הזונג חונסה קולות אלו (א) קול שסון להיותו אדם יליר כפיו של הקצ"ה (ב) קול שנוחה להיותו קונה קנינים על פני אדונה ע"ס קין (ג) קול חתן הוא קול דוני הצל הלויעקים אל הקצ"ה כי רחיס צלואר ויעסוק צתורת ההצל ויהצלו צקנינים? (ד) קול כלה הוא קול נחונה לאננור כי ונעתה שת כך אלהים זרע אחר תחת ההצל כי, אם תלד צנים וצנות שס עולם חתן' כך אשר לא יברת; (ה) ואז ונויאל סוף כל דצר תכל נשונע את אלהים ירא ואת ונלותיו שננור כי זה כל אדם ונגציה קולו לאננור הודו לד' כי טוץ כי לעולם חקדו.

אישות

אחר אשר קראת צעריך הקודם ראו שאחזר כך דצר אחר והוא, דע כי ונקרבו ילא לאור ספר אחד צמס מאמר האישות אשר חצר איש ונליון אחד עוכר תורת חכונים, וצספר זה הנה הוא כותב והולך ונורות נגד תורת חכוני תלנווד אשר הגצינו דרכי החיתון וקשר האישות על קו תוהו ואצני צוהו; כי הוא אנור ויהי תאר הרצנים תאר ונשחת חליה, וכל ונקום שסתנגדו הרצנים לתורת הקראים הדין עם הקראים כי לדעת הונחצר הזה תורת הקראים שהיא תורת לדוקים ראשונים העיקר ויקוד כל היהודים הראשונים ויוני ונשה ואילך.

והנה צונאנור זה סינה הונחצר צהרצה ענינים את טעמו ונטעם חכונים ונקים צנידון האדוקים ונחלוקותם עם הרצנים ויצוחר אי"ה כל דצר צונקונו כסדר הערכין; אולם קרא הונחצר את ספרו צמס ונאנור האישות להורות כי דרך חכוני תלנווד לא יתכן צונה שאנורו שאפשר להסיר קשר האישות על ידי גט גס אם התנחה האשה צבושר, ולא נוולא צה ערות דצר, כי צזה לודקת תורת הקראים והאדוקים שהצריה אשר כורת האיש עם אשתו היא דוגנות הצריה אשר כרת ד' עם ישראל אשר לעולם לא תכרת, והתורה לא נתנה רשות לתת ספר כריתות רק לוני שנולא ערות דצר צאשתו שזכתה חתתיו באשר יאנורו צית שנאי (סוף גיטין) וצ"ה ור'

עקיצה שהתירו לגרם על שהקדיחה תצטילו או ונלה אחרת נאה היוונה שלא
 כדן עשו! גם ונה שהחליטו בגנורא שם דרך חונס שגירס כל יוני צענווד
 וחזור קאי, אזל לא איס אחר שגירס הוא תנווה לדעת הנוחצר הנ"ל ככפלים
 (א) קל וחונור הוא חס החונס וחויב לשבז לקחת אל ביתו אשתו הנוגורסת
 ונונו כ"ס וני שכורת זרית אהזה בלא חונס רק ונדעת ורלון אז? (ב) דין
 זה גופא שהחונס חס גירס שנוהי הגט ולריך לקידושין אחרים הוא שלא
 כנוספט כי כל ונלתא דחונר רחונכא לא תעביד אי עביד לא ונהני ולא יועיל
 הגט וידי כונו שיחונרו הלדוקים?

חוי ונה עוונד הנוחצר הנ"ל על דעתו וזה שהוליא זה שנים שם רע על
 תורת רבנים ונה שחונרו האשה נקנית בשלשה דרכים ככסף וכשטר
 וכציאה וחונרו כדרך שאלה קידושין ז' בתך ופרתך ונהו? שנהא ונה
 שקנין האשה הוא ונוס כקנין הבהונה והעבד וכאשר צאונת לנודו: לה לה
 ונאשה לעבד בגזרה שיה זה שלא לכבוד היהודים ותורתם? ואם גם השתדלו
 חיזה חכונים להראות כי יקר צעיני התלמוד ונשפט האשה, וכי הפליגו חז"ל
 ונאוד ונאוד בכבוד האשה ובחובות אשר יחויב הצעל לעוונתה — בכל זאת
 כל ונאורים באלו הנולגודים זכות על הנשים הונה אגדות ואין לנודין ונן
 האגדות; אזל בהלכה דצרו קשות וכתבו וכתצי עונל על אשה וצתה —
 בה דצר האיש אשר ינק ונשדי התלמוד ובעצורו וזה לשם וככל זאת לקח
 חרצ צידו להרגו בערונה.

ואי אין עקקי עתה עם הנשים ואין כוונת הספר הזה לדצר צפרוטרוט על
 דצר הלכות ודיכין כי אלה יצואו אי"ה צספר שרטי הלכה, אולם
 כדרך כלל ונלחתי עלוני וחויב דדצר, שלא לשנווע בזכותא דרצנן על לא
 דצר, ולכן ארסום כך פה כדרך כלל ונוסג האישות כפי שיטת חז"ל וכי צאונת
 להונלעיג על דצרי חכונים ילא שכרו בהפקדו אשר שגה צרוחה ולא השגיח
 צנוענוקי לצ התלמוד להצין ונתוכו כי לא בלכד דצרי אגדות ונלחיס חן
 ונוטים חקד לנטי ישראל; אלא חף בהלכות דצרו צפירוש כי כל כבודה צת
 ונלך פכינה ואין האשה נידונת כקנין עבד ואונה כי חס גצרת הצית וקדושה
 יחונר לה כאשר יצואר.

דין דצרי נרגן באלה להפריד חלוק ולהצוות צעליחן צעיני הנשים על פי
 שיטת הרבנים בתורת האישות לא דצר חדש הוא, כי קודם שצא הנוחצר
 ונחונר האישות כצר נדפס ספר נתיבות עולם אשר ספך ונרורות על שיטת
 התלמוד כדיכי אישות ובאלו חל הנשים ידצר שינתקו ונותרות חונכותן ועצרות
 תורת רבנים צוז תצונכה. ועוד קודם שצעל נתיבות עולם ילא לדרוש רעה
 על הדצר הזה היה איס ונלויין ונפורסס ר' יהודה די ונודעננו כפי החיצור
 צחינת הקצלה אשר הוליא לאור החכם יש"ר ז"ל.

ודוא החכם יש"ר ליווד ג"כ חוצה על התלמוד וחונר שאע"פ שלא ידעו דרך
 הנכונה צעיני חוצת האישות ונ"ו כלכלה צהם רוח הקודש שקראו
 את קשר החיתון צסם קידושין באלו ירלו לונר שהחיתון יהיה קדוש הגם
 כי הדינים אשר תורו צנדון זה לא יסכינו אל הנוסג הקדושה.

והנה חכוני ט"ס לא יתנו תודה להכס יס"ר עבור זה שאנו סתכלנו בהם רוח הקודש צונו לאחת שהשתנושו צה והוא טס קידושין; כי צאונת כנולא בכתוב על הגרוע וכן הגרוע טס קדש — אזל עיקר הדבר כודע, כי הקנאה ונקלקלת השורה ונלשור צעינים" פקוקות על דברי התלמוד הנופזרים צווקונות שונים וכנולא בן עתה כל רודפיה שקנה בין הנולרים כי אם יפגעו הנוחצלים צדין או נואנר אחד או לשון וסיחה קלה צים התלמוד אשר לא נולאה חן צעיניהם קל ונהרה יפגעו שפוט ונשפט ונר ורע על כל החיצור.

אתה תראה כונה יגיעות יגע אדם הנורשיע את הלדיק לנולא תואנה על דברי חז"ל ולקצח נגר פניהם את שונאיהם הקראים אשר נולאו חן צעיניו ופני טהם הקראים ונחייצים הנשים צתפילה וההצנים פוטרין את הנשים והעצדים וכן התפילה צרכות כ' ע"א, בה דיצר הנורשיע חכוני ונסנה צחיצורו ונאנר האישות דף 53 בהערה, הראית וניניך קורא נעים ונשפט קלות ורשעות כזה ונפני שקגר את עיניו ונלראות היטב צונסנה אשר רק וכן התפילין ולא וכן התפילה פוטר את הנשים ואלדרא ונפורט טס צונסנה אזל חייצין צתפילה וצונזורה וצה"ו לכן הרטה לעלנו ליאל צהרצ לקראתם? וכה ישנה הרואה זהו צונקוס אחר הוא יאנר כד 61 כי לא כנולא צחגיגה ' הנואנר דברי תורה ונדברי קבלה לא ילפיין וסגה צרואה לדבר שקר כי כל עין רואה תנולאתו שנה.

השאלה היותר גדולה אשר ישאלו הנורשיעים את התלמוד הוא על דבר ונה שנחלקו צ"ש וצ"ה אם ויותר לגרש את אשתו צלא ונלא צה דבר ערוה כי צגיטין טס נחלקו צזה: צית שנוא קוצרים לא יגרש אדם את אשתו חלל ח"כ ונלא צה ערות דבר כפשטת הכתוב דצרים כ"ד. וצ"ה ונחירין אפילו אם הקדיחה תצטילו, ור' עקיבא אונר אפילו ונלא אשה נאה הינונה — על זה ילעקו וילחקו: הכזה תוס אצחרתו להתיב הגרושין ולנתק קשר האישות! והלא הצרית אשר כורת האיש עם האשה הוקשה לפי דברי הנציחים אל הצרית אשר כרת ד' עם ישראל, וכטס צצרית זה לא תכרת לעולם בן צדין שלא ניתן להתיר ונה שקשר הצעל עם האשה זולת אם ונלא צה ערות דבר? ויאנר צעל ונאנר האישות ד' 13 כי פשטות הכתוב ונורה בן צאנורו דצרים כ"ד לא יוכל צעלה הראשון לשבז לקחתה אחרי אשר הושמאה. וצונה כעונאה האשה הנשאת אל איש אחר אחר גרושה וצעל הראשון? ונפני שאלו היתה האשה טהורה ולא זכתה עם אחרים תחת צעלה הראשון צודאי היתה שונורת את צריתה גם אחרי הגירושין ולא היתה נשאת וייד לאיש אחר; אזל ונפני שכתנה דודיה לאיש אחר גלתה דעתה שכיחה לה צעל שני וקופה ונוכיח על תחילתה, שגם תחת צעלה הראשון היתה ונועדת לשקות ונאחרי צעלה. — לעונות הוכחה זו אינו שואל ואונר הנני ענו צי ונה שאנו ונצקט ונכס אם צרית האישות הוא דיונה לצרית ד' עם ישראל ח"כ ונודע אהם גם אהם ונחיריים לגרש אשה אשר ונלא צה צעלה ערות דבר והלא הצרית אשר כרת ד' עם ישראל לא ככרתה גם כ' ונר ישראל לפענוים אחרי אלהי ככר? ועוד איך אפשר שנעלם וכן חכוני ט"ס קצרה קלה כזו שהכל תלוי בערות דבר ולונה ח"כ אונר שדוקא אם הגרושה הלבנה

ונקאת ונוגש על ידי קידושין וחופה אז חסורה לצעל הראשון לשבז לקחתה, אצל אם קלקלה וזנתה עיין יצונוה י"ח ע"ב וקוטה י"ח וצפרי פ' כי תלך ונזואר כן שאם זנתה לא נאסרת לשבז לקחתה והטעם כי דוקא אם נתקדשה נראה כאלו ונחליפין נשותיהן צפרהסיה אצל אם קלקלה צפתר ולא נקשרה קשר של קיינוח י"ג לוור י"רה תקפה — אצל לשיטת הנוחזר הנ"ל קשה לנוה אחר הגירוסין לא נאסרת להחזיר דלא ק"ו הוא אם הקידושין והאירוסין לצד צלח גישואין ובעילה גורוין האיסור של החזרת גרושה לשיטת חכונים ההולקים על ר' וקיי צן כיפר ק"ו שהזנות יאסרנה איסור עולם? ואך יאונרו חכונים דצר זה שאין לו שחר לפום דויון הנווני; שכל אדם ידע לפלס ולקיים כי האשה אשר זנתה אחר הגירוסין ונסתנוא ונעיקרא דדינא פרכא וצנין האישות והאהבה לצעלה היה רעוע צעודה יושבת תחתיו? אולם עיקר הענין הוא כך: דע כי באדם נאונר וידע אדם את חוה אשתו אחרי אכלו ונעץ הדעת טוב ורע; כי באונת קשר האישות הוא טוב ורע, טוב, כי האישות הוא יסוד הונידות והחברה להוליד צנים וצנות ולגדלם על צרכי חבונה ונוקר לקיום העולם. ורע, לוי שנויקל דעתו ויוסף על הנידה לתת לנשים חילו ולפרוע פרעות צישראל להוליד צנים זרים, צנים ונשחיתים צני תערובות וצני שנואות כאלין דונילדין צנין ונסי דלאו דלהון אשר היא השחתת העולם קידושין י"ג ע"א. לפיכך ונאוד ונאוד לריך האדם לפלס נתיבות יוסר ולקדש נפשו צנוותר לו ולקיים: טרם יתגלה הריצ נטוש ונליפול צרשת אשה רעה ולחטוא בעץ הדעת על דרך שהתכלל אדם ואונר: האשה אשר נתת עונדי היא נתנה לי ונן העץ ואוכל, כלוונר לאו עכצרא גבא אלא חורא גבא, ונוה יעשה הצן שלא יחטא אם הנוולדה פרושה לרגליו ואין ונווס לו? אונרו חכונים כל רעה ולא אשה רעה שצת י"א ולהפך איה עשיר זה שיש לו אשה נאה צנועסים והכלל צוה כי ציד אשה ונקר ד' את קתרי הנווסר והיראה כוודע —

בגלל

הדבר הזה אלו היה חוק ולא יעבור שהנשא אשה בחברה לריך להיות קשור לעולם גם אם ונוועדת רגלה ואין אדם דר עם נחש צכפיה; לא יוכל איש להתקיים צנווסר השכל ויש אללנו עיקר גדול שהכל תלו צבחירה וחפסיותי הנפש כי כונו שהסס ית' הוא הפסי וצרותו ונרמיצ וצרותו ונקלר כן יהיה האדם הנווסרי חפסי לצחור צטוב ולנוואוס צרע ולא יהיה אסור צנווסר האישות רק לתכלית טוב ונווסרי; אצל צנוקוס שהקשר רעוע ונווסרן להוליד ולגדל צנים צלתי טובים כפי אשר תלונדס האס, אז טוב יותר לגרש אשה רעה ונציתו. ולא זו צלצד אלא שגם לאשה ונועיל חפסיות ודרור כזה, שנופסי שיודעת צנפשה שרשות ציד צעלה לגרשה, הכה היא שוונרת נפשה ונלחטוא וחכס עיכזו צראשו לראות את הנולד ונתוך הרשעה —

דין

אחי בצר הקצרתו לנועלה (צערך אין לנודין ונן אגדה) שיש בונה דצרים נראים אוניתים ולדקים לשכל העיון (טהעצורעטיט) ואי אפשר לקיינוס צנועשה (פרעקטיט) וכן ענין האישות; אונת הדבר שקשר חמיתון יהיה צרית עולם, אולם נופסי שאין צני אדם נוהגים צכל דצר כפי חיוצ העיקרי ילמורך החכס להסגיהו יותר על הנועשה כפי ונה שהוא, ונעל השכל הנוורה בני

סלריך להיות (דער מענטש וואס מעהר ריקייט געהען וויין דעם וויין עס וועט נאך וויין דעם וויין עס וויין זיין זיין) — ולכן באנוג נארום אכחו לנוגדו סקסר הנישואים הוא דוגמת קשר שני לוחות הצרית והגירושין הם דוגמת מצרון הלוחות נולד ונה שגורר הסכל כולד הוא ונן הדין; אזל ונה נעשה ללער היולד בעשה שהזוג אינו עולה יפה לתכלית חירות הנפש? הלל בהכרח לאור ישר בחך שצצרת!

להכריע צין סכל העיון וסכל הנועשה גזרו חכמים ונלתא דשויה לתרווייהו היינו: וותר לאדם לגרש את אשתו צאין ונעלור ולכלתי תהיה

האשה קלה בעיניו להולאה תקנו כתובה ודינים חוננים לגירושין וכתובת קשר כריתות באופן שכפי הנושקולת שקולים צלדק אס לשצט ואס לחסד.

דבר זה שהתירו צית הלל לגרש אשה אס הקדיחה תצטילו כצר חקרו צנר ציסורלו להלדיקו על ידי ונה שפירשו הקדיחה תצטילו בעלימי אנונה כדרך שיאנורו

על היולאון הכלל תלמודי שהקדיח תצטילו צר ציס צרכות קפ"ק עיין יוסט ח"א ונקפרו החדש 264 והוא שאל א"כ קשה ונה כיון ר' עקיבא צנאנורו שאפ"א אס ונלא

אשה נלה הינונה וותר לגרשה? לתפך דצרים אלו נרא' לי צרור כילא בלטרך לפרש עכין הקדיחה תצטילו על בעלימי אנונה ולהציא טרף ונרחוק כיווליה כזנולא על

עניימי אישות ונפורש צפקחים קי"ב: אל תצטל צקדחה צצטל צה צצברך ונאי ייהו גרושה ואלנונה אס כן צקל אפשר לפרש הקדיחה תצטילו כלונור שאינה

נוכשרת לילד צנים באשר הדין באנונה צקוהה עשה שנים עס אשה ולא ילדה (יצוונת ק"ד) אפשר כל זה אינו קוה לי אס נעורר כי ונדתם של צית

שנאי הוא צנוקוס זה שלל כונדתם צכל ווקוס לחקפיד על דבר קל, וצהפוך יתנהגו צית הלל אשר ונדרכס להיות קוצלים ונחיס עס הצריות לנוה זה

יתירו לגרש אשה ונצעלה עצור עכין קל? על דרך זה שאלו חכמים על הנוחלוקה של צית שנאי וצית הלל צמידון היתר הלרות שצ"ש ונחייצין ליצם

הלרות וצ"ה פוטרין יצוונת י"ג וקשה כי ונן הראוי שצ"ש הנוחנירים צקדושה יחונורו ויאקרו ליצם הלרות ולחוש לאיקור אשת אח שלל צנוקוס ונלוה וצ"ה

אשר ווקילים לפענוים יקילו ליצם ג"כ? אולם עיקר כל דצרים אלו וניוסד על הסכל העיון והנועשה יחד ויש צו טענוים נכצדים.

דע כי כנראה ונדין הנושכחה ותלמוד וותר לאיש ליטאקסי צרות עיין יצוונת ק"ה ונ"ד עד ד' ונפניצה צצטע האיט לשונור נפשוונן חטמא כידוע — והנה צכל

זאת נראה כי צית הלל ונאנו צזה ליקח שתי נשים ונולינו ונחלוקה צין חכמים ונצית הלל וצין ר' אליעזר שהוא ונצית שנאי לעכין אס וני שיש לו אשה זקנה

או שאינה ראויה לילד אונורו חכמים שאינה קוהה ונפני שאינה ראויה להתקיים ור' אליעזר אונור שהיא ראויה להתקיים שהרי יכול הצעל לקחת אשה על

אשתו קוטה פ"ד ונ"ג וכן תראה שרצי נכד הלל סוקן הקפיד שלל יקה צנו אשה על אשתו שלל ילדה, ונפני החשק שיאנורו זו אשתו וזו זונתו כתובות

ק"ב: ונעשה הדבר צרור כי צ"ש צדין ונחייצין שלל לגרש אשה כי אס ונלא צה ערות דבר כי לולא זאת צקל אפשר לו לקיים דין אישות עס אשה אחרת

שנושא על אשתו אזל צ"ה ונאנו צוננהג זה ולפיכך ראוי לתקן שהיה שלום צצית ע"ה היתר הגירושין, באופן שנוה שונחנירים צ"ש לטובת הנשים הוא

חוננה דלתי לידי קולא שעי"ז יקה הצעל אשה אחרת לנוורת רוח הראשונה, וצ"ה שנוקלים לגרש הוא קולא דלתי לידי חוננה שלא ישא אשה על אשה לפיכך הנשים עלונו יאצו בתקנה זו ויזכרו להקניט בעליהן אפילו בצ"ש וכל קדמה לנוען לא תזאכנה לידי גירושין — ועיין יצונות ס"ה ע"א דלונר ר' חנוי כל הכושא אשה על אשתו יוליא ויתן כתובה ובכתובות ס"ד. כיון דאגידא צי לא יהצו לי אחריתא שנו"כ שנואוד היו ונקפידים שלא להקניט האשה זנשיאת אחרת עליה —

ב"ה קצרי שאקור ליצם הלרות ונפני הכתוב אשה חכ אחותה לא תקח לרור כלונור כנוו שקדקה התורה שלא לישא שתי אחיות ונפני שלא תהיה איבה ושכאה צין אחיות בעולות לאיש אחד כן רחוי להרחיק הלרות ונלהיציס כי צזה יהיה לער גדול לקרובה שיואלת אלונות ונצית הנות והלרות הנולדות לה צחי צעלה יוקחו ונן הקרוב עלונו, ונוי שהשיא צתו ד"נו לחמו שיש לו עוד נשים וינוות האח ויצם היצם הוא אצי אשה אחת, את הנשים אחרות וצתו תשאר גלונודה ועגונה הלא זה לער גדול לאצ וחילוב כבוד הצת וכל ונשפתחה כענין אשר הזמיר לצן את יעקב לצלתי ישא נשים על צמותיו! — אזלצ"ש שתירו הלרות ונטעם אחר והוא כי אם נוליאם לחוץ וני ופרנסן ונוי יקחן על שולחננו? על כן ונן שהכרח הוא לתקן שלא תהיי צנות ישראל כהפקר.

ראיה לזה ונונה שדרכו של ר' טרפון אשר כהג עלונו ונתחילה כצ"ש צרכות י"צ. והוא ר"ע אונר וני יתן לי לרת הצת ואשאנה יצונות ט"ו ונונס כצ"ש ע"ש ונפני שדרכו של ר' טרפון ליקח נשים הרצה כדי לפרנסן כי צסני צלורת לקח ג' ונאות נשים שיקרא שנו עליהן ונפני שהיה ר"ע כהן ולקח תרוננה הרצה והיה יכולת צידו לפרנס נשים רצות. וכן ר' אליעזר אונר צעצור זה: יכול הוא לישא אחרת ונפני שהיה כהן ולקח הרצה תרונות ירושלמי קוטה פ"ג ה"ד ויצונות ספ"ד י"צ לפיכך צ"ש שהיו צהם כהנים כנוו ר' לדוק וכדוונה וכן ר' אליעזר הנחיהו ליצם הלרות לשונותן שלא תהיינה צנות ישראל הפקר ובצצוות לפני אויבים. — תצין צזה ונה שאונרו יצונות ט"ז ציוני ר' דוסא צן הורקנוס צקסן להתיר לרת הצת ואנאלי דוקא ציוני ר' דוסא צן הורכנס? ונפני שהיה אז שעת סכנה וצלורת לפיכך הוכרחו לכך:

גם תדע שצאונות הרצה לונדין ונן הנועשה ואתה תראה כי ר' יוקי הגלילי שהא ונצית הלל היה לו אשה רעה שהקניעה אותו בצצטיל ולא נתנה לו די ונחקרו להצציע רעצון כשפור כי צכוונה השחיתה את תצטילו צ"ר פ' י"ז ואז יעץ ר' אליעזר צן עזרית שהוא ג"כ ונצית הלל לגרש אותה והוא הורה לו את ונעות הכתובה. ונוה יש ללווד שונן שהכרח היה לצית הלל לתקן תקנה כזו להיות הדין עם הצעל לגרש אשתו עבור הקדחת תצטילו לענווד צפרן הנוחשעת — ור' עקיבא ג"כ הלך אחר הנועשה והוא ראה אז ידע כונה סכנות יש לאיש ולאשה אם האיש ינאל אשה בלה היננה שאז יצוא הדצר לידי זנות ורליחת כפש ונלדו או ונלידה, ולכן הקל ר"ע לגרש ונתחילה קודם שיצוא הענין לודי סכנה כי טוב וני שיש לו פת צקלו ונווי שאין לו פת צקלו, כי כן קראתי צספרים שפעם אחת גזרה הנוכלות

בארנות המזרחיות, שלא לגרש אשה נופני שפרלה הודה לגרשה נאחד; אולם לשנה הצאה נעשו רליחות צין איש לאשתו והונחאפים כפלי כפלים נוכח איקור הגירושין, ואז שוב התקינה הוונולכה שנוותר לגרש. כללו של דבר כי ציצנות י"ג לנודו עענול דצ"ס שנאמר לא תהיה אשת הנות החולה לאיש זר וכלל דאיכא פניונית, כלומר לרנוז צזה שחוצה להכניס היצנות פניונית לפרנסן ולשונורן ון ההפקר. והיז חולקין דדין זה לפי האון והונקוס; שהבנים שהקפידו נאחד שלא תזואנה צנות ישראל ליד זרים התיירו ליקח אשה על אשה וליצם הלרות; אזל צ"ה חששו לקלוקל האשה הראשונה דנו שאסור ליצם הלרות וכן לשונור ווקחת אשה על אשה.

קידושין ג' אשה לא נקנית בחליפין, לפי שדין החליפין הוא דוקא בחפץ הנקנה בע"כ דרך חילוף (טושהמדעו) אזל האשה אינה בטלה לגבי האיש כי רלוונה וונעלטה כשארם חפטים כווקודם (ויזו בעזיטלט מיהרע פערזאמליכע פרייהייט) ונשפטה היא ונשפט הנפש ולא ונשפט דבר (מיהר רעכט מייז ויין פערזאמלרעכט וונוד ניכט זוכענרעכט) לפיכך אינה נקנית בחליפין —

בקידושין ז' אשה נקראת קדושת הגוף לא קדושת דמים ונשא"כ בעצד שאין צו רק קדושת דמים. וצנדרים כ"ט: אומר לאשה היום את אשתי לנזח איך את אשתי לא נפקא קדושת הגוף צכדי ונשא"כ בעצד שהיא קנין ונוון ואפשר לזונן — אשה לצי תרי לא חזיא קידושין ז' אזל בעד ויכל להיות בעד של שני שותפין — ועיין צערוך לר"ס פרחון ערך קדשה שקדש' נקראת הונקודשת לזונן ולכ ש"גייע האון תלאשאקרה תורה — גיטין ז': אונרו באשה הוי' דבר שצערות ואין דבר שצערות פחות ונשנים והוא חונור וון איקור כי עד אחד נאונן צאיקורין — גיטין ו"ט: אשה איקורא בעד ונוונחא:

בעבד ונהני כל תנאי ואפילו על זכות שלא לוולו יצונות וו"ח אזל אשה אם ונתנה עווה ע"ו שאין לך עלי שאר כקות ועונה הוה העונה דבר שצגוף ואיקור תורה צונניעה לפיכך לא תוכל לנזחול ונתנה על זוה שכתוב צתורה תנאו צטל — ועיין גיטין י"א: הוס' ד"ה צגיטי שאם צגירושין דנו דין האשה ואין גירושין כי אם ודעת האשה. ונתחלה צודאי אקור לגרש בע"כ אלא שצדיעצד ונהני בע"כ ונטעם הנ"ל שצונקוס שאי אפשר צענין אחר לצוא ליד שלום ונוכחה. ולא יקשה לך ונה ששאל הונחצר הנ"ל לונה צאונס שגירש הדין שהגט ונהני אזל כל יציו צענוד והאור קאי וא"כ הדבר קשה צתרת' חדא דכל ונלפת דאונר רחונחא לא תעצד אי עצד לא ונהני כאשר צאונת שואל הש"ס תנורה ד' ועוד ק"ו הוה אם האונס ונחויצ לחזור כ"ס הנושא אשה צרלון עוז שיהיה אקור לגרשה ואם גירש יהיה חייב להחזירה? כי צאונת צאונס הוה רק ונטעם קנס לפי שאנס אשתו ולא ירלה אחר לשמות צכוס של חצרו — וצדיעצד ונהני הגט כי דין הגירושין נחלין הוה שיהנו לתקנת עולם כאונור.

בקידושין ז' לנודו כי אשה ניקנית צכסף קיחה קיחה ונשדה עפרון כלונור צסדה עפרון כאונר נתתי כסף השדה קח ונווני וזה

הוא לנותר כי די שאנור אצרהם נתתי הכסף ולמה הוסיף לנותר קח ממני?
 להורות שעדיין הנוקח תלוי ברלון המוכר ואין הכסף קונה צעל כרחו של
 נוכר וכן באשה אין הכסף גורם וגומר כי אם רלון האשה לפיכך קתני
 האשה ניקנית ולא האיש קונה להורות כי דוקא נדעיתה ניקנית גוף עם
 והתוס' הקשו ונריש פ"ב דקתני האיש נקדש דנושנע צע"כ? ולא קשה וידי
 כי לשון נקדש צפיעל נורה על הרלון הנקודש והסכונותו כי נקדש בהפעיל
 נורה על הקדש חפץ שהוקדש בהכרח ורלון הנקדש אצל וזה שכאנור
 וקידשתם את שנת החנוטים שנה צפיעל הוא נופני שאין הקידוש קוצב על
 השנה כי אם על בני אדם שיתקדשו נפשם ולא ינהגו בשנה זו ונהגו עצמות
 אלה חירות הגוף והכפש. ועיין צע' אפקעינהו רבנן לקידושין דרך הקבלה בזה:
חייץ וזה לא נוכל שתלמוד שהיו הלדוקים חולקים על הפרטים בדין
 האישות אדרבא יש לי פרפרת בזה אשר נותכה ידע לנו כי הלדוקים
 לא נטו ונתורת הפרטים צדיקי אשה איש: צכנהדרין ל"ג ע"ב על הנושנה
 דקתני צדיקי נפשות ונחזירין הדין לזכות אם טעו הדיינים אצל לא לחובה,
 ואנורו לא סנו אלא טעמו דצדק שאין הלדוקים נודים זו אצל טעמו דצדק
 שהלדוקים נודים זו אפילו לחובה ונחזירין הדין ואז צעי ר' חייה צ"ח ונר'
 יוחנן ט"ה בנחף ונחפת וזהו? אנור לי' אדמוקדך יקיד זיל קוז קרך וצלי
 צעשה ב"האש צוער קח ונחפה את קרך (ועצומע) ללכות וזה קשה עד אנור
 ולא ראיתי שום פירוש הגון, והיותה קשה צירושלנוי עם אנור תשובה זו
 צקגון אחר כי ר' יוחנן הטיב לשאל: אתקלה מרקועך וזה זה וזה פירוש
 יש לזה? אפס צירורו של דבר הוא כך: הלדוקים לקחו חופס לנפסם לפרט
 הכתובים בפשוטם ולא על פי נוקרת ונעתה אפשר צנקל וזה שאנור הכתוב
 ונות יונת הנחף והנחפת דוקא אם הצעל של הנונחפת לא חטא והוא ננוקה
 ונעון אצל אם הוא הצעל נחף וזונה אחרי אשה אחרת גם אשתו הנונחפת
 לא תעכס עונס וייתה ועוד פטות הכתוב איש כי ינחף את אשת איש אשר
 ינחף אשת רעהו ויקרא ב' י' ונשנע כי הצעל הוא ג"כ נחף לפיכך שאל ר'
 חייה צ"ח טעה בנחף ונחפת להורות נגד הנוקרת לזכות הנונחפת ולפטרה
 נופני שצעלה ג"כ נחף וזהו נודים הלדוקים דצדק זה ואם כן חובה להחזיר
 הדין ולהחזיר הנונחפת או לא? על זה הטיב ר"י אדמוקדך יקיד זיל קוז קרך
 ולמי כנו שאנור תלבוז וטען וזו חייצן טויעדען זין ונעגע עם ונחפס
 חיט ואם כן אי אפשר שהתורה פטרה את הנונחפת אשת נחף כי צעשה
 שהוצרר הדבר כי הצעל נחף ונוטל על הצ"ד לדונו ואם לא נתצרר חנות
 אם כן לא נקרא נחף לפיכך בדין זה נודים הלדוקים שצהכרח דעת התורה
 לעכס גם צנוקס ט"ל קול שהאיש הוא צלתי ונוקה ונעון וצירושלנוי בחרו
 צלשון קלר יותר אתקלף ונרקועך כלומר נפרד החיצור שלך כי אין החיצור
 של נחף ונחפת וכוון רק אם נפרט כל אחד לנודו ולא דוקא על אשת
 צדיק וטוב לו עונה.

גם יש ללמוד ונונחלות צית הלל וב"ש צדיקי אישות שלא נזכר שום הלכה
 לנחפה וניקני ולא שום נוקרת רק קצרות ולינוודים ועלנוס, שצחנות
 עיקר דיני אישות וקידושין היו צקבלה כנו שאנור רבא קידושין ט'. הלכתא

כינהו ואקנוכינהו רצנן אקראי; אצל צקעיפיים הונקתעפיים כונו ענין יצום הלרות ואופן היתר הגירושין בהכרח נשכחו ונחלקו אחרונים עליהם ויש א"כ להוכיח וזה שצכל ונקום שאנורו הלכה לונקתה הוא דוקא ולא וכלילה עיין ערך ארבע חונות של הלכה. וגם יש לנו צונחלוקה זו של צ"ש וצ"ה קצר פנים להקציר ונה שאנורו חלו ואלו דצרי אלהים חיים כי צאונת יש פנים לכחן ולכחן באנור:

ודע עוד כי הקדוונים הקדושים הגזילו ענין האישות על שלטת דצרים עיקרים וראשים לחבונות הוודות צנוקר ולדק, אלה הם אשר כבר רונתי לונעלה (צערך אצות וגצרות): חוצות (צטצע). ונלוה (צחצחה) קדושה (צסכל אלהי) כנגד טצעיית, כיווסקית, אלהיות, ולפיכך נראה כי קשר החיתון היה לו קם צשלטת אלה אשר נתן יהודה צערצון: פחיל, חותם, וונטה. כי הפתיל (Nuptiae) נורה על הקישור צטצע, חותם ונורה על השם צונפחה, וחצרת חנוסי. וונטה נורה על ונשען וונשענה צנוזונות גופניות ורוחניות. וכן אנור הכתוב אס שלט אלה לא יעשה לה שארה כקות ועונתה לא יגרע. עונה צטצע, כקות צחצרת חנוסי, ושארה ונזונות — לפיכך קצעה התורה צבע"פ שהאשה נקנית צשלטת דרכים: צכסך צטטר וציאה, ציאה היא העונה צטצע, טטר הוא סיון צרית צונשפט הוודינה וחצרת צי אדם, וכסך הוא סיון החיות צגוף ונפט —

על דרך זה אנורו תענית ל"א ע"א וכתוצות כ"ט: ג' דצרים צתכלית האישות (ח) אין אשה אלה לצנים (טצע). (צ) אין האשה אלה לנוי וונשפחה (כיווס ונדיני). (ג) קחו ונקחיסם לשם שונים (כנגד קדושת השכל צאלהות). חופה לטצע, קידושין לכיווס, ברכה לשונים. ונעם זה גם צקיצות הגירושין יהיו שלטת אלה גרונים וחצנה הונשנה שלט דעות צדרך נור אנור חדא ונור אנור חדא ולא פליגי: צ"ש חונרים לא יגרש אדם את אשתו אלא א"כ ונלא צה ערות דצר וא"כ יש צזה השחתה צטצע וגירעון לתולדת צנין וננסי חצריהון — צ"ה שכל ונעשיהם לשם שונים ירלו כונדת הלל רצם צילה ט"ו. נודה אחרת היתה צו שכל ונעשויו היו לש"ש לפיכך ראוי להתרחק ונכל סונן ונחלוקה צצית, ואס הקדיחה תצטילו צשלטת פנים אלו, אס שהשחיתה את תצטיל צעלה צענין הזווג, או הקדיחה וונש תצטילו היינו הנוזונות כונו שהראתי נור"ה הגלילי, או שהקדיחה תצטילו צא ונוכה צאופן ששלט אלה עשתה לצעלה אז ראוי שיגרשנה ונציתה כי אין זה זווגי — ור' עקיבא הוסיף ונדה אחת לדעת האנור שאין אשה אלה ליופי וא"כ צדיעצד אס ונלא אשה נאה היוננה ונותר לו לגרשה, אצל טוצ יותר שלט יונלא אשה נאה ונחשתו — ולא ירגיל אדם להסתכל צנשים ולנולוח חלילה ונקום ונוכן לפורעניות צאשה אשר היא ונלודים וחרונים. —

באופן סנתצרת שהכל ונה שאנורו חכונים צענין זה הוא ונן ההכרח צונעשה וצעיין, וגם הכתוצה נתקנה על פי ונעשה כונו שאנורו כתוצות פ"צ: צראשונה היו כותצין לצתולה ר' ולאנונה ק' והיו ונזקינין ולא נשאו נשים עד שתיקן שונעון צ"ש סיהיו כותצין כל נכסי אחראין לכתוצתיך לטוצת החיתון וכדי שתנשא האשה — הנה ציוני שונעון צ"ש הולרכו לתקן דצר כדי

שתרלה האשה להנשא ובכונה ונקומות אמרו בהפך אשה צכל דהו ניחא לה
 ושום טב לניהצ טון דו ונלויחצ ארונלו ובכתובות כ"ג ע"ג הולרכו לתקן
 שתירש הצת כדי שיקפלו עליה האנשים ואיך זה? אלא צרור הדבר שהכל
 לפי הזמן וטבע האישות פעמים הולרכו להשגיח שלא תהא האשה קלה
 צעיני צעלה להוליה, ופעמים להפך שלא תשתרר האשה על צעלה ואלו
 ואלו דה"ח:

לא על חנם אמרו חכמים כל הנוגרש אשתו ראשונה ונצח ווריד עליו
 דוונות גיטין קם כי הנוצח הוא ונקום הקדושה והשלום כונו שנוצח
 צוורקות וכיון שאלם ונגרש אשתו ראשונה ונחנות חקרן השלום א"כ ווריד
 הנוצח דוונות; ולהפך אמרו צירושלמי קידושין פ"ה ה"א חין הקצ"ת ויחד
 טונו על הגירושין כי אם צירושלם ולא על הגוים כלומר ענין קדושת הזוג
 ושלום הצית והחצרה נוקדו על האישות, ואם האשה אשה רעה שנוטה
 לגרשה אז פועל הגט השלום שהקר ונחמילה, וטוב שיהיו שני צני אדם
 מוודלים כדי שיחד כל אחד צפ"ע את הצורא ונלחיות יחדיו ונלחי ריב ונחלוקה,
 כי איש ואשה שאין שלום ציניהם אש הנוחלוקה שורפתם ואין כאן יחוד טונו
 יצרך — אצל האוונות טיש להם אלהות הרצה לה שייך צם ענין גירושין
 על היקוד הקדושה הזה יען גם אליניהם לוחמים איש צרעהו ואיש צלשחו —
 צפירוש גילו חכמים דעתם צענין הגירושין ואמרו הרצה כללים ווקרים יצוות
 ס"ג חין אדם נוולא קורת רוח אלא ונאשתו ראשונה ה"ד אשה רעה ע"ש כיון
 שכשא אדם אשה עונותיו ונחפקין — שנאמר ונלא אשה נוולא טוב ויפק
 רלון; אשה רעה נוולה לגרשה קשה ביום קגריד; כונה טוצה אשה טוצה
 כונה רעה אשה רעה, צידי לא אוכל קום זו אשה רעה וכתובתה ורובה,
 אשה טוצה ונחנה טוצה אשה יפה אשרי צעלה, צאופן טיש דורשים לגנאי
 ויש לצצח צהכרח. ואם לפעמים נחנו חכמים עיניהם לרעה ודצרו צגנות
 הנשים חין זאת כי אם להזהיר את האנשים ונן החטא ונן ההרחור, לפיכך
 אי אפשר לדון ונואמר אחד על כל הכלל של אישות; ואם אמרו ד"נו צתך
 ופרתך צפרוטה קידושין ו' וכן כתובות ק"ו ע"א רלה אחד לדוונות צדך
 הצצרה וצדיחא צוקת האשה לצוקת הקוס חין זאת רק להחליט כח הילך כי
 רצ הוא כונו שאמרו קם ס"צ ע"צ אשה ירנה וצפנים ואיש ילרו ונצחין ונחגה
 ע"כ התחכמו להראות גנות הדצר והצל חן הנשים; ואמרו צנוקונות אחרות
 דצר טצח לאשה יותר ונצאיש הכל כפי הענין. ואם דרסו גזרה טות לה לה
 ונאשה להשוות אשה לעצד לפטור עצד ונן הנולות שהנשים פטורין הוא ונטעם
 פטוני, לפי שצאונת האשה היא טרודה ונלוד צקיום כצוד הצית וגידול צנים,
 ולכן ונוילא יש לך השות לתרוייהו צטצע שאי אפשר להם לשנוור ונלות
 עשה שהזון גרונא כי טרודים הנוה וקונו זה על ובתב לה ספר כריתות
 להורות שחוצה על האשה להשגיח על כצוד ציתה ולא יכתוב צעלה לה
 ספר הגט כי אם הגירושין תלוים צרטון הצעל צטצע ונוילא ונן ההכרח
 לדקדק ונלוד צחן הצעל, זולת זה השוו אשה לאיש לכל עונשין לכל ונלות, לכל
 ונשפט שצחורה עיין צ"ק ט"ו ושאר ונקונות. ואמרו צפירוש שאין דין האשה
 כדין העצד לענין קנין כי אשה יש צה דין קדושה ודין איסור ונשח"כ צעצד

שאין צו רק דין ונוון. ואקדר לפניך הנקמות אשר נעלמו ועיני הנזקק
 לרעה דברי חכמים ונראה כי חכמי תלמוד שקלו כל דבר צונסקולת השכל
 כפי אשר יחייצ האנות צסכל העיון וההכרה צסכל הונעשה לונען יעוודו יחד
 תורת הקדושה עם הכלל שתייה דעתו של אדם ונעורצת עם הצריות.
 כתוצות י"ז ע"א נחלקו בילד ונרקדין לפני הכלה? צ"ה אונרים בלה נאה
 וחסודה צ"ט אונרים כלה כנות שהיא ונראה נעם הנחלוקת כי היונים
 נהגו צעת הקיסורים להחניף ולונר או לכתוב על הלוח א"א קא"ע דיו
 טענע או א"א דער טענע לפיכך אונרו צ"ה: כלה נאה וחסודה כלונר פירוש
 הונלה כלה הוא כלה וצ"ט גם לזה לא נאותו כי אס כנות שהיא. להרחיק
 ונדבר סקר ולהתנוים האנות עם ההכרה צכל האפשר.

אכזריאל

במדרש וזאת הצרכה אלל פטיירתו של ונשה רצינו סופר, שהסם רלה
 שלל תועיל תפילתו של ונשה להחיותו עוד בחיים, וזאת הכרזו
 צרקיע אותו ונלאך הוננונה על הכרזה אכזריאל שנוו, וכתב צערך ויילין
 ונלה זו סודאחי טעות יס ו"ל אכזריאל ולא אכזריאל — ולי נראה כי כל
 הקיפור קס הוא כעין קיפורי ונשלי ערציים ונונית ונשה, וכי ונשה הלך
 ללונוד אלל הונלאך ביזר שהוא צן אחיו של אצרהס, אשר ונלא ונעין החיים
 צארלות החושך, ונונוו שתי עד שנשאר צחיים לעולם, והוסס צעצור זה
 לשונר ונעין הזה, והוא הוא חוזר וקב תניד לינוי עלוניו אשר על כן נקרא
 לדעתי כמר או חמר או נלחזיר, טנחזיר הכל ונן הנות אל החיים. ועוד
 קפרו הערציים כי הלכו לצקס את ונשה אחר הניתה, ולא ונלאוהו צקצר
 רק הלצ, וינחם העם עצור זה כי הלצ הוא ונקור החיים. דוגמא לזה לונודו
 חז"ל ונונשה תחית הנותים ונן התורה, ככתוב הנך סוכב עם אצותיך וקס
 העם הזה כאלו כתיב הנך סוכב וקס — סנהדין ל'. כלונר ענין פעולתו
 של ונשה קיים לעולם על ידי נטנות ונשה, שחזרת להעיר לצ הישנים וננות
 לחיים, ואף כי לפענוים העם צרע הוא, חוזר הוא לינוי עלוניו להאנין
 צד' ונשה עצדו, וזה הונכוון הנך סוכב עם אצותיך וקס העם, כלונר הגם
 כי נפטר ונשה ונן העולם אצל העם הזה קס לעולם על ידי ונשה, וזה שורס
 תולדת ונלאך אכזריאל וראוי לכתוב אכזריאל ואח"כ פירשו זאת ונלאון
 הכרזה ויצואר עוד א"ה צו"א:

אכרמניא Carmanien.

במדרש תהלים י"ט ספינה הצאה ונאכרמוניא יס ליה סק"ה חצלים
 כוננין ינות החונה, והצאה ונאלכסנדריא סנ"ד חצלים: והגאון
 צעל ע"נ אונר ע"ז שלא נודע ארץ צסס זה וגרס אכרמניא. אפס באנות

יש צאלרות הפרקים ונדינה וגם עיר אחת נקראת בשם קמראמיטען קנוכה
 לים וצנודינה זו יש ג"כ עיר אשר צנה אלכסנדר וקראת אלכסנדריא, ואל
 אלה כיון הוודע לדעתו ולא אל אלכסנדריא של וולריס — (עיין וואגעמייע
 וועלטגעטייטע נאכטנים בענגאונד ח' ד' לך 385). והנוכוון שם שהשמש
 מחלבת בקלע של ספינה עם הלצנה לשס"ה ולשס"ד יונים כונו אלו שתי
 יוני ספינה ונוקוונות קנווכים. —

אלהים

שם אלהים הוא אחד ונשצעה שנות שאינם ננוחקים שצעות ל"ה א' וחינו
 ניוחד לשונו ית' שהרי כתיב וסם אלהים אחרים לא תזכירו, ועוד כי
 בקרבנות כתיב תניד לך' צד' אותיות, להורות כי אקור להקריב קרבן רק
 לך' ולא לאלהים כוואור צן עזאי ונחות ק". והנה הטעות נהיה, ופני שאל
 צלשון יחיד נורה על כח אחד, ואלהים על כוחות הרצה; אלל היהודים
 ונאוינים כי ד' הוא אלהים כוואור ווי שהוא נקרא צד' היה על שם ונליחותו
 צעלנו, הוא ג"כ אלהים לנוטה צעולם השפל, וכבר אמרו צעלי גיוטריות
 כי אלהים צגינטריא חטבע. ובכל נקום שפקרו שראל לעצוד לאלהים צטצע
 צאו הצצאים והנווכים ולינדו ונשאוהו כי ה' הוא אלהים, דברים ד',
 ל"ט. ונלבים א' י"ה. וכן עזרא ואנשי כה"ג עשו כזה נחוויה ע' לקרוח צקול
 גדול ד' הוא אלהים להורות על שני ווושגים אלו, כי ד' יש לו ונליחות נצדל
 ון העולם הגשוני ובכל זאת הוא ד' ונועל ואלהים ונתחת, והכל ניוחד
 ללווד צינה ודעת נגד צעלי טצע (דעוויסטען) ונגד צעלי כוללים
 (פונטאעוויסטען) אשר יאורו כי אין אלהים רק צטצע וכי בכל דברי העולם
 הוא אלהים. לפיכך כצן ונדוע צפרטה ראשונה צצריאת שנים וארץ נאור
 תניד אלהים, ואחר שצצרא האדם נקרא השם ד' אלהים, ואחר צריאת
 קין והצל נקרא השם בשם היה לצד? ופני שהכתוב נורה לנו שנתחילה
 לא נראה השם רק צטצע, והיה שנו אחד צטצע ואח"כ על ידי האדם
 נתחלקה צחינה לשנים ד' אלהים, כי האדם צעל שתי נטיות צטצע פעם
 ונושך ידו את לוללים ונחצק חיק נכריה עבודתו לשונוח חיי צהונה, ופעם
 ונגציה שכלו לנועלה ראש עד שנוצין כי יש סכל נצדל והוא ד', ונקרא זה
 שקיות (דוויסטוס). על נדרגה זו עוודו הפרקים צעלי השניים, עד שלצקוק
 נראה לשכל כי ווי שהוא שולט לנועלה ון הטצע הוא שולט ג"כ בתחתית
 הארץ, וזה האחדות הצרורה, להאנוין כי ד' הוא אלהים. ולפיכך נאור
 צאכוס אז הוחל לקרוא בשם ה' כוואור אז ידעו הנצדיים כי אין ד' אלל
 אחד לנועלה, ואז הוחל ג"כ הספך נוזה, הוא ענין ע"ז כי צווקום הושפט
 שם הרשע והקלוות נוגעות זה צזה. צאופן שאללנו יהודים ניתנה תורת
 אונה להאנוין, לא כי אלהים צטצע הוא ד' רק צהפך ד' הנצדל ון הטצע
 הוא פועל צטצע ונקרא ג"כ אלהים. וכן אין צאקן פועל רע רק הפל
 צחבונה ונאת אל אחד נצצרא, והרע הוא לתכלית הטוב וירא אלהים את
 כל אשר עשה והנה טוב וואור צכלל הצריאה — עיין ע' קדושת השם.

מאמר

זה נושא שתי פעמים צ"ס צעירוצין י"ג ע"צ לענן ההלכה
 וצ"ט ע"ו ע"צ לענן הגדה, וצ"ט וקוונות אלו הענן אשר עליו
 קוצצ הנואמר הוא קשה מאוד ונאור לבואו על פשוטו, ואם נבארו כפי
 קודו צהכרח ילא לנו ומה אור צהיר וכלל כולל צהצנת כל ענן תורה שצ"ע פ.
 — והנה צעירוצין י"ג סס אונור ת"ר שלט שנים נחלקו צים שונא וצית הלל,
 הללו אונורים הלכה כונתנו והללו אונורים הלכה כונתנו, ילאה צת קול
 ואונרה אלו ואלו דצרי אלהים חיים והלכה כצ"ה — וכי נאחר שאלו ואלו
 דצ"ח לגנה הלכה כצ"ה? וקום שצ"ה הנה נוחין ועולצין ולא עוד אלא
 שנקדינן דצרי צ"ס לצ"ה כאותה שטינו

ובניטין ו'

אשכחיה ר' אציתר לאליהו אחר שחלקו רצ אציתר עם ר'
 יונתן על הכתוב שופטים י"ט ותזנה עליו פילגשו: ור' אציתר
 אונר צצו ונלא לה ר' יונתן אונר כינא ונלא לה, שאל ר' אציתר את אליהו
 צנא קעסיק הקצ"ה? צפילגש צצעה ונא קאנר? סבי קאנר: אציתר צמי
 אונר כך; יונתן צמי אונר כך, אונר לו ח"ו וני איבא ספיקא קני שניא?
 ח"ל אלו ואלו דצרי אלהים חיים; צצו ונלא ולא הקפיד כינא ונלא והקפיד:

טרים

אצאר גוף הענן אשר עליו קוצצ נאונר זה אקדים את הירוע, כי
 האונות נונין אותנו עבור זה, והרצה פערו את פיהם להלעיגו על דברי
 חכמים, כאלו לא ידעו את הכלל היסודי צכל חכונת החקירה שאי אפשר
 לנושא אחד צמני הפכים (דער גרונדענט) דעם ווידערטפלוכעט). והרונצונ'ן
 צספרו ירושלים הלין צעד חז"ל צדין ע"פ הכתוב זכרוה ח', אום הרציעי
 ולום החונישי. יהיה לשאון ולשנחה והאונת והשלוס אהצו, כלונר הכל תלמי
 צונן, ועת לצכות ועת לשחוק עת ללוס ועת להפך את האום לשאון, כי
 תכלית הכל הוא האונת והשלוס כפי אשר יחייצ השכל והונקום והזנן: —
 אפק חין צזה די צאר כי נחלוקת הלל ושנא היתה צגוף אחד צנושא אחד
 וצונן אחד? לפיכך ראוי שאצאר כך זה על אופן אחר, הנה ידוע כי השם
 צ"ה צרה את הפכים צכל ענין ד"נו העוני והעושר, החכונה והסכלות,
 האור והחושך, הלדיק והרשע, לונען טעל ודי הטיפוך, יהיה גודע וזיכר
 הטוב והנועיל; על ידי העוני ניכרת ונעלת העושר ועל ידי החושך ונעלת
 האור וכן הכל ואי אפשר לאדם להלדיק נפשו הסכלית ולונר השם צרה
 אותי להיות סבל לונען תודע ונעלת החכם, ואם בן אמי חפשי ורשות ניתן
 לי לעקוק צסכלות כל יוני חיי? זה אינו כי לעונת שמי הפכים אלה, נתן
 השם כח הצחירה, לכל איש ואיש להטיצ ונעשהו, ולצחור צנוצ ולנאוס
 צרע, כאשר יצאר צערך צחירה ח"ה. — וצאונת יכיר הונשכיל כי הגזרה
 והצחירה קותרת זאת את זאת, צכל זה שתיחן אונת ואלו דא"ח וכן לא
 יסתפק אדם מי עניית ועשירות ועצירתן את האדם גודעת קומו ושני הפכים
 אונת ונלד הנונלע.

דין

הנציה נעק כצר על ונשפט ונקולקל כזה, ואונר חצוק ח' ד' כי רשע
 ונכתיר את הלדיק על כן ילא ונשפט ונעוקל, כלונר ופני טע"י רשעת
 הרשע נודע ונעלת הלדיק וזה בחרו טעכתירו הרשע לפיכך יש לרשעים
 ונשפט ונעוקל להלנדק, וצאונת אינו כן לנושכיל צאונת:

וְהִגִּדָה כִּנּוּי סְפָרָה הַסָּס אֶת הַהִפְכִים כֵּן נִתֵּן רְשׁוֹת לְהַפְדָּךְ כָּל דְּבַר וְנִרְשַׁע אֶל
 זָכוֹר כְּאֵנוּר, ד"ו הַחֶרֶץ נוֹלִיחָה אֶת יְצוּלָה עַל פִּי קוֹל ד' זָכָח, וְחִין
 זָכָח זֶה לְצַרֵּר הַחֲטִיף וְלְדוֹקָס, וְלַעֲחָנַס, וְלַעֲשׂוֹתֵם קוֹנָח וְלַחַס, כִּי זֶה יַעֲשֶׂה
 הָאֵדָם וְשָׂכְלוּ אֲשֶׁר חָנָן אֲוֹתוֹ אֱלֹהִים, וְאֵס תִּשְׁאַל הַלֵּל הַעוֹשֶׂה כֵּן זְנוּלָכַת
 וְנִחְשַׁבְתָּ נַפְשׁוֹ וְשָׂכְלוּ עוֹבֵר עַל חוֹק הַטְּבַע? זֶה חִינּוּ כִּי כִנּוּי שֶׁעַל פִּי קוֹל ד'
 וְדָבָר פִּי הוֹנַחַת הַתְּצוּחָה, כֵּן עַל פִּי דָבָר ד' זְשָׂכְלֵ הָאֵדָם וְנִצְרָר וְגוֹמָר
 זְנוּלָכַתוֹ וְנֵה שְׁחִמְרָה הַטְּבַע, וְאֵס כֵּן חִין הָאֵדָם זְשָׂכְלוּ קוֹתָר וַעֲשֶׂה הַטְּבַע,
 כִּי אֵס הוּא נּוֹסִיף וְהוֹלֵךְ עַד וְנִקּוּס סִידוֹ וְנִגְעָת, זְאוּפֵן שְׁתּוֹכֵל לִיוֹר זְלָדָק
 אֶלּוּ וְאֶלּוּ הַטְּבַעִיּוֹת וְהַלֵּיּוֹדִים דְּבָרֵי אֱלֹהִים חִיִּים, כְּלִיוֹר עַנְיֵן הַחִיִּים יֵס לּוּ,
 עַל מְדֵי תְּמוּרָה וְחִילּוֹף קוֹלוֹת כְּאֶלּוּ, חִזּוֹק וְהַרְגֵּשׁ, לְחַלֵּק לְכָל דָּבָר כְּפִי כַח
 שֵׁל כֵּל אֶחָד וְאַחַד, וְזִזָּה תְּצוּחָה כֵּל הַצְּרִיחָה לְתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת הַאֲחֵרוֹת
 וְהַטְּבַעִיּוֹת זְקוּלוֹת שְׂנוֹת (הַמְּרֻמְּוִינֵי דוֹךְ פְּעַרְטִיעֲדַעְנֵי קִרְוָעָטַע). וְעַל
 דָּכָךְ זֶה יִסְדֵּר ד' זְחִכְנוֹת שְׁקִדְרֵי הַטְּבַע וְהַטְּבַעִיּוֹת יֵהִיוּ וְשׂוֹנִים וְעֵס לְעֵס,
 וְנִחְרָץ לְחָרֵץ כְּפִי תַכְנוֹת הַזּוֹנֵן הַנּוֹקוּס וְהַחֲוֹנֵה זְטַע; אֵע"פ שְׂכָל וְנִלְךְ
 נִחְתָּ ד' הוֹקָס עַל, וְכַפְלִי נִיִּם לִבּוֹ וְנִלְךְ זִיד ד'; זְכָכֵל זֹאת אֶלּוּ וְאֶלּוּ דְּבָרֵי
 ח' חִי ע"י חִלְפִיּוֹת כְּאֶלּה חוֹתֵךְ הַסָּס חִיִּים לְכָל חִי, כְּאֲשֶׁר אֶלּוּ וְנִצְרָכִין
 צוֹרָח נַפְשׁוֹת רְצוּת וְחִסְרוֹן לְהַחִיּוֹת זֶהִם נֶפֶשׁ כָּל חִי, כִּי כֵּן הִיא וְיִדַּת הַחִיִּים
 לְתַת לְכָל דָּבָר חִסְרוֹן, לְנוֹעַן יְרִגִּשׁ זְדַעַת וְתְּצוּחָה אֲוִפֵן הַשְּׁלֵמוֹת לְקִלֵּק
 הַחִסְרוֹן, וְיַדַע כָּל פְּעוּל כִּי ד' פְּעוּלָּו וְהוּא נוֹלִיחָהּ וְנִחוּסָךְ לְאוֹר (דַּעַי)
 גְּעוֹבְטֵטְבַע וְנִחוּסָטְוִיִּן)*. וְעַתָּה אֲחַזֵּר לָךְ הַדָּבָר יוֹתָר עַל פִּי וְשָׂלֵ: הִנֵּה כָּל לְצָחֵי
 סְנִיִּים אֲגוֹדִים וְנִקְשָׁרִים זֶה צוּה עַל יְדֵי שְׂנֵי כּוֹחוֹת וְתַנְגְּדוֹת, כַּח הַנּוֹשֵׁךְ
 וְכַח הַפּוֹרָח (וְנִלְיֵהוּ נִגְסִקִּרְפֵּט וּמִנְדֵּר פְּוִיֵּה קִרְמָטַע), וְע"י שְׂנֵי כּוֹחוֹת אֶלּוּ
 פּוֹנוּדִים וְנִתְכּוֹעִים כָּל עוֹלְמוֹת חִין וְנִסְפָּר זְאוּרֵי הַשְּׂנִיִּים וְלֵא יִפְּלוּ לְחָרֵץ,
 יַעֲךְ כִּי עַל פִּי וְנֵה שְׁנוֹשֵׁךְ כַּח הַנּוֹשֵׁךְ לֵד וְנִזְרַח לְנוֹשֵׁל, וְכַח הַפּוֹרָח לֵד
 וְנִעֲרַר, הִנֵּה יֵס כְּאֵן וְנִקְשָׁל שׁוֹה וְהַגְּלָל עוֹנוֹד וְנִתְכּוֹעַ תּוֹיֵד זְאוּלָּע וְלֵא
 יִנְטֵה לְגוֹרֵרֵי לֵא לְנוֹזַח וְלֵא לְנוֹעֲרַר; וְזוֹדַע ג' כִּי יִקּוֹד כַּח הַנּוֹשֵׁךְ הוּא
 זְכָכֵל גְּלָל זְנוֹרְכוֹ וְכַח הַפּוֹרָח הוּא זְקוֹ הַנּוֹקִיף, ד"ו הַשְּׂנוֹס עִס כָּל כּוֹכְבֵי
 לְכַת הוּא עוֹלָם אֶחָד וְהַשְּׂנוֹס עוֹנוֹדֵת זְאוּלָּע וְנִחוּסָכַת כָּל כּוֹכְבֵי לְכַת, וְכֵן
 גְּלָל הַחֶרֶץ תִּלְנוּ אֱלֵה, זְכָח הַנּוֹשֵׁךְ אֲשֶׁר שׁוֹכֵן זְקִרְצָה, זְאוּפֵן שְׂחָם תְּנוֹשׁוֹךְ
 קוֹ הַנּוֹקִיף קְצִיזְ הַשְּׂנוֹס עִס כָּל כּוֹכְבִים הַנְּלוּים עוֹנֵה יִתְנַוְעַעו כָּל גְּלָלִים
 זְעִיגוֹל שׁוֹה לְתַכְלִית הַקִּירוֹז אֶל הַחֲוֹלָע הִיא הַשְּׂנוֹס.

לְעוֹמֵת זֶה וְנִתְגַּדַּר כַּח הַפּוֹרָח לְהַרְחִיק כָּל הַגְּלָלִים וְנָן הַחֲוֹלָע זְכָכֵל
 חַחֲפֵר, וְזַעֲבָרֵר זֶה חִי אֲשֶׁר סִיגִיעוּ כָּל כּוֹכְבִים אֶל חֲוֹלָע
 הַשְּׂנוֹס זְקִירוֹז לֵה, וְנִפְּנֵי כַח הַפּוֹרָח וְחִי אֲשֶׁר סִי תִרְחָקוּ הַכּוֹכְבִים וְנֵה הַשְּׂנוֹס
 יוֹתָר וְנָן הַסִּיּוֹר יִפְּלוּ לְחָרֵץ וְנִפְּנֵי כַח הַנּוֹשֵׁךְ, וְלִכֵּן נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַתַּנְגְּדוֹת
 זֶה קִדֵּר הַטְּבַעִיּוֹת זְתַכְלִית כְּאֵה וְנִקּוֹדֵר יֵפֵה חֵף נַעִים זְנוֹרְחִי שְׁחִקִים, וְנִקְרָחַת
 * ד"ו ז' ג' סוֹבְרִים הַמְּחַרְרִים וְנָן הַמְּחַרְרִים שְׂמוֹחַ וְהוֹלֵךְ כְּבִדּוּ פְּנֵי הַחַב, וְנִפְּנֵי הַנּוֹשֵׁךְ וְהוֹלֵךְ
 זְכָח כ"א: דְּבָרֵי שְׂנִיִּים אֲוֹת, כִּי יֵס אֵדָם עַמּוֹסִיף שְׂכָל אֵס הוּא שְׂמוֹחַ נּוֹפֵן וְמוֹנוֹר עִס
 יִלְיֵי כִּנּוּיִם אֵדָם עַמּוֹסִיף שְׂכָל זְקוֹסֶפֶת דַּעַת זְלָא עֵינְיוֹ נּוֹף. — וְכֵן לְפַעְמוּים סוֹב זִיפֵה
 נַעֲקַת ז' עַם וְלַפְעִיִּים נַחַח ז' ע- (עֵיִן אֲוֹתָה) .

תנועה ונשוככלת ושלמה כזו תנועה ונרכזית (לענטרזאבענוועגונג). ואם תשאל
 נני ונוסף את השונם עלונה ונני ונתן כח צקדרי עולם הזה וְאֵינְנֵי־שִׁטְעֵן?
 הענה ותאמר, הנה יש צרקיע אלף אלפי ריצוא שונקים על דרך זה, והנה
 כוכבי שבת (ד"ח) פִּיקֶסֶטֶטֶרֶנֶע ינד לויטער וְאֵינְנֵי־שִׁטְעֵנֶע ביי חיים
 וזונענדיגע צאופן שכל עולמות אחוים וכרוכים זה בזה, צאין ונעלור ע"פ
 שני כוחות שאנחנו. ואם תשאל הלא זהכרח לנטרך לקיצה ראשית אחת,
 אשר תניע את הכלל הגדול הזה ונצלי שתנועע? אומר הקיצה הראשית
 שלכל עולמות הוא הצורה ית'.

מעתה הדבר ברור בשונם כי ככל הדברים האלה וככל החזיון הזה,
 תנולא צונחוקות הלל ושנאי לשם שונים, זה נוסף לכאן ללד
 האונלע לפי הדרך לדעתו להשיג תכלית התנועה צקדרי עולם הנוסף,
 וזה נוסף להלכה לאותו תכלית ונלד אחר, ונצין שניהם יתנועעו אף ישיגו
 דברי אלהים חיים, הוא הקדר הנונלע. כי נותך שזה אומר כך וזה אומר
 כך וזה השלישי ונכריע ילא האונת לאוניתו סנהדריין רפ"ג.

ומעתה תצין ונה שאנורה צת קול אלו ואלו דברי אלהים חיים והלכה
 כדברי צ"ה ואין זה קתירה; כי הצת קול*) כלומר רוצ חכני
 דור הכריעו שהלכה כצ"ה ונפני שנוחין ועלוצין הונם ונקדיעוים דברי צ"ה
 לדריהם, וא"כ ידעו צ"ה את דברי צ"ה שהם צאונת ונלד קיטתם דברי א"ח;
 אזל כונו שצטצע השכל הישר להטיצ ולהשלים ונה שחקרה הטצע, כן חכם
 אחרון ונטיצ ונשלים צקצרת נטייתו דברי הקודמים, צאופן שהכלל ונתנועע
 על קדר השלמות יתנועעו אף ישירו צקול נעיונת האחדות צשלונה, להנשך
 אל הנקודה האונלעית, הוא רועה אחד, אל אחד, שצראם ונתנסם להוליך
 צנוו הנחגת הצריות צדרך ארץ, ושצילי תורה לעולמים, ויצואר עוד א"ה
 צע' צית הלל.

ודנה כבר צארתי לך צערך אגדה שהאגדה נותנת תצלין לתורת ההלכה
 וננפרשת קודי הקצלה, ועתה אציא לך ראיה נאוננה על זה עד
 שתראה צעין פקוזה, כי כל ונה שצארתי לך להצנת צ"ק שאנורה אלו
 ואלו דא"ח בהלכה, ונצואר צאר היטצ צדרך הגדה גיטין ו' שהצאנו לנעלה.
 ולנוען צרר לך קוד זה אקדים לך ונה שהודו כל הנופרקים כי ענין זה פלגש
 צצצעה שנוסק צו הקצ"ה הוא קוד אשר ראוי לפרשו ואני אנסה.

אם תראה ותעיין צונלכים א' א' תנולא כי אציתר הבהן היה אוהב את
 אדוניו צן חגית ורלה שיונלך אדוכיהו צ"ח ולא שלונה צן צת שצע,
 צאחר שצצר שנה אציתר עם קיעתו לקרוא יחי הונלך אדוכיהו, צא הונצקר
 יונתן ואומר לכל הקרואים הפך ונונה שרלה אציתר הבהן, והוא כי דוד הונלך
 את שלונה. — והנה טעם אציתר הבהן שנואק צשלונה הוא פשוט ונפני
 שלא רלה שיונלך צן אשת הונלך אשר לקח הונלך צאיסור; אזל צכל זה

* עיין ירושלמי שבת פ"ו ה"ט ר' יונה ור' יוסה כשהלכו לנקר את החולה ר' אחא, אמרו כי יזול
 נחר בת קול שנועו אשה שאנורה להצרתה לא יכנה נכן של ישראל ונצואר אם כן שבת
 קול לאו דוקא ון השמים ונפשיסות יש לומר כי על ידי הויכות והשלפול נעשר דברי
 תורה חיים וקיימים.

וואת ד' היתה נקצה וכצר צחר ה' צאלנה כשיעת יונתן, וטעם הדצר כי
 ענין האיסור טעשה דוד הוא ונלד הילר והתשוקה אשר כצר נענש עליה,
 וענין הונלכות הוא דצר כללי נחוץ לקדר הכלל. וטודע ון הש"ס צרכות
 ס"א. שילר הרע נקרח צצו, ולהפך נגיעת ונלך צונלכות חצרו נקראת
 נימא יונת ל"ח: אין אדם נוגע צונה שנוכן לחצרו אפילו כונלל כיונא וע'
 צרכות ונ"ח ע"צ. פילגש בגצעה הוא נשל לתנועה צקירוצ וצריחוק פעם
 ונוסף פעם פורח ון הנוקום הנונולע כונו שהפלגש נתרחה ונעלה הקרוצ
 לה (רעפואימן מונד נטטרעקטימן), לפיכך אונר אליהו שהקצ"ה עוסק צפילגש
 בגצעה כלונר צענין קדרי התנועות וכוחות ונתנגדות. ואונר: אציתר צני
 כך אונר אדוכיהו יונלך ולא שלונה כדי לרחק את הנוקורצים צזרוע רשע;
 אצל יונתן צני כך אונר להונליך את שלונה ופני שהגיעה העת ואין ונלכות
 נוגעת צחצרתה אפילו כונלל כיונא. לפיכך אחר שאלו וני איכא ספיקא
 צשונים? השיצ אליהו: אלו ואלו דצרי א"ח: צצו ונלל ולא הקפיד, כלונר
 על דצר ונה שחטא דוד לא הקפיד השם, הגם כי אציתר צלדק אונר דצרו
 שחטא אצל י'רו גצר — אולם כיונא ונלל שנוגע אחד צהנהגת הכלל אשר
 לא לו הונלכות על זה הקפיד השם. — וצארו זאת יותר; אונר ר' יהודה צצו
 צאותו נוקום, כיונא צקערה כלונר ענין צצו צדוד הכוונת צנות, וענין כיונא
 הכוונה קערה, פרכסה — ואונרו עוד: צצו ונאיקותא כיונא סכנתא, כלונר
 החטא צנות הוא ונאום, אצל החטא צקדרי פרכס על הליצור, יש סכנה
 אם נצחר אחר שאינו הגון לונלכות.

תבין צזה לצחר הענין ונה שסוכו לו סם ונקודם: ר' אציתר שלח ונא"
 לצלל: צני אדם הצאים ונצל לא" קיינו צעלונס ויתנו את הילד
 צזונה וסילדה ונכרו צין, ורלה צזה לוננוע שיצאו תלונידים ונצל לא",
 והקשו עליו סם עד שאונרו ר' אציתר הוא גצרח דאסכים ונריה על ידו
 ונועשה הנ"ל, וקשה הלל אין לונדן ון אגדה? ועוד אדרצא ר' אציתר לא
 הסכים הקצ"ה עונו כי אס עם ר' יונתן? אצל ופני שידעו היטב תוכן
 הענין וקודו ורלו להוכיח שאסור לוננוע זכות ונווסל: אשר כצר זכה, ולכן
 אסור לוננוע את התלונידים ולקלר צזה זכות א" — לפיכך אונר ר' יוסף
 סם (אשר רלה צנוונשלת א" על צצב) ונאן כיונא לן דרצ אציתר צר סונכא
 הוא, צונה טשלח לרצ חקדא דגיטין הצאים ונצל אינס ונלריכים לונר צפני
 נכתב ופני שצצל חסוב כא"? ועוד הא חיהו ר' אציתר שלח לר' יהודה
 שגם הוא קוצר העולה ונצל לא" עוצר צעשה, צני אדם העולים ונסם
 לבאן ונקיינים צעלונס ויתנו את הילד כו' כלונר אין לקונך על אותם
 שונשדלים לדחות ארץ ישראל ונזכות הונשרה על צצל.

אליהו

כבר כהצתי לונעלה ע' אהיה ונתכונת אליהו, ואשר האונינו צו צעלי
 תורה טצע"פ ופה אוסיף עוד קלת לצחר ונה שונינו כי אליהו צא

לצאר דרכי תורה ולפשוט ספקותיה. הנה הז"ל אונרו עירובין נו"ג: ויש"מ
 שאין אליהו צא לא צערצ שצת ולא צערצ י"ט, ועעס ענין זה הוא ופני
 שהנולרים הנושאים האוניו כי הנושיה האוניתי הוא ישו אשר נידן צערצ
 שצת והיה אז ערצ יום עוצ של פסק, לעונות זה הוכרחו להתנגד — וגם
 רנוזו עס שנתוך שאין אליהו צא בשצת נוכח תחונין שיש איקור לייך חוץ
 לתחום, ויש איקור זה גם לנועלה וני נפחים צאיר, לפיכך אי אפשר שיצוא
 ונשיה צאחד בשצת, גם צזה רלו לרנוז שלא נעעה לצצנו להאנין צישו שקס
 ונן הנותים צאחד בשצת. ועעס הדצר כי ופני שהיה להס להלכה לנועה
 ונסיני שאין אליהו צא לא לקרצ ולא לרחק אלא לעשות שלום, שכאנר והשיצ
 לצ אצות על צנים ולצ צנים על אצותם (קוף עדיות), אם כן לא אפשר
 שהיה ישן הנושיה הנוקוה אשר צא אללו אליהו וליווהו כדצרי הנולרים, כי
 ידוע שהפך שנוחנות הנולרים נתגלע הריצ, ואנונה זו הרחיקה ונאוד לצ
 צנים ונאצותם ולצ אצות ונצנים כידוע, כי כל הנותנלרים ונן היהודים כצר
 נשכחו ונזרע אצרתם ונעורצים הנה צגוים, ולא הלליה ישו רק באונות
 לקרצן לתורת ישראל.

אפס

וזה שצחרו עס צעירובין לעקוק בשאלה: אם יש תחונין לנועלה
 ונעשרה ופשוט זאת ונאליהו ונשיה שאינם צאים בשצת ופני איקור
 תחונין הכוונה לדעתי, כי ונפער עשר הוא קיונן לעשר ספירות של פיטמגורוס
 ועשר ונעלות ונלחכים, וכן עשר נפחים של ארון, וחקרו אם כן אם יש
 תחום לשכל האדם לעלות ונרוניס חוץ ונגזולים אלו או לא, אם נאנר כר'
 יוקי קובה ה'. שלא ירדה השכינה ועולם רק לנועלה ונעשר, ולא עלו אליהו
 ונשה לנורם רק עד י', כלוונר שאי אפשר להציה השכל לנורוניס לנועלה
 ונן הונלחכים. וקונו זה על דין תחונין לנועה כדרכם צכל ונקום לדצר
 צמידה, יען כי השצת נוסד' לתועלת הנפש וחקירות השכל ונוחמת האדם
 צקשר העליון, כונאנורם נוצלת עולם הצא שצת. ולעונות זה ידעו שהחוקרום
 נוכת אריקטו יאונרו שגזול יש לשכל ואי אפשר לו להשיג צונה שלנועלה ונגלגל
 ירח הגם כי הונאוינים דעתם שנסנוות הלדיקים גנזות תחת כסא כבוד שצת
 קכ"צ ע"ג. — ועיין רנוצ"ס פ"צ וניקודי תורה שחשצ עשר ונעלות צונלחכים,
 וכנגדן חשצה הנוסנה כלים פ"א ונ"ו עשר קדושות, וצקוף קוטה עשר
 ונידות עד אליהו וצקובה ד' צ' ארון תשעה וכפורת נפחה הרי עשרה, צאופן
 שאליהו הוא גזול השגת השכל וכן הכפורת. —

והנה

ונדת אליהו הוא קיונן הצחינה שלעתיד יודעו האונות והשלום יחדו
 וזה אל—יה ולפיכך הוא פושט כל הספקות גם כי אונרו לא צנוים
 היא? יען כי "כרוצ"גלנו תעלונות אחרי זנון רצ, וכל השאלות והאצעות
 ופשוטו לאט לאט צהילוך הזנוים, הן צנוצעות והן צלינודיות והן צאלהיות,
 ולפיכך צא אליהו צנוקום ספק ונעון שנוכח צצ"ד כי קוף קוף יתראה לעולם
 וני הלדיק וני הרנואי ואליהו הוא גזול וקוף הספקות. — ועעס זה יש
 לו לאליהו פי שנים צרוחו בי ונלד אחד ונלרף הוא את צני לוי ונקרצ את
 הצריות לאונית האנונה, ונלד אחר הנה הוא ונקרצ את השכינה לנועה
 לצני אדם, כאשר נהג אליהו עם עוצדי הצעל שהוכיחם צנר רוחו על

נשותם אחרי הצעל והחזירם לאציהם שצטנוים, עד שהודו כי ד' הוא אלהים, ונולד אחר חזר ועען לפני הנוקם ואמר אתה הוא הסיבות את לצם אחרכית וצקם ונחילה וחסד וחכינה ונורם. לפיכך אמר אלישע לאליהו שיתן לו פי שנים ונרחו, כלומר להלך צויםרים עם צני אדם ועם ד' ולהשוות הנחלוקת שצין ונתגדים אלו (עיין עדיות שם אליהו צא להשוות הנחלוקת) יען אליהו הוא הנותוך שמים וארץ וקושר עליונים עם תחתונים. וזה שהשיצ אליהו לאלישע: אם תראה אותי לוקח ונאתך יהי לך כן ונלכים צ' צ' פי', הכוונה כי כונו האש הנועטה נכזה על ידי רוח חזק, ונהפוך הוא אם אש היא גדולה, אז תתצבה השלשצת ע"י הרוח והאוויר, כן אהבה פחותה וקלה נכצית ע"י הרחקת אהבים, אצל אהבה גדולה אדרצבה ונתגדלת יותר ויותר על ידי התקוה ונרחוק, לפיכך רוצו לו אליהו שאם תראה אותי לוקח ותרגיש האצדה הגדולה אז ונאתך יהיה לך כן פי שנים.

אליהו הוא סינון תחית הנותים להחזיר לצ' ישראל לאציהם שצטנוים, כמו שהי' צנהטל פוננוית עיין סוף קומה צונשנה, רוח הקודש ונציא לידי תה"ה ותה"ו צא על ידי אליהו זכור לטוב, כלומר ענין התחיה הוא דבר שאינו נושג צשכל הפשוט כאשר כתצ הרנוצ"ם, ורק דבר נסי וצרות הקודש אפשר להשיג נס כזה, וזה גופו ונה שאוונה ישראלית חוזרת לטוב אל ד' תמיד אחרי אשר קרו ונונו יוכיח כי רוח הקודש הוא השכינה שורה צ' ישראל ונדת אליהו ונחזרת הגלגל צכח הקדושה האוניתית. ויהי צ' אחרית היונים, אחרי אשר יסוצ הונלך ולך את צני לוי, וגם כל האוונות יעצירו רוח טוונאה ונן הארץ, אז צוא יצוא הנוצטר טוב, ויוליח הקצ"ה את החונה ונכרתיקה, להאיר שונס לרקה צכל הארץ, ויהיה הוא אחד וסונו אחד. וזה שנוו אשר יקראו לו אליהו ויין גמטט ווינט דער ונעהרע גמטט.

אלכסנדריא של מצרים אלאבארך באלכסנדריא

א צקם זה היה נקרא הנוכחיג והראש אשר הוקם על היהודים שצאלכסנדריא על ונלרים ועל כל היהודים שצארץ ונלרים וקירענע צ'ינוי צית שני. וחקרו חכונים גדולים על פירש שם זה עיין יקטט געטיטע דעם יודענטיהווס וונד יינע זעקטן ח"א ל' 353 וצהערה שם טוואריך, והוא ונציא דעת חכם, שהשם ונלא קן לו צונלת ונעבנו שפירושו ונס, ונכס, ונפני שהנושטל וזה הוכרח לגצות הנוקים ונאת צני ישראל. ויש שרלו לגזור שם זה וננס היפטרבוס, טוורה ציוני ונושל צונחו אחד, וצלשון חז"ל אפר בי. אצל לדעתי הקלושה ראוי להקדים שני ענינים אשר ונחם ילא לנו אור על ונצובה זו. האחד כודע כי הראש זה היה ונן ונשפחת הכהנים והיה צונקום כהן גדול. והשני כי לפי חקרן ידיעתי לא ידעתי שום ונקום צק"ם שקראו חז"ל לחכם ונן החכונים צתאר אבארך. ונלתי צונס טוונחו

אלכסנדריא

פ' שניני, נקרא ר' ישמעאל בן חנינע בהן גדול צירושלים, שהלך בשעת
 החרבן לנולדים למדינת קירענע ונהרג עם ע"פ הרומיים (כנאופר ציוקף
 לרומיים ונלחמות ו' ז' ז') בשם אצרך? ונפני זה נתתי אל לבי לדרוש
 על טעמו של דבר, ועלה לדעתי כי נפני שציוני אצותינו היה נקרא
 הגדול שביהודים צוללים שהוא יוסף הלדיק בשם אברך, לפיכך קראו
 את הכהן הגדול שהיה בקירענע ג"כ בתאר זה, ונזה נראה לי שהסם
 מלמעמדך הוא כמו בעצרי האברך כי ההצרה מל בעצרי הוא כמו ה"ח
 הידיעה בעצרי, והסם אברך גופו יכול להיות שהוא מורה כמו ציוני
 איפארך נושגל. ויתר נראה שהסם נורכב ונן אצ-ארך כלומר אצ-זקן
 ערפנארענער פֿעטער, ונפני כי בלשון יון מרבע הוא מורה על התחלה,
 והשרים נקראים מרפֿענטען כלומר ראשונים, כמו שבירושלמי נקראו
 יסדי כסאות לנשפט בשם ארבי, ובצבלי ערכאות. ונונה עם זה על
 הקדונוים צונן וצונעלה זקנים בקיאים צונעשה בראשית ויודעי עתים.
 ולדעתי עם ארבע ציוני נקורו בעצרי וקורי, כי בעצרי ארובה הוא
 תרופה להארך החיים, כמו תעלה ארובה, ובקורי ארכא זנן (לייט,
 דיער) ועיין עזרא ד' י"ד וערות ונלכא לא אריך לנא כלומר לא נאה לנו.
 וידוע כי הקמפֿעטען צוללים קוראים עוד היום את כהן גדול שלהם אבא

ובן הקורים, ונזה נראה לי קרא חסי את רצ בצבל אבא-אריכא
 חולין קל"ז ע"ב, ור' יוחנן בעם עליו נפני שהיה קוצר שהוא לנא כלומר
 אצא ארוך, אצל לדעתי נוצחא עם כי חסי דיער בלשון תורה ונקייה
 שלא כדעת ר' יוחנן, לפיכך גם זאת בין חסי לכבוד רצ לומר אצא-
 אריכא דער וויידיגע פֿעטער, נונס כמו אצ-ארך-אצרך. אכן נפני
 שבנולדים הראש שנקרא אל-אברך היה כהן, נראה הכוונה נפני שהכהן
 הוא ראשון לכל דבר שבקדושה לבדך ראשון, אם כן יש צה רונז מל אצרך-
 הונצרך וכן אצ-ארך האצ הקודם והראשון לכל דבר, ונה שהנשעתיקים
 העתיקו אל-אצרך נובכ ונלח יתכן שהוא על עם צרית ונלח. עכ"פ ונלח
 אצרך על יוסף וכוון היעב כי יוסף היה יודע העתים ונחמילתם ונכון
 א"כ לקראו אצאריך פֿעטער דער לייט, ונזה צא עם זה, לכל נסיא
 היהודים שבנולדים.

ב עיר ונמרופולין של ונלרים קנוכה לחוף ים התיכון אשר צכה אלכסנדר
 ונקדון הונלך הגדול כמו ת' שנים קודם חרבן בית שני ובספר ערך ונילין
 נודוצר נכצדות נעיר הזאת, נפי ספרים וסופרים ונה שהגידו חז"ל ונה
 שכתבו סופרי עניים וסופר וחכם עונו פילון היהודי; רק ונה שכתב עם
 כי העיר נצנתה ת"ל סנה קודם חרבן צ"ש צורחי טעות סופר הוא כי חי
 אפשר יען כי אלכסנדר הצונה העיר הזאת לא ונלך קודם ת'. וסנה לא
 הוכרתי להארך בענין זה זולתי צונה שנוגע לקבלת תורה שבע"פ וצונה
 שלא רשנו שאר סופרים קורחי הדורות נוראש על ספריהם.
 והוא כי צונגילת תענית פ"ג נוכר שקצנו אצותינו יו"ט צכ"ה צקיון

ונפני שצאותו יום איתננטלו* דינוסקאי (נווכסים) ויהודה וירושלים,
 כשצאו בני ישועאל לעורר על ישראל על הזכורה, וצאו ענוהם שתי
 ונשפחות רעות ונלרים וכנען, אור להם גציהה בן פסיקא שונר הצית
 לחכונים; אני אלך ואדון ענוהם הלך... ואנורו ישועאלים: כתוב צתורה
 ציום ההוא כרת ד' את הצרם צרית (צרמטית ט"ו) לאנור לרעד אתן
 את הארץ הזאת, ואנו ונזרעו של ישועאל בן הצרמס ונחלוק עונכם?
 הטיצ להם גציהה צ"פ כתוב צתורה ולצני הפלגטים אשר לאצרהם נתן
 הצרמס ונתנות טס ב"ה, וכתיב ויתן הצרמס את כל אשר לו ליחאק.
 ועוד צאו כנעניים ואנורו ארץ כנען שלנו הוא סבן כתוב צתורה ארץ
 כנען לגבולותיה (צוודבר ל"ד) אור להם גציהה צ"פ וכי יש גזר דין
 שונקלתו בטל וננקלתו קיים? הרי כתוב צתורה ארור כנען עצד עצדים
 יהיה לחציו! עצד שקנה נכסים עצד לנוי ונכסים לנוי? ועוד טיש לכס
 שנים הרצה שלח עצדתם אותנו, אור להם אלכסנדרוס, תשובה נלחת
 הטיצ אתכם, אם אתם ונחזירין תשובה הרי עוב, ואם לאו הרי אתם לו
 לעצדים. אנורו תן לנו זונן ג' יונים הלכו ולא ונלאו תשובה ניד הכיתו
 צתיהם כשהיו ונלאים שדותיהם כשהן זרועות, כרוניהם כשהן כעושות
 הלכו וצרחו להם, תנח אותו שנה טציעית היתה ועשו אותו יום עוב.
 טוב צאו ונלרים ואנורו ונתורתם אנו ונציאים רחיה שנאנור שנות כ' ושאלה
 אשה ונשכנתה כלי כסף וכו' ס' ריבוא אנשים ילאו ונאללנו כולם טעונים
 כסף וזה... אור להם גציהה צ"פ, כתוב צתורה ונווטצ בני ישראל
 אשר יטבו צונלרים שלטים שנה וד' ונאות שנה, ס' ריבוא היו אצותינו
 והעצידים צחונור וצלצנה צלל שבר, ראו כונה פעולתנו לכל יום שלע
 לכל אחד — יטבו פילוקופים וחטבו ולא הגיעו לנחת שנה עד שהיתה
 ונלרים שלמה הלכו ונטס צצוקת פנים. — אח"כ קופר שהכותים הלשינו,
 שהיהודים אינם ונניחים לנולך אלכסנדר לכנס לנוקדש, ואז הלך גציהה
 צ"פ והולך את הנוולך עד שהגיע לצית ק"ק, ואנור לו עד כאן יש לנו
 רשות ליכך ותו לא, אור לו הריני נכנס, ובשאלה אשה לך גציהה —
 אנורו לא אזו ונטס עד שהכישו נחם. בדונות ונעשיות אלה תנולא צצצלי
 קנחדרין ל"ו. ע"ס:

והנה כל ונשכיל יראה ויצין כי ונעשיות אלו צדרך ונלילה ואגדה גאנורו,
 ונוטעם זה לא הזכירום הקופרים החדשים כי אין לונדין ונן האגדה —
 חפס איך יתכן שישקרו צעיקר הדצר היינו בקציעת י"ט ציום ב"ה ניסן
 וע"כ יש צדצר ונונט? ונראה לי כי כל ונעשיות אס גם צונרחה האגדה
 הונה לצועים, צכל זאת יש צהם תוך ואחוריים והדצר כך היא: ידוע
 וניוקף הכהן ושאר קפרים כי אלכסנדר ונוקדון צנכשו לארלות הונזרח לא
 קצלו אותו לא הכנעניים, ולא הישועאלים, ולא הונלריים, ולא הכותים

* עיין גרעעץ ח"ה צהערות ל' 476 שהוא ונפרש צטוב טעם שזה היום היא נקוף צית טני
 שגורשו ונוכסי הרונים וירושלים ודינוסקאי ונוכסים ἀμαρτωλοί וא"כ אין לזה העיין
 יחוס כלל עם אלכסנדריא, אבל וני שהרכיב טני דברים אלו, נודאי טנע עיין דונר
 מאלכסנדריא וע"כ ציארתי זה קלת.

צבר פנים יפות רק אחרי אשר הכביד הכובץ הגדול והגבור הזה עול
הנולחונה עליהם, אז נכנעו וירדו פלאים, כי ציד חזקה ונלך עליהם
ונלך אלכסנדר, זולתי היהודים שבארץ ישראל, אשר שונעו לקול שונעון
הלדיק, ילאו לקראת הגיבור הזה וקצבו אותו צפנים להוצות, לפיכך
ונלאו חן צעיני הונלך, ועשה להם הונלך טובות גדולות, וסטה להם חסד
יותר ונלכל העוים אשר צחרצ ילא לקראתם, ולא עוד אלא שנענה להם
הונלך, לבל יטרכו היהודים שבח"י לתת ונקים צננה השציעית שהיא
שנת השנויעה וסצת הארץ. — ואחר שצנה אלכסנדר את עיר אלכסנדריא
היו הונלריים והישונעלים ונוואכים לתת לצני היהודים נוטצ ונוספט אזרחי
ארץ צתוכס אצל הונלך לזה ויעוויד להם ונושיעים, באופן שנלאו ישראל
נגד רשעי וולרים בנוצחר ציוסף לרוויים כ"ז ונלחנות קפר צ' ק' י"ח,
ז' קורות ס' י"א ח' :

ותיה יום הנילחון ציום כ"ה לקיון ואז עשו י"ט ונוני אז ישבו יהודים
רבים צאלכסנדריא וצכל נודינות וולרים. — ועל ונה שהטה הונלך חקרו
גם על שנה השציעית אונר צעל ונגילת תענית אותה שנה שציעית היתה,
כי לכותים לא השנויעי הונקים רק לישראל צשנויעה שלהם. והנה כל
הונעשה נעשה צתחילת ונלכותו של אלכסנדר כי עד יוניו היו כל היהודים
שבח"י תחת שצט הפרסיים, אצל על ידי הנילחון של אלכסנדר על
הפרסיים צונלחונה הגדולה, ונוילא נכנכו היהודים תחת שצט ונלכותו,
והתחילו להסתהג צונדות היונים לכצוד הונלך החדש ואין ספק שנוכח
החן שונלאו היהודים צעיני אלכסנדר היוני תלנודו של אריסטו, החל אז
(צצנת ט"פ*) קודם צרצן צ"ש אחר שצנווד צית שני ערך ונאתים שנה תחת
הפרסיים) רוח חכנות היונים לנוסק צין היהודים וואותם שצצו צאלכסנדריא,
דצרו יוכית ונקראו העולניסטען, וליניסטען צתלנוד. — ואז ציוני שונעון
הלדיק כהן הגדול אז ידוע לדעת יוסף החלו היהודים צונלרים לתרגם
התורה צלשון יוכית לפי הכרח הזונן. ועיין ערך אנשי כנסת הגדולה, ועיין
יוסף לרוויים צונלחנות שם שקרא אלכסנדר את היהודים צסם ונולעדמני
כאלו היו יונים ונוט. ועיין יוסף קורות י"ג ד' שנלאו יהודים על הכותים
סרק צירושלים היא קדושה ולא צחר גריזים ונילוח זה ונאחר הרצה.
אחרי הקדונה זו נצוא לצחר ענין נצוך ונאוד צתרגום התורה ללשון יוכית
הנויחס לשצעים אשר כפי הנוסופר צונאחר עינים צראש ונפי חכס יוכי
ציריסטענס, סלה הונלך פטנולוענוס פהילנדרענוס ונוספחת למגי
לאלעזר הכהן (עיין יוסף לקורות ס"צ צ') אחי שונעון הלדיק ששיוט אחר
שונעון שישלח לו ונעתיקי תורה ללשון יוכית, ושלח לו ע"צ זקנים והכניסם
לאי אחת סנווך לאלכסנדריא, כל אחד לחדר וניואד וכולס הסכינו
לתרגם צאופן אחד ועיין ונגילה ט' ע"א. וננה נקרא תרגום היוני צסם
סצעים Septuaginta. והנה האחרונים חקרו דצד זה הרצה והעלו
צונלות הציקורת סכל זה סקר עיין גרעטן ח"ה לך 477 וכו' שהציא
כונס ראיות שהעתקה לא היתה ציוני תלנוי (פטנולוענוס) פהילנדרענוס
כי חס ציוני תלנוי פהילנעטער, וא"כ לא החלה העתקה ט"ע קודם

החרצן, כי אם לבל היותר שני ונאות ועשרים שנה קודם החרצן ציוני
 אריקטובול חכם יהודי הנזכר השונגלים צ' א', והוא היה חציב נאלד
 לנוכך תלמי פילומפטור, והתחיל חכם יהודי זה להעתיק התורה, וגם
 נולך זה נתן רשות לחוביו צן שנעוץ לצנות היכל גדול שנקרא צפי חז"ל
 בית חוביו (ע"ן ערך זה) בשנת ר"ל קודם חרצן צנוקום רחצ ידי, אשר
 ונתחילה היתה שם העיר העליוןפחלים ומנענשטטודט והיא ארץ גושן
 ש"צבו שם אבותינו ונקדם. וכתרלה הנוכך לתת רשות לצנין זה ונפני
 שהראה חוביו כצואת ישעיה "ע ע' ציום שהוא יסיו חונש ערים צארץ
 ונלרים ונדצרות שפת כנען עיר החרס יאנור לאחת.

ונסתייע החכם גרעטן לשיטתו ונוה שנוצאר צונס' סופרים א' ז'
 ונעשה צחונשה זקנים סכתצו את התורה יוכית, והיה היום קשה לישראל
 כיום שנעשה צו העגל, שלא היתה התורה יכולה להתרגם כל לורכה,
 ודעת החכם הנ"ל כדעת הרב החכם פֶרמנקל נ"י (פֶרמטטודיען) סזכרו
 חונשה זקנים כנגד חונשה חונשי תורה אזל צונה שאנור פֶרמנקעל שהעשתקה
 נעשית על פי ונפורגון לאטי לאטי, לא הסכים עמו — וע"ן עוד קוף
 ונגילת תענית ציוני תלמי הנוכך ככתצה התורה יוכית וצא חושך לעולם
 ג' יוים.

והנה החכם הנ"ל קואל לעלונו א"כ לנוה כתצ ידידיה האלכסנדררי
 (ח"י נושה ח"צ, ק"נו) שעוד צזוננו הלכו יהודים צכל שנה ציום שנגנורה
 העתקה על ידי שצעים לאי פֶרמטט סנווך לאלכסנדריא לחוג חג זה,
 לזכר השנחה על דבר התרגום היוני ונפי ע' איש? ואנור החכם להוכיח
 וזה רק שנוסקרה ההעשתקה ציום ידוע לנוכך אזל לא ע"פ ע' איש. —
 אפס לדעתי קשה ונאלד לקבל דעה זו שנוכין השצעים צתרגום יוני הוא
 אפס ואין, וכל השינוים שקיננו כפי הגנורא ונגילה ע' ג"כ שקר ולקוא
 לרף לורף לצקר ענין זה? לכן נראה לי הדבר צדרך זה: הנה כצר שאלו
 חכמי זוננו ונדוע לא כשנע קול רעש והמנולה צהעשתקה התורה ללשון
 ארנוי ציוני עזרא, ואדרצה כל העם הסכיננו צתרגום ארנוי צאין פולס
 פה ונונפלף; וצחסף צתרגום יוכי קול ענות חלופה אלו שונעים ונלד
 אחד, שהרי צא חושך ג' יוים לעולם, והיום היה קשה כיום שנעשה צו
 העגל; ונלד אחר קול ענות גצורה כי שנוחו ונאלד כשנחה צקליר לצקות
 העתקה יוכית, ועושים צו רישוניים וצכרובות הרצה לחוג את יום התשלום
 צכל שנה ושנה, וליחס כל זה לשצעים שלוחים, איכבה כוכל ונעשה
 הסכונה צין הקולות והחווירות שהשתרגו על לוארנו לסתור ולל לצמות?
 וכראה צרור כי ציוני תרגום ארנוי היו כל ישראל קול אחד ונפני תכרת
 הזנן לתרגם התורה ארנוי, וען כי לשון ארנוי קרוב ללשון תורה באשר
 אנורו פֶרמטט פ"ז: שונפי כן הגלה השם ישראל לצצל ונפני שקרוב לשונם
 ללשון תורה, ועוד שהתורת והנציאים והכתובים חלקו כצוד ללשון ארנוי
 כנוצאר צ"ק פ"צ וצוודרשים, ועוד כי אדם הראשון צלשון ארנוי סיפר
 כלוור שצכי אדם הראשונים דצרו ללשון זה. הנה ההעשית והיה היום
 כדי לצרר דבר זה יותר נשיונה עין על דורות שלפנינו: ידוע

לכל החיים איך ציוני החכם הגדול רנוצ'ן אשר העתיק התורה ללשון
 אשכנז נתרעשו אמות הקעפיים וכל רצנים ונרחוק ונקרוב קונו נד אחד,
 ועמדו לקראת נשק אחים ונלחנות ונלוח לוננוע תרגום אשכנזי זה ונצתי
 קפר היהודים, ולנוה זה הלח בצר היתה התורה ונתורגמה ללשון אשכנז
 צעד הנשים (דייטט חוונט) יותר ונצ' ונאית שנים, ולנוה א"כ שקטנו ונחו
 כל העם עם הגדולים צטעה שתרגמו ללעגי לשון, ונניחו בתרגום רנוצ'ן
 אשר תרגם ללשון לח וצרור, והלח כגונר הדין ש"ע אורח חיים ס"ז שני
 שקורא ק"ט ללשון אחרת לריך לזטח ללשון זה צדרך לח ועיהור? אולפ
 טעונח דונלחח היא כך: כל תרגום אשר ונתרגם התורה כפי הלשון הנודוצר
 באוונה ללח דקדוק החכונה, וכללי ונדע, כך לפרש פירוש הנזילות להנוון
 עם, היא ונפוצח לשונורי תורה, כי לח אפשר צזה שום יוהרר ונטייה
 ונדרכי תורה; אדרצה כל העם ונקלה יחפון לדעת כל ונלות התורה ללשון
 הנוורגל, ולפיכך לתרגם הישן ונלח הדרור קן לו שנעשה רק לתכלית זה,
 ונצלי השגיה על כללי דקדוק וחכונות לשון אשכנז; אצל הרנוצ'ן שתרגם
 כפי חכונות לשון אשכנז, ודקדק לזחר כל דבר ע"פ כללי ונדע וחכונה,
 ירחו חכוני הזנון פן ע"י זה יהיו נערי ישראל נגררים יותר ללשון ולחכונה
 האשכנזית ונלח ונקרא קודש, לכן נהוה כל רעש הזה — וכן צזוננו
 ראינו איך קנחו הנוקנאים קנחת ד' לזלות לעורר על הנותרגוין הנועתיקים
 דצרי תורה לפענוים נגד הקבלה, ופותרים ד"ו וירקה צפניו ונונש
 ולח באשר ונקוצל אללנו צווענווד היצם, ונחלוקה זו בצר ונוצחת צו"ת
 פ"ד נגד הלדוקים ככל החיזיון הזה נעשה ונשנוע ציונים קדונוים: צטעה
 שהלכו בני גולה לזבל וקצו עם עזרח ידעו כל חכונים ונונהיגים, כי כל
 הנועתיקים צטפה ארונית לז אחד להם לאציהם טצטנוים, וכי רק הכרח
 הזנון הוה, לזחר להנוון פירוש הנולות כפי אשר ישנועו איש טפת רעהו
 באין שום הערה צחכונות לשון ארוני רק להצין הנוקרא, וזה ונלח חן צעיני
 כל הרואים וכל השוועים ולכן לתרגום כזה קדוש יאונרו לו; כי לח ביון
 הנועתיק ללנוד חכונות לשון ארוני רק ללנוד חכונות התורה ללשון עצרי.
 אצל הנועתיקים שהחלו להעתיק צערי ונלרים וצעיר אלכסנדריא ללשון
 יוני, רוח אחרת היתה אחת כי בונו צודאי, טאותם יהודים הצאים ונארץ
 ישראל להתגורר צאלכסנדריא, ואינם יודעים לדצר רק לשון עצרי וארוני
 הנוה ילנודו נוכח העתקת התורה חכונות לשון יונית, כאשר יכונו צזוננו
 להרגיל הנערים צטפה צרורה אשכנזית על ידי העתקת התורה אשכנזית,
 וצזה טתים רעות עשו נגד היהודים; האחת כי נראה באלו ירלו להרחיק
 היהודים ונעפה העצרות אל טפת אחרת יונית, והטנית כי ונפני טלשון
 יונית היתה אז ונדוצרת צין חכונים גדולים צחקירה, וצונדעות טצציות
 ולינוודיות, והחל רוח חכונות יונית לפעם צונחנה העצרים על דרך הזרות,
 באופן שהטתדלו לזחר הכתובים נגד דין הנוקוצל רק על דרך הנוקבים
 עם חכונות היונים; ואז ונונילח גם הנוכטלה הזחת צלה לרגל החוקרים
 לפרש התורה צחקס טיטת אטלטון צדצר הלנונוקס ודינויורה העזרים
 והנוונלעים צין ישראל לאציהם טצטנוים, ושחר דצרים צלתי ונוכטרים

עד שכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים כי אש זרה הקריצו על
 נוצח ד' וכאשר באונת ניכר צקוף שראש דבריהם לא לשם ליעוד התורה
 נתכוונו, וקופס נזוכיה על תחילתם, כי באונת נשתקע צאורך היונים
 לשון הנוקרא ושפה העבריה לגורי באנטי אלכסנדריא, ולא הזינו שום
 ונלה עברית, ואפילו ידידיה האלכסנדרי החכם היותר גדול ציניהם לא
 דע לפרש לשון הנוקרא, אף קלת ונונו, ולפיכך צלתי ספק נתחלקו
 ישראל הצאים לאלכסנדריא ויד צתחילת ונוולכת היונים לשת ונחנות
 באשר היא היום; האחת לעקה נור ואזוי שהנערים לא ידעו שפה הקדושה
 ע"ה הרגל בלשון יוני כאשר היא היום, שופני ההרגל בלשון צרורה
 באשכנזי ונשליכים הנערים את גוף הנוקרא אחר גיוס, ואשר ונתחילה
 היה צעזעורם ללמוד שפה זו ונתוך החונש, לזקוף היה צעזעורם להפריעם
 ולהרחיקם ונלשון אבותם. —

והנחנה השנית אשר בוונה באונת ללמוד לצני יהודה וישראל קשת רוח
 היונים שנחו ונאוד על העתקה. — ולפיכך הוכרחו הנוריצים והנודיינים
 זה עם זה להציא דברי ריבות לפני כסאות לנשפט, וצלתי ספק הקול
 כשנוע צבית הנולך תלנוי פִּינְוֹדְעוֹפֹס שְהוּא היה אוחז יהודים בנוצח
 ציוסף טס באופן שהתכהג ועשה זה הנולך בחכונה, לצרר וללצן ענין זה
 על פי סנהדרין. וידענו באונת כי ישבו צעיר אלכסנדריא שצעים אש
 צתורת סנהדרין (קובה כ"א:); ולדעתי החל ונחה זה ונינים קדמונים
 באשר נהיה זאת צרלון הנולך ליקד הצורת חכונים שופטים כל ונשפט
 צענינים הנוגעים לאונות ישראל. וכן הוכרחו ליטז כל אחד לצדו ולצוא
 א"כ על הנוצחן על ידי הסבנות כולם כי טוצ פתקן; כי אלו היו יושבים
 יחד אז אפשר לעס לעורר תלוכה ולוונר כי ונפני ישיצתם באחת הסבינו
 כולם פה אחד לעשות גונר וסוף לנחלוקה ולא בדין פתרו והעתיקו; אצל
 ונפני שנפרדו אש ונעל אחיו האוניו כי יד ה' הסצה זאת וצודאי על
 כולם רוח ונונרום יחלוק, להראות הדרך היותר ונכוון אל הקצלה. וצעצור
 זה נעשה שלום צוורוניים, כי הכל יודו והכל ישצחו את ונה שנעשה
 ונגונר על פי צ"ד הגדול של ישראל צדרך נס ופלא. ולפיכך קצעו כל
 ישראל צהקם אחד אותו יום לשון ולסונחה. וצעצור זה באונת כנולאו
 צהעתקת השצעים כונה דצרים ע"פ קבלת תורה שצע"פ ד"ו ונקרצ צעל
 הצית אל אלהים שונות כ"צ ז' לשצועה, וכן הרצה. גם אותם דצרים
 הנוצחים ווגילה ט'. צלתי ספק היתה ונחלוקת עליהם צקרצ ישראל,
 ד"ו תחת צראשית צרא אלהים תרגונו אלהים צרא צראשית וכ' רש"י
 כפי שלא יאונרו שתי רשויות יש* ולדעתי יכון הדצר יותר אש נעורר

* עד אפשר נאוד ונפני שאריטנו לימד כי הזמן צהכרם הוא ניקדם נאוד ואין לו תחילה כי
 לא יתכן ראשית אלא אחר שכבר יש זמן, וא"כ שהזמן קדמון צהכרם הנניע שהוא גורם
 ונפטר הזמן, קדמון, כי ע"י התנועה ונתהום הזמן. ולזה העתיקו אלהים צרא צראשית
 ולא צראשית צרא אלהים דמשמע שיש ראשית ונעלמו ועל כרחק הזמן קודם, אצל אש נאור
 אלהים צרא צראשית יש לוונר כמו שאוונר רלצ"ג צקוף ספר ונלחנות שאפשר להזמן להיות
 נחודש כי אלהים צראו צראשית.

בי על פי טענת הפילוסופי' של ראשוני חכמי יונים היה ראשית העולם
 תוהו וזוהו (כִּמְיוֹס) יען כן לימדו לתינוקת צצתי ספר ציוני עפיקור החוקר
 ונתחילה היה כִּמְיוֹס, כלכל וברצוציא הכל ביחד, ונתוך תוהו זה נולדו
 אלהים (דיו גִּמְטטער ינד וויס דעס כִּמְיוֹס הערפֿערגעגנגען) כנוספר
 צספרי ונשליהם. והטוֹצִים צשהם אונרו טונן הוֹיִס נעשה הכל, או נרוח,
 או נחש, או ע"י חלקים דקים וְטִמְיוֹען צלי טוס פועל יחד. ונווילח
 ונלאו היהודים ג"כ ונקוס לטעות, ונונה שכתוב צראשית צרא אלהים
 באלו הראשית היה תחילה וקודם לאלהים על דרך היונים. בגלל הדבר
 הזה דברו חכמי קנהדרין לפרט צהפך, אלהים צרא את הצראשית כלומר
 את התוהו וזוהו. — גם השכילו לתרגם ארנצת לעירת רגלים לכבוד
 הנוֹלך שהוא ון נשפחת וְיָגִי וְיִמְיוֹס היא ארנצת צלשון יוני. ע' אונקלס
 אות ח'. ונה שאונרו צונס' סופרים חונטה זקנים תרגונו את התורה
 לדעתו כוונו צזה על חונט ערים ונדצרות שפת כנען אשר הצחנו לנועלה
 והולך כל זקן צעירו לתרגם עצור הילדים והנון אכסים וגסים וטף;
 לפיכך היה דבר זה לער גדול ונתחילה כיום שנעשה צו העגל, כי היה
 חשק עצודה זרה וכפירה צאלהי אצרהס ילחק ויעקב צצרא הכל יס ואלך
 כדאונרן. ולכן היה חושך צעולם ג' יונים כי חשכו עיני ישראל ונראות
 תורת אונת ויראו לנפסס כי העולם חוזר לתוהו וזוהו כטיעת היונים.
 אזל אחר אשר הוכיחו צין טניהס לצבר הדבר ע"פ יציצת קנהדרין ע"צ
 איס ונירושלים טטלח אלעזר לתכלית זה, אז יראה הארץ וסקטה, ונלאו
 ולהלכה נקצעת יציצת קנהדרין צאלכסנדריא צתונידות על כל דצרי ריצות
 צצערי ישראל. צאופן טגס ונארץ ישראל נכו לשס הרצה חכמים ציוני
 הלער והסכנה כונו טונעון צן טטה ונפני רדיפת ינאי הנוֹלך ור' יהושעי
 צן פרחיה ועוד חכמים גדולים. וציוני וְיִמְיוֹס כלך לשס חוכיו לצנות
 ונקדס כתצנית הנוקדס צצירושלים כדי להליכ הפלטה לשארית ישראל
 וקדושו ונאת הנרשיע הזה, והיה נעשה זה ק"נ טנים אחרי העתקה
 ולא היה הנוֹלך תלנוי פֿיִלְיוֹעטטור נותן רשות לצנות ונעס הכתוב ציטעי'
 אשר צהכרח צבר היה ונורגס צלשון יוני, כי לולא זאת איך אפשר שקונך
 הנוֹלך על דצרי יטעיה אשר נכתבו צלשון עברי ולא הצין ונזה כלום?
 ועוד למה יקנווד הנוֹלך כלל על דצרי הנציא היהודי צנוקוס אשר לא
 יאנוינו כי אס לנציאים ונאווות עולם? צהכרח לריכים אנו לוונר כי
 חוכיו הוכיח וצירר לעיני הנוֹלך, כי יטעיה נציא גדול ואנתי היה, ועל
 ידי ונה הוכיח זה? צנוה טנתאונתה ונקודס, לנוֹלך זה נצואתו של יטעיה
 אשר ניצא כי חונטה ערים ידברו צארץ ונלרים שפת כנען, וכה נתאונת
 הדבר ונאלכסנדר ולהלכה, והוא יטעיה ניצא ג"כ צאותו טעה עיר החרס
 יאונר לאחת ולכן צקס חוכיו: כונו שכתאונתה הנצואה צנידון החונט ערים,
 תת אונת ג"כ על ידי הנוֹלך הכתוב עיר החרס יאונר לאחת ויותן רשות
 לצנות צעיר החרס את הנוקדס, כי העיר נקראת עיר החרס וְיִמְיוֹעטטטטט
 העוֹלָמִיִּים ע"ס עצודת השונט קנהגו טס, ויאצה חוכיו לדבר על לב
 הנוֹלך כי טונט ונוגן ד' לצאות ויצנה ונקדס לשונט לרקס היא צנין אריאל

(יחזוב) כי השונק נעצדת צתאח ארית צונלרים באחר אצאר ערך צית חוכיו, וקינון הנוקדש ציהודה הוא גור ארית וצנין אריאל (נידות צקוף) אר ונלאחריו רחצ ונלפניו צתאר קרני שונק ונלפניה. ולכן אונרו חז"ל צית חוכיו ע"א היא ונחות ק"ט, ועיר החרס צלונת היא עיר החרס שהורסת אונוכה עהורה.

על כל פנים ונצואר וזה שעוד ונינו אלעזר כה"ג החלה העתקת השצעים על כל תכ"ד ונתפרסמה עצור כן לנודי ציוני ונלך תלמי ציוני ונעטמר ק"ן שנים אחר זה. ונהה שנוציה החכם גרעטן רחית סס כי אריסטוצולוס היהודי הוסיף לנלך זה העתקת התורה ונונו? אין זה רחית כי צקל אפטר שונפני שכל חכם וחכם תרגם אז ספרי יהודים צלשון יוני צקגנון שלו, באחר ונתנהגים היום הנועתיקים לפיכך עשה גם אריסטוצולוס העתקה חדשה גם כי צצר היתה נודעת העתקה יסנה ע"פ שצעים צלופן האונר. — גם ונה שכתב חכם אחד ד"ר פרענקעץ ינחברוך I ח"צ ערך קניכה סציוני רצי אליעזר צן חרקוס היתה העתקה ע"פ סדר הדורות והציה וזה רחית שנהגו צתאר רצי ציוני אלעזר כהן גדול? הוא טעות כי צלונת ר' אליעזר צן חרקוס היה ציוני. החרצן כונצואר צחיתה רצתי פ' צלע ד' ע"ס, ועוד כי צללו הכי נפל לפעונים כינוי רצי לראשונים והטעות נעשה לדעתי ונפני סס חרקוס להורות על עיר החרס צונלרים רחיו כן. — כללו של דבר כי לדעתי יצית העתקת השצעים היתה הנוחלוקת ציהודי אלכסנדריא עצור הסכנות התרגום עם ונקורת תורה שצע"פ צראחית יוני חוכים, והוכרה הנושקל לפטר הדבר על ידי ע"צ איס כוננין הסנהדרין ונאלו ולהלכה נקבעת יסיה זו צונלרים על כל דצרי ריצות צפערי יהודים, צלופן סקיפור קדנוכינו יס לו ונקוס, והוא ונוכרה כי אס לא כן, לונה צחר הנולך דוקא צע"צ זקנים ולא פחות ויותר? אין זה רק כדי לשפוט שפוט ועיין ערכים הצחים וציחוד אונקלק ואנסי כה"ג:

אלקולאון בן הדימה

במדרש שיר רצה פ' יסקני ונוצא צסס רצקן: הדיבור עלונו היה חוזר על כל אחד ואחד וניסראל ואונר כך וכך ונלות יס צי, כך וכך גזרות, כך וכך שונקין ודיכין יס צי ונקוצלמי עליך, באלקולאון בן הדימה. וכן על הכתוב תורי זהב נעשה לך עם נקודות הסקף: תורי זהב, זה התורה שלונד אלקולאון. צדעתו של הקצ"ה, עם נקודות הסקף רצ כהנא אונר אלו האותיות ר' אחא אונר אלו התיצות. דבר אחר תורי זהב זה הכתב עם נקודות הסקף זה כן הסרגל. והנה הרצה דצרים כאונרו לפטר ונה זה אלקולאון צן הדימה? ואונר צעל ערך ניילין צעכך זה להגיה נרמקולון ונעטיחט Oraculum Manteima כלונר כציאות צלשון רוני (Oraculum) וצלשון יוני manteima. ונה קשה כי תרתי לונה לי? ועוד אונר הגאון הזה כי ונודרש זה ונצורר סציוניהם לא היו עוד נקודות שלנו השונות צכתצי קודש

אלקולאון בן הדימה

כי אם כן הנוקם שדרשו תורי זהו זה הכתב, ונקודות הכסף זה הסרגל ע"ז
 יותר היה להם לפתור נקודות, נקודות נונש כלומר נקודות שלנו לנקרא
 התנועות — וגם זה כתבו כבר החכמים לוכן וסד"ל כנזכר שם בקוף ספר,
 לכן לדעתנו לא יתכן כלל הוכחה זו כי (א) אם גם נודה שלא נהגו עוד
 נקודות שלנו הלא ספרי פ' בהעלתך נזכר וזונחות פ"ה: ופקקי תוק' שם
 שעזרל נקד כונה אותיות, ועיין צ"נ פ"ז. וסנהדרין ג"ד ופקחים ל"ג: ז"ר
 ק"ח וס"ג, וז"ב ס"ז אפשר לפתור לשון נקודות על נקודות שנקד עזרל?
 ועוד הכתב והסרגל נוהגים צכתצת ספר תורה לקרות זו צליצור, אבל
 נקודות שלנו לא צאו ועולם לתוך ספר תורה אם גם היו להם לנוקשה
 צפאר כתצים וספרים. ועתה ראוי לדרוש לשון נקודות שצפיר השירים על
 הסרגל הנחוג צספר תורה אבל לא על הנקודות? ועוד אותיות של זה
 פקולות צס"ת? אולם אותיות ענין זה צכלל נראה לצאר על דרך אחד והוא:
 נודע לכל קורא צספרי עניים שהקדמונים צאונות יתקו לימוד הכתב והלשון
 וכל החכמות אל איש אחד ששנו הערונעס או טויע ואלערו קזה הערונעס הוא
 צן חלילה אחת שנקראת אפי"ע (ארץ) ונקרא ג"כ הערונעס קיליאוס Cyllius
 (עיין פֿונקט) ע"ס ונקונו Cyllene וצדצרו חז"ל מר = קוליס ק' כונו ל'
 לחוב. והערונעס זה צעלונו נקרא ג"כ ונערקור, חליל הקוחרים והגנצים,
 ואנורו חכוני נולדים צטענוו של דצר כי עניני הדיצור צחכונה נולדו ע"
 הקוחרים החזרים ונעיר לעיר ונוסעים צתוך יונים ונחרות, נודצרות וערות
 לנורחקים צרלוו וקוצ, צאופן שהנודות והנודעות וכל ננוקיות עם הכתב
 והטצת השפה צדיצור וחדות, כל זה נשתלם צרוצ היניים על ידי הסכננים
 קוחרים ציר צארלות הרצה, סגלגלו כל הדברים לכל קלוי ארץ וזה נקרא צפי
 הנוליים הערונעס או ונערקור מר = צור ק' כונו ל' וקיליאוס. ונקרא גם
 Uar להורות שהוא שורש החכונה צאופן שנוכל לגרוס או אר = קולואן או
 אל = קוליאן יען כי אל הוא לדיעה לפעניים כונו צערצן, וצצבת קנ"ז
 אנורו על כוכב ונערקור שהוא ספאל דחונה כאשר הוא ג"כ צספרי הרונים
 (ע' ערך אותות השנים) כלומר שהוא יודע כל חכונת השנים והארץ —
ודע עוד כי לאיש הערונעס זה יהיה צן אדם או רוח, או כלל צני אדם
 כולו, יתקו הקדמונים חכונת ונעשה הזה צנונכת הפשוט ונקראת
 גולילת חכונה די לעשות ונחוסת וצרגל זה צטהור: אצן חכונים (דער טטין
 דער ווייטן) אשר הנוליא לעשות זה, והצאים אחרי הערונעס תלונדיו
 העוקקים צחכונה זו נקראו ע"כעוויסטען או ונדעפטען. ואנורו הנוליים כי
 דצר זה גופו שהנוליא הערונעס הכתב הדיצור והלשון על פי כללים יודעים,
 נקרא צתאר טטין דער ווייטן, אצן חכונים לפי שהחכונה צאונת נחונת
 נואוד וטווצ לנו ונאלפי זה צכסף, וכל זה ונשל.

מעתה קרוצ הדצר נואוד נואוד שהנודרש רלה להקציר לנו ונה זה אנורו
 דצן שהדיצור עלנו היה נחזר על כל אחד ואחד ונישראל ואנורו
 ונלונד לו דיכין ועונקים גזרות ונולות ודרך ארץ? לכן עשה זאת ע"פ חכונת
 אה"ע ונוליותם ואנור כול = קויומן צן הדי = ונה"כ אל צערצן כת' צעצרי
 ליחד איש או דצר הנודע לכל, ולשון הדי מה הוא הקיצור של דעא פא"א

חלימה וזימיו = ארץ, שהשחתת הנולות ע"ד צית גליח צית כריח ע"א ונ"ר
 ובגלל הדבר הזה יחסו לאלקולאון זה, לומר עליו הכתוב תורי זהב נעשה לך
 זה התורה שלמד ונקולאון דעתו של הקצ"ה כלומר לנולח ונלחבת הזהב =
 תורי זהב שהוא אצן חכמים (טט"ו דער ווי"ע) ונה עניינו? רצ כהנא אור
 זה האותיות כלומר שלימד תחילה האותיות וזה הוא עיקר אצן חכמים כי
 האותיות נקרא ג"כ צפי הנוללים אצנים וען כי הקדושים עשו זכרונות
 לזכור יווי קדם על פי אצנים קטנים, ור' אחא אור: אלה התיצות שהיא
 חכמה יתרה, ואח"כ הרחיבו עוד להוסיף שחכמה גדולה היא הכתב והסרגל
 ללין כל דבר לדורות עולמים דקדוק האותיות התיצות והכתב צקרגל לנשן
 יעודו הנוודעות יונים רבים.

אם צנה שנוגע אל קדיונות הנקודות ובעל נקודות הנקורה הציח ראיות
 רבות שחדשות הנה צכל זאת נראה שהיו נקודות וקיוני נגימות
 אחרים וכוונו שלנו, ונשתנו רק הטרות ולא עלמות הקיונים אשר הנה
 צהכרה לכל הזונים כאשר אונרו חז"ל קוף ונגילה הקורח צלח נעיונה ושונה
 צלח זורה עליו הכ' אונר גם אני נתתי להם חוקים לא עוצים ועיין תוס'
 סס ובזואור עינים פ' נ"ט, שהיו לקדושים קיוני נגימות יותר ונאשר לנו,
 ועיין צרכות ק"צ ע"א צרס"ד"ה ונראה צה עעוני תורה שראה קוראים
 הצאים ונא"י שבקראים צנגינות. ועיין ודרש קהלת קדרא תניחא פ' עוצ
 שנון, ונשא אהרן את שנותם לפני ד' אור רצ ציצילנו היו חכרים אות אחת
 לא היו נשונשין ה' אונשין אונר אפילו נקודה אחת נוכח ח"כ שהיו נקודות
 ונאשר שהכונה על דרך שאונר צירושלנו חגיגה פ"צ אות הצ' ונראה נקודה
 שלנעלה ושלנעם כלומר בשון נקודה גורה על חלק ון האות עלנו כנו גג
 הצ' ועיין צרכות ה' ע"א והנקדין תופסין אותו על דק ופירשו דייקנים
 ולדעת חכמה על ד' שאונרו צירושלנו בתצות פ"צ קס"צ לבי נוקדי
 כלומר צבי נוקפי נפני שונקדק צולות — אכן צכל זאת ונזאר צגנורח
 שזרח תיקן נקודות כנו שהצאתי לנעלה ואין ספק שהיו גם שאר קיונים
 ונשונים צסם ונשל שלנו, כי אם לא כן צכל הנחלוקות שהיו צין הדיקנים
 והפרושים לנה לא נחלקו ונעולם צקריאת התיצות והאותיות? אלה נפני
 שהיה דבר זה נוסונו היטב עיין להלן ערך אס לנקרא ואצות דר"כ פ' ל"ד,
 וענין התגין לתייג אותיות שעטני ג"ץ ולדרוש הנקודה צנוקס צרצה על הכתב

אם למקרא ואם למסורת

א כבר צארת לנעלה צערך אצ ואם עעם לנה שקראו חכמים אס ולא אצ
 לנקרא ולנקודת ופה אגלה דעתי עוד צדרך אחרת וסוף, כי ידוע שנקת
 ישראל בקראת אס עיין צצלי צרכות ל"ה: ונ"ד. וירושלני תענית פ"ג ה"י
 נקת ישראל נקראת אס וכן יולדת והכל תלוי צתורת אס והקצ"ה
 נקרא אצ, אס כן צהכרה כל אש וישראל חוצה עליו צצל יקור ונתורת

אם למקרא ואם למסורת

האם היא ונחגת הצית, ואין ספק שצבכל ישראל הן כונה צחינות שונות זו נגזר, ואת אשר חזיתי לי בשורש הנוחלוקה אם יש להנהיג האמונה על פי נוקרא או על פי הנוקורת כלומר אם האם אשר תורה לצנייה דרכי ונוקר ויראה היא נקראת ונוקורת או נוקרא הוא"כך: שתיים הנה הסיבות אשר על פיהו תרגי' האם הטובה את צנייה ללכת בדרכי חיים, האחת על פי נוקורת דברים לדבר על כל צנה קגולת ציתה איך יתנהג דעת חכונה, והשנית על פי קריאה בחן שקוראת צפונצי לכל אדם כי כן הוא ראוי להתנהג. הנוקורת היא קגולת צנה לצד והנוקרא הוא כולל לכל צני אדם; הנוקורת הוא דרך קגוליי והנוקרא דרך כללי, הנוקורת היא נוסח פרטי (וינידוידעו, וביעקטין) לעם קגולה, והנוקרא הוא נוסח כללי קנוועקטין וונד וביעקטין) יען כי הנוקורת הוא נכוחן לאנשים וניחודים, והנוקרא עם הקריאה צו צרצים לכלל צני אדם ויש צו ונוסח כי וניחאותו וניחית להנהגת העולם; ואעפ"כ אין צפרט אלא ונה שצבכל בידוע. לפי זה הדבר צרור כי אם אונרו חכונים יש אם לנוקורת הכוונה שראוי להשגיח באותיות וניחיות הנוקורות לפי טבע קגולת יודים לצד צבכל דבר שצקדושה! אצל אם אונרו יש אם לנוקרא, הכוונה שיש להשגיח ג"כ על קריאת הכלל צני אדם כי ונה שחייבה חכונת צני אדם צנוין. דוגמה לזה סנהדרין ד' ע"צ ר' יהודה צן תינוה אונרו יראה כל זכורך יש צה ונוקורת כאלו נכתב יראה להורות שהצא לנוקדש"י" הוא דוקא צעל שתי עינים אצל קוונ"י" צאחת ונעיניו הוא פעור ונן תראה ונפני שהוא יולא ונן הכלל ואינו נכנס צונדת יראה כל זכורך, כי צבד עליו הדרך לצוא באגודה אחת עם כל ישראל"י" צצרו, הכל רואים אותו צשתי עינים והוא רואה אותם צעין אחת ואינו רואה צדרך שבראה. ואם כן יש לנו צזה שתי צחינות, צחינת טבע הפרט נגד הכלל וזה דרך ונוקורת להוסיף ונן הכלל את הנווכה צעינו. ובהפך שם לא תצטל גדי צחלצ אנו, אי אפשר לייך צתר ונוקורת ולקראו הלב ולאסור צישול צחלצ ולא צחלצ, כי דרך צישול הקרה תורה ואין דרך לצטל צטר צחלצ"י" כי אם"י" צטר צחלצ לפיכך אונרינן יש אם לנוקרא כדרך שקוראים"י" כל צני אדם וניוסצ"י" צזה קוסית תוס' שם ד"ה דרך שהקשו ווללי קדר דנקרא צישול? כי צאונת טעם הדבר הוא כי הלדיקים הודו צזה וקראו חלצ ולא חלצ ולונה הלל הלדוקים אינם ונודים צנוקורת ויוכלו א"כ להכחיש דין איסור גדי צחלצ לגנרי ולוונר שרק צחלצ נאסר צצישול? אלא ונשום שיש גם כן אם"י" ושורש לנוקרא כלומר"י" שגם הנוקרא צבכל ונוקורת ונסיני וראוי להשגיח עליו צכל ונקום ולא כירא פן יתן ונקום ללדוקים לרדות (עיין להלן). ונפני סכן תורה האם נכנסת ישראל לאסור צטר צחלצ שהוא צישול עכו"ם באשר אבאר צנוקונו.

ויותר יוצר ענין זה צקוגיא בריתות י"ז ע"צ וני שקוצר יש אם לנוקורת קורא ועשה אחת וכל מצות צלשון יחיד וקוצר חתיכה אחת ספק חלצ ספק שונן ג"כ חייב עליה אשם תלוי דהוי ספק דאורייתא וכוונתו; אצל

אם למקרא ואם למסורת

ווי סקוצר יש אם לנוקרא קורא מצוות צל"ר ודוקא אם יש כאן שתי חתיכות, אחת ודאי חלצ וכולד חזיה ספק, הוא דלאורינן ספק דלאורייתא לחונור' ודבר זה הוא כספר החתום וכחידה צלל פתרון? אולם טעם הדבר נוצן היטב ע"פ ונה שהקדונתי כי נוכצר נודע שיש נוחלוקת אם הנולות הנה הכרחיות בטבע חכונה עליונה (מביעקטין נמוטהווענדיג) לפי ונה שהדבר נצרה בטבע, או הנולות הנה רק כושאית (אוביעקטין) ללרף זהם את הצריות ולא חכפת להקצ"ה אם השמיטה ונן הלואר או ונן העורף והנה אם נלאור הנולות הנה הכרחיות בנשוא, הדין נותן שיהיה ספק דלאורייתא גם אם לא נקצע איקורא לחונורא, כי הספק הוא דדבר האיפור עלונו והאיפור הוא איפור הפלא ולא איפור גצרא לצד; אצל אם נלאור האיפורים הנה איפורי גצרא ולא הפליים א"כ הדין נותן שיהיה הספק לקולא כי לא חסרה התורה רק הודאי ללרף הצריות ולא ספק, כי רק צנוקוס שיש לירא שהאיפור ונזיק לנפש (מביעקטין) אז סייד לאיקור ונחשק ספק שנוא זיק, אצל אם אינו ונזיק רק הוא נוחיז ונונהג לתכלית לירף הצריות צדך ארץ, הספק לקולא ורק צנוקוס שיש קציעות איפור וחוקה סייד לאיקור.

ולפיכך הדבר נכון ונלאור ווי שאוקר ספק חתיכה אחת קוצר יש אם לנוקרת וקריין ונלות להורות שיש בנשוא האיפור איפור הפץ לפי טבע האדם ציטראלונוזיקזה' להורות שיש בנשוא האיפור איפור הפץ לפי טבע האדם ציטראל ונזיק זה לנפש הקדושה; אצל הסוצר חתיכה אחת ונשתי חתיכות דוקא, הוא קוצר יש אם לנוקרא כלוונר אנו הולכין אחר הקריאה הכללית ואין צונולות קגולה פרטית ונוכרחת בטבע כי אם להצדל האוונה. אולם צכ"ה הכל לפי הנולות והאיפור הובה, או מצוה או קדושה עיין להלן. תצין צזה לישצ בונה שאלות חונורות ד"נו ר' שונעון קוצר צנסהדרין סס יש אם לנוקרא צקובה ו' ע"צ וצאוונה העצריה קדווען י"ח: קוצר יש אם לנוקרא ויש אם לנוקרת? (עיין תוס' סס).

ישן כי להלריך ד' דפנות לקובה הוא דבר הנוסכס צסכל הכלל, שאין דיכה צלא ד' דפנות, וזה דבר שהלדוקים נוודים צו וונן ההכרח הוא לחכווי הנוקרת לדקדק בצגון זה על פטע הנוקרא. אצל צענין הספקות שהלדוקים הולכים צספק לקולא בנוו הכותים נדה ל"צ: לכן הוכרחו צעלי הנוקרת לדקדק צנוקרת יותר כדי לאיקור הספק, והכלל צזה כי צין לנוקרא וצין לנוקרת יש אם וניקה טעם ודעת. ועיין צספר הנואירי שצת ק"ה על ונה שאונר "אצ"י תוניד אונרה לי אם סכל השיות של כספים וכצים ונקורס ונן הווינקת הנוקרת לתינוק ואם כן נגד זה ונן ההכרח שאם האונת תלנווד דעת ויראה. ויש אם כן הפרש שהלדוקים אין להם "רק אם לנוקרא ללנווד הללחת הנפש הנושאית והפרושים צחרו צאם הנוקרת" גם כן להכרח נשוא האונתי ויש וזה רחיה נאוננה שהיו "קיוני נקודות יכירים לחכוים כי אם לא כן לא נוכל דבר שהלדוקים נוודים צו כי צקל יצחרו לפרש הכתובים כטיעתם.

ב אחר הדברים האלה נקל לנו לעמוד על שורש ההצדל, שצין צני ונקרא

אם למקרא ואם למסורת

הנה הלדוקים צצית סני והקראים שצוננו ונתורת ענן ושאלו, וצין צני וקורת הנה הפרושים והרצנים. הלדוקים והקראים נחזקים בכתוב, ואוונרים אם למקרא העיקר והוא הנוקרא. והפרושים והרצנים אוונרים לפענוים יש אם למקרא ולפענוים יש אם למסורת, והיסקוד אשר עליו כצנית הנוחלוקה היא כך.

דע שאם אתה תרצה לעמוד על צירור דברי ראשונים, ונקוד נאונן לזונהגי ישראל ראוי להסגיח ולחקור על ונכה וטיצ אחרונים, כי כונו שנתוך הפרי ניכר טצע האינן ושורשו כן ונתוך הדורות האחרונים ניכרו דורות ראשונים וקדרי עניניהם, והנה ידענו ונן הכוזרי*) ושאר חכונים שהקראים טילאו ציוני ר' יהודה הגאון צערך ת"ק לאלף החנישי הנה צאי כח הלדוקים שציוני צית סני ושארית פליטתם. והנה ידענו ג"כ שהעיקר הגדול של הקראים הוא להצין בתורה על פי שלסה אלה הכתב והעתקה וחדקש, כלומר הנוקרא והנשנוע ונפי זקנים וההקש ששכל. ואלל הרצנים גם כן יש שלסה עיקרים צווגילה ירושלמי פ"א ה"א: הכל צכתצ וניד ד' עלי השכיל הכל צכתצ זה המסורת וניד ד' זה רוח הקודש עלי השכיל זה הדרשה, אם כן צנוקוס כתצ והעתקה והיקש יש לרצנים ונקורת רוח הקודש ודרשה והפרש אם כן הוא, כי הלדוקים קוואים התורה צסם כתצ והרצנים צסם ונקורת, והטעם כי הרצנים נחשיצים יותר את הנוקורת ונן הכתצ, ולא ירו טישלוט האות על השכל כי אם השכל ישלוט על האות והכתצ וכפי אשר יורה השכל שכן היה הקצלה והנוקורת ישתדלו לזולא רנוו צכתצ ולהכריע הכתצ תחת השכל; כי השכל קודם צונון וצוועלה ונן הכתצ כאשר הראש הוא ונעולה ונעלה ונן העין החושי; אבל הלדוקים וכניעים השכל תחת הכתצ ונעלים החוש הרואה הכתצ יותר ונן השכל, לפיכך תראה לרוצ קרא דחיק ונוקי אנפשי' והכריע השכל שלא בפטות הכתצ עד שלפענוים אוורו אל תקרי כך אל' כך אפילו לדינא כונו אל תקרי הדר אלל אידור** סוכה ל"ה א', אל תקרי שלס אלל שליט רה"ט י"ג ע"ב, אל תקרי ישלונה אלל ישליונה צ"ק י' צ' וכן תקרי צי אורסה תנוור ארוסה כתצות ל"ח: קרי

*) עיין כוזרי ו"ג קי" ס"ה וקורות הקראים ונן פירשט. אפס הרצ ט"ר כ"ח ה' נד 204 וייחס לאל הקראים לנחלוקה ונאונני קורבון צבעס טגצרו השבעין על כח הטונין צעלי ונקרא על צעלי קבלה ואעפ"כ נראה שלא נלנו הליא ענן שיטתו * תחדת אלל לרעת מוארת נושנת היא, ורק צואת הטיבו הקראים ונן הלדוקים טנאנניים צנשיח ות"ע.

**) תנייה לו על הגאון ע"מ ע' אחריו טל' שלא ונינו אל תקרי לדינא רק זה ולא כן הוא. וראיתי לזיין פה ונה טווצא צספרי פ' וזאת הנדכה ר' אליעזר בן יעקב אוור: אל תהי קורא ולא נם לחה אלל ולא נם לחה עכשי' כל הנוגע צצטרו של ונש לחה פורחת אינך וחינך וראיתי פירושים דחוקים על זה עלנו וספד; אכן לדעתי הטונה פשוטה עד": יש לנו סני שרשים לזולא נם, שורש נםם ענינו מולסה ורפיין טווינדאוט כונו כווקוס נוסס ישעיה י' י"ח צקורי נסים וכן ציוני nosos קרחתק ושורש נוס ענינו פ"הענן פריחה והנה ונן נםם הענר נם צפתח ונן נוס הענר נם צקונך וזה אוור כאני אל תקרי ולא נם שפירושו פריחה כי אם ולא נם ענינו שלל ה"ז חולה כי הלסה פורחת צאמת צצטרו של ונש רצנר חמי לכל דבר. ו"ה סייעת סייעת החם בפה יאם וצוקת קרה ו"ה

אם למקרא ואם למסורת

ז'י' תשכ"ז תנור תשכ"ז כריתות ג'. וכן הרצה. וכפאו את הכתוב להודות
 שאין הצבור דוקא נייצם נקרא על שם אחיו יצנות ב"ד. וכן הכריחו את
 הכתוב ונזהר וני הכנה יכבס בגדיו שהכוונה הוא נושא שיפור הזאה ולא
 נזהר. טעם לחפשיית השליטה הלזו הוא נופני שכלו צמחונם צונקור רת
 השכל הראשון על פי טעם וסברה וידעו כי הסברה והשכל נוחייצים שיהיה
 הדין כן וככה הוא הנוקורת ישנה כאשר קצבו הרוב וכאשר שנועו וקצבו
 הרוב ונקבלים, לפיכך סווכו אל הנוקורת גם תנאי שני רוח הקודש
 להורות כי רוח הקודש יורה איך לפרש הכתובים ולהסכים הנוקרא עם
 הנוקורת ונכזר צטכל. והתנאי השלישי הוא הדרשה היינו לדרוש אפילו
 בדרך הרחוק וכן פשטות הכתובים אם רק יש קישור לשכל צרעיון ולגולול
 סוגך ככתוב על דרך הנוקורת, ולחדש וכן הישן חידושי תורה כלורך הזונן
 והשעה. כנו שנונינו הרצה קרא השבח ודרש כלונור חקרו ודרשו נוסכלות
 סניות וכן הראשונות ע"פ נוקרה שקרה שנואלו כתוב וזה, כי כן היה
 הנוכה. צכל דבר ספק לפתוח ספר ולחפש סיוון וזה איך לדרוש, כנו
 שנונינו האיר ד' את עיני ר' יוקי ונאלו נוקרא צ"ר פ' ט"ו, והאורו על
 הרוב ששאלו את התינוק על הפקוק וצזה ידעו סיוון — אפק הכל ע"ד
 הנוקובל צטכל הנועשה, לפיכך תראה וזה שאנור ר' יוקי יצנות ק"ט: כל
 האנור אין לו תורה אין לו תורה וכן כל האנור אין לו אלה תורה אפילו
 תורה אין לו, או אין לו רק תורה, וזה נחשב לתוקע עלנו לדרש הלכה
 יען כאנור ולגודתם ועשיתם, כל שיטנו צעסיה ישנו צלנידה, כלונור וני
 שנותנהג וננהג הדרוקים שלא להסגיה רק על תורה, ותוקע עלנו לחדש
 הלכה שאין לה התלות צטכל הנועשה אין זה תורה ואין זה הלכה, כי
 עיקר התורה והלימוד הוא ע"פ סיוע סכל הנועשה (פרחוקטיטע פערמנוטט),
 כנו שראינו כוהגים הראשונים צפועל. וזה הנוכוון צונה שאנורו כל שיטנו
 צעסייה ישנו צלימוד, ד"ו וזה שהדרוקים אנורים ועשיתם לו כאשר זונם
 וכל סכן כאשר עשת, ואם נהרג הנידין אז נהרגו העדים אצל לא על
 הנוחשצה והזיוום, והפרושים חולקים על זה, הנה נראה שהדרוקים לא
 ילאו ידי חובת סכל הנועשה, (ונכות ה'): כי סכל הנועשה יגזור להחנור
 יותר צדבר הנוציא לידי החטא ונצחטא גופא, כי אם צבר נעשה הרשע
 אם כן ונה נועיל לחוטא, ונה יועיל זאת להצא, כי אם דוקא אחר שנהרג
 הנידון ינהרג העדים, אם כן לא יועיל זה להזייר את העם שלא יעידו
 עדות סקר, כי אם יחס לצצם לנקום נקם נוחייצ וסונא יאנורו תונות נפשי
 עם פלשטים, ועדיין יעידו עדות סקר כדי לרלא את הסונא. ועוד פשע
 אחרת יפשע הקרוב לנהרג, כי לא ישקוט ולא ינוח לעולם עד סגס הוא
 יחפש אחר עדים סקרים לנהרג את העדים צאופן צלתי לודק; אצל אם
 הדין סרק אם לא נהרג הנידון ורק על הזוניוה והנוחשצ נהרגו העדים,
 ולא אם צבר נהרג הנידון, אז ננוילא ישנורו העדים ננאוד ננאוד וינורו
 ונלחעיד דבר שנוסכנים עלנוס ולא לסונאם הנידון, וכן אי אפשר עוד
 סקרובי הנידון לנקום נקם, כי לא יחס לצצם, יען כי הנידון קיים צחיים
 עוד, ואין לקרובו פנאי לחפש אחר עדים סקרים להזים רק צשעה קלה

אם למקרא ולמסורת

צעוד שהצ"ד עוסקים צדין, ולשעה קלה כזו איך לחוש שינאלא צנקל עדים שקרים, וזה לדעתי טעם האנויתי על הלכה זו, והנויה לי שלא עמוד החוקרים על זה — וזה תדין על כל הלכות שנראות ונפליאות ונוכחיות חוש השכל, כי עווק עווק הוא שכל הנוקרת ולכל דבר יש טעם הגון צווענקי הדעת והחכמה.

וכן צונה שאנרו הדוקים עין תחת עין ונוגש וכן וקלותה את כפה ונוגש איך שכל הנועשה ונסכים כונו שאנרו צ"ק פ"ד. כי אם כן אפשר שינוות הנידון ונוי יוכל לכזין שלא יזיק יותר וכן העין על ידי העונש, לפיכך שער חכמים ע"פ ונקורת שכל הנועשה שדלחי הכוונה ונוון, והתורה הולכה לכתוב עין תחת עין כדי שלא יאמר העשיר יש לי ונוון רב ונה אכפת לי אני אכה את עין שוכחי ואשגם לו; לכן עצור זה החכמה התורה לכתוב בפסומו שאם ישעה אדם צויד יענש בפסומו של ונקרא. וכן צכל ענינים דרך הדוקים והקראים להסגיה יותר על שכל העיון (ווי"ו דיו טהעמערטיטע בערנו:ט) ואונר הקראי איך לו אלא תורה כלומר רק תורה צלא שכל ונעשה (נור טהעמירע) והנוקרא הוא עיקר לפיכך גם תורה איך לו — כי רק ווי ש"ס צוועשה יש צלימוד, ויען שראו הפרושים כי האצות ונקרו להם קדרי שכל הנועשה כאשר אפשר לקיים צעולם החונרי עם התורה לפיכך גזרו שהתורה עיקרה השכל ולא האות והכתב והנוקרא רק כפי ההכרח צאופן שלפענוים יש ווקוס לנוקרא ופענוים לנוקרת ופענוים לשניהם יחד.

צצבור זה תראה עוד הפרש שני והוא כי הקראים אונרים שביקר הכתב היה ונוקד וספרי תורה ראויים להיות נקודים צניקוד ופענוים כי צלא ניקוד ופענוים לא נתנה אליהו על כי וכתב אליהם חרות על הלוחות ככה היו ונלאים צכתיצתם צניקוד ופענוים, ולא חקרים וניקודם ופענום, ונאדם (הראשון) נתנו האותיות והלשון והניקוד והפענוים. אם כן ודאי הדוקים גם כן כך שיטתם (עיין אשכול הכופר סי' 173 וקורות הקראים ון פֿירטט ל' 179). וזה ונוגש יש אם לנוקרא, ונשא"כ הרצנים הגם שגם הנה לריבים אל ליונים ונקודות אצל"צכל זאת אנרו כי לא נתנו לכתוב צכפר ולא נתנו צתאר זה ונסיני רק זה הוא דבר הנוקד לחכמי כל דור ודור כונו שהסיצ הגאון ר' נטרנאי עיין ברם חונד ג' ל' 200 ופירשטן שם: ושאלתם אם אקור לנקוד ספר תורה? ספר תורה שניתן לנועשה צסיני לא שווענו צו ניקוד ולא ניתן הניקוד צסיני, כי חכמים ליינוהו לסינון ואקור לנו להוסיף ונדעתנו פן נעצור על צל תוסיק, לפיכך איך נוקדים ספר תורה. לדעתי הוא זה עיקר הנוחלוקה שהלדוקים אנרו יש אם לנוקרא ולא לנוקרת והרצנים עיקר אם לנוקרת ויש ג"כ אם לנוקרא כשיעור חכמים צשכל.

ודע כי שם צקנהדרין ד'. אונר ר' יהודה צן רועץ תחילה לקרוא וטענאה צצעים ואחר שהלכו התלמידים חזר אחריהם ואונר אליהם שבועים קריין ויש אם לנוקרא ונותחילה הולכך להסיצ צדרך קצרה, טענה וטהר צזכר

אם למקרא ולמסורת

וטווא וטהר זנקצה ונה כשטהר זכר טהר זנקצה כפלים, אף כשטינוח
 זכר טווא זנקצה כפלים. ונוכח היקף זה הוכיח שיש לקרות שצועים
 ואח"כ אונר לא לריכתו להוכחה זו כי קרינן שצועים ויש אם לנוקרא.
 וזה לריך ציחור לונה זה הוכיח ר' יהודה ז"ל תהילה צדך קצרה שצסכרח
 קרינן שצועיים ואח"כ אונר שאין לורך כלל לנווכיח ונווכו, רק אפינו
 לא היתה הוכחה זו אפ"ה קרינן שצועיים, ופני שקרינן בן הלל היה
 יכול תהילה להטיצ תקוצה פשוטה זו? ונראה שהיו להם סינונים לקריאה
 שסתירו, וצעוד שהיו התלמידים אלל הרצ ר"י לא רלה לראות זכתצי
 קתרים של סינונים אלו, ואחר לאתם עיין וראה שכן נקוד שצועיים וע"כ
 חזר אחריהם וגילה להם קוד זה שצאונת יש ליך אחר הנוקרא. וטעם
 דצר זה נראה לי כך, וני שקוצר יש אם לנוקורת בוונתו שרק אם הנוקורת
 ונה שנוקרו לנו איש ופני איש ונושה היא רלויה להוליא תולדת" הדין אזל
 לא הנוקרא ופני סיראו פן יונלאו הלדוקים שאללס הנוקרא עיקר ונקום
 לרדות כאשר נטונוו זה הרצה שלא ליתן ונקום ללדוקים לרדות עיין
 יוונא ו' ע"ז. לפיכך הלכו אחר הנוקורת ואונרו שאין אם לנוקרא להוליא
 תולדות בנוו שטוסים הלדוקים, וצעבור זה אפשר "הסתירו ג"כ סינוני
 הקריאה והניקוד. אזל אעפ"כ צווקום הלורך ליך אחר פשוטו של ונקרא
 הודו אל האונת ואונרו כך קרינן ויש גם כן אם לנוקרא, כי לפענוים יש
 בח לנוקרא להיות כאם וללדת צנים צדין. וזה"ל נצין ליטצ כונה שאלות.
 (א) רחינו קידושין י"ח סר' אליעזר קוצר יש אם לנוקורת ודורש צצגדו
 זה כיון שגד האצ ונוכר את צתו לשפחות שוצ" לא יוכל לנווכרה, אזל
 לא דרש צצגדו זה בנוו הנוקרא להורות שאף אם פירס טייתו עליה,
 כליונר אחר שכווכרה לחישות שוצ לא יוכל לנווכרה בנוו שדרש ר' עקיבא
 ופני סר' אליעזר לא אונר ונעולס דצר שלא שנוע ונרצו יוונא ס": וקובה
 כ"ז לפיכך לא נטה ונן הנוקורת לעולס. ואנחנו רואים צצכורות כ"ד ע"א
 בשרולה הש"ס לוונר ר' אליעזר קוצר ואני נתתי לכס ונשונרת תרוונותי,
 צתתי תרוונותי הכ' ונדצר, שואל הש"ס דזה אי אפשר, שהרי ר' אליעזר
 קוצר יש אם לנוקורת ולכן ונסיק שם דצאונת ר"א אינו ונפרש תרוונותי
 צדך הנוקרא, אזל ר' שנועון קוצר שניהם יחד יש אם לנוקרא ויש אם
 לנוקורת צווקום שאין סתירה, קידושין שס, וכן ר"ע עיין רס"י קידושין
 שס ותוס', וכן צפסחים כ"ח צלחס עוני, ופני סר"ש ור"ע התנהגו לחדש
 דצרים שלא שנועו ופני רצס, וחלקו כצוד לנוקרא צווקום שאפשר וצונדה
 ככונה לקיים ג"כ הנוקורת. (3) הקשו התוס' סנהדרין ד' ע"א וש"נו
 דלונה לא קצר ר' עקיבא ג"כ שתיים אם לנוקרא ואם לנוקורת גצי צצגדו
 זה בנוו שדורש אלל לחס עוני? וכן לונה פסלין לכ"ע קובה תחת קובה
 ונדכתצי צככת צלא ויו קובה ט' ע"ז, ולא אונרינן יש אם לנוקרא? ועוד
 צקובה כ"צ ע"א אונרו ונדכתצי כפת צלא ו' די צלוצצ אחד ולונה? כל
 זה לא קשה וידי כי צכל אלה היה להם ונקורת ולא רלו ליך אחר
 הנוקרא לכתור הנוקורת, ד"ע צלוצצ ידעו כ"ע שדי צלוצצ אחד, וכן
 צקובה שתחת קובה שהיא פקולה. וכן היה לו לר"ע ונקורת שהאצ ונוכר

אם למקרא ולמסורת

את צתו אחר שפחות, לפיכך לא ראה לילך אחר ונקורת אחר כי לשון ונקורת הוא כונו שפירושו בכל ונקום קצלה שונקרו אחרים, וכאשר אנו ר' עקיבא אבות פ"ג ונקורת סייג לתורה כלומר ע"י הונקורת אבות יש סייג ללדוקים שפותרין את התורה כפי רגונם אחר הונקרא. ועיין יונא ד' ע"ג ונשה ונקר לאהרון כל שצעה, וכן ונקרין שני ת"ח לכ"ג כל שצעה, ונלינו יונא י"ד. שסתרו ונוגש את פשוטו של ונקרא ופני הונקורת כי ונה שכתוב צפרה אדוונה ונוזה וני הגדה יבצס צגדיו אנורו שהכוונה על הנושא ולא על הנוזה. וכן ענין צגדו זה הוא ונוגש קותר פשוטו של ונקרא, כי צונקרא כתוב צגדו ולא ונלינו ונקור צדך זה וע"כ הכוונה לשון צגד כלומר שכבר שלט עליה וקאה צגדו, כדרך שקנו על ידי קנין קודר וזה וכוון צלשון אונקלוס צושלטיה זה שהגין עליה צגדו. והכלל בזה כי העיקר היה אלל צעלי תורה שצע"פ לתפוס צכלל אס' לונקורת להוילא תולדות רק כפי הונקורת צדינים והלכות, ואף שאין ונקרא יולא ונידי פשוטו הוכרחו להכריע הונקרא הפשוט לפענוים כנגד הלדוקים; אבל צונקום שלא ונלאו סתירה לונקורת אנורו יש אס לונקרא, כלומר שגם לונקרא יש בה להוליד דינים ועיין יונא ע"א, ע"א: כל הפרשה כולה כאמרה על הסדר חוץ ונן פסקו זה ואילך ופני הקצלה (גונרין) שפורה קידושין וחונש טבילות יש, ולצקוף הקשו ונלי חזית דצצסת קראי שצס ונתניתין וכתבו טעם ונדוע הוכרחו לצצס את הונקרא, וצוואר וזה שגדול כח הונקורת, עד שצצצורה שצשו את הונקרא וזה ופני שנועשה רצ, ויען כי נודע להם שהונקורת נעשה ונגנור הדין הלכה לנועשה, לא רלו לתת לחון קצצת לפשטות הונקרא ע"ד שאנורו אס יצוא אליהו ויאנור חין חוללין צקנדל חין שוועיין לו שכבר נהגו יצונות ק"צ. וזה עיקר טעם להחזיק צונקורת כדי שלא לנכות ונתורת האס בנוש"כ אל תטוש תורת אונך, רק צכונה דצרים שלא היה להם ונקורת אז פסקו אס לונקרא.

לסיים אעיר עוד פה על ונה שהעיר צעל ערך ונילין "ע" וסם שונה שאנורו צונדרש שיר שס לדרוש על נקודות הכסף זה שיר השירים וול ה התוונה וול ה ונקיינות? הכוונה עם התוונה ונקיינות על וניני נקודות שנולינים לחתום הכתוב ולפיכך דרשו זה על נקודות הכסף שהן אותן נקודות לחתימה, ואבי תונה חיזה ייחוס יש לנקודות כאלה עם הנוילות שיר השירים? חולם אנונית הפירוש הוא כך: הונדרש רולס לפרש ונה הוא שיר השירים ולפיכך אנור וולה התוונה וולה ונקיינות כלומר שיר הוא חתום ואינו ידוע חיזה שיר, לפיכך ונילת השירים הוא ונקיינות, ונוליינת חיזה שיר היינו שיר השירים וזה כנקודות הכסף כלומר ליון לפרש את הכוסף ציחור ופירוש וזה צרור לונצין כי לשון ונקיינות היא כונו ונצרת כנודע.

עוד יש הצדל שלישי והוא כי הקראים והלדוקים יאנורו כי הנציאים והכתובים צכלל תורה, ויאנורו (צספר אשכול 173) נודות התורה והס תורה נציאים וכתובים ששלשתם נקראו תורה, ככתוב ולא שוענו צקול ד' אלתינו ללכת צתורותיו אשר נתן לצנינו ציד עצדיו הנציאים, ועליהם

אם למקרא ולמסורת

אונר החכם ווכל אדם הלך בתצתי כך שלקיים צמועלות ודעת וקראו את הנביאים **אשלמתא*** או קיום התורה שילום התורה (קונטרס הנוקרת ד' 30 עיין פירשטן טס) אצל הרבנים הגם שלרוב לנודו דצרי תורה ונן הנביאים וקראום גם תורה ונוקרא, צכל זאת לקחו לככל דצרי תורה ונדברי קצלה לא ילפינן צ"ק צ': חגיגה י' צ' ויצואר צנ"א ברחבה.

ועוד תראה דצר כפלה צה"ס צנושנה דף ב"ג א' צפסקוי ונלכויות זכרונות וסופרות יש ומשלים צנביא, ר' יוסי אונר אם השלים צתורה ילא, ופירשו צגמורא שנוורה לכתחילה להשלים צתורה ולא כאונר טעם? ולדעתי הטעם כדי להסנגד ללדוקים שהחשיצו הנביא לא שלמות א' לכן יאונרו הרבנים כי התורה צעלונה שלונה צללא צביאים. וכנוו שאונרו נדרים כ"צ: שאלנונלא לא חטאו ישראל לא ניתן להם רק חנושה חונסי תורה וק' יהושע. ואונר ר' יוחנן תענית ט'. ליכא וידי דבתי צ' צנביאים וכתוצים דלא רנויזי צאורייתא, לפי שהתורה שלונה נתנה. וצנודרש קוהלת פ' ונתתי את לצי לדרוש וצואר קדי ללמוד חנושה חונסי תורה ולא יותר ויצואר צנ"א. ודע כי ונחכוני זונכינו כנוו גרעטן ופירשטן יאונרו שצן אשר וצן נפתלי (ועיין רנוצ"ס ה' ס"ת פ"ה ה"ד) היו קראים והם חנוה צעלי ייקוד וחסוצים צעיני רבנים ג"כ, ויאונר פירשטן לזה ראה חנוה שכתוצ צקונטרס הנוקרת ל' 30 צסם צן אשר: ג' כללים ראשים כדונות הקראים שהצחנו לנועלה, כל הכתוב והבטוי והמוקש חנוה לכתצ קודש, ולסון הצטוי הוא כנוו העתקה (ונצטוי שפתים?) ואפשר לדעתי שהוא הצנת הסכל צרוח הקודש כנוו חזון, וההיקם הוא הדרש. ועיין לחכם פירשטן קורות הקראים 179.

כללו של דצר לדעתי ראוי לונר על הצדלים חלו כל ונקום שאתה נוולא שני ונקראות אחד ונקיים עלנוו ונקיים את חצרו, ואחד ונקיים עלנוו ונוצטל את חצרו ונכיחין זה שנוקיים עלנוו ונוצטל את חצרו ותופסין זה שנוקיים עלנוו ונוקיים חצרו. זצחים ס"ג: קוטה י"ד. ככה כאונר על ונחלוקת הפרושים וקראים ונאז; הלדוקים והקראים ונקיינוים עלנוס ונוצטלים את חצרים כי לא יאונרו צקצלה חנושה, ורק אם לפשטות הנוקרא הוא העיקר, והפרושים ונקיינוים עלנוס ונקיינוים" אחרים כי הם יאונרו יש אם לנוקרת וגם לנוקרא, הכל כפי היאות לתכלית קיום התורה צנועשה והכשרון צסכל לפיכך הדין עם הפרושים. הלדוקים לא נהגו ונאז להסתיר הנקודות ונן הכתצ, כפי ונה שהצאתי לנועלה צסם הקראים. והפרושים לא ינקדו הקפר התורה גם היום, לרנוו

* לדעתי אפשר שלסון אשנולתא וורה לשלול תורה שצע"פ כלומר ונעה אין נודך עוד לנוקרת הכנוים כי כתצי קודש שלנוים הם ע"ד ויה שקראו ונאוננו ונאוננו את ההולכים צסימת עלי ונוטום ונן הנוקרת של השונין צסם וקסאעזין וו שלנוים עיין כ"ח ה' ד' 204. אכן ונה שהביא טס לראי' ונה שאונר יהודי אחד (ענד אלה אכן שגא) שכן הוא אלל היהודים שאינו ראוי לנהוג כבוד רק ציהושיע נן נון ולא לביאים אחריו, כי זה תורת הקראים, אין ראיה שהרי גם צגמורא ונאיו שחלקו כבוד ליהושיע צן נון נדרים כ"צ: חולין קכ"ד. ויבנות וי"ה, א' ולא דוקא הכותים ואלדד הדני כאשר יצואר צנ"א.

שכסם שהנקודה היא חיי האות ולא תראה בחוש רק צטכל, כך בתורה יש חוש הראות צאותיות הכתובות, ולנועלה נזה חוש הסכל הנקטר אשר צו תלויים חיי הנפש התורנית. הלדוקים לא נשנורו ונלחסתיר שם הנופרש או להתנהג בקדושה צטס הנופרש ולהזהר בקריאתו 'ד' אותיות, כנוצור צטסנאגט ח"צ ספר צ' ט"ז*'), אצל הפרושים נוהגים קדושה צטס צן ד', ונורים צוה שהטס הזה יש צו קוד הויה יתצק, וכי יש עולם הסכל הצלתי תלוי צעולם החונרי. ונוטעס זה צאנות יש אוננה צפרושים צעולם הצא ותחייה, ולא צלדוקים שאין להס עולם רק אחד ולא עולם הסכלים קיים לעולם. צאופן טזה גופא ונה שנואנויים הפרושים צקצלה נוקותרת צטכל, נוסק על אנונותם צהוית הנפש הסכלית הנעלנות ונן החושים. וזה לדעתי כוונת קיום הנוטנה סוף ס' טטרות עתיד הקצ"ה להנחיל לכל לדיק ולדיק ש"י עולמות שנאנור להנחיל אהצי יש, כלונור ללדיקים יתגלה צסוף ונה טנעלס ונהס צט"ס עם הספקות צחיים, והוא ישות הסכל טס לטכל הויה והנפש קיינות גם צלא גוף, והס הס עולמות, הנעלם סיתגלה לצונט נולא, וכאס ונתלקחת עונדת הנפש צפני עלונה אחר הנוותה לחזות צנועס ד'. גם זה הוא הכוונה לדעתי צונה שאנור פסחים ח' וט"ו: האנור קלע זה ללדקה על ונת טיחיה צני, ע"נ טחיה צן עולם הצא טרי זה לדיק גנור, והקטן הסוף' הלא הוא עוצד על ונת לקצל סבר? ונראה כי רלו להורות צזה ניגוד ללדוקים שאנורו שאין נוצור לעולם הסכל, ואין הללחת עולם הזה תלויה צנושנרת הנולות טס שנים, וכן לא יעשו הלדיקים צאנות אלא צונה שנואנויים שהלדקה תלי ונוות, הנה הנה לדיקים גנורים צאנות ונתקיים צנו צדקתם עונדת לעד דוק ותנולא כי ככון הוא. — גם ונוטעס זה יכנו הפרושים את עלום תלונדיו של ונשה יונא ד'. להורות כי כנוטך ונעיין הקצלה ונושה עד היום ולא הופק ונעולם, ונה שאין כן הלדוקים אשר יפרשו הנוקרא כפי ראות עיניהם, א"כ כצר הופק הקילוח ונן הרצ לתלונדי, ותורת הלדוקים בתורת הקראים סכל ונטייל צונה לו צונה צפני עלנו וכאשר יגזור סכלו כן יאנוין והכתצ הוא כנוטך ונצדיל ציניהס לנושה. —

נוקף לזה ונוטע עוד הצדל גדול צין הפרושים ללדוקים שהפרושים לא יתנו לכתוב צפרהסיא תורה טצע"פ ורק החילון של נושא ונתן והפלבוליס כתצו, אצל הסכל הדצוק צחתיכת הכתצ ונוכה צקרן זוית אשר רק הנכנס לפנים יזכה לראות קרניה וכי קרן פני נושה אנור חכונה של ונעלה; אצל הקראים ונפרסונים טעונים.

ודע שלדעתי יתכן ונאוד שהפרושים הוה להס צהקטר הנקודות הנוורות

(* צטס ר' אריה דע ונדעננו ונהגי הקראים ד' 169 והסופר הלרפתי הזה נאריך צחקירה על דבר טורט תורת הקראים, ודעתו כי ונוה טנלניו ה"פ פרושים וסופרים וננוע טיס חילוק צין פרושים טנוהגים כנוקרת וסופרים טהס טורט צני וקרא ועיין אללי ונלח אקיים וסופרים. עכ"פ צנה טקוראים הקראים את הטס הנכנר ולא כן הפרושים ועוד שהקראים ונשים קלת טס זה לטני יודין ווי"ו צנחיס יתכן טהס צענור זה נקראו צטס קראים. —

אם למקרא ולמסורת

על ונקרא הכתב כאשר רוצתי לזעלה, ונהו ששואלים ונהו ששאל ר' ישועאל את ר' יהושע ע"א כ"ט ז' גזירות של עכו"ם למה אקרו? והשאלו ר' יהושע לדבר אחר, ואמר לו ישועאל אחי האיך אתה קורא כי טושים דודיק ויין או כי טושים דודיק? והשיב הצרו ונזכיה עליו לריח שמניך טושים שנוכח שהיו ונסופקים בקריאה (עיין ריב"ש סי' רפ"ד שדעתו שהיו נקודות לפנייהם). לדעתי בזה יש ונלילה נשגזה ונסתרת, דע כי השמן היה אלל חכונים סיוון השתיקה והלכיעות לפי שאינו ונשכר ונזול צהסתר ונחת. ונדרש שיר א' ג' שאין לו צת קול לשון. אצלתיין היה סיוון גלות קוד כוונתם סנהדרין ל"ח. נכנס יין ילא קוד. וכן יש הפרש זה צין איש לחשה, כי האיך הוא נאון רוח ונוכסה דבר ולא כן החשה, לה נתנו תשעה קצין דיבור. — והנה חז"ל אם גזרו גזרה לא גילו הטעם כדי שלא יסובו חכונים צעייניהם על הטעם ונפלו צרעת השגיאה, ולכן לא אנורו טעם לאיקור גזירות נכרים, וכן לא אנורו הטעם שאקור לקרוא צצת לאור הנר צונסנה צצת י"ג: אצל ר' ישועאל שם ידע צרייתא צטענא שנוא יטה, ואמר אחי אקרא ולא חטה, וקרא והטה אם כן צצעה צצקש ר' ישועאל ור' יהושע טעם לאיקור הגזירות רוח לו ר"י רוח האיך אתה קורא דודיק ואתה נוקה שאני דודיק, אגלה הטעם כונו שנוצצע היין להוליא קוד וכן בדרך הנשים? או דודיק כלומר אחי זכר? (עיין ונדרש שיר א' צ' הגרסא ונשונה ונן הנוסחה ונאוד) וצירושלנוי סנהדרין פי"א ה"ג דצרי קופרים נקראו דודים מיי. אז הצין ר' ישועאל כי צנפשו שאל ורוחו לו טעמו שאי אפשר לגלות קוד לר' ישועאל כדי שלא יכשל, והשיב תשובה נכונה הצרו ונזכיה עליו לריח שמניך טושים כלומר אחי ונכיר סיוון טוב צשון הטוב שיורד על הזקן, זקן דודי הוא ר' יהושע שיראה להסתיר הטעם ונווני, כן נראה לי צרור כי אם לא כן הלא ונלת מרבים ונורה על הזכר וצונדרש שם יש כי ר' ישועאל השיב כן ולא גלה לו ר"י ונפני סר' ישועאל קטן היה. —

גם ונה שנקראו איזה חכוני תלמוד צסם הכבוד קראי כונו ר' חנינא תענית כ"ז: ר' אלעזר צן שנועון צונדרש ויקרא פ' ל' ר' לוי צן קיסי ואצא חליפא קראוי צ"צ קנ"ג א'.

נראה לי כי אלו חכונים היו צקיאים ונאוד צקריאה, והיה להם סיווני נקודות צהסתר להצין צבתוצים ונאוד. אצל ונה שנואל ע"א נו' א' שרצ ושנואל ור' יוחנן נקראו תלתא קראי נראה לי שאין הפירוש צעלי ונקרא כי לא הודיעו לנו חז"ל זה; רק הטעם ונפני טעל ר' יוחנן קרא רבי הנוקרא, צטרם אלרד צצטן ידעתך, יונוה פ"ג, צ', ורצ קרי על שנואל הכתוב כל רז לא חנכ ל', ושנואל קרי על רצ לא יאונה ללדיק כל און חולין כ"ט. לפיכך נקראו הנך טלטה תלתא קראי. —

עוד אחת אודיעך פה כי לפי הנוצואר צס"ס ונוגילת תענית, נחלקו הלדוקים על הפרושים צי"ג דצרים, א' הלדוקים אונורים עין תחת עין כפשוטו והפרושים אונורים ונוון. צ' הלדוקים אונורים אין העדים זונונים נהרגין עד שיהרגו והפרושים עד שיגורר הדין ועיין צ"ק פ"ד ונ"ת

אם למקרא ולמסורת

ד' ונכות ה' ג'. הלדוקים אוננים הבן והצת שניהם שוק צדוקה (צ"ב)
 קט' ונ"ת ה' צ'. ד' הלדוקים אונני' הארון חייב צמק העצד ולא כן
 הפרושים יד' ד' נ"ז ונ"ת ד' יס הפרש עוד שהיו ציטוקין אוננים
 ופרשו השוליה ונוש' וכן וירקה צפנו ונוש' ה' הלדוקים אוננים עלת
 אחר השצת (וננחות ק"ה ע"א ונ"ת א' צ'). ה' הלדוקים אוננים יחד
 ונתמדד קרצן תניד, טס. ז' הלדוקים אינם נודים צמקוך הנוים צחג,
 קוכה ונ"ה: ח' הלדוקים אוננים שאך היצט עבדה דומה שצת, קוכה
 ונ"ג צ'. ט' הלדוקים אוננים ונתקנים ונצחון ויכניס הקטורת, יונא י"ט
 צ'. י' הלדוקים אוננים שהקלת כל ונחת לכהנים (ונ"ת ח' ג'). י"א
 הלדוקים אוננים פרה אדוונה נעשית צנוערצ' טונג (פרה פ"ג ו"ז). י"ב
 הלדוקים אינם נודים שכתבי קודש ונענאים הדים (ידים ד' ו"ז). י"ג
 הלדוקים ונענאים את הנילוק (טס ו"ז) — כל אלה נראה לי כולדו על
 פי נעשה ויצוחר צנוקונו רק אוקיף פה הנחלוקת שלא נזכרה בצנועה
 והיא היתר נדרים עיין ירושלמי צרכות פ"ז וצ"ר פ' ונקך סגראה כי שנועון
 צן שטה נחלק בזה עם גיטו הלדוקי יכא' ונלכא — ועיין רמב"ם סוף ה'
 שצושות שכל שאינה נודה צהרת נדרים י' צו שנוץ ענינות וכוונתו
 על הקראים ולפיכך לא נשנית נדרים ציטת ר' יהודה ג'און אשר צניו
 נתצרו הקראים, עיין שערי דק ק"קנו"ח וכלכצו ק"ס"ח עוד נראה כי
 נחלקו צשעיט הפסח צצת שהפרושים התירו (עיין ע' ארצעה עשר)
 ועקן אשר ע"ט. עוד נראה שהלדוקים היו כופתים הילה לקרצן תניד
 עיין תניד ל"א ע"צ הגירסא וטוס דוהלך צחוקי עכו"ם וצרוצ"ם פ"א
 ונ"ה תנידין ה"י שלא יחקה את אפיקורסים ולא ידע הראצ"ד ונה זה
 ונראה שהכוונה על הלדוקים כאשר יצוחר צעך הכ"ל.

אמורין, אימורין.

במשנה זצחים פ"צ ונ"צ שהוחט את הצנה להקטיר אימוריו או נוקלת
 אימוריו צחון להקטיר אימוריו או נוקלת אימוריו לנוחר, וכן
 צפאה נוקוונות שהתנושו חז"ל צונסנה וגנרא צסס אימורין על החלצים הקרבים
 על גצי הנוצח, וצבלי שחאנור לנו טעם וקצרה על קריאת טס זה. וכתב על
 זה הערוך צערך גור שהוא ונלשון האנרת היום כלוונר הטוב צצהונה שהוא
 החלצ כונו האוניר לעץ, ועיין נוסנה לנוכך פ"א ונועשה הקרצנות הי"ח. אצל
 החוקר ונהר"ט ג"יגער (צלין לשבת תר"צ ז' 6 הוצא צערך גיילין ערך אימורים)
 חולק על פירוש זה ונדעפהו כי הוא כונו אמורי הרגל קוכה כ"ה ע"צ,
 שפירשו טס צגנורא על טס ונה שחאנור צתורה להקריצ צרגלים זצחים ידועים
 ואונורי רגל הם הונה האונורים להקרצ צרגל, וכן אונורים טסם הם הונה
 החלצים האונורים להקרצ על הנוצח. והנה לפי פירוש זה צכלל אימורים
 קסם לאו דוקא החלצים אלא אף כל האצרים ואפילו אצרי עולה שכולה
 כליל יקראו אימורים, והיה קשה לי נדוע קראו חז"ל צרכות פ"א ונ"ה הקטר

ח' אמורי'ן אימורי'ן סא

חלצים ואזרים כשרין כל הלילה וכן צפ"צ דנוגילה, לונה לא חנומו קתם
 אינורים? שאלה זה קשה לי ג"כ על ונה שקוצר, זעל ע"נו סס לפרש
 אינורים ע"ד לשון יוני ויזערתון *Imperov* כלומר דצר הנוצקס וחצי' וזהו
 נוסכים סס צקוף שאין לחלק בין אמורי הגל צלא י' אחת הא' וצין אימורים.
 וקשה ח"כ לונה לא צחרו חז"ל בכל נקום צוה? אצל צו"ע פתאקסוועהרער
 שנת 1860 חודש יוני ל'ד 227 בתצ החכם קריגער כי כולם סגור צרוחה, שהיו
 להם לקרוא צקפר לפלטון ואריסטו שהציאו לרוב דציורס על הקרצנות
 שנחלקו לחלקים, וקראו לחלקים פערטעס partes כלשון יוני ויזערתון *μωρα*.
 וגם על זה אשאל שאלה ששאלתי? ועוד לונה להס להלך החולה לאש זר
 הלא גם צעברי סס מריא נורה על החלב ועיין רש"י חולין כ"ח צ' אינורא
 לשון כעת צנורס תנוריא לשון נורידת, (ע"ד ויסון יסוחן ויצעט). ועוד
 נדוע לא ינאל חן צעימו פירוש הגנורא, כי לדעת י"ש לנולא סעד לזה
 נונה סצקידורי תפילות צצצת וי"ע אינורים אלל פסקוי קרצנות באמור?
 ועוד את ד' האנורת היום נותרגס אונקלס חטיבה מויטליינגטן כונו
 חטובות אמון ונלרים, ואם כן לנותר לנערך לצקס עלה ונלשון יוני
 צזה, כי סוף סוף גם צעברי חנור נורה על דצר הנצחר והנוצקס ונלוד?
 ועוד קשה לי ונדוע העליונו כל החוקרים הללו צוהצרי רש"י פסחים ע"א
 ע"צ צונסנה אמורי ציבור יוביא, פי"רש"י קרצנות ליצור האנורים צתורה
 להקריצ כגון תנידין ונוספים ואם כן נצולח שאינורים צונסנה הבוטה על
 שמיטה הקרצנות הקצועים ונלוד דוקא על החלקים? ועיין תי"ע ספ"ה
 ונפסחים על קרעו והוליא את אינוריו. —

אכן

לדעתי נראה שצעלי גנורא ידעו היטב פירוש הונלה על דרך זה:
 ציוני אינורים על דצר הנייחד להעשות כל יום העוערתון או קוטטן
 העוערתון (טעגויך) ועל דצר הנוהג רק ציום וצטטן העוערתון, כי העוערתא
 פירושן יום *Ημερα*. ואם כן הדצר צרור כי נפני שקרצנות הליצור קצוע
 להס זמן ואסור להותרס עד הצוקר, וגם שחיעתס ציום, לפיכך נקראים
 אינורים כלומר ונוגצלים ליום ידוע ולכן שפיר קאנורה הונסנה להקטייר
 אינורים לנחר י"ש פיגול, להורות כי צסס אינורים, נוכח היחוד ליום ידוע
 ונוגצל, וכן לא יתכן לומר הקטר אינורי' (צצרכות פ"א) כשר כל הלילה
 כי אם הקטר חלצים ואזרים, כי סס נודצר ון הקטרה שתיא צלילה. וכן
 צקוכה נ"ה שפיר קאנור הס"ס על אינורי רגל האינורים להקריצ צרגל, נפלי
 שרזו לפרש ענין הפירוש ציוני, צדרך עברי, כי הבוטה אחת היא, חנור
 ונוגצל ציום ידוע, צאופן שכתצרר שכוני ס"ס לא על חינס פרסו' דצר
 צלשון הנורגל, גם כי ידעו שהוא צל ונספה נכריה, ורלוי ח"כ להענייק
 יותר צדרישת הנולים לצבוד חז"ל. כאשר יצואר עוד צע' הצחים וצפרט
 צע' צוטי ח"ה.

אמר, אמוראי.

בשבת ס"ו ע"א תני תנא צפרק אגוראי קנייה דר' תי"א צר אצין והכוונה על פרק ז' וח' צתוספתא שנת שעוסקים צדרכי אגוראי להרחיק ישראל ונהס. ולסון אגוראי הורה על ענין קשה וחזק כונו שאגוראי צתוספתא סס צספ"ח.

וכן צצ"ר פ' נו"א כשאלם קשה קורים אותו אגוראי, וצודאי ידעו כי ונלה זו נורה על חזק ועוז כונו צערצי וזמנא בעפעהוען, ונפיהרען (*). ונהה את ד' האגורה היום וד' האגורייך היום להיות לו לעם, לסון חזק וכח. ואגז אורחא ראו להצונן שכצר חלקו צעלי ונשנה וגורא את הש"ס לפרקים, ולא כונצקרים האגורים שרצנן קצוראי תקנו הפרקים, ואנו רואים כי גם צתוספתא ידעו לכנות סס לכל פרק, ועיין ר"פ הונפקיד דאגור רצח הוה יתיצנא קנייה דרצ כהונן ופרקין דהונפקיד הוה. ועיין תענית י"ד ע"א דקתני לה צאידך פרקא וצרה"ש ל"א ע"צ שית דהאי פרקא. וכן נלינו לפענוים צירושלנוי כאשר אצאר אי"ה צערך כתיצת תורה שצע"פ. ועיין ירושלנוי עירוצין פ"ד סה"ה וצבלי צרכות כ"צ: אגור ר' יוקי צ"ח צכולי פרקא הלכה כצ"ה.

אמור, אמוראי, אומר דבר בשם אומריו.

א הנותן עיניו על שיטת התלמוד בכלל יראה ויצין כי אין שום חילוק צין אמורא לתנא צדין קבלת תורה שצע"פ, כי התנאים לא יכלו לחדש דין כנגד הקבלה והולרכו תמיד להסנייד דצריהם על הרשאוניס, ועל ונעשה שהיה, ועל הלכה לונשה ונסייך, וכפן האגוראים לא יכלו כלל לתורות בגד הקבלה. ואם בן אין שום הפרש צין התנאים שזכרו צונשנה וצין האגוראים שזכרו רק בגורא, רק הקדינה צונן ולא הקדינה צונעלה. וצאננת גם התנאים נקראו אגוראים צשעה שפירשו ההלכה צדרך קצרא, והאגוראים נקראו תנאים צשעה שלא פרשו הדינין, רק למדו ונשנה שלא טעם וקצרא, כונו תני רצ יוקף תני רצ תחליפא ועיין קוטה כ"צ. התנאים וצבלי עולם סס כלומר אותם שלא למדו ואינם לוונדים עוד רק הונשנה צלא טעם ופלפול, ועוד צינוי ר' פפא צשעה שרלה ר' פפא לדצר עם לורצא ונרצנן היודע לפרש טעמוי ונשניות, הביאו לו תנא נגד רלוכת, כדה לב: רצ טמואל דתני מתניתא (ולא בגורא) ועיין שנת ס"ו תני תנא, על אחרון.

לסון אמורא עיקרו פירוש וקצרא, כונו היא תני לה צסס תנא שצונן הונשנה ונקודם והוא אגור לה כלומר פירש הטעם, חולין ק"ד: ונצואר הדצר וזתה צחולין פ"ד ע"צ: דרש רצ עינא השוחט לחולה צצנת חייב

(* עיין ערוך ע' אגור, ולא שמוע קול גווש תרגום קול אמוראי.

אומר דבר בשם אומרו

לככות אומר רצה (לשונעים) אשהומם קאמר לשמוטי לאמוריה מיניה.
 רס"י נדחק ומאוד צפירוש דצרים זרים אלו חזל הכוונה לדעתי הוא כך,
 רצה היה האמורה של רב עינא לפרש דצרוי צרבים להלכה, כי זה הוא
 דדין האמורה לפקוק פסק דין ע"פ הדורש הגדול ונונו כונו אוקי רב
 אמורה עליה או קס עליה באמורה יונא ב' וס"ו, רב לא אוקי אמורה
 נויס טוב להצרו, זינה ד' א', כלומר האמורה להאמורה צרבים דינים להלכה,
 לפיכך נופני שרצה אמורה של רב עינא לא נולא דצרי הדורש ווסכנעים
 להלכה כנצואר שם בחולין, שלא נסנוע זה הדין ונדצרי ראשונים לכן
 אומר אשהומם! אלו נתפלה לשמוטי באמורה וינייה שהדורש דורש דצרים
 לסקל ונעליו את האמורה ופני שלא אפשר לצאר דצרוי צטעס וסצרה
 לפי הנוקובל.

והנה לשון אמר בתלמוד על דינין והלכות הוא כלשון תורה ופוסק
 או גוזר דין (ענטשויטען, בעטיידען) וזה עלדרך לשון ערבי שרש אמארא
 עניינו גזר וחותך ונלותיו לרצים. וזה נולת Emir על מגיד ונולה,
 ועיין יחזקאל ט"ז אצ"ל אונורי וחונך חיתית בגלגל כלומר קסה באונורי
 וכותן חתיתו בארץ החיים בחיתית, כי בנדרש אונרו אין לך קסה באונורי
 שהרי אדם קורין לו אונורי — ואעפ"כ אונרו כי אונירה כלשון הקודש
 נורה על לשון רכה (עיין לעיל ערך אגדה) יתכן נופני כי ציוני שרש זה
 emerros נורה על כחה ושלוה (לחזקן, געויד) והרצה יס כ"צ שרש אחד
 נורה על דבר והיפוכו. וחז"ל קראו את הפקד הנונומס צראש אמר"ל
 שקלים פ"ה נ"ג.

ב והכלל בזה כי כל האומר דצרי תורה צרבים יהיה נון התנאים או נון
 האמוראים אחר הנונסת הוכחה ליקד דצרוי על דצרי האשומים ובהציה
 סנוובים ונצוררים ון התורה סצכתצ או נותורה סצצ"פ כפי הנוקובל,
 ונאוד דקדקו לונר דצרי צסס אונור, ואונרו כל האונר דצרי צסס אונורו
 אציה גאולה לעולם אצות פ", כלומר סלפענוים יס חכס אשר הוא סכוח
 צעייני הצרות, או נוסל וסר, ואס יאנר דצרי טוב ונוועיל לא יסנוע,
 אבל אס איש אחר יאנר צסס הסכוח דצרי זה סנוולא חן צלוצי הסנווע
 האונר צפירוש כי יסווא זה אשר הורה או קבל דצרי זה, אז גס אויציו
 יסלים אחר, ויהיה לו גאולה, כונו סאנרה אסתר צסס ננדפס דצרי סנוולא
 צעייני הסנלך, ונדוע עי"ו אסבת ננדפי לונלך ספך ונונה סנוקס הנון
 על ננדפי, כן יוכל כל אונר דצרי צסס אונורו לגאול ולהליל את העשוק
 על לא דצרי ון העשוק, אס יאנר צססו דצרים טוים ונוועילס יהיה
 זה גאולה וחירות לכל עולם הנוקסי וסוידותי, אשר לרוב נוסחת תוארו,
 נופני טועלים קטנים ונחצלים כרונים כי ויוויהם סותים וסנוותיהם אינם
 נוצרים — הצע נל וראס ויה סאנרו חכונים כל האונר דצרי שלא צסס
 אונורו טוב על לאו (לא תגזול דל בידל הוא) דצרי זה נכס צנוק אצרהס
 קי"ק"ו ע"ס ולין שס נדרים פ"ק וכן צילקוט ונסלי כ"צ נוצל זה האונר
 ונלויין נדרים פ' א' צלדו ועל זה סאל הגאון ר"ק צנדוע ציהודה ונ"ת קי'
 כ' הא"ה? והסצי לו צעל כ"צ כי לא נולא ונאונר זה צכל ונס' נדרים רק

צונדקס תחונות פ' צונדקס. והנה תנויה גדולה על הנוגן הצדקס
 לונה הוא לין לקול פ"א דנדריס היתכן כי איש לדיק כזה לא יציאו לו
 ספר לחזות צו? ונראה לי כי באונת היה הונאונר הזה כתוב צפרק ח'
 דנדריס צ"ק סל ונ"א והיא ד' ו' ע"צ. כי קס אחר קשאל רצינא ונד
 חסי: צעל ונהו שיעקס שליח לחרטת אשתו? והסיז לו ר"א חי ונכנפיין
 אין ואי לא ונכנפיין לא, כלונר חס ישצו צ"ד כצר יכול להיות הצעל שליח
 ואס הוא עלונו ונוסיצ צ"ד אינו יכול להיות שליח לחרטת אשתו — ונודא
 אח"כ ונאונר אחד כזה הנסון: אונר ר' שועשון צר זצ"ד אונר ר' יחקן צן
 טבלא אונר ר' חייא אריבא, דצי ר' אחא אונר ר' זירא אונר ר' אלעזר
 אונר ר' חנינא אונר ר' יהודה צר חילעי ונאי דכתיב וזרחא לכס יראי שני
 שונס לדקס אלו צני אדם קיראים להוליא קס שונים לצעלה. והנה קסצ
 קס שנונה אונריס על ונאונר קטן וזה תיונה וזר? ועוד כי הסדר הזה
 לא יתכן כלל כי ר' חייא אריבא היה קודם ר' זירא ור' אלעזר ואין
 אפשר קר' חייא אריבא אונר דצר צקס ר' זירא האחרון? אולם באונת
 נראה ברור כי היה כתוב כאן באונלע ונאונר אחר אשר אונר ר' חייא
 אריבא צקס דצי ר' אחא, ואח"כ קדרו ונאונר ר' זירא צקס ר' אלעזר צ"ר
 חנינא. וע"כ הוצה עלינו לחקור איזם ונאונר היה כתוב? אין ספק שונאונר
 זה: כל האונר דצר קלא צקס אונרו עוצר צלאו אל הגזול דל כי דל
 הוא היה כתוב צקס ר' חייא.

ר' חס ברורה לזה תראה כי צילקוטי ונשלי קס הוצה ונאונר זה צקס ר"ק
 צר זצ"ד אונר ר' יחקן צר טבלא אונר ר' חייא ולא יותר, וצילקוטי קוף
 ונלאכי ונודא אונר ר' זירא אונר ר' אלעזר ונאי דכתיב וזרחא לכס יראי
 שני שונס לדקס אלו צני אדם קיראים להוליא ק"ס לצעלה. וזה ונצורר
 באין שום ספק קשני ונאונריס היו ונאונר הקודם היה הדין של אונר דצר
 קלא צקס אונרו שהיה צודאי לפני צעל ונ"א והדצר ברור כשונס.

ועוד ראיה לדצר זה הוא הקוניכות לונה שחורה רצ חסי כי הצעל
 יכול להיות שליח לחרטת אשתו דוקא צונכנפיין, אבל לא קלא צונכנפיין*
 והדצר לריך ציחור ונאי טעונא קל קצרא ו? אולם באונת נראה כי דצתהו
 דרצינא היה לה נדרא קלא היה ונדרין עיניו נפש דאס כן היה יכול רצינא
 להפר צעלונו ונוקטונא היתה נודרת לפרנס עני ונוסד ולא עלתס צידה
 לדקס זו ונפני קלא היה ציבלתה, ואונר רצינא צ"ק ק"ע ע"א קרק
 צלונוס יוכלו הנסים לתת לדקס ונונוון צעלוהן, וכיון קלא יכלת אשת
 רצינא לקיים נדר זה קאל רצינא לרצ חסי האס אפשר שהצעל יהיה שליח
 לחרטת אשתו. וטעם השאלה כי צדין השליחות לדצר דצרים לפני צ"ד
 ולקדר ענין הנדר בהיותו וענין החרטה, ולריך הדצה אל שוירת יתרה

* בחי' החרטה כזה ונאונריו עוד נדר בעינו, כי הכלל שאין אדם יכול לעשות שליח אלא
 לנדר וזה שהוא ענינו יכול לעשות, וכיון שאין צדק אדם הנודרת ונחטרת לאסוף ו' דיינים
 כאשר אונר שבת ח"ו צ', וני יאמר דנודקק לה חכס ודוקא צלוי אונרו קס דנודקק לי ג'
 הדיעות אבל לאשה שאין דכח צכך לא, על כן אונר רצ חסי ונכנפיין שיש לה נחשם לבוא
 לצ"ד תוכל לעשות שליח ואי לא, לא. —

אומר דבר בשם אומרו

ודקדוק נכון לדבר ונלה צוולה כאשר לוח הנושלה הנודר, ולפיכך השיב רב אחי שאם נוכנפין נוכבר יש צ"ת דין ונותר לצעל להיות שליח כי אין לחוש שלא ידקדק הצעל לוונר ונוש דברי אשתו, שהרי צ"ד יושבין ונוכנים ואין לחוש לשכחה לשענה קלה —; אצל אי אין נוכנפין ולריך השליח שהוא הצעל לכנף צ"ד יש לחוש שלא ידקדק הצעל וישכח ונתוך כך קלת נודברי אשתו וחרטתה כי ניילי לא ונוסרי לשליח לדברם כהוגן רק לאלתר. — ועתה לפי שהיה הנדר לתכלית הלדקה לעניים ונוצאר צילקוט ונשלי שם לדרוש את הכתוב אל תגזול דל עד"ז: וכי יש לו לעני כלום שאתה לוונר אל תגזול דל? אלא אם היית רגיל לפרסכו ואתה ונונע שלא ליתן לו עוד, אם עשית כן אתה גוזלו, וסנווך לזה ניידי ונוצח הדרש אל תגזול דל על לוונר דבר שלא צטס לוונרו, לכן צודאי היה ענין נדרו של אשת רצינא צדרך שחשט רצינא להדרשה הידוע צינוי על פסוק אל תגזול דל, ורצינא סקדר הש"ס סנוך לזה דרשה אחרת, על ענין לוונר דבר שלא צטס לוונרו, להורות על דקדוקי ניילין סלריך השליח הנודבר צעד אשתו לדקדק, וגם להורות על ענין הגזלה לדל צנדרי לדקה שאי אפשר לקיינס, צלופן שהסנויכות צל להורות על גזלת העני צדיצור ולדקה. ככל הדברים האלה וככל החזיון הזה מהגו התנאים והלוונראים חכוני תורה סצע"פ לדקדק לוונר דבר צטס לוונרו ואפילו ספיקי דגברי גרסי' חולין י"ח צ'. ותכלית דבר זה הוא גם כן ונוצאר צילקוט ונשלי שם צסנווך לו ונקודס וז"ל הלא כתצתי לך סליסים צנוועלות ודעת, ונלונד סנתן ססס לנושה עלה ודעת ונתנס לו צלנות וכתצס לו צלנות והודיעס לו צלנות, כדי שיכל ויסנויעס לישראל צלנות, הנה לך צזה גודל החיוצ לתכלית הלנות, להגיד צכל ענין הלכה וסצרא סס הרלשוניס הנוקצלים כדי שלא ירגילו לסקר צעניני תורה, ונוצון זה צוולת שלישים לסכס ולסלסל הסנוועות עד ונשה ועד הסכינה. —

ודע כי צספרי פ' סופטים ונוצאר: וניין שאם נחליף אדם דברי ר' אליעזר צדברי ר' יהוסיע ולוונר על טהור טונא ועל טונא טהור סעוצר? סכלונר לא תקיג צכול רעך, וצלצות דר"פ' כ"ד ונפורס שאם ירגיל אדם שלא לדקדק צטס הלונר סוק סלוונר על טהור טונא, ועל טונא טהור, ע"ס. לפי זה תצין לצאר הנושנה עדיות פ"ה וי"ה: לונה ונוצירין דברי היחיד צין הנורוצים הוילי ואין הלכה אלא כדברי הנורוצין שאם יצואו צ"ד ויסנווך עליו, לפי שאין צ"ד יוכל לצטל דברי צ"ד חצרו אלא ח"כ גדול ונונו צחכונה וצוננין. . . אומר רצי יהודה ח"כ לונה נזכרו דברי היחיד צין הנורוצים לצטלה? אלא שאם ילוונר לך אדם כך אי ונקובל, ילוונרו לו כדברי איס פלוגי סנועה (ואין הלכה כדצריז) — כונה קולונסין ססתצרו וכונה יריעות נתוללו לפרט ונסנה זו ועדיין היא תלויה ועוונדת. — אפס לדעתי אין כאן עוד ספק שהכוונה היא כך: ונתחילה עיין צתוספתא סס צעדיות אשר לוונריה תלוונרו"ל: לעולם הלכה כדברי הנורוצים ולא הוזכרו דברי היחיד אלא סנוא ילטרך להס השעה ויסנוכו עליו, והכונים לוונריס לא הוזכרו דברי היחיד צין הנורוצים, אלא סנותוך סזה לוונר טהור זה

אומר טווא כדצרי ר' אליעזר, ואונרו לו כדצרי ר' אליעזר טוועת ואין
 ונהלכה כדצרי. וזהו שכתבנו שיש להחליט על דברי ר' אליעזר
 ונעשה הדבר צדור כי כן הטעם של נוסחה: ת"ק קוצר שלח הוזכרו
 דצרי היחיד צין הנורוצים חלל כדי שאם יצוא צ"ד אחת כך ותלמדך הטעם
 כדצרי התוספתא לקנון על היחיד אז יסוכנו על היחיד וילרפו יחיד זה
 לנכון דור אחרון, ופני שאין צ"ד יכול לצטל דצרי צ"ד חצרו חלל ח"כ
 גדול וננונו צטתים היינו צחכונה ונכון, לפיכך כלטרף לצ"ד חכס צדור
 אחרון את יחיד הקודם לנכון, ועל זה שאל ר' יהודה ח"כ לונה הוזכרו
 דצרי היחיד לצטלה, כלונור כיון שעתה צנון הנחלוקת אין נפקותא לזה
 דק שאם יצוא צ"ד אחר הזון, ח"כ נזכר היחיד לע"ע לצטלה? לכך הסיב
 ר"י שזכרון היחיד היא כדי שיאונרו לנוקבל דבר שאינו כהלכה, כדצרי
 פלוני טוועת, כשיטת חכונים צתוספתא. וראיה לדבר זה תנולא צירושלנו
 בתרבות פ"א ת"ח, ר' יעקב צר אחא אונר הלכה כדצרי רצן גנולאל ור'
 אליעזר שהם שנים נגד אחד ר' יוסי צעי חס הלכה לונה שנים ואם שנים
 לונה הלכה ונעשה חס יצבור ר' יוחנן בר' יהושע אין הלכה כרצן גנולאל
 ור' ה' ופורש וזה שרשות ציד האחרון לקנון ליטיד הנוקדם לו ולהיות
 גדול צנוק, וגם ונה שאונרו כדה ע': כדאי הוא ר' אליעזר לקנון עליו
 צטעת דחק הוא ע"פ נוסחה זו צשיטת ת"ק, אכן יש לעורר עוד, כי לפי
 הנוצאר צונחות י"ח ח' ותוספתא דוצחים פ"צ שנה ר' יהודה ונשנתו
 בר' אליעזר, וקוצר שהלכה בר"ח לכן לא צחר צלשון התוספתא כדצרי
 ר"ח טוועת ואין הלכה כי לדצרי ר"י הלכה כר"ח.

אמת, אמונה אמן.

א חצי האדם שנצרה צללם אלהים, חיבה יתרה נודעת לו שנצרה צללם
 אלהים, ואך צללם יתהלך איש, אם יאצה להתעלם צאהצת האונת, והיא
 תהלתו כי אינו השכיב כל נושכיב האונת הצדור' ווכל סיג וחללה שקר
 צלי טורה ויגיעה, הלל אז כהפס וכלין תחפצ צעיני ונליאה קלה בזו;
 אצל העיון והחקירה לתכלית השגת האונת הוא הוא הסותן ליעף כח
 וכלין אונים עלונה ירצה, לצקר צהיכל הקודם כפעם צפעם, ואם לא
 תללה היס תללה לונח, רק חזק ואונן לצוא אל הקודם פניונה, כי אחת
 שאלתי ונחת ד' אותה אצקש, אדרוש ואחפש, לחזות צמועם ד' ולצקר
 צהיכלו, חף כי סוגרו השערים ואז אפשר לאדם לונר ונלחתי את האונת
 אשר צקשה כפטי, הוא שאונר ונלין חכס ופורקס: „אם יתנולי את האונת
 ציד אחת וציד השניה יושיטו לי דריסת האונת, אני אצחר ליקה לי
 הדריסה אחר האונת". יען כי נויצב האונת הוא חיפוסה אחרי העדרתה (*).

(*) הסופר הרוני פאולסרד (סוף ספר א' ופרומישע טרייטען) אונר כי הסופר (טטהעמיסט)
 הוא ועולה מן המאמין כסוף נחמה (חבערגאויבע), יען האחרון מוריד כבוד השם האחד

ההפרש העלום אשר בין היהודים ואלוהי תורת נוסה וצין עובדי ע"ז
 ואזה חכמי יון כונו עפיקור וקיעתו הוא, כי היהודים אוננים ראש
 דברך אמת ולעולם כל משפט צדקך כלומר האמת הית' ראש וראשון
 לכל הצריחה ועל פי חכמת האונת יסד ד' עולמו. בנוספת ונדק, ואם כן
 האונת היא אוניתית ויש להנליחות והיה בנקסא (דיו וזורהייט המט
 מביעקטיפע וירקלייקייט) אבל עובדי ע"ז אוננים כי האונת מולדת בקוף
 כל הצריחה וכפי נוסתיהם היה אליה האחרון כמולד גון הזוג שנים וארץ
 זמטוק, ומטוקן הוליד את האונת (מזייטע צייט) ועפיקור החוקר הגדול
 ציונים אונר כי אין לה לאונת ונליחות צפני עלמה רק כפי דמיון כל אדם
 זמטוק בנקסא. דיו וזורהייט מייט גיבט מביעקטין זמנדען אביעקטין.

והנה כל נוסכיל יאנר: אני אהב את קוקראט ואני אהב את אפלטון
 אבל את האונת יותר נכולם, ונהו האונת? דבר גדול דבר-חז"ל שאננו
 סונו של הקצ"ה צעלם הוא שלום, אבל אמת לאו קס גופו הוא כי אם
 הותנו של הקצ"ה אונת, כי כן אוננו שבת י"א: הימנותא לאו קס גופו
 איקרי הכי דונתרגוין האל הנאנן אלהא עתיננא, כלומר באלו האונת
 היא תאר ולא עלם הצורא, ע"ד הכתוב אלל התוארים אל רחום וחנון
 ארך אפים ורצ חסד ואונת; אבל שלום קס גופו נקרא כן דכתיב ויקרא
 לו ד' שלום. וקס ד' כ"ה. אוננו הותמו של הקיבה אמת. והנה י"ט
 לחקור ונה זה שלום קס עלם וגופו ואונת רק תאר? דע כי אם תרקים
 כך עיגול גדול וצתוכו הנקודה האונלעית אשר היא הנורב לכל העיגול
 כולו אשר תלוי בנקודה זו, הנה אם תניע את העיגול הזה צונתידות
 תראה כי כל חלקי העיגול ונתנועעים וכל הקרוב יותר אל קו הנוקיק
 העיגול, יותר הוא ננוהר להתנועע, אבל כל הקרוב יותר אל הנקודה
 הנורבית יותר הוא ונתנועה להתנועע וסנקודה האונלעית אינה ונתנועעת
 כלל. והנה שתי צחיות אלו אוניתיות הנה אבל ההפרש ציניהן הוא, כי
 הנורב ונלא לו ננוח לנח צלום אבל העיגול ונתנועע ע"פ הכרח האונת,
 ולכן קס י"ט צעלנותו הוא הנקודה הנורבית אשר עבור רנונו י"ט
 ותגלגלים כל גלגלי עולם והוא עלנו נקרא שלום צעלם, אבל וני
 שנתנועע עם הגלגל לתכלית השגת השלום הנה הוא ונתנועע להשיג
 האונת והלדק שהוא השלום בהחלק, וכל וני שנתנועע להלאה וננורבו
 ופונעט הוא עובר את קו הנוקיק שהוא לא ונלא ננוח לכל רגלו לא צגופו
 ולא צנפשו, והוא רחוק וכן השלום, ולפיכך אין תנועתו אוניתית רק הצל
 זריק כלל הפורה ולשעה קלה עבר וחלק והיה לאפש ואין.

ב ונושל זה תצין כי כל הפעולות אשר יפעול אדם, לתכלית התקרבות אל
 יקוד הונויע כל העולם הנה בכלל אונת, אבל לא נודע לקום אדם תרואה

אשר יקרא חסד, וזוהו רשיוהו וישיבוי חסדו וישיבוי רחמי דיה

ומדמה על כל הנבראים ומינות כחצות לעובר שח ובהלא נשדים וירוחת, וכל חיות נבראת
 אריה נמר קיפוד וחמור, קרום יאנר לכן. אפש הכל לפי הענין, כי אי אפשר להשיג האונת
 באמונה כי אם בתערוכות שקר, חולת הציא ופילוסוף זכר רשון צנצנ; אבל רוב אדם ידבק
 באמונת יחס. (תמיד כ"ח).

אם תנועות הפועל הזה לתכלית השלום ואנונית יראה שונים עד לצדק,
 כי הכל הולך אחר החימוס, ויש לך אדם שמוטדק הרצה ונראה קדוש
 בעיני הצריות, אבל אין תוכו כצרו, ולכן רק אחרי צחינה רצה והקדוק
 מופיע על כל הפעולות נראה וני שהוא דובר אונת כלצבו — וכן כל עניני
 התורה עדיין הרוב כנוקטתקים: אם יאונתו דצרי הנציאים ותורת ד' ונועל
 מתכוון לעד, ואי אפשר לצרר דצר זה, רק לעתיד אחרי אשר יתאונתו כל
 הנה קדיצר ד' בכלל וצפרט, ויקוים דצר הנציאי: יצא חלר כצל לין ודצר
 דאלהינו יקום לעולם. וזה קוד דצרי חו"ל חותמו של הקב"ה אמת, כלומר
 בנינו שהחותם נחתם בצוף כל נוכחצ ונועשה קנין וחליפין, כן לצל חליפות
 וספעולות סיתתו: צעולם צפרט וצכלל, נתקיימו לאנויתתם רק בצוף
 וזהו החותם: בין והענוק ותנאל נכון. —

ונועם זה הדצר צרור שהאונת הוא ראש דצריה' ותיסע צנליאת קודם
 שצצרא העולם, אפשר לא נראה ולא נתקיים רק לצוף כי אין כל אדם
 ונוכיה את האונת וכן הקודם אל הנואחר, רק וכן הנואחר אל הקודם, רק
 ונואנויים צאונת הנה ונאנויים בקדמותו וניחלים בתקוה עזה קיאונת
 האונת לצוף בעיני כל הצריות, וכאשר אונרו חו"ל תענית ל"א. עתיד
 הקצ"ה לעשות ונחול ללדקים ורקצ"ה צאונלע וכל אחד נאחד נראה
 וצאצבע אל האונלע הוא הנקודה ונרביזה ויאונר זה ה' אשר קיינו לו
 סגולה ונשונחה צישועתו. הנה דצרו ונוקט באשר הראיתך צונל וכן השיגול
 כי ונחול הוא עיגול (ויין קריין) והאונלע הוא הקצ"ה הנקיים את כל
 סגול ונוניעו הגם שהוא עלמו צלתי ונתנועע. — ועיין ע"כ הרא"ה
 הצפער החינוך פ' שופטים קי' תל"ו שונקורט ונלות שופטים הוא לכיון דרך
 האונת צדיעת התורה צהסקנות כולם האף כי לפעמים יש טעות ועל זה
 האונר הקצ"ה נלחוני צני (צ"ו כ"ט) כלומר לפעמים תעשו דצר שלא כאונת
 לתכלית האונת והאחדות בצוף.

תצין צזה אונרס ז"ל קידושין ל"א א', נקוף דצרוך יוכח כי ראש דצרך
 האונת כלומר וכן הנועשה הלדק הנראה בצוף יודע לעין כל כי הנוניע
 והראשון והסיצה הגורנות כל התנועות הוא "אמת" וכמו שיעקב היה
 הצצבע הנואחר לעקו, ואע"כ הוקדם צנועלה וצני אנוכה לוין שהיה
 צצו, וכן כמו שילחק היה שני לישועאל, ואפסים האחסקו לנועשה ירש
 הצצבורה, ופני צצבע הצריאה לראות תחילה הנונר ואחר כך הסתללות
 והנפס אע"ג שהנפס היא קדונת לחונת, כן באונת האונת סרוחית הוא
 והקדונת צונן ולס הצבורה, אבל ונתחולל נראה פועל הטצע צתנועה צלתי
 ונעלונת עד סלצוף בודע כי לכל אלה היתה סיצה וניעה ויהא האונת,
 ולכן היה ישועאל צבור צגוף וילחק צבור צנפס, וכן יעקב וכן אפרים
 ויהודה דצר זה צפוקט אנוכה, שהשכל נראה אחרון אבל הוא צאונת
 סהצבור גם כן כולד לצוף, כי חותמו של הקצ"ה אונת ונראה לצוף
 כי באשר ישראל נקרא צבור וראשית תצואתו לפיכך אונרו צוהשלוני ועילה
 ש"פ א"ף, על שלשת דצרים העולם ועונד על האונת ועל הדין ועל השלום
 וצביון וסיס אמת, יש דין, וכיין סיס דין יש שלום, כלומר האונת הוא הסיצה

לכל הדינים והריצות שצין נגעי בני אדם, וכל נוקם שתנוול צאונת שהיה
 צדקה הסביבה לדין הנה אחר הדין שיגור בני אדם את השלום שהוא הנוכח
 וצונק עלמות הצורה ות' — *אמת ואמונה* — *אמת ואמונה*
 הן ככל אונותי בערך הצרה שהצבת הוא קיון האונת ואת ברית עם
 כלל הצריחה שנוצרה שית, ולפי ונה שהצברתי כאן, הנה הצבת היא השלום
 שבוהונותה? הולם לא השלום הוא העיקר כי אם תשצ צציתך ותאונק שלום
 בעליך. כפשי לא השגת ונאוונה, ואין השלום הוצת רק אחר הקורה
 וההשתדלות להשיגו אחרי הדין והריצ עם זלרי בני אדם, צעצור ונדת
 האונת הנוצרת ללאה ון הנקודה ולהזור אליה צנוחת לצ הנואונק זה,
 לפיכך ערך השלום אל האונת בערך הנושא אל הנקוא ובערך העולם אל
 התאר, כלומר השלום הוא עלמותו ות' הצל האונת הוא תוארי, כאשר
 הקדמותי לנעלה, ואור ירונה "ד' אלהים אונת הוא אלהים חיים וכו'
 כלומר עלמות השם הוא אלהים ותוארו אונת, יען כי הוא חי לעד, ונראה
 לעין כל האונת לאונותיו לעתיד, בערך הנקודה ונלפה לו, ולכן הצבת היא
 קיון שני אלה שלום ואונת יחד, כי הצבת צל בלחמית הצריחה כנו
 שאנורו צונדק ציוס ד' לא היה העולם חסר רק ונוחה צל שבת צל
 ונוחה, כלומר כל ענין חנועת גלגל העולם שצברה צקשת "ז היה לריך
 אל נוכח, ולפיכך שם השם ונוצרה שית, נוכח זה לכל הנושכילים, כי אונת
 היא צין ד' וצין הצריחה ועלם נקודה זו היא הצציתה, כנו ששלום שם
 גופו ות' הצל תוארו הוא האונת שיתאונת לצקוף ונה שהיה צתחילה כי
 קוף ונעשה צנוחשה החילה, ונעשם זה אנורו ונגילה ט"ז: דצרי שלום
 אונת שכתצו ונדבכי ואקתר ונורה שלריבה הנוגילה שרטוט באונותה
 של תורה, כי צוננהג הרגיל וני שנוצקש שלום לריך לרוב להחסיף ולהתרחק
 ון האונת, וני שהוצ ורודק אונת אין לו שלום, הצל ונדבכי ואקתר
 השיגו את השלום עם האונת יחד. ככלון התורה לכן הנוגילה היא
 אמתה של תורה אחר הדין. — *אמת ואמונה* — *אמת ואמונה*
 על פי דנוין זה תצין ותכיר העצ איה שצאונת הראה הצורה הכרה
 וקדיונת ותכונת האונת צחכונה לאדם הראשון רק שנטכה צרוב היונים
 ונפני שהשחיתו עוצדי ע"ז את דרכם ונדקד השכל, וננו אחרי אלה נכר,
 צאופן שנוכל להקבים עם הכס וזני אחד (עושפדוקועס) אשר אנור:
 הצורה הראה את שלמות האונת לצני אדם הראשונים הצל האדם שיצר
 ופיר שלמות האונת לארבע דוחות עולם, ולפיכך אין לקום אחד
 האונת צשלמות רק קלת ונונו (ע"ד אשר נעשה קיון זה בעם הנבחר,
 ונתחילה ניתנו הלוחות שלמות ונטתצרו, עד שקצו חזרו להטלים אחת
 בלחת צכה התקובה). — *אמת ואמונה* — *אמת ואמונה*
 העוים עכו"ם העליוני עין ונאוונת אל אחד דיונו להם אלילים אין
 נקפרי, אשר כולדו על ידי הווג שנים וארץ ואנורו כי צן תאחרון עשנים
 חלו הוא זוטוק, ונקרא ציוני חתונתם והוא הוליד את האונת. צזה יש
 להם קרן אחת צונלחם על דקדק שאונותי ואקציר עוד ואת צתמי עם
 לשם זוטוק צרוני וקרננננם או חרננננם ציוני אשר רבים ונחקרי לשון

(פִּיזִיּוֹמֵנְט) כזכור צו, ויחזור האחד כי קס: אַמְטוֹן שׁוֹרְטוּ סֵתֵר פֶּעֶרְבֵּעֶרְגֶּען וּפְסִי שְׁהוּא וּנְכֻסָּה וּנְהֵיץ גַּלְגַּל הַשְּׁנוּיִם, אֲזַל לֹא יֵדַע טַעַם וְנֹדַע נִקְרָא אַמְטוֹן צְרוּנִי וְנֵה שִׁנְקֵרָא צִיּוּנִי חֲרָמְנֵמֶס, וּפִירֹשׁ תְּכֻנַת חֲלִיל זֶה הוּא הַזֶּנֶן כִּידוּעַ (דַּעַר לִיִּט־גַּמֻּטֵט הִיִּטֵט בִּיַּיִם דַּעַן גְּרִיכֶען חֲרָמְנֵמֶס מוֹנֵד בִּיַּיִם דַּעַן רַעֲשֵׁעֵן אַמְטוֹן). אֲזַל לִדְעֵי הַדְּבַר צְרוּר כִּי אַמְטוֹן וְנִקְוֵרֵוּ צֲאֲרוּנִי זֹמֵרָא דַּעַר יִיגֶסֶטֶט וּבֵן חֲרָמְנֵמֶס וְנִקְוֵרֵוּ צַעֲרִי וְאֲרוּנִי אַחֲרוֹן אִו חוֹק, לְהוֹרֹת כִּי הַזֶּנֶן נוֹלֵד לְצִקוֹף אַחֵר שִׁכְצַר נִסְדְּרוּ כֵּל עִנִּיטִי טַעַם צְשׁוּנִים וְאֲרָץ, וּלְכֵן חֲרָמְנֵמֶס אִו אַמְטוֹן זֶה שְׁהוּא הַזֶּנֶן הוֹלִיד אֵת נִידַת הַאֲנוּת, כְּלוּנֵר הַאֲנוּת צֹא צִקוֹף (וִיטֵט דַּעַר לִיִּט קִמְוֹטֵט דִּינֵוּ וּמוֹרֵהִיט מוֹן דַּעַן טַמֵּג) כִּי חוֹתֵנוּ סֵל הַקְצָה אֲנוּת כְּנוֹן שֶׁהַשְּׂצָה נִצְרָא צִקוֹף. — הִנֵּה כִּךְ צִוָּה שֶׁאִפֶּס קִנְהוּ רֵאוּ הַעֲבוּרִים וּכְוִלוּ לֹא רֵאוּ וְאִלוּ הַסִּיגוֹ הַאֲנוּת כְּנוֹן עִם יִשְׂרָאֵל, יֵדַעוּ, כִּי סוֹף הַנוּעֶשֶׂה צְנוּחַשְׂצָה תְּחִילָה, וְהַסְכֵּל עִם הַאֲנוּת הִיּוּ וְנִרְאֵשִׁית צִסִּצַת הַיִּיִת הַעוֹלָם, וְזֶה נַעֲלַם לְצַנִּי אֲדַם קִדְוֹנִים עַד שֶׁלְצִקוֹף הִכִּירוּ אֵת יִשְׂרָאֵל וְאֵת אֲצִיחַס שְׂצַשׁוּנִים, לְהוֹדוֹת עִבִּ"פ שֵׁשׁ אֱלֹהֵי צוּרָא עוֹלָם וְקָמוּ לוֹ אֱלֹהֵא דִּלְהֵא, לְהַחֲזִיק קִלַּת צְנוּשְׁלִי סְקֵרֵי־סֵל צֲחִלִּים אֲנוּלֵעִים (וּנְחֻחַת ק"ט) בְּאוֹפֵן שֶׁאוֹר חֲדַשׁ וּנְוִיָן וְאִיר וְצֹא לְכֵל עוֹלָם, וְיִשְׂרָאֵל עִם קִדוּשׁ נִצְרָא לְרִיצַ רִיצַ שְׁנוּים, עַל כֵּן יוּנִים רִצִּים הִיּוּ לְהַסֵּל לְאֵל אֱלֹהֵי אֲנוּת וְסְלוֹם יַחַד, כִּי רִוֵּץ צִנִּי אֲדַם וְנוֹאֲסִים צֲאֲנוּת, לְפִיכֵךְ עֲצוּר הַסְלוֹם אֵין אֲנוּת, עַד שֶׁיֵּאִיר הַקְצָה צַעֲלַם כְּצוּדוֹ וְיִקְוִים כִּי שְׁלוֹם אֲמַת אֵתֵן לְכֵס צְנוּקוֹס הַזֶּה יִרְוִים ז'ד, וְיִוְכְלוּ הַנוּשְׁכִּילִים לְהַתְעַנֵּג צַשְׁנֵיהֶם יַחַד בְּאֵין וְנִרְיִצָה וְהַפְרַת שְׁלוֹם עֲצוּר הַאֲנוּת עוֹד.

ועתה אחר שהודענו כך את זאת אם ישאלך אדם ונה זה האנוּת? תשיצ לו הכל ונה שהוא בעולם הוא אנוּת בנפשו, אם יבין האדם צו להכילת יראת הצורה עולם ולהשיג ונוחת הנפש היא השלום כי אין אנוּת כלל שלום, ואין שלום כלל אנוּת, כי שנים אלו הוליד אז השכלים והנוה אחים נאונים וכתאנוּי לציח. אכן לפעמים נודיינים ונרצבים זה עם זה, והשלום גם האנוּת עם כל שאר נידות העולם, כי ריצ' לז' עם יושבי הארץ. ואנורו חז"ל צטוּט טעם ודעת צשעה שרלה הסם לצרוח את האדם נעשו ונלאבי השרת כיהות כיהות, אנוּת אנוּר שלא יצרא ונפסי שהוא נולא שקר, לזק אנוּר יצרא שהוא נולא לזקות, שלום אנוּר לא יצרא שהוא נולא קטעות, חקד אנוּר יצרא, שהוא נולא חקדים ונה עשה הקצ"ה השליך אנוּת ארלה דכתיב ותשליך אנוּת ארלה. אנוּר ר' קינון עד שהיו ונלאבי השרת נודיינים זה עם זה כצר נעשה האדם (צ"ר פ' צריאת האדם). והנה כל נושכיל ישאל נודוע הוּו שלום ואנוּת ונוחלים בצריאת האדם, צהוביחם שהאדם נולא שקר וקטעות, ולזק וחקד הקבינוו לצרוח ונפסי שהוא נולא חקד ולזקה, הלא זה נוחלוקת ונאפך להפך ולנוה? ועוד נודוע השליך הסם רק את האנוּת ארלה בדי שיוכל לצרוח את האדם והיה לו להשליך גם את השלום ארלה כי כל זנון שהשלום צשנים אינו ונכיה בצרוח את האדם? ועוד ונה כיון ר' קינון צנוה שאנוּר שער שהיו ונלאבי שרת נודיינים זג"ז וכצר נעשה אדם?

ונראה צדור לטעם שאונתתי כי אונת ושלום שכי נושגים ונוחלקים הם, ובזמנאטע בעגרישעטע, כי כל דבר צפורשו לא יוכל להיות קלה שקר, אלא או כולו אונת או כולו שקר וכן השלום. ושני אלו קודמנים לצדיות העולם צנוסג השכל, כי אי אפשר לצדיות העולם צחכונה רק צשנים אלו, כלונור צעלם השלום וצהאר האונת צחכונה; אצל הדק והחקד נושגים ונלטרפים הונה, רעלזטישע בעגרישעטע, כי האדם עושה חקד ולדק לפי ערכו ויש לך נותן אלפים, ואינו יולא ידי לדקס וחקד לפי ערכו, ויש נותן פרוטה והוא נוקיים חקד ולדק לפי חיובו ויכלתו. וגם שני אלו נואחרים הונה צטצע הצדיות, כי אם אין אדם צעל שני ילרי לב, ילר טוב וילר הרע, אי אפשר להשיג וידת הדק והחקד, יען אין הצחונה עושה לדקס וחקד, אצל אונת ושלום יס"ג"כ עם הצחונה שכצדאת כפי הכרח האונת וינדת השלום. — לפיכך אונת ושלום אונרו צדין שלא יצרא האדם כי לא ישיג אונות אונן צנוסג ונוחלקי והוא כולו שקר, כי אם יחקור אדם אלף שנים לא ישיג את האונת הנפשטי וון החונור. וכני אדם צטצע אוהצי קלוות הונה או שכוטיס לנודי לונדת אונות כונצת (אובערגויבען) או אל הכפירה וונגויבען, וגם תלמודי חכמים אין להם ונוכחה צחקירתם על עולם הזה ועל עולם הצא, לפיכך כותלי צית הנודרש עדין נטיס ועוונדים לתכלית השגת האונת, וכן השלום, יען צדין שונטצע האדם אי אפשר להשיג את הנוכחה צחכלטי, אצל חקד ולדק הנואחרים והונה וון הנלטרפים שצחו את האדם. ולכן השליך הקצ"ה את האונת ארלה כלונור שנושג האונת יעשה ג"כ כונלטרף צין פחות והרצה, ויש לך אדם שנותקרב יותר אל האונת ואחר פחות וננו, לפי שאין לכלל אדם צחקירה, רק אונת ונדונת (וונדהרטיינליבקיטיט) וונניולא השליך אונת ארלה (דיו וונדהרטייט ווייט וויך שערקארשערט ווקרדען) ואינה עוד צארן נופשטי וון החונור, וונניולא אחר שהאונת טעשה ונגוסם אין לו לשלום לטיעון כלום, כי השלום הוא נושא האונת ונעלונותו, ואם האונת ונגוסם קלת ונעשה ונלטרף, וונניולא וידת השלום ונלאה ונוכחה, כי לא יצקש השלום רק כערך אשר האונת יחייב, לפיכך נוקיים ר' סינוון עד שהיו ונלאכי השרת ונדייכים זה עם זה כצר נעשה האדם, כלונור ככל הדצרים האלה וככל החיון הזה תנוולא צאדם הנצרא שהוא ונלא קטעטא וריב, צין האונת והשלום לצין לדקס וחקד, והיא היא פעולתו צארן, והיא היא תכלתו ללחום ונלחונות ונולה עם ילרי לב צין הפכים ולהשיג האונת והשלום לא צנוחלקי, כי אם כפי ערכו צונלטרף וחוקצ צין פחות ליותר. —

על דרך זה יש לו לאונת תלתא קשרי דהנונותח"י) כנוסצאר כצר הרונצ"ס צאגרתו שקלטה אלו לא יגרשו וון צעל האונת, רחייית החוקים צחכונת תליונדים וינדיות, עם שכל אלוהי צונקוצל נצציות, ליונדיות ואלתיות,

(*) ונפטי פ' שופטים ודרשת וין החורה וחקרת וין העדים (החומים) ושאלת וין תלמודים צשכל העלמי — קבלה חום ידיעה ועל זה לאורי והנה אמת נכון הדבר וכן שנת " כל דין שון דין אונת לאעיתו נעשה שותף להקצ"ה ציעשה גדאשית כליות ללקק צחום על טענ הנליות להקיים העין עם הטענ.

רחיה, ידיעה, שנוייה. — צכל שלטה אלה ים הפרש צין וועט להרצה
 כפי ערך תכונת האדם וזכות שכלו צרחה, שנוייה וידיעה, ואס גס
 אפשר הטעות צנוקלת. על ד"ו סוקראט אונר לאכסי וטהפן (אשר דנו
 אותו לאפיקורס ופני צניזה צאליציהם) אני איני ונכחש ונליחת אלהות;
 אזל חץ אני ונדבר ונאלהים ופני שאין אני ונסיג את אלהות, ואין אני
 ונדבר צספתי רק ונה שאני ונסיג צסכלי. הנה צזה הדין עם סוקראט,
 כי כפי ערכו דיצר האונת ולא רלה לצטא צספתיו, ולהלציט אדרת סער
 לונען כחש צלצו, ועל כל פנים היו פיו ולצו סוים. — אפס חילו היה
 סוקראט אונר אני ונכחש ונליחת אלהים, אז היה צאונת כופר צאונת
 ונדצר סקר כי אי אפשר לו לאדם להכחיש דצר שאינו ידוע לו. — ועל
 דרך זה אונרו חבנינו ז"ל יונא ס"ט שירוניה ודכיאל לא אונרו האל
 הגדול הגבור והנורא בדרך שאונר ונשה ופני סידעו צהקצ"ה סהוא
 אמיתי לפיכך לא כיצו צו, כלונור הם ידעו אונית ונליחת הצורא,
 אזל לא השיגו תואריו ונידותיו ית', ופני שירוניה ודכיאל חיו חיי לער
 צסעת שפלות ישראל, ולפיכך הגם סידעו כי כל ונה שאונר ונשה הוא
 אונת, אזל הם צעולם שפלות האונת לא הצינו ולא הכירו זאת, ולא היו
 כאן שלטה קשרי דהינוכותא ראייה חוסיית, ידיעת שכל, וקצלת אצות; כי
 אס הסכל והקצלה לצד גזרו לקיים את האונת, אזל לא החוש, עד סצאו
 אכסי כנסת הגדולה שזכו לראות גדולת ונידותיו של הקצ"ה ג"כ צחוש
 אז החזירו העטרה ליושנה, ואונרו בנוו שאונר ונשה האל הגדול הגבור
 והנורא, כי הן הן גבורותיו הן הן נוראותיו להאריך חף ואונת חותמו.
 כלל אונרו חז"ל צבת ק"ד. קושטא קאי שקרא לא קאי, וכן שקר אין
 לו רגלים, כלונור ונה סהוא אונת לריך להיות לו ונשען וונשענה צמצע,
 וכל ונה שאתה תראה צעין הוא אונת ונלד וונסות נצעו שאתה רואה;
 אזל סקר הוא דצר שאין לו ונליחת כלל רק צאדם הונסקר ולא זולתו,
 ח"כ אונת קאי חוץ לשכל אזל הסקר אין לו קיום כלל — לפיכך צלדק
 אונר הונפרט ירושלמי סנהדרין פ"א ה"א לונסול ענין האונת לפי ונספרו,
 כי אונת צו"ק תסעה ואס תכפיל ונספר זה חלק אלפים פעמים תוניד
 תונלא ונן הכפל צו"ק תסעה ונספר זה ס' התשועה והלידה צסוק
 אחר כל העבר. וזם צאונת ונספע צעל ונידת האונת שכל עניניו, פעולתו
 ונעשתו, צכל ענין אכילה וסתייה, ונלכה ונווחה צסיצתו וצהליכתו
 צסכצו וצקונו, תראה אותו ונכוין להסכים אל האונת והסלום, סהוא
 הנקודה האחת הנורבית, ע"ד שאונרו ז"ל כל ונעשיך יהיו לסם שונים,
 ולכל ההליפות והתנועות הסיניים ופענועים, ינסוך חוטי אחד של חסד
 ואונת אשר צו הוא קשור אל צורא עולם. —
 אתה תונלא כי החטא הראשון שהודיעה התורה הוא הסקר, והוא ונה
 שאונרה האסה אל הנחש שהסם אונר לא תגעו צו וצאונת לא אונר הסם
 רק לא תאכל (ונעץ הדעת) ונאותה סעה צה הסקר לעולם לערצ את
 האונת עם עניני ונליחה והוספת דצרי נועם לאחזן הסוונעת כדרך הסכל:
 ויטצ הסיר כוצו. וצרוצ היונים נעשה כחיק לחצק את הסקר

והצבתי היופי, ואין לך אדם שלא נתפס בעון זה, כי כל הרולה לידע את האונה, זהבחה ישקו זיישז העולם לנולול חן צדק החנופה אשר גלתה לנו לדעת הוה אנונו בקחתה ונפלי עין הדעת טוב ורע. — ואעפ"כ אפשר לאדם לכבוש את ילרו ולפנות לו דרך להסגת האונה אם יסיס לפניו שלשה דברים, ונליאת אלה, תורה ונן השניים, ושכר ועונש. כי על שלשה אלה העולם עונוד, ונוהס ילא האדם לעבודתו עדי ערצ, ולחלה הוה חוזר וצא באחריתו.

ואונר ר' חנינא קנהדרין ק"א. ונאו א"מין אל ונכך באונן, כלוונר שלשה עיקרים, אל הוה ונליאת אלהי, מלך הוה ונורה על תורה ונן השניים בנוכך החוקק חוקים ונשפטיס, לאונן הוה השלום שכר ועונש כונו שאונרו חני"ד לאונן לתת שכר ללדיקים ולהפרע ונן הרשעים, וננחות ונ"ד, וההפרע צין אונה לאונונה הוה, אונה הוה ונושג ונופשטי (דיוו וובטטרוקטע ווונר-הייט), אלל אמין ואמונה הוה פעולת האונה צוועסקה ופועל (דיוו פער-וירקליבוג דער ווונרהייט דורך דיוו טהומט, דיוו קאנקרעטע רעליגיאון). ר' חנינא זה אונר עוד יוונא ק"ע: וקנהדרין ק"ד. באשר קופר שס שאנטי כנסת הגדולה לעקו צקול גדול על דבר הילר הרע, ולצקוף ראו טילא גיבית קדשי קדשים גורא דנורא (אריה של אש) ולקחיהו ותפסו אותו באצרה לדודא, כדי שלא ישנוע קולו כל כך, ואונר הנציא לישראל שלא יהרגוהו כדי שלא יחרוז העולם, באותה שעה נפל פתקא ונן השניים וכתוב צו אמת ואונר ר' חנינא שנוע ונינה חותמו של הקביה אמת. כלוונר לדעתו, שאז צזונן כנסת הגדולה התחילו צני אדם לחקוק על שלשה דברים העתידים, על אליהו ועל נשיה הצל אחריו ועל תחית הגויתס, ולשלשה אלה קראו אמות. אליה משייה ת'חייה. ונאו באו צאונת (כפי אשר ניצא זכריה לצער רוח הטוונאה) הרצה צני אדם צתורת ונשיה והאחרון היה ישן כנודע והוה גורא דנורא ונצית ק"ק כי תלונדיו יחסוהו אחרי יסודה ודוד (עיין גלות יוחנן) ואף כי הוה קירצ את האוונות לאוונות שלשה עיקרים שחשצנו צכלל אימין, צכלל זאת ידעו היהודים כי לא צל רק לאוונות עולם אלל ישראל לא הולרכו לכך, כי בצר ידעו ג' עיקרים אלו, ולנונה לא שנועו לקולו כי ונשיח הוה? ונפני סנתנוהו לדודא דא'ברה ונפני אנוונת השילוש הכרוך אחריי אצ בן רוח הקודש ודודא הוה סיונן לדוד — ולפיכך אחני להו הלעקה אז כונו שאונרו שס שלא יגרה צקרוצתא ע"ש, כלוונר שלא יהיה לו רשות רק צאונות עולם ולא צישראל עם קרוצו. — והנציא אונר שלא יהרגוהו באשר הוה האונה שזה גרס חרצן עולם. — אולם אחר הוועשה קופר שס שלא כנולל צא" ג' ינויס צילה הוה סיונן הדין של ג' ינויס כנודע, וצילה הוה סיונן הצרכה צאצרות הקדם לכל דבר הכולד ונותחדש ע"פ האדונה — — — והשס יתן לנו חן ושכל טוב ונסוזה צאונת ולדק, לעצוד עצודת הלדקה, ויהיה לכל ישראל שלום צין האוונות הנוכחיס את ישראל ואציהס שצשניים צאונת, וישוצו הכל לעשות אגודה אחת צלא שום ווסך ונצדיל ח"נין. ועיין סוף וולת חיוב.

אנטיגנום איש סוכו קיבל משמעון הצדיק

א הנוצחה רצה עד ונאחד בין החכמים לזאת הנושנה חזות פ"ה נ"ג וכל
הכלה חלית, כי אנטיגנום איש סוכו קיבל ונשמעון הצדיק, והוא אנטיגנום
אנור: אל תהיו כעצדים הנושנים את הרצ על ונת לקבל את הפרס,
אלא היו כעצדים הנושנים את הרצ ע"ג שלא לקבל פרס, ויהי אנור
שנים עליכם. וקשה (ה) איך אפשר שיקבל אנטיגנום ונשמעון הצדיק
הראשון אשר היה ציוני אלכסנדרוס ונוקדון, והלא שנו אנטיגנום שהוא
שם יוני ונוכח עליו שנקרא שם זה אחר שבצר ונלכו היונים, וה"כ
נולד אנטיגנום אחר ביוש אלכסנדר, וזוהי היא לאיש גדול צענה
שקיצל ונשמעון הצדיק ואיך אפשר זה בקל? (ז) בשון ויהי אנור שנים
עליכם, לא נולד אנור שנים בכתבי קודש וע"כ ונאת היונים לנודו זאת
היהודים לכנות את אלהים שנים אשר ונת הופיה חכמה הנפלה אנור
קראכנאל ב"ה ה' ל' 65, שאנטיגנום קיצל ונשמעון הצדיק השני נכדו
של ראשון. —
אולם עדיין יש לשאול ונה כיוון צנאנורו זה ועוד שהיה הוא קותר
פטרות הנקרא שאנור אם בחוקותי הלכו ונתתי גשונים צעתם, והנציאים
נדצרים לרוב וכן תשלום שבר נולדו ונחניה אנור זכרה לו אלתה לטובה
(ק"ה) וע' קנאדרין ל"ג. וחז"ל אנורו שאנור סלע זה לזקנה ע"ג שיחיה
בני הרי זה לזקנה גנורה? ואנורו בזה שנפתי שהיה ונפורסם ציוני אנטיגנום
שיעת עפיקור היוני שאנור, שאין טוב לחדם כי אם ללכול ולשתות
ולתצות בתענוג הצל צנורגש החונור (ענאמוריסטוס), לפיכך הזהיר
אנטיגנום ואנור אל תהיו כעצדים הנושים כן לקבל שבר תענוג צעה",
עין דרכי נוסנה ערך אנטיגנום — ולי קשה עדיין ונה זה חוזר ואנור
אלא היו כעצדים הנושנים שלא ע"ג לקבל פרס כאלו היו צעולם עצדים
באלה וליה הנה ואל בני כיון? ועוד ונה זה הקיום ויהי אנור שנים
עליכם איזה הנושך יש לנורא שנים לעצדים שלא ע"ג לקבל פרס אם
באונת נותר לקבל פרס? והגאון צעל דצרי שלום ואונת ל' 19 השיצעל
זה כי כוננת אנטיגנום היה להשלים ונה שאנורו הקדוונים לו, אנש"ב"ג
אנורו: הו ונתונים דצין והעניויו תלונודים הרצה, ונשמעון הצדיק רבו
אנור על ג' דצרים העולם עונד על התורה ועבודה וג"ת, וקשה צעיני
תלונודים לעשות כן ולשנוע צקול הנוונים לעשות ונשפט ולזקנה ולצטל
זונסם באין קיבול שבר, ע"כ יחס אנטיגנום על בכה ואנור יהי אנור
שנים עליכם. —
והנה הגאון הזה נוסנה פירושו עד ונאחד ואנור כי נעלם זה ונכל
הנפרסים. ולדעתי אם גם דצר ונוסכל הוא לא יתכן שכיון אנטיגנום
לכך, כי הלא רבו לא דצר כלל וכן הדין והנושפע ולא נשנוע ונעולם שלא
יתן לנשפטים ויושצי על נדין שבר צטלה עכ"פ, שהרי נהפוך הוא ניוס
לא עזרה ונחנניה לירושלים תקנו לתת וננת לכל אולרות עצור התלונודים
והנחזיקים בתורת ד' ועין ורושלנוי סוף סוטה? —

אנטיגנוס קובר משמעון הצדיק

על כל אלה נראה עוד להקדים השאלה הנופוסאית על הצדיקה הנוצרת
 צפ"ה ונאצות דר"י אשר אנוריה תאמר שהיה לאנטיגנוס שני תלמידים
 לדיק וצייטוס, ובאשר שנועו תורת רבם נראין לקוות על שכר עולם הצדק,
 ילאו לתרבות רעה, וזה קשה ונאוד שהרי לא דברו בגורא כלום וזה ולא
 נודע חידוש זה. לא ליוסף הכהן ולא לשאר כותבים? ועוד אדרבה הלדוקים
 אינם ונאוינים ששכר ענה"ג, וא"כ ונה להם לחלוק על רבם צזה?
 ונראה לנאר הענין צדק זה: אין ספק שכבר ציינו אלכסנדרה כהנו
 צני ישראל לקרוא את צניהם הנולדים להם צסם ונטיצם, כי כן היה
 ונכה צני קדם לקרוא עם כסם הגדולים אשר בארץ אשר ונלאו חק צעיני
 צריית, ובאשר נקראת ונשפחה אהת צירושלים על עם ר' יוחנן בן זכאי
 ופני סנתן לה עלמה הוגנת להארץ יונים ע"י עסק התורה, יצנות ק"ה.
 וכן נקרא הילד אשר הליל ר' נתן הצבלי צסם נתן, חולין ונ"י: והגר
 שנתגייר ע"י הלל קרא שנות לשני נולדים, אחד צסם הלל ואחד צסם גנליאל
 צנו של הלל, אצות דר"פ ע"י ונולצד זה ידוע כי צארלות הקדם קראו שנות
 ע"י הונאורע צזון הלידה לזכר הונעשה אשר נעשה, כונו ויהי צכצי צלדתה
 אוחו ותקרא שנו שלמה שהיא לטון הפקק, כוי צראשית ל"ה ה" בן קראו
 ישראלים את הנולדים להם צשעת נילוח אלכסנדר צסם זה, באשר צאנות
 כתצ בן יוסיון לעצרים כנודע. ונלעתי כהגו אז ויד אח"כ ג"כ לקרוא
 נולדים צסם אנטיגנוס כסם שר נלאו של אלכסנדר אשר ונכך אחריו בארץ
 ונקדוניה, ולפיכך קרוצ ונאוד שאנטיגנוס איש קוכו נולד ונוש צשעת
 הכיצוץ ותחילת וננלכת היונים ולזכר זה קראוהו אצותיו צסם אנטיגנוס,
 להורות כי אז צא שר נלאו זה לא"י. וא"כ וננילא אפשר שאנטיגנוס זה
 קבל ונשנועון הלדיק הראשון צהיותו צן עשרים שנה, כי צודאי היה
 אנטיגנוס זה תלמיד ונחכים רבותיו ולורצא ונרצנן יניק וחכם. —
 והנה אז ציוני חורפו של אנטיגנוס כצר יצרו יהודים צאלכסנדריא של
 נולדים, ונודעו שיעות חכוני יונים לכל הדורשים צכתוצים, וחוקרים
 צחקר אצות, ואין ספק שגם ונטיגנוס שנוע או קרא צספרים שיש צין
 היונים שתי כיות, האחת נקראת צסם סטטוויקער אשר ונתנהגים צניידות
 קוצות לשם האונת ולא לשם שונים כי לדעתם אקור לעצוד קום אלהים
 רק להיות לדיק צשציל הלדקה עלונה ולא לכוונה אחרת באשר נודע
 זאת זה ה" שנה קודם חרצן צ"ש. ולעונותם היו כת עפיקורעער אשר
 התנהגו צניידות נאותות לא לשם הניידות עליון רק לשם הענוג עולם
 הזה, כי אנורו שאין אפשרות להשתענ עונג עולם החוורדי צלתי וניידות
 ישרות. *) והיה עם הנויקד כת הטטוויקער החכם לענא והנויקד כת
 עפיקורעער החכם עפיקור וסניהם היו ערך 340 קודם לננינס, וקודם
 לננלכות היונים כסלטים שנה ואחריו זה עוד כונה סנים. כי ונטיגנוס
 שר נלאו אלכסנדר צא לעיר הונוללה ונשהן בארץ היונים ושנוע דרשות
 לענא אשר דרש צרצים להודיע שיעורו, לחזות היים נעיונים צלדקה ואונת

*) absque virtutem non suaviter vivimus.

אנטיגנוס קיבל משמעון הצדיק

לנוען האנות, ונאלץ הנוקד הצדיק הזה חן צעיני ונט'ג'מ'ט'ס ורלה ק'צ'ו'ח
 אללו לעיר ונוולכתו (ריקסנער ה"ח ל' 266). ונעתה קרוב הדצר נואוד
 פגס אנטיגנוס שלנו הוא האיש אשר צחר צעיטת כת סט'מ'ו'יק'ער וניקדס
 לענא, כאשר צחר צס ונט'ג'מ'ט'ס הנונך — לפיכך לינד אנטיגנוס שלנו
 הפרש זה פצין שתי כיתות אלה, ואנור לתלמידיו, כי שתי אלו לא יתכנו
 ואינן על פי יקודות התורה של היהודים, וכדי לצרר האוכל ונתוך הפסולת
 אנור: דעו וראו כי טוב יותר שיטת הסט'מ'ו'יק'ער אשר עוצדים את רצס
 שלח ע"נו לקצב פרס כלונור לשס תענוג סכני, ונאותס עפיקורעער שעוש'ס
 לשס פרס ותענוג גופני, לפיכך אל תהיו כאיפיקורעער, אלח תהיו
 כסט'מ'ו'יק'ער, וכדי שלח תטעו לונור ונעתה אין חוצה עלינו לעצוד לשס
 שניס, רק לשס החכונה והנווקר עלונן, לכן אנור ויהי מורא שמים עליכם
 כלונור צזה תעשו עודף על כת סט'מ'ו'יק'ער שהס וכוונ'ס לשס החכונה, ואתס
 תכוונו לשס נורא שניס והכונה לנני סצרה שניס, וסוכן שניס יערה
 עליכם רוח ונוורוס כונו סקרא יעקב צית אלה'ס צסס שער שמים. —

ועתה שנוע עוד דצר אחד והיא, כי צכל ווקוס סספרו צס"ס ונא'ס
 אחד ססנו צי'תוס כונו ונרתא צה צי'תוס, קריקי צי'תוס ונותרין וכדונת,
 תנייד כראה כי צי'תוס הוא איש עשיר וגדול צנכסיס, ולפי ונעט ידיעתי
 לא ונלאתי שוס ווקוס אשר יקרא איש אחד צסס פרטי צי'תוס אס לא
 יצורך הגצר צנונון ועוסר, ולנוה זה? ונפני שסס צי'תוס היה תחילה סס
 התואר צלסון רוני בעמ'ט'וס*) כלונור הונל'ית. ולכן קרוב הדצר נואוד
 סהקדונוסיס רלו לסנון שתי כתות אלה עפיקור וסט'מ'ו'יק'ער, וקראו את
 היהודים סכנהגו כדרך עפיקורעער צסס צעא'ט'וק'סיס = צי'תוק'סיס ונאותס
 הכותג'ס צדרך סט'מ'ו'יק'ער ונפני שהס לדיק'ס יותר צסס לדוק = סט'מ'ו'יק'
 וננה כלונח אח"כ הטעות שהיו שני תלמידים לאנטיגנוס איש סוכו ואינו
 כן, אלח שהיו צארץ ישראל וצכל ארלות סשוכניס סס יהוד'ס סני וני'ס,
 כונו ס'ס עוד ציוניו וצכל הדורות הצדל צין סחכוניס, יס סכוניס סכותג'ס
 צחכונה לשס סחכונה כלדיק וסט'מ'ו'יק'ער, וי'ס חדסיס כותג'ס וננהג
 עפיקור ללונוד חכונה לשס תענוג עולס החולף ולתתגדר צה — וצרוצ
 היניס נעשו שתי אלה לכחות וניחדות כאשר אצאר אי"ה צערך אססי'ס
 צאר היטצ, כי פה אין אני עוסק רק צונה סכוגע לאנטיגנוס.

ב והנה לצל תהיה השערה זו קלה צעיניך ראוי סאצאר הדצר יותר ולתחיל
 צאנשי כנסת הגדולה, וצנאנורס הונליין ונעונדס ונולצ ישראל צעת הסיח
 צכלל. אנשי כנס"ה אנורו: הוו ונחוניס צדין והענידו תלמידים הרצה
 ועשו קייג לתורה, והנשנה ר"פ ונס' אצות ונלייכת ונוקר זה צסס שלשה
 דברים כאלו צלה לתורות כי צנאנור קלר זה נכללו ג' דצרים ספרטיס
 גדול'ס, וכצר חקרו גדולי חקרי' לז להצין ולהסכיל טעס אצתרה זו של
 אכ"ה ויאנור צעל דרכו ונשנה: ונפני שהגולה הסצה עם עזרא ואככה"ג

(*) beatus, ולא תקסס וננה שהסוה יוסף הכהן אה הפרטיס עם כת הסט'מ'ו'יק'ער, כי יוסף עשו
 דניין זה ציוני, אלל הלדוק'ס סלשוניס היו טוב'ס קלת וינאל עוד צינוקונו.

היתה עונדת תחת שצטו הפרקיים, ויראו הגדולים פן על ידי עיוות הנושפט והדין תתפרד החצילה וישלח הנושטל את ידו צונשפטי היסודים, לפיכך הזהירו את השופטים להתנהג צונטינות — טעם זה לא אוכל להסכים כלל, כי אין זה כשרון הכרח פנימי וקשר עליון דאורייתא, רק לנוחא חן צעיני הגוים, והתורה אותה נוכזר על דקדוקי הדין והנושפט בלא יראת הנושטל, אדרבה אונרה צפירוש לא תגורו נופני איש ולונה הולרכו אכה"ג. כלוות על ונה שכזר כלטויונו ונחת ד' ? גם פירוש זה אין לו שום קשר תחתון לשלטה דברים הנלוים בו ? — ויאונר צעל הנופה לז 18 טעם אחר והוא נופני שהיתה אז החקירה צדינים קשה נאחד יען לא נתקנה אז דין שצועת היקת, וענין היכך, והודאה שלא לונין הטענת, וכונה דברים כ"ג, לפיכך הולרכו להזהיר על הונטינות. גם בזה אין צו טעם לשצה. והאחרון חצי' הוא ונה שכתב צעל „דצרי שלום ואונת“ דף 19 ההוא ונאונר כי כונו שליונד ונשה לעם חוקים ונושפטים לדיקים ובעלת יתרו הקים שופטים, כן הולרכו צצי הגולה לדין ודייני אונת ולדק ע"ש שהאריך צלי טעם צרור ואונתי — אולם לדעתי נעלם ווכל הגדולים האלה האונת הפשוטי והאחויז ווכל, והוא פסקו ונפורש בעזרא ז' צכתב שכתב הונלך פרק ארתחשקתא שם פסקו כ"ה נאונר: ואנת עזרא כחכמת אלהך די בידך — מני שפטיין ודיינין, די לחון דאנין לכל עמא די בעבר נהרה, לכל ידעי דתי אלהך, ודי לא ידע תהודעון, וכל די לא לדוי עבד דתא די אלהך ודתא די מלכא. אספרנא דינא להוא מתעביד מביה, הן למות הן לשרושי הן לעגש נבסין ולאסורין. צרוך ד' אלהי אצותינו אשר נתן כזאת בלב הונלך..... ואקבצה מישראל ראשים לעלות עמי.

הרואה פסקו הדר זה צעין צוחנת יונלח שלטה דברים צרורים צאין הוספה וגירעון: הונלך לוח (א) לנונת שופטים חכונים ולכן אונרו אנטי כה"ג הוי ונתונים צדין. (ב) הונלך לוח ללונד את הנושפט לתלמודים שאינם יודעים (ודי לא ידע תהודעון) לכן לוו אכה"ג העניוידו תלמודים הרצה. (ג) הונלך לוח שכל שאינו שונע לקול הנוורים ענוש יענש, ולפיכך לוו אכה"ג עשו סייג לתורה, כלוונר לענש כל פורץ גדר לונען ישונעו וייראו ולא יזידון עוד. — וזה צרור ואונת ועליונו לשצה את עזרא הקופר אשר שצה את הונלך, וצרך את השם אשר נתן כזאת בלב הונלך כי הונת השלטה ענוודים אשר צית ישראל נשען עליהם ונאז.

אכן יש עוד להעיר בזה דבר אחר אונתי והוא, כי צחותו זונן נהגו עוד הגוים עכו"ם להסתיר דצרי חכונה ותורה וכן הונון תלמודים, וכל חכונרים הסתירו צקוד את דצריהם לונען צלוש צלע, לצלתי יצינו הונון צני אדם את קפרי הורתם, כי כגודל הפראות והסכלות צקטיני אונת יגדל שם הכהנים ושיינוו כתר תורה על ראשם, ואפילו כת פישומגורוטס העוקקים צשכליות וחקירה צאלהות על דרך היותר ונסכים לתורתנו, גם הונת העניונו עלונם צקתר הונדרגה וכל דצריהם צקוד ונושטל, אשר על כן הוכרחו קדונוי ישורון להתנהג ג"כ קלת צהקתר ולניעות, כלפי סועלים

קטנים ונחצלים כרס ד' לנצחות*) לפיכך תראה זראש נוס' אצות כי נוסה
 נוסר ליהושע, ויהושע לזקנים וזקנים לנציאים ונציאים לאנכה"ג, כלומר
 כל אלה נוסרו קתריהם ליחידים הצאים אחריהם; אבל זדורו של שזי
 גולה היה וזן ההכרה להעמיד תלמידים הרבה ולהפיץ נועייות החכונה
 של תורה חולה, לפיכך כל עסק בנסייה זו היה צתורה וצטרזות תלמידים,
 צדרך הנוועיל לתכלית העיון והנועשה, כי אחרי הנותניות צדין צפועל
 הנועשה עם לימוד התלמידים צעיון הנוחצנה, אין עוד לחוש לחרצן
 כללי ופריעת נוסר השכל, ולא ידאגו הרשאים פן יצואו תלמידים שאינם
 הגונים וינירו טוצ צרע כי עשו קייג וגדר לתורה צאופן הנוועיל לקיום
 שביהם ר"ל העיון והנועשה. הן גם פיטמגנרוס היזי אשר חי צעת ההיא
 ואשר עליו אנרו שקצל חכונה הרבה וזן היהודים כאשר יצואר צנו"א
 אללי אי"ה, גם הוא אנר שהיקוד הכללי אשר עליו נצנה עולם הנווסר,
 הוא נדת הנושפט והגוול איש לרעהו, החכס הגדול הזה הניח ליסוד כי
 הסיצה הראשונה היא הנוספר, והנוספר אחד הוא ראש וראשון לכל
 הנצראים (דיו ומונעט) ולא כיון צאנת לחונר הנוספר כי איס לנוען
 יחדלו היונים ונלהאנוין צסיצה טצעיית אשר הוליאה את היש וזן הכח אל
 הפועל כונו שדינו קלת שהניס הם הסיצה ואחרים, הרות, או האש
 וכדוונה. לפיכך הורה חכס זה שאין הדצר כן; רק הסיצה האנויית היא
 לנועלה וזן הנוחש, והיא הנוספר, מריטוזון, וכאשר רלה להורות כי חוצה
 על אדם להאנוין צאחד צנוחצנתו, וצעיונו, וגם צנועשה לא יהיה לכגד
 עיניו רק האחד, אנור: כי יש אחד אשר העולם עונד עליו והוא הגוול
 שצין איש לרעהו לפי שהלדק והגוול הוא נוספר השקוט לכל לך (דיו
 גערעכטיגקייט וזיט וזיינע למהו דיו גזיינעוואמוז גענעוואסן גלייך וזיט)
 כלומר לכל לך שתראה תנולא הדין והגוול שויס ונושויס כל עיני עולם,
 ונותנונים יחד העיון והנועשה לתכלית נלה (דיוס רעכטסגעפיהו וזיט
 דער וויסוויבוג דער גערעכטיגקייט וזיט דער מוועס וזיטענדע מוערע
 גרונדזוטן) עיין דימוגענעט וזער: I, ריקקנער I 105.***)

ד וועתה צרור הדצר כי לתכלית זה הענידו אנכה"ג ואחריהם נוחצרי
 הנושנה את כלל זה לראש כל תורה שצע"פ הוו ונתוים צדין וע"ד שאנר
 הכל לכברי שצת ל"א א', ע"ש. אחר דורס של אנשי כה"ג צזונן שנועון
 הלדיק שנקרא שארית אנכה"ג (עיין ערך זה) אז החל רוח היונים לפעם
 צנוחנה העצרים לנודי, והתחילו לפרט התורה והדין הנלוה לה על דעת
 חכונת היונים, ונועת שנוצבו היהודים צאלכסנדריא ונעתקו ניירושלים
 עיר הקודש ונונקדש אל ועצודת הקרצנות, ונפני שחצבו כי עיקר הכל
 הוא הדין והגוול א"כ העצודה כעפל תחצב, לפיכך הולרך שנועון הלדיק
 להורות צפונוצי שעל שלשה דצרים העולם עונד, והתחיל צתורה, ואחריה

*) צנועה אנרו נוסה קבל תורה וסיני ולא השס נוסר התורה לנועה? ונפני שד' דובר צברהסיא
 ולא ויראש צבת לימוד, כי חפץ חסד הוא ית', אבל לא קצלו כולם רק נוסה לחסרון דעת
 ובינה צרוב השנועיים.

**) τὸ ἀντιπνεῦμα ἀρετῆος ἰσχυρὸν ἴσως

אנשיגנום קיבל משמעון הצדיק

עבודה, ולצדק גונילות חקדים, כלומר שאם רוח הנושק יעלה עליך לאנור
הלל היתד הנאמן והנוקנור הקצוע ופי אככ"ה הוא הגנוול צלל תורה
ועבודה פרטית לטוים? לא תאנור ככה כי צאנות אי אפשר
לתתהג ג"ח צאנות כפי הדין והיוקר, רק לזוי שעוסק בתורה ועבודה
לטוים, כי לערך אשר ונרגיל אדם נפשו צעיון התורה ונצפנים וצעק
העבודה צאצרים ונצחון, הנה הוא יודע לאשר ולקיים את הכלל הראשי
של גונילת חקדים צאנות. ולשון עבודה פירושו עבודת הנוקדש צפרטי,
ולא כנוו שכ' הגאון רש"י דברי שלום ואונת נד 20 קי"י ש ציוני שנועון
הלדיק עדיין לא נצלה ונלת עבודה על עבודת הקרצנות והנוקדש, רק
על נעשה הנולות; זה אינו כי ונצואר הדבר כחוני"י ל"ג: והעונדכו עלינו
וולות לתת שלישית השקל צסנה לעבודת צית אהינו ללחם הנוערכת ונונחת
התנייד ולעולת התנייד כו', ונצואר א"כ כי קס עבודה על עבודת צית
הנוקדש נגצל ונאלו. ונעזר ו"י"ח, והקיננו כהניח צפלוגתהון וכו' צנוחלקתהון
על עבדות אלהא די צירושלים ככתב קפר ונשה — ועיין ונלאכי ג' שוא
עבוד אלהים, ונה צין עוצד אלהים לאשר לא עזדו, ואין קפק שנושג
עבודת אלהים הנה ונושג פרטי על וולות האצרים צנוקדש אל וצצית לטס
אלהים ולא לטס הנהגת הונדינה. — דבר זה פעל שנועון הלדיק, הוא
הקיס ונערונת עפר ונושג עבודה הפרטית, כי אם כדעת רש"י שכהוונה
על עבודת הנולות צכלל, הלל יקשה לנו לונה לו להכפיל ענין זה ולוונר
שהענווד הו' הוא גונילת חקד, והלל ג"ח הוא עלונה עבודת וולות ד'
אלל צרור הדבר כי שנועון פרט את ונאנור אכה"ג לפרטים יותר וניוחדים,
ולדעתי כאשר ראה שנועון הלדיק את הקלקלה הנויועדת לצוא לענין
התורה ע"פ רוח היונים אשר ירלו לערצ את כל עניני תורה ואנוונה
ונצבי צחינה על הצדל צין קודש לחול — על כן הוכרח להענייד הנושקולת
ולתראות לעיני הדור, כי התורה והעבודה הנה השערים אשר צו יכנסו
לדיקים, לטוונר ארחות חיים וגונילת חקדים, שהיא צאנות תכלית הכל,
וכנוו שאנור ר' יוחנן צן זכאי אצות דר"כ פ"ד סגונילת חקדים היא היא
העיקר הכחונה אשר נשארר אחר החרצן, יען כי ידע שאחר התרגל
צעבודה, תענווד ג"ח על ונקוונה אף כי הנוקדש צטל, ונוו ידיעת דרך
עבודה הנוורה על אנויותיות נשגצות צסכל הנווקר תורה לו דרך גונילת
חקדים על האונת לטס שוים.

ה הן אם נענווד על קס התאר של שנועון זה שנקרה הלדיק אשר צאנות
הוקשה ונכצר לחכונים, אפשר לדעתי לונור על זה צ' טעוים ושניהם
לדקים. תאר לדיק יודע צשיטת חו"ל שהוא וודה על איש יודע לפלס
ונעשין צלדק ועשה צדקדוק כשורת הדין, לא ונפני נטיית הלצ לטוזה,
רק ע"פ הכרת השכל הצוחר צכחונה צין טוצ לרע, לפיכך אנור ר' נחונן
תענית ט"ו. לא הכל לאורה ולא הכל לטווחה, צדיקים לאורה וישרים
לשמחה שנאנור אור זרוע ללדיק ולישרי לצ שנוחה, כלונור יס שני וניני
אנשים טוים, האחד נקרא טוצ סכל (פערטטונדעסאושענט) והאחר
טוצ לצ (געוויטהאושענט). והנה הראשון ונשונח שכלו על ידי הלדקה, כי

יראה אור זהיר צתורת ד', כנואנור הכ' באורך נראה אור, ולזה תגדל השנוחה לערך ידיעתו צשכל; אבל הטוב לצ לא ישנוח כל כך צעיון התורה, כי אם צנועסה כשרון וצפועל קיום ונלותיה, לפיכך לדיקים העושים ע"פ עיון השכל ישנוחו צאור הנואיר צארכן החיים וישרים השנוחים צלצם לעשות חסד צאין צחינת שכל, הם יתענגו צשנוחה. — ועיין חולין קל"ד ע"א לנודו להחוויר צספק ונוונכס של עניים ונדכתיז תילים פ"צ עני ורש ה' ד' י' קו, לשון הלדיקו נורה על צדק ונשכך ותן לו, כלוונר סס לדיק שורשו העיקר צ' אותיות לד, ייטע, הטובה ללד הטוב ונלד צחירתו צשכלו, וני שנוונד צין שני ונשפטים או ונכופק אם לעשות יותר או פחות ונן הנוחויז אז אם הוא ונלדד הדצר לטוב לפני אלמים ואנשים, ונראה כי טוב פתר צשכלו, אז נקראו צדיק כלוונר לדיק ונשכך, הטע ונלדך החוונרי אל לז השכל והנושפט צאונת, והסתלק ונן הספק, לצחור צלד ילר הטוב, ונפני שנוונעון זה הטע את בני דורו ללד הטוב והנוועיל צענין ענווד השליטי שהענויד עליו העולם הנוסקרי היינו ענווד של ג"ה, לכן נקרא לדיק, וכנוו סקראו את צנינוין אשר החיה את האלונת עם צצעה צניה צסם צנינוין הלדיק, צ"צ י"א ועיין סנהדרין ל"ג נקי ולדיק*.) זאת ועוד אחרת כי ונפני שרלו לכנון לדיקת שנועון שהיא לודקת צעצור שהיא נטה צעלתו לקבל עליו צטוב טעם עול ונלכות אלכסנדר ונוקדון, תחת אשר כל ארלות ונאכו לעשות זה ואחר אשר נודע כי הונלך הזה כצט צכחו את כל הונדיות, צהבה ופלוע את הוונואנים לצא ענוו צצרית ולא כן הייודים צעלת שנועון הלדיק, הונה נונלכו ונן לער גלגול החרצ צארלס, וקצלו את ונלכס צקצר פנים יפות, אז ראו וישתווננו, ויאונרו איש אל רעהו ראו כי טוב פתר איש הרוח הוא שנועון, שנתן עלה לצל ללא צחרצ לקראת היונים — וכנוו שאנר יהודה לדיק, וכן פרעה צסוק, ד' הלדיק ואני וענוי הרשעים, שנות ע' ב"ה, כן אונרו הוונודים צונלכות אלכסנדר לצסוק שנועון הוא הלדיק כי הוא לדיק צאנוונתו ועלתו אנונה.

לכרך לזה עוד ונה שסס אלכסנדר פירשו איש יונין ויין רעבטער וימן וכלשר ונצואר צויקרא רצה פ' ל"צ שסס העתקה של צנינוין הוא אלכסנדר כלוונר וייעבס = וינדער ציוני (רעבטער וימן), ולדעתי גילו לנו זאת חז"ל צאונרס חגיגה פ"ג צירושלנוי ה"א על ר' יוחנן הסנדלר אלכסנדרוי הוא לא וני תו כלוונר שהוא איש יוניני (דער רעבטע וימן) וכן קראו את צנינוין צן יעקב צסם צנינוין הלדיק ונגילה כ"ו ע"א, אונור ונעתה כי צלדק קראו את שנועון אשר כל אלו החנוודות לו, הוא הורה נתיצות גנילת חסד צין איש לרעהו, והוא הורה דרך לקבל את אלכסנדר לונלך, צסם לדיק. צאופן שהדצר צרור כי רק האיש אשר נראה לעינים כי הוא צומר צטוב ונוואס צרע, נקרא לדיק, ולפיכך וני שהוא עוקק צתורה ועבודה לצד, ולא צג"ח, עדיין ענווד צספק והצרות ונרכנין עליו, וני יודע אם

* סס ונצואר כי נקי נקרא וני שהוא נקי ונפסע שהעלילו עליו אבל צדיק נקרא וני שהלדיק אותו הצ"ד אע"פ שאינו צאונת אבל ונפני שהצרות ונחשבים אותו ללדיק נקרא כן.

אנטיגונים קיבל משמעון הצדיק

לבו ושכלו תנוונים ונאחזים לפני אלהים, כי אולי הוא עוסק בתורה
 ועבודה לקבל שכר או להקרא רצי ולהקרא קדוש וכן הצריכות; אבל וני
 שעוסק א"כ צ"ה הנה זה הוא אות נאמן על תורתו ועבודתו כי שלמים
 הם עם אלהים ואנשים, והכל יודו וישבחו, יקדישו ולדיק צאנות יאנרו
 לו, כאשר כ' יוסף להוונים קורות י"צ צ' על שמעון הצדיק כמעט שבארת.
 והנה אין ספק שמעון הצדיק לגדול השוקתו להטיב ונעמד עמו ציוני
 ולחכמים לקבל טהרה בכל שצילי אונת ולדק, כדי לקיים את העולם
 העונד על ג' עמודים הוכרח לשום שלשה נייני ושמורות, היינו (ה) גדולי
 תורה ועיון על עמוד התורה, (ז) גדולי עצודה ונעשה נזילה על עמוד
 העבודה, (ג) גדולי עושי חסד על עמוד גויילת חסדים, כדי להעמיד
 ציטראל שלשה אלו (ה) נפרטי תורה, (ז) עוסקים בעבודה (ג) לדיקים
 עושים דין ונשפט ולדקה. לפיכך לדעת ציון ההוא החלה ונחלוקת
 סבתות, כי אותם הונונים על ליעוד ועיון התורה נקראו פרושים,
 וויסאעגער דער געזעטלע, ואותם הונונים על עצודה היו חסידים ולנועים
 אשר נקראו צסם איסקיים, עטמעער — ואותם הונונים על נשפט ולדק
 הוא עמוד ה"ג נקראו צסם לדיקים. ע"ש הכתוב לדק לרק תרדוף, וכן
 ע"ש חוקים ונשפטים צדיקים דברים ד' ה', ע"ז כ'. וגם על שם שמעון
 הצדיק. ודברים אלו יבוארו יותר צנוקונם (ע' ערך צייתוקים וערך חסיים
 וערך פרושים) כי פה אין לי לדבר רק על אנטיגונם כדי להצין דברי
 הגדול הזה ונה שיחקו לו נשמי תלמידים, כי לדעתנו לא היו אלו שני
 תלמידים נונט, רק רוח הנחלוקת שכבר התעורר לצוא נפי היונים
 ונפי יהודי אלכסנדריא (ע' ערך זה), ונקראו אותם שנתנהגים בלדק
 ודרך ארץ כשיעת הכת הטענוטיקער צסם לדוק או לדיק. אפס נופני
 שנראה כי לא הולכים עוד בדרך שמעון הצדיק יען כי אין בוונתם לשונים
 רק לטובת עולם הזה, וענין השארת הנפש היה נוספק או נאצד לגורי
 צידם, לפיכך קרואים לדוקים לגנאי קלת כאלו לא הם לדיקים בפועל
 רק בפועל כשיעת הסטראא שאינם ונאוינים בכלחיות הנפש רק קלת ונהם
 כנודע. ושם צייתוקים" לא נודע אז צפונצי לשם כת כי אין זכר ונהם
 ציוקף לרונים, רק האחרונים שערו שאותם לדוקים העוסקים בלרכי
 הוודינה לא לשם הלדקה ככת הסטראא, רק באנשי אפיקור לתענוג העולם,
 יש להם שם לזוי הנאה להם צעאטוקים צעלי"הללחת עולם החולף,
 ולשני אלו אנטיגונם שיצחרו צטוב ויהי נורא שונים עליכם, כלוונר
 אל תאוינו כי עיקר עמוד גויילת חסדים שאנור עליו שמעון הצדיק,
 שהוא יסוד העולם הנוקרי, הוא לתכלית קיום הוודינה ואושר עולם
 הזה, באופן שאם תעשו ונשפט ולדק לעיני הצריות, אע"פ שאין רוח
 הניקום נוחה ונכס, השגתם את תכלית הנרלה, לא כן, אלא ויהי נורא
 שונים עליכם כלוונר אתם להיכים לירא ונונה שאחר העולם הטבעי, והיא
 השארת הנפש צשונים, כי גם שם יש ויש תשלים גנוול לנפשות, והנשפט
 לאלהים הוא. באופן שאנטיגונם התלמיד השלים דברי הרב רבו שמעון
 הצדיק; כי נעשתה ונונים הטיב דבריו, הוא הקפיד על קיום התורה

אנטיגונום קיבל משמעון הצדיק

והעצודה ג"כ לתכלית ג"ח, והלדוקים שהלכו צטיטת רצם לקיים ולהחזיק ונעזו ג"ח שכחו צאורך הינוים את התורה והעצודה, ונפני שטעו ולאורו הלא תכלית הכל הוא ג"ח, לפיכך די לנו בזה לקיים עולם הזמני; ולכן לא אנטיגונוס והוכיח גונוס על פניהם לומר להם ונעתה תראו ותצטחו דצרי גורי שחייב ג"כ להשגיח על התורה והעצודה ואתם לא השגחתם על זה ונפני שאין נפקא מיניה לדון הצרות ובקשות נשפט? לא כן הדצר: אל תהיו כעצדים הנושנטיים את הרצ לקבל פרס ולא יחפלו לעסוק בתורה ועצודה ונפני שאין צהם שכר בעולם הזה, ואין צהם לורך לנודת הנושפט וג"ח? אלא היו כעצדים הנושנטיים ע"ו שלא לקבל פרס, עסקו גם בתורה ועצודה גם אם אין לכם שכר בעד זה, כי אתם נונונים רק על נשפט ולדקה; אבל בכל זה הוא ונן הסכרה להשגיח דקדוק על שתי הקדמות אלו ר"ל התורה והעצודה, כדי שתהיו לדיקים בלנות, ותעסקו בנודת הנושפט לכבוד שנים ותלמידינו בכלחות הנפש, ויהי נורא שנים עליכם. דוק ותשכח כי הדצרים צרוים ואין צהם ספק בעונק נושג לזנית התורה.

ונושטם זה תדע לצרר ולהצין נודע הלדוקים היו אהבי צית השוננאים ובצחרו תנויד לישצ צראט שצרי נשפט הנודיכה, ונפני שצטעה שהגישו החשוננאים לתפארת צנים אצותם. ונלא יהודה ואחריו יוכתן על השוננאים וטהרו את הנוקדט וקדשו, ונכל טונאה וחלאת ע"ו, ואח"כ לא שנועון צן ונתתיה ונונך ח' שנים על ישראל בגדולה ובצוד, לא בתאר נונך כי אם בתאר כהן גדול ראש וקן, והוא הוא אשר נקרא ג"כ שנועון הלדיק ונפני שגם הוא נראה נוטה לטיטת שנועון הלדיק הראשון, אבל צנו יוכתן שבעשה לדוקי ולאורו עליו צרכות כ"ט כי צנועלליו יתכבר בער ונצטוד שהיה פרוט, חצק חיק הלדוקים צטתרי ונשכצו ולאור רצא הוא יוכתן הוא ינאי כלומר האצ יוכתן שנה לצנו ינאי שהיה לדוקי ונשכרותו כנודע ועוד כי שם ינאי נורה צרווני על פוקע על שתי סעיפים (ימונס קושין) לפיכך הלדוקים אשר ראו אור גדול נגה על יושבי חושך וללנות על ידי החשוננאים, וכי הם הנה אשר החזירו עטרת ונורת הנואר ליושנה, להדליק נר הנובה, בלות כי בלה רגל היונים ונן השוק של ירושלים, וכי הגיע עת אורה ללדיקים, בכתוב אור זרוע ללדיק, ואז הצטו אחרי ונה שכלומר דלניאל להציא צדק עולונים וכן ונצדק קודש ח' י"ד, ט"ב צ, אשר פתרו על ונלחנות ונילוח החשוננאים, כינו את עלנוס צסם צדוקים ונכל הטענוים הנ"ל (ח) ונפני שנונונים על הלדקה והנושפט, (צ) ונפני שנועון הלדיק הזהיר על ככה, (ג) ונפני לרק עולונים שנתאנות ציוני השוננאים ק"נ שנים אחר שנועון הלדיק, כי לדעתי אף שכתב יוסף הכהן שהכתות נתחדשו ציוני יוכתן כה"ג, בכל זאת אין ספק שצוד ציוני אנטיגונוס תלמידו של שנועון, נועת בוא רוח היונים בצר החל העם להחלק לחלי צחשאי וצפרהקיא. ויתכן שרנוזו לנו חז"ל זה ציונוא רפ"ד כל זונן שנועון הלדיק היה נר ונערצי דולק ועלי הנוערכה ונחצרים, ואחר שנועון פענוים דולק פענוים ככה, נר ונערצי הוא קיונן לאור חכנות ארץ ישראל שנקראת ונערצא

אנטיגנום קיבל משמעון הצדיק

וזה הגר בזה לפעמים אחר שנועון, ונינות אנטיגנוס ואיך על ידי
ונחלוקת דעות היונים והלדוקים הרולים צנוו כגד הפרוסים. ועתה נדבר
קלת ונשנועון הלדיק ויחוקו אל תורה שצב"פ.

¶ זה לשון הרנוצ"ם שהקדמה לזרעים בקוף: הראשון צונקין חכונים הנזכרים
צונסנה ונקראו הלכות צננותם הוא שנועון הלדיק, ואנור עוד שנופני
שהוא בהן חזרו כל הלכות אליו לקיים יורו ונשפטין ליעקב. ובקדר
תנאים ואנוראים כ"ח ד' ל"ד 188 אנור: תחילת חכונים היה שנועון שהי'
נישיצת אב"ה, וקודם לזה אנור והיו התנאים קודם הרצן הצית ק"פ
שנה, וזה ודאי טעות קופר, כי שנועון הלדיק היה קודם הרצה ואם
נקיים דברי חז"ל שהיה שנועון ציוני אלכסנדר ובתחילת השצון היונים
בהכרה ל"ב תחת ק"פ ט"פ שנה, כי ט"פ קודם החרצן הוא תחילת וננין
השטרות. על פי הקדמה זו ראוי לצאר דבר גדול ציחוקי תורה שצב"פ
שהוא קתום ונאוד: צתנוורה י"ו. יחוקו כל הפלפול והלכות לעתניאל צן
קנו, ואנורו שם תנא הוא עתניאל, הוא יעצן, ונה שנו יהודה אחי
שנועון שנו, עתניאל שענאו אל, יעצן טיען וריצן תורה צישראל, דכתיב
דה"א ד' ויקרא יעצן לאלהי ישראל לאנור אס צרך תצרכני והרצית
את גבולי, אס צרך תצרכני צתורה, והרצית את גבולי צתלנוידיס,
והיתה ידך ענודי שלא ישתכח תלנוודי ונלצ. זו נשנת ר' נתן. ר' יהודה
הנשיא אנור אס צרך תצרכני צפריה ורציה והרצית את גבולי צצנים
וצנות וכו'. כלל הנאנור הוא כחידה בלא פתרון?

ונראה כי חז"ל רנוו לנו בזה שנות ראשי הנוקצלים אשר כלל תורה
שצב"פ נקרא על שנותם, כי צדה"א ח' צ' כ"ה כנאנור: ונשפחות קופרים
יוצבי יעצן תרעתיס, שונעתיס, שוכתיס, ונתיחקו שם אחרי כלל צן
חור לנוטה יהודה, וכן צדה"א שס ד' ונתיחק יעצן אחרי נוטה יהודה.
וצפרשה זו ונצואר כי ונוטה שנועון כלו לנוטה יהודה צנחלתו, לפיכך
היה קיוון לשכונה טובה זו, באשר התנהגו שנועון ויהודה אחיה וריעות
צנחלת הארץ, כן יש יחוס ואחיה צין יהודה ושנועון צתורה שצב"פ; כי
וייהודה בלו ונשפחת קופרים הוא יעצן. וצונק' ד"א זוטא ספ"א אנור
יעצן צנו של ר' יהודה הנשיא ככנס חי לתוך גן עדן, ואנחנו לא ונלינו
שהיה לר' יהודה הנשיא צן שנונו יעצן? אבל קוד הענין הוא ונפני שחיצור
הנושנה שהוא כלל תורה שצב"פ ויוחק לרצי יהודה הנשיא ונשצט יהודה
אס כן עיקר תולדותיהם של לדיקים הנה ונעשים טוציס, לפיכך נקרא
חיצור הנושנה צסם יעצן צנו של ר' יהודה הנשיא שככנס חי לגן עדן כי
החיצור עדיין חי הוא ונקרא על שם ר' יהודה, והוא ר' יהודה הנשיא
נקרא עצור זה אחי שנועון כלונור שנועון הלדיק שהיה ראשון לתנאים
וצו ונתחיל פ' ח' של אצוה, וציהודה הנשיא ונתחיל פרק צ' של אצוה, ור'
יהודה הנשיא עם ר' נתן היו קוף ונשנה לפיכך ויוחק אחריהם תפילת
יעצן ר' נתן צתורה ור' יהודה הנשיא צצרכת צנים. כלונור הולאת
החיצור על שנו. —

אנטיגונוס קיבל משמעון הצדיק

וכן עתמיאל בן קנז הוא קינן לזרע יהודה, ויתכן כי צסס יעבץ ונרונז
 יסיצת עתמיאל בן קנז כי הק' הוא לרוב צנוקס ל' כידוע, או כוונז
 לרונז יסיצת ערי בתי ציון = יעבץ.

ונטעס זז נרחה לז, החל רצי קידור הוטסנה ונאיונתי קורין את שמע
 צערצין לרונז עס שונע על שונעון הלדיק, שנותך שסונעון קיבל תורה
 שצע"פ עס כל השנוועות ונן אכסי כ"ה הצאים ונצצל, וצצל נקרא
 ונזרחא וארץ ישראל ונערצא כנודע, א"כ היו קורין צתחילה את השנוועות
 צנוזרח ונטס צאו לנערצא, על כן נכון לננר ונאיונתי קורין את שונע
 צערצין, כלננר ונאיוז ונן התחילו לקרוא את השנוועות צתורה שצעל
 פה צח"י? והסיצו משעה שהכהנים נכנסין לאכול בתרומתו עד
 אשמורה ראשונה בגינטריה ג' אלפיס ד' נואות וחונסיס וסניס 3452
 ליצירה, שהז קרוב לש"פ קודס החרצן ראשית חשבון היוניס. גס יס
 רונז צזז שיוס השנוועות הוא לשעה שהכהניס התחילו לננלך על ישראל
 שהז שונעון הלדיק כה"ג, כאשר כתצתי צסס רונצ"ס, וזז ונטעה שהכהניס
 נכנסין לאכול צתרוונתן, כלננר שנתרווננו על הכלל לננלך על האוונז
 כי צצז עזרז לא ונלך כהן גדול אלז איס ונטצט יהודה זרוצצל ורעו;
 אזל ונטעון התחילה וננלכת הכהניס לצד על כל ענייני אוונז.

אל יסיה רונז זז קריאת שמע על השנוועות צתורה שצע"פ קל צעיניך
 קורא יקר, כי לדעתי יס רחיה לזז צעירוצין ל"ו ע"צ לחלק צין חכס
 ונתיצ פירקי וחכס מיקרי שמע, אשר קשה שפותרו כנהוג חכס שקורא
 שונע, כי ונז ענין שונע לחכס הדורס? אלז הכוונז חכס קורא שנוועות
 ונקרא לאחריס, כי לדעתי כאשר אזאר צנוקונו צראיות צרורות כתצו
 השנוועות וקראו אותס צנוקס הלורך.

מ עתה רחיתי להעריך לפניך קורא יקר את ונטפטי על דצר דעת איזז
 ונטכיליס שיש שונעון שני שנקרא ג"כ צסס שונעון הלדיק, ולדעת קלת
 עוד שונעון שלישי והז שונעון בן ונתתיה כאשר רונתי לנעלה, אזל
 לדעתי אין לנו רק שונעון הלדיק הראשון ועליו אין להכריע צאוונז אס
 הז ידוע הנזכר ציוקף שהלך לקרחת אלכסנדר או נכדו, אזל עכ"פ
 אפשר שיצז כל הנקוונות אשר ונחס יצוז ההכרח לצחור עוד צסונעון
 שני ושלטי. כי גס הסופר הגדול יוטט ונאן להוסיף יותר ונטעון הלדיק
 אחד (קורות יסדות א' 110). ונצן קירה "אין רחיה כי זקנו של צן קירה
 השני שכתצ הספר יזז צודאי ידע וסכיר את שונעון הראשון.

צנוגילת העניית פ' י"ח: צעשרין ותרין צצצט דלז לננלך צטלית
 עצידתז דלננר קנאה לפיתחה להיכללז ונהרג נסקלכוס, וכן צצצלי קוטה
 ל"ג. שונעון הלדיק שונע קול יולז ונצית ק"ק צטלית עצידתז דלננר קנאה
 לאייתחה ונהרג גסקנס.

וסס וננצז קודס זז קול אחד שסונע ויחנן כה"ג, נלחו טליז צקרצז
 דלזלי לאגחז קרצז צאכטוכיז. — וצירוטלנוי סוף קוטה וננצז ונטעה
 שונעון הלדיק קודס ונח"כ ונטעה דיוחנן, וסס לא כלננר צטלית עצידתז

רק כהרג ג"ק קלגוס. והנה צוגילת תענית סס וצואר שפירשו ענין זה על יום ששלה נסקלנס (כי כן הגרסא סס צמון ולא צג' עיין להלן) את הללוים להעמידם צהיכל, וקשה לי על זה וניי זה נסקלנס? ועל זה השיב הגאון רס"ל זכ"ח ז' לך 205 וצערך ויזין ד' 130 שהכוונה על קמזם קנאגולום קיסר רוניי האויל הטודע שרלה להעמיד ללווי צונקדש ד' על ידי שלוחו פעטרמניאוס, שצא עם חיילתיו וואנטוביא ונקום ונשצו לארץ יהודה, והלכו היהודים לקראתו צהנוון רצ, גדולים וקטנים עד העיר פעטרמניאוס, לצקס ונונו שלא ישנוע לקול הפתי הזה ורלו היהודים לנוקד בפסם, ולא ירלו לחיות חיי לער כזה לראות צחילוב השס הגדול צצואו עם ללווי של ונלך להיכל הקודש, ואז שפט הקצ"ה וכתרג צנתים הקיסר הרשע הזה, כנוצאר ציוסף קורות ספר י"ח ק' ח' צאחובה. ויהיה ח"כ גסקלקאס ונורכצ ונן קמזם = קנאגולום כנוו שיש צירושלניי גייס = קלגוס. וח"כ היה ונעשה זה צזונן הרנוניים ולא ציוני היונים. אולם הנאור עינים ק"פ כ"צ אונור שהכוונה לעת היונים כי לעת הרנוניים לא נודע ניי הוא זה שנועון הלדיק; אצל צזונן היונים היה אחר שנועון הלדיק הראשון שנועון שני נכדו צן חוכיו וצתחילת נלחון צית חסונאים, היה שנועון צן ונתתיהו נקרא שנועון הלדיק כנואנרס ונגילה ו"ח לא ונאקתים ציוני יונים, שהענדתי להס שנועון הלדיק ונתתיהו צן יוחנן כה"ג. ולפ"ז יהיה הכוונה עם סס גסקלנס על קאלליניקוס זעלייקוס שהיה ס"ך שנה קודם החרבן ויותר. אצל לדעתי קשה זה ונאוד שהרי וצואר צו"ע פ' ב"צ צסס פילון היהודי כי אחר ונכסה שהיה אחוצ לכעלייקוס קאלליניקוס ונלך שנועון הלדיק (הסני) אשר נתכצד ונאת אנטיאכוס הגדול, וח"כ ונאין לנו שום רנוו סקעלייקוס קאלליניקוס היה לורר יהודים ושולח יד צונקדש ד' אונת הדצר כי אצי קאלליניקוס הוא צנטיצוואס טימס היה לורר יהודים עיין יוסף קאנטרא אפואן צ' ח' אצל ונצנו לא שנוענו? ועוד כי שנועון צן ונתתיהו היה ונאחר ונאוד ערך ר"ו קודם החרבן?

והנה רס"ל ונסיצ על זה כי צאונת היה ציוני הרנוניים כהן גדול שנועון צן קננחית שהיה ג"כ לדיק, והוא הוא אשר שנוע הקול ונצית ק"ק כהרג קליגולא, ונציא רחיה לזה וננה שנוצא ציוסף קורות ס' י"ח ק' צ' צ' שנועון צן קננחית ר' ישנועאל צן פהאצי. והנה אין ונזה רחיה שנועון זה נקרא לדיק? ועוד קשה ונאוד ונה זה צטיילת עצידתא דאונר סנאה להיתא להיכלא, ונה זה עצודה הר"ל כונור ציעלת הגזרה של שילוח ללוויים ולונה לשון עצודה? לכך נראה כי הרביצו צונ"ת שני עניינים יחד והוא כי ציוסף קורות ספר כ' ק' ח' וי"א וצואר שצזונן שהגציה אגריפס הונלך את היכלו גצוה יותר ונן הונקדש כדי לראות ונה שעושים צצית ד' ונציתו, אז כעסו היהודים עד ונאוד וצנו כותל גדול הונפסיק צין היכל הונלך לנוקדש ד', ונפטי זה לוח אגריפס הונלך על עושי הונלכבה להרוס את החוונה והכותל הונפסיק הזה, אז שלחו היהודים את חלקיהו הונוונה על האולר ואת ר' ישנועאל צ"פ לקיסר נערמן, לקצול על אגריפס, וצאה הצורה לצטל

אנשינו קיבל משמעון הצדיק

ונלחכת ההירוס, ואז נתן אגריפס את כתר הכונה גדולה ליוסף בן שוועון קצי אשר אציו שוועון היה ונקודס כה"ג.*

ונעתה קרוב הדבר שראו הכותצים שתי ונעשיות או שני סיבוחים כי צוועשה הקודם נזכר ג"כ עם חלקיהו הגדול עם שאר ראשים, וכן אגריפס שפעלו לזטל הללוים.

אפס חוצה לזאר עוד דבר אחד, והוא כי נאמר חני ונתפלה על חבונים גדולים שחקרו בנידון שוועון הצדיק ואנורו כי שנים או שלשה היו צסם זה, וצעל נאמר עינים אוניר צפ' כ"צ כי וונה שאנורו חז"ל ונגילה י"א. לא ונאקתים צייני יונים שהעונדתי להם שוועון הצדיק אי אפשר לוונר שהכוונה על שוועון הראשון כי לא היה אז עוד ריצ לשראל עם היונים וע"כ שוועון אחר היה זה, ואני עונוד ונעשתיונם הלא ונצאר ציוסף לרוניים קורות י"א ח' סקנצלט כהן גדול של כותיים וחותרו של וננשה אחי ידוע כהן גדול לישראל, הלך אל אלכסנדר ונוקדון עם חיילותיו, והלשין על ישראל ואז ילחה הגזרה ונעם אלכסנדר, לאקוף כל ונחנהו ולעלות לוונחונה נגד עיר ירושלים אזל צנתים חלם ידוע כה"ג שהוא לדעת חז"ל שוועון הצדיק הראשון שיך לקראת הונך אלכסנדר וישא פניו צונחנה ההולכת לפניו, כי ירלה לו הונך וחונת הונך שככה וכן היה צאונת, וצנתים ונת סנצלט ונחפך אלכסנדר לאוחצ ישראל, ולסונא הכותיים, אנור ונעתה כי נכון הוא ונאמר ונה שדרשו לא ונאקתים צייני יונים שהעונדתי להם שוועון הצדיק הוא ידוע כי הוא היה צראשית יוני היונים, ועל ידי חכונתו ונחנהו אלתיס, הליל הוא את העיר או שוועון היה נכדו של ידוע שהוליד את חוניו כפי הנוצאר צו"ע פכ"צ.

ונעם זה נראה צרור שגם ונה שהפליג בן קירא (פ' 50) צעצה שוועון בן חוניו כהן גדול אין הכוונה על שוועון השני רק על הראשון ואני דורש קנווכים לעד לנלח וונה שכתצ עם ויוד אחר השצה של שוועון לדק: שני גוים שנאה נפשי ושלשה לא צגוים יתחצבו, יושבי הר שונרון ועם פלשת, ועם סכל צשכס, ועם זה ונקיים ספרו אשר נראה קשה וזר ונאמר, איזה יחוס והונשך יש לצצה שוועון הצדיק עם גנות הכותים? חלל צרור הדבר ונפכי שהכותים היו שנואי נפש שוועון הצדיק ואם הוא ידוע אחי וננשה, אשר גירש את וננשה זה וננחלת אציו ונפני שנשא צת סנצלט הכותי כנוצאר ציוסף עם, נכון הוא ונאמר, שהליג בן קירא חלו ונוכ חלו להבחין צין עוב לרע.***) ולפי זה נוכל לוונר שונה שאנורו צצצלי קוטס ל"ג. שוועון הצדיק שונע קוב צק"ק צטילת עמידתא דאנור קנאה להיתאה על ירושלים, הכוונה על ונה ששונע שוועון הצדיק שאלכסנדר לא יצא עוד לירושלים

(* לדעתי ונה שאנור רב צצת י"א ע"א: כל עיר שנגותיה נצוהות ונג צית הנכסת לסוף חרצה שני לרוונס צית אלתינו ולהעמיד חרצותיו ונקורו וננעשה זה שתיס צתחילת חרצן צית שני. (** ונדקת שוועון הצדיק נראה נדרים ע' ע"צ שלא חכל כי חם ונאשם נזיר טונא אחר שידע וננו צודלי שנזר נזירותו לשם שניים, ואם כן יחבן שצעצור זה ג"כ נקרא שוועון הצדיק ולא שוועון החסיד כי לא כל חסיד ונלא חן צעייני שוועון רק הנתחמד עם קונו צאנת, ע' ע' אקסיס.

אנטיגנוס קיבל משמעון הצדיק

וכל יסווע לקול הכותים הונלשינים, וכן צווקוס וכהרג קסקלס היה ג"כ
 וינתן סכצלט, ואפשר שהיו לו שני שנוות חלל שהסופרים הרכיבו ג'
 ונעשיות לענין אחד הדוונה, ולרפו נעשה ללונים ציוני קמיוס קמיוגואו
 ונעשה צבלת עצודה ציוני קיסר גערמ, ופני שהיה לדעתם צחודש שזה
 ותכלית כולם אחד. עוד ראו להוכיח ונונה סנוצואר פרה פ"ג ונ"ה חשבון
 שצע פרות ווי עשאן נעשה עשה אחת, עזרא אחת, שנועון שתיים, יוחנן
 כה"ג שתיים, חנואל הונלרי, אליעזרי צן הקוף, ויסנועאל צן פאצי אחת
 אחת. ושאלו לנוה עשה שנועון הלדיק שתיים? ותירץ על זה החכם ר'
 שלונה פֿרענקעל הונגיד סכה חנויטת גלין 48 שנועון זה הוא שנועון צן
 ונתתיהו שקראוהו לדיק, והוכרח לעשות שתיים ופני שעשה אחת צנועורצי
 שונש כשיטת הלדוקים, וע"כ הולרך לעשות עוד אחת לפרושים צטובלי
 יום, וכן יוחנן צנו. והציח ראה על זה וון הירושלמי שקלים פ"ד ה"ד
 וילקוט פ' חוקת, שחלית גדולה היתה צכה"ג שעשו לכל פרה כצס צפני
 עלונה, ושאלו והא תכן שנועון הלדיק עשה שתיים אית לך לניינר על אותו
 שהיה שחן? אונר ר"ח ונקום סלסול פרה. ואונר ר"ש חכ"ל שהכוונה עם
 לשון אית לך למימר על אותו שהיה שחן לא הוא צתורת שאלה רק
 תשובת שאלה, כלונר יס לנו לונר שאותו שנועון הלדיק היה שחן (צעל
 גאור) ושיצח זה ונאוד. ואני תונה איך אפשר לונר כן והלל צירושלמי
 (ובילקוט שם סיינו אונר ר' אצין) סלסול עשו צפרה, ולונה הולרכו לכך
 אם כצר תרנו שנועון לדיק זה עשה צשחלית גדולה שני כצסיים? אצל
 הדצר צרור שלשון אית לך לניינר על אותו שנועון שחן הוא שאלה, ועוד
 שהרי וצואר צתוספתא פרה פ"צ אונר ר' יסנועאל: צן פאצי הורה שתיים
 אחת צטובלי יום ואחת צנועורצי שונש. וא"כ לנוה חסצו צונסנה ליסנועאל
 צן פאצי רק אחת, ועל כרחק ונקום דשתיים אלו כאלת נחצבו, וא"כ אי
 אפשר לחשוב גם צנועון ויוחנן לשתיים? אולם אנוינת הענין הוא לדעתי
 כך: שהרי אם תענויק לשאלו לנוה ונונשה עד עזרא היה די צפרה אחת
 ונוסם עד החרצן צ"ס הולרכו אל שצע? צהכרה אין לנו ונענת אחרת
 חלל צאופן זה: ידוע כי כל יוני צית ראשון לא היו רק י"ח כהנים גדולים
 ונונשפחה אחת אצ וצנו, וצצ"ס היו הרצה ונאוד ונונשפחות שונות יונא
 ג' ע"א. והנה שנועון הלדיק היה צן כה"ג ונונשפחתו שונשה צכהונה גדולה
 עד יוני החשונכאים, שהנופורסם היותר גדול היה יוחנן כה"ג. וצית
 חשונכאים שונש צכהונה גדולה עד צבל הורודוס לגדולה והוא הרחיק את
 החשונכאים, וצחר וצונן לזונן צכהנים הדייטים, צאופן שריחק את צני
 השונכאים וקירצ ג' ונשפחות ידועות, א' חנואל הונלרי, ואליעזרי צן הקוף,
 ויסנועאל צן פאצי ונחצבו כ"ח כה"ג ונאורדוס עד החרצן ציוסף קורות כ' י' א'.
 ונעשה הדצר צרור כי כן כוונת הנונשה פרה שם, שנועון הלדיק עשה
 שתיים כלונר כל זונן שנונשפחת שנועון זה שונשו כה"ג עשו שתיים, וכן
 יוחנן כה"ג עשה שתיים הוא ונשפחת חשונכאים צכלל. ונחגו כל ונשפחות
 חדשות סלסול צעלונס לפסל ווי אפר פרה של ונשפחה הקדוונה, על דרך
 שאונרו ר"י צן חכניה צרכות כ"ח ע"א ונח צן ונח יאונר לאינו צן ונח

אנטיגנוס קיבל משמעון הצדיק

גוינויך גוי ונערה ואפרך אפר ונקלה. וזה צעלנו נחשב לשחית גדולה
 סבל אחד עשה פרה וכצט צעלנו לסקר ונשפחות חדשות ויחוס כהן
 גדול הנעלה. —

זולת זה יש לעורר כי חז"ל יונח ט' אונרו רק דרך גזונח סבל יוני
 בית שני בנושך ת"ך שנים שונשו שלש ונאות כהנים גדולים, ולפי דברי
 יוסף קורות כ' א' ו' ושאר נקונות היו לכל היותר בארבעים, יסוע, ייקים,
 אליטי, יידע, יוחנן, ידוע, הנזכרים צנחניה. אח"כ חוכיו, וזני שונעון
 הלדיק I. אלעזר, ונכסה, חוכיו השני, שונעון השני, חוכיו השלישי, יסוע,
 ונענעלויס, ונקים אלליווס — אח"כ נוצית השונחאים יונתן, שונעון אחיו,
 יוחנן כה"ג. צנו, יהודה אריסטובול צנו, אלכסנדר אחיו, הרקוס צנו,
 אריסטובול אחיו, אנטיגנוס צנו, אריסטובול אחי גרינוי הנלכה. אח"כ
 הרחיק הרודוס כל זרע השונחאים ונכהונה גדולה והוסיב כהנים הדיוטים
 עד שצונשך ק"ה שנים עד החרצן שונשו כ"ה כהנים ונשפחות סוכות
 ולכה הם לפי דברי הודזאן, הנחאל, אריסטובול, יסוע צן פאצי, שונעון צן
 צייתוס, ונתתיהו טעהאפילי. יועזר צייתוס, אלעזר צייתוס, יסי זיע, חנכל
 סת, ישונעאל פאצי, אלעזר חנכי, שונעון קנחית, יוסף קאפאס, יונתן
 חנכי, טהופיל, שונעון צייתוס, ונתתיה, אליעיני, יוסף קאונעדי, חנניה
 נעצעדי, יונתן, ישונעאל פאצי, יוסף, חנחאל, יסוע דאונחא, יסוע גונליטי,
 ונתתיה טופילי, פנחס שונחלי. ועיין פקחים כ"ז שחצו עוד בית קתרוס
 יששכר איש צקרקא ויוחנן צן כרצחי תלנוידו של פנחאי והכשר שצכולס
 הוא נשפחת בית פאצי אשר ר' ישונעאל צן אליטע הוא ונחס, ויחוסו
 אל תורה טצע"פ יתצאר בע' אונח וצט"ו. ור' אליעזר צן חרקוס נחשב
 יונח סס.

אנטליא.

בתוספתא ונכסירין פ"ג ר' יהושע צן פרחיה אונר, חיטין הצלות
 ונאלכסנדריא טונחאות ונפני אנטליא, אונרו לו חס כן
 טונחאות ליהושע צ"פ וטהורות לכל ישראל, וכתב הגאון צעל ע"ו אנטליא
 הוא ציוני *antia* הדלי אשר ונשכים צו הוים ונן הניבוס אל השדות ועל
 זה שאל צלדק הרב החכם הגדול ונח"ו זאקס כ"י: הלח חס השפיכה היא
 צונחוצר לח ונכשרת, וצתלוש אין וננהג כלל לשפוך וים על העונורים? ע"כ
 השתדל החכם הנכבד הזה לנוחא ונקור נאונן לנונה זו, והרחה שפירות
 אנטליא הוא כלי לשאוב וים ונן השפיכה חס צאו זה וים (טיפפשוטע),
 ולכן אותן חיטין הצלות ונאלכסנדריא צספינה והוים של הכלי אנטליא צאים
 עליהן הן ונכשרות לקבל טונחאה. ואני הצאתי רחיה לזה וננשנה ז' פ"ה
 דונכסירין: הוים העולים צספינה וצעקל וצונקוטות אינן צבי יותן, ואס נער
 צבי יותן. ונפורט ח"כ טאס יער צוים הצאים צספינה גורס הכשר והוא
 לריון. — והנה החכם הגדול צעל ד"ו נ"ד 14 קואל לנוה לח דכו את ר'

יהושע צ"פ לזקן ונוורא? ועוד צונה כחלקו? והסיב כי ר' יהושע צ"פ קוצר שאפילו ונהוצר נכסר ואין חכמים ונודים, וזה לא ניתן לוונר כלל שחכם גדול כנוו ריב"פ יטעה צונה שנופורס צכתוב שכל זרע זרוע אינו ונוכסר — כי אם כן יהיו כל הזרעים ונוכסרים? וצעל הלופה לוונר לד 17 כי הנוחלוות תלויה צונה שריב"פ קוצר, דאין הולכים צתר רוב חיטים, וחכמים קוצרים הולכים צתר רוב חיטים. וזה גם כן אינו ככון דלונה יחלוק ריב"פ על דין והלכה שהולכים צתר רוב? אפק לי נראה דצר ונושכל והוא כי צחגיגה כ"צ צ' ונצואר שעס הארץ כאוונ לוונר פירות אלו לא הוכסרו, אצל אינו כאוונ לוונר פירות אלו לא כנוואו אחר שהוכסרו. ושאל הטורי אצן: יהיה הע"ה כאוונ לוונר לא כנוואו צוניגו דאי צעי לוונר לא הוכסרו? ונראה דצקלונא צהכסר ים חזקת טהרה וגם ע"ה צקי צהכסר, אצל אין כל אדם יכול לידע צצירור דיכיונוואה ואיך כנוואו פירותיו, דוונה לונה שאוונרו חולין ט'. שאין השוחט שלא לווד דיכי שח"צ כאוונ לוונר שכל ונה ששחט יפה שחט גם אחר קלווד ה"ש, ונפני שלא ידע להזהר ואפשר שקלקל ולאו אדעתיה. ולפיכך אחרי אשר העייד ריב"פ על החטין שהוכסרו נגד החזקה של טהרה, אוונרו לו שיהא בעד אחד וטוואות לו, אצל לא לכל ישראל, כי כל ישראל אפילו ע"ה כאוונ לוונר פירות אלו לא הוכסרו צנוקוס חזקה וריב"פ העד אחד עשה לו חתיכה דאיקורא עיין י"ד סי' א' קע"ף י"ד וש"ך סס. לכן טוואות לו וטהורות לכל ישראל כנוו שנועיד על שוחט שלא שחט כראוי. —

אניגרא אנקא + Neokoros

במס' צ"ו נו"ו ע"צ ונצואר שיש דנרא שפסלתו ונלכות ודינר אחר שפסלתו הונדינה, ולוונר רב אחא כגון דינרא אנקא ואניגרא. וונה זה אנקא ואניגרא? כתצ דנוקטמוז לוקערמוזן פנקא הוא בגרסת הערוך יאקא = נייע, זיעג, והכוונה צסעה שלחם הקיסר יעפטיווס יעווערוס על הונדך כיגער שהונלכוהו צני ארלות הונזרה, אז פסל את הונטצעות של וונדך זה על ידי כלחון, וזה כייקע צסנת 194 לונינס, ואניגרא הוא ונטצע של וונדך כיגער זה. — וקסה לי אם כן שתיהן פסלתו הונלכות וצגונרא ונטצע שאניגרא פסלתו הונדינה? ונראה שהיה יכול לוונר כי הונלחונה היתה אז קנווך לעיר ניקעא צארץ ציעהיניען, ודינר אנקא הוא על סס עיר זו, וזה פסלתו ונלכות כיגער ונתחילה, ואח"כ פסלתו הונדינה הינרא אניגרא אחר ונלחונה השלישית, וגם זה דוחק אפק נראה כי אנקא הוא *αναξω* פגבעטמבען, ופגבעקרנולט, או פנוקסיווס, ווונוערטא, ואניגרא הוא שחור *niger* והונלכות פוסלת דינירים אשר נישף ונהם לורת הונדך והונדינה דרכה לפסול דינירים השחורים אשר הכסף ונשחת צו תוארו או אניגרא הוא כנוו אנגריא *αγγοροσ* געלונזונגטן, ווויגעדורגענע וינלען צתורת אנגריא — והונדינה ונאכה צזה. עוד יתכן כי אנקא הוא כונוין ונטצע לקויע שהיה דרך הקדוונים לעשות ונטצעו' לשם קויע ונקר' פנוין ודייווסן, טוטלויטטעו *Onocca*, עיין בייטראגע I

כ"ד 22, וכן היה דרכם להניח הנר על כפות הרגלים לרפואה עיין שצת ק"ה ח', צת ארעא הוא קלע שהניח על גבי לינית — ועיין רנוצ"ס צפי' הושנתה סס, ועיין תוספתא פ"א ונועשך שני אין נותנין וועשר שני על גבי לינית ואין עושין אותו קוניע. — לפיכך יתכן כי דנרא אנקא הוא דינר שנעשה סס קוניע, ופסלתו הנוכך שאין זה נוטצע הנוככות, אצל אנגרא הוא הנוטצע שנעשה לרפואה על כפות רגלים שנקרא נגרא כונו ואלן יהיז לן נגרי דפרזלא (ערוך). אכן כל זה אינו שום לי ולפי האונת, ולדעתי דבר צרור כי אנקא הוא ויין נוטצע שטובע הנוכך, ואניגרא הוא ויין נוטצע שיש רשות לנודינה או לחיזה וקוונות גדולים לטובע יען כי מנקא הוא ציוני *αναξι* קאניגויך, מבריקיטייך, ואניגרא הוא ציוני *νεοκορος* neokoros אשר רוצ הנוקוונות הגדולות כונו סניירטן, עפעזוס, פעריטוס, צאזיא הקטנה, קיונו זה את נוטצעותיהם ופירוש הונלה הוא ונקרי היכל טעופעלריינגער לכבוד (עיין פונקע וולה זו וכן: Notae pec) לפיכך נוטצעות של וולך מנקא פוסל הנוכך, אצל נוטצעות הונדינה ניגרא = טענקרעס פוסלות הונדינות, ונוזה לדעתי אנקא דדהצא קאניגליכעט געויר ערוך ע' אנקה צסס תרגום וכן סס נוקרניס על הוודקדקיס ווטהריס צרכות כ': וירושלוי סנהדרין פ"י ה"ז אלא שנחלף הק' בג' צונלת דנרא אניגרא כנהוג ונאוד:

אנכי לשון מצרי.

אמר הקצ"ה ליעקב אציוו צראשית ע"ו ד', אנכי ארד עונך ונלרינוה ואנכי אלעך גם עלה, כלוור ווי שירלה להעלות הפחותים צטצע, לנעלת השכל הנשגב צקדושה, לריך הוא תחילה לירד אל ונדרגת תחתונים ולחנכס לחט לאט ואחר כך התחתונים עולים לנעלה עם הונכהיג. לפיכך ירד ד' על הר סיני אל העם ואמר אנכי עיין ספ"ג צוודרש אסת: אנכי לשון ונלרי הוא, צנוהג טצעולם ונדיי נושא פרקית והיא ונדרצת צלשון ונדי פרסי נושא ונדיית והיא ונדרצת צלשון פרקית, אצל הקצ"ה דבר עם ישראל צלשון שלנוד, אנכי ד' אלהיך לשון יחנך. וצילקוט יתרו וכן צוונלתה הגרסא אנוך, הוא אני צוונלריס וכן הוא האונת עיין געזעניאוס כי כן הוא אנכי צוונלרי ולורי, אכן ונה שאנורו לשון יחנך צודלי הוספה ון חיזה אחרון הוא שלא הצין וולה זו — כי ונה לנולת אנכי עם יחנך, אם לא שאנורו שהנוכוון חנך לשון חינוך לפי שהשם רלה לחנך את ישראל צלשון שהם ונדרצריס. והנה ראוי להתצונן ונה ציקס האונר (ר' נחמיה) צזה שהקצ"ה נגלה אל ישראל צלשון אנכי בצוונלרי ונה צלע אם דבר וולה זו יחידית צלשון ונלרי ולא כל עשרת הדצרות? ומשצתי תחילה כי הנוכוון צונלת אנוך להורות כי קגולה היא וולה זו כונו oneoka שצארתי לנעלה וולת אניגרא כונו קוניע.

אפס יותר נראה לי כי רלו צזה להורות שהיקוד לכל התורה הוא וולת אנכי (דיוו מיינדיודוויטעט) על דרך אם אין אני לי ווי לי, ולריך האדם להסתדל להצין ונעלנוו צקוד קדושים כדרך שאנור הראצ"ע צהקדוה

לתורה השכל היא הנוכלך קצין אדם לאלהים, ולא יסנווך האדם בשכלו על זולתו, כי אם יתקרב ונעלמו באנכי שלו (ויט זיינען ווייגענען איד) לאלהים, וזה יקוד כל התורה וההפרש קצין ישראל לעוים, כי לאוונות וצפרט לנולרים היו הכוונרים האונלעיס זן העם לאלהים, אזל ישראל כל אחד ואחד נשנות שדי תצינתו ללנווד דעת אלהים, ולפיכך לתכלית זה נגלה הקצ"ה זלשון אנכי כלשון נולרי, הנוזן לכל הנון שיהיה כל אחד ואחד. ידוע ונכיר את האנכי שלו ויענווד צנוקס עלונו (עלבסטטטענדיג זיין). ויש בזה רנוזנפלא שנולות לתרגם התורה, כדי קצין כל העם ולא כוננהגי העכו"ם שרק הכוונרים והכהנים הצינו צתורתם, ולא נתנו ונקוס להנוון להצין קודות וננהגיהם, לנוען זלוע זלע כוודע, ונטעם זה נראה הכניס ר' נואיר צקפרו שחיצר צקס אנכי דר' מאיר דצרי זקרווט הגר שתרגם התורה ואונר: לזה נאה לקוראו אלהי יחידו של עולם צתחילה פעל ולצקוק נתקלק צ"ר פ"א. וההפרש קצין אני לאנכי הוא כי אני נורה על תכונת השכל הנועולה שאינה נראה לעינים, רק לזך הרעיון וצר לצב, כונשה"כ ויראת ונאלהיך אני ד', אזל אנכי נורה על תכונה חוסיית ונפני קראו ישראל צחוש תשועת ד' צנולרים כאונר אנכי, ולכן אונר יעקב על שאלת ילחק האתה זה בני עשו? אני ולא יותר, אזל ונתחילה אונר אנכי עשו צבורך כלוונר נולד החילון החוש שלי — ויוקף אונר אני יוקף אחיכם להורות על תכונת נפשי השכלית ולפיכך אונרו כי פי הנודצר אליכם שדיצר זלשון הקודש. —

ג יוצן בזה הנושך לשון הנודרש אקתר שם: צורגני אחד אונר צררו להם (האדוונים) לשון רוני ונלשון יוני, ר' יהודה צר קינוון אונר גנאי הוא לה שחותנות שאינה שלה, ר' חנן צר אדא אונר אעפ"כ וטופריה די נחש דכיאל ז' י"ע זלשון ארוני הקוצב על ונלכות רוני אינה חותנות אלא זלשונה. אונר ר' שנועון צ"ג ונכאן שאדם לריך לשכות פרשיותיו (שתיס ונקרא ואחד תרגום) אלו לא שנה ונשה את התורה (קפר דצרים שנקרא ונשנה תורה) ונהיבן אלו יודעין לשון השקיעה, אלו לא שנה לנו דניאל את החלום ונהיבן אלו יודעים וטופריה די נחש. כלוונר על ידי השינון כפלים, ונרויחים אלו ונלות חדשות זרות לתרגם וזה רנוז לשנים ונקרא ואחד תרגום, יען כי ונאוד היה חציב על חז"ל דרישת הנוילות ולהצין זלע"ג, כדי לפרסם ולהצין דיני תורה ונולות זכל לשון שאדם שוונע, וידע כל פועל כי ד' פעלו ולא ילטרך לזולתו צעקק עצודת שונים. (ולנודנו ונזה שלשוננו של אדום ונתחילה ארוני היתה) ולכן כל הנורצה לחפש ולפתור ולתרגם ונלת זרות לתכלית יקר זה הרי זה נשוצח.

ה יקר צעיני חז"ל תורת אנכי עד שקצנו צקס ר' יהודה שהקם נקרא אנכי והוא, קוכה ונ"ה. כלוונר ונודת אני ניכר נודת הוא כי האוונות קראו את השם הוא Hu, אזל אלל ישראל חיצה יתרה נודעת לקרב אני אל הוא, ונוונה שנוכיר אדם את אני שלו הוא ונכיר את נוי שאונר והיה העולם הוא. — באופן שונה נגלה לפילוסופים אחרונים להוכיח ונן עייז האנכי אנונית ונליאת הצורה והשגחתו צתחתונים, (וזה היקוד של זללם אלהים עשה את האדם) בצר ידעו חז"ל צדקדוק, ואונר הלל אם אין אני לי

מי לי, כלומר אם אין אני וגו' צוהיאת עלוני, אז יונח השכל כונה שאלות קפיקות וני הוא? כונו שאמר פרעה וני ד', אזל וני שוכיר את אני הוא וכיר את צוראו — וכן אמר הלל קובה כ"ג. צבואו לשונות צית השואצה, אם אני כאן הכל כאן, אם אין אני כאן, וני כאן? כלומר כל אדם ישמור את אני שלו ולא ישכחהו נורוז השונחה, כי אם חקרה ידיעת עלונו. (דמו: יעלבסטבעווסטטיין) חקר הכל, וכופורש קס צירושלוני: כד חנוי הלל דעצדין צפחו אמר דאין הכא גאן הכא, ואין הקצ"ה לריך לקילוסן של ישראל, אזל כד חנוי דעצדין צבוטר, אמר די לא אגן הכא גאן הכא, חצי קילוסן של ישראל, אם לא חקר האני, וכל אדם וגשונה לכפשו לשם שונים, וזה ניכר האני שלו, והכלל זה כי עיקר כל הנגהת העולם הוא השכל הוולווד דעת קדוש עליון צ"ה.

אנקיא, אינוניתא.

ב"ר פ' כ"ט ונה נולח הן צעיני ד' כתיב חויב כ"צ יונלטי אי בקי ונוולטי צבור כפיך, אמר ר' חנינא אינוניתא אנקיא אחת היתה ציד נח אם בן לונה נוולטי? אלא צבור כפיך, וכתבו הנופורשים אינוניתא זכות ואונקיא ונשקל, והחכם הגדול נהרנו"ז בייטרקנג 21 אוור innoius וכן innocentia ונוטווד, וזה לא יתכן ביחס בן נה שאלו אם בן לונה נוולטי הלך דין נוולטי יען היתהנקי? אזל האונת היא כך: אינוניתא הוא ציוני Oinante (οιναντη) זנורות יין או פרחי יין, (ויינבליטהע, וויינפאלנלען). ואנקיא הוא Uncia ונשקל יוני ורוני ולפי שנה נטע היין שהציא שכרות לעולם אמרו כי אינוניתא אונקיא אחת היתה ציד נח כלומר ודה קטנה אחת של זנורות היין היו ציד נח והיה דין שלא יונלטי, וא"כ לונה נוולטי? צבור כפיך. וכוון לזה אמר קס ר' קיון (לקיון) הפקוק ישעיה ק"ה כאשר ימצא התירוש באשכול ואמר אל תשחיתהו כי ברכה בו כלומר ציין יש גס בן צרכה ולכן נוולטי נח.

אונקלס (בר קלוניקוס) ויונתן בן עוזיאל.

המבקרים החדשים העלו צוולדות שכלם וחקירתם, כי אונקלס הגר שנזכר בתלמוד צצלי שאמר תרגום על התורה נפי ר' אליעזר ור' יהושע וגילה ג'. היא עלו עקילס הגר שנזכר בתלמוד ירושלמי וצוודרשות, כי אונקלס ועקילס אחד הוא, יען כי העין כצטל לצכי קדם באלו נושכת נון אחרית כידוע, יעקב כונו יונקב, בן עקילס כונו ונקולס, וזה שעל הרוב צא תרגום יוני צסם עקילס ולא בן אונקלס אשר נזכר ונונו תנו ד' תרגום ארנוני? הטעם נופני שאחר שתרגם עקילס תרגום יוני עשו ונונו תרגום ארנוני כללנו וכדונותו. — ואף שכבר עונד על חקירה זו צעל נאמר עינים פ' ט' ופ' צו"ה, והעלה כי עקילס ואונקלס שנים הונה, צכל

אונקלוס יב"ע

זאת קרוי יותר להאנין שרק אחד הוא כאשר אבאר. גם עקילס זה הוא
 נודע בין הנותרגונים בשם פוקוויץ, גר יוני נואי פונטוס, ונה שהנדרש
 והירושלמי קורים עקילס לר"ך זאנה זיאור והצנה, וזיותר לדעתי נופני
 שבראה צ"ר פ"א ר' יודן בשם אקילין אונר לזה כלה לקרוח אלה. א"כ
 ידנו ונקריאת עקילץ ולנוה צחרו צאות ע' אשר הצרתו כונו אונקלוס?
ועל יוכתן בן עוזיאל אונרו, שלא תרגם כלל רק נופני שראו צעלי תורה
 שצ"פ שם בולרי אחד שתרגם את התורה יובית זיני רצינו הקדוש,
 וזיני הקסר קוננודוס, ונקרא שהענדלנימן אשר הוראתו כונו יוכתן כלונר
 ד' נתן, לפיכך יחסו תרגום זה ליוכתן צ"ע הקדונון. — עיין הכתב
 והתרגומים ונהרז גייגער ל"ד 168 וכו'.

עוד הקשו הנופריים נודע אונרו חז"ל שם צונגילה שיוכתן צ"ע תרגם
 הנציאים ע"פ חגי זכריה ונולאכי, ולא אונר תרגם הכתובים נופני
 שיש צם קץ של נגשיח, וצטעה שפרסם את התרגום על הנציאים כזדעזע א"י
 ד' נואות פרסה על ד' נואות פרסה לנוה לא תרגם יוכתן ג"כ את התורה?
 ונה שאונר הוותרש"א צח"א נופני שהתורה נופרשין וניליה אצל דנציאים
 איבא וי"ל דנופרשין ונילי דקטינוין, א"כ קשה לנוה הולרכו אה"כ לתרגום
 אונקלוס? ועוד קשה שהרי ידוע כי תרגום אונקלוס הוא עלנוו תרגום ר'
 יוסף וצכל נוקוס שזכר בש"ס תרגם ר' יוסף, הכוונה על תרגום אונקלוס
 וא"כ ונאחר שברוב תרגם ר"י את הנציאים, לנוה לא יחסו חז"ל ג"כ תרגום
 של נציאים לאונקלוס ויחסוהו ליוכתן, ודבר זה נוצאר צערוך ערך אשון,
 וצערך גלד, וגו' שקרא צעל הערוך את תרגום אונקלוס בשם תרגום
 צצלי. ואותו תרגום הנוכונה אללכו יוכתן קראוהו בשם תרגום ירושלמי, ועל
 הנציאים נקרא תרגום ר' יוסף או ר' עשה? וכבר נודע השערת חכונים כי
 הטעות אללכו נתהיה ונוה שהיה כתוב תחילה צר"ת ת"י על תרגום ירושלמי
 והיא נוסחא אחרת ונתרגום צצלי וטעו הנודפיקים לפרש תרגם יוכתן? (אצל
 תרגום של נציאים קתם נשאר לעולם על שם יוכתן בן עוזיאל, עיין רנוצ"ס
 ה' כלי הנוקדס פ"י ה"צ וז"ל על האצנטו נופורש צקצלה וכן קיצל יוכתן צ"ע
 וכן הנציאים ותרגם על לצוהן יקרן).

א לצוא צזה על דבר נוצורר נראה לעיין תחילה על השם והזנון של אונקלוס:
 הנה חז"ל אונרו גיטין כ"ו ע"צ אונקלוס צר קלוביקוס צה אחתיה דטיטוס
 הוה וצעי לאיגור, והנה נוצורר שהיה אחר החרצן ונה שהעונידותו איזה
 חכונים ע"פ הזהר צזנון שנא' והכל ואף החכם הר"י פלעש צקפר תולדות
 חכונים הנספח לכפר ישעיה החליע כן, הוא צלתי ונוקנד, אדרצה השכל
 ננחיי צהחליע שרק אונקלוס אחד היה ונופני שהיה גר והכל גייר נכרים
 יחסו התיסדות אונקלוס להכל. — ויותר נראה לצרר דבר זה אם נענווד
 על טעם שם אונקלוס צר קלוביקוס, ולא נולא שם זה צין גדולי יון ורוני
 ולא שם אציו קלוביקוס, רק שם קלובליניקוס אשר קראוהו צו את הגבור
 הערקולעס על שם כבישתו את עיר טרמיץ, ואונרו צטעם הדבר כי גבור
 אחד טעלמונון הקדים עלנוו ליכנס לתוך העיר טרמיץ ולכוצעה, וכעם
 עליו הערקולעס אשר היה יותר נכבד ונורא בצורתו, ובראות טעלמונון

זאת קיצוץ הצנים ועשה צנין ונחם, ועל זה שאל הערקולטס וזה זה אתה עושה? השיב אני צונה ונזחם להקריב קרצן תודה עליו לשונך ולזכרך כי בגזורה כצטת את העיר, ע"כ קראוהו ג"כ קעללייקוס ונשוצח צנילחון או נוכתר צנילחון (דער זיעגערקענטיגט) כי קעללען הוא יפה ונילע הוא כלחון ציוני. וכן קראו את זעלייקוס בן אנטייפוס טיימס שחי ט"ך שנה קודם החרצן צטס זה, כלחוק ופני שהיה איש ונורדף צלי חשך וכל אשר עשה לא הלליה, ורצו כונו רצו שוכחו וקניו ונתו ציסורין צנואסר, ולכן לשחוק אנרו ונהולל צטס קעללייקוס ונוש כונו קלוייקוס אזי אונקולוס? לדעתי צחרו צטס זה על הגר הצח לחקות תחת כנפי שבינה וכלאנין צאל אחד, כי הוראת השס כונו אונקולוס, Unoculus איש צעל עין אחת ואינו פוסח על שתי קעיפים, עיין להלן. וכן עקילס נורה על ענין זה כי aequalis נורה על ענין או אדם הדווה צכל ענין לאדם אחר, ולפיכך ופני שהרגוס של גר זה היה דווה ונוש כלשון תורה ונוכוין יותר ונכל שאר תרגומים צחרו צטני שנות אלו, וקראו אציו צטס קלוייקוס להורות על הכלחון צאנונת אונן שהוא יפה אף נעים. אולם שם האנויתי היה עקוויילע, ונפני שהיה איש אחד נולדי צטס עקוויילע, הנזכר צפעלי שלוחים ונתנלר, וזה היה קרוב לצונן שנואי והכל טעמו הקופרים ואנרו כי אונקולוס היה ציוני הלל ושנואי ור' גנליאל הזקן, וצאנות אינו כן רק ציוני ר' גנליאל דיצנה היה אונקולוס אחר החרצן, ונקרא ר"ג זה לפעננים ר"ג הזקן להצדילו ור' גנליאל הלעיר צנו של ר' יהודה הנשיא כאשר אצאר צקדר תנאים אי"ה, לפיכך תנולה שאונקולוס סרף על ר"ג הזקן. והוא אונקולוס אשר שלוחו אחריו ונרוני להחזירו ולא חזר רק פעל שגס השלוחים נתגיירו ע"א י"א. וצירושלנוי חגיגה רפ"ג שאל אדרינוס לעקילס הגר. קושטא אתון אונורין דהדין עלננא קאים על רוחא נראה וזה שעקילס צצירושלנוי עם אונקולוס צצצלי שהיה ג"כ ציוני אדרינוס אחד הוא.

עתה אצאר דצר זה יותר, דע כי זה צלתי לודק ונה סדינוו איזה ונצקרים שיונתן בן עוזיאל לא תרגם ונעולם, כי אם רלו לכנוס את תרגום טהעקדוילען צטס הקודם יונתן לונה צחרו דוקא צטס יונתן בן עוזיאל, והלא כונם יונתן איבא צקוקא ציוני רצינו קדוש וקודם לו יונתן בן הורכנוס, יונתן בן ענורס, יונתן בן עכנאי ועוד, ולונה הלכו לנורחוק לחפש חפש צין דורות הקודמים? אצל עוונקה של הלכה זו הוא דצר אשר אונור: כצר ידעת כי כוונת התרגום הוא להצין להנוון היהודים ונלות התורה ועניניה צלשון קל וצרור לכל אופן השונעת, וכצר השתדלו חכמים לפרש ענין תרגום, והגאון צעל ערך ויילין דעתו כי לשון זה הוא ונה שקורים השונעאלים דרענעווען, ונלין. דעוועטטער. —

אפס לדעתי שורש הדצר הוא צלשון עצרי והוא נוטעם רגס פער-עוועווען, קיצוץ וקהל כונו ורגס ונלך ואנשוו זכריה ז', וכן רגינות הצנים הוא קיצוץ הצנים. והנה הראשונים קראו לנודצר דצרו צפני רצים צלשון עצרי צטס קוהלת כלונור ונקהיל קהילות צרצים להשנויע להם דצר ד' זו תורה. ולכן התרגום של קוהלת הוא ונוש ונתרגוון כלונור ונקצן קיצוילס

אונקלוס ויב"ע

כל העם ונקמה אל קמה אל ונסועת ונלות ה' וחוקותיו הא חדא. עוד נודע שהנותרגון לא היה נחדש דבר ונדעתו, רק ונה שנוסקר לו צע"פ ונחת חכם נאונן, ונאוד הקפידו על זה שלא יתרגם הנותרגון ופני הכתב כדי שלא יאונרו תרגום כתוב בתורה, וטעם העיקרי הוא כדי שלא יעז לדבר פירושים ונרלונו ונדעתו רק כפי ונה שנוסקר לו החכם העוונד על ונסונרת התורה. — וטעם זה לא האריך התרגום לפרש ג"כ התורה שצע"פ, רק פרסם עיקרי ונלות שכתורה שכתב כי בתורה שצע"פ יש ענוקות גדולה, וגדולי חקרי לב חולקים צדעות ולינוודים; אזל צעיקרו ופשוטו של ונקרא הכל שנים לטובה, והולך הנותרגם וכן החכם הנוסקר לו, לשונור חוק לבל יכשל פיהם צנוטה ופירוש אחד על דרך הנחלוקת, וראה בתורה על זה ונה שאונרו (צרכות ח' ע"א) לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הליצור שנים ונקרא ואחד תרגום, ואפילו עטרות ודיצון, צונדבר ל"צ ג', עטרות ודיצון (ונעצר לירדן). דבר זה קשה עד נאוד כאשר צבר נתעוררו הנופרשים לצאר לונה זה נקרא הנוקרא שנים, ותרגום אחד? ועוד לונה נקטו דוקא עטרות ודיצון שאין צו תרגום היה להם לצחור יותר ראוצן ושנועון וכל השנוות שאין צהם תרגום? וציות קשה שהרי יש נוסחאות של תרגום אונקלוס ונתרגם עטרות ודיצון ונכללתא ונולצשתא אשר ונה נראה כי כוון להסכים ונלת עטרות ונלשון כלילא, קרמכע, ונלת דיצון ונלשון צ"ט, גרעון, ודאצון? — ועוד צצרכת כהנים שאין צה תרגום לפי נוסחא ישנה ופני הטעם הנצואר קוטה ל"ח א' ועיין ונגילה כ"ה צ', לונה הלך גם צנוקוס שאין תרגום לריך לשנות ולשנות? ועיין ת"ט סוף ונגילה.

אזל לדעת יצוא על נכון כי כוונת התרגום הוא לבצר ולא לחלק, ע"כ אם גם יחלקו תנאים צפירוש הנולת צנוקרא, לא יחלקו עוד צחוץ צנוקוס שהנותרגם ונפרסם ונשניע התורה לרצים וזה עוונק הנולילה שנים ונקרא ואחד תרגום, בצחינת הצנת הנוקרא צפנים לבית הנודרש יוכלו הלונודים לחלוק; אזל בתרגום לעונת ההנון חוצה הוא לשונור האחד ולא השנים. — והנה עטרות ודיצון הונה עיירות שנועצר לירדן ויש צהם ג"כ רנוז שאפילו אותם יהודים הדרים ונרחוק לה"י לריכים להיות צאגודה אחת צענין התרגום. ויש צזה ונלילה נכצדה, כי עטרות נורה על עטרה לראש ושעת נלחון ושררת ישראל ההפך ונה הוא דיצון שונורה על דאצון כפש ונללות האוונה, ולפיכך רנוז רנוז לו חז"ל: התרגום לריך להיות אחד כלונור כל ישראל אחים נאוננים צין צשעת ריוח ושררה צעת יתן עטרה לראשם, וצין צעת הסכנה והלער — דיצון. ונעתה ונוצן היטב לונה לא תרגם יונתן צן עוזאל את התורה כי ציוני יונתן צן עוזאל לא נחלקו עוד חכוני תורה שצע"פ, כי שנואי והלל לא נחלקו רק צדברים ונעטיים ונאוד ורק ע"י תלמידיהם נעשה התורה כשתי תורות קנהדרין פ"ח: ולפיכך לא הולרכו לתקן תרגום אחד כי ונעלנו היה רק תרגום אחד; אזל על הנציאים אונר תרגום לצאר קודות הנציאים ע"ד הקצלה איש ופני איש עד חגי זכריה ונללכבי (עיין ערך חגי). אולם ציוני ר"א ור'

אונקלוס ויב"ע

יחסיע שבצר נחלקו הרצה ונאוד ונעשה התורה כשתי תורות, ויראו פן
 יחטיאו הונתרגוניה את העם לחלקם לחלחין צביאורי תורה, לפיכך הסכימו
 ר"א ור"י ראשי צעלי ונחלוקה (עד שכונעו רוב ונחלוקות שבש"ס וניחוחות
 לשני אלו, ולקחו שני אלו לונטל עיין תוספתא פ"א דהוריות ואצות דר"נ
 פ"ד שאקור להחליף דצרי ר"א צר' יחסיע), ונחשב לדבר גדול ענין זה
 שהסכימו יחד לקרב את הגר בכל אחד, ובאופן אחד, ודרך אחד הסניע
 הגר לרצים תורת אל חי להורות שהתורה נתונה לכל עולם אפי"ו לגרים
 ולכן אקור לחלק דצרי תורה צפירושים שונים צרצים (עיין ערך אהצה).
 ונעשם זה צהרו צסם אונקלוס להורות על האחדות ווונקלוקווס כאשר
 אונתרי כי הקדוונים ליינו את החכונה צעין אחת כונו שניירו את אליל
 אדין ראש האזען צעין אחת, לפי שבטעה טטה ונועין החכונה הולך
 לונטכן את עינו השניה, להורות כי כל לצצו רק לחכונה זו ששואב
 ונוקור אחד, ולא יתן עינו לחכונה אחרת, וככה ליינו הוולריים את
 אזיריב צעין אחת להורות על השגחתו. וכן עקילב Aequalis להורות על
 האחדות. ונפני שפרגוס ארנוי צלאו הכי היה חשוב וקדוש צעינוסם,
 ונפני שאדם ראשון צלשון ארנוי סיפר וצבל הוא ארץ אצותינו ונעולם
 פקחים פ"ו: לכן גם תרגום אונקלוס קדוש יאנור לו ונפני שהחזיר העברה
 ליושנה לפרוק יהוד קדושת ישראל אל כלל בני אדם הראשון. אכן צכל
 זה לא לאונת רק דרך קיון והללה שערתי לדרוש צשנות צנוקוס זה.
 אן ספק טעוד ציוני תנאים ראשונים וכ"ס ציוני אונוראים היו הרצה וניי
 תרגוונים לפי שכל חכם צלשון הקודש וצלשון ארנוי, או יוני, ניסה
 להראות חזותו צרצים, אצל לא כל התרגוונים היו ונקוצלים לחכונים
 הגדולים ונכהיגי אונות, וכאשר הוא ציוניו שרצים ון תרגוויי אשכנו לא
 יקוצלו וכן ציוני העתקה יוכית צאלכסנדריא, רק צקושי נגורה ונלחבת
 העתקה (עיין ערך זה). והיה זה נחשב לפלא שפרגוס אונקלוס נתקבל
 צונדרטו של ר' אליעזר ור"י. וכן תנולא ונפורט לרצ שר שלום שצרי
 תשובה קי' ט"ל וז"ל: תרגום זה שאנורו חכונים זה קיש צידינו (בלאנור
 תרגום אונקלוס שהיה צצבל) אצל שאר תרגוונים אין צהם קדושה
 כתרגום זה, ושונענו ונפי חכונים קדוונים טענין גדול עשה הקדוש
 צ"ה צאונקלוס הגר על שנעשה התרגום על ידו. ולנה ענין גדול
 דוקא צתרגום אונקלוס? לדעתי יצואר הדבר על דרך זה: הנה ציוני
 יונתן צ"ע שהיה תלמידו של הלל התחילה ללין תורת הוולריים צלאונות
 הונשית, וכי הונשית הוא צן אלתי ונולאו קונך לזה צנצולת חגי זכריה
 ונולאבי, ד"ו את הכתוב והציעו אלי את אשר דקרו, זכרי' י"צ ל', וסם
 כאנור ושפכתי על צית דוד ועל יושב ירושלים רוח חן ותחנונים, והציעו
 אלי את אשר דקרו, וקפדי עליו כונספד על היחיד, והנור עליו כהנור על
 הצבור, ציום ההוא יגדל הונספד צירושלים כונספד הדדרינוון צצקעת
 ונגידון. פקוק זה כולו פתרו הוולריים על ונשיחם הנחרג, ועל ידו נשפך
 רוח חן וונורים על ירושלים, סידוע ונספריהם, ולכן רנוזו חז"ל ונגינה ג'
 שאנור ר' יוקף שהיה צקי צתרגום אונקלוס על התורה, וצתרגום יונתן

אונקלוס ויב"ע

על הנביאים: אלנולא תרגומוא דהאי קרא כלוונר תרגום יונתן שאונר ע"פ חגי זכריה ונולאכי לא ידענא ונאי קאונר. ופירש הוא: ציוס הוא יקגי ונספדא צירוסלים כונספד אחאז צר עונרי דקטל יתיה הדדרינוון צרונות גלעדי, וכונספד יאסיה צר ענוון דקטל יתיה פרעה חגיירא בצקעת ונגידו. הנה החכים התרגום צזה ונאוד לפרש ענין זה על שני דברים ונתנגדים ונספד על אחאז ונלך ישראל, שהיה ראש לעוזדי עכו"ם, וונספד על יאשיהו בן אנון שהיה ונלך יהודה ונצית דוד וראש ליראי אלהים באונת ונלכים צ' כ"ג. להורות כי הספד על נושיח הנהרג הוא ונלד אחד ענין הספד על עצודה זרה ונלד אחר ענין אנונה בצית דוד — ואם בן אי אפשר להציל ראייה ונן כתוב זה הנורכיז שנים ונתנגדים יחד, אף כי באונת ענין והציעו אליו את אשר דקרו לא קאי כלל על הנושיח רק על העיר ירושלים כנוצן סס. —

והנה צייני ר' אליעזר ור' יחשיב נשתלשלה אנונות הנולדים ציתר שאת וציתר עוז והוקף, כוודע, והיה אז עיקר אנונה סד' לקח תורת ונשתונתן תורה אחרת על ידי הנושיח. וצונה תודע תורה אחרת הלזו? (עיין קצת פ' כ"כ קט"ז ע"ב) כי תחת אשר היהודים הנאלונים בצרית הישן פתרו ענייני ונלות שצמורה צדך אנויתי ונונש כפשוטם, כדי לקיים ונלות האצרים צפועל החונר, ועניני אנונה צד' פרשו על דרך רוחני ושכלי להרחיק ונכל גשונות, הפכו הנולדים את הקערה ופירשו את עניני אהות (דמגונו) צדך גשנוי כאלו יש לאל בן, והוא לו אצ ונונש, ודיני ונלות עצודה, חזיר, צטר צחלב, לקחו על דרך ונשל, צאופן שאין הכרח לקיים הנולות כפשוטן, לא לשצות צצצת, ולא להזהר בצקדושת הנואכלות, ולא להזהר צוילה וליאית ותפילין כנוצור כל זה צפעלי השלמים ואגרותיהם. ובאשר צא אונקלוס הגר ותרגם התורה בכל ונקום שנודוצר צה צעניני אלהות על דרך הרחקת הגשונות, כנוו וירד ד' וניורא דד' וכל ונלות האצרים ונונש כפשוטן, כנוו גדי צחלב אנוו, צטר וחלב; אז באונת היה זה ענין גדול ונפלל ונאוד והסכינוו צתרגום זה כל חבנוי ישראל. — צאופן שהצד צרור כי לא על חנם ליינו צצ"ק ונגילה סס שני תרגונוים אלו לנס על ישראל, תרגום יונתן צ"ע על הנביאים להרחיק ונלצ היהודים פתרון הנוראות שראו הנביאים כנוו ישעיה י"א כ"ג, זכריה י"ט ט', י"ג צ', ונלכבי ג' א' צ', וכל דברי נביאים על ענייני נושיח, על דרך החוננרי ואשר על בן הוכרחו להורות כי יונתן אונר תרגום על הנביאים צקצלה ונפי חגי זכריה ונולאכי כאלו ירלו צזה להורות צצ"ע אי אפשר לפרש כפתרון הנולדים; ואונרו עוד סס כי צעעה סתרגם יונתן צ"ע הנביאים כזעזע ארץ ישראל ד' ונלות פרקת וילאה בת קול ואונרה וני הוא זה שגילה סתריי לצני אדם? עונד יונתן צ"ע על רגליו ואונר אנוי הוא שגילה סתריך

(*) עיין היטב זכריה ט' א' ונשא דבר ד' צארץ הדרך דיונסק וננוחחו כי לד' עין אדם וכל שצני ישראל, וצילקוט צסס ספרי אמר ר' יהודה זה נושיח ועיין צפעלי שלוחיהם כי לפאול השליח נגלה נושיח צדעסק ועיין צחצובת ר"י דורמסקית צילקוט סס. —

אונקלוס ויב"ע

לצ"ח גלוי וידוע לפניך שלח לכבודי, ולא לכבוד צית אצח עשיתי זאת; רק שלח ירצו ונחלוקות צישראל. כלומר ופני שנחלק אז צית ישראל צאוונת הנושית ע"פ פתרון הנביאים רלה יוכתן להחזיר עטרה ליוסנה ולהציא אנוונת אוונן צפירוש הנכון על דצרי הנביאים צעניכי אנוונה צד' ונושיו. ואנורו קס ונופני ונה לא תרגם ג"כ את הכתובים? ופני שיאלה צ"ק ואנורה דיק, והטעם ופני קיץ צס קץ משיח כלומר הרצה עניינים טצתהלים דכאל ורות קסים ונאוד לצרר על פי התרגום, ויש צזה ענין ונתעה לרצים, והכלל צידכו כי אפס קלחו תרלה וכולו לא תרלה, ודי לתרגם הנביאים לדי העיקרים הראשים צאוונת ד' והנושית, ולא הכתובים קיץ צהס קץ וסוף למשיח, ע"כ ראוי לגלות טפח ולכקות טפחיים. —

ד על פי הנחה זו יצוארו לך הרצה עניינים סתוונים: (ח) לנוה ונוצח צונדרט כל תרגווי נביאים וכתובים צסם עקילכ והלא יוכתן הוא הנותרגם נביאים ועל כתובים לא היה תרגום כלל? תשובה: ופני שהכוונה עם ונה שאנורו אונקלוס תרגם את התורה ע"פ ר"ח ור"י להורות כי היה לגר זה זכות גדול, וכזהר נוד' להורות לכל הגרים הצאים לחקות תחת כל אנוונת האחדות, שיפתרו כל כתבי קודש על דרך הנוכוון לתורת ישראל ואנוונתו, אשר על כן התחילו ציונתן וקיינו צאוונקלוס, כלומר כי אונקלוס הגר הוא תכלית כל התרגוונים כי בנוו שאונקלוס אין לו אלא לצ אחד לאציו טצטוונים כן יהיה כל ישראל וכל הגרים הנספחים להם, לפיכך יחסו וניי אז כל התרגוונים הנוועילים, לאונקלוס הנוורה על האחדות. וזה כך האות כי צאוונת תרגווי עקילכ הנווצאים צונדרשות רוצס צלשון יוני, ד"ו עלונות תרגם עקילכ אתניסא = אתניסא ציוני מונטטערבליצקיט עולם. " שאין לו סוף ירושלמי ונגילה פ"א. והאך כי לדעתי אפשר לוונר כי לשון את ניסא הוא תאר לעקילכ, לפי שידוע כי גר זה היה ונאי פנעטוס אלל ים השחור, ואל"כ לשון אתא ניסא הכוונה אשר צה ונאי הים כי אתא פירשוו צה וניסא אי ים? צכל זאת כראה ונונקוונות אחרות שתרגם צלשון יוני בנוו ונדרש שיר פקוק כוועט טעצרת ונהס תרגם עקילכ פרכי פליאה קתיסו כלוני וחי = זונה זקנה טצי צארץ. אךן צירושלמי קידושין פ"א תרגם עקילכ טפחה נחרפת כתוסה לפני איס ארעית, וצקהלת רצה צקוף ע"פ אס יונלאו העצים גסס, אנורו ועל העצים אלוה ונהונוטיר עליהס ונור תרגם עקילכ על הנביאים אפקוד דלא יתצחוון עליהן נצואתה. ועוד הדע כי צתוספתא הגס טחווצרה צארץ ישראל מזכר תוניד אונקלוס ולא עקילכ עיין תוספתא כלים צ"צ. פ"צ וועטה שהציא טצחו של אונקלוס הגר פתו לפני ר' גונליאל, וצתוספתא חגיגה פ"צ אונקלוס הגר היה אוכל כל יוניו על טהרת הקודש, וצתוספתא טצת פ"ח וע"א פ"א טרף אונקלוס על ר"ג הזקן וצתוספתא פ"ו דנוקוואות טעצל אונקלוס עם ר"ג ולונה צונדרשות טצאים ונא" כחוצ עקילכ צכל הנקוונות הנודעים? עיין צונאור עיינים פ' וי"ה וציא ונ"ג תרגוונים צלשון יוני וכתב טיש עוד הרצה? וחטצתי עצור זה כי ופני שהצצליים תרגונו תוניד צלשון הנווצן להנוון והוא לשון ארעני, וצארלות הנוצרה צונלכות קינטטוטוונטוונטש

אונקלוס ויב"ע

צרוני חדשה וניוני קמנטומנטין ואילך ואף קודם לזה, רגילים היו בתרגום
 מקווילא ולדצר צפני הנוון בלשון יוני לפיכך גם צונדרסים של חרות
 הונזרח אשר ארץ ישראל בכלל, נהגו להציא תרגום יוני, וכן באגדת
 ירושלמי, אבל התוספתא שהיא ונוון קדם צעוד שדצרו גם צא"י לרוב
 לשון ארנוי נשאר עם אונקלוס על עיקרו. ונראה עוד כי צעצור שלשון
 ארנוי היה חציב וקדוש ליהודים, עיין ראש נוגילה כ"ג, ובאשר הצאתי
 לנעלה צסם שר שלום, כי בתרגום ים קדושה כלונור שכבר נתקדש על
 ידי הרגילות להסתנוג צתורה ונוצאר פסחים פ"ו: כי לשון זה קרוב
 ללשון תורה, לפיכך נהגו צסם אונקלוס לתרגום זה ארנוי; ואפשר לדעת
 שסם זה הוא נוכוון לשם אנגעלומ ציוני נורה שליח הונצקר לרצים דינים
 ונולות, וזה צנוקוס ששלוחי כולרי צשרו תורתם לרצים עשו היהודים רוסם
 גדול לגר האחד אשר צקר תורת אל חי, ובאשר אנורו ששלה ר' יהודה
 צ"צ ונלציין הזהרו צצני עוני הארץ שנוחם תלא תורה, סנהדרין ל"ו. ונפני
 שהתוספתא קדוונה נואוד לתלמוד צצלי עדיין נקרא התרגום ע"ש אונקלוס
 שהוא ונוגש בקריאת ארנוי צנון, יען כי בקריאה יוכית הוא אנגעלומ צצני
 א' Aggelos נקרא באלו כון בתוצה אנגעלומ, ונוחם צא החילוף לקורא
 עקילמס צעיץ והוא הוא הנקרא צפי הנולרים מקווילא ונאי פמנטום,
 וכתגייר צצנת ק"ד לנולרים י"ח סנה קודם חרבן ציתר, והעליבו עליו
 הנולרים סנתגייר צצור יעלה חן לשם אשה, והנ"ע סם פירש זאת שהיא
 התורה, ואנורו עוד עליו סנטה צתרגונו אל היהודים יותר כי העלים
 עיניו ונן סודות הנולרים הרנוזים צתורה לפי דעתם. וכן צתורת כהנים
 פ' צהר ונצורר שהים עקילמס ונאי פונטי. וצ"ר נקרא אקילין.

ועוד תצין לונה ונלינו הרצה תרגונוים באונקלוס סקותרים דצרי ר'
 אליעזר צגנורא והלא נופי ר' אליעזר ור"י אנרן? כנוו צזריקת הדם על
 הנוצח ונשפטים כ"ד ח' וציצנות ונ"ו: פירשו על העם ונוגש? ועיין חולין
 פ'. ר' אליעזר נוספק אם חוששין לזרע אז או לא ואונקלוס תרגם שור
 ושה תורתא וסיתא בלשון נקצה? וצקר צחלצ לא תצשל סוצרים ר"א ור"י
 שיש צציקול חיקור תורה ואונקלס תרגם צכל נקוס לא תיכול? וחי צהם
 לעתיד דלא כנוחן ציונא פ"ד? צהכרה לריבין אנו לוונה שהכוונה עם נופי
 ר"א ור"י שתרגם צלא ונחלוקת. ולדעתי נהג אונקלוס לתרגם כפי הכרה
 השעה ואם שנוע או ראה או ידע שיש צני אדם ונגשינים ענין אלהותו
 סנה הוא ילא ללמוד דעת להנוון לתרגם צכל נקוס צנוקוס השם ונינורא
 דד' כידוע. ואם חסם ד"נן שתלא תקלה ונתרגום אחד, ד"נן אם נתרגם
 שופך דם האדם צאדם דנוו ישפך כפשוטו ולורת, ידונה כל אדם הרואה
 או היודע צאחד שהורג את הנפש שנוותר לרואה וניד להרוג את הרואה,
 ואין השלכה כן כי אקור להרוג הרואה עד עונדו לפני העדה לנושפט,
 לפיכך תרגם אונקלוס על ונינור דייניא וסהדיא יתעד דנא, כלונחם אין
 דלך רשות להרוג ונחון צצ"ד, ולשון רצים דייניא וסהדיא אשר עונדו עליו
 רצים לשאלו והלא צן נח נהרג צעד אחד וצדיין אחד? לא קשה וידי כי
 אדם אונור על כהן אחד כהנים כלונור הנוין והשצט עיין סוטה ל"ח. תוס'

אונקלוס ויב"ע

ד"ה לשנים. הדור היה דור פרוץ צצקול צטר וחלצ ופני שלקחו הדצרים ככתצם לא תצטל גדי צחלצ אנוו דוקא גדי (כאשר נוולאת פלנה כוז צינוי רצ והולך לאקור אפי' כהל, חולין ק"י) אז תרגם אונקלוס לא תיכול צטר צחלצ. — ראו כי הרצה נוונעים ונלשחטו עגלים אחר ששחטו שור ופני הספק שנה חושטין לזרע אז, ולפיכך הולרכו לפרסם הדצר שאין חושטין לזרע אז ותרנוו תורתא או שיתא. ראו שההנוון ונכחשים בהשאתר הנפש הולרכו לפרסם צתרגום וחי צהם לעלולא צעתידא. — ונה שנתנו חכמים גדולים ווהר"ל חיות ורס"ל כלל גדול צענין זה שאונקלוס לא תרגם כדין רק צדצר הנוקור לכל אדם, אזל דצר הנוקור לצ"ד לא תרגם כדין ובהלכה, לא יתכן כלל זה, כי אם כן קשה לנוה לא תרגם אונקלוס דצרים ע"ז כל דיני פסק הנונקרים להנוון שלא בהלכה כי תזבח צערצ תרגם תיבוס צרונשא וכן שאר דצרים ע"ש? ולנוה לא תרגם על אך צור ונועיין נוקוס וניס ויקרא י"א על דרך הנוקור לרצים שיעשו נוקוס ע"ד הכשר צידי שנים, ולנוה הולך לשנות התרגום על שופך דם האדם הא זה ווקור לצ"ד? אלא ודאי התרגום לא נתיקד רק לתכלית הציאור צנוקוס הולך וצנוקוס הפרלה לעשות גדר לשוצצ נתיצות לשצת אחים יחד, תחת ונחקה ולל הלכה צרורה, ולהוליא רצים ונן הספק צאין ונחלוקה ונשא ונתן צין חכוי תורה שצע"פ, לנוען תהיה האוונה שוונעת לקול ונוריה צאופן אחד צרור ונווקה ונכל פסולת ושונן פירוד צדעה וצונעשה. — — — כי רק צפנים לצה"ו יש ונחלוקת חכמים ונל חולה לו. ונפני זה תרגם וקלותה את כפה דצרים כ"ה י"צ כפשוטו כנוו עין תחת עין ונוש שאם יתרגם ונוון יש לחוש שהעשיר יענה עזות ויקון כף ויקיר עין ורגל לחצרו על ונת לשלם ונוון ע"כ הולך לתרגם כפשוטו וכן צשאר ונקוונות ההכרח.

ד וציותר נרויה צזה להצין שינוי התרגום צאיה ונקוונות וטעונו, והוא על פי כלל הנוצואר צספרי פ' שופטים על פסוק וקרא צו כל יוני חייו (הנוכך) לנוען ילוד ליראה את ד' אלהיו, ונלוד שהנורה וציא לדי וקרא, וקרא וציא לדי תרגום, תרגום וציא לדי ונשנה, ונשנה וציא לדי תלמוד, תלמוד לדי ונעשה, ונעשה לדי יראה. הנה התחילו צמורא וקיינוו ציראה וצנתים יש וקרא הנוציא לדי תרגום ותרגום לדי ונשנה, צאופן שהתרגום היא יקוד תורה שצע"פ. וכן הוא צטצע כי הנקרא צעלנוו צלתי ונצן צלל ציאור, והציאור הוא התרגום כי על די העתקת ונושא ונלשון אחת ללשון אחרת יוצן הנושא צדקדוק יותר, וכאשר צאונת השכילו ונאוד חז"ל צאונרם נדרים ל"ד: ויקראו צספר תורת אלהים ונפורש, ונפורש זה תרגום כלוונר ע"י התרגום ונוילא נוולא יקוד להצין הנקרא על ונכונו כי כל עוד שהדצר נשאר על ונתכוונתו צלי צחינה ונתנגדת והשעוררות ונוקוס אחר, לא יוצן ונעלתו כאשר לא יצן ויכיר האדם את עלונו רק אחר אשר הצין את זולתו — לפיכך התרגום היה יקוד תורה שצע"פ להצין צנוקרא. ונשנה רצינו צצאר התורה ככתוב האל ונשה צאר את התורה הזאת וצארה לשצעים לשון, קוטה ל"צ ע"א, ונוילא גם

אונקלוס ייב"ע

התרגום בכלל, וזוה אונרו אחרונים שאחר הגורא שהתרגום ניתן ויסיני הגם שלא נולד רק שהתרגום ניתן ועצרא, ושכחוס וחזרו ויקדו ציניי אונקלוס, ונגילה ג' ע"א, ולא נאמר שם כי ויסיני הוא. ועוד אונרו צ"ר ל"ו יפת אלהים ליפת וישכון באהלי שם ונכחו לתרגום וכן התורה כי ע"י התרגום נרויה הרחבת הלשון והציאור, ולכן התרגום נוציא לידי נשנה כלומר שני חכמים שונים בתרגוניהם, וזוה צאה הושנה ונלשון שנים זה ונתרגם ככה וזה על דרך אחר. ונונחלוקה זו בתרגום יצוא הנושכיל אל התלמוד כלומר להצחין הדבר היטב ולשקול צוואתי השכל איזה תרגום יבשר יותר, באופן שנוכה הלימוד כזה יצוא הנושנה צפועל כשטרון חכמה ודעת, ורוח יראת ד' עולה על גציתן לתרגם לפני הציבור בקגון אחד. ראה צרורה לזה תראה חולין ק"ט נחלקו רצין ור' יוסי אם שור הצר ויין צהונה או ויין חיה הוא, וקצרי רצין ויין צהונה הוא, שהרי ונתרגוניהן ותאו תורצלא כלומר תור בוינו (שור הישר) ואי ויין חיה הוא לא היה להם לתרגם ככה, שהרי הסונון ידונה שכל חלצ וין שור דעלנוה ג"כ וותר בנוו ונשור היער, ור' יוסי קצר הואיל וצין חמיות נשנה ידעו השונועים ששם זה החיה היא תור ולא ידונו וזה על שורים דעלנוה, הכה ונשה רציוו צודאי ציאור כהוגן צצירור באופן אחד, ונהו תאו; אפס הציאור הזה נשכה ונעשו תרגוניהם שונים עד שהכריעו חכמי דור לתרגם שוב באופן אחד צליצור. —

נראה וזה שנוכה התרגום נשנה הושנה כלומר ונחלוקת רצין ור' יוסי — וצירושלנוי שקלים פ"א ה"ד נחלקו ר' יהודה ור' נחמיה בתרגום הכתוב כל העובר על הפקודים יתן ונחלית השקל, חד ונתרגם כל דעבר ציונא והכהנים בכלל, וחד ונתרגם כל דעבר על פקודיא ואין הכהנים צכלל. ובתרגום אונקלוס שלכו תרגם דלא כחד (שנוות ל' י"ג) אלא כל דעבר על וניניא. וכן צראשית ונ"ט כ"ז תרגם אונקלוס באחסנת' יתצנא וקדשא, וצ"צ צחיס כ"ד ע"א נחלקו צזה רצ וכו' ורצ ונתרגם יתצנא ונדצחא. ונצואר וזה שנתרגום ילאה הושנה והנחלוקה כלומר חכמים נחלקו באופן התרגום וציאור הנוכוון לנקרא, ואחר אשר נקצעת ההלכה לא ניתן רשות לתרגם רק באופן אחד, וע"פ תרגום זה הנקצב ידעו כל הנוון חכמים וצלתי חכמים כי צזה נתאחדו כל היהודים לכיין כהלכה. וצגלל הדבר הזה אין ספק שהיו ונתחילה הרבה תרגוניהם שונים, עד שלצקוק קצבו צצית הוגרש להורות צפני העם כתרגום ידוע הוא ולא אחר, באופן שיכלו האחרונים ליקח רחיה צרורה ונדעת התרגום על דעת חכמים. ד"ו צצצת י' ע"צ לונדו כי לשון אנונה הינונתא או אונת ונאונן, היא רק תאר לשם הקצ"ה ולא שם עצם ונשום דנתרגוניהן אלהא ונהיננא אצל שלום הוא שם עלוונתו ית', לונען נדע כי לשון הינונתא וותר לונור צנוקוונות צלתי ונחוקים (עיין ערך אונת). וצ"ר פ' חיי שרה על פסוק וצני דין אשורים לטושים ולחונים אונר ר' שנואל צ"כ אונר ר' יונתן אע"פ שנתרגוניהן ונשירין לטושים אונפורין כולם ראשי אונות הן, כלומר לפי האונת אין הדין עם אונקלוס, שנתרגם ככה, אצל

הולרכו לכך כדי לזכר השנוות שגראים זר צנוקוס זה צלשון רצים, וכל שאר שנוות שם הזכירו צלשון יחיד, לפיכך הוכרח אונקלוס לפרש בדעת אחרת להשקיף שכל השואל על ככה — עד"ז צין לזכר השאלה צפ' ויחי צצרכת יעקב ונ"ע ד' פחו כנוים אל תותר כי עלית ונשכזי אציק, אז חללת ילועי עלה, תרגם אונקלוס על דאזלת לקביל אפך הא כמיא ברם לא אהניתא, הולק יתיר לא תסב, ארי סליקתא בית משפבי אבדך פכן אהילתא לשוויי פרי סליקתא? דצרים אשר לדעתי כוונתם כך: אונקלוס הולך פה צטינתר' גונואל ור' אלעזר הנוודעי ורצא צצכל שבת, כ"ה ע"ג, דראוזן לא שכז ונוש עם צלחה צראשית ב"ה חלל צלכל ונשכזו לכבוד אנוו לאה, ולא כר' אלעזר ור"י שאונרו שם שחטא ונוש, ולכן תרגם פחו כנוים הלכת אותך צבעסך כנוים הזידונים אצל לא נהנת וזה, לפיכך לא תקח חלק צבורה ופני סלקת את הנושכז, לכן גם ונוך נסתלק זכות הצבור, ארי סליקתא צית ונשכזי אצוק צכן אכלתא לשויא צרי וסולק, כלוור ודה כנגד ודה תחת אשר חללת השורש, ונווילא הפרי וחוולל, כי ונשכזי אציק הוא השורש, וילועי עלה הוא הצן ונה שעלה ון הנושכז כפרי העולה ון הזרע — ואין לורך להגיה אמש תנוור אפך וגם לשון צרם אחר פחו יצוא על ככון ולא כהנוגיד ש"ה ד' 319, ואם בן כרויה פירוש חדש ויפה על ילועי עלה שהכוונה על הצן העולה.

אגז אורחא רחיתי לזכר כך הונסנה הידועה צנוגילה כ"ו. הונכנה צעירות ונשתקין אותו והונתרגם ונזרעך לא תתן להעציר ללוולך לא תתן להעצרה צארנויותא ונשתקין אותו צנויפה. וקסה ונאוד ונה שנא רישא ונה שנא קיפא? ור' יוסף ונפרש שם הונכנה צעירות כלוור שאונור צנוקוס ערות אציק, לא תגלה קלון אציו או קלון אנו, והוא ר' יוסף צעל התרגום שוור וולתרגם ככה. וצירושלנוי שם ונצואר תני ר' ישנעאל צאונת, זה שהוא נושא ארנוית והוליד צנים, ונענויד אויבים לנוקוס, וא"כ ונשנע שר' ישנעאל צאונת תרגם לא תתן להעציר ללוולך על נשיאת אשה ארנוית, וקסה א"כ צכפלים לנוה צנוכנה צעירות אין כאן רק ונשתקין, וצקיפא ונשתקין צנויפה צנוקוס שר' וניקל? ולי כראה צרור שנעלם ון הנופרשים כוונת ונשנה זו עם דצרי הירושלנוי כי צאונת חיילוק גדול יש צין רישא לקיפא: וני שנוכנה צעירות הוא גורם לחטא גילוי עריות אשר היא עצרה הנוורה אצל עיקרה לכבוד יחוס האדם וטהרת ונשפחות אדונה; אולם וני שנתרגם ונזרעך לא תתן צארנויותא ונתיר א"כ להעציר ילדים ללוולך הוא גורם חטא לעוונת הנוקוס צ"ה לעצוד ע"ז שהוא חנוור, וידוע כי החוטא להקצ"ה כפל את חטאו והוכפל עונשו ע"ד שאונרו צ"ק כ"ה ע"א ק"ו, אם ירק ירק אפיה צפניה הלל תכלם שצעת יונים ק"ו לשכינה י"ד יונים, וזה ע"ד שאונרו כי חלק השם צאדם הוא כפי' ונחלק אציו או אנוו כדה ב"ה ע"א שחלק השם עשרה, ע"ש. ונעתה הדצר צרור כי הונכנה צעירות ככון לשתקו ולהכנינו ונפני רוע דעתו צפשות עריות — אצל האונור לא תתן להעצרה צארנויותא שהפגם צענין ע"א ונווילא לריך צנויפה, וזה ראו לנו להורות צירושלנוי,

אונקלוס ויב"ע

לפיכך הציאו את דברי ר' ישועאל ולא על פירות הנוספה רק קתס וני שנושא ארנונית הוא ונעניד ג"כ שונאים לנוקם כלומר והוספה זאת אל העלם העצרת ילדים למויך שגם זה הוא שכלה לנוקם. — ועכ"פ הנזיפה דרכה להיות עונש לחוטא לשונים כנוו שונליכו כזוף לנוקם. — כלל העולה וכל זה שתכלית התרגום הוא לעשות אגודה אחת בהנוון ישראל ואם ר' אליעזר ור' יהושע כחלקו דדין והלכה, לא ישנוע בחוליות קולם, רק צפנים לצית הנודרש באופן שאת והצ צקופה, להשנויע לרצים דצר צרור כלל פירוד ופיזור ונחשצות, ולפיכך צחרו ונלימה זו אונקלוס תרגם תורה ופי ר"ח ור"י, יען כי היו הנה הנופורקנים יותר בחולקים צצחונ"ד, ואע"ג שידוע שגם תרגום אונקלוס יש בו נוסחאות, צכל זאת עיקר יקודו היה להציא לידי אגודה אחת. וצזה יש תובחת ונגולה לחבוי ונגנו שחולקים צלשון הנווני ונווצן כלל ונצחון ונצפנים כולם שויס — צהפך ונחבוי קדם.

¶ חבוי קדם הסכימו שלל לתרגם ונתוך הספר כדי שלל יאונרו תרגום כתיב צתורה ונפני שציאור התורה יפה צע"פ דוקא כאשר עשה נוסה לפי הכרח השעה והזמן להחניור ולהורות, ואשר צעצור זה נראה כי נה שונשווע צ"צ קב"ג שאציו של יונתן צ"ע היה ונעציר נחלה ונצבו היקר, וכתנה לשנאי הזקן עיין שם צתוק' ד"ה צא, דצר זה היה ונעשם שרצים דנו את יונתן לבק חוצה שהוא עושה לכצוד עלנוו, או לכצוד צית אציו והלעיוו עליו, עצור שפרסם תרגום הנציאים צספר צרצים, ואפשר שגם שנאי הזקן היה צעוכרו, וגם אציו של יצ"ע כתירא ונלכחוג כצוד ציונתן צנו, לכן נתן ירושתו לשנאי הנוקפיד על פירקום תורה לגויס ולא יחפון צגרים כידוע. ועוד יתכן כי לצעצור סלק ונעליו כל שונן דרישת כצוד צית אצא העציר אציו הנחלה ונצבו ועיין ונגילה ג'. שנועצעה כל א"י על יונתן. ונצואר צזה נה שאונרו קובה כ"ח וצ"צ קב"ד אונרו עליו על יונתן צ"ע שצשעה שהיה עוסק צתורה כל עוף הצורה צאוויר ניד נשרף ודצר זה הוא תנווה? אצל לדעתי הכונה על עוף השונים המוליך קול ושנוועה צלתי טובה על יונתן הנותרגם, כי לא ונלאו הנותרגונין חן צעיני הנוון חבויס עיין לנעלה. לפיכך הונליכו לונר ששופות פורחות כאלו נשהפו ונוינלא ע"י עסק התורה של יונתן לצל יזקוהו. גם יתכן שלל על חיכם לא נתנו לשדים שם אחר רק שם יונתן ושם יזקף ולא ננליכו ונשנות צני אדם על השדים רק אלו? ונפני כי נודעו ר' יונתן ור' יוסף לונתרגוניס ונופרקוניס צרצים ס"ת. ויוסף שידא ונפורש צעיהוצין ונ"ג. שהוא פעם השנוועות שנאונרו צנוקום זה צנוקוונות אחרות. ויונתן שידא יצנות קב"צ. אפס תרגום אונקלוס היה חשוב צדורו, אף כי רגילים הנודרשים להקל כצצוד שאר ונתרגונין ודרשו טווצ לשנווע גערת חכם זה חכם הדרש, ונשווע שיר כסילים זה ונתרגונין, ויתצאר צנו"א; אצל אונקלוס להיותו ונתוניס תרגונו על התורה ונלה צולה והקפיד ונאוד כצצוד האוינה והוא צא לחקות תחת כנפי שכינה ראוי לקיים צו ואהבתם את הגר. גם הוא החניור על עלנוו ונאוד להתנהג צתורת רצבן כאשר קופר ונונו (צתוקשתא

אונקלוס ויב"ע

דנוחי וצירושלני שם פ"ו צסס עקילכ אשר וזה נראה צרור שאחד הוא) שחלק עם אחיו צנכסי אציו ונפני שהיו ללנוים שלקחם אחיו, והוא נעוה, החשיצ ונעוה אלו כחלפי ע"א והשליכס לים הנולח — ושערת עצור זה אולי היה אונקלוס זה אחיו של קטיעה צר שלום הנוזכר ע"א י' ע"צ וצדצרים רצה פ"צ — והוא צן אחיו של קיסר טיטוס נקרא פלמוויאוס קלעווענס שנתגייר צאוות, ולדעתי נקרא צר שלום כלוור תרגום קלעווענס elemens צרווי מנוטה, פריעדעויה, וצע"א י"א ע"א נקרא אונקלוס צנו של קלוניווס ול"ל קלוניס = Klemens. ושם קופר ונונו שהשיצ לגודל דרווחי שהשם נואיר לישראל ועוצר לפניסם צנר צהיר, ועיין ילקוט פ' צשכה. כלוור אלל איוות עולם יס נואיריס הרצה. אלל לישראל רק נר אחד וע"ש זה יוכל להקרא צסס אוני עוקולס צעל עין אחת בנוצאר לועלה. גם הקופר עפיפנעווס אונור עקווימוו היה קרוב לונלך אדריוס ול"ל טיטוס בנוצאר גיטין כ"ו. ונה שאונר הנולרי זה שהיה נועיר זיכנפע ואונקלוס היה נופוכטו? לכו"ו כי נחזו אחד הוא אלל יס השחור. וצאוות היה אקוילל ונן פמנטוס אחד ציוני עדריען אשר צנה ע"פ הקיסר את ירושלים נחדש.

הן צתרגום תלוי שוירת כל תורה שצע"פ וצחלוקת התרגוים כרוכה חלוקת לדוקים ופרוסי' וכל נחלוקת חכונים, כי הפרושים תופסים צתרגום הנוקוצל ונכצר צכל האפשר ולא הלדוקים. ונדוע כי צירושלני ונגילה פ"א חצבו י"ג דצרים שקינו הנועתיקים צאלכסנדריא, ואלו הן כפי ונה שרחה לדעתי טעם השינוי: (א) אלהים צרא צראשית, טעם שינוי זה צנר הודעתי לועלה (אלכסנדריא) ונראה ראה לדצרי ונה שיש צצ"ר פ"א שלל פילוסוף אחד אליכסס לייך גדול הוא אלל שונלל קוונים טויציס שקייעוהו תודו ובודה, כלוור הפילוסוף הוא הולך צשיטת היונים צקדנות העולם ע"פ התוהו, כנוקס. — ועוד ראוי לעורר פה כי ידוע שהנועתיקים צאלכסנדריא העתיקו ונתרגום ארני*) ליוני וצארני אפשר שהיה ונן הלורך לשנות, כי אללנו תרגם אונקלוס צראשית צקדוני ותרגום ירושלני צחוכוונ? יתכן על שם הכתוב ראשית חכונה יראת ד' כי ראשית הכל הוא חכונת אנונה צוולית השם, ולפיכך הוכרחו להעתיק שם אלהים צראש הכתוב להורות על הקדונה זו, ועיין נואור עינים פ"ה וצהקדונה לוערכי לשון, ועכ"פ השתדלו להחזיק צנוקורת הצרית צתרגום יסן. (צ) אעשה אדם צללס ודוונת, וזה פשוט כדי שלל ליהן ונקוס לטעות צסני רשיות. (ג) ויכל צשיי וישצות צשציעי, ונפני שללו העתיקו ויכל אלהים ציוס השציעי וישצות ציוס השציעי, היו ודונין שוותר לעקות

(*) עיין הר"ש ונגילה כ"ג שהתרגום ארני הוא יותר חצי וקדוש כי צרוה הקודש נאמר, והכוונה כי התרגום ארני שנינוי עזרל שעדיין היו נביאים לישראל נחצל צאהסם צלל ונחלוקת כשאר תרגוין ולכן האף שלנסוף נחצבו הנוסחאות, נקדושתו קיים ונארתי העתיקו ליוני — ונראה כי תרגום ארני היה כתוב כנו כל התרגוים דל"כ איך יכלו להעתיקו צאלכסנדריא ועיין ירושלני ונגילה רפ"ג שניחו צתרגון ונחך הספר רק צליציר אלל כל יחיד היה תרגם צכתונים ודלל כהחכם שד"ל ויצואר צו"א.

אונקלוס ויב"ע

ונלחכה בערב וכליל השצת. ואללנו ידוע כי לשון ויכל נורה שגראה ציוס
 השציעי כלות שעת ינוי הצריחה על ידי השציתה, וזה נוצחלר צחן הלשון
 ויכל אלהים וישצות אלהים ציוס השציעי כלוונר לא היתה השציתה צדק
 הפסקה וכן הונלחכה בצופן שציוס ראשון יתחיל השם ונלחכתו בצתחילה;
 אלא ציוס השציעי הזה כלתה לגונרי הונלחכה, והשציתה היא ונעתה
 לעולם, כי לא יחדש ד' ולא ישנה ונלחכה זו, ע"כ כתוב ויכל ציוס השציעי
 כי אז נראה לעין כל איד גגונרה ונלחכת שונים וארץ ואין להוסיף. אצל
 הנויכים יאונרו כי שצת צראשית ונתחיל ציוס שצת (כ"ח ג' 170). (ד) זכר
 ונקצה (או נקציו) צראו ולא צרה אותם, לדעתה להורות כי האיש והאשה
 גוף אחד הם, עיין קידושין ז' ע"ב שהאיש חוזר לצקש אשה כנוי שנלחכה
 לו אצדה, ונפני כי לשיטת הקדונויכים כל זכר יש לו נקצה ונשעת הצריחה
 כפי עצמו, ולכן הגרסא נקציו הוא כנוי נקצתו. וצא ג"כ להורות על
 איקור אשת איש שכבשלו זה היויכים ע"פ שיטת אפלטון שנותר להחליף
 הנשים בין אנשי ונעונד צונדרגה אקת. (ה) ארדה ואצלה שם שפתם הוא
 כפשוטו. (ו) ותלחק טרה צקרוציה ולא צקרצה, כי לולי כן נוציא לדי לחוק
 שנית כי ונה זה צקרצה אם כפירוש רש"י שלחקה על נעיה הצלויים לא
 נאה להעתיק ואם על ונה שלחקה צלצה קשה ונה חטאה ופשעה ואין
 אם ראתה צלצה הלא לא שונע ד' לפיכך ראוי לשנות ונפני ד"ס צקרוציה.
 (ז) צלפס הרגו שור וצרלונס עקרו אצוב, לא אונרו הרגו איש ועקרו שור,
 כי גם תרגום אונקלוס אונר ארי צרוגזיהון קטלו קטול וצרעותהון תרעו
 שור קנאה, אם כן שור הוי כנוי חוונה וכן איש כדוונה לה וכן אושא
 יחיוון או אשה (טטילע, גרונדעשטעטע). שלא לעשות שצטים רולמים
 צפונצי. (ח) וירכיבם על נושא צני אדם ולא על החונור שנות ד', כדי
 שלא להוליא דצר ונגונה ונפיו כנוצאר פקחים ג' ע"א, ויקח ונשה את
 אשתו ואת צניו וירכיבם על החונור הוא שלא כדין עישרת ולשון הקודש,
 שהרי צאשה קראו ונושב ולא נורכב ולפיכך נואמו להליב נורכב עם החונור
 שהוא קיוון הזנות צאנשי קדם כידוע. ועוד נראה כי החונור נקרא צלשון
 ויני onos על שם הנושא אשר הוא נושא, onus, עיין שניידער, א"כ ונונילא
 שם חונור הוא עלונו נושא צני אדם. ונה שתרנונו לא חונד אחד ונהם
 נשאתי תחת לא חונור, הוא נוטעם הראשון שלא להטעות. ועוד שלא יוצן
 ונשה לא נשא ונשא אחד ונהם, onus תנור וְנוֹשָׂא, ויסיו ונשונעו שונשה
 לא כטער צלער הליצור — ע"כ העתיקו חמוד תנור חונור. ועוד אפשר
 ונפני צצונלרים היה החונור קיוון חליב טיפון עם ונראה אדוונה הוא
 הונשחית והנוריע. — ועוד אפשר ונפני עבילה שהוליא היויכים שונללו
 דונות חונור צונקדש ד' כידוע. (ט) צונלרים וצפאר אריות ת"ל שנה הוא
 כפשוטו. (י) ונשלה אל זאטוטי צני ישראל תנור נערי וחליבי כי
 Sateos ציוכי קדוקים לכבוד השכינה (ע' אות אציל). (יא) לא חונד אחד
 ונהם נשאתי. (יב) חלק ד' אותם להאיר לכל העונים ולא לשם ע"א שלא
 להטעות צטעות היויכים עכו"ם. (יג) אשר לא ליותי לעצדם. וצונקום ארנבת
 כתבו לעירת רגלים כידוע עצור שם הונלך. ואלל השצעים שלנו לא נוולאו

אונקלוס ויב"ע

רק ארבעה שינויים כנצואר צנאור עינים פ"ח: (ה) ויכל (ז) נושא בני
 אדם (ג) אשר יצבו הם ואצותיהם צארץ ונלדים וכנען (ד) לא חנוד אחד
 ונהם נשאתי — עכ"פ ונצואר ויכל זה שבעלי תורה שצע"פ הגם כי לא
 נטו וכן הונקול והשתדלו לנולא ונקור לכל הדינים ופי התרגום של ושה
 רצונו, בכל זאת צונקוס שהולרכו לפרסם התורה צרבים חשו לנעוה,
 ונתאחדו כל החולקים לצחור צתרגום הראוי לפי השעה והזמן. —
 ואחשוב כי הוננהג לננוע התרגום צצית הכנסת התחיל ונעה נתחדשה
 עדת הקראים, והיה אם יתרגם הנותורגון כפשוטו של וקרא לפי לורך
 השעה יחזקו את הקראים, לפיכך ראו כי לורך שעה הוא שלא לתרגם
 נגד תורה שצע"פ ווינשצ קו' הרח"ש וגיילה כ"ג לונה אין לנו ונתורגון.
 ראינו להזכיר כאן עוד איזה הערות צענין אונקלוס. הנה הגאון רש"ל
 צקפר ערך וילין ערך אתרוג כותב צפשיטות שאונקלוס ועקילס אחד
 הונה, והוא חולק בזה על החכם שד"ל שכתב צצואה גר נתיב ל"צ, שנונה
 שתרגם אונקלוס כל עהור יאכל צשר כל די דכי לקודשא ייכול צשר
 קודשא, וזה לשונו ונכאן עדות צרורה שאונקלוס אונר תרגונו צעוד
 הציתקיים, ושאינו הזכיר צפרק הניזקין כי לא היה ווקיף על לשון הכתוב
 ללמוד את העם הלכתא לנשיחא אם לא היה הצית קיים והקרצנות
 נוהגים. — לדעתו צצרים אלו שלא צדיוק נכתבו יען כי ונצואר צתוספתא
 חגיגה רפ"צ ר' גוניאל היה אוכל על טהרת קודש והיה ונטפחתו ונדרס
 לקודש, אונקלוס הגר היה אוכל כל יגיו על טהרות הקודש והיה ונטפחתו
 ונדרס לחטאת, וידוע ונווס' נדה ו': וחגיגה כ"ה. שצוד צינוי רצי נהגו
 קודש לפי שהיה להם אפר פרה ואונר עולה צצריא ונרן צגלילא ועיין
 חולין ק"נו ע"א דרצן גוניאל צנו של רצי אוכל טהרות הים. — עוד
 ראינו להזכיר איזה סנסן הנוגע לאונקלוס ויקרא כ"ג ו"ג כי צקובות
 הושצתי את בני ישראל תרגם אונקלוס ארי צנוטללת עננין אותיצית וזה
 כנולן דאונר והוא ר' עקיבא צת"כ ענני כצוד היו ור' אליעזר חולק ואונר
 קובות ונוש ואין חלק אונקלוס על ר' אליעזר רצו? אכל צאונת צנוס'
 קובה י"א ע"צ הגרסא צהפך שר' אליעזר אונר ענני כצוד היו, והנה
 להנוון הדבר שזה ויותר עוצ לתרגם קובות ונוש היו, אלא ונפני שקשה
 על הכתוב אין אפשר שהסם הוסיצ ישראל צקובות והיה לו לונר כי
 צקובות לויית לישצ צהוילי אותם וכו' אלא ונרכתיצ הושצתי ונשונע
 דרך נס, וזה ראוי לצאר צונקוס הלורך. ויש ונה ראה ג"כ שצכל ונקוס
 שראה אונקלוס וכן הלורך לתרגם ולצאר פשט הכתוב הוקיף ציאור
 כדרכי; כי"צ שנות כ"צ ואם זרחה השונע עליו דניים לו תרגם אונקלוס
 ואם עינא צקהדיא נפל עלוהי. וזה שיטה חדשה שלא נודעת כלל צתלמוד?
 ועל כרחך ונפני שהונשל זרחה השונע לריך אל ציאור צאר התרגום הונשל
 על דרך היאות לו לדעתו. — וידצר ושה את וועדי ד' אל בני ישראל
 אונר כ"ג ונולל ושה ית קדר וועדיא דד' ואלפינון לצני ישראל, הנה
 הוא אונקלוס קוצר שקציעות הי"ט ונשר ושה כי לשון קדר וועדיא
 הוא ונוש בעיין שאונרו צירושלנוי פ"ג דעירובין ששלחו קדרי וועד לגולה

אונקלוס ויב"ע

ע"ס, והולך אונקלוס להוסיף לשון קדר על דרך שהוא ונתרגם תנוד
 ונקראי קודם ונערעי קדיש, לפי שהקציעות תלוי צ"ד ע"פ ונקרה וארעי
 כפי השבון או ראיית הלצנה, וזה דבר הנחון לעם לידע ולהתצונן. וכבר
 באה הקצלה אשר תקראו אותם אחס אפילו ונוטעין, אפילו שוגגין, ומזידין
 ונפטי שהדבר תלוי בקציעת צ"ד ועיין צציאור שם ורנצ"ן שלא תצינו
 ככה, עיין להלן.

וזלת זה עיין כ"ה ח"ה ל"ד 228 ונה שהציא רס"ל תרגם אונקלוס לא
 ינותו אבות על צנים ולא צנים על אבותם לא ינותון אבהן על פוס צנין,
 שלשון על פוס אינו כפי הקצלה צעדות צנים כי אם על יד, ועוד הציא
 שם וצבר צסדה טרפה (פ' ונשפטים) תרגם אונקלוס וצבר תליש וון חיזא
 חיזא ונפטי הכרח הזונן, שהיו הצצליים רועים צהנותיהם כישנעאלים,
 ולוקחים צבר חי לללות ולפיכך הזונן גורם להזחיר על ככה צנוקסלות,
 והוא הגאון רס"ל וציא שם צסם רס"י וגיילה כ"א רע"צ שהתרגום אונקלוס
 הוא הנקרא צצלי או לעז הצצליים וכן תוס' וננחה ונ"ד סע"א ונורכי
 פ"ט דגיטין ס' תנו"ו וערוך ערך צען.

עכ"פ אונת הדבר כפי ונה ששערתי שעיקר התרגום היה כנושך כפי
 הכרח הזונן עד שאמר ונשכיל אחד שגם ונה שתרגם אונקלוס, ורצ יעבוד
 לעיר ורצה ישתעבד לזעירא אשר לא נתקיים רק צינוי אונקלוס, וצאונת
 הכוונה של הכתוב רצ יעבוד לעיר כלומר הרצה יותר ודי ישתעבד יעקב
 לעשו (הנוגיד). וזה צאוני צלתי וכוון שהרי גם צינוי גר זה היה יעקב
 צלער ונזה הטעם נתגייר אונקלוס כי אדריטוס יען לו ליקח קחורה צזול,
 והוא אונקלוס לקח לו לעלנו צכסך אשר נתן לו אדריטוס את הקחורה
 הזלה היינו דת יהודית? אפק אונקלס כוון פה על העתיד הנוקוה ע"ד
 שהצטיחו הנציאים והיו ונלכים אוונקיך ושרות וניקותיך או הכוונה על
 הניידות והתורה שאליהם יכנע עשו. —

וזלת זה הרצה חכונה תולא צספר הנפואר אוהצ גר על נתיבות
 אונקלוס הגר צחכונת הלשון ולדעתי צזה יהיה לנו נופת כאונן על עוהר
 לצ רבותיו הצצלים, אשר השתדלו להחזיק צנועו תרגום זה להצין וולה
 דאורייתא צרורה ונכוונת לעוונק פשוטו של ונקרה ולהרחיק כל פחיתות
 וגירעון ונאוונה הקדושה, וכן להרחיק כל אנונת שוא וגשנות הבורא
 חליה, כל זה יתן אוונן לצצ כושל שהצצלים לא אהצו הדרוש רק צדרך
 ונלצוץ לכקות ונחשצות ענוקות. ועיין ונה שנתרגם אונקלוס פ' ונשפטים
 נקי ולדיק אל תהרוג דיפיק דכי ונן דינא (כתורה סצע"פ) סנהדרין ל"ב,
 ושם ג"כ צצגדו צה צונשלטיה צה, כלומר שקנאה צצגדו והכניסה תחת
 כנפיו והוא טוב יותר ונאשר פירשו לשון צגידה כי לא ונלכו הנוקור כזה
 והיה ראוי לכחוצ צצגדו ונטה צזה ונפירוש ר' אליעזר קידושין י"ח ע"ב
 ע"ס, — עוד תראה אנוור כ"ג שתרגם אונקלוס ונקרה קודם ונערע קדיש,
 וכן אשר תקראו אותם תערעון יסהון — וקראי עדה ונערעי כנשתא,
 והציאור שם אנוור כי לשון ונערע הוא וניוחד, וזה אינו אונת, אצל לדעתי
 ונערע הוא ל' ונחוצר כונו ונעורין צגידין ויפגע צנוקוס ההוא תרגם ונערע

כמונר התחבר אל הווקוס, לכן נופני שתכלית הוועדים הוא לחצר האוניה
 יחד צרגל, וחצרים כל ישראל צרגל כאיש אחד, חגיגה כ"ו, לפיכך צטויז
 טעם תרגום ונקראי קודש ווערעי קדיש וכן קריאי עדה ווערעי כנישתא
 נופני שהראשם וחצרים כל ישראל יחד, וזה באונת תרגום יפה, עיין ערך
 ארבעה עשר. סוף דבר הכל נשוע את אלהים ירא ואת ונותיו שנוור כי
 זה כל האדם, ולא נצרה העולם אלא ללוות ולהשיג קיסור התורה עם
 שלום החברה יחד באונלעית התרגום האחד לקרצ ולא לרחק.

אנשי כנסת הגדולה ושיורי כנה"ג.

כנסיה זו אשר נקראת צטס התאר „גדולה“, צטעה שערחא ונחניה עלו
 עם הגולה ונצבל לא"י נתיקדה, והסכיונו חכוני ישראל הווצקרים
 ציקורת הזוננים, שלא צדור אחד לצד כי אם כונו ח' דורות כונשכה הכנסיה,
 ואפשר כל יוני ונשך ונלכות פרס צחיי ארבע עשרה ונלכים סונלכו צפרס, עד
 כיצוס היונים ע"י אלכסנדר ווקדון, לפחות ערך ונאה וצצעים שנה. ויס
 צזה סתירה צין הווצרים, כי לפי שיטת הגנורא עונד צית שני ת"ק שנה,
 ולשיטת יוסף הכהן תרל"ט שנה ונ"ה יום, ונלחנות ו' ד'. וחכוני עונים
 חושצים תקפ"ח שנה, ולהשוות כל זה צהכרה לריכין אנו להכריע ולחשוב
 ת"ק שנה של צ"ג ויוס שכצר עונד הצית על ונכונו*) ולא היה עוד ציטול
 ועיכוז וסנאת הכותים וונקירותם אלל ונלכי פרס, צאופן סנוכל לונור, כי עד
 שנת טפ"ו קודם החרצן כונשך ונלכות פרס וזונן כנה"ג, ונשס ואינך נקראת
 הכנסיה צטס „שיורי כנסת הגדולה“ והיה שונעון הלדיק לראש, ונשנת
 ט"פ קודם החרצן התחיל קנין הסטרות לונלכי יוכים כנודע. ועתה אעריך
 לפניך השאלות והספקות שיש לשאול, על ונליאת הכנסיה סנקראת אנשי
 כנסה"ג, ואקדרס אחת לאחת ואח"כ אשוב עליהם כיד ד' הטובה עלי.

א שאלו חכוני עונים על אוניתת ונליאת הכנסיה הדיא, כי לא נולא שוס
 זכר ורנונ לזה צכתוצים? ועל זה השיבו החכם ונחרנ"ק צכ"ח ח"ה ד' 68
 והחכם לעוויה צונכתצי חודש להחכם פרונוקו שנת תרט"ו, והחכם גרעטן
 צונכתצי חודש הכ"ל תרי"ז חודש יונטור ופעברואך, שראשית האסיפה הוא
 ונרונונ כחוניה י' צחצצון פ"ג איש, וחקרים עוד שנים לתשלום פ"ה, ועם
 שלשים וחונשה צביאים לשיטת ונחרנ"ק או ל"ד ראשים החשובים: עזרא
 צ' צ', אחד עשר, ועזרא ה' א' — י"ח, כ"ה או כ"ו, לשיטת החכם לעוויה,
 תעלה הכנסיה לקך ק"כ כאשר ספרו ה"פ צט"ס ק"ב אנשים. והחכם
 גרעטן אונור כי ראשית האסיפה כחצב על פי העיירות הונלוינות כחוניה

(*) צונדרט ויקרא דנה פ' כ"ט חושב כ"צ שנה לפרס ועיין ע"א ט' א' שאפשר שיטעה התנא וכן
 הקופר צשנים ויזכרו זה את זה צונספר האחדים אלל צונספר העמות אין כאן הזכרה ואפשר
 שפעו שניהם צונאות יען כי הוננה היה להשוב אחר חשבון היונים לכן נעשה עמות צנאות
 לצריחה עולם.

אנשי כנסת הגדולה

י' בחופן שהכנסיה נתיקדה, לא בתורת שופטים ונוגזים לעולם (אגריס: אַפּוּטִיעַ וּמוֹכֵט) כי אם בתורת עלה ונושא ונותן ציבורים שונים לתכלית הסכנות השכיחים ונכל עיירות לזמן זה, (דעפּוּטִירטע אַפּוּטִיעַ וּמוֹכֵט) — ועוד חונן הר"ר לעוויה כי נוכח כנסיה היתה הראשונה זה אח"כ קדר הסנהדרין, אולם רנוז ופורש בכתוב לא ונלאו החוקרים הגדולים האלה?

ב יש לחקור על נהרות הנועשה והפועל אשר פעלו אנשי כנה"ג לעוצת ישראל בכלל, כי ציינו אלה יללה שערוריה וערצויה ציפוז שאלה זו, ואונר החכם הגדול פראנקל צקפרו דרכי הנושנה: "ונלכד הנואנורים הראויים לחונניהם לא כונלאו הלכות ודצרים הצאים צונדרש התורה לאכה"ג, כי הגדולים האלה צעלנוס הם הקופרים אשר פרשו הנולוות וחיצרו פירושים אל הנוקרה, ולא כל איש ואיש ונלצו הוליאו ונילין כי הנולכה הזאת יקרה וגדולה היא עד ונאוד, ולריבה לחקירה רצה והסקנות חכנוי דור, כי צזה פירשו הנולוות להלכה ולנועשה והוא עיקר תורה שצב"פ, ואיך יסלונו צזה כל איש כרלונו; אלל הפירושים האלה גאונרן צנועלוות ודעת ופי אנשי כנסת הגדולה. — ועל זה לעקו איזה חכנוים כי ונה נראה שהנוחצר דה"ו ונויחם שורש תורה שצב"פ לאנשי כה"ג שאונרו צנועלוות ודעת, וילאו איזה חכנוים ללונד זכות על הנוחצר, לאונור כי לא כונן צעל דה"ו שאנשי כה"ג הוליאו ונלכס הפירושים כי אם צקצלה ונדור לדור, גם הגאון רש"ל ונלא לערוך ונלחונה נגד חוננוי הנוחצר צקפר דצרי שלום ואונת ואונר, כי הנוחצר לא ייחם לאכה"ג עיקרי תורה שצב"פ וכל הסעיפים התלוים צה, רק הסנויבה והפירוש צונקרה, כי לזה ניתן חופש להם להסנויד הקצלה על הנוקרה, ולפרש הנוקרה ע"פ הנוקוצל ונעלנוס וזה נקרה צנועלוות ודעת, וצכל זאת הניה הרש"ל צתינוה על הנוחצר שלא פירש ונחשצתו צאר היעצ, ונתן ונקום לטעות? ואני תנוה ונאוד על תנויה זו ועל כתצי התנלוות באלה, ונדוע העליונו עין ונוה שונפרש צירושלנוי שקלים פ"ה ה"א: שאנשי כנסה"ג תקנו ונדרש הלכות והגדות ויש חונורים ר' עקיבא תיקן אלה, ודעת הראשונה וניחסת לר"ע רק תיקון כללים ופרטים לתורה, אח"כ ופורש הדצרי, שדרך הקיסור והסנויבה של תורה שצב"פ לתורה שצכתצ הוא ענין ונאודר? (* ועוד לונה העליונו עין ונוה שכתוב צילקוט ונשלי כ"ב, על פסוק הלא כתצתי לך שלטים במועצות ודעת, שכדרשו ונילות אלה צתרצה אופכים ולצקוף צזה"ל: ונלונד שלונד הקצ"ה עצה ודעת לונקה וכתנס לו צאונת, וכתנס לו צאונת, והודיעס לו צאונת, כדי שילך הוא וישנויעס לישראל צאונת, להודיעך קושט דצרי חונת, להשיצ חונרים חונת לשולחך. וצואר ונה שלקון ונועלוות ודעת ענינה עלה ודעת שלחך הרצ להכניס דצרי תורה שצב"פ לתלונדיים על סס ונקור ראשון, הכיתן צאונת לונשה. וא"כ הנוחצר

(* עיין להלן ערך אסונכתא שס נרחינ הדיבור צענין זה, ועיין ירושלנוי שקלים סס שנקראו קופרים ופני שספרו עניני תורה שצב"פ כנו חונשה לא יחרונו ארבעה אגות וכדוננה ואין זכר לסנויכה דצריס שצב"פ על וקרה צתורה. —

אנשי כנסת הגדולה

דה"ו יוכל להתגלגל בנקל ולוונר כי הוא כיון בלשון נועלות ודעה של חכה"ג על אגדה זו, בלוונר אנכה"ג ילאו ונוקור ראשון שניתן לנושה בלונת להודיע קושט דברי אונת ונונש כונו שקבלם בלא שינוי ותוורה?

ג שאל החכם ונהר"ק בכ"ח שם ונה צין אנשי כה"ג לשיורי כנסת הגדולה? והשיב כי בן הוא הקדר: בתחילה נקראת הכנסיה אנשי כה"ג, וצינו שנועון הלדיק נקראת כל הכנסיה שם שיורי כה"ג, ונדורות שאחר שנועון נקראת בית דין של השונאים, ולא ציאר העשם והקצרה בקריאת שונות אלו? והוא לוונר שם דבר נושכל ולונית בי ונה שאונרו חז"ל ונגילה ז'. שקלחה אקתר לחכונים: כתצוני לדורות והשיבו הלל כתצני לך שליטים, שליטים ולא רבעים, ונה זה שליטים ונה זה רבעים, לא הכוונה כי כתצני קודש נתחלקו לשלש ונדרגות: (א) רוח ד' לנושה באפקלריח הנאירה בתורה, (ב) רוח הכוזה באפרי נציאים, (ג) רוח הקודש באפרי כתוצים, ונכחן ואילך אין רוח הקודש רק רוח שיר ופיוטים לצד שלא ניתן להטערק עם נ"כ. ולפיכך השבו תחילה גם ונגילה אקתר לוונרה רביעית ברוח חול — ונה בלונת טוב ונושיב ויצואר ח"ה צערך בתיבת תורה שצב"פ והזכרתי ונה עתה לעורר צונקום זה, שאנכ"ה שעסקו לרוז צפרקום וקידור אפרי נ"ך, זודחי לא כתצו דיני תורה שצב"פ באפרי צפרקום, ונפני שאלו בן היו ד' ונדרגות, כי צב"ס חלקו צין דבר הנופורש באקרא וצין דבר הנוקור לנושה ונקיני צב"פ, וא"כ יש ונדרגה רביעית ואיך קונו על שליטים ולא רבעים אם צעלוס הפכו ונדרגה רביעית? אלא זודחי לא פרקונו עוד הונסנה בכתצני.

ד קשה לי ונדוע קראו הכנסיה ראשונה צסם אנשי כה"ג, היה להם לוונר קתם כנסת הגדולה ולשון אנשי היא לוונת באשר נראה ונונה שקראו שנועון הלדיק ונשיורי כה"ג ולא אונרו שיורי אנשי כה"ג? ועוד קשה לי דכפי הנוקובל הרגיל, ונשונו שלא היה ונעולם כנסיה באקראת צסם כה"ג רק זו שנינוי עזרא ונחנניה, ובלונת ונצאה באקתר רצה פ"ו פקוק באודש הראשון הוא חודש ניסן, שהונן הפיל פור על כל חדשים ובכל חודש כנולא זכות ונה, ובן באודש שצב"פ זכות אנשי כנסת הגדולה, צעשרים ושלטה צו שנתקצרו כל ישראל על פילגש בגבעה ועל פסל ויכה. ונה ונצואר שהתאר אנכה"ג הוא ישן ונדורות הקודונים, ופירשו קיצון כל ישראל ולא ק"כ איש לצד?

א ללאת ונן ונצכות באלה ולנוולא כתיב ישר להשיג דבר צרו, אונרתי לכפשי לחקור ולחפש על ככה עד שלדעתי אין אפק כי שורש הכנסיה ונצואר בכתוצים, וגם תאר גדולה שם נתצאר, כי בנחנניה ה' ונדצר נחנניה ונן השערוריה הגדולה שהיתה צעם שצי גולה ותהי לעקת העם ונשיהם גדולה ונפני שהכריחו את העניים לתת שדותיהם וכרוניהם לעירצון לשוורי ונלך ולכנידי עם, ולפענוים אף את צניהם וצנותיהם נתנו להיות בצושים תחת יד כוגשיהם; אז אונר נחנניה: ויחר לי ונאוד באשר שנועתי את לעקתם ואת הדברים האלה וינולך לצי עלי, ואריצה את החורים, ואת הקנים, ואוונרה להם ונשא איש באחיו אתם נושים, ואתן עליהם

קהילה גדולה*) שם פסוק ז', לשון זה קהילה גדולה הוא נווס כנו
 כנסת הגדולה, ונה שנתרגומים וויפטטונד ומוכטן כלונד נחוויה הקית
 עם רב נגד הנוגסים צו, לא יתכן, כי איש חכם וגדול כנו נחוויה ונסכיל
 פיהו ונפעלו לעשות צנחת. וצלתי ספק צחר אנשים רבים ליצב כסאות
 לונשפט, לצרר ולצבן ונשפט העשוקים הלכה, וצשעה שהקהיל קהילה זו
 הוכיה נחוויה את כל הצאים, ואונר אנחנו קנינו את אחינו היהודים
 הננוכרים לגוים כדי צנו, וגם אתם תנוכרו את אחיכם ונוכרו לנו ויחרישו
 ולא ונלאו דבר, ויאונר להם נחוויה לא טוב הדצר אשר אתם עושים, הלל
 ציראת להים הלכו, וחרפת הגוים אוצינו כו'. ואחרי אשר הצטיחו הנושים,
 שייצו את השדות לצעליהם, אז קרא נחוויה לכהנים והשציעם על הדצר
 הזה שם י"ז: ואקרא אל הכהנים ואשציעם לעשות כדצר הזה, ונחוויה
 עשה סיון ואונר גם הלכי נערת, ואוונרה ככה ינער אלמים את כל איש
 אשר לא יקום את הדצר הזה, ויאנערו כל הקהל אמן ויהללו את ה',
 ויצוחר וזה שנחוויה עם שהיה ראש וקר לגולה, הוא השציע את הכהנים
 הונונים לשונר נתיצות התורה ודרכי ונוקר, ולא השציע את הנושים
 צעלום, רק הונונים הכהנים צפני הקהילה הגדולה על דרך שאונר
 הכתוב צפ' שופטים ובאת אל הבהנים הלויים, ואונרו צספרי ונכאן
 שונלוה ליצב צסנהדרין כהנים ולויים, ולכן אף נחוויה נהג בן שלא השציעם
 רק את הכהנים צוועונד כל הקהל, וכן צעזרח י' ה', השציע עזרח את
 קרי הכהנים הלויים וכל ישראל, לעשות כדצר הזה לגרש נשים נכריות.
 ויתכן כי וזה נוצע ונספר כ"ג לסנהדרי קטנה כנגד ונשונורות הכהונה
 כ"ד וכן היו כ"ג כנהדרין עם ונפלא שצסנהדרין כ"ד, עיין כנהדרין ט"ז
 ע"צ תוס' ד"ה אחד ונוונה על כולם, וצאונת היו כהנים עוונדים לראשי
 כנהדרין כנו שונעון הלדיק, יוקי צן יועזר, ועיין רינצ"ס פ"צ ונה' כנהדרין
 ה"צ ונלוה לכתחילה לנכות כהנים ולויים. וצירושלנוי כנהדרין פ"א ה"א
 יליף ונירנניהו ט', ויקח סר הניצחים את שריה כהן הראש ואת לפניה כהן,
 וצשעה אנשים ונרוחי פני הנוכל הרי ט' וששים איש ונעם הארץ הרי ס"ט
 וקרים אחד הרי שצעים. וחז"ל דקדקו לפענוים להיות הנתנונה כהן כנו
 צקרקעות תשעה וכהן — וא"כ הקהילה גדולה היתה לתכלית הונשפט.

(ב) ועתה כצוה אל ונספר ונאה ועשרים איש: צעזרח צ' וצנחוויה ז' קופר
 ונעליית זרוצבל ון הגולה, ועונו הלכו רבים ון הכהנים והלויים וראשי
 ונשפחות ישראל. וקופרו שם עזרח צ' צ' אחד עשר ראשים וצנחוויה ז'
 שנים עשר ראשים: זרוצבל, ישוע, נחוויה, עזריה, רעוויה, ונרדכי, צלטן,
 ונספר, צגוי, נחום, צענה, ונוקיים הכתוב מספר אנשי עם ישראל כלונר
 ונספר י"צ כנגד כל עם ישראל שהם י"צ שצעים, וכנוו שצחר ונשה י"צ
 כשיאים, וצלתי ספק חקר אחד צעזרח צ'. לעוונת זה לא חסוב ונשפחות

(*) רעת החכם ונחנ"ק כ"ה ה' נד 64 כי הכנסיה נערוונת נחוויה ה', י"ג, וניום השני (נחול)
 נאספו ראשי אבות לכל העם הכהנים והלויים אל עזרח הקופר, ולחשכיל אל דברי תורה.
 חפס לנטון גדולה עדיין לא ננלא יסוד ושורש אם לא צדק שנאננו.

אנשי כנסת הגדולה

ישראל שנחשבו בעזרה צ' ונחמניה ז' בסינוי קלת ונצני פרעם עד צני גיזר פסוק ב' חסוצים י"ח ונשפחות ונן פסוק כ"א עד ל"ה סופרו האנשים לעיירות ונצית לויס עד צני סלחה כ"א ונכפרים, אח"כ ארצב ונשפחות של כהנים: ידעיה, אינור, פשחור, חרוס — אח"כ עשרה ונשפחות לויים. ואח"כ ונ"ג: ונשפחות נביאים, אח"כ חשבון העולים ונחל ונלח ט' ונשפחות ונן כרוצ אינור עד צני צרזלי נוולא כלל ונכפרים העולים לעיירות ולנשפחות, כהנים לויס, ונתינים: יח × כ"א × מ"ג × ד"י × י"א × ט' קך הכל ונאה וחונסה ונענדות. לךך עתה י"צ ראשים אשר חשבנו לנעלה הרי קי"ז, וסלסה נביאים חגי זכריה ונולככי הרי ק"ך איש, צונונד כל ישראל. וצאופן זה לא כלערך עוד לצלצל וחקרון דצרים צחשבון החתונים כחנניה י', כי הכל הולך אחר התחלה וזו היו ק"כ צונוספר לכל השנים כגדול כקטן. וראיה לזה שהכל הולך אחר ראשית הנוספר, נוולא לפי ונה שהורו לנו חז"ל תענית כ"ז וערכין י"ג: ד' ונשנורות של כהנים עלו ונן הגולה ואלו הם: ידעיה, חרוס, פשחור ואינור. ענודו הנביאים שציניהם וחלקום לכ"ד ונשנורות והתנו הנביאים*) שאפילו אם יעלה יוריץ ראש ונשנורות של דוד אח"כ, לא ידחה ידעיה ונוקונו. ונבואר וזה שלא עלו עם זרובבל

*) ראי לעורר כאן על ונה שיחכו תקנה זו לנביאים ושאר הקנות, כמו איתן עשר שנחשבו צ"ק פ"ג ח', לעזרא לנד, וכן ונגילה ל"א: שיהיו קורין קללות שנת"כ קודם לעלת ג"כ לעזרא לנד וכן קנט סקנסו ציוני עזרא ללויס שלא יתחו נעשר, יצנות פ"ו צ', עיין חוס' ד"ה מפני — ולפעמים יחסו התקנה לכל אנשי כה"ג: כמו זונני קריאת הנוגילה, ונגילה צ', והלא עזרא ונביאים שזאתו דור בכלל אנשי כה"ג היו? ונראה כי צננות אין ספק שעזרא הוא הוא וכלל אלה"ג שהרי ציווא ס"ט צ' ונבואר על ונה שכתוב כחנניה ח' ה' ויצרך עזרא אש ד' חללים הגדול נגאי גדול? אינור ר' יוסף אינור רצ ישגדלו צנס המפורש ור' גידל אינור צרוך ד' אלהי ישראל ונן העולם ועד העולם דה"י ח', י"ו, ושם לנטה רצ גלל אינור שגדלו צנס המפורש, ור' ונמח אינור האל הגדול הגבור והנורא, כר' יהושע צן לוי דאינור דנ"ה נקראו אנשי כנסת הגדולה ונפני שהחזירו עטרה ליושנה ליונר הגדול (צטצע), הג-צוה צנלחנות העניים ובקורות ישראל, הנורא צקדוטה ואנוטה, גוטט וזין דער נוטור, וזין דער געטריכטע חונד וזין דער רעליגיון. ונבואר וזה עזר שאונר הכתוב ויצרך עזרא נקול גדול פירשו צננה שהתפללו הלויס כחנניה ח' ואונרו שם פסוק ל"צ האל הגדול הגבור והנורא אם כן הצרכה אם צעבור זה נקראת הנכסיה גדולה, היה עזרא בכלל והראש והעיקר שנהם, וזה עלמו ונה שתקנו ליונר ונן העולם ועד העולם. וכן ונה שגדלו צנס הנופירש כי שם הנופירש ונורה על הוי"ה צ"ה שיש לו יתברך היה נגדלת צלל העולם הנברא, לפיכך אם נתקיים שהוא הוא גדול צטצע, גבור צקורות, ונורא צקדוטה, נחנבר ג"כ שהוא ונן העולם ועד העולם ויש סכר ועונס לעולם הצא, ונענור זה אינור צנדרש תהלים פ' ל"ו פסוק ונשוך חסוך שנדורו של כה"ג: השתנושו צנס הנופירש. ווייטנ צזה השאלה ששאלו הכהנים צונסנה סוף צרכות ונשקללו הנינים תקנו ליונר ונן העולם ועד העולם והלא הצדוקים היו ונאחרים ונזנן עזרא? אבל לדעתי כווננו על הכותים ועל היודים שנתחננו עם הכותים כי היתה כח דוקחאי דקוניהבער צכותם שפירו צעולם הצא ונחיות השם נגדל ונן העולם, לפיכך נידו הכותים צנס הנופירש, ילקוט צ' ר"ד, וסקנו אז עזרא ונחמניה ליונר ונן העולם ועד העולם וכן להשתנוש צנס הנופירש, ולצרך את התננים צנס, וכן לתח הנושפרות לחורר ולא יקחו הלויס לעננס כדי שיוכלו הכהנים להשתנוש צנס הנופירש (עיין ירושלמי ויווא פ"ג ז' וערך קדושת השם). ויען שהיה עזרא הנותחיל צדורו והנכסיה כנשכת דורות הדינה לכן ניתחבר פעם התקנות לעזרא ופעם לדורות האחרונים.

רק ד' נוסגורות, וזכחנניה י"ג ונצור שערס ושקטה כהנים אשר
 צמנותיהם קוים קלת למנור כ"ד נסגורות של דוד, דה"א כ"ד, עלו עם
 זרובבל? ורס"י חנר בתענית סס כי לא ונלא פשחור צדה"י? אצל לדעתי
 הוא פשחור הוא ונלכיה שנאנר צדה"י, כי פשחור הוא זן ונלכיה, נחנניה
 י"א י"ג. ולנה א"כ אנרו חז"ל שרק ד' ראשי כהנים עלו וזן הגולה? אלא
 ודאי שהכונה כי ראשית העלייה היא העיקר ואז היו ד' כחנור עזרא צ'
 ב"ה, ונחנניה ז' ל"ט. וכן זין אותן שנשאו נשים נכריות עזרא י' י"ז, לא
 נחצרו רק ד' סגות של כהנים, כי בני ישוע זן יולדק הוא הראש של
 ידעיה, ואח"כ חנור, חרוס, ופשחור, וכן לענין יצית ירושלים נחנניה י"א,
 י' לא נחצרו רק ד' נשפחות כהנים, וא"כ לנה חצרו זכחנניה י"ג ונספר
 כ"ג ראשי כהנים? אלא צרור סנה שעלו לצקוף ככלל ככלל ארצעה
 הראשונים בעלייה, והיו כפרטים לכלל, וצפרטים אהה ונולא סס יוריצ,
 והוא יוריצ הראשון שעלה צקוף. וניושב צזה שאלת התוס' ערכין י"ג.
 ד"ה נסגורתו שהקשו: והלא ונלכו צ"ק ק"י צצית סני ונסגורה של יוריצ?
 וצחנות נולא זכחנניה י"ג ונסגורה של יוריצ אצל הוא עלה בצחרונה.

(ג) אחר הדברים האלה דעת לכזון נקל כי נטעם זה נקראו אנשי כנה"ג
 ופני שהיה תנייד איש אחד גדול עונוד צנוקס כלל אחד, וכנוו שקראו
 אנשי נסנור לכהנים הנצחרים לעצוד עצודה צירושלים ציוס ידוע, ואנשי
 וענוד לחישי ישראל הנצחרים לענוד על הקרצן צנוקס הכלל כולו כן
 נצחרו אנשי כה"ג להיות ראשי יושבי כסאות לנשפט, צנוקס כל ישראל.
 ונחה נוצע לדעתי פירוש סנוראל על ונלת אישכול תנורה י"ד וקוטה ונ"ז
 איש שהכל בו, כלונר איש אחד הנצחר עצור כלל ישראל שצעיורו או
 צנחחו, ועיין ירושלמי סוף סוטה חברים הבאים למידן בירושלים. עד
 תלת איגרון משלהם ונכאן ואילך ונשל חנור (פ"ט, ה"א), ונצור שחותם
 חנסי הנצחרים נקראו חצרים העונודים צנוקס הכלל לסנווע הגזרות
 והתקנות שתקנו הראשים ולהודיעם לכני ונקונו לפיכך נתפרנסו ונאור
 של כלל ישראל.

והנה יש עוד טעם נכון ואניתי לקריאת סס התאר גדולה והיא כי
 ופני שכל עוד שהיו כל ישראל אחוים ואגודים תחת ונלכות פרס ונלך
 כולל כל ארנה, א"כ וננילא היו חנסי הנשולחים והנצחרים הרצה
 ונאוד, ועד ק"כ ויותר, ונקראת האקיפה גדולה; אצל נסנעון הלדיק
 ואילך שנתחלקו הארנות לונלכויות סונות תחת היונים שחלקו ונלכות
 אלכסנדר, אז רפתה רוח הנשקלה ונלהיות גדול וכולל הרצה יחד והיתה
 לאחדים, ונעתה ההיא ואילך לא נקראת עוד האקיפה צסס וענוד כל
 ישראל אנשי כנה"ג כי אס שיורי כה"ג, כלונר שארית ואחרית הפליטה
 הנשארת, כי אפק קלחו תראה ונישראל וכולו לא תראה עוד ציחד, ונלא
 אפק כה הקצל לעשות ככסייה צסס כל ישראל הנשולקים צנונלכויות
 סונות, וחדלו נצור. ולפיכך הכל תלוי ונעתה ההיא צנסגודין ונספר שצעים
 איש העונודים על הנשפט ועל הדין, כונונים ונוש וכל לזנון. ונצור
 נחנניה י' ונכל זאת אנחנו כורתים צרית ועל החתום: שרינו לוינו, כהנינו,

ועל החתומים פ"ג איש ע"ש. ונה זה חתום ונה זה התומים? חתום הוא חותם הראשים הנונוים לעולם, חתומים הם הנוסכיונים צוענוד הקהל. (ד) עתה כצוה לציאור הנוספרים הקותרים בחשזון אככה"ג, כי צירושלנוי ונגילה פ"א ה"א אונרו פ"ה זקנים ומחם שלשים וכונה נציאים, היינו אנשי כה"ג, תקנו ונקרא ונגילה, וכן צונדרש רות פ"ג, פ"ה זקנים ושלשים וכונה נציאים ולא כתוב שם ומחם, ע"כ הגיה ונהרנ"ק צירושלנוי תחת ונהם ועמדם. וצצצלי ונגילה י"ז ו"ח אונר ר' יוחנן ק"ב זקנים ובהם כונה נציאים תקנו י"ה צרכות, וזה וכוון לונה שאונר ר' יוחנן צרכות כ"צ. אככה"ג תקנו צרכות ותפילות. הנה ונספר פ"ה ושלשים וכונה, עולה לערך ק"כ וראוי א"כ לצאר ונדוע צהר הצצלי בחשזון כולל ק"כ והירושלנוי חלקו לשנים פ"ה ושלשים וכונה נציאים? ואונרו ונהרנ"ק וענוו סיעת חכונים כי הוכוון צירושלנוי עם סך פ"ה על פ"ג אנשים הנונוים נחוויה י' וצודאי חקרים שם שנים, והסך שלשים וכונה היו נציאים ונושג לדעת ונהרנ"ק ובלדעת ונהרנ"ל חכונים. אצל לדעתי אין זה אונת ולא יתכן שכיון הירושלנוי על פ"ג אנשים ונונוים נחוויה י' שהיו תחילה פ"ה לדעת ונהרנ"ק, כי הדצר נפורש צירושלנוי חגיגה צקוף צסס רצ הונא שחשצ כל השנוות הננולאים צג' ספרים חגי זכריה ונולאכי, ונולאו פ"ג כנגד פ"ג גורלות שזכברו נחוויה י', א"כ ידעו צדקדוק שלא נזכרו נחוויה י' רק פ"ג גורלות, ואיך אם כן חשצו פ"ה זקנים? וגם אם יתכן שהיו שלשים וכונה נציאים שהיו נצוצאר צעוצר ה' א' והתנצלו חגי נציאה וזכריה צר עדו, ושם צ' וענוהון נציאים די אלהא ונסעדון להון, הלא ונפורש צכ"ג צס"ס כונו וצחים ס"צ ע"א, שלשה נציאים עלו וון הגולה? לכן נראה צרור כי ונספר פ"ה הוא ונספר ונסויים לכלל ישיבת חכונים לתקן תקנה או גזרה כללית, ונספר שלשים וכונה הוא ג"כ ונספר ונסויים לתקן או להנהיג תקנות פרטיות, צאופן שסך פ"ה הוא כלל גדול, ושלשים וכונה כלל קטן, ואם היו סכיהם יחד, עוונדים צכלל וצפרט צעד ירושלם וכל עיירות של א"י. ואציא ראה צרורה לזה: צירושלנוי יצונות סוף פ' אחרון אונר ר' אושעי' אם העבו"ס ווכוין להעיד עדות אשה נאונן, ואונר לו ר' יהושעי צן לוי זכור רצי צשלשים וכונה זקנים שהתריסו ציד. — ותונור זה נאונר צצצלי יצונות קב"א ע"צ אונר ר' ינאי ונעשה צר' אושעי' צריצי שהתריס עם שנונוים וחונשה זקנים — הרי לך ונצוצר כי חצורה סנקראת צירושלנוי שלשים וכונה, נקראת צצצלי פ"ה, ושם צירושלנוי פ"א ה"א אונר ר' ינאי נונוו שלשים וכונה זקין וניין שאין קדושין תופסין ציצונה? ת"ל לא תהיה אשת הונת חולה, ועיין ירושלנוי קוטה פ"צ כ"צ, ותונור זה צצצלי יצונות ל"צ: אונר ר' ינאי צחצורה נונוו וגונרו, הרי ונה סקרא צירושלנוי שלשים וכונה, קרא הצצלי חצורה, וצתוספתא טוונלה וטהרה פ"צ ונעשה צניצחו של אונקלוס הגר שהציא פתו לפני ר' גנולאל והיו שם שנונוים וחנושה זקנים יושצים וצספרי פ' חוקת וכן צתוספתא ווס' פרה שלשים ושנים זקנים ציצנה, ועיין פסחים ס"ה צ' כל כה וכה של שלשים. —

חס צזה לעורר על ונה שונצוצר צצצת ר"פ כל כהצי, ספר תורה שיש

אנשי כנסת הגדולה

צו ללקט פ"ה אותיות כ"פ ויהי בנקוע ונליבין ונן הדליקה, ובסנוואל ח
 כ"צ י"ח נונו פ"ה כהנים כל איש נושא אפוד צד וצילקוטי סס כולס
 ראשים להיות כהן גדול. ונצואר כי ונספר פ"ה הוא כלל גדול וגם רגילים
 לוור סנוונים תלונידים היו להלל סוכה כ"ח, סנוונים זוגות תלונידים
 חגיגה י"ז ע"צ. ונספר שלטים לקחו לכלל חסצון ונלות בני נח על שם
 הכתוב וישקלו את סכרי שלטים כסף, זכריה י"ח, חולין ל"צ ע"ח, וסס
 אורו ונ"ה לדיקים סס צעולס שלטים צא"י וט"ו צצצל. ונצואר צסקלים
 פ"ה ונ"ח וצרוצ"ס ה' כלי ונקדש רפ"ז שהיו ט"ו ונוונים צנוקדש לדעתי
 כנגד ט"ו עבודות סחצצ צציי יונא ל"ג ע"צ צקדר הנערכת, צאופן סאס
 תלרף סצעים סנהדרין עם ט"ו ונוונים צנוקדש יהיו פ"ה, וזה ונספר כולל,
 כלוור ונקום סחצורה כללית ונכהנים ונכהנים. והיה צסנהדרין ג"כ שלטה
 שורות של ת"חואין שורה פחות ונעשרה סנהדרין ל"ו, וט"י. הרי לך שלטים
 עם פ"ה. וסחר חרצן נהג ר' עקיבא צסנוונה שורות של תלונידים =
 סנוונים, וננחות כ"ע: ור' יוחנן הנאחר היה לו סצע שורות צ"ק קי"ז.
 ועיין ירויה ל"ה י', קח צידך שלטים אנשים וצקוף פ"ק ד"צ ק ישיבה וקרי
 שלטים אנשים. ונלצד זה ידוע כי צנוקדש היו סנהדרין גדולה של ע"ח
 איש וסתי סנהדרי קטנה אחד צחיל ואחד על הר סצית (סנהדרין פ"ח)
 הרי לך ע"ח ונ"ג, ונ"ג, עולה ונאה וצצעה עשר איש, ולכל צ"ד סופר
 אחד הרי שלטה, ס"ה ק"כ איש, ועיין עוד סנהדרין י"ז כונה יהיו צעיר
 ויהיו ראוי לסנהדרין ונאה ועשרים — ועוד צרור הדצר כי סנהדרי קטנה
 של כ"ג עם ז' טווי עיר עולים שלטים. וכן קך דיינים של כל עיר צנוקוס
 שאין סנהדרין עולים ט"ו כנגד ט"ו ונוונים צנוקדש, עיין סנהדרין י"ח
 צעיצור סחודס ג' ה' ז' ונחילין צג' ונוסיפין עד חונס וגוונרים צצצעה
 הרי ט"ו. וצירושלנוי סס כנגד צרכת כהנים וניצרבך עד שלום ט"ו ונילות
 ויורה על שלום כלל ישראל. וצצצת פ"ח וסיר רצה ק"כ ריבוי של ונלכאים.
 וצצ"ר פ' ונ"ד וננה אימה גדולה דרשו: גדולה זו י"ן רצי סינוון אנור
 שהענידה ק"כ דוכסין ק"כ איפרכין ק"כ אשטרטון, ורצין אנורי סשים
 סשים, וכן נודע ונקיטר רווי קניסטוטין שהעניד ק"כ דוכסין ח"כ נראה
 שלטון גדולה ויורה על ונספר ק"כ, והפרטים ונזה הכלל הונה פ"ה שלטים
 וט"ו. — ועתה צלירוף ונה שאנורו לנועלה כי תחת ונלכות פרס היו כל
 ישראל צאגודה אחת צצצע ועשרים ונאה ונרינה ונוילצ צחרו קך ונקויים
 ק"כ לאנשים העוונדים תחת כלל ישראל. והיו הנוסולחים ונכל עיר וננשפחה
 הרצה ונאוד וחותן ונשולחים פרטו נצחריסם עוד יותר (קנויסטין),
 צאופן סכל אסיפה קטינה או גדולה היתה ראוייה להסתלש, שלים נציאים
 שוורי תורה הנוקורת להס צסתריה, היינו כללי תורה, שלים פהנים
 צקיאוס צפרטי תורה היינו עיון עבודה, ושלים חכונים הצקיאוס צסנהגת
 הוודינה להנהיג צגויילת חקדים. ואלו הסלטים לא היו סוין צנויין כי
 אס צדרך כלל היו לריבין ג' ויני ראשים אלו, ולסחר ספקה הנצואה
 צחרו צחכונים צקיאוס צסתרי תורה הנוקורה להס ונפי נציאים, וכל זה
 להעניד ולקיים ככתוב הלח כתצתי לך שלישים ולא רצעים כלוור רוח

אנשי כנסת הגדולה

התורה נופי ד' ורוח הנצואה נופי הנציאים ורוח הקודש נופי הכתובים. וזה נוצע הדין האמור הוריות ג' ז' שאין ז"ד גזרין גזרה חלף צוענוד הגוי כולו ולמודו זה ונולככי סנחשצ צין חכה"ג. ונה סקס צירושלמי יצוות פ' ט"ז ה"ה סנוע וצ"ד שלישי שקסה להצין נראה ט"ס והיה כתוב ר"ת של יש' של ישראל.

אחר שבאנו עד כה ראוי לזכור פעולת אנשי כנה"ג ויחוסם אל התורה שבעל פה, ודבר זה כדאי הוא לחקור עליו כי ראיתי חדשים ונקרוב גרעו ונאוד ונעלת הכנסיה עד שרצ אחד אחר כי כלל אנשי כה"ג לא פעל ועשה ונאונה, רק לתקן התפילות ולא יותר, וכלל ק"כ אנשים היו בהנים ולויים ולא ישראלים. דברים שאין להם על ונה סימנוכו והנה כההרורים התלויים בשערה. עיין יודענלייטוג ט' 1861 סיון 17.

ואחר הר"ר דר' לעווילא שכל התקנות הנוגעות לסידור וקראי קודש יחפו חז"ל לעזרה, וכל התקנות הנוגעות לתיקון הצרות עם ד' ואנשים להתנהג בקדושה וצניעות טויות, יחפו לנחמיה, כונו סיחפו תיקון נוקלה בשבת לנחמיה שבת קכ"ג ע"ג. ואין הדבר כן כי אין בלאו שיעור ונדה ונוכין, שהרי וצואר. ז"ק פ"ג. עשר תקנות תקן עזרא וכוון חין כוגעות בקידורי וקראי קודש. ולאנשי כה"ג בכלל אשר נחמיה ועזרא ונהם, יחפו ג"כ הרצה דברים טובים, ואין לזכור צצירור גנור וני ונן האסיפה פעל זאת, וני פעל אחרת, רק לנוען ונלוא נתיב יוסר ודרך סלולה לידע ראשי דברים ונפעולת כל החכמים שצדור הזה שנקרא ג"כ דורו של סופרים על שם עזרא הסופר,*) נכסה לפרט הענינים על דרך זה: צנחמיה י' וצואר שראו ראשי הגולה כי נחוץ הוא לעשות גדרים וסייגות לתורה ולקבל צאלה וצצועה ללכת צדרכי תורה ויראה, ונאמר שם וצכל זאת אכחנו בורתים אוננה וכותצים ועל החתום שרינו לוינו בהנינו, ועל החתומים כחמיה התרשתח צן חכליה ולדקיה וחשובים שם הרצה עד ונספר פ"ג אש, והסכינו אז צחתינו זו על ששה דברים. (א) ללכת צתורת אלמים אשר נתן ציד ונשה עבדו. (ב) שלא להתחתן עם הגוים ולא יתנו צן לבת ולא צת לצן וצכי ישראל לעוני הארץ. (ג) לקדש את יום השבת ולא ליקח שום נוקח ציום קודש. (ד) לשמור את השניות. (ה) לתת שליטת השקל צכל שנה לעצודת צית אלמים. (ו) ולתת את הנותנות צין לעניים וצין ללויים וכהנים, על ידי ונה שנוציאים כל הנועשרות לבית ד' אל הלשכות הנויחדות לכך. אין ספק שכלל ששה דברים אלו נפרט לפרטים רצים וגבולים הרצה גצלו ראקונים אלו אשר כתבו לזכרון על הספר, ולא פרסמו הפרטים רק ליחידים באופן שאלה ששה דברים היו הנוקור לששה קדרי ונשנה הנקדרים ונונן באון צפחות ויתר: (ח) לתקן קדרי זרעים לקיים

*) שם סופר ודורו של סופרים נראה לי ונכוון אל ונה שנוע כי צונן הוא לערך תק"ב שנה קודם חרבן צ"ש נחפרלה חכמת הכתב צין האונות וציתוד צין היונים, עד שקראו הזמן הוא זמן של וקאקארהשען, Logographen, ואגענטרייבער, געטייטסטרייבער, והאחרון וסמוך שנהם היה הערחדקוט הסופר היוני 484 קודם — ולכן שם סופר ציהודים הוא כותב סיפורי תורה.

הורת ונסה בצרכות ועבודת האדונה כתיקונה ודינה. (ז) לתקן קדרי
 מועד לקדש השבתות (ח) לתקן קדרי נשים כדי שידעו עם וני להתחתן.
 (ד) לתקן קדרי כזיקין ודיני ונוונות כפי ההכרח הנוצח נחנייה ה'
 צערווריה הנעשית אז בענייני ונשפטי אחוזה. (ה) לתקן קדר קדשים
 לעבודת אלהים. (ו) לתקן קדר טהרות לעשות כל דבר על פי טהרת הקודש.

אם נשכיל צעין פקוזה בכלל יותר וניחד שיחקו חז"ל לאנשי כנס"ה כאשר
 אומר ר' יהושע ז"ל וכות כ"ג ע"ז: שלטה דברים תקנו ז"ד של ונטה
 והסכינו עליהם ז"ד של ונעלה, ואלו הן ונקרא ונגילה, שאילת שלום
 ונעשרות. ונפורש צנדרש רות פ"ג כי ג' תקנות אלו תקנו פ"ה איש
 ושלשים וכונה נציאים ק"ה ונאה ועשרים שהם אנשי כה"ג, ננאל כי צאנות
 כוונו צזה להורות הכלל היותר כולל אשר העניד שנוען הלדיק הנשאר
 וון הפלטה הגדולה ג' ענוודים תורה, עבודה, ג"ה. ונוש לפי דעתי ונכוון
 לזה. (א) ונקרא ונגילה נגד ענווד הסורה ותיקון הקריאה צצתי כנסיות
 ופרקום קפרי הנציאים והכתובים. (ב) שאילת שלום חצרו צקם, הוא
 ונכוון כנגד עבודה כאשר סווכו זה על ויאור לקולרים ד' עונכס, צרכות
 כ"ד. כלוור כל עבודה שעוצה האדם יעבוד לשם שונים. (ג) ג"ה ונכוון
 לנועשרות, שלטה כללים כנגד ג' חוצות שצין אדם לעלוו תורה, וצין
 אדם לנוקום וצין אדם לחצרו. והיו רגילים לעשות זכר צנונות וניחדות
 לכלל כל הנואות צגלוי וצפתר, כי כונו שהכניס הכלל כל התורה כולה
 תחת הכלל ונה דקני לך לחצרך לא תעציד, ואנשי כה"ג הו ונתונים צדין,
 ואוורו תרי"ג ונלות העניד דוד על י"א, וישעיה על עשה, וחצקוק על
 אחד ולדיק צאנוונתו יחיה, וכות כ"ד; כן נתנו לנושא כולל סיוון וזכר
 עולם צנוותה אחת נראית לעינים, כונו שקולה שצת כנגד כל התורה ר"ל
 ונושא השצת שהוא הידוש עולם; שקולה ליית כנגד כל הנואות ונפני
 שיש צליית זכרון כל הנואות וקשר כל הענפים והפרטים לקשר עליון
 דאורייתא, וקשר תחתון צעולם, כלוור העולם והשכל יחד. ואוורו צנדרש
 אוור ונלות עוור שקול כנגד כל הנוות ונפני שלטון עוור וורה על
 קשר ואגודה אחת ונחכנסת הפרטים אל הכלל. — וכן אוור ונשה להכניס
 הפרטים אל כלל יראת שונים ואור ונה ד' אלתך שואל ונענך כי אם
 ליראה. והיתה הכוונה של אנשי כה"ג ג"כ לעשות פרטים ולקצץ כל
 הפרטים אל כלל יותר גדול כדי שיהא התורה צכלל צתרא קשורה
 לכלל קווא הוא כלל אוונטה ויראה שכתב ד' צתורתו.

ונעתה יש לנו ג' כללים שתקנו אכנה"ג ונקרא ונגילה סיוון לקריאה
 התורה,* שאילת שלום צקם סיוון לחוצות שצין אדם לנוקום והיא כלל
 עבודה, ונעשרות סיוון לג"ה וחוצות שצין אדם לחצרו. ואוורו שהצ"ד של

* צירושלמי ונגילה פ"א ה"ט קראו ונגילה אסחכ הלכה לנשה ויסיני וסקולה כתורה ונוש וכן
 צנבלי ע"ו קראוה אמיחה של תורה, והטעם לדעתי ונפני כי בתיי אסחורוס קבלו כ"י אה
 התורה צלטון עה שהיה צמחילה צאונס, שצת פ"ח א', לכן צדין יש צמחילה אסחר סיוון לכל
 התורה, והפלינו צקריאה זו מאוד כנודע.

וועלה הסכים על ג' תקנות אלה של ז"ד של וועה, לדעתי הכוונה בזה למה שנזכר צוהרש רות רצתי ונאגלו ישראל כפטרון וכן הוועשדות והם חייבו עליום צדק, ונה עשו אנשי כנסת הגדולה כתבו ספר וספרותו בעזרה, וצפחריית עונדו ונוללוהו חתום כונו דכתיב בחוניה י' ובכל זאת אנחנו בורתיס חוניה, וכותצ'ים, ועל החתום שרינו לווינו כהנינו. כתוב אחד חונור על החתום וכתוב אחד חונור ועל החתומים שם הא כילד? חתום זה ז"ד של וועלה וחחוניים זה ז"ד של וועה. ויש לכויין זאת למה שאונרתי לוועלה כי החתום הוא חתום השופטים החונונים לעולם (ענינוט) וחחוניים השלוחים הכחזרים וועם להסכים (דעפוטירטען), כי החונונים הם שלוח, של ז"ד של וועלה והחשולחים הם וצית דין של וועה.

אכן ונה שחאוור צוהרש ונה עשו אכה"ג כתבו ספר וספרותו בעזרה וצפחריית עונדו ונוללוהו חתום לריך צ'אר, כי זה דבר ניסי וקוד הראוי לגלות, כי איזה שייכות ויחוק ים לחחיונה זו עם חוצת וועשרות שקצלו על עליון? ואם באונר שענין זה קוצצ על ונה שכתוב לוועלה שם צוהרש רות: פ"ה זכרים עם שלשים וכונה נציאים היו ונלעעריין על הפסוק אלה הונלות אשר לזה ד' את וועה אלה חין להוקיף וחין לגרוע, וחין נציא רשאי לחדש דבר וועתה, ונורדכי ואקתה וצקקים ונונו לחדש דבר, עד שהאיר הקצ"ה עיניהם ונוללו אותה כתובה צהורה, צנציאים, ובכתוצים. צהורה דכתיב כתוב זאת זכרון, צנציאים דכתיב, ונלאכי ג', אז נדברו יראי ד' איש אל רעהו ויקצב ד' וישוע ויכתב צפטר וכו', צכתוצים שכל הלל הם כתוצים על דברי חיונים, ועל זה קוצצ השאלה שם וניין שהסכים הקצ"ה? והיתה התשובה ספר טעוהו בעזרה ונוללוהו חתום? עדיין חין להצין ונה זה ספר ונה זה חותם? ונראה כי הוהרש היה לו לפניו דברי הירושלוי קוף חגיגה: תונן תנין ככנסו לכסכת הכלים והולילו וועם תשעים ושלשה כלי כקף וכלי זה, (טהרות פ"ד) ר' שנואל ז"ב חונר ר' יונתן כנגד תשעים ושלשה אזכרות שכתוב צפרשת חגי זכריה ונוללאכי. חונר ר' הונל חשצתים ואינם אלה שונים ושלש כנגד שנונים ושלש חותנוות שכתוב בעזרה, שהיה כל אחד ואחד שנו של הקצ"ה והותם. ונזכר וזה שפ"ג אזכרות שג' נציאים חגי זכרי' ונוללאכי (אני ונלאחי פ"ו?) הם נותנים עדותם צס ד' לצחות על חותנוות של פ"ג שנזכרו בחחיונה י'. ובצצלי צצא צתרא י"ד ע"צ חונר ר' הונל (שחשצ פ"ג פענוים ד' לצחות צירושלנוי) שונה דכתיב שנואל ז' ו' אשר נקרא שם שם ד' לצחות, ונלונד שהלוחות ושצרי לוחות צחרון ונוכחות, ופי' הוהרש"ה כי הלוחות הוא סיוון לחדות, ושצרי לוחות לכיוון פיזור ישראל, ושניהם באחד עוצים לפני הונקוס לקצן יחד נדחי ישראל צס ד' לצחות, כלוונר אחד הונקסל על הלצחות הרצות — ועס ז"צ ט"ו ע"א חונרו אנשי כנסה"ג כתבו ק"ג ד"ג ד' ספרים יחוקא שנים עשר, ד'כאל, ונ"גילת אקתר. ונולל שכתבו קודם ונגילת אקתר את ספר תרי עשר, ולכן צשעה שנלעערו על כתיבת ונגילת אקתר, לקחו ספר תרי

עשר*) וטעמוהו בעצמה. באופן שהיה פרוט וכראה לעין, לחשוב צחתינות
 ספר תרי עשר שהוא חגי זכריה ונונלחי פ"ג אזכרות ז' ד' ל' צ' א' ו'
 וילגודו וזה שהסם של ונעלה האחד ונסכים עם הרצים של ונעם (צ' א' ו')
 וזה קראוהו חותם של ונעלה, לפי שג' נציחים אלו, הנה חותם תרי עשר,
 וחותם כל הנצואה, דוק ותשכח כי נכון וצרור הוא. ונכלל באונות בהסכומה
 זו ונלונעלה ונלונעטה ג' ד' צ' רים היינו חקות לפתוח ספרים והוא ונקרא
 ונגילה, ללמוד בספר צרצים לתכלית האחדות, וכן חוצות שאלת שלום
 צסם כדי להסכים עולם התחתון עם עולם העליון, כאשר אנורו צפירוס
 סוף צרכות צונטנה, שכל חותמי צרכות היו אונרים וכן העולם ועד העולם
 ויצרכו את החצרים צסם לחתומים שני עולמות יחד, וכן תיקון הונעשרות
 הוא ג' א' לקיום כל החצרה התפתוה בארץ ונתחת, וצסמים ונועל להסג
 אהדות צנוחלט — ולכן צסוף צרכות ותחילת זרעים הונלילו לונור כל
 חותמי ברכות עד"ז.

□ עוד קוד אחר ראיתי בגלות לך צנדון זה, והוא, אשר כצר זכרתי קלת
 ונונו לונעלה, כי צצצני ונגילה ז' אנורו שטלחה אסתח לחכומים היינו
 חכמי כה"ג, שיכתבו ונגילת אסתח והסיצו תחילה, הלל כתצתי לך שלטים
 ולא רצעים, עד שונלחו כתוצ זאת זכרון וכו'. והנה צכוונת שלטים ולא
 רצעים פירש רש"י כי שלטה פענוים נזכר ונעשה עונלק, ונחרש"א פי'
 תורה נציחים וכתוצים וכצר כתצתי לונעלה פירוש נכון צסם ונחרש"ק.
 אכן לדעתו יש עוד רנונ כלל, והוא כי אס תעיין צ' צ' ד' ז' ו"ו. תונלל
 שיחקו כתיצת הספרים צדרך זה, לונעה שלטה ספרים, תורה ופרשת
 צלעס ואוצ. יהושיע כתצ ספרו וח' פקוקים צצתורה. שונולל כתצ ספרו
 וסופטים ורות. דוד כתצ תהלים. ירמיה כתצ ספרו וספר ונלכיס וקניות.
 חזקיה וסיעתו כתצו **זמשי"ק** ישעיה, **משלי** ישיר הסירים קוהלת.
 ואנשי כה"ג כתצו ק"ד"ג"ג כונצואה לונעלה. וראוי להצין ונדוע יחקו
 לכל אחד לא יותר ונשלטה ספרים ורק אלל חזקיה וסיעתו כוסף קוהלת,
 וצאנשי כה"ג כוסף ונגילת אסתח על השלטה? טעם הדצר נראה כי
 הכתיצה והפרקוס היה קשה ונאוד לאנכה"ג ופני שרלו שלל ילגודו צ"
 רק תורה ונעה, וכאשר אנורו נדרים כ"צ ע"צ אלונלל לא חטאו ישראל
 לא ניתן להם רק חונעה חונשי תורה וספר יהושיע לצד, ואל"כ כתיצת
 ספרים הוא סינון חטא, להורות שלל די להם לישאלל צונה שזותה תורה
 אלל לריכיס לקפות עליהם כתורא, וכן כל תקנות וגזרות שהורכבו להוסוף,
 דרך פירוש או קייג לתורה, היה תוניד קשה צעיני חכומים אונתים, יען
 יראו לנפעס פן יחטאו נגד התורה שאונרה לא תוספו ולא תגרעו, כי
 צונה שונוספים ספרים נראה ונגרעה לתורת ד', וכלל צידינו. כי תורה
 שכתנה ונחת ד' לריכה להיות שלונה צלי תוספות וגירעון, אשר על כן

*) דרך הראשונים היה צלל וקוס ספק בפחות ספר ולעיין, במקום שיפול פסוק נכון להחיר
 הספק צרנו, או לשאל לחינוק צפסוף, ואפשר שונעסם זה לא כתבו שום סם צנונלה מפני
 בעינין היה לצס נוקף לכחוצ.

צאנות נלטעו הרצה על הכתוב חלה הנוגות שאין נציה ראוי לחדש. —
 ומודע ופני חז"ל עצודה זרה ל"ז ע"א שכל צ"ד שהתיר שלשה דברים נקרא
 צ"ד קריא דרך גנאי, כונו שקראו את יוסי צן יועזר יוסי קריא פס וצעדיות
 פ"ה נו"ד. לפיכך נסונו ונאוד ליחס לראשונים לכתוב יותר נו"ג' ספרים,
 וסונו בזה על הכתוב חלה כהצתי לך שלישים. והנה וגי'לת אקתר כהצו
 אחר שכבר כתבו ג' ספרים יחזקאל תרי עשר ודניאל, לפיכך נצונו בזה
 הרצה לכתוב עוד ספר רציעי וזה שלישים ולא רצעים צלירוף הפירוש
 כהצתי לעיל שהשלישים נאורים על רוח התורה ורוח נצולה ורוח הקודש.
 תצין בזה ונדוע יחסו פס כתיצת עזרא לעזרא הקופר, והלא גם הוא היה
 צכלל אנשי כנה"ג? אצל הטעם ופני שרלו שלא להענוק על החצורה
 חיצורים נוספים לפיכך עשו לעזרא נודור צפ"ע. ויחסו לחזקיה וקיעתו
 הרצעה ספרים, כי ופני שהיה הוא עם כל קיעתו אין קפידא חס הנוספר
 יותר על שלשה. ונה שהקשה רש"י פס צ"צ לנה לא כתב יחזקאל עלונו
 ספרו, יש כונו כן לשאול על יעשה כן, עיין תוס' פס? אצל לדעתי צודאי
 כל נציה כתב ספרו אצל לא פרסונו צרצים וצאו אחרונים ופרסונו וזה
 נקרא כתיצת, כונוור להודיע צרצים ועיין להלן.

אחר כל הדברים האלה נוכח להחליט כי אנשי כנה"ג תקנו את דורם
 צשלשה ונינו תקנות, נגד תורה עצודה וגו"ח, הם תקנו דרכי הלמוד
 צקריאת התורה וצונן צונן, וצכל צצוע וצצוע וגם צצ' וה' כתקנת עזרא
 צ"ק פ"צ ע"א והם תקנו ונוני קריאת הנוגילה ונגילה צ'.

הם תקנו ענייני צרכות ותפלה, ונקראו גם עצור זה „גדולה" ופני
 שהרשו לוור באשר אונר נושה החל הגדול הצבור והנורא, כי הן הן
 גצורותיו והן הן נוראותיו יונא ס"ט וסנהדרין ס"ד ע"צ עיין לנועלה. הם
 ספרו כל אותיות שצתורה ונקראו עצור זה סופרים קידושין דף ל'. וכן
 ספרו ונונו לעשות סיוונים להקל על הזכרון דרכי תורה שצע"פ, כונו
 הרצעה אצות נזיקין, הרצעה ראשי שנים הם, יליאות השצת שנים שהן ד',
 שצוות שנים שהם הרצע, נוראות נגעים צ' שהם ד', וכדוונה כל הנונינו
 כאלה נודורו של סופרים נוצעים לנו, וכאשר אונר ר' אשי ונקדר תלמוד
 צצלי סנהדרין ק"ד: שונו ג' ונלכיס וד' הדיוטות שאין להם חלק לעוה"צ
 וני ונכאן? אונר ר"א אנשי כנה"ג ונכאן. הם תקנו גצולות וגדרים תחוונים
 ונווקלה לשצת, וככלל כל זה גצורת שנירת שצת כלל ג' שלנועלה, וצכלל
 זה תיקון כל הנוועדות, ויחסו נעשה זו של נווקלה ליוני נחוניה צ"ח, שצת
 קכ"ג, וכל חלה נכללו צסם תיקון ענווד התורה. ועוד תקנו גדרי עריות
 לסקר נשים וכי אין קידושין לגוי, וצעעה שהפרישו נשים נכריות והנוולד
 ונהם באונר עזרא י' ג' ובתורה יעשה, ועל זה הקשו רצים והלא הלכה
 צדינו ענווני ולא ענווכית? וכראה שלא היו הנשים הן, נוהגות ונכהג
 יהודית ולא כתגיירו, ואף לפי ונה שקיס לן, צגיוותן אין להם חיתון, ולא
 שייך לאו דלא תתחתן, וזכות צנכרי גזרת צית דין של חסונאים היא ולא
 נודין חורה? ואך עשו כתורה? נראה לי כי ופני שרצים נהגו ליקח נשים
 נכריות נעקה הדצר כפרהקיא, וכל פרהקיא דין תורה קנאין פוגעין, וכן

אנשי כנסת הגדולה

ונבואר בלחם ונשנה ה' ונלכיס פ' ה' ה"צ שהלריכת התורה להתייר יפת האר, כי כל הנושא אשה דרך איקות הוי כפרהסיא, ועוד כי אם כה ינהגו רוב ישראל ונויאל כל בנייהם לא יתיחקו על שם אבותם, כי הנוכל ונן הנכרית נידון כנכרי, ונתיחק לאונו הנכרית, קידושין ק"ו: וא"כ צטלה ונלות התורה פרו ורבו לקיים זרע הנויחק לישראל ולכן כתורה עשו להפריש הנשים ונן הגוים וישראל.

ודע כי לדעת אפטר לוונר כי צעצור זה נלעטערו אנשי כנה"ג כל הצער לכחוצ ונגילת אקתר, ונפני סכראה ונזה סתירה לדצריהם כי אקתר בת יהודים נישאת לנכרי, ואם יפרקנו דצר זה לנכ, יקצרו העולם כי ונלה היל להסתתן עם הגוים, כי השם הציה נס על ידי חיתון כזה, ולכן ונקרא ונגילה היל קשה צעיניהם ונלאוד, ויתכן שצעצור זה נסנורו ונלהזכיר שם שונים צווגילה, ועיין שערי תשובה סי' ר"א שדחק צזה. ויתשצ ג"כ התנויה לנה אונרו סנואל ור' יהושע ונגילה ז' דוגילת אקתר ניתנה לקרות ולא נתנה לכחוצ, וכן נפורש יונא כ"ט ע"א, ואיך אפשר זה כי דצר ונותר לקרות צרצים לא יחא ונותר לכחוצ? ונהרנ"ק כ"ח ה' 77 נדחק ונלאוד צזה, אצל לדעת הכוונה שאין ונלה לכחוצ ונגילה אקתר לכל יחיד, כנוו שחוצה לכחוצ ס"ת ללונוד לכל יחיד ויחיד, אצל ונגילת אקתר אין ונלה צכתצה לכל יחיד, כדי שלא ילונוד לו היתר חיתון הנ"ל ורק הקריאה צונקום רצים ונותר, דרצים ידעו לישצ הדצר על דרך הנוועיל. — ועיין שערי דק הנ"ל סי' ר"ד תשובה לרצ האי גאון, דונה שאונרו צווגילה ונגילת אקתר לריכה שרעו כאלונתה של תורה ונדכתצ דצרי שלום ואלונת, הכוונה כי צתורה נולא דצרי נשים כגון צנות ללפחד, ונזה קגם דצרי נשים וסתי ואקתר לריכים שרעו כדצרי תורה. ונבואר ונזה שהיה קלת חשש תקלה לנשים דצרי. אפס עוד יש להסתצון צונה שאונרו צירושלנוי ונגילה פ"א ה"ה על ה' דשלחו אקתר לחכונים, כחצוני לדורות שכלעטערו על הדצר עד שנלאו אותה הנוגילה כחוצה, צתורה ונציאים וכחוצים, ולנודו זאת ונונה שנלאונר כחוצ זאת זכרון צקפר, וצצצלי ז' אונרו צקפר זה הנוגילה וזה צכלל ונשונע כפירוש רש"י שהצאתי לנעלה, שנולת שלשים קאי על ונלחנות עונלק וכן ונשונע צונדרש חות שהצאתי לנעלה חות ז', ועוד אונרו צירושלנוי שם שהנוגילה היל הלכה לונסה ונקיני? לדעת הנוכוון צזה שידעו חכונים שכצר נהגו לכחוצ ספרים, שהרי כתיצ כחוצ זאת זכרון צקפר ופי' אראצ"ע צקפר ונלחנות ד' או צסאר ספר שהיה אז ונאצד, כאשר אין לנו ספר הישר ונדרש עדו ודצרי הוים לנלכי ישראל וקפר שלונה, ואם כן יתכן שכוננו להסתלל צפקום ונגילת אקתר להורות יען שהיה ספר ציוני ונשה שנכתצ צו ענין עונלק, ראוי א"כ לנשות ספר אחר תונור זה שנאצד, ואין פשע עוד להרצות ספרים כאלה שהיו כצה, וזה ג"כ הנוכוון צונה שאונרו ונגילה זו הלכה לונסה ונקיני. — ועוד נראה שצאלונת היו ספרים הרצה ונלאוד גם ציוני אכסה"ג, והשלנוים האלה צקפו לונעט ונקפר הספרים לצל יצללו ונחצות הלונוד, ורפרו וצחרו הכל לצחור צעוצ ולנאוס צרע הנויך לונות, ובאשר אונר

קוהלת ויותר צני הזהר ונעשות ספרים הרבה, ודניאל אומר צינותי בספרים שחשבו שצעים סנה וירוניוהו ט' ז'. וכאשר אנו אנו נוספר הספרים דרך שלשים ולא רצעים צקשו לעשות סינון לזה שכבוד ד' הסתר דבר, ואין לעשות דברי תורה חזילות חזילות, לפיכך צחרו צקושי לכחוצ צקוף ונגילת אסתר להורות, שנועתה הסתה חוצה וסוכו הכתיבה על הלכה לנוסה ווקיני, שכסם שהלכות לא נכתבו צספר לכל יחיד, רק נוסרו לחבויים להודיעם צרבים, כן ונגילת אסתר.

ידע כי פטו הכחוצ הלל כתצתי לך שלשים צנוועלות ודעת ונשלי כ"צ ב' פירש חכם אחד על שלשים אזהרות שכתצו ונעס עד פ' כ"ה, והוא דוחק כי אין השצצון וכוון לנעיין, אזל לי נראה שהוכוון לנוה שאמר סס לנועלה עושק ד' להרצות לו נותן לעשיר אך לנחקור, על זה אומר הלל כתצתי לך שלשים אל תגזול ד' כי ד' הוא ואל תדכא עני צשער ג' פענוים לשון דל להזהיר צשילוש החטא ע"ד על שלשה פסעי ישראל.. על ווכרס צכסף לדין ואציון צעצור נעלים, ענווס צ', כי עושק דלים גורם נוער סוחף ואין לחס וננאצד העולם, ונשלי כ"ח.

א עוד ראיתי להעריך לפניך דבר אחד אשר יהיה לנו לעינים צכל דרכי הציקור, והוא כי ענין הנוחלוקה צציחור הכחוצים אס על דרך הפשוט כונו שעושים הלדוקים, או על דרך הנוקוצל כונו שעושים הפרושים, הוא ענין יסן ונוסן ונאוד וגס צטרס ילאו הלדוקים צסם זה, בצר היתה כזאת צישראל, אלא שנסתנה שנס ונדור לדור וננוון לזנון, וכנוו שנלדוקים הראשונים נולדו הקראים, כן הלדוקים הראשונים ילאו ונונחלוקה הקודנות לחס שנהגו ככה צפירוש הכחוצים, כי הנוחלוקה צישראל הוא יסנה, והיא צאה לעולם עם התורה צקוה, יסן כי קרה ועדתו היו ראשי הנוחלקים כאשר ונשה וקיעתו ראש הנוקצלים. ושורס זה ונצוחר צנציחים וכתוצים כי הרבה חקרו צתורה. ועיין נדרש אסתר פ"א עתניאל ראש לנוחלקים.

דצרי הנציא ישעיה כ"ה יצוחרו צזה על ככון, סס ידבר הנציא דצרים קתוניים וזה תארס: את נוי יורה דעה ואת נוי צין שנוועה גנוולי ונחלב עתיקי ונסדים? כי לו לו לו לקו, קו לקו קו לקו, זעיר סס זעיר סס, כי צלעגי שפה וצלסון אחרת ידבר אל העס הזה, אשר אומר אליהס זאת הנונחה הניחו לעיף ואת הנונגעה ולא אצו שנווע! והיה לחס דצד ד' לו לו לו לקו, קו לקו קו לקו, זעיר סס זעיר סס, לנען ילכו וכסלו אחר ונסצרו ונוקשו ונלכדו — לכן שנועו דצד ד' אכטי ללון ונשלי את העס הזה צירושלים.

הנופרטים נלחו לפרש כתוצים אלה, אזל אס נענווד על דעתכו שהנציא היה לו לעינים ונענווד היהודים כאשר היה תנויד נחלק לטני ניני תופקי תורה, על דרך הפרושים שנקראו תלונידיו של ונשה יונא ד', ועל דרך הלדוקים שלחקו ולעגו הרבה על דרשות הנוקצלים, וחקירות והשתדלותס, לחצר הקסת שכלס אל פשעות הנוקרא, צאופן סדת אל כפול ונכופל לפנה ענפים וגדרים וגצולים ושיעורים. והנציא יאמר א"כ לללים על

דרך זה: את נוי יורה דעה ואת נוי יצין שנועה — דעה ושנועה הכה
 נילות קגוליות על עכ"י תורה שצ"פ כי לשון שנועה נורה על הקבלה
 וראשונים, ולשון דעה על הדרשה ועלנו, (פערלשטיין ווונד טפמנט)
 נ"ט) כונו שכולל לרוב צירושלני, "וגן דעה אונר פלוגי" כלומר ודעת
 עלנו, או "וגן אולפן ושנועה" ודעת ראשונים — ולפיכך לועק הכציא:
 את נוי כולל ללמוד דעה ועלנו ושנועה וראשונים, אם היהודים הפוקרים
 ונתיקים עלום ונחלז אום ונליק ונשי תורה והקבלה, שהוא האם
 האניתה שנקראת בתלמוד אם לנורה או אם לנורות? ואונר צטעם
 הדבר כי יחשבו הקלים ליווד תורה כזה, כונו לו ללו קו לקו, כלומר
 הוספה וריצוי לנלות התורה, וכודע כי קלים כאלה צוחרים באש המדבר
 בלשון אחרת בלעגי שפה, יותר ונצאש ירא אלהים ונדבר בלשון ענו
 בלחות, ע"כ הסיף ואונר כי בלעגי שפה ולשון אחרת, ידבר אל העם
 הזה, כלומר אפילו הודבר ודבר בלשון וקולקל ולעג הרבה, טוב יותר
 לשנוע לשון אחרת ונלשון עצרי. ואשר אונר להם כי הננוחה היא ונה
 שונחים ונרגוע לעיף, ולכן אקור להלעיג על קדר ליווד הנקבלים, לבל
 יעלבו ולא ינאלו ונרגוע — לא אצו שנוע. כי כן דרך ונלעיגים על
 החכמים ואלו שנוצקשים שיעשו אחרים כנוהם, ולא יאונרו לכפסם כסם
 שאני רונה צטלי כך אחרים רולים צטלהם ונה דסני לך לחצרך לא תעציד. —
 וכן להפך הוכיח הכציא ישעיה אותם אנשים הפרושים שנופריזין על
 הנויה, לבוף כאגוון ראשם ולהיצות צוונות, ק' נ"ו, ולאותם שניגשים
 לפני ד' צוילים ולצם רחוק ונונו, אונר יען כי ניגש העם הזה צטפתיו
 ולצם רחוק ונוני, לכן הכני יסיף להפליא את העם הזה, ואצדה חכונת
 חכוניו וצית כצויו תקתתה, שם כ"ט. ואיזה יחוס והתנגדות יש לאצדון
 חכונים אל הרחקת הלצ ופטפוטי ויילים צעת התפילה? ופני שעל הרוב
 אותם פרושים שנועוויקים עלה צדרכי ונלה, לעשות קו לקו, אינם
 ונדקקים, להשיגח על הנוון צני אדם, לדבר לחות ולעשות קדרים צתפילה
 כודע, לפיכך רגז ושחך הכציא כי אותם הכהגים צפטפוטי ויילי כפיוטים,
 והנוני דיצורים, בלא כוונת הלצ יצטלו, על ידי אצדון חכוניהם. ועיין
 איוב כ"ה הן יראת ד' היא חכונה וקר ונרע צינה כלומר להעניק צוולה
 ופירושי הלכות לתכלית יראת ד' היא צלונת חכונת התורה, והצינה ונונה
 לידע ונוה ישוורו צני אדם, ואיזה דרך לעקל או לעקלקלות. וכן פקוקים
 כאלו לרוב כאונרו צנוניא אפי על הפלגת ליווד וצית המורה: גל עיני
 ואציתה פכלאות ונתורתך וכדונת. וכן אם תחפשינה כונונונים אז תצין
 יראת ד' (ונסלי) ונורה על חוצת התצונות צתורה ונאל.

צאופן שהדבר אללי צרור, כי ונכה לדוקים ונונהגי פרושים, ונאל דבר
 ונשה אל קהל ישראל כולדו, כי כן הוא ונטצע הענין, וגם אלל הגוים
 עכו"ם, יש הפרש זה ישן נושן על דרך הטוונאה ונה שהוא אללנו על דרך
 הקדושה והטהרה; כי כל עוצדי עכו"ם הענויקו עלה צעיקרי עצודתם,
 יחקרו צם לנודי, להוליא חדשות בכל יום לנולאות תאות ילרי לצם לעצודה
 זרה, ולעוונתם חקרו הפרושים וצית ישראל, לצטל דעת עכו"ם ולצער

אנשי כנסת הגדולה

כל שורש שונן ע"ו ונלכז צ"י. אשר ע"כ הולרכו לחקירות כאלו לצרר וללכזן
 מאוכל ונתוך הפסולת לעשות כנותוקנים שזהם ולקור ונשאים ונותוקנים,
 סנהדרין כ"ח א'. ולעונות ונה סנהגו חוקרי העונים ככונני יון ופרס,
 צדק הפשוט, כן היו הלדוקים צישראל רודפים דרך סלולה צלי ונעקשים
 וצבלולים כלל. אזל לא יתכן דרך זה להשיג קדושה אלויתית כאונרם ז"ל
 חני חכונה סכנתי ערונה צערוניויות של לז, וחוצה על החכם לצחור
 צעוז צהסתדלותו, לצוא על היסוד צה, ואף כי צחונת רצו כונו רצו
 חקרונות הפרושים וכאשר חצבו חז"ל צצצעה וניני פרושים רק פרוש אחד
 טוז ונוועיל והוא הפרוש ונאהבה, יען כי רק צונין עבודה לז' אפשר
 ונאוד החנופה ותעלונות ילרי לז, להנזיר טוז צרע, ולא על חנם הקפיד
 שונאי הזקן ואחריו ר' גוילאל שלל להכניס לצית הונדרש רק וני שתוכו
 סצרו (אצות בר"כ ספ"צ וצרכות כ"ח ע"א); ונ"ו יען כי דרך הלדוקים
 הוא הדרך הפשוט ונלז ונוניע לז ישראל ונאציהם שצטונים (עיין ערך
 ונקרא יולא נידי פשוטו) לפיכך הוכרחו חכוני אונת לצחור צדק
 העקום הזה ולסנווך על ונה שאנרו ודילוגו עלי אהבה. כי כן יתחלפו
 הזונים ונדור לדור, אם ונדת הפרושים גדושה, ורצה החנופה וקלקול
 העיון, אז צאים הלדוקים צתורת הפשט ונולחים, ואם נללה העולם
 לשאת ונשא לדוקים, יען כי הקלות צל לרגלם; אז חוזרים לנעגלי
 הפרושים ואונרם טוז לי לעצוד את ד' צאופן ונצולצל ונליפול צרשת
 הכפירה ח"ו וד"ל. וכצר אונר זאת חכם יוני קדוון העראקליטיוס כי גם
 צענין יראת שונים גגל חוזר צעולם כונו צעניני טצעים וטוז לרע ונרע
 לטוז ויצואך צנ"ח.

יב עתה חכמה לחזור אל הראשונות ולחקור לרגל הונלכה הזאת על זונן
 חכה"ג, כי הונצוכה גדלה עד לנואוד צחצצון שנות ונלכי פרס אשר תחת
 דגלם עלו עזרא ונחנניה עם הגולה, וקודם להם זרוצצל עם יהושע צן
 ונלדק. ואנרו חז"ל ע"א ט' כי ל"ד שנים ונלכו הפרקים על ישראל ולכל
 היותה לפי הונדרשים נ"צ שנים, וכל קופרי עונים הגדילו את החצצון,
 ונדע כי ארצע עשר ונלכים ונלכו ונעת כורש ראשון אשר נתן רשות
 לישראל לעלות עד דרוש האחרון, סנפל ציד אלכסנדר ונוקדון, ולא פחות
 ונק"ע שנים עונדה ונלכות פרס, ואך ח"כ אנרו חז"ל דצית שני עונד
 ת"ק שנים, ארצעים תחת פרס ק"פ תחת היונים, ונעס ואילך צאו
 החסונאים והודוס. ולפי חצצון זה גם לשנות היטירה יפחתו ערך שתי
 גונות שנה, והרצה דיצר על זה רצינו עזריה וון האדוונים צספרו ונ"ע פ'
 ב"ח והוכיח וון הכתובים צספרי עזרא ונחנניה שזהכרה שנות ונלכי פרס
 ונרצות, כי צנחנניה י"ג ונצואר שארתחסתתא לצד ונלך עד כחנניה ל"צ
 שנים וכונה שנים נוספות שלל הולרך כחנניה לחזכיר, ועוד סס פ' ל"ו
 ונ"ז האריך להוכיח, כי נחנניה חושצ עשה כהנים גדולים אז וצנו סכיתנו
 ונינו כורש עד סוף וני כחנניה: ישוע צן יולדק, יויקים צכו, אלישיצ צכו,
 וידע צכו, יוכתן אז יוכן צכו, ידוע צכו. נחנניה סס. וכנוו כן התפלא על
 ונה שחצצו צקדר עולם פ' ל"ו וצ"ר פ' ונ"ד סלשה או ד' ונלכי פרס,

כורס, דריוש, ארתחשסתא, ואחשורוש, ואנו ידענו שהרצה יותר היו. —
 וצפ' ל"ב הצ"ח צטס פילון היהודי ישוב ביהן נ"ו שנה עד עשרים לדריוש
 (ה'קטחאפס) יויקיס צנו ביהן ונ"ח שנה עד שנת י"ב לאחשורוש הוא
 ארתחשסתא הגדול, אשר ציוניו היה הנס אסתר, אלישיב צנו ביהן כ"א
 שנה עד שנת ל"ג לאחשורוש, והוא אשר נתעורר תחילה לצנות שער
 הלחן, עזרא ז' ג'. יודע ביהן כ"ג שנה, וכן יונתן או יוחנן צנו ב"ג, והסכה
 הגדול האחרון היה ידוע תחת הפרסיס כהן עשר שנים, באופן שאלו שנה
 כהנים גדולים ביהנו צנושך נ"ו, ונ"ח, כ"א, ב"ג, כ"ג, י', ונחה וסמונים
 ואחת שנה? —

להוליה ארתנו עין הנוצבה אור החכם הנפלא ונהרנ"ק כרס חונד ח"ה
 ז' 58 — 65 לחלק הרשימות סנונלחות על החשבון בעזרא ונחניה
 לחונש צכתוז, ולכונו עם חשבון וולכי פרס לפי שיטת חכוני עונים,
 באופן הרשימה הראשונה כוללת בקיפורה וון שנת אחת לכורס שנתן
 רשות לצנות עד שנת שנים לדריוש, אשר צנתים נפקק הצכין, ונחונת
 וולשימות הבותים וושך עשרים ושתיים שנה. וזה נקופר ונראש קפכ עזרא
 עד ד' כ"ה. רשימה שניה ונחידוש הנולחבה צנת שנים לדריוש עד שנת
 שש נגור הצכין ונטעס שלסה וולכים כורס דריוש ארתחשסתא כנוצור
 עזרא ו' ע"ו. והיה תחילת הצכין ע"י ישוב ורורצבל קנווך לחג הקוכות
 כנוצור עזרא ג' ויחוגו ישראל העולים החג הוא צנונה. ואחר הספקק
 שוב צנה ונגור שנית צנת שש לדריוש וז' זה צחודש אדר ויחוגו חג
 הפכה בהלכתו צניקן, ונטש לדריוש הוא גור הצכין עד עליית עזרא
 צנת ז' לארתחשסתא עזרו כ"ד שנה.

רשימה שליטת היא עזרא ז' עליית עזרא ציוני ארתחשסתא צן צנו של
 ארתחשסתא*) הראשון שנרסס סס יחוס עזרא ועלותו עם הרצה גולים
 והקנותיו, אחר שעזרו ונטש לדריוש עד שנת שצב לארתחשסתא צן צנו,
 וושך כ"ד שנה עלתה הרשימה עלונה לעזרא שנה אחת. וצ"נה לרשימה
 הרציעית של נחניה עזרו י"ב שנה. וזונן פרק זה עיין נחוני' ה' י"ד,
 י"ג, ונסנת עשרים לארתחשסתא עד שנת וותו כ"ג שנה; ק"ה עולה
 ונראשית עלות הגולה עד אחר עזרא ונחוניו ונחה וטס עשרה שנה, וצחוך
 זונן זה שונשו ג' כהנים גדולים ישוב, יויקיס, אלישיב. פרק זונן רשימה
 חמוניטית, הוא וון וות ארתחשסתא עד ציעול וולכות פרק ע"א אלכסנדר
 וושך ל"ה שנה, וצנושך זה שיושו ג' בהנים גדולים יודע יוחנן ידוע. —
 ואנור עוד סס ז' 60 ק' צ' שבצורון היחס של דוד דה"י א' ג' פ' י"ט —
 כ"ד כונשכה צרע ורורצבל ונחיה הראשון שעלה עם יהושע הכהן ברשיון
 כורס, שלסלת של שצעה דורות, וכזכר באונלע חטוש אשר היה צחוך

(*) לדעתו ונה שהצור חכוני ישראל רק ג' וולכי פרס כורס דריוש ארתחשסתא ולכל היתר עוד
 אחשורוש הוא ופני שלסה שנות אלו נהגים צרוז וולכי פרס, שני כורס, ג' דריוש, ג'
 ארתחשסתא, ז' קרקקעס טיקרלו צכתוז ג"כ ארתחשסתא, וכסס שלל דקדקן נגנולה שני
 רש"י שני ד' ישועל' צן אלישע כן צולכים. — ואחשורוש נראה שהוא דריוש היקטאספס
 בהונלך ע"י חחנולות עזרו אענארעס דונה לאחשורוש. עיין הקדמה לנגילה אסתר. —

הצאים עם עזרא (עזרא ח' ה') צאופן שנושבו ז' דורות אלו של דוד עד ציטול ונוולכת פרק ואז החלו הכהנים גדולים לנלוך לצד צלל זרע דוד. דעת ונהרנ"ק לפי זה, כי ציוני אלישיב כה"ג צלל נחוויה לירושלים ותקן אז תקנותיו וצנו של אלישיב הוא יודע, שיוצק צכהונה אחר עזרא ונחוויה, ואז החלו דורות של כנסת הגדולה שנוונה דורות, ונאלישיב עד ידוע ארצע, ונוסס עד ערך ק"כ ליונים ג"כ ארצע דורות — ואס תשאל הלא ונצואר נחוויה י"צ י' שלטלת קסה כהנים גדולים עד ידוע ציוני נחוויה, וא"כ חי נחוויה ציוני ידוע? תענה ותאמר שאינו ונוכר סכתצ זאת נחוויה, רק רשיונה ונאחרת וון ידוע הוא, כי נחוויה לל ראה רק את אלישיב. וכן ונה סכתוצ סס, הלויס ציוני אלישיב יודע יוחנן וידוע כהוציס ראשי אצות על ונלכות דריוס הפרקי הוא לדעתו. דריוס האחרון סכפל צידי אלכסנדר, והוא הוספה ונאת ידוע סחתס הספר, סכמו שאוורו צ"צ י"ד יהושיע כתצ ספרו וחתונו אלעזר, כן אפשר לוור שידוע חתס ספר נחוויה, וכלל העולה וזה שולכות פרס נווסק רי"ח קסה עד ידוע. — אזל ראה השונלחיס צ' א' ל': ויחל יוחנן ויען נחוויה? ועוד קסה על סצרה זו ונה שאור נחוויה י"ג כ"ט: ונצני יודע צן אלישיב חתן הגדול חתן לסנצלט החורני ואצריחהו וועלי זכרה להס אלהי על גאלי הכהונה וצריה הכהונה וכו' וצודאי הכוונה על אחי ידוע וננסה חתן סנצלט הנווספר ציוסיפון קורות י"ח ז', וא"כ צהכרה ראה נחוויה את ידוע וננסה, וקודס לזה סופר וונה שעטה אלישיב כה"ג לטכה לטווציה השוונרוני שלל צרנון נחוויה וישלך נחוויה את כלי טווציה ונציה אלהיס; וכן צעזרא י' ו' ונצואר שעזרא הלך אל לטכת יוחנן צן אלישיב וילך סס, לחס לא חכל וויס לא סתה כי ונתאצל על וועל הגולה שלקחו נסיס נכריות, ונצואר סס פסוק י"ח ויוולל ונצני הכהניס אשר הוסיצו נסיס נכריות, ונצני ישוע צן יולדק, א"כ לא הלך אל לטכת יוחנן צן אלישיב רק ונפני הלער לנחות צו, על דצר הרשעה התיח; וכן ונצול צנחוויה צ' ופרטה ו' כונה פענויס ונסנצלט החורוני אשר הים לאצן נגף לנחוויה, ואס הוא חי ציוני נחוויה לונה לא יהיה גס חתנו וננסה ואחיו ידוע חייס ציוני, אס לא נאור שידוע חותס ספרי עזרא ונחוויה כתצ שנות הנחווים ציוני? ואשר אחי אחזה לי כי חז"ל כוורו צוונה שאוורו הצית עמוד צפני ונלכות פרס ל"ד טניס על דרך זה, כי כפי הנווספר ציוסיפון סס (ולל בזכר צכתוצ) הרג יוחנן צן אלישיב את אחיו ישוע צנוקדש ד', ונפני ספחת עצר הכהר (במגנעטס) הצטיחהו סיתן לו הכהונה גדולה; ואז אחר סכהרג ישוע, עטה ונעטה זה רושס לרעה; כי ונעת התיח כפלו היסודיס לטיעצוד פרכייס, כי קנס קנסן על היסודיס לתת ווכל קרצן חונוסיס דרכונוניס ויוסף קרא זאת צפירוש טיעצוד פרכייס, כאלו לפני זה לא הים טיעצוד כלל, רק צחירות נפסס הקריצו ישראל קרצנותיהס, לפיכך הדעת נוטה לוור שנועת התיח חסצו ל"ד קסה עד ציטול ונלכות פרס כי צעת התיח גלה וכווס ונלך פרס הרצה ונישראל לוונגריס ושאר ויקוונות, אפשר ונחונת ונעטה יוחנן הנ"ל, ע' יוסטו ח"צ ל' 254, צסכת

אנשי כנסת הגדולה

350 = ל"ד קודם ליונים וכן עוליך סנות יוחנן וידוע קרוז לל"ד שנה.
 גם ונה שאנור ונהרנ"ק שהצרייחא שאנורה שאלכסנדר ציטל את נקדט
 הכותים צהר גריזים, יונח ק"ט א' ונוגילת תענית פ"ט, ונופרכת ונונה
 שאנור יוקף הכהן הפך שאלכסנדר נתן רשות לונשה לצנות? יתכן כי
 הדין עם חכויי ישראל יען אלכסנדר חזר והגלה הכותים ונסוונרון ומה
 אפו ונאוד עליהם, עיין יאקט טס טד 261.

י על כל פנים יאל לנו ווכל ונה שכתצנו עד כה שעיקר טס כנסת הגדולה
 הוא ונונה על כנסת כל ישראל ששלחו שלוחיהם לירושלים, והיו כולם
 באגודה אחת ונחנניה ואילך, כי כונו שקראו צונדרט אקתר פ"ו קצולת
 כל ישראל עצור פילגס צגצעה שאלנור ויאקטו כל ישראל כאיש אחד אנשי
 כנסת הגדולה, כן צזונן שזב הגולה ע"י עזרא ונחנניה ששלחו כל
 ישראל צלי פיחוד אנשים ונשולחים להתיען ולהתקין כל הנועות באונה
 גם לקצב ספרי קודט צונספרט כונספטט, אשר עצור זה נקראו לדעת
 ספרי נציאים וכתוצים צתלנווד דברי קבלה, כלוונר שקצבו עליהם כל
 ישראל, הספרים הנוספים על התורה ע"פ הסכנות אנשי כנסת הגדולה
 היא הקהילה הגדולה הנזכרת בחנויה ה'ז, ח' י"ד, ויען כי ונעת שנחלקה
 ונלכות יון לכונה ונונלכות נתפרדה החצילה טל כל ישראל לפי ארלותם,
 לכן נקראת הכנסיה ציווי שונעון הלדיק שיווי בגיה פליעת סופרים. —
י התכלית העיקרי שאליו שונו אז כל ישראל עיניהם הוא להפיץ ונעיינות
 התורה חולה כאשר באונת אונרו אנשי כה"ג ונונותם זה, צונאנור קלר על
 פי שלשה דברים, הוו ונתונים צדין והעמידו תלמידים הרבה ועשו סייג
 לתורה. עיין ע' אנטייגוס ונצורר היטצ.

ונעטם זה אונרו פקחים כ' ע"צ: כ"ד תעניות ישצו אנשי כה"ג על כותבי
 ספרים תו"ו שלא יתעשרו, שאלנונל יתעשרו אין כותצין, כלוונר ונפני שאז
 כתצו הרצה ספרים לכל יחיד ויחיד, טילנווד ונה טיוכל, ונונילא הולרכו
 אל סופרים הרצה וזה הנוכוון צדור טל סופרים וכונה פענוים נוולא
 צעזרא ונחנניה ונן תעניות סגזרו על תסוצת ישראל על התורה ועצודה,
 וזה שתקנו להתפלל על פליעת סופרים צצרכת על הלדיקים.

ט יתכן ונאוד טגס אז כתצו לחכמים לתכלית העיון קדרי תורה טצע"פ
 חצל לא כתצו את תורה טצע"פ להנוון ולכל יחיד, כי חס לראשים ונצינים
 לעיין צהלכות, כי כן תנונל לרצ האי גאון שערי לודק קי' ה' טנינוות ונשה
 ואילך עד הלל היו ת"ר קדרי ונשנה, וטס קי' קפ"ז טנינוי הלל ואילך
 קלרו ולא היו רק טשה קדרי ונשנה, טנגנוו לטיוונט חכמים צלצד
 ע"ש. וזה טנונל צתלנווד דברים טצע"פ אי אתה רשאי לכותצט חכוונט
 לדעת, לכותצט דרך פרקוס לכל יחיד ויחיד, כאשר הוכחתי לונעלה
 שצחכרר כתצו יטעיה ויחוקאל נצולתט לעלווס, ואפילו הכי אונרו שחוקיה
 כתצו יטעיה ואנשי כה"ג ספר יחוקאל, ולונה ונפני שהנציאים חלה לא
 כתצו רק לעלווס, והאחרונים כתצו לכל יחיד ויחיד ופרקונו הספרים.
 ועוד ראה לזה ונונה טנוצולר תענית כ"ח א' שאין היחיד רשאי לקרוא
 דברים שכתצו דוקא צליצור צעל פה חצל ציחידות וותר, ח"כ דין ונשה

אנשי כנסת הגדולה

שאיקור לכתוב תורה שצ"פ הוא ג"כ רק לליצור צרכים. ועוד אלו היו כל חכמים לונדים צ"פ שקה קדרי ונסנה ונאי רבותא של ר' ונאר שידע לכתוב את הנוגילה צ"פ? (נוגילה י"ח ע"ג) אלא צדור שנועולם לא נשנרו ונלכתוב הלכות ודינין לחכמים לעלום ויצואר ע' כתב צרחה. ונפני שהיו קצות רבות ונאוד צתורה שצ"פ קראוה ת"ר קדרי ונסנה.

טז אחר כל זה נקיים צונה שהתחלנו לזאר ציאור יפה על הכתוב ונסני כ"ג ב', הלא כתצתי כך שלישים צנוענות ודעת, להודיעך קטט אנורי אונת, להסיצ אנורים אונת לשולחך, ונלאו כל הנופרסיס לזאר ונלת שלישים ונה זה לשולחך? אצל לדעתי חכונה על דרך שנהגו זאנסי בכסיות גדולות ונאו, לשלוח שלוחים ונכל עיר, והנוסולה כתב הדצריס והקופריס שקיצל לעירו, זאגרת, ואחר אשר הוחזק הנוסולה צשלטה אגרות שכתב זאנונה לקח פרנסתו ונן האולר, ירושלמי סוף קוטה עד תלת איגריין. וא"כ וצלירוק שנכתבו אז ג' ויני ספריס ונוספר השלטה היה הנוסובה והנוחזיק כלל ישראל צצרכה הנוסולטת, לפיכך אנורי הכתוב כתצתי כך שלישים להורות על כתצה הנוחזקת צשלטה לשולחך הונה הנוסולחים. — ונטעם כל זה אנורי צצ"ר פ' ל"ד שצדורו של אנסי כה"ג, וכן צדורו של חזקיסו, שהסתדל לקצן יודה וישראל יחד, לא נראה הקשת כלנור יען הקשת נורה על חילוק ארלות, חלקה אחת תנוטר וחלקה אחת לא תנוטר כנודע, אצל צענה שכל ישראל נקצנו לאסיפה אחת כאיש אחד אין כאן קשת. דוק ותשכח כי ככון הוא. (ועיין ע' אולר).

אנתיות.

א צילקוט ירוניסו רנון שט"ו, אנור ונסה לפני הקצ"ה: רצ"ע ונכל שצעים אונות אינתיותאות שיש לך, אי אחת נננה אלא על ישראל? אנור לו ונפני שהס דצוקיס צי שנאנור כאשר ידצק האיזור אל ונתיני איש, כן הדצקתי אלי צית ישראל. שס אינתיות לא ונלאתי צספרי הנועריכין? ונראה לי שהנוכוון לשס יוני enteos אנטטפניון (עו צו) אנטטטהויד, לפי שכל אדם צצרח צללס אלהיס, אם כן כל אונות יש להן ונשפט וזכות שיטה עליהן הצורה וכל נפש להציה לחיי עד? והתשובה היתה כי עם ישראל קדשו יש לו ונעלה זו שנדצקו צו יתצרך כאיזור או כאפוקריסין לדעת עיר דוד *επιχορησιον* קתפסנווק, או כנועפורת (טוייער) או כפורפורה ע"ש, והגצילו צזה ונדה ונשפט לנור, שאין האונות ונקורות ציד ההצל לעולם, כהפוך הוא גם הנה נקראו לצוטי טווי ית' ויש להן צמירם לנחוס צדע ולצחור צנוצ, רק ישראל קרוב יותר וצתוונל דליצא יתצי (דינו ידען ינד רנו: הערן דער וועלט) כאשר יאנרו הזמר והכוזרי וכאשר ונצואר נדה פ': יהודאי בתוונא דליבא יתביתו. וני לנו גדול כר' עקיבא אף הוא אנור חצי האדם שנצרח צללס אלהיס שנאנור כי צללס אלהיס עשה

את האדם, אצות ג' י"ד. לא אמר זה וישראל דוקא אשר דיבר ונהם אחר זה חציצין ישראל כי אם וככל אדם ולא הציא רחיה וכן כללם אלהים עשה אותם — וכן ויצרם כללמו וצדמותו האמור בצרחשית, כי אם וכן ונהם כאלו סופך דם האדם צאדם דמו יספך כי כללם אלהים עשה את האדם האמור צפ' נח ט' ו' להורות כי לא כלצד ונטעם חוק הנדינה אקור לספוך דם נקי כי אם אף ואלד שכל אדם הוא לצרא כללם אלקים וכמואמר ר"ע בתוספתא יצוות פ"ח ר"ע אמור כל הסופך דם ונועט את הדעות, ויש בזה חטא לשמים והפרת צרית ד' עם כל ויין אדם והוא ר"ע אשר אמר צ"ק קי"ג. אקור לגלום על הנכרי ולצוא עליו צעקיפין כדי להטעותו ולקח ונוטו סלא כדין שנאמר וחשצ עם קונהו הוא קונה שמים וארץ אשר לפניו יתן העושה כן דין וחשבון. והכלל בזה כי השם נתן חכמה וצניח באמונת והענייד להם חכמים ונפלים צבל דור ודור; אפס בחיזה יתרה נהג עם ישראל, וערך ערך ישראל באמונת כערך הלצ כלל הגוף, כי כמו שהלצ ונרגיש כלער כל אצר ואצר כן ונרגיש הישראל צלער כל אמונה שפלה וצעלי רחמים וחסד הונה יותר ווכל יוסצי הארץ, כוואמר הכ' יתך עליון על כל הגוים, כלומר עליון צניידות טובות ונועלות נחמדות להתעלות ולהתקדש צנדרגות הקולם הנוולצ ארלה וראשו וגיע לשמים, ולא נתנה התורה רשות לרדוף אחר האמונת רק אחר צבודה זרה וניידות ונגונות, באופן שכל ונקום שנראה שתתירו חכמים ונוון של גוי, הוא רק ונוון שגזלו אכזרים ורשעי גוים וכן הישראל כוואמרים „קתם כותים גזלתי כינחו.“ אצל חסידי אה"ע שיש להם חלק לעה"צ צודחי אקור, וצונכות ז' ח' אמר ר' עקיבא ור"ט לסיטתם: אלו היינו בסנהדרין לא היה אדם נהרג מעולם, קתם אדם אפילו נכרי.

ב ההצדל צין ישראל לעמים הוא כללם אלהים גופו, והנובן צו כי עם ישראל ונשתוקק להתעלות ולהתקדש ולהיות דצק צד' ונועל באופן שהם ונדמים לורה ליוצרה התחתון לעליון צניידון הפרישות והטהרה. כהפוך הוא אלל האמונת שהנה עושות כלם אלהים חוב ונדמים היוצר לורה ואת העליון לתחתון, אשר ונהם ילאה הנוכסלה הגדולה לרגל התאזה להאנוין צשוא נתעה כי כוחות הטיצע הנוגים צנוגל הונה אלוהות, באופן שהצעל (הוא אצר הנווליד עיין וולת אפון) היה אלהי כל הארץ*) ולו

(* החוקר הנולרי נקרק אלה צניידורו (צנשו'ערע ויטהק'ן צריש 10 חלקים) שכל אמונת שנעולס צצדו לכח קמוליד ועשו להם כוונים על ידי יוצר אצרי הנשגל שפאלום פריאפוס. אפס עה קאדנעם כי שני עמודים שהבין סליח' יבין ובועו לאלום הסיכל ג"כ היו לתכלית זה הוא שקר נבוב, כי לרעה געזעניאוס נקראו צסס זה על שם הנוחנס, ולרעתי על שם יבין אלל באול סהים כסם הולך הראשון בישראל שהבין הנלכות לרוד יבין אחר וישאל סעוה ר' ט"ו, ובועו ע"ש צועו שורס ימי זרוד, כלומר שאול הכין הנלכות ובועו הוא דוד ירש הכסא לכבוד האוהה והאמונה לעולם. גם ונה שכתב שהנניים הננוהים צנלרים פירוואידען היו צנצנית אצז זה ואמר שנקראו כן ע"ש פ"י רמזה ד"חם הקה"ע, כי פ"י צלשון ונלד צנייעה ועיין יחזקאל ג"צ שהזכיר רשותך על ונלרים ע"ש פ"ה, לרעתי נוקק יותר שם זה כפי מה שנאלרו ירובאנסקי piramue קמטטים וקנענעסטרוהא ועבורת השמע אג"פ אור — פדעה קעניג צרווייטער כמו אויגוסטוס עיין צעזעניאוס מלת פדעה ויצואר נע' ארץ ונלרים. כללו טל

סובעו כבוד גדול ונעמו עשו לנשים ונשונים ונאח לרגל כל הנואמים בו, והיה שהם הטוונאה ונלרים אשר זה כבודו כל נויך ונוניי צעל חי שבשולם, לנפלות הארבות אשר נתחלקה כל ארץ ונלרים לעמים רבים, עד שבנתחו אחר עזרו לתול ובנחוזי אחר לארץ, וכן לכלב, לתנין, לדרקון, לעופות ונשונים איצית וכדונת, והיה בזה תועלת לנלכי ונלרים קרלו שלא ינודו הלאונות בנולכס ולפיכך לתחלקו לנייט סונים צעודתן ויראתן, ועל כולנה היו איזק ופוזיקס = ארץ ונשים או היצפה עם הנילוק, הלצנה והסחנה קולטים צכל באופן שהספילו והורידו לארץ כבוד לחי סעים וססכל. וטעם זה אונור הנודת סיסראל חציים לד' כדרך שהאיזור חציב וקרוב לחור צו יתק, וכן דינו את ישראל לנלצוס יקר, כי כנוו סציד הנלצוס צו להחילו ולהרחיקו ונונו, ואין הנלצוס הנלצוס עלנו; בכה האל צ"ה ברלויתו ונחיק וברלויתו ונקרב והוא בעלה וכל החוסים ונכל דנות וערך. על כן אנו ונכות ק"י א' אנו רצ יסודה אנו רצ: נאור עד קרטגיני ונכירין את ישראל ואת איציהם שבסונים, ונאור כלפי ונערב ונקרטגיני כלפי ונזרח אין ונכירין את ישראל ולא את איציהם שבסונים, קרטגיני הוא Carthagenae בארץ שפאניען אשר צנה אהרוקצעל אחר ארצן קרטגעני הגדולה באפריקא ונקראת Carthago nova, ורלו צזה כי רק אותן אונות סאליתן צל דבר ד' על ידי ישראל הן ונכירין באלהי ישראל שהוא סכל כצל ונעלה ונן העולם; אבל אותן סאין ונכירין את ישראל לא ידעו את ד' רק שקראו אותו אלהי דאלהא כנזואר סס ונעצרו לאנלעים.

אסורא וממונא, אסור ומותר.

שני נושגים ונלטרפים הונה סצחרו חכוני תורה סצע"פ לקרוא כל דבר חפץ אשר נאקר צונאקר האיסקור אקור, ואשר הותר אגודו צסס ונותר. ויט צזה כונה דינים וקצרות, ד"ו אין איסקור חל על איסקור, יען כי אין דבר הסאגד פעס אחת לריך אגוד סכי, כי כצר אין לאיש ונישראל הצרירה והצחירה צידו לתנות ונזה.* — גם אנו כל ס הו א אקור ונן התורה דחי לאלטרופי,

דבר שק באלהי ונלרים וכדונת ונן האונות נהגה התורה וננה ציון לכלית רשעס וקרב ארץ, וצ"ק ל"ז ג' הגרסא סור של ישראל סנה סור של מצרי פסור לתורות סמללים הוא סורס האכזריות והסענאה צוניות ודרך ארץ, אבל צכל שאר ענייט הנקורבים יתאר לאמת ויט להס ויירות נכות אין ספק סחונה עלינו לכנרס ולדרוס בשלונס צכל דבר הטוגע וסלמות ויין אדם צכלל, וינאור צני"א באורך. —

* פריי דיני איסקור ונונון ינאור אי"ה צניקונס, ובאן אעור רק דרך כלל, כי תכלית דיני איסקור הוא נייחד לקדושת הנפש כשהיא יחידה צנית, אבל תכלית דיני נעונות הוא סדין וססלוס צבדת הנדינה וכולל יתאר נדיני איסקור. ויען כי תכנות הנפש היחידית הוא פרי הנוקס היולל ונכמות הניון ותכנות הנפש ונה סנעלה ונן הנפש, לכן דבר צדור הוא סנעלות התורה ע"פ הסס ית' הנס הסרטיס הנאותים יתאר לתכנות הנפש וקרוסחה וחי אשר סתנעלו לעילס. ונש"כ דיני ונוון האף כי צנרסס גם סן על

אסורא וממונא אסור ומותר

יען כי נושא אסור נורה על איסור תופס וכולל כל חפץ האסור, כי אם האסור שרק שיעור נקיים אסור אם כן אין זה אסור ואגוד בחבלי איסור, ולכן אסורו צירושלמי ונה שאגורה הנושנה התרונה והצבורים אסורים לזרים והן נכסי בתן, ציבורים רפ"ג, שקשה למה לי זה אחר שכבר נאמר שהן זכרות? הלא הכוונה על חלי שיעור ועיין ערלה פ"א ונ"א זנותן טעם אצל לא לאסור. — האף כי לדעת אפסר פירש הנושנה הראשונה אסורים לזרים שאין להם היתר הנאה ודין ונוון כונו שנורה לשון הצא אח"כ והן נכסי בתן. — והנה התורה שב"פ הפרישה הצדל גדול צין איסורא לממון ויש צום כלל אשר ראוי לצאר קלת: איסור כולל כל עינים הנוגעים לנשנות שדי צין אדם לזקום, אצל ונוון כולל כל עיני זרית החברה וקיום שלום הנוכלות, ויען כי רואה אנכי איזה סתיבות צונה שקבלנו ונאבותינו צעיקרי הדברים אלו, ראוי שאצאר צדרך כלל אחרי שאקדים לעורר: (א) למה זה אסורו בתוצות ונ"ו צ' וקידושין ג' צ' ונוונא ונאיסורא לא ילפינן ואם זכה הכתוב הפרת נדרי צתו וכן קידושי צתו לאצ, לא זכה ונעשה ידיה וכל"י ונוון, דנושנע שאיסור הוא קל ונונוון; וצ"ו כ"ז צ' אסורו להפך איסורא ונונונא לא ילפינן ואם תקנו חכמים להחזיר אצדה על פי סינינים אין ללמוד ונה שגם גמי וותר להחזיר צסינינים? ועוד קשה שם ונה שאסורו שאם סינינים דאורייתא שפיר ילפינן גמי ונאצדה וזה קשה למה הלא איסורא ונונוון לא ילפינן וכן הקשה הנרדכי שם? ועיין זכרות י"טו צ' דלענין כבוד הצריות אפסר לונו דדוקא באצדה כבוד הצריות דוחה לאו דלא תוכל להפעלם ונשום דנונוון אפסר לנחול אצל לא צשאר איסורים. וכן כל תנאי צצנונוון קיים; וצאיסור אין אדם ונתנה על דצר שכתוב צתורה. ואסורו צ"ו ו' ונוונא איתא צחורה צצועה ליתא צחורה וצכל זאת הדין דלהפקיע ונוון ונן ההכרח שני עדים כשרים ולהתיר דצר העונד צחזקת איסור די צעד אחד כי עד אחד נאנון צאיסורין? וכן וותר לתלמידי חכם לנחול על כבודו הגם שכבוד ת"ח ונאת ד' אלהיך תירא לרצות ת"ח כלוונר הדצקים צהקצ"ה והוא א"כ ענין "שנים והנלך שנחל על כבודו אין כבודו ונחול שהוא ענין טוצת הצריות? עיין היטב צצועות ל' צ' תוס' ד"ה עשה. —

דני אונת נוסדו צחורה. צכל זאת סינינים רבים יתכנו לרגל הכלל ויין אדם. ונה שאסורו גיטין פ"ח צ' ונח"ו סי' כ"ו שאסור לדון דיני עכו"ם, הוא נשעם שננה עכו"ם הים להורות הדין על פי נשפט אליניהם ודנו ג"כ צאש וינים כפי הנקרה הנקרא תוך דמוינן, — נשעם זה הזהיר ג"כ שלום הנולרים פאלו את הנשחיים שלא יצאו דברי ריבות צשערי עכו"ם, אכן צוקום שנודע שאין דנין ע"פ אליניהם כנר הוסכס צירושלמי סנהדרין פ"א ה"א טר' שנוען צ"י אור ברך ה' צצטלה הנוכלות דין תורה דליכא חכס לנידן דין תורה כהוגן, וכן אור ר' יוסי צן חלפתא שם שהכל תלוי צידוע ונשנות והנשפט לאלהים לעולם גם כי דנין צנרכאות. והנה צח"ו סי' ס"ט ס"ח ונצור דאוריין צכל ווקום דינא דנלכותא דינא אפס הש"ך סע"ג סי"ד תונה על זה איך אפסר לצטל דיני תורה ולכן חילק הוא צין עיני קרקע ונדינה (סאויטיטעט רעכט) דאוריין דינא דנלכותא דינא וצין הודלות והלואות צדברים שצין אדם לחצרו (סיוול רעכט) דלא ונלינו צנינא סיהיה דין הנוכלות ונצטל דין תורה, ואי"ה צע' אשת אח אצאר יותר ע"ש.

ונראה דצאונת יש צנונות צ' ונושגים איקור לשונים ואיקור לחטוא נגד הצריות, וצאיסור אין צו רק ענין חטא לשונים; אפס צנוקות שנועדו צני הצרה יחד להתנהג צאופן אחר צדיני ונוון ונאשר קצעה התורה הרשות צידם יען כי נחלו זה לזה ותקנת העולם היא כך לתקן לפעמים דצרים לטובת חיזוק הנודיה, ד"ו ון התורה נעוה לר"י קובות ואם יתנו צני אדם ציניהם שהנעוה לא יקנו קנין גנוור הדין כותן לקיים התנאי ונפני שראוי לשנוור אורחות חיים לטובת עסקי הכלל. ונעס זה הפקר צ"ד הפקר, ונעס זה דינא דמלכותא דינא כי הנונעלה שונרת ונושגת על כל יחיד ויחיד, ואלו לא ירלה היהודי לשנוור כדין הנולכות צנוון, יחטא לכפשו, כי כנו שהוא אינו כשנר לקיים כדין הנונתה ונעס הנונך וחכניו גם אמרים יחטאו לעונתו וילא שכרו בהפקדו.

אכץ צנוקות שלא היה תנאי ונחילה, ונוון חנוור, יען יש צו תרתירע לצריות ורע לשונים, ועוד כי גזל ועריי' כפשו של אדם ונחולתן ולריך הדצר אל חיזוק דין, אשר צעבור זה לנודו חז"ל גזרה שום דצר דצר ונוון שכנו שנוון כריך אל צ' עדים, יען כי צאחד אלו חוססים 'שנא' שכור הוא ונחנת חונדת ונוון הוא נעיד שקר, ולא כן צשנים שאחד ירא' ונפני חצרו; כן צעריות, גיטין וקידושין, יש חשש זה שפשו של אחד חונדת אשה כנתן עיניו צה ולריך אל שני עדים, — אצל צאיסור אחר שאין צו חונדה כל כך, עד אחד כאנון. ונעס זה שפיר חנוור כחונות סס ונוונא ונאיסורא לא ילפינן דלא זכתה התורה לאצ רק האיסור, להסגי' על דרכי חוננה צצתו, אצל ונוון שלא נחלה יש צו איסור כפול... ולהפך חנוור דאם סיננים דרצנן אין לנודים וזה להחזיר גט אשה צקינן, דאפטר שרק לענין ונוון תקנו חכמים שינחולו צני אדם זה לעונת זה ויחזרו אצדה צקינן, אצל לא איסור שאין צידם לנחול, אצל אם סיננים דאורייתא היינו שהדין כותן כן ולא נולד ונחילה, אם כן ק"ו הוא ונה אצדה שהיא ונוון שיש צו חונדה חונרה תורה שלא לחסוד את הסותן סינן לנוסקר אלה עדות צרורה היא כ"ס גיטין, והכל לפי עינינו. — עפ"ז יש ליטצ שאלה חונורה צנוגילה ג' צ': צעי רצא ונקרא ונגילה ונת ונולה הי וננייהו עדיף ונקרא ונגילה עדיף ונשום פרקוני ניסא או ונת ונולה עדיף ונשום כצוד הצריות? צתר דצעי הדר פשטה ונת ונולה עדיף דאנור ונר גדול כצוד הצריות שדוחה לא תעשה שצתורה, ופירש רס"י ל"ת של לא תוכל להתעלם שהרי פעמים שאתה ונתעלם כנו זקן ואינו לפי כצודו ע"ש.

ועל זה מוחי קנאי וקנאי דקנאי דעדיין לא נוכח דפרקוני ניסא כדחה ונפני כצוד הצריות ושנא ראוי יתיר לפרקס חנס? אצל לדעת הדצר ככון ונאוד, כי ספקא של רצא היה כך: אם כצוד הצריות הוא ג"כ כצוד שונים, דאם נאנור כצוד הצריות הוא ג"כ ענין שונים ויש צו תרתין, אז צדין שיחיה כצוד הצריות את פרקוס חנס שאין צו רק כצוד שונים לצד ולא כצוד הצריות. ועל זה פשו שפיר ונונה שאנורה תורה כצוד הצריות דוחה ל"ת שצתורה וקסה היה לו להקצ"ה לוונר וללוות שינחלו הנכצדים על כצודם לכצוד הנוקוס צנוקות ונוון? ועל כרתך רלה השס צכך וכצודו של אדם הגון הוא ג"כ כצוד הנוקוס. וכיון שכך יש צו תרת' ונונילא כפשטה השאלה

שנות ונלוה עדין, שהוא כבוד הצריות וכבוד שנים שיתכבד חזקן, והתורה
כתבה רשות שיתעלם לפעמים וני שאינו לפי כבודו, והסבת אצרה, ולכן דין

הדין הכוונה ז"ל הראו כחם ועולם דם צווענקי החקירה צענינים המוגעים
אל ונוון ובלתי ספק רוח ד' נוסקה צנו והקבלה האנושית הראתה
להם הדרך הכונה ונונגלי יוסר ליער אורחות חיים ולנוולא הנוקלה
להשוות ונחלוקת צטוב טעם ודעת. הם אנורו לכלל גדול ספק ונוונא לקולח
לכתעב, יען כי לורך העולם הוא לדון ע"פ הכלל: כל נה שיש ציד אדם
חוקה שהוא סמו, כי אם לא כן לא שצקת חיים לכל צריה, ואעפ"כ אנורו ג"כ
כי בלאת ידי שנים היצ הנוסופק להוליח את עלונו וידי עברה, ולהציצ ספק
ונוונא לצעלים כי סוף סוף יש צוה ג"כ דין שנים: צ"ק ק"ח. וצ"ו כ"ז. —

הם אנורו כי צונוונא יכול אדם לנחול על סמו אצל צאיקורא אין חבונה ואין
תצוה ואין עלה לכגד ד', שצועות כ' — ל"א (דונו רע"ג: צונו מונוע"ר
ענדערויך) — ואפ"ם אנורו סם כי תלוייד חכם יכול לנחול על כבודו ולח
הנונדך, יען הנונדך הוא גורם שלום הנודינה ואין הכבוד סמו רק כבוד קדמי
הנודינה ושלום החברה. — הם אנורו לכלל כי קשה עונסין של ויודות ונוסקל
לדק וועונסין של עריות יען כי לחטא עריות אפשר התצוה, אצל לא צוידות,
ננין ונוסקל שהוא גזל רצים לאחדים: צ"פ פ"ה ע"צ. — ואנור ר' לוי סם

קשה גזל הדיוט ונגזל גזוה שצגזל הדיוט הקדים המא למעילה, נכפס בי
תחטא ונעלה כלוונר צטעה שלוקה וון ההדיוט הוא חוטא וגזל נכפס הסגזל
וכסונציה לרשותו דצר הסגזל הוא וועל; אצל צגזל גזוה כתיצ נכפס כי
תנעול ונעל וחטאה, שאין תחטא כי אם צונה שנוצח לרשותו ונוון סקדט,
אצל לגזוה גופא אינו חוטא כי נה יחקר להקצ"ה, לפיכך לגכצת הדיוט כפל
ישלם ולא לגזוה — תחת שצדין האונות גזל גזוה חנור ונגזל הדיוט
(Sacralegium). — וראה טוצטעם ודעת צ"ק ונ' ח' אף כי בופ"א בפה

לשלם לחצרו עזבו טורו שהרג אדם, וק"ל שחייצי כפרה אין ונונסכנים אותם
ונפני שוועלונם ישלמו להיות כי חנור על העולם ענין כפרה; אפ"ה דוקא
צווקוס שונסלונים רק לגזוה אצל כופר. דונסלם לחצרו לא חנויר על האדם
כ"כ יען כי צדצר שצונוון הכל חונוודין לפיכך החנוירה לונסין. —

נחזור עתה לטיט שנואל האונר צדיני נוסים ושטרות דינא הונלכותא
דינא, גיטין י', וצדין סודאות והלואות, עיין צהערה לעיל. וכבר
קדונוהו הסנאים צוה, כי ר' אלעזר צר' שנוען היה תופס גבצים ונקוס
הרמנא דמלכא, צ"ו פ"ג צ'. והוא שנואל קוצר דאקוה לגנוב דעת הצריות
ואפילו דעת עכו"ם, חולין ל"ד ח', וכל סקן שאקור לגנוב לככרי אפילו טוה
פרוטא. ואף כי בראה צ"ק ק"ד שטעוה גוי וותר, הוא רק צוידנה שטעוה
צכלל וותר, כדקך שנהגו להקפיד על הכבוד ולא ירלו שידעו צכי אדם שטעבו
צחצבון ונונילא ונוחלים, או צווקוס שישאל יודע שכבר גנב לו סגוי ואי
אפשר להוליח ונונו, אצל צאופן אחר ודאי איקור גנוור. הוא וקשה וותר גזל
ככרי ונגזל ישראל, כנוצורא צתוקפתח צ"ק פ"י חנור גזל סגוי ונגזל ישראל,

הגזל את הככרי ונת אינו ונתכפר לו מפני חילול השם. אדם יודע

והעיקר צזה אונר שנואל גופו סצובות ל"ה צ' ונלכותא דקטילה אחד ונססה צעולם לא ניישנשא, שיצר צזה רשות הונלך לתיקון שלום המדינה על חלק השסה בדרך ששיעורו את שיעור אונאה עד שמת, צ'נו ל' צ', יען כי בן דרך העולם לנחול זה לזה ולכנות זה את זה ועד שיעור זה לר"ד להסגיה. ואונר שנואל שס כ"ח א' הנותנה ואונר על ונתת שאין כך עליו אונאה אין לו עליו דין אונאה, כי הכל תלוי צנוחילה בדבר סצנונון, וכלל תנאי עד שיעור שנות, יען כי הקדמונים שיערו את העולם הטבעי בדרך השסיות (ערך ונספר). ומי סקוצר דונתנה על ונה סכתוצ צתורה תנאי בטל אפי' צנונון (רבו ו' נאיר) שס, כוונו להסנייר שלא יהיה דין ונונון עיר פרולה אין חוננה ולאו ולאו דל"ח.

אסטרונוג, אצטגנינות (אסטרונומי, אסטרונומי)

החווה צכובצים לידע את העתיד נקרא אסטרונוג (מטערנדייטער) ונלפנים אלל אונות היו שתי אללה אסטרונומיגע וואסטרונומיגע חכונה אחת, כי נוי סהיה צקי צחזיון הכובצים והנה לרוצ הכלדיים היו גם נורים עתידות; אלל חכונת אסטרונומיגע ידיעת ונהלכי הנוחלות וחסצונס (מטערנקונדע) הוא דבר חדש אלל חכונים. אפס אלל ישראל כבר היו ונודלות שתי חכונות אללה כי אסטרונומיגע היתה אקורה צישראל ואקור לשאלו צכלדיים וגם אקור לשאלו צגורל, סצנת קנ"ו צ' ותוס' שס ונספרי. וצינקוט ירוניה רפ"ח: צינוי ירוניה צקפו ישראל לצולל לונדת אסטרונומיגע ולא הניחם הקצ"ה דכתיב ונחותות השונים אלל תחתו, ועיין צ"ר פ' ו"ד. — ואצ"פ שנוולה לחשוב צתקופות ונחלות ולראות תהלכותיהם (סצנת ע"ה. וס"ו) ? זה דוקא חכונת כובצים אסטרונומיגע, אלל לא פתרון הכובצים על העתיד שהוא נותעב ונגוכה, — שנואל ירחיאי יוכיח סנהירין ליה סצניי דרקיע כסצניי דנהרדעא ואפ"ה חלק על אללטי צנוספטי הכובצים ואונר אין נוול לישראל (שס) וכן הרצה אונוראים ותנאים. ואונרו לשנוול והא ונר אסטרונוגוס הוא ? והסיצ שלא עסק רק ציליאתו לצית הוים (ונדרש כלצים). — אונרו חכונים שנות הנוללכים והחדשים ונצצל עלו עונחם (ירושלנוי ונ"ר) והנוכוון כי העונים קצבו כל יום וכל חודש לנחול ונללך ניויחד וזה לנודו לגנאי ולסנונה נוקניהס. — ודע כי שס נוול או סצרות אונר געצעניאוס סעיקרו היכל פנאעסטע. וכל ונללך וכל אדם יש לו נודור מור צפני עלונו, לפיכך אונרו אדם יש לו מזל ולא צחונה, חולין ונ"צ: צתוס' כלונר נודור צפני עלונו, ונידוידוויטעט והסגחה, וצנידון זה יש נוול גם לישראל הנוסגה ולנועלה בדרך כס. אפס לדעתי שס סצרות כונו מאורות ונסס איוור, חגורת הכובצים סוצתי, ואס אונר רצח ונ"ק כ"ח. צניי ונאונא צנוולל תליא ונלחא הבוונה על ענין טצע אדם לפי נחגו צתולדה צנוקוס וצנוון וצנודור התחתון סזה גורס ג"כ — ודע עוד כי צצצלי לא נוולל שס אסטרונוג. כי אס אצטגנינום וצירושלנוי ונדרש רק אסטרונוגיא? **ונראה** כי אצטגנינום הוא חקר ר' ונ"ל אלטרגנוזיס Astrognoisis או Stegane געדייווערע, או על שס אסטרונומיס שס

אמטרלוג אצטגנינים

חזקה בכוכבים ונפורקס צצצל תלמיד למרומסטער (פונקע). — והכלל צזה כי הקצ"ה העלה את הצרהם ורעו לנועלה וכיפת הרקיע וגזרת הכוכבים ואפילו צזווג סגגז צשונים צת פלובי לפלובי אונרו קנול יקדונו אחר צרחונים ותפלה נגד הגזרה, תוספתא פ"א ונו"ק, ולכן כת האיקים (עסטעער) שהלכו אחר הגזרה ונועל צלל צחירה לא היו אחוצים כל כך לפרוקים.

אסיא, איסים; Essäer, Essener

א הקדמונים נהגו בצוד גדול צרופאי צקר, ואונר צן קירא (38) הדר פני רופא וכצדהו כי יקום לך צעת לרה, הרופא והגורפא יארס ד' ונולכים יכצדוהו. והזהיר שם לכל חולה שיתפלל אל ד' ויקטיר קטורת וסולת לננחה, והקך נסך סכר כנותחטא אחרי סכצר הסיר כל נחשצה רעה ונלצו, ונוכל עולה קפלה ידו, יניח נפשו צידי הרופא. ואונר: יס רופא אשר עלתה לו ארובה, כי יקרא אל ד' לעזר, לנען החיות נפשך, ונוקיים אצל החוטא לאלהים יפול צידי רופא. א"כ יס רופא לטובה ויס רופא לרעה, הכל כפי ונה שהאדם נוכן לפורעניות או לטובה ונאת ה'. ולפיכך גם חז"ל אונרו צנדרש כצד את רופאך עד שלא תנטרך לו, ואונרו ג"כ להפך טוב צצרופאים גהנס כלוונר הטוב צצרופאים הוא צריאת הגוף, וזה על כל פנים סופו לגהנס, כי הגוף כלה ואצד צודאי, ועוד יס צזה ונלינה יען נולת רפאים הוא לשון גהנס וונטער וועלט. והנה האיקים (עקסער) אונרו חכונים סנקראו כך, ופני שעקו הרצה צקוני רפואה נוסס אקיא, ונלינו צגנורא ונינוין אקיא ציוני רצא שלעג להכנוי תורה קצע"פ כאשר הוא ציוניו לפעונים (סנהדרין חלק ק' א') ואונר נולא אחי לן רצנן שאינס אוקרים את היונה ואינס ונתירים את העורצ. — אצל האיקים היו לדיקים ונפלגים, ולדעתי נהגו להתעסק צרפואה ופני הכתוב והיה אם שנוע שנוע לקול ד' אלהיך והישר צעיניו תעשה והאזנת לנוותיו ושנרת כל חוקיו, כל הנחלה אשר שנתו צונלרים לא אקים עליך, כי אחי ד' רופאך; אם כן חוצה על השנוע לקול התורה להיות צקי צנודת הצריאות, והסונים הנוציאים לידי כך, כדי שתסכון נפש צריאה צתוך גוף צריא, (וויינע געזונדע יעעלע זין וויינען געזונדען קארפער) ויהיה הזווג עולה יפה לעצוד את הצורא לתכלית זה לא ריפאו האיקסים צתחצושת טצעות כונו סונים וירקות לצד, כי אם עקו ונאוד צשונות הקדושים, וקראו את בוחות הטנוונות ונשונים ונועל אל הארץ ונתחת להנליא נוזר ותרופה לגוף ונפש יחד. אפק לא ננולא צכל הש"ס שם איסקים או שם אקיא על כת זו, ולא נזכרו צשם זה כלל. לפיכך דעת חכנוי זוננו סבת זו היא ונה שקראו חז"ל צשם הקידים ראקונים או לכועים, אכן שורש כת זו ונוני ילאה וצריזה זונן נודעת טצעה צעולם, והקיצה אשר הציאה להנליא אל הפועל כת הקידים כזו, הוא דצר הנוכסה ונעלם עדיין ונעיני חכונים ונשכילים,

רק זאת שיערו כי בטבע העולם כל ויין הפורט וכן הכלל צונוהגים חדשים, ונקצצ את ונוגדו שילא גם הוא וכן הפח אל הפועל ציתר שאת וציתר עוז, ולכן הקצצת נותנת בטבעה שילאו הלדוקים וכן הכלל ציוני השונאים אז החלה גם כן ההפך וזוה היא החקירות להפריח פרח ולהליץ לין, גדלו והלליחו גם עשו פרי. עכ"פ זאת ידענו כי האיסים לנטרפו לוננין לקצוע הלכה צתורה טצע"פ וצגזרות ותקנות, ויתכן כי ונה סגורו חז"ל לנשות רפואה צצצת גזרה ונסום שחיקת קונונים הוא סניף סנספו האיסים.

ב לדעתי אין ספק שחטו הנושולש הזה לדוקים פרושים חקידים, כבר היה לו קשר של קיינוח צתוך האוונה ויוני ונשה וקודם לו ויוני האצות, כי קשר כזה הוא ונושרש צכלל העולם הנווקרי, וכסם טצכלל ויין אדם יש טלשה ראשים, סם, חס ויפת, כלונור אנשי סם שנותעסקים ויתר צקדושת סם ונוועל, ולעוונתם צחינת חס, אנשים הנוטים אחרי שכיות חונדת הטצע, ועוד צה שליטיה, יפה, אנשים הנוחצרים ונויפס סניסם יחד, עוסקים בטצעיות ולשהיות, על ידי ליוודיות נאות, כאשר רונתי לנעלה ע' אצרהס; כן יש צישראל כהצנית זה ונאז, יען כלל צדינו ילצ גצולות עונים לונקפר צני ישראל וכל סים ציצשה של ארלות ישראל יש צים זועף העולם כולו, כי עם ישראל הוא כאפקקלריה הונאירה, אשר צה יראה כל אדם צקטיות, ונועוד וונלצ העולם צגדלותו, וכפי ערך השקכלה צצית יעקצ, כן תערוך השכלת כל עולם כולו, צאופן שאין כך דור שאין צו נשנות אצרהס ילחק ויעקצ, ויהיה אצרהס קורש החקירות האונת והתורה, ילחק קורש הפרשות עצודה ודין, יעקצ לדיק ושלם צג"ת, הנוחצר שתימן יחד התורה והעצודה, כאשר היה ציוני ונשה ונשה אחרון ונרים על התורה ועל עצודה ועל ג"ה אונת דין ושלום ושלשתם אחד.

עתה נסים עין על דבר אחד אשר יראה לנו צאיה וזנן ילאו הכיות הכל כהן וכשנוותיהן לאור צית שני. הן ידענו כי אנשי כה"ג תקנו י"ח צרכות, צרכות ל"צ א', ויש לנו צרכה אחת אשר זה תוארה: על הלדיקים, ועל החקידים, ועל זקני עונך צית ישראל, ועל פליטת קופריהס, ועל גרי לך, ועלינו יהנו רחונך ד' אלהינו, ותן סבר טוצ לכל הצוטחים צשונך צאונת, וסים חלקנו עוונס ולא נבוש, כי צך צטחנו צרוך אתה ד' ונשען ונוצעה ללדיקים.

הרצה לנודנו ונצרכה זו וקדרה, כי צה לנו רואים טלשה ראשי אוונה: צדיקים חסידים וקנים, עם פליטת קופריהס שהוא אחד עם כת פרושים, כי לרוב צאו סניסם יחד, קופרים ופרושים, צאונגליון טלהס, והזוקים סם עלנוס הפרושים ונפרטי תורה טצעל פה כפי הקצלה ועוונס פליטת קופרים, ונפסה לטלשה לנו גם גרי לך, והצקשה שלא יצונו הצוטחים צד לעולם, וקיום הצרכה הוא ונשען ונוצעה ללדיקים (ולא לחקידים). נוסה צרכה זו צודאי נתקן טענה שהיו ישראל שרוים צלער ונחונת אויב ונותקס, והיו הטוצים צוטחים צד' ולא הטו לצצס אחרי טשועת אדם, רק צטחו צד' ונוועל אשר הוא עזר צברה נונל ונאוד, וגם צהכרה היו אז צאים גרים ונחונות להתיעד ולהקתפח צנחלת לור עולנוים, אלא ונפגי שהיו

גם כן גרי אריות ונותג'ירים לשם תועלת זונני, הוכרחו לתקן צקשה על גרי לך צאונת אשר ונראים צטחונס צווי שאונר והיה העולם. — ועתה חוצה עלינו לחקור ונתי היה זונן כזה. — הן על פי האונת יתכן לוונר שבסם שתקנו צרכת ולונלשנים ציצנה נגד הווינים הנולדים שהלשינו אז, וכן את לונח דוד (ונדרש קרח), כן תקנו נגד זה על הלדיקים ועל גרי אונת להוליא גרי שקר. גם יתכן שנתקן זה ציוני הגזרה על פליטת קופרים שצרחו לקליקוס ופני ינאי הונך, ונגילת תענית י"ג. אכן צכל זאת חוצה עלינו לפרש כפי הנוקוצל.

בצר הכצתי צערך אנטייגנוס שונשעה שאונר שונעון הלדיק האיש הנולוין יותר ונשיורי כה"ג, על ג' דצרים העולם עונוד על התורה ועל העצודה ועל ג"ה, הונח היקוד לשלשה כיתות, כי העוסקים יותר צתורה ונהונה תופסי תורה שצ"פ נקראו זקנים וקופרים, וחותם שונשתדלים יותר צעצודה נקראו חסידים, והעוסקים יותר צגנוילת חסדים וונודת לך וונשפט נקראו לדיקים. וצארת' גם כן צקוף ע' אנשי כה"ג שקופרים היו אותם ונסולחים ווכל עיירות לירושלים ונקום הכנסייה הגדולה, וכתצו צכתצים לשולחם את התיקונים ואת הוננהגים ששונעו ונפי ועד הגדול, ואשר הסכינו הונסולחים. וצארת' ג"כ צע' אנטייגנוס ואנכה"ג כי נעשת החלו היונים לוונך על כל העולם נתפרדה הצצלה, ונפחתה הכנסייה הגדולה והיתה לשיר כה"ג, יען כי נתחלקה הונולכה להרצה ארלות. על אותו זונן שייך התיקון, להתפלל עצור שיר הקופרים, וזה הונכוון ועל פליטת קופריהם, כלונר אותם שנשאר אחוזים וקפורים צארץ ישראל וכותצים וכתצ' לך וונשפט לצינתם, על אותו זונן שייך ג"כ הצקשה על גרי לך, יען כי הכותים הלשינו ונאוד גם ציוני ונלכות היונים, ולררו היהודים לכל הלדדים, פעם חנפו שהם ג"כ יהודים ופעם הכחשו זה כאשר הלריכה השעה צאופן שקסים גרים כאלו כספחת. וציחוד הולרכו היהודים אז לצטוח צתשועת ד' ולהודיע כי שוא תשועת אדם וכי אין ונעלור לד' להושיע צונעט כצרב, כי תנויד היו גוים לוררים צנכליהם את עם אלהי יעקב.

והנה וון החקידים ילאו אח"כ האיסים, וון הזקנים והקופרים שם פרושים, וון הלדיקים שם לדוקים, כי השם חקיד והכת, וכן נשכן החקידים צדרום אלל ים הונלכ כצר היה ציוני שונעון הלדיק (כדרים ט' א' כזיר וון הדרום וס' י' א' חקידים ראשונים) — צעצור זה חוצה עלינו לצאר שורש שונות חלו איסים ופרושים ולדוקים, קורותיהם וונולאיהם צקילור. הן כצר שערנו שונעת שונעון הלדיק היו הלדיקים אותם שעוסקים בצרכי ליצור צאוננה, ונקיינוים ונלות התורה לך לך תרדוף, לונען תחיה, צאופן שחי ליצור היו תלוים צלדיקים, אשר היו חסוצים יותר וון החקידים, כי הצרבה ונתחלת ונקיינות עם ונשען וונצטח ללדיקים, ושונעון הלדיק גופו לא היה חקיד והטח חקדו והינו רק לחקיד אחד וון הדרום כאונור. והנה צצבות היונים צקוף וני אנטייגנוס ותחילת יוני שני יוקי שונאוד גצר רוח היונים, והוננהגים צירושלים החלו להכת'ג כוננהגו גוים צעצודת

הנוקדש וחוזן לנוקדש צטיאטרות, ענד קודם יוני אנטיאכוס המלורר כנודע
 צאופן שכל יראי שונים החלו לחסוד המדיקיס הונטהיגיס אשר רוח אחרת,
 רוח של שטות נכנס' צלצצס, וזה תהיה קיצה להשחתת הכלל וכאשר אנור
 ר' שנועון בן יוחאי צ"ר פ' כ"ו כל פרלה שאינה וון הגדולים אינה פרלה,
 ובאשר נוהג הדצר עוד היום שצנוקוס שהונטהיגיס צומרים צנונהגיס
 חדשים וקלות רוח הזנון, קס גם כל הקהל הולכים אחריהם, ורק הטובים
 פורטים ונתפללים צנוקוס וניחד חוז ונוקוס הנויעוד לכל צצית הכנסת
 הכללי. וועת הסיא קראו את המדיקיס הונטהיגיס לגנאי צסס מדיקיס,
 כלומר אתם אינכם מדיקיס צפועל רק מדיקיס צפועל וראוי גיסק אתכם,
 ואחרים יפטו אתכם שיהיו מדיקיס, ע"ד ונה שאנורו צנונות רצה פ"ח
 על יואש שלא ידע להיות שופט ולא וניחה צרולתי זכריה בן יודע וכתב
 צ' ואת יואש עשה שפטים דה"י צ' כ"ד, אל תקרי שפטים אלא שפטים
 שהוה ראוי להיות שופט (עיין ערך אשכולות). וצפהך אתם אנשים יראים
 שפרשו עלנוס וון הכלל מדיקיס, נקראו פרושים על דרך שאנורו פקחים
 ע' צ' יהודה בן דורתי פירש הוא וצנו (שהיו אונורים חגיגה דוחה שצת)
 למדוס (נקוס החקידים) ואנור קס רצ אסי חנן עענאל דפרושים ניקו
 ונתני, ראינו שקראו את וני שפורש וון רוב וונטהיגיס הדור פרושים; אפס
 כונו שצווננו על פירוש אחר אשר איזה יראי קס פרושים וון ליצור החדש,
 הרוב יענה אנון והולכים אחריהם ופני שרואים שאין קיום וחיוק למדטים
 ונקרבו צאו, עד שכהפך הנויעוטו הפרושים לרוב, בן היו הפרושים הנוועניס
 ונתחילה שפורטים עלנוס וון וונטהיגיס המדיקיס צקוק לרוב ונכין ולרוב
 צכין, ובאשר החלו צכי ונתתיהו חמשוננאי לעשות חיל, גם הנה היו פרושים
 ונתחילה, אזל יוחנן בן שנועון הנקרא יזעהנן הירקסן, יען גם הוא ואצו
 היו וונטהיגיס לא ראו לקור וון הונטהגיס היסן לכנות הונטהיג צסס מדיק,
 שהוה ומדיק רצים ונטה אחרי אותם מדיקיס שונאנו צתורה צצע"פ צלצצו,
 רק לפנים החניף לפרושים באשר רגיל עוד היום שונטהיגיס הדור גונב צלצ
 הרוב וון יראי שונים צתת ונקוס לצקשתם, אזל צלצצו לא פן ידונה, לפיכך
 אנור אצוי צרכות כ"ע ה' הוא יוחנן הוא יכאי כלומר שאע"פ שיוחנן כה"ג
 התנהג צתחילה צפרישות, אזל צאוות בצר החוניץ ובקרצו יסיס ארצו כונו
 יכאי צנו שהיה ונתחילה מדיקיס כי צרה כרעיה דאצוה. — והנושכיל יצין
 כי ווכל זה שאנורתי צסס מדיקיס עדיין יתכן שכוונו גם בן צרוסס זה על
 קס Stoiker צציוניהס כווצור ע' אנטיוגוס, אכן ונה שחידש ונשכיל אחד
 קסס מדיקיס היה גם צצית ראשון ונורה על וונטהיגיס ונושל לא יתכן כלל.

ד צכין צזת הונעשה הנווצה קידושין כ"ו ה' ונעשה ביכאי הונכך (הוא יוחנן
 כה"ג אלא שקראוהו יכאי על קס צנו אלכסנדר יכאי שהיה וונערתו מדיקיס
 רודף פרושים צצונו, ועוד כי יכאי הוא צרווני יענוס Janus וני קסס לו
 שני ראשים לשני מדיים וכן יוחנן כה"ג היה חסוד לפוסח על שתי סעיפים)
 שהלך לבחוליה, וכצט קסיס כרכים, ובשחזר קרא לכל חבוני ישראל (ולא
 נקראו פרושים), ואנור להס: אצותינו אכלו ונלומים צצעה ששקן צכין

הנוקדש, אף אלו נאכל מלוחים זכר לאצותינו. העלו להם ונלוחים בקולחנות של זהב ואבן, היה עם זקן אחד לך וצליעל ואלעזר בן פועירא שנו, אומר לינאי הונך ינאי הונך לצם של פרושים עינך! אומר לו ונהא אעשה? הקם להם צלין סצין עינך, הקיסלהם צלין סצין עינך, היה עם זקן אחד ויהודה בן גדידים שנו, אומר לינאי: ינאי הונך רב לך כתר ונלכות הנח כתר בהונה לזרעו של אהרון, שהיו אונגרים אנו נכצית צנוודיעים, ויצוקס הדצר ולא נוולא (*). ויהרגו חכוי ישראל והיה העולם ונסתוונם עד שצא שנועון בן שטח. רצים שאלו ונה זה ונלוחים? והשיצ צעל ונאונר השיקות כי יוחנן הונך רלה להתל צפרושים שאונרו פת צונלח תאכל וזה פירוש של שטות, אצל אונגית הדצר הוא כך: וננהג וקדם היה שהאובל ונלוח צצית אחר נחשצ זה כאלו ברת צרית עולנוים (**). והנה חכוי ישראל שפרשו עלנום ונן הלדיקים הוננהיגים, דעתם היה שאין בהן הנויעד לשונור ונשורת הנוקדש, ראוי להתנהג צגדולה, כי אשי ד' ונחלתו לצד יאכלו ולא יהי להם אחוזה, עיין יחזקאל נ"ד כ"ח, וירושלני נווצא צרווצין פ' ויחי פ' לא יקור שצט. ולפיכך לצם צל עם יוחנן כה"ג שהתנהג צונלכות עם בהונה כאלה, ויוחנן רלה להכניס אותם בצרית לונען יהיו אגודים צו לעולם, לכן האכילם מלוחים על קולחנות של זהב, להורות שונעתה יקבינו ששתונש הכהן צגדולה אחר שיאכלו ונלוחים. אצל צטעה זאת ראו הפרושים כי נלכדו צרשת החופה, ויעקצם יוחנן זה פענוים צהאכילם ונלוחים על קולחן של זהב, על כן התעוררה השנאה והתקדה צכפלים, אז יען אלעזר בן פועירא: הקם להם צלין סצין עינך, כלוונר אס תרלה לידע האונת, השתונש לפניהם צלצוש בהן הגדול, ואז הקים להם התקונם לפניהם והראה את עושר כבוד ונלכותו וכח בהונתו צרגע זו. אז הוכיחו יהודה בן גדידים תוכחה ונגילה נאותה לשעתה, כי לא יאה כן להשתונש צכני כתרים, ונונילא נתגלה קלונו של יוחנן צרצים, שהוא ונן הלדוקים והולך צעקצות היונים להנחיג חדשות.

ק נצוזה עתה אל החקידים: כונו שצזוננונו החקידים עם צפני עלנום הם, ואינם ונתחצרים צעצודת שנוים לא עם החדשים ולא עם הישנים — יען אינם הולכים לא להיכל (טעושעו) ולא לצית הכנסת (טווע) כי אס ונתפללים צתוך חדרים ונויחדים, כן החקידים האיסיים לא החזיקו יד הלדיקים ולא יד הפרושים, ולא הלכו אל הסיכל רק עם צפני עלנום היו. —

(* צקיום העאונר שאל ינאי תורה ונה תהא עליה? תורה וננחת כרוכה צקין זיית, כל הרולה ללנווד יצוא וילנווד. כלוונר אין לורך לרצנים ונקבלים, רק כל אחד ירש תורה כדעתו יורית, וזה צאונת שיטת הלדוקים: כל הרולה ללנווד יצוא וילנווד, ונשא"כ הפרושים צריכים אל הרצ ונורה צקבלה ונקורת אונת לפרש תורה, וא"כ ונעשה זה ראשית יליאת הלדוקים לחן צפועל.

(** עזרא ד' י"ד כען כל קבל די מלא היבלא מלחנא — וע' ויקרא צ' י"ג ולא תשצית צרית מלא וננעונר עם ונצורא היטע וננדצר י"ח י"ט ברית מלא עולם הוא ושם ונצורא ג"כ כי אחר שחלק קרה על ונשה הזהיר הקצ"ה לאהרן שלא יהיה לו חלק ואחזה כי אס אשי ד' כי העושר לכהן גורם ונחוקה. —

והנה צורש שם איסיים או עסקענער חפשו רצים, ועד היום ידענו ופי
 חכונים וקופרים כונה ונלות שרשיות, עיין גרעטן ח"ג לך 525 חלה
 השרשים: קחי (ווחטען), עשה (נורבייטען), ישע (היילבריינגער), *οσιος*
 (הייזיג), וועיר עסקען, וויסי אזי דוד, חסה (פערטרויען), עוז, חסין
 (טטערקע), חשאי (פערטוויגען), חזה (זעהען), חסיד, וסטוז טצכולס הוא
 אסיא מרלט או ונה שחידש צע"ו *1800* גוייך, פריינד. ועיין שקלים ה'
 ו' לשכת השאין, וחושן ונעתיק יוסף *essen*, ואס כן גס שם חשאי וכוון
 אל עסקען. אפס כל זה אינו שיה לי כלל ואני תונה נאוד על חכונים
 וחוקרים גדולים שנעלם ונהם אופן וועיל יותר להסרת חקירה זו, ואני
 הקטן אחשוז לפניך ד' שרשים וכל אחד ואחד צפני עלונו יתראה באלו
 היא חונה, ואעפ"כ אי אפשר להיות חונה רק אחד, ובכל זאת נרויה לידע
 בתכונות וקורות האיסיים כפי ונה שהיו בחונה. ונתחילה עיין היטז ציוסף
 ונלחונות ספר צ' ק' ח' וכל מנהגי האיסיים צדקדוק, וקורות י"ח א', ואחר
 כך חקדים לוונר כי שם חסיד כבר היה לעולמים, וגם שורש תכונת שיעת
 האיסיים, כי לדעתנו עוד צצית ראשון היו החקידים כה צפני עלום, והם
 הונה הנותצודדים ועוסקים צנכסתר, לקבל שפע הנצואה אשר ונהם נוסדה
 כנסת הנציאים, וישעיה קראס קריסיים אשר ישנוכו את שצתותי,
 כ"ו ד', יען כי גס נודרך האיסיים לפרוש ונן הנסים ולחיות חיי קריס
 ולרדק ונאוד צדוטי שצת וונשורתה (כאשר לוונר יוסף שם) יותר וכל
 היהודים. וונשנתו חגי זכריה ונולאכי פסקה רוח הקודש (קוטה ו"ז צ')
 ולא היה עוד הוננהיג נציא רק לדיק צסנו בשנועון הלדיק. — אפס
 אחר שגדלה פרלת היונים השתדלו החקידים ונחדש להסנהג צרוח הקודש
 כווננהג הנציאים וכאשר נודע כי האיסיים הסנצואו גס כן, וכן לא השניצו
 את העצודה כ"כ כונו הנציאים שלא עלו לרגל. עתה נשווע שורש שם
 עסקענער:

(א) האיסקים היו ונקיינים הכתוב ויתד תהי' לך על הזיך (דצרים כ"ג י"ד),
 והיה צשצתך חוץ וחפרת זה ושצת וכסית את ליאתך, ולכן היה ונתנאי
 כל צלי צצריתם ליקח חפירה צידו (גרנבטויען), יוסף שם, ויתכן אס כן
 ונאוד שעל שם חפירה זו און נקראו עזענער.

(ב) אלל היונים הדריס צעיר עפעזוק היו כהנים הנקראים צסם עסטען *Essen*
 ולאור שניידער שפירוש דצר זה הוא ונלך הקדשים *rex sacrorum* ולי
 כראה ונשורש יוני *ισσαο* או *essao* ונושלח ונלחון, איך בעהעררטע,
 בעלזויגע, לפי שהיה נודין כהנים אלו שלא ליקח נסים — ואס בן קרוב
 ונאוד ופני שלפי דעת יוסף גס רוצ ונן האיסיים לא לקחו נסים נקראו
 ג"כ *Essener*, ועיקר השם הוא ביענען-קעניג כי ונטצע הדצורה לצרוח
 ונן צעל קרי (ע' ע' אפס).

(ג) צונון שני יוסי יוסי צן יעזר ויוסי צן יוחנן נראה שנתחצרו החקידים יותר
 ולאורו לרצק עוז, להסרחק ונהצלי תצל ונוננהגי הגוים אשר החלו לאסח
 שורש צירושלים, ולאור יוסי צן יעזר איש לרדה (אצות א' ג'): יתי ציתך
 צית וועד לחכונים והוה ונתאצק צעפר רגליהם, והוה שותה צלונא את

דצריהם, וחצרו יוקי בן יוחנן כאשר ראה שקשה הדצר לעשות צית ונועד לחכמים, וכן כאשר הוא ראה שיהיה ציתך פתוח לרוחה ויהיו עניים בני ציתך, כי אשה עיניה לרה בצורחים, לכן הזהיר ואמר אל תרצה שיהיה עם אשה, באשתו אונרו כלומר שלא לשנוע דצר זה לעלת אשתו הנורחקה אורחים, אשר צעבור זה לא נשאו החסידים ההם נסים. ועוד אנו ידענו כי יוקי נקרא ג"כ איסי. עיין יונא נ"ב; הוא יוסף הצבלי הוא איסי, וכן נדה ל"ו ז', ופסחים ק"ג ז' ע"ט בתוס'.

וה"כ נאמר יתכן שכינוי שנקראו הקראים עניים ע"ש ענן הראשון שבהם כן נקראו החסידים על שם שני איסים, שני יוקי. ויש קו"פ לזה ונונה שידענו שהנחלוקה ראשונה עצור קוויכה נקראת על שם שני יוקי אלו נחשצ להם זאת לעון ולדופי, תנורה י"ד, ולנוה זה הלל יוקי בן יעזר נחלק על חכמים בשאר דצרים, ע"ז ל"ז א', ולנוה דוקא ונחלוקה זו של קוויכה נחשצת לדופי? לדעתי סוד הדצר שאז נודעת הנחלוקה בין הכיתות צפוני, עיין יוסף קורות י"ג ה' ט' שצינוי חשונאים ראשונים נודעו כיתות אלו, ויתכן ח"כ שנחלקו צפוניים ויהיו חכמים והוא דצר הנוגע לכלל כאשר יצאיר צע' אסונכתא וקוויכה. וראה לדעת כי האיסיס נהגו כצוד גדול צרצס (ולחננות פס י') ונוקרו נפסס על כבוד ונהגייהם, וזה נידה נכונה אשר לא נולאת צינויניו רק צקהל חסידים החדשים כנודע. — וזה היה גם ונהגו כציאים כאשר ידענו ונאלישע ואליהו. וכן לכת פיטאגרס (*αυτος ερα*) הוא אמר ויהי.

(ד) פיטאגורס היוני שחי בתחילת צנין צית שני היה לו שלשה וויני תלמידים צלשטה נודרגות (דרייו קלומסען): (ח) הנוצקסיס, דיו טטרעבענדען (*των σπουδαιων*) הנוה הנותחילים. (צ) הרוחניים, דיו בעגייסטערטען (*των δαιμονιων*). (ג) האלהיים, דיו עיין גאטט ערגרישעענען (*των θεων*) (יאונצליכוס, דע 'ויקטער: ט'ו). וצכלל נחלקו לשנים: הפניוניים והחוליים, עקסנטערטע או עקסנטערטע אעהרועטהענדע. והנה יוסף צספר ט"ו לקורות פ' י' אונור צפירוש שהאיסיס דוויים לכת פיטאגורעער, ונונילל אפשר צצעבור זה נקראו איסיס Essiter ונורס *Eso ησο*, ויטוענדיג, פניונים שוכנסו צקוד הפניוני והנוה כת השלישית הנוצחאת חגיגה י"ד ז' ואל ידעו הנופרטים פתרון.

וה"כ החסידים נקראו צעבור זה לכושים כי לכוה הוא צעצרי ונוס ונה שעקן הוא ציוני שערבארגען, ויינגעהוואב. — וקס פרושים הוא החילונים*) ונפרט צלא לניעות, לפי שהתורה צאונת יש לה חילון ופניוני, ועסקו הפרושים לרוב צעניקים חוליים, כהויות דאציי ורצא שהוא דצר קטן, והלכושים עסקו דצר גדול הוא ונעקה ונרכצה וקתרי תורה, ונוס

*) ע"ד שאונרו נדרים ל"ז ז' על הכתוב נחנייה ה' ויקרא צספר תורה אלהים מפרש ושם טבל, מפרש זה תרגום ל"ל הליגור ההונוי עקסנטערטי, ויתכן נאמר שעל שם זה נקראו העובקים בחילוניות התורה פרושים נאזו, ועיין להלן. ואחשוב כי נעשם זה ל"ו חז"ל קידושין כ"ע א', שלש שנותיו שלש צוקרא (כוננה הדיוקים) שלש צושנה (כוננה החסידים) שלש צגונרא (כוננה הפרושים).

כדרך שני ייני תלמידים ופייטמגרוס הנ"ל, באופן ששניהם פרושים
 ולנועים יחדיו הלכו לעשות רגון קונס, וקשר אהבת התורה ונחצרים יחד,
 כערך גוף ונשמה. גם כל שלשה כיתות לנועים פרושים לדוקים נראות
 כערך שלשה תלמידי חכם יוני הנ"ל אשר חוננים עליו שהוא קבל ונן
 היהודים, ויבואר אללנו חי"ה צו"ח, וכערך שלשה דברים אשר עליהם
 העולם עונד, באופן שאין אתה רשאי לווד בהחלט, הדין עם הלוועים,
 ולא עם הפרושים ולדוקים כלל, וכן חי אתה יכול לווד הדין עם הפרושים
 ולא עם זולתם, כי צכל כת וכת יש קלת הכרה לקיום העולם הנוקרי
 כאשר אבאר, וכנוו שאונרו צירושלנוי וגיילה פ"ק אונת דין ושלוס שלשתם
 אחד הם, כן הלוועים שעיקרם לקרצ אל האונת צתורה, והפרושים שעיקרם
 לדרוש צדין ועבודה, והלדוקים שעיקרם לשלוס וג"ח צעולם, כל אחד ואחד
 יש לו חלק צכלל, רק הלוועים הונה ונעולים ונן הפרושים, יען כי הונה
 עסקו שליש צתורה שליש צונלכה ושליש צתפלה וילאו ידי כל החוצות
 עיין להלן, והפרושים ונעולים ונן הלדוקים. הא לונה זה דוונה לשלונות
 אדם פרטי, כי דצר ונוסכס וכודע צסכל הוא, שהאיש השלם לריך לשלשה
 יוניי שלונות: (א) שלונות הגוף צטצע עם החצרה, (ב) שלונות השכל
 צדיעות ולינוודיות, (ג) שלונות אנוונה צאלחי אונת. ועל הרוב אינו כן אלא
 נוי שהוא שלם צטצע עוזצ שלונות הלינוודים והאנוונה, וכן להפך; אצב
 הירח אלתיס אוחז צזה וגס ונזה אל יניח ידיו. לתכלית זה הולכרו שלשה
 כיתות אלה לכלל ישראל שהם לצ האנוונה צעולם, והעולם צכלל הוא
 כגוף שלם אשר לא יחקר לו כל — וכאשר באונת רנוו לנו חז"ל זה הסוד
 באונרס: הפקח נשחטו צשלש כיתות: קהל, ועדה, וישראל. פסחים ס"ד.
 קהל הוא יקוד האנוונה צטצע, עדה יקוד האנוונה צנוידות ולינוודיות, ישראל
 יקוד האנוונה באנוונה, אשרי נוי שזוכה לשלשתם יחד.

ועתה נכסה להצין ולבאר דצר זה יותר צנחלוקת הדיעות של שלשכיתות
 אלה: צשלשה דברים חולקים שלש כיתות אלה: (א) צתכונת תורה ונן השנוים;
 הלוועים האיסיס אונרו שעיקר התורה הוא סתרי תורה, יקוד השכל העליון,
 והפרושים וולדס אונרו שעיקר תורה ונן השנוים הוא השכל צנועשה עבודה
 ודיכיס, והלדוקים אונרו כי אין ונן השנוים רק הונלה ולא השכל כלל רק
 החיון של דצר. הנה דצר צרור קיש לכל אחד ואחד קלת ונן האונת
 ושלשתם יחד הוא האונת צכלל, כי שלשה אלה ישנס צתורה, החיון צנולות
 ודיבורים, השכל צלינוודים ועבודות, הסוד צסכל העיון הונתקרצ לונעלה.
 — ואעפ"כ ונן ההכרה שתהיה לכל דעה כת צפני עלונה, לונען נונלח
 צכי אדם קוונרים על כל חלק צזריות וחזקת האנוונה. — (ב) הצחירה;
 הלוועים אונורים אין צחירה, רק השכל צא ונחת ד' והאדם הוא פועל
 צרגון השס כל ונפעלותיו, הפרושים אונורים קיש צכה הצחירה לשנות
 רגון השס ותרת צעיון הגזרה והצחירה, כאשר יבאר צערך צחירה, —
 והלדוקים אונורים שאין גזרה כלל רק צחירה, ולפיה יתהוו כל הדברים
 כי כפועל אדם יקולם לו ובאורח איש ינוניאנו. — אין ספק שהעולם וכל
 השתלשלות הזנוים לריכיס לשלש דעות אינו ולקוונריהן ולקוונרי שוונריהן

ובאשר באונה יש תורה וכן השונים כן יש גזרה (בעשטימיווג), וכנוו שיש
 עבודה אדם כן יש בחירה ורלון (פרייער וויאזע) צצני אדם, וכן כנוו
 שיש גמילות חסדים צטצע לתנוס יחד הגזרה והבחירה, כן תלוים כל
 הדברים וכל הלכות זהסכנות שלשה אלה: רלון הצורא, רלון האדם
 ורלון הטצע בערך האדם, והנה שלשה עוודי עולם; כי אם לא יהיו
 השוררים וונהיגים רק צעלי נסתרות והסודות אשר יאוינו רק בגזרת
 עליון, אז לא יאזה אדם לעשות ונאוונה כי ישליך כל עניינו על שוכן
 שונים ויניח סולתאו צכוותא דרקייע. — ולהפך אם לא יהיו רק ונאוויים
 צבחירה לצד, תאזר יראת שונים וונדת הצטחון ועסק השכל בשלמות
 האחרון, לכך עוז תורה עם דקד ארץ. — (ג) צשכר ועונש; הלכוועים
 אונרו סקוף הגוונל הוא רק לנפשות ולא לגוף, כי הגוף כלה ואזר.
 הפרושים אונרים לגוף ונפש, יען יש תחית הונתים וגלגול נפשות צגוף
 אחר. הלדוקים אונרו שאין תשלוס גוונל צעולם הצא כלל לא לגוף ולא
 לנפש; רק עיקר הגוונל הוא צעולם הזה. הנה כל שלש אלה לא יגרעו
 וכן השלם באונה, כי אם ישתררו עלינו רק צעלי גוונל הנפשות אזתשאר
 האדוונה שנוונה ולא יאזה שום אדם לעסוק צדרך ארץ, ולחרוש צעת
 חריתה ולזרוע צשעת הזריעה, ולקלור צעת הקלירה, כי יאונר הכל הצל
 והצל הצלים אונר קוהלת, אין ירון לגוף תחת השונס כלל, לעוונת זה
 לריכין אנו לשיטת הלדוקים אשר על ידם ילא אדם לפעלו ולעצודתו עדי
 ערצ, כי יאונר אולי הדין עם הלדוקים צזה ולונה אשוונס? — וכן לרגלי
 הלדוקים לצד יעסוק האדם צהצלי עולם הזה יותר ונדאי ולסוא ילרוף
 לורף אונרת ה' לרופת. — צאופן ששלש דעות אלו תלויות זו צזו,
 הלכוועים ונאדם שונים לעיקר סתרי תורה וכן השונים, שהיא וקור השכל
 ונאוויים צאור היסודי, וגם צגזרת השכל היסודי הזה, וכן צשכר השכל.
 לעוונת אלו יאוינו הלדוקים ההפך ונונס: א' חונר התורה ולא השכל
 היא וכן השונים, צ' אין גזרת השכל העליון כלל, ג' אין תשלוס גוונל
 צשכלים רק הכל צגוף. והפרושים עוונדים צאוולע, והונה ככתוב השליטי
 הונכריע ציניהם ואונרים, א' שיש שכל וחונר לתורה, צ' שיש גזרת השכל
 ונונעל וצחירת אדם ונתחת, ג' שיש גוונל לנפש ולגוף יחד. ולפיכך דעת
 הפרושים דעה ונכרעת היא, כי יעשו חצון לגוף ונפש צסוא, וצעבור
 זה הליגו צוונסנת יחד האונר אין תורה וכן השונים ואין תחיית הונתים וכן
 התורה אין לו חלק לעה"צ, כי שתי אלו אנוונות כרוכות וונסולצות יחדיו
 כאונר (סנהדרין ל'). צעבור זה יאוינו הפרושים על הכתוב תורה ונאחי
 תלא חידוש תורה ונאחי תלא (ונדרש), כלונר כל העיונים צחונרי תורה
 ואפילו ונה שתלוניד ותיק עתיד לחדש כצר הוא ונקיני וונסונים, עיין ונדרש
 פ' כי תשא. צגלל הדצר הזה צחרו צעלי ונסנת ותלונוד צוונחלוקת הדעות
 על כל דצר צאזה, כנוו שאונר החולק גופו לפעוונים: עדיין אנו לריכים
 לוודעי צ'צ' ו'ש'נו, כלונר להשל' הענין ונכל לר לריכים אנו לשווע כל
 הדעות ולעשות כרוצ וכלורך השעה צפנים, וזה הכלל כי חכם עדיף
 ונציא באשר צואר צונקונו.

ח כתבנית הנחלוקת לדעות (דמגוגין) כך נחלקו צוננהגים ועבודות
 ואופני תולדות ההלכות וכן הבח אל פועל אדם. ד"ו (ה) ופני
 שהלדוקים האנושי שרק חונר התורה ולא הסבל היא ון השנוים, לפיכך
 גזרו לסינון סיהיה עלרת תוויד אחר השצת קצוע זכלל סנה ציוס ראשון
 בטצוע, להורות צזה שנופני שהעלרת הוא יוס ונתן תורה, לכן יהיה
 יוס זה קצוע זכלל סנה על דרך אחד ולא יסתנה כאלות תפרושים
 ויוס ליוס, רק כנוו שהתורה החונרית צוולותיה לא תשתנה ון
 פשטותה, ולא יס כה לשכל לשיעת הלדוקים להוליא הכתוב ופשטותו
 כן לא יהי סיניו חילוף ותנורה ליוס ונתן תורה לעולם. — אזל
 הפרושים סאלליהם סניהם יחד נתנו ון השנוים, ויס כה ציד חכמים
 זשכל, לשלבו על חונר התורה, לפיכך חונר שיוס ונתן תורה תלוי
 צרלון וקציעת צ"ד וחסצווי הזנוים, כי ישראל וקדש"י לזנוים, כמו
 ישראל ודריכים העם זשכל התורה ע"פ הסכנות השכל עם הנוקוצל
 יחד, ולכן תראה סציווי חנטיגנוס איס סוכר אשר ציווי נעשה חילוק
 והכיות צנוורגס יותר כאשר צארתי ע' חנטיגנוס, אז הוכרח חנטיגנוס
 הזזה לתקן שלח יקדשו החודש ע"פ ראה לזד, כי איס ע"פ חשצון זשכל,
 להסתגד ללדוקים אשר לא יראו רק על הנוורגס צחוש וראיית הלצנה ונוס
 יקוד עולם סנה"פ' י"ט). (ז) ופני הנחלוקת צכח הצחירה וגזרת
 השכל העליון זשנוים, נחלקו הלדוקים וחונרו סחוצ' על הבה"א ציוס
 הכיפורים לתקן ונצחון ולכנס ונתוקן לפנים צקטורת, יונא"ו צ' להורות
 כי הכל תלוי בצחירת האדם החונרי לזד, ולא יס צפנים ונעשה כלום.
 אזל הפרושים חונרו חוצה לתקן ונצפנים להורות כי סניהם יחד פועלים
 גזרת הצורח עם ונעשה אדם ונתחת. — ונעם זה נראה לי צרור כי
 גנה סחונרו יונא"ו צ' סחפור לשנות הגורל וניד ליד כדי שלח ליתן ונקוס
 ללדוקים לרדות צנו, כוונו צזה להורות, שאס כה נעשה לעשות הגורל
 וניד ינון לסונאל ולהפך יחונרו הלדוקים, ראו כי הפרושים ונודים לנו
 שהכל תלוי בצחירת אדם לזד, ורשות ציד האדם לקצוע הגורל ונשונאל
 לינון ולהפך. — ולסלן נראה כי יתכן לקרוא את האיסים זשס זה
 ע"ס שפירושן גורל ונוני סיקינוו, לפי שהחונרו שהכל בגזר
 ון השנוים ואין צכח אדם לשנות גזרת עליון. (ג) ופני הנחלוקת
 זשכלום גנוול חונרו הלדוקים לסינון ונעשה העצרה שפרה אדוונה
 הנשרפת נעשית רק צנוערצי השנוס, (פרה ג' ויונא"ו') יען כי
 קוד פרה אדוונה הוא, לטהר את הנטונא צנות ע"י עפר ונוים
 להורות כי אחר הנות וכליון החונר יצואו וים חיים להחיות צחיים
 חדשים, וצעבור זה חונרו הפרושים כי השרפה תהיה צטובלי יוס, ונוענאים
 היו הכתן הסורף הפרה, להורות סונאנויים שיש גנוול ותשלוס צתחיה
 חדשה אחר הטוננאה וציוס, ונוס שהוטצל אדם ונועננאחו כנוור גס אחר
 הויתה צחטא, תקוס לחחירתו; אזל הלדוקים חונרו שכל זה הוא רק
 לנוערצי השנוס, להורות כי אחרי צוח השנוס צערצ אחר הנות אין כאן

סוס גנוול ותחיה ורק לצצצור טלח נחטח צחה הפרה ולא לכפר.* —
 ונטעם זה נחלקו ג"כ צשרפת צת כהן, צ"ד של לדוקים שורפים הגוף
 החילון, והפרושים אוננים שרפת נשנה וגוף קיים סנהדרין כ"צ: להורות
 כי עיקר החטאת צנפט אדם. —

ונטעם זה תקנו שתי פרישות אלל כהן השורף הפרה, וכהן גדול
 ציהכ"פ טלח יהיה לדוקי רק יתנהג ככל תורת הפרושים צדעות ועצודת
 היום (יונא ד' א'). לדעתי התחיל קם פרושים ונעת החל ונהג זה להכות
 שורש צאוונה להפריש כהן השורף, והכהן גדול, וזה קם פרושים הנוורה על
 ונהג הפרישות הזה.

ועוד רנוו צזה עוד להחנייר יותר דין טוונאה וטהרה ונדין קדושה,
 יונא ח' צ', יען כי דרך הפרושים להסגיח יותר על הדברים הנוציאים
 לדי חטא ועל החטא גופו כאשר צארתי צערך אס לונקרא. — ודצר
 זה ונצואר פרה ג' ונ"א טועלה עשו צפרה, קהבהן השורף לריך פרישות
 ז' יוים נגד הלדוקים, כי ופני טעיונאו את כהן השורף כדי לעשות צטצולי
 יום, הולרכו לעשות ונעלה אחרת צסיון הפרישות, ועל קם פרישה זו
 שתקנו בקראו לדעתי פרושים. ואונרו ציונא קם אין צין כהן השורף את
 הפרה לכה"ג ציום כיפורים אלל, קזה פרישתו לקדושה, ואחיו הכהנים
 כוגעים צו, וכהן השורף פרישתו לטהרה ואין אחיו הכהנים כוגעים צו,
 ולחק על זה צעל ונאנר האישות, אדרצה הקדושה תהים חנוורה ונן
 הטהרה? אכן צאוונת הטהרה חנוורה סנוציאה לדי קדושה ועיין ערכין
 פ"ג ונ"ה החנוירה הורה דציבור הנוציא לדי ונעשה ונעל הונעשה. —
 ועוד כי הקדושה הוא צונקדש סנקרצו קם קרצנות והטהרה צכל ונקום.
 וכראה כי הלנועים סנאחוניים וונתעסקים צונקור סכל העליון, לא הציעו
 על דקדוקים כאלה ונעשה החילון צונקדש, רק עיקרם היה לחזק סכלם
 וגופם לסנווע צקול ד' צציתם, ולא דוקא צונקדש, כאשר אנור וסי: יהי
 ציתך צית ועד להכניים שהעיקר הוא טהרת האדם צפנים לסנוור אלס
 אלקים, צכל וננהגים הונתיחסים לכך.

אפק כנוו סכל דצר טווצ צראשיתו ושורפו, ונתהפך צתהלכות הזונים
 וטווצ אל רע, ולא ונן רע אל טווצ רק אחר החזרתו לכצון, כלוור אחר
 סכצר נתיקר הרע והורעש העולם צקולי קולות, להרחיק השאור והחונן
 ונצית ונצחוץ, כאשר נודע זאת צכל ויני תהפכות העולם ע"י צלצול
 והסתוררות ההנוון, רעונוו וטוונעו, לשרש שרשי וננהגים רעים, כן הטוב

* סוד הפרה היא האם של החטא כנה, ועגלה היא סיון התולדה ון החטא כנה, היינו ונעשה
 חטא צפועל, לפיכך אחר ר' אליעזר פרה צת שמים ועגלה צת סתה (פרה א' ו"א), כי
 השמירה ון החטא היא כפלים ון עונש החטא צפועל, לפיכך אנור צנדרש פ' חוקת טלמה
 לא עמד על סוד פרה אדוניה, יען טלמה לא נשאר ונלהויא תולדה ון החטאת. — ואמרו
 קם שהקוד הוא הנזח אס וחכפר על צנה העגל, כלומר טענה יסמרו ונלחטאו צפועל
 על ידי הסרגל נטהרה ולשמור הנפש השכלית ון הכיעור וןן הרועה לו. ויצואר עוד
 צנ"א צנהנה.

הנוסקרי צאוונה צקל נההפק וטווצ לרע צונשך הזונן, אזל להחזיר עטרת הטווצ ליושנה נעשו ערעורים ותהפוכות שונות.

ונתג הלבושים והחקידים היא טווצ צעלנון, אזל צקל נתלה צם החנופה והזרות כי לפום חריפתח ונשצשתח, ולפי ערך הקדושה ונתדצקים צה נזיקים ורוחות הטוונאלה. רוצ הלבושים נתהפכו לצבויען. וציוני אלכסנדר ינאי נראה שכבר נחנולו קלת, כי לדעתו וזה שאומר ינאי ונלכא לשלנויכון הוולכה אחות טוונען צ"ש קועה כ"צ ע"צ: אל תתיראי וכן הפרושים ולא וכן אותם שאינם פרושים, רק וכן הלצויעים שעושים ונעשה זיוורי ונצקשים שכר כפנחס, הכוונה צזה על הלבושים וקראם — לצויעים ונשכי טעונים, א' כפשוטו שאין תוכם בצרם, צ' ופני שולככת הלציעה היתה ונלכחתם, והטעם לדעתי יען שלצעו תכלת ולא האוויכו לשום אדם רק להם לצדם, כי כפי אשר רנותי לנעלה שנהגו כנו כה פיטאגורענור א"כ כנוו שכת זו דרכה ללצוש תכלת לקיון השנים עם ונלצוש לצן, כן נהגו האיסיים, עיין וננחות ונ"א צ': חקידים ראשונים כיון שארגו צצגד שלש על שלש אלצעות, לצעו אז ונטיילים צו תכלת, ושם ונצואר כי צית הלל ונתירין קדין צליית וצ"ש אסרו ללצוש תכלת ונשום הנוזיפיים שתולין קלא חילן ואוונרים תכלת היא, כלוונר ונצחון נראים כטוחר השנים ונצפנים ונלא ונרונה, ואנרו כל הנוטיל תכלת צירושלים אינו אלא וכן הנותוניהים, וכן אנרו צתוספתא עדיות ג' על ונחס צן קננאי קהיה לוצע (תכלת), וכשהיה יוצצ צקנהדרין היו הכל תונהים, ופני טאז לא ונלאו הרוצ נכת זו חן צעיני הפרושים, וצפרטו צעיני צית טנאי כאשר יצואר להלן כי צ"ש לא ליוודו לתלמיד שאין תוכו בצרו, אצות דר"כ קפ"צ, וצ"ה לא הקפידו על זה ופני התקוה שקופם לחזור וכן נהגו האיסיים הטווצים כצ"ש והרחיקו החסודים.

גם נודע שהאיסיים הונצח"ל טנאו את צית השוננאי ונצאו תוניד לרעתם לכן הזהיר ינאי ונלך ופניהם. הן אין דעתי ונסכנות לדעת החכם גרעטן שפורש האיסיים הוא הנזירות, כי ונליוו חקידים ראשונים היו רולים להציא חטאת לנוקם ונדרו צנזיר (נדרים י' א' וס"נו ע"ש), אם כן ננכה שהיו חקידים קודם טנזרו צנזיר.* אפס צזה אני וודה שדרך חקידים כאלה ננדור נדר להזיר לד' ולטאת נזר הקודם להיות נזיר אלהים. והצנתי צזה

(* על מה שאמרו קידושין ע"א. הריני נזיר אם לא אגלה ונשפחות כתב מהרש"א נח"א לפי שהיו כת נזירים ונרוחקים וכן היטוב, וכיון לאיסיים, ולדעתי אין זה אמת אלא ופני שנינים שהם היו הרבה עזי פנים ונוליאים שם רע וננלים ונשפחות יקרות כנצואר שנת ל' צ' מי טנא לפני רבי ור' הייא צעות כזה ונחנו לו כום יין להפקיע רשעו — ע"כ שייך לוונר הריני נזיר אם לא אגלה ונשפחות כלונר לא אטתה יין ואני אוכל לנלות ונשפחות. — ועיין ונדרש ויין רנה שניני טנעון צ"ש צאו ג' ונאות נזירים ונחיר טנעון צ"ש להנים את נזירותם וכן צננס' נזיר פ"ה ע"ד החיר נחום הנדי אחר המרנן לנ' ונאות נזירים ונחכרת לא היו איסיים כי אלו לא יתירו נזרם. — והנה הטבל נותן כי כנו טלא החשינו האיסיים את הקרבנות לעיקר ואמרו שטולמנוטל אדם ונכפר (וכמו שאמר ר' יוחנן צ"ז צ"ז ב' בר' נמויא בן הקנה שהטתח רק לאוונות אזל לישראל חסד ונדקס) כן לא החשינו את הורם הנזירות לעיקר

דברי חז"ל צברייתא הסתוונה והסתוונה עד ונאוד כזר ח' ע"ב: האונר
 הריני כזר סנוכוס אונר הן אחת, דיגון סתים, טריגון שלש, טטרגון
 ארבע, פנטגון חונט, ולא יותר, ופירש רש"י שהתנח וסנויענו שהזירות
 בכל לשון לפיכך נורה גם הוא שהנודר כלשון יווני הרי הוא כזר.
 ואי תונה נודע נקט דוקא נוספר חונט ולא יותר? ועוד נוספר היוני
 איננו על דרך זה בהצרת גון בקוף כי גון Gone פירושו זוית, אבל נוי
 שרולה לונר אחת סתים שלש ארבע חונט, אונר הינא, ד"ץ, טרים,
 טעסקארא, פענטא, ולמה זה הצרת גון? לכן נראה להשכיל הדבר על דרך
 זה: כת פיעאגאראס נהגו לתת על ידס ועל ונכזוסם סינן סני ונכולסם
 יחד בחונט קלוות Δ וזה נקרא Signum pitagroeicum וכלשון השכנו
 חופעיאוס, לפי שדינוו סזה ונילי ונוחלת אלפדוק, ויש תמונה אחרת
 דרומידענפוס כונגן דוד שלכו ונכהג אלל הלעלעטען ונוולרים על צתי יראתם
 Δ בטסה קלוות, אבל אין זה כתאר ותצנית כת פיעטאגורוס שאחזה
 את הנוספר כלתי סזה וצפרטו נוספר החונט — לפיכך אונרו צטוב
 טעם לחשוב חונט מזירות ע"ש חונטה זוית כדרך שנהגו החקידים
 וכתב ז"ל —

השורש הטוב של חקידים ראשונים נהונוו צ"ק ל' ח' האי ונאן דצעי לנהוי
 חקידא ליקיים ויילי דנזיקין, ורצה אונר ויילי דאבות, ואונרו לה ויילי
 דצרכות. הם הנהו ג' טרשים: ח' להיות טוב צטבע הנוקור שילאו ונונו,
 ויילי דאבות, צ' להיות טוב לצבי אדם בהצרת אנוטי, ויילי דנזיקין, *
 ג' להיות טוב לשנוים, ויילי דצרכות. ונוצור שם כי חקידים ראשונים
 היו ונלייעים קולותיהם וחוכותיהם כדי שלא יזקו רבים, וזה נדרך
 האקסים להיות אללם חפירה כלי זיין תניד, לחפור צארן כנוצור לנועלה
 ע"ש הכתוב ויתד תהיה לך על אזנך, לקיים ג' דברים, (א) לכסות הלואה
 צטבע, (ב) שאם ישנונו דבר שאינו הגון יאטנוו האזון, כתובות ה'. לשלום
 החברה, (ג) לכסות לואת ע"א כי לא תאונר אל כל שנון אנוכת שוא —
 ולכן תונלא צונדרש קותלת ט' ט' שעדה קדושה (היא קהלל קדישא
 צצירושלים) הם, האימים נקראו כן, ונפני שנוחלקים היום לשלש ונחלקות,
 שליש לתפלה שליש לנולאכה שליש צתורה. תפלה היא לחיי גוף צטבע,
 ונולאכה אי חברה, תורה חיי נפש לשנוים, ונקראו עדה קדושה כי אין
 עדה פחות ונעשרה ויוסף אונר שהאקסים נהגו תנייד להדר אחר עשרה.
 וצצרכות ט': העיד ר' שנועון בן אליקים נשום קהל קדישא צצירושלים
 כל הסוונך גאולה לתפלת אינו כזוק צאותו יום, וזה נוכוון לונה שבת
 פילון האלכסנדרוני צתי פרישות עיין תולדת הקליר ונהגאון רש"ל ס' ב':
 צעלות השנוט ונתפללים על יום ונוללח נכון לנולל ונחצתם צאור אלהי;

(* הנסגיות שנסנו כרים נזיקין זיק ונסנה ח' וצ' כשהווק חב המווק לישלם במושב וכן כל
 שחבתי בשמירה הבשרתי את נוקו, הבשרתי במקצת נוקו, חבתי בתשלומין כהכשר
 כל נוקו, אשר הוא בדרך סיד ונלינה חל נאוד, ואונר רב ז' ח' האי תנא ירושלמי
 הוא, נראה שנסגיות ישנות וין אימים שנקראו קהלא קדושא בירושלים הם וכן סדר
 נחלות, צ"ב ח' ב'.

סתם נזכר לדעתנו למה שנזכר בצרכות עם ותיקן היו גוונים ק"ש עם
 הנזכר החונה ונקראו ותיקן לדעתנו נקם vaticus צרוני ונתנצחים, כי היו
 עוקקים לדעתי עתידות; אך ונה שאמר פילון כי בצוקר יעמדו ופניהם
 למזרח כלפי השמש הוא לדעתי צלתי נזכר אל האמות וצלתי מזרח, כי
 הנזכר דבר זה גיבו מז"ל, צרכות ז' ח', שהקצ"ה כועס בשעה שזכר מזרח
 ונערב ונתחווים לחונה בשעה שהיא זרחת, ואמר המורה נבוכים ח"ג פ'
 כ"ט שנה שאמר מז"ל צ"ב כ"ה שכינה צוערצ כוונו להתנגד אל עוצדי
 שנים שנודעים את החונה לאלהי, ולדעתי האיסים קיינו וקצלו זאת
 שהשכינה צוערצ, יען הם אוונרים כי אחר האמות יהיה עונג לנפש צרוח
 ונערצית ועסטווינד (יוסף עם), ולדעתי נועם זה נקרא שער אחד
 צירוסלים שער האיסים עסטוער-טהער כלומר שער הנערצ, ונלחמות ה'
 ז' וכתב הצנחאל הזיאו תי"ט שקלים פ"ג ג' שלא היה שער צוערצ
 הנקדש כדי שלא יראה כונסתחיים לחונה. גם יוסף אומר ק' מפיון ק"צ
 ז' לנגד לונה שכתב מפיון שונה לינד את ישראל להתפלל ללד מזרח
 מפני שונה היה נועיר העיזופיון: והנענטטוהרט צוולרים, אשר עזרו
 השם לחונה, והוכיח יוסף ההפך וזה נזכר ונחגי ישראל לנגד לאוונה זו,
 היה יודע יוסף שהאיסים נוהגים ככה לענווד גוול זריחת השמש היה
 נענווד טעמו של ונהג זר בזה ציהודים! אפק אננית הדבר הוא שהאיסים
 סוכו גאולה לתפילה שלא יהיו נזוקים כל אותו יום, כלומר הגאולה היא
 קיון יליאת האדם ונאפלת הליכה אל נאור היום, והתפילה הוא התפלה
 על עסקי יום זה הסנוך לליכה הקודמת, כאשר יאמר הספרים שנונה
 יום וליכה צתורה ותפילה נועם הנולך וחכוניו חכוני יהודים,
 שהשם הוא הנוכין ונאור ושמש, לילה ויום, הוא צרח, ולא
 באוונות עכו"ם והודיים, שעושים הפרש בין הדצקים, ואוונרים כי אלהי
 השמש והיום אינו אלהי הלילה והחושך, ולהפך. לכן כל הסנוך גאולה
 לתפילה, ונוקיים שהשם הוא היחיד הנווליא אור ונאיר לארץ אינו נזוק
 ככל אותו יום דעות כוזבות כי שכלו צהיר ונקי. —

יא צרכות הימים נזכרו בין האיסים צנים לא אונון צם שקראום לצועים
 געשעברטש תנוור לצועים כנזכר לנועלה, והיה ונתנצחים שלא כרלון
 וחכוני פרוקים כי הפרושים דעתם שיש יכולת ציד אדם לשנות גזרת
 הנקום צתקוצה ולדקה והקצ"ה גזר גזרה ו ה' ל' יק ונצטלה (ולא החקיד)
 יען כי האיסי שנקרא לצוע ונאנוין שאי אפשר לשנות גזרת הנקום, וכל
 האשר הוא רואה כנזכרתו כן יקום, אשר צעבור זה יש לקוראו לצוע כי
 לצוע היא גורל (ערוך ותרגום) כלומר שוואנינים צגורל שפכל ון השנים
 וסיקונו פנטוויסטען ציוני Essäer = איוס, והיה ציוני הורדוס
 איש איסי טעמו נחמס שנצח להורדוס צעת ילדותו כאשר היה צן ט"ו
 שנה שיוולוך על ישראל ולאחר שנתאונתה נצואה זו הלך הורדוס לטאול
 ולנחמס זה אם יאריך ימים על ונולכתו והצטייחאו כי כן יהיה יוסף
 וקולות ע"ב' ה' ז' אה. שמש אנוך הוד יאסאסו יאסאסו יאסאסו
 וזה היה לקוף נכחצ צעירי הפרושים אשר שנאו את הורדוס, וזה

הטעם אשר אונרו חגיגה ט"ו א' זנושנה הכל וונחם לא בחלקו, ילא ונחם וככס שנוא, כלונר לדעתו אחר אשר ראו כי ונחם זה נועה להורודוק וונכזא לו הנוככה, הפרישוהו וון הסנהדרין ולא יהיה אז צית דין, ואונרו פס להיכן ילא? אז"י אונר לתרצות רעה, ורצא אונר לעבודת הנונך. שניהם לדבר אחד נכתוונו כי עבודת הנונך היא עבודת הורודוק השנוא לפרושים, וצירושלנוי פס: ילא וונדה לנודה כלונר אחר שנידתו היתה לנצלות להורודוק טוב עזרה גוררת עזרה. זאף כי גם שנוא ניצא שהורודוק ינונך, הוא שנוא היה ון הטובים וניצא זאת דרך עונש ופני שכצשו חנוים פניהם בקרקע ולא דנו את הורודוק בהורג נפש, אזל כלל הפרושים לא עסקו בנצואה, אדצרה אונרו אין ניצא רשאי לחדש. ע' אות זה. וצצלי פס שילאו עונו שנוים זוגות הלנוידיים לצוסי קיריקון Sericon ונלצוש של ונשי כדרך הגדולים וצירושלנוי שהיו כותצין אין לנו חלק צאלהי ישראל ולונה זה? לפי שהנוליכו עליהם את הורודוק. ואלה האימים היו שנוא נפש החשנונאים שכן ניצא יודא האיסי על רליחת ונטיגמוט אחר אריטצול הנונך ונשפך דם שני אחים כאחד. קורות י"ג י"א צ'.

נצין זזה סגנון התוספתא צעדיות ג' שהצאלו לנועלה ונחם צן פגצי שהוא לצע (הוא צן סגנאי זנושנה ה' פ"ז) כשהיה יושב ציטיצה היו הכל תנוהים, אונר להם ונחם ונכך וכך אני ראש חצל הצא אחרי. ונה זה? לדעתו כך כך עולה צנוקפר שנוים ורנו לפרושים, שאתם תנוהים עלי ואתם שנחתם אותי, אזל אני יש לי שנוים זוגות שוועים לקולי. — וצנושנה פס אונר ונחם זה סקקרא צתוספתא לצע וצנושנה סגנאי ע"ש הצע והסינון שהוא לוצע תכלת, Signae צרוני, ונוקף היורה של לצעים טהור, ונוקף היורה של שולקי זתיס הוא טווא, רנוו זזה כי יש שני וניי הוספה על התורה, הוספות חידושי תורה של אימים צעלי סודות סקקרא לצעים באונור, והוספת עיוני פרושים וחצרותיהם סקקראו זתיס עיין ונחות כ"ג: ונה זית אחריתו צסופו, וצצירוצין ה': כל שיטוריה צזתיס, וצחולין ונ"ו. כזית צנוקוס ונה וצנוקוס חיותא צציינן, כלונר זית רענן שהוא חכם הונכסיג לריך להיות צנוקוס ונרירות, ולא יצרח וון ווקונוו צשעת סבכה וגם צנוקוס חיות, ע"ש סאונר ר' זירא בן לרצה ור"י סצרחו ונוקונוס. —

יב חנוי הפרושים עם שהיה לצס שלם עם החקידים צאונות וצכל הקודות הנלאונות שיש להם יסוד צשכל, צכל זאת נראה שגינו ונלצוש הלצן, ולחקו אונון ללציט גונדא קוטה כ"צ: וכן על עטופים סדכים לצנים, ונראה צונדרש קוהלת פסוק כל הנחלים כי לטוב לפני ד' יהיה סחרה אונר רצ לרצי ישנועאל לשני עטופי סדוכין, כאילו אין כאן בני עלייה רק פכים וצאצות דה"נ כ"ה אונר צן עזאי נוח לנולך על כל העולם ונלנונך על צ' עטופי סדינים. ועיין צתשו' פנים ונאירות קי' קנ"צ שהוכיח את הלוצטים לצנים דוקא ע"פ שיטת הנוקובלים. ועיין ונגילה כ"ד ע"צ האונור איני עובר לפני התיצה ופניו סצגדי לצועים אף בצלנים לא יעבור ונשום יוהרא לדעתו והארכתו זזה צנו"א צטעס. אכן צוה סנוגע לנודות טובות הלכו ראשי חנוי פרושים צשיטת האימים, כי לפי הנוצואה ונלחמות

צ' ה' ז' אחזו האיסיס ונוגס צונונור ט"ו ד' וני יגור צאהלך אחד עשר
ונידות ישרות וכן עשו ר' עקיבא ור"ג, ונכות כ"ג ח' ע"ס.

יג על כל פנים לנודנו וזהו שבארתי אחיה דברים ונועיליס: (א) שנה שבת
יוסף קורות י"ד ט' ד' כי טעונוס ופנוזימן יסצו צסקהדרין, וגער שאנועמס
על ונה שצצו הסנהדרין פניהם צקרקע, צשעה שצא הורודוס הנונלח
את חזקיה עם הורכנוס לדין, ונלוצס ונוזיין, הוא שנוני והלל ולא שנועיה
ואצטליון כהער חצו גרעטן וינסן, כי צשעה שיסצ שנוני כצו היה
הלל, ונונחס ילח ונן הסנהדרין לדעתי צשעה זו, לפי שלל רלה לדין את
וני שניצח עליו שיהיה ונלך. — גם וזה תקוצה לנוה שבת צגרעטן שהלל
נעשה נשיא אחר שכצו ונלך הורודוס. —

(ב) יס ללמוד שנה שנונור צתוספתא קוף ידים ונוצח צר"ס פס: אונורו לו
טובלי שחרית לפרוטסי קובלים אנו עליכס, שאתם ונזכירים את השס צלח
טצילה, אונורו פרוסיס לטובלי שחרית קובלים אנו עליכס שאתם ונזכירין
את השס ונן הגוף שיש צו טוונאה, והוא תנוה נאוד, כי אחר שטצלו איך
שייך טוונאה? וכתצ ונהר"ז פראנקעל כ"י שהקפדה על הטצילה היא גופא
נחשצת לטוונאה כי אין דברי תורה ונקבלים טוונאה, עיין צאריכות
והנעטסטריט 1853, לך 66 ולהלחא, וגרעטן אונור שכל גוף צטצע
טווא, וכל זה דוחק. אצל לדעתי נראה שטובלי שחרית אלו אינס איסיסי
רק ענף היולא ונן החסידיס שנשא נשים, כי האיסיסי הנועיליס לא נשאו
נשים. והנה ונזואר צרכות כ"צ צ' שהטובל צארצעיס לקרי הוא ונעולה
ונן הצח צתשעה קצים, ווני שאינו לריך לטצילה צנו' סאה, הוא ונעולה
ונן הטובל, כי כן אונור רצ הונח תכו לי לצריך ללא נפל עלי לא הא ולא
הא ע"ס צרס", ונונזואר עוד שס שעיקר תקנת טצילה לצ"ק הוא כדי
שלל יהיו תלומדי חכונים רגילים צנסותיהם כתרנגולים, ולפי זה וני טטובל
צכל יום שחרית, ונונילח קוצ יהיה רגיל צאשתו ותר ונדאי, ואס כן הוי
הטובל גוף שיש צו טוונאה שהרי נטווא, ונשא"כ וני שאינו טובל צכל יום
לא היה צו טוונאה בכל ולא נלרך לטצילה וזה צרור. וכן כ' יוסף ק' עיפין
צ' כ"ד שהתשנויט גורס טוונאה לגוף וכפע לפיכך נהגו היהודיס צרחילה
הרצה להועיל קלת: *μετα την νομιμον συνουσιαν ανδρος και γυναικο
απολουσασθαι κελεύει ο νομος-καθαρος ειναι ου δύναται.*

(ג) ונה שחידש ונהרז"פ כ"י שופני זה לא הלכו האיסיסי להיכל יען שהס
קוצרים כשיטת הלדוקיס, שאין פרה אדווה נעשית רק צונועורצי שונס,
לפיכך חצו אפר פרה לפקול, קסה אס כן לנוה שלחו קרצנותיהם והרי
ערל וטווא אינס ונשלחיס הקרצנות רק אס הס עלנוס יכולין להתטהר,
אצל אס האיסיסי לא יוכלו להתהר ונפני אפר הפרה ונונילח לא יוכלו
לשלוח קרצנותיהם, עיין פחיס ס"צ וחגיגה ד' צ' וצתוס'; אכן צצחיס
כ"צ צ' קוצרים זקני דרום*) טווא ונת ונשלח קרבן.

(*) חלר זקני דרום יתכן על האיסיסי שהרצה ונחס היו צדרוס א"י ותרנוס ישעיה ע"ס י"ב
נאלך סיניס ונארע דרווא, ויתכן א"כ שנתס סינים נקראו עסקענער, וצ"ר ל"ד: שאלחא את

ונראה פשוטו או שלא הלכו להיכל ופניו שנושבו ידיהם וכן הקטטה ע"ד הנוצח יונא כ"ט א' וחולין קל"ג, הלכו ע"ס ונושכין ידיהם ופניו שראו שחוטפים החלקים ואינם נוהגים צפוסר דעת. או ופניו שחלקו בין עם הארץ לחצר ועם הארץ לריק לקפור ג' ו' לפני חכמים ולא ראו בחילוק זה, חגיגה כ"ז ב' — אכן בכריתות כ"ה א' ונוצח אשם חסידים? או וזה שהוא העיקר, שהאישים הענייקו עלה צקודות התורה ועיקר עצודת הצורה אלכלס הוא גוף האדם ולא הקרצן, כאשר לנודו הפרושים אחר הארצן, וכאשר כתב יוסף שהחשיצו ענין עצודתם צצית יותר ועצודת הנוקדש, קודמות י"ג א' ט', וכמו שהנציאים אליהם ולא יקבע לא הלכו לרגל לירושלים. — —

(ד) וזה שכתב ונחז"פ כי איש הנוצח צירושלנוי יונא ג' ז' שהשתנוס צסם הנופוס הוא איש איקיי לא יתכן כי צנודרשן קוהלת ג' י"א וצוזאר שלא ונטעם חשם עוונתה לא יוכלו לקבל וועשר ווי שנושתנוס צסם, כי אם כל ונקבל ונתנה לא ישתנוס כדי שלא יזיק את ווי שאינו כותן לו. —

(ה) נראה שנה שיש צגנורח לפעוים ונכה נקיי דעת צירושלמים הכוונה על הקהל אישים שכן נראה נקיי דעת שגרשו נשותיהם כתצו רק חניכתם זה ונכה אישים לגרש האשה צשעה שנותעצרת, עיין גיטין פ"ז ב'.

ועיין חגיגה כ"ז ב' צית הלציעה הוא ווקוס שנקיי דעת לוצעים, כליוור עושים קייון שלא ישתה אחר ונתוך כליהם ויעוונתם, וזה הצנתי ונה שנוצח צירושלנוי סנהדרין ג' ה' שפוסק ולו"יינוס לא רלו לפשות ונתוך כלים לצועים. —

כללו של דבר ד' ויניי אישים היו כנגד ד' נודרגות של קודש חגיגה י"ח ב' ונראה כי ר' יוחנן צן גודגדח שנחשב שם שהיה אוכל על עהרת הקודש כל יוניו היה נוסח אשה שהרי היו לו צנים חרשים, עיין חגיגה ג' א' ור"ש ריש ווס' תרוונה צסם תוספתא וכן יוסי צן יועזר היה לו צנים ועיין כדה ל"ח א' שהסידים ראשונים לא שנוקו ונותיהם צד' צצבת ופני חילוב צצת הנוקצב צלידה א"כ ונווילח נסאו נסים והולידו צנים.

יד חוץ ווכל זה יש לעורר על ונה שאוררו חכויי כולרים שישי ונשיחם ילא ווכת האישים וכן יוחנן הטובל, לדעתי לא יתכן שהרי האישים חלקו כבוד לנשה וואוד ונקרו כפסם על כצודו של ונשה רצינו וכן לחנוו הרצה עם הרווניים עצור הנוקדש ויוחנן האישי היה וננהיג. ונלחנות צ' ח' י'; ג' ב' א'.

וכל זה אינו צבת הכולרים שהחשיצו את ישי יותר ונונשה וראו צסנחת לצב חרצן הנוקדש? רק צזאת נאות להם יחוס לאישים צנוה שתורו האישים כי אין הקרצן עיקר כי אם תורת קרצן וכנוו שלינודו חכויי ט"ס צב"נו. —

כל צעלי אגדה שזכרום ופניו ששקפו שם צקודות ויהודה צן דרומאי פירש לשם (לעיל). אפס ככל זחא נראה שהאישים החשינו ונעשה פרושים צנקדש לאמת ולדק ושלחו לפעוים קרצנות שלא לפרוש מן הציבור, ומונה ששעה שמועאל צן פאני שתי פרות, פיה ג' ה' בר"ש אין רחיה כי צנקרת היה. יע"ש.

לקיים הדברים אשר עוד על איזה חידושים ונושלים הנותחים לנדון זה:
 (ח) לדעתי ונה שאוור צעל ונאור עינים כי בייסותים צגנו' הנה האשים
 הוא צלתי לודק, וכן ונה שאוור צעל הכתב והתרגומים שהם על שם
 צייתוס שנינה הורדוס לכהן גדול אינו בהוגן, רק צייתוסים הנה הכוללים
 ונקראו כן על שם יסוע, כוס עים, געהקוֹפֵעֵנע Boetos Bonos העל־
 פענה, ונתי' ח' כ"א, ויש לי ראיות ברורות על זה כנוצח צע' צייתוסים
 ועיין ריעצ"א על העניתי י"ג שניחם תיקון ולולשנים רק על אדות
 צייתוסים והם הכוללים, ועיין ונחות ק"ו ע"צ סר' יוחנן בן זכאי אוור
 להם לא תהא תורה שלונה שלנו כסיחה צטלה שלכם ונה זה סיחה
 צטלה? צהכרה אצובגיליון שלהם ויצואר צערך הנ"ל צאר היעצ. (צ) ענין
 בגפים פירשו הונצקרים על אופנים שונים, גרעטן על הנופעתה לנגז הידים
 והחכם גייגער על שם הכתוב חגי' צ' בבנף בגדו סנווד לצטר קודש. —
 אצל לדעתי אצרה איה צערך זה שהוא ע"ס וולות לינית ותפילין וכן
 גוילת חסד שנקראו כנפים ע"ס. (ג) לריך אני לעורר כי לדעתי צית
 שנואי שקס סנווד להרבן צית שני לחלוק על צ"ה היה סעיף אחד וכן האשים,
 וראה על זה א' כי שנואי נעשה אצ"ד צונקוס ונחם האסיי וכן הסתם
 צקשו האשים שיהיו אחד ונעלהם צוועד חכויי סנהדרין, ועוד כי גם
 שנואי ניצא להורודוס סינוולך ונהג כונסה הסנועים לנצחות ולא בפרושים
 שאוורים חכם עדיף ונציא. — צ' ווצן צזה סיטת הצרייתא ונחות
 ונ"א ח' הסתווה קדין צלילת צ"ס פוטרין וצ"ה ונחייצים, אוור ר' אליעזר
 צ"ל והלא כל הנוטיל תכלת צירושלים הוא וכן הנותנייהין? לדעתי פוטרין
 צ"ס לערך דיעתם כי הנה וולוצסי קדין באשים. ג' צ"ס ונחויירין צעמיני
 סצת כונו האשים שלא תתירו לחנום תצטיל צצצת עיין ר"פ כירה צ"ס
 חנוים ולא תצטיל, וכן צענין ונקלה ונאור ונלכה כפי סיטת התוספתא
 פ"א דצצת סצרי צ"ס סקת יונים תעשה ונלכהך וציוס ז' סצת להורות
 כי גוור ונלכה לריך להיות צעשה יונים, וצ"ה סצרי רק הנועשה ולא
 גוור ונלכה דלא באשים. ד' נהגו צ"ס שלא ללמוד רק לתלמיד צדוק
 שתוכו בצרו אצות דר"כ ספ"צ — ונוגם באשים. ה' לחונו צ"ס כגד
 הרוניים צחזקה שלא כדעת הפרושים ונצ"ה, וכן האשים. — והנה ראוי
 לענווד על לשון צ"ס ריש צילה השוחט חיה ועוף צי"ט, צ"ס אוורים יחפור
 צדקר ויכסה, כאלו היה ונוכן דקר לכל שוחט וזה דרך אישים כנודע. —

הערה. אחר כתתי זאת ראיתי צנ"ע חלג' לייטונג ד"י ונונער 38 לשנה זו נד 459 השערה
 חדשה ונחת ד'קטקטור ולנדסבערגער ונק"ק וומטריכט על שם עסטענער, והוא
 ונחות דר"כ פ' ל"ז צחסצון ז' יניי פרושים נחטב פרוש מחופתו עשאני, וצגליון כתיב נוסחה
 אחרת פרוש מה חובתי ואעשנה כמו שהוא קועה כ"צ: וקוצר החכם הנ"ל סנוקחא ראשונה
 עיקר והכוונה על כת עסקענער שלא לקחו נשים ושם עשאני הוא כמו עסקענער ונאור ושורש
 עשה, והנה השערה חדשה זו יקרה היא צעיני, אפס עדיין לא כיון פרוש מחופתו על ניי שלא
 נשא אשה ונעולם ונה זה ונחופתו ראוי להקר' פרוש ונשים ככלל? ונכל' לי כי הנוכוון על אחת
 עסקענער שלקחו נשים וכאשר ראו שנחעצרה להריונה, פרוש. באופן שיש ונקום לכנות ענין
 זה פרוש ונחופתו, כלומר כוונע שכתב אם אשתו אחר החופת פירש ונונה, וצענור זה יתכן

הערה א' לע' איסים

לכנות מילה זו נאם עשאני, יתן כי שורש עשה בקורי עשה יכון על המובל בעילה ראשונה
 לצד המפורש ג' פעמים יחזקאל כ"ג על עם ישראל צמורים שומרים עשו דרי בחוליהם, וכן
 בנסהדרין כ"ב צ' אין האטה כורתת צרית אלא עם וני שעושה אותה כלי שנאמר כי בעליך
 עושיך. ונזכרתי מתוך זה אל מה שמוצא בנשנה וצרייתא סוף קוטה ונשנת ר' חנינא בן דוסה
 פסקו אנשי מעשה נשנת אלא יוסי בן קטינתא פסקו חסידים, וקסה לי נאמר מה צין אנשי
 נעשה לחסידים והלא גם חסידים צעלי נעשים הנה ולהפך אנשי נעשה ונחמקדים עם קונם?
 אכן לפי ונה שצארתי הנם ידענו כי ר' חנינא בן דוסה היה לו אשה וצנים ויתכן אם כן שהיא
 היא פורט וכן האשה אחר שנתעברה הגם כי עדיין נקראת על שמו ושרתה תחת ממשלתו, והוא
 ר"ח היה ונכת אנשי מעשה שבושם ילמס ונלשון עישה כבישה ופורשים אחר שעשו העיבור.
 או יתכן שאנשי נעשה נקראו אותם שזכו לעשות נעשים נפלאים כמו ר"ח ששלח חליו ר' יוחנן
 צ"ז להפלה עזר חולה מפני שהוא כעצד לנולך שהנולך עושה רגונו. זכרות ל"ד ז'. אכל
 חסידים היו אותם שאין נודרם לעשות נפלאות, ועיין סוכה כ"ג א': חסידים ואנשי נעשה
 לדיקים ונעוריהם. —

או יתכן שצכלל אנשי נעשה הנה צעלי נעשה וחסידים הנה צעלי עיין והחזונות כי לשי חלו
 נחלקה כת איסים לפי דעת החכם צ"ה ונער שראש צכפר קדמון הוצא צכפר הקרי קדמוניות
 ד' ג'. — ועם צכפר זה רחיתי את הלחץ אשר צני ישראל לחלים לנולא כת האיסים בחלמוד
 והלעי עם דעת אומרת כי ונני יהונתן בן רכב ירמיה ל"ה נולדו שלא שחו יין ונזה אין ראיה
 כי צכר צארתי שאיסיס לא היו נזירים*) כי להנזירים הותר נדרם לפעונים והסגיוחו על זה
 הדבר נזיר פ"ה ו"ד וש"נ.

גם ונציא עם ש"ס זכרות כ"ב ח' צוני שרלה לצעול א"ח ואמרה לו, ריקה יש לך וי' קאה לצבול
 "מיד סירס" ולפינו יש מיד פירש ואם נגרום סירס תצוא על נכון השערתי שהסריסיס
 שונתי שנת ישעיה נ"ה הנה ונקור האיסיס, ואף כי נולא לפעונים סריס בנקרא שנתא אשה
 והוליד צנים זרעית ל"ז ל"ח ל"ע? ו"נ רוב סריסיס לא נשאו נשים וזה הוא תפארתם להיות
 צהיכל ונלך, וכן האיסיס השתדלו להיות סריסיס צהיכל ונלך ונלכי הולכים הקצ"ם, ופרשו וכן
 הנשים כונו שפירש נעשה, ואני צכר הוכחתי שכל החסידים שזכור צנועה וכן כל אנשי נעשה
 כהגו צנישוואץ זולתי ד' חנויים בן עזאי שלא היה וכן האיסיס צנופורט רק נאמר וננונו נעשה
 ופירש כדרך קלה איסיס שהזכרתי וכן ר' ספרא גהג ונוס כאיסיס שלא נשא אשה ולא נשבע
 צנועה ונעולם, פסקים ק"ג ז', ר' ספרא רווק הדך צכך היה והוא היה דובר אונת צלצבו צלא
 צנועה ונכות כ"ד. גם נשבע תמיד במשה סוכה ל"ע א' וש"נ כדרך האיסיס שציצדו נעשה רבם
 לנאור כנודע. ור' חנינא ור' אשעיה רווקים היו צארץ ישראל ונפורסוים לקדושים צצבל
 פסקים (שס) גם נשבעו תמיד צחי דרצנן קדישי צארעה ד' ישראל שס, וכן עסקו צכפר י"ירה
 כו' ע"ס כנסהדרין ס"ה ז' כדרך האיסיס צעלי נסתר. — חוץ נוד' חלו לא ונלחתי צס"ס שנהגו
 ונהגו איסיס צכל עניינם, ונענתי אוננים כי זה שאנור שנת ק"ו: צר צי רצ לא ליכול ירקי,
 הנכוון שלא לנהוג ונהגו איסיס שאכלו ירקות ולא צשר, אכל ונה יששו הנודניים להאי צורצא
 ונרצנן שאנור איכא קרנא צאנוא עירובין כ"ב. ולסוגיא חולין פ"ד שאונרת שלא יאכל אדם צשר
 רק צע"ס! ולר' יהודה ור"ס שאכלו ירקות נדרים ו"ע ז' ולפרושים שלא אכלו צשר צ"ב ס' ז'
 וכן להיפך אני הוכחתי שצ"ס היו נוהגים קלה כאיסיס צשוירת שנת ושאר נדרים ואפ"ה היו
 אוכלים צשר צכל השצועה לכבוד שנת צ"ה י"ז א'. — גם השערה שנה שאנור ר' עקיבא
 כנסהדרין ל'. הקורא צכפרי' חיצונים והלוחש על הוכה אין לו חלק לנעה"צ וכן ונה שאנור
 צונשנה ונגילה כ"ד ז' ליפן לתפילין וזה ונחנה על צית אונקלי שלו הרי זה דרך חילוניים, כל
 זה הוא תורת האיסיס העוסקים צחילוניות לרפא כל צבר וכל ונחלה צלחישות וקניעות. השערה
 זו רופפת היא נאור ואין לה ידיים ורגלים לקום צנה"ו, כי קרוב הדבר נאור שחילוניים הנה
 כת גקסטיקער וכן הנזירים שעסקו צכחרי טבע וגם הניחו תפילין עד"ו. ועוד כי גם חכני
 צבל לרוב עסקו צלחשים וקניעות ונכסרות! והכלל צזה כי דבר שפתים אף לנותר צענינים

*) וכת טעמיאשיטין שחזיר פילון ואנורו שהוא ונלשון תרופה כמו אסיא, נכסה לי שהוא עם ויני צעלי שולחן
 שאכלו על שולחן אחד, ואנורו לא נחוצה כי אם שולחני של אים משפר Trapesa שולחן ציוני ועיין אדל"ג
 כ"ז: סודרו של שולחן גדול ועשיתי צ"ד וקיוויתן טביא טובה לעולם. —

הערה ב' לע' איסוס

כאלה לכונן אל האמת צונה שכבר עבר וצטל וכן העולם, ורק על העיקרים והשרשים ראוי לחקור ולדרוש כאשר עשיתי בפנים, באופן שיאל לי נזהה שחכמי ש"ס הנאורים צדעת לחזו צזה וגם נזהה לא הניחו ידם, פעם צחרו צניידות איסוס טווצים פעם צניידות פרושים, וגם צדוקים לא נאסו צכלל — רק צנחו כל הדברים צבעם ושכל כיאות לנועמד האומה צשכל הנועשה. —

הערה שניה.

ראיתי צהמוגיד שנה ששית לד' 286 צשם החכם הנודע צשערים וזהו"ר ר"צ"ג מפאריז שנסאל עצור תמונה מגן דוד מששמושים צה צעלי סוד, לנואח ונקור באופן לתמונה זו? והשיב שגם צעלי סוד ונאמונת היסודעלים ונשמושים צתמונה זו וקוראים אותה חותם שלמה וטעם הדבר לדעתו, ופניו כי שלמה עשה ים עשר אמות וקו שלשים אמות יקבו אותו, ובהכרח היתה התמונה נשששה, כי אם לא כן יש שלשים ואחת אמות לקו הנקיף עשר אמות, וכן תמונת ונגן דוד יש לה סגולת הנוששה וצלצד ששה קלות, ואם כנשך נזויות אל זויות קו יאל לנו נוששה שום ללעות, וכבר כתב העיקרים סגולת הנוששה צבע ע"פ הנודע כי הדבורים יעשו צתיסה כן. ע"כ צקילור. — ולי קשה עוד אם כן נודע קראו התמונה צשם ונגן דוד ולא ונגן שלמה? ועוד כי לפי שיטת חז"ל שלמדו כלל זה כל שיש צהיקפו שלשה זו צרבונו טפה, ויים שששה שלמה, עירוצין י"ד א', ושאלו והאילם ונשהו? והשיבו כי קחשיב ונגוואי קחשיב. ונפורש דהנוקבלים לא ס"ל שים של שלמה ונוששה הים! — ע"כ נראה לי כמו שכתחתי לנועלה צע' איסוס אות ט' שורש תמונה צעלת חנושה קלות נקראת על שם פיטאגוראוס חכם יוני, ונזהה נוצעת התמונה צעלת ששה קלות; ויען כי חכם זה נקרא ארשב חכמה פה"ת — ונפאוס צראשונה ופני שתלמידיו קראוהו תחילה ונפאוס (דיו ווייהייט) ואמר הוא צענוה טאין נכון לקראו ככה, כי אם הוא ארשב חכמה, וצדצרי ראשוניו „דוד“ הטכמה פריינד דער ווייהייט חוס' שבת קט"ז א' ד"ה פילוסופא, ואם כן צנקל יתכן טעות כזה לכנות ונגן דוד? ונה צצאנות צראשונה הוסד על דוד. — עוד יתכן כי התמונה נוששה שורשה ונוה שחוס' צקרבן להניף תנופה לששה קלות לארבע רוחות ונועלה ונשה, כדי לצעל רוחות רעות וטללים רעים, וכן צנענוע הולצ סוכה ל"ז צ' „אמר ר' יוחנן ונולך ונציא לנוי שארבע רוחות שלו ונעלה ונוריד לנוי ששנים ורץ שלו.“ — ונורקף לזה ידענו ונה שכתב כהן הנורצים שחי צנאח השניה לנוינס קלעוהנס פתון ונעקאטנדריען צספרו Stromata שחא ונפליג ונאוד צצנה היודים ותורתם, ונשחל ונאוד להציא ראיות נלחות שחכמי יון גנבו ספרי אמונה וניסראל ולעודו ונהם, כאשר עשה פיטאגוראוס, וכתב שם ספר ה' פ' 700—703 להפליג צצנה ונספר הששת יוני צראשית שחשב ונשה צתורה ואמר צזה"ל nam et apud Pythagoram senarius tanquam numerus Gamicus habetur, כלומר לזוה שונים וארץ יש סימן ונספר הששה אלל פיטאגוראוס, אם כן איך היינה עוד שיחסו תמונת הנוששה לדוד אשר על שם ונלכותו נקרא ליון שמוננה תלח תורה לעניים. — והנה צלתי ספק נהגו האיסוס צעלי סוד להשתמש צתמונה זו כדרך כת פיטאגוראוס, ויתכן ונאוד טעל שם תמונה זו הנורה על זוה שנים וארץ ודיבוק כל הרוחות השנים לכל פינות שאתה פונה אמר יחזקאל ל"ט צ' על גוה וסוצנתיך ויששאתיך והעליתך, כלומר אלדד ואניע אותך לכל הודדים והפינות שחם שם, ונזהה נראה גם כן שם שושן על פרח נחא שאינו עגול ונונש רק כדרך נוששה (קאנע) ועיין ע' אהב"ש. — ויען כי האיסוס נהגו כנונהו הדבורים, ע' לעיל אות ה' וערך אפס, לכן טעמו צתמונה נוששה כדרך שהדבורים עושים צבע. עוד יתכן ונאוד כי צעצור זה נקראת התמונה צשם ונגן דוד יען כי אם תושך את אות ו' של דוד לאורך כל ד' חשיב שני ונשולשים צעלי שלשה ללעות שוות ונשששים יחד נעשה התמונה צעלת שם קלות וזה צדור.

אגב אורחא ראוי להעיר כי השנה הגדולה לשם ונאוח שנים שהיא תקופת הקדמונים עיין יוסף לרנויים קדמוניות א' ג' ע' וצהמוגיד שם צשם צ"ג גם כן יסודה על שם ונספר הששה (וענארימוס) ויבחר צו"א א"ה.

אמכתא, אזכרה *

א רגיל ונאוד צפי הז"ל לקנווד רעיון אחד או קצרה אחת אל ונה שכתוב בתורה כדי לעשות זכר עולם לרעיון זה או לקצרה זו, ואנורו לפענוים הלכתא כינה ואמכתוהו רצון אקרא, ואפילו להלכות שנאנורו לנושה צסיני עשו קנוך כזה לרוב. וראוי ח"כ להקור ותי התחילו קדונוינו ז"ל לקנווד דצרים קצע"פ על הכתב? לדעתי לא נהג דרך זה אלל קדונוי תנאים לרוב,*) כי צעוד שהתורה קצע"פ היתה ונקורה ציד יחידים ונופלגים צשכל וקדושה לא הולכו כלל לעשות סינוים וזכר לוידות וקצרות ודינים הנוקזלים ונאיש לאיש, ואפשר שהיה נחשז לאיקור צינוים ראשונים לתלות דצרים שנאנורו צע"פ אל הכתב, כי כונו שאקרו לוונר תרגום ונחך הכתב כדי שלא יאנורו תרגום כתוב צתורה, כן הקצרה נותנת לאקור הקויכה דצרים קצתה על ונה שנאנור צע"פ כדי שלא יאנורו דצרים קצע"פ נתנו צכתב, והטעם כי דצרים קצע"פ נתנו רק לחכמים היודעים לקול צפלס ונאזנים כל עניני תורה, לפי ונעווד הדור והכרת השעה ואין התורה התוונה נתנה, ואם כן אקור להקנווד ענין הנאנור צע"פ לכתב העווד לעולם צלי סינוי ותנוורה. רק צדורות תנאים אחרונים שכתרו ההלכות והדינים, ילאו איזה ונשכילים ללווד דעת לעם ולהנוון תלמידים לעשות סינון וזכר לכל הנאנור צע"פ על הכתב צנוקרא, וכולד ונה ענין הדרש כלוונר לקנווד ונשכלות שניות אל ונשכלות ראשונות דוונות להן צכתב. ולכן תוולא שר' אליעזר צן עזריה חולק על ר' עקיבא אשר אהב צאקנוכתות כאלה ואנור עקיבא אפילו אתה ונרצה צסנון צסנון כל היום איני שוונע כך אלל חלי לוג שנון לתודה, ורצינית יין לנזיר, וי"א לכדה הלכה לנושה ונסיני הן — ואינו לריך אל קנוך צנוקרא (כדה ע"צ צ' וצחים פ"צ) וכן תראה ונצורר קוף יוונא צנושקה: עצרות קצין אדם לונקוס יהכ"פ ונכפר עצרות קצין אדם לחצרו אין יהכ"פ ונכפר עד שירלה את חצרו — את זו דרש ר' אליעזר צן עזריה: כי ציום הזה יכפר עליכם לפני ד' תטהרו, עצרות קצין אדם לונקוס יהכ"פ ונכפר עצרות קצין אדם לחצרו אין יהכ"פ ונכפר עד שירלה את חצרו כלוונר ויקיים לפני ד' תטהרו להסתהר עוד טרם יצוא הדצר לפני ד' וזו דרך דרש. והדצר קשה לנוה נקטה הנושנה תחלה דין זה קתם ואח"כ חוזרת ואוונרת זאת צסם ר' אליעזר צן עזריה? ועוד לשון את זו דרש ראצ"ע ונשונע שלא דרש ראצ"ע אלל זו ולנוה? לדעתי הדצר נכון ונאוד על הדרך שאנורנו: הדינים והקצרות צכלל וקווצלים היו צקתם צלא קנוך צנוקרא, וראצ"ע הית צורה ונלקנווד דצרים קצע"פ ונדרך דרש לכן נקטה הנושנה הדין קתם ואוונרת

*) צירושלוי וגיילה פ"ג ה"ו חנוך (ספ"א ונאצות) חנין דצ"ג אוונר על שלמה דצרים העולם עווד על הדין ועל האמת והשלום אנור ר' קנא שלטון צכתוב אחד אמת ומשפט ושלום שפטו צנעריים, זכריה ח', נשונע ונה שר' קנא הראה ונקוס צזכריה ולא הוצא פסוק זה צנושנה ספ"א דאצות ולפנינו נאנורה צנושנה ענוה ראה זו? צהכרת שאחרונים הקניינו ענין הנושנה לכחתי.

אח"כ למידות כ' את זו דרש אפילו ראצ"ע. וכדונות רחיה לזה צונסנה
 ה' פ"ק ד' י"ג דצרכות: ונזכירין יליאת ונזכירין יליאת ונזכירין יליאת, אומר ר' אליעזר
 בן עזריה הרי אני כבן ע' שנה ולא זכיתי שתאמר יליאת ונזכירין יליאת, ונזכירין
 עד קדרטה בן זונה שאלו לנען תזכור את יום לאתך כל יוני חיך, יוני
 חיך אלו הימים, כל יוני חיך אלו הלילות הנה כך כי הונסנה אונרת
 בתחילה הדין קתם ונזכירין יליאת ונזכירין יליאת כפי הנוקבא וזכר,
 אצל ר' אליעזר צ"ע לא זכה שישנוע העם לקול הנורה דינין ע"פ תורה
 שצ"ע פ' עד שצא בן זונה ודרש כלונור סוף הדבר אל הכתב ונתוך כך
 כנס הענין אל לב השונוע' התלמודים, והצחירים שבאונות, אשר צעבור זה
 נראה כי וזה לומר ר' אליעזר צ"ע הכרה האסונות והדרש לנהוג כר'
 עקיבא שתיקן ודרש כזה, עיין סקלי' צירושלני פ"ה ה"א, וכן זונה שהיה
 תלמוד ר' עקיבא היה צאונת ראש הדרשנים ועליו אונרו קוטה פ"ט ונט"ו
 ונסנות בן זונה צטלו הדרשנים כלונור הירדעים לעשות פונצי לכל דין
 וקצרה על פי סניכה בכתוב והוא שורש הדרש בכל וקום. — הן יש
 צונסנה בכונה וקוונות סנווכין על הכתוב שאי אפשר לפרש רק דרך
 אסונות וקיון, ד"ו פרה פ"א וי"צ פר בן שתי שכים שאלו ר' אומר ופר שני,
 חגיגה פ"א וי"א קטן הוא וני שאינו יכול להלך צרגליו שנה' רגלים. —
 ונלינו צפירוש הפרש בן דרך ליווד הראשון צתורה הנוקבאלת צלא
 סניכה בכתב וצין דרך ליווד ונאחר צאסונות, ירושלני וי"ק פ"ג ה"ז:
 איזה תלמוד חכם? חזקיה אומר כל שסונה הלכות ועוד תורה, אומר לו ר'
 יוסי הדא דאת אומר צראסונה, אצל עכשיו אפילו הלכות, פירוש
 צראסונה היה בדין לומר הלכות לצד תורה לצד אצל עכשיו שהלכות
 נסונכות לוקרא, אם כן הלכות לצד הוא תורה. ועיין ירושלני סוף
 הוריות ונסנה קודם לוקרא, ולעול' הוי רץ אחר הונסנה יותר וכן התלמוד
 הדא דתינוא עד שלא שיקעו צו (בתלמוד) רוצ ונסניות אצל ונסקעו
 צו (בתלמוד) רוצ ונסניות לא. ועל דרך זה שקעו צונסניות ותלמוד
 רוצ וקרא כדאיתא צנסהדרין כ"ד ה' ונתחילה היה צדין לשלש הלימוד
 שליש וקרא שליש ונסנה שליש תלמוד, אצל בתלמוד צצלי צלול הכל
 ונוקרא ונסנה ונורה. — ועיין קידושין וי"ט: על ונת שחני סונה
 חזקיה אומר הלכות ר' יוחנן אומר תורה, נחאי תורה? ונדרש תורה כלונור
 הנסונכות לתורה. ועיין צרכות כ"צ א' צעל קרי ונליע את הונסנה ואינו
 ונליע את הגנורא ונסום אזכרות ונסונע דצונסנה לא היה עוד זכר
 לוקרא, וצירושלני שצת פ"א סה"ד: סונה הלכות רוגליות וצלצד שלא
 יליע את הונסנה ואיה דאונרי וצלצד שלא יליע האזכרות שצת, כלונור
 ציני אחרונים שכבר נולאו צונסנה אזכרות הכתובים. — ואין לומר
 כי לטון אזכרות פירוש סונות הקדושים? הדא היכן ונלינו צונסנה
 אזכרות סונות אם לא על כד שאינו סביח, ועוד דשם אונרו, סונה הלכות
 ואינו סונה אגדות ולונה ופני שבאגדות צהכרה הולרכו להסניך על
 הכתובים צדרך כל אגדה אצל לא הלכה, ואי אזכרה פירוש סס, אין
 הפרש צין הלכה לאגדה. —

ב עוד תראה צירושלנוי ונגילה פ"א ה"א על הנושנה הישנה ונגילה נקראה
 י"א י"ג י"ד לא פחות ולא יותר צלח שום טעם וסנוך, ואנורו שם
 וצירושלנוי ר"פ ונקום שנהגו וני סקידר את הנושנה סמכה על משפחה
 ומשפחה אע"ג שלא הזכירו סנוך זה בנושנה. ונוטעם זה ונליכו הרצה
 הלכות קדרשו צירושלנוי על דרך אחר וכן הנוקרא ונושנה וכן הצצלי,
 ד"ו סצעות כ"צ ע"צ סתיה צכלל אכילה לנורו שם צצצלי ונוועקר שני
 שנאנור ואכלת על תירוש וצירושלנוי ונלא תאכלו כל דם, ועוד אנורו
 שם שדצר זה צאנות קצרה הוא. וצכתוצות כ"צ ע"א וניין להפה שאקר
 הוא הפה שהתיר לנורו תחילה וכן הנוקרא את צתי נתתי לאש הזה
 ולאחר שנטאל, דצר זה הוא ונקצרה ולא לריך קרא? לנורו וזה דצר
 אחר שאינו ונוקצר כל כך אצל הוא ונקוצל שאז נאנון לאקור את צתו.
 וחקרו אחר סנוך שלא יהיה נאנון לאקור צתו ונכה יצום, ואנורו הזה
 ולא ליצם. צאופן שצרוור כי לננושכלות ראשונות לא חפשו אחר כתוצים
 להסנויך רק לננושכלות שכיות ונקוצלות חקרו אחר סנוך זה, אע"פ שאינו
 על פשוטו, ולפענוים סנוכו שלשה חכונים דצריהם החלוקים על כתוצ
 אחד לקינון (פסחים ל"ג וס"ו), וכל זה ונעת אשר נתנועטו הלצצות
 ונתרצתה השכחה והולרכו אל סנוך וסיון אשר וזה נוצע דרך אל תקרי
 כך אלא כך, לקינון וזכר הרעיון שלא יסכה, ואפילו על גינוטריאות
 קנוכו הלכות כונו סקנוכו על יה"יה שכתם מזרות שלשים יום ועל
 א"ל'ה ל"ט ונלכות אע"פ שאינם רק ל"ו סנוכו על הנורגל לקרוא ה'
 כונו ח' ירושלנוי שצת פ"א ה"א ע"ס. וצצלי קידושין ק"צ הנקי כתיב ה'
 כונו ח', צצצל סנוצטים [ככה ונ"ק ט"ז]. לדעתי הדצר ונפורש צירושלנוי
 חגיגה קפ"א על ונה שהקשה ונר עוקצא על הנושנה דטוונאות וטהרות
 יש להם ונקרא ונרובה והלא ונעין וצור ונקוה וניס יהיה טהור הוא ונקרא
 ונועט ואכו לוונדים וזה הלכות הרצה כל דיני ונקוה? השיצ רבי זעירא
 כל ונקום שאתה נוואח הלכה ואין אתה יודע ונה טיבה, אל תפליגנה
 לדצר אחר, כי הרצה הלכות נאנורו לנושה צסיני ונשוקעות הנה צנושנה,
 כלונור דין הנוקוה והלכותיה הנורוצות אין להם שייכות אל הנוקרא אך
 ונעין וצור ונקוה וניס יהיה טהור, ששם הכוונה שאין הנוים הנוחוצרים
 ונקבלים טוונאה, ואין להפליג הלכה זו אל ונקום אחר; רק צתורת כהנים
 סנוכו על פסוק זה כל דיני ונקוה, אצל צונק' ונקוואת לא כנולא אפילו
 פסוק אחד לסנוך עליו דין ונקוה, וכונה הלכות וסיני נשקעות צנושנה
 צלא ונקרא, ונוקיים שם הירושלנוי: חציצים הדצרים שנקנוכים לכתצ
 ונדצרים הנסנוכים לפה. ונפורש אס כן סנונהג זה להסנויך הוא
 דרך חציצות ולורך הזנון לזכרון. כן נראה לי פירוש הדצרים שם ולא
 כאשר דחקו רבים וגדולים (עין ונאנורי על הלנו"ו צע' ארצע אנוות
 של הלכה וצע' דרשה אפרש יותר) —

ג והנה ונליכו אסנוכתות שראוי להצצוקן צהן, כי ענווקות הן, וגם כי
 צראשיתן נראות ונורות, צאחריתן תשגנה נאוד, ד"ו: קידוש
 על היין סנוכו על לשון זכור זכרתו על היין, פסחים ק"ו א', וקשה חיזה

יחוס יש לזכרון עם היין? אצל עיקרו של דבר הוא כך, היין כל זמן שנוזקין הוא נועלה יותר ואוור הכתוב זכרו ביין לזכרון הושע י"ד, ע' תוס' עס, כלוור לפי שהיין של א"י אינו נובכר להזקין ורק היין שצדרי לזכרון נובכר הוא להתישן ולנוח זמן רב צנורתף, לפיכך אוור הכתוב זכרו ביין לזכרון, להורות שכחו היין לזכרון הוא נסובח צנורתו, כן ישראל הידיד הנאמן, כל זמן שכזכרהו, אפילו אחר שנים רבות, זכרונו לטוב ונתעלה יותר ויותר, לפיכך סווכו ג"כ לוור צצבת לסינון הזכר; לריך יין שנתעלה צנכותו כן הצצבת לא יסור לעולם ונזכרונו ונחשצתנו — (ולא כחותם שפירשו זכרו ביין לזכרון געטוועק). — ונטעס זה אוור צצבת ק"ה: שני שאוור חונרא וחיי על היין אין צו נודרכי אוורי ור' עקיבא אוור על כל כוס וכוס חונרא וחיי לפוס רצנן, חיי וחונרא לפוס רצנן ותלמודי'הס. פירוש לדעת, כי היין הוא סינון זקנה עוצה וסינון חכמה הזקנים והסופרים (ירושלמי סנהדרין פי"א ה"ג: חונרא צדרי קופרים) — לפיכך אוור ר"ע על היין חונרא וחיי לפוס רצנן שכזר הגיעו לזקנה כי כל זמן שנוזקיים דעתם ונתיצבת יותר, אצל חיי וחונרא כלוור צתחילה לריכים אל חיים, התלמודים שלא הגיע לזקנה יחיו — ויזכו לחונרא — וזה טוב ונועיל.

וכן תראה שקראו אסונכתא את הפסוק והיתה לו ולזרעו אחריו צריה כהונת עולם, צוודר כ"ה דצעיין כהן נזיחד אחרי אציו, ועשרה כהנים שפירשו וצעל אחד, אין הכולד כשר לכהונה רק נודרצנן ופני שהכתוב הוא רק אסונכתא, והדבר לריך ציאר שהרי לכאורה פשוטו של נוקרא והסצרה נחייצים כן להורות שיהיה כהן נזיחם ונן הסור', עיין יצמות ק' צ' ונראה כי חקרו צזה ונלחו שאי אפשר שיהיה דין זה ונן התורה יען כי אין קום אדם ידוע צהחלט ציחוקו, וצפרט ציוני הלער והשיעבוד והחרונו והגירוסין שעברו על היהודים. לפיכך צחרו לכלל שיהיה דין זה דרצנן, עיין ע' אורייתא. — וכל זה תדין סכל דרשות זרות יש להם ענוקות וסוד דרך סונך. ונטעס זה אוור לפענוים אידי דאטיא נודרקה ואינו נפורש צתורה חציצה לתנא ואקדוניה (ריש יצמו') כלוור שלא ישכחו התלמודים וזה שאינו נפורש — ועיין סצעות כ"ח צ' כסם סנדרי סגגות ונותרות כן סצעות סגגות, והקשו הסוס' תלי כתיבא צלא כתיבא דצצעות כתיב האדם בשבועה ודרשיין ולא חנוס? וצאנות לק"ו דעיקר הטעם הוא נוסוס דאין אדם יכול לשנוור פיו ונדרי סגגות צכל שעה ונטעס זה גם סצועה סגגה ונותרת והכתוב הוא רק אסונכתא. —

לא צלצד הכתובים והנולות והאותיות לקחו לסונך רעיין ענווק, כי אם גם הנולות ד"ו סוכה היה אללס סינון סגגה והסגגה ונזרונוים, ערכין ל"צ צ': דאגין עליהו (ציוני עזרה) כסוכה. — עירוב תצטילס לסינון הרבצת תורה סצע"פ עם תורה סצכצצ עיין ע' אצרהס קיים ע"ת, קריא' סנוע סינון אהצת הצורה (צראסית נו"ו) יעקב קרא ק"ס צצעה סכפל עליו יוסף וצכה על לוחרו (נדרש סס ורס"ו) כלוור נוכח

הצבת הצורה שבה אהצת צנו, וכן הרצה ונאוד כאשר יצוהר ע' קתרי תורה. —

ואחשבו ונפני זה שונה שיחקו ונחלוקת על הסנויכה ליוסי בן יועזר ויוסי בן יוחנן והיא ונחלוקת ראשונה חגיגה ט"ז ותנוורה ט"ז, קנויכה זו היא קיונן לכונה דברים: (א) אם לקנווך את החכונים צסס רצי או לא. (ב) אם לקנווך הלכות שנוקרו צע"פ על הנוקרא. (ג) אם לקנווך על הכס צנוקוס סכנה או לא, כדרך שנחלקו אציי ורצא פקחים ס"ד צ'. (ד) אם לקנווך הנולות על פי הקוד שלהן. (ה) אם לקנווך על הצהונה צי"ע ואנורו לתכלית זה סס אנור ר"י אל תהי שצות קלה צעינד שחרי קנויכה היא ונשוס שצות ונחלקו צה גדולי הדור — כלנור השציתה והחיוק כל הדצרים על יקודס ונונחת כצודס הוא דצר גדול, וזה אנו לוונדים ונן הנוחלוקת על הסנויכה כי כסס שנחלקו חכונים אם לקנווך או לא, צעצור קי"ס צכל אלה הפסד קלת, ושכר וולד אחר, כי צסנויכת חכונים לרצי י"ס לחוש לגאות, ולפרכס הנותגאה על הליצור (היערעורציע) אצל י"ס צה תועלת שהרצ יודע ונוכיר את וי לקנווך ואת ווי לא. — וצסנויכת השלכות על הנוקרא י"ס תועלת לזכרון, אצל גירעון לונשתנוסיס צדרך זה לעוות הכתובים ולקלקל הפסוק. — וצסנויכה והצטחון לכס י"ס תועלת הנודע אצל החשק וולד אחרשיטיוון כל אדס ידו צללחת ויתעלל צעת ההכרח. — וצסנויכת הקודות על הנולות י"ס לחוש לתלנוידיס שאינסי הגונים כנודע, על כל אלה הציואו לקיונן את השצות צסנויכת צהונה להורות כי צנוקוס ספק סצ ואל תעשה עדיק. — להסתיר כל דצר כפי האפשר ולהשצית צנוקוס סכנה — ועיין ונכות ל"ג צ' דר' אלעזר רנה לננות קנויכת חכונים לקנויכת צהונה ואנור לו ר' לקיט יתכן דרך היתול קנויכה דצהונה קאנורי ונפני כי ר' אלעזר ונצבל קסנוך צא"י — ע' ע' קנויכה.

ד צעצור זה השצתי לונשפט כי הוננה לקנויך השלכות על הכתצ דרך חקירה צנוקרא אם על פי דרסה צרורה או רנוז הוא כולד ונעת סנודעו הלדוקיס והאיסיס (עיין ע' זה) הלנויעיס צסס, וננחלקותיהס על הפרוסיס. כי לערך אשר השתדלו הלדוקיס להורות כפשוטו של נוקרא, הוכרחו הפרוסיס להשתדל לנולוא רנוז וקנוך לדצריהס הנוקוצלים, ולערך זה גס הלנויעיס השתדלו לשאוצ ויסי כאנוני' ונצוחר הקודות והרעיונות הנשגצות וזה היה ציוני יוקי בן יועזר. עיין איסיס.

וננושבה ונחלוקה זו כונה דורות עד אחר שנואי והלל, צאופן סצודאי לא קנוכו צפירוץ רק צהקתר עד שהתנאים אחרונים פרקנוו אופני הדרסה צרנוז.

והנה כל זה שלא כדצרי צעל דרכי הונשנה סכתצ שהונשניות אשר קסנוכו על הנוקרא יסכות הנה ונזוןן אכנה"ג, ד"נו נגעיסי (* פ"צ ונ"ה:

(*) ונה שרלה חכס אחד (פ"רונקעלס ו"ט 1861 נד 155) ליחס את הנואנר אוי לרשע ואוי לישבנו לאנשי כה"ג פ"צ וננגעיסי ונשנה ו' הוא שלא צדייק, כי ענאנר זה הונא אבות דר"ג פ"ע ונשס ר' יסנעאל צנו של ר"י צ"צ ויט גורסיס צסס אנורי אנשי ע"ס. —

כיצד רחיית הצית? וצא אשר לו הצית והגיד לכהן כנגע נראה לי צצית. לדעתו אין נוסחה זו ישנה, שהרי נחלקו זה ר' גואיר ור' יהודה לפיכך מן הנואחרות היא, ודרך אחרונים להסנויד כן, עיין צ"ג ל"ג ז' חיוצ קנוירת שונר סבר עד כדי הייתי ציוס אכלני חורצ וקרח כלילה לשון הנוקרא וכן צתוספתא טס. ולגודו עוד דרך חונס צשוונר כגון ותפל צצא ותקח חיוצ א' ועיי חולין ק"ה. צנוסנת: אצר סילא מן הצהונה צחייה קתס, אצל אציוני וציי חוזאי הציה נוסנה אחרת צסגנון אחר על טס הכתוב: החזיר פרקה אכול החזיר פרקות אכול והגנורא קוראה זה תרי קראי על טס פרקה פרקות צצהונה תאכלו. ועיין טצת קב"ד. איזוהו צן עולם הצא? אונר ר' נחונן ואזניך תסנוענה דצר ונאחרין פרוק ציסעיהו. ועיין גיטין ז' א' טלה ליה דוס לה' והתחולל וצחולין ק"ו. צצר טצין השנים וזהו? קרי עליה והצטר עודנו צין סיניהס — וצירושלני פסחים ר"פ אלו דצרים ר' עקיבא עשה אלל ר"א י"ג טנת, אונר לו ר"י הלל זה העס אשר ונאסת צו לא עתה והלחס צו (סופטיי) וצצא צתרא קט"ו א' קדר נחלות כך היא איש כי ינות וצן אין לו והעצרתס נחלתו לצתו כלשון הכתוב.

הערה. חוץ וכל זה יש לעורר כי וננה חז"ל להסנויד כל דצר חנוה על דצרי תורה כנו הכלל טל כל טיס צרחו טפה יש צהיקפו ג' עפחים ססנוך ר' יונתן על יס טל טלנה עירושין י"ד, והוא ר"י אונר טענית ט'. טלין דצר חטס כתוב צכחוציס טלל נולל רנוו לו צתורה. וכן כל דצר ונהלך טסנטס והיחה לגוד מן הכתוב רה"ט כ"ה א', צאופן טנתצטר טענין דרשותס והטסתולות להסנויד כל רעיון וכל וטוג יפה ושלס אל דצרי תורה הוא ונוננהג אחרונים צצתנאים ועיין סוטה כ"ד ע"צ תוס' ד"ה ור' יונתן צאריכות להוכיח צניטור כי יש תנאים סותרים וננהג דרשותיס, וויי ססוצר כאן דצרה תורה כלשון צני אדס סוצר צנקוס אחר צהפך? ותירלו על זה טנכל ונקוס סיוכלו להעניד קצלתס או סצרתס דרטינן, ונוצר ונזה טענין דרשה הוא רק להעניד הקצלה וסצרה הקודני' לדרשה ועיין עוד חולין פ"ה. צנחלוקת דנוו אפילו נקלת דנוו טיס צזה סתירות הרצה. וצ"צ ע"צ: צעלונא סצרי ר"י ור"ט לא אזלינן צטר פדיון והכא קרא אטכת ודרטי, וכן הרצה. — ועיין טצועות כ"ה ע"צ ד"ה אחת צצגנורא דרשו ונולת לאחת אחת ולא טחים וצת"כ צהפך לחייב על כל אחת ואחת וזה פשוט כי הוא רק לטיין דצגנורא עסקו צשני וייני טצועות טצועת ציטוי וטצועת עדות וסייד לסנון אחת ולא טחים, אצל צת"כ עסקו טצועות ציטוי לצד אס נצצע על כוזה דצרים סייד לסנון אחת לחייב על כל אחת ואחת — ועל דרך זה כל אופני דרשות ד"נו עירוב פרטיית עיין ע' זה, וגורעיין וטוספיין ודורטיין.

והכלל צזה כי תורה צצט"פ טיחה צראטונה הלכה פשוטה וצודלת צלי סנוך צנוקרא וכתצוה או זכרוה טלסון ונלינה קר הכמות ורצ האיכות ד"נו וטטיות רשאונות טל צ"ק (ע' איסיס). וכן ונה טרגיל ר' יהושעי לוונר טנועתי סרים חולין וחוללין לאטתו, וטנועתי סרים אינו חולין ואין לי לפרט עד שפיטס ר"ע, וכן פסחים ל"ו ז', וכן פ"ה א' ו"א, וגיילה מ' א' טנוע ר' יהושעי טניד צקילור ונלחא תמוניה וקוחר את עליוו כדי לעורר על הנוקבל סיזכור צסינונים, ונזה נולדו אח"כ הנחלוקות צפירוש' הסתירות. — ועיין עדיות פ"ה ט"ד דאונר עקביא צ"נו אין ונטקיין את הגיורת, אונרו לו והלא ונעשה צכרכנייס גירת טהטקות טנועיה ואצטליון? אמר להס דובמא הטקות ונדשו, והנה טעס טלין ונטקיין גירת היא פשוט ופני טגירות צחוקת וניה קיינות כתצות פ"א ע"צ וסוצר עקבי' צ"נו דצכה"ג אין טנייס צודקים ורצנן חולקים וסצרי כונטה צ' פ"צ דסוטה טהכל טוין טלין ונחנה עונה על קודס טתתארס, ואעפ"כ צירושלני סוטה פ"ג ה"ו לגודו דין זה דרוק מן הכתוב צני טיראל ולא גרים. — וכן לסון דוכונא פירשו על דרך זר עיין צרכות י"ט. ולדעתי סכוונה Dakhma צלי פרס כלוונר טדה ונחיס טלינו ווקייס ונקתה ונזרע זרע הטקות עיין סוטה כ"ו ע"א. —

ועיין עוד שקלים פ"ו ו' וזכאים ק"ג שהצילו זה ונדרש דרש יהודע הכהן שהיה סגור לזנין
 ז"ש אזי אציו של ידוע כחנני י"ב, ולמה לא נזכרו דוגמא לזה צטענון הלדיק ושאר
 ראשונים לומר זה הנדרש? ונאום שהיה זה דבר חידוש לסגור על הכתוב ויבאר בנ"א יותר.

אסמן השמן

בערוך ערך אסמן וזבח צסם תרגום על הכתוב יאחיו חשננים
 ונני ונלרים (תהילי" ק"ח) * ייתי זכוי חס אסננה דונלרי' ופירש
 צעל וערכי לטון אסננה גנוד מונד יזבער, ואינו יודע טעם לפירוש זה
 זה והיה לו לפרש בקיור לטון אולר כי אסם צעצרי אולר וצתלנווד אסכה
 קינוא, וציוני אסיוניא הוא אולר צלום מונפערזעהרטער רייבטהוסן αζημία
 אכן צאונת נראה כי לטון אסננה שורט אחר הוא והיא נוכוון אל סם
 מןמנענטס ציוני ספירוסו נכצד עהרווירדיג = ασαμνοσ עהרווירדיג,
 מןמנענטס עהרטעהרטער. ונזה לדעתי ונלת חשנן על צני ונשפחת
 החשננונאים כחנים נכצדים ויט ונלה אחרת כי"צ קלת σελμνοσ סעמנומק
 שהוא צונלרים כהן, וענד או מענדסקלמטער, ומנעמטער אלל פילא
 (עיין טניידער). ויט צזה להצין קלת נודוע קראו חז"ל את ונתתיהו צן יוחנן
 חשננאי צסם כהן גדול, הלל לא היה רק כהן הדיוט וננשפחה זו עד יונתן
 צכו? ונונה סכת צרנוצ"ס רפ"ט וננעשר סיוחן כהן גדול סתיקן תקנות
 צונעשרות היה אחר סנענון הלדיק ניד וכו' עליו הכ"ו סכיון צזה לסלול
 תקנות כאלו ליוחנן צן צכו של ונתתיהו אין ראה, כי לא נודע כה"ג צסם
 זה אחר סנענון חוץ ונן חשננאי, ונראה כי הנוכוון צסם כהן גדול על לך
 התפארת צניידות נכצדות עהרווירדיג נולד ונעשיו, או ונפני סדרכס היה
 לככות צסם זה כל צני ונשפחה שהיה צה כהן גדול ואחיודיונה לונה סנקרר
 יחמק ריט גלותא נני שהוא קרוצ לראש גולה, רל"ש צתשובה כלל כ"א, ויצואר
 צנ"א יותר.

(* אגזראיית לצאר פסוק הסגור קשה ונאוד: גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים מתרפס
 ברצי כסף בור עמים קרבות יחפצו, יאחיו חשננים ונני ונלרים כוס חריץ ידיו לאלהים.
 צונלרים נהוו לככות כל ענינים על ידי לורים נחיות, וכל ליר כזה רנו על כלל מושגים
 רנים ד"ו העכצד נורה על השפחה ולנינו חרצן ונפלה סנחרז על ידי לורת עכצד, והיו
 סם אגשים ונוונים על חתינות כל חיה וצחונה נקראו צסם חותמי עגלים μοσχοπαγισταί
 קעבארעזעגער וכל חיה הנאכלת לא נחתנה, וסאינה נאכלת נחתנה וקדוש יאנרו לה
 זהיעראגין, לפיכך נוכל לככות חית קנה או ע"ס קנה היאור נילוס או ע"ס ונה סאנרו חז"ל
 פסחי' קס"ח: געור בחיה סכל ונעשים נכתמים צקולנס (קנה) אחר סכתצו כל ונעטיהס צליר
 אחר ע"י עדת אזירים בעגלי עמים כי חותמי עגלים סינו החתינה לפי סינו עוני ונלרים,
 יען ונלרים נחלקה לעמים טובים כדי שלא ינורדו צולכס, וגם היו סם אגשי חיל ונאנרות
 אחרות לתכלית זה ונזנן סאנוויטר, ירנייהו ו"ו אונר עגלה יפסיה ונלרים גם ישבירה
 בקרבה וכן נחוס ג' פוט ולוצים היו צעורתן, וזה ונחפס צלני כסף צור עמים קרבות
 (מרידה) יחפלו.

אפסיינוס, טריינוס, הדריינוס.

א צוודרש תהלים י"ז: ונותים ונחלד, חלקם צחיים ולפונך תנוולא צטנס, יקצעו צנים והניחו יתנם לעולליהם ודצר צעשו (שהוא רנוני לדעת חז"ל), ונותים ונחלד שהשלטתם צעולם, חלקם צחיים שנתת להם שלום, ולפונך תנוולא צטנס, שהעשירו וזן הקדשות הלפונות בלשכות, יקצעו צנים זה אקפסינוס וחצריו, והניח יתנם לעולליהם אלו שני יתוונים שנסתיירו ונהם רנווס ורונוולוס, זונת להם זאצה אחת שהניקתם עד שהגדילו וכעשו וולכים גדולים. — וצואר וזה אקפסינוס היה לנס עונים ולו יחקו קינון „יקצעו צנים“ כי צאונת לא זכה קוס קיסר רוני קודם אקפסינוס סינוות וניתה טצעת, ויש צנו אחריו על הכסא זולת אקפסינוס הניח אחריו קיטוס ודאנויעיאן שוולכו על רוס. אכן לשון „חצריו“ נראה לי שקוצצת על טרעיען והדרייען כי שלטה אלו נחשצים יחד לשלטה ונחריצי ונקדש ד', צוודרש איכה רצתי פ' פרשה ליון צידיה: שוונרים הענויד הדריינוס קיסר י"ח וילין ופנויס שהיו אוונרים לישראל העולים לירושלים לרגל*) והעולים הרחו צידים שהם ונאקפסינוס טריינוס הדריינוס, אף כי שני אחרונים אלו לא זכו לצנים אחריהם; — אזל בצחינת חרבן ארץ ישראל היו נוטלים חלק, כי אקפסינוס חרצ ירושלים עם צנו קיטוס, טריינוס חרצ טור וולכא לדעת, והדרייען חרצ ציתר. גם וכוון על כל אלה הרנוז של לפונך תנוולא צטנס שלקחו נעות הקדש, כי צאונת נפלו צידם כל הנוטנוונות בשלטה החרצנות אלו, והנעות שהוקדשו לשקלים לקרצנות חוצה ולצדק הצית הכל לקחו כאשר צואר.

אפס ונה שדרשו הניחו יתנם לעולליהם על רנווס ורונוולוס שנסתיירו יתוונים ונהם וכעשו שני וולכים גדולים קשה להצין, שהרי שני אלו היו וניקדי עיר ונוולכות רוני ונראשית, ואיך יתכן לוונר שנסתיירו ונהם? ונראה שהנוכוון צזה יען כי „ולכות רוני נתחלקה לצוקף לשתי ונוולכות בצארלות הנוזרחיות ובצארלות הנוערצ, ושתיהן נהגו ונהג רנווס ורנונוולוס שנסחצו לצני כוכב ונאדים עוסי ונלחווה לפיכך נקררו הנוולכות על שנוס, עיין אות אדום. —

ב הן כנוולאות ונטצעות רוניות אשר וולד אחד נחרת עליהן הקיסר עוונד ונוקריצ קרצנות עם ארץ יהודה צדונות אשה וקציצה ציאת הקיסר

(*) כל החוקרים תנוהו על ונה שאונר צירושלוני רפ"א ונועשר שני: היה לו מעות של סכנה אהא עובדא קמיה דרב אמי ואמר יוליד הנאה לים המלח? ונראה לדעתי כי נעות של סכנה הוא נעות שהוקדשו לשם שקלים והוא סכנה להולכים לירושלים, או עוד נטצעות של יוני סכנה ושנד ציוני ג' וולכים הכ"ל, או נעות שפדאו צהם ונעשר שני צונן רב אנוי שהדין יוליד נחלה לים הנולא ע"ז י"ג. יונא ס"ו. צבורי ג"ג, או נעות שהיו צנוקוס סכנה כמו צים ובקטרין חוספתא ע"ט סס. והיה ונהג ישראל גם ציוני אונראים לילך לירושלים להחפלה, כנה שאמר ר' עקיבא ע"ט פ"ב ע"ז: אני עשיית לרבן גנוליאל ולר' יהושעי את כספן דינרי זהב, ובסכר חיה זה צשעה שהיתה החוונה צנויה ציוני טרעיען כנצואר להלן אזל קרצנות לא הקריצו רק הדיוטות.

ליהודה, ונוגד השני נוקים הקיסר ונעפר את הארץ הכורעת לפניו על צרכים וקציצה שלשה נערים אוחזים כפות תאורים, וקציצ כולם הנולה Judaea (ונונקער על ונלחנות יהודים תחת הנולכים טריינוק והדרינוק לד' 32). לדעת הגאון צעל ע"ו ערך אדריינוס אות צ' תכלית ונעצב זו היה, להודיע כי הדרינון הקים ונעפר דל וכתן רשות לצבות צית הנוקדש ונחדש, ולפיכך כותן קיוון זה שנוקריצ קרצבות עם יהודה, ושלשה נערים אוחזים כפות תאורים ונורים על שלשה ארלות של א"י יהודה גליל ועבר הירדן. ואם כן דעת חכם זה כדעת יאטט שאדרינוס צתחילת ונלכותו צערך ונ"ה סנה אחר החרצן הטיצ עם ישראל וצקס להתחזיר להם אצדתם, ואין על זה שום ראיה; ארצבה הקצרה כותנת שאדרינוס הנוולח צטצע לא כתן חירות כזה לישראל אחר אשר ראה כי ציוני טרעיון ונ"ה סנה אחר החרצן שלח קיסר זה חיל גדול אל ונלכות פערטיטן, ואז נורדו גם היהודים קס וצחרן קירענע צוולרים, והלכה הנורידה הלוך וגדל עד גצובי א"י עד סצחאזיומוס קיעטום, קר לצח טרעיון, והכניע כל הנוורדים תחת דגל הונכהיג וקומוס, אחר סכצר חזר הקר טוכבן. — ואם כן לונה זה יהיה לצ הנוולח פודריעטוט טווצ לעונות היהודים? ועוד הרי צעל ע"ו צעלמו נודה קס אות ג' שאדרינוס גזר על הנוילה עוד קודם חרצן ונורידת צן כוויצח צציתר ערך כ' אחר החרצן, שהרינוצואר צונסנה סצת ר"פ ר' אליעזר דוילה סציוני ר' אליעזר היתה סעת סכנה, וכן ציצונות ע"צ א' וצואר סציוני צן כוויצח ונלו הרצה שלא נינוולו צתחילה, ונוכה אם כן שהגזרה היתה קודם שהתחיל צן כוויצח לנוורד ואין אם כן ונלך לורר כזה יצנה צית ד' האונס לדעתי אין ראיה כלל סגזר הודרינון על הנוילה קודם הנורידה כי גזרה זו כוהגת עוד וניוני אספסיינוס סגזר על כל היהודים הנינוולים לתת סקל הניתן לנוקדש צכל סנה. לאליל ופיטער והיכלו Jupiter capitlonius ונקרא וקס זה Fiseus Judaeus וצן אספסיינוס דמויטינון הקיסר, שונלך עד כ"ה אחר החרצן הפקיד שוורים ופקידים על זה צאופן סנתגנו הרצה צני ישראל עצור זה, ורוצס ונלו צקתר צניהם, ולנוראה פנים אנורו כי ערלים הם והרצה לא נינוולו כלל או היו נווסכי ערלות לנוען יפטרו ונן וקס ונגונה כזה, אשר על כן ציוני צן כוויצח חזרו לנוול צפרהסיא, ורק אחרי כציסת ציתר כראה סגזר הודרינון גזרותיו על לינווד התורה ועסק הנוולות, וקלת גזרות היו עוד ציוני טרעיון כאשר יצואר וציחוד נגדר אז גדר שלא להקריצ עוד קרבן, כי צנוכילתא פ' יתרו צ' וצואר ונעשה צאחד שהקריצ קרבן וצני שותי וניס וילאה צ"ק וק"ק: וני סקיבל קרצבותיהם צונדצר הוא יקבל קרבן צטעה זו. —

על כל פנים אין שום סצרה לנוור שאדרינוס נתן רשות לצבות ונחדש את ההיכל צירושלים וזה שנוקופר צצ"ר פ' ס"ד סציוני ר' יחשיע צן חנניה גזרה הנולכות הרטעה לצבות הנוקדש וצאו האחים לולינינוס ופפוס והעניודו סולחנות (טרפזיון) וועכטעלטיט, ונאנטוכיא ועד עכו צעד עולי רגלים, עד שהלטיכו הכותים ואנורו לקיסר, כי אם יצנו היהודים

ההיכל ונכדה צלו והלך לא אחיהצ, כלומר שלא יתנו היהודים הנוסים לנולך, וצ"ל הקיסר את הצנין, ור' יחשיע צ"ח פ"ס את העם שלא ינורדו (ולצקוף ונרדו). פירש ע"ו ע"ס על הוודריטן, וסולחנות שהענידו פפוס ולולייוס פירש הוא על ונה שאחיס הללו עשו סעודות גדולות לכבוד הקיסר אדרינוס, שנקע צונקעותיו ונעבו עד לאנטוכיא, וכל זה צונכ"ה דצרים שלא יצלם השכל כי איככה אפשר לפרש ונה שהוסיפו האחים סולחנות על סעודות והלא ופורש ע"ס כדי להספיק לעולי רגלים כסף וזה? ועוד לשון גזרה ונלכות הרשעה, אך שיך לוונר על טובה כזו כרשות לצנות הנוקדש? גזרה? ועוד איזה עליה ונלאו הכותים צעזור הסולחנות שינונעו היהודים ונלפרוע נוסים? אלא צרור הדבר שכל זה היה ציוני טריטון אשר היה לצ טוב ונלאו לכל ענוים ולא הכניס עלונו להפר צרית האנונות, רק כל ענוים ילכו איש צעם אלהיו והרעה לכל עם לצחור לעלונו ונכהיגים ושרים, רק נגד הנולרים חרה אפו ונלאו סרדף אחריהם צחצ צוקנות, כי לא רלה שתתחפש אנוונה חדשה לפרוז צארץ, ולהפר אנוונות ענוים עכו"ס ועצודתם אשר על כן השכל גוזר שצעבור זה נתן רשות לצנות ההיכל צירושלים ונשי טענוים, א' להטיצ לישראל, צ' להתנגד נגד הנולרים ולצטל ונחצתם, כי אם יהיה ונקדש ה' על ונכונו לא יהיה לנולרים פתחון פה להורות שכצר כלה צרית הישן ונתנה תורה חדשה, כאשר נהג אחריו קיסר זויטן ופפוסטטטטט צנואה החנויטית לגזור גזרה לצנות הנוקדש ולצטל אנוונת הנולרים על ידי זה. לפיכך צהשכל אונור צונדרש גזרה ונלכות הרשעה, להורות כי טריטון לכבוד עלונו דרש ולא רלה שיגצוהו הנולרים שררה עול ונלכות רוני ואליהם.

והנה פפוס ולולייוס היו תושבי לודקיא Laodicia סנווך לאנטוכיא צקוריא והיתה לעיר ונטרפולין לודקיא ונאו החירות לעשות ונטבעות, (עיין פונקע ע' Notae pecunij וט"ו) ויען כי עולי רגל הולרכו לפדות ונעשרותיהם וכרם רצעי ולתת שקלים לנוקדש עשו זאת האחים ונלודקיא לעשות ונטבעות עם לורת ירושלים כדי שידעו סיוון לועות הנוקדשות, וציונים ההם כצר החלו היהודים להקריצ קרצנות גם כי לא נשלם עוד הצית, כנו שאונר ר' יחשיע צ"ח ונגילה ה': שנעתי שנוקריצים אע"פ שאין צית! ונהגו זאת שלא צרלון חכונים כאשר נהגו ציוני עזרח להקריצ קרצנות ונתחילת עליה קודם שנגנור הצנין, ואז הלשינו הכותים ואונרו כי על ידי חופש וחירות כזה שנותנים שקליהם ע"י פפוס ולולייוס לנוקדש ה' יוננעו ונלחת נוסים הרגילים להיכל יופיטער, וינורדו לצקוף ונתפסו פפוס ולולייוס וצטלו הצנין. —

ד ראה צרורה לזה ונונה שנצוחר צירושלמי ונגילה פ"א ה"ד: צ"צ צאדר יום טריון ואקור לנוקפד ואונר ר' אחא יום טריון צטולי צטלי, ונפני שנהרגו פפוס ולולייוס, ועיין צצלי תענית י"ח ע"צ וערוך ע' הרג וצ"צ י" ע"צ שהם הם הרוגי לוד לודקיא. ועוד צירושלמי ע"ס: דציוס טשה עשר צאדר טרון לווננא חוונת ירושלים ללא לנוקפד — ונלאו הנופרטים

לצאר ונה זה יום טריון וכן צנין פורות ירושלים צט"ז אדר? אזל לפי דרכי צרור הדצר כי יום טריון הוא י"צ צאדר ציום שהגיעה הצפורה ליהודים ונרשות הצנין, והתחילו לצנות צט"ז ואח"כ צטלה השנחה ע"י הריגת האחים. ונה טעוזה צספרים שפפוס ולולייוס נהרגו עבור דצר קל טעוקרו נפסם קלא לשתות ונכלי לצוע, יס להתצונן צירושלנוי פ"ג דקסהדרין ה"ה וז"ל: צרצים אפי' על ונלוה קלה יהרג ולא ישנוע כגון פפוס ולולייוס אחיו שנתנו להם וניס צכלי זכוכית לצוע, ולא קצלו ונהם, אמרו לא אתכוון משמדתון אלא מגבי ארגונין. ונפורש אס כן טעיקר טעם הריגה היה, ונפני הנוקס וגזלת הנועות הנוקוהלות ע"פ אחים אלו, שהעליבו הכותים ולקחו הרוניים צחזקה את ונוון העשירים האלו כנוו שגזלו כל שאר הקדשות צעבליה. —

ונעתה הדצר צרור ג"כ כי הנוטצעות הרוניים טנחרת עליהן ונולד אחד ארץ יהודה הכורעת לפני קיסר ונדריינוס ונקריצ הקיסר קרצן, ונולד אחר שלטה נערים אחזי לולצים הוא קינון הכצישה ונשולטת ע"י ג' קפרים ונפסיינוס טריונוס ונדריינוס, יען כי הקרצת קרצן היה קינון אלל הרוניים לברייתת צרית עם הנכנעים תחת ונושלטם, לפיכך כורעת יהודה, והקיסר ונקריצ, והלולצ (פנולוע) היה קינון הנלחון כנודע (דיוו זיעגעטפנולוע), צאופן שצלדק חסצו צגיטין כ"ה — כ"ה ג' חרצנות אחד חרצן ירושלים ע"י אספסיינוס, צ' חרצן טור ונלכא הר הנונך שהיה על ידי טריונון ו"ה אחר החרצן, כי טור ונלכא הוא טנווך לגצולי ונלרים וקירענע טענסם צאה הונרידה צעת ונלחנות הפרתיים ציוני לזויחוס קיעטוס, עיין ירושלנוי יונא פ"י ה"ג ונסם צרה לחר המלך וננסם לאלכסנדריא. ג' חרצן ציתר ע"י טעווערוס צונלכות ונדריינוס נ"ג אחר החרצן. — ונתנו צגיטין טס ג' קיצות לג' חרצנות אלו, אקנואל וצר קנואל חרצ ירושלים, ואחרנגול ותרגולתא חרצ טור ונלכא, ואסקא דריסק חרצ ציתר, וכל אלה היו ונקוצצות צונשתה וטנוחת חתן וכלה להורות כי ונדצרים קלים ופרילות צונשתאות צאים חרצנות גדולים. ולעונות זה גזרו ג' גזרות קוטה וו"ט א', צפולנווס טל אפסיינוס גזרו לצטל טנוחת ונשתה חתונה צעטרות חתיים ואירוס, צ' צפולנווס טל טיטוס ז"ל טרינוס או קייטוס גזרו על עטרו' כלות ושלל ילנוד אדם את צנו יוויית, ג' וצפולנווס האחרון (ציתר) גזרו טלא טלא כלה צאפריון נגד טקא דריסקק; — אפס ונה שגזרו צפולנווס טל טרינוס או קייטוס ג"כ על יוויית הטעם כנוו שאנרו צירושלנוי קוטה טס ונפני המסורת, כלונר ונפני טעוקרו הכותים עלילותיהם צלשון יוני על דרך שאינו ונוצן לכל (ויעקוניט) עיין ריב"ט קי' ונ"ה, וזה וכוון לנות שאנרו כי חרצן טור ונלכא היה אחרנגול ותרגולתא רנוו צזה על הכותים טעצדו לתרגול צעיר תרגולתא (טוורן ד' ט', כ"ו, ק"א). ועיין צ"ק פ"צ צ' טענפני ונקורת זקן אחד צלשון יון ציוני הטענוואים גזרו ג"כ על לינוד לטון יוויית והכוונה רק על הרוניזות וחדות צלשון זה. — ועוד אחר ג' חרצנות אלו לא ננועו חקידי ישראל ונליך לירושלים להתפלל אלל

הכותלים, אלא שהדריאנוס ונינה שונגרים וניחו צבולים ולקחו את ונוונס
ע' ערך הסונדך. —

אֵפֶרִי, אֵסִימוֹן, אֵיסֶר, אֵסְתִירָה (וַיִּי נִטְצָעוֹת).

דבר גדול הגידו לנו כל חכמי תורה שצ"פ שאסור לפדות פירות של
נועשר שני בכסף והצ שאין להם לורה, ואונרו לקונד נודכתיצ ולרת
הכסף צידיך להלריך דוקא דבר שיש בו לורה (נועשר שני פ"א נו"צ וצצא
ויליעא נו"צ).

והנה הגם כי צשאר נוקוונות החנוירו נלאוד שלא להסתדל צלורה ואסרו
עשיות לורה ונועם עבודה זרה; צכל זאת לענין כסף והצ לא
הכשירו רק ונוצב היולאת והידועה ונועם הונלך והנולכה. טעם דבר זה
הוא כך ופני שתכלית הכסף וההצ היא, כדי שידע כל אדם להעריך ערך
כל דבר דדקדוק, ואלו לא היו הנוצבעות כי עתה לא ידעו ולא יצונו צני
אדם שיווי דברים יקרים וערכם, ורק ע"י ונוצב היולאת נודע ונזכר לכל
כי הוא זה דבר חשוב*) לכן אונרו שאין לפדות הנועשר לא צונוצב שונרד
ולא צונוצב כוזצות ולא צונוצב שאינה יולאת ואינה צרשותו. ויען כי יש
צענין זה הרצה ונוקוונות צט"ס טלריכים ציאור ופירוש אונרתי להליעם
לפניך ולפרשם כיד ה' הטובה עלי. —

א צירושלנוי כחוצות א' ה"צ אונרו שהכחוצה שתטול האשה ונצעלה לריך
שתהיה ונוצב היולאת, ואונר ר' יוחנן סלעים קצירוניות ונהגיניות
ירושלניות יש ונחלוקה אם ונסלקין צהם הכחוצה, אלין אונרין הכין
ואלין אונרין הכין. ועל זה שאלו חכמים ונאו ונה זה קצרוניות ונהגיניות?
ולא ונלאום עוד חוקרי ונוצבעות רק זה ונקרצו רלה חכם אחד לוונר
קצירוניות הנה ונוצב ונונלך סעווערוס ונהגיניות ונונלך ונונליעם
צאיליריען. — אפס קשה ליעל זה א' כי נראה שכנוו סקלעים ירושלניות
הכוונה על הנוקוס ירושלים כן קצירוניות ונהגיניות ולא על שם הנונלך.

(* הכסף (גשוד) הוא גורם הזריזות והשתדלות לשלמות הוללאת והנדע, דאום גשוד מויע
דער געגענטסונרד דעם פוויטעט "אונר החוקר קונט, כי ופני שכל חכמה ונדע משוערות
צונין ונסקל הנוצבעות וכערך איש ונייר צווללאתו ישולם לו, לכן כל אדם זריז ונשכר.
ואילו לא היו ונוצבעות משוערות ונוצבעות כל ענין כפי ערכו לא היו צני אדם ונשתדלים
לעשות גדולות והיה העולם הרצ ולפיכך אונר הקצ"ה לי הכסף ולי הזהצ ולא לרוניס, ע"א
צ' צ', כלונר חכלית הכסף וההצ להציא זריזות ווללאתה לונוקר העולם. והמוס' ורש"י צ"ק
ל"ג צ' ד"ה ונוצב כהצו שאסור לעשות לורות על הנוצב ונראה כי דוקא לורה אדם צולעת,
יען כי צערוך ערך דיוקני כחצו שוהגים ללור לורות עקדה ושאר דברים על הסתל,
וצילקוט קנו"ט ע"ה ונצאר כי ונלך הערצי ששאל את ר' עקיבא היה לו לורות לצנות שראתה
אשתו השמורה וילדה לכן, ונונלך זה נראה שהוא ונלך ערצאה חכם יודעי הנזכר חולין ע"ט
א'. ועיין ו"ק כ"ה צ' אשתעו צלמניא. אגז אורחא לנדנו שהיו חכמי תלמוד וניכירם
צערכים וננהגינים ונצאר צמ"א עיין ערוך ונלת להם.

ז' לונה לא יוכשרו ונטעעות קעווערוק ווואנימאס לכחוצה, ואס יס איזה ספק היה להם לגלות הטעם?

ונראה כי קצירות הונה סלעים ווונדינת סיבאריס (Sybaris) שהיו חשובים וזייני קדם ונאוד ווואגיניות הונה סלעים וואי אעגינא (Aegina) צארץ יון אשר היו ונטעעות הראשונות של כסף, ונפני שנטעעות ישנות חשובות הנה אע"פ שאינן יולאות יש ספק, אולי תועיל חשיבותן! ע' פונקע ע' Monetae. ונטעעות ירוסלנויות ג"כ ישנות היו ז' ק"ג ז' דוד ושלמה ונלד אחד ירושלים עיר הקודש ונלד אחר, והכלל זזה כי כל וולך וחשוב צענו ילא לו ווונטויין צעולם, כוונשאנרו על אצרהס ואנדלה שמך סילא לו ווונטויין. — וצירוסלנוי סנהדרין פ"ז ה"ז אונרה אציגיל לדוד עדיין ווונטויין דונקן שאול קיים, צאופן סע"י הונטצע ילאו לוונטיג סס צעולם כי הכסף יענה את הכל וזהו וכסף, שלי הס אונר ד' לצאות.

קשה להצין ונה שאנרו צצבורות כ' וע"ז"ב: צקשו לגנוז דנרא הדריינא טריינא סיפא ונפני טצעה של ירוסלים, עד שוולאו כחוצ וצאו זה פרייטס וחללוהו ע"ס. ואנר גרעטן צפירוש הדבר כי לשון סיפא הוא זעצוטטע קדוש כי הקדישו הדכרין וסני חכונים אחרים דר' לעוויא ודר' לוקערנעמן אנרו שהכוונה כי טרויוון לקח את כל ונטעעות היולאות ועשה ונהן ונטעעות הדקות, ויהיה א"כ סס סייפא כונו נשון פערטויפֿעטן, גאעטען, פאזירען כונו ספירס ר"ת (געטייטע ד' י' ווינלטן וונד יווארעסבערייבט) והנה לכל אלו קשה ונאוד כי סס צגונרא אונר ר' אושעיה צקשו לגנוז כל כסף וזהו שצעולם ונפני כספה וזהנה של ירוסלים, והקשו ירוסלים רוצא דעלנוא הוה? ואונר אזיי צקשו לגנוז דנרא הדריינא טריינא סייפא; ואי בדצרי חכונים אלו א"כ עדין קשה נלך בתר רוצ ווונון ואיך אפשר לגנוז כל ונטעעות הדריינא, ונספק ונעות ירוסלים? והחכם לוקערנעמן הרגיש זאת ואונר שהכוונה היא סע"י ונה שלא יקחו היהודים ונטעעות הרוניים יתנו הרוניים ונקום ואון קצצת להחזיר ליהודים ונעות ירוסלים וזה לא כיתן לוונר כלל ואין צזה סוס רונז. — ויס לדייק עוד צצבורות וו"ט ז' על הונקנה חונס סלעים של פדיון הצן צוונה של לורי, וכן סלוסיס של עצד וכ' של אוכס ונפתה הכל צסקל הקודש, ונפדין צכסף וצקום כסף חון ון השקלים (לקרצנות לצור). וצגונרא פירשו חונס סלעים על ד' פנים ר' אסי אונר ונה של צורי, ורצ אנוי אונר דנרא ערבא ר' חנינא אונר איסתירא סורסיא (סטוטטר סורי) דנודצנא תונויא דציר, חונס ונהס לפדיון הצן, ור' יוחנן אונר דינרא הדריינא טריינא סיפא דנודצני צכ"הזון, דל וויייהו חונקת, ועשרי לפדיון הצן דהוי להו עשרים ונתקלי צונתקלי דננרא דאינון עשרין ותונויא זוזי ופלגא, ופלגא דנקא. וקשה ונאוד ונה רלו ארצעה חכונים אלו צונוחוקה ז, ולונה הסתדל ר' חנינא ליקח איסתירא, ור' יוחנן דננרא הדריינא ושיעור עשרים, ווננין עשרים ותונויא זוזי ופלגא? וכן לונה ונפתלים סס להלן רצא ורצינא ליקח ווננין עשרים זוזי לפדיון הצן? ולפיכך כתצו צרור על דרך זה הונויים היו וואגיס ללוה לורת הוונטל

על נוטצעות וולכיות אחרות סנקראו נעבענטשעטשען Signa incussa לכּינן שונעתה יולאות צוּדִיכּות רוּגִיות. והנה התרגום ונתרגם על ולכות אותו טחון וספית יתיה צפופינא דצרים ט' כ"א ועיין געזעניאוס " אות שוף שורש זה תשופנו עקצ וורה כונו דכה, דכא, נכה, טאונגטן טטעכטן טטמוּשעטן, ועיין ונחות ע"ו א' סיפא וצעטא. ונעתה קרוצ ונאוד כי קראו אותן נוטצעות שהוקדשו לשם שקלים צירושלים, וחרות עליהם שם ירושלים, והא"כ חתנו עליהן הרוגיים ציני טרוזיון צחרצן טור ונלכא אחריציעול צכין הונקדש (עיין לעיל אות אספסינוס) עוד חותם של טרוזיון, ואחר חרצן ציתר חתנו חותם צודריאנוס על וסנווך לתיצת ירושלים, להורות כי נוטצעות אלו ונעתה רוּגִיות הנה, ונותרות להיות עוצרות לקוחרי ארץ (דען ווואזון) לו סערטטטטטטען עיין פונקע ע' Notae pecunij, צסס טרינא סיפא או הדריינא סיפא, וזה דינרא הדרינא טרינא סיפא דיו סען טרוזיון וונד הַדרייִן געטאָנגעטן טיען — ואותן רלו לגנוז ונפני טצעה של ירושלים כי עליהן חרות עוד סנווך ונראה תיצת ירושלים — סחרתו עליהן האחים פפוס ובוֹלִיטוּס (עיין אספסינוס) או צן כוזיצא אחריהם. וקלת ראה לפירוש זה הוא קידושין נו' א' אליהו נתן לרצ כהנא שיפא דינרי ורס"י פירש סיפא סס כלי וזה דוחק, אזל לדעתי סיפא הוא דפוס לחרות דינרים וזה שורש הפרכסה ונורה על זה הנוֹלֵלָה שאליהו שהעשיר את ר' כהנא נתן לו הכלי של דפוס לעשות דינרין כלונור ונקור ונעיין כאונן לפרכסה צכלל, ועיין ענווס א' ג' צרס"י חרולות צרזל = Scabina = שיפא.

עוד נוכל לצאר זולת סיפא ונוה סכודע כי אדריאנוס היה הקיסר הראשון שלא גלה זקנו אזל טרוזיון היה ונוגלה וליינאו סיפא, צסיפת הזקן. — ועוד אפשר כי הכוונה על ג' ונלכים, שהיו אז נוטצעות שנחרתו עליה' ג' קרין אספיינוס טריון אדירינוס עיין אספיינוס. ורס"י פי' סיפא סס ונלך ונ"ל אספיינוס — אכן יותר ונסתצר הציאור הראשון כי סיפא הוא הנוטצע שנחרת עליה סס ירושלים ונתחילה והיתה קודש לשקלים צספק או צודאי, ולפיכך צקטו לגנוז כל נוטצעות אלו עד סלונדו ונן הונקרא וצאו צה פריצים וחללוה סנוותר. ועיין ירושלנוי סוף שקלים שהיו נוקדיסים שקלים כאלו סנוא יצנה הצית, והסודעות צודאי שהוקדשו עונדות צהקדשן ולכן נראה כי וני סרולה לפדות דינר כזה של ספק, צהכרה לריך להוקיף חוונט — ונטעס זה עוסה צעל הלכות גדולות חצון טעס ניכה החוונט ונעלה סכוס הזוז' לכ"ה וחלי ופלגא דנקא ע"ס צה' צכורות וצצרו חכונים גדולים רוּגִין הלכות צכורות פ"ח ורי"ט אלגאזי סצה"ג קוצר דפדיון הצן לריך הוספת חוונט ותנוהו על זה ונאוד? אזל לדעתי יקוד החצון הוא לתכלית הוספת חוונט על דינרא הדריינא שהוא קודש. וטעם הדצר סטיער ר' יוחנן דוקא על דרך זה הוא לדעתי, ונפני כי ונה סקראה התורה סקל הקודש עשרים גרה השקל הכוונה שהונסקל של קודש יתיה על דרך ונלך עשרים גרה, לפי סנוספר עשרים הוא כנוספר הקודש, כי הוא כולל כל אדם צעשרים

אלצעות לנעלה ולנוטה ועל זה דקדקו הקדונוים ונאוד, כאשר יצוחר
 צערך ונספר, וצילקוטו א' רנוו קנו"צ לפי שנעברו צנה של רחל צעשרים
 כסף לפיכך יתן כל אחד צקע לגולגולת (צנוסקל קודש) ועיין צ"ו ו"ד:
 דינר של זהו כ"ה דינרין כסף ונפקא ונייה לפדיון הצן צעשרי' דוקא,
 צעצור זה השתדלו ארצעה חכונים להסציר ענין שקל הקודש לחורות
 על היסוד ונקור ראשון: ר' אסי אונור כי הכוונה עם שקל הקודש ונה
 של לורי כי ויין כסף זה הוא הראשון יען הלורים היו קוחרים ראשונים
 צעולם, והם יקדו הנוסחר צנוטצע, ור' אנוי קוצר לסינון שקל הקודש
 צפדיון הצן לריך להיות דינרל ער צא יען כי הערציים ישנעאלים לקחו
 צנה של רחל צעשרים כסף. ור' חנינל קוצר אסתירל קורי' כיון על
 ונטצעות קוריות יען קוריל ארס היתה תחילת יקוצ צני' ארס ונדת
 דרך ארץ. ור' יוחנן אונר דנרל הדריינל הוא שקל הקודש שחרות צו
 ירושלים. ד' ונדרגות וכוון אונת צקיון. עוד נראה לצחר צזה הנוסכה
 הסהוונה שקלים פ"צ ו"ד: כשעלו ישראלנון הגולה שקלו דרכונות, חזרו לשקול
 קלעי', חזרו לשקול טצעין, צקשו לשקול דינרין? ונראה כי כוונו צזה על
 ארצעה ונוני' א' צזנון שיעצוד פרסיים שקלו דרכונות שהן ונטצעו' פרקיות על
 סס דריוק Dariken. צ' צזנון ונוטלת היונים עם וולכי קורי (דיוו יריט
 גריע'יעטע עפןע) שקלו קלעים שהוא ונטצע קוריית וסונס ונוכיה
 עליהם קלעים שאינו לשון תורה רק הנותרגס תרגס כן צעת דצרו לשון
 קורי וחרתו על ונטצעות קלע. ג' טצעין הוא ונטצע של ירושלים שטצעו
 צארץ שעריה לצקוף והיו ונטצעות ירושלנויות כוהגות ציוני חסנונלס
 עד חרצן. ד' צקשו לשקול דינרין שהיא ונטצע רוניית ושורסה Denares
 וזה ציוני טרנינון ולא עלתה צידס—כי חזר וולך זה וגזר שלל לצנות
 הנוקדש ע' לעיל. —

ד וצסס ונטצע אספרי שהיא ונטצע קטנה אונר צעל ע"ו צסס קריינער
 שהיא ערצית Asprena וצעל ונערכי לשון צהערה לערך דינר אונר
 שהיו לקדונוים דינרין שחורים Denarios nigros שנקראו ασπρα
 ונחוסת (עיין פ"צ דו"ג הפורט קלע של ונעשר שני ר' טרפון אונר ד'
 אספרי כסף) ודינרין לצנים Denaros albos ציוני λευκα (אולי וזה
 דינרא אנקא ואניגורא צ"ו ו"ו צ' אלקל צנוקוס lenka). והנה הגאון
 רש"ל שאל ונדוע לא נוולל צונדרשי ויילין שורס סס אספר ונדחק עצור
 זה לשער שראשית סס זה הוא ופני ששלנוו צנועות כאלה לאנשי חיל
 שנקראו לדעתו צקורי אספר ונחנה, שנוער ע"ס אות אספר שני צקוף;
 אכן צאונת נוולל סס ασπροι צפונקע ע' Monetae וצוועריך צעד היום
 נקראו ונטצעות קטנות צארץ יון צסס זה.

וכנראה לדעתי כי כפי הנוצולר פונקע ערך As הנה היה סס זה אס
 קצוע ציוני רוניים הקדונוים לליין צו ליטרא נחוסת ויין פסוד קוספער
 ואחרי אשר נלחו הרוניים את ונגדס הגדול פיררהוק וולך עפירוס ציון
 ערך 350 קודס חרצן צ"ש, חלקו את הנוסקל צזה ועשו פרוטות קטנות
 ולוולנוו על דרך זה הנוטצעות, להחליף הנוסכורת צעשרת ונוים, צאופן

שהדבר צרור שנוטצע הגדולה שנקראה ונלפני זנון ונלך פיררהוס אס
 כתחלקה אחר זנון הנולך הזה לקטנות צסס זה ויס ולכן ככון לוור שעל
 פס זה נקראת נוטצע קטנה צנוסקל דרהס אספרי להורות צקילור שהוא
 ויס קטן וזנון פיררוס, אס-פירוס.

ועל שורש נוטצע אסתירא כתב הרס"ל ע"ו אות זה כי ילאו לה פס זה
 תחיל' צפרק והוא לכונה ויניס גדולות וקטנות, אצל הרשונה היתה גדולה
 ונכזדה ונקראת ליוניס Stater וזה נכוון לונהסכ' פונקע ונלה זו פס נוטצע
 stater darikus שהטציע דריוס תחילה סל' אצו וסוה 20 דרוכונען, תחת
 אקר האסתירא הקטנה יס זה נוסקל וסיווי ארצעה דרעכונען, ועדיין לא
 נתצטרדריוס התחיל צסס זה כי יתכן פסס סטוטעער היה נודע ונקדם רק
 דריוס אשר ונלכות גדי סלו היתה ובקף והצו לא יחשוז התחיל צנוטצע זו סל
 זה. גס ונה שטיער הגלון הזה פס טעל פס אסתיר הנוטצה ונוטצע זו,
 וכנוו סדרכוון הוא על פס דריוס, ויתכן שהיתה לורת כוכב על הנוטצע שנקרא
 צלשון פרקית אסתיר, קסה קלת, יען כי פס כוכב צפרקי נקראו Sitherā
 (געזעניאוס) ואף סצלשון חז"ל אין ספק שאסתיר על פס כוכב נקרא' וכנוו
 שאנורו יונא כ"ע א' סנוטצה אסתיר לחילת השחר קוף כל הניסיס אצל ונאין
 צא פס stater ליוניס שאין הצרתו סוה לסס Sitherā ואדרצא ציוני נכוון
 פס אסתיר ונוטס לכוכב שנקראו $\alpha\sigma\tau\eta\rho$ שטערן? ונולת stater ציוני נורה
 נורה על דצר העווד וקייס פֿעסטטטעהען, ויתכן שהיה עליה לורת
 חלילה נוסטרען Asträa שנורה לקדוויסיס על תכונת הלדק געטטן דער
 גערעכטיגקייט שעוודת לונעלה צנוספר הסוכסיס נעלה וון חטאי ארץ
 וקיינות לעד, וזה לשון נופל על סטוטעער נגד אסטרעא לעורר צנוטצעות
 קיינות על לדק ונוטפני העוודיס לעד. —

אכן אני כצר שונעתי לונעלה צסס ר' חנינא כי שורש אסתירא הוא
 קורי זיריען, כי קורי ארס הוא התחל' כל תיקוני דרך ארץ וישוה העולם
 צחכונה ודעת כנודע, ויתכן לכוין צזה ונה שאנור שנואל חולין ק"ה א'
 ונאן דסייר נכסיו כל יוס ונטכח אסתירא, ווי שונסגיה על נכסיו צעלנוו,
 יונלא תוויד דצר לתקן הונעות ויהיה זריז ונסכר והוצא פס ונעסיות
 לרחה. והנה לא על חנס צחר שנואל דוקא צנוטצע אסתירא אלא צלשון
 נופל על לשון ב' אסתיר' הוא דוונה צהצר' נוללת קייר ונסיגיה צקורי ושורש
 דוונה לו שור צעצרי טויען זעהען, ויתכן כי ע"ס זה נקרא ארס זיריען
 קורי כי ווגצעות ורנויס ישורו השוכניס לונטה (ע' ערך ארס). וכצר
 כתצתי לונעלה פסס איקר צרוני Assarios נוצע לדעת חנ"ל ונקורי
 ע"ס 71 118, כי וון ארס ינחנו פסס ונעולם ולפיכך גס פס סטוטעער
 אסתירא ונשורש זה, אס לא באנור כי ונה שאנור ר"ח אסתירא קוריא
 כיוון על נוטצעו' שטיצעו פפוס ולולייוס צלודקיא שהיא קוריא והיו קודס
 (ערך אספסיוס) עכ"פ ונאן דסייר נכסיו ונולא אסתירא סטוטעער כלונור
 נכסיו קייניס. —

(ח) נסייס צונה שהתחלנו כי חז"ל לקחו דניון הונעות הגדולות והקטנות
 לונטל פלס ונולאניס לכל דצר שיעור צתורה ודרך ארץ, ופסלו את אסיוון

ασημοσ כי כל ענין לריך אל צירור נכון צלורה וחונור כדרך הנוטצע,
 ובספרי פ' האזינו יערוף כונטר לקחי, היה ר' יהודה חונור לעולם הוי
 כונס דצרי תורה כללים ונוליאס פרטים, סכאנור יערוף ואין יערוף אל
 לשון כעני, ונשל אין אדם חונור לחצרו פרוט לי סלע זו אלף ערוף לי
 סלע זו עיין ונש"כ הרב החכם הגדול רנ"ז כ"ח ז' צקוף הספר סנדחק
 חונור שלשון כעני חונון קורי? אלף האנות לדעתי כי ר' יהודה התכוין
 להעיר את בני אדם שיתרגלו ללמוד תורה כללים ופרטים כדרך הנוטצעות
 הרגילות ונאחד בכלל גדול ובפרטים קטנים, והרצה ולינו צט"ס שדינו
 דניון כזה הרגיל, ד"ו צעל הלכה לנוי שיש לו דינרי זהב כללים, צעל
 אגדות לנוי שיש לו פרוטות (קוטה ונ"ז ח') כי התור' היתה כאניות קומר
 תציא ונורחק לחונה להסגיה על כל עסקי עולם בכלל ופרט וידוע כי
 שם כעני הוא קומר ולזה חונר ר"י יערוף לשון כעני לשון קומר הוא
 סאונור צוקוס פרוט ערוף, מוזטויטען זין קיינע מינלען, וכן דרך צעל
 תור', ונזה ל' מערוביא לדעתי בתשובת גאוני קדושי: סי' קנ"א שחקר צס
 הגאון רש"ל שם צהקדוה ד' ז' ולדעתי הוא זכות לפרוט ונשות געדוועבטעל.
 גם ונה סאונר ר' חנינא צבורות ל' ח' כל כסף האונור צתורה סתם
 סלע דנציאס לטרא דכתוצים קנטרין, חוץ ונן כסף של עפרון סאע"פ
 סכתוצ צתורה סתם הוא קנטרין (סענטענצירימוס) דכתוצ ארצע ונאות
 שקל כסף עובר לסוחר, הוא כמדה צלף פתרון כי ח' וצוארצה"נו שכל
 כסף האונור צתורה הוא צורי (עיין צ"ק ל"ו ע"ג). צ' לונה זה דוקא כסף
 של עפרון הוא קנטרין ונדכתוצ עובר לקומר ונניין ידע ר' חנינא זה?
 אלף נראה כי ר' חנינא כוון דרך ונליאס חוניית, ויען כי שונענו ונונו
 לנועלה כי הוא הולך אחר שורש בני אדם צעניי ונוטצעות שהוא ארץ
 קוריא, לפיכך חונר כל כסף האונור צתורה הוא סלע*) שהיא קורית
 כאשר צארת' לנועלה. והנה התורה היא פורעת כל הנאות לפיכך נושלו
 דצריה לסקלעים הפרוטים והנויחדים יותר, אלף דצרי נציאס הנה כוללים
 כללים ולא פרטים צונות, לפיכך כל כסף האונור צס הוא כולל יותר
 וכדוה לנוסקל לטראפשוני, אלף הכתוצים סכוללים עוד יותר ונן הנציאס
 כי הנציאס דצרו לאונות צכלל והכתוצים דצרו לכל בני אדם צעניי
 דרך ארץ, לפיכך נושלו דצריהם לקנטרין לענטר; חוץ ונכסף של עפרון
 סנתן לו אצרהם צעד קצר צנוערת הנוכפלה הנה כסף כזה כולל—כלל
 גדול יותר שהקצר הוא צית ונועד לכל חיוזה הנוליאס עובר לסוחר בגלגל
 החור צעולם.

כללו של דבר בדצרי חז"ל יש שלשה וייכי ונוטצעות שעליהן עונוד עולם
 הנווקרי צגוף ונפס, ח' ונוטצעות שהטציע וזר צראשית צטצע ובתורת

* צתלמוד אסתירא וסלע אחת היא ולכן נראה לי כי פירוש סלע הוא צעלנו פירוש טטמוטער
 כלומר חזק וקיים, (עיין לעיל אות ד') כמו סלע. ויתכן שהיה נורת סלע על הסטאטער
 או סלע ציוני Selas ונאנד לננה ונפני שמרות' עליה נורה זו ולכן קראה חז"ל אסתירא
 ע"ש אסתהר לננה עיין להלן אסתרא.

אל חי, צ' ונטבעות שהטביעו חכמים ע"פ עיין וקצלה צעצודה, ג'
 ונטבעות שטבעו הנובלים לנונה ונדיחה וג"ת, צכלל תורה עצודה
 גוילת חסדים. —

אספר, ליבון אספר.

בסנהדרין ק"ו א'. ולס מיד כיתים צנדצר כ"ד כ"ה אונר רצ ליצן
 אספר, עיין ערוך וערך ויילין סנדחקו ונאור לפרש לגיון
 ואספר לשון לגיון צלא ראייה? ועוד כי לים הוראתו אכיות? ונראה לי כי
 הנוכוון להורות שהכתוב וספר כי הרונים יקחו אכיות ליצורניות ונלופות
 צנחוסת קכל ועוצות ונאור לנוחנות, ורוב הנחוסת הוא צאי קיפערין סנקראת
 צלשון תורה כיתים ותחת ליבון אספר ראוי לכתוב ליצורניא ספר, אכיות
 וקיפערין, סנקראת כן לדעת — Cypris — ע"ש נחוסת Cuprum, עיין
 לעיל בהערה ללד 118.

אסתנרא, אסתגר.

בגיטין פ' צ' וצולר: גט שנכתב תחת שם הנוכלות לשם אסתנרא של
 צסבר שלטון ונאותה ונלכות (צבל) כשר אף שסר זה הוא עצד
 לנוכך, וכדחקו הנועריכים לתרגם שם זה יש פירש ונשכל עיר רנו"ל, —
 asta andros. וע"ו חצר הנולה עם אסתגר צ"ק ונ' א' שלדעתו הגרסא אסתניד
 והכוונה ונחוסה וסנוירה צפרק! ולי נראה כי צצ"ק הגרסא שפיר אסתגר
 והנוכוון שם כי ר' נחונן ציקש לנסות את חכונת ר' אחא צר יעקב וסאלחו
 צ' שאלות תורניות צדין כופרס כפרס, ואונר ראצ"י שלס ידע להשיצ על
 שאלה ראסונס אסתגר צקנוייתס כלונר נסגרתי ציד רודפי צשאלה ראסונס,
 חיד בין געשונגען, כונו ולא הסגרתני ציד אויב לא תסגיר עצד אל אדוניו.
 ושם אסתנרא לדעתו ונורכב וון סתאן צפרסי ארץ וננד כונו קודריסטון
 ארץ קודרען, ודר הערטרטעט צ"ק קי"ד. צי דולר וכן ונרי דורלי פסחים
 כ"ה: ודוקא שר הנונונא ונחת הנוכך נקרא צי דור צ"ק שם ולא ונגיסתס ע'
 ערך זה. וסיה דרך הפרוסים להכניס שם הנושכל צכל עניני תורה וגס צגט
 הסך ונאלדוקים שלס רלו צזה יען רלו לנוכך צעלונס (ידיס ספ"ד). ועיין
 קידושין ע"צ צ' אסתנרא דמיון חתניה של נבוכדנצר היה, ולס כן צודלי
 שר גדול היה והוא וכוון לנוס שפירשתי טטוטסוהוולטער, כי דרא צפרסי ונלך
 וסר dara, געשנינווס אות אדרכמון ודריוש, ולכן בי דור לדעת קעניגליכע
 בעשונטען היפך וון מגיסתס צ"ק שם. ויש עוד לעורר כי Ostentarus
 צרוני נורה על ונעוון לייצענדייטער והצרת וולה זו דונוס לאסתנדרס, ואיש
 כזה היה חסוד צצבל.

אסקונדרי

בקידושין כ"א ז' אונר ל" ר' נחמן לרז ענן כי היתו זי רז שמואל
 זאסקונדרי איטללתו וכן זכדרים כ"ה א' ושזעושת כ"ע א'
 הנשצט לריך לשצט על דעת ז"ד לאפוקי דאי יהיז לי אסקונדרי ואסיק
 להון שנוא דזוזי. כל הונעריכין לא פירשו על זה זצירור — ונראה כי הוא
 מורכב משני מלות יוניות *σκαλα* גלייך *αυλα* ווינעסן מוזן, ומזנפֿארויג, פֿיגורען
 כלשחוק השאך, וכן נופטי שהונעצעות היו עליהן לורת אכסים א"כ אפשר
 לזור לורות כאלו וליתן להם שנות כשנות הזוזים. —

הערות למערכה זו אס.

אנב ראייתי לחקן פה איזה מילות קשות: (א) טס אסבלה לללות עליו פסחוסאר דברים ע"א ע"ה:
 ופסחים ר"פ כ"ד לוליך אונר נוסף הערוך שהוא *Seala* טרעפפע וב וקסדוקן' וכן
 הרמ"ז ביינטארג *σχαλα* הערד, קאפט, ולדעמס יש טעות ול"ל אזכרת ולי נראה שהוא
 סקאָלָטס ציוני *σκαλας* ע"ד צרוני *asseculus* ופירש סקאָלָטס טפיעט וכל דבר הנחודד
 ועיין שניידער שטילין *πυρικαυτος*; פֿייער פֿאנגענד. —

(ב) אסכרה זכה שמתחלת צבני נעים וגומרת צפה שנת פ"ז עיין ערוך שכתק הדנה
 ולדעתי הוא *σκαρια* חבגמג טטוהגמג. — ג' אסמוה או אצמוה מחזרים
 הנועריכים עם שמו *Ztoa* וכן אסמונית שנת ו'. אלל יס ונקעה ונאלו' פ' י"ח ו"י אסקוויס
 אין זו משום נדור הגויס, וקשה למה פעם קטיו בלא אי ופעם עם א' ונראה כי אסמוה הוא
αυτοστος ווייטטאָטס מין טאָנער זייגעמג ואסקוויט הוא *aesti-vena* אָטווערגמג
 צרוני *aestivus* אָטווערן.

(ג) אסתא או איסינא אונרים הנועריכים שהוא רוח לפונית ע"פ הנוולר זכרות ק"א רקיע
 זטהרה וטרא זליה וצוקר אסתא. וכן לייכה שנתת לוחא כיונא לחסתא עירובין
 פ"ה. ואונר רע"ל כי הוא כנו אסתא סתום ולפון, ולדעתי יתכן שהוא צמוס *Boreas*
ευσθεσια קרמאט, טטערקע. — ויש עוד לכוין צזה למה שקראו קלת רוח זה צרוני
Aquilo מולער ע"ש פירחתו זנהרות וא"כ נכוון זה לשורש *ασσασ* מנפֿארהען ומטטירען
 בעוועגען או גם *αισρος* לפון מוכבעקמט, או יען כי רוח זה הוא לפונית מנרחת נאָרדאָט-
 וינד קראו כן *Osten* כנו זאסכנא וצרוני לייגען, מערקען ומטטען, זעהען ע"ש המזרח
αισθητης *Ostendo* מוהרנעהווען, מערקען, פֿיהלען, — ולכן קראו לד זבל כן שהוא לא"י
 מנרס לפון.

(ד) אסתן. עדיה בצד אסתן ותאמר. דבר גדול ליינד ר' חנינא בארץ ישראל כחצות כ"ג א'
 שאם יש עדים צנדינית היס על אשה שנשנית לצין הגויס לא נחני עדות זה לאסור, וכן
 ליינד ר' אסתן קידושין ז"צ ז' שאם יש עדים צעיר אחת זציד ית שהקידושין היו שום פרוטה
 לא נחני עדות זה לפי שאין העדים לפנינו; אבל אציי ונרא חלקו על זה לענין יגור ואסרו
 האשה אשר צעלה אונר שאין לו אחיס לישא לזר, נופטי הרינון שיש עדים צנדי"הי שחיו לו
 אחיס — עיין ז"צ קל"ה. (ונפלא הוא שלא הויא זה הנועשה בקידושין י"ב להוכיח כי אציי
 ונרא לא ק"ל דר"מ ובעיין ראיס טז"ב נשנית תחילה ואח"כ קידושין ע"ט). והנה טעם דבר זה
 טל ר' חנינא הוא לדעתי כי כל עדי קידושין לריכין להיות מומזקים זנ"ד, וכל דבר שלא
 נחזק זנ"ד אין הב"ד דין, לפיכך לריכין וון הדין כל עדי קידושין זנ"ד, ועיין סיפור נתן הנצלי
 ציוחסין שהרצ לקח מן הכחצות והגעין זככרה נשום טעסק צס — להחזיק האשה זצ"ח וע"פ
 ז' עדים זנ"ד יקום דבר להחזיק. — והנה דבר תנוה הוא שלא הזכירו הפוסקים דין זה שאין
 הלכה כאציי ונרא כי אם כר' חנינא נגד הכלל דאלפתא כנחרא, וצנית יוסף אה"ע ק' נ"ב
 מציא צסם תשובת הרשב"א על עדים שהעידו שלא צפני ז"ד על אשה שנתקדשה שלא נחני
 עדות זה עד שיעידו לפני ז"ד, וכן נפסק צס"ע טס, ולא הציאו שום ראיס מן הגמרא ולדעתי

הוא כשיעור ר' חנינא הנ"ל, ובעם הדבר כי קול הנוקטש אדעתא דרנבן נוקטש (עיי' אשת אח ואשת איש) ולכן רק מה שהוזכר בנ"ד יש לו קיום, אפס צנה שפירשו עיריה בצד אסתן כלומר צלד לפון, קשה למה דוקא לז לפון היה לו לומר בצפון, ועוד צבל נקרא ג"כ מנזח לא"י? ונראה כי מליצה הוא זו כאלו אמר עדים צלד ונלכחם ואריגתם ואינם צאים ואין לאקור, כי אסתן הוא אריגה ובעברטטוהו ציוני *στρος*, ויתכן כי ועת שצאו שני גרדייס (אריגים) להעיד צפני צ"ד צסם שועיהו ואצטליון ג' לוגין וימם שאובין פוסלין הנוקרה ללמוד שאין אוננות צזויה ון הגרדייס ואפ"ה קיימו עדותם ופניו שצאו להעיד ולא ונעו עמם ונצ"מ תוספתא פ"א דעדיות, ועת הזאת נהיתה מליצה זו: עדים צלד אריגת' ולא צאו הגרדייס להעיד עדיין מרגל צפוני דחיינאפי. ועיין חושן משפט סי' ל"ד סכ"ג דגם לפסול לעדות ולשצועה את צבל עצרה לאורייתא ון ההכרח להעיד ולהחזיק הפסול צנ"ד דוקא ועיין ע' אפקעינהו.

(ה) אסופי הוא תינוק הנוולא פֿינדינג שאין לו אז ואם קידושין ס"ט ח', ונראה כי ונה ששא סונוטפוך ספר צ' וקורוויטע טריבטען עעם למה נקרא האסופי צרווי Spurius? וכחז הוא שזה ר"מ Sp = Sine patre. ולדעתי נולד סס זה מן אסופי עס ר' לסינון הנפעל פומטטוונ צרווי — עוד אפשר ופני שהראשון שגירש את אשתו מפני שלא ילדה צנים צרווי היה איש Spurius, פֿונקע ערך Divortium, קראו את הילדים צלא אז צסם זה ששה צנים אסופים לאפס הציחה.

(ו) אסתר אסתירא אסתהר. צסוכה כ"צ צ' כשרלו להוכיח שמה שהוא למעלה חלי קמה וחלי לל הוא למטה לל מרובה ון המונה אמרו בדאמרי אינשי בווא מלעיל באסתירא מלרע ונה שהיא למעלה כוח הוא ונחת באסתירא. וקשה דלכאורה לא כיון הנשל שאמרו אנשים על הסוכה וכן על הלל דוקא אלא ושל היה צפי העון ונה כוונו צזה. ונראה כי האסתירא Stater היה שזה לרוב ד' דרגין (זוזי) צכסף לורי וכן צכסף נדינה השמינית כאשר נוכח ונכונה ונקומות עיין צ"מ ק"צ: כתובות ס"ד צ' וקידושין י"א צ' לפעמיים קרו אנשי לפלגא דזוזא אסתירא אזל לפי האמת הוא קלע (ולא כחוס' עס צסוכה שכתבו שאסתירא פחות מוזו תמיד) ואם כן כל עוד שהזרים יקרים ועולים למעלה ונוילא האסתירא יורדת למטה ולא שזה ד' זוז, וזה הנשל כזוזא ונלעיל כן האסתיר ונלרע. וראה לזה כתובות ל"ג צ' הותירו זווי הדתי פהתו אסתירא ציניתא ולמה לא אמרו פחתו ג"כ זוזים יטנים? מפני שכן הדרך אם הותירו צזוזים החדשים נפחתה האסתירא תחתונה הנתנה ללוייתא תחת הרגל ע"ש. ולשון זוזי לדעתי הוא עשורס זוז וייבֿען, געהען, ואסתירא ונשס stater ציוני פֿעטטטטעהען קיום חזק. ונה שאמרו קלת כי עס וזו היא מפני לורת אליל Zeus אשר עצור זה לא הסתכל צנן של קדושים ר' מנחם צ' קוואי צלורתא דזוזא ע"א כ' ח' נראה לי יותר כי וזו כמו Sus ציוני ורומי פירושו חזיר שהיו טובעים מטבעות צלורת חזיר, ועוד וורה Sus צרווי על דבר הנעלה הןך, חין דיוו הןהע, לפיכך אמרי אינשי זוזא ונלעיל ואסתירא ונלרע. — והנה לא יתכן שסס אסתירא טטטטטעבר הוא על עס אסתיר הנלכה כהשערת ע"מ, דאם כן יותר ראוי ליחס הנעצער לשס Statira אשת ארתחשטא ונבעהןן שנקראת כן וכן אשת דריוש קֿאָדֿוֿוֿונֿום מלכי פרס. ויותר יתכן שהיה על אסתירא לורת לצנה לפיכך היא קלע Selas ציוני, ונכון ח"כ שקראוהו חז"ל אסתירא כמו שאמרו על אסתיר שנקראת ע"ש אסתהר (לצנה) ונגילה י"ג ח' ובשעות רבה פ' ט"ו יפה בלבנה ציני אסתיר. ונעעס זה יש השמות ויחוק לזוז עס אסתירא כי אסתירא *στατירה* וורה על מלאת הלצנה צחלי חודס ציום חג הוולרייס שהקריצו חזירים סינון הוינאי והשונות ללצנה — וסוראות אסתיר אסתיר קוחר היא ג"כ כמו חזיר כחוזר וצא בלגלל הלצנה צניילואה ומסרונה, ולכן הנשל אוגרי בווא מלעיל באסתירא מלרע כמו שהולכת הלצנה ונוספת אור למעלה כן היא חזורה ונקמת, אסתירא. אכן ונה שאמרו יונא כ"ע. אסתיר קוף ניסים וקוף הלילה וכוון להוראת אסתיר *στατירות* טעעט, נחמהער, לוועלט. — ונה שאמרו חולין ק"ה. מאך דסייר נכסיו כל יום ונשכה אסתירא יתכן ונשום כי אסתירא גם כן מורה על חקירה ודיעה ועיין היטב בשל *στατירה*. וזל זה יש עוד לעורר כי עס דרכון דמריקאס יתכן ע"ש לורת דקון שסיסה על ונעצעות פסיקות עיין פֿונקע נָטֿט. פעק. וצתוספתא שקלים פ"צ חוזרו אסתיראות ודרכנות שהיו בלשכה יחד כאשר העיר הרס"ל. ועיין געוועניאוס שהיה דרכוון לורת חילים דורך קשת.

א"ע. אלפינ עיינין (כלל הגיוני).

בברכות כ"ג. ויתפלל אל ד' אל תקרי אל כי אם על סבן דדבר רבי אליעזר בן יעקב היו קוראים אלפינ עיינין ולעיינין אלפינ. דבר זה קשה עד ונאוד לנוה זה הפריש ראז"ל עלונו וזן הלצור וקרא לאלף עיין ולהפך? ונראה שדרך הקדונוים לעשות לדרך הליווד סיוג ונה כונו לליווד על הוועיין כדי להווסף שוועתא כנהר תוריות י"ז ח', לחזור ונ' פענוים כנגד ונ' יום שנתנה תורה תענית ח' ח', ועיין בתוצות ע"ז ח' ר' חסי ונח סיונח: שנואל לא פסיק פומיה וכולי פרקא. לכן גם ר' אליעזר ז"ל עשה סיוג לתלמידים שהאלפינ, וזי שנוקבל דינים והלכות וזן אחרים נקרא חולפן זירושלני לרוב, עיינין, יעיין דדיים וקצרא דנפשי, וכן להפך הוועיין ילף צאופן שיקביונו העיון עם הקצלה. פערלעפטרימן וווד טשענטיטטטט. —

ועיין בתוצות כ"ד. לכאורה הלכה ברב, אבל בד מעיינת זי' הלכה כשנואל וכן עד"ז קידושין י"ז. עיינת כלוור לוור קצרה. — ונטעם זה נראה ברור כתוב על וגילת סתרים יצוות ונ"ט ז' משנת ר' אליעזר בן יעקב קב ונקי, כלוור ונטע וטוב, כי לשון קב עורה על ונטע כונו קבא מארעא ולא כורא מאגרא, ויען שהיה ראז"ל ונצרך חוכל ונתוך הפקולה ולירק אל וזה שקבל ולווד ופני אחרים גם את עיונו הזך, הלכית זשניהם עד"ל שאוורו צוודרש שה"ש ים יודע לסדר ואינו יודע לנוקדה (לעיין) אלל לוי ידע לקדר ולנוקדה, כן היתה ונטנת ר' אל"ל קב ונקי, ונטע ונקי, קדורה היעז צלל חצילות חצילות, ווועוין זשכל הצודק זגנזי נסתרות זכל חזיר וקדק. — והנה ולינו ה"פ פוק עיין (במבילתן) נפק דק ואשבה לדוגמא צ"ו כ' ז' ופני שראוי להשגיח על הנוקבל והכתוב ונכזר ולעיין וועלונו, כי אין ספק שהיו להם ונכתזים רצים כונו שדרשו על היתה כאניות קוחר ממרחק תציה לחונה דצרי תורה עניים צנוקים אחד ועשירים צנוקים אחר ירושלני רה"ש פ"ג ה"ה, ואי לא כתבו אלל הכל היה צזכרון אם כן אין הפרש צין ונקום לנוקום כי הזכרון הוא אחד. ועיין ירושלני שצת פ"ז ה"ז יהודה צ"ר לונד צונק' ונכסירין ששה חדשים ולצוקן שאלו תלמיד אחד ונר' סיונאי ולא ידע להקצי, אוור כוודווה שזה לא עבר על פתחה של תורה, ואילו היו לוודים צע"פ זשכרח לריך הלונוד לזכור הדברים ונו' חדשים — ועיין שצוועות ל"ו ח' ז' אחד שלונד הווענה בדכתיבה וא"ר לו ר' כהנא כנה, ונכל זה וכי"ז יש תקוצה לחכוני נו"רים שאוורים שלא יכלו חכוני תורה זשצע"פ לחקור ולעשות גדולות ופני שלא כתבו — ויצוחר צע' כתיבה ח"ה — ועיין זרכות כ"ח ז' ר' אליעזר אוור ונענו זניכס וזן הגיון, והוסיצום צין זרכי תלמידי חכונים, פירוש לדעתי שלא יהגו ויעיינו הרבה ונדחי רק יוסיצום צין ת"ח לקבל ונאחרים ולא וועלונס לזכ, כי שניהם כאחד טוים הווקבל והעיון. וצקפרים חלוים אוור הירושלני ר"פ חלק להגיון נתנו ולא ליגיעה כלוור להגות וועלונו ולעיין ולא לקבל וליגע דצרי אחרים כי רק זתורה היגיעה והקצלה חוצה ויצוחר עוד ח"ה.

אפון.

א צירושלנוי קצת פ"ט ה"א וצ"ט ד'אונר רב הונא אונר ר' חונא בר גוריא
 צסס רב: הצעל ראש גויה היה ובאפון היה (עיין ונעריך) סכ' וישינו
 להם צעל צרית לאלהים שופטים ח' ל"ג. פירש לורת הצעל שעצדו לה
 היתה תנועת ראש אבר הונקגל בתאר אפון צמחנע, וזה נודע לקוראי
 בהצלי גוים קדמונים איך שלד הקוה צכל ויניי עצודה זרה היה עצודת
 פהמלוק היינו ללורת אצרי הונקגל, יען כי חסצו לכח הנווליד לאל צורא
 כל ועשו להם כוונים עד"ז, צאופן שהתנוונות האלה נקראו Priapos
 ולא נודע שורש וולה זו, אפס לדעתי הוא ע"ש אפון ונסנוך לנולת
 Apos אפון הנולה פרי להורות על הפרי היולאות וזה ונעשה פרי-אפון
 או יתכן כי אפון כונו אבא כי apa נורה על זה.

גם קס פהמלוק Phallos על אבר הזכר לא נודע פירושו ושורש
 הנולה לחוקרים, ואונר מניידער שהנולה וולרית, ולדעתי פירש לנו ר'
 יוסף צעל התרגום חדה זו ע"א ונ"ד ח' על ויה שנאונר דה"י צ' ט"ו ט"ז
 וגם ונעכה אס אקא הנונך הקירה ונגצירה אשר עשתה לאשרה מפלצת
 ויכרות אקא את מפלצתה, ונאי ונפללתה? אונר רב יהודה דהוי מפליא
 ליצונותא כדתני ר' יוסף כעין זכרות עשתה לה והיתה נצעלת לו.
 ראיו וזה ששורש ונפללת הוא פליץ ענטזעטלען, ליטטען ע"ש התעוררות
 האבר, ונזה נכנה קס פהמלוק ונוס כונו פלך, ועיין ונלכיס ח' ט"ו י"ג
 וירנויה ונ"ט ט"ז על אדום תפלצתך השיא אותך, כי דרכם היה לשאול
 בתרפים כאלה ולעשות כוונותם. גם ונצואר וזה לשון הונדרש צכ"ו
 ד"ו צ"ר פ' ל"ח ויה את מפליא צי כוונר ויה את ונלעיג צי לשון
 היתוב ולחוק עיין תוס' ע"א דף הכ"ל ד"ה ונפליא וערוך ע' פלא וקשה
 ונאוד ונאי צאה וולה זו הפלאה ללעג ולקלס? לדעתי ע"ש הנודע
 צינויהם כי ללחוק עשו להם חלילים כאלה ועיין צ"ר פ' ונ"א על קס
 אונרפל דאונר ואפיל בעלמא כוונר עשה לימות צעולם, ועיין ירושלנוי
 ק"פ י"ד דקצת ר' יוסא הוה ל' לונרונרין חולי אייתון ל' ונן זכרותא דדורי
 (וים) ושתה, ונין לורה על הוים בתאר אבר זכר כנסוג אז ונאוד צכל
 ארלות הגוים עבו"ס. ויתכן שונה קס צירושלנוי יונא פ"ו ה"ג שקראו
 כהן אחד סנעל חלקו וחלק הצירו לגכאי בר אפון הוא ע"ש הצעל או
 ופני שהגיע על כל כהן כונו פול צצלי קס ל"ט ח' ונשס אפונין בן-הענין.
ב והנה צעונדנו על ערך זה עלינו לתת תודה ושצח לתורת ישראל, ועלינו
 לשצח לאדון הכל אשר נעע צלצנו תורת אונת, והרחיק את ישראל ונעונא'
 הגוים הקדמונים, כי צוה יש לנו מופת כאנון איך רחקה תורת ישראל
 ונתורת עבו"ס כרחוק ונרח ונונערצ, וכי איך די צער עצודה ונכוערת כזו
 צעיון וחקירת פילוסופים לצד; רק צהכרה לריכיס אנו אל גילוי שכינה
 ונקיני שהזירה אותנו צחיוצ ונפורקס שלא תהא כזאת צישראל, ואנחנו
 כצד דענו שפסס שנון הפרי ניכרת תכונת העץ, כן ונתולדת התורה ניכר
 קדושת הנונה, עד סצלדק תאונר כי ונעיוני קדונוי חכוני יון כונו

פּוֹמֵטָן והקדמונים לו שהאוינו ציווג שונים וארץ זוווג צשרי של חלילים, ועקרו צקודות החיצור כאלה, שלרגל חקירתם נולדו דמויות כוזות ונעזר' הנושגל וגם קדש היה בארץ, כי כל כך גזרה תשוקת הנוסתורין כאלה עד שעיקר קדושתם היתה עצודה ונכוערת כוז, והכתוב קוראה קדש, כאשר נולד זה זמן לא כציר נקוד חצורה אחת צעיר קעניגטבערג ¹ "ונוקקערטוס שהוא קדש החדש — אזל אהי ישראל לאנוראש צקטר דיצר והוא נעלה ונרונום וכל שונן כיעור כזה, והוא גילה לנו רלונו ית' שכסם שהוא קדוש ופרוש ונעריות כן יאצו ישראל להלך דלרכי קדושה וטהרה להיות פרוקים צחירות נפסם, זיטטיך פרייו. והיטצ אשר דיצר זזה הרופא הגדול דר' שטיינהיים צחיצורו דיו גאובענטאעהרע דער סינימאנגע ז' 296 — 297, והראה איד הגדולים צחכנו יון עשו נודך השכל צעון פלילי זה עד שנוקורר אחד שר שאין לנאום צקדשים כאלה, יען כי חליב הגדול זייס עושה ונעשה ² כזה, וכן חליב ³ "התחתון פלוטא, וחוצה על אדם להדצק צודת אלהיו. ואחר שר עד"ז התכלות על תועבת ונשכצ זכר, כי כן כזה חליב הגדול עם ונשרתו געניגעדעט. — חוץ וזה דרכם היה להעניד לורות כאלה צתוך הגנות להשנור נועין הרע וגם נשא לורות באלו על לוארס נגד עין רע שנקרא Baskania ציוני (עיין פונקע נולה זו ואת אנולעטום). אפס גם זזה התנגדו היהודים כדרכם לתלות הכל זד', ואנור ר' יוחנן שהוא נזרעו של יוסף ואינו ונתירא נועין הרע ע"ש כי ה' אלהים יוסף עליכם ככם אלף פעמים ויצרך אתכם (צרכות כ' א') והציא לראיה בן פורת יוסף להורות כי ההפקד (פריומטימן) הוא קיצת הויה וד' ננועל ונוולא תניד הורה שחקרה ע"ש.

והנה חגדות ונצחילות וזרות ונצחרות ע"פ הקדונה זו כנוו שאנורו ז"ר פ' נו"א וילא ונלך קדום לקראתו שכסש לו צונצו. וכן צלעס קוסם צ אנותו היה. — על אנותו של יהויקים היה שם כתוב לדעת ר"י ולדעת ר' אלעזר היה שם ע"א חקוק סנהדרין ק"ג צ' ושאר נוקוונות כל זה וכו"צ נורה על עצודה ונכוערת הלזו שכסלו זה הרצים. וגם ונה שאנורו: פרעה שהיה ציוני ונשה הוא אונה וזקנו אונה ופרונשחקיה (זנצו) אונה זרת ונ"ק י"ח צ' ע"ש. הנוכוון שזיונת ונלרים גזרת על כל הניידות, צאופן שהנונלך היינו הנוונשלה הוא כערך אונה וכן הזקן (דיו ערפעהרוג), והליווד והנועשה הנה נגד הזנות כערך אונה אל אונה זרת כי הזנות עולה על הכל וגדולה ונן הליווד והנועשה צונלרים. —

וראוי שאצחר פה צקינור כי שלטת אלו גצרו צעולם החובל וניי אז ליחד אנונת עניים לועזים ונעת החל ונין האדם לעבוד ע"ז: (א) אנונת הצעל כח הנווליד Phallus. (ב) אנונת צצעלי חיים Fetischimus. (ג) עצודת הלעצא לכוכבי Sabeismus, והלד השנה סצכולס שדינו שראשי חלילים הנה ג', טרינורטי Trimurti, צהודו: צרעהנא, שיוון, וישנו; צפרס: לערינעב — נוקערייכא, מרינען, מרנוולד; צונלרים:

חזים, מְזִירִים, הַמְרוֹקֻסִיכּוֹס זֶה הוּא נוֹרָה עַל הַצּוּרָה הַחוּקִיִּים וְהַנּוֹפְרָה. דְמוֹס טַוּעֵפֶעֶנְדֶּע, דְמוֹס עַרְהוֹלְטֶעֶנְדֶּע מוֹנֵד וְעַהרְעֶנְדֶּע פֶּרִינְלִיפּ. — וְנִרְאָה עוֹד כִּי שְׁלֵסָה וַיְנִי עֲצוּדוֹת פֶּעֶטִיטִיטוּמוֹס צוֹנְלִירִים, פֶּהַמְלָלוֹס כְּחֶרֶס וְכַל שָׁר אֲרָלוֹת, קֶנְצֶעֶאִיקוּמוֹס צֶעֶרְצִיִּים וְנוֹשְׁכִים אַחֲרֵיהֶם, הוּא כִּנְגַד ג' וַיְנִי פִינּוֹי הַזּוֹנֵן צֶאֱדֶס: צוֹקֵר לְהֵרִים עֶרֶצ, יִלְדוֹת אִישׁוֹת זָקְנָה, כִּי עֲצוּדַת הַחַיּוֹת לְנֶעְרִים, וְתַעֲלוּלִים יוֹנְשָׁלוּ צוּנו, פֶּהַמְלָלוֹס לְאִישׁ, וְקֶנְצֶעֶאִיקוּמוֹס לְזָקְנִים, הַכֵּל צִטְצֶעַ הַחַטָּאֹת וַיִּלְרִי לְצֶרַע וְנִנְעוּרִיו. וְהִיא צִחְלָקוּ סָל הָם עֲצוּדַת הַחַיּוֹת לְעִיקָר, וְצִחְלָקוּ סָל יִפֹּת (גֶּרִיעֵעֶנְלֹמֵנְד) פֶּהַמְלָלוֹס, וְצִחְלָקוּ סָל שֵׁם קֶנְצֶעֶאִיקוּמוֹס סָהוּא וְנֶעֱטוּ סָהוּב. אֶפֶס תּוֹרַת ד' אֵל חַי, הִיא פִינְתָה הַכֵּל לְטוֹבָה בְּיִשְׂרָאֵל, וְנִתְנָה ג' וַיְנִי וְנִלְוֹת: חוֹבָה מִצוּהַ מְדוּשָׁה, חוֹבָה צִטְצֶעַ, וְנִלְוֹה לְחֶזְרָה וְאִישׁוֹת, קְדוּשָׁה לְזָקְנִים, וְהַכֵּל אֶחָד לְהַתְקַדֵּשׁ צִחְיֹנְךָ נֶעְרִים וְצִחְיֹת וּנּוֹפֵלָא קֶנּוּךְ לְאִישׁ וְצֶעַת הַזָּקְנָה עַל דֶּרֶךְ הַקְדוּשָׁה הַרְחָק וְנִאֲחֹד וַיִּלְרִי הַטְצֶעַ וְנּוֹשְׁחִיתִיה, צֶאֱוֶפֶן פֶּעֶנְיֵן חוֹבָה וְנִלְוֹה קְדוּשָׁה אַחַת הִיא, וְנִנָּה סָהֶקֶטֶן עוֹשֶׂה צֶדֶךְ הַחַיּוֹב עוֹשֶׂה הָאִישׁ צֶאֱשִׁיּוֹתוֹ וְהַחֲכֵם צוֹקְנָתוֹ, כִּי כָל הַחַיּוֹצוֹת וְהַנּוֹלְוֹת וְהַקְדוּשׁוֹת פִּירוּשׁ קְדוּשׁ, וְנּוֹשְׁפֵי יִשְׂרָאֵל וְלֶדֶק לְהֵם, וְאֶף כִּי וְנִלְעִיגִים עֲלֵינוּ הַגּוֹיִם וְאֲנֹנְרוּ דַת יְהוּדִית דַּת נֶעְוֹרִים הִיא (lex Judeorum lex puororum), כִּכֵּל זֶאֶת כֵּן הוּא הַאֲמוֹת שֵׁם צֶדָתוֹ הַמְטֶרְפוֹת הַנֶּעְוֹרוֹת אֵל הַזָּקְנָה, וְהַזָּקְנָה הוּא פִירוּשׁ לְנֶעְוֹרוֹת כֶּדֶךְ סָהֶפֶשׁ הוּא לוֹרַת הַגּוֹף, צֶאֱוֶפֶן סָהֶזֶקֶן וְנִסִּיִּים צוֹנְקוּס סָהֶתִּיכּוֹק וְנִתְחִיל (דְמוֹס גֶּרֶעֶב מוֹיֵט דִּיז וּוּיֵן דִּיז וּוִיעֶגֶע טַטְעֶהַט) כִּי כָל וְנִלְוֹה כְּלִייתִי, כּוֹלֵב, שׁוֹפֵר, תְּפִילָּה, וְנִלְוֹה, וְכִ"צ רּוֹנּוֹת עַל סָצִיל הַחֲכֹנָה סָל וְנִעֲלָה עֵינֵי ע' אֲצוֹת גְּצוּרוֹת. *)

גַּם נִנָּה סָהֶעֲלִילוֹ אִיזָה חוֹקֵרִים עֲלֵינוּ סָקוֹרֶשׁ הַתּוֹרָה הוּא וְנּוֹלְרִים

*) כִּזְר אֲמֵר הַחֲכֵם סֶחֶלְכִית הָאֵדֶס לְהַטְגִּיהַ צִינִי זָקְנָתוֹ עַל וְנִסְפֵר וַיְנִי חַיּוֹ וְיִשְׁתַּדֵּל לְהַסְכִּים הַזָּקְנָה עִם הַיִּלְדוֹת, כִּי טַוּעֵשָׁה הַשְׁחָרוֹת יִהִי מְכוּוֹן אֵל מַחֲשָׁבוֹת עֵינִיּוֹת צִחְכֹּמַת הַזָּקְנָה (דְמוֹס אֶעֱבֵן זֶמוּן זֶה מוֹיְבֶרְטוּיט וְעֶרְדֶּען דְמוֹס וּוּיֵן דִּיז אֶעֱלֵטֶע הַעֲלֵטֵי: מוֹיֵן דִּיז עֶרֶטְטֶע מוֹנְפֶטְסֶטֶן קֶנּוּ) כֶּדֶךְ סָאֲנֵרוּ אֲשֶׁרִי יִלְדוֹתֵנוּ שְׁלֵא בִיּוֹשָׁה אַת זָקְנָתֵנוּ סוֹכָה נ"ג. וְזֶה הוּא תּוֹרַת הַיְהוּדִים וְנִאֲז לְהַתְגַּל צֶעֶדוֹת ד' צוּעֵשָׁה הַנּוֹלְוֹת מְנַעַד וְעַד זָקֵן סָקְנָה חֲכֹמָה לְהַצִּיף רְצוּי חֲכֹמָה סָל וְנִעֲלָה כִּכֵּל וְנִלְוֹה, צֶאֱוֶפֶן סָכֵל יְהוּדִי כֶּשֶׁר וַיִּרֵא ד' קֶרָח נֶעֱר וְזָקֵן (נִדְרֶס). — וְכֹאֲזִי לְעוֹרֵר סָה עַל וְנִה סָהֶעֲלִילוֹ הַחוֹקֵרִים הַמְדֻשִּׁים סָאֲלֵהוֹת יִשְׂרָאֵל הִיא צֶעֶדְנֵר כְּלִילִים עֶכּו"ס, וְכֹאֲזִי וְנִעֲמוֹס ה' כ"ו הוֹבָחִים וּמִנְחָה הַגִּשְׁתָּם לִי בַמִּדְבָר אַרְבָּעִים שָׁנָה בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְנִשְׁאָתָם אַת סִיכּוֹת מְלִכְכֶם וְאַת כִּיּוֹן צֶלְמִיִּים כּוֹכֵב אֱלֹהִיכֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לָכֶם, וְהַגִּדְתִּי אֲתֶכֶם מֵהָלֵאָה לְדִמְשֶׁק, הִנֵּה כָל חֲכֵמֵי נוֹלְרִים וְכֵן גַּעֲשִׂיּוֹם וְנִנְלִירִים וְנִשְׁאָתָם לְשׁוֹן נֶעֱר סָהִיא כֵן צֶמְדֶּנְר, וְסִיעִירוּ כִּי כִיּוֹן הִיא אֲלִיל עֶכּו"ס Ken או Kevan אֲלִיל הַעֲתִים מוֹיֵן לִיִּטְגֶטְט כִּיּוֹן בְּלִי — עֲתִים עֵינֵי סִיִּינֵיהִים לָד 269—270 סֶנְדֶּקֶן וְנִאֲחֹד לְנִטֵּל עֲלִילָה זֶה, אֶפֶס כּוֹלֵס עֵעוּ וְסָגוּ צֶפֶשֶׁת הַצֶּרֶד, כִּי צֶאֱמוֹת וְנִלְת וְנִשְׁאָתָם הוּא עֲתִיד, וְהַכִּינִיא אֲוִינֵר סֶעֶנְדֶּנְר לָא הַגִּישׁוּ זָחִים אֲצֵל עֲתָה סָס נּוֹשִׁיִּים כֶּדֶךְ הַגּוֹיִם צוּעֵשֶׁת צֶחִי אֱלֵהִים, לָכֵן יַעֲנֶסוּ סָהוּטֵאִים וְיִשְׁאוּ אֵת סָכּוֹת וְאַת כִּיּוֹן סָלְמֵדוּ לְעֶצוֹד אֲחֹתָם וְנִן דִּנְעֶשֶׁק, וְהַגִּלְתִּי אֲתֶכֶם וְהִלֵּאָה מְדֻעֶשֶׁק, כִּלּוּנֵר אֲתֶם סָלְכוּ צְנוּלָה עֶצוֹר חֲטָאָה ע"ז סֶעֲשִׂיתֶם עֲתָה צֶאֲרָץ יִשְׂרָאֵל וְלֹא צֶמְדֶּנְר, וַיֵּבֵן כִּי אֲתֶם לְנִדְחֶת זֶאֶת מְדֻעֶשֶׁק כּוֹנְנֹאֵר וְנִלְכִים צ' ט"ז סָהוּלְךָ אֶחָד סָלַח מְדֻעֶשֶׁק סֶחֶבִית עֲצוּדַת עֶיר זֶה לְאֹרֵיהֶם סָהֶסֶן לָכֵן וְהַגִּלְתִּי אֲתֶכֶם וְנִהֲלֵאָה לְדוּעֶשֶׁק וְחַס צֶרֶר וְעֵינֵי ע' אֶרֶץ וְנִלְרִים.

ובחקטריען, בנוו דעקטער רמטה ונערק וכדוונה ון הנולרים כזר הכה
 על קדקדס החכם טעיינהיים הכ"ל ד' 282 והראה כי ישעיה הנביא שכזה
 ג' ונאות סנה קודם לציאת למרעסטער לפרס ובחקטריען וניחה צסתי
 רשויות, ואונר לנושיו לכורס אפס צלעדי חני ד' יולר חור וצורה חושך
 עושה שלום קס פ' ונ"ה, ורחיה לדעתי ונה שלא נוולא צכל התורה
 והנביאים קס ונלאך רק טנות הנולחכים והחדקים ונצצל לונדו היהודים
 אצל קודם לזה לא נוולא קס לונלאך ואפילו וניחת הנולחכים אין עלינו
 חוצ להאנוין עיין צעל עקדה ריש סער צ' — צאופן טונלות ד' צרה
 ונאירת עינים ונוחכיונת פתי להורות אחדות האל צאין קום סיחוף כי
 הוא ית' הוא נוקור כל הויות והספקד והרע היא לתכלית טווב. אכן ונה
 שהוכיח הרופא חכם הכ"ל שהגויס לא ידעו כלל ונאת ד' האחד יש לעורר
 כי חז"ל אונרו ונכות ק"י על הכחוצ בבל מקום מוקטר ומוגש לשמי
 דקרי עכו"ס לאל ית' אלהא דאלהא ויצואר צו"א צארובה ח"ה.

אפטיונות דרומאי

בירושלמי פ' צונה אשה ה"ח אונר ר' אלעזר כי אפטיונות דרומאי
 גרס סניכל ונקיבת נחם עיין קס ולא פירשו הנועריכים
 ונה זה אפטיונות אכן לדעתי הוא Optio געהילפע דריוטאנץ Lieutenant
 צרווני וכן Optinatus נורה על זכות ונסמורה זו.

אפטר אפירתא הפטרה.

בלבוש ח"ח קי' רפ"ד הציא סני טעונים לקריאת קס מפטיר ח' ופני
 שנפטיר הנופטיר צנציאים ונקריאת התורה צסעת טונד, צ'
 ופני שאקור לדצר צסעת קה"ת ואחר הנופטיר יפטיר צספה ע"ס. ותנייה
 לי צסכתצי חודס ונפראנקעל 1862 לחודס יוני לז 224 אונר חכם אחד
 טעם ראשון ונשם עלונו ולא הציא את הלצונס? גם הטעם גופו הוא חלוט
 ונאחר, לונר כי על קס לפטור ונדצרי תורה נתקן הנופטיר, כי קוף קוף
 הגורז שלא יקרא הסנוון צתורה יגור ג"כ על הנביא? ועוד קשה לי ונה
 ספוטו צוהר"ל ה' יו"ב ד' ק"ו צ' בהגהת, שונגה הוא סכל אחד ואחד
 ונזכיר נטנות אצותיו צי"כ צסעה טאוונר הפטרה ונוניחם לדקה צסצילס,
 והוא נהא ג"כ להזכיר כל רצותיו, לונה זה דוקא צסעת הפטרה? ונראה
 ונה כי הנופטיר נוקד לתכלית זכר עולם לכסנות הנביאים וכל הקדושים,*

(* ונה שהוצא צילקוט פ' שופטים בפר לעמד ישראל אלו חיים אשר פדית אלו הנומים
 ולונד שהנומים לריבין כפרה ונולח לנד טשונד דונים חוטיא אשר קשה ונאחר וכי ס"ד שאין
 שופד דס חוטיא? לדעתי הנוטון שלא נטעה לונר טעגלס ערופה צהא לכפר על הסורג עלונו
 לכן אונר הנדרס כי הספרה רק לחיים ולנומים שלא סרגו אצל הסופד דונים נשאר חוטיא
 ננקדס.

ויתכן שנוקד זה אחר החרצן וען לא נוולא צס"ס יווא ק"ח צ' סכה"ג הפטיר
 צנצאים רק קרא בתורה. ונוליו לשון אפטר הרצה פענוים צס"ס ונדרשים
 צהורחא קפר אגדה בנו גיטין ס' א' רצה ור' יוסק דאונרי תרוויהו האי קפרא
 דאפטרותא אקור לנוקרי ציה צצצתא, ונאי טענוא דלאו ניתן לכחוצ, רצ
 אשי אונר לטלטולי כוני אקור דלא חזי לנוקרי צי', ולא היא, שרי לנוקרי ושרי
 לטלטולי דר' יוחנן זר"ש לקיש הוי ונעייני צקפרי דאגדתא צצצתא, והא לא
 ניתן לכחוצ אלא כיון דלא אפשר. — והגאון צעל ערך ויילין ערך אפטרותא
 ונאריך צזה להוכיח שהיה להם ספרי הפטרות עם פירושי אגדות, והוא
 נזכיר גם שנה שכתב התשבי ערך פטר שוולא כתוצ שאנטייכוס הרשב"ג
 שלא יקראו בתורה, ולכן קראו פרשה צנצאים הנותיחת לפרשה של תורה,
 וזה לא הוחזק עוד לאונת ועדיין הדבר תלוי. וקשה ונאוד לצאר ונלת
 אפטרותא כי לכאורה נראה ונש"ס גיטין שאפטרותא ואגדתא שני דברים
 נשונים הנה? ועוד שיש לצאר לשון אפטר שנוולא צנדרכות הרצה על
 הספדים, ונראה שהוא ונלשון פטורין וקילוק? אפק לדעתו יש לבין הענין
 כך: ע"פ הנוצאר שנונאים צ' א', ונ' — ונ"א: כחוויה קרא את הנוקם הנגדר
 להיות קודם ונפני שוולאו סם וניס צנוקוס טעונוו האש הקדושה צסס הפטר
 או נפטר, כלוונר ונעתה יקולק כל אדם ונשס, ולא יפתח השער רק סגור
 ונשקור יהיה. — והנה צני הגולה אחר אשר ראו צעניים פקוחות שרע וונר
 עצם את ד', וכי כל דברי נציאים אונת ולדק כי כל ונה שהוכיחו ונצאו
 לכל ישראל ונן הפורעניות העתידות לצוא צאו ונתאונתו, לפיכך קצעו צני
 גולה הסצים לקרות אלל כל פרשה צצצורה פרשה אחת ונן הנציאים להורות
 כי התורה נתאונתה על ידי הנציאים לפיכך קצעו צרכה הנווכחת על כך:
 אשר צחר צנצאים טובים ורלה צדצריהם הנאונרים צאונת, וונעם זה לא
 קצעו כתוצים ורק ונדצרי נציאים, לפי שאין צכתוצים דצר סנתאונת לעין
 כל בצנצוואה, ונפני הגצלה זו שלא לקרות צצצת רק תורה ונציאים ולא
 כתוצים, קראו את קריאת הנציאים הפטרה כלוונר הגצלה וקילוק כל שאר
 כתוצים וספרים.

אפס קפרי דאפטרותא הוא דצר אחר לדעתו, כי לשון אפטר ציוני
 נורה על לחיות וננצערגעגליך = *κατατρος*, ונפני שוהספדו של
 אדם ניכר אם הוא צן עולם הצא סצת קנ"ג. לפיכך נקרא ההספד אפטר
 שערעוויגען והיו ספרים כתוצים צאפטרות כאלו, ואקור לקרות צהס צצצת
 לדעת רצה ור"י ונפני שאקור לזכור עניני ונתים צצצת. —

ואגב אעיר פה על ונקוס אחד צירושלנוי ונ"ק פ"א ה"ה לא יעורר אדם
 על ונהו ולא יספדו לו' יום קודם לרגל, ואונר הירושלנוי: לא
 יעורר כלוונר ונזכירתו צין הנותים ולא יספידו שהוא עושה לו הספד צפני
 עלונו, ופירש ק"ע ונזכירתו צין הנותים עם הספד שטובה חצרו על ונהו וזה
 דוחק גדול. אצל אונית הענין הוא כי גם הקדונוים נהגו להזכיר כשונת
 הנותים צצצתות וי"ע ולמט צעד כשונותיהם לרקא כנוצאר שנונאים צ' י"ב:
 שיהודה הנוכצי באשר ראה שהאנשים שנפלו חללים ונעם ישראל לפני
 אויביהם היו נותים אחרי פקילי יצנה, הזהיר את החיים לצל יחטאו עוד

צתועבה זו, וישנה חלפים דרכוונים כסף קרצן חסם לירושלים לכפר על נפשות הנותים, ותחשב לו זאת ללדקה, כי ע"ז נודע כי הוא ונאנון סד' נולד חקדו גם לנותים, ויש תקוה לאחריהם: צעצור זה נהגו אחר הפטירה להפטיור ולנלח נפשות הנציאים, וג"כ להפטיור נפשות הנותים ולידור לדקה צעדס לפרקס צזה הנונות השארת הנפש, ולפיכך חוננו הירושלנוי כי וקודס ל' יום לרגל חקור לעורר על ונתו להזכיריהו צין הנותים, כי עדיין הבאז והלער נעור, וחקור לעורר לצב האצלים יותר, ובאשר צאנות יש וננהג זה עוד היום צאיזה קהילות לצל יזכירו שנות הנותים צצנת ראשונה ולא צרגל הסנווד ונפני התעוררות הרצה, — צאופן שאין ספק שנה שכתבו הרצה צעלי העתים שלא נוכל צתלמוד ונדרשות וננהג הזכרת נפשות אינו חנות — כי ראינו הנקור צירושלנוי.

אגב ראינו להזכיר פה שנה ששואלים הרצה שלא נוכל צירושלנוי ונה שנוצח צנו"ח ס' רנו"צ לוי צריצית ללורך צצנת צאנות נוכל ונ"ק פ"צ סוף ה"ג לוי צריצית לחצורת ונלוה וכ' הק"ע יסגורסין לסעודת צצנת. — ועיין פסחים קי"ז ע"צ חונר רצה צ"ס דללותא ונלנויה קרן ישועה, דאפטרותא ונגן דוד, ועשיתי כך עם כסם הגדולים תני ר' יוסף זה שאוננים ונגן דוד, כלונור ונפני שתיקון הפטירה הוא לזכור עם הנפטרים עם הנציאים, כבוד גדול עשו לדוד לזכור שנו, ועיין ונס' סופרים פ' י"ג שלא ידעו ונזה ונוצחים עם וננהגים ונצני ונזרח ונצני ונערצ שלא כותבים עוד, וגם ונקיים ונגן דוד לא נזכר רק כנוו צללותא ונלנויה קרן ישועה? עכ"פ ונזרח ונזה שסם הפטירה נתקן לכבוד הזכרת שנות הגדולים וזכרון דצריהם חפס על התחלת הנוכה עדיין לצי נוקף ונוסופק אם נתקן קודם או אחר חרצן צ"ס להשנויע צרצים תוכחת הנציאים כי זכר לדיקים כאלה לצרכה ולכחונה ציוני הגלות באשר יצואר צערך צרכות.

הערה. צרכות כ"ג: לתיקנות בעידן מפטירייהו עויני חונ ע' רס"י ונשנע שהנפטיר הוא של תיקנות ועיין טור ח"ח ס' רט"ו וצרכות י"ז. וסוכה ע"ה. שנהגו לצרך צשעת קילוק משירה. ואם נעניק יותר צטורס פטר כפי ונה שהצניו צו חז"ל נוכלאם חוננים צתשנה פסחים קי"ט צ' אין מפטירין אחר הפסח אפיקוונ ונלה זה נפטירין צהכרה ענינה קינח סעודה נחלטיט, והנכוון שאסור לאכול אחר הפסח. חפס אם כן היה להם לונור צקינור שאסור לאכול ולנה זה דוקא נפטירין? וכן ראוי להצין ונה ציקס צעל הגדה צתשונה על שאלת החכם ונה העדות והחקים והנשפטים אשר לז' חתכס? חונר לו בהלכות הפסח אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן, איזה יחוס יש לשאלה זו ענין הפטירה אפיקוונ? ונראה כי שורס זה פטר הוקצע על סניפים וטפלים צעניי אכילה כנוו צעניי ליעוד, וכבר ונינו יחזקאל ג' ו' שאכל את המגילה לנלח את נעניו והצי צפיר כדבש לנחוק. והנה ונזות הנאכלות חרנס אונקלום פטירן ואם כן פעל נפטיר צהפעיל ונרה על אכילת וזון של עיקס כי גם ציוני נאנר ונחזו מצא על עיני ונזכות ונחנשה וניי דגן, ויען כי הנלות (פטיר) הנה טפל לצבר חונר אין נפטירין אחר הפסח אפיקומן Epikomos (נחטשוויז) אין אוכלים הטפל אחר העיקר, כי אם עם העיקר כמו שכתוב על ונזות ונרורים יאכלותו ואם החכם שואל טעם לחוקת הפסח התשונה: כמו שאין אוכלים הטפל אחר העיקר כן אין לתח טעמים וסגרות טפילות אל עיקר גדול של פסח שנוסד על פי ונעשה הגולה, ועצרת הפסח צעננה אינה לריכה לזום טעם אחר ונעשה חכס שנעשה צפועל. ועיין סוטה י"ז צ' לא שטרנורה צלח וזון ולא ראינוהו

ושלחנוהו בלא לויא לקח חיוב מזונות אל לשון פטר ולויא אל רחיה. — ולדעתי כוונת עוד
 צונאמרת אין מפעירין אחר הפסק כיון מפעיר אחר הקריאה שענינו ג"כ קריאה שאינה עיקרית
 רק טפל וס' אפיקומן יוכיח, כי לדעתי הוא ציוני *αφ'εργαμεν* אפ'ערגאמען. ערלעהוונג,
 לזעטלע, מוכ'ההרונג, ערקארענן, ואם כן תשובה לחכם צורה ונכונה נאחד כפשוטה שאין
 לעשות עוד סיפורים חדשים אחר סיפור הראשון של פסק. — זכר לדברים אלה הוא מצ'
 שפורש פתח צעזרי מורה על פתרון ופטר דבר ערקארונג, וס' פתורה צארני הוא שולמן
 (טיט) אשר עליו אוכלים יוזון לגוף צאופן שנושא הסוה לשני אלו הוא או אכילת הנפש יוזון
 סכלי או אכילת הגוף ונאכלי אדם, זכר לדבר הוואטער צשפה גערמאניא שיהא ג"כ ון הישנות
 לצנות קדם. וס' פרנס על פרנסה צנוף ופרנסה צשכל להנחיה הכלל דדרכי מוסר, וכן לפי
 הכתובים רגיל צחלמוד כמדוע. והנה צרומי שורש *pator* ענינו כיון צעזרי וארומי קאזעט, ון צ'נונג,
 ון: וואזען, צאופן שלא על הנתחיל צדבר סיך שורש זה רק הפיתח דבר שכבר נקשר והוא
 ונתק ונוסרות הנאסר לחפשי וננינו חולין כ"ד ה' ר' עירא אחר מפעיר בנסיות הייתי לעירא
 ורבי צנה וסיה ר' יוקי מודה ורצ הונא ליפוראח יושבים לפניו, כלומר שהיה פוטר דברים
 החדים וצחוף לשאל לפני רבי והכנים והוליא אורחים הנוגים כמו ר"י מודה עמדי ור"ס
 מליפורי ע'ערפ'אעגער, ע'ערקארעגער. צאופן שס' ונפטייר על קריאה צנציאים נוסד על כל
 אלה שאמרנו לעשות סניף וזכר צסיפורים יתוך צנציאים אל הצורה ולהפציר את העס. —
 אפס ונפטי שיש צלשון זה גם כן ענין זכרון עולם ע'ערעוואונג פטור = *futuratio* צרומי
 לוקונעט וציוני *αφ'ραρσια*, הנלח' לומר מועד קטן ו' ה' שדה צוכין הוא שזה שמפצירין צה
 ונחם כלומר שנופסידין ונעצחים את שם המה לזכר עולם. וכדמות רחיה צמהר"ל ה' ית"כ
 שהצנא לנעלה שנהגים צשעת הפטרה להזכיר נשמת הנחמים לצ"כ י"י סס"י שצ"י וס' זהר
 שהבן יאמר קדים ונפטייר צנציא לכשמת אצות. והנה עיקר לימוד זה נראה לי נמה שצנך
 הסכן גדול שנונה צרכות ציה"כ אחר קריאה התורה יומא ק"ח ז' וכנראה צציוני הציג לא
 קראו עוד צנציאים כי אם לא כן למה לא הוזכר צנשנה שס' ונה שקרא הכה"ג ציה"כ צליזה
 צציא רק אחר הצרצן תקנו זאת להזכיר את העס על ונה צסיפרו הצנציאים ונעשה שהיה לעורר
 לצנות ע"פ ונעשה ולנחם צחקות הגאולה העמידה. ועיין מנילה כ"ה. שר' אליעזר כעס על
 הנופטייר צמועצות ירושלים כאלו ירלה צזה שאף אם עיקר הנופטייר נתקן לחכמית הנוסר
 צנעשה שהיה כדרך צנצחו הצנציאים, צכל זאת לא יפריזו על המדה צחוכחה מנולה למדי —
 ונחלקו שס' ר' יהודה ורצנן אם להפטייר צנצכנה ואלו היה מנחה קצוע לא סיך מחלוקה
 וצירושלמי מנילה פ"ד ה"ג וצוחר כי צנוקוס וצחורגמן או צנוקוס תלמוד חכם כמו ר' יוחנן די
 צג' פקוקים ון הצנציאים, ואם כן נראה שמתנה חדשה היחה וכדלומן כדרך צכה"ג ציה"כ
 והנלך צפ' הקהל קוטה וי' צ' אחר שמונה צרכות על המורה ועל העצרה ועל הנוקדש ועל
 ישראל ועל מחילת עון וכדומה, כן תקנו אח"כ צברכה לומר על הנביאים לפי שנתחמה ונעשה
 חוכמה של הצנציאים ותקנו שהקטן יהיה ונפטייר אף כי אינו מנוסר הקדושים לפי שציוס שחרצ
 צהמ"ק נטלה צנצחה ון חכומים ונחנה לחינוקות צצ"י צ"צ: אפס צצכל נהגו אחר כך שצגדול
 והעשיר יאמר ונפטייר צחברוס כנוספר צנתן הצנצ' ציוחקין, והטעם מפני שהקילו צנפטייר
 של קטן עשו רוסח לחוק התקנה — ונה שאמרו קלת חדשים שמתני חובת לימוד תורה צחורס
 צנציאים וכחצוניה תקנו ונפטייר כמו שאמרנו קידושין כ"ו וס' לטולם ילשם אדם? סס אין
 הכוונה על חנ"ך רק על תורה ונחנה ונמרה ורק צננחה נהגו צנהרדעא לסדר חכמים שנה
 קט"ז צ', כ"ד ה' צחוק', אבל מלד הדין די צחורה לצד ללאת ידי חובת והגיה צו יומס ולילה,
 עיין דברים כ"ב: אלמלא לא חטאו ישראל היה די צה' חומשי תורה ועיין ע' אשלמתא.

אפיפורות אפיפורין אפיפור.

במס' כלים פ"י י"ז ס"ג. אפופירות ששעה לתן קנים ונלונטה לנעלה
 לחיזוק טהורה, וכן צונס' כלאים פ"ו ונ"ג. יש הנודלה את הגפן של
 ונקלת אפיפירות אקור לרוע תחת המותר ופירש הצברטנורא ורמז"ס קנים

אפיפורית אפיפורין אפיפור

שנוכחים שתי וערב לדמות עליהם הגפן וכדוונה וצעל ונערכי לשון פירש שהוא לונה הנקרא נייר (פופיערטוידע). ולשון אפיפורין אשר תרגמו זה הונתרגוין הדום הגליו ונוצח צירושלני חגיגה ר"פ צ' אדם עושה כסא ואחר כך אפיפורין כלוונר וקום להקים רגלים (פֹּאטטעוועזן) אונר צעל ונ"ל שהוא ע"ס ותחת ר' לריך להיות ד' כי היפּוֹפּוֹדִיּוֹן¹) ציוני פֹּאטטעוועזן. והסם אפיפור על הכתן הגדול של הנוכרים אונר הנוקק ערוך שהוא נולשון אפיפוריא הנוצח ע"א י"א ע"א: כיפוריא נקיט נורא קניי אפיפוריא (ולפנינו הגרקה פיפוריא) ור"ל ונושל, וכבר טען על זה החכם וזיענער בהערות לספר ענוק הצבא לך 178 והציח צסם פריפאט דוראן צספר כלינות הגוים שהסם אפיפודר הרגיל צכתצי היהודים על הכה"ג פאצקט נוצע ונונה סכתן זה הוא ונוונה תחת הסליח הראשון פעטרוס סנקרא צלשון איטאליא פיערא, וא"כ ונלת אפיפודר ונורכצת ונוולת עפי²) ציוני כונו נאך אחר ונולת פיערן כלוונר אחר פיערן זה קסה לונה הרכיצו שתי ונילות ונשתי לשוונת וניווי ואיטאליא? וראיתי צהנוגיד ט"ה לך 271 גילה איש אחד את דעתו שלשון אפיפורין הוא עלונו סם אפיפירות צכלאים לפי שהצרטונורא ונפרש קנים ונוכחים שתי וערב, וזה לא ניתן להאונר כלל שהרי ערצך ערצח לריך ונכ"ל שלשון אפיפירות הוא שתי וערב. אצל צאונת שלש ונילות אלה שלסה פירושים י"ן להם על פי לשון יוני, כי אפיפירות צכלאים הוא ונה סנקרא ציוני ונשפּעֶרעטס³) (וונטערגאטעטס האַוּן) כדי לוננע נפילת עפני אינן או גפן. ולשון אפיפורין על הדום רגלים הוא ציוני היפּוֹפּוֹדִיּוֹן⁴) וסם ופּיפּוֹדִיּוֹן הוא או נלשון יוני ונורכצ ונן היפּוֹן = היפּער⁵) כלוונר לונטה ולנועלה ונפני שהוא ונושל — צטוים ונועל וצארן ונחת כוודע. או ונה סקרוצ יותר ונן סם ופּיפּוֹדִיּוֹן צרווני Oviparus (דער העררלייט, דער גאַנלענדע). ונה ש"ס צע"א י"א. דאונר אונקלק לגונדח דרוונאי כיפוריא נקיט נורא (נוסח את הנוכרה) לפני פיפוריא, ופיפוריא נוסח הנוכרה לפני דוכוס, ודוכוס לפני הגנון, והגנון לפני קוונא, כדאם ענינו כך: כי צרווני היו קוראים את כל ונחח שהיה לו שופט צפני עלונו צסם פּוֹרוֹן ונונה סם פּוֹרוֹן לכל וניני שופטים, ולפיכך קרוצ ונאוד שהיו קוראים לוננונה על ונחח אחד ונניפּוֹרוֹן = איפּוֹרִיא, ולוננונה על שתי ונחחזת צסם צ'פּוֹרִיא⁶) כי צי הוא כונו שנים ונעשה פיפוריא. — ודוכוס הוא ונושל על ונחחזת רצות, ויתר ונונוו ההגנון העגענון ועוד יותר קוונא קנועס. עוד ראיתי כי סם אפיפודר הוא כונו פּוֹפּוֹדִיּוֹן וצקוט ציוני אצ קדוש. (*

1) ὑποποδίων. 2) πῖο piero. 3) ἀμφοποδία. 4) ὑπο-πτερ. 5) υποπόδες. 6) forum, biforum.

(* חולם סם אפיפורין הוצרכ כלים פ' כ"ד וי"ז שלש פנקסיות הן אחד של אפיפורין כדאם סכוונה פופיער נייר סנקרא כן ע"פ לונה אדונה צ"ר פ' ל"ז כלי פופיער.

אפיקורין אפיקורין אפיקורס.

בחולין ק"ד: תני אגרא עוף וגזינה לאכלין צאפיקורן, הוא תני לה והוא אגרא לה צלא נטילת ידיים וצלא קנחה הפה. ופירש צעל ערך ויילין לשון אפיקורן הפקר פקיעו, ערלוירט, עפיקרינעט ציוני. ולדעתי קשה אם כן ונה זה צא להסנויענו צונלה זו הו"ל לונור קתס צלא נ"י וצלא קה"פ וצודחי לא על חנם צמרה הצרייתא קס אפיקורן? ונראה כי ידוע שלפענמים אורח ונאותיות צונ"q גוושכת אחרת צהצלעה בנוו אצקולוס תנור מושיקולוס, קפל צרוני סיופולוס Simpulum, אפיפירות צווקוס מושיעפערעט, עיין ערך הקודס, ואף בלן אפיקורן בנוו מושיקורטן ונורה αμφοτεροσ ציוני על אדם קיש לו אחים ונשני לדים וון האצ לצד וון האס לצד, וזה כוונת הצרייתא עוף וגזינה יס להס אחים ונשני לדים צלא נט"י אס חבל תחילה עוף וצלא קה"פ אס חבל תחילה גזינה. ועד"ז קס נובטיגן שהוא ונצוס גדולים ונאנרו צספיו פ' ראה פן תדרוש לאלהיהס שלא תאנור הואיל והן יולאים צאצטיגא אף אפי אלא צאצטיגא הן יולאין צארגונן וכו'. ונדחקו הנופריס לפרש ונה זה אצ, כי קיגא הוא טיגא ונצוס ידוע Toga לרוניס, אצל אצ נואי צעי? אצל לדעתי הכוונה מושי = טיגא כי מושי הוא כסניס ציוני ונצוס כפול וכנוו שקראו מושימולון Amphimallon לנצוס קיש לו קני לדים, כן יתכן שקראו היהודים amphitoga לנצוס כפול לכבוד ולתפארת. ונהת אס אונת נכון הדבר כי אפיקורן* צחולין הוא נותר ונשני לדים נצין ליש צנה שקסו ראקוניס קס על טאלת הגנורא: לונה חבל ר' יחק צטר אח"כ גזינה דהרי עוף וגזינה אין צטר וגזינה לא? וסאלו שהרי ר' יחק חבל תחילה גזינה? ולדעתי ניחא כי אגרא התיר ונכל לז צעוף וא"כ צטר ונכל לז אקור? וצתוספתא חולין ר"פ כל הצטר ר' אלעזר צ"ל אונור העוף עולה עם הגזינה על השולחן אפקולום אונור אין נאכל, אחרים אונוריס ונשנוו אף נאכל. ונדחקו הנוצקריס עיין ביימטרעגע לפרש אפקולוס דרך קישור וצאונת קס חכס הוא בנוו זכריה צן אצקולוס גיטין כ"ו. וראוי לעורר עוד בלן כי קס אפיקורס טצא לרוצ על האיכו ונאננין ננולא לחז"ל ונה טצארתי לנעלה ע' אנטגינס סכת טטטנן ונלחה הן צעיני חכמיס, ולא כן בת פיקור ע"ס, לפיכך קראו את העוצדים לשס הללחת עולם הזה צסס פיקורס שהוא הית הנותחיל ללונד שאין לו ללדס להסגיח על הנושכל צעיון רק להנושך העיון אחר הנוחט לכן אונור חז"ל ר"פ חלק בי דבר ה' בזה זה אפיקורס כלונור הנואננין ונתנהג צנוחט כפי אשר תורהו תורת ד' ונועל צסכל אצל האפיקורס ונושך את דבר ד' אחר הנוחט צחונור ונזולו צהסכלת ונה סאחר הטצע.

* הריק גורס באפיקורליס ונפרש ונטילת ע' ααελα לרעט ונארגו"ז ביימטרעגע צ' לז 56, אכן קשה הדבר לפרש טיעט הגנ' והסאלה קס ונר' יחק צר ונשרשיא ע"ס? ונראה כי קס אפיקורוס צחוספתא הסצ גרסא זו צעעות, ונה שלא נזכר קס זה בכל ס"ס ריק צנוקוס זה? נראה נפני הקיון כי הוא אונר שאין נאכל העוף עם הגזינה וריק הקישור צעלייה נותר כחשר ינאר אי"ה ע' צן פוטירא.

אפס.

בב"ר פ' נו' אפס כי לא תהיה תפארתך שאנורה דצורה חל צרק צן אצינעס שופטים ד' ו' אפס לשון יוני הוא, ונחה צא אח"כ השתלשלות לפתור גם האפס לנלח חקדו (תהילים) אפס לשון יוני הוא. וכלאו כל הנוצחים לפרש עיין בייזטרעגע ווהרנו"ד, 21 וערוך ערך זה "אפס ציוני הנית. וקשה לי ונאוד ונה כווכו צוודרש צזה הלל גם צלשון עצרי אפס הוא לשון אפיקס והנחה? והיה נראה לי תחילה שהנוכוון צלשון יוני על Epos כלוונר דצורה אנורה שהסיר עפעס העלדענגעדיכט לא יהיה כך כי אם חל אשה. — אזל אחר זה נזכרתי שהענין הוא לדעתי כך: צארץ יון יס נוקוס אחד עיר וטורופולין צסס עפעצוט אשר נקראת כך ופני ששאלו לנוכך אלכסנדר האם יכולים לצנות עיר וליסד צנינים גדולים צנוקוס זה? והסיב שהוא כותן רשות ולכן ע"ס זה נקראת העיר Ephesus הניה לצנות עיין פֿונקע. והנה צנוקוס זה שכנו צתחילה נסים כעס צפני עלוון צסס פּוּטלֿאָנען — ולא הניחו שום איש לגור צתוכן חוץ וון הכהנים שנקראו essenes (ביענענקאָניגע) והנה הסריקים אשר אשה עלורה להם ונתנוול שלשום. — גם ידוע ונכתצי קדם שהכהנים ההם לקחו להם לנושל קדושתם וון הזוג, את הדצורה (ביענע) יען אנורו כי סרץ עוף זה לא יוכל לכצול איש אשר הוא עונא ונשכצת זרע, ועל זה רנוז הוודרש אפס של דצורה הוא לשון יוני ונעיר עפעצוס כי כחצנית ונחה הנסים צעיר זו, התנהגה דצורה להיות וון פּוּטלֿאָנען וללחום ונלחונת ד'. — וצפשיקות יס לוונר עוד כי Apes צרוני ביענע, דבורה, ולכן כווכו להסנויך apes אפס לשון רוני הוא, ויען כי תכלית הוראה זו הוא ענין נסי ארץ עפעצוט שהוא ויוון אנורו לשון יוני ולא אנורו כן צסוס ונקוס אחר ד"נו אפס כי עז העס הזה וכדוונה וציחוד על אפס בסף צראשית ונ"ז ט'. והנה ונלינו צגנורא צ"צ קי"ח על ונה שאנור ד' זכריה צן הקלצ הצת והצן שוין צנכקי אם אפס זכריה כלוונר אין הלכה כזכריה, וזה קשה ונאוד ולונה לא אנורו כדרכס צכ"ו אין הלכה? ונראה לי כי דרך ונלינה היא ונפני שזכריה נקרא צן קלצ דוונה צווצטא לכסף וכתיב אפס כסף, על אפס קצב הוא סיוון לאפס זכריה שאין הלכה כוונסו, ועיין ע' איסים.

אפקעינהו רבנן לקידושיין.

מצינו כלל זה צס"ס ו' פענוים: צשעה שתקנו שאין אונס צגייען וגט הניתן ויש צו ציעול ונחונת שניתן על תנאי ולא נתקיים התנאי רק על ידי אונס צאופן שנון התורה אין זה גט תקנו רצון דגט זה ונעיל ונפני תקנת צנות ישראל שלל תצוונה הלנועות לדי עיגון והפרוולות לדי וננורות כתוצות ג' א'. וכן שכיו ורע שאנור הרי זה גיטך אם נותי ונחולי זה אם עונד אינו חוזר אע"ג דנון התורה חוזר ולא הוי גיטא, ונשום גזרה שנוא

יאמרו יש גט לאחר וניתה לפטור וכן היצום אשת אח החולה תקנו שגט זה
 ונהכי' גיטין ע"כ; וסם ל"ג אונרו וכן התורה אם צטל הצעל את הגט שסלח
 ע"י שליח ונהכי, והכנוים גזרו שגט זה יועיל לגירושין ונטעם כל הנוקדש
 לדעת' דרצנן ונקדש. וציצנות ק"י א' צאחד שקדש אשה צעל כרחם שחטפה
 וכן הנויעד לה, אונר רצ אשי הוא עשה סלח כהוגן לפיכך עשו עונו סלח
 כהוגן והפקיעו הקידושין, ועיין צ"צ נו"ח צ' צתלום וקדיש אונרינן כן. והנה
 השאלות עלוונות עד ונאוד, דפסמות הענין ונורה שהפקיעו הקידושין גם
 לנופרע וכידונת אשה כזו כאלו לא היתה ועולם אשת איש זה, וא"כ יכולים
 ונוזורים לטהר וכל אחד יחפה על אשתו הנוזנה אם היא קרובתו עיין תוס'
 גיטין סם ונופרסיס? ועוד שענין אשת אח שהוא איסור כרת יופקע על ידי
 זה עיין פ"י? ועוד למה לא אונרו דין זה אפקעינהו קידושין צנוקס שקידש
 צעצרה כחיצי לאוין או סניות לעריות, או ווי סעעשה שליח לקדש אשה
 וקדשה לעלונו וכדוונה? ועוד ק"ל ונאוד ונה סלח נזכר צסום ונופרע: הרי
 קי"ל אין צרייה ואם כן איך אפשר שיועילו קידושין צסום אשה והלא אינו
 ונזורה צעעת הקידושין אם שהייתה קיינות ואולי ידונן דבר אשר עצורו יהיה
 וכן הסברה לעקור הקידושין ויעיקרא ולנו"ד אין צרייה אין דין קידושין ודאי
 עד"ז? — לכן נראה לי דצאונת ענין הקידושין הוא קשר אונין וחזק דוונה
 לצרית אשר כרת ד' עם ישראל ונזה תקנו לוונר צקידושין וגירושין בדת
 משה וישראל, להורות שכנוו סכנסת ישראל נכנסה לצרית עולם ע"י אש
 דת סכתו ונשה לקדש עונו לעולמים, כן הקידושין ונויעילות לקדש וליחד
 האוונה צקדושת פנים וחזן, והגירושין גם כן צאים לשם ימוד האוונה לאל
 אחד צנוקס שאין הזווג עולה יפה (עיין ע' אישות צארתי פה), צגלל הדצר
 הזה אי אפשר לגרש אשה רק על ידי גט כתוצ צספר כריתות להורות צכתצ
 הרחוי להתקיים כי כתוצ צספר וחתום שאין אשה זו עוד נאגדת צחצלי
 האישות וספר כורתה ואין דבר אחר כורתה; יען רק ונה סכתוצ צספר
 הוא נשאר קיים וחזק לדורות עולמים ע"פ חכנוי תורה הנונוטיס להסגיח
 על ככה. והנה כל קידושין ונקדשין לעולם ואם אונר איש לאשה: היום
 את אשתי ולנוחר אין את אשתי חלין הקידושין לעולם כי קדושה סתפקה
 לא פקעה צכדי צלל ספר כריתות, נדרים כ"ט, וזה דוקא צנוקס שאיש
 ואשה הסכימו יחד לקיים האחדות יום אחד גורונת הסכנוה זו קדושת
 עולם, אבל אם נראה לאחר זמן גילוי דעת צאיש על ידי גט להפריד את
 הדצקים, וכן צנוקס שעיקר הקידושין לא היו צהסכנות איש ואשה רק
 אחרי אשר הוכרחה האשה לכך כנוו ציצנות ק"י וצצא צתרא נו"ח אין זה
 כנוושג הקידושין וחוצה על הצ"ד להסגיח סיהיה הזווג עוב ולא יבגוד איש
 צאשתו ולא היא צו כי אם לא כן יהיו הקידושין עיר פרולה צאין חוונה
 צאופן שאם נקשרו שנים צקשר האישות צהכרה תלו דעתם צקשר זה צסנויר'
 צית דין הנוסגיח שסנוור כל אחד כאשר הסכים ולא יבגוד זה צזה, —
 להסחתת הנוידות וחסרון הקדושה צישראל, לפיכך צנוקס שיש גט הפסול
 וכן התורה אבל על כל פנים גט נקרא ויש כאן ספר כורת הפקיעו רצנן
 בגט זה. הקידושין ונעת הגירושין ולא לנופרע, כלוונר רצנן הפקיעו הקידושין

אפקעינהו

שוודינן לתפוס לעולם הפקיעו אותן ונשעה זו שגרה' הלוך, וזה דוקא צנוקו' שראוי להשיג על הכלל שלא יזא הדבר לידי תקלת רצ'ם בלבושות ופרולות וכדוונא חששות שחשקו חכונים צפירוט. ועיקר הטעם ופני שאין צבח האישות להושך עוד בקדושה כערך קדושת האוונה, ויש לחוש שנחמנת קדושה זו תלא האוונה בכלל לחולין, וזה דוקא צנוקוס שהקידושין צעלונן יש צהן היפך הקדושה אם תושכנה לעולם, דהיינו צנוקוס שהחכונה נחייצת שהגט הניתן יועיל להפסיק הקידושין, כי אם לא יועיל אם כן הקדושה תגרוס תקלה בלבושות ופרולות או יאנרו יש גט לאחר נתינתה להכשיל באיסור אשת אח שהוא ענין חילול קדושת הכלל. ובן צוני שנוקדש אשה צע"ב נעקרין הקידושין וניד ופני שאין זה דרך הקדושה לדעת חכונים הושגיחים על נידות נכוונת ויש צדך הקידושין כאלו הפרת קדושת האישות ונלד הנושעה; אבל צנוקוס שקידש חייבן לאוין שאין בקידושין עון והטא רק בגוף האשה שאינה ראויה לו וסמיחם רואים צבך לעולם, וכן צעליח שקידש לעלמו אין בקידושין עליון כדי להפר צבית הכרותה צין איס ואשה פרואים צבך צלא דעת צ"ד. אכן באשה שאוורה טוואה אחי לך דנאוונת וון התורה כנושנה ראשונה ורצנן אונרו צנושנה אחרונה דאינה נאוונת נדרים ל' ופ' הר"ן דחכונים יוכלו לתקן זה ופני שהפקיעו בקידושין ונעיקרא זה קשה ונאוד דאיד אפטר זה שאם הפקיעו בקידושין דנעיקרא אם כן צהכרח ילטרך לקדשה פנית עכשיו כדי להיות עונה? ועל כן נראה דטס אין הדין עם פירוט הר"ן צזה, כי אם כפירוט שאר ונפרטים טגס וון התורה אינה נאוונת לאקור עלונה על צעלה ע"ש וכן צנאוונות עד אחד שצת קו"ה צרש". והכלל צזה כי התורה נוקרה לחכונים כנאוונת צה"נו לא ונסרן הכתוב רק לחכונים חגיגה י"ח ח' וצבורות כ"ו צ' ור"ן צריט פ' יוס הכיפורים. — ועיין הו"ט פכחיס פ"ח צ' טגס צפסח טעטו הונלך עם הונלכה על דעת ר' גונליאל כלטרך לכלל זה על דרך כל הנוקדש על דעת רצנן ונקדש. ונטעם זה נראה לי ונקשה טס"ס תינח קדיט צכספח קדיט צציחה וואי איכא לווינור? כלונור דנראה שלא קידש על דעת חכונים שהרי חכונים אקרו לקדש צציחה קידושין י"צ, ונושגי טויהו רצנן צעילתו צעילת זנות כלונור חכוני ישראל ונכריחים לכך שכל יחיד יתנהג רק ע"פ וולות חכונים כשרים. — ונטעם זה נראה שצדין להקפיד ונאוד בכלל כל וני שאינו צקי צטויצ גיעין וקדושין לא יהיה לו עסק עוונה, וונה טלחק ונשר"י די ווודיכא צקול סכל על התלנווד שלא תקן שרק חכס ונוונה יקדר קידושין וכן לעקו החדשים? נראה שצזונן התלנווד היה הונכה צאונת כן שהריר יוחנן צן זכאי חסם עלונו על כתובת צת נקדיוונן צן גוריון כתובות ס"ה צ' ועיין הג"א גיעין פ"א ס' י"צ דחכוני קהל קורין הכתובה. וע"ע צ"צ ט' ח' היכא דאיכא אדם חסוב לא יוכלו טני צני אדם להתנות טוס הנאי וכן תנאי אישות צלי דעת החשוב. וזה עוונק אונרס כל המקדש אדעתא דרבנן מקדש כיכל ונלו' שצתור' יוכל לקיי' היחיד צעלמו צלי קיעת חכונים ונוונים אבל לקיים הזווג בקדושה שלא תצגוד האשה צצעלה והצעל באשתו, צהכרח לריך אל קיעת רצנן שווגרי ונשנרת קידושין לתת אוון קשצת ללד הקוצל על הצגידה ועל כן לדעת רצנן הסכינוו הזוג

לכרות צרית, אצל צנוקדש חייזי לחוץ או צפקולי עדות דרצנן ושניות
שהסכימו שניהם להתחתן בלא דעת חכמים ולא קרה ונקרה הגט ושום
ציעול אחר, הענידו חכמים על דעת הזוג. ועיין ע' אשת אח.

אפרים, אפרתים, פלטינוס, אבגיננוס.

בויקרא רצה פ"ב: אפרים, ר' יהושע צן לוי אונר הצן יקיר לי אפרים
פלטיני ור' יושע צן נחונן אונר אבגיננוס, והכוונה כי רי"ב"ל
אשר לא היה צקי ציוני כל כך עיין ירושלמי צ"ב פ"ח ה"ח פירש לשון אפרים
בלשון רוני פלטינוס, זיין עדעומון, דעס פאולוסטע זונגעהעריגער,
Palatins, ורי"ב"ל שהיה צקי בלשון יוכי פירש אבגיננוס eugenus עדעווגע-
בקרען, עדעומונהן, eu-phrajim זיינע טענע פֿרוכט, כי לקחו הצרת
ויוזי ופירושה יפה. וזוהו לדעתי ג"כ וולת אבטיגא, זיינע טענע טעגן,
עיין וולת זו צערך ויזין ולעיל ע' אפיקורן עכ"פ סס אפרים וכן אפרתים
צעצרי אחד על גדול ון הלידה צונשפחה הגונה וזוהו צתלמוד אפרא הורמו,
סס אפרא Jfra וזורה על הגדולה. והנה צספה גערנואניית פֿרויז על הכבוד
צאשה וכן פֿרעהן הערר לאיש, אלל גערנומען היסכים, וזוהו פֿרעהדיענסט
הערנדדיענסט וגם יש צספה זו כונו צעצרי אשה וואיש. — חוץ וזוהו סס
פרע צעצרי וזורה על איש גדול וכשיא (פֿירטט) עיין געזעמיס. ואתי זה
כשיטת החכם גֿערנוביזוס בעקמוס שוולת השתות גדולה צין לשון עצרי
לספה גערנואניית (אשכנזית) ועד"ז נקרא אדם הראשון של הגערנומען Tit
טיט וזוהן כונו אדם ון אדונה וזוהו סס דייטט.

אציל.

במגילה ע' א' וצואר שהצעים תרגומו צנוקוס ואל אלילי בני ישראל
לא שלח את ידו שנות כ"ד ואל זאטושי, וכן ושלח את נערי
בני ישראל ויעלו עולות ויזבחו זבחים שלמים לד' תרגומו זאטושי וצונק'
קופרים פ"ו ה"ד וכן צירושלמי, אונר ר"ס צן לקיס שהיה ספר אחד צעזרה
שהיה כתוב זאטוטי. וזה לריך ציאור? וכתבו איזה וצקרים שלשון זה הוא
ציוני זיגריס פֿארטער, וצעל ווערכי לשון ע' זעטוט כתב כונו שכתבו
חוק' ווגילה ט' ד"ה אל כי זאטוטי הוא לשון גדולה כונו זוטו של ים צ"ו
כ"א צ' ויש צו לשון קטנות. וכל זה צלתי וזוטעס לחיד וצקס אונת כי לונה
לי כל הוער לתרגם נערי ואלילי צדרך וזוטנה צלי סיצה והכרח? ונראה לי
כי השצעים נשורו וולתת יד לפושעים אשר רוח היונים נכנס צם והאזינו
כי יש לחלילים שולחן לאכול כל וועדכים ונער יפה וזקרת להציא זאטוטי

זנעקטער האו Ganymedes, וכיון שכתוב וישלח את נערי צ"י להעלות עולות אפשר הטעות שהוא ע"ד היונים לפיכך תרגמו אלילי ונערי צענין אחד ואמיתי לדעתי ציוני Ζαῖος קדושים וטהורים. וכוונת הכל שאע"פ שלא שלח ונסה ידיו להאליל ונרוחו עליהם אפ"ה היו כאללים וטהורים ויחזו אלהים ויאכלו וישתו. — וזוטו של ים אינו לשון ונעלה כי אם לשון רוויי Situs וצגע דעס וזעערעס, כי צארני — עס זוטא הוא תנייד לקטנות בנוו רצ המונחא זוטוי. — אגב אורחא ראיתי להעיר פה כי ונה שנתרגם צעל ונ"ל ע' זמיוטום צ"ר ל"ח הסיר קונעתו ועשאו זיעו ויטוס, הסיר אשתו γυνή ונעטת חיים ונות לעבענדיג — טענד נורכצ ונן ξεν עם Savaτος אין התרגום עולה יפה, אבל לדעתי זמיוטום הוא ξυσυαυτος מוויין לעבען הסיר קונעתו הוא ציוני κοινον חצר געעעהרטע או סלריך להיות ו' תחת ו' Viduitas — אלמונות חיות פערוויטטוועט, בערויבט.

אָצֵר בָּלוּם, אָצֵרָה שֶׁל יבֵנָה, ר' עֲקִיבָא.

א צגיטין ק"ז א': בשעה שהיה איסי בן יהודה נוטה שזחן של חכונים אגור על ר' עקיבא אולר בלום, עיין רש"י, ונרא' שהכוונה ע"פ ונה שאונור ר' עקיבא גופו סייג לחכונה שתיקה אצות פ"ג, בלוונר שהחכונה סגורה בלבו של ר"ע כאולר בלום והוא ידע לפלס דרך העיון בקודש, כי הוא תקן כללות ופרטית לתורה, וכן ידע להפריש צדקדוק צין ונה שהוא הלכה וצין ונה שהוא נודרש או אגדה עיין שקלים ירושלמי פ"ה ה"א ואצות דר"נ פי"ח ונצורה. ועיין בליס פכ"ה ונ"ד הרובע וחלי רובע נטונא הרובע לא נטונא חלי רובע נטונא חלי רובע לא נטונא רובע ונפני שכלא' הוא אחריים לחצרו ונטונא אחריו לא נטונא תוכו. ושאלו התלמיד' אם החלי רובע נחשב לאחריים לרובע, אם כן כיננא נטונא רובע שהיא התוך נטונא אחרים? והשיב ר' עקיבא של בת קודמין הוא זה. נראה כרנוצ"ס שהיה ר"ע צידו היקשים שכליים ונקרא אחד נוהם בת קודמין והוא היקש החילוף, ורלה להורות כי אם לאונר שהרובע יהיה בתוך לחלי רובע, א"כ ראוי להחליף ולוונר שנוא יש קדיננא לחלי רובע ויהיה זה בתוך לרובע ע"כ אי אפשר לטנוואות רק אחריים ולא תוכו. — או הכוונה צבת קודמין פנוראורטה"יו בנוו „דעת קודם" נורה א' ע"א סוף, ויש לעיין צונטנה ערוצין ל"צ א' חלר קטנה צעלה בגדולה ע"ש.

ר' עקיבא היה נותחילה עני והעשיר והוא היה נחצב את התורה ונאחד צעניותו ודרכו לדרוש על כל קוץ וקוץ תלי' תילים של הלכות ונחיות כ"ע צ', ונרא' שהוא היה הראשון אשר השתדל ונאחד ליקד כל דבר על וולה ארפסקו צתורה על אות אסנוכתא, גם הוא שונה ונטניות הרבה וחצר נוסנת רצי עקיבא וחזר לפענוים לשכות על דרך אחר ונכונו שסנה לפנים עיין תעני' רפ"ד: חזר להיות שונה כצן עזאי, וצתוספתא ונס' זציס פ' א': כשהיה

ר"ע ונקדר הלכות לתלמידים אומר כל ווי קטוע טעם על חצרו יצוא
 ויאמר, אומר לפניו ר' שזעון טעם ונחלוקת צ"ט וצ"ה צראה ראייה אחת,
 ועל זה אומר ר"ע כל הקופץ ונסתצח אלף צמותן טעם, ועל זה חזר ר'
 שזעון ואומר טעם ועלמנו, וחזר ר"ע להיות שונה בדברי ר"ט תלמידו,
 ראינו כר"ע חזר ונסתיות צטעם וקצרה ואפילו ון תלמידיו לוד טעם
 לטצח, והוא הוא תקן ונטצעות ונטצעות לתורה כלומר כל ענין הלכה
 בחוונה ולורתה כדרך הנוצצע שיואלת אצות דר"כ סס. לגודל חריפותו
 וצקיאותו צהלכות ודריקת התורה על דרך הנוסכים להנוקצל צאוונה
 אומר ר' טרפון לפעמים עקיבא כל הפורש ונוך כאלו פורש ון החיים!
 כי ר' טרפון טבח לפעמים ונה צראה צעיניו ולמד צטפתיו, אזל ר' עקיבא
 הגם שלא ראה דרש וחקר והסכים להלכה, עיין תוספתא פ"א ונקרצנות
 דרש ר"ע וניין לקצלת דם שלא תהא אלף צכהן תונים וצכלי קרת? ת"ל
 והקריצו צני אהרן... אומר לו ר' טרפון עקיבא עד ותי אתה ונגצו ונציא
 עלינו (פקוקים) אקפה את צני אם לא הפרש שזעתי צין קצלה לזריקה
 ואתה השוית קצלה לזריקה? אומר לו ר"ע תרשיני לומר לפניך ונה
 שלמדתי, אומר לו אומר, אומר לו קצלה לא עשה צה ונחצצה כוועשה
 זריקה עשה צה ונחצצה כוועשה, אומר לו ר"ט העבודה שלא הטית יונין
 וסנאל, אני שזעתי ולא היה לי לפרש ואתה דורש ונוסכים להלכה, כל
 הפורש ונוך כפורש ון החיים. ועיין היצו צחיס ג' ח' וקידושין ס' צ'.*)
ב ר' עקיבא היה תלמידו של נחום איש גמזו שהיה דורש כל התורה צריצו
 ויעט וריצו ור' ישועאל היה תלמידו של נחומיא צן הקנה סדרש כל
 התורה כולה צכלל ופרט וכלל. עיין צצועות כ"ו וצתוספתא פ"א סס וכן
 צקוטה ט"ו צ', ושאלו התוס' צצועות ד' צ' ד"ה ר"ע: והלא ונלינו רצי
 עקיבא דורש כלל ופרט וכלל לענין קלעים דינין דאין נצצעין על כפירת
 שיעבוד קרקעות? ונראה לי דלענין ונוון גס ר"ע דורש כלל ופרט וכלל
 כי אין צנוון קולא וחומר, יען שונה שהוא קולא או חומר לאו יס חומר
 או קולא לטכנגדו, וכל תורת כלל ופרט וכלל עיקרה, להורו' טעם ישראל
 יס לו גס כן יחוקעם כלל צני אדם, אלף סנפרד ונתיחד לקדושת עלמו,
 ונוקדושה הפרטות טוב חוזר הוא אל הכלל, לפיכך ר' ישועאל סדעתו

*) עיין ירושלמי רפ"ה דועטר טני זונין טאל לרבי יחיכי נחמי כרם רצעי או נטע רצעי? אומר
 ל' סקון ושאלון ל' ילחק רונא דבחנת ליה כל מתניתין נפקין ושאלון אמר להו קדמייתא
 כרם רבעי ותנין נטע רבעי, ושאל המי"ט טלל רבי קיצר הטענה ולמה הולך לשלוח אל
 ר' ילחק? ועוד ונה זה קדמייתא? ונראה לדעתי כי ר' ילחק היה צקי צהרנס חיצורי ונשניות
 סקודס רבי ולכן אומר רבי עליו דבחנת ליה כל מתני' כלומר כל ויני מטעם ונקודס, ולכן
 השיב ר' ילחק: קדמייתא ונשניות ראשונות גרסו כרם רצעי אל תנין צסוף נטע רצעי,
 ונלינו ה"פ צתלמוד זו ונשנה ראשונה ונשנה של אחרים אמרה. ועיין סנהדרין פ"ג ו"ג אומר
 ד' יוסי זו משנת ר' עקיבא אלף ונשנה ראשונה דודו. א"כ היו ונשניות קודס ר"ע ור"ע
 דקדק יוסר כי הוא דרש ויין. יצנות פ"ד א'. ומיצו הנחלוקת צדינין וקצרות נגד ר' גומליאל
 צרכות ל"ז א' ותוספתא ספ"ד דדנאי ועיין צמדבר רצח פ"ח אומר ר' אלעזר צר"ט שזו היתה
 ונשנה ר' עקיבא קודס טבא וניפרין, ונשנא וניפרין אומר ונה לי אם יוריצו נוטל את הסקף
 או ידעיה. ועיין תוספתא צעינית פ"ב חזר ר"ע וטעה כן, עזאי.

היתה ונעורצת עם הצריות קדר דצרי תורה כולם על דרך שיסתו תחילה
 אל הכלל, ואח"כ אל הפרט ישראל, ואח"כ לחזור אל כלל בני אדם וזה
 נודה ר' עקיבא לענין ונוון ודיני עולם הזה, ועירוב הצריות צונשא ונתן
 וצונקחור; אבל לענין נולות שונעיות קוצר ר"ע שם לדין דין ריצוי וניעוט
 וריצוי, להרצות צעסק ונולות האצרים וקדושת ישראל. — ורציה על זה
 שהרי צסקלים קם ונצואר סר' עקיבא תיקן לתורה כללות ופרטות. —
 ועוד נראה כי לא על חכם אונרו ליחס וננהג ר' עקיבא אל רצו נחום
 איש גנוזו כי נחום נקרא כן על שם הנוקם גימזו, ויש צו רנוז לנה
 שאנור בכל ונקום גם זו לטובה תענית ס"א ח' ור' עקיבא נהג אחריו
 וננהג זה לונור בכל דבר סכנ' כל ונה דעציד רחוננא לטובא עציד צרכות
 ק' צ' ע"ש צונעשה עם הלסטיים. — ועוד יש צסס גנוזו רנוז לדעתי ונה
 שונלאו את הארגז שרנה נחום זה להוליך דורון לונלך צעפר ואחר כך
 ונלאוהו הונלך עם אצנים טווצות תענית סס, כי לשון גנוזו ציוני הוא ונילוי
 gemiso γενεσιον, ונונילא יש רנוז צזה לוננהג נחום שנהג צתורה
 דרך ריצוי להרצות כל ונה שיכול להרצות. — אבל ר' נחומיא צן הקנה
 היה תוניד ונקדר עניני תורה על פי שיעור ודה ונשקל, צדרך האפשר
 וצאופן שאין טורח לציבור, רק יוכל כל צר ישראל להיות דעתו ונעורצת
 עם הצריות וזה פירוש קם הקנה ציוני koinos κοινος גנענאלי, וואגעוין.
 אפק צזה יש הפרט צין ר' עקיבא לרצו כי נחום היה שליח להציא
 דורון לקיסר, תענית סס, אבל ר' עקיבא היה שונא קסרי רווני כידוע?
 אולם לדעתי אפשר כי ר' עקיבא לא פעל ונאווה לונרוד צקסרי רווני
 כאשר יאגורו הספרים, כי ונה שנונלא צונדרש שהיה אונור על צן כוציא
 שהוא ונלך הונשיח (דלא כסנהדרין ז"ג) הוא אחר שכבר גזר הקיסר
 גזרות וסנודות הרצה, וציהוד הכיף האויצ חרצו נגד לינווד התורה, ור"ע
 היה ונוקר נפשו על לינווד התורה כונפורש צרכות ס"צ: שפפוס אונר
 לו לר"ע אשריך שנתפסקת על דצרי תורה — ונשונע שלא היה צנוורדים
 רק צדצר לינווד התורה, והוא ר"ע לגודל חסידותו קיצן ונעות הרצה
 ונצעלי צתים קרוצים ורחוקים כדי לפרנס תלונודים עניים, וזה הנוכוון
 צונה שיחסו לו י"צ או כ"ד אלף תלונודים נדרים נ' אשר דינוו הונצקרים
 שהכוונה על בני חיל וישראל הנוורדים, וזה אינו, כי אם הכוונה על
 עניים ונרודים שהציא ציתה, וכאשר יתנהגו עוד היום צארלות הלפון
 שונרחוק יצואו לאלף ואלפים על שצת או י"ע אחד לקצל פני רצס, כן
 נהגו צעלי צתים החוקים צללו של ר"ע לצוא אללו כפעס צפעס, ונקראו
 עצור כן תלונודיו להיות שוונעים לקולו, לתת נדצות לתנווך כותלי צית
 הונדרש צתלונודים בני עניים. ולכן לרוצ הלך ר"ע לגצות ונעשר שני
 והוא היה גוצר לעניים כאשר אונר ר' גנוליאל שונעשר עני סעתיד
 להפריש יהיה לעקיבא צן יוסף שיזכה לעניים ונוקונו ונושכר לו ונ"ס פ"ה
 ונ"ע, ועיין יצונות פ"ו צ' שאונר ר"ע לו' אליעזר צן עזריה סלקח ונעשר
 ראשון ואונר ראצ"ע עקיבא צתרנוילו ואנא חיי, כלונור ר"ע הלך צונקלו
 ותרנוילו לונרחקים לגצות ונעשר עני ועי"ז ונונילא יצוא דצר ונעטן לכהני,

וא"כ ראצ"ע שהיה כהן ונהיבן יחיה? ולכן החזיר ר"ע את הפתח של הגן שלקח ראצ"ע ונעשר ראשון לצית הקצרות כדי שלא יוכל הכהן לכנס לתוכו, יצונות סס. — באופן שנראה צדור כי ר' עקיבא לא נידון כלוחם וננודד נגד הרוננים רק כעוצר על נולות וגזרות הנולך והקסיל קהילות צרבים ללנוד תורה, ונה סכתצ הרונצ"ס ה' ונלכיס ה' ג' קר"ע היה נושא כליו של צן כוזיצא כצר הקסה עליו הכקף ננשנה והראצ"ד סס שאין לזה נוקור. — לנוען הרצות תלנוידים ולקצן ננזונות לעניי"ס הלך ר"ע לנורחקיס וידע לפרש דצרי תורה ע"פ נילות קסנוע פירושן צכרכי הי"ס רה"ס כ"ו ח' א'. וצקנהדרין ק"י צ' נקרא חקיד ננפני שאונר קטנים צני רשע ישראל יס להס חלק לעה"צ סנ' סונר פתאים ד' וצכרכי יס קורין לתינוק פתיא (כן הוא ציוני) וזה שאונר ר"ע ר"פ חלק הקורא צקפריס חילונים אין לו חלק לעוה"צ הנוכוון ספרי נניין סתכליתס לעורר על התורה ולצטלה כאשר יצואר צנו"ח ח"ה.

וזלת זה יס עוד להעיד על סס סופרים כי דורס של אנשי כ"ה נקרא ג"כ דור סופריס (ע' ע' אכ"ה) ולסון סופריס על חכונים צתורה סצנ"פ הוא רגיל ג"כ על חכונים הננאחרים ואף לר' ננאיר קראו חכס וסופר גיטין ס"ו ע"א, ור' גנולילאל אונר קוטה ע"ו: סופריס הניחו לי ואדרשנה בנין חונר, לתת טעס לנוה קוטה ונציהה ננכת סעוריס ואונר סס ננפני קסנוע לר' ננאיר דאונר טעס נידה כנגד נידה, ננאכל צהונה כנגד ננעדכי עולם, לפיכך אונר ר' גנולילאל הניחו לי לונר טעס אחר והיא ננפני סהקוטה עסתה ננעשה צהנו' לפיכך קרצנה ננאכל צהונה סעורי'. — וכן נונה שאונרו סוף קוטה עתידי חכיוניא לנוהי כספריא וספריא כחזניא וחזניא כשאר ענוא ננפורט שהיה סס סופר נורה על כת ידוע? ונראה לי כי לסון סופר אינו יולא ננפסוטו לעולם ופירושו הוא נוי שלונוד וכותצ טענויס לנוה סכתצ צקפריס וחידוסי תורה, כנראה נונה שאונרו צ"צ כ"ח. וכו"צ. קנאת סופריס תרצה חכונה כלונר על ידי הזריות והסתדלות להצין ולכתוצ ספריס ולחדש חידוקיס ננוילאל תרצה חכונה, וסס צ"צ כ"ח ונצואר טיס חילוק צין סופר דנתח לנולנוד תינוקת ועיין תוס' סס ספירשו סופר הוא נוי סכותצ סטרות וכדוונה ולדעתי היה הסופר נוי סכותצ ספריס וצקי צכתיצה, ולכן קראו את ר' ננאיר חכס וסופר צעל סתי ננעלות כי חכס הוא צונדרנה גדולה ונן סופר יען כי הוא לא הלטרך לככותצ, ורק ננפיתו סאלו ואיליו ינהרו רציס לסאול פשר דצר על כל ספק, אזל ננפני טיס צכתיצת ספריס ג"כ ננעלה צפי הנוון שדינו לחוצר חצר כונסה רציוו כותן תורה וכנוו סצאנות אונרו חז"ל ננפני דניון זה לקוון על נניתת ננשה רציוו ע"ה וינות ננשה ספר רח רצה ד' ישראל קוטה י"ג צ'. — ועיין נוגילה כ"ח צ' צנא מלא ספרא כלונר איס ידע וצקי צקפריס הרצה; ולא כן נהגו כצוד צקופרי חכוני ישראל האוניתיס אשר לא רלו או לא יכלו לככותצ ספריס אע"פ שחכונתס ננרובה, לפיכך אונר ר' גנולילאל — שהוא היה חכס ולא סופר על חידוסי תורה של ר' ננאיר סנקרא חכס וסופר והוא היה ג"כ כותצ ספרי' נוגילה

אוֹצֵר בְּלוֹם

י"ח ז' — קופרים! הניחו לי. ועיין ז"צ שם ע"ז הגרסא עזרא תיקן
 שיהיה יוסף קפר זלד קופר — לפי שזרוב הימים זחרו זנולת קופר
 על הנולמד ונלכת הכתיבה והתורה זיחד. ורחיה לדבר זה הוא ונה
 שאמר ר' יהושע זנוס' כלים פי"ג ז' וזנוס' טזול יום פ"ד נו"ו וזתוספתא
 קס פ"ז: ועל כולם אומר ר' יהושע דבר חדש חדש קופרים ואין לי
 להשיב (ופני שכזר נכתב זקפר), ולדעתי הכוונה קס על ונה שטהרו
 שלישי זחולין, כי בן אומר ר' יהושע קוטה כ"ז: וני יגלה עפר וועיניך
 רי"ז שאתה אונרת עתיד דור אחד לטהר כבר שלישי שאין לו מקרא ונן
 התורה, והלא ר' עקיבא תלמידך ונציא לו ונקרא ונן התורה שהוא טווא
 קנ' כל אשר זתוכו יטווא, ונשונע ונה שני קסונוך חידושי תורה אל
 הקפר תורה שהוא מקרא נקרא קופר והוא ר' עקיבא דרכו להקנויך כל
 חידושי על התורה כאשר זארתי לנועלה וכאשר ונזואר זע' אסנוכתא,
 וקס זטזול יום נו"ה חטבו עוד חילוקים זין בראשונה חזרו לומר
 כדרכו קל ר"ע עיין סוף נו"ט פ"ח עד שבא ר"ע ולימד פירות קלא זאו
 לעונת ונעשרות פטורין. וכן כדרים כ"ז. עד שזא ר"ע ולימד כדר שזטל
 ונקלתו זטל כולו, וכן ז"נו ס"ז ח' בא ר"ע ולימד וחי אחיך חייך קודוין,
 וזנו"ר פ' חוקת הפריזו על הונדה לומר דברים קלא נהגלו לנושה נהגלו
 לעקיבא זן יוסף, וזכל זה ונזואר קר"ע החזיר העטרה ליוסנה ודרש
 תילי תילים קל הלכות זיקוד קפר תורה שניתן לנושה, וננחות כ"ע ח',
 כלומר אחר ששאלתו תלמידיו וניין כך זה? השיב הלכה לנושה וניסי
 וזכרתי היה לו לר"ע ונקור נאונן אשר שאז ונונו וניס חיים חידושי
 תורה שזע"פ. —

והנה זתוספתא סוף ונכשירין אומר ר' יהושע זן קזוקאי כל יוני
 הייתי קורא פסוק זה והזה הטהור על הטווא ולא ונלאתיו חלא באוצר
 קל יזנה זלזד, ונזואררו קל יזנה לונדתי שטהור אחד ונה על ונאה
 טוואים. לטון אולר קל יזנה וורה על רוצ קפרים הנונלאים שונה ונה
 שכתבו חכוני קנהדרין שזיצנה, ונקרא ר' עקיבא גיטין קס אולר זלוס
 לדעתי על קוס זה שהיה זידו אולרות הלכות ונקפרים. ונזואר זה לקחו
 רבים ונתלמידיו כונו ר' שונעון ור' נזואר ור' יהודה תורתם, וחזרו קפרא
 קפרי וסתוני ונסנה כוודע. ועיין קפרי פ' חוקת והזה הטהור על הטווא —
 קהור על הטווא טהור, טהור על הטווא טווא דברי ר' עקיבא, וכן זיווא
 י"ד ח'. — וח"כ אל זה כיון ר' יהושע זן קזוקאי ונזוארו קל יזנה ור'
 עקיבא היה ונפלכל קס הרצה זדינים אחרים כונו פרה ששתתה וני
 חנאת זקפרי וזוספתא, וילקוט קס הוצאת השאלה לפני כרס זיצנה
 והיו קס ל"ז זקנים וטהרו ע"ס. —

הן זפשיטות אפשר לפרש ונה שקראו לר"ע אוצר בלום הוא לעונת
 ונה שנקרא ר' ישונעאל ונגדו קל ר"ע חנות מזונינת והנוכוון כי דרך
 הקוחרים להיות להם חנות ואולר, זחנות וניחיים זה וניי קחורה ונסודרת
 וערובה ושנורה הכל בקיון שיש לכל ונין ונין, סטרטירטעס זנגער, חבל
 זאולר ונשינים הקחורות זאין קדר, רק זונדה גדולה, ואס כלת הקחורה

ונן החנות ונציאים ונן האוצר. צערך זה ונוגש היה ר' עקיבא לר"י, ר' ישועאל היה לו כל עניני תורה וסודרים יפה כבחנות ונזינת, כי רבי ישועאל למד כל התורה כולה בכלל ופרט בכלל, שצעות כ"ו; חבל ר' עקיבא שהרצה ונאוד תורה ונולד ודרש תיבי תילים של הלכות על כל אות ואות ודרש התור' צריצוי וניעותו וריצוי ריצה הכל, סס, לפיכך נקרא אוצר כלום. ותצין בזה ונדוע לא יכול ר' ונאיר ללמוד לפני ר"ע והולך לילך לפני ר' ישועאל ללמוד גנורא ואח"כ חזר לפני ר"ע ללמוד קברה (קוטה כ' ח')? ופני שגורצ תורה שהיה צר"ע לא יוכל ר"ע לסדר השנועות בהוגן ע"כ זהכרח לקח קדרי תורה שצב"פ והגנור' ונן החנות של ר"י ואח"כ נקל לו ללמוד קצרה לפני ר"ע. —

ד והנה צתפוצת שערי לך קי' פ' השיצ רצ האי וז"ל: ושאלת על חנסי ונעשה דע וניעות ונקה רצינו עד הכל הזקן היו שס ונאות קדרי ונסנה כנוו שנתנה הקצ"ה ונקיני, ונן הכל ואלך נתועט ונתנוקס העולם וחלטה כבודה של תורה ולא תקנו ונהלל ושנאי חלה ששה קדריים כלבד ואותם שתקנו נקראו חנסי ונסנה (ועיין וגיילה כ"א. ונסנת ר"ג הזקן ילחה חלטה לעולם ונתועט כבוד התורה ועיין שערי לך קי' קפ"ד ושית קדרי ונסנה דאתגניז וניונוי דהלל ושנאי? (והראשוני' נקראו חנסי ונעשה (שנן הועשה כולדת הונסנה) ענין זה יש להצין על דרך זה: נודע ופני הקופר נולרי קדוון (עפיהעניאוס) שציוניו היו ארבעה ויני ונסנה (ח) ונסנה תורה, (צ) ונסנת צית חשונאים, (ג) ונסנת ר' עקיבא, (ד) ונסנת רבי יהודה הקדוש. — הנה בכלל ונסנה תורה וניצן כל תורה שצב"פ שנקראת צפי חכונים ונסנה ר"ל הכפולה צתורה אחת צכתצ ואחת צב"פ ונלשון שנים (עיין אות ונסנה ונצורר) והנה ציוני חנסי כה"ג חקף כחוויה כל הקפריס שנונלחו ציוניו ואקפס לאקפה כנוצור צחשונאים צ' צ' י"ד, שחפש כחוויה אחר קפרי דוד והנולכים והנציאים, ואת אשר נכתצ על כל ויני קנסות (Anathema) וקרצנות ואקפס לאקיפה, אשר לדעתי היו כתוצים שס עניני תורה שצב"פ הלכות וקצרות צנוליות נקצות, וצורר חנסי כה"ג ונהן ונה שנונלכים כדוד ושלוה וקראוס בתובים כנוו תילים ונשלי חיוצ, והנוכוון עם וולת כתוצים שכתצו כצר כי ונלחוס כתוצים ונונחיס, ואת של נציאים קראו כשנוס ושאר עניני תורה שצב"פ גיכו צצתי ונדרש שלא לשלוט יד הכל צס, רק חכונים גדולים, והן הנה ת"ר קדרי ונסנה, כי צודאי רצים היו הנוכתצים ונדיני קנסות ונשפטי הנודינה ונאז. — חפס אח"כ ונרוב הנרות והנולחנות נאצדו הקפריס, עד שצח יהודה ונכצי ונצית חשונאים והליל הנשאר ואקפס לאקפה כנוצור שס צחשונאים צ' שיהודה עשה כנוו שעשה כחוויה לקצן כל הקפריס שציוניו אשר נתפזרו צעת הנונלחונה ע"ש. צאופן שנסארה האקיפה שהיא עד ויני הלל ושנאי צקוף וני הורודוס, ותחילת וני ערצעלאויס צנו שגורדו היהודים צו וצאשר הרונים ונצרוט והחריצ את כל האקיפה כנוצור ציוסף הכהן ק' ושיעון ח' ז' לערך ע' קודם החרצן ואז ונסתנול היה הנשאר לפליטה ליצנה כי יצנה היתה עיר ונלחה חכונים וקופריס ויני

הכל וצנו ר' גווליאל הזקן, ויתכן שריצ"ז ששאל ונן הקישר יצנה וחכמיה
 כוון ג"כ על הספרים המנומחים ציצנה והוא חולרו של יצנה כאמור.
 ונחולרו של יצנה אסף ר' עקיבא חכמותו הרבה, כי לא כל חכמים היו
 צקיאים לקרוא את הנוכתצים ועגילות סנכתצו צרנויזה בלא פירוש נכון,
 כי אם ר' עקיבא שהיה חכם גדול צקי בלשונות להיותו נודע לכרכי הים
 ושנוע הרבה ונלות כרגיל ונונו בתלמוד; וכן לרוב צקיאיותו וחדות שכלו
 היה לו יכולת לפתור חידות וניי קדם. ד"ו יצנות פ' ח' וי"ד אומר רצי
 יהושע שנועתי קרים לא חולץ ולא חולץין לאשתו, ושנועתי קרים חולץ
 וחולץין לו? אומר ר' עקיבא אני אפרש קרים אדם שהיתה לו שעת הכושר
 חולץ וחולץין, אבל קרים תונה שלא היה לו שעת הכושר לא חולץ, ור'
 אליעזר רבו חולק עליו שם ואומר להפך, ואפ"ה הלכה כר"ע שהיא צעל
 קצרה ישרה כנוצחא לנועלה שהלך ר' נחיר אללו ללווד קצרה להיותו
 פותר דצרי ראשונים צטוב טעם ודעת, עד שכיון צפלפולו לונה ששנועו
 אחרים ופיראשונים ולא ידעו עוד הפירוש כאשר ראינו ונר' ערפון ה"פ
 לנועלה — וכאשר נתצאר ציצנות שם קצא ר' יהושע צן צתירה והעיד
 שכן היה הנועשה צירושלים צצן ונגוסת כר"ע, ועד"ז כולדת הנוסנה ונן
 המעשה, אבל רוב חכמים לא היו יכולים לעמוד על דצרי ראשונים
 צנקל ולתכלית זה נסנה ציצנה ונס' עדיות (ע' ערך זה) כדי שידעו כילד
 נהגו ראשונים צפועל הנועשה צירושלים, אבל ר' עקיבא לא הולך אל
 עדיות והוא קדר ונחדש ששה קדרי ונסנה או ונסנת ר' עקיבא ודרכו
 להסנויך הדין אל זכר לדצר צנוקרא כונו קצת פ"צ אר"ע וניין לע"א
 שנוענואה ע"ש. ונונסנת ר' עקיבא שהיתה גדולה ורחבה קלר ר' יהודה
 הנסיא וחצר ששה ק"ו עד שצכלל ינסם ד' וניי ונסנה כאמור ונלצר
 הנונסיות שקדרו רצי חייל ור' אושעיא. ונראה כי אף שר' עקיבא היה
 תלמידו של ר' אליעזר לא תפס שיטתו וסגנון של ר"א רק של ר' יהושע
 כונו תענית פ"ד ונ"א שר"ע שנה תחילה הנונסנה קרצן עלים אין צנונחה
 אומר לו צן עזאי כך היה ר' יהושע שונה קרצן ונוסף אין צנונחה חזר
 ר' עקיבא ונסנה בדצרי צ"ע, והיו חכמים אחרים ששנו ונסניות צסגנון
 ר' אליעזר כונו ר' אלעאי אציו של ר' יהודה עיין ונסחות י"ח וכן רצי
 יהודה, ועיין ספ"צ דעירוצין אומר ר' אלעי ג' דצרים צסם ר' אליעזר
 וצקש לו חצר ולא ונלא לפיכך אין הלכה כר' אליעזר צזה יען שהולרכו
 לעדות צרורה ועל הנוחנייר או הנונסנה ונן הרגיל להציה ראה תוספתא
 ונס' ידים ופ"ד ונ"ד אבן ר' עקיבא חכמותו ענודה לו שקצע הלכה כר"ע
 אפי' ונחצריו עירוצין ונ"ז: האף כי הוא ור' יהושע נהגו להחנייר אף
 צנוקוס שנסיא ר"ג ור' אליעזר צ"ע אצ"ד ונקילין עירוצין ונ"א צ', ועיין
 צרכות ל"ז א' ותוספתא ספ"ד ונדנחי וסוכה כ"ג א' שהחנייר ר"ע נגד
 ר' גווליאל הנסיא צפועל? צכל זה נהג ר"ע כבוד צנסיא זה דצצרים
 רצים סוכה ל"ז צ' ורה"ש כ"ה א' ונצוחר עוד צנו"א. —

אקרא דאגמא איכא בבבל.

בשעה שצדק רצינו הקדוש את עולמו אור כונתכזא אקרא דאגמא איכא בצצל, אדא צר אהצא יס צה היום יושב בחיקו של אברהם אבינו קידושין ע"ז א' וזה הוא חידה צלא פתרון? ועלה צלצי כי אקרא דאגמא Akra, קנטטען, בורג, רוונז על צית גדול צצצל הנויעד להסגית על ונהלך הכוכבים (טטערטווערטע), ויען כי ר' אדא צר אהצא נודע לתוכן גדול עד שקצעו צטונו תקופת ר' אדא צר אהצא, לכן היה יושב צה וגם צחיקו של אצרהס אצינו*) שהיה תוכן ואלטגאנין גדול כנופורסס צספרים וצתלנווד. אפס יס עוד לכויין צזה ענין אחר נפלא נואוד, כי כנראה היה רב אדא צר אהצא וון הצלתי וניוחסיס צצצל, להיותו נקרא על סס אנוו צר אהבה שהוא סס אשה כנוו סס חובה דצתהו דאצי". —

ובקידושין ע"ו צ' ונצואר כי ר' אדא צ"ח לנוד זכות על ויי סאונו וישראל שהוא כשר להתנוונות על לרכי לצור, ולכן נראה כי כל זונן סרצי היה קיים הוא היה אונור ככרי ועצד הצא על צת ישראל הולד וננזר עיין יצונות ונ"ה א' ואס כן לא היה לו לראצ"א אפשר לצוא צצצית יחד עם צני ישראל הכסרים, אצל אחר פטירתו של רצי היה רב אונור צצצל סככרי ועצד הצא על צת ישראל הולד כשר וא"כ ונוינלא יושב ר' אדא צחיקו של אצרהס אצינו והוא כשר לצוא צקהל ולהתנוונות צראס. וצקידושין ע"א א' הוכיח עולא ונא"י את ר' יהודה צצצל לנוה לא הסיא אשה לצנו והסיצ כטעס הנ"ל ונקוס ככרי ועצד ולצקוף חזר ע"ס. — ואס כניס דצרי אלה אגלה לך ונלפונות איזה ונאונרים תנווהיס וחתנווים עד שצחכרה תודה ותאונור גדוליס דצרי חנווים! ולצלי הארך צנוילין ראוי לעיין ולהסכיל צקילור.

א נדרים פ"ע: האי גברא דאתמר עליה הנאתא דעלמא אי נסיב אתתא כד לא תני הלכתא רהיש בנפשה ותובליא ולא אמצי למתנא אתא לקמיה דרב אחא בר הונא שבשיה ואנסיבי אתתא: שרקה מינא ואייתיה לקמי דרב חסדא להתיר נדרו אמר רבא מאן חביס למיעבד חבי אי לאו ר' אחא בר הונא וכו' קסבר בשם שפליגי ר' נתן ורבנן בהפרה דאין הבעל מיפר עד שחל הנדר כך פליגי בשאלה לחכם פירוש איס אחד נדר שלא ירצה להנות וון העולם איס יקח אשה ערס סלנווד הלכה והסתדל צכל כמו ללנווד ולא עלתה צידו, עד קצא לפני ר"א צר הונא והוא הטעשה לישא אשה, והציאוהו לפני ר' חסדא להתיר נדרו ויען כי חל הנדר עליו שלא להנות שרקי' פניו צטיט. —

וקשה לי (א) לנוה לא הגידו לנו ויי זה האי גברא ולאיזה תכלית העלינו את סנוו? (ב) איס איס זה נדר נדר זה לתכלית לינווד תורה היה לו לכדור סתם שלא ירצה לישא אשה קודם סלנווד, שלא כדין סנהגו צצצל ליטה אשה ואח"כ ללנווד תורה קידושין כ"ט צ' ולנוה זה אקר

(*) ציומן ה' כ"ז ונצואר כי הפירושיס אונור ויי שהגיע לתנוסיס סנה רואה את אצרהס אצינו, ואיכ היום יושב צחיקו של א"ה=כן ל' סנה.

עליה הנחת העולם בתנאי, ואי נוקם סקצר אם ידור כך, צנקל יוכל להתיר נדרו אצל זהדירו הנאות העולם אם ישא אשה ערם שלנוד תורה לא אפשר להתיר נדרו כי קודם שישא אשה עדיין לא חל הנדר, ואי אפשר להתירו, וצבעה שישא אשה צעזרה הרי הוא נהנה וכן העול', וצאיקורא ונזדהר אינט יותר—נדרים ע"—וא"ח"כ היה איש זה כבר תלמוד חכם ויודע לידור נדר ולמה יטריך ללמוד הלכות? (ג) למה לא הלכיה ללמוד תורה והלא לא צעמים היא והתורה נונחת צקין זויות? (ד) צקידושין נו"ע ז' אונרו ווי שקידש אשה על ונתת שהוא שונה הלכות די צצ' וג' הלכות וזה קל ונאוד ללמוד? (ה) למה הולכהו ר' אחא צר הונח לפני ר' חקלא והלא צעלנונו יכול להתיר נדרו? (ו) למה חל הנדר על נשיאת אשה והלא הוא נזונה לישא אשה? והגאון צעל נודע ציהוד' נו"ק חי"ד קי' נו"ז חידש שאדם יכול לישצע ולידור על ידי שליח יען כי כונצואר בתוצות ע"ד. לא ונהני תנאי צחלילה נופני שאין החלילה על ידי שליח, ולהיפך אין שליחות צחלילה נופני שלא ונהני תנאי, ואם כן צנדרים וצצועות שנהני תנאי יתכן השליחות, ולפ"ז אונור אני שאי אפשר לעשות שליח רק צונקו' שאין עצירה כי אין שליח לדבר עצירה והשליחות צעלה עיין תוס' צ"ו י"א ח' ונודע ציהודה נו"צ ח"ע קי' קי"ב, ואם כן כונו שאין שליח יכול לישצע צעצורו לאסור נשיאת אשה לעצת י"רה כי זה הוא נזונה ואין שליח לדבר עז', כן אין תנאי וקיוונו ונועיל, ואיך אם כן יכול לידור לאסור הנחת העולם אם ישא אשה? והדבר נוסבל צעעם כי דין השליחות שנהני צכל התורה כונו צהפרשת תרוונה ונתינת גע הוא ופעם כי אין צהפרשה עלמה היא הונורה רק גורם לנתינה לכהן, וכן כתיבת ונתינת הגט הוא הגורם לגירושין ואם כן לא ונהני השליח רק ונל גורם וקיצה כפי' ונלת שליח שלא וויטטרעקקען, פִּינְוֹלֵיִיעָהָן. אצל צוולה גופה ד"ו קיום ליית ותפילין שאדם לריך לעשות צפועל ולא די צגורם ונוקצצ לא ונהני שליח גורם, וכן צתנאים הונה הגורמים לקיום האיפור או היתר, וכעס שאין שליחות לעשות איפור כן אין תנאי ונועיל לעצור עצירה, הגם צצגוף הדין לא נראה סצרת הכ"צ ע"פ הונצואר צרונ"א ק"ד קי' רכ"ט דצנדרים לא שייך דין נוספני התנאים כי הכל תלוי צרלון האדם ויצואר צנו"ח, אצל עכ"פ קשה על אדם חכם שידור נדר כזה לאסור נישואין וצצת? (ז) קשה הלא כל נדר שאי אפשר לקיים ונעיקרא אינו חל, כונו נדר שלא יישן ג' יונים עיין תוס' גיטין ל"ה ח' ד"ה ונודרת? גם יש לדקדק הרבה איזה חכונה ראה רצח צרצ אחא צ"ה שהציאו לפני ר' חקלא נופני שהציאו דוקא לפני ר"ה אחר סצצר שהציאו אשה כדי שיחול הנדר הלא כל יודע דת ודין לריך להשגיח על כך? ועוד יש להאריך. — לישצ כל זה עיין קידושין כ"ט צ': ונצואר כי ר' חקלא הפליג צצצה ר' הונכח לפני ר' הונח שאדם גדול הוא ואונור ר' הונח שיצוא ר' הונכח לפניו וכצצח ראה שלא לצט קודר נופני שלא נשא עדיין אשה, ואונור ר' הונח שלא יתכן לרצ הונכח לראות פניו קודם שנשא אשה. ואם כן צהכרח הולרך ר' הונכח לישא אשה כדי

אקרא דאגמא אינא בבבל

ללמוד הלכות ורצ הונא ולפיכך ונלינו עירוצין ס"צ ז' שאקור לפסוק הלכה צנוקוס רצו ורצ הונכנא לא אורי קנאי דר' חקדא וכן ר' חקדא לא הורה קנאי דר' הונא, ואם כן לא היה אפשר לרצ הונכנא ללמוד הלכה לנועשה כלל, שהרי לא הורטה לו לצוא לפני ר' הונא ופני שלא נשא אשה, ואכל ר' חקדא לא למוד הלכה לנועשה יען כי הוא לא פסק דין צנוקוס ר' הונא ואין לנודין הלכה רק מחלבה למעשה ז"צ ק"ל. על כן נראה צרור כי האי גזרזא סגדר שלא יתנה וון העולם אם יקח אשה קודם שלמוד תור, הוא ר' הונכנא לגודל תשוקתו ללמוד הלכה למעשה אסר על עלונו נשיאת אשה; אפס ופני שראה אח"כ ונוגש הסיף שלא אפשר ללמוד הלכה לנועשה ונר' הונא עד שישא אשה, התחכם ר' אחא צנו של רצ הונא על דרך היקשו הסיף: בכודע ונתנאי היוני התלמוד עפשוטאום עם ונורהו ערעטונגערעס, שקלצ לו סכר לימוד ונלחכת הטעמה על תנאי אם יכלה את איש ריצו צנושפט הראשון שיצולו לפניו, והנה אחר שלמוד אונר התלמוד ונונה נפסך אין אני חייב לשלם לך סכר לימוד, כי אם כצואה יחדיו לנושפט ואתה תנלחני אם כן לא נתקיים התנאי שהרי לא נלחתי צריצ ראשון ופטור אני ונלשלם לך יען לא נלחתי, ואם אלנה אותך צריצי אז ונוילא פטור אני — והנורה אונר להיפך על כל פנים חייב אתה לשלם לי כי אם אלנהך הרי נלחתי, ואם תנלחני אתה, הרי נתקיים התנאי ויכלת עמוד צריצ ראשון סצא לפניך. — עד"ז אונר ר' אחא צר הונא לר' הונכנא על כל פנים לכל לך שאתה שונה בהכרח נדרך צטל ונצוטל ונעיקרא, כי אם תרלה לקיים באשר ילא ונפיך ללמוד תורה קודם נשיאת אשה, אם כן צזה גופא אתה ונצטל לימוד הלכה לנועשה כי לא תוכל לעמוד לפני רצ הונא אזי ללמוד הלכה לנועשה, ואם השא אשה תחילה אז ונוילא צטל נדרך ובהכרח ונונה צנתאך עלה לישא אשה, יכן כי כל כוונתך היה לימוד התורה לנועשה ואי אפשר לך ללמוד הלכה לנועשה צלא אשה, ונוילא לפי עוונק נדרך וכונתך, אתה ונחויצ לישא אשה וזה לשון שבשיה ואנסיב לי אחתא כלונר הראשו היקש הטעמה שהוא ונחויצ ע"פ נדרו לישא אשה ועיין כ"צ נדרים ס"ג א': צעל שהפר לאשתו צנתאי שלא תחל הפרה אלף א"כ תחול התקונה כי זה כתנאי קותר לנועשה ונקר' הטעמה אןפיטטיטעסדיאעוויז, וצדין הכל הולך אחר הכוונה והתכלית באשר צאונת ונחויצ התלמוד לשלם לנורה. — והכלל צזה כי כונו סכל צ"ד לך ישפטו צוויסרים שהתלמוד ונחויצ לשלם סכר לימוד לנורהו גם אם ינלחשו רצו צריצו יען כי נושא התנאי ותכליתו היה שילמוד התלמוד וזה נתקם צאונתו ואף כי כפי קגנון התנאי ודיצורו אפשר הטעמה לונר שאינו חייב, כדי שלא יהיה ונונלח; ופני סצזה גופו שאינו ונחייצים לשלם לנורה נורין אנו שהתלמוד לונר כדין ונרצו, כן אם גם רצ הונכנא נדר שלא ישא אשה עד שלא לונר הלכה לנועשה ונתצדרר אח"כ שלא יתכן ללמוד הלכה לנועשה צלא אשה, ונוילא ונחויצ לישא אשה, וזה חכונת ר' אחא צר הונא, שהוליכהו לפני רצ חקדא דוקא יען ר' חקדא היה רצו של הונכנא כנצואר צעירוצין פס ואיקור לונקרי נדרה צנוקוס רצו עיין נדרים ח' צ'.

אקרא דאגמא איכא בכבל

ועתה חוצה עליו לצרר ונדוע צאנות לא נהג ר' הוננוח ככל הצצלים
 לישא חקה וח"כ ללמוד תורה? נפני כי לפי הוודק קוהלת פ' וזרח
 הסוגס היה רב הוננוח בנו של ר' אדא בר אבהה והיו נוסופקים ביחוסן
 כי בן נאנור קם ציוס קנות ר' אדא ז"ל נולד ר' הוננוח בנו וצוודק
 רצה פ' חיי קרה נאנור קתס ע"ס. — ותנה זעירי היה נוסתנוט ונר'
 יוחנן רבו קידוסין ע"א נופני קלא רלה ליקה צת ר' יוחנן יען כי צארן
 ישראל אפילו ר' יוחנן לא היה נחשצ לנניוחסי צצ"ל כ"ס קלא רלו צקל
 להקיא חקה הגונה לרב הוננוח — ע"כ קצר ר' הוננוח אס ילמוד הלכה
 לנעסקה ותור' הרצה יקפלו עליו צוותר. — ונניוסצ צזה ננעקה קתוס יצוו'
 ונ"ה א': ההוא דאתא לקמיה דרב אמר לי' כותי ועבד הבא על בת
 ישראל מהו? אמר רב הולד כשר אמר ליה הב לי ברתך! לא יהיבנא
 לך. אמר שימי בר חייא לרב אמרי אינשי נמלא במדי אקבא רקדא.
 הא נמלא והא קבא ולא רקדה? איל רב אי ניהוי (ההוא גברא)
 ביהושע בן נון לא יהיבנא ליה ברתאי. אמר לי' אי הוה ביהושע בן
 נון אי מר לא יהיב ליה אחריני יהיבי לי' האי אי מר לא יהיב ליה
 אחריני לא יהיבי לי' — לא הוה קאזיל ויכי' יהיב צי' עיני וסכיב?
 לשיטתי היה זה השולח ר' הוננוח נופני סחשדוהו קהוא צל ונכריועצד
 וצקס קיתן לו רב צתו נופני קרב אונר נכרי ועצד הצא על צת ישראל
 הולד כקר דלח כרצי צח"י, ויען קלא רלה רב לנת צתו לרב הוננוח
 זה אונר קינוי כי אס יהיה רב הוננוח ללמוד תורה ביהושע בן נון יתנו
 לו אחריס את צתס, אצל עכסיו חוצה על רב לשיטתו להראות כחא
 דהיתרא ולהתיר לו חצלי עיגון. — ולזה אונר הונקל הא נמלא והא קבא
 ולא רקדה כלוונר אתה הוה הונתיר ולא תעקה כדצדיק. וזה יאיר כלו
 נתיב יוסר צוואנר נפלא הניוחס לשיטתו יצונות י"ז א' יתיב ר' המנונא
 קמיה דעולא וקא הוה בשמעתיה אמר מה גברא ואה. גברא אי לאו
 דהרפניא מאתיה אכסיף אמר לי' עולא כסף גולגילתא להיבא
 יהיבה? אמיל לפום נהרא. אמיל אם כך מפום נהרא את מאי הרפניא
 אמר ר' זירא הר שהכל פנין בו (שליכן נניוחסין) אמרי אנשי: קבא
 רבה וקבא זוטא (כל) הפסולין נגנדיר ואזיל לשאול לתלמוד לניסון ולהרפניא
 לדעתי רנונ הונקל גונלא אקבא רקדה על קבא זה פסולין. לדעתי
 הונכוון קרב הוננוח חקר צסונעות קלו סנרסנוו תוניד צלא יחוס רק
 צסס האי גברא, ואונר ננאי גברא וננאי גברא וכיחס אותו עולא ונארן
 ישראל, סונפני קהוא ונשלים כסף גלגולת לפוס נהרא הוה וננוקוס וניוחסיס
 ונדוע כי צני א"י לא הסגיוחו לדקדק כל כך על היחוס. ואכי אצאר א"ה
 (ערך צי' רב) קרב הוננוח צאנות נשא צת רב לצקוף וונה שאנורו
 ציצונות לא אזיל, יהיב צי' עיני' וסכיב הונכוון כי רב סכיב ולו היה ר"ה
 צחור צסניס וחריק צלינודו, והיה ר' אחא צר הונא צעוזרי ר' הוננוח
 זה ורצא קרא עליו צזוננו קהוא חכס צעלה. ועל פי זה תצין נאלוד נאנור
 נפלא שאנור רב הוננוח צרכות י' א' אמר ר' המנונא מאי דכתיב מי
 בהחכם ומי יודע פשר דבר. מי בהקביה שיודע לעשות פשרה בין

אקרא דאגמא איכא בבל

שני צדיקים. בין הזקיהו לישעיה: חזקיה אונר ליתי ישעיה גצאי דלחא ונלך, דהכי ונלינו שהלך אליהו לאחאז. וישעיה אונר ליתי חזקיהו לגצאי, דהכי ונלינו שהלך יהורם לאלישע, ונה עשה הקצ"ה? הציא יקורין על חזקיה ואונר לישעיה נך לזקר את החולה. — אונר לו ונפני ונה לא עסקת צפריה ורציה (שלא נשא חזקיה אשה)? אונר לו חזאי צרוח הקודש דנפקא ונני צנין דלא ונעלין — לזסוק אונר לו יחזקיה לישעיה הז ל' צרתך. — כל ונשכיל יחקור על ככה ונה הגיע לר' הנונוכא לדרוש דרשה זרה כזו? ונפני שרצ הנונוכא עלונו כלחן צלחן זה שלא יוכל לישא אשה הוגנת עד שנזדונן לו ר' אחא צר הוכא צחכונתו והשיא לו עלה ואפשר שע"פנוקרה שהיה ר' הנונוכא חולה ונפל לנשכב והסתדל ר' אחא לזקרו ולהשיאו עלה טובה צנישוין הגונים כי לא טוב היות האדם לזרו — ונלזד זה ידענו שרצ הנונוכא היתה נפשו חשקה צתורה ונאוד, ואחד ונן הנאורים הרואים צאספקלריה הנואירה, כי כן נהג להסתפלל בכל יום: יהי רנון ונלפניך שתענוידנו צקן אורה ואל תענוידנו צקן חשכה, ואל ידוע לזנו ואל יחשבו עיינינו — וקין אורה הוא כנ"ד אורה זו תורה צרכות י"ז א'. וכן קס י"א ע"צ נחלקו צצרכות התורה ר' יהודה אונר שנואל קוצר הצרכה שנוצרכין על עסק התורה היא פשוטה: לעסוק צדצרי תורה, ור' יוחנן אונר הערצ נל ויהיו לאלאינו ולאלאי לאלאינו א"כ הוסיף לזרך גם את הזרע והצנים שהיו ת"ח; אבל ר' הנונוכא אונר: אשר בחר בנו מכל העונים ואונרו קס זו היא מעולה שבברכות ועסקו לונר לכולהו. כונת הנוחלוקה נראה כי שנואל צצבל קוצר אדם נושא אשה ואח"כ לינד תורה קידושין כ"ט צ' א"כ לא הולרך לזרך ולהוסיף והערצ רק ר' יוחנן צא"י שקוצר קידושין קס אדם לונד תורה ואח"כ נושא אשה והקשה לו רחיים בצוארו ויעסוק בתורה? וע"כ הולרך ללונד תחילה ולזקט עזר קגס צלא אשה יללו התלמידים ונן החטא והס הצנים. — ורצ הנונוכא צצקט לענווד על חכונת רצ הוכא גם צלא אשה, צרך אשר צחר צנו כלונור שהקס צוחר לכצודו, חכוני כל דור ודור, והוא הוא הכותן כח ללונוד צטהרה וגם כי הצצלים נהגו לישא תחילה כדי שילונוד צטהרה הוא לא נהג כן, וניושצ צזה ונה שאונר רצינא ונא"י צנדריס פ"א א' ונפני ונה אין ת"ח (שצצבל) ונלון שילאו ת"ח ונצניהס? ונפני שלא צרכו צתורה תחילה כלונור צתחילה וקודס שליונד ר' יוחנן צא"י לתקן והערצ נל לא צרכו צצרכת התורה את הצנים צצנים. גם זאת ידענו שרצ הוכא חצרו ורצו של ר' חקדא חכס גדול וחריף היה עד שציקט רצא ונן השונים חוכונתיה דר"ה ונ"ק כ"ח א'. והרצה תלונדי חכונים שהסתדלו ללונוד אלל רצ הוכא ציתר עוו נתעקרו, ונגודל התונדה לשנווע צליונדי ר' הוכא רצס יצונות ס"ד צ'. — גם ידענו שרצ הנונוכא היה חריף ונחכים את רצו שצונות ל"ד צ' אונר לו רצ יהודה תלונד שנואל שנקרה שבנא הנונוכא עול תא, ויש קינע קלת שרצ הנונוכא לא נשא אשה קודס שליונד תורה ונן הנוצא קידושין כ"ה א' קצי דכונכא לא אתו לפרקי' דרצ חקדא, אונר ר' חקדא לרצ הנונוכא

זיל צינעינהו (החריגום או למדס נודת לניעות ע"ס) וכשצא ר"ה אלכס התכלכלו ואונרו דאי צעו ונלתא ונר"ח לא פשוט להו, ואז אונר רב הנוכח וני צעיתו וניכאי ונלתא ולא פטינא לכו (ונזה נוכח טרצ הנוכח לינד ופטיט שאלות צוקוס רבו ר"ח ותלמיד חזר היה לו עיין עירוצין ס"צ צ') ואז צעי ויניח: עמד סקרקו רבו צצלים ונהו נוס סצגלוי הוא או לא? ולא הסיב ר' הנוכח, אז אונרו לו ונה סונך? המנונא! אונרו לו לא הנוכח אלח קרנונא סונך — כל זה קשה להצין עד ונאוד: א' ונדוע לא הסיצעל שאלה זו וקירוס ציליס? צ' לונה שאלו על סונו ונה זה קרנוכא? לדעתי רלו ללחק צו ופני סידעו סלח נשא אשה אז ולמד תורה והנוליו שאלה זו כאלו הוא נעשה סרים צציליס וקרקו רבו ע"י לינווד תורה, ולכן לא הסיב, כדרך הסונועים חרפתס ואינס ונסיצים ונירלת סנויס וענות רוח — ע"כ שאלו ונה סונך? המנונא כלונר חס"נונא דג — חס כלונר גס חני יס לי דס וחנינוות ואפ"ה חני סותק — ואינו כושא אשה אונרו לו קר"נונא את, דג קר כי טצע הדג טיס לו דס קר לפיכך חין אתה ונרגי"ס — דוק ותשכח כי נכון הוא ועיין אבות דר"כ פ"ג סחכס גדול נקרא דב טיור.

והנה רב הנוכח זה שהיה ציוני רב נראה ג"כ סחי ציוני רב חקרא ודלא כתום' עירוצין סס שחלקו צין סניהס ויצואר יותר צצירור ע' בי רב, אע"ג סצאנות תרי רב הנוכח היו כאשר אצאר אי"ה אצל זה תלמיד חזר סל ר"ח היה צנו סל ר' אדא בר אהבה ולפיכך נראה לדעתי סנה שאונרו ונ"ק כ"ה צ' ציוס סנות רב הנוכח נפול ביפי דברדא' זה רנוז כונו בר אדא = ברדא, ודע סצספר ערך ויילין וצואר זה, סלח צרכו תחילה"על הצצלי"סנשא ונסיס ואח"כ לינווד תורה ואונרו צצירית ונילה סיכנס לחופה, ולתורה לצקוף וזה יפה אצל האנות נראה יותר כאשר צארתי. —

אקרא דהגרוניא אקרוקתא.

בין סיפורי רבה צר צר חנה צ' ר"פ הנוכח דף ע"ג צ' סופר ונעס' נפלא כזה: לדידי חזי לו האי אקרוקתא לפרדע או קרנןקודי דהות כאקרא דהגרוניא, ואקרא דהגרוניא כונה הוה? סיתין צתי, אתח תנינא צלעה אחיא פושקלל (עורב נקבה) וצלעה לתנינא סליק ויתיב צאללח תח חזי כונה נפיש חייליה דהאי אילנא! אונר רב פפח צר סנוואל אלו לא הואי חסס לא חנוי. ציאור הגדה חתונה זו נראה לי ע"ד ונשל הקדמוני: ידוע שהאונות ונזרחיות וון הקדמונים החוזים צכוכצי ונעל ליירו להס ליריס צסני חלקי סנויס לעשות כוויס ללורות הנזלות דרווייס ולפוייס, צאופן סנדוע ג"כ כי צין הלורות כוכצי דרוס יס לורת תנין ועורב עם כוס דומס טטערנבייד דער טלונגע, דעס רעבען זונד דעס בעכערס עיין פאןפאןרע ויטהאןאןגיגע וינערק ספר עשירי לך 108 פ"פ, סס וצואר פירוש ליור זה ושורשו, על פי הנוסופר: כי האלילים צקסו לצצוח וצח ולנכוך נכסיס וסלחו את העורב

אקרא דהגרוניא

להציא נזים, ובאשר צא העורב אל הנועיין ראה תאנה אחת (פייגענבוין) וישב שם עד שנתצטלו התאני' ואכל ונהם כדי שצטעו, ואחר אשר נזכר כי חוצה הוא לו להסיב לשולחיו דבר ולהתנלל על ככה, נודע התצטעש לצוא, לקח צפיו נחש אחד ונן הנועיין ואור לשולחיו: דעו כי תנין זה שתה כל נוי הנועיין ולכן הכוס ריק ואין צו נזים — לעונש על זה נעשה לחוק שהעורב הוא לנזא לנזים ולא יוכל לנלח נפשו כי תנזא לנזים. ואור אריסטו צספרו צעלי חיים כי כן הוא צלנות טצע העורב תוניד תשתוקק נפשו לנזים. ופלימן ספר א' נ"ג אונור הסיצה, יען כי העורב הוא חולה צינוי הקיץ חולי השלשול ועל כן אינו שותה. ופליניאוס ספר א' י"ב ונספר ואונור שהעורב חולה ששים יום עד צישול התאנים ונרוב לנזאון. והנה הרבה פירושים כאנורו על נשל זה ונה ענינו אכן לדעתי הוא פשוט על דרך זה: לורת התנין הוא רנזו לגבלג החור צעולם והנונלע החיים והננות צכה הסעדר וההויה, כי כנוו סגורה זו נולנדת ראשה וקופה כן צגבלג העולם כרוכים החיים אחר הננות והננות אחר החיים, וזה נצוצאר צכל ספרי קדמוני' שהשתונשו צלורת נחש לתאר זה הזנן הנוצלה והננחיה את כל. גם לורת העורב הוא נשכל כודע צין האונות אל הגנצה והכליון עד שהורגל צפי הנזון כי הוא אוכל את ילדיו ואין לו רחמים עם ילדי צטנו לגודל רעצתנותו, ורנזו צזה להורות כי הכליון נוכלה את עלנזו וסוף הננות הוא החיים, כי כנוו שהעורב לגודל תשוקתו להחיות את נפשו וננות את צניו, כן סוף הכליון לכלה את הכליון עלנזו ולהסיב הננות אל החיים צלופן שהעורב הוא נשכל הננות והתחיה אחר הננות. ונפני טיש עורצים לצנים ושחורים נתנו קינן השחורים לכליון וננות והלצנים לתחיה וקיננה ונן הנותים. כאשר שלח נח את העורב לראות האם יצאו הנזים ולא טצ אליו להורות כי הנצול נזים חצל את עלנזו, והכליון כלה את עלנזו ונכלות עוד. גם התאנה היא קינן התחיה והולדה כאשר היתה התאנה עץ הדעת שנכשל צו אדם הראשון להוליד כדנותו וללנוו ולהצי' מיתה לעולם. והלפרדע הוא קינן ונשכל לקוף הקיץ לפי שהוא יודע שינוי עת החורף והולך לנחרות לכל נוי הקתיו אשר צינצור זה נקר' לפר' דע יודע נוצוקר, וכצר ציאר זה הנותרס"ל צליקוטיו, ונעשה צרור נולוד תכונת הנשכל: השנוט הולך וקוצצ לעת לאת השנה צתחילת החורף אל לך הדרום ואז יתחילו נוי הגשמים לצוא צלפון, ולהננות את הלנזים של שנה העצרה, וצעלס ניתה זו טוב חוזרת האדננה לחקוף כח וחיל להוליא איציה לשנה הצאה, צלופן שהטצע ננתה וחוזרת וחיה ונחונת נוי הגשמים, ע"כ נשכלו הקדמונים נשכל להורות כי השנים הדרוניים ואליהם הננה הכוכבים נוצקשים להציא קרצן נככים, ישלחו העורב קינן הכליון והתחיה, והוא נולא תאנה שהוא חזרת תולדת כוחות הטצע ע"י נזים צכוסן, ושהה העורב ששים יום כי כן הוא נותקופת תשרי עד ששים יום ונלפים לגשמים, תעני' י'.

אז הציא העורב התנין הוא העיגול הסוצצ את הננות והחיים וזה הקרצן עם הנכסי'. ככל החיזיון הזה סיפר גם כן רבה צר צר חנה כי ראה אקרקותא, לפרדע, עיגול השצנן של התקופות שהוא כאקרא דהגרוניא שם ניקוס יונא ע"ח. והנה צה שתין צתים ששים נוי תקופה ואקרא הוא ניקוס

אקרא דהגרוניא

גזרה לראות הכוכבים ונועל עיין ערך הקודם ונולד זה חלקו הכדור לטקס פנמיים שקיים ונעלות = 260 כנודע וזו זכייים על דקדוק וזא תניח הוא חשבון כל ינות השנה וצלעה לחלקים קטנים של שנה שקיים כי צבכל ונחתי ונה, וזא העורב קיוון הכליון שנוכלה התנין, ויושב על העץ הדקל או תאנה צאלכא דחייא. ואנור רב פפא ז"ש אלו לא היה שם לא האונין כי צאנות כל אדם יודע ונורגיש צנפשו זה הענין כי התפקד הוא קיצת ההויה וספיר ידע וראה זאת גם ר' פפא ויובל להאנין טבע גבל החוזר צעולם. — על דרך זה נראה לדעתי לצאר כל חידות של רצ"ח הקוצבות על דרכי הטבע, ואך צזאת נאות להן אם נעורר את האהבה לאנוכיתנו הקדושה ונדע לפלס כל הסיפורים, הצלים ונושלים ונקדם, צאופן הנאה לדעה את ד' יחיד ונייוחד ותחת אשר האוונות עכו"ם עשו ונכל כוכבים ונוקלותם אלילים פרטים לקצר את האוזן, ילאו חכוני ישראל ונן הכלל והנולילו ונליותם וחידותם צשונות הנאותות לטבע לצד כדרכי העולם, ורחקו ונאוד ונשונות אלילים ונודותיהם הנוגות, — ואי"ה כל אחד על וקונו יואר.

ארבע אמות של הלכה:

בגמרא צרכות ח' ע"א אנור רב אפי ניוס שחרצ צית הנוקדס אין לו להקצ"ה צעולונו אלא ארבע אונות של הלכה. ונאנור זה ונציא הרנוצ"ם צהקדונותו לפירוש הנושכה צזרעיים והפליג צשצח וצעונוק בוונת הנואנור, הוא ונאריך לצאר שם כי כל הנצראים יש להם תכלית ונלאכותי צצריאה, כונו הפיל השנונית הדצורה וכל צריה עושה ונלאכתה צחכונה לתכלית האדם, אצל יעוד האדם הוא להסכיל צצריאה כולה, ולכך שכלו צהכרת היורים ופלאי הצורה הנראים צנוו. וזה טיב תכונת החכם הנושכיל והנצון נעלה ונשגב ונאוד כי הוא כולל צשכלו כל העולם ווננהיג את הפרטים לפי ונשונות דרכי חכונה ונועל, וזה רלונו ית' שיתעסק הנושכיל צהליכות עולם על כן אין לו להקצ"ה צעולונו רק ד' אונות של הלכה. — והנה היה הרנוצ"ם יכול לונור עוד שהקדוק ארבע אונות ונכוון אל ד' ונדרגות דוונס לונח, חי, ונדצר. צאופן שהאדם הונדצר צשכלו הוא כולל כל ארבע ונדרגות שלנוטה הינונו והוא ונטיצ ונוטהר צשכלו וצנועסיו כללות הונדרגות כי הוא פרי לעץ החיים כולו. — אפס לדעתי יש לדקדק לונה דוקא ניוס שחרצ צהנו"ק נתצרוו ארבע אונות של הלכה ולא קודם לכך? לצאר זאת צלדק ונשפט אנורתי להעריך לפניך קורא יקר תחילה תכונת ונספר הארבע: דע כי ונספר הארבע הוא חסוב ונעולה ונאוד צטיב וכצר האריכו צזה גדולי פילוסופים ונהקדונוים, (פטימנורוים) החוקר הראשון אשר ילא לחפש ונקור נעלה ונן הטבע ואשר אנור צעצור זה שהנספר הוא ראשית הנוקור לכל נצרה, יען כי לא ידע להסציר לאוזן אנוס וננצולצל צחוונר גם ענין הנעלה ונן הטבע, ולכן הליצ לו ליונים על פי הנוספר, ואנור כי האחד (die Monas) הוא ונקור הצריאה, ונן האחד צאו השנים הוא

העולם הנראה והנוחש אשר זו החילוק והפירוד, ונקוד כל רע שצבולס
 אשר חפס לנלח חקדו, עד שצא נוספר השלטה הוא יקוד הנוטיצ את החונור
 להוליא יקר וזולל, ויס צנוספר זה קינון הזונן עזר הוא ועתיד וחוט הנוסולס
 אשר צנוספרה לא ינתק. ולאחר השלטה צל נוספר הארצעה יקוד ושורט כל
 הצריאה עכלית וחונורית יחדיו, כי נוספר זה כולל נוספר העשרה, ועשרה
 הוא כולל הצריאה עם כל הספירות שנוספרות כצוד האל צנועס הזונירות
 ספערענוטיק, יען כי נוספר ארבע הוא ננוס עולה א' צ' ג' ד' = 10. —
 וצטיטה זו הלכו קלת ונחז"ל כי חונור ונדרט רצה פ' נשא, קינון לנוספר ס'
 סוד חשבונו ששים" ושאלו הכוני לצ הלל קוד צגיוטריא שצעים? אצל
 לדעתי לא חונור כאן לשון גיוטריא רק לשון חשבון, ועלינו לחשוב אס כן
 וולת סוד על דרך זה ך הוא העיקר כנו שצחרתי שכולל עשרה ך הוא
 צכפל נון ך עולה ך וזה החשבון: $6 \times 4 = 10 = 60$ סוד. הן צאונת
 ילאו חז"ל צזה החשבון נון כלל כל עוצדי עכו"ס כי אלל עכו"ס היה נוספר
 הארצע קינון הנות והסחתה, יען כי הוא הכפל נון שנים ושנ"י הוא החילוק
 והפירוד כנו שאונר כמרק שצלבסן יוכי *mero* $\mu\epsilon\rho\omega$ הוא חלוקה וולת
 הסחתה והרעו, אדרצה החוקר היינו ענופעדמקלעס יאונר כי צנוספר
 הארצע (*τεσσαρα*) יס צו כל הויה והפסד כולל צאהצה ושכאה ושני
 הפכים הנוחזקים כל הצריאה צדרך קירוצ וריחוק (מטטרמקטימן מונד
 רעפוזימן) כפי הרכבת ד' יקודות. גם החוקר אפלטון יאונר כי יס ארצע
 ראשי לדקה פיער קנרדענומאוגענדען: א' החכונה וויזיהייט (*σοφία*), צ'
 הגבורה מטערקע (*αυδαι*), ג' הנושפט דווס רעכט (*αδικα*) ד' הסתפקות
 דיוו ועטיגקייט הכוללת הכל (*σοφροσυνη*), דוונה קלת לנוה שאונרו צן
 זוונא פ"א ד': איזה חכס, איזה גבור, איזה עשיר, איזה נוכוצ ד, וכן
 קפ"ג ד' ונעלות יראה, חכונה, תורה, קונה, ונאוד דקדקה התורה צנוספר
 זה צקוכה וולוצ לילית ותפילין וד' כוקות ד' רשויות לטצה, ארצעה ראשי
 שנים, ד' אצות נזיקים, ד' נוראות נגעים, שצעוו' שמים שהן ארצע, יליאות
 השצה שמים שהן ארצע, ידיעות הטוונאה שמים שהן ארצע, ועוד כ"צ ד'
 חונות צרה"ר, גם נוספר האותיות שכצרה צהן שונים וארץ הן ב"ב צנו"ק
 ארצע וכן נורה"ש עד סנו"ע כ"צ יוס ולעוונותן צככלל יס כ"צ יוני' טוצים עם
 יס"ש. ונעסם כל זה אין להקצה צעולונו רק ד' חונות של הלכה.

גם הרנוצ"ס צנוורה ח"א פנו"ט ונפליג צצצח נוספר הארצעה, ועיין
 ח"צ פ"ד ז"ל ונוספר ארצעה הוא כפלא כי ד' כדורים קציצ הארץ. וצנוורה
 ח' ע' נוציא: ר' תכחונא חונר כונה ונעלות היו צעולס? ארצע, ועיין חולין
 ל"א ע"צ עולים שנים ויורדים שנים כי פגעי צהדדי הוו להו ארצעה, לדעתי
 צנוכוון צזה כי לדעת חז"ל פועלים שני כוחות ונלונעלה נודת הרחונים
 ונודת הדין וכנגד זה פועלים שני כוחות ונלונעטה רחונים והדין והתעוררות
 דלונעלה כהתעוררות דלונעטה — כנוו שחראה ר' ישועל' צן אלישע ונחפלל
 תפילתו צהיכל הקודש לפני ולפנים צרכות ז' ע"ג ד' דצרים: יהי רלון
 שיכצשו רחוניך את כעסך ויגולו רחוניך על וידותיך, ותכהג עם צניך

צרחונים, ותכנס להם לפנים ונסורת הדין. — ולכן זכרון כל הנולות מרונו
 צארצע לילית וצארצע פ' סבתפילין ואור ר' עקיבא הטעם סנהדרין ד' ע"ג
 לטעפת שט כחפי שתיס פת צאפרקי שתיס, כלומר לדעתי כי כחפי הוא
 סיון חרץ הגזות למעלה, ואפרקי סיון הוטה צאופן סנרונו ד' פרשיות
 סבתפילין: שווע, ותיאחס שווע, קדש, והיה כי יציאך שתיס הצלות וכלנעלה
 הן: שווע = עול וזכות שנים, והיה אס שווע = עול וזלות. וכנגד זה
 צלות וכלנעטה קדש והיה פי יציאך כפי הכנת ופעולת אדם. ועיין זולת
 הגיון פ"ח הנושפטיס ד' נייסיס: א' נושסיס, צ' נושכלות, ג' נשורסמות,
 ד' נוקזלות, וצוורה א' 72 האדם צעל ד' תכונות: דס, וורה שחורה,
 וורה לצכה, וורה אדוונה. וכן יס ד' נחלקות הידועות: החונור והלורה
 הפועל והתכלית. — צעצור זה אין תינה אס חז"ל גזלו גזולות כאלה
 לקדש נוספר הארצע ואנורו כי חסס צן ד' אותיות קדוש וטהור ואנורו פי
 נעטרון סניו כסס רצו סנהדרין ל"ח ע"ג לדעתי נעטרון וכלשון יוני
 נעטרול ארצע וזה כלל הצריאה שונה צארצע כסס צן ד' אותיות ועיין
 צרכות ד' צ' ויכאל צאחת כלונור וורה על אחרות מי-באלו גבריאל
 צשתיס עד אליהו צארצע שהיא סס אלהיס ונוס אל—יה ע' ערך זה. —
 גם החוקר הסולרי קרוג ואגיק ד' 72 ופליג צונתכונת נוספר ארצע
 ועיין ערך אותות שנים שהראתי כי הוא ציצע תנועת גלגלים צערך
 הנורצע (דעס קוונדרמטישע פערזעלטיס) גם ערך צ' וג' נופח ציצע
 ע"ש, צאופן שהצצע כוללת 9 כונו האדם צבילדותו הולך על ד' וצחיותו
 לאיס על שניס וצוקרותו על ג' = 9 (ע' אות חונת) וכן יס לאדם חונת
 חוסיס עם הזכרון, הדמיון, התפיסה, והשכל = תשעה.

לדעתי תכונת כל נוספר ונוכ צפי' הנולת צלשון עצרי כי אחד נוסורס
 יחד וורה על אחרות — הצרונויא. שנים נוסורס שן טשפוטשן, רילע, נורה
 על החילוק. שלש וורה על רפואת השצר ונוועיל לקלק סכנת השניס*)
 על ידי שלום הגוף והנפש, ולכן כרא' כי שורס שלש הוא סלה פריעדע והנולת
 נוסרצנת ון של איש ויין פרידענריטער, וזה הנושג צכל השנויס סכל
 סלסה נועולה וואע גוטע דינגע זינד דרייו, וצרוני Omne trium perfectum
 ונקרא הנושגיה על שלום הארץ שלישי וציוני tristates, וכל וי שהיה
 זריו צונולאכתו ולפני וכלכיס יתיצ כיתן לו סלי צת סלס רגלים (דעס
 דרייוסוס). וכן היה סיון זה נורה על חפנוס וצורה יחד, והוא ציצע
 הנושקצ סכל נוסכיל ונושכל, עד סלרוצ אס ירלה אדם לאונת ונה יאנור

*) קדמוני גויס האנוכו שנוספר הזוגי הוא סכנה והגולדים נוספריס צנוספר י"ג נפני טישו
 כוסר צשעת אסיפת י"ג, ואללנו סכלל כוס סל צרכה נענערך לצוה ולל לרעה ורק ונחן
 דקפדה קפרי צי', פסחים ק"י, וצונערבאל לא קפדי אונות כי צאונת סנאנין צאחרות הנורה
 ותניס הוא עמו ית', איני נאנין ונקפיד צכ"צ צו רק גם נוספר י"ג נשחנש לצרכה כדרך
 ססאן הפיל פור על י"ג לחורש אלה והקצ"ה סיללנו: ידוע שהיוניס יראו נאזר אס סאו
 חולדה סקראת נפני סחצון סס זה עולה 42 סחא סיון רע עיין סינקע וכל ז'
 גאללנו נוסרו חכמיס לנגד לוח סס של מי"ב — 42 לננועיס סלא יראו וילאזו לאחריס כי
 הצועת ד' ססד יסוצננו וצויל עור.

ארבע אמות של הלכה

שלקה פעמים וכן כל תכונת הנוחש. לפיכך לינו חז"ל את האחד המיוחד
 זנוקפא אחד, והלוחות שיש בהם גוף ונפש לקס העולם ולקס ד', כמיצור
 גוף ושכל שאפשר להפריד באשר צלחות נשברו הלוחות לינו זכאים, והצלות
 הנוצחיים רפואה לנוכה צקס שלקה — אחר זה צל נושא ארבע נשורס
 רבע (ויעגנן) להורות על החומר ונשעריע אמהות, וזה נקלס כל הצריאה
 ולא"כ צל חנושה הס הונה חנושה חוונסי תורה כתולדה ונן הארבעה חמש
 עכינו ונזוין דבר שיש צו ממש. ולא"כ שש— דינו ונענדוג יחזקאל ל"ט ז'
 וששאתיך לקסה רוחות העולם. — ולא"כ טצע — העיגול החוזר ונלשון
 שוב-עת. ולא"כ שמנה דינו ונזבונג ונלשון טנון, ולא"כ תשע קינון הגלולה
 תשועה. — ולא"כ עשר-עצר טזוס, טככלל " צנוקפא הארבעה כנוצור
 לנועלה והרצה חגדות יש לצאר ע"פ הקדוה זו עיין ע' נוקפא והכלל
 ארבע אמות של אדם קונות לו בכל מקום צ"ו י' ח' והאדם עלונו שיעורו
 ' חנות וכל וקונו לעכין עירוצ ככודע ולענין נוקה.

הערה א'. אחר ויה שהקדמונו לנועל' נקל לנו לצוא אל שורס תכונת הארבע חנות של הלכה
 צמודות, כי לדעתי כוון רב אסי לומר שיש לחכמת אדם בכלל ארבע חנות, וזה
 ארבע אמות ונלשון אמ, כי אם נשתכל היטב נמלא כי ארבע הנחות ישנן בכלל (א) הנחות
 אדם את עלונו, (ב) " הנחות ציתו, (ג) הנחות ודינתו, (ד) הנחות ונמלכתו, ולעונות אלו יש
 ארבע אמות לכל איש ישראל: (א) אם הטצע הנלמדת לאדם דעת טצע ונן האדם מיוס צרל
 חלתיס אדם החלשון, וזאת האם " נקראת בתורת חכמים ארמי כמו שאמרו אדם ראשון
 צלשון ארמי סיפר, וגם שורס " יחוס ישראל הוא ארס כי ארמי אודר אצי נזרע טס צן נח.
 (ב) אם התורה וסיני. (ג) אם הוודינה של ארץ ישראל. (ד) אם ודינת צבל, כי ע"פ ד' חנות
 אלו " לעדו כל ישראל חוק " ונשפע, וזה וכוון צנה שאמרו " רב אסי טמיס שחרצ צה"ו אין
 לו להקצי"ס צעולונו רק ארבע חנות של הלכה, כי נעמח גם צבל היחה לאס, שלס הלכו ישראל
 צבולה ולמדו תורה צרבים עיין פסיס פ"ז צ' ששגר הקצי"ס לישראל " לצבל לצית אמם. —
 גם יש ארבע ויני וזררות לתורה: (א) דבר הנשפוט בתורה, (ב) דבר הכא ונן הנדרש וחינו
 נשורס עיין גיטין מ"ז צ' ותוספתא שזעושות פ"ח, (ג) דבר שחקנו חכמים, (ד) ונהגה, וכן יש
 ארבע ויני נשנה (א) נשנה תורה (ב) נשנת ששנחלים (ג) נשנת ר' עקיבא (ד) נשנת רבי
 יהודה הנשיא, עיין ע' ונשנה וע' אור צלום זולת זה גם צנחטצ וחקירת החורס כרל' לנו טיז
 ארבע ויני חקירה כי יש ארבע ויני ספקות (א) ספק סנה לקולא (ב) ספק איסור לחונחל
 (ג) ספק עיונול לקולא (ד) ספק טוונחא צרשות היסיד וצדר טיש צו דעת לשחול לחונחל,
 וצרה"ר או אין צו דעת לשחול לקולא, ועיין תוספת' טהרות פ"ג ארבע ספקות אמרו חכמים
 צתינוק. ויש ארבע ויני צידור לצרר כל ספק (א) עדים (ב) רוב (ג) חזקה (ד) ספק
 ספק א — וכן ארבע ויני הקסים (א) היקש ישר (ב) היקש החילוף (ג) היקש החיפוש (ד)
 היקש הדניון, דער קאנטעגאקריטע, דער קאנטראדיקטאריטע— טזוס, דינו וינדיקטימן
 חונד דינו חוכת'אקריג, קן טצע הידיע' והשתלשלות ונן הקטן אל הגדול לה טס צלרצע: (א)
 ונחילת תופס הננין את הפרטים וזה נקרא חכמה וויש"חאטסנערעט וויטסנן נשורס חכה
 כאלו הנודע צחכה העולה וחין אוכל יטעס ונשעס חכמים וקנים. (ב) ונן חפיסת הפרטים
 הולך החכם וננין צנה שחפס טייז כל הפרטים צלד חסוה וצול הנלתי טוה טנהס חק נקרא
 בינה בעקובח"טנערעט וויטסנן. (ג) אחר שכבר הננין צפרטים וצנעיהס, עוסק השכל
 לקדר כללים וכללס וכל ויה שחסיג השכל וזה נקרא דעה קלוטסי"לירענדעט וויטסנן
 לעשות סוגים וכללים לכל ויני ועיין. (ד) אחר זה הולך ונחפסט השכל לערך רוב ידיעת הפרטי'
 והכללים ונשורס כל פרט ופרט צקדוק כפי ויה שחנין צכל היורים, ויודע ליחד את כל עיין
 צענעו, וזה נקרא הישכלה ערקאנערענדעט וויטסנן, צאופן שחשכל ונחילת לחכייר צפרטים
 ויין הפרטים עושה כללים ונן השכל הוא חוזר אל הפרט צעיון וצנרה: ד"ע חתינוק ונכייר

זעף עושה פרי ואח"כ הוא נכיר ונזין בהרבה עמים עושי פרי, ונזחין בטבע כל עץ, עד שהוא סודר כל עין ונוזן ועושה סוב גדול ופרטים קטנים כמעיינים לכלל וכן זשאר כל הדברים וזה נזיאר בפשיטו' שכל עסק השתלשלות המדע והשכלה ד' מיני מדרגות אלו שהזכירו לנעל', מהיקש הישר עד השכלה מונח בכל פרט ופרט וכל מושג ומושג, ואם תאמר ד' ט: האדם היא צבל השכלה הנה צמוגם אדם כבר גלית דעתך ותאמת שיש מושג אחד נקרא אדם והיא היקש ישר קוטעגמריטעס אורטהילן; אפס נופני שאפשר לפרט שפרט כנשפט הזה נומילא מונח בהיקש זה אפשרות היקש התנאי מרובק דרום היפוטטעטיטע אורטהילן, כלומר אם יש אדם אז הוא צבל השכלה, ואחר זה נזין השכל היקש התנאי הנגדל דרום דיסוקטיטע אורטהילן כזה: יתכן שיהיה האדם צנזיליות ויתכן הפירו ואם ישנו צנזיליות אז הוא צבל השכלה, באופן שהשכל המיקש צהשכלה ונשיג דרכי היקש בכלל, הוא סולך וגדל מן הפרט הנומש פֿון דער זיינלענען עושפֿינדונג אל המין הנומש לור בעזנדערן עושפֿינדונג, ומן המין הנומש אל הכלל לור פֿארטטעוונג דער גמטטונג, ומן הכלל אל המושג צשכל לו דעסן בעגרין' זייט פֿערטטונד העוסק צהשכלת הסוב הכולל הכל ופירט כל דבר צנעם וקצרה צהיקש ישר ותנאי מרובק ונגדל והשכלה צתורה, עד צנזרק התנאי השכל הוא הדורך על צנתי הנומע ד' מעלות אלו וזין לו להקצ"ה צעולמו רק ד' אמות של הלכה הן נשפט זה עלמו האדם הוא צבל השכלה מורה לך על ארבעה אפניו כי רוח ארבע החיות צלופנים לכל אשר יקצו ללכת הנושגים הנופשטיים צשכלך, כי צנשפט ישר זה צנרת ד' חיצורים, א' הנושא אדם אל הנשוא השכלה, ב' הנשוא השכלה אל הנושא, ג' יחוס הנושא צעלמו צלא נשוא, ד' יחוס הנשוא צעלמו צלא נושא. רק אל זה תביע לחלק צין דרך ההיתר לדרך הקישור (לויטען דער זנחויזים מונד דער זינטהעייט), כי צדרך ההיתר, הנשוא הוא ותנאי הנושא צנצב, צדרך שהסמימות הוא נוצע האיש; וצדרך הקישור הנשוא הוא צנתי מותנה צנצב, ד' מראה הלוזן צאלס וכדומה. — הן אלו קלות דרכי היגיון אשר נכללו צמידות שדרש הלל לפני צני צתרה כי ז' מידות דרש הלל תוספתא סנהדרין פ"ז שהתורה נדרשת צהן: א' קל וחומר, ב' גזרה שוה, ג' צנין אז נשגי כתוצים, הי פרט וכלל, ו' כיוולא צו, ז' דבר הלמד ננעינו, לדמתי ארבע מידות ראשונות ונקבילות זו לזו, כי קל וחומר הוא תפיסה מן הקל אל' החומר מן הפרט אל הכלל, והקבלה למדה זו, הנדסה הד' (ad majorem) צדרך ההתרה זנחויזיט, קל להשיג צנצב. ונקבלה למדה זו, הנדסה הד' צנין אז נכתוב אחד ללמוד טייז כל דבר צפני עלמו ולדון מזה על מה שהוא שוה לו מכל לז' אל הנזרה שוה היא דרך הקישור צפני מושגים נפרדים, על ידי מושג אונעי הנחמסם יחד (מנחמוניע), ונקבילה לה הנודה הרציעית: צנין אז נשגי כתוצים כלומר דרך הקישור (זינטהעייט) נשגי דברים שאינם מוכרחים צנצב, רק על ידי קישור הכרת השכל הנוקרה הרחוקים על ידי מושג אונעי, כאשר יזאר צכל מידה ומידה צפ"ע צנירור. ושלם מידות האחרונות הנה כדומות פירוש לז' ראשונות כי מדה פרט וכלל היא דרך סדר השכלה מן הפרט אל הכלל ומן הכלל סוב לפרט כאמור לנעלה. וכיוצא בו היא היקש החיפוש, מינדוקטיון. ודבר הלמד מעיינו מורה על היקש המילוף שלא יהיה דבר קוטר את עלמו, דער גרונד זומטן דעס וויעדערטפירועס), צאופן שאין לו להקצ"ה רק ד' אמות של הלכה צשכל וקצרה, א' היקש הישר צקל וחומר וצנין אז, ב' היקש הדומיון הגזרה שוה וצנין אז נשגי כתוצים נפרדים וומילא נודע ג' היקש התנאי צמידוש הפרטים וכללים, וד' היקש החילוף צדברים הסותרים הדומיון. גם הנושגים הנוטרפים צהליכות דרכי תורה הנה ארבעה א' אסור ומותר, ב' בשר ובסור (צעניני ננות עשה) ג' שהור ושמא, ד' חייב וזכאי, וכל אשר נטרפס' צנעלות הקדושה וההפרט צין קודם לחול הוא דבר הצא נכח ד' אלו שצנחנו. — גם ידוע כי לשיטת גאליוטס עיקרי התמונות של הנושגים להוליא מולדות הנה ארבעה, גמיוניהם הנושגים ז"ד, והכלמי מוכשרים להוליא מולדות הנה תשעים וחלבעה, עיין מילות המיון פ' ו' ז' יען כי הסקר גדול צנעות מן האנות; אפס יתרון האנות מן הסקר יתרון אור מן החושך כי כונו שאור קצן צנעות נזיאר ליונק' גדול ורחב ידיים, קן התמונות האומיות ננעלים הרוב סקר צנמותו. — לעומת כל אלה נחקנו ד' אמות של הלכה: א' מקרא, ב' משנה, ג' גמרא ד' אנדה (עיין להלן). ונקרא הוא החכמה, נשטה=רבינה, גמרא=דעה. אגדה=השכלה וביאור. והנה הצלתי לנעלה ד' מיני צידורים לצד האנות א' עדות צ' רוב ג' חוקה ד' ספק ב'אקא. וראוי שארנוז לך פפרחת קטנה צדרכי עיון תורה צנעפ': התום=צ"ק כ"ז צ' שאלו

הערה א' לארבע אמות של הלכה

למה אנו הולכים אחר הרוב דיינים? נפשות (וכן בד"ג) וצונו אין הולכין אחר הרוב, והלא ק"ו הוא עיין סנהדרין ג' ב' וחסו' סס ד"ה דיני ועיין תומים ח"מ ס' כ"ה ומדרכי פ"ק דחולין שהקשו הראשונים ללא סייך דיינים רוב כי הויעשו קבוצ? ועוד למה אין אומר' גם דייני ד"ג אין הולכים צונון אחר הרוב? והרבה פלפלו בזה האחרונים, אפס לדעתי היא דבר פשוט כי הטעם שאמרה תורה לילך בתר רוב דיינים הוא הגם שאפשר שהדין והאמת עם היחיד והויעוט, (כאשר אמרו עירובין י"ג ב' ז' על ר' מאיר שלא קבעו הלכה כמוהו מפני שאין רוב יכולים לעמוד על דעתו) בכל זאת ראוי לדון כדעת הרוב כדי שלא ירבו מחלוקת בישראל דוניהא למה שאמרו דין זקן אמר גם כי מחלו הצ"ד אינו מחול כדי שלא ירבו מחלוקת, ורוב החכמים יכריעו לעשות כשכל המעשה נאך דבר פרוקטיטען פרינונעט, ולא כשכל העין של יחיד ניבט נאך דבר טהערקערטיטען פערנונעט דעם זויינלעגען, ע' ערך אומר דבר בשם אומריו שהוכחתי שבדברי היחיד קיימים לדור אחרון ולא נחצטלו אם יעמוד אחרון וילטרף למינן. — ואם כן מניחא לא סייך דיינים דין קבוצ, כי דין ההגה הרבים צמדינה ע"פ דת ודין בהכרח טובת הכלל הוא שהרבים ינהיגו הכלל ולא היחיד, כי הרבים מוכרים ויודעים יותר טיב סדר הלכות הכלל, עד שלפעמים וכן ההכרח להנהיג נגד האמת לתכלית האמת עיין אות אמת בשם החינוך: ולכן הכלל שאין הולכין צונון אחר רוב, רק בצעלי דינים שבאים לשאול ולא סייך דיינים השופטים וננהיגים, רק בכל פרט ופרט לפסוק הדין ולצדו עד ויקום שיר המקירה ונעשת בעבור זה הקילו בספק צונון ובספק טוונאה ברשות הרבים מפני שאי אפשר באופן אחר להנהיג הכלל עיין ערך איסור וצונון ולהלן ע' ארבעה עשר.

ארבע אמות של הלכה ב'.

(א) הלכה למשה מסיני (ב) הלכות מדינה (ג) הלכה ואין מורין בן (ד) הלכה ומורין בן = הלכה למעשה (עיין בבבא בתרא ק"ל ב').

א ציינו אלו ראינו חכמים ונחובנים חוקרים בחקירה ודרישה רצה על עיני הלכה לנושה ונסיני הנאמר בגמרא אם זה ונוש כי נושה אומר צע"פ הלכה זו או רק דרך סיון להלכה יסנה, ודעת הונון חכמים כי לשון זה לאו דוקא וראייתם ונושה סנוצאר בנושנה ג' פ"ד דידים שנונו וגמרו עונון ונוחצ ונעשרים ונעשר עני בצביעית, ואומר ר' אליעזר לר' יוקי צן דורונקקים אל תחשו לנוניכסם כך קבלתי ונר' יוחנן צן זכאי ורצו ורצו הלכה לנושה ונסיני שעונון ונוחצ ונעשרים ונעשר עני בצביעית, כדי שהעניים יהיו להם על ונה שיקווכו בשנת השנויעה ושביתת קרקע של ח"י. וכתבו שם הנופרקים ר"ש ור"א ש שבהכרח לשון זה הל"ו דוקא שהרי עונון ונוחצ ונ התורה לא נתחייצו כלל צונושרות. — על זה סנוך הרב הנופרקס החכם הגדול ונח"ר" צספרו דרכי הנושנה. לכגודו ילאו הונון ונקבאים קנחת ד' לבחות וברחשם הרב הנופרקס החכם הגדול ונחודר שנושון רפאל הירש צו"ע ישורון והשויעו בחולות קולם קול גדול ולא יסף, כי יש כפירה וניכות בצצרת זו וח"ו לוונר כן! והנה אלו הצ"ח ראים כאוונה ונושה שכתצו האחרונים אחר התלמוד כונו הנוצ"ס ורנצ"ן ודוניהם שהלכה לנו"ו היא ונוש. אחר זה צאו וכתבים ונחאון רס"ל ושאר חכמים חקרו קלת צענין זה להלין צעד הרב ונח"ר" כ"י וכל זה בשנת תרכ"ח. אפס לא נוכלא שום הוכחה וחקירה באוונה לא בדברי החולקים ולא בדברי הנותללים על עונוק הדבר הגדול הזה כי"ד הוא

ארבע אמות של הלכה ב'

ונלד הגנורא, לפיכך אונרתי אלכה לי אל הר הגנור אל הונקור הנאנון וים הקדונוכי אשר ונונוו שאצו ראשונים, וכדעה וכחפשה לדעת ונה צפי התלמודי ונקצלי תורה שצב"פ; ואסגס העליונו קדונוכינו ז"ל לרוז פשטות דעתם צבל זאת נראה ונליץ צין החרכים זהרי שונס וקרני אור הונאיר וצא לכל העולם. רק לזה יסלה כל קורא כי לא אשא פנים לכל איש ורק לשניים כוונתי ולא יראו חז"ל צחנופה והצל הון, שלא בדין ודה של תורה אוניתית, כי ישרים דרכי ד' לדיקים ילכו צס ועליונו להפך צצכות קדונוכינו ז"ל ולהרחיק ונעליהם עלילות רשע כאלו חליפה לשונס דצרו צבל סדר וצבל כוונה וניוחדת צכל עמיני קדם, נהפוך הוא כל דצריהס צהשכל ודעת ולא צונקרה, עיין צע' הלכה יצואר יותר.

אלו הם השאלות אשר כל נוסכיל על דצר לריך לשאלו אם יראה לצוא על חקר אצות העולם: (א) לונה חלקו חז"ל צין דין לדין לקרוא דין אחד שלא נכתב ונפורט צתורה צסס דבר תורה או דאורייתא, ודין אחר שגס כן לא נכתב צתורה קראו הלכה לנושה ונסיני? (ב) לונה אונרו נידה ונ"ה א'*) כסס שכל התורה כולה הלכה לנושה ונסיני כך פחותה ונצת ג' שנים כסרה לכהונה הלנו"נ, ונה צקשו לזה שכל התורה כולה הלכה לנו"נ והרי לדצרי רונצ"ס צהקדנות זרעים, הנווצן צהלנו"נ הלכה שאינה ונפורטת צתורה, ואיך אם כן שיך לונור על התורה ונפורטת הלנו"נ? (ג) ונהיכן ידעו חז"ל צצירור ונה שהוא הלכה לנו"נ והלא רוב התורה שצב"פ נסכה ציוני אצלו של ונשה והחזירס עתניאל צן קנו צפלפולו (עיין ע' אנטייגומס) ואס כן כצר יס לכפק זה ונקוס עיון רצ אם הלכה לנו"נ היא ונוש ונפי ונשה או ונפי עתניאל? (ד) נודוע קראו לפענויס דין אחד כונו כל וניני שיעורין צסס הלכה לנו"נ עירוצין ד' צ' וס"נ וענין זה עלנוו קראוהו צצרכות ונ"א צ' ונדרצנן? (ה) צקוטס נ"ו אונרו צסס ר' ישונעאל צג' דצרים הלכה עוקצת את הונקרא: התורה אונרה כיווי דס צעפר והלכה צכל דצר, התורה אונרה גילוח ונלורע צתער, והלכה צכל דצר, התורה אונרה גירוסין יהיו צקספר כפיתות והלכה צכל דצר, ונצואר סס כי לשון עוקצת פירוסו שעוקרת וננקלת יותר ונן התורה, כי התורה דקדקה על דצר ידוע ופרטי וההלכה הקילה צכל דצר, וקשה לונה זה דוקא אותס ג' דצרים והלא יס הרצה

(*) לפנינו הנועשה כך היה אשה אחת צאת לפני ר' עקיבא ואונרה שנחת פחותה ונ"ו שנים, אז שאל ר"ע האם היהת נהנית ונציהס זו? והטעמה כן דרכו של תינוק אם נוסיטין לו דנש צתחילה הוא וננאן ואס"כ הוא ונוץ. — ועל זה אונר ר"ע שאסורה, והיו התלמודים תננה' ואונרו: כסס שכל התורה כולה הלכה למ"ס כן פחותה ונשלם שנים כסרה לכהונה הלכה לנו"נ! ועל זה אונרו שר"ע לא אונר תחילה שאסורה רק למדר התלמודים. והנה חכס ישר צספר צחינת הקבלה הצין שר"ע אונר למדר התלמודים שדין זה הוא הלנו"נ והוכיח ונה סס למידוד צעלנוא אונרו לשון הלכה לנו"נ זה עעות, כי לא ר"ע אונר לשון הלנו"נ רק התלמודים ור' עקיבא הורה, והכוונה דורה שכנו שאין לחלוק על כל התורה כולה ונפי שהוא הלנו"נ כן אין לחלק בדין פחותה ונ"ו שנים צצצרות מלעמו רק כפי הונקבל. —

ארבע אמות של הלכה ב'

כי"ד"ו כל השיעורין שהתורה לא נתנה שום שיעור לאיסורין ואפילו כל שהוא אסור ורק ונטעם הלכה כיתה ודת השיעור להקל, וכן גבי סוכה וכן התורה לריבים אנו ד' דפנות והלכתה לגרועי אתה סוכה ו' ז' וכן עין תחת עין וכן התורה ונוסח והלכה הקילה על ונוון? (ו) לונה אונור לפעונים לשון הלכתה גנירי לה בקוטה וח' נזק לרורות ולא אונורו קתם הלכה לנו"ו ונה זה גנירי לה? (ז) ונה זה שהתלמוד ירושלמי ונוסף על הלכה לנו"ו ונה שאין צמצלי ד'נו ונגילת אסתד הלכה לנו"ו ונגילה פ"א הא כריכת ונטילת צתפילין וסאר עכנים וצתפילין חסוצים צרוצ"ס פ"ג ונה' תפילין קרואים צידושלמי הלנו"ו ע"ס? (ח) ונאין ילא לו לרוצ"ס צהקדונה לזרעים וצ"ו שהלכה לנו"ו אין לו שום רנוו צונקרא והרי הרצה פעונים ונלינו הלכתה נינהו ואסנוכוהו הצכן על הקרא עיין ידה ע"צ. ועוד ונאין ילא לו לרוצ"ס קסם שזהלכה לנו"ו אין ונחלוקת והרי הש"ס ונלא על כל גדותיו עם ונחלוקת צידון הדינים שהם לשיטה אחת הלנו"ו ולשיטה אחרת ונדרצכן או ונותר לגורי, עיין חות יאר ק' ק"צ שהרצה לספור ונספר רצ ועלוס? ועוד חולק הרצ הגדול צעל חות יאר על הרנוצ"ס צונה שאונור הרנוצ"ס סבל קסה קדרי ונסנה הס הלכה לנו"ו והח' אונור ונאחר קססה קדרי ונסנה לרוצ צונחלוקת סנוים אין אפשר קסה ונסיני? והנה לא יחלוק על ונה שנוצאר צידושלמי חגיג' ספ"א אם באת הלכה לידך ואין אתה יודע מה שיבה, אל תפליגנה לדבר אחר שהרי כמה הלכות נאמרו למשה ומשוקעות הן במשנה,*) — אם כן ונצאר קים כונה הלכות לונסה ונסוקעות צונסנה ולא יתפק צזה קום חכס? אכן לזה יש לוונר קגס החות יאר ונודה קים כונה הלכות לונסה ונעורצות צונסנה; אצל הרוצ או על כל פנים קגנון הלשון של הדינים צונסנה נולדו אחר כך, אצל סאלות ראסוכות לריכות עיון? (ט) צונסנה חגיגה' השיצי היתר נדריים פורחי' צאיר ואין להם על ונה קסנוכווכן אונורו קסם על שצת ונלכת ונחשצת לא כתיב ולונה לא אונורו סקצרות ונדיכים כאלה קים להם ונקרא ונועט או חקרי ונקרא כל עיקר הנה הלכות לונסה ונסיני? (י) קשה ונה שאונור הירושלמי צ"ו פ"ז וננהג עוקר הלכה ונה זה וננהג שפירושן פיהרוג ותר ונהלכה שפירושן ג"ב פיהרוג?

(*) צ"ע ישורון לטת תרכ"א חודש סבט נד 250 ונאחר דברי ירושלמי אלס ע"פ הדק של קנהדקין ע"ה. ססרג חת סטרפה פטור שהוא ונסוקע צונסנה' פ"א דנכות: אלו היינו קנהדקין לא נהרג אלס ונעולס ואין להפליג דין זה לדבר אחר ולדון שגם הסירג חת הגוסס פטור. — אכן אין דריוון עולה יפה כי' א' אין דין זה הלנו"ו אלא צנוסכל השפט כנו צטרפות צנהה שהסנוכונה ונותרת לפי סאצריה סלונים צלי חסרון וחסרון אצר טרפה. ז' כבר צארה לונעלה ע' אסנוכחא ד' 290 שהפירוש של דברי ירושלמי הוא ליסצ השאלה של ונה עוקנא ון הכחוז אך ונעין וצור שאין להפליג פסוק זה לדבר אחר וזה ונודעה, כי אליס הרי ר' זעירא שאונור כן הוא אונור צסוק העונוד קסם שאין לונדין ון הלכה ולעס לו להכפיל? וסרעס כל ענין זה הוא כי הסורה לא נחנה רק לחמנים הצקאים צעמני סורה ולא כל אדם ידעה ונלא לנלחא צ"צ ק"ל ז'.

ב' לנזוא — על כל אלה ציחור נכון ואנתי וכן הסכרה להקדים תחילה ונה
 סנוצואר אבות דר"נ כ"ח: כל נוי ט"ס צידו נדרש ולא הלכות לא טעם
 טעם חכמה הלכות ולא נדרש לא טעם טעם יראת הטא, אי נוי וני
 ט"ס צידו נדרש ולא הלכות הרי הוא גבור ולא נזויין, הלכות ולא
 נדרש, נזויין ולא גבור; אבל נוי ט"ס צידו נדרש והלכות הוא צעל
 יראה וצעל חכמה גיבור ונזויין, אם כן יחסו את הנדרש ליראת ד'
 ואת הלכות לחכמה ולמה זה? צהכרה לריבים אנו לתודות כי בהלכה
 י"ט טעם צסכל אדם אצל הנדרש עוסק לנזוא סנך צנוקרה ונחונת יראה
 וכבוד התורה ולצל ייחס חידוש לשכלו רק לתורה. דע שלשון הלך צעברי
 י"ט לה ארבע הורחא' (ח) הליכה גשהטן, (ג) פֶּרְטַטְטִיט כונו הולך ואור
 עד ככון תיזס (ונשלי) הולך וגדל הולך ונוסיק, (ג) הולאת דבר נדרר
 אחר כונו אהדלה ונה נוי יהלך פֶּרְטַטְטִיט חיוצ ט"ז, ד' הוסטת דבר
 ונה ליד אחר כונו תיליכי שנות צ' ט'. וכן הוא צלשון הגנורא (ח)
 הלכות נדינה פֶּרְטַטְטִיט גוגג, ווונדען, כונו הלכתא דצצלאי הלכות דרך
 ארץ. (ג) הוראת הלך צ' וג' רגיל נאוד: לנזאי הלכתא כונו לנזאי נפקא
 נוינה (וומס וורד הריוויס געפֶּרְטַטְטִיט) וועלשן פֶּרְטַטְטִיט — ועל
 דרך זה אל יפטר אדם ונחצרו אלא ונתוך דבר הלכה צרכות ל"א
 עירובין ק"ד*) צתוספתא דבר חכמה ת' הלכה, כלוונר פֶּרְטַטְטִיט מין
 דער וויסענטשעט. ד' הילך היערווייט עסוונזה ל' הלכ' קצועה או הלכה
 לנעשה גונר דין ופקס. — לפי זה אין ספק שלשון הלכה לנעשה ונסיני
 מוכל לפתח דיו פֶּרְטַטְטִיט חיוס דען ווֶרְטֶען ונשה'ס, ויען ט"ס הלכות
 הרצה שכללנו ונקצרות אחרות לפיכך ליינו את הנושכל השני שלל נופי
 הדיבור של ונשה צעלנו צסס הלכה לנ"ו. והנה לא יסתפק שום חוקר
 אנתיי צהכרה כאשר הואיל ונשה לצאר את התורה ציאר כל ונזיה
 ונזיה צכללותיה ופרטותיה כי לולי זאת אי אפשר להצין חיד לכהוג
 צשניית התורה, כי אין שום ונזיה שלל נראה כספר החתום וצהכרה
 הראה ונשה חיד יששו התפילין וחיד הסוכה והלולב, וחיד יתנהגו צנזיה
 ושיעור האיקורים, ושיעורי אהבת רעים, ועוונק הדין צריצ ונשפט, וקדר
 החשצון צוונזיס וכל הדצרים הלריבים ציחור. וראה צרורה לזה ונזיה
 שאנרו סנהדרין פ"ז כי יפלא ונוך דבר (צזקן ונורא) דבר זה הלכה ופי'
 רס"י הלכה לנ"ו כלוונר דבר שאינו נפורש צתורה רק לריך החוקר
 להצין הדבר ונכה ד"א נקרה צדין הלכה פֶּרְטַטְטִיט וככלל צונלת דבר.
 הנה הקצ"ה אונר לנעשה שנות י"ח. והזהרת אתהם את החוקים ואת
 התורות כי צאנות תורה לריכה ציחור, ונזיותה שעה צציאר ונשה את
 התורה צכלל ופרט היינו לתורות הנושקים הפניניים של כל ונזיה דרך

(*) צעירובין עס ונזואר הדבר הלכה היא פי ציניחא דבבבל עונדים ונינות אדם הרשון לפי
 שרק ארץ שגזר עליה אדם ליטוב נחישנה וזה דבר אנה ולא דבר הלכה? אפס אם נאמר
 כי הלכה הוא דבר חכמה כגרת חוספתא אם כן חכמה עס שדוקא העניס קייניס צמק'
 אחר ונינות אדם אצל האדם הוא מהלך פֶּרְטַטְטִיט ענדר וזה דבר הלכה.

ארבע אמות של הלכה ב'

כלל ד"ו שנוטות ליטת רווחת על זכרון דברי השם וקיסור התחתונים עם העליונים, ונוטות קובה נורה על השגחה, ונוטות לולב על השמחה ז' ונוטות הפילין על קיסור פעולות הצורח ית' צעולם צסכר ועונק צלעתיד, כלאים על הרחקה וון עצודה זרה והשגירה וכליון הוניים, שצת על חידוש העולם, יום הכפורים על הכפרה וכדוונה, צכל אלה חונר כלל הנושא תחילה ולפי עוונק הכלל פרט ציחוד את ענפי הנוטה לפי קדר השרשים. ונאותה שעה דצר שלח ד' ציעקז ונפל צישראל, כי צכלל הנוון יעקז וישראל נשורה הנוקרת וכל אחד זכר ונקלת ואפק קלהו ראו וכולו לא ראו, כל הרוצ נסכה עד שהאחרונים לנוסה ניד התחילו לחלוק: זה חונר כן פירש לנו ונשה וזה חונר כה פירש ונשה והיה זה ניד ציוני אצלו של ונשה, כדרך כל התלמידים אפילו צזה"ז חולקים צונה ששונעו ונפי רצם, וכדרך שוילינו הרצה צגנו' רצי חייל נשצע כך חונר רצי וצר קפרח נשצע צונות ל"צ כך חונר רצי. וכן רצ כהנא נשצע כך חונר רצ רצו, ורצ חוני נשצע כך חונר רצ (שצעות כ"ו) צאופן שוניד ציוני אצלו של ונשה הולרכו הטובים להתאסף יחד ולחמו צדצר צרור, והגידו הלדיקים דעתם וקצלתם וכאשר הכריע הרוצ כן עשו. וכן נשאר הדצר ונשרש צאוונה ונאו צוננהג והלכה לכהו כגדולים שצדור, ואף כי הרוצ צני אדם קלים היו, רודפי תענוג. ועצודה זרה והשלכת עול ונלכות שונים — צכל זאת הוניעוט הטוב נשאר צחוקתו. צאופן שיקוד ושורש תורה שצ"פ הוא השתדלות לפרש הכתובים ולנהוג צונות על דרך שפירש ונשה, וזה אי אפשר ונצלתי נשונע לקול ראשוני' כונה שאונר הכתוב שאל אצדך ויגדך זקניך ויאונרו לך. כי יקוד של תורה שצכת צצ"פ הוא שתי ונילות נעשה ונשמע כלונר הונעשה הנהוג צאוונה והנוונה, והשוניעה ונפי חכונים וזקים. הונעשה הוא החונר, והשוניעה היא הצינה צחכונה ושכל, וצכל ונקום שהלכה רופפת הלוך אחר הוננהג כלונר צונקום שהשכל צהליכת חכונת התורה וקופק נונסכו חכונים אחר וננהג העון צחונר. וזה הוא הטעם שהוננהג ונצטל הלכה, כי הוננהג הוא ונעשה האוונה והלכה היא שכל חכונים, לכן צונקום נששרש הונעשה צוננהג לא יכלו חכונים צהלכה לצטל, ע"ד שאונרו אס יבוא אליהו ויאונר אין חולין צסכדל אין שוונעין לו שצצר נהגו העם יצונות ק"צ. ווילינו ר' חנינא הכהו דצר שלח כהלכה ירושלני ונגילה פ"א ה"ה לא אמר אלא הנחיג אבל להלכה (צחכונה) לא. ונישצ צזה שהלכה י' כי השפרש צין וננהג להלכה הוא כי הוננהג הוא ונלד שורש הונעשה צהנוון והלכה צחכונים עיין תענית כ"ו צ' ועירובין ס"צ צ': וצפרטו ר' חנינא דרכו צקודש לונר, כל הדצרים וננהג" ירושלני ר"פ ונקום שנהגו וש"ו. ונלורק לזה יש כלל אחר והוא כי שיטת היסודים ונאו שכל ונה שתלונד ותיק עתיד לחדש כצר היה צעולם, כי כל ההוה עתה גלגל הוא החוזר צעולם, וכל הדעות והרעיונות חוזרים וקצים לגוף הכולד, צאופן שכונו שאונר פלנעטון שהונחשצ צכלל הוא רק הזכרה צאין חידוש עם עקסיטירט בוץס רעפרקוהקטינןסקרוחעט, ווונעם וניזט נר ער-

ארבע אמות של הלכה ב'

זוינענערוג, ויס לך דצר שיאנורו לך ראה זה דצר חדש הוא כצר היה
 לעולמים. דצר זה וושרט צעם הנצחר ונאז כאשר אנורו סהראה הקצ"ה
 לנשה וזה שתלמוד ותיק עתיד לחדש, וכל חכם וישראל וקצב תורתו
 ויסיני, ונדרש פ' תשא, כי כל הנולד צשורט אוננה זו רעיוני ונחשבותיו
 תלויות צונה סכצר נאנור ונשנה צסיני, עד שקראו לתלמוד חכם גדול
 הנודקק צשוועותיו לכיוון אל נקור ראשון צסם סיני כאשר אנור ר'
 אלעזר על ר' יוחנן לנור סיני נחית ירושלמי ונגילה פ"א ועל ר' ינאי
 אין ישיבה לפני סיני ירושלמי ציבורים פ"ג, ועל ר' נחמן סדרש את
 הכתובים כסיני קידושין כ' ז', ועל ר' יוסף שהוא סיני סוף צרכות והוריות.
 והנה אין ספק צצהרצה דצרים לערך יגיעתם לכיון אל שורט האונת כן
 הלליו ועשו פרי להסכים אל ונה שאנור נשה, והרצה עיניים נשאר
 חזקים וקיימים וננשה ונוט, וכאשר אנורנו צסם הירושלמי כונה הלכות
 שנאנורו לנשה ונשוקעות צנשנה ונוספק הדין להאנורי. — ועל הסכנות
 חכמי תורה אחרונים אנורו לפעמים שבחום וחזרו ויסדום. — עתה
 צא ואראך שיש צאונת כונה הלכות שנאנורו וננשה ונוט ואין צהן ונחלוקת
 ולי אפשר כלל צהן ונחלוקת, לפי שהלכה נוכחת היא, ויולת וצורת
 ונפירוש הנקרא צאין חולק, צאופן צצדין נוכל לנור הלכה לנשה וסיני
 היא עם ויזט דיעט זיינע ונומיטטעלבוירע פֿױגערונג זויט דעסן ווֿױרטע
 ונשה'ס פֿױן סיני. ואערוד לפניך ראיות צרות שאין צהן סום תפונה.
 ✠ סוף עדיות אנור ר' יוסי' צ"ח ונשום ר' יוחנן צ"ז הלכה לנ"ו שאין
 אליהו צא לא לנינא ולא לניסר לא לרחק ולא לקרב, ובהצ סם הרנצ"ס
 צפי' הנשנה לא נשנע וננשה זה הלשון, אלל וננה שאנור נשה צענין
 ציאת הנשיח לעתיד, אם יהיה נדחך צקלה הסונים ונשם יקצלך" והגיד
 להם ג"כ נפי' הגצורה צהקדויותיו וצברותיו שיצא זה האיש (והוא אליהו)
 לישר העולם ונן החוונקים. — ויותר נוצאר הדבר צתוספתא עדיות סם
 רבי חנינא צן פדו אנור הרי הוא אנור וילאו צן אשה ישראלית והלל
 דצרים קל וחנור ונה נשה רצינו לא רלה לגלות את הננוריס עד סנתגלו
 ונעלום אליהו תלמודו סל נשה לא כ"ס. — ונצאר ונה שקראו הלכה
 לנשה וסיני דצר ונוטכל ונידותי סכלנוד ונדצרי נשה או ונועשיו ונוכהגיו,
 זיינע ונומיטטעלבוירע פֿױגערונג זויט דעסן בענעהונן, ודער זויט דען
 ווֿױרטען ונשה'ס. (***)

(*) ים סלפול אם ספק סלנ"נ הוא לחנורא ועיין טור י"ד סי' רנ"א וט"ז סם, ולדעתי יש לעורר
 צבינה ל"ח א' וצרט" סם דלדורייחא אין צריה (ונשום דספק לדורייחא לחנורא לדעת
 ונרשם"ל ונצאר ע' צריה אר"ס) ולכן הנה צצית ולא פתחים הרצה דהיי הלכה לנ"ו
 אנרינן לחנורא אין צריה סנ"נ דספק סלנ"נ לחנורא. — ועיין פסחים ס"ו צ' שקראו
 לנשה חכם ולאלישע נציא זה ע"פ סניחם כי חכם עדיף ונציא יען כי החכמה הוא סימן
 עלימחה ונן סמויס ירושלמי צרכות וסניסדין (עיין ע' חנוה) וא"כ כלל הלכה לנ"ו הוא
 שורט המקירה צכננת חמורה לנשה — ועילקוט א' קט"ו טשל הש"ס זה ונקרא משגיגי
 ארץ זה ינשה נרוב דגן זה תלמוד ותירוש זה הלכה כלנור הנקרא הנפירוש הוא ענין
 אליה ונן הסונים אלל הנשנה הוא סכל חקירה חכמי ארץ. —
 (***) על דרך זה אנור רצ צכננהדין פ"צ א' פתחם ראה וננשה (זנורי) ונזכר הלכה כי אנור אל

ארבע אמות של הלכה ב'

ב יצונו ע"א הלכה וצית דינו של שנואל הרנותי: ענווי ולא ענווית מואזי ולא מואזית דבר זה כלוד ונוה שנושא שנואל צעלנו את דוד לונלך תחת שאול, ואיך יתכן כן הלל דוד צל נוכח רות המואזית? אלא וזה וזכה הדין הנוקבל ענווי ולא ענווית מואזי ולא מואזית. —

ג צבא קווא ס"א. חנור דוד כך נוקבלני וצית דינו של שנואל הרנותי כל הנוקר נפשו על דבר תורה אין חונרים דבר שנועה בשנו, ואיה קיצל כן? ופני ששאל התנהג על פי שכלו ולא שנוע לעלת שנואל ופי ד' להרוג את אגג אלא הלך צעלת שכלו, ודינה שצנה עושה כהוגן, וזה יעשה לו קס צארץ ולא נעשה כן צאנות; אלא אדרצה שנואל חנור שהקס וואס צוולכותו של שאול ופני שהלך אחר עלת שכלו, אם כן ויצוחר שכל הנוקר נפשו כדי שיאנרו שנועה ופיו להסגדר צה אין חונרים שנועה בשנו דוק ותשכח כי כן הוא.

ד לנעלה וקוצ וזה הוא ונה שנוואר פאה פ"צ ו' הלכה לנעלה ונקיני צנרע שני ויני חיטין עשאן גורן אחת פאה אחת לכוכן עשאן שתי גרנות כותה פאה וכל אחת ואחת. הטעם נראה צרור על דרך זה: צצבת כ"ג א' וצוואר ע"ס התוקפתה פאה פ"א ע"ס חנור ר' שנוען ופני ונה חנרה תורה להניח פאה צקוף השדה? ופני גזל עניים כדי שידעו ונה שהוה שלמס, ופני ציטול עניים, ופני השמד שיחשדו לצעל צית שלל נתן פאה, ונקום לה תכלה פי' ופני הרנאים — ולפ"ז הדין כותן צשני ויני חיטין דוקא אם עשאן שתי גרנות כותן שתי פאות כי אל"כ יהיה צנוץ אחד גזל וציטול וחסד ורמאות אצל אם עשה גורן אחת לה קייד זה. — וצירושלנוי פאה קס וחגיגה קפ"א יש ונחלוקת אם אינו לנודין ונחלכה זו של שני ויני חיטין על שני ויני שעורין, ורצי זעירא חנור אין לנודין ונן הלכות והקשו עליו ונוה חנור חלפתה צן שאול היא שני ויני חיטין היא שני ויני שעורין וחנור רצי זעירא כך היתה צידם הלכה ושכחות כלוור דנון הטעם ועיקר ההלכה ראוי צאנות להשוות שני ויני שעורין אל שני ויני חיטין אצל ככל זאת בכל ונקום אחר אין ללווד ונן הלכות רק וני שידע טעם וקורשהקצרה וההלכה. —

ה נוכח שידעו שיש דעת והכוונה צהלכה התלויה צדיצור או צנועשה ונשה, ובלדה אחר כך ונחלוקה צאיות דברים אם יש לננורה ונקום לתלותם צהלכה לננו או לא, כלוור אם יש להחשיבם לננושכלות שניות או האקויות ד"נו ערלה צחולה לארץ קוצר שנואל דנה שפאנוד קידושין קפ"ק ערלה הלכה דצח"ל אקורי הכוונה הלכתה ונדינא ור' יוחנן חנור

ונשה שלימד צדחתו ונן הסר הלכה לנ"ו הנעל חרמית קנאין פוגעין בו, כלוור שכנו שנוסה צדחתו ונן הסר כעס על עובדי עגל וציצר את הלוותה ויזר את העגל וכן נהג ונעלמו כלל שאלה להקצ"ם כן כל רואה יעשה ונפוער כועס ופוגע צנועה קטע. ולהפך גם זה חנור שנוגלת חסתר הוא הלנ"ו. וכן נעשה חנור אף צהיותם צארץ אוציהם לה נחשפים והעניד ליהם קסם ונרדי ואחר צייני הנין ונילה ס"ק ועוד כי צייני אסתר קצלו תורה נעשה צרין טוד וחזרו צחצווס לכלל החורה שנה פ"ה.

ארבע אמות של הלכה ב'

הלכתא לנושה ונסיני, כלומר ר' יוחנן קוצר שנטעם זה עלונו שאמר נושה ע"פ השם ערלה בדרך ופני שיש בזה תועלת לגוף האינן אם נרקצים הפירות עליו בג' שנים ראשונות ונטעם זה גופא יש לאפרו צה"ל, ושמואל קוצר דאין עלינו להסגיח על עוצות ח"ל ורק הלכתא נודינה לתיקון, כלומר הנודינה עלונה תרלה בזה להטיב לעצפריו ולהחזיק בנעוזה היסוד צב"ו, כי ר' יוחנן שהיה בדרך ישראל והקפיד על כבוד חרלו ונקום התורה יחס תועלת זו לחכמות התורה אבל שמואל שהיה בצב"ל דעת אחרת עונו לכבד ארלות חוליות כנודע ונונוו צב' אד"ו. —

ונטעם זה לא אונרו על היתר נדרים ונללכת ונחשבת ועל קנס ונוון תחת האזר הלנו"ו כי כל אלה נוסבלות ראשונות כפי עלם תכונת הדבר הנה ולא כלנודו ונונה שעשה או אונר ונשה רק בננוסבל האויתי ושכל הנועשה (פרוקטיטע פערנופֿט) כאשר יבואר בננוקוון, ובהשכל אונרו קובה ו' צ' הלכתא בגרועי קאתי כלומר כל הלכה לנו"ו תכליתה להקל ונעט ולפלק דרך האפשר בנקל יותר להעשות בנוו כל השיעורים לצל נדונה כי האוכל כ"ס חייב ולא נתנה תורה לנללכי שרת חפס בננוקום שהנועשה והנונהג והשכל ונסכיונים שעיקר הנולות כך לאונרה אין לורך להלנו"ו רק ונעשה צכל יום יוכיח. — ויבואר עוד צב' הלכה ע"ס. וכן יש ונחלוקת בונה שנסנה בנסנה נזיר כ"ח האיש נודיר את צנו בנזיר ונן התורה או דרצנן ר' יוחנן קוצר הלכה לנושה ונסיני, וריש לקיש קוצר נודרצנן. קוצר ר' יוחנן שנטעם זה גופו שהתורה כתצה תורת הנזיר להיות נזיר ד' ולשאת נזר הקודש על ראש אדם קדוש הנקדש עלונו ונלנוטה ונן היין ונן התגלחת ועיוונת ונת, ועל דרך שאונרו שנסכונה פ' נזיר לכוונה שכל הרואה קוטה בקלקולה יזיר עלונו ונן היין ואם כן כל התורה הלזו הוא רק לחנך את האדם להתקדש ולהתעלות; א"כ בזה גופא נכלל שגם כל אב יכול להדיר את צנו בנזיר וננעוריו ונטעם ונלות חינוך; אבל ריש לקיש קוצר תענית י"א ח' שהנזיר נקרא חוטא בר' אליעזר הקפר ונפני שלייער עלונו ונן היין אם כן אין צעלם הנזירות ונלות, רק תועלת לנוי שהוא רולה לכבוש את ילרו ולהרגילו לטוב כאשר עשה הנזיר ונן הדרוס נדרים ט' צ' ואם כן לא הוי דין זה האב נודיר את צנו בנזיר רק נודרצנן כלומר לפי ונה שהוא אדם (זוביעקטיף) ולא צעלם (זוביעקטיף) כי רק אם האב רואה שצנו צטבע ונוכן לחטוא בתלות הגוף אז ונלה נודרצנן לחסכו ולקדש נפשו בננויעת הנוותר לו. ע' ע' אוריתא. על דרך זה יש ונחלוקה בחגיגה רפ"ק וירושלמי פ"א ה"א ר' אושעיה קוצר שיעורין דרצנן וכן שהי ונעות לראיה, ור' יוחנן קוצר שיעורין דאורייתא הלכה לנו"ו והאריכו שס. שני חכונים אלו נודים שצלתי ספק שיער ונשה צדקדוק כל דבר בערך הראוי וצנודה הראויה, ואם כן השיעורים צכלל הנה דאורייתא ונחויב בנשוא, זוביעקטיף נקטוהו ונענדיג, עיין ע' אוריית', כי אי אפשר להזמר צכל שהוא, אבל אופני השיעורין צכל ונן הוא דרצנן, וכאשר קוצר ר' יוחנן גופא יונא פרק ח' האוכל חלב בזונן הזה לריך לבחוב את שיעורו שונא יבוא צ"ד וירצה בשיעורין, וכן ונטעם

ארבע אמות של הלכה ב'

זה סוצר ר' יוחנן דחלי שיעור חקור ונדאורייתא לא צעלס רק ונחשק דחזו לאלטרופי ויאכל שיעור שלם — ונוישצ צזה השאלה הנ"ל שקראו דדין צנוקוס אחד שיעורין הנ"ל וצצרכות ונ"א: דרצנן. — כללו של דבר להלכה לנו"ו יס טעם וסבל צעלונה צטצע ענינו וכנוו שאנרו גיעין י"ד א' הני תלת וי"לי כהלכת' צלא טענו; ונענוד שלשתן קונה, כותצ כל נכסיו לאשתו לא עשאה אלא אפטרופוס, הונשיא אשה לצנו הגדול צצית קנאו — לכל אלה יס טעם צעלונס על פי הכרה הענין ואינס לריכין לטעם אחר לנוצין — וכן חלי נזק לרורות צ"ק י"ח א' הוא צטעס כי רק צנוקו' שגוף הצחונה ונזיק יס נזק שלם אצל לא לרורו' שהס גיר' דנוזיק ולא גופו — לכן קראו צאצות דר"ל הלכות חבמה כלומר הלכה צלא סונך צנוקרא רק טעם וסבל אצל ונדרש להסנויך על הכתוצ הוא יראת שמים וכבוד התורה כי ווי שנועוויק צחקירת שצילי חכונת התורה ונושיג ההלכה צודדת היינו טעם הנוולה הוא חכס וניי שניחס חכונה זו לתור' הקדוונה הוא עניו וירח שונים.

ר"תי להעריך לפיכך דעתי על הזרות שיש בהלכה לנושה ונסיני: צ' צליס צ' קשואיס צ' אגוזיס ודבר אחר ואקרו חכונים כל הזוגות צעצור דבר אחר פקחים ק"י ע"ש.

והנה אני כהצתי, צהנוגיד" גליון 19 לשנה ו' שענין זוגות הוא סכנה לנודו חז"ל ונן העונים וצפרט נוכח הפיטפגנרונער ועל זה השיצ הרצ הלדיק הגדול כונה"ו הירש קאלישער צגליון 25 ל' 197 ונ"ל ר"תי את דברי הרצ החכס ונהו' יחזקאל כ"י אשר תויד יאורו דצריו הנעניוים עיני הקוראים, אך הפעם נושך עט קופר ונהיר לנוהירות עד כי ונתפלא אני על איס גדול כנווהו אשר זה דרכו הטוב לחזק דברי חז"ל ומדותם הצאים ציס התלמוד ולגלות אור זרוח הלפון צנו, ואך זה יכתוצ ידו הרצ היקר הנ"ל זה שאללנו היהודים ונקפר זוגי הוא סכנה אין זה תורת יהודים רק תורת הגויים: א' הלא דרך חז"ל לונור דבר צקס אונורו? צ' הלא ונצואר צפקחיס קס כי זוגות היא הלכה לנושה ונסיני? — וזה אשר השצתי לו: ר"תי קרן הצבי עולה ווננגח יפה ושונחתי צאונורים כי צית ד' נלך להרחות ונקור נאונן לתורת אונת — אכן דצבר הזוגות לא נעלס ונווני אונרס ז"ל קצ' צליס צ' אגוזיס צ' קשואיס ודבר אחר הוא הלכה לנו"ו אצל לא נעלס ונווני ג"כ ענה שאנרו קס צקנווך צנוערצא לא קפדי אזוגות, וכן ונאן דקפיד קפדי ציה ונאן דלא קפיד לא קפדי צי, היתכן אס זוגות הוא סכנה ונהלכה לנו"ו ונוש שצני ארץ ישראל לא ידקדקו צונה טויה ונשה? אצל צאונת קוד הדבר הוא כך: שכנו שאנור רונצ"ס שהצאנו לנועלה (א) על הלכה שצקוף עדיות לא נשווע ונוושה רצינו זה הלשון רק ונסצרותיו כלנוד כן*), ככה

(* כל כך נערש אהצת הלדיקים צאונת ליחס כל חכונה ונודע לטורש הראשון שהוא נשה עד שאנור רוננ"ן צקפרו האמונה והבשהון פ"ה צדצרו על כוונת השס הוים וניקודו שהנכוין זו תקובל תפילתו, אונר אל יהיה דבר זה קל צעיניך כי אלולי שאנו חדשתי ונלצי הייתי

ארבע אמות של הלכה ב'

אונגר חזי לא נסוע ונוסע רצונו זה הלשון שהזוג' יס צקן סכנה רק
 ונוסע שאונגר נוסע שונע ישראל ד' אלהינו ד' אחד ונוכח שהשניות היינו
 זוגות הוא סכנה, וזה רנזו חז"ל צוה שאונרו „ודבר אחר” ע"פ ונה
 שנוצח סוכה ונ"ה כל הנוסף שם שנים ודבר אחר נעקר וכן העוב'
 ואסרו רצון כל הזוגות נחשש שיתוף דבר אחר לו ית'. ונוסע שאונר
 נוסע כי תהינה לאיש שתי נשים אחת אהובה ואחת שנואה וכן אשה אל
 אחותה לא תקח ללרור ונוכח ששני דברים שוים צנועם וענועם יס צהם
 סכנה וחשש שנאה וקנאה; לכן שני צילים עגולים וכן שני אגוזים ושני
 קפואים יס צם עיגול ואינם ונתדקקים יחד הדק היעב, אסור נעוס
 סכנה, וכן אונרו חז"ל שנים שאכלו כאחד ונראה לחלק צוה דברים
 אונורים צסניהם קופרים צרכות ונ"ה צ' כי שני לונדים אינם נוחים זה
 לזה ונותנהגים לרוב כונו שאונר הונדרס שצוים שני נצרות הנחלוקה
 כי נספר השנים הוא סינון הפירוד והנחלוקה; לכן כל זה צצצל אל
 צא"י תלמודי חכמים נוחים זה לזה צהלכה ואינם שוכחים רק אוחצים.
 עיין סנהדרין פ"ד ח' ופסחים ק"ג צ' שהצדל צין ת"ח צצצצל לח"י.
 ונוסע זה אונרתי כי אין זוגות סכנה ונתורת יהודים רק ונתורת גוים
 כי היהודים יס להם אל אחד צצראנו לכבודו והטובים ונקיינים: יהי
 כבוד חצק חצי עלך כסלך, ולא כן הגוים שלכל אחד יס לו חלי
 וניחוד — ולהיות דבר זה צצצע נודעת לכן לא הולרכו חז"ל לונר דבר
 צסם אונורס, יען אין צוה שצח רק גנאי! ועוד וכי חוצה יס צכל דבר
 טבע לונר שם הגוים והלא צריס צרכו' חלקו הליכה לג' או ד' נסמורו'
 וזה היה ונכה יסן אלל הרוניים וקראו כל נסמורה צסם Vigilia, וכן
 כונה דברים שלל הזכירו חז"ל שיש צוה תורת אחרים — וכן יותר ונה
 תראה צרכות ונ"ו צ' פרסאי צדיי סעודה צקיא עפי ונרצן קשיק, ונה
 שנוצח צספר הזחר פ' נשא ד' קל"ד הכל תלוי צנוצל אשר עליו כתצ
 ונעלתו גליון 36 ד' 213 סכן הוא צס"ס וזה אינו כי לא נוכל נאונר
 זה צסם, רק לקוח הוא ונן ונשלי רוניים וספריהם habent sua fata
 libella ונלינו לחסים והצבעות צגנו' כדרך הפרקים צלל שם וכן הרצת.
 ונה שאונרתי לנעלה נקל ונאוד להצין ונה שאונרו ז"ל כיסוך הנוים הוא
 הלכה לנוסע ונסיני קוכה ל"ד. ונ"ד ח' והכוונה כי ענן זה הוא כתקן
 ונאז צאו צני אדם לנצודת שנים ולכלל אונוסה, היה ראשית קרצנס
 נוים כי לא היה דבר אחר, ולזה נהגו האונות צהודו ונלרים צעיר
 קמנפוס צניסוך נוים צתחילת יניי חורף להזכיר אל צניהם ונולח
 הדצרי' ונוקורס הראשון צעוד שהיתה תצל ונלואה נוים צנוים. — ועיין
 שנואל ח' ז' ו' ויקצלו הנלפתה ויסאצו נוים ויספכו לפני ד'. — וצסמוז

אונר שהוא הלכה למשה מסיני! ועיין צספר חסידים סי' ל"ג שהניגונים הנה הלנו"מ שנא'
 יעבו בקול כלונר הניגון צכלל ולא פרטי ניגון. וסנעתי צסם הגאון נהר"י איינשטיין צסעה
 סקרא חכה, נה"ו ביאורו לספר ויקרא לפניו ונלח חן אונר חייך דבריך כלונרו צסיני!
 ועיין טעני. ט' ח' שר' יוחנן נוחס כל חכונת הכתובים לתורת נוסה.

ארבע אמות של הלכה ב'

ז' כ"ג שהציוו לדוד ונים צקכב' נפס ויסק אותם (דוד) לז'. וזה היה לקדוונים כדונות קרצן לוננוע ונים ונן הלנול, כאשר נהג הלכסנדר זלכתו ונים רזים צונדר עם חילו הגדול זלל ונים שאחר שונללו ונעין הרחה הונלך כוחו הרצ לכבוש תלותו ונסך הנים הנויעדים לשתות. — והלדוקים ונלנו זוננהג ניסוך הנים כנוו שונלנו זנטילת ידים ונפני שהול וננהג עונים — עיין להלן. ועל דרך זה טזילת הנידה עוד קודם ונתן תורה נהגו זזה הקדושים והטהורים זלוננו, והכלל כי כנותוקנים שזחה אתם לריבים לעשות ולא נתנה תורה רק ללכך כל הצדיו' ולקדש את ישראל ציחוד. — ועיין רנוצ"ס פ"ז ונה' ונקוולות שלמד הטזילה זנשים ונן השנוועה וננן הכתוב זונים יוצא וטהר זנין אז לכל הטנוואי' וזוננרל לא כן דרשו רק והדוה זנדתה זנדתה תחל עד שתזל זונים כי אין חזק ונתייר עלונו וזנית אקורים, לכן זנדתה תחל (סזת ס"ד) עד שתזל זונים והנים יתירו חזלי הטנוואה.

מ והנה עכנים שנקראו תקנות ונשה כנוו אזל הול תיקון ונשה (רנוצ"ס), וכן ז' וני ונשה, ונשה תיקון זרכה הן זרכות ונ"ח ז', ונשה תקן ששולין ודורשים זעניני של יום עוז ונגיל' סוף, והקשתי לנה לא נקראו חלו הלכה לונשה? ונפני שכל דזרים כאלו הנה רק לתיקון דזר אחר ולא יק זעלנוס חיזום רק לתקנת הלוונה וונעשה זוננהג ולא ע"פ הכרה השכלת התוק' וזכילי חכונה זעלס.

גם זה שוננוע זתוספתא ידים ד' ג' שהנציחים שנועו ונשה ענוון ונוואז ונעשרין ונעשר עני זסזיעית הול ע"פ ונה שנודע ונן התורה, שונשה לא כזש ונענוון ונוואז רק קלת, ולא כזש הכל תחל ידו כי להניח ונקום פנוי ונן השזיתה זסזיעית לטוזה עכיים ונוקזת כן. ונטעם זה נזין ונה שאנורו כי הפרושים הנה תלונידיו של ונשה יונול ד' ח' וכן כל התורה כולה היא הלכה לונ"ו כלונור שכונו שאנור ונשה והגית זה יונס ולילה, וחוצה על אדם לעשות כל דזר לשם התור', ולשנור ולעשות כל הטזע ע"פ התורה, וכן זלונות וננהג חכוני תורה שזע"פ לפלס כל דזר זחכונה כנוואנר ונשה וסונרת' ועשיתם כי היא חכונתכם וזינתכם וכו'. — ונטעם זה נזין גם ונה שאנורו זונדרס קיר פקו' אחת היא יונתי הלכה אחת היא חע"פ שאלו חוקרין ואלו ונתידין חלו פוסקין ואלו ונכסדין הלכה אחת היא, כלונור זשורס כל ונולה ונולה לא נחלק אדם ונעולס, ונה טיזה ונה תכליתה כקובה ולולז וכדוונה, חלל ידעו כל ענין על ונה הול נורנו, ונה שפירטן זה ונשה, והונחלוקה רק זפרטי כלל זה, חס ג' דפנות ח' ד' נקובה; חס לולז לריך חגוד ח' לא, חלל זעיקר חוצת הונלה ד"ו שאין התורה ונחייבת להניח תפילין ונוש על הגוף כנוו שיאנורו הקראים כזחה לא ונלינו חלל רזנים, חלל הכל שוים לטוזה כי לורת הונולה חופן עשייתה ונרשה הול לנו וניני ונשה. ולדעתי ונודרש זה שה"ש פ"ו פ' ט' ילל לו לרנוצ"ס שאין ונחלוקת זהלנו"ו חלל שהפריז על הונדה כי אין ונחלוקת רק זעיקרי זכנית. לזה ושורשה רק זקעיפים, וחפילו הונחלוקת זקעיפים יחסו לפענוים וללכה לונ"ו,

ארבע אמות של הלכה ב'

כמו ש"ס בתוספתא הוצאת זר"ס פאה פ"ו נו"ז על קצרה צנחלוקת שנואי והלל בריה הן הן הרברים שחאנורו לנוסה צסיי ועיין פסחי"ל כ"ח: וצבורות כ"ח ז' על נחלוקת ר"נו ור' אלעזר צנועקר צהונה נופי השנוועה נופי חגי זכריה ונולאכי, כי כינוי עץ ינוי עווי וכנוו האינן העוונד צנוקוס טיהור עושה פרי לנזיחהו כן כל ענפי קצרות צתורה לשם שניס ע"פ הנוקרת הכל חוזר וטצ, ואל ונקונו יצוא צשלוס.

הערה ב'. כלל העולה וכל זה הוא כי השם הלכה למושג מסיני ונוח אל כל תורה כולה (ככלל, ועל כל דבר חכונה*) המושרש באומה להצנת התורה הסתומה ציחוד, כדרך שאנורו מידה ונ"ה א' כסם שכל תורה כולה (בכלל) הוא הל"נ כן פחותה וצח שלם שנים כסרה לכהונה (צפרט) הוא הל"נ, כי ענין זה הוא בכלל שיעורי תורה ומיוחדתה אשר צלעדיהם אי אפשר להציג אפילו ונלוה אחת על בודים. ולמען ברר דבר זה אספרה לך קורא יקר ונעשה שהים כך הים: צהייתי צדרך להסתנהמה קלח בעיר אחת ועערי ונעהרען, צל אלי חכם אחד ירא וחרד לדבר ד', וסיפר לי איך שהוא עשדל צתיקון העוקה ציישוב אחד סנתישב וחדש צמדינה זו עם יהודים. אספ עדיין יש ספק הקרוב לודאי שלא ילליה צהסתדלותו זאת, יען כי טענו עליו צני תורה צאנורס אליו יוס יוס: אינה נולח כתוב צתורה נפורש דבר זה סחוצה על צני ישראל לתקן ונקואות ללורך טהרת צנות ישראל? ואחר שהוא השיב ש"ס כונה דרשות צגנורח על זה, אמרו לו, איך אנו אגודים צחצלי דרש, ואין אנו ומחויקים רק צתורת ד' צרה! — לפיכך ציקס מונני עולה, איך יטיב גדחי ישראל אל נוקור חיים? וזה אשר הסנתי לו: דע כי דבר זה שאלו ונקויי רצ יהודה גאון טיבלת כדה ונן התורה וניין כצנורח צתום' יונח ע"ח א' ד"ה ונחא? והשיב ש"ס קל וחומר וננגעה סלריך טיבילה, ור"ת פירש דפקח לן מדכתיב ויי כדה וינס שהנדה טובלת צהס, ור"י פירש דדרשינן שנת ס"ד מדכתיב והדור צנדתה צנדתה תחא עד סנצח צניים. והנה וכל אלה לא ידענו רק שהחיוצ הוא לצבול צניים ועדיין לא ידענו שיעור ותיקון ונקוס, כאשר נראה חיימה ונה שלמד ר' יוסף דרך רינו יונח ש"ס: מדכתיב ציום שהוא יהיה ונקור כפתח לבית דוד להטאת ולנדה ונחא? רינו נדה סלריכה ליטב עד לוארה צניים ונסיים הש"ס ולית הלכתחא כותיה, אשר הוא תנוה ונוד, כי הלא לא יכתיש ר' יוסף כי הנדה לריכה לצבול כל גופה צניים ולא דוקח עד לוארה? ודוחק לוניר טמה שנוסיין הש"ס ולית הלכתחא כותיהם ונכוון כך סלריכה הנדה לצבול כל גופה? אספ הדבר ונודח יותר צחגיגה י"א, שאלו הש"ס טהרות ונכתב כתיב? ונשנוי לא נלריכה אלא לשיעור ונקוס דלא כתיב, דתיני ורחץ צניים צניי ונקוס, אח כל צצרו צניים שכל גופו עולה צהן, וכונה הן אינה על אינה צרוס ג' אמות, ושיעורו חכונים ויי ונקוס ארבעים קאה. וזה ונפירש שאנורו על שיעור ויי ונקוס דלא כתיבא הגס שדרשו ונקחא ורחץ כל צצרו; בכל זאת הס צעננס הסחינו זאת לדרש וסונך, והסחינו דין ונקוס כלא כתיב, ורק וננה שנושרש הדין צישראל על פי חכונת תורה טצע"פ ורק לסונך צעלננח לקחו סכתוב ורחץ ועיין רונ"ס פ"א ונח' ונקואות שלמד ונפקוק אחר צניים יוצא ועונח עד הערב, צנין אצ הוא לכל הטואיחם סלריכים וינס, צאופן סנראה צרוך שאין קבלת ידועה וצבורה ונן סכתוב רק צשכל וסכונת תורה טצע"פ וטעס כל זה הוא כך: דע שאין להציג ונלוה שום פסוק צתורה צלא חכונה וסכל, למודו ולסקול אופן הנלוה התיח ד"נ ויי סיקרל וסנצת לרעך כנוך לא ידע שיעור אהנה ולא יציג ונה יניע ונה יניח לצובח חצרו עד סילמוד וננה שנוקור לחכונים ונחא ונקורס וכן לא יציג שום איש ונחורה טככתב ונעשה קידושין וגיורושין וכל ענין טרפה ונבלה, וצחכרה הדין עם חז"ל שאנורו כל התורה בולה פירשו רבנן וססכל קודס לכתב כמו שהנפס קודמת לגוף כי סכתב צלא

(*) נודע שיעת חז"ל כי ההורה קדמה לצבילתו עולם הטצע וכי נוצלת חכונה של ועלה היא תורה ציר ייז וצנחיתח טיע צ' קוסר כי ונשה טצב צצורה שמינית של סלמיוי ר' עקיבא, ונחלפה דעחו ונפי של סנין תורה חדשה של ר"ע שהיה דורש טיני טילים של הלכות, ונחשבוה סחורה יותר ונאשר סיחה ציני ונשה כולה רות וסכל, אספ אחר ששאלו החלונדים אח ר"ע על דבר אחד: רני וניין לך זה? השיב הלכה לנשה ונחקרה דע עשה כי ראה שהוא השורס הנלמן צחכונה.

פירוש נאמן הוא כגוף בלל נשמה. ולא ידע האדם קביעת החודש שקבע ונשה צמורה צאנור החודש הזה לכם ראש חדשים וצלי ונקורה; וכן לא ידע ונשו ויראה ונאלהך אם יראה עונש או יראה רוענות; וכן בכל ונלוח ונלוח ונן ונלות האזרים וכ"ס וננות סכליות הכל לריך אל שיעור וצחינה צדעת וחכמה לצר הגבול והחוק עד היכן יד הנלוח ונגעת ונשו תוכן כיונתה, ויהי ונשה הננחה; ששים רבוא ידע ונכיר וכולל חכמת כולם וידע לשער ולהגביל כל עיונים וקצרות.

והנה תיקון הנקודה לטהר ענאים הוא אחת ונחכמות תורה הנקודות צנוקר השכל שניתן צקיני עם התורה, יען כי ונלז נהגו הקדושים בכל אונה לטהר טוונאה צניים, ונפני שכמו שהקרקע עם הנמים הנחוצים הנה דוונות אדם עם הנפש, יען כי הנמים הנה נפש העולם ודס לגוף הקרקע הוא הנפש, ושניהם עומדים תחת ונשור קדושת השם צלי אונעי, כן גם אם נטווא גוף האדם עם נפשו יקה תרופה ונזור וננלל כל הארץ כבודו ויכוין צטזילתו לחצר גופו ונשמתו אל וי שנונלל כל העולם כולו רבוח קדשו, אשר על כן השתדלו חכמים לתקן נקודה ונחוצת לקרקע כתצנית גוף ונפש יחד ושיערו וי' סאה יען כי רלו שזכור האדם ענין קיצת הטוונאה שהוא נוקר ינרת הולד וי' יום וצנ' יום נטבלו ישראל צטהרת התורה, גם ונספר ארצעים ונלז הוא קינן הצניה.

והנה תוכן הטהרה ועיקרה כצר היה לעולמים אלל האצות וגם אלל שאר גדולים וחקידים שצאונות ואנורו חכמים סנהדיין ל"ה על כ"ב כננתוקנים שצחס אלו לריכים ולעשות וצעערי תצרות להגאון רצ האי סי' ר"ה (יעיין צבי' קע"ה סס) * ונפני קידוש השם צפני גויס יסנעאלים טטובלים לקרי לריך הישראל ג"כ לצבול, אכן שיעור הננים הוא דצר שכל שנסרש צנסורת הנניחות לקדושת ישראל והסכלת האונה צכל ענייית, כאשר אצאר חי"ה צערך ונקוחות, שכל ויה שקצבו להלכה צעשיית הנקודה הוא דוונא ורנז לטהרת השכל וחכמת יראת שמים, וכאשר אונר הרמב"ם סוף נקוחות שאע"פ שהצבילה ונלוח ונלז עלונה, צכל זאת הכל תלוי צכוונת הלז וטבל ולא החזק כאלו לא טבל וסוף דצר יטבול אדם צניי העעת — כי אחר צוונת הלז הן הן הדצרים.

ועתה דון ונינה ונינה כי לא על הלחם של תורה לצדו ימיה האדם כי על כל ונולא פי די צשכל כל הנקצלים האנמיים צע"ס, וכל האונר אין לו אלא תורה (שבכתב) אפילו תורה אין לו יצנות ק"ט ז', ונחין ידענו השארת הנפש העה היותר ונשרשת צאונה הקדושה והלל לא פירשם ונשה צמורה; צכרש אנו לריכים להודות כי ונשה גלה קוד זה צפה, יען כי הענין עלנו הוא שכל, ולא יושג צחוש, לכן תראה ונשה זאת לצעלי שכל ודעת ולא כתז צצותיות סחס כחומר ונלבוש לחכמת התורה; והעיקר כי צכלל הלכה לנשה הנה שיעורי נקודת וכל השיעורי' והגבולים שגבלו צעלי ונדע צצורה ונקדושה וטהרה, צדרך שחקקים ההלכה להנעשה הנשמע לנעשה, שכל חכמים עם ונעשה האונה צחומר, כי שכלו של ונשה נשרש צלצ ענו ונלז, ונפלו צידו ילליה לצחור צנעשה טטוב וחק חוקים הנחוקנים של עונים כניי ניסוף הננים וטזילה וכן גט כריתות וכדומה ונן הדצרים הקדושים צזון ונלוד, נאה לעם תורת ונשה ענד אלהים לקיינמם צכחנה לשם ד' כי צזה נצדלו ישראל ונן האונות ע"פ התורה, כי תחת אשר האונות עוצדים לכוחות הטבע וחק לכוחות הנגונות והכרחיות יען הטבע אללס אלהי, נהסוף הוא צישראל שהנה ונלמיים צנפסיות הצורה לנעלה ונן הטבע ולליו יערכו ויכונו כל פועל טוב נאה ונשונה, לקדש ולעלה את הטבע ליולדה, ואין זה אפשר רק ע"פ חכמים ירשי צצרות אנתייות עיין ע' אתה בהרתנו. — והנה ונליו פחסים פ"א צ' אונר ר' אליעזר לר' עקיבא עלם כשעורה שיהיה הנזיר וננלח הוא הלכה למ"ו ורביעית דס הוא קל וחומר ואין למדים ק"ו והלכה עיין רש"י טבת קל"ב. ולדעתי טעם הדצר ונפני שאין למדין הלכה רק ונהלכה לנעשה צ"ב ק"ב צ' כלומר השכל הנעשה של חכם ונוננה היודע לפלס דרכי תורה צאנת הוא יכריע ולא כל הרוע לטובל את השם יטול — ולכן תראה הרבה הלכות שאין ללמוד ונקן לננקום

* בספר גזיבנכונן ונברהע דער כויראנאנע ונן הרופא סחס טטייהדיין לז 228 ונצאר ונלוד צבוט עעס וסכל חי' שמים ישראל לריך לשמור נפשו לצחור צבוט ונלחוס צרע ונדיעו טעמים כדרך שהרופא הנוחן סס מייס Angosturarine לריך להזהר ולידע שיש סס כזה צסם זה שהוא סס מוחו, וכן אונרו מ"ז למיימיים צה סמא דחייא לנשנחיליים צה סנא דמוחא ספ"ה ר"ע, ולפיך חכמה וצניה יסירה צעינן צנחצן ויה שצין עורח ונשה צאנת וצין הסוף ואונרו ירושלמי רפ"ק דשנה אם יכול אחס לנשכל השמוע' עד ונשה טלפליה. —

אחר כמו שאין לנדים ונחשט חטאות ומת דין אשם אלא כל שצטטאות ונתה צאשם ירעה תמורה י"ח ז"ק ק"י נזיר כ"ה, יען כי חטאת זה למטא נגד שמים וראוי להזכיר כי הנפש המוטאת היא תמות ונשא"כ האשם צעל ז' שקלים שהוא חמא לשונים ולצדיות ולרין רעייה זין הצדיות להכיר נוננו — ואין לנדים רק הצקיאים כמו שלמדו הלכתא ונקוטה על ספק טומאה שצכל וטעם לכל הספקות עיין ערך הסמוך. — ואל יצהלוד הנחלקות צדין החבונים צמקורת וצהלכות כי כן דרך החוקר צלדק לפלס צמאונים צעלי שתי כפות, ואפילו צמעשה שהיה ד"ע נקום נגיזת הארון ומנחגי כה"ג ציה"כ וכילד נקרא יום הושענא אם יום חיצוט חריות לוצדים או ערבה יש מנחלקת יונא פ"ג ופ"ה וסוכה נ"ה. — כי ע"י החקירה תלא חנות לאוניתה. —

הערה שלישית. ראיתי את כל ה'יקום אשר צרגלי הסצרות שכתצתי על הלכה למשה מסיני, ובנראה אלי תדוע כי ישאלך צנך נחש ונה זאת העלית צחקירתך וציאורך על ענין זה לדבר צדור צקינור, ונה זה הלכתא לגרועי קאתיא? ונה זה שאמרת לחלק זין הלכה לנ"ע צכלל ופרט ולמה לא אמרו על היתר נדדים, ומלכת שצת ודיכין צמונן תמור אצד וכפש ושאר דצרים הלכה לנשה וסיני? ועוד והוא העיקר כי אם כדצריך עדיין אבו לריכין להכניס קלת ספק צלצנו ולהפחית מנועלת הקצלה מנושה מוש, וכאשר התעורלל החכם יש"ר צספר צחיתת הקצלה על כל הנולמדים זכות על הקצלה צלהו הרצה ויגיעת צשר שלח הועילו כלום, כי לא יכלו לצבר ולהוכיח את אשר צקשו? כן יאמרו אלי. לפיכך ראוי שאגיד לך הקדמות צדורות אשר אין צהן שום ספק ומתוכן יצברר לך אמייתתכל הדצרים אשר דברתי עד הנה צלין ספק ותפוסה. א' פעם אחת הייתי צנוקיצת חכונים הנחזקים לנחזיקים צחורת ל' ע"פ הקצלה וצאת השאלת על טוונאת כהן צארהל הנהת וכלל טוונאת פתחים שהיא נקצלה שנקלין הרצה צזנן הזה צה, וטענו שני אנשים אשר לא להם הריצ עם הקצלה נואל, ואמרו כי הנה שנואנינים הנה צדבר ד' ע"פ נשה עבדו; צכל זאת ישינו ספק צאמייתת הקצלה והלכה לנ"ע הנקורה צע"פ וכ"ש צטוונאה הנזכרה אשר אין השכל נוקכים צה, ולא יאומן כי יסופר שונשה גלה דעתו על ענינים צאלה שהיו נרהגים גם אחר החרצן צזנן שכולם טוואי נתיים?*) אז אמרתי: דעו אחי ורעי כי נוארוד נפלאתי לשנווע נפיכס ספק כזה והלא הדבר מושכל צטעם פשוט כי כולכם מודים שונשה רצינו ע"ה אז לצדיאים ולחכונים השקול כנגד כל ישאל צצכלו הרצ אשר חנכו אלהים צלתי ספק צשנועו וצלמדו דברי אלהים חיים הראה פנים נקצדיות לכל לך, צבלתי ספק התעורר להשכיל כל ויני ציאור שאפשר להכניס צדברי תורה הנפורשי צכלל וסחונים צפריטיס, כי הלא גם היום אם יתחצ איס חכם דצרי חכמה ויסודי דעת יעלה על דעתו, כי כפי סיני שכל הקוראים יפורשו דצרי, וידוע להגיד לאדם ונה שיחו ונה צצלצו ותכונת נפשו להצין צנונאר צדור או סתום, וכילד יולא מושכלות סניות ומתך הראשונות, ויציין דבר ומתך דבר כפי נועלת כל איש ואיש. כ"ש וק"ו שונשה הצין סוף נעשה צמחצנה תחילת וידע לשקול צמאזני חנות צאיזה דרך ישכון אור ליטרים, ואין ישתנו הציאורים צתוך ששים רבוא עד צבלתי ספק כצד התעורר לצוא על מנחלקת דעות שונות, וכי יצוא הזנן אשר דעה אחת תחצצר צדור ונין וצדור חכמה על הקדוונים, ולכן ידע הוא ולמוד כל הדעות אשר תחכנה לעורר ריב ונדון וזה הקוד שאמרו שהראה הקצ"ה לנשה דור דור וחכנויו דור דור ודורציו ואפ"י ונה שעתיד תלמוד ותיק למדש, וכאשר אמרו ג"כ צירושלנוי ספ"א דציגינה יש דבר שיאמר לך ראה דבר חדש! חצרו נעשינו: כצד היה לעולמוים, כי כצד ונוכסם זין החכמים הוא שצכל אחרונים כלול צצכל

(*) סוף טוונאה לצלח הלכה לנ"ע צילה ל"ח ורש"י וציקים וכן נראה ונשם שנהגו צזה הקראים, ולהלן אכתוב שכל ונה שקראו הלנ"ע ציחור מודים הלידוקים, ואין ראה נניס"ך נמים שקראו הלכה והלידוקים חולקים? ס' כצבר כי תוי"ט סיב דקובה ו"ע שאין זה הלכה לנשה מוש רק הלכה סחס כמו יבמות ח' ג' ונלינו כעין זה צירושלנוי כל באמת הלכה ולא הלנ"ע ונשם ספר הישר לר"ס פ' הולנעי. ובה"י הלכות קלוזת סכל נקום נחאנר צאנח, אינוני ונמה הלנ"ע? בלתי סק ע"ס הוא. והנה ר"ה צחצוה רשבי"א ס' סביד וכן הלנ"ע פ"ה ונחירות מחרים להקן לכנס צמים הקצרו"ו צה"ז שאין אפר פרה והכל נחיס, ויניין כ"ח ח' ס"י אי שחם יש"ר סוונן עליהם אשם ונה ששאל החכם הזה על הנחחורים דאיכ ייהי כהן אקור ליגע צלדס צענעל כמו שאקור לכנס לאוהל? יש ליצב צפשיעות כי טוונאת אוהל, צזנן הביס ודאי דאורייתא אבל נובע צענעל אקרו דצנן כי נדאורייתא אין צזה רק טוונאת עכב ולא טוונאת ז', רננ"ס פ"ה טוונאת ונ"ס סיב.

הראשונים וצניעין החכמה צמוקר התורה הנוגע לקבלה כבוד הראשונים גדול ועל אחרונים, ואם כן ינה שנינו קדמוניו ז"ל להלכה לג"ו הוא אמת וכל לך צמצע החכמה — ענו כולם ואמרו חזן. —

ב צעשה טרלה השם לפרסם תורתו צקיני עלה נעשה אל ד' (יתרו פ' יט) ואמר השם: ואתם ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל. ויצא נעשה ויקרא לזקני העם ויסם לפניהם את כל הדברים האלה — ויענו כל העם יחדיו, ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה, וישב משה את דברי העם אל ה'. ויאמר ה' אל משה הגה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם כך וימינו לעולם. דברים אלה קשים עד נאור: ה' הלהים אל העם והחזרה לאלהים כללו לא ידע אלהים מה טעמו העם ולמה וישב את דברי העם? ז' ונעשה שם שאלתו לפני חזקנים וצדיק היה שחזקנים יענו ולמה כחוב ויענו כל העם כהדיוט קופץ צראש? ולא ראיתי לשום ונצח כהגון דברים חמוצים האלה? ע"כ נראה לדעתי דבר חמישי, דע כי האל ז"ה הוא כולו שכל קדוש לא גוף ולא דמות הגוף, וז"כ החכמה של תורת אל היא צלתי ונוגשנות ורחוקה צמקורה וכל חומר, שאי אפשר להשיג זה הסגון, רק חזקנים וחכמים הנכנסים צקוד העליון, ולספך הסגון הוא ונושם וכל נעשיו אשר יעשה, הנה רחוקים ונחת. ה' השכל העליון כערך החומרות והגשמות שיש צעם. והנה נעשה עונד צין ד' וצין העם כלומר צין השכל לחומר, והוא היה מנוגע ונחצר את שניהם יחד, על כן שלח השם ע"י נעשה את שכל התורה לעם והעריך משה שכליות חכמה העליונה לפני הווקנים המבינים, ולא נראה כי אין הסגון נשיג שכל כזה. ע"כ ויענו כל העם ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה לומר אין אנו ונכירים ונוצנים חכמה העליונה, וראוי לנשם חכמת התורה ע"פ מעשה. והנעשה נעשה וז"כ נענוע, וזה שאמרו לצקוף נעשה ונשמע, לומר ע"י ההרגל הרב צמורר הנעשה, נצוא צקל אל הצנה צשכל. ויען כי העם ענה דרך חמוני צחומרות הנעשה הולך נעשה להשיג זאת לפני ד' כי חמוני הוא רחוק וזר לפניו ית', ואינו מוכשר לפניו רק ע"י איש אלהים שיודע להנתיק להנתיק בקדושה. לפיכך נענה השם ואמר: הגה אנכי בא אליך בעב הענן, בעבור ישמע העם בדברי עמך, כלומר אני אגשם חכמת התורה ויך ווערדע פערקערפערן, פערזיגליבען דאס געזעטן וע"י וניילא גם צך צנעשה יאמינו לעולם כי דבר ד' יהיה צעל שני תנאים הכרחיים לחיים, גוף ונשמה חומר וכל. ונעשם זה אמרו חז"ל צרכות ס"ג ז' ודבר ה' אל משה פנים בפנים אמר השם לנעשה אני ואתה נסביר בהלכה וכשם שאני הסבירי לך כן אתה הראה פנים לישראל כלומר הלכה מן השכל אל החומר וזן החומר אל השכל, צחכמה חמוצנת לשנים יחד, וזה כוונת נאמורם כל התורה כולו היא הלכה למשה, כלומר ע"י נעשה מוצנת התורה בהולכה והובאה מן הארץ לשניים וזן השניים השכלים לארץ וזה צרור ונושכל

ג לרגל הנלחמה הנצונה הזאת צחילוף הלכה והבאה שהולך נעשה שכליות התורה והשגיונם לפני העם, וניילא לא נמנה התורה לנלחמי סרת יש ונצוא לכלל וסיקוד הגדול הלכתא לברועי אתי' סוכה ו' ז', כלומר ע"י הכרח להסקים שצילי חכמת התורה אל הסגון הולך נעשה להקל קלת ונפשיות החכמה, ואם כי נפשט החכמה מורה שהסוכה חסיה צעלת ארבעה דפנות, אבל ונפני סכנד הדבר לנעשה הסגון לנולח וקוס וכוון תמיד לר' דפנות, וניילא ונתיא הסוכה להקל צעשייתה ולהסתפק צנ' דפנות ע"פ חכמת נעשה. — וכן כל עניני שיעורים כמו הצירורים צכל ספקות ע"י עדים, רוב, חזקה, ספק ספקא, ולשער האיסור והנולח בכזית או בביצה צהפך ונפשט החכמה שנוחסיר צכל שהוא, כל זה הוא קולא והלכתא כזאת לברועי קאתי, ושיערת סמוכתי צזה ידועה ואין לנו עסק עמה צה ועיין רש"י חולין י"א ח' רוב הלכה לג"ו. — וכן כל השיעורים כמו י"א יום שבין נדה לנדה, לוג שמן, ורביעיות יין ודם לנזיר, סוף נדה כ"ז הוא צכלל הל"ו הגם שפרטום האחרונים ועמדו עליהם כפי הכרח ונמס צכל זאת אין ספק שכבר היה כל זה בהכרח ציני נעשה, אלא כל דור וחמוני יסדו ונה שטכחו הראשונים או צעמדו על הסוד כפי ההכרח צזונס, — ולכן הניילו חז"ל ונחמות כ"ט: נעשה לא הצין מחילה דברי ר' עקיבא צזוננו, לפי שהיתה התורה אז ציני ר"ע ונוגשנות צנעשה ונפורטת יותר כהכרח הזמן, נעשה היה צעל רוח יתרה — עד שאמר ר' עקיבא טורש דבר זה הוא הלכה לג"ו כלומר נחמת' הולכת נעשה כפי הכרח ונדת אלוסית ציקוד התורה וניילא הצין נעשה ונתקורה דעתו. — וזה גם כן הטעם למה שיעורין לישראל נאמרו ולא לצני נח? נפני שהכנים ישראל

הערה ג' לארבע אמות של הלכה

עמון לעול התורה ולהקרא עם חכם ונבון ונמילא אי אפשר זאת רק אחרי שיעור ופילוס במסקולת האפשר — והגם שב' הראש במשנה כלל י"ד, כי צן י"ג לנמיה (וכן צן עשרים שנה למכור בנכסי אביו צ"ב ק"ה) הוא בכלל שיעורין הלג"ו ואינו מולאים שיעורים כאלו בעניים קדמונים? במקומי אבאר אי"ה כי בענין קטנות גם צן נח בכלל שיעורים בכל הנאמר להם. —

ד אם תצין היטב בכל החילוקים שצין הלדוקים לפרושים שחשבו צע' אם למסורת נסוף וכן למעלה צע' אישים אות ח' תראה שלא אמרו ברוב אלה צע"ס הלכה לג"ו, כי לא אמרו לידון עד זומם רק קודם שנהרג הנידון, ועין תחת עין ומוון, והיתר נדרים, ויולכת ומשבת בשבת, וכן במעלה עשן קטורת בפנים דוקא, ובפרט אלוהים שנעשית בצבולי יום הלכה לג"ו? מפני שבין הלדוקים חלקו על קבלה כזו הולכרו לשכל העיון ונעשה יחד נעשה ונשמע להורות כי אי אפשר בענין אחר ששכל הנועשה כאשר בחרתי עם לקיום התורה בעיון ונעשה כדרך שהחכמה העליונה נחייבת. אפס בשאר דברים שלא נחלקו הלדוקים אמרו הלכה לג"ו. ד"ו האים נמיר את צבו בצידי שכן הקראים נקיינים זה ונזירים את צניהם עד ד' שנים וזולאי מאמינים באיזה הלכות שהן ונסיני ואפשר בכל ונה שאמרו בגמרא הלג"ו ונסיני הלדוקים באופן שידענו לזר באיזה קבלה מאזיקים הקראים וידענו ג"כ פיתס הלכה לנעס ונסיני שפרט שהיא רק ונה שהלדוקים נודים. כמו ו"א שצין נדה לנדה וכדומה חוץ וניסוף הנעים וערבה שאינו הלג"ו ונעס. —

ה הצע נא וראה דקת חז"ל שאמרו במשנה חגיגה: (א) היתר נדרים פורחים באויר ואין להם על ונה שיסמוכו. (ב) השבת והחגיגות והמעילות ה"ה בהררין התלוין בשערה מקרא מועט והלכות מרובות. (ג) הדינין והעבודות המומאות והטהרות יש להם על מה שישמוכו והן הן גופי תורה. חלקו אם כן ג' חלוקות, א' היתר נדרים = דיבור, ב' מלאכת מחשבת בשבת וחגיגות י"ט ונעילות שיעקן תלויות במשנה לשמור השציתה לשם הכפס והסכל להסכיל בשבילי חכמה. (ג) דינין עבודות וטוולאות וטהרות למיקון הנועשה בגוף = דבור מחשבה מעשה. ורק נעשה אמרו הן הן גופי תורה כלומר חונוי תורה לתקן הגוף, ואף שאמרו בגמ' עם הן והן גופי תורה? לא אמרו זה רק לכל נקל בראשונות, אבל באמת ידעו כי העיקר שרק הנודרנה שלישיית הן הן בטבע גופי תורה להיותם כוגעים בגוף קדושת ישראל ונכתבים במקרא בכח מפורט בחונוי המכתב. — והנה השכל העיוני ונאון צהיתר נדרים ופורח באויר אבל שכל הנועשה ונחייב בלא ספק שכן יהיה כי כל הנודר כלו צנה וכל הנוקיינו כלו ונקייני עליה, נדרים כ', ונפני שאם לא נחיר הנדר א"כ כל אחד יעשה לו תורה חדשה כפי נדרו ויבנה צנה לעמנו ויפחד ונחיצור עדה הקדושה ע"י ונחגי' שוני' להפריע אחרות האוונה, ולא יעשה כן לפרוע פרעות שישראל וזה הסוד לא יחל דברו, הוא לא יחל אבל אחרים ונחלין לו חגיגה עם, כלומר הכלל ישראל לא יאצה בהפרידו וננונו אבר ע"י הנדר ותורת כל אחד ואחד צידו לתקלת האוונה וזה דבור לחוקר וננין. וכן בחרתי צע' אם למסורת, וצע' אין הנקרא יולא ונפוטו, שכן דצרי פרושים צעד זומם ועין תחת עין, ומוכרחים ששכל הנועשה ודין הקטורת צע' איסוס ג"כ. ויש להוסיף עוד צנה שצארו שנהדרין פ"א ו"א ששור הנסקל נידון צכ"ג כי הכתוב השור יסקל וגם בעליו יומת וורה: כמיתת הצעלים כך מיתת השור כי לא ימכן ע"פ השכל הנועשה לענוש צעל השור שלא הרג, במיתתו, ועין כי עיקר טעם העונש אינו לנענן העונש רק להסנור מן החטא, די שנונניס לצעלים ששורו שהרג ידון צכ"ג כצעלים לנענן ידע כי הוא גירא דילי' וניתן לו מקום לעורר לצבו לתשובה, ק"י סימן סכ"ג כאלו האדם נידון; באופן שאין פן ונספק שסקלו הפרושים במסקולת השכל ון השניים, וכמו שאמר ונשה שמופת נאמן שהשכינה שרויה בישראל מפני שאין גוי גדול טיס לו הקים ומשפטים צדיקים ככל התורה הזאת דצרים ד' ח' כן עיקרי דינין שפיתסו חז"ל ששכל הנועשה יתנו עדותם כי נאמנים הנה, וכי עדיין קטורים היו הנוקבלים הנאמנים צהר סיני עם ונשה נציא האונת. ולפיכך העדין ונשה דצרי לזקנים הנאמנים והזהיר ושטרם ועשיתם אל השניירה ששכל ונעשה בגוף, ונה שאמרו צנ"ר פ' חוקת דצרים שלא נחגלו לנשה נחגלו לר' עקיבא צסוד פרה אלוונה הנמוכן כי ונשה לא פרסם טעם הפרה וההעלם גופו הוא הטעם כי הפרה ונרונת אל כח החטאת וטוב שלא ילא אל הפועל כנש"כ ע' איסוס. —

והצדוקים שלא רצו ששכל התורה כאשר בחרתי ע' איסוס צהר היטיב ורק בחונוי פטוטו של ונקרא נחלקו בשלשם דצרים ראשים אלו: היתר נדרים דיבור, ויולכת מחשבת

הערה ג' ארבע אמות של הלכה

צנצנת, וגם בשכל המעשה בדינין כמו עין תחת עין וכן בעבודות הקטורת וצטוואה ויהרס, צפרה ארומה וצינורות כלים עיין ירושלמי סוף חגיגה שהיו מלעיגים על הפרושים שצובלים הנומרה כאלו נקשו לצבול וגבל חנה — ועל כל אלה לא תמלא ללשון הלכה למשה צביני צפרט, רק ככלל ודאי גם הנה הלמ"ו וכדאמרינן.

ו תצין צזה מדוע דנו דין זקן מנורא רק צדצר שעיקרו מן התורה ופירושו מדברי סופרים סנהדרין פ"ח. ומי שמולק וחונק אין תפילין מן התורה אין נדה מן התורה אינו נידון בזקן מנורא, הגם כי משאו גדול מנשוא שעקר יסוד צתורה צגוף מנעש? מפני שעיקר נתינת התורה וקיומה תלויה בשכל הזקנים המנהיגים כפי היארות להלכה בשכל ומעשה המון, ולכן דוקא צדצר פירוש חכמים שהוא שכל המנהיג לא יהיה פיכוד והירוס, כי אם השכל מתצדק צשוא נתעה הרי התורה כגוף צלל נשמה ואין לאומה ראש ומנהיג ותתפרד התצילה צנקל. — אצל ומי שעוקר גוף המנהיג צהומרה הנה הוא מוטא נגד מומר התורה ומנוולא נפרד ויולא מן הכלל ולא יענשך אחריו הנאמנים צקבלה ושכל התורה גם לא יקום ולא יעמוד זמן רב איש אשר לא יקפא כי אם גוף צלל נשמה. — וסא אמרו צירושלמי טעם למנה החכם צתורה הוא גדול מנציא והתורה הקפידה על צבוד החכמים צעלי עיין בשכל המעשה? מפני שהנציא לריך אל אות שהוא מן השמים אצל החכם אין לריך אל אות ומופת כי חכמותו מעידה עליו, כאשר המלך שולח שליחו ואם הוא מדבר דברים שכלים אין לריך אל עדות צכתה וחותם אצל שליח המלך פלונטרין Parliamentär שאינו מדבר בהשכל לריך אל רישיון וחותם המלך. — כלומר החכמה היא עיין שמים וצבריקריט אצל הנצואה צהיות העולם היא דבר ארצי וצינת דברים המאחרים וצלי הצין צבינה הנעלה ופוסטריקורי, ולפיכך עשו הפרש זה צין נעשה לאלישע פסחים ס"ו צ' ואף שונטה היה אצי הנציאים קראוהו חכם ולאישע תלמידו נביא? יען נעשה נצא נצואתו צחכיות הסיבה הקדומה' ואלישע שלא עסק צתורה לרוצ כנעשה הוא ידע הנצואה ולא הסיבה הקדומה צחכמה ויצואר עוד צערך חכם א"ה. ולכן ראוי שצדק בהלכה למשה ומסיני שנאמר עליו מוליך לימין נעשה כי הוא המלך צדעת וחכמה את המנהיגים ולו אליו שונעים כל צעלי קבלה הנקראים תלמידיו של נעשה ויונא ד' להצין בשכל התורה וחפסיות הנפש בשכליות ומוסריות ונינוסיות להלך צין העמים ומנוולכות עד שצדק יקרא הדין הלכה למשה ומסיני כלומר עם הכלל הלבתא לגרועי קאתי' לנענן מעמודה ימים רבים צלכתו צין העמים צלדק ומישור. ו צענה שאמרו ישראל נעשה ונשמע אמר הקב"ה ומי הגיד להם לצני סוד זה שולאכי שרת מעשתיים צו סנא' עושי דברו לשמוע בקול דברו ברישא עושיין והדר שומעין שרת פ"ח א' והפירוש מנאדה התמורה הזאת לדתי צבור כך: צבר אחרתי טע"ד התרגל צנעשה נתעורר השכל לתענויך צטעם הנעשה וכנאמרים ראה נעשה וזכר הלכה, והנה ונלאכי שרת הנה כלי איוונות של עושה נעשה עולם, ואלו ידע המלך המוליך את אלכסנדר מוקדן לכבוש כן כל העולם כולו שסוף הכובש הזה לעות ציני נעוריו צן ל"צ שנים צאופן שלא לו שהיה המנוולת והנמשלה, לא היה טורח כל הטרות הזה, וכן אלו ידע טיעוש טע"י מרצן ירושלים יערה על ישראל רוח חדש ומנורס, למדש ההלכה צינה ציתר עוז, וכן שיקומו הנולדים מנורס תורת ישראל ויצטלו ומולכת רוס, צודאי לא היה מנחריז ונקדש אל, עיין ע' אספסיינוס. אספס מפני צנצנת המעשה לא נודע לעושים מה שעושים, ואיזה תולדות יולדו על צרכי המעשה הגדול לכן עשו נעשה. ואלו ידעו כוסעי הללצ (קרייזלינגער) שלשוא לרך לורך לא הכניסו עמנם לכבנה. אספס מן השנים נגזר צחכמה שיהיה כל אם לתועלת כלל הליכות עולם (פאקטורטריטוט), וא"כ עושים דברו נחחילה ואח"כ שומעים, האצות עושים והצנים שונעים ומצינים טעם הנעשה לצקוף. — וכן אלו ידעו ישראל צשעת קבלת התורה כנה הרפתקאות יענעו על סכמם ואת העול הגדול צין האומות וכדי ציזין וקץ המושך לרגל הקבלה הזאת צנחיד, כי עתה לא קבלו התורה, אצל מפני שלא ידעו מתחילה אמרו צקוד ונלאכי שרת הנה"ל נעשה ונשמע נעשה מחילה ונחמדל בעבודה ולצקוף נצין מה שעלתה צנחשצת השם מחלה, להליצ נצולות עמים כמספר צני ישראל, כי ע"י החירופים והגידופים, ועל ידי כי העז ישראל ועודו ככנשה צסכנה צין ע' ואזים ע"י נעשתיים צתורה צאופן נטשאו האלם ועונות העמים, כלומר מפני שהאומות לא ידעו דרך השם כי נעלה הוא וכי' ה' שומר ישראל וכל השונות מוכרח היה שיעשו מחילה ואח"כ יתענו מה שיאמרו הצריות כי אין באלהינו, ואין כעם ישראל אחר צעולם, וזה הלכה נדולה שנאמר למשה ומסיני שעתיד אליהו (ע' ערך זה) לצוא ולעשות שלום צעולם ומתקיים ההלכה (דער

פֶּרֶטְרִיטוּס) לתכלית המוסר וההצנע בכל העמים. — והוא משה ידע כל זה כי יצא לעמו
 צחכמה הקדומה בצינת ההויה שילכו ישראל בגולה וגם צהיותם צארץ אויביהם לא מאתמים ולא
 געלתיים, ובסוף יקצן נדחי ישראל צרחויו וידעו כל הגוים כי ד' היא האלהים משמים ומעל
 ועל הארץ ומתחת, באופן שגדול כח הנועשה וכל תורה כולה הלכה למשה מסיני שהוא חכם
 וכיאל האמת.

ח כוונת נזה שאונתי שכלל גדול הוא לונחיי אוונה שאף אם הוא חכם ויזן לראות את הכולל
 אבל המונחיהם יתנהבו כפי הקוד שולאכי השרת ומשתמשים בו, צרישא עושים והדר שונעים
 הטעם צפרטי ונלות היחוד, ובכלל הנהגת העולם. וזה באונת הלכה לנועשה צפרט — להזין
 כל טעם וחכמת המורה להאמין צונחיהו העליון נעלה מן הטבע ובכלל לתכלית מוסר העולם
 צקדושת ישראל והשבחת הצורה צ"ה.

מערתה ראה וזין כי כן דרך חכמי תורה טבע"פ צכל הש"ס להשיג צכל ספק על הנועשה
 כיול נוהגת האוונה וכיול היה המעשה, באופן שאם נסתפקו צקביעת הדין וההלכה,
 השיחו תמיד שיהיה אחד או שנים ונעידים מה שמועז ומעשה שהיה איך היה, וכיול קצלו
 מנז, כי לתכלית זה נכנה עדיות צנהו"ד של יצנה לחפש ולצקר אחר עדות מייני קדם באופן
 שאם נסתפקו צהלכה צשכל הלכו אחר הונחה, ואפילו הלל הזקן הכריע ספיקותיו צפונחי
 ע"פ מנהג העם וקצלה משמעיה ואצטליון פסחים ע"ו א' עיין ע' הסמוך. — ולכן אין ספק שהדין
 עם הפרושים צעלי מנחה ותלמוד ששלטו המנועות צכל האפשר כפי ציקורת שכלם הישר עד
 משה רבינו וגם אחריו לא נטה מייני ושוואל מוקצלת אבות כי יש ממש בהלכה למשה מסיני*)
 ועכ"פ אף מן הספק אנו מוחיזין להחזיק צנענו המסורה צכל האפשר גם אותן הלכות הסגורות
 צנחלוקות לרוב לא יגרעו מנחלת ד', יכן כי יש מקום צראש לומר שחלוקות הדעות גם כן דבר
 הדין מנרומים ונ"ט פנים עהור ומ"ט פנים עמא כמו ששער הריטצ"א וזה צנעו השכל
 צשורש החקירה.

ט למעלה צהערה א' לארבע אמות של הלכה הראנו קלות דרכו היגיון צנחטצ ועיון השכל כי
 עיקר הכל הוא כונספר ארבע. והנה מז"ל הגידו לנו שחננו מנז ארבעה ראשים צעיון התורה
 כצרכת ינחק ויעקב, א' ויתן לך אלהים משל השמים זה מקרא (תורה מן השמים) צ' משמני
 ארץ זה מנחה (ש"ס) ויתן לך אלהים משל הארץ זה משה אלהים אלהים שמיצ שמיים
 והרץ צהורת אל) ג' ורוב דגן זה תלמוד, כי בתלמוד יש רוב דרכות ובודאי יש ג"כ לימוד שאינו
 מוקבל ואין עלינו חובה לקבל כל מה שנאמר בתלמוד רק המוסכם צהלכה ע"פ שכל הזקנים
 והציקורת האוניה צכל המונחיים. — ד' ותירוש זה אנדה כי האנדה נותנת תכלין צנעם
 וסצרה להלכה רעליגיונצטהיילוקציע ע' ע' הגדה והיא כשחיית יין ותירוש לאוכלי שולמן
 ערוך מנעמי מקרא מנחה ותלמוד, ועל דרך זה חלקו ד' פנים לתורה. פנים של איונה למקרא
 פנים צינונית למנחה, פנים שוקת לתלמוד, פנים מסבירות לאגדה, ילקוע א' קט"ו ונסכת
 סופרים פ"ז ה"ב, וכנגד ארבעה בנים דצרה תורה.

ובצירובין ד' צ' ספרו לנו כי משה לנד תחילה מנהקצ"ה ולימוד לאהרן והוא לצניו וצניו לזקני,
 וזקנים לכל ישראל באופן שכל ישראל לנודו כונספר ארבעה ומה שקבל משה צשכל
 השמים צלי גשם וחומר מוגשם ק לת על ידי תורת עבודה צגוף אלל אהרן צצית ד' ומה שעבר
 אהרן צמוקש ד' צלגיעות נהרו צניו צצית ומשם לזקנים לפרסם ולכלול יותר צצתי מדרשם,
 ויהי שלימוד הזקנים צצית המדרש מוגשם וכחפרסם צקצלת היוון צעולם הנועשה באופן שדרך
 ההשתלשלות מן הקודם אל המאוחר היא צנעו ארבעה צננספר. ואנושול לך נושל: ווי שמונד
 מנעוריו דעת וצינה הנה הוא מנחמיל צנכמה (ויט דעבן אויפצומוטענדען אויסטען) (ע' הערה
 א' ל' אמות של הלכה) הוא שונע ורוחה איך שהעוף מנעופק לשמים והצרול וכל שאר דברים
 צבדים נופלים לארץ יודע הפרט זה צלי טעם, — א"ח"כ הוא הולך ומוקיף ביבנה ויט דעבן

(*) ציומא י"ד יש מחוקק אם הארון בלה לצכל או צנמונו נגה, וכחשנח"א צ' צ' יש דעם ג' כי יכני' ננזו צנערה
 ואל מי נאמין? וכן צבוכה צ"ה אם יום שביעי נקרא יום ערבה או יום חיצוט חריות גם כי אחר כ' יומין
 שם ל"ד ערבה הלמיצ וכן ניסוך המים אשר צודאי רק דרך הפלגה עיין שם מ"ד כי יסוד או מנהג נביאים
 הוא? וצנא' יונא ע' ג' וע' ה' נחלקו במנה דברים איך היה כה"ל נוהג ציהבים וכן סוכה פ"ד מ"ט צנעשה
 הכיסוף צנח וכרבה כייצ מחוקק צנעשה שהיה ודאי על אופן אחד? צנכחה לריכין אלו להחזיק צנעה אחת
 ולומר למוחא כי שחמה צנעו. —

בעצמא־בִּטְעוּדָעֵן וויסמען שלא צלצד העוף נוטה לשניים שיאו, כי אף כל דצר קל יותר מן האויר פורה צו, וכן לא צלצד הצרול שוקע צניים כי אף כל הדצרים יגיעים צעלי כוצד, וזוהו נחמיל להשתמש בדעה זיט דען קאומס־ילירענדען וויסמען, ועורך ונערכות דצרים הצדדים והקלים, ונייניס, כלליס וסוגיס וננסס כח כל אחד ואחד עד שידע צכה היקשי החיפוש טעם חוקי הכוצד וסיבת הקלות, כי הכל תלוי צנושקל הפרטי (עָוֶן דען טפעלי־יִטען געווי־ט) והעוף ונעופף צאויר ופני צצטצעו לאסרוק לתוך גופו אויר צכמות הראוי, לנענע צכפיו צאופן שיצד צאויר יותר וננפו. וכן השקיעה צניים תלויה צטיצ הכחת הניסאים על הניים, ויתכן להכין הונלכה על אופן סגס הצרול לא יצד על הספינה לשקעה. וזוהו הוה צא חל ההשכלה בהיקש (לֶזֶן ערקאָרענדען וויסמען, לֶזֶן טאָט). והנה ויי שהגיע לכלל השכלה צצצות הנה הוה יוכל להפך הסדר צעלותו על קולם הודע צוה שאלר הטעם צחורה מן השניים, ונחמיל להשכיל ענין שניים והשכלים הנפרדים, רוה האדם העולה מעלה כנפש השכלית, ונננה הוה יורד לדעת רוה הבהמה יורד משה צונין אדם, ומן הדעת הוה יורד חל הצניה צצצע צני אדם הנורוצים, ואחרי הצניה יודע לפלס צככונה לכל אחד ואחד ונה יעשה אדם וילליה לקבל עול ונכות שניים כאשר אפשר לצן אדם כמותו, כי קול ד' בבח של כל אחד צאופן שהחורה נחנה לצרף הצריות צשכל וגוף יחד, ולפיכך ליווד ונה צאופן הכפול ארצעה טאוננו, וככה נהגו אחרי הונקצלים הנאוננים, לצקר ולחפש השכליות לצד, והחוננו לצד, ואח"כ יחוס השכל חל הגוף, ויחוס הגוף חל השכל צגדה הנאותה, והס הנה ארצעה פנים לתורה, צאופן שצדק אומר רב חסי ימים שחרצ צהנ"ק אין לו להקב"ה בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה. ח' שכל, צ' גוף, ג' יחוס השכל לגוף, ד' יחוס הגוף חל השכל, לחצר השוהל יחד ותוכל הספינה ליסע צלצ יס זועף (ישראל צעולם) ויעלו שניים וידרו הטוונות. —

ארבעה עשר ישאל בשבת

א קרבן פסח הוה הנוטה הראשונה אשר נלטוו ישראל צעת לאתם ונונורים, ונכלל צונויה זו ונונש תכלית כל התורה, היינו להוליח את צני ישראל ונרקות חלילים רצים לרשות היחיד צ"ה והתורה אותה צעצור זה: לא תוכל לצצוח את הפסח צאחד שעריך כי חס צנוקוס אשר יצחר ה' חלהיך לשכן שנוי שנוה דצרים ט"ז ה', להורות כי לא יעשו כל ישראל איש איש צונה לעלנו ויהיה פירוד ונחצצות כונו שנהגו העכו"ם, שכל איש היה לו חלי צית לעלנו (הויאָגֶטט) אשר לו צנה צונה והקריצ צצחים על ונתה שיעזור לו ויזיק לאחרים; לא כן ישראל כי חס כל צית וצית יקה קה לעלנו, להורות שכל אחד וישראל יהיה ונאשר ונוולח צציתו, חצל לא ילא צאכילת צית כי חס לריך לייך עם כל ישראל לירושלים כדי שרק צאגודה אחת ונועלת לכל אחד ואחד, צין צונויות וצין צרוחניות, ויחכלו וצחי לךד ויזחרו ונלגרום כזק איש לרעהו, לונען יקוצו הנוצח צנקיון כפיס וזה סוד כל הקרצנות, להרחיק כל פרט ופרט וישראל מן הגזל ונועשות עול, כי חס לפני ה' חלהינו נחכל כל הזצחים וכל הפקחים, הוה יקגיה ונוורוניים חל כל לצ איש ועוונק הנוחצצות וחליו יתנו השכלל רוחס ונפסס, צידעס כי אף כי כל עוול אדם לפיהו וגס הנפש השכלית לא תונלח כחת? צכל זאת ונאחר שאדון כל הנועשים עוונד ונושגיה על השכל ועל הפרט צצוח כל ישראל לפניו, ונויילח מן השכרה הוה לשונור חוקי יוסר ולדק, ולא צנקל אדם יחטא להציח קרצנו מן הגזל, או מן שאר עצרות אשר שכה ה'. הלח תראה סגס צשחוני חון צפירוש דצרה תורה ויקרא י"ז, שנוי ששוחט צחוץ לחכול ונה שלח ירלה להציח לנשכן

ארבעה עשר שחל בשבת

ד', נחשבו לו כאלו דם ספק, יען כי אפילו צהונה אסור לשחוט ולהרג אם לא לכוונת הקדושה והלדקה, ועיין נדרש שם, כי על ידי זה שנוה הקצ"ה שיאכלו ישראל ונשולחן גזזה ונונילא יתרחקו ונסיקוליס וטוונאה, כונו שפועה הנוגך לזכו הרגיל לאכול נצלות וטרפות להסניכו על שולחנו כדי שיתרחק ונן הכיעור והדוונה לו.

גבלל הדבר הזה קרצן פסק חציצ נאוד צעיני ישראל, ואנחנו לוונדים ווונה שאירע פעם אחת ערב פסק צצנת ונונן רוב כללי תורה שצב"פ כאשר אצאר.

צפסקים ס"ו ע"א קופר כי צשעה שהיו בני צתרה* נסיאים נסאלה סאלה זו: אם וותר לחלל צצנת ונפני קרצן פסק או לא, ולא היה אדם שם שידע להסיצ תקוצה נכוונה עד שצא הלל וצצבל ואור סקיצל ונסוועיה ואצטלין ספסק דוחה את הסצנת, ונוצורר שם צירושלנוי וז"ל אע"פ שהיה יושב ודורש להם כל היום לא קיבלו מהם עד שאמר להם: יבוא עלי כך שמעתי מפי שמעיה ואבטליון" וזה נפורש שאין לנו ונסגיחים על הדרשות לא על קל וחומר ולא על גזרה שוה, רק על הנוקוצל איש ונפי איש, כי כל הדרשות ונן הכתוצ אינן רק אסנוכותות ואפשר להסיצ על ק"ו וגזרה שוה אשר אדם לוונד ונעלנוו אצל לא על הנוקוצל.

והנה טעם הדבר סנקספקו צירושלים ציוני בני צתרה אם הפסק דוחה צצנת לא נצטרר צצ"ס, והוא ענין תוונה דלוונה לא ידעו דבר הרגיל להיות לדעת הירושלנוי צכל י"ד סנה לפחות פעם אחת? וטעם סנתן הירושלנוי סנעלנונה ההלכה, כדי לתת גדולה להלל הוא טעם חלוט, ונראה לי לצאר זה אם אקדים ונה סעוד אונרו שם צירושלנוי על סלשה דצרים עלה הלל וצצבל: (א) צנגעים כתיצ טהור הוא יכול יפטור וילך? ת"ל וטהרו הכהן, אי וטהרו הכהן יכול אם אונר הכהן על כוונא טהור יהא טהור? ת"ל טהור הוא וטהרו הכהן (כלוונר סיהים צאונת טהור ע"פ חכונה, וגם הכהן יסכים לכך) על זה עלה הלל וצצבל. (ב) כתוצ אחד אונר וצחתי פסק לד' אלהיך לאן וצקר דצרים ט"ז, וכתוצ אחד אונר ונן הכצטי ונן הציזים תקחו שוונת י"צ הא כילד? לאן לפסק, לאן וצקר לחגיגה. (ג) כתוצ אחד אונר ששת יונים תאכל ונלות דצרים שם, וכתוצ אחד אונר סצצנת יונים תאכל ונלות הא כילד? ששה ונן החדש וסצצעה ונן הין, ורש וחסכים עלה וקיצל הלכה. — כל ונסכיל על דבר ישאל איזה

(* בני הנה בני צתרה? יש אונרים ונכת הלוקים טרלו שסחיטת הפסק תהיה צערצ וננש אחר צצנת ולא נדחה הסצנת יען פשטות הכתוצ תובח בערב דצרים ט"ז וורה כן. ויש אונרים (גרעטץ) שהיו צ"ב ונוקוס ונלר סנקרא Batyra. רש"י אונר בני צתרה נסיאים היו וקסה שלא נחשבו צין נסיאים צפ"א צאצות? ולי נראה כי כפי הנוספר יונא ע"ב צ' שנתחילה אזלו בתריה דהכחן גדול וכסראו שועיטו ואצטלין אזלו בתריה דשועיטו ואצטלין אם כן צודאי היה איש גדול אחד סנתן עלה זו לילך בתר שועיטו וקראוהו צצנור זה בתרה פורטייחסייהרער, כי בתר צעצרי וורה על פריה וצארני כונו אחרי — ונני נקראו בני בתרה והלל הוכיחן שלא עשו כן ונחמילס ללעוד ונשועיטו ואצטלין פסקים שם.

המושך יט' נלמדה דצרים זה לזה ואיזה יחוס יט' לכולם אל השאלה אם הפסק דוחה שבת? ועוד למה הולך הכל דוקא לעלות לירושלים עצור כל אלה, הלא היה יכול ללמוד בצצל כל זה ולהשמיע דצריו לתלמידים העולים לא"י?

ב ונראה לי שסיבת הספק היה נופני כי אז נחלקו הלדוקים עם הפרושים הנוחלוקה הידועה, הלדוקים היו נושתיים תמיד שיהיה יו"ט של עלרת (שצועות) צאחד בשבת, ולכן אם היה ר"ח ניסן צאחד בשבת לרו הלדוקים לקצווע ר"ח בשבת כדי שיהיה ט"ז ניסן צאחד בשבת וכן העלרת. — והנה אז אחר פטירת שמועיה ואצטליון בשעה שגבר הורודוס עם אציו על וכלי צית חשונאים, היתה שערוריה גדולה בישראל וכברחה וונה שקופר יונא ע"צ צ' סבל הקהל הלכו אחרי שמועיה ואצטליון בשעה שילאו ציוס הכיפורים ונן הנוקדש וכעס על זה אז הכהן הגדול נוצית חשונאים (ונטיגמוס בן זריסטמוס), וצעיני הסנהדרין והפרושים היה צית חשונאים לנצזה, יען כי לא עשו כונהג אהרן הכהן לאהוב את השלום כי אם תמיד לרו זה לזה, והאחים הורקנוס ואריסטובלוס כל ימיהם היו צנוחלות עד שלהורקנוס כלטרפו הרוב ונן הפרושים, ולאריסטובלוס הרוב ונן הלדוקים, וכשנעשה ונטיגמוס כה"ג צודאי הלדוקים היו אהציו ולא הפרושים. — לפיכך תנולא צנוחות פ"ו א' ר' אלעזר צר' שמועיה ונור הוכחה שעלרת הוא אפילו צאוולע השבת וונה שכתוב אחד אוונר ששת ימים תאכל ונולת וכתוב אחד אוונר שצעת ימים תאכל ונולת הא בילד? הלא טעה ונן החדש שצעה ונן היסן, ונה ונוכח דיוס הכפת העוונר ותחילת ספירת נ"ע ימים הוא ניום צ' שלפסק ולא ניום א' אחר השבת ואונר רצא קס כי על הוכחה זו אין תשובה, והוכחה זו ונוש היא נאוונת שסם הלל אשר עצורה עלה לירושלים לעיל קי' ג', ולכן צודאי כדי להוכיח נגד הלדוקים עשה כן הלל, לתפוס צקצלת אצות להתנגד נגד הלדוקים; וצעצור זה הקדים עוד להורות עוד ונווונות נגעים שאין הכהן יוכל לטהר רק ונה שהוא טהור צאוונת להודיע כי אף שהלדוקי' של צית חשונאים נהגו ונהגו שררה ע"פ התורה שהתירה לכהן לטונא ולטהר באות נפשו, וא"כ רשות ציד כהני הלדוקים ונלכי חשונאים לשלוט על התורה כלואים, לכן התנגד הלל ואונר שרק ונה שטהור צאוונת ע"פ תורה שצע"פ שציד חכמים הנוקבלים הוא טהור ולא ונה שדינו הלדוקי' אהציו כהני חשונאים, וזה נכלל צקי' א' לנעלה, ועוד צה שלישי' והיא אם חגיגה דוחה שבת והוא וצואר פקחים ע': דצן תינוא ויהודה צן דרותאי קצרי צסם שמועיה ואצטליון שחגיגת י"ד דונה לפסק דוחה אלת השבת, והטעם ג"כ לחזק דין הפסק שיהיה דוחה שבת לצלתי תת ונקוס ללדוקים לקדש החודש כריונס יום אחד ונקודס עצור השבת, ולכן נכלל זה צקי' צ' שדרש הלל ונוש כדרשת צן דרותאי לדחות השבת שחגיגה והכל קוצב על ליר אחד להוליא ונלכ הלדוקים שאין העוונר ואין הפסק ואין עלרת דוחה שבת. —

הן התוס' שאלו פקחים ס"ו ד"ה ונה ונועדו: דהכא ונושע דילפיין

ארבעה עשר שחל בשבת

דפקה דוחה שבת ונגזרה שיה פסקה ותתמיד ונועד ונועד וזדק ע"ו ונפורס
 דילפינ ונושנועות של ונוועדו! לצד דהכתוב הקשה כל הנוועדים כולם
 ואפילו ראש חודש סידחו שבת וטוונאה? ועוד הקשו: צפקים ס"ו ע"צ
 ונפורס דילפינ פסקה שדוחה טוונאה ונדכתיצ איס איס, איס נדחה לפסקה
 שני ואין ליצור נדחה? ועוד הקשה צוננחות ע"צ ילפינ תקריצ תקריצ
 שאפילו צטוונאה וצשבת תקריצ שתי הלחם צעלרת?

ונראה צרור סכל אלו הן רק אסונכתא, שהרי כבר הראתי צסס ירוסלמי
 דהלל הורה דין דהיחוי ע"פ הנוקוצל ולא שנועו לקול הדרכות ונק"ו וג"ס,
 א"כ צודאי כל אלה רק לסונך נאנרו להורות ונוסגים יפים ונוועילים,
 כי צאננת לשון ונועד ונורה על יום הנויעוד לקצץ יחד נדחי ישראל
 להיות אחד, ולא יפרדו לחלקים ולעצודות שונות כדרך עוצדי עכו"ס,
 וכנוו סכתוצ הילכו שנים יחד צלתי אס נועדו. ולפיכך ראוי שאפילו קרצן
 יחיד הקצוע לו זונן צרגל צנוקוס רצים וצשעה סכל ישראל חצרים וטהורים
 צרגל, יהיה היחיד נגרר אחר הליצור וידחה הטוונאה והשבת, להורות
 שהסס היחיד שוכן אתם צתוך טוונאתם, ולא יעשו כחוקות הגוים אשר
 זה דרכם סכל לנוו לעשות ונוועדים שונים לאלילים ונוסוים, ונוש כל יום
 וכל שעה היו וניוחדים לאליל וניוחד; לא כן צישראל הכתוב השנה כל
 הנוועדים להיות אחד, ואפילו ראש חודש נקרא ונועד כאשר אנרו פסקים
 ע"ו ע"א תנוו דהאי שתא (של ונרגלים) ונלאוהו ונליא סכאנור קרא עלי
 ונועד לסצור צחורי — וזה קשה ונאוד ונאי ראה היא זה ונווה סקנן
 הנוקונן קרא עלי ונועד על תנוו דוקא? אצל לדעתי צקשו לנו לרנוו צזה
 ונפני שתנוו הוא עיקר עצודה זרה סכסלו צה נאי צני ישראל כנוסה"ב
 יחזקאל ה' והנסים ונצכות את התנוו, והתנוו הוא צתאר צחור נקרא
 ונדוניס יפה ונאוד, לפיכך רנוו לנו סיצת סחרצן קרא עלי ונועד לסצור
 כה עצודת סצחור ונדוניס סעצדו צחודש תנוו, והוא צחורי — ואס כן
 הנועד סקצע הסס יצטל כל ע"ו, וזה ונורה הנוליה תנוו דהאי שתא
 ונלאוהו ונליא כלוונר על די חרצן הנוקדש כנונלאה סאת עון ע"ו ונסצר
 כה הילר צשעת ונועדי ד' אס נועדו יחד כל ישראל כחצרים לסנווע
 תורה צרצים. — ויען כי ונעשה ונרגלים היה סיונן לצביה לדורות צתשעה
 צאצ עיין תענית ל' צ' צתוס' ד"ה יום סכלו ונתי ונדצר ונדרש איכה כל
 ת"צ היו ונתיס ואותה שנה סכלה הגזרה היו סצורים שנוה טעו צחודש
 עד שראו הלצנה צנוילואה ע"ס. ופלוטארך אלל פוקנע ע' פון כתב סציווי
 קיקר טיצערק שונך ציווי ישו הכולרי היה ונלך אחד ונוולך ספינה
 ונונרים ואיטליא נקרא תנוו וסנוע קול צביה סאליל פון ונת ולא יכלה
 סאניה לינך עוד צלצ יס ונפני סקרן נסיצת הרוח? ולא ידעו לפרס
 ונעשה זה! ונראה כי הוא ונליה על ונה שאז ציווי ישו כלתה עצודת
 תנוו צכננן ועצודת פון הגדול ליונים ויקדות הנונרים — לכן רנוו
 חז"ל על זה כדרכם צכ"ו נדצר צחידה וליחס ססיצה אל ונוקוצים רצים
 ולהפך צרוניזה ונחוכנות.

ד ונצואר ונח סלשון ונועד צעלנוו ונורה על אחדות כל ישראל צכל הנוקוונות

ובכל הזמנים לחלל אחד, ולתכלית זה למדו גם כל גזרה שיהי פסח ונתמיד: ונה נועד האמור בתמיד דוחה שצת אף נועד האמור צפקת, ורלו בזה להורות נושא התמידית כי תמיד עיני ד' אלמים בנו — ויפה עולה הדמיון וכן תמיד אל פסח כלומר התמידות הנולדת וכן פסח להגות תמיד צלמונה הטורה והסגתת היחיד ונייחד. —

ועיין ירושלמי פסחים פ"ז ה"ד על הנושנה חוששה דצרים צאים צטוונאה ואינם כחכלים צטוונאה, הפסח צא צטוונאה ונחכל צטוונאה, וז"ל: אית תני תני כוליה ונפקה (ווג"ס) ואית תני כל אחד ואחד ונוקונו ונושנועות ונועדו. הכוונה לדעת ג"כ להורות על נושא האחדות צפקת שבו נכללו כל הנושעות, וזה הנוכוון שהפסח הוא הנולווד וגם כל אחד ואחד כלווד ונוקונו, ונר אנר חדא ונר אנר חדא ולא פליגי כי הכתוב השוה כל הנושעות צכלל ונועד אחד לכבוד יחיד ונייחד. לתכלית זה למדו תקריב תקריב אפילו צטוונאה ואפילו צצצת צעוונר ושתי הלחם ונחמות ע"צ להורות כגד הדוקים לשנוור חוק האחדות כי העוונר דוחה שצת וטוונאה כנוו תמיד ופסח וכל קרצנות לציור הקצועים צנוועדס, יען כי השצת והטוונאה הותרו או דחיות צליצור לשם שונים, יען כי צליצור יק קדושה יתרה והן אל כציר לא יונאס וצודאי ראוי לשנוור הנוועד עם קרצנו לתכלית עצודת הקדושה לשם אל אחד. —

וכן צסוף פ"א דרה"ט ונצוראר צצתס ונשנה שעל שני חדשים ונחכלים את השצת צצילוח השלוחים להודיע קציעת החודש: ניסן ותשרי ונפני שכל הנושעות תלויים צס, ונאנר אלה ונועדי ד' אשר תקראו אותם צנוועדס. ילפי אס כן ונושנועות הוולה ונועד קוד היתר חילול שצת לשם אנונת היחיד אשר אליו ונייחסים כל הנוועדים והרחק ע"א. גם ונצן בזה אונרס צצס ר' עקיבא רה"ט כ"ה. אשר תקראו אתם: אתם אפי' שונגים, אתם אפי' מוטעין אתם אפי' מזידין לקיים קציעו' הנשיא על כל פנים ונפני התכלית הנעלה, לשנוור חוקי האחדות ולא יפרדו צני ישראל לחללים צקציעות ונושעות כדי שלא יצנה כל אחד צונה לעלנו כדרך הגוים עכו"ס. וצספר דצרי שלום ואונת לד 7 ונצאים דצרי הרנוצ"ס ה' קה"ח ספ"צ שאינו גורס מזידין והלדיקס הנוחצר ונפני שאין ראוי לשנווע אל צ"ד ונעשה צנוזיד. אפס ונה יעשה צנושנה שס שרצן גונויאל קצע ונזיד שלא כדין וכגד ר' יוחנן צן נורי ור' דוסא צ"ה? אצל לפי סצרתו יצוא על ככון כי ונפני הנוחלות צציקר גדול והנחגת האוונה צאחדות ראוי שאפילו הזיד הנשיא הנונהיג צקציעת כסוון עליו, כי צאונת שלשה אלו אתם נוסדי' על ונעשה שהיה שס צראש הפרק הטעוהו צייתוסים את הצ"ד וסייך לוונר אתם אפי' מוטעין, ואח"כ קלקלו הכותים צנושואות ועיין חולין ק"א: יום הכיפורים נקצע צצצת צאונס לכן אפי' אנוסים. ונעשה דר"ג ונחייצ ואפי' מזידין.

ד' כדצ עתה ונעיקר הנוחלותה שצין לדוקים ופרושים. הנה צנונחות ס"ה ונצא: ת"ר (צנו"ת) חילן יוניאל דלא להתענא' צהון ונוקלתהון דלא לנוספד, ונריש ירחא דניסן עד תנוניא צי' איתוקס תנוידא דלא לנוספד

ארבעה עשר שחל בשבת

שהיו הלדוקים אוונרים יחיד ונתנדב קרצן תמיד שבת אחת או שתי שבתו' וקום דכתיב את הכזב האחד תעשה (לשון יחיד) וגזרו הפרוש' ודכתיב את קרצני לחווי לחאי תשנורו שהיו כולם צאין ונתרונת הלשכה. ונתנוני' צ' עד סוף ונעדל אתוקס חגג דקצועיא דלא לונקפד שהיו ביימותים אוונרים עלרת אחר השבת, נטפל להס ר' יוחנן צ"ז ואונר לא תהא תורה שלנו כשיחה בטלה שלכם, והציא ראיות הרבה שעלרת לאו דוקא אחר השבת ועיקר ראיה שנשאלת קיינות, היא נופני הכתוב שבת ימים תאכל ונורת וצקציעי עלרת תהיה לכם, שהכוונה על שבת ימים וכן החדש כונו שנסנוע וכן הכתוב הסנווך לו שצעה שצעות תספור לך ונחל חרוש צקונה (עיין ראש"ע דברים ט"ז) שקנויבת זה צאה להורות כי צעבור החל חרוש צקונה אינס רק ששה ימים וכן החדש וזה כאשר צארתי לנעלה צסם הלל הצבלי. —

והנה זה ונקרוב ראיתי צכתצי חודש לחכם פֿרונקעלז כ"י אפריל 1862 השערה צסם חכם קאָנזשפֿן להוכיח כי הדין עם הפרושים, יען כי נולת שבת צכל התנ"ך וורה על השציתה ציו"ט ג"כ*) ולא דוקא על שבת צראשית, ואציתי להציא ראיה לזה ונוה שאונרו פכחים כ"ט: עולת שבת צקצתו עולת חול צקצת ולא עולת חול ציו"ט ונצואר וזה שחז"ל קוצרים כי לשון שבת וורה על שציתת י"ט ג"כ ועיין תוס' ד"ה עולת שהקשו דלנול דוקא שבת אצל לא י"ט ונדחקו לתרץ, — אפס לכל זה יש תשובה ונוה שכתוב ד"ה א' ט' ל"צ הנוערכת להכין שבת שבת דנופורט שלשון שבת לצד וורה דוקא על שבת צראשית וכן ציחוקאל נ"ד חש צדשים, חגים, שצתות ונוועדים — והחכם הנ"ל נדחק לישב זה. — גם צקפר דצרי שלום ולנות ונחאון רש"ל ר"פ ד' ג', אונר שלא היה הכתוב יכול לוונר ונוחרת הפסח דל"כ ונסנוע ט"ו ניכן ונחרת י"ד ערצ פסח שאז ונקריצים הפסח ולא היה יכול לוונר ונחרת החג כי כל ז' יוני פסח נקראו חג, לפיכך אונר הכתוב ונוחרת השבת על י"ט. ולי נראה שהיה הכתוב יכול לוונר ונוחרת שבתו***) כי בן נקרא היום טו"ז, כי קס שצתן וורה על שציתה ונרובה יותר על שבת צראשית עיין ע' איעון? אכן הנוחוור נה שכתב הראש"ע אונר כ"ג דצפעס הראשונה היה חל יום ט"ו צקצת וכן הוכיח קס צאוהל יוקף, או קס שבת וורה על שצוע כונו צארנוי וקורי עיין געזעניאוס, ונתי' כ"ח א'.

והנה הכל נוודים אפילו הלדוקים שנונחרת השבת השציעית צהכרת פירושן שצוע ולא שבת, כי אם לא בן לא יתכן לוונר עד ונונחרת השבת השציעית תספרו חונשים יום שהרי יש כאן שוננה שצתות וניוס הנפת העונר ונונחרת שבת שהוא יום ראשון צקצצוע עד יום ראשון שהוא ונחרת

(*) עיין פירוש הנענה לרונצ"ס חגיגה י"ז א' וז"ל: אותם שאין נאליינים צחורה שבע"פ אוונרים עלרת אחר השבת ט"ו וספרתם לכם ונונחרת השבת אצל צאונת הכתוב קרא י"ט שבת כנו טקרא כולם שצתות ד', א"י כבר היה לעולמיים.

(**) או ונונחרת מקרא קודש עיין וס' סופרים פ' י"ט ג' ד' סכן הוא נקרא י"ט. —

ארבעה עשר שחל בשבת

השבת השביעית? אלא זהכרה לריכים אלו לומר שלשון עד ונוחרת השביעית פירושו שזוב, ואם כן נוכח ללמוד גזרה שזה שגם ונוחרת שבת ראשון פירושו שזוב כי לשון שבת הוא הקילור וכן שבעת יען בארזוי שב וורה על וקפר השזע ואם כן שז עת הוא עת השביעית שהוא שבת.

אפס עדיין ים לשלול אולי וורה לשון שבת על שנים יחד היינו על השזוב שדרכה להתחיל וניוס ראשון ובקצרת הדוקים? אשר עבור זה השיב הכוזרי נו"ג שכונת התורה לדבר זהוה, ויען כי דרך השזוב להתחיל וניוס הראשון, לכן אורה תורה ונוחרת השבת לספור השזובות, וה"ה באחד נוכח יוני השזוב*) וזה באונת ככון ונאוד, כי התורה רלחה להקציר להנוון עכין השבת וקפירת שזעה שזובות, על כן הקצירה זאת צטוב טעם על דרך הרגיל לנוכות השזוב וניוס א', ונוכח זה וונה שכתבה תורה דצרים ט"ז סתם ונהחל חרוש צקונה תחל לספור שזעה שזובות ולא ציררה דוקא בהתחלה ונוחרת השבת. גם ים להטעים עוד לונה צחרה התורה לקרוא השזוב צסם שבת דוקא צנוקס הזה, ונשום שהתחלת הפרשה הוא כי תבואו אל הארץ וקלרתם את קלירה והצחתם ראשית קלירכם אל הכהן — ונוחרת השבת ייפנו הכהן כלומר וניוס שתחילו לשזוב וכן הקלירה והוא יוס ראשון של פסח ע"ד הכתוב צחריט וצקליר תשבבות, והקפירה התורה להורות שיום הכפת העונור יהיה אחר שתפקוק וכן הקלירה ונחונת קדושת יוס טוב או שבת, וטעם הדבר נראה כי לדעתי קיצת קפירה זו של שזעה שזובות ונהחל חרוש צקונה אינו כדעת הרנוצ"ס צנוורה ג' פ' נו"ג ונפני שדרך הונשתוקק לדבר ונה לספור היונים והשעות, ונפני שציוס החונקס הוא יוס ונתן תורה ראוי לספור ולחצצ את צוא יוס הנכבד, כי אם זה היה הטעם, לונה תלה הקתוב דוקא הקפירה בהחילת הקליר? אלא נראה לדעתי הטעם, שנפני שהתורה הקפירה ונאוד על שציתת השנויעות וקפיר' השנויעות עד היוצל, כדי לידע צצירור שלה' כל הארץ, ותלתה התורה צווליה זו קיוס עם ישראל בארץ אצותיהם, ואם כן ראוי צכל שנה לנעות זכר לקפירת היוצל כדי שלא ישכחו הונכהיגים העיקר הגדול הזה אשר כל הללחת האוונה על אדונת הקודש תלויה צו כנוצאר ויקרא כ"ו כל יוני השונה תשזוב, שהגלות צא עבור עזיבת קדר היוצלות והשנויעות, וקפירת השנויעות והיוצלות זהכרה לא לכל אחד ואחד וישראל כיתנה, כי וני יוכל לשנוור שזובות חוקות שנים עד חנויעים רק הונכהיגים, הצית דין והקסדהרין, ונוכים צדקדוק השנים והשנויעות והיוצלות ונוצרכים על הקפירה כנוצאר צתורת כתנים ויקרא כ"ג ט"ו וקפרתם לכם ונוחרת השבת כל אחד ואחד ונשונע,

(*) ויש להטעים עוד יותר כי התורה רלחה לתת סינון לזכור היטב את וקפר השזע שזובות, ויען שונסה תיקון ונשונרות כל כהנים צאופן שנוכל ליקח סינון התחלת הקפירה ונחילוף הששונרות שהוא חנייד ציוס השבת, לפיכך נאמר ונוחרת השבת ייפנו הכהן כדרך שנקבע חנוור כ"ז לפינון, עיין ציאור תהלים קי"ט.

ארבעה עשר שחל בשבת

אצל שנויטה כאונר וקפרת לך זלסון יחיד וורה שרק הצ"ד קופרים ונוצרכין ועיין ונכוח ס"ה ע"ב תוס' ד"ה וקפרתם וכתובות ע"ב א' ד"ה וקפרתם שהוצה אינה ונצרכת שנוא תקתור. אכן ע"פ סכתצתי נראה לדעתו לישב השאלה הידועה (עיין נודע זיהודה ונ"ת הי"ד ס' קב"ד) לונה צקפירת שצעה נקיים לא תקנו זרכה, וצקפירת שצעה שצעות ים זרכה לכל אחד ואחד? כי טעם הקפירה של שצעה שצעות ונהחל חרוגש צקונה, הוא לזכור על ידי קפירה זו דיני קפירת שנויטות ויוצלות שלסדרו ע"פ נוספר השצעה, וכל הנולוה תלויה צתצואת הארץ וחוצת קרקע, ואם כן ים צונספר שצע שצעות זכלשנה, דין שנויטה ויוצל, צאופן שהיחידים יספרו כל אחד לתכלית זכרון ונספר הגדול שניתן רק לצ"ד, והצ"ד יספרו הקפירה הגדולה לטווצת הכלל, לשנוור חוקי חיים צארץ הקדושה; אצל קפירות שצעה נקיים אין זה שום זכר לטווצת הכלל, רק תכלית הקפירה הוא כדי שתדע האשה שהיא טהורה כונו שנאונר ואחר תטהר, לפיכך אין צזה הנוספר צעלנוו ונלוה, רק הידיעה הצרורה אינתי תטהר, כונו שדרשו צטעם וקפרת לה לעצמה כלוונר היא עלונה תדע ולא שתודיע לאחרים כונו צקפירת עונר ויוצל.

ונעתה הדצר זרור שנוטעם זה גופו צחרה התורה צונלת שצת על השצויע צונקום זה, לנספור שצעה שצעות להורות על שצת הארץ, היא שנירת שנויטת ויוצלות, ואין ספק א"כ שהפירוש ונוחרת השצת יניפנו הכהן הוא ונחרת השצויע וכדעת הרונצ"ן. וונה שהקשה הציאור על הרונצ"ן כי אין קיונן ונצורר יען כי יום ראשון של פסח הוא יום חנושה עשר לחודש ואם כן יום ט"ז הוא יום שני לנחרת השצויע השנייה של חודש ניסן? נראה לי לצאר בדרך יפה וצורר:

דע כי בצר עונדו הנושכילים על ונה שנאונר צווגילת תענית פ"א ונאחד צניסן עד תנוניח צו אתוקס תנוידח דלח לונספד, לונה זה נונשך הכיחון דוקא שוננה יוניס? והסיצ על זה החכם גרעטן קורות ישראל ח"ג לד 472 שהכוונה שוננה יוניס עשו יום טווצ כונו שחנוכה נונסכה ח' יוניס, אצל הכיחון היה ציוס אחד, וקשה לי על זה אם כן ונה שנאונר שם וניד אחר זה שנויוס ח' עד סוף ונועד אתוקס חגא דשצויעח דלח לונספד, שכוונה ג"כ שנויוס ח' עד יום כ"א שהוא נושך י"ג יוניס עשו יום טווצ ולונה זה הלח צלאו הכי ים צונועד יום טווצ, וכי"צ הקשו צתענית על על דרך אחר? ונראה לצאר הדצר הקתום הזה כך: ידוע כי לפי פשטות הכתוב הוקס הנושכן צראש חודש ניסן וכתחכך ציוס שנויני, כונו שכתוב ויהי ציוס השנויני קרא ונשה עיין ויקרא ט' א' וציאור שם, גם דעת רבי עקיבא הוא כך צקפרי פ' צהעלותך שיוס ח' של חודש ניסן היה שוננה לנולואיס ומינוך הנושכן, צעצור זה ים ליוס ח' הנושך לז' יוניס של חודש ואחר יום הח' ונתחילה שצויע אחרת היינו וניוס ט' עד ט"ו, שהוא יום ראשון של פסח עצרה שצויע אחת אחר יום החינוך, ולכן יתכן לקרוא את ט"ז צניסן ונוחרת השצת היינו ונחרת השצויע שונתחלת אחר ח' ניסן, והנה כאשר נונסכה ונחלוקת הפרושים וניוס א' של ניסן עד ח'

בו, ואז היה הנילחון, הכירו הפירושים צוה ענין השגחה מן השנים, להורות שכמו שנתחילה התחילו להקריב התמיד ציוס ט' בניסן כן לדורות נקבע דין תמיד שצא ונשל ליצור צט' לחודש ניסן. ויען שחשבו לילחון זה ציוס ח' דוקא לסינון מן השנים, ידעו כי גם זה לך הצן שהצבוע תתחיל מן יום ט' בניסן, והיה פירוש ונומרת השצת ספיר ונמרת השצבוע אחר ח' בניסן. — ויען כי הלל הראה הוכחה לזה מן הכתוב ששת ימים תאכל ונלות, צהכרה היה ויכוח זה צשעה שעלה הלל לכשיאות, והיה אז ערצ פסח צצצת, ותחילת הנוועד ציוס א', וקוף הנוועד צצצת שלאחריו, באופן שהקריבו הפרוסים את העונור ציוס צ' שהיא י"ו בניסן, והיו סוונרים עד סוף הנוועד שלא יקריבו הלדוקים העונור אחר הנוועד שהוא ונומרת סצת צראשית לפיכך הרויחו צנוסך י"ג אלו ניוס ט' עד כ"א בניסן לחזק דין הספירה ונומרת השצבוע שאחר ח' בניסן, ולתכלית זה עשו לדעתי סינון ניוס הוא ולנועלה שהעונור לריך להיות ונוספה צ"ג נפות ונמחות ע"צ:

והנה טעם הנומחות צתמיד אם צא דוקא ונשל ליצור קשה ונאוד שהרי וצואר צנחמיה' שהענידו עליהם לתת שליטת השקל צסנה לקרצן תמיד ואיך נחלקו הלדוקים לוונר שיכול היחיד לנדב קרצן תמיד? ועוד צווגילת תענית וצואר שנועת הנילחון התחילו לשקול שקלים לתמיד והלא זה כבר נתקן ויוני עזרא? ועוד שם צוונ"ת אונרו צסס ר' עקיבא שהתמיד לריך ציקור ד' ימים כונו פסח לאיזה תכלית נאונרו דצרים אלו צשעה זו וצנוקוס זה, איזה יחוס יש לנילחון שהתמיד צא ונשל ליצור אל ציקור ד' ימים? וכראה לי כי הנומחות כנוסכה אחר ונה צשעה שצרו האחים אריסטובול והורקלוס זה על זה שהיה אריסטובול עם הלדוקים והכהנים צפנים לוונקדש והורקלוס עם הפרוסים חוץ לוונקדש, והולרכו צכל יום הלדוקים להוסיף לחוץ אלף דרבנונים לאנשי הורקלוס צעצור הטלה לקרצן תמיד עיין צ"ק פ"צ. ויוסף קורות י"ד צ' צ' וכו' ולמה עשו זאת הפרוסים וצחוץ שהרי התמיד הוא חויצה ואיך צטלוהו ולקחו ונוון הרצה ולא שלחו טלאים לצקוף? ופני שהפרוסים אונרו שחוצת התמיד דוקא: אם כל ישראל צאחדות, אזל צשעה סכת אריסטובול היו אחוים ונחזיקים צונוון ואין לכל ישראל חלק בו, אין לקרצן תמיד וצואר צוונקדש, והלדוקים חלקו ואונרו שהיחיד ונמדב קרצן תמיד ונשל, ולפיכך צדין עשו כת אריסטובול ששלחו ונוונס הרצה ונשלחם, והיה זה ג"כ צתחילת ניסן עיין יוסף שם. ונושעה זו נראה שהתקינו לשקול השקלים ונר"ח ניסן ולהלן, וזה כוונת ווגילת תענית שהתקינו אז ליקח שקלים, וכן צונה שדרש ר' עקיבא שלריך התמיד ציקור ד' ימים כדין פסח למה להורות שאקור להקריב התמיד ששלטלו וצחוץ לפנים צלא ציקור. —

על כל פנים הענידו חכמים כני דצרים אלו יחד הנילחון עצור התמיד שצא דוקא ונשל ליצור, והנלחון עצור עלרת שדוחה את השצת, והטעם כונו סכתצתיו ואשכהו צקיור: סועה ונ"ט: וצ"ק פ"צ צשעה שצרו הורקלוס וסיעתו על ארוסטובול וסיעתו שהיו צוונקדש, נהגו הפרוסים חקד עם

ארבעה עשר שחל בשבת

אריסטוֹטֵלוֹס, והלדוקים ששלחו להם צכל יום ערב וצוקר קרצן לתנויד ואח"כ יען זקן אחד לנחמה הורקנוס קלא יתנהגו ככה שכל זמן שגוקריציס התנויד לא יונקרו צידם. — וקרוב הדבר אם כן שאז הוכרחו הלדוקים וצפנים להורות כי אין הקרצן לריך דוקא לצוא ונתרונות הלשכה של כל ישראל רק אפינו היחיד יוכל לנדב קרצן תנויד ולא ילטרבו אל לירוף אחים ונצחוץ — כי שלחו להם דיכרין ונצפנים (נשל יחידים*) — והנה עיקר טעם שהתנויד צל דוקא ונתרונות הלשכה ווכל ישראל שהציאו שקליהם הוא כדי שיתאחדו כלל ישראל לתכלית אחד נעלה ונשגב צלי פירוד צדעה ואנונה צה, ואתוקס עיקר זה ונראש חודש ניסן עד ח' צו, ונשס ואינך כלחו עד סוף המועד על העיקר השני היולא ונעיקר הראשון, היינו לטמור דין עלרת שיהיה דוחה צצת ע"פ הכלל כי הטוונאה והצצת הותרו או כדחו צליצוק, קלא יהיה קרצן ליצור חלוק רק צאחדות כוללת, — ועיקר הדבר ונרונו צונסנה תורה דצרים ט"ז קלא תלה הכתוב צונחרת השצת.

הערה לארבעה עשר שחל בשבת

אחר הדברים האלה ראיתי לצאר וליטב צכל מה שאמרת כי כנה שללות חמורות מאוד צנידון זה: א פקחים ע"ז ע"א אחר שלמדו ונפטות המלה נו עד ו שקרצן ליצור דוחה צצת וטוונאה אור סתם גומי צכרות דכולי עלנא טוונאה דחיה צליצור דליכא תנא דס"ל טוונאה הותרה צליצור רק ר' יהודה ציהכ"פ, דאפילו אם אין הניץ על מנח כה"ג, מרלה. — והקשו התוס' הא צנקוס שחלקו ר"י ור' שנעון הלכה כר' יהודה ואיך שייך לונור כולי עלנא צכרו טוונאה דחיה? ונראה לי דלשון צכרות הוא לפי הסברה שאנו לוונדים ון לשון ונועד לצד, אכל אחר טמודע ג"כ הלימוד ונאיש נדמה ואין ליצור נדמה כנצואר פקחים ס"ו: מוכח דאך טוונאה גברי שאין הניץ ונראה על טוונאה גברי כנצואר פקחים פ': אפ"ה נדחית הטוונאה גבי פקח, וא"כ

* אגב אורחא ראיתי לעורר פה על שאנו יוסף הכהן קורות ג' י' ו' שטעם קריאת שם עזרת היא ופני שהוא יום חנוסים אחר ספירת מ"ט יום והקשו עליו שאין זה אמת כי לשון עזרת אין פירושו יום חנוסים רק עולר ונאסף? ונראה כי יוסף כוון לשורש עזר צווי־הַוֹטֵעִים יען כי ונפטות לשון החורה החוב לטפור חנוסים יום ורק ופני שאוניה החורה ג"כ טבע שצחות תנויות שהיינה, וכן צנטנה תורה כתוב סתם ונחל חנוש צקונה לטפור שצנה שצעות ולא הזכירה תורה ונחרת שצת — וא"כ עלרו יום אחד ונקרא עצרת היום הנענר ונלהלים החנוסים. — עוד יש לעורר כי מה שכתב יוסף הכהן שער לצא צרוניים סְוֹחֶפְעִיּוֹם כצס הונקדש צחדש השלישי ציום השענית (υποστειλας ημερας) קורות י"ד, ז' צ' — ג' ותנוה רצים איזה תענית יש צחדש סיון? וכצד גרעטץ ד' 168 שהכוונה על צצת שאקור לצכל ולדעתי הכוונה על יום טצוח שחל צצת חזר אחר חב עלרת שהדין שאין כהן גדול ונחלצס צנגדיו, ונותר הצספד ותענית כדי להוליא מלצ הלדוקים שעלרת אחר צצת חגינה ז' א', לפיכך קראו יום זה צצס תענית כי אכשי ונענר התענו צו וס"אכ צצאר יוני טצוח וכן צצאר יום א' צצצוע עיין תענית רפ"ד — גם מה שניצואר צחלמוד שלנו שהעלו החולים ציווי המלור קודם לפְוֹחֶפְעִיּוֹם תחת ונלך ערצי ורעטא חזיר שנעץ ליפרכיו צחוונה ונודענע' א"י ד' נאורת פרסה ולא ספר יוסף זה? גם ונצואר צירושלני צכרות פ"ד צצמלור היונים העלו שני גדיים וצמלור הרוניים שני חזירים? נראה לי שהכוונה עם הגדיים על מלכות יון שנקרא לפיר עיזים דניאל ח' ועס חזירים כווננו על מלכות הרוניים שנקרא חזיר צמודט מפני שדגלס היה חזיר, עיין יוסף ספר ג' ד' 257. —

נישטצת השאלה ששאלו התוס' פסחים ס"ו. ד"ה ונה מועדו: ל"ל איש נדחה ואין ליצור נדחה הלל ילפינן ומלשון מועד אפילו בשבת ואפילו צטונאה דיש לוונר דאי מנועדו תוס אמילא דוקא טונאה בשר הוא דנדחה אבל לא טונאה גברי, לפיכך יליף הש"ס ונאיש נדחה אפילו צטונאה ונת דהיא טונאה גברי ואין הליץ ונרלה אפ"ה נדחית ונפני הפסק. ואי כתיב איש נדחה ואין ליצור נדחה הו"א דוקא קרבן ליצור כנו פסק דוחה טונאה ושבת, אבל קרבן יחיד הקצוע לו זמן לא ואין ק"ל יונא ל': ותמורה י"ד. וש"מ, דאפילו קרבן יחיד הקצוע לו זמן דוחה טונאה ושבת, לפיכך לריכס אבו לטני ליימודים אלו. ובפסחים ע"ז א' קאי סברה על הלימוד ומלשון מועדו לנד, אך אמרו ליכא תנא דסבר טונאה הותרה בליצור רק ר' יהודה, ואע"ג דהלכה כר' יהודה נגד ר' שמעון עירובין ע"ז: כאשר הקטו התוס' סם ד"ה דלא; וי"ג צמקוס זה אי אפשר לפסוק כר"י נשום דל' יהודה לשיטתו דסובר פסחים פ' ע"א וננחות ע"ו ע"א וסברא דליץ קרבן ליצור חלוק, ואפילו אם היחיד טונא והמורגים טהורים הליצור עושה צטונאה, כי היחיד מכריע את הליצור, ואין לעשות חילוק בקרבן ליצור, כדי שלא יצואו לידי מחלוקת ופירוך באמונת האחרות, ואם כן נעשה זה גופא הוכרח ר"י לוונר טונאה הותרה בליצור כדי שלא לחלק בקרבן ליצור ואפילו צטונאה גברי; אבל רבנן חולקים על ר"י וסבירא דליץ היחיד מכריע הליצור והלכה כחכמים, ונניילא הדין דטונאה דחיה ולא הותרה לגברי, אלא איש נדחה צפסק וצפסק קרבנות עושים הטהורים לנד והטונאים לנד.

(ב) על פי הקדמה זו נישטצת השאלה ששאל הכסף משנה על הרמב"ם פ"ד ונה' ביאת מקדש ה' ח' דבגו' פסחים ע"ז ע"א וסבירא דליץ י"ג: חולקים ר' יהודה ור' שמעון דר"י סובר עודה על ונחו ונרלה, אין עודה על ונחו אינו ונרלה, ואמר ר"ם אפילו אין עודה על ונחו ונרלה, ואמר כהן גדול ציום הכיפורים יוכיח שאין הליץ על ונחו ונרלה? והשיב ר"ם הנח לכה"ג ציום כיפורים דטונאה הותרה בליצור אם כן ניי סובר אין עודה על ונחו אינו ונרלה, בהכרח זריך לסובר טונאה הותרה בליצור, והרמב"ם סובר טונאה דחיה בליצור ואפ"ה סובר אין על ונחו אינו ונרלה, וקשה עליו כהן גדול ציהכ"פ יוכיח שאין עווד על ונחו ונרלה? ונראה ברור כי הפרש גדול יש בין ר' יהודה לשיטת הרמב"ם שהרי ר' יהודה סובר אין קרבן ליצור חלוק, והיחיד מכריע את הליצור לעשות הקרבן צטונאה, ואם כן אינו נוכח מנה שכתבה תורה צפסק איש נדחה לפסק שני שאין ליצור נדחה, ולנח' גם הליצור נדחה אלא התורה חדשה גבי פסק שאם הליצור טהור והיחיד טונא הו"א לדעת ר' יהודה אין קרבן ליצור חלוק, וזריך הליצור הטהור לעשות הפסק צטונאה כנו היחיד הטונא, לזה אמרה תורה שהיחיד נדחה, והטהורים עושים פסק צטהרה, אבל אם הליצור טונא אפשר נדחים לפ"ם? אלא דאעפ"כ וסברא אנו יודעים דליץ ליצור נדחה יען לר' יהודה טונאה הותרה בליצור ולא צענין ליץ לרלות, ונניילא אפילו טונאה גברי ונותר — אבל הרמב"ם סובר כחכמים שיש קרבן ליצור חלוק ואם כן חדשה תורה צפסק טונאה גברי נדחה אפילו אם אין ליץ לרלות, א"כ ונניילא אפשר ללמוד גם יום הכיפורים דאי אפשר צענין אחר שגם אם אין ליץ ונרלה ונפסק. —

(ג) לפי הקדמה זו יש לנו למדש דבר נכדו והוא כי צתוס' ננחות טי"ו ע"א ד"ה רב יהודה כתבו דר"י לא סבר טונאה הותרה בליצור רק בהקדמה אבל לא באכילה ולמה? ויש לוונר לדעתי הטעם כך: דצטלנא רבנן דס"ל טונאה דחיה בליצור אפילו טונאה גברי צפסק שאין הליץ ונרלה, א"כ יש לוונר כיון דאשתרי אשתרי, כנו סנדחה טונאה גברי לענין הקדמה נדחה כנו לענין אכילה, אבל ר' יהודה דסובר שלא נאסרה טונאה ונעיקרא בהקדמה כי טונאה הותרה בליצור ונעיקרא, וא"כ לא שייך לוונר ונחך שנותרת הטונאה בהקדמה הותרה באכילה, שהרי בהקדמה לא נאסרה ונעיקרא, ולא שייך לוונר סברא זו כיון דאשתרי אשתרי כאשר כתבו הפוסקים דלא אנריבין ונחך שהותרה כיוי צי"ט ללורך כנו צטרא אגונרא הותרה כנו שלא ללורך? דצטלנא צטולאם והצברה שייך לוונר כיון דהותרה ללורך, יען שפי' אלה הולאם והצברה נאסרו בשבת והותרו צי"ט, אבל כיוי שהיא ונלכח שאינה לריכה לגופה ולא נאסרה ונעיקרא בשבת לא שייך ונחך, וכן כנו לר' יהודה לא שייך לוונר ונחך שהותרה טונאה בהקדמה לגברי הותרה כנו לאכילה, דיש לוונר כיון דטונאה הותרה בליצור א"כ לא נאסרה טונאה ונעולם בהקדמה, אבל באכילה נאסרה הטונאה ולא נדחית כלל, וטעם גדול יש מחילוק זה דצטלנא טונאה הוגף בהקדמה, שאי אפשר לטונור את הגוף וטונאה, הותרה לגברי, אבל לענין אכילה שאפשר לטונור ונלכחול צטונאה, ועוד שאין אכילה פסק ונעכב, ראוי לאסור — והכל תלוי

באפשר ואי אפשר צענין אחר עיין פסחים פ' סע"א. ויש לישב זזה קושי' תמורה ששאלו לנודע זיהודה ונת' חל"ה סי' פ"ה: דבסנהדרין י"ג: אמר ר' יהודה ועצבין את השנה ופני הטומאה ונעשה בחזקיה ונלך יהודה שעיבר השנה ופני הטומאה ובקם רחמים עליו ופני שאכלו את הפסח שלא ככתוב, ושאלו צנוגמל דנוח ונוכח דר"י סובר טוונאה דחיה זניצור ואלל מחלוקת ר"י ור"ש זניץ אמר ר"י הנח לכה"ג זיום כיפורים טוונאה הותרה זניצור? ותירלו ולטעמין תקשי לך היא גופא ר' יהודה סובר ועצבים ופני הטוונאה ופ"ה בקם חזקיה רחמים ולמה? אלא חקורי ומתקרא והכי תקני ר' יהודה סובר אין ועצבין ופני טוונאה — וחזקיה שעיבר זיקם רחמים. והקשו לדעת התוס' דר"י ומחלק זין הקרבה לאכילה היה לו לתרץ שאני פסח דיש זו אכילה? ועוד הקשו על רש"י ד"ה ז' ל' פ' ח' דסובר דמ"ה בקם חזקיה רחמים ופני שאכלו הפסח בטוונאה וזה דלא כנאן בסנהדרין טס? כי לר' יהודה טעה חזקיה שעיבר ופני הטומאה ללא גורך לר"י שנועון שעיבר זיום ל' של אדר זיום שראוי לקבוע ניסן. *) ולר' שנועון זן יהודה שתיאין לפני אכל שהאכיל פסח בטוונאה ליכא למ"ד, עיין כרם חמד ה' זל 234 ומשך וחסר"י ווייטע כ"י ופלפול טס ומרש"י קודר. —

אבל לפי מה שהקברתי יש לישב כל זה כי לדעתי שאלת סגממל בסנהדרין טס לניממל דר"י סובר טוונאה דחוי' היא זניצור והא סובר זיה"כ טוונאה הותרה הוא כך: כיון דחזינן גבי ל"ך סובר ר' שנועון טוונאה דחיה וגזי פסח סובר ר' שנועון לכחילה אין ועצבים ופני הטוונאה, אס כן קשה שזה קברה הפוכה, שר' יהודה סובר זיה"כ טוונאה הותרה וזפסח שוועצבים ופני הטוונאה, ולקברא זו זאנת יש קתירה זין דברי ר' יהודה עלמו אס ועצבים ופני הטוונאה לונה בקם חזקיה רחמים וליכא לניממל ופני שאכלו הפסח שלא ככתוב ולאכילה לא הותרה טוונאה, דעכ"פ קשה למה סובר ר' שנועון אין ועצבין לכחילה הלא הוא סובר טוונאה דחיה, וזה דוקא לטיעת הנוקשה אכל אחר שנסיק להלן צנוגמל טס דגרסינן ר"ש סובר לכחילה ועצבים אס כן לא הוי עוד קברות הפוכות, ויכולים אמתו לקיים גי' ראשונה ולחלק דברי ר' יהודה, דזאנת הגרבא קיינת דסובר ועצבים ופני הטוונאה אע"ג דטוונאה הותרה זניצור ופני שלענין אכילה לא הותרה. וזהו יבוארו דברי רש"י על נכון דלפי האמת י"ל ר' יהודה דסובר שהטעם שחזקיה זיקם רחמים הוא ופני האכילה דלא טייך לוותר לדידיה ונתוך שהותרה טוונאה להקרבה הותרה לאכילה כדאמרן.

(ד) ויניטב זזה קושי' התוס' פסחים ע"ז. ד"ה טכן דזינומל ד' ה' יליף הש"ס ונתמיד שעשה דוחה ל"ה טיש זו כרת שהרי תמיד דוחה שבת, והשיצו ע"ז שאני תמיד טישנו לפני הדיבור, וקשה נילך וכלל הקרצנות הקצוע להס זונן שדומין שבת? ונראה דשאני קרצנות צצבת דמתוך סכנר ניתרת שבת נענין תמיד נדחה נוני לשאר קרצנות ועיין פסחים ס"ט ע"א סכנר דחתה שחיטה שבת וטס ע"ז: הרי נתנה שבת לדחות שבת טינוקות דעליות. —

(ה) צתוספתא שבתות ספ"ו שאלו את זן זונא ופני מה ספק טוונאה שרות היחיד טונא? והטיצו שזה נלמד ונקוטם שבתה שהיא אסורה לזעלה וספק. ופני מה ספק טוונאה צרקות הרבים טורה? ופני שהתורה התיירה ודאי טוונאה זניצור צפסח כ"ט ספק טוונאה. ורשב"ג זונר הטעם שאפשר לשאול ליחיד ואי אפשר לשאול לרבים וכן כהז הרמב"ם פ' י"ו ונה' אבות הטוונאה ללמוד ספקות לקולא וננה שהתיירה תורה ודאי טוונאה צרבים.

וקשה לי אס כן נלמד וזה להתייר כל ודאי איסור ודאי טוונאה, ולמה דוקא ספק טוונאה צרה? ולא גם כן ספק איסור לדעת החולקים על הרמב"ם? ולהרמב"ם אפילו ודאי איסור צרבים? ונראה לי דהטעם דאמרינן טוונאה הותרה או דחיה זניצור הוא ופני שצרבים צכלל אי אפשר להיות נזהר ונן הנגיעה, ובהכרח צקל אפשר שיגע אפילו הקדוש יותר צדבר טונא צלא ידיעה, ונלד אחר גם כן צדור ודאי שהזניצור וצכלל ונקוטם צרים, ונדקדים הרבה בטוונאה וצכלל דבר הנוכער, כי הטוונאה לרוב צפתר הוודגה נחצתה, ולפיכך טני כללים אלו אונת ונלד אחר שומאה הותרה בציבור, ושומאה דחיה בציבור כלומר צכלל זני אס הרבה ונדקדים צחוף שלא ליגע צדבר טונא, וכן נשמרים לרוב לגלות חרפתם צרבים מעניני חולשת

(*) הטעם שדחקו לוותר חזקיה עיבר השנה נגד פשטות הכתוב ויועץ המלך עם שריו לעשות הפסח צמודם הטיי ולמה הכריחו לניצור? נראה וטעם דטס כתיב שהחלכה נמורה זיום טטה עשר ניסן ואין הניצור וטע"ז כראשון ולכן גם היחיד אין עושה צבטי פסחים פ' ה' א' אכל רש"י קובר פ"ט רגל צבטי עלמו הוא טס ל"ב.

היגר טוונאה אכילה זנות, כי אלה עושה אדם לרוב צנעטה, לפיכך ראוי להחמיר צסקפ זנות
 בצוטה דוקא דרשות היחיד ונקום סתר שהוא קרוז לודאי, ורגלים לדבר שכן דרך בני אדם
 לבכות ונונם, אבל צפרהסיא ראוי להקל צסקפ טוונאה ופני טוונאה דחויא צליצור, כלומר
 שהרוב ונדחיס צפוונאי ויהי כן שונן פסול כיעור וטוונאה, ולכן על שמי אלו צפרות יש לסמוך
 ולסקול צמסקולת שכלל ונתי ראוי להחמיר צסקפ ולוונר רגלים לדבר, או נתי ראוי להקל ופני
 שאי אפשר צאופן אחר ורגלים לדבר שהליצור נשמר ונחלתה טוונאה, צענור זה אונרה חגיגה
 כ"ו ע"א שכל ישראל חברים רגל ואפילו עם הארץ ונטהר ציונים הקדושים, לפי שכל ישראל
 חוברו יחד ציוני ההג, ואף שדודאי יש שונן טוונאה ציחידים, בכל זאת לא יזיק, כי תכלית חסיפת
 רבים הוא ללמוד וללמד לשמור ולעשות כדרי טהרה, והונויעוט צטל צרוז טהרה וגם אין לחוש
 שהליצור יתקלקל אם נתיר להם טוונאה צרבים כי הליצור לא וניעני ונדעת קדושים ולא יעשה
 וניעוט טוונאה רוסס. ולכן ונטעם זה גופא שהטוונאה דחויא צליצור כלומר שהליצור צרבים
 ונקפידים ונלטהא, לכן טוונאה הותרה צליצור ונקום הדחק, כי לא ינטך וניהתר זה נגע לרעת,
 יען צרבים רוח הונקום ונטיגה ונגנר ע"ד שאונרו וצמים ו' ע"צ קצנות ליצור סקין ונשכתן
 למה שהם ואין תקלה צאה צנקל לדבר שנעטה ונדצים כי זנות הרצים עומד לסס. —

(1) ונטעם זה אונרו גם כן שהליץ ונרלה כלומר על הליץ נכתב קודש לה', והכהן הגדול העומד
 ונקום כל ישראל ונגיזה לנעלה ראשו ושכלו להנושך חסד אל שיטמור הליצור צקדושה
 וטהרה, וכשא אהרן עון הקדשים, ונקום שאי אפשר לשמור שוכן אחס השם צחקו טוונאה
 יען הגדי לשם שנים ונטיגה וני יצין. לפיכך אונרו גם כן אין הליץ ונרלה על אכילות, ולא
 על אכיל שנטמאו, רק על צפר שנטמאו, כי כל אדם יכול לשמור נפשו ונאכול דבר שיש צו חשש
 טוונאה, וכן יוכל כל גבר צנעטו לשמור וננגיעה צמזיד ונקום הטוונאה, ויהיה נזהר ונטוונאה
 גופו בכל האפשר. וכן אונרו ונטעם זה דאפילו קרבן יחיד הקצוע צוננו רגל דומה טוונאה
 וצבת לפי שציוני ההג היחיד נגבר אחר הליצור, ולא אונרו טוונאה הותרה או דחויא ציחיד או
 צקרבן קצוע אע"פ דצאמת אין הדבר ספק שגם קרבן יחיד צקצוע דומה צבת וטוונאה (תמורה
 י"ד ויונא ג') ולמה אונרו דוקא טוונאה הותרה צליצור? ופני שטעם היתר ציחיד הוא ופני
 שנגר צנו ע"ד אחר הרצים.

אמור ונעמה כי זה הוא הטעם שלמדו צן זונא וכן הרנוצ"ם היתר ספק טוונאה צרשות
 הרצים וננה טוונאה הותרה צליצור או דחויא, כי הסברה שאנו ונחמירים בכל ספק
 הוא ופני שאנו חוששין אס תחיר את הספק תנא להחיר ודאי וכמו שאונרו צגונרל יונא ר"פ
 יכה"פ ע"ד חזי' לאלטרופי כלומר חזי שיעור אסור ונן התורה ופני שאפשר צקל לצוא ללרף
 לשיעור שלם, ולנודו זאת ונונל כל, והקשו החוב' סס ד"ה חזי למה לרדך קרא אס יש צברא
 ועוד דונכל לנודו שספק אסור צחלצ? אבל לפי ונה שצארתי הוא נכון כי טעם אחד יש ופני
 שחזי שיעור חזי לאלטרופי לשיעור שלם, צדין הוא שנאסר חזי שיעור וננא ילרף אותו לשיעור
 שלם וכן ספק אסור ראוי לאסור ונטעם זה וננא יבוא להחיר ודאי, והכל נודע ונצברא אחת
 אפס ונקום שאי אפשר כי רבים ונדכרי אהדרי, ונקום רבים לא גזרו, עיין עירונין ג' סע"א וסוכה
 ונקום שאפשר כי רבים — לפיכך אונר צן זונא לאסור ספק טוונאה צרשות היחיד שאין כלן
 ונ"ג תוב' ד"ה שלומי — להציר זאת וננא רבים ונח ונה שהקילה התורה שטוונאה צסקפ ונקום רבים
 לפי שאי אפשר. ורשב"ג הקציר זאת וננא רבים ונח ונה שהקילה התורה שטוונאה צסקפ ונקום רבים
 צאופן שהדבר צרוז שאי אפשר להחיר ודאי אסור או ודאי וטוונאה צרבים כי אדרנה רבים לא
 ילנו היתר כזה רק ונקום שאי אפשר, וככל אסורים אפשר לשמור גם רבים אבל לא צטוונאה
 צרבים, והרנוצ"ם שלמדו ונזה קולא בכל הספקות גם צאיסורים הפריז על הוניה כי אי אפשר
 ללמוד ונן טוונאה לאיסור, יען הסברה ונחייצת להרחיק ונפק אסור ופני שאפשר אבל לא
 ונפק טוונאה ופני שאי אפשר צליצור.

(2) נצין צזה ליבצ שאלת הנודע ציהודה ונ"ת ח"ד ס' ק"ב שהרי קוטה לצעלה הוא אסור
 ואיך לנודו ונוננה להחמיר צסקפ טוונאה צרשות היחיד? ועוד בכל ונקום שיש ספק אסור
 וטוונאה יחד כמו צסקפ נבלה שונטווא צונשא ינונא לחוננרל לענין אכילה ולקולא צרה"ר לענין
 טוונאה וזה סתירה וניני' וביה? אבל לפי הנחמי יבוא על נכון כי לא לנודו צגונרל וננסוטה רק
 הדין והסברה שצרשות היחיד שספק הזנות יש לו רגלים לדבר להחמיר, ונזה אנו לנודין לכל

הספקות טוונאה דוקא זרה"י אצל לענין איסור אין הפרס זין רשות היחיד לרה"ר כי אין האיסור דבר ונוכר, ויש בני אדם אשר אוכלים נבלות ואיסורים צפרהסאי, ע"כ רחוי להחמיר בספק ג"כ ולענין טוונאה נבלה ג"כ, יש להחמיר זרה"ר, כי וניזון שלנו מחזיקין ספק נבלה לאיסור ונח ספק דאורייתא וניילא גם טוונאה יש צו, דלמ לא כן יקשה חולין י"ג א' שחיות ככרי נבלה וטוונאה צונא וע"כ ויירי לשיטת פרי מגדים שהקדמה לה"ש ז"ד דצונקוס שאין צידו לר"ך שני עדים בשחיתות וא"כ היו שני עדים צונקוס שחיות נכרי ולשיטת הרמב"ם דשחיתות נכרי נבלה ונספק טונא דעתו לע"א א"כ צונקוס שלשה הנכרי ושני עדים דהו רצים היו ספק טוונאה זרה"ר כשאלה הגו' נזיר ריש פ' שני נזירין, וכיון דספק טוונאה נשא לקולא אין כאן ספק נבלה! ודוקא לומר דכרי אינו נלטרף לרצים? אלא צרור שהכל הולך אחר העיקר ועיקר הספק הוא באיסור נבלה צונקוס שאין ניאוס ונאיסור זה נמשכת טוונאה נשא. —

גם יש לערוך לפי זה צטוב טעם ודעת ערך כל מייני ספק: (א) ספק סכנה לקולא כי אין צוה טעם שצבוא להקל צודאי יען טעם לחוש להפך אם נחמיר בצפק סכנה ונאסר על הפסוקן בצפק להכל שצב נצוא גם כן לאסור על הודאי ונאוכן. (ב) ספק איסור לחמירא כי צוה יש טעם שנקל צודאי איסור. (ג) ספק וטונאה לקולא והוא גם כן מדין ונשפט צרבים כי אי אפשר להחמיר לתת ונוון הנחצב לחוצב ונספק שהרי א"כ לא נועיל כלום, ונפני שגם החוצב בצפק אללנו ושורת הדין נחייב להר"ך הליצור והרצים עד"ל טלא שהוליא ונוון ונספק, אלא כל דבר עומד בחזקתו — אכן צונקוס שהנחצב הוא רואה ללאות ידי שונים ביחידות כלפי עלמו אז שוב הדין שחייב נספק, וזה דוחה לספק טוונאה צרשות היחיד שהוא טונא יען כי היחיד יוכל להחמיר על נפשו, וצדין רחוי לו להחמיר יין הספק. (ד) ספק הטוונאה טעם חילוק זין רצים ליחיד כדלמורן.

ראיה. לכל זה וננה שנגדמה הש"ס ונקשה ונספק טוונאה לספק איסור כמו חולין י"א ב' ונציא רחיה לאין חושטין לריסוק אצרים להטריף ונחיוק זן ויונו שטונאה ציבה ולא אמרין שוב ח ריסוק אצרים הוא ונחמת אונס אינה מטונאה הזיבה ואיך וננאה טוונאה לאיסור דלנא רי סוק אצרים ספק הוא ולענין טרפה לחמירא ולענין טוונאה זרה"י ג"כ לחמירא? ובחולין ט' ע"ב וכן וי"ג ע"ב ונדחה הש"ס הדוניון ונספק טוונאה לספק איסור ונדה ז' ע"ב וכן קידושין ע"ט. שוב ונקשה נחציות אונקוס וכן נקידושין אונקוס ונאיסור על טוונאה? אלא צרור דהר שכל דבר כפי עיניו כפי מה שהוא רגלים לדבר או לא, ובריסקו אצרים שאנו רואים שרוב ולדות קיינים טייך להקל ולרמות טוונאה לאיסור וכן כל כ"ג, וגם מה שהקשה הגה"ש"א חולין ט': צתום? ד"ה חסם שצונקוס טעם חזקת טרסה רחוי להקל צרשות היחיד דלא אפשר לנילף ונאוסה ע"ש? לא קשה מידי לפי האמת דלע"ג דלא ילפינן ונאוסה צונקוס טעם חזקה לטהרה, וי"ו ילפינן שכל ונקוס טעם רגלים לדבר לא ונחיי חזקה דונספצר שאחזה טוונאה שורט צונקוס סתם, אלא שלשיטת חוס' טעם שואל הגה"ש"א צנדק ועיין חוס' נזיר ג"ד א' ד"ה צאומר שתקנו יותר. ונטעם זה גם דברי הרמב"ם חולין פ"א וקידושין ע"ש שכתב דצונקוס ודאי ונגע יש להחמיר אפילו בצפק טוונאה — יש להם נקוס בצנרה, כי רחוי להחמיר צודאי ונגע וטעם שאפשר להשמר ולהזהר וכן הנגע ואלו לא נחמיר בצפק נצוא לדי ודאי ויש סיוע לזה וננחמה טהרות פ"ד ה' שחמירי בטעם ספקות הרגילים יותר דוקא צודאי ונגע ולא בצפק ונגע וטוונאה ודאי ועיין כ"ב ח"ד וי"ח ס"א קב"א ובחוס' סוטה י"ח ז' ד"ה צרשות שחולקים וכותבים סצרות ישראל ע"ד שכתבתי.

אגב אורחא רחוי עוד להציא כאן דבר הנחמס לגדון שלנו צדין טוונאה דחיה או הותרה צליצור, ננה שונצולר כנסהדרין י"ב שהת"ק סוצר דלין ונעצדין השנה ונפני הטוונאה ונחזיקה שעיבר השנה ונפני הטוונאה וציקס רחמים, ור' שונעון סוצר וותר לעבר השנה ונפני הטוונאה, וחזיקה ציקס רחמים ונפני שאין ונעצדים השנה אלא נחודש אדר והוא חזיקה עיבר ניסן ציום טראוי להיות ר"ה ניסן. והרמב"ם פ"ד וי"ח ציאת ונקדש ה' ר' הרכיב שני טעונים אלו שונפני שאין ונעצדים רק אדר, וכן ונפני שאין ונעצדים ונפני הטוונאה ציקס חזיקה רחמני? וכראה לי כי טעם שאין ונעצדין ונפני הטוונאה הוא ונפני שאפשר להטעה קודם פסח, כי נחודש אדר עד פסח יש זנון נרובה כדי הזאת שליטי וטציעי — והטעם שאין ונעצדים ניסן צניסן הוא לדעת ונפני כיון שכבר בא האביב אין לעקור חודש אביב ונאוקונו ודוקא קודם שהגיע חודש האביב וותר להמתות עליו כדרך שאוקרו לענין צורת תענית ציינים טויבים כחנכוסה

הערה לארבעה עשר שחל בשבת

ופורים ור"ח שאם הגזרה קודמת, חלה, ואם לאו לא נדחה הי"ט ופני הגזרה, ונילית תענית פי"ב, זה הכלל כל שכדור קודם לגזרה תדחה הגזרה — ועיין סוכה כ"ה ז' לענין עוקב צמורה פטור מן הנוגה שיש סברה לפטור דוקא אם כבר חלה הנוגה ולא קודם לכן, ע"ש אי אשמעין הם דלכתי לא נוטא זמן חיובא. ונעתה לאור אם אפשר לעבר ניסן בניסן אם כן וניילא נותר לעבר ופני הטוונאה שהי אי אפשר לטהר קודם פסח שכבר התחיל ניסן והאציב וישראל נטמאו, כי דוקא אם אין ונעצרין ניסן בניסן אין לחוש בסוף חודש אדר לטוונאה שכבר חלה, שהי אי אפשר לטהר עד פסח בנשך י"ד יום ולטוונאה שלא חלה עדיין רק דרך אומדנא שהנשיא חולה ויש לחוש שנגא ימות כדכתבו הנופרטים לא חיישין, ועוד שיש ספק שאף אם ונעצרין לא ייעיל וילטרכו לעשות צוונאה וצוקוס שאין התקון וניזיר לא ונתקין ולא ונצריין כמו שכתבו הפוסקים לענין חזקה ולא אנריין חובה לברורי רק צוקוס שיש צירור ודאי, אבל לא אם אחרי הצירור נלטיך לקנוח על החזקה: אבל אם ונעצרין בניסן אם כן יתכן שכבר חלה הטוונאה בדרך שאי אפשר לטהר כגון ציום ט' בניסן שאי אפשר עוד הזאה ג' וז' וראוי לתקן ולעבר ופני הטוונאה ודלית אע"ג שיש על העתיד ג"כ ספק שנגא יטוואו? ראוי להחזיר ולסלק טוונאה ידועה וברורה ולא נחוש לספק — לפיכך שני טעמים אלו ונשולצים ותליתם זה בזה לדעת ת"ק דקובר אין ונעצרין ופני טוונאה, ור"ש הוא החולק ואמר שאע"פ שאין ונעצרים בניסן ונעצרים ופני טוונאה ונפסק דקובר חיישין שנגא יטוואו כמו דחיישין שנגא ימות להשא עיין גיטין כ"ה, ויש להאריך ויבאר צנ"ח. — וסיום כל זה אחר שהראנו שבירים שלמדו חכמים מן הנוקרא הוא צוקוס הראשון ונשרט צפורה רק סוכנו על הכתוב לזכרון, ראוי לעורר על מה שכ' הרמב"ם פ"א מה' טוונאה ונת"כ טוונאה נשא צונת הוא מן התורה ואין התורה לריבא להזכיר זאת, כמו שלא הזכירה איסור הבת ואיסור אכילת בשר בחלב ונשום דאסרה בציטול כ"ש האכילה, וזה ע"ד שלמדו הלדוקים איסור אכילת גדי בחלב, אע"ג שבגמרא הביאו הרבה ליינודים על איסור אכילת למד הרמב"ם ונפצרו וכן כל כ"ב" —

ארדא וארמא פילי בריש.

גיטין י"ג צוקוגיא דתן כזכי ונוצא ונעשה שהיה לו לר' אחי צר יאשיה איסקפא של כסף צנהרדעא, אומר ר' אחי לר' דוקתאי צר ינאי ור' יוקי צן כיפר שאם ילכו לטם יצאו אותו אליו, אכן הנה לקחו והחזירו ע"י כפיה, ואנורו צטעם שלא ענודו כנגד ראשי נהרדעא, ונשום שאותם צני אדם הן אונה, וכוצען אונה, ונדצרין ונחלייהן, ושנותיהם וצוהלים: ארדא וארטא ופילי צריש, ורש"י לא פריש רק על ונדצרין ונחלייהן שקולם עב ונראה כאלו ונדצרים ונתודט צירום, והגאון רש"י צע"נו כתב כי ארדא צפרסי לשון חוזק וכן ארטא, ועל פילי צריש לא פריש כהוגן. ועדיין קשה לנוה זה השם וצוהל ופני שהפירוש הוא חוזק או גדולה הלא אם כן שם חזקיה או גדליה יהיה שם וצוהל? ועוד הלא ר' דוקתאי צר ינאי ור' יוקי צן כיפר צארץ ישראל היו שלא דצרו בלשון פרסי, רק או בלשון רווני או יוכי? ונראה שכוננו צוה לתורות כי אנשים אלו צכלל חיל הונך הם שנוצבים ונלצוס ונשונה ונצוהיל ונחייים. וכל ד' שנות אלו כוהגים צסדרי תכסיי אנשי חיל ונלונדי חרב: ארדא צרווני Ordo רייהע וונד גייעד — קריעגעטצוקרדונג, ארטא Orthus צרווני דצר גצוה opsiou פיילי = pilus במטצוימן חלק הונחנה. צריש Barzau צרווני לעקת הפיל ענעצונטעגעטרייוו וכן קול ונצוהיל ונחרוד צאשכנו = barseh. ונדצרין ונחלייהן הכוונה שלא יראו לצרר דצורם רק ונחלה, בדרך אנשי שחן צחיל הונך או שוערים שאינם ונדצרים

רק צרנויזע וזה חלי די צור ולח די צור שלם וצור המזבויט semivocalis צרוני.

בעמדי על חקירת זו איך שלקחו חז"ל רחיה לאבזרות וכן השם, אונרתי לעורר כי אין זה רק וניעוט ור' נחיר שחייס לניעוט היה צודק צשונא וכונאונר הכ' צכצל צשנוו כן הוא, ונלא גם ר"ו ונקוס להורות כי הא"ס בידור צעל תהפוכות הוא ציונא פ"ג צ'. אפס לרוב אינו כן והאף כי הקפידו חז"ל אצותינו על קריאת שם לילד הנוכוון ליראת שנים והללחת העולם, צכל זאת אונרו ג"כ צ"ר פ' ע"א: יס שנותיהם נאים ונעשיהם כעורים ויס שנותיהם כעורים ונעשיהם נאים והצילו רחיות על זה. והנה צגיטין י"א. אונר רצ פפא ש"ס שנות ונוצקהים שלא נקראו צס צני ישראל כגון הורנויז (אליל הטוב לפרסיים) בר אבדינא (אולי נוסס אבודאר הסור הראשון אשר ונונו נולדו צני אדם הראשונים לשיטת הפרסיים ועל שנו קראו שם), בר שבתאי (שצתח הוא רוח רעה צתלנווד ויתכן ונשורס שצת כי הצטלה וציאה לידי שעינוס — ואעפ"כ ונלינו אדם רשע ונישראל שנקרא שצתאי אולר פרי יונא פ"א צ') בר קידרי (Kedoros שם אליל) באמי עיין ע"א ל"ה ח' רצצ"ח צח לאיפציח ויהצו לי' לחתח (ויון דגיס) ושנוע שם שם צאטי ואונר ידקרי לה צאטי שנו"כ איסור יס צו, כלונר לדעתי שהוא שם ונוצחק לעכו"ס ויס צויטפונטיגע שלהם אליל צסס זה. ונקים אונא לח ידעתי לפרש אכן צלתי ספק נורה על אחד ונקדושיהם ואס גם נקראו ישראל לרוב צשנות נכרים אצל לח צשנות ונוצקהים שלהם שמוקדו ע"ש אליליהם. — ושם ע"צ אונר ר' יוחנן צח" לוקום ולוה הנה וכן שנות ונוצקהים שלא סכיה שיקראו כן ישראל ונשנוע דעל הוניעוט נקראו גם ישראל כן, ולוקום הוא Lykos זה (עיין סוף סוכה לוקוס לוקוס עד ונתי חתה ונכלה! על הנוצח) אליל ליוניס ולוה Lusia שם לאלילת קערעק. —

ובנדרים ק"ו צ' נדר איס אחד הנאה ונאשתו אס לח תראה ונוס יפה שצה לר' יסנועאל? ויען שהיתה ונכוערת, ור' יסנועאל רלה לעשות שלום צין איס לאשתו שאל על שנה? ואונרה לבלובית ואונר ר"י זהו ונוס יפה כי השם נאה לה שהיא ונלובלכת צנוונין ושריית. על אופן אחר ונלינו דרישת שם צפסחים פ"ו צ' רצ הונא צר נתן צח לצית ר"ש גלותח ואונרו לו ונה שנוך? השיצ רצ הונא, ולצקוף שאלוהו לונה קרית לך רצ הונא? אונר בעל השם אני, וכצר ענוד ע"ז הגאון רש"ל עיין ציטרעגע II לר 167 שנוסצח פירושו כי הונא לשון הצנה צארנוי ואני תונה איך יפאר ר"ה חת עלנוו לוונר שהוא צעל הצנה וחכונה? אכן לדעתי נראה צפשיטות עד"ז השאלה היתה לונה קרא חת עלנוו צסס רצ הונא כלונר צתאר רב? שאין זה דרך לניעות וענוה, השיצ כי שם רב הוא כנוו צעל, ואני צעל השם, השם הוא שלי לפיכך אני יכול לוונר רצ הונא, כלונר הצעל של הונא (וויגענטהיוער דעט נעווענטס הונא); כי רצ פירושו הערך, וויסטער, כנוו צעל. ויתכן עוד ונפתי כי הפרסיס האוניכו הרצה צנוולת הונאבער honover שהיא אללס שם הקודש ועל ידי אונירת שם זה צרח אלתייהם חת העולם'

תצל ונלחה. והנה רב הונא י"ט צו וונט ארתיות hono-br, לכן אונר
צעל הסס אחי להיתול וקראתי את עלווי צונלוחת סס הנודע. —

ארטבן.

ביומא י"א ח' וציחים רחיה על ונזוח צרזים צשעת הסכנה לפטור
ונזה שאונר רצי יהודה ונעשה צארטצן אחד שהיה צודק ונזוחות
צסוק עליון של ליפורי ראהו קקדור אחד (Quästor וונטער ארכאגסטריטער)
ונטל וננוכו אלף זוזי, פ' רט"י ווגיה ונזוחות או על סס אווננתו נקרא
ארטבן. וכדחק בזה צעל ונערכי לטון ואונר כי הסס ונורכצ ונן אור — טצ"א
כדרך הצעל ווגיה שרואה היטצ. וצסס הגאון ונאר"ש לכדויה וציח ציאר
על דצרי רט"י כי ארטבן נקרא על סס אווננתו על פי הנצואר צצ"ר פ'
ל"ה וצירושלנוי פאה: רצינו קדוס שלח לארטבן ונלך פרסיים ונזוח, ועל סס
זה קראו את כל הנודקדק צונזוחה ארטבן וזה על סס אווננתו. והנה נפלאתי
ונאוד על איש חכם שיכתוב כדצרים האלו והלח רצ יהודה היה קודם רצינו
קדוס ואיך אפשר שקראו כל צודק ונזוחות ע"ש ארטבן? ועוד איזה יחוס י"ט
לצודק ונזוחה עם ונקצלי ונזוחות? וכראה צרור כי צעת הסכנה הולרכו אל
חכם צקי לקצוע ונזוחות צשערים ונפורסוים ונווירייים לרצים כדי שלח יראו
הרוניים, וחכם כזה ונונחה לרצים נקרא צלטון רווי Artifex דוונה הרצה
לנולת ארטבין, לכן קראו את הצודק ונזוחות צשעת הסכנה צסס ארטבן
אחד ורט"עקס, קינטטער, געווענרבסטון.

ארון ארנא ארמלו.

בברכות וי"ז צ' אונר רצ הונח תשעה וארון ונלטרפין לוננין עשרה.
ושאלו ארון גבר' הוא? והסיצו ט' ואחד רואה ואינו כראה?
וכתצ הגאון ר' אליהו ווילנא כנודע פירוש אוניתי כי וארון ר"ת ואחד
רואה ואינה נראה, ועל דרך זה נרא' לפ' ונה שאונר רצ אונני סניס וצצת
ונלטרפין? ונסיק כי הנוכוין בזה סני צני תורה וזה ר"ת של שבת. —
אפס י"ט לחקור ונדוע דצרו צונקוס זה צרנו? וכראה כי צסוכה ד' צ' וס"ו
אונרו כי הארון תשעה (טפחים) וכפורת שונטס ונדצרת הסכינה אחד הרי
כאן עשרה, דוגונת העשרה טפחים ש"ס צין ארליות לטוים סכינת אל, ויען
כי היה ונפורסס אללס שכל ונקוס עשרה וישראל סכינה פורה סנהדרין
ל"ח. ע"כ רנוזו תשעה וארון ונלטרפין להורות כי ע"י ונלטרף האחד שרואה
ואינו כראה והוא הקצ"ה, וכן הסצת הוא רנוז לטתי סציות צגוף וכפס
סכאונר זבור ושמור על דרך סתכלית סכי תלנוידי חכנוים לצוא צצרית יחד
ואיש יחד פני רעהו ואס ונחדדין זה את זה צהלכה הקצ"ה אוהצן וסכינה
סרויה ציניתס והוא דידיעי לורתח דסונעטח סצת ס"ג ח' ותענית ז' ח',
צאופן סנהקיים צונו ע"י הזכירה והסנוירה זבור ושמור לכן אונרו סניס
ושבת ונלטרפין, עכ"פ ראינו ונה סדצרו דרך רנוז ור"ת ולכן ססצתי סונה
שאונר ר' יסונעאל צן אלנצור סצת ל"ח על אלו סני דצרים עוני הארלות

ונתים על שקורין לארון הקודש **ארנא** ולצית הכנסת בית עם. וזה תנוה? ואנרת'י חולי הנוכוון צארנא אחד רוחא גראה — כאלו ראו השכינה ע"ד אל ידבר עונוו חללים פן נמות וכאשר ירא ונוח קראה חללים וימות — אזל קסה וצית הכנסת? ונראה כי הנוכוון בארנא לשון הדיוט Urna כלי שהניחו בו קדונוי חונות את אפר הנות — אורנע. וצית הכנסת סנקראו כן ע"ש הכנסיה והלניעות וני סקראו צית עם עוסה ונן קודש חול, ע"ד שאנורו קוף ונגילה צית הכנסת שנוחשצין בו השבונות קוף שילינו בו את הנות, כלומר שנהגו בו הגבלים להתאסף שונה ולצקס כסף הרצה עצור קצורת הנות לכן הקוף שבוזרים על כל תלין. — וזה רנזו שעוני הארלות שנוחלין ונצזין קדשים ונתים ונות נוקרי ונמקוויטען טמ'ד. ע"ד חשצתי לפרט חונס יצונות קי"ח א' שב למיתב שן דו מלמיתב ארימ'לו כי ארנולו הוא ר"ת אשה רעה מלוה לגרש ויאנור הנושל שב למיתב שן — דו tene-duo פון לזייטן געהוילטען, געבונדען, כלומר טויז ליטז צאגודה אחת צלל חירות נפשו היחידה, ונלחיות צכלל ונלוה לגרש ולהפריד הדצקים.

ארי, איירי, ודקארי לה מאי קארי לה.

מילות אלו רגילות צתלנווד על קיסורי רעיונות והלכות ולא לאיתי פירושן? ונראה כי יוכיות הנה או ליון צאו נאחננים וי"ד ינגע חוץ קניפעע פערבינדע רעדען, ונזה ונלל חיקוניע וי"ד על הנותחפש דציצורו פערטטעווען ללחוק. חיקוניע, ויתכן כי קס **ארנא** צערך הקודם הוא וזה שעוני הארץ ונתלצשים דציצורי חול לעונות ארון הקודש. —

ארי ארייך.

לחבם נפורקס ונעלה קראו לפענוים צתלנווד צקס ארי שבחבורה ונזה רנו לפרט ונה סקראו את שנוואל ירחינא: ארייך קידושין ל"ע א' וננחות ל"ח צ' שהוא על קס גצורת שנוואל צחכונה, גצור כארי, ועיין ערך ונילין שדצר נכצדות וחקר הרצה ונאוד על ונלה זו, אפק לדעתי הוא פשוט ונאוד כי ונלצד קסס ארייך ונונה על איש ונעולה וזקן יושב ציציצה עיין ע' אלכסנדריא פירוש אל — אז — ארך, יס צו רנוו גדול על קס שנוואל ותכונת נפשו הנושכלת, כי ארייך ר"ת ארצעה ונעלות א' אקיא כי שנוואל היה רופא ואקיא דרבי, צ' רצ כי היה רצ צצבל, ג' ירחינא' שהיה אקטורלוגוס יודע ונסלולי ירח, ד' כהן = ארייך עיין צ"ו פ"ה, ונוגילה כ"צ קע"א הא איכא שנוואל כהן.

ארזילא דרימא בת יומא

בין החידות של רצה צר צר חנא צ"צ ע"ג צ' ונקופר: לדידי חזי לין ארזילא דרינונא צת יוננא (עיין זצח' קי"ג צ') דהוה כהר תצור, והר תצור כונה הוה ארצע (או ארצעים) פרקה, ונשכיה לזואריה תלתא פרסי, וצי ונרצעתא

דרישא פרקה ופלגא רונה כופתא (כיפת הירדן לדעת פקולת) וסבר לה לירדן.
המדרש"א פירש על יהושע ולי נרא' הפירוש כד: רצה צ"ח ל"ן את
 ט"ז ענוו ישראל ונה סעצר עליו על דרך זה, ארזילא
 דרימא הוא חיה סנקראת צפי חכנוי ענוים זיינהמן ויס ונחלוקת צנליאת
 חיה זו שהיא זנוין עגיטיןעב, יש אוונרים שהיא צנליאות, והרוב חולקים
 ואוונרים כי אין חיה בקרן אחת צעולם ונוט, רק צספרי הנוטל' וטלים.—
 ואונרו האחרונים טילא סס זה לכופרים ונחיה אחת צעלת סתי קרנים
 כרוכות ונחילתן צאופן סנראות ונראשית כקרן אחת (Antilope Leucoryx).
 ולדעתי גם נה שאונרו חז"ל קרס הוא טציא דצי עילאי טיס לה קרן אחת
 חולין כ"ט ז', הנוכוון צלשון צי עילאי הוא לעילא ונן הנוליאות רק דזנוין
 ורטו לונור דנט קרס = Coryx הקילור ונן Leucoryx זון דער סעבטל,
 מדער זון דער דיכטערטערעב, זון דער העהערן פאָעיוו, צי עילאי עיין ע'
 אריה דצי עילאי, צאופן טסס ארזילא דרימא הוא החיה הנודונה זיינהמן.
 והסרגוס אוונר על דיסן רימא והוא החיה שהתירה תורה והיא צהכרח
 צנליאות, צאופן שאונרתי סתי קרנים כרוכות נראות כלחת, ונלחו ונקוס
 לדעתי הנוטלים ונטל צקרצ עם ישראל לונור, טיסראל נוטלו לחיה זו יען
 כי גם ישראל אין להם רק קרן אחת אנונה אחת צאל אחד ואין סני; לפיכך
 השתדלו חכנוי ישראל להורות כי תחט שהיה ציוני ונטה קרן אחת היה לו
 צנלחו, וזה לשון הגורא שצת כ"ח ז': אוונר היה רצי נואיר תחט
 שהיה ציוני ונטה צריה צפני עלונה היה ולא הכריעו צו חכנוים אס ונין חיה
 או צהנה הוא, וקרן אחת היה לו צנלחו, ונדקאונר קרן אחת היה לו צנלחו
 סנו"ו טהור היה, דאוונר רצ יהודה טור שהקריצ אדם ראשון קרן אחת היה
 לו צנלחו סנאונר וטיצ לה' ונשור פר ונקרין ונפריס ע"כ, וצחולין ס' יליף
 ונוקרין ונפריס סקרנותיו קודמות לפרקותיו היו. אנויתת הכוונה צכל זה
 הוא להורות, כי לאנונת ישראל סיקד ונטה היא צעלת קרן אחת, להאנין
 צאל יחיד ונייחד כאלס הראשון של ידער רק ונאוונה זו וטורו שהקריצ היה
 ג"כ צעל קרן אחת, ולא עוד אלא סקרנותיו קודמות לפרקותיו, כלונר טזה
 עיקר הקרצן הנוקרצ השכל לאלהיו, אס הקרנים שהנה דנוין השכל ונועל
 חושצות ונחשצה תחילה ואח"כ צאות הפרקות ופורקות צרגלים הולכות
 דרך יסר צעיון הקודס לונעשה.—

והנה אחדות ישראל נחלקה לשנים עוד ציום הראשון של הקצ"ה היינו
 צאלף שנים ראשונות על ידי החלוקה צין יהודה לישראל ציוני
 ירצעס, ועל כן נדונה לו לרצצ"ח ארזילא דרימא צעלת קרן אחת להר
 תצור סנקרא כן על סס הסצר (הצרה) סנחלק הר זה לשנים כידוע לצעלי
 געפאָנעטיע — ונודת הר תצור הוא ארצב פרקה דוגנות ישראל טיס להס
 ד' אנהות וד' דגלים לארצב רוחות, ונטכיה דלואריה ג' פרסי הן ג' אצות
 וג' וננהיגים ונטה אהרן ונורים, וצי מרבעתי דרישא פרקה ופלגא הוא
 אחר החילוק נשתי ונונלכות יהודה וישראל או צצל וא"י זה גרס
 שרונה כופתא וסבר ירדן כי הירדן הוא קינון ישראל שנהלכו ניכר ציס
 הגליל ואינו ונערצ עם שאר נוי הים כנוו ישרא צאוונות עיין ונדרס צ"ר פ"ד

הדין ירדן עבר בימא דמבריא ולא מתערב מעשה נסים. — ועל ידי חילוק זה ונויילא כבר ירדנא כלומר הופסק הקילוח ונסתתו ונעניות הנושלה כי הפירוד סזין יהודה וישראל הקצ כל הנושלה הזאת של גלות שניה כנודע. ויט קנוכ' לזה ונונה סקיפר רצ"ח עוד טס רצ"ז: לדידי חזי לי האי לפרא דקאי עד קרקוליו צוניס וראשו ברקיע, ואונרינן ליכא וניא וצעינן לקרורי כפשינן, ונפק צרת קלא ואונרה לא תחותו להבא דזה סצעינן סנין דנפל חלינא דצר נגרא ולא ונטי לארעא לאו ונוסס דנפישי וניא חלא ונוסס דרדיפא וניא. — הנוכוון כי רצה רצ"ח ונוצזל צה לארץ ישראל וכעס עליו ריש לקיש צעשה שרחץ בירדן ואונר על בני צבל סגרנוו ציעול ונונלכת ארץ ישראל שאלו צלו כולם ציניו עזרא היו יכולין לענווד ונפני הסובא ולהנלל ונונא ט' צ'. והנה ישראל צאוונות כדונות ירדן אחד ציס גדול ואפ"ה וניס רציס לא יוכלו לכצות אהצנה סאהצו ישראל לאציהס סצצנוניס (סיר רצה) ולכן מדונה זאת כאלו נפל חלינא דצר נגרא הוא סינון לישראל בני אל סצצנוניס סנקראו נגרא הנוקרה צוניס עליותיו (עיין חולין ס' א') לפיכך כשראה רצ"ח ליפרא דקאי עד קרקוליו צוניס צתוך האוונות וישראל צגולה נקראו לפור ע"ס אפרים כעוף יתנוודד, ותועפות ראס לו ונדרס צלק וכן דניאל ד' ח' הנושיל ובענפיהו ישכנון ציפרי שמיא על בני גולה ועיין סיעצ קידושין ע"א ח' — התפלה על זה ואונר סראשו ברקיע לאציו סצצנוני' לכן אי אפשר שיסקעו צהנוון וניס רציס, ורלו לקרר נפסס לחיות חיי אוונות אחרות ולהתערב צגויס, וילא צ"ק טזה סצצניס טנה סנקצב זנון גלות צבל, ונפל חלינא דצר נגרא לוני צבל ולא ונטיא צחזרה לארעא (דישראל) לפיכך הוא סכנה להסרחק ונא"י ולצטל האחדות, לאו ונוסס דנפישי וניס (האוונות) חלא ונוסס רדיפתס לרדוף את ישראל וללודס צרסת הספירה כנודע, צאופן סרצצ"ה הציע חידות ווני קדם ונונחלוקת ישראל וצצרס בהר תבור רצצבל וצח"י. עכ"פ צארנו יפה רנויות איזה צעלי חיים אלל קדונוניו ז"ל וכי ונה שאנוו קור סהקריצ. אדם הראשון קרנותיו קודונות לפרקותיו סהאריכו צו צע"ק ונופרסיס לדעתי אינו קור ונונא חלא ונליה על ראיית הסכל, שוד טויען, יען כי לרוב צה הקרצן אחר החטא עם הסרטה אחר סכצב ונחרו רגליס לרוץ לרעה, חבל סחכס רואה את הסולד ונוקדים עינוו וקרכי סוד סכלו לפרקות רגליו להלוך רק צנוקוס ססכלו יגיד לו כי ככון הוא, ויצואר עוד צו"א.

אריאל אריה

ארי הוא החזק שצחיות ונושל גצורת הגצורים צאוונה, וגם יס צו ונושל סהוס כפי הנווצל ונונא כ"א צ' חנוקה דצריס לאונרו צאס של ונערכה: רבוצה כארי וברה בחמה. ושואל סס"קוהאונר ר' חניני' איני ראיתיה ורצולה ככלצ? הנוכוון צזה לדעתי כי הנוקדס נחרצ צחודס אצ שליטת ונל אריה, וצחודס זה ונחיליס וניי הסכלציס ע"ס הסוכצ זיריאוס דנונות כלצ, סינון אפיסת בח סנונא וסוצה לאחור אלל האוונות, ולכן דצרי סניהס לודקיס

האם של וערכה היא צלגות רבולה כארי נולד אחד, יען כי התקוה חזקה שתגזר אש זו ותהיה נואירה כצראסונה, כאשר תרלו בגנורא סם הא צנוקדס ראשון הא צנוקדס סני, כלונר צנוקדס ראשון רבילתה כארי החוזר ליני נעורי' בתגזרת כוחותיו; וצנוקדס סני נדונתה לכלב ציני הכלב' — ועוד כי אלל האונות היתה לורת ארי דוגנת השונס ופני שכנו שקרני שונס ונתרחצים ונאירים לנרחוק בן יס לו לארי זכר שערות ועהנען. ועיין נידות ספ' הנוקדס היה רחצונלפניו ולר ונאחוריו ¹⁷ כארי שכאונר הוי אריאל קרית חנה דוד, והטעם לדעתי להורות כי הנוקדס נוקבל כל הצא אל תוכו צידים פתוחות ורחצות, אלל הילול היינו אחוריו הוא לר ופני שצטצע הטוב להשתעלז אס ונאחציו בגדו צו ויותר ונונה שהעגל רולה לינק הפרה רולה להניק — ע"כ לר נואוד העיזה צנוקדס. וצוודרס קוחר טוב פרסה ל"ט וצוואר שקראו הקדונוים את הלציה צסם כלצתא ופני שאין ללציה אותם שערות, ויס צונסלי קדונוים זווג לכלב זיריאוס עם הארי, צחודס אז כאונר לפיכך אונרו רה"ס ד' א' צבורס: סגל כלצתא היא לתאר הנוסגל סנקרא על סם כלב כידוע ונישעיה ס"ו עורף בלב, ויען כי הנוסגל הוא סיצת הנויתה לפיכך נכונים סני ונוסגים אלו יחד צסינן כלב, להוכיח (נונה דכתיב נחונה צ' ו' צונלך ארתחסתא שהוא ג"כ כורס נדעת חז"ל סם) והשגל יושבת לפניו כי ונלך זה החונין כי סגל בלבתא היא סנהג ונלך זה צרוב הנוסגל כדרך הכלב ועוד כי צפרס החסיו צורת הכלב ונאלו החוקרים על ונלצת קצריהם לרוב לורה זו להורות על הנות צטצע וזאת תורת עצודה זרה הנוגנה צעיני יהודים. —

לדעתי יתכן לכיין צזה ונה שאונרו חוליין ל"ט צ' לאריה דצי עילאי נוסל הקצ"ה, כי נודע צונסלי היוני' סנוול אריה צסנוים דמס טטערנבייל דמס ועוונן הרג הגצור הערקולעס ציער נעוועא, והכוונה כי הערקולעס הוא תאר לשונס שחזרת לאחור צסעה — שהגיעה לנוול זה, ונקראת לורה זו דער גרנעסע ועווע. ולנועלה ונונה יס קצולת ונחלות אחרים נקראת צסם אריה קטן, צתוכה יס 55 כוכבים, וצגדול 93. והנה הקיסר אונר לר' יחסיעצ"ח שהסם נדונה לאריה נואירצותי' והלא פרשאקטייל לאריה כלונר הערקולעס הגיצור הרג אריה זה? והסיצ שיק לורת אריה לנועלה ונה ואליה הוא נוסל ונקראת אריה דצי עילאי נובערעס טטערנבייל דמס ועוונן. — וגם יס נוקוס לפרס דצרי ר' בהנא שאונר סם: תשע אונות יס צין אונא לאונא של אריה דצי עילאי, ופני שהריאה יס לה אונה וחונס אוכות הרי סם ואס נחלק 55 כוכבים לשס הרי תשע. אפס טביא דבי עילאי אין לפרס רק צדרך סצארתית לנועלה שהנוכוון על רימיא סונתרגוים השצעים וויינהוקן עיין לוזוואגניע ונהרצ החכס ונהר"י ועווייזוהן ע' ראס. ויס ראה לפירוסי נודניאל ז' החיה הרצינית עם עקר קרנים יס לה קרן אחת זעירא וליה יסז סולטן ויקר ונלכו, וזה ונלך הנושית צתאר אדם הנראה לניאל פסו' י"ג סם. — וצפסוק כ"א חזי הוית וקרנא דפן עבדא קרב עם קדישין ויכלה להון, כלונר נשיח (רוס) צעל קרן אחת עוטה ונלחונה עם יהודים עד די אתה עתיק יומיא ודינא ויהיב לקדישי עליונין וזמנא משה ומלכותא החסינו קדישין כלונר

לצקוף ינלח ישראל את ננסייה הרנוניס. ונהס (הרנוניס) ונזואר סס כ"ז
 בן אמר חיותא רביעייתא מלכו רביעייתא תהוא בארעא... ותאכל כל
 ארעא ותדושגה. על סס לשון זה קרא הנתרגס החיה דישן צסס רימא
 דצריס י"ד ה' כי רינוח זכר לרוס הננויעד לדוש— וכלל זאת קסה נדוע
 תרג' חיל לזי ויחונור כפסוטס ואקו טטיינבמק יעלה= אוקה עיין גענענימוס
 ותאו ונלשון תוה ווילד תורבלא וועלדמקס, וזמר דילא טפרינגער כפסוטו
 ולנוה דוקא דישן רינוח סלח כונשענו? אלח ודחי בדלונרן. — ויס עוד
 לעורר על החיה בערגוייו לכיון עם אריה דזי עילחי= אחי סצהריס שהוא
 נוסוכן יותר. —

אריה אריא בר אריא אור

בירושלמי זרכו' פ"ז ח' נקראת התור' פענויס אריא וזה כנוו אורייתא
 צצצלי ועיין ונכוחת כ"ג ח' וסצת ל"ח, בר אוריך ונלשון הוראה
 או אור הנחיר, ונקראת גם הלילה הנחורה אור: לי ולא לאורי ונ"ק ה'
 ח' וכן אור ל"ד ונלכינו לפענויס שקראו חכס אחד את חצרו בר אריא סנוול
 לר' חייא בר רב צצצל ורצה לר' ילחק צריה דרצח צ"ח, זרכות י"ז, ע"ז
 ל"ח צ', וסוכה ונ"ח צ', ופירש הגאון רס"ל, תולדות ר' נתן סי' ו' כנוו בר
 נוערצח חיס ונארץ ישראל יען כי דעתו כדעת ונוסיף הערוך סונה שאנור ר'
 אצוהו צצח צתרא כ"ה ח' ונחי אורייה אור יה כלונור הנוערצ נקרא צלשון
 פרסי אורייה, ולדעתי לא יתכן פירוש זה יען כנולח יוונח ע"ח ח' סנקרא ר'
 יוסף צריה דר' יהושיע צן לוי צקקרין סהוא צח"י בר אריא, ואיך שייך לוונר
 צארץ ישראל על חיס אחד ססכן סס ונחיס אחד סונדצר עליו בר נוערצח?
 אלח צרור כי לשון בר אוריח הוא צן אור תורה או צן גדולים כנוו אחי צן
 אחי צ"נ פ"ה צ'. גם נה סקרא ר' אצוהו חוריה את לך הנוערצ להורות
 כי הסכינה צנוערצ, הסוכנה לדעתי לא ע"ד לשון פרסי כי חס לשון עצרי כי
 אור צעצרי ונורה ג"כ על החושך כנוו ספירטכו על אור לילה, ור' סלונה
 פרחון וחתו סנוון קדנוניס פי' ולילה אור צעדני תהלים קל"ט י"ח ע"ד
 לשון הנושנה אור לחרצעה עשר= חושך. וכן כראה להסציר הכתוב ויאר
 את הלילה סנוות י"ד כ' שהוא קסה ונאוד לוונר על החושך סחאיר הלילה
 אלח הסוכנה סחשך את הלילה יותר ונדחי וכן הוא ציוני אער (Aer)
 חושך דונקעו. ונח"כ הסתנושו צסס זו גופא על החויר הסך וסעע' צזה
 כי יס הרצה ונילות ונורות על דצר וסיפוכו להיות הקלוות כוגעות זו צו,
 ושורש הסור הוא החושך כתחילת צריחתו סל עולם, ורק על ידי החושך
 כרגש ונעלת הסור צלילה ולכן פירש ר' אצוהו לנוה נקרא אורייה לך הנוערצ
 וסחושך? להורות על אור יה כלונור חויר הוא ציוני aer דונקעו דיקטער,
 וכיון צזה על סיטת כת החיקיס סונדרכס להסך פניהס ללך נוערצ ונוקוים
 לעדן סנסונה צרוח ונערצית חויר— יס, ודרך הלדיקיס לדצר ולחצצ את ד'
 ונורונויס צחשאי ונוקום חושך, יען כי חז ונשתוקקת הנפש אל צעלה לנעלה
 רחש, כנזואר צכתוצ כי חצצ צחושך, ד' כי אור, והנדרס ריס פ' וילח כי צח

השונק אל תקרי כי צא כי אס כזה וזימאעטען, ונטל למוך שרולה לדזר עם
 אוהבו זמחאי אונר לעזדו כזה הנרות. ויש להעיר זזה כי שורש עור
 ענינו גילוי כונו עורה וזמחאען ולהפך כיקוי ועורון בלינדאייט עור, וכן התרגום
 על חור יקום פ"ד י"ד אורתא זבענד, ושורש oriri הערפמבריינגען זרומי
 יוכיח שמונו נוצע לשון Ur על כל זקור שילא לאור. וזיוני oro רחיה,
 aoros צלי רחיה, וצנגעים דוקא ציוס שייך רחיה נגעים לי ולא לאורי.

אריה דבי עילאי (עיין לזעלה ע' ארוילא).

בברכות ג' א' ובס"ו וכן צנצאים ונטלו שאגת השם לשאגת ארי
 לדעתו ופני כי ונטצע אריה צשעה שרולה לטרוק טרף ליכך
 לזקום גזות, ולשאג צקול גדול, ועל ידי זה כל החיות השונעות את קולו
 ונתחצאים ורק וני שלא עונדה לו השעה לזרוח נעשה אצרים אצרים לטבור
 רעצון האריה, איפוא לזאת ספיר ונטלו שאגת השם צ"ה לזה, להורות כי גם
 ד' אינו נעניש אלא ח"כ ונזחיר ונתחילה. והנה צחולין כ"ט צ' הודיעו לנו
 חז"ל שיש זין אריה דבי עילאי, ואונר רצ' יהודה: קרש טביא דבי עילאי
 טוגרס אריה דבי עילאי, ואונר רצ' כהנא תשע אונות יש צין אונא לאונא
 דאריה דבי עילאי, ור' יוסף אונר. ששה עשר אונות ונטכיה (עורו) של טביא
 דבי עילאי. ונה זה צי עילאי? השיב צעל הנוחצר למזמזמיע שהוא כונו
 צמלא ציוני אג"ו וזמ"ד. ולי כרחא שקרלו את החיות הנודונות צספרי ונטלים
 כונו הזמער וזמזמפוק צסם עילאי. כי שם עילאי נורה על זקום גזות
 תענית ט' עילאי לריכי וניס. גם שם הודו נונה על שם הרוננות ונזחות
 כי הינדו פירשו גזות לזעלה, וכן צעצרי גזול ידו הדה העבען (ישעיה
 י"א), וכודע ונושלי יהודיים שהאליה שיוז רוכבת על טיגער, והוא ונטל
 על השמים עם הכוכבים יען כי הטיגער ונוונר צנוורים הרצה, וכן רוכב
 שמים ונוולאים צכוכבים, לכן אונרו טגריס אריה דבי עילאי ונושורס ונטלי
 אליה יהודיים ייקו היונים והנושורר הזמער דיצר הרצה נואוד ונונלחנות
 טרואי על ידי גזורת זרעק. הוא כאריה ונוועל וחיצר ספר שנקרא איליזקס,
 על שם עיר טרמייז היא איליזקס, וזה אריה דבי עילאי (זרעם דער זויזיזם),
 ויען שנושכה הנונלחנות שלחזו היונים על עיר איליזקס תשע שנים ונזכה
 העשירית גזרו היונים, לפיכך אונר ר' כהנא צין אונא לאונא תשע אונות
 אונא כונו annus שנה. ויען כי לצקוף הלכו אנשי טרמייז עם הנונה
 ענעמק (Aeneas) ליסד ונלכות למטיאוס בזיטויטן היא רוני לצקוף, אשר
 נקראת על שם ונערס היא זרעק, אריה דבי עילאי שבארתי צע' אדום שיחשו
 חז"ל לעשו, ור' יוסף יחם לכל אלוק ונאלופי אדום ששה עשר דורות ע"ש
 היטב, ע"פ שיחוס צראשית ל"ו ונפקוק ט"ו — כ' וזון פקוק כ' ואילך סופר
 כי האלופים שקודם עשו צני שיעיר החורי היו צקוף אלוק דיסן, ודיסן הוא
 ונתורגס כתרגס ר' יוסף עם רינוא דצרים י"ד ה' והוא זייהזמן קרש עם
 קרן אחת, לכן אונר ר' יוסף דרך חידה טביא דבי עילאי (קרש צו קרן אחת
 זין דער פמבען) ונטכיה י"ו אונות כלוונר נודיסן ואילך ירשו אלופי עשו

אריה דבי עילאי

צונקפּר אַמזת טקּה עטּר את הר טעיר והוא ונלכות רוני, טיש צה גם כן השתות ונונה טיקדה ענעמק, עם ענה טולא הינויס צוודצר, ועם לוטן לטטיאוס, כי אף ון ענעמק קופר, טולא חזרה לצנה עם טלטים ילדיה (עיין פונקע) וע"פ ונליאה זו יקד ונלכות לטוויכיאוס ולטטיאוס. נוכח דנוין זה לרפּו צעלי אגדה גם לצן ארוני אל רוניי לטוויכיאוס (עיין לעיל ד' 122) לפיכך החזיר היה דגל "הרוני" — עטון — ויש עוד לעורר כי העיר איליאוס היתה יושבת על ההר אידון ויתכן לקרואה עזור זה עילאי וטורט עלה, — ועיין צע' הקנוך.

ארם ארמי ארמילם ארמעניא.

ברכות י"ג ח' אברם נקראו כן כי ונתחילה היה אב — ארם ואח"כ לכל העולם, כי ארם היה ראשית עולם, וארם הוא טס על כל ארץ זריע קוריא צתלנווד, וטעם טס זה ונה הוא אינו צרור עוד, לדעתי וכוון ארם לטס קוריא וטעם זה: יען כי ארם הוא לשון רום הספך ונארץ כנען נידערלונד וטורט כנע כי ארץ ארוניס היתה ארץ הרים וגבעות, אזל ארץ כנען ארץ טפלה צערך ארם — לפיכך טס קוריא וכוון לכך, יען כי קור צארוני הוא וורה על התנשאות ערהעבען עיין ערוך ע' קר ויתכן ונלשון קור וטרה צעצרי.

והנה ארץ ארם הוא יקוד תולדת בני אדם ואנרו כי טס נולד אדם וכל דורות ראטוכיס, וכאשר יאנרו ג"כ חז"ל אדם הראשון צלשון ארוני קופר. גם ארץ נורמענען הוא ונונקו' הרי אררט אשר טס נחה תיבת נח וצניו וארם ילאו ונקיר בנרמעניען ענוס ט'. הן חז"ל גזרו לכלל, כי כל הגוי' זולת ישרא נקראו צטס ארוני', או יהודי או ארוני' ירושלוני טנהד' פ"ג ה"ה — עד כאן יצתנה ורענוא ונכאן ואילך או יהודי או ארוני' ונדקס צ"ר פ' תולדת פס"ג. האי ארוני' דאתא לפני ר' יהודה צ"צ פסחים ג' ז'. וקראו את הרוניס ארוניס טנהדרין י"צ ח': ולא הניחם ארוני הלז. — ויתכן טכונו על ארוני — לאט לדעת הנועריך ונחרים ענויס Eremi Laos ציוני. — וכן אין צן דויד צא עד טתפטט ונלכות ארם טשעה חדטים יונו ט' ח'.

אין טפק כי כל הנונהגיס הקדונוניס ילאו ונארם, ולדעת חכנויס כולריס ונהודו, ויתכן כי דעת טניהס לודקת, יען כי אט קין ישצ צארץ נוד טהוא הודו והכתוצ אוור ויהי צנקטס ונקדס צראשית י"א ז' לפי טדרך כל הנטיעות וגליות הענויס ון הנוזרח לנוערצ, אט כן יתכן ונאוד טצטעה טנהה תצת נח צהרי אררט צארץ ארונעניען נתיטצה ונארץ זו ארם; וגם נולד הנוזרח צאו עוני הודייס וישצו צארץ כוט ונונריס, יען כי לטיטת חז"ל לא ירדו וני וצול על כל העולם כולו זצחים קי"ג. — והנה נוכח ונה טנתיטצה ארם ונארלות נרמעניען הקרוצה לה צונקוס וצטס, צאופן טארם נעטה יקוד חצרת ויין אדם החדט אחר נח, ונוקדו טס וננהגי עבודה זרה רצים ונאוד אשר לנודו כל הגויס צדרך הנאותה להס לפיכך נקראו כל הגויס על טס ארם אלל חז"ל, ולצקוף אחר אחר כצטו הרונייס כל הארץ ונונילא

ונלאו נוקם להחליף צנקל רוס צארס ולהפך, כי שניהם נזורים על רונוות וגזרות צונושלה, והנה ההפך וישראל אשר האנינו זאל אחד ויטבו צארץ כנען הככנעת לאונוות צגוף, אזל צנפס ושכל תקיים צווי יתך עליון על כל הגוים להיותם ונגזיהם לצס צדרכי השס ועצודתו צאוות, ועל זה נאנר ורב יעבוד צעיר.

רדע כי צענוס ד' ג' נאנר ופרלים תלאנה אשה נגדה והשלכתנה הטרנונה נאוס ד', ונלה זו ההרמונה היא קסת הצנה עד נאלוד, ואנר רס"ל ע' ארנוינא שסכוונה על ארנועניען כי לשס גלו ישראל צגלות ראסונה ונדרס איכה פ' נסקד, ועיין רד"ק סוף שופטים שצרחו אלף איס ונצני צכיון לחיי רונוינא יתכן שסנוכוון לצרנועניען, ואחרים פירשו הטרנונה כנוו הטרעס ונקוס ונושצ הנסיס, אזל לדעתי יתכן שסיה כתוצ הריונה שסשליכו הנסיס את הריון שלהן. וסנווכין שלי הגדה אחת חוליך נ"ט ע"צ אנר לו קיסר לר' יהוסיע צ"ח: אלהיכם ננושל לאריה דכתיב ענוס ג' אריה שאג וני לא יירא? פרשא קטיל לאריה? אנר לי' לאו לאריה הרגיל ננושל, אלח לאריה דצי עילאי, אנר לו צעינא לנחזי, צעי רחוני אתעקר ונדוכתיה, כי הוי נרחיק ת' פרסה נהיס חד קלא איתעקרו ונעוצרות וסורי דרוני, נפל אדנרחק ג' ונאות פרסה, נהיס קלא אחרינא נתור ככי וסיני דגברי, אף הוא (הקיסר) נפל ונכורסיה לארעא? פירוש דצרים ונפליאים אלו נראה לי כך: הנעניין צענוס ג' סס ינלא צפוק ד' הישאג אריה ציער וטרף חין לו נוסל על ננחג השס עם צריותיו להזהירם על ידי נציחיו, ואח"כ צפוק ח' סוז אונר הכ' אריה שאג וני לא יירא! ולפיכך אונר ריב"ח ששס לא ננושל לאריה התחתון כי אס לאריה דצי עילאי הנאנר לונעלה סנדרכו לסאוג צנוקוס סודאי ילכוד ולא יירא ונפני הפרשא. והסנוכוון כי דנויון סאגת האריה הוא רק להזהיר ון העונס הנצואר לונעלה (ע' ערך הקודס). והנה אס תספור ון פסוק י"צ פ' ג' הונתחיל בה אמר ה' שהוא קול ראשון עד פסוק ג' פ' ד' ופרצים תצאנה אשה נגדה והשלכתנה ההרמונה. תנאל צערך ארצע ונאות איותיות, וזה הונלילה והמידה נהים הד קלא אפילו כל מעברתא ושורא דרומי נפול כלוונר צכתו' ככתב כן פרלים תלאנה אחר סנפלו החונוות והופרלו פרלות תפלנה הנסיס הריונן וזה אפילו כל ונעצרתא. ונעס להנן עד פסוק ו' ונכנה הונליץ צקלא אחרינא פחות ון הראשון צקך הרגיל ג' ונאות, ושס כתוצ וגם אני נחתי לכם נקיון שנים וזה ונכנה הונליץ נתור ככי וסיני דגברי להורות על נקיון שנים. ונפני הכתוצ ט"ו פ' ג' ואבדו בתי השן וספו בתים רבים אונר הונליץ שגס הוא הקיסר נפל ונכסאו להורות כי כנוו שכל נצואה זו נתאונתה צישראל על ידי נוגסיו הרונויים כן אס תתנולל סאת חטא הרונויים תתקיים ככל החזיון הזה גס צרוני כנודע ונונחג העולם ונאז. — על דרך זה נולדה האגדה צילקוט פ' ויגש לווח יהודה קול גדול ונפלו כל שרי ונארים והפילו החיות ויוסף נפל ון הספסל ונפלו סיכיהן ונג' ונאות גצורים ונפני שיחודה סיה לו לורת אריה. — צאופן שלדעתי הדצר צרור כי יסוד האגדות הנונעילות כאלה נולד צדרך חידה על הכתוצים כאשר אוכיח צנוקוס אחד (ע' וורשינה וחול). ואין צכל זה

קתירה לונה שכתזתי צערך הקודם כי הנוכוון עם אריה דבי עילאי על ארעם
צקפר איליאם אליל הרוננים ונמרס כי לכל חלה כוון האיש הנחצר חידה כזו
נגד הרוננים להורותם דרך אנונה האנונית, ולא ידעו צאנות כי נמרס
שלהם הוא גדול וחזק וכובס יהודה ואלהיו, כי צאנות אלהינו ית' הוא חלה
כל הארץ והוא האיש הנולחונה צאנות נגד שוכאי נוסר ודעת, ולכן נוסל
הוא לאריה דצי עילאי והכל הולך אחר החתום והעתיד לצוא.

אורייתא ומדרבנן.

מצינו הרצה פעמים צ"ס הפרש צין וון דאורייתא ונדרצנן אפי' צדצרי'
שלא נכתבו צפירות צכתוב: ד"ו נחלוקת אם יאוש כדי קני
ונדאורייתא צגנצ גיעין נ"ה וסוכה ל', או אם היזק שאינו ניכר ונדאורייתא
הוי היזק או רק ונדרצנן גיעין נ"ג. או דינא דגרמי שלא יהיה כל א' הולך
וסורף שטרותיו של חצרו ויאונר פטור חני. וכן ונדאורייתא רק מודה צמוקלת
חייצ שצועה, ורצנן חייצו גם את כופר הכל צ"ו ד' וצ"ק ק"ו. ונדאורייתא
דיין אחד ננוי כשר לדין דין ונפני נעילת דלת צפני לוויס תקנו רצנן דחד
ננוי כשר סנהדרין ג' ויש צזה נחלוקת ע"ש.

מדאורייתא ד"ו אין לריכין דריסה וחקירה. וכן נלנו הרצה דצרים
שנאונרו נוכח סצרה וכדאורייתא דנוי, כנוו שהקשו כ"פ
הא לונה לי קרא סצרה היא! ואנחנו רואים ונה סגדול כח של צעלי תורה
שצע"פ, שדנו דין ונלוקת של שצועת ציטוי, שצועות כ"א א' גם כי הוא לאו
שלין צו ונעשה, והכתוב אונור כי לא ינקה ד' ודרשו ונה ד' הוא דלא ינקה
אצל צ"ד של ונטה וננקין ונלקין אותו. הוליוו אם כן ונלת ינקה ונפשוטו
ופירשו ונקה כנוו ונלקות? ולריך חקירה ונה זאת הקצה לחכונים לחתום
על איזה דצרים חותם של תורה על סצרתם והקיסם, ופעמים רק חותם
דרצנן, ונה צין דאורייתא לדרצנן איזה הפרש ד"ו יש צין חונן נוסש סעות
ולנועלה סקראו ונדאורייתא נוכח דרסה רחוקה פקחים ה' וצין חונן דרצנן
צטעה חוניסית? לצאר כל זה לריך חני להקדים הקדונה קענה והיא: כי
ונה סקראו חכונים ונדאורייתא הוא דצר היולא נוכח הכרחיות השכל סגוזר
שכן יהיה הדצר צנשווא (גין ווט דיוו אַנְכַע עִבְיַעְקִטִין בעטטעהען), ונה
סקראו דרצנן הוא ונה שהסכלגוזר שלא יהיה דצר זה צנשווא, אצל הוא ונוכח
ונלד הנושא אביעקטין, ד"ו השכל גוזר שלא תאקר התור' רק בזית ונואכלות
אקורות כי צפחות ונכזית אי אפשר להשנור ולא נתנה תורה לנולאבי סרת,
זה ונלד נשווא הנונורה, אצל חכוני דור לאו שנוכח זה שנוותר החני שיעור
צקל יוכל היודי לצוא לידי עצרה ונלד נוסאו שאינו נזהר ע"כ אקרו חני
שיעור — ולדעת קלת הוא ר' יוחנן התור' אקרה ונטעם נשווא דחי' לאלטרופי
ולחיות שיעור שלם יוננא ע"ד ולכן תראה צצרכו' נ"ע א' נחלוקת אם הטוב
והנוטיצ לריכה ונלכות, ונאן דאונר לריכה ונלכות סוצר הטוב והנוטיצ
הוא דאורייתא ונלד הנשווא צהכרח גזרת ונלך עליון צסכל הגס סצרכה
זו ציצנה תקנוה שם ונ"ה, ולפיכך ונן הסכרח להזכיר שם הונלך ונונ"ה,
ונואן דאונר דרצנן סוצר שהתקנה ונלד שניירה ואזהרה בצכל שאר צרכות

לפיכך אין החיזוק רק נוכח הנושא ואין כאן גזרת ונלכות—וכן נוצר שם ד' ל"ה ח' שיש קל וחומר כשהוא טבע וצריך כשהוא רעב לא כש"כ ואם כן הקצרה ונחייבת שצרכה שלפניו לפני הנוזון תהיה וכן התורה; ואפ"ה קי"ז דרך צרכה שלאחריו כשהוא טבע הוא דלוריתא, אבל לפניו הוא רק נודרצבן ולמה? ופני שנו"ד גזרת הנו"ך העליון צנקה הצרכה, יחויב שהאדם השכלי ישנוה בלצדו ויודה ל' חקדו אחר אחר כצר השציע נפשו, ולא ילטרך לעקוק באכילה ולנו"ל נפשו כי תרעב, כי תכלית האכילה הוא השציע והצריאות לעבוד את ד' בלצד תנוים וצריא, לפיכך לא תוכל התורה לחייב צרכה לנוי שכצר טבע ונהנה וכן תכלית האכילה; אבל הרעב לא יצרך שגראה כאלו הוא שנוה וטוב לצ עבור העסק באכילתו כאלו היה עיקר יעוד אדם רק אכילה. — אבל חכמים ראו שצני אדם נוהגים בהפך שנוהים יותר באכילתם ונצציעתם, לפיכך תקנו תקנה זו לצרך לפני הנוזון ונ"ל הנושא הוא טבע אדם הרגיל צכך. עוד אחת לריך אני להקדים והוא, כי כל דיני עונקים וחונרות שהנהיגו חונרים או נוה שחייבה תורה את חכמי דור ודור שישגיחו על הדור לגדור גדר צעונקים וקנסות, הוא לכאורה הוקפה על התורה כנודע. ועוד וועיקרה דנולתא פרכא שהשאלה ששאלו חכמים על עונקי הנוקם צ"ה ונ"ל סתירת הידיעה והגזרה, היא קשה על הצריה שנתנה התורה ציד השופטים לענוש את העוצר עצרה, יען כי הדצר ידוע שאין אדם חוטא אלא אם כן נכנס צו רוח שטות, שהרי אי אפשר שאיש צעל ונחשצה זכה אשר ידע כי צנפשו הוא, וכי אם אדם לאדם יחטא ופללו אלהים צעונקים חונרים, ואיך לא יראה את הכולד הרע והעונק והקנס לרגל ונעשה הפעם והחטאת? בהכרח שנקנס צאדם החוטא רוח שטות ואם כן אין דין עונק על השטות, שהרי חרש שטות וקטן פגיעתם רעה הם שהצלו באחרים פטורים? ליש צה בהכרח לריך אתה להקיש בהפך: ואיך נעשה, לא נכנס את החוטא עבור כי רוח שטות הטעוה שנקנס צקרצו, והוא לא עשה, אם כן ונו"ל הרוח שטות יוקיף לשוצ להצא, כי לא יהיה לו נורא צקר ודם, ואין כאן דין עונק, והיא היא תקנת כל עונקים וחונרות לנוען ינועט על ידי חולי הרוח את הכולד רוח השטות, ותצער הטונאה וכן הארץ, וזה קוד כל עונק שנוים ג"כ, ללרך את הצריות אחת לאחת, באופן שאין שום שאלה ונגזרה וצחירה כי ד' ידע ילרי לצ האדם רע ונעטוריו; אבל ד' ידע ג"כ שנוכה העונק והחונר שתתן על החוטאים ונתחילה, הצוא קולא צקוף שיקל על האדם צרוז ההרגל בהרגש הפחד וכן העוצרים שיעשה הנו"ל צנצע וצחדות נפש ושונחת הלצ, כאשר חונרו צונדהש ש"ע שלעתיד יעשו הנו"ל צלי חוכס רק ונטצע השכל צרגילות, באופן שנו"ליות שכר ועונק היא קיבה לצחירת טוצ ורע ולא בהפך כי הצהונה אינה חוטאת צנצע רק שכל האדם שאכל וועץ הדעת טוצ ורע שכר ועונק הוא חוטא. — הנופת הנאונן לזה הוא ענין שצועה שהתורה חונרה כי לא יכה ד' ולא נתנה עונק דצר זה ציד הצ"ד? ופני שאי אפשר לאדם לשפוט וישרים צדין השצועה, יען הוא צנצע דצר הנוקור ללצ וצעיין אדם שצצועה ולא חוכס וכל ל', רק פיו ולצו שוים ואיך יוכל אדם להציט בלצ ונחשצת הנקצע?

לפיכך דין הנשבע בהכרח נוסד לשונים. — אפס אחר שתנהוג תנייד כך ונוילא תתראה ע"ז שצונית שקר, אלה ובחש, כי אין נורא שונים צאחן ואין פני אדם נשואות לנורום, וחיינו לרוב הנה חיי הצל ויהצבו צתעתועי שוא, עצור זה גורר שכל חכמים לפתור הכתוב כי לא ינקה ד' את אשר ישא שנו לשוא כפשוטו שרק השם יוכל לענוט ולא הצ"ד; אכן נואחר שראו שצצצור זה נשבעים הרבה בני אדם לשקר, כי לא יאמינו צעונט שונים, ונוילא הוכרחו ע"פ התורה עלונה לגזור בנשוא השצועה, שהשם הוא לא ינקה כלומר צווקוס שצני אדם חושצים שלקון ונקה הוא ונלקות יען כי הנה רואים בחוש שאין השם ונלקה וניסר ציקורין לנשבע על שקר ונוילא נוחיב הצ"ד לתקן נוכח ענין זה גופא שצ"ד של וטה ונקין ונלקין כדי שיראו צני אדם בחוש את העונש, וישנועו ויראו ולא יזידון עוד. צאופן שכל דבר הנראה ויוסד בחוק תהלוכות השכל הנשוא החשיצו כתורה ונפני סידעו היצב טעווי תורה ידעו ג"כ לפלס צחינתס הזכה צכ. ד"נו אנורו חונן ונשש שעות ולנעלה ונן התורה להורות כי לרוב יחטא אדם צינוי שחרות וילדות ואחר שצצרו רוב סנותיו של אדם נצצער שאור הילר ונלבו. — וע"כ נחלות ולהלן זונן התשובה. — כתצנית זה להפך התיקס תולל ונונט נוכות פ"א ונ"י על ונה שאנורו ר"ע ור' טרפון אלו היינו צקנהדרין לא היה אדם נהרג ונעולם, השיצ רצ"ג: אף אתס הייתס נורצים שופכי דמים, כלומר ר"ע ור"ט נכנסו צעוצי הקורה ורלו להלדיק ע"פ שכל וקצרה את הנידון, שאין להרוג שום אדם צעולם יען כי תנייד יש ללמוד זכות ונה צאונת ע"פ שכל העיון, והשיצ רצ"ג (כרא' שהיה זה התקיף הגדול אשר עונד לכגד פרלת הזמן כנוקופר ונונוו ציוסף ועיין בריתות ח'). אס כן אין אתס יולאים ידי חובת שכל הונעשה כי אס לא יהיה עונש חושיי, לא ייראו הפושעי' ולא יכלו שופכי דמים, ועיין תוס' פסחים כ"ו: עלה עליה (על הפרה אדוונה) זכר פקולה והקשו הלל לא יחא לצעלים שפיסקו פרה אדוונה שדוניה נורוצים וכיון שלא יחא לצעלים לא נפקלה פרה צעליית זכר? ותירלו אס נינאל דהפרה כשרה אס כן ונוילא יהיה יחא לצעלים וסוצ תהיה פקולה. על דרך זה יש להתצונן כנועט רוב דרכי תורה שצע"פ צהיקס הנהפך כזה (ועיין אות אס לנוקרא) להלדיק קציעת תהלכה. ואס נחלקו ד"נו אס יאוש קנה ונדאורייתא הקצרה הוא כך, כי היקוד אשר עליו נצכה דין קנין, שיהיה כל דבר סנונאל ציד אדם שלו ונונט צאין ונערער, הוא, כי אס לא כן לא נדע לשפוט ונישרים ולהכריע צין החולקים ולא צצקת חיי לכל צריה, כי כל דאלים גצר, ואס כן הדין נותן שנואחר שקילקו הצעלים ידס צכח היאוש ונדצר הנגנצ, בהכרח ואלד נשוא הקנין צבר קנה הגנצ דבר זה ונן תהפקר, ואף כי צאיקורא אתא לדידה של גנצ, וראוי לונר כל ונלתא דאונר רחונת לא תעציד ח"ע לא ונהני? ונ"ו אס תהפקר הקצרה ותאונר אס כן להחזיר לצעלים ג"כ אי אפשר שהרי הס קילקו ידס, וכנועט הפקירו, דצר זה וראוי להשוות הונדה דיוני קנין ע"כ ואלד ספק זה צגופו של דצר קוצר עולא יאוש קני ונוענידיס הדצר צחוקת הגנצ ולא ילטרך לשס רק ונונון, כי ונן הנונון לא נתייאשו הצעלים, יען כי אלל תחפץ סייד לונר שנתקלקל ציד זריס ולא צנונון. — אצל החולק

על עולא קוצר אס כן יהיה חוטא נכסר, ואנו לריכיס לעשות גדריס לפי
 כוסא הגכז כדי שיינעט ונלגכז עוד, וע"כ דיאוס לא קני ונדאורייתא. — וכן
 צהיזק שאינו ניכר הקצרה נותנת כיון שאין ההיזק רק צסכל ולא צגוף
 ומרעוטיער טערען ונן התור' אין כאן נשוא תסלווני' ורק ונדרצנן ונלד הנשוא
 סכל יחטא עוד והחולק קוצר שיש כאן ונושוא צנשוא נוכח הסכל הנזיק
 צנוזיד וע' גיטין נו"ה א'. ונטעם כל זה הדין כותן שיהיה ספק דאורייתא
 לחונרא לפי שהספק צגוף הנשוא אצל ספק דרצנן לקולא כי הספק צנשוא
 נוכח שנירה ואזורה (עיין אס לנוקרא). כללו סל דצר סכל הנעשה שוקל
 צנוסקולת הדעת ויראת ד' איזה דרך ישכון אור, וכל סקוצר האחד סכן
 יהיה הדצר וכן ראוי להיות קרא אורייתא, וכל סקוצר שאין צהכרת שיהיה
 כך רק ונלד גדר ואזורה יתרה כסייג קראו דרצנן, ויצואר עיל צצירור יתאר
 צערכים הראויים.

ארנבת.

בערך אלכסנדריא וכן צע' אונקלוס כתצתי ע"פ הגמרא וגיילה ט'
 שהצצעים תרגמו ארנבת הכתוב צתורה ויקרא ט"ו לעירת רגלים
 ופני שאשתו סל תלמי ונלך ארנבת סנה Lagos ולא רלו חכומים שישפוט
 הונלך ססנה נחש צין חיות טנואות, ואף כי וולה זו ונגמס ומקורס *καρυος*
 ציוכי ענינו ציונה (גיין) כדרך הארנבת לפרות ולרצות הרצה. אפס לפי האונת
 עוד יש לשאלו בזה שאלה חונורה ונאוד כי התורה חשצה את הספן ואת
 הארנבת לנויני ונעלה גרה ואס פירוש סני אלו הוא כרגיל קמנינעפן מונד
 המצע קסה ונאוד סצכל ספרי הטצע לא נחשצו סנים אלו רק צין מין
 נעגעטהירע ולא צין ונעלי גרה. וכן צדין כי רוצ צעלי ונעלה גרה אין להס
 שיינים לנועלה צלחי העליון ואין כן צסנים אלו? ועוד כי הנועלה גרה ונאכלו
 לרוצ עשצים ופירות והספן קמנינעפן דרכו לאכול ג"כ וניני צעלי חי ואף
 את ילדיו הקטנים אוכל האצ הספן לפענוים? הן לפי הטעם סנתנו חוקרי
 טצע צנה סלוח הצורא ויהי לנוין ונעלה גרה תכונה זו סל קצה צעלת ד'
 חלקים להעלות הונאכל הצלתי ונעוכל סנית, יען כי אס תצואנה חיות
 הטורפות להצריח את אוכלי עשצים, יקחו להס אלה ונועד נכון לאכול ונה
 שאכלו כצר צוהירות לנולל נפסס כי תרעצ ויוכלו להתענג סנית צוואכלס
 זה צעת ונלאו ונכוח לכך רגלס ע"י החזרת הונאכל, לפי זה ראוי סגס הארנבת
 היראה ופני חונת הונליק תהיה לה טצע זו; אכן כל זה אינו סוה לחקרין
 הצנה וכצר העיר על זה חכס אחד צווגיד סנה ססית לז 237 ונ' וניכל
 לעוויל סנשאל ונאת כולרי סוכא יהודים על זה הזרות והסצי הוא כי אין
 פי' ארנבת כרגיל המצע כי אס החיה קענגורו סנקראת צערצי *קרבץ* והספן
 הוא צערצי *al Vaher* ואלו הס צאונת ונועלה גרהולדע' חכס זה גס הסצעי'
 תרגמו, ארנבת *αρουρα* כנו הגמרא לעירת רגלים ורלו לרנוח על קענגורו.
אבל לדעתי הקלוסה עדיין לא ילאכו ידי חוצת ציאור בזה ונהרצה טענוי':
 א' כי ונה סתרגמו הסצעים *Dassifus* אין הפירוש כנו לעירת
 רגלים בתלמוד כי דמקיפוק הוא ונוס קס המצע ציוכי על סס השערות סל

רגלי חיה זו הוסיף זון דען פֿיסטן. צ' לא יתכן לתרגם ארנבת עם קענגורו
 יען כי חיה זו לא נולדת רק בארץ ניוהאמפֿטיר ולא בארצות אזיען. ג' כי
 לדעת געזענליאוס ירביע היא שפן ונקרא כן על שם חכונתו ונשורש שפה
 איטליג צערצי ולדעתי גם בארצות כן כמו שפוי שוטה ונסתתפה ציוני Sofos עיין
 ערוך ועיין למֿאָנאָגֿיע ונחת הרצ החכם לעוויליאָמֿסן ונלת ארנבת. לדעתי
 אם נצין דברי תורה על צירורס חוצה עלינו עוד להצין צוקקרא האוורר אלל
 הגוול ופריס ופרקה אינו ופריס צהווה וצפן והוא פרקה לא יפריס
 צעתידי ואלל ארנבת ופרקה לא הפריקה צעצ? ועיין ציאור של ונהרנה"ו.
 ונראה להקציר דבר זה כך: טעם הדבר שהתירה התורה רק צעלי שני
 קיונים ונעלה גרה ופרקה קדוקה הוא, כי באונת צעלי שני קיונים אלו
 יפס ונחמודים הונה וכל חיתו יער וצהונת השדה, הן צטצע ונאכלס ונשקס,
 הן צנוראה נחונדה, והן צהועלת הצית. וכונעט נראה שהטצע השלימה צנוין
 צריאה זו את ונלאכתה הקרובה יותר אל תכונת אדם הנוסקרי. — ולכן
 החיות והצהונות הנועלות גרה הרוב צהן הן היותר יפות ונכל החיות כמו
 היעלה הצני והאיל כל ונין אכטילאפֿען וגיראפֿע. ונותנאי השלמים ההם
 א' שיהיו להם קרנים כאשר אונרו חז"ל הנוקצלים האנויתים לשעית ר' דוסה
 שכל שיש לו קרנים צודאי טהור הוא כדה נ"א ועיין היטצ חולין נ"ט צתוס'
 ד"ה אלו. צ' שלא יהיה להם שנים צלחי העליון יען שאין לורך להם לתפוס
 הנואכל וללעקו צטיים להיותם ונעלה גרה. ג' פריסת פרקה. והנה יש 64 וניני
 ונעלה גרה (טפעליעט) אע"ג שלא פרטה התורה כולם רק הנודעים *
 ונכל אלה יולא ונן כלל היפוי והשלמות צנוין הגוול כי אין הדבר לו צנוראה
 וקווה, וגם הוא אין לו קרנים ואף יש לו שנים צלחי עליון, ואף כי באונת
 פרקותיו קדוקות ונעט, צכל זה אין לו אוחו ונין פרקה צשלונות (הופֿען)
 כדרך שאר ונעלי גרה. לפיכך חדשה תורה צו איסור להיותו יולא ונן הכלל
 ואין כך צו אלא חידושו שאין צו שלונות ונינו.

למעלה

ונונו החיה הנקראת ויטוסטוהיער שיש צה עשרה ונינים,
 גם חיה זאת יולאית ונן כלל כל הידורים של ונעלה גרה, יען
 גם היא אין לה קרנים וגם הרגלים אינם דרך פרקה ונאש רק ונעט. אפס
 לזוין זה אין שונים וגם יש צתוכו יפות ונאוד.

והנה

יש ונין צתוך הנוקסוסטהיער שנקרא על שם אי קיילמן ונאיוצעל
 Ceylon, והוא דוונה ונאש לשפן צכל ענינו קלר הגלים ונלפכים
 ושוכן צקלעים והוא עם לא עלום הולך לצדו צאין עדרים. וגם יש ונין אחר
 נקרא וינאניקוס Javanicus על שם איי יופא אלל איי זוכדע (אנדו-
 וינעט) צחלק אזיע. וגם הוא דוונה ונאש לארנבת הנוצע צכ: ענינו צגדלו
 וצרגליו ונקראו שני ונינים אלו Javanicus, Napu. ויען כי ישווע נאונר
 צנוצטא צרציים דשאפא או ששווע, אם כן קרוב ונאוד ונאוד שונא כולד
 שם שפן ר"ל חיה הצאה ונשפֿען, וגם ארנבת על שם Napu כי נצת הוא

(*) עיין נספר ון נעול חדרז' חלון ז' דברים צדורים לצאר בי ונהשענרו חולין ס' צ' אחר ר' חנן
 השקועה צריה צפני ענמה היא, וכי נעשה קנייני היה הוא ונאוד צפני ענמה ונלאשיין לשקועה
 ע"ס, ונעלם זה ונין החכם צ"ג הנגיד ע"ז נד 62.

ונוס כנוו נצו והצרת אר צרחס הוא כנוו ארגון מרגזליח לחורות על הנין
 כי אחר הוא קדר ונין, מרט, זיינע מרט כאצו = ארנבת (עיין ערך וילין
 אחר). ועכ"פ נפני טיש ויין ארנבת וספן סחס ונועלה גרה שוס צסס אף
 לא צטעס כולו הוכרחה התורה לפרט ונייס חלה. וטעס זה כ"ל בקרח
 ארמז גס כן ארגון כי ארגון לדעת פירשו ויין גונן חוט כנוו גימוניות סל
 זה וחרגון ויין לצב אר = ויין גון לצב.

מטעם זה צעלנו לפי שהגונל יולא ון כלל וועלה גרה צשלשה והנומסוס
 טיעיר צשניס, לפיכך הוליסח התורה ון כלל היתר ואורה כי
 הגונל אינו נופריס פרסה צודחי, אצל צספן סהיס אפטר לטעות צו יען
 שאינו סכיס צכל הנודינות, והיס חיס קטנה וואוד כנוו ספניס והקטן סצכל
 וועלה גרה, ח"כ היס אפטר לוור שעתידה לפרוס פרסות לכסתגדול
 לכן אור סכ' ופרסה לא יפריס, אצל ארנבת סצבר גדלס קלת אור סכתו
 ופרסה לא הפריסה.

אחר כל זה יש לעורר עוד כי החיה נאסוקטייער לא נזכרה צסוס סופר
 יוני ורוני ון הקדונוסיס צסס זה רק חז"ל הזכירות צצרכות ו"ג
 ח' ונשך טונן חיה. גס יש לעורר שהארנבת היתר ונלפניס ונשל לודת הנוורח
 ורכות סלצ (הנויענפוס) וגס חז"ל לקחה לונשל על דרך זה ויש להצין צזה
 וואור חתוס וסחוס צס"ס כדריס ס"ה ח' לדקיהו ונלך יהודה וורד צוונלך
 צצובדנלר, יען רחסו אוכל ארנבת חיה והסציעתו הונלך צצובדנלר סלח יגלה
 לדקיהו קוד זה. אפס לדקיהו כלטער הרצה והוכרח לסחול על סצועתו חלל
 הסנהדרין וגיילת הסוד, ועל זה חרת אף צצובדנלר על לדקיהו ועל עוור ועל
 סנהדרין סכאור יצבו לחרץ ידנו צת ליון? הנוכוון צסיפור זר זה הוא כך:
 ארנבת חיה דוקא ולא ונתה הוא ונשל לוונך סלצ והירחה וכן לוני סהולך
 לאחור כנוו ונלפניס יען שהארנבת הולכת לאחור צנוהירות רצ כנוו ונלפניס,
 ולכן לדקיהו עס עונו אחר סנכצשו וייד סכוצס הגדול צצובדנלר סקררו
 הנוליילס על סס סכלצ צצוח נלר ויין ימדן דעס בעלענדען ויקרר רצה ל"ג
 נצח סכלצא כנוו סוונדך סכלצ לרדוף חת ארנבת והוכרח הונלך ליסצע סלח
 ינרוד — כדונה זאת כאלו צאונה סכל צצובדנלר ארנבת חיה כלוור חיה טיש
 צכוחה ליסוג אחור, ולסכלל נוכף איצ הרודף, והיס רחוי סירגיש סחי צכחו
 הרצ וכי לתקלת עלונו נסצע לדקיהו צנוקוס סאפטר לחור ונצועתו, יען
 כי חין סצועה כזו חלה לקלקלת הנודינה (לוס פערדערבען דעס טטענעטעס)
 והסנהדרין היינו ראשי סנהגט סאנונה סחירו זאת לוור סרק עוונדך לצ
 ונלונס נוסר הונך עוני ציד סורסיע ורחוי סונלך וננהיג יענווד לינין ענוו
 צבח וואונץ סלצ כגיבור איש ונלחונה ולא כארנבת הירחה ופחדת לנפסה
 סלח כדיו, לפיכך כלטער לדקיהו הרצה והתחיל לוונוד אצל לא סלליח כי
 לא יקח ס' חת אשר ישא סונו לסול. —

ארץ ישראל.

במס' כלים פ"א ו"ו: ארץ ישראל קדושה ונכל ארלות ונתה היח קדושתה
 סנוציאיס ונוונה עוונר וציבוריס וסתי סלחס. ויש להצין לונה לא

ונציחים גם שאר קרצנות ליצור נח"י דוקא? ועוד למה חולק ר' יוסי דוקא על עונר שנותר להציאו ונחולה לארץ ונכחות פ"ד והפסקים שהציאו לראיה צלתי פסק דרך אסונכתא הם, והעיקר תלוי צטכל וקצרה ולמה זה קצבו הקדושה צטלטה אלה? ומה ראו חכמים לתלות הקדושה דוקא צעונר וזיכורים ופתי הלחם ולא צונה שצחר השם לשכן שמו שונה, ומה הגיע עליהם ליחס הקדושה דוקא אל שלשת הדצרים הללו? על ככה ופני שידעו היטב כי ג' דצרים הללו כוללים צסינניהם ג' חוצות ראשיות, כי העונר הוא קינון כל חוצות הטבע עיין ודרש אונר שקלנו מורה זו נגד כל הנוצות, ואונרתו הטעם כי עונר פירושו עצדות וקיסור ועונר צא להתיר חדש צונדינה היינו צטצע האכילת חולין להחיות טצע גוף, לריך היהודי להציא ראשית עצודתו לשונים לקדש אכילתו. זיכורים הוא קינון חוצות שצין אדם לחצרו, כי הזיכורים ניתנים לכהן. ופתי הלחם הנה קינון חוצות אדם לנזקם כי אלה צאים להתיר חדש צנוקדש. ויען כי צטלטה אלה נתקדשה ונתעלה א"י וכל ארלות צטכן השם שמו שונה ע"כ עשו קינון זה. ור' יוסי חולק צעונר ופני שרלה לגלות לנו כי קדושת הטצע נוהגת צכל נזקום וגם צח"ל ונחוי צ כל אדם לקדש גופו ולקיים חוצות הגוף. או אם תרלה אונר פתי הלחם ציום ונתן תורה רנוז לתורה, זיכורים לכהן העוצד רנוז לעצודה ועונר צפסח זנון הגאולה רנוז לגויילת חקדים הנוהגת צכל נזקום. — והנה כצר אונר הכוזרי כי התורה צצע"פ יקרה אללנו ופני שילאה ונזקום הקדושה ונלשכת הגזית שישצו שם קנהדרין להורות דין אונת לאונתו. ונ"ג ק' ל"ט ע"ס.

ואם תשאל למה זה צחר ד' דוקא צח"י וירושלים איה לנוצב לו? ענה ואונר כי צטצע ונין האדם ההכרה לקדש וליחד נזקום לעצודת שונים יען כי כן הוא קגולת השכל לחפש אחר פרישה ולצחר צנוקום וניחד לצרכון חוצותיו, ולקשור שכלו לנורוים. ונפני כי טצע ארלות הקדש הנה על דרך היולא ונ הנרכז עד כי צהודו וצצכל וצונלרים ושאר נזקונות כצדו העונים את הנוים הנחלים שנה בגמננגעס פרת ויילום, וצנוקונות שהאש שכיח כצדו את האש לאלהי; אצל ארץ ישראל היא וננוולשת לא צזאו כהרות ארלה ולא הרים רנוים כנוו שהינונליח הקדוש להודו וכדונה עונודים צנוקום אלהי, לכך נוכשרת א"י יותר להורות שונה השגחת הצורה שהוא נשגיח וננורם על כל לרכי צני אדם לתת גשונים צעתס כנאונר הכ' אם צחוקותי תלכו ונתתי גשונכס צעתס, לא בארץ ונלרים שהכל תלוי צרלון הנילוס. צעצור זה אונר הכ' עיני ד' אלהיך צה ונראשית השנה ועד אחרית השנה כי ונצצע הארץ להתלות ונרלון הצורה הנושגיח על לנחי אדונה שונה ונעס תלא תורת השגחה לכל העולם. תצין צזה אונרם שארץ ישראל צצה וכל ארלות וכן שסם טצור הארץ וכי צית הנוקדש של ונטה ונכוון כנגד צית הנוקדש של ונעלה עיין יונא כ"ד וירושלנוי פ"ד דצרכות שנתקשה שם ה"נו ולינו ונצין ונה זה שהצ"הנוק של ונטה ונכוון לצית הנוקדש של ונעלה? אכן הדצר צרור שכווננו רק לונר שצכל נזקום שהאדם או כלל האונה וניחד נזקום לקצב קדושה ונדע וחכונה לידע ולהודיע, כי הוא ית' היא הנושגיח שם הוא ונכוון לצית הנוקדש של ונעלה, כי כל הצא לטהר ונסייעין לו. ויען כי הראשונים

יחדו זרלון הנוקם צ"ה כפי הכרה הזנון את א"י וירושלים ונויחל ונקום זה הוא הנקודה התיכונה והנורכו אשר אליו ידרוש השכל צטצע ויין הזנון אדם, הגם כי הזנצין יודע כי ונלא כל הארץ כבודו, וככל נקודה שצכל הארץ הוא הנורכו, אצל לליין ולהקציר זאת צחוש הזנון נחוץ הוא לקצוע ונקום ונייחד ונויחל ונקום זה צעצור הכרה זה קדוש יאנור לו כל צעל דעת. —

תבין צזה ונחלוקת ר' שנואל צר נחונני ור' אלעזר צן פדת ילקוט ונלכים א' רונו רל"ה צסס תנחומא וכן ירושלמי ספ"ד דזרכות, על הכתוב והיה עיני ולצי סס כל הינוים, ר"ס צ"נ סוצר כל זנון סצית הנוקדש קיים סכינה סס ואח"כ נתעלתה לשנוים, ור' אלעזר חולק ואונור שגס אחר הארצן השכינה שורה צנוקדש הארצ וצא". ונר אונור חדא ונור אונור חדא ולא פליגי, כי ר"ס צר נחונני כוון אל האונות כפי ונה סהשכל יורה סכל אדם צכל ונקום שהוא יוכל לכויין לו ונקום ונקדשו לנענלה להתעלות ולהתקדש לנורוס, אצל ר' אלעזר הסגייה על הכרה הזנון צני אדם אשר יטרכו לאגוד וקיסור יפה לננקום ונייחד, ויען כי צחר ד' פעס אחת צליון סנוסס תלא תורה ונויחל נתקדשה ארץ זו לעולמי עד, ונעס יפה לנולך על כל העולם כולו לתכלית הקדושה והטהרה. ונעס זה נראה נקרא ר' אלעזר נדה כ' צ' ונרא דארעא דישראל שהוא היה ונצצל ודרס צצצח א"י לתכלית אחדות האוונה צאופן סצני צצל קצלו ההוראה נוא"י דוקא כי צכל ונקום סאנורו סלחו ונתס הוא ר' אלעזר ססלה הוראות צ"ד סל א"י לצצל סנהרדין י"ז צ' ואף סצני צצל לא רלו צזה עיין צצל, ואנור ר' יהודה צצצל העולה ונצצל לא"י עוצר צעסה עיין כתוצות ק"א לא נופני סגינה צא"י אדרצה על ר"י היתה א"י חציצא ונאוד כנוצאר צרכות ונ"ג א' לר"י חציצא ארץ ישראל ציותר אצל חכוני צצל רלו צצתייהן יחד חפסיות השכל צכל ונקום ונלד אחד ונולד זה נהרס נהראופסטי' כלעיר ואס צישראל תוליד צנים הגונים לננקום, ונולד אחר רלו הקיסור והאחדות אשר א"י ונסוגלת יותר לכך, גס הטצע הכינה ארץ זו לכך שהוא גצוה ונצצל, ונורגלא צפוני דתלמודחי על יושבי צצל הוהיל ויתצי צארעא דחשוכה אנורי סנועתא דנוחשכי. וצאונות יס הצדל דול צין סתי אלו הארלות גס צנוידות, וככלל אפשר לדנות צצל לארץ פולין וא"י לאשכנז כי צצצת קי"ט ונצואר סצני צצל זכו ופני סנוכצדין את התורה וצני א"י ופני סנותנין ונעשרות א"כ נזהרו צצצל יותר צונה סצין אדם לננקום וא"י צונה סצין אדם לחצרו.

ודע כי יחוס צצל אל א"י כיחוס הנער אל הזקן, נער כחו יפה לפעול גדולות ולהתחבס צתורה, אפס אקרה לו הוודע והניסיון עד סיצוא לידי דעה צנקעו נקיעותיו אל ארץ אחרת צצל הוא נוצרה וא"י נוערב על כן העיר הסס את אצרהס אציו ליסע ונווצרה לנערצ ולקדש את הנוערצ יותר, ואס צאו יוני זקנה ציותר וחטאו ישראל צנוערצ סלחס הסס לצית אונס לנוצרה פסחים, פ"ז צ'; וכן צעסה סהלריכו צנוערצ א"י לצעל כח צחור נער לנעור רוח הליווד התורה כי כסל כח הזקנה, אז צאו אנטי תורה צצל אשר סס גלה הארס והנוסגר והחזירו העטרה ליוסנה צא"י, כנו סאנורו

ארץ ישראל

קובה כ' ז' ונתחילה עלה עזרא ונצב לא"י ואח"כ הלל ואח"כ ר' חייא וכו' לחדש כח התורה זא"י, כונו סב' רש"ג שפיסא חכונה צצב יותר ונא"י, וכן צקוף הוראה צצב שג"צ למוניס קנו רצינא ור' אשי וחדשו הוראה צצב. ואנורו ונגלה כ"ט א' טצתי ודרט וצתי כנסיות סצצב עתידין סיקצשו צא"י וכן הוא צאונת כי תורת צצבי"ס הוא שולטת עתה צא"י הגם כי הגדול טצהס הוא רצ נהג כצוד גדול צא"י ואנור כי נר, וערצא הוא עדות לכל צאי עולם שהטבינה סורה צישראל טצת כ"ג צ' ? טניהס אונת ונלד הצחרות והוקנה כלאנור, וכראה כאלו טס צחר צטניהס ועשה סיוון נס לצצב ולא"י היינו פורים וחטובה, נס אטתר צצב וח"ל יורה לנו כי לא הטתיר יטתיר השס פניו וישראל גם צח"ל צכח התורה, ונס חטובה יורה על החכונה טצא"י לעשות ועשה גצורה כחטונאים. ואנור ר' נתן א"ן חכונה כחכונת א"י אצות דר"ב כ"ח ור' זירא אנור אוריא דא"י ונחכים, כלאנור התורה צצב אצב החכונה טל תורה צא"י. והנה יס צרייטות צגנורא טס הצצבי"ס כאשר אצאר ע' צרייטא ואנור רש"ג צאגרת כי ציוני דר' נתן ואחריו נקראו ונשניות טל צצב צא"י ונטת ר' נתן. והזכרתי זה כאן יען כתצ הלדיק החריק ונהור"ר הירטקאל"טער נ"י להוט יחני על ונה טבתצתי ע' ארצע אונות אות ז' טצארץ ישראל לא קפדו אזוגות טקתס תנו רצנן הוא ונא"י, וצפקחי ק"י אנורו ת"ר לא יאכל אדם תרי ולא יטתה תרי ואני דעתי טכל זה צצב נטנה כאשר צארתי טס ואצאר צע' צרייטא וצבב א"י.

ארץ מצרים.

מושב בני ישראל צארץ ונלרים הוא ענין אשר חקרו עליו ונאז גדולים וטוצים והעולה ונכולס הוא טאי אפטר לצרר איהז ונלך ונלרים היה זה אשר ונשה ולהקן הוליאזו ציוניו את עס ישראל, יס אונורים כי עוני ערצייס טתפקו ונלרים צחוקה היקטקס Hysesos רועיס היו ונוטלים אז, וזה הנוכוון עס מלך חדש ויינע נייע דינעטטיע. ויס אונורים כי ונלך חדש זה היה הנולך טל ונלרים העליונה טכצט ונלרים התחתונה תחת ידו עיין פונקט. ויס אונורים כי אחר טכצז גורטו הטיקטקס וון ונלרים קס ונלך חדש צונוצזיס ונעס ונלרים טכולד טונה והוא ירא פן תקראנה ונלחונה ונוסף גם הוא על טונאינו הטיקטקס ועלה וון ארץ התחתונה נידערעגישטען אל העליונה זובערעגריטען. — ועיין יוסף ק' אפי"ן א' י"ד — כ"ו.

והנה השס עשה סיוון צגלות ונלרים לדורות עולמיס לצני ישראל כי הולך זרעו טל שם לצין זרעו טל חס וגס זרעו טל יפת (גריבעני לונד) לונד ונונלרים, יען כי גדולי חכוני יון קדונויס צאו ונלרים כונו הראש טעקרופס והציאו הונדעות והחכונות והאלוונות לארץ יון. צאופן טלזרעו טל טס וסגולתו צישראל ניתנה התורה לנוורשת עולם, ולזרעו טל יפת החכונה, יען כי טניהס לקחו השנולה על טכונס לכקות ערות אציהס אלא טס התחיל ויפת נטונע לו לפיכך זכה שם לטלית ויפת לפיוולא צ"ר ל"ו ויפיותו טל יפת יטפן צאחלי טס. — העלית היא רנוז לתורה הנובוקה

והסתומה כנר חלה' נשנות אדם שאינה נראה צפופני, והפיבלא (*Fibula) הוא רוח לחכמת אדם ונר הסכל ונוסכיהם תלא חנות לאמיתו. והרי זה דבר פלא שזכתה ונלרים ונאלו להיות גזרת ונוכלות וכל הארץ צלו לשזור אוכל לגוף לארץ ונלרים וכן ללמוד חכמת ונלרים? איך זה כי אם נקצה היא מן השמים לצחור צגן ד' בארץ ונלרים ונלחה ציפי הטבעים, ונפני שהטבע היא יסוד כל הנושכלות כי לפי ערך הסגת הנולחות כן יתרבו הלימודים בחכמה והנוסקריות ונושכלות באלהיות, לפיכך זכה חס שהוא צעל טבע להיות היסוד אשר וננו ילמדו ויסקילו יפת וסם, יפת לימודיות וסם באלהיות, השנים האחרונים הטיצו את ונה שהשחית הרלשון כי הטבע צלל הסכלה ונוסקר ונה ונה יהלך לזקה ונושפט, עד שהשרישו יפת בארץ היונים וסם בארץ ישראל שרשי הנולחות בטבעיות ולימודיות ואלהיות ונלרים ציתר עוז וחזק לתועלת כלל העולם. דעת יוסף הכהן ק' אפיין ח' 14 כשיטת ונושכטתהו כהן ונלרים שאצותינו צלו לאלפים לנלרים צסם היקסאס, והשלל כחור' שרק שצעים נפש ירדו ונלרים? לפיכך נראה דעת צעל חקרי קדמוניות כי היקסאס היו ערביים, והם ונשלו בשעה שצל יעקב וזרעו לנלרים ונגרשו ונשם עד שנלכו תוסצי ארץ חס. וזה הוא ונלך חדש שהתחיל לענות זרע ישראל לצנינים, כי עד עתה היו אצותינו רועי לאן לתועצת ונלרים, ופרעה החדש רלה לגדל עם זה לצנינים ולעצודת האדונה, ע"כ הוכרחו לצנות ערי ונושכנות לפרעה את פתם ואת רעונקס. — ולא כאשר גזר יוסף שצבו העמודים הגדולים פירעו וידען שצנזכו צס רבים ונה היו? אצל לדעתי ונפורש הדבר יחזקאל ע"ו כ"ד ותצני לך גב ותעשי לך רמה צכל רחוב אל כל ראש דרך צנית רמתך ותצני את תזנותך ע"ס ח"כ היו לתכלית הזנות. — והיו צנלרים שצעה וויני ונפלגות (קמסטון) ח' כהנים צ' אכסי ונלחונה ג' רועי צקר ד' רועי חזיר ה' קוחרים ו' ונללים ז' ספנים, פריע. טטער, וינדווטטן, רינדוירטטן, וינדוירטטן, געווערבסווייטע, דוואועטטער וונד טייעפער.

והיה לכל דבר שצעולם אדם וניוחד ונוונה ד"ו כל ונין עצודה זרה היה לו ונפלגת כהנים וניוחדת אשר הורישו זכותם לצניהם וצני צניהם ואין לזר אחס עד שכל עוצד עצודה זרה ונוונה זו ונאס באחרת. וכן לכל ונחלה היה רופא וניוחד. נגד כל אלה אונר השס לנושה להצדיל ישראל ונונכהים כאלה רק חוקה אחת יהיה לכס וכן כל ונחלה אשר שנותי צנלרים לא אשים עליך כי אני ד' רופאך צכלל.

אפם לא כל ונכהי ונלרים היו צרע כי היו אחת חוקים עוצים להנהגת הענוים שס שצערי ונשפט, ד"ו דין וזנוים שכל וני שהאשים חצרו על חסם ענוש יענש כאשר זנום לעשות לחצרו, וסיהיה הסורג נפס עצרו צנוזיד חייב וניהם והפריו על הונדה צדין וענוש לדון דין וניהם על שצועת שקר; לקטום ידי צעל איפה ונושקולת צלתי לודקת; לחתך לשון צעל הולך רביל, ולקטון אצרי הנואפים (דינדויר ח' 77 שהציה הרצה כ"צ). גם ונונכהיהם הרעים שיוכלו אחים לישא אחיות, והגנצים והלפטים שנוו להס

(* המטט הקמסטטן למנר הטלית להנין הסורה.

אָרִיץ מִצְרַיִם

ראש אחד זרשיון הונוסלה אשר אליו הלך הנגזל ליקח החפץ זנוקח ונועט וכיולא, זפרטו זדזרים הכוגעים לעזודה ואמונה הרעו ונאוד לחצז הצהמות והחיות ולכזדס כאלהים. ווכל אלה הוליא השס את זני ישראל ונתן להם חוקים טוים וישרים ונושפטים לדיקים אשר יחיו זחס חיי עד. עתה אכתוב חיזה חידוקים הונוסיחס לדיעת דרכי ונלרים ולהצנת כתוצים.

א זסנוות רצה פ' ו' על ויאור ה' אל ונסה זל אל פרעה ויסלה את ישראל מתלא אונר מן שמיא לית הגיא אלא מן קציא ופירש הערוך ון עלי

סיטים אין הנחה רק הקליטה. ובעל חקרי קדמוניות וניא שהסס קליא הוא ונלך ואין טעם לדזר והוא עלנו פירש הקליא = היקמס רועים וגם כן אין לזה טעם לשצח. אזל העיקר לדעתי הוא פשוט: הונדרש ונדקדק לשון בא אל פרעה הי"ל לך אל פרעה ועוד הקיור ויסלה את ישראל זלל הקדונה? ח"כ אונר ון שוטה אין הנחה אלא הקוף הקיום להפטר ונונו לפיכך כאונר בא סיפטור ונפרעה ולא ידזר רק זקיור הונזוקס סיטלה ישראל ונארלו, וקציא הוא קן וקוף וזה צרור. —

ב האל הגדול אשר ונונו זצרח הכל נקרח אללס קנעפה Kneph החושך, ון ולא יבנף עוד ונוריק פערטוייערט, דונקעל. ושלטה הונה האלילים הראשים הכולדים ח' וזיריס (זמנענוין) ז' איזיס (זכנה) ג' כייטע הזון הנושך ונשניהם, ולכן נקרח על הפסל העווד ונכוסה זעיר זויס (דום פערטוייערטע בילד זין זויס): חני הייתי חני הוה ואני אחיה, כלוונר הזון — ואונר ליזערה (ע' פוכע): Neitha Nilo nata כייטה כולד ונילוס קיולא חולה ליוים ידועים וכולד חצון הזונים זאופן שכל עזודתם היתה לחצון הזונים, וגלגלי שנים וטצעי הוים ובעלי חיים (ניטורדיענטט).

והשונש נקרח ג"כ פרע חו פראה ונוה הונלך נקרח פרעה כונו חויגוסקוס זרוני (דער ערלוייטע). פוטי פרע היא פהטא — פרע הנצואה ונכה השונש. אָם נַת זת פוטי פרע הוא לדעתי כהן = אָם סלנת = כייטא וכן זפנת פעגח הוא אָף, שויען נת דיו לייט פעגח = פֿעניקט גלגל הזון כוודע*).

ג לדעת קלת חוקרים לונדו הונלרייס דרכי עזודתם ון הכוסים אשר זאו ונהודו, וזאנות יש השתוות קלת זין שני אלו, השודיים יש להם הר גדול נקרחו זסס ונערו אשר עליו שוכן שיוון ונונו הוליד את נהר גמננעס הונתפט זארץ זלורת ונשולש אשר הוא קדוש אללס, וכן הכוסים כיזדו

(* ארבע מראות נעים היו זנלרים זאמונת אלהות (עיין טטייהייסן נד 271 זסס דר' רעטה Röth) ונחילה היה הזו קנעפה אונר כייטה (Neith Kneph) טורט השכל וטורט החומר דער חורגייסט (Kneph) חורחוטעריע Neith | לדעתי חורחוט פיינטטער זענרי בנף כונו ולא יכנף עוד ונוריק — כייט כמו אנתו וויך או ענת לייט — ונזוג זה נשחלש זוג אחר זכר ונקצה Sewech und Pascht, חורלייט חונר חוררויק, העת והנקוס. לדעתי זענעה ונורט זין ליכט עס ח' זקוף כדרך כל מילות מלריות על הזון כי נהאור וזיו השמש ילא הזון ומלה Pascht על הנקוס רויט הוא פשט זענרי חויסרעהנען חויסברייטען.

את הר גדול צהרלם ועערמָע, אשר הוליא את נהר נילוס הונסתפך ג"כ
 צלורת ושולט צהרץ ונלרים התחתונה (דעלטפן). לדעתו יתכן לפרש זאת
 דצרי הנציה ישעיה י"ח שנלחו חכוני לצ לצאר: הו ארץ ללכל כנפים
 אשר ועצר לנהרי כוס השולח צים לירים וצכלי גווא על פני הנוים לבו
 ונלכים קלים אל גוי ונווסך ונוורט אל עם נורח וון הוא והלחה, גוי קר
 קו ומבוסה אשר בזאו נהרות ארלו. וצקוף הפרסה חוזר הנציה וקורח
 צעת ההיא יוצל שי לד' לצלות עם ונווסך ונוורט גוי קו ומבוסה?
 לדעתו הכוונה אל ארץ ונלרים שהיא ארץ ללכל כנפים ניומרוע ובעלת
 ונשולט קו קו ומבוסה שני קוים על היתר לווינו טענקעו מונד דיו
 גרוגדיניע מבוסה.

וען שהיו הנונריים כהודיים עוצדים לנהרות אלו כלכל כוחות הטבע
 כפי תכונת ארנם, צחר ד' להציה את צני ישראל לארץ כנען וקום אשר
 עיני ד' אלהיך זה ונראשית השנה ועד אחרית השנה, כלומר לא כשאר
 ארלות אשר צהנה גוצר יקוד וון היקודות האש או הנוים אשר עוצדים
 להם יוצציהן, כי אם א"י הוא ונוולעת צלא קום ונראות טבע ונסנות,
 רק הכל תלוי צהשגחה הגשם וצרכת הארץ ואווירא דארץ ישראל ונחכים
 וכנוו שאנור ר' נתן אצות דר"כ אין לך חכונה כחכונת א"י, אשר צה שוכן
 שכל ונרוניס צלי קום ונוולע טבעי, ושם הכין השם הר המוריה לכגד הרי
 ונערו ונערמָע צהודו וכוס, ונשם תלא הורחה לכל העולם, אשר על כן
 נראה לכין ונחצצת הנוסורר תהילים ק"ח שונצצח את הליחה ונונלרים
 לא", וקורח את האוונה חיתך יצו צה ונוקיים גער חית קנה שהיא
 ארץ ונלרים ע"ש הקנה טיין פנפירוטטוידע שגדלה שם לרוצ. ואוונר
 יאחיו השוננים ונני ונלרים כוס תרין ידיו לאלהים (עיין אות אסמן וצהערה)
 ונוק על דרך שונצטיה הנציה ישעיה שגוי קו קו ונוצוסה יוצל שי לד'
 לצלות כי הכל הולך אחר החתום, ואונת חותם של הקצ"ה לפרס תורתו
 לכל העוים ונליון תלא תורה ודצר ה' ונורוסלים. לפיכך אוונר הנוסורר
 צתחילת הפרסה ונתינת התורה ונליון השגחת הצורא: כי גשם נצבות
 תניף אלהים נחלתך ונלחה אותה כוננת לא כארץ ונלרים התלויה צנוי
 נילוס. ואוונר ונלכי לצלות ידודן ידודן לנלחונה אצל ישראל הוא נות
 צית כנפי יונה נחפה צצקף שלא לנוס חולה וכדוונה. חון וזה רחית
 להעיר עוד על ונה שהצברתי לנעלה וניחזקאל ט"ז לצאר ונלה, "ונה"
 שהוא פירעוידע ועיין צהערה ללות אונתיות לנעלה 76 262.

אָשָׁא הוֹלְכֵי אוֹשָׁא, תִּקְנָה אוֹשָׁא.

בראש השנה ל"א ע"צ ונצאר שהסנדרין גלתה עשר גליות: ונורוסלים
 ליצנה ונויצנה לאושא ונאושא ליצנה ונויצנה לאושא, ונאושא
 לשפרעם ונשפרעם לצית שערים, ונצית שערים לציפורי, ונוליפורי לטצריה.
 ור' אלעזר לא השיב כי אם שש כפי הנוקוונות: יצנה אושא שפרעם צית
 שערים ליפורי טצריה. והנה ידענו כי יצנה היתה ונשצ קנהדרין ציווי רצן

גוּלִיאלֵךְ דִּיצְנָה אַחַר הַחֲרָבָן וַיֵּד וְעוֹד צִינִי ר' יוֹחֵן בֶּן זְבַדִּי, וּנְשָׂם נִרְחָה כִּי גַבֵּי צִינִי טְרַמִּינָן לְאוֹשָׁא שְׁמֹנֶכֶת צִינִי ר' שְׁמוּעֵל בֶּן גּוּלִיאלֵךְ, וְסוּב חֲזוּר לִיצְנָה צִינִי בֶן כּוּזִיבָא וְסוּב גַּבֵּי לְאוֹשָׁא צִינִי הַדְרִימָן סַכְצַס אֵת בֶּן כּוּזִיבָא וְעָשָׂה חֲרָבָן בִּיתֵר. וְאַחֲכַי צִטְלָה אוֹשָׁא צִינִי רַבִּי עֲקִיבָא שְׁמוּנָה תְּלֹמִידֵי בֶּן אוֹשָׁא לְשִׁפְרָעָם וְנִעְשָׂה שְׁפָרָעָם וּנְשָׂא רַבִּי יְהוּדָה הַנְּשִׂיא וּנְשָׂם נַסְעָלְיִפּוּרִי וְנִלְיִפּוּרִי לְטַרְדֵּי שְׁמוּנָךְ סָם וּנְשָׂא דִּישִׁיבָה עַד יוֹם גְּלוּת הָאֶרֶץ ע"פ גְּמֻלָּה קְרוּבֵי שֶׁל קִיסָר קְוִיטְטוּמִטְטוּס, וְע"כ סִינְוֹ סָם כִּי טַרְדֵּי עֲמוּקָה וְכוּלָּם. עֵינִן לְנוֹעֵלָה ע' אֶסְפִּסְטוֹס שְׁהִי שְׁלֵטָה חֲרָבָת.

א וְהִנֵּה צִיצְנָה תִּקְנוּ כֹּוֹה תִּקְנוּ שְׁמוּנָה וְצִינִי עֵינִן רַח"שׁ סָם וְתִקְנוּ סָם תְּפִילֹת וְקָדֵר צִרְכוֹת צִרְכוֹת הַנּוֹזֵן צִרְכוֹת כ"ח: וּנ"ח: וְנִקְרָאת יִצְנָה אוֹרֵךְ שֶׁל יִצְנָה תּוֹסַפְתָּא ע' אוֹצֵר לְגוּדֵל לִינוּד הַתּוֹרָה סָם, אֲבָל תִּקְנוּ אוֹשָׁא לֹא נִזְכְּרוּ צוֹנְסָה זֹלָתָה וְהָ שְׁמוּנָה עוֹלָא שְׂבַת ע"ו: עַל שְׁלֵטָה סְפָקוֹת לְשִׁרּוֹף עֲלֵיהֶן תְּרוּמָה צְאוֹשָׁא תִּקְנוּ, וְהָ לְרִיךְ צִיאוֹר לְנוֹה הַעֲלִים רַצִּינֵי קְדוּשָׁה עֵינֵי וְנִלְהַזְכִּיר תִּקְנוּ אוֹשָׁא צוֹנְסָה לֹא צָסָם וְלֹא צִזְכָּר? וְעוֹד כִּי נִרְחָה סָר' יוֹחֵן הַקָּל וְנִאוּד צִינִי צִינִי אוֹשָׁא כִּי אֲנוּר יוֹדְעִין אֲנוּ וְנִי הִיָּה צוֹנְיָנָא? יְרוּשְׁלָמִי כַּתּוּבָת פ"ד ה"ח כֹּאֲלוּ לֹא נִאֲנוּנוּ לֹו חֲבוּנֵי אוֹשָׁא! וְכֵן כַּתּוּבָת ע"ח עַל הָא שְׁמוּנָה צוֹנְסָה: וְנִשְׁבִּיטָה אֲלוּ וְאֲלוּ וְנִוּדִים שָׂאֵם וְנִזְכְּרוּ וְנִתְנָה הַצַּעַל וְנִוּלִיא וְנִיד הַלְקוּחוֹת שְׁוֹאֵל הַס"ס לִינוּא תְּנִינָא תִּקְנָת אוֹשָׁא. וְקָשָׁה וְנִאוּד לְנוֹה לֹא יִשְׁנָה רַבִּי צוֹנְסָה תִּקְנָת אוֹשָׁא וְאֵם וּנְפִי שְׁהִי עֵינִן זֶה וְנִחְלוּקָת צ"ג וְצ"ה שְׁהִי קוּדָם אוֹשָׁא הֵלֵךְ צִבְלָה זֹאת אֶפְסָר לִישִׁיבָת אוֹשָׁא לְקָדֵר תִּקְנָה אַחַת צוֹנֵה שְׁמוּנִים צ"ג וְצ"ה? וְעֵינִן יְרוּשְׁלָמִי פֵּאָה עַל הַתִּקְנָה שְׁמוּנָה אֲלֵי יִצְזָא יוֹתֵר וְנִחוּנָם שְׁהִיָּה קוּדָם אוֹשָׁא וְאֶפ"ה תִּקְנוּהוּ צְאוֹשָׁא וּנְפִי שְׁנִסְכַּחַה וְחֲזוּר וְיִקְדוּהוּ? וְהַתּוֹס' כַּתּוּבָת דְּצ"ק ע"ט וְנִזְכָּר שְׁתִּקְנָת אוֹשָׁא שְׁיִיבָה גַם צִנְכָסִים שְׁנִפְּלוּ לְאַשָׁה אַחַר הַאִירוּקִין, וְא"כ אֵיךְ יִאֲנוּר הַס"ס עַל הַנּוֹנְסָה שְׁמוּסָקָת צִנְכָסִים שְׁנִפְּלוּ קוּדָם אִירוּקִין שְׁהִיא תִּקְנָת אוֹשָׁא? וְעוֹד קָשָׁה לִי צ"ג קָשָׁה שְׁנִחְלָקוּ אֵם לְקִיִּים תִּקְנָת אוֹשָׁא אוּ לֹא וְלִנְוָה יִהִי וְנִחְלוּקָת צוֹה?

ב כַּתּוּבָתָהּ תִּקְנוּת אוֹשָׁא: (א) צִבְכּוּבָת וּנ"ט ע"ב צְאוֹשָׁא תִּקְנוּ שִׁיָּהּ אֲדָם זָן צִינֵי וְצוּנְתֵי כַּתְּסָם קְטִינִים. (ב) הַבּוֹתָצַב כֹּל נִכְסֵי לְצִינֵי הוּא וְאַשְׁתוּ נִזְכָּרִים וְהֵם. (ג) הַנּוּצְזָא אֲלֵי יִצְזָא יוֹתֵר וְנִחוּנָם כִּדִּי שְׁלֵא יִטְרַךְ לְצִרְיוֹת. (ד) שִׁיָּהּ אֲדָם וְנִתְגַּלְגַּל עִם צִנֵּי עַד י"ב שָׁנָה וְנִכְאֵן וְאֵינֶךָ יוֹרֵד עֲנוּ לַחֲיִי? (ה) הַאֲשָׁה שְׁמוּכְרָה צִנְכָסִי וְנִלְוָה צִחִי צַעֲלָה וְנִתְנָה, הַצַּעֲלָה וְנִוּלִיא וְנִיד הַלְקוּחוֹת. (ו) הַנּוּקְפִיד וְהַנּוּצִיִּשׁ אֵת הַזֶּקֶן כּוֹתֵן לוֹ לְנִרְחָה זֶה־צֵדִיק וְרוּשְׁלָמִי כַּתּוּבָת סָם וְצ"ק פ"ח ה"ו. (ז) צְאוֹשָׁא תִּקְנוּ שְׁלֵא לְנִדוּת זֶקֶן (יְרוּשְׁלָמִי וּנ"ק ר"פ וְאֲלוּ וּנְגַלְחִין) אֲלֵא א"כ חֲטָא כִּירְצַעַם. (ח) רַצּוּתֵינוּ כְּנוּנוּ צְאוֹשָׁא אַחַר לְקִיטָתוֹ בֶּן לְשִׁצְיֵיתָ בֶּן לְנוּעְשָׁר רַח"שׁ ט"ו ע"א. (ט) עַל שָׂה סְפָקוֹת שׁוּרְפִין תְּרוּמָה שְׂבַת ט"ו ע"ב. וְלְרִיךְ צִיאוֹר וְהָ הִיָּה הַקִּיצָה לְתִקְנוּת אֲלוּ?

קָשָׁה וְהָ שְׁמוּנָה ר' יוֹחֵן צ"ג רפ"ג כ"ח. וְשְׁמוּנָתִי וְהַלְכֵי אוֹשָׁא וְנִינִין

לחזקה שהיא ג' שנים ונסור הנוועד, וקשה לנו הולך ר' יוחנן ללמוד
 דבר זה מהולכי אושא והלא נחלוקה כודעת היא צ"ן רבי ורשב"ג אבי
 יצנות ס"ה דרבי סובר דתרי זוניי הוי חזקה ורשב"ג ונחנור דבשלקה
 זוניי דוקא ובנוסקנה דוקתות וסור הנוועד דוקא בג' זוניי? ועוד קשה
 דבסוף הסוגיא שם צ"צ אורי ואלן הולכי אושא? ר' ישמעאל, ואיך אפשר
 שר' יוחנן שנוע נור' ישנועאל שמי קודם רבי רבו? ועוד קשה דשם ונסקי
 דלרצנן נפקא להו לחזקה ג' שנים ונוה שהזייר ירנייהו על שניירת
 השטרות שמי שנים קודם החרצן, ולמה יטערו לשנוור השטר והלא בשמי
 שנים נחזקה השדה! הלא ודאי דחזקה דוקא ג' שנים, ואמר ר' יוסף
 דלנוח ירנייה עלה טובה קנ"ל כונו זה שלימד לזני דורו עלה לזנות
 בתים ולנטוע גמות וזאכלו פרים בצבל עד ונלאת ע' שנה? ונוסיק רבא
 דהוא קברא: שמי שנים ונחיל איכס אלז בשלישית טוב לא ונחיל ובודאי
 ונדעחל ולא ניחה וכבר השדה לנחזיק, וקשה לנוה לי כל נשא ונתן
 הזה של ירנייהו ושל שור הנוועד ולחזה תכלית הציאו עכין הולכי אושא
 ככל ציה ולנוה חלק רבא על דצרים פטומים?

ד קשה דלא ונלינו בכל הש"ס רנוז להולכי אושא שהוא ר' ישנועאל ואדרבא
 דבכתובות ד' כ' ע"א אשכחיה רב ילחק בר יוסף בר' אצוהו דהוי קאי
 באוכלוסא דאושא אור לי' נואן נורא דשנועתא דאושא? אור לו, רבי
 יוסי בר חנינא תנא ונייה ארבע' זוניי ודוני ליה כנאן דונחה דביסיתיה
 וקשה הלא ר' ישנועאל הוא נורא דתקנת אושא? ועוד לנוה הולך ר'
 ילחק בר יוסף ללמוד דבר זה ארבעים זוניי, ועוד נוה זה נורא דשנועתא
 דאושא? ליסצ כל זה אונתי כי לדעתי נהגו חכמים לזחור צנוקס
 הידוע לסינון טוב להציא לשם עסקיהם לידי גנור ותכלית, כדרך שזחרו
 צנוקס אשר נקרא עין טוב לקדש שם חדשים ולחשוב שצנון העיצור רה"ט
 ב"ה א' זיל לעין טוב וקדשי' (לחודש) ושלח לי סינכא דוד ונלך ישראל
 וקיס, לדעתי ופני שנתחילה נהגו לקדש חדשים ציהודה והלכו לשם
 כ"ד קרנות וככנס צהם עין הרע — ועקרו נושם ותקבו לחדש חדשים
 צגליל צנוקס הנקרא עין טוב לזל ישבוט עוד עין רע עיין צידושלנוי
 קנהדרין פ"ק ה"צ ע"ש.

ונעם זה נראה שזחרו וניד אחר הגלות ירושלים לקבוע היציצה
 ציצנה לסינון טוב כלומר יבנה צוהרה צינינו. — ואחר שיצנה היתה
 צככה הלכו לאושא להורות כי נתיאשו ונן הגאולה, ולפיכך ראוי לעשות
 גדרים ותקנות קצועות וחזקות בנו אושין ונן ארשיא יחישון עזרא ד' י"צ
 וכן החופר לאושין צ"ק כ'. והנה נחלקו בזה חכמי ישראל יש נוהם כונו
 ר' עקיבא וזכריו לא היו נתיאשין ונן הגאולה ושנו תקותם לרגלי ונשיח
 גס צינוי לער ורדיפות קקרי רוויי, עד שהקהיל ר' עקיבא קהילות
 צצים ולמוד תורה ולימוד לתלמידים רצים גס כי הונלכות גזרה שכל
 העוסק צתורה יסרג עיין צרכות ס"א: וע"א י"ע א'. אלז ר' ישנועאל
 היה צעל ריצו של ר"ע הוא אור לכולל הוי קל לראש והוי נח לתשחורת
 כלומר לקבל עול ונלכות אצות ג' י"צ, והוא הזהיר צתנון שלא ינעבו

וּלְיִשְׂרָאֵל נָשִׂים כַּדֵּי שָׁלַח יַפְסֵק זָרְעוֹ שֶׁל אֲזָרְחָם אֲזִינוּ אַחַר הַחֲרָצָן ז' כ"ט ז' ע"ג וּצְתוּסְפַתְאֶסְקוֹף קוּטִיָּה אֲנֹרֵז בְּזֵה"ל הוֹאִיל וְעוֹקְרִין אֶת הַתּוֹרָה כַּגּוֹזֵר עַל עֲלֻמוֹנוֹ שֶׁלֹּא לִישָׂא נָשִׂים אֲזַל א"כ כּוֹנֵן זָרְעוֹ שֶׁל א"ל כֹּלֵה וּנְחָלְיוֹ וּלְכֵן עוֹטֵז שִׁיחֵיו שׁוֹגֵגִין וְאֵל יִהְיוּ וְנִזְדִּינְךָ. הוֹאֵר ר' יִשְׁנֹעְאֵל שְׁלִינֹד צִתְחִילָה שֶׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה לַחַיִּיּוֹת וְלֹא לַחַיִּיּוֹת וְחַי בָּהֶם וְלֹא שִׁימוֹת בָּהֶם ע"א כ"ז ז' הַפֶּךְ וְנוֹנָה שְׁגוּרָו כְּלֹד שַׁעַל ג' דְּצָרִים ע"א ג' ע"ד וְס"ד אֲפִילִי צִלְעָנָה יִהְיֶה וְלֹא יִעֲצוֹר יְרוּשְׁלַמִּי קִנְהַדְרִין ג' ה"ה ע"ס.

ה ר' יִשְׁנֹעְאֵל לֹוֹ לְצַנִּי דוֹרוֹ שְׁלִינֹדָה תּוֹרָה דְרַךְ אֶרֶץ, שִׁיחְרוֹט אֲדָם צִשְׁעַת חַרִּיטָה וִיקָלוֹר צִשְׁעַת קִלְרָה וְלֹא יִלְטֹרֵךְ לְלִנְוֹד רַק וְנַעֲטֵי הִיפְךָ וְנֵר' שְׁנֵעוֹן תְּלֻנִּידוֹ שֶׁל ר"ע, אֲשֶׁר הַכְּצִיד עוֹל תּוֹרָה לְנֹדֵי עַל אֲכָסֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנֹרֵז שְׁלִינֵךְ אֲדָם לְלִנְוֹד וְלִהְיֹוֹת צִתּוֹרָה יוֹנֵס וְלִילָה צִרְכוֹת ל"ה: וְנוֹה שְׁאֲנֹרֵז ר' יִשְׁנֹעְאֵל לְכֵן דְּנֹחַ בְּן־אֲחֻחֹתוֹ שְׁלִינֹד חֲכוּנָה יוֹנִית צִשְׁעָה שְׁאִינָה לֹא יוֹס וְלֹא לִילָה וְנִנְחֹת ל"א? הוֹאֵר דוֹקָא לְנוֹנוֹכִים עַל הַתּוֹרָה וְלֹא לְכֹלֵל צַנִּי אֲדָם אִו הַגֵּרְקָא ר' יְהוּשִׁיעַ כֹּאשֶׁר הוֹאֵר צְתוּסְפַתָּ ע"א קפ"א.

ר' יִשְׁנֹעְאֵל דִּרְכוֹ לַהֲשִׁיבָה תְּנוּיָד לְטוֹבָה עֵנוֹ צַעֲנִינִי לְרַבֵּי הַחַיִּים וְדֶרֶךְ אֶרֶץ, וְנֹדַע אֶיךָ הַקֶּפֶיד עַל תְּקִיבָה צִנוֹת יִשְׂרָאֵל כְּדָרִים ס"ו לִיפְתוֹן וְלִהְפְּלִיג צִשְׁצַחֵן נְגַעִים רפ"ז צִנוֹת יִשְׂרָאֵל לֹא שְׁחוֹרוֹת וְכוּ'. לְדַעֲתִי נִרְאָה כִּי ר' יִשְׁנֹעְאֵל חִיצָה שְׁפָה יוֹנִית כִּי צוֹשְׁנָה ז' שְׁקָלִים פ"ג צִשְׁלַשׁ קוּפּוֹת שֶׁל תְּרוּנוֹת הַלְשָׁכָה קוֹצֵר ת"ק שֶׁהִיא כְּתוּב עֲלֵיהֶן א' ז' ג' ור' יִשְׁנֹעְאֵל חוֹלֵק וְאֲנֹרֵז יוֹנִית כְּתוּב עֲלֵיהֶן אֲלֶפָא צִיתָא גּוֹלָא. וְכֵן צוֹנֵס' פֶּרֶה פ"א ונ' ג' צַנִּי שֶׁלְשָׁה עֶשֶׂר חוֹדֵשׁ אִינֵס רִאשִׁים לֹא לֵאִיל וְלֹא לְכַצֵּר ר' טִרְפוֹן קוֹרְחָה פֶּלְגָס, בֵּן עֲזָרִי קוֹרְחָה נֹקֵד ר' יִשְׁנֹעְאֵל קוֹרְחָה פֶּרְכִידִיגְרֹנָא צִלְשׁוֹן יוֹנִי? זֶה וּפְנִי שֶׁהַחֲשִׁיב אֶת שְׁפָה יוֹנִית לְתַכְשִׁיט וְיֹפִי כּוֹנְצוֹאֵר צִירוּשְׁלַמִּי שִׁצַת פ"ו ה"א וְפִאָה פ"א דְּנוֹתֵר לְלִנְוֹד לְצַת ר' אֲזוּהוֹ יוֹנִית וּפְנִי שֶׁהוּא תַכְשִׁיט, וְאֶף כִּי כַּגְזָרָה צְגֹזְרָה צְפּוֹלְנוֹס (שֶׁל עוֹר וּנְלִבָּא) טִרְיוֹס אִו קִיטוֹס שֶׁלֹּא יִלְנֹד אֲדָם אֶת צַנִּי יוֹנִית? יֵשׁ לוֹנֵר דר"י הִיקֵל בְּזֵה כְּדֶרֶךְ שֶׁהִתִּירוֹ לְצִית רַבֵּי כּוֹנְצוֹאֵר צִירוּשְׁלַמִּי טָס, וְהַטַּעַם שֶׁהוּא וַעַן הַחֲכָרָה לַהֲתַנְהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וּצִשְׁפָּה צִרְוֹרָה כְּפִי הַנוֹצֵן לְעֵנִים וְלֹא יִקוּיִם צִיִּשְׂרָאֵל כְּכַתוּב יִשְׁלַח ד' אוֹתֶךָ צְגוּי אֲשֶׁר לֹא תִשְׁנֹעַ לְשׁוֹנוֹ. — וְהִנֵּה ר' יִשְׁנֹעְאֵל הוּא הוּא הַתִּיבּוֹק שְׁפַדָּה ר' יְהוּשִׁיעַ וְנִיד אַחַר הַחֲרָצָן צִרוּנִי וְכִרְאָה לִי שֶׁהוּא הִיא צַנִּי שֶׁל ר' יִשְׁנֹעְאֵל בֵּן אֲלִישֶׁע כֶּהֵן גְּדוֹל שְׁנַחְרָג צְקִירֵעֵנֶע צֶאֱרֵךְ וְנִלְרִים עֵינֵן ע' אֲלֶכְסַנְדְּרִיא ד' 178. וּצְתוּסְפַתָּ חֲלָה פ"א: אֲנֹרֵז ר' יִשְׁנֹעְאֵל דֶּרֶךְ שְׁצוּעָה לְצוֹס שְׁלַצֵּס אֲצַח וְלִיךְ שְׁנַתָּן בֵּין עֵינָיו אֵס לֹא אֲלִנְוֹד זֹאת לְכֹל נוֹרֵי הוֹרְאֹת שְׁחֲלָה נְעֻלַת וַעַן הַטַּעַם עַל הַטַּעַם! וְנֹצוֹאֵר א"כ שְׁאֲזִי הִיא כֶּהֵן גְּדוֹל וְנִקְרָא ג"כ ר' יִשְׁנֹעְאֵל יַעֲן כִּי צִא"י הִיא וְנִנְהַג כֵּךְ לְפַעֲנוּס לְקִרוֹא לְכֵן הַנוֹלֵד כֶּסֶם אֲזִינוֹ אֲפִילֹו צַחִים כֹּאשֶׁר יְצוֹאֵר צַע"ס אִי"ה. וְלְדַעֲתִי וְנוֹה שְׁאֲנֹרֵז ר' יִשְׁאִיָּה קוּטִיָּה כ"ה א': ג' דְּצָרִי קַח לִיזְעִירָא דְּמֵן יְרוּשָׁלַיִם א' צַעֲלִשְׁנֹחַל עַל קִינֹו קִינֹו וְנִחוּל, צ' זָקֵן וְנִנְהַרָה שְׂרָו ז"ד לְנוֹחֹל וְנִחוּל, ג' בֵּן קוֹרֵר וְנִנְהַרָה שְׁאֲזִינוֹ וְנִחוּלֵן לֹו וְנִחוּל, וְכַצְּבִיתִי אֲלֵל חֲצָרֵי שְׁצִדְרוּס עַל שְׁכִים הוֹדוֹ לִי עַל זָקֵן וְנִנְהַרָה

לא הודו לי כדי שלא ירצו ונחלוקת צישראל, ולא כודע נני הוא זה זעירא
 ונאמרי ירושלים? אפס לי נראה שהוא ר' יסעאל רבו של ר' יאשיה
 האומר שנקרא זעירא ופניו שר' יהושע פדלו ונרומי כשהיה קטן ונקרא
 ר"י זה קטן צנדרק צענה ששאל נור' יהושע בעם על איסור גזירות
 עיין לעיל ל' 192. ור' יסעאל לשיטתו סקוצר קוטה ג' א' וקנא את
 אשתו רשות דלא בר"ע וכן צוקן ונורא ראוי לנוחל. —

ר' יסעאל זה לא נקרא צן אלישע כי אם על פס ונפתח אלישע חזי
 זקנו, ולדעתי אין ר' יסעאל זה האחרון נהרג צפודות הנלכות כאשר
 חצרו רש"ל וימקט, כי אם כן יהיו יותר נעשרה הרומי ונלכות ולאו ידענו
 שר' יסעאל כהן גדול עם רש"ג הראשון נחצרו צי' ה"ג, ואיך יתכן
 להוקיף לדעת ימקט עוד שנים ר' יסעאל האחרון ורש"ג האחרון
 בלא קום ראייה? אלא הוא נות כדרך כל הארץ כדונשנע צנדרים פס
 שהספידוהו הקופדים ובשנות ר' יסעאל אונרו על ר' יסעאל צכינה
 ואלו היה ר"י ונהרומי ונלכות אסור להספידו סנהדרין י"א. ונה שאלו
 צרכות כ"ז ע"צ הרואה את ר' יסעאל צן אלישע צחלוס ידאג ונן הפורעניות?
 הגרסא הנכונה צצות דר"נ קפ"ו הרואה ר' יסעאל ילפה לחכמהור"ע
 ידאג ונן הפורעניות. ר' יסעאל זה האחרון נראה שהוא היה הנותחיל
 להנהיג את האוונה צדרך שיהיה דעת חכמים ונעורצת את הצריות ולא
 יקבלו עליהם גזרות וחונרות יותר ונן הראוי ועיין צרכות י"א א' וצתוספתא
 פ"א וצפרי פ' ואתחנן שר' יסעאל היה הנותדל צאוונן רוחו להנהיג
 הלכה כדצרי צית הלל הנוחים לצריות יותר ונצ"ס לענין ק"ס ושאר דצרים,
 וניושצ צזה שאלת ונגן הצרהם צתוספתא עדיות פ"א: השום והצוסר
 והנוליות שרסקן ונצעוד יום ר' יסעאל אונרו יגונור ונשתחך, ור' עקיבא
 אונרו לא יגונור, אצל כהנים נהגו בר' יסעאל. ושאל הונ"א לונה דוקא כהנים?
 ונראה כי ר' יסעאל להיותו ונחנהג כדצרי צית הלל להיות ונעורצ עם
 הצריות צכל האפשר, היה הוא הראשון אשר תיקל עול הכהנים ונונה שנהגו
 ונלפנים כי הכהנים ציחוד נהגו לרוב כלקול צעלונם להחונור צכל דצר
 כדצרי צ"ס; אצל ונצצא ר' יסעאל שנקרא, ונסייע כהני חולין ונ"ט א' ונפני
 שהתיר צסם אצותיו חלצ צעל הקיצה, ונהגו הכהנים להקל על פיו, וכן
 צונה שאונר פס ר"י שעיקר הצרכה הצאה ונן השונים לישראל, צאה
 תחילה ליד הכהנים, והכהנים ונצרכין את ישראל צאופן סכל צרכת
 האוונה תלויה צדעת הכהנים, אצל ר' עקיבא קוצר שהקצ"ה ונצרך
 תחילה את ישראל והכהנים ונצצרכים ונישראל נוכח ואצרך ונצרכין.
 וזה כדרך ונחלוקת שונאי והלל סצית הלל היו לראשים על ישראל ולא
 צ"ס: ונעם זה ונונעם סצ"ס ונחונרי' צעניניקצצ צצציתת כלים וציחוד
 צצצרים סלא נגונרו קודם סצת (סצת י"ט): לפיך אחזו הכהנים דרך ר'
 יסעאל לקולא ואונרו פס צצצת הורה ר' יוסי בן חנינא (שהוא נורא
 דשונעתא דאושא) בר' ישמעאל לקולא, ועיין עירובין ונ"ו צ' סר' יוסי
 צן חנינא אונר רק נראין ולא הלכה בר' עקיבא ונצצרו עיין להלן סר'
 יוסי צן חנינא תפס שיטתו של ר' יסעאל להקל על האוונה.

ך לדעתי ילא לנו צונה שאונרנו אור חדש על דבר הסתום ונעלם והוא
 צענין ההפרס שצין צית שנואי וצין צ"ה, ושר' אליעזר נקרא שנותי
 ופני שהיה ונתלנידי צ"ס לשיעת הירושלמי ע' נדה ז': צתוק' וזה קשה
 ונאוד והלא ידענו שר' אליעזר היה ונתלנידי ר' יוחנן צן זכאי? ועוד
 לונה זה ליינו דוקא את ר' אליעזר צטס שנותי ולא תלנידי אחר שנהג
 כצית שנואי? ונראה לצאר זה בדרך שאונרתי כי ר' ישועאל היה הנתחיל
 להתנהג כצ"ס צענין ק"ס, והטעם ופני שר' ישועאל היה בהן, והכחנים
 נהגו סקסול צעלונס להתנהג לחונרר ככל דבר כצ"ס וניוס שהנהיג אליעזר
 צן חכניה צן חזקיה שהיה ונכהנים גדולים לנורוד צקיקר רוני ולא
 להקריצ קרצן הרגיל צעד הקיקר, וזה היה כשלט שנים ונחלה קודם
 החרצן (גרעטן והדין ענוו) ואז קונו הפרושים ונועדו יחד להנתיק קוד
 עצור זה, ושאלו לכהנים האם יאות להנהיג ונהג חדש כזה שלא ליקח
 קרצן ונתנה ון הגוים וצפרט ון הקסרים? והסיצו שלא נהגו אצותינו
 ונעולם שנהא בגוים אדרצה לקחו ונתנו, עולות וזחים וכדוונה, אצל
 לא הועיל צעלת הפרושים והכהנים השלונים עם הקיקר, רק אליעזר צן
 חכניה סכ"ל הכריח את הכהנים השונורים ונשונרת הנוקדש ועבודתו
 לנהוג כדעתו ולנאוס צקרצן הגוים ושלא להקריצ שוס קרצן עצור
 הקיקר, ואז גזרו גם כן י"ח דבר הנזכרים שצת פ"ק ד' י"צ יען כי רצו
 צית שנואי על צ"ה כל כהנים ונקנאים (לעלמטען) על השלונים ועל די
 זה נחרצ הצית כידוע. לפיכך ציוני ר' ישועאל ראה החכם הזה התקלה
 שצא על ידי ונהג צית שנואי והכהנים הננושכים אחריהם, וכיון שהלכה
 ראשונה של י"ח דבר הוא שלא יקראו אדם לאור הנר כנצואר שצת שס
 לכן חונר ר' ישועאל אחי הקרא ולא אטע! כאלו רלה צזה להורות נגד
 ונהג צית שנואי ולעקור שאלת הגוים צעצור זה! גם רצי שקידר הונשנה
 ולא הודיע צונשנה צציאר ונה שהוא צכלל הלכות של י"ח דבר רק הדין
 שאין קורין לאור הנר? נראה ופני שכדי צציון וקלף נעשה לאונה
 צגזרות י"ח דבר על ידי צ"ס ונכדי צ"ה אשר ילא רצי ונהס. וצגנו' צצלי
 וכן צירושלנוי טרחו הרצה לונות י"ח דבר אצל לא צונשנה רק צדין איסור
 שצת ונפורט כן ופני שצזה אין שאלת הגוים ורק קדושה יתרה, וכן הנתיג
 הוא ר"י צרכות י"א ח' שלא לקראו ק"ס צערצ ונוטה כצ"ס בדי שיסו
 הכהנים הרגילים להנשך אחר צית שנואי ונעתה מושכין אחר צית הלל,
 ור' טרפון שהיה בהן הודה ולא צוט לווער שהסכין לנהוג כצית שנואי
 ופני הלכטים לקראו ק"ס כשהוא נוטה, ויש צזה רנוז ללכטים ונוש, כי
 ונודק הקנאים לעלמטען לרדוף את הונכגדים, — או עכ"פ ופני הנטייה
 צנקל יוכלו הלכטים לפגוע צו ונאחוריו—ודוקא ר' טרפון וכל הכהנים
 הנתיגו אז כר' ישועאל וענוסה ר' אליעזר צן עזריה הבתן, להורות שיש
 צזה תיקון חטא של צ"ס אשר עצורס נחרצ הצית, צאופן שהשתדלו
 להחזיר עם הכהנים אל לך צית הלל, כי צשאר חכמוים אין קפידא, יען
 כי לא היו צעוכרי האוונה רק הכהנים הנוטים לצ"ס, ועל ידס רצו צ"ס
 על צ"ה לגזר גזרות ונרחקות ולנורוד צרוניים. — וטעם זה אונרו

עירו צין י"ג: שלש שנים נחלקו צית שונאי וצ"ה הללו אונורים הלכה כמותיכו, והללו אונורי' הלכה כמותיכו, ילחה צ"ק חלו וחלו דל"ח והלכה כצ"ה; למה זה דוק ג' שנים? חלו ג' שנים קודם החרצן שנלחו הענקאים וצית שונאי ודינו שגראו הרונים ונארחן יהודה כלה, וצעוד שלא גזר אויב, והיה הדבר צספק ווי ילחה—נחלקו: עם ווי הדין והלדק; חבל אחר שנחרצ הצית ידעו כי הלכה כצ"ה השלמים עם הרונים ונד' כגזר ענין הנחלוקה לתקלת האוונה וכפילתה ציד נר ע"י נורידת צ"ס, ולכן חלו וחלו דצרי אלהים חיים, חבל נעשתה ולהצא הלכה כצית הלל להיות נח ועלוב ולא לחרחר ריב ונודון ושנאה צין הגוים, אשר צעצור זה קיים הכלל כי ה"ח דצר אפילו חליהו לא יוכל לצטול ופניו שרבו אז צ"ס על צ"ה, ותכלית ה"ח דצר היה להרחיק תכלית הריוחוק ונן הגוים, ד"ו ונה שגזרו ח' על פיתן צ' על גציתן ג' על יינן ד' על חוונן ה' על לירן ו' על נוריקן ז' על כצושיהן ח' על שלייתן ט' על נולוחיתן י' על החלקה י"א על השחיקה י"ב על הטכסי י"ג על לשונן (שלא לדצר צלשונם) י"ד על עדותן ט"ו על גתנותיהן ט"ז על צניהן י"ז על צכותיהן י"ח על צכוריהן לדעת ר' שונעון ירושלמי פ"ק דשבת.

וכראה כי כוונתו להוליא גם את הנולרים לכן גזרו על צניהן וצכוריהן שלא לגיירם להכניסם תחת כנפי שכינה, וכצר ידענו שר' ישנעאל שאל נעם לאיקור גציתה וכדוונה ויש לחקור צענין זה עוד הרבה כאשר יואר ע' שוננה עשר דצר ועיין יוסף צונלחמות ספר צ', י"ז צ', כל הסיפור נולעזר צן חכניה וצגנו' חקר אלעזר ונולל רק חכניה.

והנה נחלקן ח"כ ר' אליעזר ור' יהושע; ר' אליעזר היה כהן ועדיין היה נחזיק גם אחר החרצן צקכחת צ"ס כי היא חזר צו ציוס נחקו הונדה וספיר גזרו על י"ח דצר, וכן קוצר ר' אליעזר שאם יעשו ישראל תשובה וייד נגאלין, חבל ר' יהושע חולק וחזר צו ציוס של י"ח דצר גדשו הונדה ולא ספיר עברי צגזרת י"ח דצר והוא ר"י קוצר שגם חס ישראל יעשו תשובה אינם נגאלין תוספתא שבת פ"א וסנהדרין ל"ז צ'— נעשתה צרור הדצר כשונס צצדין קראו את ר' אליעזר שנותי שהוא הלך צסיעת צ"ס שרצו על צ"ה צגזרתם, ואוחו ציד נודת ונשפט הקשה צונקום סכנה, ונש"כ שאר כהנים כנוו ר' טרפון, ר' אליעזר צ"ע, ור' ישנעאל צראשס, כנו ונשיעת צ"ס וננסכו אחר צ"ה צכחה. תצן צזה ליסצ קושיא גדולה וחונורה נואוד: למה לפעמים נהגו חכמים כצית שונאי ולא נחצצו זה לעון אשר חטא ד"ו צרכות כ"ג: האי תלמיד דעביד כצ"ס צדין צה"ו ואשכח ארכי דהצהה ואותו תלמיד טעשה כצ"ה חבלו אריה, ח"כ ככון יותר לכהוג כצ"ס? ועוד וצית הלל גופא דהיינו של צית ר' גנולחל היו נוהגים כצ"ס ולא נתנו כלי לצן לכוצס נכרי ג' יונים קודם לשבת שבת י"ח ח' ובאשר צלדק הקשה סס צתי"ט ועיין צילה כ"א: צג' דצרים החנויר צ"ה כצ"ס, וצונס' דנאי פ"ו ונ"ו לנועי צ"ה נהגו כצ"ס? חבל לפי החנוור נוח לנו לעשות פשר דצר צנקל, יען כי רק הכהנים נהגו כר' ישנעאל לקור נודצרי צ"ס לתקן הנעוות חבל לא שאר חכמים הם

החווירו לפענוים על עלוים צוה שאינו נוגע ל"ח דבר ג"כ. והנה ר' ישועאל היה תלמידו של ר' נחמיה בן הקנה ולמד כל התורה בכלל ופרט וכלל (מצובות כ"ו), צענה שיטתו התלמודים לפני רבי יוחנן בן זכאי צ"צ י' צ' ר' גנליאל ור' אליעזר ור' יהושע ור' אליעזר הנוודעי ור' נחמיה בן הקנה הכל, שאל ר' יוחנן צ"ז לפרש הכתוב: לדקה תרוים גוי וחקד לאוים חטאת? ואז השיבו ר' אליעזר ור' גנליאל ור' יהושע ור' הנוודעי תשובה צפירוש הכתוב כי לדקה האויות הוא חטאת, יען כי כל חקדס הוא שלא לשם שוים, כי לא עושים חקד ושולחום קרבן רק, או להתפלל צעד חיי הונלך וצני ציתם או לעשות שם וכבוד, אזל ר' נחמיה צה"ק פירש לעוית הגוים ואמר לדקה תרוים גוי אלו ישראל וכן חקד, אזל לאוים ונועיל החטאת כלומר קרבן חטאת. — ועל זה אומר ר' יוחנן צ"ז שבראין דברי ר' נחמיה יותר וכל הפירושים וגם הוא ר' יוחנן צעלנו פירש באופן הנועיל לאוים, כי אומר כשם שלדקה ונכפרת על ישראל בן חטאת ונכפרת על האויות.* וקשה ונה צקשו חכמי ישראל צונחלוקה זו על פירוש הכתוב? לדעתו אין ספק שהכוון הוא כך יען כי וצית שנואי גזרו שלא להקריב קרבן צעד הונלך דבר יום ציונו וזה היה ראשית החרבן וקיצת הפירוד לרוים וישראל, ור' יוחנן בן זכאי ניחה צה ורלה צשלום הונלכות כנוצאר אצות דר"נ פ"ד: שלא ר' יוחנן צ"ו וקרא לאנשי ירושלים ואמר להם צני ופני ונה אתם ונצקשים להחריב את העיר הזאת ואתם ונצקשים לשרוף את צית הונקדש? ... כי רי"צ"ו ונאוהצי קיסר היה ולכך היה ונזכיר לאנשי ירושלים, ועיין עוד שם פ"ו וציוסף ונלחנות צ' י"ז ג', ועוד באצות דר"נ ד', איך היה ר' יוחנן צ"ו ונחם את ר' יהושע בן חנניה על חרבן הונקדש, כי יס לנו כפרה אחרת והוא גנילת חקדים. — לפיכך אין ספק שלתכלית זה נחלקו צפירש הכתוב: לדקה תרוים גוי והיו ד' חכמים ונשנאי הרוים והלדיקו את צית שנואי שגזרו שלא להתערב ענוהם ולא ליקה לדקה וקרבן ונחם, אזל ר' יוחנן צ"ז אומר כי החטאת ונועיל לאויות, וראוי היה להקריב קרבן הקיסר, ורק לישראל עיקר עצודתם הוא לדקה וחקד, וכן אומר ר' נחמיה צה"ק רבו של ר' ישועאל; באופן שהדבר צרור כשונש צלחרים שר' ישועאל שתיקן תקנות אושא כוון להחזיר עטרת רצו ליושנה, ולהכריע צודת שלונו נגד השונאים והנוורדים צרוים. ואף כי ר' נחמיה צה"ק היה חקיד גדול צודאי ונכת האיקים, וכן ר' ישועאל אהצ את התורה וצני ענו ונאוד ונאוד; בכל זאת לא נטו שני גדולי הדור אלו אחר שיטת

(* הדל זה שהכרים יקריבו חטאת או קרבן וישראל יאחו צלדקה וחקד הוא נוטרש צשכל חורה כאשר ינאר ע' אתה בהרתנו, כי הגוים עונדים את האל ונאו רק להפיס דעת האל ולשכך חנה ופני שאלם השיק הכרחיות הטבע ואין ונחסי הטבע שוור ונלה הנויעדת רק על ידי קרבן וסיוג ונחמה — לא בן ישראל שונאין צפשיית הבורא ואין חכרם ללה וכעם רק טוב וחקד יקוצבו לכל הנואונים צו. —

הנוקמים ורלו להסלים בכל כוחם עם הרומים לתכלית עצודת שמים צוננחה והסקטו ונחת הצריות. הוא הוא ר' ישועאל אשר נניחה בצבלי ליון שלא יקפאו את גופם עצור החרצן רק יאכלו וישתו וישאו נשים, וכן נהג ר' יהושע בזה צ"צ כ"ט צ' שהצאנו לנעלה, הוא הוא ר' ישועאל אשר אונר לר' אליעזר בן עזריה הכהן שהחנייר להעלות ונעשר שני לירושלים אחר החרצן ואונר על הנוחנייר להציא רחיה ורחוי לנהוג קולא בר' טרפון הכהן ופני שרלו להקל קלת עול הליצור. ידים פ"ד ו"ג ע"ט. —

מ אחר כל זה אם נשינה עין על נחלוקת ר' ישועאל ור' עקיבא צספרי פ' ראה: כי תעשה הטוב והישר, ר"ע אונר הטוב צעיני ד' והישר צעיני אדם, ור"י אונר הטוב צעיני אדם והישר צעיני ד', והנוכוון כי ר"ע השגיח יותר על וולות שצין אדם לנוקוס ונעל וולות שצין אדם לחצרו ור"י להספך. וכן דרכו של ר' ישועאל לונר דברה תורה כלשון בני אדם כריתות י"א. ותוס' קוטה כ"ד צ' והטעם שלא להכזיב על הליצור יותר ונדחי רק בדרך סיוכלו צני אדם לסצול, ולהספך ר' עקיבא דורס על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות. וכנראה וצ"צ כ"ט צ' היה ר' ישועאל הראשון שהורה אין גזרין גזרה על הליצור אלא א"כ הליצור יוכל לעמוד בה. ועיין ויקרא רצה פ' כ"ז לדקתך כהררי אל ונשפטין תהום רצה, ר' ישועאל אונר לדיקים עושים התורה שנתנה ונחר אל הקצ"ה עושה לדקה כהררי אל, כלוונר שאינו נודקק עם לדיקיו, ור' עקיבא אונר וזה שהקצ"ה נודקק עם לדיקים כהררי אל ע"ט. וכן היה ר"י ונתן רשות לרופא לרפאות ע"פ תורה צרכות ק' א', ותלמודיו צדקו אצרי זונה לבעת ונשפר האצרים צאדם יען שנהגו להסגיה צדקדוק על צריאת הגוף צבורות ונ"ה א'. וכן היה ר' ישועאל עוסק צדיני ונוונות והיה צקי וחכם ונאוד צדרכי עולם קוף צ"צ ור"ע דרכו לעסוק צנגעים ואלהות. וציונא ע"ה: קוצר ר"ע לחם אצרים אכל איש לחם שונלכבי שרת אוכלין לפי שרלה להנהיג האוונה צדרך נס ור' ישועאל נניחה ואונר לחם שצבלע צרוני"ח אצרים להיות צרו וסצב. — אחר כל זה וכי"צ אין ספק שאחר שנפלה יהודה וירושלים וכל תפארת ישראל ג' פעמים ציד אספסיכוס טרמיעון והדריאן, היה ר' ישועאל וקיעתו הולכים לאושא להורות כי נתיאשו ונן הגאולה ולעשות אושין להנהגת האוונה על דרך הנוועיל לקיוונה — צאין עוד לצקס תחצולה לונרוד צרוניים, ולכן תקנו אז התקנות שהצאנו לנעלה. וכדי להצין זה אקדים עוד כי ונצואר קידושין ונ' צ' שר' טרפון ור' עקיבא נחלקו צעליית צית נתזה צלוד (צדרום) ר' טרפון קוצר ונעשה גדול ור"ע קוצר לינווד גדול נענו כולם ואונרו להסכים עם ר"ע שהלינווד גדול שנוציא לידי ונעשה? צלתי ספק היה ר' ישועאל אוחו צשיטת ר' טרפון שהנעשה גדול ונעתה — אצל רוב תלמידים הסכימו עם ר"ע ונווצן בזה ליסצ שאלה גדולה:

ציצונות ק"צ ע"צ שתלמודי ר"ע ונתו ונפסק ועד עלרת והיה העולם שונם עד שצא ר"ע אל רבותינו סצדרום ר' נאיר ור' יהודה ור' יוקי

ור' שונעון ושנאה להם והם הם שהעמידו תורה באותה שעה. ונה זה
 שנאה להם כבר עמוד ע"ז רש"ג ופאר גדולים? וכראה צרור כי רבותינו
 שצדקו הם הם חכמי ישיבה שכלוד צדקו ח"י שהסכימו לר"ע כי
 הלימוד גדול וכן הונעשה וזה ושנאה להם להורות שהתלמידים יהגו
 בתורה ולא ישימו לב לציטול האומה כונו שהקפידו ר' ישועאל ור"ט
 להנהיגה צדק ארץ ונלכחה. עתה כצין תקנות אושא צדק זה: (ח)
 באושא התקינו שהיה אדם זן צניו וצנותיו כשהן קטנים ולא יטיל לרכס
 על הליצור וינך ללמוד תורה או לנלחמה כרלון ר"ע — (צ) הכותב
 כל נכסיו לצניו הוא ואשתו כזוכים ונהם כדי שלא יקח הצן הנכסים
 ויוליחם ללורך הונרידה או לתלמידים. (ג) הנוצזז אל יצזז יותר ונחונש
 ולא יפקיר נכסיו ללורך צפ"ו ולד"א באונור. (ד) אדם ונגלגל עם צנו"צ שנה
 ואח"כ יורד עונו לחייו לעשות לו פרכסה ולא יהיה נע ונד כתלמיד ר"ע.
 (ה) האשה שנכרה צנכסי ונלוג הצעל ונוליא וניד הלכות, כי דרך
 הנשים אז לתת לפרושים כל נכסיהם לתכלית התקוה צצנין ירושלים
 וכן נהגו הנשים ונלז כנוצאר ציוסף איזה פעונים לדוגמא קורות י"ג
 ט"ו וקפר י"ד ח' וקפר י"ז צ' וע' קוטה כ"צ אשה פרושה ונוצזלי עולם.
 (ו) הנוצזיט זקן כותן לו דינר זהב להתנגד למה שנהגו צדקו צלוד
 לכדות את ר' אליעזר צ"ו נ"ט צ', והיה ר"ע השליח, ור' אליעזר הוא
 האונור שנהדרין נ"צ: שתלמיד חכם נדונה כקיתון של זהב צתחילה
 ואח"כ דינר עם ע"ה נחשצ כקיתון של כסף וחרס, לכן עקו סינון
 שיפאר הת"ח צתוקפו כזהב חסוב ויקר. וכן צקשו לכדות את ר' נחיר
 ולא הכיחוהו ונ"ק ר"פ ואלו ונגלחין צירושלמי, לדעתו לא כצעל ד"ו
 ונפני שחלק על ר' שונעון צ"ג כי אם ונפני שלוד אלל אחר, לכן תקנו
 כגד זה (ז) באושא שלא לכדות זקן. (ח) רבותינו נונו באושא אחרוג
 אחר לקיטתו לכגד לחכמי דרום שהעיד אצטולמוס צרה"ט ט"ו ח' צקום
 הספק. (ט) על ששה ספקות שורפין תרוונה ונפני שר' ישועאל כהן
 היה ונודקק ונלוד צטהרת תרוונה ולהורות שכל התקנות לשם שונים
 באונות. ועיין נדה י"ד צ' שאל ר' אלעזר צר לודק לחכמים באושא שונא
 צבר' עקיבא אתם אונורים שונטוואה את צועלה? ונשוע דתקנת אושא
 הוא תניד לכגד לר' עקיבא שלא היה שם. וננשכה ישיבת אושא עד יוני
 ר' יוחנן, שהרי ר' אחא שר הצירה שהיה אחר ר"י צונות ונ"ה העלה
 שאלה לאושא צדין אונתלא כתוצות כ"צ ח' וצדין קצלות שראוין לצלות
 צ"צ קנו"ו ח'. והכלל העיקרי צזה כי יקוד תקנת אושא היה לחוק את
 האונות צתורה ודרך ארץ יחד ולא יסובו עוד לכסלה לכנווך על הנס
 צאין ונעשה כוסר וכדרי עולם הצריאה.

הערה. השער שבו נאספו חכמי ישראל הפרושים להתנגד נגד אלעזר זן חכמה על דבר ונה
 שגור הכהן הזה ונצית שונא, שלא להקריב קרבן של קיסר היה שער הנוצזח, ונקרא
 גם כן שער נקבור יוונא ספ"ג על שם שנקבור הציא לרחות של נחושח ונלככנדיאל ונעשה נס
 ע"ס. ואחרו שער היה לו שבעה שונות ירושלמי עירובין פ"ה ח"א ח' שער סור ונלכיס צ' י"א
 ו' שסם היו עונאים פרושין, צ' שער היקוד שסם היו וניסדים את ההלכה, ג' שער חריסית על

עס זינען דער שטעט צוזאמען, ד' שער האיתון שטאט געשעסען לכניסה ויניאה, ה' שער התווק שיהי
 מכוון צין צ' שערים, ו' שער החדש שטעס מידעו סופרים את הכלה, ז' שער העליון שטאט
 לעולה מעזרת ישראל. והנה השמות סוד, יסוד, חדש נקראו אס כן על שם העסק צהורה
 ושיבת סנהדרין בלשנת הגזית שס, ולכן הלכו הפרושים לשם ללמד דעת לכהנים מונקוס
 שילא חוראה לכל עולם. ונראה כי געשעס זע נקראו הסופרים פרושים ע"ש שער זה סוד
 שונס פורשין העומים ומונילא הישנים שס צדין נקראו פרושים מן העומים ליסד הלכה
 וכפי המוצא דהערות ליוסף דפוס ליריך מן Johann Baptist Otto זעלמנהוט ס"ז, ק'
 17—3, נקרא שער זה ג"כ וניאה סופרים *ωραία horaia* ולא נודע צדירור טעם?
 ונראה לדעת על שם חוראה שילא געשעס — ונפני שלא היה צד מערב שער ללאת צו חולה,
 והשער הזה צנזרח היה געשעס לכניסה ויניאה ונשוס זה נקרא איתון, וטעם שלא היה שער
 צנערצ מוצאר צנזרבאל וצחוי"ט שקלים פ"ו ו"ג כדי שלא יראה כאלו נשתחווים לחנה אס
 ינכסו דרך הנוערצ מול מזרח כדרך עכו"ס. ולכן נראה שלא נכתובין ר' אצוהו צ"צ כ"ה. שכינה
 צנערצ דאמר ר' אצוהו מני אוריה? אור — יה כלומר שנכנסו דרך המזרח צנער הנקרא
 אוריה ונפני שלעומת שער זה הוא הנוערצ = אור יה. והנה השער הזה יהיה לנו לעינים
 ציניי הגולה לקוות על מה שאמר הנביא והיה לעת ערב יהיה אור זכריה י"ד והיה ציוס
 יסוד ילאו מים חיים גירושלים חנים אל הים הקדמוני וחנים אל הים האחרון לצחור תמיד
 צדרך המנוולע כמו שמק' ר' ישועאל להשגיח אל ימים קדמונים וכן אל אחרונים ולנהוג צדרך
 הנוקצ שניהם יחד לצקר צקדמוניות ולהשגיח על קיום האומה ליום אחרון. —

עתה צצין ונה שאומר ר' יוחנן צ"צ ר"פ חזקה שמעתי מהולכי אושא
 ונכין לחזקה שהיא ג' שנים? ונקור הנועד ליגה ג' פעמים והיה להם
 רנוז לזה ונפני שהרונייס לחנוו ג' פעמים ונלחו להחריצ ירושלים טור
 ונלכא וציתר, ח"כ אין לקוות עוד להללחת הנורידה עליהם, ויחקו זאת
 לר' ישועאל איש הצבים שענוד לטובת העם להפריעם ונשוא נתעה,
 ולהרגילם צוולככה ונורח ונלכות רוס. ור' יוסף שהיה צצבל ואהצ נואוד
 שררת ארץ ישראל עם התקוה לשוץ אליה, אומר קנוך אחר הנותנגד לכך
 והוא גנוה שהזהיר ירוניו לישראל ההולכים בגולה לצבל על השטרות
 והוא לינוד החזקה של ג' שנים, ואפ"ה היה זה רק עלה טובה כל יוני
 נוסך ע' שנים ולכן עדיין יש לנו עוד תקוה כמו צראשונה, לפיכך צא
 רצא שגס הוא פקה עיניו וראה שאין באן עוד חזון נפרץ לטובה לנוד
 דרך קצרה צלא קנוך על הכתוב, צאופן שכל ונו"ו צגנו' שס לר'
 ורצבן עד רצא הוא רנוז. ור' יוקי צן חניכא שלחק לרוב על צני צבל
 כמו נחכו עלה צנוערצא הוא רצ יוקי צ"ח סנהדרין י"ז והוא לינוד דעת
 שאקור לעלות צחוונה לירושלים כי ג' טצועות השציע הקצ"ה לישראל
 כתובות ק"ד ח' ועיין סנהדרין ונ"ד צ' שקרא ריב"ה ג' שנות לרוח
 פסקיית הנופקיק שררת ח"י לפיכך גס הוא אחז צשיטת ר' ישועאל,
 וגס הוא היה נורח דשנועתח דתקכת אושא כלומר ונפני קר' ישועאל
 היה ונפורקס לחכס צדינים עיין להלן, וכן ר' יוקי צ"ח היה נגד ר'
 יוחנן דיין ונחית לעווקא דדיכא (וצהרצה דצרים קוצר כר' ישועאל
 כנוצאר לזעולה) צ"ק ל"ט ח' לכן נקרא הוא צינויו נורח דשנועתח שאקף
 כל השנועות של ר"י צאושא, ור' יחמק צר יוסף תני זה ארצעים זוני
 כדי להודיע זאת לצני צבל כי נוסס היה צא לא"י ללמוד ולחזור, כדי
 שלא יסגירו על תקכת אושא כמו שלא השגיח עליהן ר' יוחנן צא"י ונפני

שר' יוחנן קוצר צבל ונקום כר' עקיבא עיין רה"ט כ"ג ז' שאנור תחת ר"ע והבריו מאי מביאין, וצויקרא רצה פ' ל' כהג כר"ע לנוכר נכסיו לתכלית לייגוד תורה כנוספר נר"ע טס פ' ל"ד. ולכן לא נסנה ונתקנת אושא צונסנה כי רצי קידר רק אחר ונסנת ר' עקיבא ולא כר' ישנעאל והיה רצי ונחצב ונכהג ר"ע ותלמודיו כונו ר' ונאיר שקבל סכר קופר ג' סלעים לסצוע ולא נתנס לצניו רק לעניים, ונדקט קוהלת, ור' יהודה ור' שונעון סנהגו דבלות ועלצ ללמוד תורה נדרים ונ"ט ז' נגד תקנת אושא. וצונסנה ז"צ קל"ג ז' הכותב נכסיו לאחרים צונקום טיס צנים אין רוח חכמים נוחה הינונרשצ"ג או' אס לא היו צניו נוחגים כסורה זכור לטוב, ונסנע שרשצ"ג אזי רצי ונקדר הנסנה ג"כ אחז צוננהג ר"ע ולא בתקנת אושא צאופן סלא תיקן רצי צונסנה רק סצרות ונסניות של ר' עקיבא ולפענאים ונחלוקת ר' ישנעאל, אצל ונונסניות שלנודו צצית ונדרשו של ר' ישנעאל סנקראו תנא דבי ר"י וכן ונכילתא דר"י על דיני ונומוות לנודו תלמודי ר"י ולא הציא רצי צונסנה את ר' יאשיה ור' יונתן תלמודי ר"י צעצור זה.

יא רגע קטן נפן עוד להסתכל צונה סדרכו של ר' עקיבא להסליך לנפשו ונגד ולנהוג צחירות נפלאה כלפי הכרח הזנן יפן לצו כלצ ארי וכאס צוערת צקרצו לא יוכל כלכל ונצלי דצר צספתיו דצרי אונת צאין נשוא פנים עד להפליא, ואס כי העת לא נאונת לו נסנות סדי תצינה ורוח אל תנחהו להתיצב לפני ונלכים ולהכריח ונלד האוונה לענווד צקדושתה וחסידתה נגד כל הקונים עליה.

הוא ר' עקיבא אנור לר' אליעזר רצו צשעה שצא לפניו לצקרו עם שאר זקנים סנהדרין ק"א או' חביבין יסורים והציא ראה ונונסנה צן חזקיה הונלך אשר חטא והחטיא צע"א — וכתיב לו אז חלה את ד' בן היקורין שצאו על רצו ר"א לטובה ולחיצתו נתנו — היאנור צנקל תלמוד לרצו כדצרים האלו צעת גצרה ונחלתו לדווחו עם ונסנה צעל חטאים רצים? ואפ"ה הסכים ר' אליעזר לתלמודו צונה שחידש חביבין יסורים בן הלדיק ר"ע את הדין כלכל עם ישראל ולא נח ולא שקט ונרוח קועה וקער להרגיש את התלמודים לעצודת סונים ולימוד תורה צעת הסכנה ולער לרצים גם ידע להטעים זה צונה סדווח חיי האוונה לדגים סצים ונה דגים סצים אס יחקרו להס הונים וניד ונתים בן ישראל צרכות ס"א: וע"א ג' ז'.

ונונילא חי אפשר לר"ע להקל כלל ונונשא הונלך ושרי תורה כי ונדתו לרצות כל היום ור' ישנעאל הונפלס נתיצות יושר צדרך השוה לתרומיהו להקל עול הליצור ולנושך חוט של חקד על לוודים ווננהיגים והיה צידו לנהוג בן להיותו ונונשפחת כהונה גדולה; צכל זאת כנראה גם כי הכהנים היו עוודים ליינו, ר' עקיבא התנהג צשיטת רצו ר' אליעזר השנוותי להחנויר ולקוות ליינים טוצים ונאלת. צשעה סנותו צניו של ישנעאל נכנסו ד' זקנים לנחוו ר' טרפון ור' יוקי הגלילי ור' אליעזר צן עזריה ור' עקיבא. ואז הזהיר ר' טרפון ואנור דעו כי ר' ישנעאל

חכם גדול הוא ובקי באגדות לפיכך לא יכנס אחד לתוך דברי חצרו!
 והשיב ר' עקיבא שהוא יהיה האחרון. ואז ניחם ר' טרפון בתחילה
 צויתת בני אהרון שכל בית ישראל יצבו את השרפה, ור' יוסי הגלילי
 הביא ונטל לאחיה בן ירבעם שהיה צו דצר טוב וספדו אותו כל ישראל
 ואם בן כ"ט צניו של ר"י. ור' אליעזר בן עזריה ניחם ונונה שחננור
 בלדקיהו וזן הכבוד צוותו ונפני דצר טוב שעשה שהעלה את ירוניה וזן
 הטיטו כ"ט צניו של ר"י. ואחרון זה ר' עקיבא ואנור לנחם ונונה דכתיב
 ציוס ההוא יגדל נוספד ירושלים כנוספד הדדריעוון היינו כנוספד אחאז
 בן עזריה? הנה ר' טרפון נהג כבוד צונטלו ונטל ונצני אהרן הכהן
 כראוי לכהונה, וכן ר' אליעזר צ"ע ונטל וזן לדקיהו ונטל יהודה שהרים
 גצר ראה עוני וזן הטיטו דוגנות ר' ישועאל שהרים קרן ישראל אחר
 החרצן ולא השתדל להוסיף עול ולער. אזל ר' יוסי הגלילי שדיעה לאחיה
 בן ירבעם! ור' עקיבא לאחאז בן עזריה צלירק נוספד ירושלמי? כזון
 הדצר לוונר שכיון להשיב אל לב ר"י שחטא צונה שהקצ לב האונה וזן
 התקוה. ונהה שקבל ר"ע שר"י היה דן כנגדן שלא לעשות נוקה ונטל
 והעידו אנשי נידצא ונטנו שהורה לעשות נוקה לכתחילה וזן השלב. אם
 כן היה ר"י נורה הוראות צעיר קרוב לדרוס ורחוק ונאושא כי נידצא
 קנוך לאדום ונקואות פ"ו ונ"א וכתוצות ספ"ד וזה בתחילה וכנראה
 ונתוספתא כלאים פ"ד הלך ר' יהושע אלכו לכפר עזין שבראה קנוך
 לאושא (עזין) בגליל העליון ועיין צ"ק פ' א' גרסא שר' ישועאל אנור
 אצותיו היו נוצעלי צתים של גליל עליון?

וכנראה שהיתה דירתו לצקוף בגליל העליון ושם התחיל בתקנת אושא
 אחרי נקעו ונאדום וצבלהי שונד הלכו לאושא תלמידי ר' עקיבא ונדרש
 סיר פ' סנוכוני צאשיות ועיין סוף צרכות. והיה אלו ג"כ תלמידי ר'
 ישועאל קלת ר' נחיר ור' יהודה ור' שנועון צ"י וראצ"ט ור' כחניה ור"י
 סנדלר והיה זה אחר שנות ר' עקיבא צונלות הונלך צשעת שונד, ונהה
 שונשונע צונק' שונחות ז' שצשעה שצאה השנוועה ונייתת ר' ישועאל בן
 אלישע ור' שנועון בן גונליאל אלל ר' עקיבא ור"י בן צבא ענודו וחגרו
 ונתיחם שק, ואנורו פורעניות גדולה עתידה לצוא לעולם דונשונע
 שהיה זה קרוב לנייתת ר"ע וריצ"צ ואם כן צהכרח ר' ישועאל בן אלישע
 ורצ"ג האחרונים היו ואיך זה לפי שיטתו? אזל צאונת הכוונה שם על
 ר' ישועאל בן אלישע ורצ"ג. ראשונים שנהרגו צקירענע צארץ ונלרים
 ולדעתי היה זה אחר החרצן עשר שנים ויותר. יוסף הזכיר רק הריגת ר'
 ישועאל צקירענע ויתכן שהיה זה הרצה אחר החרצן שהיה יוסף חי
 עודכן, והשנוועה צאה אז, ואז ניצא ר"ע פורעניות לזונן ונרוצה עוד
 קרוב לשלושים שנה להורות כי גם אם הוא חרף נפשו לנות עצור
 התורה ורולה צונרידה נגד הרונים צכל זאת לא ילכית. — ועיין
 הוספתא חלה פ"א אנורו לפני ר' ישועאל והלל פלוני יש צדום שנוורה
 הוראה (כר"ע) ונשונע שר' ישועאל עלונו לא יצא אז צדום צנידצא
 כי אם צאושא בגליל העליון לתקן תקבות לזוננו. — אפס אחר כל אלה

הערה לע' אשא

ראוי לעורר כי אף שר"ע נוסר נפשו על לימוד תורה וקיום מצוות קלה ואפ"י על נטילת ידים עירובין כ"ח ז', צב"ל זאת הזהיר ואומר עשה שבתך חול ואל תלטרך לצריות פסחים קי"ג וכליבא דאונרי ויחה ר"ע ז'ר' יקצב שלח יצונו יותר ונחונגם כתובות כ' ח'.

הערה. ליטר ביאור כל הדברים שדברתי לחזור על כל הכללים שחדשתי עם איזה ספקן ביאור יותר: הנה ענין החזקה הוא דבר הנושכל בצב"ל רבא ז'ר' צ"ג ס"ס עד ג' שנים וזוהר איכ"ש שטרסא טפי לא וזוהר, וזהכרה לריכין אלו אל תקנה שהחזיק ג' שנים בשדה וכי"צ בתב"ר שהענין הנוחזק הוא שלו וכן לכל ענינים של ספק ז'ר' פעמים יש הכרעה, אלא דרך חז"ל בשעה שעסקו בצירור ההלכה חקרו גם כן לסמוך אליה ענין הנוגע לכלל האומה וההנהגה במוסר השכל בקורותיה כפי כל השננים והתמורות שחלפו עליה. והנה ר' יוחנן ז"ל בשעה שעסק בלימוד הנוסחה חזקה שנים ג' שנים להיותו נחמון על הרצן הזית וכלל ח"י, שהחזיקו בה הרוונים זה שלש פעמים, אחר שזעתי ונחלכי אש"א וניין לחזקה שהיא ג' שנים? וצור הנועד, לרמוז כי זה תבנית שור אוכל עשב שדה ארלנו ושאלו בגמרא מה שור הנועד עד שנתה נגיחה רביעית לא ויחייב אף בחזקה עד שיחזיק שנה רביעית ויהיה ח"כ עוד תקנה אחר ג' פעמים: ותירלו צור הנועד אי אפשר שלא נגיחה רביעית ופני כי אם לא נגח ונאי ישלם אבל בחזקה שדה אחר ג' שנים שפיר קיינא צרסותיה. ושאלו תמוס' על הנוקסה הא"ך טעה ז'ר' והלא באמת אי אפשר לשלם שלי נגיחה רביעית והחזיק נגחן ז'ר' נגיחות וכן בשדה די ז'ר' שנים? וכאלו לי דלא קשה וידי כי ציבנות ס"ה א' צנחלוקת רבי ורשב"ג אי צתי זונני הוי חזקה או ז'ר' וזמרו שם בנישואין ונלקיות ק"ל כרבי דצתי זונני הוי חזקה וקוסמות ושור הנועד ק"ל כרשב"ג דוקא ז'ר' זונני, ושאלו בתום ש"ס ד"ה נשאת: למה ביאסור אחרע חזקה קנייתא על ידי ז'ר' זונני וצמון דוקא ז'ר' זונני הלל הסב"ל הוא להפך דבעלמא אזלין צתר רובא צאיסור ולא צמון, וא"כ ראוי ששתי פעמים לא תוליאנה נכח רוב צאיסור, וצור הנועד די צתי פעמים לצ"ל הרוב? וכאלו לי להסב"ל הענין כך: כל דבר שנסתנה נכמות שהיא רק פעם אחת יש לוונר נוקרה הוא, אבל שסתנה ז' פעמים ילא הענין וידי נוקרה וצא לגדר הספק, כמו ששאל שאלו וידוע לא צא ז'ר' ג' פעמים ילא הענין על המטה, החפלה ושאל על היו"ל וכן הסדר ז' פעמים נעשה ספק זה לודאי שנסתנה הדבר ונכמות שהיא, לפיכך צדין איננו לענין איסור בנישואין ונלקיות ששתי פעמים ונעלות הענין לגדר ספק וספק איסור לחונרא אבל קמות שהוא איסור דצנן וכן שור הנועד שהוא זונן אונרין ספק זונניא לקולא לנצנע ולא תחזק עד ג' נגיחות, וזה ששאלו צריס חזקה שנים ונה שור הנועד עד נגיחה רביעית לא ויחייב אף חזקה שנים עד שנה רביעית? סגר הנוקסה דלמא אין ג' פעמים צירור ודאי כי אם ספק, והצירור לריד ד' פעמים ולכן גם בחזקה לריד ד' שנים? ונשני כדנשני וניושט קו' תוס' דוק היטב. —

והנה וצבי צב"ל היו תנויד איזה חכונים שצקשו לנתק ונוקרות הוראה ונארץ ישראל ולנוסוב בעלנוס והרצה חכונים החזיקו צונעו ח"י כאשר יבואר צונקונו ועיין ע' אש"י, ולכן התפאר אצ"י על ר' דינוי שצא ונח"י בשעת גלות הישיבות ע"י גאלוס סנהדרין ונ"ד ע"צ: האי קרא צונעצ"ל צונחי ונוקנית לה לא תלא לריב ונהר הן ונה תעשה צאחריתך צהכלים אותך רעך? כלונר לרצ דינוי וצב"ל שאלו ללונוד תורה צ"י והתגלה על חכוני צב"ל רנו אצ"י קופו של ח"י ופירש לו ע"פ ונה שאונר יחזקאל אצ"י האונרי ואונך חתית כלונר קשה היא שררת ח"י, ואונרה רוח פסקנית לפני הקצ"ה רצ"ע ח"י ופירש לו ע"פ ונה שאונר יחזקאל וכלים אותן, ואונר ריבך ריב עם ריעך וסוד אחר אל תגל, כלונר צברהס ושרה הם אצ ואם של ישראל וצב"ל ילאו וראוי שיריבו ריבם

צעלנום וקוד אחר שצא דוקא נוכח ונושלת ח"י אל תגל והציא רחיה
 ונר' יוקי צן חכילה שאמר ג' שנות יש לו לרוח פסקנית שהפסיק ישיבות
 ח"י אשמוץ סגרוץ פסקון. אטונון שאוטם עונותיהם של ישראל, פסקון
 שפוסק דברים כלפי וועלה, סגרון כיון שסוגר טוב אינו פותח (עיין צ"ק
 פ': דלת הנעעלה לא צוהרה תפתח והוא קנייכה שצ"י) והנכוון על ג'
 חזקות שהחזיקו הרומיים כנגד ג' שצועות שהשציע הקצ"ה לישראל
 כתוצות קנ"ח צקס ריב"ח, צאופן שנועתה לא יעקרו ישראל צצנין ח"י
 רק צתורה ונאורה וצזה גם צצל יש לו סס כין וככד לעשות גדולות. —
 והכה אל תדונה צנפסך סר' עקיבא לא פעל לטובת האוונה צונה
 שנוגע להללחת הזונות, כי ר"ע היה ענווד יוניי פטיש החזק הוא לינוד
 לזונן ע"א נ"ה ח' שאין להטעות אחר עצודה זכה גם כי רצים הולכים
 אלכה ונותרפאים, יען כי היקורין צאים ושצים לזונן ידוע, וע"י אדם
 ידוע, וע"י סס ידוע, ונפני שטוטה זה הלך ציוס זה לע"ז לא יקור השס
 ונלעשות חקד ולהיות כאונן עיין סס הנשכל, ח"כ לינוד ר"ע דרך ארץ,
 סכל דבר לריך אל זונן ופועל וסס צטצע; אצל הוא הפריז על המודה
 לפור ונוון הרצה לרוצ תלמידים ולנונעס ונן הנלככה, וצטעה סנתן לו
 ר' טרפון סך רצ לקנות פרדס פזר הוא הנוון לאציונים, ואמר פזר
 נתן לאציון לרקתו עוונדת לעד זה הוא הגן היותר נחמוד ויקרא רצה ל'.
 לפיכך הרואה את ר' ישנעאל צחלוס (שיעץ ללמוד דיני ונוונות ואמר
 הרולה שיחכוס יעקוק צד"ו סוף צ"צ) ילפה לחכונה ור"ע לפורעניות
 אצות דר"כ פ"ו עיין לעיל. ועיין צ"ק קי"ז סר"י השתדל ונאוד להלדיק
 ריב של ישראל נגד הנכרי ולא כן ר"ע צחקידותו רלה קלא יגלוס איש
 וישראל על גוי צקוס אופן. דרך כלל ר' ישנעאל ור"ע תרוייהו לדיקים
 גמורים ואצות העולם היו אלח ההפרש ציניהם היה כי ר' עקיבא היה
 חקיד ונותחקד עם קונו ור' ישנעאל לדיק להלדיק את עולם הזונני,
 ר"ע השגיה יותר על לינוד התורה ור"י על קיוס האוונה צונלככה ודרך
 ארץ אלו ואלו דברי אלהים חיים, כי עם ישראל לריכים לשני וננהיגים
 כאלה לקיים כפי הנשקולת צטוה אף כי ר' עקיבא הולרך ללמוד סיהיה
 לאדם ונעעלים צרגלים וצנו ר' יהושיע צ"ק לא היה לו ונעעלים. — ע'
 אות אשכול.

ראה תראה עבור זה איך התנהג ר' ישנעאל לוור אלעלל לא זכו ישראל להקביל פני אציהם
 צצטמים פעם אחת צמודס דים סנהדרין ע"צ ור"ע סובר סס ל"ט צ' ופרס פ"ד ע"א
 צ"ק ונחוספתח זנר לינוד תורה צכל יוס. — וצנכהדרין ל"ט ח' חקרו תלמידי ר"ע על הכחוצ
 כי דבר ה' צזה להורות כי זה הוא הנצחה ת"ח או ניי סאינו מנשיח על השנסה, ור' ישנעאל
 אומר כי דבר ד' צזה הוא דוקא ניי טעובר עצודה זרה ח"כ לא שגניה דוקא על הלימוד. וכן
 דרכו של ר"י להסך צוכות תלמיד חכם ואס עבר עצרה צלילה לא תהרהר אחריו ציוס צרכות
 י"ט ח', והוא תיקן סיהים הסכן וצנרך ראשון ויהיה ראשון לכל דבר שצקדושה גיטיין ס' תחת
 אשר ר' עקיבא לינוד את ד' אלהיך תירא לרצות תלמידי חיים, ר' ישנעאל לטיטתו היה מסייע
 כהנים חולין ע"ט וראש כי אפס עוד ענור ועצוב לעסוק צמורה הרצה לפיכך תיקן סדרי
 כבוד צנעשה-הקדושה צוננהגי אונה וכנהיה צלידה ויחוס, ור"ע הלך אחר העיקר והוא הלינוד
 תורה וניס ראוי לכבוד ועורה. ר' ישנעאל סובר שחייב האנ ללמוד את צנו אוונות דוקא והוא

הערה לע' אשא

ונכלל תקנת אושא אחר י"ג שנה יורד עמו לחייו (עושה לו פרנסה), ור"ע קוצר שחייו האז
 ללמוד לבנו לשחור צנהר היינו לשחור צנהר המון מיני רבים של ים זועף העולם,
 ולעצוב הנותרות וללמוד תורה ירושלמי ספ"א דקידושין. וכן חזר ר"י טראוי לזכור בלשון
 הגונה ולדבר בלשון נקייה פסחים דפ"ק. כצ"ן צנה ונה שאנורו כי ר' עקיבא היה לו
 כ"ד חלף תלמידים וכולם נתנו ונפסקו ועד עלתה, גם ליינו כמות התלמידים ונגבת ועד אנטפרם
 ולא כדרכם לומר ונדן ועד זאל שבע צמות ס"ג צ' המכוון כי כמו שהלטינו על רצה צר נחמני
 צ"ו פ"ה שהוא מצטל י"ג חלף חכמים ונעצות האדמה ציני יסן ותשרי, כן הלטינו על ר"ע
 צדורו שהאנטי' אשר היו נחויצים לעסקו צנעטה חרישה וזריעה וקלידה צין פסק לעלתה כשיטת
 ר' ישמעאל ציטלס ר' עקיבא לשמוע דרשותיו, ועיין ויקרא רבה פ' כ"ח על שאנר ימניהו ה'
 שצעות חוקות קייר ישמור לנו ונרחות רעות ועללים רעים ואינתי צאלו שבע שצעות צין
 פסק לעלתה, ולא שהימיו על זה הנקטיצים לקול ר"ע ולא עוד אלא שהתלמוד נעיד שלא היו
 נרמגים כבוד זה לזה כאלו לומר שהיו חסרי דרך ארץ וטוב תורה עם ד"א כשיטת ר' ישמעאל
 לונה תורה ד"א צרכות ב"ה צ'. ונטעם זה צחרו צליון ונגבת עד אנטפרם היינו ונזרח לנעבר
 טעם צצני צרק לנעבר ח"י ישן ר"ע אזל ר"י ישן צגליל צאשא שלא תפטרנו לשם תלמידי ר"ע
 לפיכך לא אמרו ונדן ועד זאל שבע שהוא ונלפון לדרום. — עוד כצ"ן צנה ליש צאלת האגון
 רש"ל דשנחוח פ"ח ופורט ס"ג חודש אחר וניתת ר"ע אחא בולמום לעולם, וחשז רש"ל
 שהוא פולמוס ונלחמו וטיער לפ"ז שר"ע ונת קודם ציתר כי צכיצוט ציתר אחא פולמוס! אזל
 לדעתיה הכונה עסצולמוס רעב Βυλαμια כי כל זמן שר"ע חי היה ללחם ונולא כי ר"ע פרנס
 תלמידים הרבה אזל אח"ז צא רעב וכלם.

באופן שכוכל לקיים שר"ע שנהרג אחר ציתר צשעת התחלת
 השנודות והגזרות ורק ונפני לימוד תורה צרצים עיין ע' אשכול,
 ואז הלך ר' ישמעאל לאושא ותיקן עכייני דרך ארץ כאנורו, וצטלהי (סוף)
 שנודות הלכו תלמידי ר"ע לאושא ונתקצבו סם צכצוד גדול וצאככניא
 לתלמידים, לפיכך פרקונו והודיעו לגבילים: כל נוי שלונד יצוא וילונד, וכל
 שלא לונד יצוא וילונד ונדרק סיר פ' סנוכוני צאשקות, כלונר אחר שצטלו
 הגזרות ראו לצטל קלת תקנת אושא של ר"י לזרז תלמידים סנית ללונד
 תורה, וזה היה אחר שנות ר' ישמעאל שנפטר אחר ר"א כדונשנע סוטה כ'
 א'. שר' ונאיר לונד תחילה קצרה לפני ר' ישמעאל ואח"כ גנורא לפני ר"ע
 ואח"כ חזר ללונד לפני ר"י ולונה חזר ליכך לפני ר"י? ונפני שר"ע כצר
 נפטר. — ודעת רש"ל ע' אושא שר' ישמעאל היה עודה צחיים צשעה שצאו
 תלמידי ר"ע לאושא, וונה שאנורו סם צונדרק כי ר' יהודה התחיל לדרוק
 צכצוד אככניא ונפני שהיה צן עיר אושא ונקונוו של אדם ונכצדו פירט
 רש"ל לא שהיה ר' יהודה רצ ונורה צאושא שהרי ר' ישמעאל היה סם? אלא
 הנוכוון ר' יהודה כולד צאושא, וזה לדעתי צלתי ונככים אל האנות כי
 צונגילה כ' א' נראה שר' יהודה היה קטן קורא ונגילה צלוד לפני ר' טרפון
 א"כ ר' יהודה ונלוד היה. ועוד ונצואר ירושלמי פ"ג דונגילה ה"ה דר' יהודה
 הנסיא קרא הונגילה כשהיה קטן לפני ר' יהודה צאושא, ונפורטא"כ שר"י היה
 רצ ונורה צאושא וזה כוונת הנדרק שהיה צן עיר אושא רצ של עיר זו,
 והצבר ונוכח וננהסקראולת ר' יהודה צרכות ס"ג: וצבת ל"ג ראש המדברים
 בכל מקום לונה ונפני שהיה לרוצ פלפולס צעיר אושא והוא ר"י נקרא
 נורינכא דצי נסיאה שלונד ר"י הנסיא ונונו, לפיכך צהכרה הולךך הוא ר'
 יהודה להתחיל צראש צעירו שהיה אצ"ד, אחר ר' ישמעאל. — ודע כי

בתשובות להרצ"ס הנוכחות פאר הדור סי' רכ"ה ונוצח צסס ר' סעדיה בר וינוון בר ונשה, שנוכחות ציתר ננוטך עד ע"ג שנה אחר החרצן, כי צן כווצח היה לו שני צנים רופוס ורונוולוס שנוכחו אחריו ואין צנה כדי צאר להכריע. חוץ ונזה ראוי לעורר כי ונה שצארתי לוועלה שתקנת ר' ישועאל היו קוצצות והולכות לעוונת צית שנואי הנוחווירי שסקצו חרצן הצית צסנחת הגויס, וכי חנינה הנזכר צסצת י"ג צ' ווננחות ונ"ה היא אלעזר צן חנניה צן חזקיה הנזכר ציוסף הכהן עיין רחיה לזה ילקוט פ' יתרו צסס ונכילתא: אלעזר צן חנניה אוור ונחד צסצת לכצת ונוטש כונו שזכר צילה י"ז ח' צסס שנואי הזקן שהיה אוכל כל יונו לכצוד צצת, אזל הלל ודה אחרת היתה לו שכל ונעטיו היו לשס שנויס, צעצור זה נחלקו שני צתיס אלו צוודותיהס: צית שנואי עם אלעזר צן חנניה צראש השתדלו תנויד לוולוח וננוח ולהרחיק הגויס ונארץ ישראל צכל האפשר, עד שגזרו שאפילו צסצת ונותר לזור על עיר לכוצשה, ואף סנונוו צלוד סעל ג' דצריס ע"א ג"ע וש"ד לצד ינוקור כפס ונפני ססצת הוא רק רנו קדושה ולנוונת ישראל אזל אלו ג' הס עלנוס העיקריס. ועוד צילקוט יחזקאל רנו שפ"ג צסס ספרי: אלעזר צן חנניא אוור חיפה לחיל חיפה לכצס חיפה לפר ונלמוד שאיפה גדולה ואיפה קטנה נקראת חיפה כלוור ראוי להסגיח על ודה קטנה ולהוסיף על הסייגות והגזרות דצריס קליס עצור החנוור.

ר' אשי ורבינא סוף הוראה.

א צצצח ונליעא פ"ה ע"א אוור שנוואל לידי חזי לי ספרא דאדם הראשון וכתצ צו שנוואל ירחינאי חכים יתקרי רבי לא יתקרי, רבי ור' נתן סוף הנושנה ר' אשי ורבינא סוף הוראה וסיונך עד אצח אל נקדטי אל אצינה לאחריתס (כי רבינא חי אחר ר' אשי עוד שנים רצות בתצות ס"ט. עיין להלן). האחרונים סצאו אחרי ר' אשי ורבינא חצרו כלל זה: רבי ור"נ סוף הנושנה ר' אשי ורבינא סוף הוראה אל ונה שראה שנוואל צספר סל אדם אדם הראשון שהוא ספר הגלגולים, גלגל חוזר צעולם להורות כי כאשר נחתונה הנושנה לערך ק"נ שנה אחר החרצן, אחר שנפטר רבי צארץ ישראל, אז התחילו שנוואל ורצ ליסד ישיצות צצצל, ונושנוואל ורצ עד רצ אשי ורבינא לערך ג' ונאות שנה היו חנושה זוגות צצצל אשר ונהסילאה תורה לכל ישראל כי לצסוק נתקצל תלמוד צצלי גס צא", וכאשר הגיד זאת ר' אלעזר הקפר ווגילה כ"ט. עתידין צתי כנסיות וצתי ונדרשות סצצצל סיקצעו צא"י כלוור קדרי התפילות ודעת תורה ספלפלו צה צישיצות צצל יסיגו אורחות חייס צארץ ישראל ויעוודו לנס עולם צין קורות הדורות ונראש כאשר היתה זאת נפלאה צעינינו שנועלס צאו ונצצל לא"י תלמודי חכונים וניקדים צתי ונדרשות כדי סלח תשתכח תורה וישראל, ונתחילה עלה עזרא ואח"כ הלל ואח"כ ר' חייא וצניו עיין סוכה כ' ח' וצב"י ח'.

אלו הס החנושה זוגות שנהגו שררה צצצל ונומן סוף הנושנה עד סוף

הגמרא וההוראה: רב ושמואל, רב הונא ורב יודה, רבה ור' יוסף, רבי ורבי רבא, ר' אשי ורבינא. ונוסף כנוספרי חנוס זוגות של תנאים ראשונים עד שמואל והלל. וצערנים הצאים יצואר חיך שתנייד אחד וכן הזוג היה עיניו ולבו לארץ ישראל, והשני לו השגיח יותר על תקנת צבל, רב ושמואל רב חי'צא את ארץ ישראל ולא נטה כלל ונארץ אבותיו, אצל שמואל השתדל לתקן את כל הגולה לצל תלטרך להוראת ע"י לא צקדרי הקציעו' ולא צלימוד הלכות. רב הונא היה נוסתרר על א"י ג"כ כנוצואר צערך אד"ו והיתה חציצה עליו א"י לנודי וגם לחצרו ר' יהודה צרכות ונ"ג אצל צכל זאת וניחה ר' יהודה צתלנודים קלא ילכו ללמוד תורה לא"י ונוסף כונו רבו שמואל קרלה לתקן כל הגולה. רבה נהג ג"כ קלות בא"י כי הוא ציטל צרוצ את התרומה כדי שלא ילטרך לטלוח הנותנות לא"י רק לאוכלס צצבל כשמואל — צכורות כ"ו.

וגם הוא נקרא צצור ונלכא כונו שמואל ונטעם זה כאשר יצואר צערך צצור ועיין בתוצות קי"א. אצל ר' יוסף דעתו קטורה צדעת אצות התורה בא"י ושלחו ונתם כי ר' יוסף סיני עדיף ונרצה עוקר הרים כלוונר וני שהוא קוסר קצלתו לנוקצלים כקדרס ונסיני שהיה נוסכנס ונדור לדור בא"י (קוף הוריות וקוף צרכות) והולך אחר ליון שנוונה תלא תורה הוא נועולה. רבי ורצא נראה ג"כ שאצ"י רלה לנתק ונוקרות א"י כאשר יצואר ערך גצריאל וכצר הצאלו לנעלה ערך אד"ו שאצ"י קוצר יו"ט שני צצבל הוא ונטעם ספק ולא ונטעם ונכהא להקל צנוקוס שידעו הקציעות, אצל רצא לצצו כלאון עם א"י וכן ר' אשי ורבינא רבינא היה ונארץ ישראל וכרוך אחריה ולא כן רב אשי הוא התחיל לעשות גנורוסוף לשאלות על דצר הוראת א"י כאשר יצואר.

ב ונקודס ראוי שאצאר שלדעתי יש להגיה צספרים צונה סכתצו שרבינא שהיה כתלנודי חצר לפני ר' אשי וחצרו וצעל ונחלוקתו ונוסף כפטר אחר נות רב אשי סצעים סנה, כי ר' אשי כפטר 427 לנניכס ורבינא 496 א"כ צהכרה חי רבינא אחרי נות ר' אשי עוד סצעים סנה. וזה דצר צלתי ונתקבל על הדעת כי אם אונרו על ר' פרידא שחי ד' ננאות סנה עירובין כ"ג: דצר זה יש צו ונליה נכצדה כאשר אצאר צערבן חי"ה אצל ורבינא לא שנוענו זאת. ולנודו סופרי הקורות זה והחכונים יוסט וגרען צספריהס ונונה סכתוצ צאגרת ר' שרידא גאון סרצ אשי סכיב תסנו"ג או תסל"ח לסטרות, ורבינא סכיב צי"ג לחודש כסליו ציום ד' לסצוע סנת ת'ת'י"א לסטרות, ולדעתי צהכרה טעות נפל צספרים וי"ל ת'ת'י"א צאופן שרבינא חי י"א סנה אחר ר' אשי, ורליה לזה: (ה) כי צתסויצת רס"ג הנווצאת יוחסין דפוס זולקווא תקנ"ט ד' כ"צ ע"צ כתצ: וצתריה (אחר רבינא) סכיב רב ריחונוי וליה דנחלפי רב רחונואי וסכיב צסנת תס"ס צעידן סנודא, וצתריה ונלך ר' סננא צריה דרצא, וצלותו סרק די"ה ודנר צר ר' אשי שנוענו וכן הראשונים ורלינו כתוצ צספריהס דצעי רחונוי וצלעי תנינא ליזדרגד, וציונא דהדין ר' סננא וציעיבתו צסנת תספ"א אתסרו רצנא חנונינר צר ונר יוקא והונא צר ונר צר רב

אשי ריש גלותא וונטרסיה צר פקוד, 'וצננת תשפ"ז סביז ר' סנא צר רצא וצתריה נולך ר' יוקי וציונו סוף הוראה וחסתיים תלמודא. — והנה אם רצינא סוף הוראה נפטר תתי"א איך יתכן שנקודס לזה אחר ר' סנא צר רצא שנפטר תשפ"ז ציוני ר' יוקי חסתיים תלמודא וסוף הוראה שהרי אח"כ ב"ד סנה ציוני רצינא היה סוף הוראה?

ועוד איך שיך לונר צתריה דרצינא סביז ר' ריחווי צננת תש"ס אם רצינא נפטר תתי"א? הן לזה יש לונר כי צנוקה חופש ונטונוכיס לא כנולא כקדר זה, אזל צר' יוקי סציוני חסתיים תלמודא וודה גם צעל חופש ונטונוכיס עיין סס צקדר גאוני דפונודיתא דך ע"ו? ועוד כי ציונא ע"ח לונר רצ ריחווי חנא חזיתיה לרצינא דעציד דרך ונלצוס ונסנע צרור דר' ריחווי חי אחר רצינא שאלנלא כן היו יכולים לשאל את רצינא? ועוד צספר יוחסין סס וינוות עולם ל"ח ע"צ כתוצ דרצה צר יוסף היה חי אחר רצינא ל"ח סנה וציוני נחתס התלמוד, וני זה רצה צר יוסף? ונראה שהוא רצה תוספאה ססביז צננת תשפ"א וח"כ צהכרח נפטר רצינא תשנ"צ או תשס"א ועוד צקדר תנאים ואלווראים כ"ח ד' לך 187 ב' תחילה רצינא ונת תשל"ג וח"כ לונטה וזה רצינא נפטר סנת תתי"א? ואיך זה? אלא צרור כי נעות נפל צספרים.

והנה לדעתי ונה סנוצואר ע"ח ט' ע"צ דלונר רצ חנינא צננת ת"א סנים אחר החרצן אם ילונר לך אדם על סדה ססוה אלף דינרים קח צדינר אל תיקח, וצנתניתא תנא אחר ת"ד סנה ע"ש, הכוונה על רצ חנינא אצי רצ תחינא ונר זוטרא שחי ציוני הגזרות עיין רס"ג סס וצחופש ונטונוכיס ד' ל"ח וסס וצואר ג"כ כי צננת תשפ"א לסטרות שהוא ת' לחרצן, נתפסו רצנא לניונר צר ונר יוקא והונא צר ריש גלותא וונטרסיה צר פקוד, וצ"ח לחודש טצת נהרגו חכונים אלו, וצננת תשפ"ה דסביז רצה תוספאה חתקן כל כנשתא צצצל וליתנקיעו יוקי צני יהודה לחונגשי לחחליף דת יהודית, ונחונן ההוא התחילו הסגודות ולא נפסקו עד סוף יוני פרסיים — ח"כ וצואר סננת ת"א אחר החרצן וסנת ת"ד אחר זה נעשה הסגוד הכללי צצצל, לפיכך לדעתי ליינו זאת הצאים אחרי רצ אשי ורצינא צגנורא סס צסס רצ חנינא וונתניתא הסנסית ציוניס אחרונים צלופן סצלתי ספק חסיפו על הגנורא הרצה אחר ר"א ורצינא. — והנה החכס סד"ל כ"ח ג' הטיל ספק צקצלה זו סרצ אשי סידר התלמוד ורלוותיו צלתי ונכחות כי וונה שהוצא לפענויס ספק צס"ס אם ר' אשי לונר ונלונר זה או רצ כהנא הקודס ואלו היה ר"א ונקדר הדצרים לא שיך ספק? היה לו לשאל יותר טוב וונה סנלינו ה"פ הא דרב אשי בדותא היא כמו ציצנות פ"צ ואיך ילונר הונחצר צעלנוו על דצרו ססונה דצוים? אפק צלונת רצ אשי ורצינא חצרו הס"ס לפי שהיו סוף הוראה כלונר ציוניהם לא סלחו עוד הספקות לחרץ ישראל, כי אם חצרו חיבור סנונוו ידעו לספוט כל הספקות צעיקרי דינים, ולאחריהם צל רבה תוספאה אשר לדעתי נקרא צסס תוספאה ונפני שהוסף קלת הגהות צספרס סל רצ אשי ורצינא, ולפענויס כתצ הא דרצ

אשי צדותא היא, וכן נפל לפענוי' ספק אס רצ אשי אונרדצ ר זה וועלנו או
 ונשנייה דרצ כהנא רצו כי ר"ב היה רצו כונו שאונר רצ אשי ה"פ כי
 הוינן צי ר' כהנא. צרכות ו"צ א' וס"ו. והנה יקוד החיצור כך היה:
 עוד ציוני תנאים ראשונים פלפלו צחכונה שאלות ותיורולים כונו שאונר
 רס"ג אלח שלח כתצו הפלפולים צדקדוק על הספר רק ראשי פרקים
 והדינים כתצו כל חכם צפני עלנו לפי קגנון סלו, ונלנו ציוני רצי פלפול
 צפירש הונסנה זכחים ל' ע"צ וצ"צ ע"א פירש יהודה צן נקוסא לפני רצי.
 ור' פנחק צן יאיר התפאר צעלנו צענין הפלפול שיודע לפרק כונה
 פירוקי על קושיא. טצת ל"ג צ'. והנה ר' חי"א ור' אושעיה קדרו
 התוספתא טונפרשת דצריה יותר דרך פלפול ונשא ונתן ונקראת מנסיות
 גדולות צונדרש סיר וירושלמי תוריות. ואין ספק שגדולות הרצה היו
 התוספתות ונוה שהיו לפנינו. ואחריהם צאו רצ ושנואל שקדרו היות
 דרב ושמואל או תלמידיהם. ואחריהם אצ"י ורצא שהתחילו לקדר הגמרא
 הקדונה להם צדקדוק יותר, כי הגמרא כבר היתה קצועה כונאונר ר'
 נחונן קביעתו ל' בגמרא עירוצין ל"צ: על דבר ונוקס. ואחריהם רצ
 אשי ורצינא קלרו ונלנו כל הגמרא הקדונה וחתנו טונם עליה כונפורש
 סנהדרין ל"ג ונדחצו לר"א ורצינא ונה שאונרו ר' חי"א ור' אושעיה
 ורצ ושנואל ורצינא ורצ אשי צקוק כדצר ונסנה שהטועה חוזר וצודאי
 כתצו הדברים צספר ופרקונו כי לולא כן לא יתכן להחציצ דצריהם
 כדצר ונסנה.

ווצצא צתרא קכ"ז ונפורש טעשה רצ אשי סתי ונהדורות ונן הס"ס ועיין
 ו"ק סוק שהנלנו עליו שהולאך הנות נתן לו זונן להדר תלמודו
 צשלמות, והוא ר"א אונר כונתכלל עירוצין כ"ג א' אנן באצבעתא בבירא
 לשבחה כלוונר לכן ראוי לדקדק יותר צכתיצת הסצרות והדיין ונסום
 טכחה. ונצואר צונגדול עוז פ"א ונה' חונן ונלה טיש ספרים רצים צצבל אשר
 קצלה צידם טנתחצרו ציוני רצ אשי ועיין תוס' חולין צ' הוכחה סקתם
 גנורא טס אונר ר' אשי צלא הזכרת טונו וארחיצ הדיצור צזה צע'
 גנורא א"ה, כי צאונת סינוים רצים נפלו אחר רצ אשי שלח ונדעתו
 ונפורש אונרו סנהדרין כ"ט א' דרצנן דצי ר' אשי לא סצירו להו תוניד
 כונו ר' אשי רצם והולרכו צכל פסק לכתוב טס ר' אשי. — לדעתי צודאי
 נסנור ר"א ונלקדר צחיצורו זה ונאונרים אשר יתנו יד לפושעים לצזות
 את התלמוד כי רצ אשי היה טהר לצ והוא אונר סנהדרין טס טדי
 לאיים את העדים שאונרים להם טהרי שקרי אאוגרייהו זילי וני טונעיד
 סקר הוא צזוי גס צעיני השוכרו לכך, וכ"ס שיקטנור עטו ולטונו ונדצרים
 הונציאים לידי ציזון וקלף צין האונות. וצטעה טשאל רצ אשי על גן
 אחד אס הוא טל נכרי או טל ישראל כי אס טל נכרי הוא יקח ונונו
 פירות ולא ונישראל! טנראה צהסקפה ראשונה כאלו רצ אשי וניקל ונפקיר
 נכסי גוי ואז טננע נכרי אחד וקלף על ר"א ואז התכלל ואונר טאלו ונטל
 ישראל היה לא לקח ונפני טאין ישראל נועל טשלונין וצחיסם לא נחא
 ביה לחנות אצל הנכרי לוקח ונעות צ"ק קי"ג: ונפורש ונוה טר"א ונלא

ונקום לדקדק ונאחד ונלפרסם ספרות ודינים לגרוע ונשפטו וזכות גוים
 וזרחי לא נופיהו ילאו לפענוי' קולות כאלה רק ונן התלמידים והצאים
 אחריו ונחונות לער ושונדות וגזרות רבות שעצרו עליהן אחר ר"א. וכסם
 שנוטה ודוד קללו ורדפו אחר רודפים וחונקים ונן העמים שונלערים את
 ישראל בן הכריחה השעה ללעוק חונק ולענווד על נפשם צעת הלער
 ויצואר צנוקונו צארוכה, ורואי להשגיח על זה הרצה ולצקר ציקורת
 חנייתית צזה. והנה צינוי רצ אשי בצר היתה ארץ, ישראל חסרה תצלין
 של תורה ועיקר לינווד תורה צצצל היה עד ער' אשי גופא חונר על
 צרכת קידוש לצנה צצצ' דרך היתול הכי נסי דידן ננוי ונצרכין
 סנהדרין נ"צ. וככן נקראו ר"א ורצינא סוף הוראה שראו צצצל שאין
 לשלוח עוד עצור הוראה לא"י וחצרו יחד יקודי הוראה. ואחשוז כי ונה
 שנוצא לפענוים חונר לו רצ הלל בר' אשי יצוות כ"א צ' וכן הרצה כי
 הוינן צי ר' כהנא זה רצ הלל האחרון נצית הנשיא של רצי צארץ ישראל
 וצא לצצל וסם נתחצר עם ר' אשי לתקן כל הגולה עיין אד"ו — ונה
 שנוצא צקדר תנאים כ"ח ד' 189 ר' גדא ור' סימונא סוף סבוראי ר'
 יונתן סוף מעשה שהוא כחיה צלל פתרון נוי זה ר' יונתן ע' ע' סבוראי
 וסוף נעשה וכצר פירשתי צטוצ צנו"ע המליץ סנה ראשונה ונן 1—4
 ופה ארנונו רק צקינור כי צסוף אגדות ירושלנוי סוף נדה ונוצא צסם
 ר' יונתן אשר הוא היה אצי כל רצנן דאגדתא ונאונר צלורת הולד,
 והוכחתי כי היו צתחילה האגדות שנקראו מעשה, ונקודרות לצד והלכות
 לצד צלופן סקוף האגדות של ירושלנוי שנקראו צפי הצצליים מעשים של
 א"י נקראו על סם סוף מעשה ר' יונתן. והוכחתי כי לשון סוף הוא
 לאו דוקא רק על היותר נופורקוים צנוסנה הוראה אגדה וקצרה צחרו
 ונלת סוף, ואחר רצ אשי סגם הוא לדעתי לא קדר עוד האגדות עם
 הלכות יחד רק נפרדות צלו עוד וננהים נופי עלנמס או נופי אחרים.
 גם לדעתי לא ידעו הצצליים כלל ונספר הלכות צצירושלנוי כאשר
 חונר הר"ף סוף עירוצין כאשר יצואר ע' גנורא ורק ונקונטרסין שהציואו
 התלמידים ונא"י לנודו הרצה.

אשכולות איש שהכל בו.

א צסוקה נ"ז א' ונסנות יוקי צן יעוצר איש לדה ויוסי צן יוחנן איש
 ירושלים צטלו האשכולות וצגנורא ונאי אשכולות איש שהכל צו, וכתצ
 הגאון צעל ערך ונילין כי הכוונה עם אשכולות צנוסנה על סם אסכלא
 (skola קולע), וצאנות תנוה סצכל ונקום סנזכר צנודרשות סם אסכלא
 הוא עם ס' וכאן צכל הדפוסים עם ס' וע"כ הכוונה אשכול ונוס, ונראה
 צרור כי סם אשכול היה אללס לשון סגולה עיין ירושלנוי פאה פ' ז' רצי
 פרידא לית את חוני נוי שהוא „סגולה" דגו כרונך, וראה ונרחוק כונין סו
 ואונר לו רצי זה השור הוא „סגולה" סלי כלוונר „אשכול", וכן עד נחל
 אשכול ונתורגס סגולה עיין יפ"ו סם.

וצאונת ונלכד זה איכני ונצין ונה לחץ את ונוסיף הערוך לפרש אשכול
 שקמלנו, ונה ראה צעל ע"ו להקבצים ענוו, כי אסמלא פירשו כן צירושלנוי
 וידעו צירושלנוי היטב פירש סגולה, רק צצצלי תנוורה ט"ו צ' אונרר' יהודה
 אונר שנואל איש שהכלצו, וצונסנה הוסיפו אחרונים הסנויכה על הכתוב
 (ע' ע' אסנוכתא) וניכה ג' אין אשכול לאכול זיכורה אותה נפשי? הלז
 גם אם האונת יותר טוב לפרש אשכול כפשוטה לשון סגולה ונלפרש
 שקמלנו כי צאונת לא צטלה שקמלא לגוורי אדרצא שנועון צן שטח הצז
 אחר שני יוקי הוא תקן צתי ספר עיין כתוצות ר"פ שני דייני צצצלי
 וירושלנוי; ואונרו וניונות ונשה עד רצי לא ננולא תורה וגדולה צנוקוס
 אחד וכן ונרצי עד רצ אשי גיטין כ"ט א' וסנהדרין ל"א, א"כ לא צטלו
 אשכולות ועשר גליות סגולתה סנהדרין יוכיח? — ועוד קשה דצירושלנוי
 שס צקוטה ונצוחר שלא עווד אשכול עד שעווד ר' עקיבא, ואס כוונו
 לשקמלנו ונדוע דוקא ר"ע, אדרצא צינוי ר"ע היו הסככות וציעול צתי
 ונדרקות הרצה? ואפשר כוונר שהונסכה נתכוונה להורות לנו כי צינוי
 שני יוקי שהיה עת שנוד ונולחונות החשונכאים אז צטלו הסנהדרין לזונן
 ונה וכאשר הוא צאונת שאז צטלה כהונה גדולה לזונן וכן ראשי סנהדרין
 צונסך עשרים או ל' שנה (עיין קדר תכאים אללי). אפס צכל זאת טעונא
 צעי ונה הורה לנו הונסכה צזה סצטלו אז ראשי סנהדראות והלא עכ"פ
 חכוני ישראל עודס צחיים ולא נתצטלה השקמלנו רק הראש והראשון
 האיש שהכל צו? לפיכך נראה לי כי לשון אשכול ונורה צאונת על איש
 שהכל צו והוא הסגולה של העם כי הוראת "סגולה" הוא עיקר שהכל
 תלוי צו, ולדעתי נצנה ונשס זה שס זיגיללוס Sigillum צרווני על חותם
 וכאשר היתה כנסת ישראל חקוקה כחותם על צז וכחותם על זרוע השס
 ית' כן גדולי ישראל הונה הסגולה והקשר האונין הנוקיים את הכנסי'
 כולה, וכנוו סצאונת כדונה החכס צתורה סצע"פ לשליח השס שיש לו
 חותם הנולך צשכלו וצחכונתו עדיף צזה ונציא, עיין ונדרש סיר רצתי
 וירושלנוי פ"א ונצרכות הן הכתוב אונר גפן וננלרים תקיע על כנסת
 ישראל תהלים ס"ח, וירוניה אונר לכנסיה זו אסוף אסיפס כאום ד' אין
 ענצים בגפן ואין תאים צתאכה ואתן להס יעצרוס ירוניה ח' ג', כלוונר
 האשכול בגפן הוא ונצצר יחד את כל הענצים (בעערען) להיות אחד
 וכן הגדול צישראל הוא עווד החזק אשר כל צני דוח ונתאחדים צו
 והיו לאחדים ציד השס, לפיכך צאונת כוון שנואל ירמינאי אשר גם הוא
 היה איש שהכל צו חכונה יראה תורה וכהונה עיין לעיל ערך אר"י' אל
 דצר סגולה זה להורות כי החכונה הכוללת היא העיקר אשר הכל תלוי
 צו, ואשכול הוא איש שהכל צו. — אפס אין ספק שהונסכה כוונה עוד
 לדצר אחר, והוא כי בצר צארתי צערך אנשי כנסת הגדולה שנועת שצצה
 הגולה ע"י עזרא שלחו כל קהילות ישראל וכל וקוונות ונוצרותיהן
 שלוחים חצרים לירושלים לענווד ונלד הקהילה, וכדרך שתקנו ונענודות
 להתיצב על קרצן אחיהס צנוקדש כן תקנו ונענווד ונוושצ צנסהדרין לכל
 איש הצז צשציל עירו, ולפיכך היו אשכולות כלוונר אנשים שהכל צו

איך איך לפני עירו שהיו ככללים זו. — עוד נוצאר הדבר ונעלמו כי עד יוקי צן יועזר לא היתה נחלוקת בקנהדרין וקני יוקי היו החולקים ראשונים עצור קנייכה (עיין תנוורה טס וערך קנייכה אללי) וה"כ וניינלא צטלו אישים שהכל צס כי נועתה נחלקה הכנסיה לטשים. — ועוד כי ציוני שני יוקי התחילו הכתות לדוקים לטועים ופרושים להתחלק וה"כ גם נוצמינה זו צטל אישים שהכל צס. — והנה טס אשכול היה נרנוו על החזקת הכלל צרגל אחד ועיין חולין ל"ה א' הצטילו אשכולותיה עכצים חלו לדיקים. —

ב וצונדרט שיר רצתי על הכתוב אשכול הכופר דודי לי צכרנוי עין גדי דרשו הכתוב על כונה אופנים ואח"כ אונרו עוד אשכול הנוכפר על ישראל כי אצרהם היה אחד והרהר אחר הקצ"ה ואונר אולי יצוא איך אחר גדול נוענו צנועטים ויכרות הקצ"ה צרית ענוו ויצטל את הצרית שכרת עם אצרהם, אז הצטייה אותו הקצ"ה שתוניד יעוניד וגיגים ולדיקי' נוצרע אצרהם ואס יעונרו חטאים ורשעים אז יראה לו הקצ"ה איך אחד לכפר על הדור זה אשכול הכופר*) כלונר אדם גדול נוסר נפשו על דבר קידוש שנוו ית' ולפיכך נקרא יוקי צן יועזר אשכול הכופר כי הוא צאונת נוסר ציד אויבים על דבר קידוש טס שנוים. — תצין צזה היטצ ונה שאונרו שלא עונד אשכול עד ר' עקיבא כלונר טגס ר' עקיבא היה אשכול הכופר יען כי גם הוא נוסר לרנוויים ויהרגוהו. וצונדרט טס רנוו על זה צונה שאונרו אשכול שהכל צו נוקרא נעטנה תוספתא הלכות והגדות ונוכפר על ישראל. תצין צזה לצאר ענין קסה עד נאוד והוא כי ציצונות י"ו ע"א צטעה שהלכו חכוני ישראל אלל ר' דוקא צן הורכנס לאסור לרת הצת וצא ר' עקיבא ענוהס אונר לו יוניתן אחי ר' דוקא צן הרכנס אחת הוא עקיבא טטנוך הולך נוסוף העולם עד סוף העולם ועדין לא הגעת לרועה צקר? אונרו ר' עקיבא אפילו לרועה לאן. ודבר זה קתום וחתום ונה צקס ר' יונתן צכינוי זה רועה צקר ונה הטיצ ר"ע שלא הגיע לרועה לאן?

אלל אס תעיין היטצ צקורות ר' עקיבא וצני דורו תונלא כי ר' אלעזר צן עזריה נצחר להיות נטיא או אצ"ד צרכות כ"ח ולא צחרו צר' עקיבא נטקום שלא היה לו זכות אבות, וידוע כי ר' אלעזר צן עזריה לא טנור תקנת חכונים צונה שאסרו לגדל צהונה גסה ודקה צארץ ישראל, כי פרתו של ראצ"ע היתה יולאת צטצת צרנועה שלא צרלון חכונים לפי הנוטנה, ונרעה גדולה לו עיין טצת כ"ד צ'. ועוד נוצאר חגיגה ג': וצקשא רצה וט"ו כי ר' אליעזר צן עזריה הנוטיל נטל חכוני תורה טצע"פ אשר יעונרו לראש האונה וכוונים דרכי הנוון ישראל כדרצן הנוכוין את הפרה חורקת לתלויה כי דצרי חכונים כדרצונות — ואס כן טפיר קאונר לו יונתן צ"ה לר' עקיבא אחת לא הגעת לרועה צקר, כי הקדנוו לך את רועה צקר ראצ"ע לכטיאות או לאצ"ד? ולעונות זה ידוע עוד וצצלי

(* אס כן טורט אשכול מן שכול חרצ הריגה ואצרון

כנהדרין י"ח וירושלמי קומה שם כי צוננו של ר' עקיבא היה ר' יהודה צנצנא שאף הוא קידש שם שמים ונשר נפשו להריגה, ולא נקרא אשכול ופני שונאיו צו עון אחד והוא מגידל צהונה דקה בציתו, יען היה לריך לעז וחלצה ופני חליו, ואם כן היה ר' יהודה צנצנא (ופורקס ועיין צ"ק פ') לרועה לאן, וראצ"ע לרועה בקר, ע"כ הסיב ר' עקיבא שאפילו לרועה לאן כלומר לחסידתו של רי"צ צ"ל לא הגיע — כן נראה לי אחר שהענוקתי לחקור לכונה לדדים.

עכ"פ לנדנו וזה ענות ר' עקיבא שנקרא עם ר' יסוועאל אבות העולם (ע' אושא) והוא היה אבי תורה שצ"פ ציוני, וככל זה לא לצט נודו ולא בגדי רקונה ושם, כי לא ניתן לו כתר ונלכות צראשו לנלוך ע"פ התורה כאשר הוא עלונו אונר צוועקה שצחרו צר' אלעזר צן עזריה להיות אצ"ד חלל ר' גונליאל אשרי נוי שזכו לו אצותיו ירושלמי תענית פ"ד ח' וצונסנה הוריות קפ"צ: האצ ונזכה את צנו צחונסה דצרים צנוי צעושר, ואף כי ונוצר תלמיד חכם קודם לכה"ג ע"ה זה רק צצחית שנויעת התורה ולינוודיה, שאף כי יס נשיא ונולך צישראל אין דצריהם כשנועים רק להנהגת כלל, אצל צחקר התורה וקיוונה, התורה ונוכח צקרן זויות וכל אדם לפי ונה שנראה ונונו כחו ועולם ידו דצרו כשנועים. ר' עקיבא לא הניח אחריו כמותו צישראל צרכות ס"ג ח' והוא ונשר נפשו עצור לינווד תורה וכהרג ע"י טורנוס רופוס אחר חרצן ציתר רק עצור לינווד התורה ע' אולר ונהרג אחר וניתת ר' אלעזר רצו שצכה עליו צקקרין ירושלמי שצת פ"צ ה"ז ועיין צצלי כנהדרין ס"ח ח', ותנויה צעיני כי צילקוט ונשלי רנוו תתק"נד ונצואר סר' עקיבא ונת צצית אסורין ור' יוסע הגרסי ונשרתו לקחו ונשם לאנטפרס! —

והנה השאלה ונפורסנות דצתענית כ"ע ח' ונצואר ציוס שחרס טרכוסרופוס את הטיכל נגזר על ר' גונליאל להריגה וצרח ונוקונו, וידענו כי טרכוסרופוס היה שר לצא אדרינוס אחר חרצן ציתר ואיך אפשר זה שאז חי עוד ר' גונליאל שנות לפי הש"ס צ"נו כ"ט צ' צחי ר' אלעזר גיקו שכיצא על ר"ע שינוות צסחיטה ע"י רונייס? ונראה לי להגיה צתענית שם ר' שנועון צן גונליאל כי ונליכו חילופין כאלה עיין כנהדרין י"ח צעיצור שנה וירושלמי שם, וכן הרצה פענוים וצקוטה ט"ו שנוע ר' גונליאל לר' ונאיר טעם לונכח קומה ולא נראה שר"ג לנוד ושנוע ונר' ונאיר תלמיד ר"ע? אלא הגרסא רצ"ג שחי ציוני חרצן ציתר סוק קומה וצרח לאושא ולשם צאו עדי חודש רה"ש ל"א ח' או אפשר כי צתענית הוא טערענטיאוס רופוס שהיה ציוני טיטוס ולא ציוני ציתר. —

זולת זה ראיתי לעורר עוד על איזה פרפראות שחדשתי צענין ר' עקיבא: (ח) צמזר כ"צ צ' אונר ר' שנועון תלמיד ר"ע כל יווי של ר"ע היה ונטנא צרביעית דם ונשכי ונתים ואם ונשנות חזר צו איני יודע, כל יווי היה ונשחיר ר"ט סיניו ונפני התעניות שהתענה על שאונר אס ונשנות חזר צו איני יודע וקשה ונה זה? ונראה כי צצרכות ס"צ צ' ונצואר סר' עקיבא נתפס ציחד עם פפוס צן יהודה (אין זה פפוס אחיו של לוליינוס

צינוי טרמינן) וא"כ נסתמוא שני אלו באחד נדונן, והיו שני נותים ציחד ולזה אונר ר' שנועון אס נוסנות ר"ע חזר צו ואונר כי רציעית דס נוסני נותים אינו נוסנוא אינו יודע הזן היטב והולרך לתשובה ע"ז. (3) כצר בארתי צע' אולר כי ר' עקיבא לא היה ננוס צין אנסי חיל המורדים עם צן כוזיבא כי אס הוא עצר על גזרת המלכות והקהיל קהילות צרצים ללמוד תורה, על כי אחר שכבצו אדרינוס את ציתר גזר גזרות לצטל כל המלות אשר תקוצינה שיאספו הרצה נוצכי ישראל יחד, ור' עקיבא עצר על זה והקהיל קהילות צרצים ללמוד תורה כי היא חיי אמונה עיין סנהדרין ק"ז צ' ר"ע וחצרו ונסרו נפסס לשמיטה על דברי תורה והוא קצן ננוון הרצה לתלמידים, כי ון טסה דברים נתעטר ואחד נהס ון קטיעה צר טלוס (נדריס כ' וע"א י' צ') וקטיעה צר טלוס היה לדעתי הגר הנודע צסס Flavius Clemens צן אחותו טל קיקר אספקינוס יען כי שלום נורה ננוס כנוו Clemens ינוטטוטוטה, פריעדע. ובודאי כתן גר רוני זה ננוונו לר"ע נופני טידע כי הוא נוחזיק לוונדי תורה ונופרנסס, וזה סוד טל כ"ד אלפים תלמידי' טל ר"ע ועיין צ"צ ט'. טשאל טורנסרופוס לר"ע: אס השס אהצ ענייס לונה אינו נופרנסן? והסיצ כדי להליל את עשירים נודינו טל גיהנס, ראינו טטורנסרופוס דן את ר"ע על זה. (ג) ר' עקיבא לינוד כלל גדול אצות פ"ג הבל צפוי והרשות נתונה ובטוב העולם גידון כלו' על ג' דברי' אלו עונד העולם המוסרי (א) הבל צפוי כל העתידות ידע וראה השס נותמילה צדך האפטר. (3) אצל הרשות ללדיק ולרשע להציא טוב ורע, ולכן (ג) ננוילא צטוב העולם נידון לפיכך דן ענוו ר' פפוס (צ"ר כ"א ובסיר רצה פ' לקוסתי צרכצי פרעה) ואונר לו כי הכתוב והוא באחד ווני יסיצו הדן יחד לצאי עולם נורה טאין להטצ גזרת השס? והסיצ ר"ע הבל באונת והכל צדין. חזר וטאל הן האדם היה בא' ננוונו כיחידו טל עולם כלוונר כפי הגזירה ולא הצחירה? הסיצ: באחד ננונלאכי טרת לטרת לטוב צונדת הצחירה חפשיית נווא, ע"ד טדן ר' יוקי צן קסנוא עם ר' חנינא צן טרדיון ע"א י"ח אי אחת יודע טאמונה זו הרוונייס ון השנויס המליכות וראוי לטנווע לגזרותיה. אצל ר"ח לא טנוע לקול הגזרה כי אס לקול הצחירה צאונת ודין. וכן טאל פפוס ון ויונירו את כצודס צתצניט טור אוכל עטצ כלו' סנראה באלו אמונה ישראלית ראויה לפורעניו? הסיצ ר"ע אין לך נוסוקן ונותועצ כטור אוכל עטצ, כי השור הוא ננועד לחריטה וראוי לטכול רצ תצואות טככח טור, ולמה זה יאכל עטצ, כן ישראל על גצי נתיצו' התורה חרשו חורטים וראויס לגורל טוב. — כללו טל דבר ר"ע נוסר נפשו על קיוס התורה ולינוודיה אחר ציתר ולא כחכס נופרנסס טאוונר ר"ע נהרג קודס ציתר כי ציוס טנות ר"ע כולד רצי נוסדר המטנה אליצא דר"ע ורצי כולד צטעת השנוד וצטעה טציעלו הגזרות עיין קידושין ע"א צ' ובתוס' ע"א י' צ' ד"ה אונר.

הערה לנעלה צהערה סוף אות אשא כתבתי יחוס ויתת ר' עקיבא לר' ישנעאל כה"ג ורש"ג, ואל חטי השערה זו טכתבתי כי רש"ג הרשטון ור' ישנעאל כהן גדול נהרגו אחר המרדן

הערה לאשכולות

זמן רב קלה צעיניך, כי לדעתי הדבר נוכחה אם נעורר כי אין אמתו יודע וזה היה סופו של ר' שונעין ז"ל הנשיא זולת וננה מנוצח בנמס' שנחמת ז' ואבות דר"נ פ' ל"ח שנהרג ביחד עם ר' ישועאל כה"ג. והנה מנייתת ר' ישועאל כה"ג לא ציאר יוסף הכהן בפירושו איך נקבה הריגתו, רק ככה הוא אומר ונלחמות ספר ו' ז' ז' טיטוס נתן רשות ליוסף זה להזיז את העורדים תחת דגל יוחנן נגד הרומיים ויוסף דבר מן המונה לאנשי ירושלים דברים היורדים צמדרי לב צלשון הקודש כדי שיצינו הכל צאר היטב לעזוב הערידה ולגוס אל הרומיים צאהבה, ואז שונעו הרבה אנשים חסודים לקולו. ובפרט הרבה בני כהנים גדולים כמו שלשה בניו של ישועאל כה"ג. שנקטס ראשו בקירענע, וארבעה בניו של כה"ג נמתיה והרבה חסודים עונסה, ונתן להם טיטוס עיר גן־שירים למוטצ עד אחר העולחמה והצטייחם שיניח להם את ירושת אבותיהם, וכל נחלה צערה וכרם על שונס לעולם. וזהו מנוצח שרק לאלו הכהנים ובני כה"ג שנקטסו שלום הרומיים ניתן חופש ונחלה אצות ולא לזולתם. והנה שלשה בניו של ר' ישועאל כה"ג ג"כ השליטו עם הרומיים וזמן הסתם גם אציהם ר' ישועאל כה"ג לא היה לבו פונה יעם דרכי שלום, ולמה נהרג בקירענע? אין זאת כי אם מפני שכתב יוסף קורות ספר כ' ח' א' ששלחו היהודים את ר' ישועאל לרוויי לקבול על אגריפס העולך עבור הכותל צננו צין היכל העולך לנקדש וגם את חלקיהו שלחו עמו וינלחו חן צעיני העולכה פקפפעא, ועשה הקיסר נירון כרוגס על פי וילינת העולכה, אבל העולכה עמנה שהעולילה נקטה שיטשו שני שלוחים אלו ר' ישועאל וחלקיהו צרוויי בתורת ערצות, כן סיפר יוסף. ולדעתי נוצע מזה הסיפור שנת קיסר צקטה צתאר פני ר' ישועאל להפשיט קרקפילו. והכוונה על אשת קיסר. והנה לא נודע ונה עשה ר' ישועאל זה צרוויי אבל הצברה נוחמת צשענת ונלחמה וסכנה צרה הוא לקירענע, וכן ר' שונעין צן גנליאל הנשיא והניח צניו להשלים עם הרומיים. ולפי דעתי נשאר בנו הקטן שנקרא ג"כ ישועאל הצרו של ר"ע צרוויי ופדאו ר' יהושע כנודע ויוסף כתב ונלחמות ז' י"א וזן הערידה של היהודים בקירענע אשר עבודה ניתן רשות למנחמת להרוג גם הלידיקים וזה היה זמן קלת אחר החרבן ויתכן צמוק יוני אספסיונות שמי עד י' שנים אחר החרבן :

והנה לסיפור זה של יוסף ונסכים (א) ונהשאלנו צרכות ונ"ד ח' וירושלנוי תענית ד' ה"ה שצעייר גופנית נשאו שנווכים זוגות כהנים אחים שנווכים זוגות כהנות אחיות ונפני שלשם הושיצ טיטוס הכהנים הנאלונים והשלונים אמו ונלצד לויס וישראלים כנוצח ציוסף הנ"ל. (ב) ונה שאנור שנוואל הקטן סנהדרין י"א ח' צשעת ונייתתו שונעין וישועאל להורצא וחצרוהי לקטולא ושאר ענוא לצאז ועקן סגיאן עתידין לנייתי על ישראל. עשה שנוואל הקטן הפרש צין ר' ישועאל ושונעין לצין חצרוהי לונה? ונפני צשאנות לקחו ראשו של ר' ישועאל כנוסופר ציוסף וידעו כי קרקפילו של ר"י יס צרוויי חולין קב"ג ח' א'. ושנוואל הקטן היה אלל ר' גנליאל ציצנה ותיקן צרכת הנייין צשעת ונלשיכות הכולרים ואלישע אחר וקיעתו וזה היה זמן רב אחר החורצן צרכות כ"ח צ', ועיין תענית כ"ה צ' שהיה גוזר תענית צנוקוס אחד וצודאי היה רב שס, וזה אחר החרצן שנהגו כן לגזור תענית ולא לעלות לירושל' דוקא, וא"כ איך צכא צשעת ונייתתו על הריגת ר"י ורש"צג שפיתה לדעת הסופרים ציווי החרצן? אלל ודאי שזון רב אנור החרצן נהרגו אלו וכדאנוין. (ג) ונסכים לזה סיפור הש"ס צצת קט"ו: שהיה חולקי ר' גנליאל דיצנה ואחותו אנוא שלום צדצר ירושת אציהם, ואיך סייד אלל אנשים וניוחסי' כאלה ונחלוקה והלא אחותו זאת היתה אשת ר' אליעזר צן הורקנוס הגדול צתורה ויראה ולונה יצקס נחלה לצת צנוקוס צן? אלל נראה ונפני שהיה ספק אם אציהם בצר ונת בקירענע או עודנו צחיים, וכפי הדין לירושה הצן קודם אלל אם השצ קיים חייצ בתת נדוניא ופרנסה לצבות, ור' אליעזר

גופו צ"נו ל"ח וחצות דר"כ פ"ז לעק: ונושנוע שחאנור והיו נכיסם חלונות
 איני יודע שצניכס יתוויים? אכלא יתוויים ושאינן יתוויים שהיו נכסיים
 עוונדים צחוקת אצותם וליכס וניחיס אותם לירש ולישא וליתן זהם ונפני
 שלח נודע וניתתם). וקס צצ"נו ים ונחלוקת אס ונורדין קרוב לככסי צצויין
 שהלכו אציו או אחיו או אחד ונן הנורייסיס לנודיכת היס ושנועו צו שנות,
 אס ים להאנוין צצנוועס זו וצודאי נוסדת הנחלוקה על זנון הרנוויי"י שהוליכו
 רוב הגדולים לננה"י צצויים. — ואולי גם זה סדרש ר' אלעזר צן עזריה
 ציוס שנייכותו נשיא אכל רצן גנוליאל צן השצוי רצצ"ג וגיטו של ר' אליעזר
 הגדול, להסוות הצנות לצניס ונה הצניס ירשו רק אחר וניתת אציהס אף
 הצנות יזונו רק אחר וניתת, והתנגד צזה לרצן גנוליאל שרלה לירש צתורת
 צן אחר ששנועו שנות רצצ"ג, והוכיחוהו כי הצנות יזונו ויקחו נדוכי' אחר
 וניתת אציהס כונו צן כתוצות ונ"ט א'.

ועיין כתוצות פ"ג ונ"ג וצ"צ ס"פ ים נוחלין ור"פ וני שנות: וני שנות
 והליח צניס וצנות צזנון טיט נכסיס ונעוטיס הצנות יזונו והצניס
 ישאלו על הפתחים אדנוון חונור צצציל שאני זכר הפקדתי חונר רצן גנוליאל
 רואה אכי את דצרי אדנוון שלח יזונו הצנות צנכסיס ונעוטיס. —

באופן שלדעתי הדבר צרור שרצצ"ג הראשון עם ר' ישועאל צן אלישע
 היו צכלל אותם צצויס ששנועו צס שנותו זנון רצ אחר החרצן,
 ושנואל הקטן התנצח צעה וניתתו עליהס ועיין צרכות כ"ח. שאנור ר'
 גנוליאל לר' יהושע ציוס שניינו את ראצ"ע שיעשה צצציל אציו רצצ"ג לנחול
 לו, ונשנוע שהיה עודנו צחייס דאל"כ שצקס רק כצוד הנות היה לו לצקס
 כצוד צית אציו ר' גנוליאל הזקן והלל הזקן ולננה תלה הכצוד דוקא צרצצ"ג?
 אכלא ונקוס שחי עודנו. וצגיטיין כ"ז שציקס ר' יוחנן צ"ז ונן הקיקס שושילתא
 דרצן גנוליאל והכוונה על ונשפתת ר' גנוליאל הזקן כי ר' גנוליאל השני
 ציצנה לא היה ונפורקס אז כל כך ונעתיך לו הקיקס, א"כ ונווילא לא הנות
 רצצ"ג שהוא צן ר"ג הזקן תחת ונושלת טיטוס רק ונחונר הרצה ואולי ציוני
 דנעיטיאן על דבר איה עלילה נהרגו השצויים ונכצד אשר צכללס ר"י
 ורצצ"ג.

הן צזה הכל ונודיס שעשרה הרוגי ונלכות לא היו צזנון אחד ונחשציס
 הנות צנדרש איכה פ' צלע ד' ולא חונל כחות יעקב, נאותיו של יעקב
 וני הנה? ר' ישועאל ורצן גנוליאל (ל"ב ר"ש צן גנוליאל), רצי שצצ ור'
 יהודה צן צצא, ור' חולפית התורגמן, ור' יהודה הנחמוס, ור' חנניה צן
 תרדיון, ור' עקיבא, וצן עזאי, ור' טרפון ואית דונפקין ר' מרפון ונעיילין ר'
 אליעזר חרסנא, צכלל עשרה הרוגי ונלכות אשר על שני ראשונים חונר
 שמואל הקטן שנועון וישנועאל לחורצא להסתת ראש (קופפצנו) ושאר הצרותי
 שנידוכו זנון רצ אחריהס צחרצן ציתר לקטלא, ועקן קגיאין עתידי לנתי
 זה ונכוון לננה שאנורו צונשנה סוף קומה ונשנות ר' שנועון צן גנוליאל עלה
 הגוצאי ורצו הלרות וצחכרה הנכוון על רצצ"ג הראשון כי רצצ"ג השני חי
 אחר חרצן ציתר כאשר קיפר צעלנוו סוף קומה וירושלנוי פ"ד דתענית ה"ה
 והיא היה אציו רצי וכנראה ונצרכות ונ"ח: תקנו ציצנה הטוב והנעיב ונפני

שהרוגי ציטר ניתנו לקבורה וזה היה על ידי ונלך חדש שקס אחרי הדריאנוס כנצואר צירושלנוי תענית סס והוא אנטוניוס אשר צינוי וצינוי רבי ולידתו נתצטלו הטרות והגזרות על זמן רב עיין ע"א י' תוס' ד"ה אונר.

ואיך טייך לונור על רש"ג השני שוננות רבו הטרות והלל נהפוך הוא הלל ודאי על רש"ג הראשון קאי שנהרג סמוך למוולכת טרמיטון שהתחילו הגזרות ולא כלו עד אחר חרצן ציטר ותקנו הטוב והונטיב ולא הלכו לאושא עם ר' ישועאל צנו של ר' ישועאל צ"א שנהרג, אצל ר' ישועאל זה לא נהרג ציד הוולכות כי צקנהדרין י"א ח' אונרו על פטירת שנואל הקטן הי החקיד והי עכיו, ועל ר' יהודה צ"צ צקשו לונור כן הלל שנטרפה השעה שאין נוספדין על הרוגי וולכות ועל ר' ישועאל ספדוהו צאונת נדרים ס"ו צ' וצהכרה כל ונה שהעלו הונצקרים על ר' ישועאל זה אין לו יקוד. ודע כי ונה שונשונע ירושלנוי סוף קוטה ששנואל הקטן עם הלל הזקן היו צוזנון אחד וצעליה אחת טילאה צת קול יס כאן שכים טראויים שהטרה עליהם סכינה? צהכרה טעות סופר הוא כי עוד סס סופר שהיה שנואל הקטן ציחד עם ר' אליעזר צן הורקנוס צעליה צית גדיא ציריחו ונה שנווצא ווס' שונחות פ"ח טרצן גוולילאל הזקן הספיד על שנואל הקטן? אין זה רצן גוולילאל הזקן הראשון כי אס ר' גוולילאל דיצנה סקראוהו לפענוי צתאר זקן להצדילו וורצן גוולילאל הלעיר צנו של רבי יהודה נטיאל. ורואה שהרי ר' אלעזר צן עזריה ג"כ הספיד והוא היה צינוי ר"ג דיצנה ויצואר צנו"א. גם ונה שנחלקו הונצקרים צקנהדרין י"א אס זה ר' גוולילאל שנווד על הר הצית וכתצ ווודעות על עיצור סנה היה ר"ג הזקן הראשון אין ספק טר' גוולילאל דיצנה היה זה כי ר' גוולילאל הזקן הראשון לא הולרך אל הר הצית כי צינוי עדיין הלכו ללסכת הגזית (פאה פ"צ ו"ו) ויצואר כל זה צנוקונו ועיין עדיות פ"ז ו"ד עדות ר' לדוק.

אפס דבר אחד ראוי לעורר כאן והוא ונה שאונרו צירושלנוי קוטה פ"ט ה"ג על כצואת שנואל הקטן שהצאנו ובלשון ארמית היה אומר שלא יבינו הכל קשה ונאוד והלל אדרצה השנוון כולו דצרו צא"י צלשון ארנוית ורק הקדושים דצרו צלשון הקדוש כנאונר ר' נואיר ירושלנוי סקלים ספ"ג, והתרגונוים הארנוים יוכיחו! ונה טדיצר יוסף הכהן צחוונת ירושל"י צלשון הקודש הוא היה ונדצר אל הגדולים סצחוונה? ונראה לי הטעם שאונרו צלשון ארנוית היה אונור לפי סכל כצואה צלשון זה נופי ונלאך גצריאל כוצעת קוטה ל"ג ח' והוא גצריאל הוא וננגד לטובת ישראל ונקרא רוח סקנקית סנהדרין וו"ד צ' שונפקיק סררת ישראל לפיכך הוולילו חז"ל לונור סגס כצואה רעה זו נופי שנואל הקטן ארנוית היתה ונאת גצריאל סונח ישראל.

אנב ראיתי לעורר כי ונה שהעיד יוקי צן יועזר סגס הוא נקרא אשכול וכהרג צעת השנווד ג' דצרים על אייל קונאל דכן, ונסקה צי ונדצחיל דכן ודיקרצ צוניתח ונסתאצ עדיותח' ד' וע"אלז' ח' וקראוהו יוקי טריח אס כן דיצר הוא צלשון ארנוי ולונה? לפרסס ג' הטררים אלו ולכן קראוהו הנווכי יוקי טריח צלשון זה. — ונה שאלו צס"ס ע"א סס כי ונה שאנר דיקרצ

צויתה נוסתאז הוא דין תורה ולחונתא וליך טייך טריותא? ותיך ע"ז
 צספר דרבי נוסנה לז 31 טהנוכוון להורות נוסאז אז טעונאה ולא נוסתאז
 תולדת טעונאה הוא דוחק, כי אונקלס תרגם זכ"ו זנוגע צנות עלונו נוסאז
 וכן על ולד טעונאה? ונראה פשוט כי יוקי תורה שני טהוא זכר קרז
 לנות נותר לו לטעונאות צטעונאה אחרת ולהסיף טעונאה כעצור צנחלות
 זכיר נ"ז צ' ונחלות תרנצ"ס ונראז"ז. —

ומה פירשו זגנו' ע"א טס טהנוכוון על ספק טעונאה זרה"ר טהתיר יוקי
 בוותם להסניך דין זה טל ספק טעונאה זרה"ר על יוקי להורות כי
 דין זה נודע צעת טהכרח לכך צטעה טעונאו היזים כל ירוטלים והיה הכל
 צספק וטהכרח לריכין אלו לדין זה טספק זרה"ר טהור, כדרך טהרלתי כונה
 פעמים כילד נולדו הדינים והסצרות לרגלי הנועשה והטכרח זנון כי ראו
 הנועשה ומזכרו הלכה טקצלו נוכזר. —

אשלמתא.

כבר הצחתי צאות „אס לנוקרא“ טהקראים קוראים את הנוציאים והכתובים
 הנוקפים על חנוטה חונטי תורה צסס אטלנותא, ועטס הדזר
 נוצור טס נופני טהס חונרים כי זכ"ך נטלונה תורה ואין תורה זלא כ"ך.
 אכן דעת חכמים אחרים צסס זה הוא כי אטלנותא פירוטו נוקרה, ועין כי
 דזרי ה"כ נוקרים ליהודים נקראו אטלנותא. וטהנוגיד הציא החכס
 נוסר"ו פינעלעק רחיה על זה ונונה טנוליכו צ"ו פ"ה א' על ראז"ט אטלמיה
 כונו נוקרהו. ואכי נוקיף להציא רחיה ונונה טנווצא זילקוט פ' וטלה רנו
 קל"צ נוסלים לו את הנולכות נוקר לו את הנולכות וכן צ"ק י' צ' אל תקרי
 יטלנונה אלא יטליונה יונקנה לדעתי ליטז קו' טוק'. ועיין נודרש תהלים
 י"ז יפול ונלך אלף הקצ"ה נוסליוין כך נוקרם כך — וצאיז ה' וחית
 טהדה טטלונה כך נוקר כך. אכן זכל זאת דעתי כי עיקר טס אטלנותא
 נוקרו אחר טקצלו עליטס היטענעאלים לנהוג כתורת נוחוד נציאט צספר
 טלקטרען ונקראו טספר איטלאט נטורש ערצי טעלנא (זונטערנורעען)
 והטלנוניים צו נוסלנוים (זונטלעוון) זונטערנורעענע, על דרך זה נזנה
 זכין אטלנותא נונט כונו אטלס זערצי להורות על קצלת הנוקרא כולו זכ"ך
 ע"ד ונה טאנור חז"ל לעולם יטלים אדס פרטיותו עט הליצור.

והנה הרצנים חולקים צזה על הקראים באשר צארתי לנעלה את אס
 לנוקרא, וצפירוש חונרו. צונדרש קהלת פקוק ונתתי את לצי
 לדרוש: חונר רצ הונא זהו שיפוטא טל תורה, אלנולא לא חטא יטראל
 היה די להט צחנוטה חונטי תורה לזד, וכל טאר ספרים הנוקפים הט
 לנותר. וזה לטון שיפוטא אשר כלאו כל הנוצארים לפרטו הנועריך חונר
 לטון תחנה כונו טנווצור צונדרש טס שיפוטא על נונון, ועל גזל. והערך
 חונר לטון תכונה ועצע. אטק צאנות לדעתי צרור כי שיפוטו הוא הוספה
 וטעק (ערגוט) ונלטון רוני (Suffissio זיבערטיטונג) באשר יראה הנועיין
 צונדרש טס טעלנא רלה לענווד על שיפוטו טל נונון וגזל על חונדת נונון וגזל

יותר ונדחי, ואין אדם נות וחלי תאותו צידו ור' אצוהו ונפרש סם לצקוף
 כי דור הנוצב היה טפופים בגזל וזה סיפוטו וכן ונה שדינה הנוערך
 ואחריו החכם שד"ל כי ונה שאונרו צונדרש ואת יואש עשה שפטים דה"י צ'
 כ"ד שיואש נצעל כנשים אל תקרי שפטים אלא שפומים כי שפומים הוא לשון
 צעילה כונו Spodeo ציוני לא יתכן כלל כי א' צונדרש שנות רצה פ' ח'
 ונצוהר שיואש עשה עלונו אלוה והשחית את נפשו כנאונר ואת יואש עשה
 שפטים אל תקרי שפטים אלא שפומים ולא נזכר סם שנצעל כנשים, ובהכרח
 כוונה אחרת יס צה צו כי אם הנוכוון על spodeo א"כ לא הולך הונדרש
 לוור אל תקרי שפטים כי וולת שפטים צעלונה כוכל לפרש כונו spodeo
 ונצבי שנות הקריאה והיה לו לוור שפטים לשון זנות? אבל אנויתת הענין
 הוא כי סם ד"הי ונצוהר חטאו של יואש שלא וניחה צרעיים שהרגו את
 זכריה בן יודע והלטרף הוא עלונו לעשות הרשעה הזאת צנוקום שהיה צידו
 לנוחות, כי הוא היה ונלך וסופט כל הארץ, לפיכך נקרא החטא על שונו וזה
 הנוכוון צונדרש אל תקרי את יואש עשה שפטים שהוא היה שופטו אלא שפומים
 שנעשה שפוט ותש כחו כנקצה שלא לנוחות צעושי רשע צאופן של' שפומים
 הוא כפשוטו ונלשון שפוט רק נצעל יואש כנשים ונפני שנתפעל ולא פעל.
 על כל פנים סיפוטו הוא וותר של תורה לדעת חכמי רבנים אשר עזור זה
 נראה שקראו את ההפטרע צסם זה או אפטרעתא לתורות כי רק הנציאים
 יס להם ונקום עוד צתוך כ"ק וצזה נפטרו ישראל ונחוצת הספרים עיין אות
 אפטרעתא.

אפס צכל זאת נתנו ונקום לכ"ך צכונה ונקוונות ואונרו דצרי קצלה כדצרי
 תורה, והכוונה ונפני שקצלו עליהם כ"ך ונוניאל נעשה כתורה ונלד
 הקצלה (ונונטערווערפאנג) ואונרו על ונקרא ונן נציאים ונלאו להם כתוצ ונן
 התורה הרצה פעונים צתלנווד, אכן צכל זה אלו רואים ונלד אחד אונרו:
 נציאים וכתוצים עתידים להצטל אצל אקתר והלכות אינם עתידים להצטל
 יען כי הלכות ואקתר הן תכלית וסכל התורה ירושלמי ונגילה פ"א ה"ט.

ואמרו ירושלמי שצת ר"פ כל כתבי ונונה שציעלו וניחו לקרוח צכתוצים
 צצצת כדי לשנווע הדרכות והסיטון צסכל, ונזכה דונשנה קודם
 לונקרא יען כי שלונות התורה הוא הסכל צסיטון וקצרה — ואונרו אלונלא
 תורה חתוכה נתנה לא ניתן רשות לנוורה להורות כלוור אין סוף לתורה
 לעוונת הסיטונים והחילופים שנתהוו צעולם וא"כ צכלל שלונות התורה הוא
 חידוש תורה צסכל צכל דור ודור, ללרף הצריות צנועשה וכסרון.

עב"פ זה אונת שהקראים לקחו להם לנושל את ונאנויני של קארעון וכסם
 שצחס היו שתי כיות ונאנויני עלי שנקראו שיעין לדעתי ונלשון
 שעה מעליו הסרה והרחקה, יען כי לא נטו אחרי ונקורת חכונים רק סרו
 ונעליהם, והאנוינים צנוקורת חכונים תלונידים ותלונידים קראו זוכין
 שוכין ונל' שונה ונשנה בן הקראים היו שועים ונוקורת חכונים השוכין ונשנה. —

אשל.

בספר צראשית ס"פ כ"א נאונר צאצרהם ויעע אשל צצאר סצע ויקרא סם

צָסָם ד' אֵל עוֹלָם, וְעַל זֶה נִחְלָקוּ בְּקוּטִיָּה 'ר' יְהוּדָה וְר' נַחֲמִיָּה
 חֵד אֲוֹר פֶּרֶדֶס וְחֵד אֲוֹר פּוֹדֶק. וְהֵנָּה בְּכַתּוּב וּנְצוּר שְׁנַעַע אֲצֵרֶהֶם
 אֶשֶׁל זֶה לְתַכְלִית לַיְיֹוֹד וְקִרְיָאָה צָסָם ד', וְנִוָּה לְפֶרֶדֶס וּפּוֹדֶק עִם
 עִם הַקִּרְיָאָה צָסָם ד' ? וְנִרְאָה לִי כִי קְדוּוֹנֵי חַכְמַיִם צָקְשׁוּ לְהַם
 וְנִקּוּם קִתְר וּגְנוּת וּפֶרֶדֶסִים לְגַלּוּת וּנְלַפּוֹנוּת חַכְמַיִם לְתַלְמוּדִים פְּנִינִים
 שְׂרָאוּיִם לְכַךְ, וְגַם הִיָּה לְהַם וְנִקּוּם פֶּרֶקוּם לְלֹוֹד הַחַכְמַיִם הַגְּלוּיָה
 לְרֹב צְנִי אֲדָם (ע' אֹת אִיִּסִים שְׁהֶאֱרַכְתִּי) וְקִרְאוּ שְׂנִי וַיְכִי לַיְיֹוֹד הַפְּנִינִי
 צָסָם עֲזוּמְטֵעֵרִים וְהַחִלּוֹן צָסָם עֶקְסָטֵעֵרִים אֶשֶׁר לְדַעְתִּי בְּלַסְוֹנֵוּ הַפְּנִינִי
 אִם לְמִסּוֹרֶת עֲזוּמְטֵעֵרִים וְהַחִלּוֹן אִם לְמִקְרָא. לְפֶרֶקוּם עֶקְסָטֵעֵרִים עֵינָן
 אֹת אִם. וְהֵנָּה לְדַעְתִּי שׁוֹרֶס אֶשֶׁל הוּא שְׁנָה פֶּרִיעֵדֹוֹךְ וְכוּוֹ שִׁאֲוֹר
 הַאֶשְׁכַּנְדָּ עַל וְנִקּוּם וּנְלַכְע וּנְוֹדֶר וַיִּנְפְּרִיעֵדֹוֹג' כֵּן קָם אֶשֶׁל הוּא וְנִקּוּם
 שְׁנִגְדֶר וַיִּין אִיִּנְגַעֶפְרִיעֵדַעְטֵעֶר מְרֵט, וְאוּלַי סִינְוֵו חֲז"ל זֶה: חֵד אֲוֹר פֶּרֶדֶס
 קִינּוֹן לְחַכְמַיִם הַכּוּוֹסָה, וְחֵד אֲוֹר פּוֹדֶק וְנִקּוּם פֶּתוּח לְכָל עוֹצְרִים וְשָׂצִים
 לְקַוֵּן שְׁגָם לְרֹב צְנִי אֲדָם לַיְיֹוֹד אֲצֵרֶהֶם הַחַכְמַיִם הַגְּלוּיָה. וְכֵן יֵס לְכוּיִן קָם
 אֶשֶׁלִי רַצְרַצִי בְּה"ו עֵינָן ע' פֶּרֶדֶס.

אֶשְׁמַאִי

בְּקִדּוּשֵׁינָן ל"צ ע"ג ת"ר וּפְנִי שִׁיבָה תְּקוּם יִכּוּל אֲפִינּוּ וּפְנִי אֶשְׁמַאִי ? ת"ל
 זְקָן אִיִּסִי בֵּן יְהוּדָה אֲוֹר שִׁיבָה כָּל שִׁיבָה בְּזַנְטוּעַ. רַשִׁי פִי
 אֶשְׁמַאִי רַשִׁעַ וְעַם הָאֶרֶץ, וְר"ת אֲוֹר שְׁהוּא כּוּוֹ פֶּתַחִי שְׁוֹאִי וּנְחַת ל"ג
 וְעִירֹוֹצֵינָן י"א. וְהֵנָּה הַנּוּ"ל בְּצִיִּאֲנֶרֶגֶגַע פִּירְשׁוּ כּוּוֹ אֶסְיוּוֹן *ασιμω* וּזְנַב־
 לַיִיִּבְנַעַט. וְאִנִּי תַנּוּה וְנִאֲוֹד עַל חַכְמַיִם גְּדוּלִים לְמַה לֹא פִירְשׁוּ וְנִוּס כּוּוֹ
 בְּיוֹנִי עֲשַׁעְוֹנָן (*ασιμω*) שְׁפִירְשׁוּ וּנְכוּעֶר וּנְצַלְתִּי וְנִוּדֶר וּזְנַב־טַעְנִידִי,
 גַּם קָם פֶּתַחִי שְׁוֹאִי לְדַעְתִּי הוּא וְנָן קָם יוֹנִי שְׁעוּוָה Schema גַעַטְטוּוֹט
 וּזְנַב־הַעַן פֶּעֶרֶטְטַעוּוֹט כְּלוּוֹר לֹא פֶּתַחִים וְנִוּס אֲלֵל כְּתַרֶר פֶּתַח כְּאֶשֶׁר וּנְכַח
 בְּוִקּוּוֹת הַכ"ל ע"ס. וְהֵנָּה הַהֶפְרֶס הוּא אִם נֶפְרֶס אֶסְיוּוֹן אֵין לְקוּם צְפִנִי
 אֲדָם פֶּשׁוּט עִם הָאֶרֶץ זְקָן, אֲצֵל אִם נֶפְרֶס עֲשַׁעְוֹנָן אֵין לְקוּם דּוּקָה צְפִנִי
 אֲדָם שְׁאִינֵו וְנִקְוֹבֵל לְצִרְיֹוֹת, אֲצֵל עִם הָאֶרֶץ זְקָן גַּם חַכְמַיִם וְוֹדִים לְאִיִּסִי בֵּן
 יְהוּדָה דּוּלָּה לְקוּם וּפְנִינִי, וְאֶף כִּי נִרְאָה שְׁחז"ל וְנִאֲכּוּ צַעַם הָאֶרֶץ, בְּכָל
 זֹאת לֹא עָשׂוּ כֵּן רַק בְּוִקּוּם קַעַם הָאֶרֶץ שְׁנִאֲזוּ אֹת תְּלֹוּדֵי חַכְמַיִם וְהַרְשִׁיעוּ
 לְהַם וְנִאֲוֹד כִּי בְּיִנְיָהֶם שְׁנִאֲזוּ ע"ה אֹת ת"ח וְנִאֲוֹד, וְאֲפִינּוּ אֲלֵל הַאֲוִוֹת כְּאֶשֶׁר
 יְצוּרֶר צַע' ע"ה וְאֲפִינּוּ ר"ע כְּשֶׁהִיָּה ע"ה אֲוֹר וַיִּי יִתֵּן לִי ת"ח וְנִאֲשַׁכְנוּ
 כְּחִוּוֹר פֶּקַחִים כ"ט. וְצִירֹוֹשְׁלוּוִי וּנְגִיָּה אֲוֹר רַב אֲוִי לְקַפְרִיָּה אִם יְצוּר
 לְפַנְכִים מְלַכְלֶךְ בְּאוּרִיתָא יֶאֱסַפְהוּ, צִיתָה עִם כָּל אֶשֶׁר לוּ פ"ג ה"ג, כְּלוּוֹר
 הַקּוּפֶר יִכְכִּיִּסוּ לְדִירֶתֶם אֹת הַנּוּלְכְלֶךְ בְּאוּרִיתָא. וְהַנּוּפְרֶסִים נְדַחְקוּ צְפִירֹוֹס
 הַנּוּלָּה וּנְלַכְלֶךְ ? וְנִרְאָה לִי כִי גַם בְּיִנְיָ חַכְמַיִם תְּלֹוּד כְּבַר הִיָּה הַתְּלֹוּדִי חַכֵּם
 וּנְצוּחַה בְּעִינֵי הַצִּרְיֹוֹת כְּאֶשֶׁר אֲוֹרוּ פֶּקַחִים כ"ט גְּדוּלָּה שְׁנִאֲהַ שְׁקוּנֵאִים עִם
 הָאֶרֶץ אֹת ת"ח יִתְרֶר וְנִוּוָּה שְׁקוּנֵאִים אֲוִוֹת עוֹלָם אֹת יֶשְׂרָאֵל, וְלִכֵּן נִקְרָא
 הַעַן תּוֹרָה וּנְלַכְלֶךְ בְּאוּרִיתָא, כְּאֲלוּ הִיָּה לְכַלּוֹךְ וְחַטָּאת צַעֲיִי הַצִּרְיֹוֹת אֶשֶׁר

כל שכיות חונדתם לעקוק צצנין חונר העולם ותענוגיו. — וזה כוצע הציון והקלף שקלפו לפעמים חכוי ט"ס על עם הארץ. וודע כי צעל ספר „נתיבות עולם” ונלגלג הרצה על דברי חכמים שציו צע"ה ולועקים חונס עליהם ועל ר' אלעזר צפרט שאונר פקחים שם עם הארץ ונותר לנוחרו ציוס הכיפורים שחל להיות צצנת, ושאלוהו אונור ונותר לשוחטו השיצ שחיטה טעון צרכה וכחירה אין טעונה צרכה. וזה צאנות זר ונאוד ונאוד אצל לא ירדו הנותנויהים לעוונק הכוונה, על כן אצאר כאן קלת והרוב צע' עם הארץ: דע כי אי אפשר שר' אלעזר אונר ונשפטו קשה כזה צאנות וכוונת הלצ, שהרי ר' אלעזר גופו אונר לר' יוחנן רבו צנוחה וטוב לצ שונאל לעם הארץ תקנה ונן התורה כתוצות קי"א צ', אלל הכוונה הצרורה הוא כך: ציונים ההם היו ענוי הארץ ונחריצי האונה יען לא צקשו לתת ונסים וטענו כל ונשאות ישראל על תלמידי חכמים כונו שתונאל צ"צ ח' א' שצרכו עם הארץ ונטצריה צעצור הנוקים והניחו את ת"ח צככת נפשו' ע"ס. והנח צחולין ק"א צ' וצואר שפעס אחת קצעו חכוי א"ל להיות יוס הכיפורים צצנת שלא צזוננו ונפטי השונד, והנכוון לדעתי, יען הנונשלה ארצה אורצ ונתי ילכו צני ישראל לצתי ונועד להתפלל ציהכ"פ אז יפלו עליהם לגצות הנוקים והרוג נפשות, ולפיכך הוכרחו לקצוע יחכ"פ צצנת כדי שלא יצינו האורצים שהוא יחכ"פ, וזה היה ונחונת ענוי הארץ שונאלו לתת ונסים, ולפיכך אונר ר' אלעזר שהוא הוא שלחו ונתם צחולין שם וקנהדרין י"ז צ' עם הארץ ונותר לנוחרו ציהכ"פ שחל להיות צצנת להורות כי הוא הקיצה שהקצ לעשות יחכ"פ צצנת ונותר לצזותו עצור זה כי נצל הוא ונצלה ענו; אצל לא לשוחטו כי צאנות זה טעון צרכה ורשות לעשות ונעשה שחיטה צפועל, אצל לצצות ולחרף אין לרדך צרכה ורשות והרונאל ונן הגדולים — ויצואר עוד.

אשורית.

כתב הנורוצע שצידנו היום לכתוב ספר תורה נקרא אשורית וכן לשון הקודש נקרא לשון אשורית ונגילה י"ז, ונתקדשו כתב ולשון זה לנעלה רונה עד שגם נוי שאינו שונע ונצין לשון זה יולל זה ידי חוצת קריאת ונגילה, ונשא"כ צשאר לשונות חוץ ונלשון יוכית שהחשיצו ג"כ ונאוד וצפרט רצן גונליאל ודרשו יפת אלהים ליפת וישכון צחלהי שם יפיתו של יפת ישכן צחלהי שם עיין ונגילה ט' צ' וי"ח א'. וצע' ארץ ונלרים.

והנה פירוש הנולות יוכיה כי פירוש שתיהם אשור ויפת היא לשון ישרות ויופי, וזה תפארת לאונה הנצחרת לצחור ג"כ צטוצ האוונות ולהתנהג כנותוקנים שזהם כאשר אונר ר' עקיצא צג' דצרים אכי אוחצ את הוודיים ור' גונליאל את הפרקיים צרכות ח': הן נחלקו צזה חכוי ט"ס אס צכתצ אשורית ולשון אשורית או צכתצ עצרי נתנה תורה ונוסקנאל כי אשורית נתנה תורה, קנהדרין כ"צ א' ויצואר צנוקונו.

אפס פה ארנונז רק צקילור כי לדעתי שם אשורית כולל ונן אשור ונרע שם צראשית י' כ"צ צני שם עילם ואשור וארפכשד ולוד וארס, ולדעתי

היה אשור זה בן שם סנווך לנודינת עילם, ועל זה כיון הכתוב שם פקוק י' ותהי ראשית ונוולכתו של ננורוד צבל וארך ואכד וכלנה צארץ שנער וכן הארץ ההיא ילא אשור ויצן את כינוה כלונור ננורוד ילאו לנודינת אשור בן שם ושם נשתלם הכתב והלשון לדעת חז"ל, ועיין ויקרא רבה ע"ו כל הנוולכויות נקראו על שם אשור שנואשקרים את ישראל רלו בזה כי עלינו ונוטל החוב להשכיל בכל הנהגות האמונות ולהאמין כי לתכלית טוב יפור אותנו הוא ית' ציניתו לנוען כבחור רק הטוב והנאה ונעזוב את הרע. והנה יס לדקדק כי בצנקהדרין שם אונור רבי שהתורה נתנה ונתחילה אשורית ובצרכות י"ג א' ונגילה י"ז ב' רלה הש"ס לונור דרבי קוצר כל התורה כולה בכל לשון כאונורה (ופי' רש"י לקרות ותוס' פ"י שהשם דיצר תורתו צע' לשון) והטעם ונשום דכתיב צקריאת שנוע והיו דוקא ק"ש כהוייתו צעינן? ועוד קשה דצנקהדרין שם כ"א ב' אונור שישראל ציררו להם כתב אשורית ולשון הקודש והניחו כתב עצרית להדיטות שהם כותים ולמה זה נואקו ישראל בכתב שלהם שנקרא עצרית?

והנה לשאלה שנייה יס לונור כונו שהוכחתי צע' אור כסדים דכתב עצרית הוא ליצנאה ושם עיצעריא ע"ס אזל שאלה ראשונה קשה? וכראה לדעתי כי חז"ל עשו קיון לתורה שצכתב ותורה שצע"פ, כי בתורה שצכתב צהכרח אין שום שינוי ותנוורה לעולם, אזל בתורה שצע"פ יס שינוים ותנוורות אין ונקפר לנוחלוקות וקצרות, לפיכך צחרו צסתי ויילות אלה והיו ללמוד ונונה כהוייתו יהיו, כלונור עיקר תורה שצכתב לא תשתנה לעולם. וכן קריאת שנוע קוצר רבי דוקא צלה"ק ונולת שמע בכל לשון שאתה שנוע הוא רנוז לתורה שצע"פ ופירושי תורה שאין לדקדק בלשון, וצחרו רצבן החולקים על רבי צלימוד זה של שנוע על תורה שצע"פ, ורבי צחר צוהיו על לימוד תורה שצכתב, ואף כי גם הוא רבי קוצר התורה נתנה צע' לשון אזל לתכלית קיום התורה וסניירתה צכתב צלא שום שינוי ונקודה, רק צכתב ונאשקרת אונור הוא כי ונתחיל' נתנה תורה אשורית שתהא ונאשקרת וקיינות לישראל דוקא צכתב זה לתכלית הקיום עולמי צאוונה זו וכלמיותה, ע"כ ונציל לראיה לשון ונגיד ונשנה, וכן ונה שלמדו שם שלשון ונשנה ונורה על שתי כפרי תורה שכותב הנוולך אחת ונונחת צצית גכזו ואחת שיואלת וככנסת ענוו, כלונור גם על הנוולך ונוטל חוב כפול זה לשנוע צקול התורה צשתים היינו תורה שצכתב תהא ונונחת צסניורה ונעולה צאין שום שינוי, אזל תורה שצע"פ יולאת וככנסת עם האדם כי הכל לפי הענין. — ור' אליעזר הנוודעי עושה קיון ווי העמודים ונה עמודים לא נשתנו אף ווין לא נשתנו על קיום התורה וענוודה עיין ארת ווין. והנה צקוטה פ"ז חשיב תחילה ז' דברים: פ' קוטה, וידוי ונעקר, קריאת שנוע, תפלה, צרכו' הנוזן, צצועת עדות, צצועת הפיקדון שנאונרו בכל לשון לדעתי לפי שענינם הוא ונוקר וניודת העולם ההשכלה שיש לכל אדם חלק בו. ושנונה דברים אחרי': ונקרא ציבורים, חלי'ה, צרכות וקללות, צרכת כהנים, צרכת כ"ג פרשת הנוולך פרשת עגלה ערופה, ונוסחה ונלחונה שנתחידו צהן ישראל צקדושה דוקא צלשון הקודש וע"ס ונז' צתו' י"ע ד"ה שאין לימוד על צרכות כ"ג וכן

על קריאת התורה צרכים נון הקרא? ולדעתי הטעם פשוט ונלד שניירת תורה שצכתצ צתארה הרחשון וון ההכרה לקרות דוקא צלה"ק, ועיין צגנו' קס שהתורה היתה צקיני כתוצה על אצנים צע' לשון ונודע שיטת הנוסעים שכתצו שונלחו קס ענייני תורה על אצנים צכתצ הירמזגליטן, וצהכרה צלשון הקודק רק לישראל לצד כאנורה כאנור.

אשת אה

א רבו ונאוד הטענות על דין היצום והחלילה וציותר על הדינים שקצעה הקצלה צונלוח זו צלחתה חוץ לפשוטו של כתוב ונופרשת והיה הצכור אשר תלד יקום על קס אחיו הנות שהנוכוון הפשוט הוא: הולד הנולד יקום על קס הנות והקצלה אנוריה תאנור יצנות כ"ד א' שהכתוב נורה שונלוח צגדול ליצם (עיין ע' אין ונקרא יונ"פ צארתי יפה)? ועוד לשון כי יצבו אחים יחדיו ונלת יחדיו אין לה ציאור כפשוטה כי ונה שאנורו פרט לנוי שאין לו ישיצה אחת צעולם לריך ציאור וטעם? ועוד ענין החלילה צשליפת נעל כראה שהוא צדרך קנין האנור צצועו ואין לפי זה טעם לחלילה צציוניו שכצז נשכח קנין זה ונישראל, וכצז טעמו רנוצ"ן ורצצ"ע ואצצנאל כגד זה שאין דוונה כלל דין החלילה לקנין שכובר צצועו?

ועוד לונה לח כשנוע ונענין היצום רק אלל יהודה ושצטו ולח צצצטיס אחרים? ועוד ונה זה קס יבם? וכראה לי לצאר ווכל זה ההפך שחז"ל ונאוד דקדקו צפשוטו של ונקרא וכל הדרשות שדרשו צזה הוא רק דרך אקנוכתא כאשר כצז כתצ רנוצ"ן אלל הדינים אנויטים הונה צשכל וקצרה עיין רנוצ"ן צפי' החוונט. עיקר טעם הנגלה לנוות יצום הוא לדעתי יען כי תכלית האדם צזה העולם הוא שיוליד צדנותו וללנוו ולח יהיה כעין יצם אשר לח ילח לכל פרי, ונטעם זה נוולחו חקידים אשר התנהגו ככה צראותם שאשה הורה גרסוה, להורות כי לח לתאוח יצעבו רק להוליך זרע ונייד שהרגישו את הריון גרסו את האשה. (כנוצור ציוקק לרוויים ונלחנות צ' ק' ח' וע' איסים) לפיכך אם אחד וון האחים ונת צלח קום זרע של קיינוא נחשצ זאת כאלו חי חכם צלח קום השגת תכלית כי אצז קונו וחכרו, ולכן ראוי שיהיה לו גואל ואחיו יעשה חסד זה וייחס זרעו אחריו. וטעם יחוס זה של צן הנולד וון היצונה הוא צבור צעלנוו, יען כי האח הנות הכניס את האשה הלזו לציתו והיא נחשצת כחצי גופו של הנות ועקרת ציתו, גם היא נקראת קדהו של צעל עיין כתוצות צ' קע"א וצתוס'. וכקס שהקפידה התורה על קיום אחוזת נחלה לכל אישי הנושפחה, כן ציותר הקפידה שלא תהיה אשת הנות החולה לאיש זר להורות על לניעות והקדושה שלא תהיה האשה שכצז זכתה ונשפחה זו לנשפחה אחרת, ונוי קטוה על איסור אשת אח צחיי צעל או צנוקוס קיס צכים הוא לוח על היצום צנוקוס שאין זרע לטוצת קס הנות כאשר אנורו ג' פענויס צנימותא יבורם בנחלה תלה רחמנא יצנות י"ז צ' כ' צ' כ"ד א', ורק קס

ו' א' אונרו דרך תנויה לדעת ר' יהודה שאע"פ שהאז קודם צנחלה ונ"ו החיוב ליצם צנוקוס אז שנוחל.

ואונרו מידי יבום בנחלה תלא הכי יבומי מייבמי ואי איכא נחלה שקיל ואי לא (צנוקוס אז) לא שקל כי האשה גופה השאיר אחריו צרכה שהניח חלקו בחיים ואולי יעשה פרי, ומייצה התורה לזה את האח הקרוב אליו ולא האז, שהרי האז כבר ילא ידי חובתו בתולדת בנו עלונו ואינו נחויצ לכצצ שהתולדה גופה תוליד דוגנתה, אזל האז שיש לו עניו ישיצה אחת ושוא צעולם ונוכן להוליא תולדה צעד אחיו אשר ייחס לו צערך וקדר שוא לו. ואף כי האז אקור צאשת אחיו צחיו וצמותו צנוקוס שיש זרע? צכל זאת צנוקוס שאין זרע יש נווזה להקים זרע על שדה אחיו כי עשה כזו דוחה ל"ת ופני שיש צנועשה זה לדקה וחסד ואין חשק לזנות ותועצת העריות כי לתכלית טוב ונועולה הפירה התורה וניי שאקר את אשת אח שלא צנוקוס נווזה הפירה צנוקוס נווזה. — והנה אונר הכתוב והיה הצבור אשר תלד יקוס על שם אחיו הנות ר"ל שיהיה לנולד דין צבור הגם כי היצם כבר יש לו צבור לנחלה ונאשתו הראשונה אפ"ה יהיה לזה הנולד דין צבור לנחלת הנות ואף כי האחים עדיין צרקות אציהם וישצו יחדיו ולא חלקו לחלקים רק שישצו יחדיו או קודם ויפת אציהם או אחר כך, שלא חלקו הנכסים ויש להם תפוסה אחת יהיה הצבור הנולד ונן היצונה על שם אח הנות. ונווילא ונצורר וזה שנווזה צגדול ליצם שהרי התורה רתתה שאף שיש ליצם צנים ונצבר יקרא הנולד ונן היצונה צבור, וצהכרח כרגיל הוא, הגדול שצאחים שיש לו צנים צנוקוס שהלעיר ונונו עדיין לא זכה להצנות, וזה שאנורה הקצלה לסמוך על יהיה הצבור שנווזה צגדול ליצם הוא ונונש כפשוטו של ונקרא ובאשר רגיל שהגדול יש לו צנים קודם ללעירים ונונו — וכל ענין זה הוא ע"ד שאנורה שרה לאצרתם שע"י הגר הצנה גם היא ובאשר רגיל צארלות הנורחיות עודנה שהצנים ונן השפחות נקראו על שם הגצירה.

וולת יצם כראה או שהוא שם ונקורש בוא יבוא עם ו' הושקל צקוף כלונר איש שהיא ונויעד לצוא על אשת אחיו או שהוא ר"ת י'ולדו צ'נים ו'וננה. והעיקר כי גם עונים אחרים כנוו ההודיים ועוניי אפריקא וטשרקמקסין נהגו ציצום ויתכן ששם זה ונקורו ונשם, גם הלדוקים לא נחלקו עם הפרושים צדצר היצום שהרי ונצואר קידושין ע"ה צ' שנושום הכי אקרו הכותים לצוא צקהל ונפני שהם ונייצונים רק הארוקות ולא הנשואות, ואלו היו הלדוקים נוהגים ככותים צדצר זה היה אקור החיתון עם הלדוקים, ולא נווילנו זה רק דרך נווילנה אונר ר' אליעזר יצונות י"ג צ' צגוי נצל אכעיקס אלו הלדוקים ע"ש. והנה עוד קודם ונתן תורה הסכים הכתוב לונכה זה שנהגו וניווי קדם ונוד' נקצה זאת שיהודה הנווכן לנוכחות כוללת ישנור לעשות כוננה זהה לתיקון צני אדם צנווקר ודרך ארץ.

ב אכן צענין החלילה, כבר הודו חכונים צעלונום הגם שאונרו בייצום צנחלה תלם רחוננא יצונות י"ז א' הודו צאנונה שהחלילה היא מייאוס שם ע"ו. ועיין שצת קל"ו צ'. ונהה שאלנר צצועו וולפניס צישראל על הגאולה

והתנורה שלף איש נעלו לדעתי הכוונה שם כווי שתרגום הנותרגם נרתק ידו ולא נעל שזרגליו, ורק שלפית צתי שוקיי' של יד הית' סי' הקנין ולא שלפית ונעל של רגל. ועל דרך זה נראה לפרש על אדום השליך נעלי תהלים ס' (דען פֿעהדעהוונדטוהו ווערפֿען) הגם שלא נודע וזה רק אלל עם גערנוונענען צענה שלחנוו החשוזים (ריטטער) שקלחו את צתי ידים, צכ"ז יתכן שנונהג צני קדם גם כן היה כך, אבל שלפית הרגל ופשיטתו היה דרך ציזיון כונו שאנורו צונסנה הפוקק ונעות לחתנו ופסקו לו את הרגל כתוצות פי"ג ונ"ה עי' ונפרשים שם שהוא דרך ציזיון עכ"פ. ונה שאנורו את כל היקום אשר צרגליהם זה ונוונו של אדם שנועוידו על רגליו פסחים קי"ט דאפשר א"כ שפשיטת הרגל הוא קיוון הסתלקות. צכל זאת אין ספק שיש צוה ציזיון וכ"ס היריקה צפניו אלא שהתורה הברחה לכך דרך קנס ליצם.

יהיה איך שיהיה יש להתצונן הרצה צתיקון החלילה: (א) ונה שהאריכו צהלכות ודינין צחלילה יותר וצדיני יצום אשר כבר שאל על זה הרר"י דע ונודענא צקול סבל? ונראה ונפני שדרכם תוניד להאריך ולהקפיד יותר צנפל ונן העיקר יען כי ע"י השנוירה צנפל יזתרו ונלצוה לדי פשיטה צעיקר ערוה. (ב) ונה שהודו צעלנוס שיש צחלילה ענין וניאוס ונא' דרכיה דרכי נועס וכל נתיצותיה שלום כדרכם של חכמי' שהקפידו צכך עיין סוכה ל"ב צ' ואנורו שהונלך לא חולץ ולא חוללץ לאשתו ונעס ציזיון הונלך עיין רפ"ב דקנהדרין וצרטנורא. — ואעפ"כ חיצו את האשה היצוה ליכך אחר היצם לצקס חלילה וצנוקוס שאי אפשר רק על ידי יונים גדולים וצסכנה ונרובה אסורה האשה להנשא לאחר ולא שייך לוונר כהשואל צכ"ב ונ"ה חא"ע סי' ק"ן כיון שאונס רחונא פטריה ואין היצוה ונחויצת להסתכן צנפשה, א"כ ונוילא פטורה ונן החלילה ונוותרת לאיש זר? זה אינו שהרי אפשר שלא תנשא הגם שצהרצה ונקוונות השגיחו הרצה על העיגון! גם צנוקוס שהיצם ונוונר ואינו רואה לחלוץ יש ונצוכה גדולה ונחלוקה צין הפוסקים עד סנקל יותר להשיג גט פיעורין ונלהשיג החלילה להתיר חצלי עיגון, כי צגט וועיל הסליח ולא צחלילה לפי שאין תנאי צחלילה ואין הגורם ונחני רק הפעולה ונוס קיצוה היצם לפי צ"ד ויקצב צושתו ויריקה צפניו צפני רבים שאי אפשר על ידי אחר עיין כתוצות ע"ד א' ויצוונות ק"ו א' אפס ציצוונות כ"ו יש אנוראים קס"ל דתנאי ונחני צחלילה א"כ ונחני הקיצה והגורם ואפ"ה השליחות לא ונחני עיין לעיל ע' אקרא דאגמא? ואנחנו ונלינו הרצה ענינים שהעליונו חכמי תורה צבע"פ את עיניהם ונלהחוניר ונחיוו את הוננהג להקל כאשר נהגו הנוון, כונו שאנורו ונוטצ שיהיו שוגגין ואל יהיו ונזידין וצדצר תורה שאינו ונפורש אין חוצה להוכיח עיין א"ח קיוון תרו"ח. ופערו הונלטער ונן הסוכה ונן התפילין. ואשת ישראל תוכל להנות ונשונן שרפה שהוא איסור דאורייתא ונכח ונה שלא וניחו חכמים צנוהגין כן ירושלמי ר"פ צוה ונדליקין, וכן עצודה צצביעית שהתירו וקוס ח"י נפש ירושלמי ריש צביעית. ונוותר לעשר שלא ונן הנווק

ונקום כצדק שבת אע"ג דנודאורייתא חקור יצונות ל"ג עיין סם צתוק' ונפ'. ואפילו נולדה דאורייתא שלא תקוב נחלה ונצטב לשצט הותר ונכח ונחג העם צ"צ ק"כ ותענית צקוף. ולמה הכצידו עול גדול כזה בחלילה? הן הם עלמס אנורו חייבי כריתות פטורין וכן החלילה לפי שאין עולין ליצום ואפי"ה חייבי לאוין שקדושין תופסין צתן חייבי החלילה יצונות כ' ונפני שאס כנס צדיעצד קידושין תופסין וסייד הויה וזיקה כדרך שאנורו טבל ונוכן אלל שצת שאס עצר ותקנו ותוקן שצת נו"ג ח' וכן כ"צ צ"ק ל"ד: קדצר שאקור לכתחילה סייד לוונר הואיל ויש צידו להעציר לאגנול וכן לענין תנאי שתאכל חזיר אפטר שתאכל ותלקה גיטין פ"ד. אפס צכל זה קטה כי קוף קוף חייבי לאוין וכן כל ונקום שאי אפטר להסיג היצום ולא החלילה צהיתר וציחוד צנוונר, ונה ראו חכמים לעגן האטה הלל הוא דצר שאינו ונפורס צתורה, כי הכותיס וניצונין רק הארוקות ולא הנשואות והלדוקים וכן הקראים קוצרים קדין היצום הוא צקרוצי הצעל ולא צלח ונוס כנוו צצועז, רק הפרושים החניירו צדצר והרציצו איקור זה עד שאקרו קרובת הזקוקה והחלולה ואפי' הזיקה אוקרת לדעת קלת וכן התורה? ואנורו כי החלילה לריכה כוונה להסיר לעולם עיין תשובת חכם לצי קיון ח' והיצום לא צעי כוונה? צהכרח לריכין אנו לוונר קהיה להם טעס כנווס לעשות רושס צחוונר זה לזכר עולם הגס כי יכולין היו להקל ונטעס כי יש לחוס שנוח יש לצעל זרע צעולם חוץ ונאשה זו ונשרצו הוננאפים וצטלו ונלות יצום צעצור זה יצונות נו"ג צ' וקוטה קוף, וח"כ גם ונחלילה יפטרנו עכ"פ צנוקום ונוונר קהדצר קפק ויש קפק קפק? לפי שנטעס זה גופא רלו לעשות חיזוק לדצר דרצנן יותר ונצטל תורה: להורות לכל ישראל כי גדול איקור הזנות ותיקון החלילה יורה קידע כל ישראל שנוחזק האיש הנות שלא זנה ולא היה לו זרע אחר ויש צזה כצוד הנות וכצוד האוונה צכלל לזכר הקדושה והריחוק וכן הכיעור והדוונה לו עד שהיצונה תסצ עגונה לעולם לעשות פוונצי לדצר איך קראוי להחזיק צנועוז הלניעות והטהרה צנוידות שלא לזנות עם אשה אחרת. וכנוו שאנורו צ"צ קב"ו לדעתי שאין תנאי ונועיל להפקיע ירושת צכור הגס כי צכל תנאי שצנוונון יכול להתנות על ונה סכתוצ צתורה? אצל ונפני קים צירושת צכור ונוסג יקר להורות כי הוא זה ראשית אורו של אציו ולצכור ונשפט וזכות צכחלת אצות הן צגוף והן צנפט צטמים. לפיכך החניירו לדעתי, כן אין קום תנאי ולא דינא דנולכותא יועיל לצטל ונוסג החלילה ונפני קים צה הזכרת טעס לקצח הנוידות. אכן צנוקום ונוונר שהקילו ונהר"ס והגאונים וגס צדורנו זה ראינו הרצה תלנוידי חכמים ונצקסים היתר יש לחקור הרצה ולוונר יען כי לא גילו חכמים את דעתם צפי' לא ונקרו אלל לחכמים וצנוקום שאי אפטר ונדין הונלכות כוגס שלא לחלוץ, יתכן שיוכלו חכמים לחפש אחר נזור ותרופה, כנוו סכ' הר"ן ר"פ יוס הכיפורים שהונלך יוכל לרחוץ נגד דין תורה יען ונסר הכתוצ לחכמים ויצואר ע' ונוונר ועיין ערך הסנווך.

א כזר צרנו צע' איקות וצע' אפקעינהו ויקודי הקדושה צנסיאת אשה ופה ארנוח צקילור עוד הפעם על ראשי כללים צנידון זה לנוען תראה כי לא כנסים ונלריות ורוויית סנקבו צכסף ונגרשו על ידי כסף שקבל הצעל (Coemptio et Premacipatio). העצרות, כי חיות הנה חיי נפש קדושה שלא פקעה צכדי, אשר צעצור זה אונרו סצעצור זה אי אפשר להחליט שאשה תלא צכסף כדי שלא יאונרו כסף מכנים כסף מוציא סניגור נששה קמיגור קידושין ה' א' כלומר להתנגד לחוקת עכו"ם הכ"ל. והנה רוזנו צע' הכ"ל סצטלסא דרכים נקנית האשה: צכסף סטרובזיאה לרונו על קישור הזוג בחובות הטצע, ובמצות החצרה, ובקדושת אנוכה. וגם רנזתי סגם הלדוקים ונודים צזה לרצנים, וגם הקראים נוהגים עד היום צצע צרכות ואירוסין וניסואין צכלל, כי ההפרט צין ארוסה לנסואה ורונו צתורה ורק אינו וצוראר אופן ההפרט, וצחכרה ונונה צצות לונדנו וכהלכה לונסה וסיני היא שלא חלקו עליה קראים לרוצ ע' ע' ארבע אמות. וצקדושין ט'. אונר רצא הלבטא נינהו סהצעל יאונר הרי את ונקודסת לי ולא האשה, כנו סיאונר הנוכר שדי וצורה לך. ופי' רט"י הלכתא לונסה וסיני ותוס' הלכות נודינה; אצל העיקר צזה כי הלכה זו ונוחת צנושא סכלי סל קישור הניסואין וקדושתה יען אונרו צפירוס סס ה' צ' לדר צרוו שאס נמנה היא כסף קידושין ואונר הוא אינו ונועיל ונפניצחכרה הצעל לריך לקשור לו אשה עלידי כספו ואונירתו, ורק אס נתן הוא ואונרה היא יס ספק ונפני סעכ"פ הוא הקנה לו דעת האשה כהכשר דת ישראל. ולא כן צאונות נולרים שלפי דתס אין ונן הלורך לנתינתו וגם לנתינתה, אשר עצור כן הורה הריצ"ש שאס אחד ונן האנוסים קידש אשה כתורת הנולרים וחי עונה צתורת יהודית לריך אל קידושין סנית כדין תורה ולא ונהכי ונה סהכל יודעין ונן הניסואין דאונרינן על דעת קידושין ראשונים סס יחד עיין ריז"ט סי' ו' וא"ע ס"ק כ"ו. ונראה לי ראה ונקידושין כ' הונקדש צפחות נוסיה פרוטה וכן קטן סקידש וסלח אח"כ סצלוכות אינה ונקודשת ונשום דאדעת קידושין ראשונים הוא ונשלח וסוהה ועיין ירושלמי סס.

ב הן כזר סערתי ע' אצרהס כי תורת צנים כלולה צתורת אצות ויען כי קשר האניסו' הוא כדונות צרית סכרת ד' עם ישראל לונדנו ג"כ יקודו קשר צרית זה ונאצ אחד הוא אצרהס: ההוא ונאק צצנות כנען וסלח סלומו לצקס אשה כסרה ולנועה לצכו ילחק, לכן ידצק זרעו רק צטובים; אליעזר הסליח נתן ואמר צונלות אדונו הונסלח לפור ונחנות לרצקה ולקדשה, וכן דין הסליח לחיוב נתינה ואנירה, להורות כי האיש הוא החוזר אחר אצרתו והאיש הוא הנותן והאונר צכל ונקום לטובת הנהגת האונה צקדושה, וזה כוהג צצכי אצות הקדושים. ילחק נולד ונן סרה הנחשדת תחילה כי ונאצינונלך נתעצרה והכתוצ העיד כי אצרהס הוליד את ילחק וסרה אוננו נקתה ונזרעה זרע כן כוהג דין סוטה לצעלה ואס נחשדת סתתקי" ונקתה ונזרעה זרע צצכיו. אחר סראה עקו כי רעות צנות כנען צעיני ילחק אציו, וכי יעקב סונע לקול אציו ואונו י' לילך ללצן

לישא אשה אז גם הוא עשן, אחר שכבר נשא נשים רעות התראה ככשר ונשא ונחלה בת יסועל"ל אחות כציות על נסיו צראשית כ"ה כווי שאוכל כצלות ונולטדק לונור שהוא יכול ג"כ לאכול כשרות. כן נתקיים צננים קצני יעקב סוונריס צרית הקדושה ציחוד ולינס ותחצרים עם קום אנונה אחרת זולת הקדושה צפרט צאל יחיד ונייחוד, אצל צני עשו שלקחו לצקוף תורת ישראל תראו דין השיתוף קגס צצצח ישראל יוכלו להתדבק.

גם תיקון קצב צרכות וקצעת וויי ונסתה ונכה קדוש וקדום הוא להזכיר אות צרית קודש צצצעה ויני ונראה קשת סנתונה לזכר עולם שלא יאבד ה' את עולמו ויזכור צרוג רחמים כונו שאנשי עולם הוונקריי' ונוכרמים לזכור תנייד הסגחת השס ולא יצגוד איס צאשתו ולא אשה צאשה כאשר יצוה להסן אלה. — ולפי שאדם צעל ג' ונעלות כונו שאנור הכתוב נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וצארתו לונעלה 76 87 כי צלם הוא כל הקדושה צנפש הונשכלת דמות הוא הונתווד והאנונע צין הסכל אלהי' לארץ פֶּקֶרְטֵטְוֹנֹג ואדם הוא החונור פרי כל העולם. כן תקנו צצרכת אשר יר את האדם בצלמו. בצלם דמות תבניתו כלו' צללס וצדנות כולר תבנית האדם שהוא הצנין חונור הנושא סכל העיון הונחצב והנושכל עם הסכל דמות וצלם. והתקין לו ונונו צנין עדי עד הוא האשה. אז שהונכוון וצללס דנות תצניתו של אדם התקין לו ונונו אשה צאופן שהאשה היא ג"כ צונדרגת האדם צעל ג' ונעלות כצצדות. והקשר הוא חוט הנושולס אשר צנערה לא ינתק, כי ככלל צו א' צרית סכרת ה' עם כל הצריאה צונלות השבת כונספר שבע, צ צרית סכרת השס עם החצרה האנושית צנה ע"י הקשת, ג' הצרית סכרת ה' עם הצרה לקיום האנונה צאל' אחד.

איפוא לזאת תקנו לונור הרי את ונקודסת . . בדת משה וישראל לסורות טעל סונירת צרית זה נתיחדה האוונה צדת ונסה ציחוד ולא סייד צו כלל דינא דונלכותא כיכל הונקדשאדעתא דרבנן מקדש הונונוכ' לשונור שלא יצגוד הצעל צאשתו ולא האשה צצעלה כפי סחוצ והונלוה והקדושה סטוקדו צתורת ונסה. ואין צזה דין ונלכות הארץ כי אס דין ונלכות סניי' הונשגחת על ככה שיעשה האדם כתיקון תורה ומונותיה צסיותו לצדו ואין סוטר ונוטל עליו, ודין הונלכות נחון צנוקס שאין ונורא סנויס. — לפי זה נראה לדעתי כי הגס שאפשר לקדש אשה על תנאי והקידושין צעלין אס לא נתקיים התנאי, אצל הנישואין שהס צנוקס הקשר של קיינא שקשר הקצ"ה צחיצה יתרה עם כנסת ישראל לא סייד צהס תנאי כונו שאנורו איך תנאי בנישואין יצונות ק"ד א', ונה שהקשו התוס' קס ד"ה צית ונסוואל שאנור כתוצות ע"ג א' קדשה על תנאי וכנסה סתס אינה לריכה גט דנווכה שיש תנאי צכנוסה ונישואין? ותי' שאין רגילות לעשות תנאי בנישואים אצל אס התנה תנאי ונועיל. — לדעתי לא יתכן כלל שיועיל תנאי לצעל נישואין סתלוים צקדושה וקדושה צכדי לא פקעה נדרים כ"ע א' תדע דאס לא כן הרי ק"ל צדאוריתא אין ברירה ואס כן

צכל תנאי יש דין צרירה ואין לך קום נישואים קיינאים עיין ע' צרירה
 סצארתי כי תנאי כזה צהכרח תלוי צצרירה?

אלא צרור הדצר שאין תנאי צנישואין כלל וונה שאונר סנוואל כנסה
 קתס אינה לריבה גטו לפי שעל דעת קידושין ראשונים קל תנאי הוא
 צועל נראה צרור כי דוקא צנוקוס שקידש תחילה צקידוסי כסף או שטר
 צתנאי וועיל תנאי זה גם על נישואים וסיך לוונר קויה צעילתו
 צעילת זנות, אזל צנוקוס שקידש צלא תנאי או קלא קידש כלל רק גונר
 הנישואין על ידי חופה שקונה, אז אי אפשר לתלות הנישואין צתנאי בנוו
 שאין להתנות לצטט דין תורה, ורק צדין ונוון אנוריין דינא דנולכותא
 דינא עיין ע' איסור ונונון, כן אין לעשות תנאי צדצר שהקדושה כגונרת
 והיא הנישואים ודין ונסר האצ לשלוחי הצעל דהוי כנישואין כצר כתצ
 הצית סנוואל קי' ל"ו שרק לענין ירושה אזל לשאר דצרים יש ונחלוקת
 צין הפוקקים ע"ס.

גם ונה שאונרו צ"ק קי"א ציצונוה סנפלה לפני ווכה שחין תוכל לוונר
 אדעתא דהכי לא נתקדשה אם לא סנאונר אשה צכל דהוא ניחא לה
 דטצ לוניתצ ען דו ונלוניתצ ארונולו והוכיחו וזה דציס ונוונר לא סיך
 קצרה זו טצ לוניתצ, ואנוריין אדעתא דהכי לא נתקדשה. והקשו התוס'
 קס צצ"ק אם כן צכל ונקח שקונה אדם ונונלא אחר הזמן ווס כינא
 אדעתא דהכי לא קנה? אפשר לדעתי הדצר צרור כי לא בווכו לוונר
 ציצונוה סנפלה לפני ווכה שחין שיתעקרו הקידושין לונפרע כי זה אי
 אפשר כאשר צררתי ע' אפשר עינאו, אזל הנוכוון קס יען כי הקדושה
 שקדשה הצעל ונוסכת לעולם ולא נפקעת רק צוניתת הצעל וצנוקוס יצס
 אינה נפקעת עוד כי הזיקה עדיין ונוסכת קידושין ראשונים להלן בנוו
 שאונרו ה"פ ציצונוה נישואים ונפילים כלונר דין היצוס נונקד ונחונת
 נישואי אחיו הונת שהונה הקדושה קלא פקעה צכדי, ולכן השאלה
 דצנוקוס ווכה שחין יפקעו הנישואים ונוניתת הצעל ולהלן ולא לונפרע
 כדרך שאונרו קס צווי שנתן ונעות לכחן על הקרצן וונה דהיורשי'
 יוכלו לוונר לדעתא דהכי לא נתן אציהס ודוקא נוכאן ולהצא זוכין
 היורשין צונוון זה ולא לונפרע. רונתי כל זה צקילור לפני הנוצין ואי"ה
 צנוקוונות הנאותים אאריך לצאר כל פרט ופרט.

דך אגב ראוי לעורר כאן על ונה סנוואר צשאלתות דרצ אחא וזאה
 הצרכה קס"ה וז"ל ונחייצ צר ישרא לונקצ אסתא ולאלודי צני וניעסק
 צפו"ר. וגויס גם כן ונחויצים צפריה ורציה דכתיצ פרו ורצו. וזה
 תיונה גדולה כי ונן הסוגיא סנהדרין כ"ט צ' ותוס' קס ונתצאר כי נולות
 פרו ורצו לישראל נאונרה ולא לצני נח? ונראה לי צרור לדייק צדצרי
 השאלתו שאונר גצי ישרא סנוחויצ לנסצ אסתא ולקיי' פו"ר, וגצי נכרי אונר
 קתס שהוא חייצ צפו"ר ולא לישא אשה? אין זאת כי אם סצרת השאלתו'
 שונה שאונרו צכנהדרין קס דנולות פו"ר לישראל נאונרה ולא לצני נח
 הנוכוון נולות פו"ר כדין וכדת הקדושה על ידי נישואין ולא ע"י זנות,
 ואע"פ שווי טיש לו צן ווכל ונקוס אפילו ונונר הרי הוא צנו לכל דצר

יצמות כ"צ ח' וצירושלומי פס, הלא כבר פלפל בזה הר"ק אלגאזי פ"ח
 ונה' צבורות דהוי ונלוה הצאה בעצרה ורחוי להיות שאין זה נחשב לנלוה
 ולא נתקיים פו"ר רק בצלוסן אצל לכתחילה ודאי לא. והנה בצוגיא
 דסנהדרין פס לנודו דין זה שנסנה צכיני ונונה שכתוב ואתם טובו לכם
 לאלהכם והנכוון לנשים שנשאו ונן אותן נשים אשר צאוהל תצורך. ולפי
 זה ניושצ קושית תוס' פס ד"ה והא ועיין תוס' חגיגה ז' ד"ה לא
 הוהו ונהרש"א פס כי צאנות צן נח חייצ צפו"ר אצל לא צנשיאת אשה
 הקדושה ועיין יצמות ק"צ ח' היה לו צנים צגיותו לדעת ר' יוחנן קיים
 פו"ר, ובהכרח ח"כ שהנכרים ונחוייצי' צפו"ר. וזה שלא כדצרי הרא"ש
 רפ"ק דכתובות שפירש הצרכה לאירוסין אשר קדשנו צונותיו ולנו על
 העריות ואשר לנו את הארוקות והתיר לנו את הנשואות לנו על ידי
 חופה וקידושין והקשה הרא"ש קי' י"צ פס לננה תקנו נוסח זה היה להם
 לתקן בפשיטות ולנו לקדש אשה צדרך חיוב ולא צדרך שלילה כנוו שלא
 תקנו לצרך אשר אשר לנו אצר ונן החי והתיר לנו השחוטת רק פתם
 צחיצ אשר קצ"ו על השמיטה? ותירץ דלפריה ורציה אין חובה לקדש
 כי יוכל לקיים ונלוה זו אם לקח פילגש. ואני ננוה וננתפלה עד ננארד
 על קצרה זו שילאה נופה קדוש והלא גם הוא לא אונר טונלוה או רשות
 ליקח פילגש לכתחילה רק צדיעצד אם לקח פילגש ואם כן הדרח
 קו' לדוכתה כי ונלוה לכתחילה לקדש אשה כנוו שכתב השאלות הכ"ל?
 אצל לדעתי צרור הדצר כי אי אפשר לתקן נוסח הצרכה צחיצ לקדש
 אשה יען כי רוצה דרוצא נוסחים נשים שלא לשם שנים והענין גופא
 הוא נוכוער אלו לא היה ונן ההכרח צנצנע, ורק צכל הנולות שסתונן
 לשונה קאי כי אין אדם שוחט ועושה קופה ולולצ ונולה כי אם לשם
 שנים, לפיכך צחכונה רצה צחרו לוונר על העריות להורות כי אסר לנו
 את הארוקות וכ"ש הפניות רק הנשואות לנו ע"י חופה וקידושין, יען
 כי צשלילה זו כל אדם יכול לכויין לשונה לחשוב כאשר אונר רצ יצמות
 ק"ג ח' דיינו טנולין הנשים (הנשואות) אותנו ונן החטא של זנות, כי
 הדצר צרור ונוסכס שגם עם הפנויה אקור לזנות עיין טור אצן עזר
 קי' כ"ג, ולא צלצד ר' אלעזר אונר יצמות נ"ט ז' וס"ו פנוי הצא על
 הפנויה עשאה זונה, כי אף פתם גונרא אונר' לפענוים שויה רצן
 לצעילתו צלא קידושין ונהוגים צעילת זנות וכן אין אדם עושה צעילתו
 צעילת זנות. — והכתוב אונר לנו צדרך כלל קדושים תהיו הוו פרושי'
 ונן עריות.

דן הן ים נוקרא פתום ננארד אשר נלאו כל הנוצחים לפרשו על אונותו
 יענית ח' ז' ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הבחן ואת זבריהו
 בן יברמיהו: ואקרב אל הנביאה ותהר ותלד בן ונה צקשו עדים אלו
 צנוקוס זה? אפס לדעתי הדצר פשוט שהנציח נוספר אין הוא נשא אשה
 כוננה יחודים הקדושים לקדש אשה צפני שני עדים נאמנים ונקייני
 דצר, ולא כדרך הגוים שהכסף נוכניס והכסף נווליא, כי אם צדרך
 הקדושה שישגיהו צית דין ע"פ עדים על הקדושה צצנית סכרתו איש

ואשה, ונוכח אם כן שהונחה לישראל אשה דוקא צפני שני עדים הוא קדום ונאור גם כי לא נתפרש בתורה, כי העיקר צוה; כל הנוקדש אדעתא דרצון הונחגי' ונקדש שיהיו הנשואין לשם קיום האוונה ורע אצרהם בקדושה עולמית.

חן וזה דקדוק חכמי תורה שצ"פ ונאור שיהיה אדם לנוע עם אשתו ונוש ונועשה בלחד שהטיח בלשנתו תחת התאנה (ק"י הנושגל לקדונוני') והציאזהו לז"ד והלקוהו סנהדרין ונ"ו א' ואף כי אונרו כדרים פ' ז' צו"י שהפך השולחן לצעול שלא כדרכה שהתורה התיירה בלשנתו זה לא היה רק בלא הולאות ט"ו ובאקראי עיין ע"א"ע וט"ע ס"י כ"ה ועיין יידישע לייטשריפט I. דף כ"א וכן החוקר גייגער שהציא בהערה צ"ס השונין 460 שאונרו צ"ס היהודים שאקור לצעול שלא כדרכה, ונציאם ונחונד 2, 222, ונונה שאונרו אקתר קרקע עולם והיה לו להציא רחיה ונונאונר הנ"ל, ונונה שאונרו אקתר קרקע עולם היתה? אפס כל זה צנוקס אונס אצל לכשרון האוונה הקפידו הרבה בקדושת הזוג. שיקתפק איש בלשנתו אחת כשרה והגונה לו. ונה שאונר ר"ע קוף גיטין ונלא אשה יפה היונה ונותר לגרש כצר בלשנתו צערך אישות די בחר ועתה אוקיף לחזק קלת ונונה שאונרו קוטה ונ"ו א' ג' חנות הן חן אשה על בעלה וזה ונדרך הטצע ולכן צנוקס שלא ונלאה חן אונר ר"ע שקשה לקיים צרית בזאת כי הכתוב אונר והיה אם לא תנאל חן והוא בלשנת ענין יולא וכן הרגיל כי וכן הקתם חן אשה על בעלה צנוקס ששניהם טובים ונוכוכים לחיות חיי נוסר ודעת לייסוצ העולם.

אשתרי אשתרי

דבר גדול דצרו חז"ל בלא קום רחיה וכן הנוקדש רק ונכח הסבכר צנוקו' שהותר איקור אחד לנוי שאקור דצר ונשני טעונים אונריין הואיל ואשתרי לחד איקור אשתרי לגונרי כונו יצונות ז' צ' ע"ס: ונלודע שחל שנויני שלו צערב פסח ורחה קרי צו ציוס אונריין הואיל ואשתרי ללרעהו לכנס להר הצית הותר ג"כ לקריו. ובקידושין כ"א ז' נחלקו רב ושנואל בכהן שנסא יפת תאר דרב קוצר הואיל והותר צציאה ראשונה הותר לגונרי, ושנואל חולק והתיר רק ציאה ראשונה, ולא אונריין בכה"ג הואיל ואשתרי אשתרי. עד"ז נחלקו בית הלל וב"ש אי אסריין צ"ט הואיל והותרה הולאה והצעה ללורך אובל כפש, הותרה ננוי שלא ללורך צילה י"ב א'. ועשם ונחלוקת זו קשה ונאור כאשר כצר שאלו צשיטה ונקוצלת בתוצות ז' סבכר זו דאונריין מתוך שהותרה ללורך הותרה ננוי שלא ללורך ונכא לן? ואני שואל שאלה זו על כל נקום שאונרו הואיל ואשתרי אשתרי? ונראה כי ענין זה הוא ונושכל בהכרחיות הסבכרת תורה שצ"פ וניקה לנושל דין זה של מתוך צונלכת י"ט הנה שאלות גדולות יתנגדו לסבכר זו (א) לנוה זה אונרו לכס ולא לגצוה ואקור להקריצ נדרים ונדצות צ"ט, הלל ק"ו הוא אם צונלכת הדיעט אונריין ונתוך שהותרה ללורך הותרה שלא ללורך ק"ו

צונקדס ד' דנוותר להקריצ קרצנות ליצור צצצת וי"ט? ועיין צתוס' צילה
 שס ד"ה השוחט (צ) קשה דק"ל דאונריקן הואיל ואי וניקלעי לי' אורחים
 והאופה וי"ט לחוב חיבו לוקה לדעת רצת, ולדעת ר' חקדא לוקה פסחים
 וי"ט ע"ש, וקשה לר"ח הלל קי"ל מתוך ונוותר לאפות שלא ללורך כלל לדעת
 רס"י (ג) הקשו תתוס' צצת ל"ה א' ד"ה הרודה דנון הדין ראוי שנוותר לצנות
 צית צי"ט ונתוך שהותר הצנין ללורך אובל נפש לעשות גצירה שהוא דרך
 צנין הותר לגנורי וזה תינוה גדולה להתיר צנין ציוס עוב וון הדין?
 (ד) קשה ונה שהקשה הרמ"ש ונלוניל צספר הוונת ישרים עיין פ"י פסחים
 ה' צ' דאונר רצח ש"ו ונדר' עקיצה דלא אונריקן ונתוך דאל"כ וותר לצער
 חנון צי"ט של פקה ונכה ונתוך וקשה כיון דליקף ר"ע דאין ציעור חנון אלל
 שרפה ונוותר, אס בן דלנוח צכ"ו קוצר ונתוך רק שאני חנון שהוא כנו
 נותר דאקור לשרוף צי"ט ונכה גזה"כ? אכן כל שאלות כאלה יפלו אס
 נעניק וותר צצצת דצרי ראשוני חז"ל ונעמוד על הטעם העיקרי צזה .
 ולדעתי הדבר כך : הנה התורה התירה אובל נפש צי"ט ולא צצצת לדעתי
 ונפני כי הצצת עיקרו הוא קיוון לחבור חידוש העולם וצצות השס שצצת
 נוכל ונלחכה, אצל עיקר י"ט הוא זכר ליליאת ונלרים שנעשו ישראל צני
 חורין לפיכך חיבו אקור רק ונלחכת עבודה דרך עצדות, אצל לא לורך אובל
 נפש שהוא דרך חירות, וזה הוא קוד הקצרה מתוך שהותרה ללורך אובל
 נפש הואיל ואין זה דרך עצודה ונשא ונותן ונונילח הותרה לגנורי כי אין
 צונלחכה זו שנושה שלא ללורך כלל ענין עצודה : אצל צאופה וי"ט לחוב
 וחיש צזה להרויח שלא ילורך לעשות ונלחכה זו צחוב שוב הוי דרך עצודה
 ואקור. וכן הצנין אין ספק שהנא דרך עצודה ולא שייך ונתוך. וכן צקרצנו'
 על שולמן גצוה לא שייך כלל ענין ונתוך, שהרי לא הותר כלל צונקדס ד'
 שהרי אפילו צצצת ונוותרת ההקרצה לגנורי, ואקרה תורה שרפת נותר ונפני
 שאין צציעור זה ענין צבוד לשנוים, לא שייך ונתוך שהותרה ההקרצה הותרה
 הצערה לשרוף נותר, דהקרצה היא ונלוה ולורך גצוה ולא נאקרה כלל
 ונעולם ואין צזה תורת ונלחכה, ונשא"כ צשרפת נותר שהוא לצער הפקול.
 ואס בן הגס שר"ע לוונד ציעור חנון שהוא צשרפה ונוותר אין הנושא'ס
 שוים דצונקדס לא שייך ונתוך יען שלא הותר כלל ונעולם רק ונלוה היא
 ההקרצה לד' אצל להדיוט שהותר לו ונלחכה ח"נ צי"ט ונה שאקור לו צצצת
 שייך ונתוך אפילו צציעור חנון דכיון שיש לורך ציעור ואפילו אין צו לורך
 עכ"פ לא וניחש צזה מלאכת עבודה.

וי"ט לי פרפרת נאה צזה ליסצ שאלת תתוס' כריתות י"ד א': ושלה ציד
 אש עתי עתי אפילו צצצת, אונר רפרס זאת אונרת ונדחולרכה
 התורה להתיר טילוח השעיר אפילו צצצת, ונשא"כ צצת נויוס הכיפורים?
 אלל עירוב והולאה לצצת ואין עירוב להולאה ליוס כיפורים, ונסיק הא
 דרפרס צדותא היא דלנוח שאני יוס הכיפורים דהכשרו צכך. ושאלו תתוס'
 ד"ה אלל, דציונח ש"ו צ' יס ג"כ הא דרפרס ולא דחו אותו? ונראה לי
 דהפרס גדול יס כי ציונח וצוחר שהולרכו לניווד זה של עתי אפילו צצצת
 ללווד שאף אס היה השעיר חולה ונרכיבו על כתפו, והנה זה אין הכרח

אשתרי אשתרי

שיהיה בן כי צונקרה נעשה חולה ואם בן לא שייד לונור הכשרו צדק ציוס הכיפורים אלא אנרינן כיון שאשתרי דצר זה בגצי יהכ"פ אשתרי נוני לגצי צצת; אצל צכריתות קס דאין הלינוד צא להורות רק צכל יהכ"פ ונתר הולאת השעיר צלא חולי וכיון שציהכ"פ הכשרו צדק אם בן לא אשתרי וועיקרא כלל, שהרי הנולה כך היא כמו הקרצה צצצת באנור לכן לא שייד לונור הואיל ואשתרי אשתרי.

אנב ראיתי לעורר על הסתירה הידועה ונדצרי רש"י צינה כ"ז צ' שב' שכל ויני ציעור בנו השלכה לכלצ וליס נחצצים בשרפה ואקורים צי"ט, כמו שאסרו טונן שרפה טונן של תרוונה טוואה שאפשר להנות צשעת שרפה ונטעם איסור שרפה קדשים צי"ט ה"כ חלה, וצפקחים ה' צ' אנור רש"י אם לא אנרינן אין ציעור חונץ אלא שרפה יכול לצער צכל דצר? ומראה צפשיעות דצצילה קוצר רש"י כיון דשרפת תרוונה טוואה הוא להנאה ה"כ לא נחצצת כלל ונלחכת כמו כל ונלחכת ה"כ ואפ"ה אסרה תורה חזין דהתורה לא הקפידה על השרפה והנלחכת דוקא אלא על הציעור אצל צפקחים עוסק רש"י צלינוד חונץ ונותר ואנר דאם לא ילפינן ונותר ה"כ ונוילא השצתה צכל דצר שהרי לא ידעינן כלל דין איסור בזה דדוקא צנותר אנורה תורה ליתן צוקר שני לשרפה, ונווילא אסרה קל ציעורים דאכ"כ יצער דצר אחר; אצל חונץ דלא ילפינן ונותר ונוילא ונותר להשצית צכל דצר ואין לדמות לתרוונה טוואה שילפינן ונותר דוק היצו. ומה שרנו חיזה חכונים ללונד כי צונלחכת גצוה לא שייד נתוד דדוקא גצי ונלחכת הדינו אנרינן שאי אפשר צענין אחר שהרי בונה פעונים הצעיר האש ללונד ואח"כ ונתחרט ויהיה חילול י"ט! זה לא ייתן כלל לונור שהרי ונותר לונול צצצת ולהבין ללונרכי ויילה וכן כל הכנות לפיקוח בפש ונותרו' הגם שצסוף צטלה הכנה ולא נעשה הנוילה ולא פ"ג, וכן צונלחכת י"ט לא לריכין כלל אל נתוד ונטעם זה דאפשר לונור שכל ללונד ונותר להתחיל אע"ג שלא יגנור אצל שלא ללונד אסור להתחיל אלא צרור הדצר בנו שאנרתי לונעלה.

בללו קל דצר שיש דצצרי חז"ל עיון לפי שכל הונעשה ויען כי אי אפשר רק שיתר לפי עונת הענין אנרינן הואיל ואשתרי אשתרי, וכן ראוי לדון הואיל ואשתרי לנחשתו ראוי להרחיב שיתר זה על תקל ונענורע (צ"ק) וכן כדוונה לזה נדריס ב"ו ה' צ' ר' עקיצא ולינוד דחד קצרה צלא סונד קרא: נדר שהותר ונקלתו הותר קובו ונפני שהותר קלת ון הדצר הכאשר שייד לונור יען הותרה הרנועת צזה הנוקיים הותרה לגנורי, אלא שקשה דצנדרים ב"ה ע"צ שצרי צית הלל ג"כ נדה שהותר ונקלתו הותר קובו דוויאל לונה דס"ל לצ"ה נתוד גצי י"ט ור' עקיצא אינו קוצר נתוד שהותרה צי"ט וצנדרים ונדה ולינוד צרצים. בתצתי דצר זה יען כי צערכין הצאין כלערך לו ח"ת.

בפסחים כ"צ ז' וקידושין כ"ז ח' וס"ו: שנועון העונקוני ואנורו לה
 נחוויה העונקוני היה דורש כל אתיך שבתורה, כיון שצא
 לאת ד' אלהיך תירא פירש אנורו לו תלמודיו רבי כל אתיך שדרשת ונה
 תהא עליהם? אנור להם כסם שקצלתי סכר על הדרישה כך אקבל סכר
 על הפרישה, עד שצא ר' עקיבא וליינד את ה' אלהיך תירא לרצות תלמודי
 חכמים. טעם הדבר שנועון עונקוני הקדוון פירש דוקא ונוולת את ה'
 אלהיך תירא ולא ון ואהבת את ה' אלהיך? ופניו שלענין אהבה צנכל כוכל
 לרצות גם חכמים כי אין זה פגם לנוקו' ועוד כי וולת את נורה על הפעול,
 הקצ"ה אינו ווקבל קום הנאה ע"י אהבה רק הוא כצרכו נפעל על ידי
 אהבה להיות אהוב ואהוב צרחונים; אצל על ידי הנורה אינו ונתפעל כלל
 וחשק שנועון עונקוני לגסם ענין אלהות, אם ירצה ונוולת את דבר אחר,
 עד שצא ר' עקיבא שהיה דרש לרצות תלמודי חכמים להורות כי לת"ה ראו
 הנורה לא צעבור עלווס, רק לשם שנים, כי סם שנים ונתחשב וכלווד יותר
 על ידי ת"ה ויש כאן דבר נראה לעינים להיות נורה רב כנורה שנים.
 וצ"ר פ' ז' שאל ר' יסנעאל את רבי עקיבא יען שנוגש את נחום איך גם
 זו שדרש אכין ורקים לנייעוטי וגוין ואתיך לרצות ונה דרש על צראשית
 צרא אלהים את השנים. והסיצ אלו נאנור שנים וארץ הו"א שנים וארץ
 אלהות וצא את לרצות חונה ולצנה ובוכצים, ואת הארץ אלנות ודשאים,
 להרחיק ונדעת עכו"ם שיחקו גשנות לאלהות ועשו ווכל הנצראים כוונים
 לנוו ליחם להם סם אל לשנים וארץ, יונים ונהרות כוכצים ונוולות. וכן
 צ"ר פ' כ"צ שאל ר' יסנעאל על קניתי איך את ה' שאלה זו לר"ע והסיצ
 עד אדם וחיה כולרו ון אדונה ונכאן ואליך כללנונו וכדונותנו, אין איך צלא
 אשה ולא אשה צלא איך ולא קניתי צלא קניתי. טעם הדבר שהיה רבו
 של ר"ע ור"ע דורשין כל אתיך ואכין הוא ונסום שכלל כל התורה כולה עוונד
 על היקוד של לא תוקיפו ולא תגרעו, ועל "ושוורתם ועשיתם", לידע צדקדוק
 ונה לעזוב ונה לעשות ע"פ התורה, לכן חקרו חקירה נאונה והקנינו על
 אתיך כל הריצויים ונוולות עשה, ועל אכין כל הנייעוטים להשנור ונלא
 תעשה. ונפני שאלנו בני ישראל כל ישראל אחים ואין כבוד וענור לפני
 ראשים ונונהיגים עד שהולך ושה ללמוד דבר זה ונינו שופטים ון יתרו,
 לכן פירש שנועון עונקוני אצל ר' עקיבא נהג טובה עם תלמודי חכמים
 ויקר להם קלת כבוד וענור בתורה וכולי האי ואולי. —

אתה בחרתנו

חדשים ונקרוב צאו הפסוק הרצה על ונכה זה לונור אתה בחרתנו כאלו
 אנו בני ישראל באונת ונעמים פנינו כלפי ונעלה שאנו עם
 הנבחר וזה גורם שנאה וכדי קלף וביזיון? אפס קוד הדבר הוא כך כצד
 אנור ושה גם כן בך בחר ה' להיות לו לעם קגולה, וטעם עונה דצד,
 כי באונת אין קום אונה צעולם אשר הראתה צכחה הגדול כי הצחירה
 גברה על הטבע כונו ישראל (דנוס דער ייטטויע וויאז טטערקער ייט

חלום דיו נמסור, האט נור דיו געטיכטע וויזנעלס בעוויגען) יען כל העמים ככעיים תחת הכרחיות הטבע ולפי נה שנוייע ווענד ונלכ העולם בן יעשו; לא בן ישראל הצוטה צד' ולא קר לנושנעטו נגד כל הקנים עליו ואלו. — והנה יקוד העיקר של ישראל הוא להאונן צאל יחיד חפשי ונעלה ון הטבע וזה נראה הצדל שצין ישראל לעמים כי עמים וצ'אים קרצנו' ונותנים ונתנות לכבוד אלהים לא לנוען ד' רק ופני היראה פן יצ'א אלהים עליהם לרות, ולנוען הרחק כל לר ואויצ וועליקס ונקריצ'ים קרצנות וטודריס כדצות וכדי להפיק דעת אליל הרע שוחטים לפעמים גברי. אצל ישראל וואונן כי לד' אין לורך לפיוס כזה שהוא נעלה ונהכרחיות צעצע, ויוכל לנועט נפש הוואנויים גס צלא שוחד ונתנה, כאשר ונצ'אר צונדרש: שאלו לחכונה אדם שחטא ונה יעשה ויתכפר? רשע' תרדף רעה? שאלו לנצ'ואה? אונרה הנפש החוטאת היא תונות, שאלו לתורה אונרה יצ'א קרצן. שאלו להקצ'ה השיצ יעשה תקוצה ויתכפר צלא קרצן וצלא עונש, עיין ינקוט יחזקאל רנוז ענ"ח צסס פסיקתא וצירושלמי ונכות פ"צ ה"ח. תצין צזה וואונר תנוה רה"ס ד' כורש חטא צונה שהקריצ קרצנות על ונת לקצל פרס כי דוקא ישראל האונר קלע זו ללדקה על ונת שיחיה צני הוא לדיק גונור. אצל לא עכו"ם והוא תנוה ונאור ונאור? אצל האונת היא כך ישראל הוואונן צחפסיות הצורא שאינו ונוכרה לענט נפש ע"כ נקרא' הלדקה ע"נו שיחיה צני לדקה גונרה כי לא עשה בן לנוען פייס את הכועס עליו ונווכן לענט צהכרה, אצל העכו"ם שוואונן צהכרחיו' עונקס צעצע ורולה לפייס צקרצן ונתנה, יחשצ לו זאת לעון פליי, צאופן שאין זה התגדלו' והענה לונר אתה צחרתנו, כי גס הגוים יודו ויטצחו זאת לנוענס, יען כל נה שהראה אוננה ישראלית צלינווד כח הצחירה לא ללונד על עלונס ילאו, כי אס על כלל כל העולם כולו. והגס כי אוננה זו צעה"ר צשפל נכה ון האונות? זאת לא תגרע חסיצות קדושתה כי כסס שהראש ונועל ונסתכל צעיניו על הרגל ותיקנו ונלונטה ולא להפך, בן לריכס ישראל אשר אונר הכתוב עליו יתך עליון על כל הגוים להטגיה צדקדוק על שפלות העולם ונלונטה אף כי אין צכח הרגלים אשר עליהם הוואונלכות עוונדות לעיין לנועלה ראש, ולידע תוכן עם הנצחר ונאת ה' וקגולתו כי גדול הוא — ועיין ע' צחירה!

אתב"ש

הגאון רס"ל רא"פ כתב השערה יקרה צהוספה להנוגיד סנת תרכ"ג 27—26 סצ'יני ירוניה הנצ'יא וירנויה צעלנוו, כהגו צהישוך האותיות על פי אתב"ש צאופן סכתב ירוניה תונור בבל ששך. ותונורת בשדים לב-קמי ירוניה כ"ה, כ"ו. כ"א ח', ונ"א (וגעזעניאוס ונפרש צדרך אחרת ששך ון סכסך) ועוד כתב כי צקינות סכתב ירוניה לא נוכלא סס הנוצבר זולתי צונה שאונר פרסה ג' א': אני הגבר ראה עני אני הגבר צנוספר ר"ע כנוספר ירמיה. והנה צהסקפה ראקונה נראה הדצר תנוה סעוד ציני קדם כהגו צגינעריות וקיוננים כאלה, וצאונת נראה לאונת סיותר

הסתנוקו הקדמונים צרנוים קלרים כאלה וכתצי וזלרים יוכיחו שכתבו
 צחידות ורעיונות עד שכל חיה וצחונה היה ונרנו על ענין גדול — גם כל
 כתצי חכמים ונפידטרטריטטטן והיערקגליטטן. יתנו עדותן גם היונים נהגו
 צרנויות אותיות והסתנות, ולא על חכם תלה השם ה' צקס חצרים וה'
 צקס טרה תחת י' כי זודלוי יש רנוז ונה צזה. ולחה חנורה ב"א גד על צן
 טציעי כוננין ב"ד. כי הוא כולד אחר טלחה ילדה ד' צנים וצלה לרחל צ'
 צנים ח"כ ג"ד הוא הטציעי שהוא קינון טוב לקדמונים לדעתו צאופן שאין
 להתפלל חס דרשו חכמים גינוטרלות לדרוש כונו יהיה בגינוטריא טלטים
 לרנוז על שיהיה קתס נזירות טלטים יוס, כי אין הויה פחות ונה וכל דצר
 טיעטה רוטס צנפט צהכרח יונטך זנג ל' יוס כונו טלנורו חכמים צדין ונטיצ
 טרוח וטל ונטר להחזיק צל' יוס, וקתס הלוחה ל' יוס וקתס טכירות
 גם כן וכן לענין ל' טל חצל וכדונסה. והנה היה להס עוד אופנים אחרים
 להרכיב האותיות צדך ונטונה ואין הדצר כוצע ונן הקצלה הטנוקה כונו
 טלנוור געזעניאוס רק לדצר צחידות ולהעניד טרעיונות טרצות על אופנים
 טונים צכתוצ כונו טיש טנהרדין כ"צ ח' רצ וטנואל ר' יוחנן ור' חטי
 טרכיבו האותות טל מנא מנא תקל ופרסינ על ארבעה אופנים ורצ לצד
 צדך אתב"ש עיין רט"י וצקובה כ"צ צ' טכן באטביח טל ר' חייה קורין
 לטקה ונון חס כן היה לו לר' חייה ג"ב אופן וניחד להרכיב האותיות
 ולהטתיר רעיונות. ודע כי אין לדנות וולת ששך על צצל וטורט ששא
 יחוקאל ל"ט צ' וששאתיך טציאורו לכאורה צלצול כי כצר הגדתי דעתי
 על וולה זו צקוף ע' חיקים ע"ט צהערה.

אתיא הנה הנה אתיא זימה זימה

בכריתות ה' ח' חנור חטי חל טהי גזרה טוה קלה צעיניך טהרי צתו
 ונחוסתו הן הן גופי תורה ולא לנדה הכתוב חלל ונג"ט
 דחנור רצח חנור לי ר' יחק צ"ח חתיא הנה הנה לאיסורא אתיא זימה
 זימה לשרפה. ונלטון זה יש ללמוד קוד גזרה טוה צכל וקוס, כי הנוכוון
 פה ללמוד על פי וולה אחת טעם האיקור דטעם איקור צתו ונחטו הוא
 ונפני טהיה צחה ונכחו וגופו היה ויש טועצה, ונוילח גם צצתו ונחוסתו
 טיך לונר כן וזה חתיא הנה הנה לאיקור כלונר הנה הנה הטיצה העיקרית
 טיש צזה ונונילח חתיא זיונה זיונה לונקוצ טרפה. והנה כודע לנודי אין
 רצו הטלחות על גזרות טוה טרצה צט"ס טנדוניס חכמים דצרים אשר אין
 להס הטתוות כלל ורק על יקוד הטתוות וולה אחת? ועוד חנורו אין חדס
 לווד ג"ט ונעלנוו רק ונרצו ונחטו ונלינו כונה ג"ט טלנודו חכמים אחרונים
 ונעלנוס ולחו דוקא ונוטה כאשר האריכו כצר הטפרים, ואני חצאר צע'
 גזרה טוה חיה צדקדוק רוצ ג"ט טצט"ס טכוונתן רק להורות הטתוות הדינים
 צעוונק טענוס וכיוונקס ע"פ קונך וולה אחת או יותר. ורחה צרורה לזה
 טהכל תלוי צטכל ועיון עוונק ונה טלנודו לפעמים ג"ט צקצרה לצד צלח
 טוס וולה צכתוצ צרלח טנהה ה' ח' חנורה תורה ונה ינויס וקדס חודט

וננה יונים וקדש עלרת ונה חודש לונינו אף עלרת לונינו. בצצועות ל"ה,
 ז' אונרה תורה השצע ואל השצע קלל ואל תקלל ונה השצע צסס אף לא
 השצע צסס, ונה קלל צסס אף לא תקלל צסס. צבתוצות ונ"ט ז' הצנים
 ייכסו והצנות יזונו ונה הצנים אינן יורסין אלל לאחר וניתת אציתן אף הצנו'
 לא יזונו. צצילה י"ז ז' ג"ס חלה ונתנות ונתנה לכהן ותרונה ונתנה לכהן
 ונה חלה אף תרונה, צאופן שהכל תלוי בצצרה עמוקה ואין כל תלמוד
 יכול לדנות ונלתא לנלתא צ"צ קל"א ז' רק רצ ונוונה לפיכך אין אדם
 לונד ג"ס ונעלנו רק ונוי סונצין עענוי תורה וקודה כאשר יצואר צע' ג"ס
 צצילור רחצ ופה כתצתי רק העיקר.

אותיות

בישעיה ונ"א כ"ג הגידו האתיות לאחור ונדעה כי אלהים אתם אף

חטיבו ותרעו ונשתעה ונראה יחרו. וצפ' ונ"ד ז': ומי כמוני
 יקרא ויגידה ויערבה לי משומי עם עולם ואתיות, ואשר תצאנה יגידו לנו.
 וזה ונצואר כי ונליאת הנצואה היא נופת גאון על ונליאת אלהי ונרונים
 להטיצ ולסרע, כלו' אס אתם יודעים האתיות (העתיד) גם אתם תטיצו ותרעו.
והנה הקתירה צזה ידועה וראוי להתצונן כי אס יודע השס את העתיד
 אס כן אין צדין להרע ולהטיצ ולסלס גנוול כפועל יד איס אס
 רצע או לדיק אס לשצע אס לחקד כי כצר הכל נגזר ווכה שהסס יודע
 ונשפט כל אדם טרם הולדו? ונראה כי יס ג' תנאים קשורים זה צזה
 (א) הטצע כי לפי ונעמוד ונלצ הטצע. ונכה השס עם צריותיו, ואס האדם
 ד"נו לדיק יסוד עולם וראוי לכס, צכל זאת אינו רשאי לצטל תנאי הטצע
 ולהסתכן צנפסן, נגד חוקי ונעשה צראשית ד"נו לילך ערוס ציום הקור
 ולהציע צונלצוסי סתיו ציום חס, כי לינים פחים צדרך עיקס שונר נפשו
 ירחק ונחס, ונפני סקרירות וחונינות חוקי טצע כוללים הנה ואין הפרע
 ונכריע הכלל. (ב) הגזרה ונן השניים. (ג) הרלון והצחירה.

על שלטה חלה כאנור: אל אלהים ה' דצר ויקרא ארץ תהלים נ' אל
 ונלונעכט צטצע אלהים שופט צצחירה ה' גזרה. וכן אנור ר' אלעזר:
 גדולה דעה סנתנה צין סתי אותיות שנאנור כי אל דעות ה' ולו בתכנו
 עלילות סנואל א' ז'. סנוכוון כי הדעה היא הצחירה לדעת ונה יעשה ה'
 היא צין אל צטצע וצין ה' הגזר ונונעשה אנוס ודעותיו יכריעו צין סתיהן
 סנהדרין פ' חלק. צאופן סאין הקצ"ה ונעלס סכר ללדיק ונפני סגזר, אלל
 ונפני סהלדיק הלדיק נפשו ולא לרצע רע ונפני סגזר. אלל הוא גזר ונפני סידע
 סיעשה רעשה, כי הרלון והצחירה לנעלה ונן הגזרה, והגזרה כנוסכת אחר הנונעשה
 סרואה הקצ"ה סיוליא האדם ונן סכח אל הפועל, כאנורו לאצרתס אציו
 עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה, כלונור עתה צהוליאך כח היראה אל הפועל
 נודע לנפרע ידיעתי ונקדם. וכנוו שהסס יודע סרק אחר אשר יצוד אדם
 אדיתו יצע לחס ולא אס יוציר השדה, כן יודע הטוב ותרע צפעולות הלדיק
 סדונה לחריסה וזריעה קלרו לפי חקד וזרעו לפי האונת. ונה סנחלקו הרלצ"ג
 וצעל עקדה צעין זה יתצאר צארובה צע' צחירה עם כל השימות.

על שנסה אלה אנורו: על ג' דברים העולם עומד על התורה גזרה והסגלות ה', על עבודה זחירה צועקה ג' על גמילות חסד לפי ענין הטבע בגמול סבר ועונס. ולכן אנורו ז"ל צהדי בצפי דרחמנא למה לך אנאי דנופקדת עשה זרכות י"א, כי הלדיק לא יסתכל רק על חוצתו ולא על הנגזר, יען כי הנגזר ננוסף אחר הנועשה והקצ"ה גוזר ולדיק נצטל. — נוטעס זה אנורו חכם עדיף מנביא כי הנציא ננוסף אחר הגזרה וחכם ננוסף אחר הצחירה נוכח החכונה ויש צו דעת קונו וחזתס הנוסף עלנו ע' ירושלמי סנהדרין פי"א חונור צדברי סופרים וכן צפ"א דזרכות ה"א חכם חכונתו נועידה עליו והנציא לריך אל חותס נניחד צלות ונופת החכם יודע צקיצו' והנציא צנוקצו. והנה אצאר לך נאנור קשה נואוד קצת פ"ח: בשעלה משה למרום מצא להקב"ה קושר בתרים לאותיות אנור לו, ננסה אין שלום בעירך? אנור ננסה: כלום יש עבד שנותן שלום לרבו! אנור לו הקצ"ה אף על פי כן היה לך לעזרני? אנור ננסה: יגדל נא כח ה' כאשר דברת לאמור צילקוט נוקיים גדול כחן של לדיקים שנוקסין כח צפונליא של נועלה. — הרצה כאנור לפרש זה והוכיחו נוח סלריך כתב התורה תגין.

אבל אנותת הענין הוא כן: ננסה שאל וראה צסכלו כי הסס קושר כתרס לאותיות כלונור גוזר עוז לעתיד ללדיק ולכל אדם לפי נועסיו ואס כן אין נוקוס לתורה? אנור לו הסס כלום יש עבד סנותן שלום לרבו כלונור אין האדם יוכל לסנות נונה שגזר הסס, וע"כ אין שלום בעירך? השאלה: האתה נודונה שאין צכח אדם לסנות הגזרה לסלום? השיב כלום יש עבד סנותן שלום לרבו אין צנועשה לדיקת אדם כלום! על זה אנור הקצ"ה היה לך לעזרני להוליא עון הכח אל הפועל, והאדם נוסלו לריך להלטרף אל חוט הנשולס: טצע, רלון, גזרה; לפיכך השיב ננסה: יגדל כח ה' באשר דצרת כי גדול כח לדיק שנוקסין כח צפונליא של נועלה. כי כפי נועסיו יקסור לו הסס כתר, והלדיק הוא סותף לסס צנועשה צראקית וזה יקוד כל הסורה לפיכך הונליאו חז"ל זה על ננסה נוקצל התורה נוקיני נוקר יקוד זה שיש לחדס לעזור להקצ"ה לנאונתו. ואני יודע שיש עוד הרצה לדבר צזה ויצואר צע' צחירה.

אתונא סבי דבי אתונא

הרבה דברים כלונורו לפרש האגדה הנפורקות צסס קצי דצי אתונא זה תארה צכורות *ח' צ' אנור ל"י קיסר לר' יהושע צן חכניה גחש לכונה נועבר ונווליד? לסצ סנין (סצע סניס). והא קצי דצי אתונא ארבעינחו ואוליד לתלת? הכחו הוו נועברו נועיקרח ארצע (סנין), והא קונסונסי סינונסי? איכחו כוני קונסונסי באדם. והא חכיני אינון? אכן חכינין נויבייתו — אנור לו אי חכינות זיל זכינתו (כלח אותס), כי

(* צ"ר פ' כ' נוצח ג"כ הרצה נועיבורו של נחם וכי פילוקוף אחר. ניסה צניסיון ונצטן שחעיבור צ' סנה ור' ננליאל ידע זאת כלח צחיה ען הסורה וכל זה תנוה שחרי נודע טעצית שחנחם נועבר ונווליד ככל חיות צכל סנה ואני נאפלא על חכס נופורסס שלקס הדברים כפטוןן צודחי לדבר אחר נחבורו.)

ונטיה להתם (ריצ"ח הגיע לשם) על לצי נצחח אשכח להאי גצרה
 דקפטי חיותא (ונפטי עור בהמה) חנר לו (ריצ"ח לטיבה) רישך
 זכונה? חנר לו זפגלג דוזח, יתז ליה, לקוף אחר זקק ר' יצ"ח ליקח
 ראשו של הטבח, חנר לו הטבח אכא יתא דחיותא חנרי לך ולא ראשי —
 חנר לי ריצ"ח אי זעית דאשקקך ולא אקח את ראשך ונעליך, אחוי לי
 פתחא דקצי דצי חנוכא? חנר ליה ונקתפינא (ונתירא חני) דכל דאחוי
 לשם קטלי ליה — חנר לו ריצ"ח דרי כריכא דקניא (שא נשא של קנים)
 וכי ונטיה להתם זקפה כנאן דנפתח (כאלו ריית לנות קלת ונן הנשא)
 אזל אשכח דרזכאי וננאי דרזכאי ונאזרתי שונריס ונזפניס ושונריס ונזחון
 זחם יראו מרת ונעל לזפניס הרגו החילוכים, ואם יראו מרת פקיעת
 ונעל לחון יתרגו הפנינים, אפיך לסקדליו ותרגו את כולם (השונריס)
 אזל אשכח יוקי ונעלי קצי ונלחתח (קטנים לנעלה וגדולים לנטיה).

שאלו

ליה ונאן דאזיל וזעי אתתא (אשה) ולא יתצי ליה ונאי חזי דאזיל
 היכא דנדלי וניכיה (שרוטה ונושפה הגונה יותר ונוכה)? שקל
 ריצ"ח קיכתא (יתד) דלה לתתאי לא על, דלה לעלאי על, (היתד היה נכנס
 לנעלה זטוב יותר ונולדוטה) חנר להו האי גצרה כני ונתרני זת ונזליה.
גברא דאזוף וטריף ונאי חזי דסדר אזוף אחר שלא שלם החוב הראשון?
 חנר להו יס שהוכך לקוף טוכא זאגנא ולא ונלא וני שכושא נשא,
 והוכך וטוען עד שינלא וני שנקיע, חנרי לי' אינא לן מידי דבדיבי שקרים
 בזים? חנ"ל הוה התיא כודנייתא דילידא ותלו ליה פתקא דכתיב עליה
 דנוקיק זי אבא ק' אלף זוז.

מי איכא כודנייתא (פרדה וזויגענ) דקילדה? חנ"ל היינו ויילי דכדיצי.
 — ונלחא קריא זנאי ונלחי (ונלה קרוח זנאי אפשר לנזוח ולקיים)?
 זקולתא דכודנייתא זעליא של ולד ונפרדה — וני איכא קילתא כודנייתא
 שאינה נולדת? וני איכא ונלה דקריח. — זני לן זיתא זאזירא דעלנא?
 חנר שם תלא זין רקיע לחרעא חנר להו הזיאו לי לזנים וטיט. — חנלע
 העולם היכא קיים? הראה אלזעו חנר הכא. וני יחנר שכך הוא? הזיאו
 ודה ונידו. יס לנר זור זונדזר הזיאו לעיר? חנ"ל הזיאו לי חזלים של
 קוצין וכסם שאין אתם עוקים את שלי כן אני איני עושה שלכם. יס לנו
 ריחים שנזכרו תפור לי אותם? הזיאו וננו חוטיין וחתפורי — קדה של
 קבינים זנאי קולרים? זקרגים של חנור ותלא חין קריים לחנור? כן חין
 קדה של קבינים. — הזיאו לו שתי זיליס חנ"ל איזהו של שחורה ואיזה
 של לזכה. הזיאו הוא שתי גזינות וחנר תאנורו לי, וכן עד"ז עוד יותר עד
 שהזיאו לקישר וחנר הקישר ונה שרלה יעשה ענוהס, אייתינחו וניא דאייתי
 מבי בליעי סדינחו זתיגדה חנר להו ונלאו לה, ונלו ושדו קנאי קנאי
 וזלע להו עד דשמוט בתפיהו ונלו להו ואזיל וזעיין יעקב הגרסא אית זי'
 תלת לינוין עיין להנן. להזנת כל הדברים האלה חנוהו זקיור שזעיר
 החכונה זטהען היו ונאו חכונים וזיפיים (זיפייטען) שנהגו זשאלות
 ותשובות כאלה. וגם חכונים שלונים לפעונים נהגו כן על שולחנם לתצל
 הונתה זדיבורים וסיחות כאות, והזוזא זקפר. פלוטארך ונוראלישע

שריפטען ק"ק א' געקטנומעל של סצעה חכוני יון: וולך וולרים זונזינס
 לוח לחכס צימק צונכטצ שישתה את כל היס, הסיצ החכס אני אעשה כן
 אזל הונלך יעכז כל הנחרות שלא ילכו הנחלים אל היס. — וזה ונוש
 כתשובת רי"צ"ח על כל שאלות שאי אפשר לונלחותן. — וכן תנאל שס
 שקצעו סבר גדול לנני שיקקר שקר היותר גדול וזה שלא היה ולא יהיה
 לעתיד? והסיצ העזינד. טילכו לקצורת אליל הגדול לייס צרוז עם ופילו
 הסוקיס את הנורכזה וישצרות זה לא היה ולא יהיה! — עד"ז הסיג
 העזינד הסבר (פרייז דען דרייפוס) אף עד"ז צקשו ונר' יחשווע צ"ח שיאנור
 וניזי דכדיצי והוא חקר על כודנייתא היולדת להרחות כמו הנודנות
 צסקרים. וצנו"א אזאר כי הסס כודנייתא היה סינון לכל ונשפטים עקרים
 או הקדונות עקרות צהיגיון (אונפרוכטצמרע פרענויסקען) שאינס ונוכשרים
 להוליד ונשפט שלס. הזופיקט גמרגיאק אונר לאחד שהיה לו גורי כלצים —
 גורים אלו שלך הס? הן, גם האצ-הזקן שלך הוא? הן! אס כן האצ שלך
 כלצ וגס צניך כלצים הננו, — ונוש עד"ז טנו צפי רי"צ"ח צעלי אגדה
 לוונר רישך צכונה באלו ירלה ליקח ראש הטצה, והטצה היודע טכן הוא
 לפענויס צונשחקיס והיתולים, הולרך לצוא לענוק השוה כי היה נלכד צרשת
 הזיוף (ער וואר געפאכגען).

אפס עיקרן של דברים יש להם עוד כוונה אחרת והוא, כי לעיר מטהען
 הלכו שבוהי נולרים הונשחיים כשאלו לצטר צשורת הונשיח וישחקו
 עליו חכוניס ע' פעלי ונלחבים ק' י"ז. וצמטהען היו שני וניני חכוניס אפיקורסיס
 ונשמויאיקער ועל זה רונו יוקי ונלעיל וזקנים ונחתה. והנה הקיסר שנוע
 ונפעולת הונשחיים ודצר עם רי"צ"ח, או צעלי אגדה היצרו שיחה כזו על
 שס שני אלו הונפורקנויס הקיסר ונלד הגויס ורונויס, ורי"צ"ח ונלד היהודיס
 ואונר הקיסר; נחש הוא ונשל לחשצון הזונניס צחכונת העיצור צגלגל ע'
 יקוד עולם ונ"צ פ"א וצס' נחונד ונעיס שער א' סי' כ"א, כי כן פירשו נחש
 צריח צכתוצ, ולפי שצכל ונחזור של י"ט שניס יש שצע עיצורים לחשצון
 ישראל, והיוניס עושים ג' עיצורים ליסוד החשצון, שאל הקיסר דרך חכונה
 תחילה: נחש לכונה וניער ונווליד והסיצ רי"צ"ח לשצע טנין כשיטת
 היהודיס, ושאל הקיסר ונן חכוני יון שחושצים לג' והסיצ כדן דכצר
 עצרות צכולל החשצון ארצע, וונשמושי בלדס כלונור כי חשצון הזונניס תלוי
 צזווג חונה ולצנה כנודע. וננתוך שיחה זו צאו אל הויכוח ונחכוני מטהען.
 שאלו על דצר הכוצ והסקר הסיצ רי"צ"ח הוי האי כודנייתא דקולדה הוא
 ונשל הונשחיים שהרכיצו כללס אנוונת היהודיס עם אנוונת העכו"ס (דער
 שיונועל דעס יודענטהוונס וניט דעס עזעל דעס היידענטהוונס)

כונלילת טייכע.

ועל פרדה זו היה כחוצ דהוי ונפיק ק' אלפי וזוי צי אצח כלונור שהנולרי
 יש לו אצ צשנויס וצשנוו ונגייר גויס, והוא הוא אשר אונר כי ישראל
 חונה ונלח הארץ כנודע, לפיכך הונלילו ונונלחא קריח ושאר דברים שיש
 להם יחוק לונעשה זה עד שונסיק כי רי"צ"ח לקח ונעפר קצי דצ"א ושדי
 עליהו כלונור הרחה גכותס ורוע ונידות עכו"ס עד סגינס הקיסר וצאו

למניח דצי זביעי ונשל לנזים של הטובלים שהיו קם ג' ללנזים ח' (נורה לראש
 (לנזים צאנות) ואחד ללצ (הוא ישראל צאנות), ואחד לאחוריה הוא עצרת
 עכו"ם, כי נוג' אלו נורכבת אנונות נולרית: וענין קשים צקתרקו נראה
 שהוא כענין קשים גיצורים כי קשים הוא ונקפר הרגיל צטבעיות לקדנזונים
 וצפרטו לנזיך חשבון העיצור כנוו שלח לו עיצורא דסיחין סנין חולין ל"ה צ'
 — ויצולר צקוד העיצור ח"ה.

את מי מרה

א רצים אונרים נני יראנו טוב ונן התורה אם הנושפט לחלקים הוא שום
 לנושפט עוצדי עכו"ם דדיני מרדנליען, לפטר צין האלדים אשר יציאו
 דצרי ריבות צקערי ונשפט, על ידי הדין סיוצא החקוד צנוללת נזים
 רצים או לתוך חץ צוערת, או לפני חיתו ארץ, ואם לחפשי ילא ונן
 הסכמות אלו או הוא נקי — והלא גם צתורה דכו ככה את הקוטה
 להסקותה נזים נורים ונאררים ללצות צטן ולנפיל ירך. והסצתי כי אין
 הדמיון עולה יפה ויש נורחק רצ צין הנושאים כרחוק ננחה ונוערצ יען
 כי עוצדי כו"ם הציאו את החקוד צקכנה נצבעית, אצל הנזים הנואררים
 לא היו צעלוס סכנה כלל, רק ננחנות האלה והסצועה שהסציע הכהן
 את האשה. — אדרצה צזאת תצחן אצנתת תורת השגחה צאנות, כי
 הגם שאין צנזים אלו קם סס הנזיק, נהפוך הוא כי אם נקתה האשה
 נזרעה זרע; צכל זאת אם לא נקתה, האלה גורנות ע"פ השגחת הצורא
 את העוכס! והנה שאלני ונעורר אחד הלא אפשר שהכניס הכהן קם
 נזיק צקתר? והסצתי לו לא תהא תורה שלמה שלנו כשיחה צעלה
 שלכם, יען כי אין צכל העולם עין ציקורת קולטת על עוצדי קם
 והנזונים כצתוך עם ישראל, והא לך הנזופת הנאנזן שאין הקוטה
 נידונת צקום צ"ד רק צנוקדק ד' צירושלים, ונקים הפרקום אשר עיני כל
 ישראל לופות וננציות קלא יתערצ זרות צתוך הקדושה קוטה פ"א נ"ד:
 היו נועלין אותה לצ"ד הגדול צצירושלים, ולנודו זאת נזקן וננרח צג"ש
 תורה תורה להורות כנוו סנחלוקת הזקן נזיק לאונה וקדושתה כן
 הקוטה לצעלה סכרת צרית הקדושה עונה נידונת צפונצזי לנזען ידעו
 כל ישראל גודל הטא הזכות וחיוצ סנזירת צרית השלוס צקדושה ותהרת
 צאופן שהפרטו נידון צדקדוק גדול כנוו הכלל, כי ונן הפרט נעשה הכלל
 של אונה.

שוב שאל שאל לנו האיש לנו ולנוולדתנו איך יתכן שאלת הכהן תועיל
 והלא הרבה ננאוד הלרו הגוים את ישראל, ולנוה לא נתיקינוו הקללות והאלות
 שקללו קדוסי ישראל את הנולרים, עד שהנוגע צכנף איס יהודי צנפשו
 תהיה ונקנות הרשעה תשא צכנפיה כל נזיני עונשים בערך האלות
 הכתובות ונפי קדוסי אל?

על זה הסצתי דע כי צצר השיצ הכוזרי לשואל אם ד' חפץ ציהודים
 היה ראוי צכל נזין אדם יהיה תחת דגל היהודים? אונר והלא היה ראוי
 שהיה כל נזיני צעלי חי אדם ולא פראי קדה וילדי יערות ונדצרות?

אלה וזה יש לך לוונר ונדרגות ונדרגות צרה השם כקליפה צחוך קליפה
עד שצח הפנים הוא ישראל. וכן לוונר אתה השואל ונדוע תהיה זאת
צארץ שצארץ לוונרירקא ולויקטרנצליען ונשפחות רבות ונצני אדם פראים
שוכנות שונה ואוכלות צער אדם כשר ונותקן צתיקוני ונדינה? ונפני
שצטבע הפרלות להקתלק אחת אחת עד שצרוז הינים יקוים וגר זאח
עם כצק ועגל עם גדי ירצץ. והטצע יש לה ונקוס צהכרח ונעתה דע כי
ונאחר שלקחנו הונשל של השגחת שונים צקוטה, הנה חז"ל גילו לנו
יש זכות תולה במים המאררים קוטה פ"ג ונ"ד רבי לוונר הזכות תולה
ע"ש. ואם כן אין כח צירור יען כי יש לך לפענוים פרוץ ונרוזה ונן
העוונד כאשר בכל הצטחות שכתנה תורה ד"ו ולאחץ לא יכופר עון דם
כי אם צדם שופכו ואפ"ה יש רולחים שנותים על ונטתם כאשר העיר
כצר ר' לוי צונדרק וכן על כונת דצרים עיין כתוצות ל' צ' תוס' ד"ה
דין. ויתכן שונפני שכצר הגיע הזונץ להפטר ונן העולם אי אפשר לנהוג
צו דין ונדה כנגד ונדה! אכן לדעתי כל פרלות כאלו צדין שונים על
שצועת שקר ושאר עונות כריתות ונזיות צידי שונים יש זכות תולה.
ועליו להאמין כי צודאי פלס ונלאוני ונשפט לה' ונעשהו כל אצני בים,
הוא ידע כי יש לכפס זה שום זכות ונקדם, או ע"י גלגול וכפי שעת
הכופר הכל יצוא על נכון. והכלל העיקרי צזה, כי רק וני שרולה להכניס
כפשו תחת ונשפט ת' והשגחתו כישראל עם קדוש, צלדיקים ונדקדק
הקצ"ה כחוט השערה, אצל אין שוטה כפגע, וכשם שיש הרצה צני אדם
אשר ונשחיתים גופם צונאכל ונזיק כ"ש, והרצה צני אדם צהפך אוכלים
שקלים ורנושים כצלות וטרפות ונזיקות לגוף צטצע ולא ירגישו שום כאצ
כן צענין השגחה צד' הכל לפי ונה שיודע השם תכונת הפרט והכלל
וכל דצר יש לו ונקוס ויקוד ונה. כל כך היה יקוד השגחה קצוע צעם
הנצחר צדצר הקוטה עד שפעם אחת שלחה הנחשדת לקוטה את אחותה
הטהורה לירושלים לשמות וני ונאחרים, וכאשר צחה אחר השתיה לצית
אחותה נשקה אותה הטונאה ונתה הטונאה שלח שתה וטהורה
כילולת (ונדרק).

אחר שראה ר' יוחנן צ"ו כי הונאפים רצו כונו רצו והפרולים ונשכו
עלמם ונקדרי השגחה אז ונונילח כתצטלו ונים ונאחרים. אצל דין
שונים לא צטל לעולם. ודע כי דוגנא לזה התנהגו צעיר ונשהען לתלות
טצבלא על לוחר אשה הנחשדת ללות עליה שתלך לתוך ונים רצים צונקו'
גלים ונשוכנים, ולכן היה זה סכנה צרורה, והתורה ונאנה צכך שלח
יהיה סכנה ודאי צטצע רק ונים שנוחה ע"י השם. עם עשר הונשכן
להורות כי יקוד האוונה היא קדושת הזווג ויחוס העם הנצחר אל העולם
הנוקרי כיחוס הנוקדש אל ישראל. — ונפני זה לדעתי לוונר עקציה
צ"ו על שונעיה ואצטליון שהשקוה גיורת דוגמא השקוה כלוונר לדוגנת
ונכה גוים. אכן כצר רנזתי לנעלה ע' אסמכתא שהנוכוון עם דוגנא
דוכנא Dakma קדה ונתיים שאי אפשר לרוע יען גיורת שונדת צחזקת
זוכה ואין כחן כפי השגחה לצרר ונקתה ונרוע זרע כי האשה נקראת

שדה צפי ראשונים וע"כ דכונה השקאה גיורת להשקאה שדה ונתים.
אפס צירושלנוי ר"פ ולנו ונגלחין ה"א דכונה השקאה וכירצעם צן נצט
עשה ונשנוע כי דכונה פירוש השמות וכבר נעשה זה ונשל צפי חכמים
לומר כן ע"ש.

ב לתשלום הענין ראיתי לבאר ונאמר קתום ונאמר קטן כ"ה צ':
רצא כי הוה אתא לדגלת (כהר) אומר לי' לצר אצין קום אינא ונלחא
קאי ואומר: באו רוב שלישיית במים זכור ורחם תעינו מאחריך באשה
מבעלה אל תזניחנו באות מי מרה והדצר קתום וחתום? ונראה לדעתי
כי צתענית כ"ד צ' ונצואר שצית דינו של רצא הכוהו לחיש אחד שצעל
כותית עד שנות, ועל זה כעס שצור ונלכא ורדף אחר רצא להורגו אצל
אפרח הורנוי שלחה לרצא שיתפלל על גשמים וכן עשה עד דשפוך
נרצאי דליפורי לדגלת כלומר כדי שהדגלת יהיו נוינו ונרצאים ויוכל רצא
צקל להוננו על הספינה. וצקנהדרין קי"ה א' ונצואר כי הנשארם
צ'שראל נקראו שלישיית, ויען כי האונות שצצצ נקראו נים רצים
כנאומר הכתוב נים רצים לא יוכלו לכבות אהבה של ישראל להקצ"ה
(שיר רצתי), אם כן צעשה שצא רצא לדגלת וכילל ונרדיפת שצור ונלכא
אומר ר' אצין צאו רוב שלישיית לצין האונות כלומר ישראל צכלל,
וראוי אם כן להשגיח על מוסר אצ ולהצחין כי טוב עשה רצא
צמה שבעש הצועל כותית, כי כנו שנוי ונרה ונצרים עוונות האשה או
טהרתם כן צררו נוי דגלת שנילל רצא שהדין ענוו להשגיח צין האונות
על ונעווד ישראל צקדושה הצן היציז ואעפ"כ נקרא רצא כוץ לנאקום
לדעתי עצור ונעשה זה עיין חולין קל"ג א'.

ג אגז אורחא ראיתי עוד לעורר באן כי אף שנוותר לכהן להשציע
צאלות צכל זאת אין זה דרך לדיקים להזיק על ידי אלה כנצואר
צרכות ז' א' דר' יהושע צן לוי לא קבל ללדוקי שבערו הרצה. — גם
נראה לעורר על ונה שנוצואר פסחים כ"ז שאומר אצא שאול: אוי לי
ונצית צייתוק אוי מאלתן, אוי לי ונצית חן או לי ונלחשתן, אוי
לי ונצית קתרוס אוי לי ונקולמוסן אוי לי ונצית ישנועאל צ"פ
אוי לי ונאגרופן, שרלה חכם אחד לפרש אלה לשונן קללה, אצל לדעתי
חציז התם ד' דצרים אשר צהם יוקשו הנכנעים תחת ונאקר השחלים:
א' הדיו לכתוב ונצירות וזה אלה כי ציוני פירוש דיו. צ' הלחשה
הנכתבת לרעה. ג' הקנה לכתוב וזה קתרוס לעדער ד' האגרוף לענוס
ע"פ הנכתב ולנו הוה ארצע ונראות נגעים הנחשבים שונה להוליא
הרשעה ונכח אל הפועל דיו, לחישה, כתיבה, אגרוף.

אותות האותות

א לקיום אות א' אונרתי לשוב אל הראשונות ולקדר לפניך קורא נעים
דעת תורה אשר הקדונתי לדצר צעדה צערך אי"ב כי התורה שצעל פה
היא קודונת צטצע וצונון לתורה שצכתב, ואפשר ג"כ קודם צנועלה, יען

כי לדעתי לעתיד אחרי אשר יהפוך ד' ספה צרורה לכל העושים לעצרו
 כולם שכם אחד ואור החנוה יאור שצנתיים כאור שצנת הימים שצנח
 ד' את עולמו, אז תקוצ כל התורה להיות ספה צרורה צפי הצריות,
 ונצלת עיון ורליה בכתב ידעו בני אדם לעשות דק ואונת ולשמיע
 צקול ד' זכה הנפש הנושכלת אשר בחדס הוטצע ונאז להשכיל ונושכלות
 ונעלס כצודה צת ונלך עולמיים פכינות, ולחזות צנועס ד' צהיכלו שכולו
 חונור כצוד צפה צלל כחצ. הן כצר ידעת ונה שאנורו חז"ל חלולל
 חטאו ישראל לא יתן להם רק חונסה חונשי תורה וספר יהושע צלצד
 כדרים כ"צ: כלונור הכתיצה הוא סינן החטא והחקרון צונעשת, כי
 לטוצ רואה צשכל לנותר הוא הכחצ, ואנורו ע"א שעיני תורה שצכחצ
 על תנאי נכחצו אס יחטאו בני אדם; ואנורו ירושלמי ונגילה פ"א ה"ד
 נציאים וכחוצים עתידין להצטל חצב חונסה חונשי תורה חין עתידין
 לצטל, כלונור עיני תורה יענודו לעולם צלל חקרן ותוספת, כאשר
 נתנו ונקדם. ור' שונעון צ"ל חונר חף אסתר והלכות חנים עתידיס
 לצטל שחאנור קול גדול ולא יסוף וצהלכות כתיצ הליכות עולם לה.
 כלונור הלכות צלל כחצ רק ונהלכי נתיצות יושר צטצע צחקת הכחצ,
 ורק קול גדול לא יסוף להיות זכרס צלתי חוצד ון העולם. וכן ונה
 שאנורו לפעמיים ונורת צטלות לעתיד לצוא נדה ס"א צ' הכוונה על גדול
 החסוקה צחדס צטצע לעשות רלון קובו שצטננים ונעלמו צלתי שום כפיה
 בנוו שנוצאר צנדרש קוחר טוצ פ' ע"ג פסוק שמו צטננים פיהס; צעולם
 הזה הקצ"ה ונחזר אחר ישראל חצל לעתיד לצוא ישראל ונחזר אחר
 הקצ"ה טיעשה רלונס שחאנור ירמיה ל"א ונקצה תקוצצ גצר, ואס רוחי
 אתן צקרצכס. (כלונור החונור יצקס להיות צעל נורה) חונר ר' סינן
 צסס ר' שונעון חקידל צע"הז אס אדם הולך ללקוט תאנים צשצת חין
 התאנה חונורת כלום, חצל לעתיד לצוא אס אדם הולך ללקוט תאנים
 צשצת חיל לוחת וחונורת שצת חיום! צעו"הז אדם הולך לשונש עם
 אשתו וחיל נדה חין ווי ונעכצ צידו, חצל לעתיד החצן לוועקת ונעוקוס
 ונשצנה וחונורת נדה חיל, שחאנור חצן ונקיר תועק, כלונור דרכי תורה
 עם דרכי הגוף צעולם יחיו יחדיו תננים לעשות רלון השכל, ונעוק
 העולם יחיה ניכר כי ראש דצרי השס על ידי נציחו חונת, וכי חנה
 הגידו צאונת אותיות חלה.

קינון לדצד יודע ונה שאנורו קדננני חכמים: דע את עצמך שעיקר
 הדיעה וקוף כל החקירה חיל טידע ויכיר אדם את עלמו, את טצע
 גופו וטצע שכלו צקדוק, וחיה אס כה יעשה ונלל כי חלסית חלדס
 ונורכצ ונעלטה צטצע, ח' השכל, צ' הגוף, ג' טיחס יחד. השכל דרכו
 דרך העיון צחורת חונת, הגוף דרכו דרך עבודה לפעול צפועל ונה
 שחושצ השכל צכח, וע"ז השכל והגוף יחד גונלים חסד זה עם זה.
 השכל ונורה הנוחצנה והגוף הנועשה, צחופן שחונחשצ עם הנועשה
 נעשו שלמים וטוצים יחד להיות אחד. ואס כן טלטה ענודי עולם תורה
 עבודה וג"ח וננחיס צטצע כל אדם פרטי, לפיכך תולל ג"כ צכל

הדורות החשובים יותר כרת ד' ג' צריתות כגד ג' עיקרים אלו, וסם לו שלשה אותות ציוני אדם ראשון עשה השם לאות צרית את השצת שהוא סיוון השכל והשצית בטהרה, כי השצת נורה שהשם הוא הונויע אבל הוא עלונו בלתי ונתנועע אבל הוא שוצת (כנוו שכתצתי זה ה"פ צערכים אצרהם, אצן, אונת ועוד) וזה נראה בטבע האדם והשכל יודע את עלונו בלתי ונשתנה וקיים צנוקום אחד בכל השינוים והתנוורות שנתהוו צנוק, א"כ השצת סיוון עיון התורה. אות הקסת עם נח הוא סיוון עצודה צנוק, כי הקסת הוא נראה צעכן וכנוו שהגוף ונכסה לשכל כן העכן ונכסה לאור השנוק. אות צרית ונילה עם אצרהם הוא סיוון לשלום הנפש עם הגוף כי ע"י הקרת הערלה ונונילא גם הגוף ונוכשר לקבל שכל טווצ ונורוויים, ויהיו הגוף והנפש שלווים לד', וזה סיוון לגווילת חקדים העיקר השלישי, שיגוולו הגוף והנפש חקד זה עם זה כאשר באונת נצחר אצרהם ורעו לעשות לדקה ונשפט, ולכן אונרו חז"ל שאצרהם יושצ צפתחי של גהנס ואינו ונניח אדם ונהול לכנס לשם עירוצין פ"ק כלומר ונדת אצרהם עם אות צרית ונילה הנורה על העיקר של תשלום גוול צעולם הזה וצעולם הצא ונונילא כלשונור את זה ניכל ונדיכה של גהנס כי ידעה זו עלונו שונרת ורעו של אצרהם ונאצדון. ואם תעניק יותר תוולא כי בצרית את אדם הראשון כצר היו שלשה עיקרים ונוכחים לפניו, כי השם אונר נעשה אדם בללונו כדוותנו, ויש לך בזה שלשה דצרים א' ללם הוא ענין לל (שנטטען) הוא השכל אשר אינו ניכר ונודע בצירור ונשותו ורק בללם יתהלך אש. ב' דנות הוא ענין הגוף בלורה (פאָרס) צעניני פעולות ועצודות כנגד עצודה. ג' אדם הוא הנורכצ ונשניהם יחד לתכלית ג"ח שיהיו הדנות והללם לונשכן אחד לשלום עולם, אח"כ צחר השם באות השצת לשונוו לאות צינו ית' וצין צני ישראל, יען כי באות זה חרותים ורשוניים ונאז שלשה עיקרים אלו, כי נאנר ויכל אלהים ציום השציעי, וישצות ציום הז' ויצרך ויקדש, ג' עיקרים וישצות צשכל ויצרך צנוק ויקדש שניהם יחד ועיין ערך אצות גצורות קדושות.

לפיכך אונרו חכמים צ"ק ע"א על אות השצת! היא קודש ואין ונעשה קודש כלומר כיון שהשצת נורה על הונויע הצלתי ונתנועע אשר אקור לעשות ונונוו שום דנות לערך, רק השצית היא האות להורות כי קולו אדם שונועים ותנוונה אינכם רואים א"כ ונונילא דוקא היא השצת קודש ואין ונעשה הוא דצר הנראה צחוש יכולים להיות קודש ונלד עיקר זה. — ודע כי צשלשה עיקרים אלו תלויים ואחוזים צם שלשה עיקרים אחרים: א' הגזרה ב' הצחירה ג' קישור שניהם יחד, כי ונאחר שעיון השכל והתורה נורה על ונליאת השם, ועיקר התורה צשכל, א"כ ונונילא הקצ"ה יודע העתיד והוא גוזר ונקדס על כל הנעשה צעולם צכלל וצפרטו וזה אות השצת ואת התורה ועיקר ונליאת השם. סנווך לזה הוא עיקר ב' העצודה התלוייה בצחירה, כי אם לא יצחר האדם לעצוד עצודה צשדה לא ילונת וזה שגזר השם, ואם לא יעצוד עצודת הנונות ג"כ לא יתצרך.

אצל נוכח הגזרה נעקדם ונחירת האדם יחד כשנית הפרוקים (עיין להלן ערך בחירה) ונומלא יעלה עיקר הג' וכן הכח אל הפועל והוא עיקר ג"ח נוכח שתיים יחד (ע' אות אותיות ואיסים).

נועם זה תראה כי כאשר נגלה השם לנושא נציאו נאונן ציתו גילה לו ג' עיקרים, א' התורה כי אהיה ענוך (נליאת השם), צ' זה לך האות שהולידך את העם תעבדון את אלהים — עצודה, בחירה ותורה היינו פעולת התורה וכן השונים. ג' אהיה אשר אהיה ג"ח עיין לנועלה ערך חליהו. — ולכן אחר אשר אנו נעשה וכן לא יאנונו לי ויאנונו לא נראה חליך ד' תראה הקצ"ה ג' אותות לאנות ג' עיקרים גזרה בחירה ופעולת שניהם יחד. אות הראשון הנחש נעשה נוכח הנוטה ונחפך לנוטה הוא קיונו לגזרת אלהים שכל הדברים הם נגלגל החוזר צעולם ונתחילה צריאת האדם צטצע הוא נעשה נועה לכאן ולכאן, ואדם צטצע נחפך לנחש לעשות רע בקרב הארץ, וקוף הרע להיות נועה להלכות הרשע. — אות השני תחיצת היד לחיק ונעשית ונלורעת, ואח"כ שבה להיות כצטרו קיונו לבחירה כי כונו שאדם עושה עם ידיו כן יכולם לו. — אות הג' הוא ולקחת ונונינו היאור ושפכת היצקה והיה לדם ציצקת להורות על היולא ונחיצור שניהם יחד ר"ל הגזרה והבחירה, כי הארץ היצקה והקשה, נורה על הגזרה והחוק כונו ששם השם גבולים לים על ידי היצקה והיא חזקה וקיינות, והנשים הנזולים נורים על הבחירה, יען כי כונו שהנשים שטים ונזולים לכל החדדים כן צעל בחירה הוא חפשי צנועשיו אצל נשניהם יחד נעשה קיונו השלישי, להורות על ונת שנתהוה נשתי הקדמות אלה הגזרה והבחירה דם צרית כלוונר הקשה נועורצ עם הנזולי והוא קיונו האדם השלם אם לשצטו אם לחקד, כי אם ישתוו הבחירה והגזרה יחד לטוב אז הדם קיונו חקד כונו אות צרית נולה ודם של פסח ודם הקרבן הנזרק על הנוצח ואם ישתוו לרע אז יהיו לשצטו להורות כי הדם ירדוף חויצ כאשר באנות היה חילוק זה צין פרעה לישראל זה פורש ג"ח.

ד תצין צזה ונה שאנונו בקפרי הוצא צילקוט שנות רנוז קע"צ אנור הקצ"ה לנושה שני קיונים הללו נחש ונלורע אחד שלי ואחד שלך, וידצר העם באלהים וצנושה וישלח ד' צעם את הנחשים, ונוי שנודצר על נושה נלקה צלרעת כוורים כלוונר, הנחש הוא קיונו הגזרה ונועל שהגלגל נחפך צבח הגזרה כדמות נחש צטצע הצריחה שהיא לקדונוים קיונו החיים והנוות והחיים אחרי נות כנודע (דער קרייז דעם לעצענס אונד דעם ענדעקס). והלרעת ציד הוא קיונו הבחירה ציד האדם אשר נעשיצ ידו אל חיקו צכל נועשה שהוא עושה נולד בחירתו ואל חיקו ישולם לו. ולנועלה וזה צילקוט קי' קע"א והיה אם לא יאנונו לקול האות הראשון נהו לקול? אנור ר"ל שתי הנוטה נודצר לפני ישראל עם נושה הייתי צוודין ונחפכתי לנחש, ואחר כך נעשתי נועה, ואף היא נורינות את קולה ואוונרת עהורה הייתי ונענואתי וחזרתי ונעסרת, וכן צונלרים להודיע גדולתו של הקצ"ה כלוונר גדולת הצורה שהוא גוזר ונצקצ

אתות האותות

צפיצוים ונטהור לטווח ונטווח לטווח כאשר עשה עם ונשה, שהסב
הסם צריחה ונפרעה לנודין עזור הטווחה סנטווח צהריגה הנלרי
וקוצ נטהר צנודין, על פי ונה סנראה צהר חורב כי גזרה היתה ונלפני
הסם לכצצ ציאת ונשה אל הנודצר אשר סם נגלה לו הסם, וכן הגלגל
הנוד הולך ע"פ גזרת הסם ונטווצ לרע ונרע קוצ לטווצ, להודיע גזורתו
ויכלתו שהוא הגזר העליון וננהיג עולמו צקיצות שונות ונוסיים סם
הנדרש ואת הנטה הזו תקח צידיך אם אין אתה רולה לעשות שליחותי
ונקל זה עושה שליחותי! אלא אני רולה לזכותך כלומר גזרת הנקום
צונחה עולמו שהנטה נורה עליה צהכרח תלך וכן הכח אל הפועל אם
לא על ידי זה אם זה, יהיה צלופן אחר ע"ד שאנר נודרכי לאסתר רוח
והאלה יענווד ליהודים ונוקום אחר כי קדרי עולם הנוקרי קיינים
עכ"פ. אחר זה נעשו שלשה סינונים אלו צשלשה אותות אחרים: וכן
כשצת להורות על התורה והגזרה ונליאת הסם. עין להורות בקשת על
עבודה עיונית כתורה וכן השונים וצחירת אדם. צ"ח כדס צרית נזילה
להורות על הקדושה וזוג שניסם יחד לתכלית ג"ח עיין ערך אצ"ד.
לפיכך אנורו חכמים קידושין ל' לעולם ישלג אדם שנתיו שלג צנוקרא
שליס צונטה שליס צגנורא שחנור וסנכתם אל תקרי וסנכתם אלא
ושלשתם כלומר וקרא הוא סינון ונשכל הראשון על ונליאת הסם ועיון
התורה, ונטה סינון ונשכל שני צעבודה ותורה וכן השונים, ואין לענווד
צשני אלו כי התכלית הוא להוליך תולדת ג"ח על ידי גנורא שגונרת
הכל, לכן אין לקרוא וסנכתם אלא ושלשתם שונכה השנים צוא תכלית
הגון ולא יענווד השנים כלל תולדה הנוכוחת ונאת הנותנס העליון (עיין
ערך הגיון ואס לנוקרא). ועד"ז אנור ר' יוחנן צ"א אחר החרבן שיש לנו
לתתחם על אצדן הנוקדש ועבודה הקרצנות על ידי ענווד השלטי
שהוא נזילות חקדים סוף ותכלית הכל (אצות דר"ב ע"ד).

צלופן צשכלל ניתנו לישראל תשע אותות: שבת, קשת, נזילה, כחש
ולרעת היד, דס ציצטה, וכן, עין, צאר. כולם אחוים ושלצוים זה צזה
כתורה שצע"פ עם תורה צשכת צחיי ישראל עם חיי הכלל צניאלס,
אשר גם אללס ע"פ שיטת קדונוי פינעגנורקס הגזילות חקדים הוא
העיקר שהכל תלוי בו (דיא גערעכטיגקייט איזט חיינע לנשל דיא נייט
זיך זעלצקט גלייך איזט) (עיין ערך אנטגיגוט) צלופן סנתצרר כי תכלית
כל התיצה והליוודים הוא להשוות אדם האחרון עם אדם הראשון על
ידי ונספר תשע שהיא התשועה כללית ונוספר האנות צנו"ק (עיין
ערך אנות) והריצוי חוזר אל האחד.

אתות השמים

יש לנו חכמים ונשכילים צזנכנו אשר ונשתדלים ונותאנולים צנוטה לצס
וצכות סכלס, להנליץ צעד חכמי תלנווד ולחחווים דצריהס צחכוכה עם
הנליחות, או עכ"פ עם שצילי חכונה ודרכי תצוכה ציונהס. דרך זה

דרך הקודש יקרא לה כי חכם גדול נקרא וני שנוקיים דברי חכמים
 קדמונים (נגעים פ"ט ק"ג).
 אכן בכל זאת חוצה עלינו לשנוור ונעגלי לך לבלתי נפריז על המדה
 יותר ונדאי, כי אין ספק שגם חז"ל הלדיקים לא יבקשו נודרות הצאים
 אחריהם לטור וון האונת ולהחניפם צטפת סקר צנוקום שדצרו צרוניזה
 דרך השערה או הפלגה, לעורר לצות צני אדם להסתכל צנועסה צראשי'
 ולהשגיח צפלאי צריאה צעין פקוזה, וצבלי ללונלס דצריהס צנוידה וונשקל
 על פי יקודי החכמה העווקה, להגציל כל דצר צדקדוק גדול, כי אס
 דצרו חז"ל צענייניס כאלה לא דצרו רק לתכלית אהצת התורה והעוסקר
 והוכרחו לצחור צנולילה הנאותה לתכלית זה, פעס לקרצ ופעס לרחק,
 פעס צקול רס ונשא ופעס צקול כווד וצענוה יתרה הכל כפי הענין
 להעלים דצרי חכונה וון הונשונלילס צה. הונשונר הנוצח צסם רצח
 פסחים ל"ד ע"א: ש"תא אלפי פרסי הוה עלננא וקוונכא דרקיע אלפא
 פרסא, הוה לודק ונאונות על פי ונה שאונר הרונצ"ס צהקדונה לזרעיס
 צסם צטלנויאהוס צספר אלנוגיטע, שונדת הקיף העולם הוה כ"ד אלפי
 ווילין—שטה אלפיים פרסאות קרוב לונה שאונרו תוכניס חדשים 5400
 פרסאות, וכפי ונה סציאר הרונצ"ס שס וצעל ונאור עייניס פ' כ"ח ונידה
 זו תכון לצד לנוי שידע ונוכיר צכדוריות הארץ ואס כן כצר ידעו חז"ל
 שיעה זו — ואעפ"כ נראה לי כי ונוה שאונר רצח קוונכא דרקיע
 אלפי פרסא ווכה סצרח נראה קלת סכיון לצחור צנוידה זו על פי
 הנפורסם ציוניהס שהעולם יעמוד שתא אלפי סנין וחד חרצ כנונין ששת
 יוני צראשית עם יוס השצת (סנהדרין ל"ג ע"א) וצחר ח"כ רצח להורות
 לעס את הדרך אשר ילכו צה, להשגיח צרקיע השנויסי דוגונת קדושת
 השצת, וצעולם החולף דוגונת יוני חול והונלככה, צאופן שסרקיע הוה
 תכלית השנויסי הנווקרי כאשר קדושת השצת היח תכלית הונלככה והעסק
 צתחתוניס וסנת השנויעה סוף ותכלית עצודת ששת שניס. אפס ונה
 נעשה אס כן צונה ששאל סס הש"ס על שיעה זו וון הצרייתא אשר
 אנוריה תאונר: מצרים ת' על ת' פרסא, ומצרים אחד מששים בכוש,
 וכוש אחד מס' בעולם, עולם אחד מס' בגן, גן אחד מס' בעדן, עדן אחד
 מס' בגיהנם; נמצא כל העולם כולו כביסוי קדרה לנהגם. ונה צקשו
 חז"ל צזה, לונה שאלו על דצר הנודע צהחכונה, וון אגדה בלתי ונפורשת
 ונדוויקת צאונת, כי ידענו שוננר' הוה ק"כ פרסאות צאורך וס' פרסאו'
 צרוחצ וונדת שטחה לכל היותר ח' אלף פרסאות ונרובעות וח"כ לונה
 ונוו חרצע ונאות פרסא על ד"נו פרסא? ונה ראו חז"ל לונכות שסיס
 שסיס וונה הגיע אליהם להפריס צין גן לעדן, ונה זה גן ונה זה עדן
 וגנהם? על ככה ונפני שרנו להתנגד אל דצרי רצח הנאונריס צטעס
 זקניס, דרך שיחה ונשא וונתן לעונות הנוון צני אדם הרוהיס צאספקלריח
 שאינה ונאידה, לעשו' לתלנוידיס כוונים על פי ליווריס ורישונניס ונדעייס,
 דרך הפלגה לונען ידעו להפריס צין ונדת השיקף לנאידת השטח, ואס
 גם אונת הוה שונידת החוט הנוקיף את הארץ הוה ו' אלף פרסא, ידעו
 שונדת השטח הוה כפלי כפלים וציחור הדצר על דרך זה.

ידוע כי הקדמונים חלקו כל היקף צאורך או צרוחצ הארץ לש"ס חלקים—ששה פעווי' ששים, וכמו שהתוכנים חדשים מודדים וכן קו הנושוא עד הקוטבים וכן למזרח ולמערב תשעים וועלות, וועלות אלו אינן שוות בצמיכת אורך הארץ ועוצרת למערב, כי תחת קו הנושוא עלה הנועלה האחת ט"ו פרסאות ונעסס ולהלכה פוחתת והולכת עד שס ועד אחת ועד 0 כידוע, בן לא היו אלל הקדמונים הנועלות שוות בכל מקום צשיעוריהן. והנה חשבו פה מלרים, כוש, עולם, גן, עדן, גהנם, ונתנו לכל אחד ששים וועלות כוונת היקף השלם 360 ציחד ותכלית כל חשבון זה הוא רק אל קלצ הששים הגדול יותר צוידתו והוא קו הנושוא, צאופן שהם יונו למלרים ת' על ת' פרסא ויכפילו וינן זה עם וקספר ששים יעלה הסכום הכללי אל תשעה וייליחן ת"ר אלף פרסאות מרובעו' וכן הוא צאונת ודת שטח הארץ בקירוב, צין לפי תוכנים חדשים וצין לקדמונים. ועד"ו הפליגו לתת קלצ לכוידת ארץ ישראל ת' על ת' פרסא וגיילה ג' ע"א ופני שחצו א"י לאונלע העולם הנוקרי והכוידותי ועל פי הכפל של ששים יכללו צויוע זהה כל העולם כי וקספר הששים היה קיוון השלמות לכל דבר צין ונעט צין הרבה ואם נלטרף אחד לכ"ט אינו בטל ועושה כ"צ כידוע.

הערה הנושגת על החלונות הוא החכם היקר שד"ר נ' נתן עיניו צי לטובה צנופה לנליון 19 נד 149, כי הוא מתפלל עלי צעבור ויה שכתבתי (נליון 44 נד 294), שיש דוחק גדול לפרש דברי ר' נתן שאור פסחים נד א' כל העולם כולו תחת כוכב אחד הוא יושב, חדע שהרי חכם נותן עיניו כוכב אחד עומד למזרח ולכל הדרים ועומד לנגדו, על יסוד הלימוד שרק אם גוף הנואיר הוא גדול וכן גוף הנואיר אם אפשר לגוף קטן להיות נואיר לא פחות ומליו גם כי גוף הנואיר רחוק וננו ונאור, יען כי מלצד שעדיין לא נודע על מה סובבת השאלה שם, עומד לנגדו הנושוא והמפורסם כי אפשר לנר קטון להפיץ אור על פני שטח גדול וננו, ועיקר הפלה האור תלוי צריחוק וקירוב גוף הנואיר. ועל זה התפלל החכם היקר הכ"ל ויה ענין שטח לגוף ואם אונס שטח גדול יוכל להיות נואיר ונר קטן הכי כל השטח פונה אל פני האור, הכי יכול גם הגוף להיות כאור על כל דבריו ונאור הנואיר עליו?

על זה אשוב והתפלל הפלא ופלא על חכם אינתי וגבר בכל כוונתו הכי כחשתי את הלימוד המחויב צדעת וצניח, איני לא אינתי רק שאין הוכחה ונליונוד זה למאמר ר' נתן שהוכיח שהעולם הוא קטן וכן הכוכב הנואיר ופני שנתחם הכוכב וכל לדים כי צדברי ר' נתן לא נאמר מריחוק הכוכב הנראה, ויוכל אם בן להיות כי מה שנתחם הכוכב וכל נד הוא ונטעם קרצותו לארץ יען כי זה כלל ולימוד צרור ולודק, מהפלת האור תלויה בקירוב וריחוק ונקום; גם ר' נתן לא הזכיר בכל ונלודי העולם ודעתו צפשיטות על שטח הנואיר, ואם גם נאנח שטחן על הכדור בכל זאת אפשר לראות הכוכב הנואיר וכן הדרים אם הוא קרוב לארץ כמו שנתחם הלכנה וכל נדי הארץ גם כי הארץ גדולה עגוף הנואיר. ומה שתפשתי בלשוני ונל שטח הוא לפי מה שצארתי נליון הקודם שכל ושא ונתן של הש"ס שם הוא להראות כי גם אם אור רצח ודת העולם היא ו' אלף זה דוקא צחוט הנקיף אלל שטח הארץ הוא גדול הרבה מאלו. ושאלת הש"ס וצרייתת דר' נתן הוא להוכיח קטנות הארץ נגד הצרייתת הקדוונה וגם נגד רצח. וביותר איני מתפלל על מה שאמר החכם היקר הזה צנות שאמר שם רז"ל ואולם ויה צניאיר הרב החכם הזה כי השאלה סובבת אל השאלה צלפניה הוא מתנגד מאלו לתלבויו' הסוגיא שם כי כל הקושיות כולן סובבות הולכות על דברי רצח ואין לנו דוגמא כזאת שקושיא הסובבת למצרתה תשוב על הקו' שלפניה עכ"ל. על זה אערוך לנגד עיניו כמה שאלות אלה: אי יאמר נא אדוני ויה זה שכלל הש"ס קי"ל שאין הלכה אחר התוצתא כאשר שאלו בה"י תוצתא והלכתא? ולמה צנוקם זה הלכתא כרצח כאשר הוא האמת שהעולם

הוא קרוז לששה חלק פרסאות ולדברי הרמב"ם בהקדמה לזרעים המסבין נודיק נאוד ואיך זה הלא קמות לנגדו כל הני תיבותא אשר הכיח הש"ס בלא נענה? ב' איח נולינו בכל הש"ס פלפור ושאלה תיבותא בדבר הגדה שאין זו כ"ו לדינא כלל, ואם נשא ונחנו ד"ו שבת כ"ה ב' צהא דלין יסורין בלא עון ואין ויחיה בלא חטא וכדומה הוא דוקא צענין מוסר ואמונה ולא בהגדה גרידא? ג' יעיין בא בל"ח צבוגיא דפסקים שם שכתב שזן הצרייתא מלרים אחד וס' עובת שהעולם כ"ד אלפי פרסא צמנין, ומצבנו מצודר בהקדמה לנוע ציהודה ו"ח צשורש המרובע ובניאלו 57600000 וא"כ הכוונה על השטח ולא על הסיקף? (ד) יעיין בא בפסקים ב'—ג' איך שטושא ונתן הש"ס לשולל הרצה שאלות פעם להוכיח אור יונתא הוא ופעם להיפך אור אורחא היא, וכנגד זה יעיין גם ב"ק ל"ד ב' איך הש"ס שואל וצרייתא על צרייתא אחרת, ועיין צבוגיא הש"ס שיש הרצה כללים צבגונן הש"ס אשר לא נמלא דוגמתה רק פעם אחת כמו שצבוגיא צתום' ב"ק ע"ד א' ד"ה יאמר נעמה למה לא נאמר לישר כל הנהדרות כאשר צרתי צאר היטב צגליון 43—44 ש"ה שהמקשה שואל וצרייתא על צרייתא כמו ב"ק ל"ד או על דברי רבא עליו להוכיח קטנות העולם כאשר נצודר שם צצרייתא אחרת שכל היישוב אינו רק שעה אחת.

גם ויה שתימה החכם המופלא הזה על מה שאמרתי שיחכן שר' נתן כיון על פארלאלקטע שזה שייך רק לדיעת המרחק ולא לצירור הגודל והקוטן, נפלאתי נאוד הלא אני צרתי שמה שאין המכוון על הגודל צמלת תחת כוכב רק להורות שהעולם מכוון צקו ישר נוול הכוכב מומעל יע"ש כללו של דבר סוגיא זו הנלמה תיבותות צלי סיום תיבותא והלכתא! היא זרה צש"ס ואין לך צה אלא חירושה שכל ונמחה להורות כי צבוד ד' הסתר דבר לסמור ולצנוי צמחמת המכונה צרמו המובן רק לחכמים לכל לך צין צהיקף צין צשטח כאשר צרתי צאר היטב צגליונות ה"ל. ומה שאמר חכם אחד צגליון 26 ש"ז שרק על מה שאמר רבא נקשרא נקומתא דרקיב קאי התיבותא הוא שלא צדיק כי כל הרואה שם יראה וצין שהתיבותא על גמרא של רבא? אע"כ כדאמרן.

וזאת זה אמרתי להודיע לכבוד חכמתו שבהקדמת ספר התחמומי והוא פירש על ספר יגירה על פי חכמת התכונה לר' צנתי צן אצרהם הנקרא דונולו נרפס צספר תלא חפנים ונסיים הנמחר לך 32 ולימדתא צביאר צספר הנקרא התחמומי נמחור של כוכבים ושל דלי ושל מזלות של ד' אלפים וז' מוחות ושש לצ"ע, וידע צאיהם מול ובאציה חלון של מול יהיו ז' כוכבים והתלי. נצבוגיא וזה שקראו הראשונים אותם הנרחקים הנשונים של כל כוכב צעריך מרובתם צשם חלון ולכן דבריו הנחוכמים צנאמר חלוני רקיע אין שום ספק צם עוד, ועיין עוד שבת ל"ה א' וסייעך כוחא שלקחו החלון רק לסימן ומשל והענין נצבוגיא היטב צספר הישר לר"ח ובר"ן שם כי הנקום שטוקעת חממה נמחת לביפה (צבאגען) נקרא חלונה (חללה) של חמה, ולדעתי מכוון שם זה ושם מול שפירושו מדור היכל (עיין געזעניום) ואם כן כינו שמות החלונות למזרות אלו כותמים צצדק. עיין פרקי דר"א פ"ו.

ב גם נודע כי הקדמונים חלקו את העולם לשלשה וניי חזורים כאשר הוא עד היום (א) חזור החם 47 ונעלות תחת וסנווך לקו הנשוקה, (ב) חזור הייסקע למוכע) (ג) חזור הנווולע (געוועקגיטע למוכע 43 ונעלות) (ג) חזור הקר 23 ונעלות. וידוע ג"כ שהקדמונים לא ידעו וזן הנוקוונות שצחזור הקר, כי כל ישוב שלהם היה רק חזיר הנווולע לחצי כדור הלפוכי, וחזור הנווולע הזה נחלק צצונות לכונה חזורים כי התחלת החזור היא חם נאוד וצקופה היא קר נאוד אצל האנועל הוא נצבוגיא יפה חף נעים. והנה קראוהו הקדמונים לחזור החם *Zona torrida* שרעק-ליכע היליגע למוכע. ודינו כי אי אפשר צקום אופן לצני אדם לצסכון שמה צצאנועל והוא ריק ונעור ווכל חי לגודל החונינות.

ונעמה קרוז הדבר נאוד שחז"ל כינו את החזור החם נקום האש הצוער צקם נהגם. ונפני שאזור זה הוא הגדול שצכל חזורים וגם

קרוב לו ונעצר השני כל חלי כדור הדרווי אשר לא ידעו ונזנו כלל
 שאפשר צו היישוב, לכן אנו גהנם אין לו שיעור, תענית י', ואנו
 גהנם הוא גדול וכל העולם, וקראו את התחלת חיזור הנונולע קנוך
 לנול קרען ונקוס ונושצ ונלרים צסס גן ע"פ הכתוב כגן ה' בארץ מצרים,
 וקראו את הנוקוס הנונולע בחיזור הנונולע צסס עדן להיותו עוב ונאה
 ונאוד ונאוד ואפשר שהוא הוא ארץ עדן הנזכר בזולכיס צ' י"ט וצישעיה
 ל"ט י"ז. ולפיכך אנו ונלרים שהוא קנוך לחיזור החס הוא חלק שסיס
 ונכוס שהוא תחת חיזור החס, וכוס הוא א' ונס' צעולס שהוא עולס
 היישוב צכל עצר הלפון, ועולס הוא אחד ונס' צנועלה לערך הגן והגן
 הוא אחד ונשסיס צנועלה לערך העדן שהוא עוב יותר וארץ ונצורכת
 צכל ועדן הוא אחד ונס' ונגהנס שהוא קו הנוסות וכל עצר הדרווי.
 צאופן סכל עולם בולו הוא בכיסוי קדרה לגהנם, כי כל עולס היישוב
 ללפון הוא ונועל לחזור החס, וקו הנוסות עם לז הדרוס נחצצו לתחתית
 הכדור כידוע, וא"כ נחצצו כאלו עולס היישוב ונכסה את הגהנס בכיסוי
 לקדרתו. — אחר זה הצילו צפסחים סס צרייתא אחרת וזה תוארה
 רבי נתן אומר כל היישוב בולו תחת כוכב אחד הוא יושב. תדע שהרי
 אדם נותן עינו בכוכב אחד, הולך למזרח עומד כנגדו, וכן לכל ארבע
 רוחות העולם מכלל דכל עולם בולו תחת כוכב אחד הוא יושב.

וואור זה וכוונת השאלה ונונו צגנורא סס, ניסה חכס אחד לפרשו
 צהנוגיד גליון 47 לטנה רציעית, וחצצו כי הכוונה עם תחת כוכב הוא
 יושב לוונר שהכוכב הוא גדול ונכדור הארץ, כי לולא זאת לא יוכל כדור
 קטן להפיץ אור על פני כדור גדול ונונו על פני כל שטחו, ויס צזה
 דוחק גדול, כי ונלצד שעדיין לא נודע על ויה קוצצת השאלה סס, עוונד
 לכגדו גם הנונוס והנופורסס כי אפשר לבר קטן להפיץ אור על פני שטח
 גדול ונונו, ועיקר הפלת האור תלוי צריחוק וקירוב גוף הנואיר ודחיפת
 קרני אור אל דצחים ונולקים כנודע, ועיין צהנוגיד גליון 5 וגליון 33
 לז 202 ע"ז — אולס לדעתי כוונת השואל סס להוכיח קטנות היישוב
 ואין השאלה הולכת וקוצצת על רצא, כי אס על הצרייתא הקדוונה
 שהפליגה צנוידת העולס יותר ונדאי עד שונלרים הוא ת' על ת', עבור
 זה ונחסך התלנווד להוכיח ונדונין הנונו, קטנות היישוב על פי וואור
 ר' נתן סכל היישוב יושב תחת כוכב אחד, כלוונר וכוון תחתיו צקו ישר,
 שהרי אדם הנותן עיניו צכוכב אחד, רואה אותו עוונד כנגדו (תינו
 צאנולע היישוב) ונלדי ד' רוחות, ועל כן היישוב הוא וכוון תחת הכוכב,
 דאס לא כן היה כל היישוב רואה את הכוכב ונלד אחד עוונד ונחוץ לנרכז
 הארץ אבל ונכיון שונארצע רוחות העולס נראה כוכב אחד עוונד כנגדו,
 ע"כ הכוכב צאנולע העולס עוונד ולא ללדדיו וא"כ כל היישוב תחת כוכב
 אחד יושב והכוכב נראה קטן ונאוד ויס צאנות כוכבי לכת קטנים ונכדור
 הארץ וא"כ יס ללדד ולוונר שהעולס קטן ונאוד, וכאשר ונצורר דצר זה
 יותר צשאלת השנייה סנווכה נייד להוכיח סכל היישוב בולו אינו רק
 שעה אחת שהחנות עוונדת צראש כל אדם, ואף כי ידעו כי יס כ"ד

שעות ציוס שהחונה עוונדת צראש כל, צוקוונות שונות? צכל זחת
 התחכנו להפליג צקטנות הייטב כדרך שכתב הנוליץ הרנוי לייערא
 (א'ס טרו'ס דעק סיפ'יא) שהוקוס אשר האדם יוכל לעשות גדולות
 צארץ הוא קלר וועט ונאוד. ונהגו חז"ל צשאלות כאלה ללדד הדצר
 פעם לגדל ופעם לועט ופני התלמידים וופני הנון צני אדם סיצינו
 ונכח זה שאי אפשר צקל ללמוד חכונות ויטו שכונס ללימוד התורה
 והדינים על פשוטס. — ויתכן ונאוד שכיון ר' נתן צונה שאונר שהכוכב
 נראה נוד' רוחות עולם עוונד לכגד הנותן עינו צו, על הנטייה הנעשית
 וונה ששני צני אדם רואים דצר אחד ונשני וקוונות ונתנגדות (פערצל-
 למקצע) שלהעוונד לנזרח כראה הכוכב נטוי יותר לנערצ ולהעוונד
 צנערצ נראה נטוי יותר לנזרח ואע"פ שצאונת לשניהם עוונד צאונע. —
 ועוד אפשר שהכונה עם כוכב אחד על כוכב נערקור שנקרא כוכב
 ציחוד או כוכב חונה עיין יקוד עולם ונ"צ פ"א וצפי חז"ל צצת קב"ו ע"א
 נקרא ספרא דחמה ונפני שהוא הולך תמיד עם החונה ולא נראה היטב
 ונפני אור החונה לפיכך אדם הנותן עיניו בו לראותו רואה אותו ונארצע
 רוחות העולם כנגדו ונוט עם החונה שהולכת וקוצצת כל ד' רוחות.
 כללו קל דצר צעניני חכונות התכונה לא ראו חז"ל לדצר דצרים פשוטים
 וצרוים ונצנים לכל, ונפני שהקתירו החכונה כדרך שהקתירו קוד
 העיצור והטו הדצרים לכל הלדדים.

אחרי אשר דצרת' צדרך כלל, הנני קצ עתה אל הפרט, חקירה כזו
 נחולה היא לזנון הזה והיא צעני כדצר היולא ונן הכלל אשר לא לנוד
 על עלמונו ילא, אלא ללמוד על הכלל כולו ילא — כי הלס ראיתי אנשי ונדע
 גזורים גזרה קוה לאונר על דרך שאונרו לשנואל ירחיאי (רה"ש כ' ע"צ):
 ונדחא לא ידע נור איכא ויילי אחריכיתא דלא ידע — ואס לא נחפש
 אחר זכות חז"ל, צעניני תכונה וחכונה על פי כללים צרוים ונשנווך
 על ונה שאונר הנורה (ג' פי"ד) שלא היה להם קצלה על זה, וכן צעל
 ונאור עינים (פ' י"א י"ד וכו"ח) שרק צענין האקור והנותר דצרי הנקצלים
 אונת ולדק, ולא דצרי חכונה ונדע התלויס צעיון וניסיון; אס כן צקל
 ניתן חרצ ציד אויצינו להרגנו, כי יאונרו: ונדחא לא ידעו רצנן איכא
 ויילי אחריני צעיון התורה שלא ידעו, יען כי דרכי תורה ונולותיה, תלויס
 צחכונת הטצע ונתיצותיה, נקור אחד לשניהם, ונוי שקצל וניני חכונת
 התורה לקדש את גופות צני ישראל על ידי חוקים ונשפט'ס לדיקים,
 צע"כ קיבל ג"כ חכונת הטצע על האונת, איך להתנהג עם הנוליות
 על פי וולות השס ותורתו, כי אי אפשר להשיג השגה צרורה, צחכונת
 ונה שאחר הטצע צלימודי ונוסר, הנוצעים ונוקור כפתח צשנוים אס
 נרגיל נפשונו ושכלנו צאהצת האונת, כפי אשר תורה הנוליות צטצע
 אשר צעבור זה לנטינונו ופי כציאים וחכנוים להציט אל פועל ד', ולחקור
 צכל דצר ונשפט אחר אונית ונוליותו, לצלתי נפן אל קוה נתעה, ונשא
 לצצנו ללא חלקי אונת ח"ו. — הן נורגלח צפוניי דחכיוני לחלק צין חכונת
 אלהות לחכונת הלימודים ואונרים שצעניני הנולות והתורה (פערכוכפני-

וויסקענשאפטען) גדול כבוד הראשונים יותר ון האחרונים; אזל צעניני
 לימודים (רעזענליען) גדול כבוד האחרונים להיותם צוחנים ורואים צחוש
 כל פרטי יקודות ההרכבה. אזל לא יתכן דרך זה לנטשיל צחנות כי
 אם הטעות ונלוי בלימודים, ווי ימור ונלהטעות צמוקר וונדות הקדושה
 והטהרה? אשר על כן כתב הרמב"ן ר"פ (בראשית) שנושה קבל וסיני
 עם תורה שצעל פה גם קוד ונעשה בראשית על האות. — לפיכך
 חשתי לתת ונרגוע לכפשי לעשו' שלום צין הנורונים ולקלול לי ונהלכים
 צין העונדים, כלומר: לחקור על אפשרות הליכות החכונה עם קיום
 האמונה הישנה (דען פארטשריטט אין דער וויסקענשאפט וויי דעם
 צעשטענענדען אים געזעטלע או פערליינען) ע"פ כללים:

(א) ידוע כי אפילו בצחינת האקור והמותר חוצה עלינו לפשגיה צדקדוק
 על ונה שהוא כלל ועל ונה שהוא פרט, כי אף שכמורו ון הטעות בזה
 שקצבו הנורים צדק כלל; בכל זאת אפשר צקל, הטעות צפרטי הדצרי'
 ואם קצבו חז"ל איש ופסי איש, ד"ו לורת ונלות האצרים, סוכה,
 שופר, לולב וליילית ואין צקצלתם עיקש ופתלתל צדק הכלל כי לא יחלוק
 אדם על תנועות הנורות האלו כי ווד' נתנו, בכל זאת, אפשר הטעות
 והנחלוקת צפרטיים, ד"ו צנוקפר וסילוב הדפנות צסוכה, צנוקפר וקישור
 החוטין צליילית, צקדר הנחת פרשיות צתפילין וכדוונה, צאופן שאם אמת
 אונור אלו קצבו האות הצרור צעניני תורה ופירושה ונושה רציו,
 כוונתך רנייה להגיד בזה, שקצלת כללי הפירוש, אזל צפרטי הפירושים
 עדיין אפשר הנחלוקת ובאשר אונור צנודרש שנות רבה פ' כי תשא ויתן
 אל ונה, ובכלותו" כללים כללים נתן השם לנושה ויבאר עוד אי"ה.
 ואע"פ שחז"ל צנודרא אונור ונה רציו אונר כללות ופרטות צסיני (אצחי'
 קט"ו): זה אונת וצרור כי אין ספק כלל שנושה אצי כל הפירוש והכוונ'
 ליוד את התורה לענו ישראל בכלל ופרט, אזל בכל זאת צרור הדצר
 ג"כ שחכללים כשארם חזקים וקיינוים צאוונה, אזל צפרטיים וענפים
 הנוקטעפים ון חכללים גצרה השכחה צהם כנואונרס ז"ל: ג' אלפים
 הלכות נשתכחו ציוי אזלו של ונה (תנוורה י"ד ע"א) והחזירם עתניאל
 צן קנו צפלפולו כוונתם ודאי על פרטי הלכות אזל לא על חכללים צפירושי
 תורה שמוקרו לשרידים אשר ד' קורא אליהם — ועל כן תנולא אונרם
 לפענוים שכחום וחזרו ויקדום כלומר שיגעו צשכלם לחקור צפרטיים
 וליקדם צדק השכחות רצים צאופן הנוועיל לחכללים הנוקורים ציד יחידים
 ונכר, אע"פ ששכל הסנוון לא ישיג טענום וכינווקום וכנוו שהשנה הכורי
 ונו' ג' קי' ונו' טו) ענין החקירה צאלותיות אל החקירה צלימודים אשר צהם
 וצורר כי דעת הסנוון כוטה הרבה ונדעת החוקר צאונותית הטעמים. —
 ונעתה הדצר צרור שאף צעניני תבונה ונדע אפשר לונר ככה: צלת'
 ספק גילה ד' קודות חכונה וטצע הונליאות על אונותתם לצציאו גאנון
 ציו, וכל הנוקצלים ונונו קצבו יקודות אלו בכלל וצפרט, אזל חכללים
 כשארם חזקים וקיינוים ורק צפרטיים נשכה הרבה, ולכן הציצ אשר דצר
 צעל ונארר עינים ופ' י"א) לתוכיה כי כדוריות הארץ כצר נודעת לחכוני

ישראל נחל ושכחו איזה פרטים הנוקתעפים וחזרו ונתקדו ע"פ נוליהת
 עולם החדש.
 אחר הקדושה זו נקל לנו לנולוח רחיות נכוונת קידעו חז"ל כללי חכונת
 התכוונה צעיקרס ושקסס, כפי החוצ המוטל על המוצקס אונת ולדק ככל
 דרכי נועסה כוסר, לכזד את ד' צאורים ותוונים יקרים לנולחי דעת
 בלונת, כי ונונה שאונרו שהקצ"ה שטו צלילה צי"ח אלף עולמות (ע"א
 ג' ע"צ) ונזואר קידעו שהקס צרל עולמות חין וקספר וכל הכוכבים
 השטים צאור, עולמות הונה, אלל שצחרו להשנויד הנוקספר על י"ח אלף
 להורות כי הקס הוא ח"י עולמים. וכן ונונה שאונר ר' יושע בן חנני'
 שהשונס הוא אחד וון אלפי אלפים וקרתים לו יתצרך (ילקוטו של"ו
 וחולין ס') נודע דעתם ונונס כדעת התכוונה חדשה ולא כשיטת האונות
 קידונו כי חין עולם אלל אחד וכי השונס הוא חלקי גם ונונה שאונרו
 שהעולם שלנו תלוי צאור צחין שום סניכה לניס ודצר אחר (ירושלמי
 חגיגה פ"ג ה"ח) ונזואר שכל הנואמורים הנוורים שהארץ עונדת על
 הניס ככיקוי לקערה צע"כ ונדרך נוליהת והצחי הוא (עיין להלן) הן כצר
 נודע צסס ונזואר עינים קרצ קרירל גלון וצנו רצ האי לינודו דעת
 להנוון ישראל שהארץ כדורית היא; ועתה אחיה לך ונה שהקצי רצ האי
 לנשאל על ונה שחאונר לרצה צר צר חנה (צ"צ ע"ד ע"א) תל ונחוי לך היכח
 דנשקל ארעל ורקיע צהדדי ונה זה? והקצי כי נולך אלכסנדריל צנה
 ונקוס צנודצר ועסה צו דנות רקיע וגלגל חוזר להרלות צו חכונתו ורלה
 אותו רצה צצ"ח (שערי תקוזה קי' קב"ח). ונה נראה כי רצ האי גלון
 ייחס לרצה צצ"ח (חכס ונזוין צס"ס) ידיעת כדוריות הארץ. ולדעתי כיון
 רצ האי גלון צנוה שאונר נולך אלכסנדרי צנה ונקוס צנודצר אל ונה
 שנוקספר (צנודצר רצה פ' ג') ונזרק אחד כסף, כנגד העולם שהוא עשוי
 ככדור הנזרק וייד ליד. ונזן שהיס עשוי בקערה והעולם ככדור בההיא
 דתנינל (צנוס' חילים פ' כל הללוים) כל קס צידו כדור או קערה,
 אונר ר' יונה אלכסנדר ונוקדון כד צעל למויק לעילל הוי קליק קליק
 עד שרלה חל העולם ככדור והיס כקערה וצגין דל לירין לו צכדורה
 צידה (עיין ירושלמי צפ' כל הללוים ונזואר עינים פ' י"ח) כי לדעתי
 יס לזה דויון ויחוק אל ונה שנודע ונאלכסנדר ונוקדון: צנקיעתו לארלות
 הנוזרחיות הלך תחילה לנודצר ליציען ונקוס שצדו קס את חליל אנון:
 (Jupiter-Ammon) ופעל קס אלל כהני אנון לקרול אותו (את
 אלכסנדר) צסס בן אנון. ונודע ג"כ וקספר פלוטארק כי ונוון (שנקרל
 צכתי קודס כל אנון ענינו התאחדות התצל עם אלקים, והקספר
 קורטיאוס רופוס אונר צקפרו (2, 7) שצנול אלכסנדר שונה לנודצר
 ונונזוים רלו לורת חליל צחאר טצור של אצנים עוצים: umbilico
 maxime est habitus, smaragdo et gemmis coagmentatus)
 צלתי קפק הורלה לורת טצור, להודיע כי קס צנוקוס עבודה זרה זו, יס
 טצור הארץ, יען כי לשס צלו ווכל ארלות הנודעות אז לעשות וקסר
 ולעבוד עבודה לחליל הנכזד יוחר וכל חלילים, איפול לזאת התחכס

אתות השמים

אלכסנדר אשר רצה לזנוק על כל העולם ללכת תחילה אל היכל אנון, ולהקרא צמס צנו ולייר לכבוד אציו אנון סס את כדור העולם, ואח"כ צנה גם כן עיר אלכסנדריא על שנו ונקום קצון כל קומרי ארץ. ולסס לזדצר (Ammonium-) צא גם כן רצה צ"ח לשיטת רצ האי גאון וראה נורה זו אשר קרא נסיקת ארעא עם רקיע, יען כי הליוז רנוז על הרכבת הצל הארץ ונתחת ושונים ונועל והניח סס רצה צצ"ח את קולתאו לכוותא דרקיע, והתפלל תפילתו וצין כך הכיעו את הגלגל ולא נולא רצצ"ח את קולתאו, ואנורו לו סיעותין עד לנוחר צענה שיקוצ הגלגל לנוקום זה שהניח סס קולתאו וינלחסו, כי צודאי התנהגו צנורה זו כדנוין גלגל העולם שנתגלגל צכל יום ונוזרח לנוערצ ונוערצ לנוזרח היקף שלס. צאופן שרעה וזה שאף סכדור העולם ונתנועע צכל כ"ד שעות היקף שלס, צכל זאת קראו את ונקום התנועה צס כוותא דרקיע (חלון רקיע) ואנור סס רצצ"ח חזינא כוותי כוותי כלונור נורת השמים נתחלקה לכונה חלונות כנוספר הנוקונו' לתנועת השמש צנוזרח העולם, ואס כן נופורש שלשון חלוני רקיע הוא לשון ונליאה ולא חלונות ונוש ע"ד שאנור הכתוב ושנותי בדכד שנושותיך שפירשו הרצה שמשותיך לשון חלון (ישעיה כ"ד י"ג) כי חצרו ונוכיה עליו ושערך לאצני אקדח אס כן שונש ושער צנושג אחד כלאנורו, להורות כי השערים והחלונות אשר האור יצא צס כדונו כדונות שונש צרקיע לפיכך דצרי החכס שדח"ר (צגליון 9 ע"ד) צנואנורו הנכבד חלוני רקיע שחז"ל קראו (ירושלני רה"ט פ"ג) את סס"ה ילאות השונש צסנה כפי סנות ונלצה צרקיע צסס: "חלונות הרקיע" הנה צרורים כשונש לכל ונשכיל חוית.

ד (ג) פירוש הכתוב ויהי ערב ויהי צוקר יום אחד שהכוונה צצכל הגלגל כולו הוא תנויד ערב צנוקום אחד וצוקר צנוקום אחר צכל היום כולו (עיין רנוצ"ן), יהיה לנו לעינים, שעייניהם של חכוני ישראל צלתי סגורות היו לראות חויתת הנוליות וכן וונה שידעו צצירור חכוני הס"ס שנואור הלצנה צלילה שרשו ונתקצרות קרני שונש אל הירח כנווצן ונכונה ונאנורים¹) ונצורח שאי אפשר שתשקע השונש לתוך כיפת הרקיע צלילה והכיפת היא נוסך ונצדיל צין העולם הארצי לשונש כאשר נראה ונפשטות חיה ונקוונות צס"ס (ופסחים כ"ד ע"ג צ"ג כ"ה ע"ג) עיין סס, כי אס החונה נעלנות ועיין כל צער צלילה ונסיבת הפרש הכיפה, ח"כ ח"ך אפשר שתתראה הלצנה צלילה? והלא הלצנה ונאור החונה יונקת ולסנית' צצול אחד צרקיע השני (צראשית רצה פ"ו וכדרים ל"ט ע"ג, חגיגה י"ג ע"ג) גם וונה שידעו לכלכל זנון הליכת כל כוכבי לכת וידעו כי קיצוצ

¹ צראש השנה (כ"ג ע"ג) צשאלת העדים, אס ראו את הלצנה לצפונה או לדרוונה ואס אנורו העדים שראו אותה צלפונה או לפני החונה, לא אנור כלום כי אי אפשר צענת הנולד שחשנווד הלצנה עד"ז כנאנור ר' יוחנן סס ונעולם לא ראתה החונה פניונתה של לצנה כלונור החונה הנשילה אור על טעם הלצנה, ונעילא אי אפשר שרעה פניונות וספרונות, רק ליוסני ארץ שלכו נראה צתחילת הנולד ונח הנטייה קצלת אור קלת אשר ונוסף והולך עם ריוחק הלצנה ון השמש (עיין תי"ט סס) וא"כ ידעו היטב כי אור הצא לצצנה ון השמש הוא.

כוכב שצתי (ואטורן) ננושך לערך שלשים שנה כאשר הוא צאונה, אף כי צשאר כוכבי לכת לא ידעו עוד לכיין היטב ונשך זמן הילוכן סביב החמה (צ"ר פרסה י'); ונוונה שאנורו צירושלנוי (סוכה פ"צ ה"ו) לחלק צין כוכבי חמה לכוכבי שצת, ואנורו שהכוכבים שגראים צקוכה לריכין שיהיו כוכבי חמה, כלונור ולא כוכבי שצת אשר כל אחד הוא שנוש צפני עלנו וחיל כוכבים עונו (איין אייגענעס זוננענכזיסטעס) ואין על תושבי הארץ שלכו חוצה להשגיח רק על כוכבי חונה שלכו (פלאנעטען), ונצואר שדקדקו צכללי ידיעה זו אם גם לא הלכחו להענויק צפרטים ולענווד על אוניתה כל קעיף הנותקעף צדקדוק ע"פ כלי ונחה הוועילים, וכן נוונה שאנורו שאפילו השונים החדשים והארץ החדשה אשר ה' עושה (ישעיה ס"ו) נצראו כצר ונשקת יוני צראשית, והכוונה כונו שאנורו התוכנים החדשים שהסם צורח תוניד שונים וארץ חדשות, וגם כוכבי דשיצוטא (קמונעטען) הונה עולמות ונתהוות לחט לחט זה כונה אלפים שנה (ווערדענדע וועלטען) (צ"ר פ"ח) וזה לשוכס שס: ר' הונא צסס ר' יוקי הגלילי אונר אפילו אותן שנאנור צהס כי הנני צורח שונים חדשים כצר הס צרואים ונשקת י"צ, שנאנור שונים חדשים והארץ החדשה חדשה אין כתיב, אלא החדשה כלונור הארץ החדשה הידוע ונכצר, וזה שייך על כוכבי דשיצוטא²) גם נודע להס שהשנוש הוא גוף ארלי עכור ונאור שלה הוא ונעטה ספוגי סציות השנוש, כאשר יאנורו התוכנים החדשים, כי כן אור ר' נחונן (ונד' קהלת ג' ד') גלגל שנוש ון הארץ נצרא שנאנור האונר לחרק ולא ירח חרק כחראי אדונה, ווני ידע אם לא כונו צונה שאנורו (צ"ר פ"ח) "שהארץ נקראת ארץ ופני סרלחה לעשות רלון קונה," אל השיטה החדשה (שהיא יסנה צאונה) אשר אנריה תאנור: כי הארץ

ונקצצת צונרולתה את השנוש ולא צהפך, כי כן כצר שערז צעלי כת פיטמוגאקרוס כנודע. ואלו כונו צונה שאנורו סרלחה לעשות רלון קונה על השנויעה הכללית צעת הצריאה, א"כ גם השנוים וכל לצאס רלו ושנועו לקול צוראס צאופן סנוכל לונר שידעו חכוני תורה סצע"פ את קודי הצריאה צדרך כלל כפי היאות לתופסי תורה, להסתדל צכל ונאנולי כח להשגיח צונוליות כולו ולידע אוניתה כח ונעשה צראשית, אשר צלעזו אי אפשר לסנור חוקי אונת ולכנור ונשפטי לך צדרך הכלל. אכן צפרטי הדצרים לא יכלו להענויק צחקירה כי אי אפשר לפורטה כי

² יתכן שהכוונה על ארצות חדשות אשר ונלא יורדי הים צאניות ויתכן ג"כ שהכוונה על מליאה כוכבים צריקע שלא נראו ונקודס כונו אותס סנקראו צפי התוכנים החדשים אסטעראידען או פלאנעטאידען כלונור כוכבים גדולים סנתחלקו לקטנים. ועיין ואלטאיר צספרו על מדות העמים Essai sur les Moeurs et l'Esprit des Nations אחר צסס אריסטוקר דע זוננעקס ססלדיים ידעו היטב נחכונה חדשה וז"ל Aristarque de Samos nous apprend che les Sages de Chaldéc avaient connu combien est impossible che la terre occupe le centre du monde planétaire; qu'ils avaient assigné au solcil cette place chi lui appartient; qu'ils faisoient rouler la terre etc.

רצה היא, וכל לצצם פונה אל תורת אל חי, לקיים ערשיה ולסמור ענפיה, כללותיה ופרטותיה כפי האפשר לבח שכל חנוסי.

הן נראה ונה שכתב צעל ספר נחמד ונעים (ס' ק"ד) בדברו על הראצ"ע ורד"ק שלא ידעו עוד שהארץ כדורית היא ודימו שהסם על נהרות יבונה כפשוטו שהארץ עומדת על הנוים (זהו צלוחת תנויה גדולה שהרי הכוחי שהיה ציוני ראצ"ע וקודם לרד"ק כבר דיבר ונכדורית הארץ בדבר פשוט שאי אפשר להכחיש בשום אופן (ו' ג' ס' ו'ט') והוא נושא ונטלו סם להוכיח כי אי אפשר לעמוד צנקל על סוד התורה שצב"פ ופירושים היולאים וכתובים הנלווים צלוחת, ארצות ההנוון ידונה פשטות הענין בהפך ונונה שהגידו לנו חכמים יורשי תורה ופני שלא יכלו צקל להשיג חקר אצות העולם, כונו שנודונה ההנוון שהארץ טעחית היא וצלוחת היא כדורית, וכן כל שאר תכונות הטבעיים נעלם אנויתתם ונהנוון וכן הוא צלוחת התורה) אנו שם כי על שיטת חכמי ס"ס אין להפליא אם נראה ונדצריהם לפענוים ההפך ונונה שכתבאר ע"פי חכונת הליוודים, שחכמי ס"ס דברו צקוד וחדה, ואי אפשר לצרר דעתם על ונשקל צרור. זה אונת ולדק. אצל עדיין אנו לריכיס להעיר את לב היהודי האנויתי אשר לבו תנוים עם קבלת חז"ל צדין והלכת, לאחוז צנוצו הכלל אשר אונת: והוא לדעת כי כלל גדול הוא צשרשי תורה שצב"פ שהנוליאות נושך אחר התורה יען כי על פי חכונת התורה שהיא נובלת חכמה עליונה צרא השם את עולם הטבעי, והתורה קודמת לעולם צנוון וצנועלה (צ"ר פ' ו"י).

ולפ"ז אלו היה האדם ונשיג קודות התורה על אנויתתם ונוילא הוא ונן ההכרח שידע גם כן תכונת כל הטבעיים על האונת, צאין שום תוספות וגירעון, ונן הקודם אל הנואחר, וזה דרך הכזאים אשר רוח ד' דבר צם ונולתו על לשונם; אצל שכל רוצ אדם יוקם צנווקסי ונרונת וטעות, ואפילו חכמים גדולים עולוים לחלל קודש ולהנויר טוצ צרע ואונת צשקר, וכל ענייני צחכה וניסיון צהכרת הטבעיים תלוים ועוונודים על החקירה ונן הנואחר אל הקודם. ולכן ונפני שחכמי ישראל אע"פ שאינם כזאים צבי כזאים הנוה. זה דרכם צקודש תווד: לפלס כתיב יושר ולשקול כל דבר צנואזני ונשפטן ההתנגדות, של שני וויני ידיעות אלו. צכף ונשקולת האחת ונייחיס את הנוקורת והנוקוצל ונפי כזאים, היא הנודע והחכונה ונן הקודם אל הנואחר, וצכף ונשקולת השנייה ונייחיס את הנודע והחכונה העולה לידעים חן ע"י נסיון ונן הנואחר אל הקודם, וצעצור זה נקל לתופס הנושקולת לנואוס צרע ולצמור צנוצו, כי צנוקוס אשר יונלאו לצירור קיים כי הנוליאות נשתנה ונונה שהגידו לנו זקנינו ז"ל אז תכצד כף ונשקולת ידיעת הנואחר, וצנוקוס שהדבר שפק, יתנו עודף ונעלה לנוקורת ונן הקודם אל הנואחר וכ"ס צנוקוס שהנוליאות ונסיכיס עם הנוקוצל או עכ"פ צנוקוס שאפשר להשתדל לקרצ שניתם יחד צדך ונשכל אשר דעת חכמים נוחה היונו. ד"ו על פי הנוקוצל ונחכמי

ש"ס חוצה הוא על איש ישראל לישב בתענית אם היה דבר צעיר ודין זה
 נובח לפסק הלכה (צ"ע ע"א ח"ח סי' תקע"ו) חז"ל הו"א כתב סס ונאחר
 שנתצבר שצעת כזאת האויר וזיק נאוד לנותענה, אסור להמענות.
 וצ"ע ח"ב כ"ד ע"ב פרה וחומר צת שלש שנים ודאי לכהן נאסוס דלא ילדה
 קודם שלשה, ובחצו התוס' צוזנכו ונעשה ככל יום פרה יולדת צת שתי
 שנים, ופני שנסתנה הטבע ועיין חולין נו"ז כל חייו צרייתא הכי אית
 להו וצ"ל אש סס וצתוס' צכורות י"ט ע"ב צ"ד פרה, ועיין נו"ק י"א ע"א
 תוס' ד"ה כוורא חסכו איה דצרים שנסתנה הטבע ונעוליתא לסכנה
 וצתפך. ואין הדבר כן צדין הנוקבל, ד"ו צוניי טרפה כי אע"פ שהודו
 כי הזונן והטבע נשתנים צפרטי הנוקמות ופרטי צעלי הייס לפי סיכו
 האויר, והס עלננס אנרו צנוקוס אחד אפשר דצדרי להו סננא וחיה
 (חולין כ"ד ע"א) ועיין ר"כ ר"פ ח"ע. וגם יש חולקים ונשתדלים לצרר
 שיש ויני טרפות שיוכלו לחיות, וחיות הנה צאונת, ככל זאת אי אפשר
 לכטות ונן הנוקבל אפילו כנולא כננא, יען צדקון זה שהוא לתכלית קדושה
 גוף האדם והרחק ונן הכיעור וכדוניה לו, אפשר צקל לסשוות הנויע
 הנאחזרת עם הנוקבל ונקודם ולתטות הנוליות אחר התורה הקדושה
 אשר אנריה תאור כי הטרפה אסורה אפילו לנו"ד טרפה חיה ופני
 שלא ניתן לאכול רק דבר שלם צצצרו וכל נוס לא ילנה, זאת אשר
 קצלו חז"ל שהוא חסרון גדול צתשלום אצרי הצהננה ד"ו הנקצ צוטט,
 והחסרון צריאה וכדוניה, תזיק האכילה לנוידות האדם הנוקרי אשר
 גם הוא נחויצ להשלים אצרו ונכה האכילה על דרך הנויעיל לצריחת
 הגוף והנפש יחד, כי לריך הישראל לננוור האצרים הקצועים לנולכל
 ודיצור כנוו הוטט והריאה צקדושה וטהרה. כללו של דבר חז"ל השתדלו
 צכ"ו להסכים טיעורי תורה עם הטבע ועד"ו אנרו צככונה: לחל גונור
 עלי שאין צ"ד של נועלה ככנסים לדין אלא ח"ב קהשו צ"ד של ונטה את
 החודש, וצחולה שנתה פחותה ונצת שלש צתוליה חוזרין, לפי קציעות
 צ"ד של ונטה את השנה, ואם עצרו חדש אחד, נתעצרה השנה לתועלת
 הצתולה, אע"פ שכבר נעשית צת ג' נדרים ירושלמי פ"ו ה"ח, טעם הדבר
 הוא ופני צצטבע הענין ונחויצין צ"ד לעצור חדש אחד צשלש שנים כדי
 לתשוות שנות הלצנה עם שנות החונה, ואם כן צככרה אם נולכו צ"ד
 שלא לעצור ופני שהחשבון כצר ככוו ע"פ עצורין של שנים הקודמות,
 ח"כ צתולין אינן חוזרין ואם נולכו לעצור לנורך אז ונויילא ונצורר שלא
 עצרו עוד שלש שנים ולכן צתולין חוזרין צטבע שהרי אינה צת שלש שנים
 שלונות צאונת, צאופן שכל השיעורים של תורה ננשכין אחר הנוליות
 צטבע והטבע ככלל ננשכת אחר חכונת התורה. ואנרו צרכות ל"ב ע"ב
 ונלית ככצדת: אמר הקב"ה לכ"ו בתי שנים עשר מזלות בראתי
 ברקיע, ועל כל מזל ומזל, בראתי לו שלשים חיל ועל כל חיל וחיל
 בראתי שלשים לגיון ועל כל לגיון בראתי שלשים רחמון ועל כל רחמון
 בראתי שלשים קרמון, ועל כל קרמון בראתי שלשים נסמרא ועל כל
 נסמרא תליתי בו ששה אלפי ריבוא כוכבים כנגד ימות החמה ויבולין

לא בראתי אלא בשבילך. לדעתי כוונתו בחשבון כוכבי שבת לקססה ויניס:
 מזל, חיל, לגיון (לגיון), רחשון, קהרשון וגם טרא על ששת ועולות כוכבים
 כאורים (זעקס פערשדיענע גרעסען דער שטערנע) הנראים לעינים,
 והנודרגה השביעית (דיא זיצענטע גרעסע) היא צלתי נראית לעין צלל
 כלי נוחזה צכז זאת ידעו שהם צלי ונספר, וכל אלה חילוקים כתאחדו
 ונדקו יחד על ידי ישראל הנאמין צאל אחד צורה הכל בחכונה נפלאה
 לתכלית נעלה ונסגז צנעיונת חצור ענינים שונים הארונאניע והיא
 ניוקדת צתורה והחכונה של נעלה.

לצאר נוחלוקת ר' אליעזר ור' אש העולם ונסכך ונדל לפון אז לא (*),
 לריך חני להקדים דברי חז"ל הלאריכים ציאור (צצירוצין כ"ו ע"א): ר'
 יוסי אונור: אש חינו יודע לרצעה צריצוע של עולם ורצעה כוין התקופה.
 כינד חונה יולאה ציום ארוך ושוקעת ציום ארוך זה הוא פני לפון (תקופת
 תנוון). חונה יולאה ציום קלר ושוקעת ציום קלר זה הוא פני דרום
 (תקופת טצת). תקופת ניסן ותקופת תשרי חונה יולאה צחלי נזרח
 ושוקעת צחלי נוערז שנאונור: הולך אל דרום וקוצ אל לפון הולך אל
 דרום ביום. וסובב אל צפון בלילה; קוצ קוצ הולך הרוח, אלו פני
 נזרח ופני נוערז, פעמים ונהלכתן פעמים ונסצתן. אונר רצ ונשרשיא
 ליתנהו להני כללי, דתניא לא ילאה חונה נעולם ונקרן נזרחית לפונית
 ושקעה צקרן נוערצית לפונית, ולא ילאה חונה ונקרן נזרחית דרונית
 ושקעה צקרן נוערצית דרונית. — נאונור זה הוא תמוה צכולו: א) ר'
 יוסי ונתחיל וקיינוי התקופות ונחלקן להורות כי החונה הולכת צינוות
 החונה ציום ארוך צפני לפון כאשר הוא צאונת, וציונים הקלרים צלד
 דרום, ונציא ראה על זה ון הכתוב הולך אל דרום ציום וקוצ אל
 לפון צלילה, איזה יחוס יע להליכת החונה ציום וצלילה לתנועה השנתית
 של החונה צתקופותיה הנשונות? צ) על תקופת ניסן ותשרי שהחונה
 יולאה צחלי נזרח ושוקעת צחלי נוערז ונציא לראיה את הכתוב: קוצ
 הולך הרוח אלו פני נזרח ופני נוערז, פעמים ונהלכתן ופעווי' ונסצתן
 ופירוש רש"י פעמים ונהלכתן ציום ציונים ארוכים (שהחונה ונסצת הרוז
 ון הנזרח ונוערז של הרקיע) ופעמים ונסצתן צלילות ארוכות (שהחונה
 ונסצת ללדדים צתחילת נזרח ונוערז ואינה ונהלכת הרוז ונחס) וזה
 חינו רק לטעית רש"י ("צ"צ כ"ה) וצאור וקוונות שהחונה ונסצת ללדדי
 רקיע ואינה ונהלכת לאופק שתחת רגלנו. ויקשה עליו פה כי נראה
 שקיום זה פני נזרח ופני נוערז פעמים ונהלכתן ופעווי' ונסצתן הוא
 ונקציל לעונות תקופת ניסן ותקופת תשרי שהחונה יולאה צחלי נזרח
 ושוקעת צחלי נוערז יען פני אלו לא שייך ונהלכתן ונסצתן כפירוש
 רש"י כי חינו והלילה צשתי תקופות אלו שון וא"כ גם הילוכה וקיצוה

(* צ"צ כ"ה: אש העולם דוונת לאכסדרה אז דוונת לקוזה, עיין בהעוגיד ס"ה גליון 31, 32
 ונה שכתב החכם שד"ר ולדבר הזה יסלח לי כאשר יצאור ח"י"ה. וכבר תחנתי תנאי כפול
 שאין נולה להעניס דברי חז"ל אפילו נעוטים נכבדים אש פשוות דבריהם אינו נכוון לכך
 (כי צזה אלו נוחים יד לנלעינים ציחר עז) ע"כ רק הפשוט יותר אבחר.

של חנוה שזה ולא שייך פעמים ונהלכתן פעמים נקצצתן? והריע"זא
 כתב צעירוצין קם על דצרי רס"י צפי' נקצצתן וז"ל: ורציו ז"ל קורא
 קצ"ב, למה שנהלכת זליה כמו שפירש לנועלה וזה, ונתן טעם לדבר
 לפי שזליה אינה ונהלכת אלא קוצצת חוץ לכיפה ואין זה נכון אלא כל
 שנהלכת החנוה בדרך נטיה נקרא הילך וכל שנהלכת ציושר ונזרח
 לנוערצ כמו בתקופת ניסן ותשרי נקרא קיצוץ. וא"כ כראה שהריע"זא
 אין דעתו כוחה לפרש קצ"ב ונחוץ לכיפה אלא צעירגול קצ"ב הכדור
 אצל זכב זאת קשה גם על הריע"זא דפסגות הלשון ונשוע דפעמים
 ונהלכתן קאי על פני וזרח ונערצ בתקופת ניסן ותשרי או עכ"פ זאמת
 ונתן ולדצרי ריע"זא ונהלכתן קאי על הנטיה לדרום או לנפון? ג) והשאלה
 היותר חנוורה היא: מה שנוקיים הנואור קם: אור ר' ונרשיא ליתנהו
 להני כללי, דתניא ועולם לא ילאה החנוה צקן וזרחית לפונית וסקעה
 צקן ונערצית לפונית, ונעולם לא ילאה החנוה צקן וזרחית דרונית
 וסקעה צקן ונערצית דרונית; ואי צבי ר' ונרשיא זזה, ואל מה
 כוונה הצרייתא הלא לא ירלה ר"נ להכחיש את הנוחש והנופורקס
 שזאונה יס ילאה וסקיעה זכב העולם?

למען זא עד תכלית די צאר ויקוצ כל השאלות, אקדים לך קורא
 נעים עוד שאלה אחת גדולה ונאור אשר עזרה פער רצים פיהם להלעיג
 על דצרי חנוים זונה שאנורו צצרייתא זו שהצאנו: הולך אל דרום
 ציוס וסובב אל צפון בלילה. איך יתכן זה שהחנוה הולכת או קוצצת
 לפון זליה והוא ידוע כי צרוח לפון אין החנוה נוגעת קם כלל, אלא
 החנוה יולאת בנזרח ונטה אל הדרום כקיר נטוי ולעת ערצ זאה אל
 נערצ ושס שקועת ונה זה שאנורו קוצצ אל לפון זליה, הלא זליה
 הולכת החנוה לשיטת היסנים אל תוך ים אוקיינוס ולשיטת החדשים
 נעצר לחי כדור שלנו ולא זלפון העולם שלנו, כי אלו בן היינו רואים
 גם זליה לאור השמש צרוח לפון? שאלה זו נוציא החכם הישראלי צפ'
 י"צ ונואור שני ונקפרו.

והוא הקיר ונזכה זו צטוצ טעם ודעת זאנורו: שכוונת חז"ל קוצצ
 אל לפון זליה הוא צחי כדור שתחת כפות רגלינו כי על חלי כדור
 שלנו הנטיה ציוס הוא תנויד לדרום, צין ציונים הארוכים וצין ציונים
 הקלרים, אצל קשת הליה נעצר השני נטה תנויד ללפון וזזה לדקו
 דצרי חז"ל בתכלית הטורק, וכתב ע"ז צעל כחוד ונעים (קי' קל"ז) זה
 יקוצ כאה ונערצ ז"ל ונה נאור דצרי ונתוקים לחכי. ונזאר וזה צאר
 היטב קצ"ב חז"ל ידעו והחליטו אננית ונליאת כדוריות הארץ כי החנוה
 קוצצת אל לפון זליה רק צחי כדור הארץ, ואני ונוסיק' לונור: שזחכמה
 צחרו חז"ל לונור על הנטיה של יום לדרום לשון הולך ועל ההילוך
 זליה אל לפון סובב. כי לשון הולך פירושו הליכה אל ונקום וכוון
 אשר ההולך ירלה להשיג, ונולת סובב זא לרוצ על הילוך זלתי עלמי
 רק להשיג תכלית אחר, קוצצ קוצצ החולך עד שזא לנקום הנרלת,
 לבן שייך לונור על הנטיה היונית לדרום צחי כדור שלנו: הולך, כי

אתות השמים

החווה הולכת לשם צנוכוון לטובת כל יושבי תבל הלזו; אבל הקצצה
 זלילה ונולד לפון אשר אינה נראית לנו צעבר וזה נקראת צעבור זה
 סובב כי לא השיגה החווה צערך אללנו תכלית ונרולתה עד שתשוי
 ונכת קצוצה זו להחיר על פני חלי כדור שלנו, ע"ד ויסב אלהים את העם
 דרך הנוצר כלוור שאין עלם הנוכוון היה להוליך אל הנוצר אלל
 וקיצה וחייתה לכך להציה את העם דרך הנוצר אל הארץ הנוצרכת.
 וצעל נחווד ונעים קם כתצ צדרך אחר לפרט קוצצ ולי נראה כמו
 שכתבתי. ועוד כי ההולך ונתקרב ומוגע צרגליו יותר צארץ אלל הקוצצ
 אפשר להיות רחוק וכן הדבר הנוקוצצ.

ק צעבור זה יפה אמרו ג"כ, סובב הולך הרוח אלנו פני ונזרח ופני ונערצ
 פענוים ונהלכתן פענוים ונקצצתן, כלוור: אם החווה עוצרת פני ונזרח
 ונערצ לתכלית הנטייה לדרום ציוס או לתכלית הנטייה לדרום צתקופת
 תשרי, אז נקראת העצרה זו: מהלכתן כי פני דרום ציוס נראה אללנו,
 ופני הדרום ונתקופת תשרי ואילך צתנועה שנתית הוא ונקום תחנות
 השנוס צשיפולי כנודע. אבל אם החווה עוצרת פני ונזרח ונערצ לתכלית
 הילוכה אל לפון זלילה או צתקופת ניסן צתנועה השנתית לתכלית
 השגת פני לפון צגוצה הרקיע אז נקראת העצרה זו: מסבבתן — ודבר
 זה יבאר יותר על פי הנודע כי צין לשיטה היסנה וצין לשיטה החדשה
 פני הלפון ונקום ונהלך החווה ציונות החווה הוא צגוצה; אבל פני דרום
 ונקום ונהלך החווה ציונות הגשנוים הוא צשיפולי רקיע, ועיין על זה
 נואיר עינים ספ"א ונה שנוציח צסס הנושורר הרוני וויגיל וסאר חכונים,
 סליר הלפוני הוא צתכלית הגוצה וליר הדרוני צתכלית השפל, וכן
 החדשים יאורו צציונות החווה תעלה החווה ון תחתית הדרום אל ונעל
 הלפון לפיכך נקראת ההליכה ללד דרום: הולך, כי השנוס נראה קרוב
 לקרקע ובאלו הולכת על העולם ונוס, אבל התנועה ללד לפון ע"י
 העצרה ונזרח לנערצ נקראת סובב או מסבבתן. לפי שהשנוס היא
 צתכלית הגוצה ון הארץ ונקצצתה ונועל צלתי הליכה לנזחה; הא
 חדא. — עוד נודע לנודי כי צזה שוין פני לפון ופני דרום צצהגייע
 השנוס אל ונול קרטן צתקופת תנוז וקרוב לזה ונלפנית ולחחרית אז
 לכל תושצי ליר הלפוני רק יוס ולא לילה תחת אשר אז לנוקוונות ליר
 הדרוני לילה ולא יוס! ולהפך אם תגייע השנוס צפני דרום צחורק
 אל ונול גדי צתקופת עצה וקוונך לה ונלפנית ולחחרית יס צליר דרום
 יוס ולא לילה ככל זונן ארוך ולהפך לתושצי ליר לפוני וקוונך לו יס לילה
 ארוך ונאוד, צאין זריחה ושקיעת השנוס תנוידיס כקדר הינוים. ונעתה
 הצין ונאוד לישצ את השלש שאלות ששאלתי לנעלה על הש"ס עירוצין:
 ר' יוקי נותן קיוונים לארצע רוחות השנוים על פי ונהלך השנוס צארצע
 תקופות השנה, והציה לראיה את הכתוב הולך אל דרום ציוס להעיד
 על נטיית השנוס ללד דרום צכל יוס וניווי שנה וכן וקוצצ אל לפון
 זלילה, ונשקיהס יחד הולך וקוצצ הרוח, שארצע תנועות יס לשנוס צכל
 יוס וכן צכל שנה לארצע תקופותיה. — ועין שאומר ר"י חנה יולאה

ציוס ארוך ושוקעת ציוס ארוך זהו פני לפון, יולאת ציוס קלר ושוקעת ציוס קלר זהו פני דרום, דונשונע שטייך יליאה ושקיעה לפני לפון כלונור לאותם השוכנים אלל ליר הלפוני גם ציוס ארוך בתקופת תנוז עת תגיע השונש לקרן ונערצית לפונית, לפיכך אונר רצ ונשרשיא על זה ליתכחו להני כללי, כי ונעולם לא ילאה החונה צקרן ונזרחית לפונית, ושקעה צקרן ונערצית לפונית, כי בהגיע השונש לשס בתקופת תנוז וסנווך לה הוא תמיד יום לשוכנים שונה, ואיך שייך לונור צזה יליאה ושקיעה? וכן להפך ציוס קלר סנווך לליר דרווני לא ילאה החונה ונעולם צקרן ונזרחית דרונית בתקופת עצה וסנווך לה ושקעה צקרן ונערצית דרונית, כי צעתה הליא בנקוס זה הוא כולו יום, בלופן שדברי שתי צרייתות אלו של ר' יוקי ושל ר' ונשרשיא לודקות נר אונר הדא ונר אונר הדא ולא פליגי, ר' יוקי אונר לערך השוכנים רחוק ונליר הלפוני והדרווני להס יס יליאה ושקיעה ציוס ארוך וקלר אצל צרייתא דר' ונשרשיא אונריה תאונר לשוכנים בארץ הליא.

ככל הדברים האלה וככל החזיון הזה הנולד צומחוקת ר' אליעזר ור' יחוסע צ"צ כ"ה: וגם צזה נזכרח אכי לתקדים הקדונה קטנה כודעת לנורי כי הראשונים דינו שרוח לפון הוא פנוי וריק וכל כנו סנאונר חיז בו, ח' נושה צפון על תוהו ואונרו בדרך ונלילה כי השס הניח רוח לפון תוהו וריק כדי שאס יצוא אחד ויאונר שהוא אלוה, יאונרו לו לא וגדור פרלה רביעית, ואונרו עוד כי ונלפון ונצוא כל לער ונשס תפתח הרעה ילקוע חיז סס וירמיה פ"א צסס פדר"א. הונכוון צונלילה זו הוא, כי החכונה נעלמות ונעין כל ח', וניי שנתפאר צכח אל, תאונר לו שיגלה ונלפוני חכונה וזה הלפון האונית, דלת הננעלה אשר לא צונורה תפתח, וגם שורש הרע אי אפשר לעמוד עליו ע"כ ונלפון תפתח הרע. —

אכן נעם הדבר שצחרו הראשונים צונשל זה ונן רוח לפון, הוא, ונפני צצהגיע השונש צכל לילה לקצוצ את לפון צחלי כדור שתחתינו אז הליא נעלמות ונעיני כל שוכני ונעל, ועל כן נראה להמוון כאלו הלפון ריק ונעור; וכן בהגיע השונש צתנועתה השנתית אל קרן ונערצית לפונית, שאז הליא הולכת ונקצצת בגוזה הרקיע, ואין לל וחושך לשוכנים סנווך לקועצ הלפוני רק חונה ארוכה ונחלכת בגוזה, ונדונה לשוכנים שס כאלו אין נקוס ללון ואפס עלור ועוצו לאסוקף אורח הצא צזונכו ציתה, — ונשא"כ בקועצ הדרווני שאין שס ישוצ כל כך והשונש ונחלכת צשיפולי וכדונה כאלו רוח זה ונקובך ונקוצצ היעצ. — עתה נצין היעצ דברי ר"א ור"י. בדרך זה: ר' אליעזר אונר עולם דוונה לאכסדרל ורוח לפון אינו ונקובך כלונור העולם דוונה לדירה ונקפת ונשלט רוחות שתחונה הולכת ונזרח דרום ונערצ, ורוח לפון אינו ונקובך כי צכל לילה אין לרוח זה וננעל לאופק שלנו חונה רק לשוכנים ונעצר האחר, וציוס פשיטא שאין ונצא לשונש צרוח זה! וכן צתנועה השנתית בהגיע השונש לקרן ונערצית לפונית בתקופת תנוז אז צרוח זה חונתה נרוצה מללתה כי אין לל כלל לשוכנים שונה, על כן אונר ר"א כסונגיע החונה לקרן

אתות השמים

ווערצית לפונית נכפפת לזעמלה, כלומר ציונים ארוכים אין לשוכנים על קרן ווערצית לפונית פום שקיעה, כי החונה תנייד קצו צגוצה ארלס ואין פום סכך להגן צעדה בצטצע חלילה וחשכת הווערצ כדצרי ר' ווערטיא עירוצין כ"ו כונו שצארנו. וכן אין לחונה פם וועכצ לעת חלילה ושרויה פם צלח חומת לל.

ח אצל ר' יהושע אומר: עולם דונה לקוצה [אוחל לר וזלזעמלה ורחצ וזלזעמלה] ורוח לפון ונקובכת, וכשחונה ונגעת לרוח ווערצית לפונית חוזרת ונקפת אחורי ביפה כי כדור הארץ ולייר הלפוני ולזעמלה כדונה צאמת לאוחל ווקף צעגול לר וזלזעמלה צייר, ורחצ וזלזעמלה צארלות טייסוצ. וא"כ בהגיע השמש לקרן ווערצית לפונית צין צתכועה סיומית צין צתכועה השנתית יס כאן היקף אחורי כיפה וחזרה לזעמלה וזן ליר הלפוני פהוא הכיפה*) כי אז חוזרת ונקפת לאחור. ולכן אותם השוכנים לזעמלה צנוקס הרצ, כראה להם רוח לפון ונקובך טעצ צאופן קר' אליעזר כוון על השוככים קנוך לליר כר' ווערטיא ור' יהושע כוון לאותם הדרים וזלזעמלה כר' יוסף, טיץ פם שקיעה חפילו צקרן ווערצית לפונית; או ר' אליעזר כוון לעולם ונהלך החונה לג' רוחות ור' יהושע לעולם הארצי, ונר חנר חדא ונר חנר חדא ולא פליגי. כי דעת חכוני ישראל דעת ונישצת נקיים וטוהרות ותעלומות חכונה אליהם נגלו ונאד, אף כי טוונה ולפונה היא צלצם — שהשמש ונהלכת תנייד צעיגול קציצות הארץ הכדורית, וכנו שתקנו לנו חז"ל צתפילת יולר: מאורות נתן סביבות עזוה, כלומר העולם וקוצצ צנאור תנייד וכן הנוחדק צטווצ צכל יום תמיד ונעשה צראשית לקון תנייד וורה כי צכל עת ורגע יס צכדור הארץ צנוקס וניחד צוקר וחידוש ונעשה צראשית כידוע.

ואין לשאל א"כ ונדוע חנרו פקחים ל"ד: צסם חכוני ישראל צלילה הולכת החונה לזעמלה וזן הרקיע וחכוני ח"ה חוורים לזעמלה וזן הקרקע, וחנר רצי כראים דצריהם ונדצרינו? כי יס לומר צפשיעות, חכוני ישראל חנרו כן לקצר חוזן ההנוון, אשר ידונה כן ולאו אליצא דהלכתא וכן כאור לזעמלה פם צסם חכוני ישראל ויילתא דלית להו צאמת: גלגל קצוע וזולות חוזרין. ואחמנו ידענו צסם ר' שזעון צ"י שאנר אין חנו יודעין אס קצועין סם צגלגל או טעין צאזיר או לזעהלכס סם הולכין צ"ר פ' ו' — ואלולא כן, לא חנר רצי כראים דצרי חכוני ח"ה ונדצרינו או לפי גרסת הוורה צע"ק ונחשט"א חודו חכוני ישראל לחכוני ח"ה, אלא ופני שידעו חכוני ישראל סכן הוא רק שחולרכו להעלים הדצר חלילה ופני צווי דעת וזלזעמלה ציראי פסם לצל יתנו פקצ רוחם וזן הטעות הוורגל צהנוון. ואנייתת פירוש ונחלוקת חכוני ישראל עם חכוני ח"ה יצאר עוד.

ודע כי לדעתי אינו רחוק לומר שמה שנקראו ר' שזעון ורצון [קובח ו' ע"ג] אס הקובח לריכה ג' או ד' דפנות, תלוי בצחינה זו שאנרנו

(* עיינן ישעיה ס"ט, ג"ג. י"ט, ט"ו. ג"ה ואגמון (דחוס הקסטטע תנייד דחוס נידריגסטע)

למעלה, ופני שהסוכה הוא דירת ערלי דוגמת עולם הזה ואם הרוח הרציעית צלתי וסוככת כדצרי ר' אליעזר אז די צשלט דפנות, ואם רוח רציעית וסוככת כדצרי ר"י אז לריכת הסוכה ד' דפנות, ואנו קי"ל די צג' דפנות ופני שלפי האות אין הכחשה צנודע ונפורקס שחלי כדור שלנו אינו וסוכך צלפון כאשר בארנו.

חזן וזה ראוי לעורר פה כי כנראה ונשטחיות דצרי חז"ל לא שנונו ללכת תוויד צשיטת התכונה הישנה, כי לפי שיטת צטלמיוחס יסנס תשעה גלגלים הותגלגלים קציצ הארץ. א] גלגל הנוקיק [primum mobile] או גלגל עולם, וועלטראד, אורקראפט. צ] גלגל וצלות. ג] קצתאוי. ד] לרק. ה] נחאדיס. ו] חונה. ז] נגה. ח] כוכב. ט] לצנה. י] ארץ שלנו, באופן קצין גלגל וצלות לגלגל חונה יסנס ג' גלגלים וצין חונה ללצנה שנים; אזל לפי דצרי חז"ל חגיגה [י"צ צ'] חונה ולצנה וכל הוצלות צרקיע השני עוונדים ולדעתם סס סצעה רקיעים סס: וילון. רקיע. שחקים. זבול. מעון. מבון. ערבות. והצבול אשר הוא באונע יס צו ירושלים של וועלה ע"פ שיטתם סירושלים שלונטה הוא טצור הארץ שלונטה. שיטה זו צכללה תדונה יותר אל שיטת התוכן הגדול: טיכץ דע צרעטע אשר לדעתו השונט והירח וותנועעי' קציצ הארץ שלנו, וסאר כוכצים וותגלגלים קציצ השונט צונסך זון ידוע ורציעית שנה עד שלשים שנה ע"ד שאננו [צ"ר ו']. אכן באות נראה כי לא בונו חז"ל לונות וספר הגלגלים כלל, ונה שנונו סצעה רקיעין אין לפרש בנוו שפירש הותרש"א שזה וכוון על פי שיטת התוכנים שצ"ם חנבל. כי אם כן איד יחלוק ר' יהודא סס צחגיגה ויאמר שני רקיעין סן? ועוד לנה העמידו כל הכוכבים וצולות צרקיע אחת? ועוד כי לדצריהם שנה השצעה רקיעין ונשונסיס לענינים אחרים ולא על דרך הגלגלים כי אננו וילון Velum [הילנע, פארהאנג] אינו ונשונט כלום, אלא נכנס שחרית ויולא ערצית ונחדש צכל יום ונעשה צראשית. רקיע שצו חונה ולצנה כוכצים וצולות קצועין. שחקים שצו רחיס עוונדות ועונות ון ללדיקים. זבול שצו ירושלים וצית הוקדש ונצצה צנוי ונויכאל השר הגדול ונקריצ עליו קרצן. מעון שצו כיתות של ונלאכי שרת שאונרות שירה צלילה וחסות ציום ופני כצודן של ישראל. מבון שצו אולרות סלג ואולרות צרד, ועציות טללים רעים קופה וקערה [לייקר צס הצריות] ולתותיתן של אש, ודוד צקש עליתם רחונים והורידן לארץ? ערבות שצו לרק, ונשפט ולדקס, גנזי חיים, גנזי צרבה, ונשונתן של לדיקים ורוחות ונשונות וטל שעתיד הקצ"ם להמיו' הותיס כולם דצרים שאין להם ענין כלל אל וספר ותוכן הגלגלים? לפיכך נראה צרור שלכוונה אחרת ונוו חכמים את אלו, והוא, כי לפי הוקדצל צכללי אונתיות טצצע הצריאה יס לאדם שני ויני השתלשלות וותחלפות וכרובות זו צו א] השתלשלות עולם השכלים עם כל השלות לו, דרך התפשטות צחכונה ונוסר. צ] השתלשלות עולם החוורי הושגיגה וקודר עניני צריאת הגוף ועולם התחתון. צ' עולמות אלו העליון והתחתון חלקו את כל אחד ואחד לשלשה צחיות והענייד באונע תכלית כולם,

אתות השמים

באופן שקראו לכל בחינה וזחינה כפי ענין התפשטותו לעיני שכל הנושג
 רק וזקגים ידועים וזכרים באמצעות ליונים וזוגשנים צסס רקוע, ויש
 אם בן שצגה רקיעים אשר בקדרם כפי השערתי על דרך זה: וילון
 רקיע שחקים צלטה אלו ככלל כל שלמות חושי צכת האפשר [ח] כי
 ופני שהאדם יש לו גוף אשר כזוכסה ולעיף לנסנותו ושכלו, לכן כל
 העולם יש לו דוגמה וזה הוא וילון [דיח היללע] אשר היח כדמות
 וכלצוס לגופות העולמות, וזה חנות גם לשיעת תכונה חדשה אשר חזרה
 תחור שיש לחונה אשר היח צעלס גוף עכור תחילה חויר גדול ונעוצה
 וחר וזכונה וזאת פרסה [אטונקסערע], וקציצת חויר זה העיגול האשי
 הוחר והחונם [פאטקסערע] וזה וזחור השונק, וקציצ' לו וילון ספירי
 דורכיכטיגע חוונהילונג]. [ג] כונו צצאדס ונתפשו ונתחת לזוכסה
 גופו, השכל אשר על ידו הוא לונוד ליעודים, ונרגיל נפשו ונסנותו
 לתחצר אל הצריות וליקד לחזות ורעים לטוצה יסוצ העולם, כדרך
 שחונה ולצנה כוכבים ונחלות ונתחזרים יחד ונעגלותם להחיר על פני
 הצל, לפיכך בקראה בחינה זו ככלל העולם הגדול: רקיע צצו חונה
 ולצנה כוכבים ונחלות קצועים. [ג] כונו צצונין האדם לח חקר עלמח
 לעולם לדיקים וישרים אשר ונשליכים נפסס וזגד, וכל וננחס
 הוא רק לפעול פעולות ישרות לתכלית הלכתת הנפש צנוקס שאין להס
 סכר גופני, רק צכה אלהי, כיונים ונתפרנסים צצער, והס הס ונרקי
 חן אשר עליהם שח הצורה הצל החוונה והצחון; לעונת בחינה זו
 יש ככלל העולם הקיע שלישי שחקים לשחוק ונן ללדיקים ע"ד שאנרו לח
 נתנה תורה אלה לאוכלי ון. — שלטה אלה וזכוים אל מבעיות.
 לימודיות ואלהיות לתכלית השגת האדם וידיעתו צעולם התחחון
 והשפל. — וגם אפלטון לקח לונשל הניעוסיות צחצרת צני אדם את
 כוכבי רקיע.

כנגד שלטה אלה העונידו גם צעולם העליון שלט בחינות נחלות
 לתהגת העולם השכלים, מעון, מבון, ערבות. [ח] מעון הוא ודור
 הונלכים הנויעדים לעשות שליחותם צכל ונעשי הצל ונלחת, לפיכך
 חונה חונרים קירה רק צלילה וחשות ציוס צשעה שיעוסים שליחותם.
 [ג] מבון הוא ודור כל ויני גסס וסלג צרד קופה וקערה אגלים
 וטללים אשר על ידס עושה השס דין צעולם, ונחר עיני ונשכילים
 וצחנים צחיות העולם, אם לחסד ואס לשצט, ודוד צקס רחונים
 והורידם לחרץ, כלונר על ידי השירות והתשצחות, התפלות והצקשות
 צונליות נשגבות, אשר חור דוד על כל השיוים הנעשים צחור צכת
 עונש שונים לתכלית טוב וזאת, לונען יסיג העולם ליעודי ווסר ונידות,
 צכת זה יש לדצרים הנראים תחילה כאלו נצראים לרע ולעונש, קידור
 נחה ויחה צתכליתם ליקד צרית החצרה ושלום כועס אחרות הצריות
 [דיח פאעזיע דעס שיינצחר צעזען חיקט דיח ונורחל חונד דיח וועלט.
 ליבע הארענחיע] וזה עונק הונלילה: דוד צקס עליהם רחונים והורידם
 לחרץ לנשעם צרות הונלילה והסיר. [ג] ערבות הוא הודור של כל

הדברים שכלים וטוֹצִים צחלטי: צרכה חיים וטלוס לִדָק ונושפטי וכל טוצ כפירוש ונלה ערצ [אנגענעהס] וגם ענין תערוצות [הארומאכען], באופן ששלטה אלו צעולס העליון וקציילים אל השלטה שצעולס התחתון, כי כונו שצעולס התחתון וילון רקיע שחקים ווולידים טצעיות ויודותיות ואלהיות כן לעונות זה צשנים מעון מכון ערבות ווולידים מלאכים לשמור טצע בני אדם, עונשים לשמור ונוקר ולימודי בני אדם, לִדָק ונושפטי צרכה חיים וטלוס לשמור שבר טוצ ותכלית האחרון לצני אדם מאלהי. ובאחולע שני קדרים אלו של שלטה אלו, עומד זבול ונדור ירוסלים של וועלה וירוסלים של ונטה אשר נחשצים כנקודה האחולעית צתוך העיגול וכמרכז לכל הקוטרס הונה הוועשים הנעשים צארץ לתכלית יפה ונאה. צעצור זה על האונה אין הקופר טצעה רקיעים ונתכוין רק לשני קדרים והם שני רקיעים עולס התחתון ועולס העליון ונוקלסות צטצעיות לימודיות ואלהיות, ואלהים כיון גם רצ יהודה האומר שני רקיעים הם נור אונר חדא ונור אונר חדא וכלא פליגי. ואין דצרים אלו יולאים חוץ להיקס השכל כי אריקטו אצי החוקרים הצין ג"כ צשכלו טצהכרה ינסס ג' וניני עולמות עולס השכל ועולס השפל והאחולע טצשניהם וצעלי כה פיטאגוראס הפליגי צנועס זונרות הרקיעים [וועלטנוזיק] על פי מותא חדא צשינוטי הגלגלים שיניהם ותנוורתיהם וחיצוריהם.

וועהה אס השערתי לודקת אין תפונה כי אין להאשים כלל את חז"ל אס דצרו לפעמים צעניני תכונה צדרך נוטה לנודי ונכלל יקודי חכונה ותחת הנוצן הרגיל והקל ונאוד לאומות, כתצו וחתנו ענינים ונצחילים יולאים ונדרך ההיקס, כי חז"ל שנו לעיניהם יראת שמים ליסוד ותכלית חקירהם, לפיכך דצרו על כל דצר צחידה טצעה שנוקרו הדצרים לתלמידיהם והעונידו הענינים העומדים צרומו של עולס תחת ונוקר התורה ויראת שמים עד שכל לצאי השמים תלוים רק צמואנר אחד וצפרשה אחת והיא צכל דרכך דעהו כי יראת ד' היא חכמה. לתכלית זה ליינו כל ענין טצעני לפי עוונק ונוסגו צמוקר ודעת.¹) הן תראה אונרס צ"ר פ' וילא ונשס ר' שנועון צן יוחאי: ונירוסלים של ונטה עד ירוסלים של וועלה הם יח וניל צחרו אס כן צנוקפר י"ח לעשות הפרט

1) ודע כי ונצלעדי זה חונה עלינו לתחיק טוצה לקדמוני יסודון אשר גילו לנו סודות חכונה שניים ע"ס עוונק פירוש הנותן כי צצר עומדו צעלי לטון לשאל למה זה נקראת השמש בשם זה ונקראת ג"כ חונה, ונה צין שמש לחנה? וכן ונה זה לצנה ונה זה ירח וכן שם חרס לשמש הוא זר ולא נאלו ונענה? אצל באנת טעס הענין הוא כך: לפי שיטת חוכמים חדשים אין נאוד הלצנה ונחנס רק ויל צין, כי יש הפרט צין טצע אוד הנאיר וצין אור הנחנס, השמש שיש לה אור אורס ונחנס הנפוח ונקראת עבוד זה חונה, ושמש לפי שיש שמש את העולס או צעצור הרצנה שם — אס — שמש. ונקראת חרס על שם שהיא נחרישה צמרוחח צצוהה אל שחי נקודות העומה Solstitia אצל הלצנה נקראת כן מפני שאורס לצן ואינה ונחונת ונקראת ירח לדעתי ונשס אורס (גאקט) כע"ש אורס לדיקים כלור נגס וכו' ירח יקר הולך ונגס מפני הנגישה צקרי שמש צומן מוגבל כלורס צנוכו.

צין קודש לחול, אם נופני שצחות לפי שיטה הישנה הנה נוספר הגלגלי' י"ח, כי נתנו לכל שצעה כוכבי לכת לכל אחד גם כן גלגל אחר יולא נרכז הרי י"ד ולחונה ולכנה נתנו לכל אחד עוד גלגל יולא נרכז הרי ט"ז, ולגלגל הנוצלות וגלגל הנוקיף הרי י"ח עיין רנוצ"ס וורה א' פ' ע"ג שכתב לא פחות וי"ח אזל יתכן שהם יותר כאשר הוא האנות. ואם נופני שסיינוו ככוס עולמות י"ח ע"א ד', או ונה שקרוז יותר נופני שסיינוו סס צ"ר ככוס הנוקונות שצתורה שנאמר סס האצות אצרהס ילחק ויעקב י"ח פעונים והאצות הנה נרכזה לשכינה, צאופן שיולא ונה תכלית יפה לקור ונווקשי עצודת שוא של אונות עכו"ס אשר לא ידעו להפריס צין חול לקודש ודינו כי כל הכוכבים וכל לצאי ונעלה אלהות הנה וכהפוך הוא אלל ישראל עם אשר צחר צו ד' לפרסס שנו ית' הנה נוגדלים ככוס החיות הקודש חלקיהן ואצריהן לעשרה ועל כולנה כסא הכבוד נרוס ונראשון [חגיגה י"ג ע"א].

יא על דרך זה הגידו לנו צקובה כ"ו שצזון שישראל אינס עושים רלונו של נוקוס ליקוי הנואורות הוא קיון רע; אזל אם ישראל עושים רלונו של נוקוס נאמר על ישראל ירנני': מאורות השמים אל תחתו כי יחתו הגוים מהמה. גוים יחתו ולא ישראל. צלתי ספק ידעו א"כ כי ליקוי הנואורות הוא צעצע הנואיות, אזל אם ישראל אינס עושים רלונו של נוקוס והולכים צדעות עוצדי עכו"ס לחסו כי הנואורות הנה אלהות וכי הליקוי הוא קיון רע א"כ ונוילא צאנות נעשה ליקוי זה קיון רע לישראל ג"כ העוז דרך האנות. והס ז"ל פרשו סס את כוונתם זו צאנרס כי צזון שהאונות לוקים גם אלהיהס לוקים עונתם, כי זה צזה תלוי נופני שהצלי הגוים חסצו הכוכבים לאלהות והליקוים לליקוי אלהות א"כ ונוילא אלוקותס לוקה ונלקה. והנופת הנאון סכל דצריהס צענינים אלו צקוד נאנרו לתכלית קדושת ישראל ודעת וציני ודע, היא הצרייתא הנוצלת שונה וזה תארת: ת"ר בשביל ד' דברים חמה לוקה. על אביד שמת ולא נספד כהלכה. ועל נערה מאורסה שצעקה בעיר ואין מושיע לה. ועל משכב זכר. ועל שני אחים שנשפך דמם כאחד. ובשביל ד' דברים מאורות לוקין על כותבי פלסתר ומלשינים ומוסרים ועל מעידי עדות שקר ועל מגדלי בהמה דקה בא"י ועל קרציו אילנות טובות. ונאמר זה אונר דרשוני כי [א] ונה צין חונה לוקה לנואורות והלא צכלל ונאורות הוא חונה? [ב] ונה זה אצ"ד שנות ולא נקסד כהלכה ונה זה נערה ונאורקה ונוסכצ זכר וכן כולם? אזל האנות הוא זה: ציוסף לרנווייס קורות י"ד ט' ד' [וצנסהדרין י"ע]. שנועון תחת שנואי] ונצואר כי התחלת החרצן של צית הששנונאיים על ידי הורדוס נעשה, נופני שצא הורקנוס לקנסהדרין והגין על הורדוס הנוולת את חזקיה, והקנסהדרין כצפו פניהס לקרקע ולא וניחו צהגכה זו, ולא קס שנואי הזקן אביד וגער צנסהדרין וניצא כי לצקוף ינווך הורדוס העו פנים ונחרק נוערכת א"ח נופני שהצ"ד לא ענקו אותו ונעיקרא. והנה לא נשנוע קול שנואי אביד וע"כ ילאה הגזרה, וצטלו צית הששנאיים

שנקרא חמה צוהרש שנות רצה פ' ט"ו ע"ש הכ' ברה כחמה ע"ש.
 וכתגלגל הדצר עד"ז: צתחלה לעקה ירוסלים וכל ח"י סלריכים צ"י לוננהיג
 ונלך אשר יצטר צו ד' וזה כדונה כנערה ונאורסה לאוס ואין לה נושיע
 עיין ירוסלנני חגיגה פ"ב ה"ב: ארוסי וסב. אח"כ לחנונו סני אחים
 הורקנוס ואריסטובלוס על ונלכי ישראל, וסנייהס סוכבים זה על זה.
 צ"ק פ"ק וקויה נ"ט: וזה נקרא סני אחים שנשפך דמם באחד ועיין
 יונא ט': ונה סאנרו ונאורות לוקין הוא ונליה נגד אלו אשר נולד
 קנאתם חוננים גם פ' גם כך לא יהיה, הנוכבים את הנח סהדליקו צני
 אדם לדיקס, לצל יאירו ע"פ תצל, ונקנאים באלה ד' הס: [א] כותבי
 פלסתר ונוכעים סמוצ ונ"ח, [ב] מעידי עדות שקר לוננוע טווצעליו,
 [ג] מגדלי בהמה דקה כלונור סונגדלים סס הסעיים סנדנוו כצחונה דקה
 צעודס קטנים, [ד] קוצצי אילנות טובות כלוננה צני אדם לדיקס
 ראויים לסוליא פרו טווצ לעולם.

יב אחר הדצרים החלה אם נפן סכלנו להסקיק על פני חויות הנאנורים
 של סתלונור והנדרש אשר תוכס לרוף אהצת חכונת סליוודיס ועניני
 חכונה צונלכת סנויס וארץ; צהכרת נודס כזי הכל סולך אל וקוס אחד
 ועיקר כונתם להכניס נורא סנויס צלצ סקווע ולהכריע כל הנודעות
 וכל החכונות החילוניות אל תחת ונשנעת קול התורה, כדי להורות סכל
 ילורי ונקה ונעלה נצראו כסדר וכתצנית החכונה אשר נוראה צתר התורה
 אפוא לזאת השנויעו צחולות קולם עם קול ד' צכחו סל כל אחד ואחד;
 פעם צאו צאקובה ופעם צאו צקלרה, פעם הוקיפו כח צפנוליא של
 נעלה והפליגו צדצרי הצאי לאנור דצרה תורה כלסון צני אדם וכאשר
 ידנוו חכוני חונות ודיעות רוצ צני אדם, ופעם רוצו צקלרה להגיד את
 האנות סונקוצל לאוזן סכס סונצין ונדעתו לפיכך הציאו כל ויני סצרו'
 צענייניס באלה לכלל ונחלוקה צאופן סנראה כי סאחד מן סחכונים
 סונפורסנויס יתפוק צסיעת סהנוון והסני צסיעת סחוקר והסונקוצל חונתי;
 צ"ש יאנרו כך וצ"ה צהפק, או ר' אליעזר יצר צסיטה זו ור' יוסע
 צסיטה אחרת של סחכונים (אין דיאלקטיסער פאורס) לוננן ינאל כל
 אדם לפי כוחו את מדעת אשר אהצ הגדול לפי גדלו וסקנן לפי קטנו
 יסוע סכס ויוסיף לקח לראות אורות ונאופל הנחלוקת. — לפעמים
 דצרו צנוליה וליינו ונוסג רוחני סאי אפשר להצינו לכלל סחונעיים
 צונלצוש חונרי וקראו לו סס כסס סגדולים אשר צאכץ? ד"ו סס נחלקו
 צית סנאי וצ"ס חגיגה י"ב, צ"ס סצרי סנוני' נצראו סחילה ואח"כ סארץ
 וצ"ה סצרי ארץ נצראת סחילה ואח"כ סנויס, וסכונים חונרים סנויס
 וארץ בלחת נצראו. וזה סותר לונה סנאנור סהס צנוס' סנויד ל"צ ופי
 חכוני נוצ סססנויס נצראו סחילה ואח"כ סארץ?

צרו הדצר כי צאנות סכל ונודיס סהסנויס נצראו סחילה ואפ"ה אלו
 ואלו דצרי א"ח כאשר אצטר צקיליה וסוא, כי צסנהדרין ל"א: ונפורס
 סקראו ונוסג ססכליס ונעעל והססונה צכלל צסס סנויס, וכל עניני חונר
 קראו צסס ארץ והגוף צכללו כי חונרו צדין סנויס סדן את סכסמה וסגוף

אתות השמים

יחד להוכיח זאת וכן הכתוב יקרא אל השמים ונועל-הנשמה: ואל הארץ לדון עמו-הגוף. ונעתה הציאו בחגיגה שיטת צ"ש השונים נצראו תחילה להורות את האות לחכמים הנועמיקי' עלה ורואים באספקלריא הנוחירה כי הנשמה קודמת לגוף בזמן וצנועלה כאשר התורה והחכמה הנופשטת קדמו לצריחה צטצע — אולם לעומת זה הציאו ג"כ שטת צ"ה ארץ נצראה תחילה והוא כלפי הנוון בני אדם אשר יראו לעינים כי גופם נצרא תחילה ואח"כ נשתלם השכל אללם לאט לאט. צ"ש ליגוד דעת אונתי סקוף הנועקה בצוחצבה תחילה לעיני השכל שרואה ללצ וקיצת כל דבר, וצ"ה ליגוד לעיני צטר הרואים צחוש צטר כי החוונר נראה תחילה — והכריעו חכמים באחת נצראו, להורות כי אללנו שוכני צתי חונר אין גוף צלל נשמה ולא נשמה צלל גוף אין וועלה וליגוד צלל כוונה ואין כוונה צלל ונעקה — אכן צנוקוס שאין הכרח טוב לפרש דצריחס ז"ל כפשוטם על דרך נשכל ונה שחכס יקר הצין צנוחלקת ר' אליעזר ור' יהושע צ"צ כ"ה: שר' אליעזר קוצר כשיטת הציפרכוס שהחונה כפפת לנעלה ונגצנוכית העיגול ור' יהושע קוצר כשיטת אריסקו שהחונה ונחנעשת ככל הכוכבים צתנועה קערורית צהוך כדור חלול. ולא יתכן כן כי צאנות לשון אחורי כיפה לא ונשונע כן? ועוד לונה נחלקו דוקא אם הגיעה השונק לקרן ונערצית דרווית צתקופת תנוח ולא צכל השנה? ועוד קיום הנאונר שכלאונר הולך אל דרוס וקוצצ אל לפון הולך אל דרוס לעולם ציום, וקוצצ אל לפון לעולם צלילה קוצצ קוצצ הולך הרוח אלו פני ונזרח ונערצ שפעונים ונקצצתן ופעונים ונהלכתן נורה שחנכוון כונו שפירשתי לנעלה. גם ונה תשוצה לנו"ב פ"א שהצין לפרש שצין ר"א וצין ר' יהושע קוצרים שהשונק אינה שוקעת צלילה לנעה ונן הקרקע להאיר לשוכני הצל החדשה, כי אם צהגיעה לקלה הנוערצ קוצצת השונק ללדדים קציצ הארץ לר' ולר' אליעזר כפפת לנעלה ונן הרקיע; כי אם כן ונה זה קוצצ אל לפון לעולם צלילה? והנותרש"א הציא פירוש אחר והוא כי ר"א קוצר כשיטת חכמי ישראל פסחים ז"ד: שהחונה צלילה לנעלה ונרקיע, ור' יהושע קוצר כשיטת חכמי אונות שהחונה ונהלכת לנעה תחת הקרקע וגם זה דוחק כאשר יצואר להלן לכן טוב יותר לפרש כפשוטו שר' אליעזר קוצר כפפת לנעלה ללד לפון סקקרא וועלה כנדרפנולתעהע ור"י קוצר חזרת אחורי כיפה כי כיפה פירושו צנין כפוף ונטעה כונו הגיע לכיפה ע"א י"ט; (נישע) וכן נקרא צדין ליר הלפוני צפי התוכנים שאונורים שכל שעולה יותר לנעלה לליר הלפוני ליר כוכבי שונים נראה לו כחלל גצוה וננתעלה וכסחוזר האדם נשס נראה כאלו חלל זה ונתקלר ויורד, דיא ערשייכונוג דער פנולתעהע עיין להלן, ולפיכך אונר ה"י חזרת לאחורי כיפה כאשר פירשתי לנעלה.

נחזור ונעתה לעיני התכונה ע"פ שיטת חדשים גם יבנים ונאונר על פי הכלל שאונרת: דבר צרור הוא שונסה רצינו וכל הנציאים הקדושים ראו אור צהיה צשחקים וידעו איך העולמו' ונשולצות יחד ותוכן

כל ונהלכי כוכבים ונזלות כאשר ידעו בדקדוק קודות התורה לפלס כל דין והלכה על פי אמתת יקוד ושורש נוסר השכל, כי כל נטוה יש לה צל נדע צורונים ושורש סכלי צנתיצות חכונה עליונה.

והנה החכונים הצאים אחריהם שגורו צלצם וורטי הקודות צטעונים וכינוקים של כל נטוה צדרך כלל, והיותה גדולים וקדושים אחוז צלצם ג"כ אופני וקלולי השמש והירח הארץ וכל אשר עליה — אכן לרוצ צני אדם ונחוכונים "המהלכים בין העומדים האלה" אשר ונהלכים עם חכוני אונות ונטאים ונותנים עונתם וקוונעים דצריהם אשר נודעו ונתצרו להם ע"פ הנדעות ונן הנחחר אל הקודם, פעם צטעות פעם צצירור הוכרחו להציא הדצרים שנטעו צין החיים לפני יוצצי צית הנודרש, ולחקור צנוו עד וקום שידם ונגעת כדי לצרר האוכל ונתוך הפקולת ולפלס על פיהם דיני תורה לתכלית הקדושה והטהרה. לפיכך אחר אשר נטעו ד"נו קול ונחלוקה גדולה צנוחנה הפילוסופים היונים והרונניים: אלו אונרים הארץ עונדת על הנוים והשמש שוקעת צערצ ג"כ לתוך וינוי אוקיינוס, ואלו אונרים הארץ היא ההולכת בגלגל קציצ השמש. הכלדיים יאנויו שהארץ היא קערורית ובאניה קענה עונדת על הנוים והיונים הראשונים האנויו זאת ואנרו: כי צלילה חזרת השמש לנקונה הראשון על ספינה של זה ציפה נואד. פינאגארחס ואריסטו צצר שערו לכנון כי הארץ היא עגולה ונעצר השני הולכים ג"כ צני אדם (אנטי-פארען), אצל רוצ חכוני רוניים לחקו על נשפט זה, ופלוצארך הוכיח את האונרים כן שנורוצ אקצתם אל רעיוני כוצי ונחצותיהם, ילוו שצני אדם יתלו עם רגליהם לנעלה או ישרו צארץ כנחשים ואפעה. וכונה בהני נולדים נתפקו על ונה שהאנויו צכדורית הארץ עד שהכהן הראשי וירגיליאוס צעיר זאלצצורג הורד ונגדולתו עצור אנונה זו צכדורית זה יותר ונאלף שנים, וגאליעלא גאליעלאי זה בשלס נואות שנה הוכרח לשצע צצטעה קנורה צרווי כי לא יאנוין בגלגלות הארץ ונורולתה. כל כך גדלה הסכנה לנני שאונר דצר נגד פשטות דעת ההנוון. ואזככה לא ישעו דצרים כאלה גם כן רושם צנוחנה העצרים אשר צודאי גם צנוו הוכרחו חכונים לפעונים להחריש, לחקום פיהם, ולהסתיר האנות צחכונה ונפני ריכוץ הצריות. או אז כחצנית זה נהגו חכוני ישראל צצית ונדרשיהם לעשות כיתות ביתות צתוך קהלם; זה יאנר כשיעת פלוני זה צהפק כדי שעל ידי ונחלוקה כזו יצוא הכחוצ השליטי ויכריע לתכלית האנות והלדק צנושפט התורה.

ונוורף לזה תדע כי הרעיון הגדול והטורא שהשם צרה עולמות אין ונאפר וכי הארץ אשר צני אדם כוכבים עליה היא כרגיר קטן וכטיפה ונן היס לערך העולמות הגדולות, הוא נוציא לפעונים את האדם לדי ונרד וספק צעניני שניית הדת ואנונית השגחה הכלנודת ונסיני; כי אם כה יאנר לך רצך דע כי כל ונין אדם הוא תולעת ולא איש וכאין נחצצו כל נעשי דקה לעונת גדולה הצורא שונשים גדולים ונוראים אין ונאפר לצלחס, או יכנוס ח"ו ספק צלצך לאונור הלל כלל גדול הוא צתורת

הכונים שכל אדם יראה את עלונו באלו בעצורו נצרה העולם, כדי שעל
 די שנייה התורה יקיים את העולם ויכריעו לכך זכות ואפילו צעזב
 לדיק אחד נצרה העולם קידושין קפ"א וחגיגה רפ"ז וס"ו.

ואיך אדם בן אפשר זה שבעל הצידה טרה כל הטורה הזה צעזב
 יתוש חלוש אשר אין לו עינים לראות ונה שצחק ונתחת כ"ס ונה שצטנוים
 ונועל? —

אשר על בן ונן ההכרה להסתיר בחכמה את הקוד האנושי הזה
 ונגדולת הצריחה והנולכה הנוראה ונן הנוון תלמודים ולגלות דק לחכם
 ונוצין ונדעו לסלק כל ספק והפונה ונלכו, צהצבו כי הן הן גבורותיו
 והן הן גדולותיו שצכל ונקום שאתה נוולא גדולתו של יולר צראשית שם
 אתה נוולא ענותותו, וזה דרך ד' צאנות להסגיה על כל גהגיר קטן
 וטפה היתר גרועה באשר ונשגיה צעל הגן על כל עשצ קטן לפאר צו
 את פרדיסו כי ונקיצון קטני ערך ונולא חשצון גדול אם ישגיה עליהם
 השונר העליון צדוק. צעצור זה הוכרחו לצצר ונתכונת העולם לפענוים
 צקגון הרגיל וצקול ענות חלושה באלו אין עולם אלא אחד ונורכו כל
 הצריחה הוא עולם שלכו אשר עומד על הנוים וכל לצא השנוים ונשתחויס
 לו, כי אין סם רק אור ונחיר קטן ודל, להחיר לצני אדם ופעס דצרו
 צקול גדול ולא יספ להגדיל שנו ית' צאנות באשר הוא, שאין תכלית
 לצריחה צצרה וזה רק לירא שנוים צצתר ודוצר אנות צלצצו היודע
 לפלס ונשפטי השכל ולא ישאל שאלת הנותפלספים אם לכל הצריחה כולה
 אין סוף ותכלית וכל החלל כולו אין לו תחילה וקן לעולמות שצו אם
 בן איה ונקום בצדון ית' כי די לנו שדע צצירור שהוא ית' ישגיה
 עלינו ואין אפשרות לקלרי שכל להשיג שני ונרוויס. אכן צכל זה טוב
 עין הוא יצורך ואין ספק שחכנוי תורה שצע"פ נהגו עוצת עין והגידו
 לנו אנויותיות צנויות צצירור ית' ונכל חכנוי אנוות שהעליונו עיניהם
 ונוש ונן האנות או הסתירוהו לנוען צלוע צלע כסף ונן העורים והפקחים
 ואציה לזה ראה:

(א) חגיגה י"ג: אומר ד' יוקי אפי להם לצריות סעונודות ואינם יודעים
 על ונה הן עונודות, הארץ על עונודים, עונודים על הנוים, הנוים על
 ההרים, ההרים על הרוח, רוח עונוד על הסערה וקערה צצורעו של
 הקצ"ה ועיין ירושלמי שם שהקערה כנוין קנויע תלויה צצורע של הקצ"ה.
 פירוש הדצר החתום הזה איכו כנוו שירלו קלת חכנוים לוונר שהכונת
 על ונה שצתוך הארץ, כי חילון הארץ עונוד על עונודים של ונתכת
 תחת ונכסה הארץ ועונודים אלה על הנוים שצצטן הארץ וכן הרוח,
 דאם בן קטה ונה זה הרים כי איזה הרים ישנס צצטן הארץ? ועוד הרוח
 תלוי צקערה לא יכוון כי ונה זה קערה צפכים האדנות ונלונטה? ונראה
 צרור כי צזה הארו לנו חז"ל אנויותת קצלתם צכלל הצריחה, יען כי היות
 הארץ נעשה צדרך קפאון ונן השונר הכוזבי אל חונר הנווקטה. והיה
 העולם תחילה נוים ונתוך הנוים נתהוו אלפים רצות לנוחים חיים
 פחליפענארטיגע פעלאלען כנוו אלנוו. (קאראלען) נתר (קריידע) אשר

תחלקנו על יד על יד להיות בעוונות גזוהים צחוך הוים או צשאר חילנות
 גדולות שנתלקטנו לאחדים עד שנעשה ונהם חיים גדולים וארנות רחצי
 ידים, כונו טכל ודינות האללאלנד כתיקדה על עוונדים טל אלנווג כאלה
 על הוים. אפק אם כן ששארץ כההה על ידי עוונדים ועוונדים על ידי
 הוים צעלי חיים, א"כ הוים עלוום יהיו הולכים וכלים ול"ה ישתיר ונהם
 כלום? לזאת צרה השם הרים גדולים עם וצוועי וים רבים וחקק חוק
 סוועל ההרים כוללים רצצות הררי טלג והיו לויס אשר על ידי חילוף
 כזה ים וקום וולא לויס לעולם, וכוועע קיום הוים ונורולתם צלחור
 וסוצ וון הוועינות אל הנהרות והיוים וונסם אל העננים לירד ונסם
 צלורת גשוים ושלגות, ועוד ונסם אל וועיינות ההרים, כדי להחזיק
 צוועה וים חיים צרה האופנים אשר צונו, להזילם על פי חוק וקדר
 טלח יעצרו גצול היצקה והיצקה לא תהפך לויס ע"י ונרולת השמים
 וההנוורות. ולפיכך הוים עוונדים ונתקיינום על ההרים וההרים קיינום
 רק צרוה ד', אשר קטורה צו הסערה כלווער רוח המשער כל דצה
 צעולם הציונה כילד אפשר להתקיים לצלתי יעצור כל דצה את גצולו.
 גם חכוני עוים חקצו את ההרים לנופרטי וים וואסקערטידונגען
 תחילה ונדע עתה טם יוים קרוצים וסווכים צלי הפרשת וים, אל
 חו"ל דעתם סווכה ההרים ים לויס קיום חוק כפי חוקי טצע ונצראשית
 וזה אונת ע"פ חפונת הארץ והוייה (Geologie und Erdformation)
 וזה יקרה וליילה זו, סערה תלוי צורוע טל הקצ"ה. היא היא תתן עדיה
 על טהרת טכל חו"ל הווקצלים האויתים כי צזה הורו לנו היקוד האגדול
 אשר אוונת ישראל נעענת עליו והוא: כי האל הטוב הוא טכל גצל
 לוועלה וון הטצע וכל העולמות, כי כל עולמות נקשרות יחד צרוה אל
 ורווים המשער כל הטרות וכל טיעורי הצרוחיס, והשערה זו גופה
 תלויה צורועו טל הקצ"ה ואין עלם כצולו יצרך צעלנוו הטצע והשערה,
 רק כעלה ונהן ונאוד, והוא הונשער והטובע את כל ענין צרוה ספתיו
 וצורוע עוזו ווקיינום לתכלית יפה ונאה. ולא זו צלצד כי אף היצה יתרה
 זו נדעת ונאוד לחו"ל כי ככה אונרו צירושלנוי חגיגה טם רפ"ב:
 אדרינוס טאל לעקילם קוטטא אתם אוונרום הן עלווא על רוחא קאים.
 אונר לו הן אונר לו האך אתה ונודיעני זאת? אונר לו הציח לוי גוילים,
 הציחו גוילים והטיילו עליהם ונשא והלכו. אח"כ הטיילו עליהם ונשא
 כצדה עד טלח יכלו עוד השצ רוחם ורצלו תחת הונשא, צלופן טנודע
 כי רק וקולר הרוה אשר להטצע לונטה אפק כה הקצל — אז הורה
 אדרינוס כי הרוה הוא הגורם — ונצורר ונאה טצאוונתה זו כצדלו אז
 ישראל ונצין העוים, כי ישראל האויוו שהעולם קיים על רוח, ולאוים
 גדולים כונו הרווים האויוו טקיים העולם על הוים או על דצה אחר.
 ועתה עלינו לטצה לאדון טכל אשר החים יטועה לענוו ישראל, יען על
 די הונדעות והחכונות נתאונת על יד על יד כי הדין עם אוונת ישראל
 וזה כל תפארתנו וכל ונחונדנו לראות ככסרון חחקירה, אשר צלתי ספק
 אם צאונת וצתוים תחפט אחר הקיצה טל כל הקיצות והיה צלחריה

היונים נכון יהיה כבוד ד' על הרי הנודע והחכונה לתפארת ישראל והיה
 ציוס תהוא יהיה ד' אחד ושנו אחד וגם האש נוסה יגדל נואוד צעיני
 העונים אשר יאנועו ויצינו את החוקים האלה כי הנה ג"כ בהררים
 התלום בשערה חגיגה י' וכנו שהרים בטצע עוודים על הרוח והרוח
 בקערה תלויה בזרוע ד' כן הדינים והחוקים הנוקרים הנה הררי אל
 ונושפטיו כאוננים וקיינים בטערה כפי אשר הטציעם חכונת רוכב שנים
 ונעל ועיין צ"ר פ"י שאלת אדרינוס לר' יוסע ותשובתו צד"א. אחר
 שאור ר"י על נה העולם עונד דרך חכונת הטצע (פהיזיקאליס) אורו
 רצון העולם עונד על שנים עשר עוודים כוספר שצטי ישראל ויש
 אונרים על טצעה עוודים שאלור חלצה עוודים טצעה, ורצי אלעזר
 אור על עונד אחד עונד ולדיק שנו שאלור ולדיק יקוד עולם. כלתי
 ספק כוונו חז"ל בזה לתת שלטה טעונים לעוודת העולם (ה) טצעות
 צסס ר' יוקי (3) ליעודיות וכינוקיות כנגד י"צ שצטי ישראל וטצעה
 עוודי חכונה אשר עליהם עונד צרית החצרה (ג) אלהיות (רעליגיעזע
 אידעע) לדיק יקוד עולם, ור אור חדא וור אור חדא וכו"פ.

ד' ואם גם אונרו חכונים דרך עלה טוצה קיראה אדם כאלו העולם נצרא
 בטצילו כדי לתקן ולא לעוות עולם שנוסר לו, קידושין ספ"ק; בכל
 זאת אין ספק שידעו כי לא על העולם הזה לצד חכונתו וגבורתו ית'
 שולטת כי אם על עולמות אין ונספר, אשר בעבור זה, הנודה היותר
 אהובה לפניו ואשר צחר זה אדוננו נוסה היא ונדת ענוה כונאור הכ'
 והאש נוסה היה ענו נואוד ווכל אדם אשר על פני האדונה, כי נופני
 גדל חכונתו שהכיר באלפי עולמות אשר לא הכירו בני הגוים ונווילא
 היה הול היותר עניו שעל כל הארץ, וזה באונות נופת כאונן על אונות דת
 הנגלה ונקיני כי אונת קאי שקרא לא קאי; ואלו לא זכינו אלל לזה
 בלצד שהגוים הכירו עתה את יחודו יתצרך ע"י השיטה החדשה, והנוה
 בזה קרובים נואוד לדת יהודי, כי נועתה נכונים הנוה להתכה בטענה
 יתרה בהפק נווה שהורגלו ונקדם לנהוג בגלות ולכתק בחשיצות ונושפט
 כל אדם ישר. ויש לזה רנוז לונת שניתן לארץ ונהלכים בין העוודים,
 כי עד כה הורגלו בני אדם באונות הנוקחה וכאלו בגדולים לצד נצרא
 העולם, ולהם זורחת החונה בנהלכה, עתה יאונרו הגוים: עלינו ונוטל
 חוצת הזירוח ותיקון נפטנו להתתדל ולרוץ לקראת הטוב, והנושכילים
 יזהירו כזהר הרקיע אם יעורו ונסנתם להכין נפטש אל נואור הגדול
 לקצבו באהבה כונו שניתן ונקיני, כאשר הארץ תבין נפטש להלך לקראת
 השנוט. ועיין רלצ"ג פ' חיי טרה (דפוס ווענעלי 36) וז"ל: ואם היה גבל
 שנוש קיים והארץ ונתנועעת כונו שחצו אנשים רצים; א"כ דעה ישנה
 היא זו ליהודים.

נועעם זה שאונרכו סקיצת הנוחלוקה בין חכוני או"ם וחכוני ישראל
 אם הגבל קצוע או הנוחלות, והלכה כחכוני ישראל שהנוחלות אינם
 קצועים אלל שטים באויר וכן הולכים צנוקילתם ונקילה ישרת, וכנוו כן
 כוכצי לכה אשר בכללם ארץ שלנו, ונווילא הוכרחו ג"כ להסניך אל

ונחלוקה זו ונחלוקה אחרת אם החנוה עולה לנועלה וכן הרקיע או לנוטה וכן הקרקע בכל לילה, כי ונאחר שידעו כי הנטייה צריכה נהיה נוכח ונסילת כל ונזל ונזל, וסינוי הנטייה נראה נוכח ונה שהחנוה הולכת בתנועה השנתית צעת האצו כלפי לפון לנועלה וצתקופת תנווה היא חוזרת לשוץ לנוטה כנודע; לכן קשרו אל צחיכה זו צחיכה אחרת: אם דרך זה שעולה החנוה צעת תקופת ניסן לנועלה וניקיע התחתון אל פני לפון אם גם זה נוהג בכל לילה, ואנורו חכוני ישראל לשיטתם כנוו שכל הכוכבים ונחלות ונתנועעים צונסילתה וקו פשוט צלי עיגול בן החנוה היכה ונהלכת צעיגול ותיקף ישר קצוץ הארץ כי אם היא עולה לנועלה צקו ישר ללד לפון צלילה וחכוני ח"ע אשר אהצו את העיגול יאנורו שהולכת צקוה צתוך העיגול לנוטה וכן הקרקע כלוונר ונקצלת ונוש לארץ כאלו כדור הארץ היה ונוקגר ונוש צתוך גלגל השנוש, וכאלו השנוש לא כצרח רק עצור הארץ להאירה ולהחם ונינויה ונתחת לארץ לשיטת הכסילים צעכו"ס. ולא בן דעת שלווי חונוי ישרא הנה חוונריס ונסילת החנוה היא לנועלה ראש הרחק ונאוד ונקרקע שלנו, להאיר לעולמות אחרות ולנוען עלנוה — לפיכך שתי ונחלוקת אלו ונשוכלצות אשה צחצרתה, כי רק חכוני ח"ה שיאנוינו גלגל חוזר יאנוינו ג"כ צחנוה חוזרת כנוין גלגל לנוטה צקוה עם הקרקע; אצל חכוני ישראל שיודעים שאין כאן הסגר לחלוטין, ולא גלגל חוזר רק ונסילות לפיכך גם חנוה צונסילתה הולכת צלילה לנועלה ללד לפון (אין קרעגער ריכטונג) כאשר הוא צחצות*). ואם תשאלני הלא לדעת פיעאגארחס אשר אהה חוונר עליו כי הוא קיבל וכן היהודים החנוה היכה ונתנועעת כלל והיא עוונדת צחצונע ורק הארץ קוצצה צקו שלה ונסילתה, וא"כ איך חוונר חכוני ישראל שהולכת החנוה צלילה לנועלה וכן הרקיע! הן נודה כך צוה שאתה חוונר שצכלל חוונתנו הוא ג"כ הדעה שהכוכבים הולכים צקוים פשוטים ולא צגלגלים כוונאונר הכ' (תהלים כ') צכלל הארץ ילא קום; וכן נודה כך שפירוש לנועלה וכן רקיע הוא לנועלה ללד לפון, יען צכלל רקיע הוא האויר הקרוצ לנו כשתי אלצעות כוונאונר ר' יהושע שהצחנו לנועלה וא"כ יתכן לקרוח לנועלה וכן הרקיע ההליכה ללד לפון, אצל פשטות הלשון שהחנוה ונהלכת קוטר דעתך ששיטת ח"ה היתה שהארץ ונתנועעת ולא החנוה?

טז וכן יקשה עליך השואל ונונה שאונר יהושע שנוש צגצעון דום השאלה הישנה? כל זה לא קשה ולא נוידי, כי צהכרה גם עתה שרוצ צני אדם יודעים שהארץ ונתנועעת ולא החנוה אפילו הכי שפתי חכם צרור יוכלו בדרך לשון צני אדם ונהלכות החנוה ונפני שנראה בן לעינים אף שהחנות אינו בן, וצחצות ידעו ג"כ ח"ה קוד זה שהארץ היא הפונה עצר ונה ונפני

* גם ונאחר שליטי שהוצא עם נויד אחר זה צעס ר' נתן שהחנה הולכת ציונות החנוה צנצנה וציונות הצפונים צשיפולו יט לו מקום נאמן והמשך לנאונריס תקודתיים להורות על קישור שלשה ונשגים אלו צחכמה.

אתות השמים

החונה ולא דצרו חק כפי שפירשה לעינים בטעות לפי שנוצן יותר צלשון זה וגם החדשים נוהגים לדבר כן. ועל דברי יוסעט שנוט בגצעון דום לא קשה בלא זה, כי ידוע שעיקר הילוך הכוכבים קצוץ השנוט בקדר ככון וצטווח בצלתי יפולו הוא נוכח הנושך של החונה שנושכת אללה הארץ וכל כוכבי לבת צנודה הנשקוערת צחכונת הצוחל, אעור ונעתה כי צעצור זה אעור יוסעט שנוט בגצעון דום ולעסוך אחריה את הארץ ללד שכנגד האופל.

הגזרה קוה שהצחנו לנועלה וירושלמי: היושב על חוג הארץ וחוג שמים יתהלך, וכן בחוגו חוג על פני תהום תהיה לנו לעינים כי שלשה אלף עצר ונזה ועצר ונזה הארץ ונלועלה ותהום קרקע ונלועטה הכל כעשה צמחונה אשר ישרד האל בשנים צכה השנוט.*

עוד כצין בזה ענין החיות וחלקיהן כי נאחר שידעו שמיות כל עולמים הוא השם, וגבלו חכמי ישראל היו אלף עולמות כענין הי להורות על חיותם בארץ ופני כח נשיבתם ופריחותם (לענטרי פעטאל-אנד לענטרי פוגאלקראפט) א"כ ענין זה עלמו הוא חיות צרלה וטוב בקדרי כח הנושיכה והפורח, זה ירים וזה יפיל, זה יפיל וזה ירים לקיים ולחזוק את נשקל השוה ע"י שתי כוחות נותנגדות וזה דמות החיות באופנים. והנה ידענו שלערך הזמן אשר כל כוכב ונהלך קצוץ גדל הריחוק או הקירוב אל השנוט, וככל כוכב ניכר ריחוקו ונן החונה וערבו לשאר כוכבים על פי שיבור ונהלכו קצוץ החונה.

ד"ו בוכב לךדק (ויפיעטרי) הוא חונטה וחלי פעם רחוק ונן השנוט לערך בוכב ארץ והוא לריך לנוהלכו $11\frac{1}{2}$ פעם זמן ונכאשר לריכה הארץ, ופירשה לבאורה כאלו אין כאן ודה ושיעור ידוע; אבל באות יס טעם ונדה נכונה לריחוקים וזונים, על פי שיבור הכפל צנודע ונעוקצ כי אם נכפיל $11\frac{1}{2}$ עם עלמו ננאל קרוב 140 וכן הוא הנעוקצ ונן $5\frac{1}{2}$. צעטה שנודע בוכב אורחאוס לא יכלו לידע גדול ריחוקו ונן השנוט, אבל וזמן הילוכו נודע כי הוא לריך להשלם זמן תנועתו קצוץ השנוט הוא $82\frac{1}{12}$ פעם יותר ונאשר לריכה הארץ ונכפל ונרובע ונן ונאשר $82\frac{1}{12}$ הוא 6791, הוליו ונזה שורש הנעוקצ שהוא $18\frac{9}{10}$ וידעו אם כן צצירור שהכוכב אורחאוס הוא $18\frac{9}{10}$ פעם יותר רחוק ונן השנוט כונו הארץ, באופן שתכאי גדול ונושכל הוא לחסוב ערך זמן הקיצוץ לזענן ידע ע"י גדול הריחוק, כי זה הוא חוק כללי צחוקי התנועה הכללית

(* צ"ד פ"ד יט ג"כ נדה טוה זר ושס פ"ו ונזאר לכל נאה תהוים צקיע טהיא לנועלה ונן השנוט, ונן הארץ עד רקיע ת"ק טנה ועוציו של רקיע ונהלך ת"ק טנה ונרקיע לרקיע ונהלך ת"ק טנה וכדך שחטנו צמגינה י"ג צין רקיע לרקיע, לו רקיעים כפל ונהלך ת"ק טנה ונכת הרנב"ם מורה כ"ג פ' י"ד טכן הוא החשבון כי טענת אלפים טנה לכל הפחות היא ודה הנחמק של כל הגלגלים ואפשר שעוד יותר; ועיין יסוד עולם ונ"פ פ"ו שהקדוון אורנא לינד דרך סוד שיחסו כספיה התלוי בארץ שהיא עולה ד' נאות טנה וירדת ד' נאות טנה והטוונט על ומינח לגלגל המזלות, ודצרו צנוד ורנזו להספיר החכונה ונני אדם שאינס ונהוגים. ולדעתי נראה כי כפל זה של 4 רקיעים צמהלך ת"ק טנה צין רקיע לרקיע מורה על כפל הנרובע קוואדראט עיין להלן.

(דיא לענטראלצעוועגונג) הנותהוה על ידי שתי כוחות ונתנגדות הפורה והנוסף, שהנרחקים עם הזוגים שוורים תמיד את ערכם, ונקרא ערך זה ערך הנוצב (דאס קוואדראטישע פערעצלטניס) לפי שהנהירות בתנועה הוא חשבון החילוק שנחלק הנקום על ידי הזמן (דיא געשוויי-דיגקייט איקט דער רוים דיווידירט דורך דיא לייט) ואף שהנהירות ונתנועטת כפי הנרחק וזן השונק אזל חוק הנוצב לא יסור לעולם, כונו שראינו בכוכב אורחנוס. וזה הוא צעלנו החיות ויסוד חכונת תנועת החיים לפיכך שערנו עד"ז את החיות לפי החלקים צריחוק וקירוב, ואנורו לנועלה ווכל הרקיעים החיות, רגלי החיות כנגד כולם, כלומר הכפל צונוצב וזן הרקיעים הוא ויוסד צחיותם, וכל וזה שלנועלה ונרחק יותר, יותר נכפל הרוח, באופן שקרקולי החיות שהם נרחקים יותר וזן הרגלים, בהכרח לריבים אל כפל הריוח וזה שלנועלה ונונו וורה המוליח כנגד כולם עד"ז, וכן ירכי החיות, שוקי חיות, גופי חיות, רכובי חיות, לוארי החיות ראשי החיות וקרני החיות, עד שלנועלה וכולם הכפא כבוד, וכל אשר יגציה יותר, יותר הוא ווכפל בתנועת החיות כפלים וונה שלנועלה ונונו קנווך לשונק, ועד שאין ערך עוד בכפא כבוד עלנו, ואי אפשר לשפל אדם להסיג ונרחקים כאלה, ובהכרח הנשכיל הנושגית על זה וידוע להכיר שפלות ערכו לנועלה בארץ, ונוניחא הוא לוצק עליו וקוה הצוקה ונעשה ענו וככה רוח. לפיכך אנורו קם צחגיגה דצר זה, להוכיח את נוך צל שהתגאה בלצצו ואנור אדונה לעליון איככה ווכל יעשה זה אנוס חנוס?? והנה ידוע כי הראשונים קראו את גלגל הנוזלות לאריאקוס טהיערקרייז (Zodiakos) כי החיות נקראו בלשון יון (Zoon) לעצמן, וזה צעלנו עץ חיים י"ב נוזלות וקם נדרגות צרכות ל"ב: עולה = 18 = ח"י, ובגלגל הנחשב באורך כל נוזל לשלטים ונעלות בנוצאר בצרכות קם על כל נוזל ונוזל שלטים ח"ל = 360. וצרוחצ הנוקילה שנקראת עקליפטיק על קס קדרות השונק והירח שנעלה בקציה זו (Eklipika) ציוני חוסך, יק נוקילת החיות צרוחצ קסה עשר ונעלות הוא שיעור עץ החיים (Zodiakos) רנוז לזה שערנו ליינקת עץ י"ו אונה עד"ז וכן רה"ר ועבודת הכרם צ"ב פ"ו: ופ"ג צ'.

על פי זה יוצארו ונוניחא דצרי תירושלנוי שהונה כמידה קתוונה: עץ חיים הוא ת"ק קנה לא בלצד צנופו, כי אם גם בקורחו, ענין עץ החיים הוא עלנו יסוד ושורק תנועת החיים ונורולתו בצנין העולם, לפיכך צחכונה נודדו אורה ורוחצ הנקום על פי שיעור הזמן לקשור יחד שני נושגים אלו הנקום והזמן אשר נחילוק הנקום על ידי הזמן נודעים יקודי התנועה צוניהירות. והנה לשון עץ חיים הוא חיות הנוזלות צכח ח"י עולומים ודרכם לפלס כל דצר על פי שיעור ח"י = 18. וגם היום כולו ננדר ונושוער על פי שיעור 72 ד' פעמים ח"י כנגד ד' זונכי היום. ועתה תחשוב כפי ונה שחשבנו צירושלנוי קם צרכות: כ"ד קעות ליום, כל קעה יק לה כ"ד עתים וכל עת יק לה כ"ד רגעים ג' פעמים כ"ד = 72. וזה השיעור הוא יקן ונאוד גם אלל ההודיים לחלוק כל דצר

לכל החשבונות ונוכ"כ חלקי היום אל 72. ולא עוד חלל שצצור זה היה נוספר 432 שהוא קשת פעונים 72 שיעור רגיל לכל הזונים ולגודוד צו כל ונהלכי הנאורות, וגם גופי כוכבים ונוזלות וקדר תנועתם צזון כנצואר צקפר Populäre Mythologie ון נארק ספר רציעי לז 181 צסס החכס קוצערט ונאר חכונים צקיאים צקפרי ההודיים ופרקיים סיקוד הנוספר דיא גרונדלחהל דער אינדיקטן (Yuga-Perioden) הוא 432 עיין להלן. ונצואר צפרקי דר"א פ"ז שהנחזור הגדול של פ"ד שנה ג' פעונים כ"ה עיין צרכות כ"ט צ' הוא שנה אחת וייונו של הקצ"ה שהוא חלף שנה, תכפיל 84 עם 432 תולא 36288 רגעים וזה הוא לדעתו הגרסא הנכונה צירושלנוי צרכות תני שנואל: הרגע אחת ונשקשת רצוא ו' אלפים צ' ונאות פ"ח (ונשעה של הקצ"ה). ע"ש פ"א ת"א. — וצפשטות יש לפרש, קורה וניף של עץ החיים הוא נוכון לונה שאונרים צחשצון הנורוצע שורש הנורוצע קוואלדרטוואורלעל והכפלו צנועלות, צאופן שכוון הירושלנוי: לא קוף דצר נופו של עץ חיים ת"ק שנה חלל אפילו קורתו בלוור השורש הוא בחשצון זה חלל הנוף היולל ון השרש על די הכפל הוא יותר ויותר, עד שנה שנתנו שיעור ז' פעונים ת"ק שנה הכונה צנורוצע עד טיעלה סך השנים ונוספר הרקיעים והפרסס שבעתים שצע פעונים שצע שהס וי"ט ונוס כנו שאונרו ר"הס כ"א צ' חונשים סערי צינה נפתחו לנוסה פחות אחד, צאופן סערך התנועה צנורוצע היה נודע אללס, ויתכן א"כ שכוונו צקינן ונהלך ת"ק שנה על יקודי חשצון הוספת הנורחק על די הטיולך ועיקר כוונתם עוד נופני שרש של ת"ק הוא ונענ יותר ון כ"צ אשר היה לקינן האותיות שצברחו צהס שונים וארץ כידוע לשיטה ונליאת חז"ל שחלו כל הנוליות צונקן כ"צ אותיות צצריאה. ועיין כ"צ אצרבנאל פ' צראשית פסוק ויעש אלהים את שני הנאורות, צסס פליניאוס כי השונס הוא עונוד צאלנע כל הכוכבים והוא ידע ונכיר כל הדצרים כפי אשר יורהו שר האותיות אונירו ור"ל הערנעס ונערקור ההולך תוניד עם החונה ונקרל ספרל דמנות, שצת קב"ו וחליו יחפו הנוללת האותיות כנודע.

טז (צ) צירושלנוי רפ"ק דצרכות. אונר ר' יוקי צצ' צון הדא איילתא דשחרא ונאן דאונר כוכבא היא עועס זונקן דהיא נקדוה וינכין דהיא ונאחרת, ונאי כדון, בעין תרין דקורבין דנחור דקלקין ון ודינחא וננחרין. ונצואר וזהו סידעו תכונת עלות השחר כי אין הנאור הנראה כוכב צפני עלונו רק קרני אור וזה נקרא אילת כנו שצערצי קוראים לשחר אילת גמ-לעללע על סס קרני האור — עוד פס: תני צסס ר' יהודה עוציו של רקיע ונהלך חונשים שנה, וכסס שעוציו של רקיע ונהלך ל' שנה (חלק עשירי ון ת"ק שנה ונדת כל הרקיע, וחלק עשירי ון ונהלך אדס ציוס עשרה פרסאות) כן עוציו של ארץ ועוציו של תהום ונהלך חונשים שנה וונה עעס? הוישצ על חוג הארץ ובתיצ וחוג שונים ונהלך, ובתיצ צחוקו חג על פני תהום ישעיה וי' איוצ כ"צ ונשלי ח' על חוג על לגזרה שנה. כיוולל צזה ונוצל צצלי פסחים ל"ד ע"א צסס ר' יהודה שנון עלות

השחר עד הנץ החונה ארבע ויילין חלק עשרה ונן היום שהוא ונהלך עשרה פרקאות סהן ארבעים ויילין. והנה התוכ' שאלו סם על ר' יהודה שהוא אוונר סצין השנוקות הוא ד' ויילין ובסבת ד' ל"ד קוצר ג' ריבעי וייל? אצל לפי דברי הירושלמי שהצאלו זוננין דהיא נוקדונה זוננין דהיא נואחרת, כלוונר אין הצין השנוקות סה וסכל תלוי לפי ראות קרני אור כי אין השחר כוכב כאשר יאונרו וטעו רבים, כי אם קרני השנוקס ונה שאלו קוראים שחר ונורגענטערן וכן אצענדסטערן לכוכב נגה (ווענוס) הוא רק ופני שצטעה זו נראה כוכב זה אצל אין כוכב זה וקצב אור השחר כי זה תלוי רק צראיית קרני אור, ואלו תלויים צאדים ועננים ונוסכים וכן צשינוי וקוונות אם קנווכים או רחוקים יותר ונן קו הנוקות, לפיכך אפשר לו לר' יהודה לקיים שני אלו, כי צין השנוקות הוא ג' ריבעי וייל היינו גוף השקיעה אצל ראיית האור של השנוקס כאשר כנוו ד' ויילין כנוו שהוא צאונת עיין להלן*).

עוד לונדנו ונדברי הירושלמי זה דבר נכבד והוא כי ונה שאונר שטווי הרקיע הוא הנוקס סנה חלק עשירי ונן ת"ק סנה של כל הרקיע, וזה קסה ונאוד שהרי ונזאר סם צירושלמי שטווי הרקיע הוא ת"ק סנה וכן עווי הארץ וכן צין רקיע לרקיע ואיך אם כן אוונר שטווי הרקיע חלק עשירי וכן עווי הארץ ועווי התהום? ועוד דסם ונזא צסם ר' יהושע דעווי הרקיע הוא שתי אלצעות, ואיך יתכן ונחלוקת כזו ונהפך אל הפך: האחד יאונר שתי אלצעות ונה שהאחר נורחיק על ת"ק סנה? ונראה צרור כי יש שני ויני עווי רקיע וסני ויני עווי ארץ. אלו קוראים ד'נו את כל גוף הארץ ונונזרח לנוערצ וכן ונלפון לדרוס עווי חונור הארץ; אצל יש גם כן חלק צארץ והוא האונלע האזור הסוצצ צטן הארץ צסם עווי לערך ראשי הכדור סנותקלר' והולכים עד ללירים כאשר היא צאונת שהארץ תחת קו הנוקות הוא עצ וצולט יותר ונשאר אופקים צצצנוכיתו (Wulst) וכן אפשר החילוק הזה צרקיע עלנו שהוא ג"כ כדור רחצ וארוך וצאונלעותה נקראת עוזה. ונעתה כוונת הירושלמי לונור כי ופני שזריחת השנוקס וסקיעתה הוא תוניד צאונלע רקיע וצאונלע כדור הארץ אשר סחלק העליון הוא אופק שלכו נקרא צלשון ירושלמי ארץ, וחלק סתחתון צאופק סנוכס כפות רגלנו נקרא תהום, וצאונלע סנים אלו הארץ והתהום, כתהום העליית והסקיעה; א"כ ונקום האונלע זה צין צסקיעה וצין צארץ ותהום הוא חלק עשירי ווכל הכדור והוא חנוקס סנה אצל עווי כל הארץ צכלל חונורה וכן עווי כל רקיע הוא ונהלך ת"ק סנה לכל 75 וזה וקסכים ונוקס לחצצון האוניתי של תוכנים חדשים שאופק השקיעה יש צו סנונה עשר ונעלות (דער דעווערונקסקרייז איסט 18 גראדע) צאופן שאם סתרחקה השנוקס ונחילת השקיעה עד סוף י"ח ונעלות אז הוא לילה וי"ח ונעלות הנה ונוקס חלק עשירי ונן ק"פ ונעלות של העיגול

(* חצצון נבולי הקיטורים עיין רונצ"ס צפירות הנפסה צרכות א' ותי"ט סם ונה סונציא צסם סאליס ע"ס.

ונוזרח לנוערב ולהפך; וכן חלקו השקיעה לשני זנינים שקיעה האנונית
 ושקיעה האנולעית (דיא אסטרונאמישע דענווערונג אויך דיא צירגער-
 ליכע דענווערונג) והאחרונה היא נועט וזעיר כנוו' ו' נועלות וא"כ גם
 ר' יהודה עשה חילוק זה ציושר ולדק — על כל פנים נראה וזה צרור
 איך שידעו לשער חלק עשירי וכן הגלגל לזנון השקיעה ועליה ועוד וצואר
 כי כיוונו ונאוד לשער את הסדור צעיגול אשר הוא נעוצה צאונלע
 ויש שני חופקים לנועלה ולנוטה אשר העלייה והשקיעה נתהוה צאונלע
 שניהם, ועל זה הציאו פסוק הדר כנוין חונר חוג חוג לגזרה שוה ולהשוות
 הרקיע והארץ והתהום, כי הכל נכנס בכלל, חוג הוא כדור עגול ונלייר
 כנוחוגה אשר רגלו אחת צאונלע, ונושם ונחוגג חוג העיגול קציב. וכן
 השונש עונדת צאונלע ונוונה ונודדן כל הנודדות לכל הקיפיים ונה
 נאוד וצואר זה בכתובים חוג שמים חוג הארץ. חוג התהום! אפס
 צשיעור חונש ונאות שנה ורקיע יש הפרש גדול לחשבון החדש וזה הדבר
 לריך ציאר ונאור:

ג) לדעתי ונה שאור ר' יהושע כי הרקיע הוא כסתי אלצעות אין
 הכוונה לחלוק על הנוגדיל ודת הרקיע עד ת"ק שנה, כי אם להורות
 לצל נטעה טעות הגוים שאנורו כי הרקיע הוא כעין עיגול ספריי (איינע
 קריסטאללענע ספערע) וכן חשבוג"כ איזה חכונים וישראל שם צירושלנוי
 שנקרש הרקיע כטס או כנוטלית וזה כלפי חנוון צריות — לפיכך אונר
 ר' יהושע כי ונה שאנו קורים רקיע הוא צלתי ונוקשה ונוגוס ועב,
 רק ונרוקע, וקרוצ ונאוד לכל אדם כי הכוח והאוויר צעלנוס הם הרקיע
 צאופן שהכוכבים והנוזלות ונתנועעים חפשי צלתי תלוים צספירה; אזל
 האויר הזה עלנו צאונת יש צו ת"ק שנה ויותר הרבה אלס שצחרו צת"ק
 שנה לקיוון שנות אצות ירושלנוי שם ע' להלן.

ח) אחר שזכינו לדבר עד כה ראוי שאדבר קלת ונשיטת התכונה
 החדשה ונקיבת הנואלתה ויחוסה אל ונה שאנורו חכוני ישראל צענין זה.
 ולתכלית זה ראיתי להקדים איזה ונאונרים קשי הצנה ונאוד אשר אי
 אפשר לפותרם ונצלתי שנאונר כי חכוני ישראל אם אינם נציאים צני
 נציאים הנה ורוחד' נוסקה צנוו להורות להם הדרך אשר ילכו זה לידע
 את האונת עכ"פ צדרך כלל. צפסחים ל"ד ע"צ וצואר: ת"ר חכוני
 ישראל אונרים גלגל קצוע ונוזלות חוזרין וחכוני אה"ע אונרים גלגל
 חוזר ונוזלות קצועים אונר רצי תשובה לדצריהם ונעולם לא ונלינו עגלה
 צדרום ועקרב צלפון עגלה הוא לורת הכוכבים צלפון דער גרונקע
 וואגען ודער דער גרונקע צעער, ועקרב הוא לורת כוכב אריאן (היפה)
 צדרום או עגלה-נוזל שור ועקרב נוזל עקרב כפסוקו). והנה לא נודע
 טעם הנוחלוקה ולא נתברר הדבר איזה אונרו חכוני אונות שיטתם ועל
 איזה יקוד צנו חכוני ישראל, וכן הטעם שנתן רבי הוא טעם חלוש
 כנוצאר שם ולפיכך צתכרח לריכים אנו אל טעם וציאר הנוחלוקה על
 דרך הנוצן צחכונה?

צ) עוד ונצח שם: חכוני ישראל אונרים ציום חונה ונהלכת לנוטה

וּן הַרְקִיעַ וּצְלִילָה לַנוֹעֵלָה וּן הַרְקִיעַ, וְחִכּוּי ח"ה אֲוֹנִים צִוּם וְהַלְכַת
 הַחֲנוּה לַנוֹטָה וּן הַרְקִיעַ וּצְלִילָה לַנוֹטָה וּן הַרְקִיעַ אֲוֹר רְצִי נִרְאִים
 דְּצִרְיָהם וְנִדְצִרְיָו סְצִוּם וְנִעִיכּוֹת לוֹנְכִים וּצְלִילָה רוֹתֶחִין. דְּבַר זֶה קֶשֶׁה
 עַד וְנֶאֱדוּד כִּי אִם נִרְאִים דְּצִרְיָ חֲא"ע ח"כ לִנְוֶה נַחֲלִקוּ חֲכוּי יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם.
 וְעוֹד חִזָּה הַכְרַעָה יֵם צִוּוֹה שְׁהוֹעִיכּוֹת צִוּם לוֹנְכִים לְנוֹשְׂכִיל הָאֲוִינִי
 וְאִם גַּם הַחֲנוּה תַּחַת הַרְקִיעַ אִיךְ יוֹכְלוּ קוֹי הַנּוֹאֹר לְקִדּוּחַ צִהֲרִים וּצִאֲרָן
 הַקֶּשֶׁה עַד הַנוֹעִיכּוֹת וְהַצִּהֲרֹת וְנִלְבַּד זֶה אִין יַחֶם לַנוֹעִיכּוֹת עִם הַחֲנוּה
 צִנִּידוֹן זֶה כּוֹצֹאֹר לְכָל וְנִצִּין?

אֲכַן לִזֶה אֲפֶסֶר לַתַּת צִיֹּר נִכּוּן עַל פִּי וְנֶה שְׁהוֹכַחִי לַנוֹעֵלָה, כִּי
 לַנוֹטָה וּן הַרְקִיעַ הוּא לֵד הַדְרוּם שְׁהַחֲנוּה נִנוּכָה שֶׁם כִּידוּעַ, וְלַנוֹעֵלָה
 וּן הַרְקִיעַ הוּא לֵלֵד לַפּוֹן (דִּיא פִּנְלֶהֶעֶהֶע) וְלַפִּיכְךְ צִדִּין אֲוֹרוֹ חֲכוּי
 יִשְׂרָאֵל שְׁצִלִּילָה צִהֲכִרַח הַתְנוּעַע הַחֲנוּה לֵלֵד לַפּוֹן שְׁהוּא לַנוֹעֵלָה וּן הַרְקִיעַ
 וְלֹא רָלוּ חֲכוּי יִשְׂרָאֵל לַהוֹדוֹת כִּי הוֹלְכַת הַחֲנוּה לַנוֹטָה וּן הַרְקִיעַ כִּי
 הַנוֹכּוּן צִזֶה כִּפִּי וְנֶה שְׁהַצִּהֲרֹת לַנוֹעֵלָה שְׁהוֹיכּוֹס דִּינוֹ שְׁהַחֲנוּה נִכְנַקַת לִים
 אֲוִקִיכּוּם צְלִילָה וְהוּא תַּחַת הַרְקִיעַ וְנוֹטָה זֶה דֶּרֶךְ כְּסִילוֹת וּצִעֲרוֹת.

אֲצֵל חֲכוּי ח"ה אֲוֹרוֹ שְׁצִלִּילָה הוֹלְכַת לַנוֹטָה וּן הַרְקִיעַ כְּלוֹנֹר שְׁהִיא
 שׁוֹקַעַת צֵלֵד וְנִעֲרָצָה וְהוֹלְכַת צִסוּה וְנוֹטָה צֵלֵל דֶּרֶךְ נְטִיָּה לֵלֵד לַפּוֹן, רַק
 לַנוֹטָה וְנוֹטָה צִאֲוֹן שְׁהִיא וְנִקְצִילָה עוֹד לְקִרְקַע שִׁלְנוּ וְלַפִּיכְךְ אֲוֹר רְצִי*)
 שְׁנִרְאִים דְּצִרְיָהם לַהֲדִיוֹטוֹת שְׁנִדְמוּים שְׁחִוִינֹת הַנוֹעִיכּוֹת צֹל וְזֶה וְאִין
 הָאֲוִינֹת כֵּן לַפִּיכְךְ נַחֲלִקוּ ח"י עֲלֵיהֶם אֲצֵל הַשִּׁאֲלָה הַרְאִשׁוֹנָה קֶשֶׁה?

יך שֶׁלֶּשֶׁה הוֹנֶה הִסְוֹדוֹת אֲשֶׁר לִינוֹד הַתּוֹכֵן הַגְּדוֹל קַעֲפֶלְעֶר וְקַצַּע עֲלֵיהֶם
 וְנִסְוֹרוֹת וְאֵלֶּה הֵם: א) הַכּוֹכָבִים וְהַתְנוּעִעִים סְצִי צִסוּשׁ לֹא צִעֲגוֹלִים
 רַק צִקוּים פִּסוּטִים: דִּיא פִּלְאֲנֶעֶטֶן צִעוּעִגֶטֶן זִךְ אִוִם דִּיא זֹאֲנֶעֶ יִכְט
 אִין קִרִיזֶעֶן, זֹאֲנֶדֶרֶן אִין אִינֶפֶרֶנוֹיֶגֶטֶן לִיכִיעֶן: ב) הַתְנוּעָה הִיא צֵלֵתִי
 שׁוֹה, כִּי צִשַׁעַה שְׁהֵם קִרְוִים יוֹתֵר אֵל הַשְּׁנוֹשׁ, יוֹתֵר וְנוֹהֲרִים צִתְנוּעָה,
 וּצִשַׁעַה שְׁהֵם רַחוקִים הַתְנוּעָה וְנִתְרַשֶּׁלֶת (זִיא צִעוּעִגֶטֶן זִךְ וְיִט
 אֲוִנְגִילִיכְכֶר גַּעֲשׁוּיִנְדִיגִקִיט אִין דִּיזֶער לִינִיעַ, זִיא זִינְד אִין דֶּען עֲנֵט־
 פֶּערֶטֶעֶרן פּוֹנְקֶטֶען פֶּאן דֶּער זֹאֲנֶעֶ לֹאֲנִגֶאֲוֹנֶער. — ג) צִין הַקוּים
 וְהַנוֹסִיכּוֹת שֶׁל כּוֹכָבִי לַכַּת יֵם קֶדֶר וְשִׁיעוֹר עַל פִּי עֲרִכִים עַל דֶּרֶךְ זֶה:
 הַנּוֹרֻצַּע וְנוֹזוֹן שֶׁל וְנִרְוֹלַת הַנוֹהֲלָכִים הוּא שׁוֹה לַנוֹעוּקַצַּ שֶׁל הַנּוֹרַחַק וּן
 הַשְּׁנוֹשׁ וְרוֹחַצַּ הַנוֹסִיכּוֹת. אֲוִנְטֶער דֶּען צִהֲהַנֶּען אֲוִנְד אֲוִוִלוֹפִּסְלִיטֶען
 דֶּער פִּלְאֲנֶעֶטֶן אֲלִילִין, פִּיכִדְעַט אִין פֶּעֶרֶהֶעֲלִטְכִים דֶּער גִּלִּיכֶהִיט

*) לַפִּינִי לֹא הוֹדוּ חֲכוּי יִשְׂרָאֵל לַחֲוִ"ע כֵּלֵל רַק רְצִי אֲוִר נִרְאִים עַל וְחִלּוּקָה שְׁנִיָּה אֲצֵל
 עַל וְחִלּוּקָה רִאשׁוֹנָה שְׁהַמּוֹלֹת חוֹזִים לֹא הוֹדוּ וְלִכֵּן אִני תְּנוֹה שְׁנַסְפֶּר נַחֲמֵד וְנִעִים סִי' כ"ה
 אֲוִר הַנַּחֲזֵר שְׁהֵם נִיכֹל צִרְאֶשׁ אֲוִר לוֹ, שֶׁלֹּא כִדִּין הוֹדוּ חֲכוּי יִשְׂרָאֵל לַחֲכוּי חֲוִ"ע כִּי הַדִּין
 עִם חֲכוּי יִשְׂרָאֵל שְׁכּוֹכִים חוֹזִים צִלְנוּם צֵלֵל גִּלְגֵל וְנִיעַ וְכֵן אֲוִר קַעֲפֶלְעֶר, וְצִאֲוֹחַ לֹא הוֹדוּ
 חֲכוּי יִשְׂרָאֵל כֵּלֵל? וְעִיין אֲצִרְבֵּל פ' צִרְאֶשִׁית צִפְסוֹק וְיַעֲשׂ אֱלֹהִים אֵת שְׁנֵי הַנּוֹאֹרוֹת כִּי רֹאשׁ
 צִפְסִרִי פִּלְאֲטִינִים שֶׁאִין הַנּוֹאֹרוֹת קְצוּעִים צִגִּלְגֵל, רַק שְׁמִים צִאֲוִיר כִּשְׁמֵית חֲכוּי יִשְׂרָאֵל וְעִיין
 רִלְבֹג צ' חִי שֶׁרָה שְׁאִנִּיחֶהוּ לַהֲלֵן שְׁנִרְאֶה שְׁצִוִינִי כִּדֵּר יִדְעוּ שְׁכֵל הַכּוֹכָבִים וְחַנּוּעִעִים סְצִי
 שְׁתַּמֵּה.

שטאטט: דיא קוואדראטע דער אונלויפקלייטען זינד גלייך דען דרייפאכען דער ווייטע דער צאהנען אדער דען ענטפערטונגען דער פלאנעטען פאן דער זאנעט. ונכלל צה שקוים היולאים וון השונש לכל הכוכבים (ראדיוס וועקטאר) צונשקל שיה הס. ונוטעם זה שהנאורות נוקעים ונשעיהם על נשילות פשוטות בדרך עלליפוע כתוונת צילה וצלתי קגורים הונה צעיגולים, אפשר לכוכבי דסיבויטא לשוטט צאזיר השונים רחוק ונאוד וון השונש כונה אלפים שנה צונתינות רצ, וצשעה שהונה חוזרי' וקצים אל השונש, הנה הונה ונוותרים תנועתם כפלי כפלים, וזה הוא הטעם של פענוים צא צארובה ופענוים צקלרת, גם צשאר כוכבי לכת, כי הנהירות תהיה צשעה שונתקרט הכוכב אל החונה והנותינות צשעה ריחוקו ונונו.

והנה התוכן קעפלער לווד חוקים אלה ונתכונת כוכב ונאדים אשר היה אלל הקדמונים אליל הונלחונה ונולכות אדום הרשעה ילאה ונונו, אצל התוכן הנ"ל לחס אתו ונלחנות ונלוח ונלחו עד שהחזיר העטרה ליושנה. וכן כתב צהקדוות ספרו (stella martis): כל התוכנים לא יכלו לנלח את הלוחם ונארס כי קיצו ונוגידתו ונסלולו וחצון ריחוקו וון השונש, ושאר ענינים הסצו בצלול גדול צכחונה זו עד צצא התוכן טיכא דע צראהע וחצב כונעט עשרים שנה ונלא חידתו. ואחריו הלך קעפלער וקצע ונאנורות ללווד ונקדרי הערך כוכב ונאדים לקלול לו דרך צכל שאר כוכבי לכת.

ואלה הם הערכים של כוכבי לכת: כוכב ונערקור סנקרא כוכב ציחוד = 4 ח' וניליאן פרסאות וון החונה 224 יום גוונר הילכו סצצ החונה לפ"ח יום. נוהה אז ווענוק 15 וניליאן = 3 ± 4 = 7 והגוונר הילכו 365 יום ורצע הוא, ארץ סלנו 21 וניליאן = 3. 2 ± 4 = 10, והגוונר הילכו לשתי שנים ורצע הוא, ונאדים ונארס 32 וניליאן = 2 ± 4 = 3. 16. והגוונר הילכו לאחד עשר ונחלה ורצע הוא, לדק יופיטער 108 וניליאן = 3. 2 ± 4 = 52. והגוונר הילכו כ"ע ונחלה שנים ורצע הוא שצתאי זאטורן 199 וניליאן = 3. 2 ± 4 = 100. והגוונר הילכו פ"ד שנים ורצע הוא, אוראנוס 400 וניליאן = 3. 2 ± 4 = 196, ויש חסרון כאן לערך אחד צין ונאדים ולדק ערך 28 = 2 ± 4 = 28 וצקשו ונולאו ד' כוכבים צנוקוס זה צונרחק אחד וון החונה: וועקטא, יונא, פאללאס, קערעס 1807.

וצטעם קדינות זונני עליית ונזל (דאס פארריקען דער נאכטגלייכע) אונר התוכן הגדול בעוועאן שהוא ופני שהארץ אינה כדור ונוש אלא היא ארובה וקלרה צשתי ראשיה וצאונלע ונעובה (שוילקטיג) לפיכך יש כח לשונש ולירח לפעול עליה צכח הכוצד וחוקי הנוטיכה לצל תהיה תנועתה צשוק, אשר ונזה נראה לעיני צני אדם העוונדים על הארץ הארובה הלזו כאלו ישתנה ויטעה קלת הליר השונים ונעונד הונלות אשר החונה תעצר עליהם צקו הנושה — ואלו תיחה כדור שלם תיחה התנועה שיה. —

אחר הקדונה זו נקל לנו להצין דברי חכמים בתכלית האפשר: ר' שמואל ז"ל הוא האומר שאין לנו יודעים אם המזלות שפין זרקיע כשיטת בטלנוניק או שטין הם צאור צלי גלגל, כי אם קצועים הנה בגלגל אם כן יהיו בנה שללות על שינוי התנועות צוהירות ונותיות, ואם הנה שטין צאור אז יהיו חפשים ונותנועים צעלום, וכן עוד יותר טוב אם הנה צוהלכס וצווקילותם ילכו כוואור הכתוב כוכבים צווקילותם צדרך צלתי וקוגר וצווא ולאת, צאופן שאין הארץ הנקודה האולעית ולא האדם השוכן עליה הנורכו והחשקו שצכל הצריות*).

ונפני הקושי של שינוי קדיונות המזל צעת האציו אונרו חכמי אר"ה שע הגלגל חוזר והמזלות קצועים צאופן שהנטייה נהיתה אלל הצירים וכן צקו הנוסיה צכת חזרת הגלגל, ולכן היעז אשר דיצר רבי שאם כן הי' ראוי שיראה לפענוים עגלה צדרום ועקרצ צלפון כי איזה שיפור הערוך לתנועה לוור שרק צעקלת זה הגלגל חוזר ולא רחוק יותר, אצל חכמי ישראל אונרו צאנות צהפך ונה, ונוש כשיטה החדשה שהיא ישנה שהמזלות צעלום חפשים הנה וצלתי קצועים הנה בגלגל, אלל כל מזל יש לו ווקילה צפני עלמו ולכן ונוילל גם לארץ שלנו כראה נטייה ונה צשינוי התנועה צלירים כאוור. ונה שהקשה ר' אחא צ"ל על זה דלנוח כצולילא דדשא וכדכחא דרחיא נראה צעליל שרק דרך שיחה ונו"ו צעלנוח; אצל על האנות צלתי ספק קצלו חכמי תורה שכן הוא שהמזלו' והכוכבים ונותנועים צווקילות חפשויות וצלתי סגורות צעיגולים. ולא עוד אלל שנראה כי כת פיעאגארעאר קצלו דעת זו ג"כ עם שאר אוניות וכן היהודים כנודע, וכמו שקצלו אחדות הצורא וגדולתו צצריאה ואיזה ונחגים כשרים, כן צהכרח קצלו סדר תנועת הגלגלים כי הלא כה יאונר החכם הנולרי פֶּאֶחֶף: ונאיזה טעם העליונו הראשונים צצאונות כצנולרים וכצעכו"ם את עיניהם ונראות צאיסקפלריא הנואירה להם זהרי צינה ודעת אוניותית התנועה, ולנה נפלו צעעותם וכיוצים צדרך עקום ונעוקצ כזה? ונפני שהראשונים היו עוצדי פקילים ודרך ככל לנו להאנוין שרק העיגול הוא הדצר השלם, וכי האדם לריך שנוירה ונעולה ליקר תפארת גדולתו צחכונה ודעת, לפיכך דחקו הנה צגנה

(* עיין צ"ר פ"י: עד שלא חטא אדם היו המזלות ונחלכים דרך קלרה וצנהירות, ונחטא סונצים דרך ארוכה וצנותיות. ונה נראה כנעע שידעו וקוד זה הנגלה צחכונה חדשה שלפי רוב הנחמק וכן החנה כן חוקף הנחיות כאשר הוא צאנות. ועוד אמרו עם יש מזל שנואר הילוכו ל"י צודס כגון כוכב חנה וזה אינו כי ונערקור גוור הילוכו צפ"ח יום ולמה טעו צזה והלא צכוכב לך ידעו עם שנואר הילוכו צי"צ סנה ושצחאי צשלשים סנה ורק צנגה ונאדים אמרו עם דנעי שאלה וננה טעו דוקא צכוכב חנה ונערקור? ונפני שחשנו כי זה הוא "סולך חייך עם החנה והוא ככלל בכלל ארץ שנוצרת הילוכה צי"צ חודס וכנו שצנרו ר' נתן (פסחים ז"ל). כל עולם כולו תחת כוכב אחד כלומר תחת הכוכב ונערקור שנקרא כוכב ציחוד הוא יושב כאשר פירשתי צתחלת הנואר. עכ"פ זאת היא וליזה ככדה ונאור סקורס כוכב ציחוד הוא יושב המאורות ונותיות כי כן הוא השכל ונאורו של עולם קורס שיחטא הוא וישרים ישפוט ונעשיו באותים אצל אם כבר חטא לריך אל ונותיות ואפשר ליטע צזה הקושי איך צכל השם צזמן קלר כל הצריאה? כי המאורות הלכו ונותיות.

אתות השמים

רוחם את רגלי שכינה ועשו להם תצנית וזן העולם בתצניתם אשר ונראה להם זון עצודת כוחי ערצעים, ונוגזל ונוולק, כי לא נועף לאשר נוולק לו ושכלו קצור ונוחללת קני החוור; אבל השרידים אשר ד' קורא אליהם כונו ראשי הנציחים וכל הכלים להם צלתי ספק ראו אור זהיר צשחקים שצחנות אין חקר לתצנות כפיו ית' וכי הוא צרא את העולמות חפשי צלי קגר ונואקר כאשר צרא את האדם צללם חלקים חפשי צצחירתו וכעיתו לכל לד, ואף כי ונקילות צלצ עוצרי צעוק הצבא, צכל זאת אשרי אדם עוז לו צו ולו כח ונונשלה להגציר השכל על יצרו לצ רע, צדרך ונוקוגל לעלות על קולם השלמות אשר וולחבי אלהים עולים ויורדים צו.

יך ג צחגיגה ג' ע"א אנורו כי זון הארץ עד לרקיע ונהלך ת"ק שנה ועוציו של רקיע ונהלך ת"ק שנה וכן צין רקיע לרקיע, לנועלה ונהם חיות חקודש, רגלי החיות כנגד כולם, קרקולי החיות כנגד כולם, שקוי חיות כנגד כולם, רכוצי חיות כנגד כולם, ירכי החיות כנגד כולם גופי חיות כנגד כולם, לווארי החיות כנגד כולם, ראשי החיות כנגד כולם קרני החיות כנגד כולם — לנועלה ונהם כסא כצוד: רגלי הכסא כנגד כולם, כסא כצוד כנגד כולם, לנועלה ונהם אל חי וקיים רם וכישא שוכן עליהם. ונה זה חיות? ונה זה רגלים, קרקולים, ירכים, גופים, ראשים קרנים, רכוצים, לווארים, ועם רגלי הכסא וכסא וז' רקיעים י"ח ונדרגות? ונה זה כנגד כולם ואיזה דנות תערוך לחיות?

ד צירושלנוי צרכות פ"א ה"א עץ חיים ונהלך ת"ק שנה אנור ר' יהודה צר אלעאי לא קוף כופו אלא חפילו קורתו ונה זה עץ חיים ונה זה כופו ונה קורתו ואיזה הפרש יש צין כופו לקורתו של עץ חיים? ועוד דנוסתצר יותר שהקורה הוא העץ גופו גדול ורחב יותר זון כופו ואיך אנוור להפך לא צלצד כופו אלא חף קורתו היה לו לוור לא צלצד הקורה אלא חף חקוף?

ה צירושלנוי שם אנורו היום יש לו כ"ד שעות וצכל שעה יש כ"ד עתים וכל עת כ"ד רגעים. וכונה רגע ר' צרכיה אנור כדי לאנורו, ורצבן אנורו הרגע כהרף עין.

וצסם שנוחלל אנורו הרגע אחת ונחונסת רצוח שסת אלפים שוננה ונאות וארצעים ושוננה. וצצרכות ט' יש חונסת ריצוח שמוכה אלפים שוננה ונאות שנונים ושוננה, ולאיזה גרסא רק ח' אלפים ח' ונאות ופ"ח ונשעה, וצע"א ד' ע"א ה' ריצוח שלשת אלפים ח' ונאות ונ"ח לנוה זה כל השיעורים האלה ולנוה הולרכו לנועט כל כך שיעור הרגע. ואנור הגאון רי"ף צהגה כי 8888 הוא סכום פקוקי תורה וכנגד זה שיערו הרגעים. לכן לצאר כל זה אונרתי להעריך עוד עכין אחר סלריך ציאור והוא ונה שאנור ר' שונעון צ"י צ"ר פ"ו אין אנו יודעים אם פורחים הם צאוויר (כלוור תנוולות) או שפין הם צרקיע או צנוחלכס הנוס הולכים. הנה צחר השלם הזה ג' דעות: א' קציעת תנוולות צגלגל צ' חפסיות תנוולות על ידי פריחה צאוויר צלי ונקילה ישרה, ג' תנועת תנוולות על

ידי וסיכות ידועות. והנה שיטה ראשונה היא שיטת צטלנויוס, הוא אומר כי כל הגלגלים כרוכים אלו באלו בגלדי צללים, הגלגל קטן ונתנועע באונע גלגל גדול ונומן, והגלגל הגדול שוב על ידי גלגל עוד יותר גדול עד עשרה ונפני שם צטיטה זו הרצה שאלות על התנועה שראית לפענוי צלתי ונקודרת יפה כי כן פענוים צאים צארוכה ופענוים צקלרה הוכרחו צעלי שיטה זו ללמוד, כי גלגל ים לו עוד גלגל הקפה או גלגל יולא ורכז כפי אשר יאות לקדר הזנוים ותנועת הכוכבים (סיקלען אונד עפיקלען קרייזע אונד קרייזשלינגען) וגלגל הקפה *curulus deferens*. עוד דבר אחר היה קשה והוא תנועת השמש ע"פ י"צ ונזלות שצרקיע כי זאת נודע לנודי כי ים וסיכה צרקיע באונע השנוים, והוא הקו הנונע של שנוים צנוזלות רחצ ט"ז ונעלות*) וצחודש נימן ונתחלת החונה את השנה צעצרה על ונזל טלה, וכן צכל חודש צנוזל אחר ועד כלות השנה עצרה החונה י"צ הנוזלות שצרקיע, באופן שכל חודש ונתחיל צהכנסת החונה לנוזל אחר צנוכוון לנסיכת החונה לצפון צינוות החונה, ולדרום צינוות הגשנוים. אפס ונשני לדיים של האונע הזה היינו ונלפון ולדרום ים שאר כוכבי שצת הרצה צלרות נודעות, והיותר ופורקנוים הם עגלה צלפון ועקרב צדרום. וכן כוונו ללמוד שם שני ליריס לגלגל הנוזלות כונו שם שני ליריס לארץ ליר לפוני וליר דרווני, ויחדו שני כוכבים ידועים לליריס אלו פמלשטענן באופן שהיה וון הראוי ששני קוטצים אלו ישרו לעולם ונוכוון על נוקוס אחד ולא יראה צהם נטייה כלל כונו שנודין הליר שאינו ונתנועע צעלנוו רק האחרו צו ונתנועע; ולפיכך שאלו ונאחזה טעם נראה לרוצ שנים נטייה קלת צנוקוס הליריס והכוכב שהיה צינוי היוונים כוכב הלירי כצו אפס להיות זאת, ועתה הכוכב הנקרא ליער הוא הליר ויצואו ינוים אשר גם הוא יעוצו ונשנורתו זו? ועוד היה קשה נואוד הנראה הנראה צטינוי הנוזלות שהשנוש נודינה לעצור צראשית האציצ את ונזל טלה וצאנות נראה צכל שנה קדינה קלת לערך חנוישים שניים אשר עולה לנאה שנים $\frac{14}{100}$ דאס פמלשטענן דער נאכטגלייכע, באופן שצנושך 25972 שנה יעלה סך הקדינות לשנה שלמה והיה ראשית האציצ לכל ונזל עד שתשוב החונה לשתחיל השנה ונוזל טלה בצראשונה ונקרא ונחזור זה של 25972 שנת פלאקאן (דאס פלאטאנישע יאהר). ושאלו אם כן על טעם שינוי זה בגלגל הנוזלות? אשר עצור זה התופקים צטיטה צטלנויוס אונרו כי גלגל קצוע היא לנוזלות ובגלגל זה קצועים צו הנוזלות והוא עלנוו חוזר ועל ידי חזרה זו נשתנו הליריס ונוטים קלת ונוזון לזנון.

והנה שיטה זו צכללה לא ונאה חן צעיני קאפערניקוס עצור רוצ סקסוקים וצלצולים צאופנים וגלגלים עם ונרכזים, גם לא אזה החכם הגדול הזה סצן אדם קרוץ ונחונר לכן יתגאה צעצור שהוא ונרכז העולם

* באונע עיגול זה של הנוזלות ים קו עגול נקרא עקליפטיק (Ekliptik) ונורה צלפון יוני הגבול אשר תחתיו נסתרו ליקוי הנוזלות (דיא פינסטערניסשע) ולתלן אשער שחז"ל קראו קו האלמעי הזה צעם כיפה כונו שהשתנושו צמלה זו על כל עיגול צנונה.

כולו, והארץ היא באונלע כל הצריחה וכן אדם היותר חשוב שצב
 הצריחה? על כן חפץ התוכן הנפלא הזה צונטונויות ספרים קדוונים
 ונאלא שכבר חסרו איזה קדוונים: שהכוכב נגה וכוכב חונה (ווענטוס
 אונד ווערקור) קוצים קצו החונה ולא צהפך; וכן נאלא שהקדוון החכם
 ניקטטאס Niketas החליט שהארץ ונתנועת קציצת עלונה ולא השונים
 והכוכבי' קציצת הארץ. עוד נאלא צספרים יסנים שצעלי כת פיטאגאראס
 היוני החליטו שהשונק היא ורכו כל התנועה והיא באונלע הצריחה
 התחתונה — לזאת שפט קאפערניקוס כי טוב יותר לעוזב שיטת צטלנויוס
 ואתה הנוון דווינות כוזות והצלי הצלים ון גלגל יוניו *primum mobile*
 וכל אופנים ואופנים, השצים לאחור לדעת שיטה זו. והעלה קאפער-
 ניקוס שיטה חדשה צתכונה שכל הכוכבים ונתנועעים לא על יד גלגלים
 ואופנים כי אם צנוקילות וכוונת צשיעור הראוי וצאופן שנתנועעים הכל
 קציצת החונה והחונה עוונדת באונלע הרקיע ושם נאלאה ונקוס ונוח, כי
 לא תלך רק לדויון הנוטעה צחוש הראות ורק קציצת עלונה ונתגלגלת
 צכ"ה יום ונוזרה לנערה. אחרי קאפערניקוס צאו החכונים גאלילעא
 גאלילעאי, נעווטאן, קעפלער אשר חקרו הרצה ונאלד וצדקדוק גדול
 צקציצת התנועה וחוקרי הכוזד ועיצ כח הנושך של כל הכוכבים, ונאלאו
 שהכל עולה יפה יפה על פי שיטה החדשה ואין צה נפתל ועיקש כי
 ישרה היא ונאלד לנולאי דעת והיא נצנית על יקודי חכונת השיעור
 והתנועה צונדה וצונקל כאשר ונתנהג פועל חכם אשר צחכונה יקד
 ארץ וצתצונה כוננה עליון ונורא שנו, ורוח הסערה הנושער צסכל תלוי
 צזרועו הרונה.

י ונחכונת שנואל עיין צירושלנוי פ"ט צצרכות: שנואל אונר חכים אנה
 צקוקי שונים כקוקי דנהרדעא קרתי צר ון ההן זיקא (כוכבא דשציט)
 ופריך וכי שנואל עלה לרקיע לשונים? אלא על שם וני יספר שחקים
 צחכונה. ופירש הי"ו שקיצל זאת צחכונה ון השונים (איזו ל"ח) כי אם
 לא כן הליך ק"ד של ונקשה שלא ידע דרך חכונה? ולי נראה כי הנקשה
 קצר נופני שהוא התפאר שהוא צקי צשונים כונו צנהרדעא, וזה נהרדעא
 ידע וראה צחון ע"כ שואל הידושלנוי חיד יתכן דויון זה? ותירץ ע"ש
 החכונה כלו' דויון הראייה צסכל עם הראייה צעניים על ידי יקוד ושורש
 הנוספר והשיעור צתנועה לכן הציא לראיה הפקוק מי יספר שחקים
 בחכמה וגבלי שמים מי ישכיב כלוונר אופן הנוספר צתנועות שחקים
 תלוי צחכונה לשער ון זוני התנועה צחיות רלוא וקצ על שיעור ונקונו'
 הנורחקי. והנה זה לשון נארק שם: דיזער (סוצערט) צענערקט אין
 דער זיוצקליק דעס טרויונעס לווייטע אויפלאגע ד' 51, דיא לאהל
 432 (צעקאנטייליך דיא גרונדלאהל דער אינדישען אונאפעריאלדען) איזט
 אין דער נאטור צעגרינדעט דורך דיא טהיילונג דעס יאהרעס אין 360
 טאגע ונדער דעס קרייזעס אין 360 גראדע; זן וואורדע צייא דען אלטען
 פעלקערן איינע לערלעצונג דער לייט אין 4320 טהיילע הערציגע-
 פיהרט. דען צייא דער אלטען איילעטיילונג דעס טאגס אין 12 שטונדע

ערהילט ניכט צלןק דיזער 43,200 זדער 100 זאל 432 זעקודען,
 זנדערן דיא פֿעקט עצטן זן אלטע אקטורמאנישע טהיילונג דעס
 טאגעס אין 72 טענדען. דיא דורך 60 געטהיילט 4320 מיוטען גאז,
 פעררעטה נאך דייטליכער דיא אזויכט אללע זייעריינע אים גרמקטן
 וויא אים קליינען דורך דיזע לאהל לו טהיילען. דען דאס 360 טענדעג
 יאהר פֿעקטע 4320 טענדען זדער לוועלך טהיילע דעס טאגעס אן
 זך, זדער דיא זינאדשע צעוועגונג דעס זונדעס אין זיינעס זונדענ-
 יאהר פֿון 12 זינאדשען אוויליפען צעטרוג 432 גראדע. עס גיזט
 קיינע אנדערע לוזאנווענגעזעטעטע לאהל, וועלכע דען נאטורשער-
 העלטניקסען אונזערער זיכטזארען וועלט זן טיעף איינגעפרעגט ווערע,
 אלס דיא לאהל 432, דער דורכזעקסער דער ערדזאחן צעטרעגט
 זיילייפיג 432 זונענענאחלצונעקסער; דער דורכזעקסער דער זונדעס-
 זאחן צעטרעגט זיילייפיג 432 זונדען האלצונעקסער; דיא פֿעריאדען
 דער אזוועכזעלונג דער זונאגעטכאדעל אונד יענער לוזאנווענגעזעטעטע
 צעוועגונג דער ערדאקסע אויף וועלכע זך דאס פֿערריקקען דער נאכט-
 גלייכען גרינדעט, 3421 זיס 60 זאל 432 יאהרע. דיא ענטפערטונג
 דעס אורטוס פֿון דער זונענע געגען 4320 זונענענאחלצונעקסער. דיא
 דויער איינעס יופיעריאהרעס טעעהט דער לאהל 4320 ערדעניאהרע,
 דיא דויער איינעס זאטורכיאהרעס דער פֿון 432 זונענענאחלצונעקסער
 זדער טאגען גאנץ נאהע, אונד דיא זייט פֿון 4320 זונדעניאהרע
 צעשטעהט אויס לווייא זאל 25,920 זונאכטען, זדער געראדע אויס
 לווייא פֿון יענען זעקוויירדיגען נאטורפֿעריאדען, וועלכע זך לו דער
 גרמקטן פֿעריאדע דעס פֿערריקקעס דער נאכטגלייכען פֿערהאלטען,
 וויא דער זונאדאוולויף לוס יאהר.

גם זאת צרור ששיעור ת"ק לנודת נורחקי גלגלים הוא לאו דוקא שהרי
 נחנו טעם לשיעור זה צירושלנוי זרכות סס וצבת פ' ר"ע ה"ג ויווא פ'ו
 ה"ה כשני אצות ראשונים שהן תק"צ שנים ע"ס, גם ידענו ששיעור את
 הר הצית בת"ק אונה וסיון ונחזור גדול אלל וזר"י הנודע צסס פהעניקס
 (Phoenix) שהוא עוף הצא ונעצ"ים אחת לחנוס ונאות שנה לנולדים,
 נורה על התחדשות הזמן ונחזור זה, באופן שנוקור שיטת צעלי
 חילאסטען (Chilastes) שאנרו אאחת לאלף שנה ונחדש השס את עולונו,
 הוא הדעה שיונו של הקצ"ה הוא אלף שנה שתי פעמים ת"ק. ובאות
 ונכון זה לשיעור שנה של הקצ"ה פ"ד שנה שהוא ונחזור גדול צעל ג'
 ונחזורים של כ"ח, צשעה שהחונה ולצנה פוגסים יחד כצשעה שכזראו
 אור ליל ד' כנודע ונזרכות כ"ט: ונחונה ונהקופתה. וכן נהגו כל
 הקדמונים, וכן נודע צסס פיטאגאראס אשר הליצ ונחזור של פ"ד לסי'
 החצרת הזמנים וסימיהם באויר (ליקלוס דער קלינאטען). והנה שצע
 פעמים 72 עולה 504 וכן שס פעמים 84 כלומר שס שעות של יונו
 של הקצ"ה וכן עולה יוס שלם אלף וח' שנים 1008. ואנרו זרכות
 נוג' ז' פקיעה גסה נועלה אחת ונחונס ונאות ונחזור עיניו של אדם

אתות השמים

ונוהדרי ל'י צקידוטי ד'בי שונטי, ואנור ונהר"ל עיין ו'א קי' רע"א ס"ק כ"ג, כי צ' פעמים נר עולה חונט נואות כלונור קינן שיפור וערך שצין שני נואותות הוא נודע לקדונוים ע"פ שורש נוספר ת"ק צקורתו ונופו, צשורש וענף, צאופן צקודאי ידעו כי גדול הרצה נואור הנורחק צין כוכב לכוכב אלא שצחרו צשיפור ת"ק להיותו נוסוער ע"פ יקוד נוספר 72 ונחזור פ"ד כאנור, ולצלתי נפקיע פקיעה גסה דצדריס כאלו, לצל כצלל רוחנו ונקיה דעתנו ונצורא שונים וארץ ע"פ אנונת אצות ראוי להנליח שיפור ת"ק הנזכיר שני אצות ראשונים, עד שנוי שחנא ועשה פקיעה גסה יוכל להטרפא אס יסתכל בנואור דקידושא ד'בי שונטי לזכור יוני עולם ולקיים זכור ושנור על היין הנשנור נוספת יוני צראש'י צאנונה קהורה.

כללו של דבר חכמוי יקרא נהגו תנויד להחכים צנוליחות צדרך הנוסכים והנכוון יותר לאנונה ד', ושנוו נורת עין החיים חונט נואות בקורתו הוא השורש כ"צ ונן חונט נואות כאותיות שנוצראו צהס שונים וארץ נופו הוא הכפל צנורצע עד לנודרגות היותר גדולות. ושנואל ירחילאי הצקי נואור צנוקלולי שונים החזיק צנועו נודה זאת שתעלה 1825000 פרסאו' צשיפור עשרה פרסאות ליום פעולה לת"ק שנה כנוספר זה שסתחלתו 18 ח"י, וצהכפלתו עד לאין שיפור וערך והוא שנואל אנור צעצור זה כי נורת הרגע נוסעה של הקצ"ה הוא אחת ונן 36288 הכפל של 84 עם 432 כאנור על סס מי יספר שחקים בחכמה. וראוי לעורר כי הכוכב היותר רחוק ונן החונה שהוא אוראנוס שגונור הילוכו לפ"ד שנים ונונן כשיפור נחזור גדול של הקדונוים ושעה של הקצ"ה הכה הוא כולל צעצור זה לנורחקו כל השינוים ונוי יודע אס כן אס לא ידעוהו הקדונוים את כוכב זה וטצע ונהלכו כאשר ידעו ונן נחזור פ"ד! וכן ראוי לעמוד על נוספר אחד עשר כוכבים שנוכרו צתורה צחלוס יוסף שהוא כשיטת אחרונים יען הראשונים לא חסצו רק ז' כוכבי לבת של"ס חכ"ל כנודע. לדעת השורש נונה שכתצ יוסף הכתן קורות ספר א' ק' ג' קי' ט' ונן השנה הגדולה שנקראת כך annus magnus נופני סכוללת שש נואות שנה הוא ג"כ לכין חסצון ככל האספר אל ז' פעמי' 84=588, כי נוספר זה קדוש יאנורו לו הקדונוים.

לוח השעות

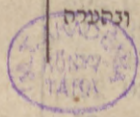
דף שורה	דף שורה
154 15 העיון ת' העליון .	1 20 תחת פיהם ז"ל פיהן .
158 5 הלל ת' דלל .	4 — ז"ל האש היסודית וכן הסמוך שם ז"ל .
160 12 חוקמה ת' יוקחו .	5 12 ומסרן ת' וונקס .
161 1 לגרש ת' לגרשה .	10 13 ז"ל או שנועיה ת' או ע' .
שם — ד"ם קידושין נדפס בטעו' כחן ורחוי	19 22 ז"ל שעלולים ת' שעלילים .
להעמיד כחן ונה שנדפס דף 164	20 19 ז"ל to ת' ko .
ד"ם לא על חס ע"ס הערך .	23 28 ז"ל וכוון ת' וכוין .
שם — סוף דף נחולים ת' נחילין .	28 6 ז"ל חכמי יון ת' חכמי חן .
162 36 לבדו ת' למודו .	29 13 מלומתים ת' ולומתים .
163 31 זיוורו ת' זיווי .	33 18 רעפולזיאן ת' רעפילזיאן .
171 11 יסו ת' יסן .	36 21 מזור ותרופה ת' נוקר ותרופא .
172 13 שהמיה ת' שמה .	37 9 תבאנה ת' יבואו וכן הסמוך ז"ל .
177 1 רעבנ"ן ת' רעב"ן וכן בכל הדף	39 27 עיין ת' איין .
שם 10 רק ת' כד .	61 29 וטנת ת' וטנת .
שם 17 נהיה ת' נהיה .	62 — סוף עמוד תשובה ת' תשוב .
181 1 צנוקס ת' הנקוס .	65 12 Ursicinus ת' Arsicinus .
שם 7 אס כן ת' וז"כ .	68 18 הנשונה ת' הנשונה .
182 23 כך ת' דק .	76 11 אפילו ת' שאפילו .
183 5 פיסן ת' פיהו .	78 24 נשמואל ת' בשמואל .
שם 17 כפי ת' כי ונה .	79 16 אקיפה ת' אקיפה .
185 — סוף קרי צ"י תמור תקרי צי ובהערה	90 26 Avus ת' deus .
ש"עין ת' ש"עין .	93 28 Salu ת' Salu .
191 — סוף אור ת' אור .	97 3 נקופקים ת' וקופקים .
802 — בהערה virtute ת' viriutem .	104 28 לישכן ת' כישכס .
209 15 והוא ת' והיא .	206 14 אש גדולה ז"ל וכן הסמוך .
217 29 לישכ ת' שישכ .	107 3 אין ספק שמה שאמרו ז"ל .
שם 34 להיתאה ת' לפיתאה .	110 42 ז"ל isos ת' eus .
222 30 דינרא ת' הינרא .	113 10 שמועה ת' שמועה .
שם — צנוק עמוד Oneoca ת' Oneoca .	141 21 חז"ל ת' כז"ל .
223 1 דינר ת' הנר .	149 36 לקצול ת' לקול .
שם 5 לשם ת' שס .	151 5 מושאל ת' מישאל .
224 1 הוא ת' היא .	153 13 הוא ת' היא .
שם 18 נפשו ת' נפשי .	

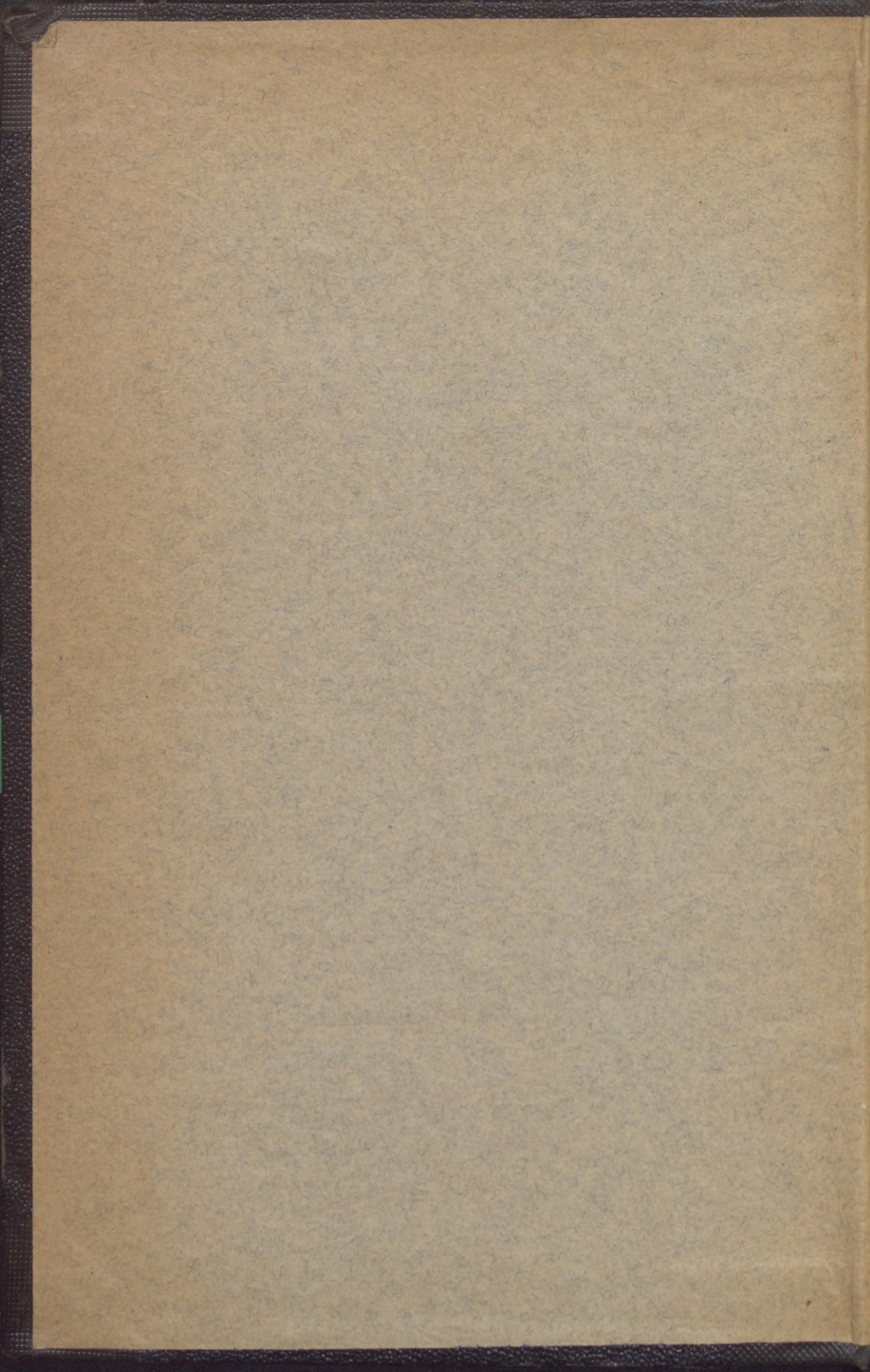
דף שורה

דף שורה

30	341	לאו דוקא ת' דוקא.
9	345	כי ת' כל.
22	347	אזו ת' אינו.
29	350	ומה ת' ומה.
	354	סוף עמוד עיקרו ת' חיקרו.
38	356	ויהיה סי' הכ"ג ת' ק"ג.
	ושם	וספק ת' ונספק.
	368	בהערה שור' 8 <i>υπερβασις</i> ת'
	361	<i>υπερβασις</i> בהערה 10 ונסברא ת' ונסברא.
	364	בהערה 18 דומה ת' דומה.
17	366	מדקרי ת' ידקרו.
4	385	דק ת' דרך.
	386	סוף ע' לשלם ת' לשם.
21	388	נין ת' בנין, בהידור ת' הדבר.
33	389	ענו ת' ענוי.
29	391	גדול ת' דול.
34	ושם	חסרה ת' חסרה.
32	392	הוליד ת' הולך.
13	396	שמה ת' שלמה ונסוף עמוד שונעמי ת' ושונעמו.
7	400	כז"ה ת' כז"ש.
23	401	הוא ת' היא.
33	שם	נחשב ת' נחשבו.
8	402	שולמים ת' שולמוס.
ר'	417	אליעזר ז"ע ת' אלעזר.
38	420	שחיתה ת' שפיתה.
40	שם	שהיו חולקים ת' שהיה.
36	424	והנאמינים ת' האמינים.
35	425	קופרים ת' קופר.
12	436	סנדרו ת' סנדרו.
32	432	קשר האישות ת' האישות.
25	435	ז"ל והסיר רק הנשואות.
14	442	נוליחות ת' נוליות.
19	444	נוילי ת' נודי.
17	448	לצבל ת' צבלל.
28	459	חח ת' חח.
23	461	יסנה ת' יסנה.

26	שם	הספועה ת' הספיעה.
16	225	innocius ת' innoius.
27	227	לכנות ת' לכנוס.
36	229	וספדו ת' וספדי.
39	שם	ונוורוס ת' נומריס.
21	241	ומנין ת' קנין.
23	שם	ואסדרן ת' ואסדרס.
7	245	סימן + ת' X
2	246	לשמות ת' לשמור.
28	שם	והוא ת' והיא.
10	251	שלומים ת' שלומי.
5	263	בהערה לשמות ת' ושלמות.
2	269	הכח ת' הפח.
17	277	לנדוקים ת' לנדוקיס.
29	שם	aula ת' aisa.
	286	בהערה שנוע ת' שנועה.
	288	בהערה ונחא ת' כנחא.
28	230	להן ת' להם.
2	294	בשועון ת' בשעון.
	300	סוף עמוד נראה ת' כתבו.
25	302	קלייקער ת' קליינער.
30	שם	leuka ת' lenka.
1	307	כל ת' קול.
1	324	שישחו ת' שיסחו.
37	327	ארבעלויס ת' ארבעלויס ושם שורה
38	שם	וצא שר כל"ל.
5	330	כדרים ט"ו א' ת' ט' — וא'
22	שם	ז"ל מנעם ת' ונעם.
11	331	היקשי ת' היקשו.
25	332	ומה ת' ואה.
27	שם	יהיצת ת' יהיצה.
21	333	ופסקו ת' ועסקו.
38	שם	סננו ת' סננא.
13	334	והיני ת' והינו.
27	שם	לי ת' לו.
12	337	סימן + ת' X
22	שם	αυδαι ת' αυδαι וכן δικα ת' αδικα
14	338	תוקונו בשורה ובהערה
	שם	סוף עמוד ית"ז ת' ית"ז.

B
123.

J. E. Lövy,

Kritisch
talmudisches
Lexicon.